

సి.యస్.టి.యస్. ప్రభుత్వ కళాశాల

(Accredited by NAAC with B+)

జంగారెడ్డిగూడెం, ఏలూరు జిల్లా, ఆంధ్ర. - 534 447

అంతర్జాతీయ సదస్సు

జెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత

ప్రత్యేక సంచిక

సంపాదకత్వం:

డా॥ జి. వెంకట లాల్

అంతర్జాతీయ సదస్సు

తెలుగు సాహిత్యం – సాంకేతికత

ప్రత్యేక సంచిక

సంపాదకత్వం

డా. జి. వెంకట లాల్

చత్రపతి శివాజీ శ్రీ శతజయంతి ప్రభుత్వ కళాశాల,
జంగారెడ్డిగూడెం, ఏలూరు జిల్లా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, 534447

Book Title : **Telugu Sahithyam – Sankethikatha**
Editor. : **Dr. G. Venkata Lal**
Book Subject : Telugu
Book Category : Edited book
Copy Right : Editor
First Edition : September ,2025, Volume-1
Book Size : B5(Double Crown)
Paper : 21kg, Maplitho NS
Price : Valuable
Published by : Published by: **Sahithyatharangini Telugu Journal**
ISSN:3048-5908
Impact Factor : 5.379(SJIF), Andhra Pradesh, India
Contact : 91 21 03 98 99
E-Mail : sahithyatharangini@gmail.com

ISSN Issued by

ISSN National Centre,
National Science Library
CSIR-NISCP, 14 Satsang Vihar Marg,
New Delhi – 110067

First Edition September, 2025

Disclaimer: The Publisher and editor cannot be held responsible for errors or any consequences arising from the use of information in this Book; the views and opinions expressed herein are of the authors and do not necessarily reflect those of the publisher and editors. © All rights reserved. No part of the book may be reproduced, in any form or any means, without permission in writing from the publisher ,Editor, and the author.

డా. ఎన్. ప్రసాద్ బాబు, M.Sc., M.Phil., Ph.D.

ప్రిన్సిపాల్

చత్రపతి శివాజీ శ్రీ శతజయంతి ప్రభుత్వ కళాశాల,

జంగారెడ్డిగూడెం, ఏలూరు జిల్లా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్. 534447.

అభినందన

“తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత” అనే అంశంపై ఒక రోజు “అంతర్జాతీయ (ప్రత్యక్ష&అంతర్జాల) సదస్సును తెలుగు శాఖ వారు తేదీ 19-09-2025 నాడు నిర్వహించి, కళాశాల ఖ్యాతిని ప్రపంచ స్థాయిలో నిలబెట్టుటకు కృషి చేస్తున్నందుకు తెలుగు శాఖకు అభినందనలు.

ఈ సదస్సుకు ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేసి “ప్రత్యేక సంచిక” ఆవిష్కరణ చేస్తున్న డా. ఎన్. భరత్ కుమార్ గుప్తా, ఐఎఎస్, డైరెక్టర్, కళాశాల విద్యాశాఖ, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మరియు ఈ సదస్సులో పత్ర సమర్పకులు పాల్గొనుటకు “ఆన్ డ్యూటీ” సదుపాయం కల్పించినందుకు వారికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు. ఈ సదస్సు ప్రారంభ సమావేశానికి విచ్చేసి, జ్యోతి ప్రజ్వలన చేసి, సదస్సుకు వన్నెతెచ్చిన డా. పి.వి. కృష్ణాజీ, రీజనల్ జాయింట్ డైరెక్టర్, రాజమహేంద్రవరం వారికి, మరియు ముగింపు సమావేశానికి ముఖ్యఅతిథిగా విచ్చేసి, “తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత” అనే అంశంపై అంతర్జాతీయ సదస్సు డిగ్రీ స్థాయిలో ప్రథమంగా నిర్వహించినందుకు కళాశాలను ప్రశంసించిన కళాశాల విద్యాశాఖ, అదనపు డైరెక్టర్, డాక్టర్ చప్పిడి కృష్ణ గారికి ధన్యవాదాలు.

ఈ సదస్సుకు ప్రత్యేక ఆహ్వానితులుగా విచ్చేసి, సదస్సుకు వన్నెతెచ్చిన పద్మ విభూషణ్ అవార్డు గ్రహీత “శ్రీ సంజీవ నరసింహ అప్పడు”, ప్రభుత్వ తరగతుల నిర్వహణ అధికారి, సాహిత్య పోషకులు, మారిషస్ వారికి, కీలకోపన్యాసం చేస్తున్న డా. గణేష్ తొట్టెంపూడి, ఆచార్యులు, హెడల్ బర్గ్ విశ్వవిద్యాలయం, జర్మనీ వారికి, ప్రత్యేక ప్రసంగికులుగా విచ్చేసిన, శ్రీ పామిరెడ్డి సుధీర్ రెడ్డి,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కస్తూరి విజయం పబ్లిషర్స్, మలేషియా వారికి, విశిష్టవక్తగా విచ్చేసిన, ఆచార్య దార్ల వెంకటేశ్వరరావు, తెలుగు శాఖ, కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్ వారికి, ప్రధాన వక్తగా విచ్చేసిన డా. యన్. వి. కృష్ణారావు, తెలుగు శాఖ అధ్యక్షులు, ఆచార్య నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం, గుంటూరు వారికి మరియు డా. టి. సత్యనారాయణ, పూర్వ తెలుగు శాఖాధ్యక్షులు, ఆదికవి నన్నయ విశ్వవిద్యాలయం, రాజమహేంద్రవరం వారికి ప్రత్యేక దన్యవాదాలు.

తెలుగు శాఖ ఎల్లప్పుడూ కళాశాల అభివృద్ధిలో తమ వంతు పాత్ర పోషిస్తూ ఉంటుంది. అందులో భాగంగా “తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత” అనే అంశంపై “అంతర్జాతీయ సదస్సు” కళాశాల స్థాయిలో నిర్వహించడం ముదావహం. ఈ సదస్సులో 86 మంది పత్ర సమర్పకులు విచ్చేసి, తమ పత్రాలను సమర్పించారు. ఈ పత్రాలు అన్నింటిని ఒక ప్రత్యేక సంచికగా “సాహిత్య తరంగిణి” అనే అంతర్జాతీయ పత్రిక (ISSN No. 3048-5908)లో ప్రచురించడం జరిగింది.

ఈ సదస్సుకు 500 మందికి పైగా ప్రపంచ దేశాల్లోని ఆచార్యులు, అధ్యాపకులు మరియు పరిశోధక విద్యార్థులు అంతర్జాలం ద్వారా మరియు ప్రత్యక్షంగా పాల్గొని కళాశాలకు కీర్తిని చేకూర్చారు. ఈ సదస్సు నిర్వహణలో డా. జి. వెంకట లాల్, తెలుగు శాఖ అధ్యక్షులు మరియు సదస్సు కన్వీనర్ గా వ్యవహరించి, అనతి కాలంలో ఈ సదస్సును విజయవంతంగా నిర్వహించడంలో వారి కృషి ప్రశంసనీయం. కళాశాల అధ్యాపకులు, అధ్యాపకేతర సిబ్బంది మరియు విద్యార్థినీ విద్యార్థులు ఈ సదస్సులో పాల్గొని దిగ్విజయం చేసినందుకు వారందరికీ ప్రత్యేక శుభాభినందనలు.

ప్రిన్సిపాల్

మరియు

సదస్సు సంచాలకులు.

డా. జి. వెంకట లాల్, M.A., M.Phil., Ph.D.

తెలుగు శాఖ అధ్యక్షులు & సదస్సు కన్వీనర్
చక్రపతి శివాజీ శ్రీ శతజయంతి ప్రభుత్వ కళాశాల,
జంగారెడ్డిగూడెం, ఏలూరు జిల్లా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్.

ముందు మాట

“తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత” అనే అంశంపై ఒక రోజు “అంతర్జాతీయ (ప్రత్యక్ష&అంతర్జాల) సదస్సు” నిర్వహించాలనే సంకల్పంతో కళాశాల తెలుగు శాఖ పూనుకొని ప్రెస్నిపాల్ గారి అనుమతితో కార్యాచరణ మొదలు పెట్టింది. ఈ సదస్సు అంశాన్ని ఎంచుకోవడానికి కారణం ప్రపంచీకరణలో భాగంగా సాంకేతికత దినదిన అభివృద్ధి చెందుతూ, తెలుగు సాహిత్యానికి తోడ్పడుతుంది. తెలుగు సాహిత్యం ప్రపంచ స్థాయిలో నిలబడడానికి ప్రధాన కారణం సాంకేతిక విప్లవం. ఈ సాంకేతికత ద్వారా ప్రపంచంలో ఏ విషయాన్ని అయినా క్షణాల్లో మన ముంగిట్లో నిలబెట్టుకోవచ్చు. పుస్తక సమీక్షలు గానీ, పుస్తక సేకరణ గానీ, సమాచార సేకరణ లేదా చేరవేత గానీ క్షణాల్లో జరిగిపోతుంది. వీటితోపాటు విద్యా వ్యవస్థలో కూడా సాంకేతికత మార్పులు చోటు చేసుకున్నాయి. కరోనా ప్రభావంతో ప్రపంచమంతటా సాంకేతికతకు బాగా అలవాటు పడిపోయారు. ప్రతి ఒక్క మానవుడు సాంకేతికతకు లోను కాక తప్పలేదు.

సాంకేతిక విప్లవంతో సామాజిక మాధ్యమాల ద్వారా సాహిత్య అభివృద్ధి బాగా జరుగుతుంది. ఒకప్పుడు సాహిత్యం నేర్చుకోవాలంటే కళాశాల, పాఠశాలలకు లేదా గ్రంథాలయాలకు వెళ్లి శ్రమతో కూడిన విద్యను నేర్చుకునే వాళ్ళం. కానీ సాంకేతిక సౌలభ్యం ద్వారా తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తూ వీటన్నింటినీ ఒకే చోట కూర్చోని

నేర్చుకునే పరిస్థితి ఏర్పడింది. కావున సాహిత్యాన్ని నేర్చుకోవడానికి సాంకేతికత చాలా ఉపయోగకరంగా మారింది. ఈ సాంకేతికత వల్ల కొన్ని నష్టాలు కూడా ఉన్నాయి. ఎంతైనా పుస్తక రూపంలో చదివిన విజ్ఞానం ఉపయోగకరంగా మారుతుంది. సాంకేతికత ద్వారా సౌలభ్యం ఉన్నప్పటికీ నిర్లక్ష్యత, నిర్లిప్తత కారణంగా విద్యనభ్యసించడంలో విద్యార్థి వెనకడుగు వేసే అవకాశం కూడా ఉంది. ఈ సాంకేతిక మాధ్యమాన్ని ఎంచుకుంటే ఎనలేని లాభాలు ఉన్నాయి. ప్రపంచాన్ని మన గుప్పెట్లో పెట్టుకునే సౌలభ్యం ఈ సాంకేతికత ద్వారా సాధించవచ్చును.

తెలుగు సాహిత్యంపై సాంకేతికత ప్రభావం చాలా ఉంది. ఎనలేని మార్పులు తెలుగు సాహిత్యంలో కనిపిస్తున్నాయి. ఒకప్పుడు తెలుగు సాహిత్యం చదవాలన్న, వ్రాయాలన్నా చాలా కష్టంగా ఉండేది. సాంకేతికత ప్రభావంతో ఇప్పుడు తెలుగు సులువుగా రాయడం, చదవడం, సాహిత్యాన్ని తెలుసుకోవడం, సాహిత్యానికి సంబంధించిన పుస్తకాలను క్షణాల్లో పొంది, పిడిఎఫ్ రూపంలోనూ చదువుకునే సౌలభ్యం సాంకేతికత వల్ల కలిగింది. అదేవిధంగా విద్యార్థికి విద్య నేర్పించే విధానంలో కూడా సాంకేతికత ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తుంది. అందులో భాగంగా తరగతుల నిర్వహణ, పరీక్షల నిర్వహణ, సాంస్కృతిక పోటీల నిర్వహణ మొదలైన కార్యక్రమాలన్నీంటినీ సాంకేతికత ద్వారానే విద్యార్థి ఇంట్లో కూర్చుని చేసుకునే సౌలభ్యం కలిగింది. అదేవిధంగా అధ్యాపకుడు కూడా ఉన్నచోటునుండే విద్య నేర్పిస్తూ, మూల్యాంకనాలు చేసే పరిస్థితి ఈ సాంకేతికత ద్వారా అభివృద్ధి చెందింది.

ఇందులో భాగంగానే విద్యావ్యవస్థలో ఆన్లైన్ విధానంతో ప్రపంచం మొత్తం నేర్చుకునేలా, తెలుసుకునేలా అనేక కార్యక్రమాలు ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. ఈ అంతర్జాతీయ సదస్సు కూడా ప్రత్యక్ష విధానంగానే కాకుండా ఆన్లైన్ విధానంలో కూడా నిర్వహించాలని సంకల్పంతో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ సదస్సులో ప్రపంచంలోని నాలుగు దేశాల వక్తలు పాల్గొన్నారు. ప్రధానంగా మారిషస్, మలేషియా, జర్మనీ, సింగపూర్ దేశాలలో తెలుగు సాహిత్యాన్ని బోధించే ఆచార్యులు, ఆరాధించే సాహిత్య పిపాసులు మరియు పోషించే ఉద్దండలు ఈ సదస్సులో వక్తలుగా పాల్గొన్నారు. అదేవిధంగా భారతదేశంలోనే అన్ని రాష్ట్రాలలోని విద్యావ్యవస్థలలో,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

విశ్వవిద్యాలయాలలో పనిచేస్తున్నటువంటి ఆచార్యులు, అధ్యాపకులు మరియు పరిశోధక విద్యార్థులు 86 మంది తమ పత్రాలను ఈ సదస్సులో సమర్పించారు. పత్ర సమర్పకులు సమర్పించిన పత్రాలను ఒక ప్రత్యేక సంచికగా “సాహిత్య తరంగిణి” అంతర్జాతీయ పత్రిక(ISSN: 3048-5908)లో ప్రచురించడం జరిగింది.

ఈ సదస్సులో సమర్పించిన పత్రాలలో తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత అనేది భారత, రామాయణ, భాగవత రచన కాలాల నుండి మొదలైందని, అది అంచెలంచెలుగా ఎదిగి సాంకేతిక మాధ్యమాల ద్వారా వెలసిల్లి, అంతర్జాల రూపంలో ప్రపంచానికి ఉపయోగకారిగా మారిందని పత్ర సమర్పకుల ఉద్దేశం. పత్రికలు, రేడియో, దూరదర్శన్, సినిమా, ఇంటర్నెట్, గూగుల్, యూట్యూబ్, ఫేస్బుక్, వాట్సప్, ఇన్స్టాగ్రామ్, ట్విట్టర్ (X), టెలిగ్రామ్, ట్రెడ్స్ మొదలైన యాప్ లలో తెలుగు సాహిత్యం సాంకేతికంగా ఎదుగుతుందనే అభిప్రాయాన్ని తమ వ్యాసాలలో వ్యక్తపరిచారు.

సాంకేతికతలో భాగంగానే ముద్రణలోనూ కూడా అనేకమార్పులు చోటు చేసుకున్నాయి. మొదటగా అచ్చు యంత్రాల ద్వారా ముద్రణ చేసేవారు. కానీ అది సాంకేతిక ప్రభావంతో కీబోర్డు, అను ఫాంట్, ఐ లిపి, సి లిపి, మండలి మరియు గూగుల్ ఇండికోడ్ టూల్స్ మొదలైనవి సాంకేతికత ద్వారా అభివృద్ధి చెందాయి. ప్రస్తుతం గూగుల్ స్పీడ్ టైపింగ్ ద్వారా ముద్రణ జరుగుతుంది. అత్యాధునికంగా వచ్చిన ముద్రణ సౌకర్యం వల్ల, మనం చేతిరాత ద్వారా రాసిన పత్రాలను గాని, పిడిఎఫ్ రూపంలో ఉన్న పత్రాలను గాని, గోడలమీద, బోర్డుల మీద ఉన్న అక్షరాలను గూగుల్ స్కానర్ ద్వారా స్కాన్ చేస్తే అందులో ఉన్న అక్షరాలు ముద్రణ రూపంలో మారిపోతున్నాయి. వాటిని ఏ భాషలోనైనా అనువాదం చేసుకునే సౌలభ్యం ఉంది. సాంకేతికంగా జరిగిన మార్పులలో ఇది బాగా ఉపయుక్తంగా ఉంది.

తెలుగు సాహిత్య సాంకేతికతలో భాగంగా సామాజిక మాధ్యమాల్లో మొదటగా నాటకంలోనూ, యక్షగానాల ప్రదర్శనలోనూ, వీధి నాటకాలలోనూ, నృత్యాలలోనూ, నాట్యాలలోనూ, సినిమాలలోనూ సాంకేతికత మొదలైందని తెలుస్తుంది. ఒకప్పుడు పత్రికల్లో

మాత్రమే ఉన్న సాంకేతికత కాలక్రమేణా రేడియో, టీవీ రికార్డర్, దూరదర్శన్, టెలివిజన్, కంప్యూటర్, లాప్టాప్, సెల్ ఫోన్ ద్వారా అభివృద్ధి చెందింది. ప్రస్తుతం సామాజిక మాధ్యమాలైనటువంటి గూగుల్, యూట్యూబ్, ఫేస్బుక్, ట్విట్టర్, ఇన్స్టాగ్రామ్, టెలిగ్రామ్, త్రెడ్ వంటి యాప్ ల ద్వారా తెలుగు సాహిత్యం అందరికీ అందుబాటులో ఉంది. తెలుగు సాహిత్య వ్యాప్తి సాంకేతిక పరంగా ఇంటర్నెట్ లో విరివిగా లభిస్తుంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా దాగిఉన్న తెలుగు సాహిత్యాన్ని తెలుసుకోవాలన్నా, నలుగురితో పంచుకోవాలన్నా ఇంటర్నెట్ (అంతర్జాల) మాధ్యమంగా సాధ్యపడుతుంది. తెలుగు సాహిత్య వ్యాప్తి ప్రపంచమంతట వ్యాప్తి చెందడానికి ప్రధాన కారణం సామాజిక మాధ్యమాలు. ఇందులో భాగంగానే మనం నిర్వహించే ఈ అంతర్జాతీయ ప్రత్యక్ష సదస్సును అంతర్జాలం ద్వారా ప్రపంచంలో ఉన్న సాహితీవేత్తలందరూ పాల్గొనే విధంగా ఏర్పాటు చేయబడింది. కావున తెలుగు సాహిత్యానికి సాంకేతికత ఎంతో తోడ్పడుతుందని నేను భావిస్తున్నాను.

ఈ సదస్సును ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి అనుమతిని, ఓడి (OD) సౌకర్యాన్ని కల్పించిన డా. . యన్. భరత్ గుప్తా, IAS, డైరెక్టర్, కళాశాల విద్యాశాఖ, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వారికి, డా. చప్పిడి కృష్ణ, జాయింట్ డైరెక్టర్ గారికి, డా. పి.వి. కృష్ణాజీ, రీజనల్ జాయింట్ డైరెక్టర్, రాజమహేంద్రవరం గారికి, శ్రీమతి డాక్టర్ తులసి మస్తానమ్మ AGO గారికి, మా కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ డా. ఎం. ప్రసాద్ బాబు గారికి మరియు మా అధ్యాపక మిత్రులకు ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు. ఈ సదస్సును విజయవంతం చేయడంలో ముఖ్యంగా విదేశీయులైనటువంటి మారిషస్ వాస్తవ్యులు, తెలుగు భాషా పోషకులు, పద్మవిభూషణ్ శ్రీ నరసింహ అప్పడు గారు, జర్మనీ దేశంలోని హెడెల్ బర్గ్, విశ్వవిద్యాలయంలో ఆచార్యులుగా పని చేస్తున్నటువంటి డా. తొట్టెంపూడి గణేష్ గారు, వరల్డ్ వైడ్ ప్రెస్ అయినటువంటి కస్తూరి విజయం పబ్లిషర్స్, మలేషియా దేశం నుంచి శ్రీ పామిరెడ్డి శ్రీధర్ గారు మన ఈ సదస్సులో ప్రధాన వక్తలుగా ప్రసంగించారు. అదేవిధంగా సింగపూర్ నుంచి శ్రీమతి పద్మజ నాయుడు గారు ప్రత్యేక సందేశం పంపించారు. భారతదేశంలోని ప్రధాన విశ్వవిద్యాలయం అయినటువంటి హైదరాబాద్ కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయం, తెలుగు శాఖ పూర్వ

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

శాఖాధ్యక్షులు ఆచార్య దార్ల వెంకటేశ్వరరావు గారు, ఆచార్య నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం, గుంటూరు తెలుగు శాఖాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎన్. వి. కృష్ణారావు గారు, మరియు ఆదికవి నన్నయ విశ్వవిద్యాలయం, రాజమహేంద్రవరం తెలుగు శాఖ పూర్వ శాఖాధ్యక్షులు డా. తరపట్ల సత్యనారాయణ గారు ఈ సదస్సులో ప్రధానవక్తలుగా ప్రసంగించారు. వీరితోపాటు ప్రపంచంలోని అన్ని దేశాల సాహితీ పిపాసులు, ఆచార్యులు అధ్యాపకులు మరియు పరిశోధక విద్యార్థులు ఈ సదస్సులో తమ పత్రాలను సమర్పించి ఈ సదస్సుకు వన్నెతెచ్చారు. కావున వారందరికీ పేరుపేరునా ధన్యవాదాలు.

ప్రస్తుత సమాజంలో సాంకేతిక ప్రాధాన్యతను తెలియజేయాలన్న సంకల్పంతో విశ్వవిద్యాలయ స్థాయిలో జరగవలసిన ఈ సదస్సును డిగ్రీ కళాశాల స్థాయిలో నిర్వహించడం ఒక అద్భుతంగా భావిస్తున్నాము. సమాజంలోని సాహిత్య అభిమానులకు, విద్యార్థులకు ఈ సదస్సు ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని కోరుకుంటూ, ఈ సదస్సు విజయవంతమైందని భావిస్తూ అందరికీ ధన్యవాదాలు.

సదస్సు కన్వీనర్

మరియు

తెలుగు శాఖాధ్యక్షులు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అంతర్జాతీయ సదస్సు

తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత

(ప్రత్యేక సంచిక)

విషయ సూచిక

క్ర.సం.	వ్యాసం పేరు	వ్యాస కర్త పేరు	పుట
1	కీలకోపన్యాసం: తెలుగు భాష-సాహిత్యం - ఆధునికత - ఆవశ్యకత	డా. గణేష్ తొట్టెంపూడి	1
2	అంతర్జాలంలో తెలుగు భాషను వాడడంలో గల సాంకేతిక సమస్యలు: అనుభవాలు	ఆచార్య దార్ల వెంకటేశ్వరరావు	9
3	తెలుగు భాషా ప్రచారాభివృద్ధిలో సాంకేతికత పాత్ర	ఆచార్య ఎన్ వి కృష్ణారావు	21
4	డిజిటల్ యుగంలో తెలుగు సాహిత్యం భవిష్యత్తు దిశ	డా. టి. సత్యనారాయణ	29
5	సాంకేతికాభివృద్ధి ద్వారా మాతృభాషలో ఉపాధి అవకాశాలు	డా. జి. వెంకట లాల్	34
6	అంతర్జాల తెలుగు రేడియో ప్రసార గూళ్ళు	డా. పి. విజయ కుమార్	42
7	విద్యార్థి కేంద్రీకృత భాషా-సాహిత్య పాఠ్యాంశాల బోధనలో సాంకేతికత	డా. టి. జాన్ కిరణ్ బాబు	51
8	తెలుగు లిప్యంతరీకరణ - ఖతుల కచ్చితత్వం	డా. మెండా దేవానంద్ కుమార్	60
9	సాంకేతికతతో తెలుగు భాషా వికాసం : అవకాశాలు, సవాళ్లు	డా. డి. కనక మహాలక్ష్మి	67
10	ఆధునిక సాంకేతిక పుత్రికలు 'ఈ'పత్రికలు	డా. సుంకర గోపాలయ్య	71
11	సాంకేతికతతో తెలుగు సాహిత్య పరిణామం	డా. కే. సోమరాజు	76
12	తెలుగు భాష - సాంకేతికత	డా. పి. వి. లక్ష్మణరావు	80
13	ప్రపంచీకరణ నేపథ్యం - తెలుగులో సాంకేతికతా వికాసం	డా. జి. శైలమ్మ	91
14	తెలుగు సాహిత్య విశ్లేషణలో డేటా సైన్స్ మరియు యంత్ర అభ్యాసం పాత్ర	డా. కోలా శేఖర్	97
15	తెలుగు భాషా పరిరక్షణ నిలయం - సాంకేతికత	డా. బి. ప్రేమ్ కుమార్	102
16	సాంకేతిక వెలుగులో తెలుగు భాష	డా. సద్వైక లలిత	107
17	తాకేతెర చరవాణులలో తెలుగు భాషా వినియోగం	డా. తన్నీరు సురేశ్	113

తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత (ప్రత్యేక సంచిక): డా. జి. వెంకట లాల్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

18	తెలుగు సాహిత్యం - డిజిటలీకరణ	పిడతల రామచంద్రుడు	120
19	డిజిటల్ యుగంలో తెలుగు కవిత్వం	షేక్ జరీనా బేగం	125
20	చాట్జీపీటీ సమాధానాలు - ఒక పరిశీలన	డా. వుడుము రూన్స్	129
21	తెలుగు సాహిత్యంపై సాంకేతిక ప్రభావం	డా. గౌరారపు శ్రీనివాస్	138
22	తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత ఆన్లైన్ తరగతుల ప్రభావం	నిమ్మల గంగాలక్ష్మి	143
23	విద్యా సాంకేతికతతో తెలుగు బోధన: సాహిత్య పరిజ్ఞాన విస్తరణలో ప్రాముఖ్యత	టి. సందీప్ కుమార్	147
24	తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతిక పరిణామం: డిజిటల్ యుగంలో భాషా సాహిత్య మనుగడ	డా. ధరంసోత్ సరిత	154
25	తెలుగు సాహిత్య వికాసం - కృత్రిమ మేధ (AI)పాత్ర	మీసరగండ్ గాయత్రి దేవి	163
26	తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత	పి. ఏ. సాహిదా భాను	171
27	తెలుగు సాహిత్యం పై సాంకేతికత ప్రభావం దాని ప్రయోజనాలు	కుమార్ రాజా గంజి	174
28	తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతిక పరిణామాల అన్వేషణ	డా. ఎస్. ఇందిర	178
29	తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత	ఉమ్మడి శాంతి	182
30	తెలుగు సాహిత్యం- సమాచార సాంకేతికాభివృద్ధి	పోలుమాటి నాగేశ్వరరావు	187
31	తెలుగు సాహిత్యం - వాట్సాప్	యం. శ్రీనివాస్ రావు	192
32	గ్రామీణ స్థాయి సాహిత్యంలో సాంకేతికత ప్రాముఖ్యత	డా. ఇడికోజు శ్రీనివాసాచారి	198
33	తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత: వ్యాప్తి, ప్రయోజనాలు, నష్టాలు విశ్లేషణ	పి. ఉపారాణి	203
34	డిజిటల్ యుగంలో తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత, ఆన్లైన్ పత్రికలు	డా. గుండిమెడ శ్రీనివాస రావు	209
35	సాంకేతికత - భాషసాహిత్యానికి హృదయం	ఉమ్మడి వెంకటరమణ	215
36	తెలుగు భాష - సాంకేతిక ఉపకరణాలు	తండు శివుడు	218
37	తెలుగువెలుగు దిశగా సాంకేతికత	డా. స్వర్ణలత గొట్టిముక్కల	222
38	జాలంలో జాలువారిన జాబిల్లి వెన్నెలలు - అంతర్జాల తెలుగు పత్రికలు	డా. బి. సుబ్బలక్ష్మి	227
39	గ్రామీణ స్థాయి సాహిత్యంలో సాంకేతికత ప్రాముఖ్యత - లాభాలు, నష్టాలు	వి. వరాల బాబు	233
40	అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్య పత్రికలు	నూనావతు పార్వతి	236

తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత (ప్రత్యేక సంచిక): డా. జి. వెంకట లాల్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

41	తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత : ప్రయోజనాలు - ప్రమాదాలు	డా. ఆతుకూరి వేంకటేశ్వర్లు (యోగి)	248
42	తెలుగు సాహిత్యంపై సాంకేతికత ప్రతికూల ప్రభావాలు, నష్టాలు	సురేష్ అజ్మీర	253
43	తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత - తీరుతెన్నులు	డా. పాండురంగం కాళియప్ప	258
44	తెలుగు దళిత సాహిత్యం - సాంకేతికత	డా. పొనుగోటి రవికుమార్,	267
45	తెలుగు సాప్టేర్ల రకాలు	మేరీ కుమారి	276
46	తెలుగు భాషలో కృత్రిమ మేధస్సు సాంకేతికత వలన ఉపయోగం	డా. కే. సత్య రాజేష్	282
47	తెలుగు సాహిత్యం - యూట్యూబ్ ఛానళ్ళు	గుత్తికొండ చంద్రకళ	291
48	తెలుగు భాషా సాహిత్యాల సాంకేతికత సంప్రస్థానం	డా. బాశెట్టి లత	298
49	తెలుగు సాహిత్య బోధనలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం - మనోవికాసం	డా. లక్ష్మీ అసిరెడ్డి	303
50	తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతిక తీరు తెన్నులు	డా. బూర్గుల స్వరూప	311
51	తెలుగు రాష్ట్రాల్లో సాంకేతికత - గ్రామీణ యువ రైతులు	డా. పెద్దింటి ముకుందరావు	315
52	తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత ప్రయోజనాలు	డా. ఎం. రామస్వామి	321
53	సమాచార విప్లవ పుస్తకాలు డిజిటల్ పత్రికలు	డా. జి. వెంకట రమణ	330
54	తెలుగులో - సాంకేతిక వెలుగులు	రాచపూడి జయ సుశీల	342
55	అంతర్జాల పత్రికలు - “విహంగ” కవిత్వం - పరిశీలన	డా. ఎస్. షమీఉల్లా	350
56	మహా భారతంలో సాంకేతికత - ఒక విశ్లేషణ	1. డా. కవల ప్రేమ కుమారి 2. అరుణ కొప్పిశెట్టి 3. డా. ఆశీర్వాదం	358
57	తెలుగు సాంకేతిక సాహిత్యానికి ఆద్యుడు పాలకొండేటి సత్యనారాయణ	డా. బి. సరస్వతి	364
58	వివిధ కాలాల్లో తెలుగు సాహిత్యం- సాంకేతిక ధోరణులు	డా. బేతపూడి సుబ్బారావు	370
59	తెలుగు సాహిత్య వికాసంలో డిజిటల్ మాధ్యమాల పాత్ర	డా. డి. లక్ష్మీ నరసింహం	376
60	తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత	డా. పి. కమల సుధారాణి	381
61	వచన కవితా సాహిత్య (సాంకేతిక) మాధ్యమం - కవి సంగమం	డా. యం. వెంకట రమణ	384
62	తెలుగు సాహిత్యంలో తెలుగు వికీపీడియా ఆవశ్యకత	1. డా పెండ్యాల లావణ్య	389

తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత (ప్రత్యేక సంచిక): డా. జి. వెంకట లాల్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

		2. డా. టూసీ వెంకటస్వామి	
63	సాంకేతిక సాహిత్య బోధన ప్రాముఖ్యత	డా. ఏటూరి భారతి	393
64	వివిధ భాగాలు, ఇ-పత్రికలు - తెలుగు సాహిత్యం	డా. యస్. దివిజాదేవి	397
65	తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత - పరిశీలన	వి. చంద్రిక	405
66	పాఠశాలలో తెలుగు సాహిత్యం పై సాంకేతిక పరిజ్ఞానం	గనుముల తిరుమల రాజు	408
67	సాంకేతిక సహకారం-- తెలుగు సాహిత్య విప్లవం	డా. జి.వి.ఎస్. జయపాల రావు	413
68	తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత	డా. పి. కుమారి నీరజ	423
69	డిజిటల్ మాధ్యమంగా తెలుగు	డా. కొండా రవి	430
70	తొలితెలుగు అంతర్జాల సాహిత్య పరిశోధన- సాంకేతిక విప్లవం	డా. యం. సుధామయి	435
71	తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలు లాభాలు నష్టాలు	డా. యం. మాధవి	439
72	తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత	డా. ఐండ్ల సంద్య	442
73	సాంకేతికత వలన తెలుగు సాహిత్యానికి కలిగే లాభాలు-నష్టాలు	డా. పరుచూరి విజయలక్ష్మి	445
74	సాంకేతిక సదస్సులో తెలుగు జాలం	శ్రీమతి ఎం. ఎస్. వి సూర్యకుమారి	449
75	वैश्वीकरण के संदर्भ में हिन्दी	डॉ. के. श्याम सुन्द	451
76	मीडिया का प्रभाव हिंदी भाषा का बदलता स्वरूप	डॉ. टी. सुमति	454
77	साहित्य में तकनीकी एवं तकनीकी साहित्य	डॉ. टी. अरुण कुमारी	457
78	తెలుగు సాహిత్యం మే 'సంకేతికత'	కె. శైల	461
79	Face-to-Face Learning and Online Learning: A Comparative Analysis	Dr. P. Sanyasi Rao	467
80	Using Modern Technology in Telugu Language and Literature	Dr. Galla Srinivasa Rao	474
81	The Impact of Technology on Telugu Language and Literature	Bandi Ashok	480
82	Role of Unicode in Telugu Language Computing	Dr. Gandla Vijaya Kumari Prof.G. Narasimhan	483
83	From Palm Leaf to Pixel: The Evolution of Telugu Literature	Dr. Rajamanikyam Katikathala	492

తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత (ప్రత్యేక సంచిక): డా. జి. వెంకట లాల్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

84	Technological Interventions in Telugu Literature: A Critical Study of Benefits and Limitations	J. Raja Srikant	498
85	Impact of Social Media Platforms on the Growth of Telugu Literature and Literary Communities	Dr. K. Uttamsagar	502
86	Reforms in the Telugu Script: A Literature Review on Historical, Cultural, and Technological Perspectives	1. Devakanth Pulicherla 2. Subbarao Tella	509
87	తెలుగు భాష మరియు సాహిత్య రచన, పత్రికా రచన వాటి ప్రసార, ప్రచార మరియు ప్రచురణ (ముద్రణ) మాధ్యమాలపై సాంకేతిక ప్రభావం	శ్రీ ఏ. సాంబశివ రావు	514
88	శాస్త్ర-సాంకేతిక రంగాలు - భాష	డా. కట్టపొగు సురేష్ కుమార్	525
89	తెలుగు సాహిత్యంలో తెలుగు వికీపీడియా వాటి ప్రయోజనాలు	డా. హెచ్. కిషన్	532
90	డిజిటల్ యుగంలో తెలుగు సాహిత్యం భవిష్యత్తు	శ్రీమతి చెల్ల అమల	536
91	తెలుగు భాషా బోధన - సాంకేతికత	డా.డి.ధాత్రికుమారి	538
92	తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత	వీరా దుర్గ	543

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు భాష-సాహిత్యం-ఆధునికత-ఆవశ్యకత

డా. గణేశ్ తొట్టంపూడి

ఆచార్యులు, డేటా సైన్స్ విభాగం, హెడల్ బర్గ్ విశ్వవిద్యాలయం, జర్మనీ.

ఒక జాతి భాషా వికాసం - ఆ జాతి కొలబద్ధ: ఒక జాతి సార్వభౌమత్వం, ఆ జాతి అస్తిత్వం, ఒక జాతి వికాసం, ఆ జాతి భాషమీదే అధారపడి ఉంటుంది. వైజ్ఞానికత ఒక జాతి భాషలో ఎంత విస్తృతంగా అందుబాటులో ఉంటుందో అంతగా ఆ జాతి పురోభివృద్ధి చెందుతుంది అని చెప్పవచ్చు. అభివృద్ధిలేని భాషలు అంతరిస్తాయి. భాష అంతరించింది అంటే ఆ జాతి సంస్కృతి, సమాజం అంతరిస్తున్నట్లే. అంటే ఒక జాతి వికాసాన్ని కలిగవటానికి ఆ జాతి భాషా వికాసం ఒక కొలబద్ధ అని చెప్పవచ్చు.

ఆగష్టు 29న మనం గిడుగు రామ్మూర్తిగారి జయంతిని తెలుగు భాషా దినోత్సవంగా జరుపుకుంటున్నాం. తెలుగు భాషను పండితమన్యుల గ్రాంథిక వాదననుండి వాడుక భాషా వ్యవహారానికి మళ్లించి, సామాన్యుడికి చేరువ చేసి, అతని సామాజిక, సాహిత్య అవసరాలని తీర్చేదిగా పోరాడి సాధించినవారు గిడుగు రామ్మూర్తిపంతులుగారు. ఆధునిక సామాజిక అవసరాలను గుర్తించి వాడుక భాషా ఉద్యమానికి నడుంకట్టాల్సిన సమయం అది. ఒకవేళ గిడుగువారి వ్యవహారిక వాదం లేదు అనుకోండి, ప్రస్తుతం తెలుగు ఎలా ఉండేదో ఒక్కసారి ఊహించండి. సామాజిక అవసరాలకు మనం మన భాషనీ, మన విద్యా విధానాన్నీ, మన సిద్ధాంతాలనూ ఎప్పటికప్పుడు పునఃనిర్మించుకుంటూ ఉండాలి. సామాజిక అవసరాలను తీర్చే భాష ఎప్పటికీ ఆ సమాజ వికాసంలో ప్రధానపాత్ర పోషిస్తూనే వుంటుంది.

అమ్మనుడిలో సాంకేతిక విద్య సాహసోపేత నిర్ణయం: ఈ మధ్య మన కేంద్ర ప్రభుత్వం స్థానిక భాషల్లో ఇంజనీరింగ్ విద్య అని కొత్త సాహసోపేత సాంకేతిక విద్యావిధానాన్ని తీసుకొచ్చింది. ఇది చాలా అభినందనీయం. వ్యక్తిగతంగా దీన్ని పూర్తిగా సమర్థిస్తాను. అయితే, కొందరు దీన్ని యుద్ధభూమిలోకి ఆయుధాలు లేకుండా వెళ్ళటం ఎలాంటిదో స్థానిక భాషల్లోకి సాంకేతికతను తీసుకురావటానికి చట్టాలను చేసి తగిన పాఠ్యపుస్తకాలు ముందుగా సిద్ధం చేసుకోకుండా చేయటం ఇలాంటిదని అది సమర్థనీయంకాదు అనీ వ్యాఖ్యానించవచ్చు. కానీ అన్నీ సిద్ధమైతేనే మొదలుపెట్టాలనుకుంటే ఎప్పటికీ కాకపోవచ్చు. ఇప్పుడు ఈ అవసరం కోసమైనా వీటిని సిద్ధం

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

చేయవలసివస్తుంది. ఈ ప్రక్రియలో ప్రతి విద్యార్థి తెలుగు భాషాభిమానీ వారివంతు కృషి చేయవలసి ఉంటుంది.

మన దగ్గర తెలుగు అనగానే గుర్తుకొచ్చేది ఎక్కువగా తెలుగు శాఖలు. మన దగ్గర ఎక్కువగా తెలుగు శాఖల్లో సాహిత్యానికి సంబంధించిన అధ్యయనమే జరుగుతుంది. తెలుగుని భాషా శాస్త్ర పరంగా అధ్యయనం చాలా తక్కువే అని చెప్పాలి. ఇక్కడ ఎక్కువగా జరిగేది సాహిత్యపరమైన అధ్యయనమే. ఉభయాంధ్ర రాష్ట్రాల్లో ఒకసారి గమనిస్తే మనదగ్గర ఉన్న ప్రతి విశ్వవిద్యాలయంలోనూ తెలుగు శాఖలున్నాయి. వాటిలో ఎన్ని తెలుగు శాఖల్లో భాషాశాస్త్రం ఉందో చెప్పనక్కర్లేదు. ఇక్కడ నేను చెప్పదలచుకున్న విషయం ఒక్కటే మీరు సాహిత్యాన్ని అధ్యయనం చేసినా, ఏ విషయం మీద పరిశోధన చేసినా అది ప్రస్తుత సమాజానికి ఎంతవరకూ ఉపయోగపడుతోంది అన్నది పరిశీలించి ఆ విషయాన్ని అధ్యయనంచేయండి. సామాజిక అవసరాలను తీర్చేదిగా భాషని సంసిద్ధం చేసుకోవాల్సిన బాధ్యత విశ్వవిద్యాలయాలమీదే ఉంటుంది.

సాంకేతికత విస్తృతంగా అభివృద్ధిచెందుతున్న ఈ రోజుల్లో తెలుగు భాషను మనం సామాజిక అవసరాలకు సంసిద్ధం చేసుకోవాలి. దానికి గానూ మనం విరివిగా ఈ భాషను సాంకేతిక ఉపకరణాలలో వాడవలసి ఉంటుంది. ఈ విధానాలలో మనం మొదటిగా చేయవలసింది భాషని డిజిటలైజేషన్ చేయటం. డిజిటలైజేషన్ అంటే పుస్తకాలని స్కాన్ చేసి ఆన్లైన్లో, లేదా ఆర్కైవ్లో పెట్టటంకాదు. నా అభిప్రాయంలో డిజిటలైజేషన్ అంటే మనం స్కాన్ చేసిన పత్రాన్ని యంత్రం చదవగలగాలి. దాన్ని యంత్రం అర్థంచేసుకోగలగాలి. మనం ఆ పత్రాలమీద ఏమైనా శోధనలని, ప్రశ్నలని వేస్తే యంత్రం వాటికి ఆ పత్రాల నుండి లేదా ఆ పుస్తకాల నుండి సమాచారాన్ని మనకు తిరిగి ఇవ్వగలగాలి. అంటే ఒక విధంగా మనం పుస్తకాలని మనిషి ఎలా చదివి అర్థంచేసుకోగలుగుతున్నాడో అలా యంత్రం చేత చదివించి సమాచారాన్ని తిరిగి పొందటం అన్నమాట. ఇలాంటివి చేసినప్పుడు మాతృభాషలో అద్భుతమైన ఉపకరణాలు నిర్మించటానికి ఇవి ఉపయోగపడతాయి. పరిశోధనలు చేసే ప్రతి ఒక్కరూ ఇలాంటి ఉపకరణాలు చేయటానికి డేటాను సమకూర్చాలి. మీకు ఈకింద గొట్టింజన్ విశ్వవిద్యాలయం వారు ప్రాచీన భారతీయ గ్రంథాలకు ఎలాంటి డిజిటలైజేషన్ చేశారో ఈ కింది చిత్రంలో చూడొచ్చు. ఈ డిజిటల్ లైబ్రరీ లో మనకి ఎక్కడా ఒక్క పిడిఎఫ్ పుస్తకం కనపడదు. అన్నీ టి.ఇ.ఐ రూపంలోనే ఉంటాయి. అంటే ఈ రూపంలో ఉన్న పత్రాలన్నీ యంత్రం చదివి అర్థం చేసుకోగల పుస్తకాలన్నమాట.

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఇలా మనం మన మాతృభాషలో ప్రతి పుస్తకాన్ని చేయవలసి ఉంటుంది. మనం అనుకునే డిజిటలైజేషన్ కి విదేశీయులు అనుకుంటున్న డిజిటలైజేషన్ కి ఎంత వ్యత్యాసం ఉందో చూడండి. మనం తెలుగులో ఈ టీ ఇ ఐ రూపంలో మన భాషాసామగ్రిని మెషిన్ లెర్నింగ్ కోసం అందించినప్పుడు కుత్తిమ మేధ తెలుగులో అద్భుతంగా పనిచేయగలుగుతుంది. మనం తెలుగు భాషానిధిని సానిక మెషిన్ రీడబుల్ రూపంలోకి అందుబాటులో ఉంచితే దానికి సెమాంటిక్ వెబ్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంకేతికతను జోడించి సమాజంలో జరిగే అవ్వీతిని అక్రమాలను పట్టుకోవచ్చు. ఈ విధానంద్వారా జర్మనీలో మా టీం ఆంధ్రాలో జరిగేఅసాంఘిక కలాపాలని పట్టుంది. జర్మనీ పేరుతో విద్యార్థులని ఎలా మోసం చేస్తున్నారో ఈ సాంకేతికతద్వారా అధికారులకి నిరూపించటం జరిగింది.

సమాంతిక వెబ్: మధ్యకాలంలో సాంకేతిక రంగాన్ని ఉత్పాదకతలూపుతున్న ఉపకరణం చాట్ జిపిటి. దీనికి ఎందుకు అంత ఆదరణ లభించింది? సాధారణంగా అందరం ఏ విషయాన్ని ఐనా శోధించాలంటే మెదటిగా గుగూల్ వెతుకుతాం. గుగూల్ శోధక సాధనం ఆ విషయానికి సంబంధించి విభిన్న లింకులను ఇస్తుంది. కానీ ఒకే ఒక్క సరైన సోధనా సమాచారాన్ని ఇవ్వటం లేదు. ఇంకో చెప్పుకోదగ్గ విషయం ఏమిటంటే, గుగూల్ని ఏదన్నా విషయం మీద ఒక వ్యాసం రాయమంటే అది అంతర్జాలంలో ఉన్న విభిన్న వ్యాసాలను చూపిస్తుంది కానీ తనంతట తానుగా వ్యాసాన్ని రాయలేదు. అంటే గుగూల్ శోధనకు సంబంధించిన అంతర్జాలంలో ఉన్న పాఠాన్ని, దస్త్రాలను దాని సంబంధిత సూచక పదాలద్వారా అన్నింటినీ ఒకచోట ఉంచుతుంది కానీ ఆ పాఠం లేదా ఆ దస్త్రాలను మనిషి భౌద్ధికత అర్థంచేసుకున్నట్లు అర్థం చేసుకుని తనంతట తాను ఒక వ్యాసం రాయలేదు. ఆపని చాట్ జి పి టి చేస్తోంది. గుగూల్ కి సాధ్యంకానిది చాట్ జి పి టి కి ఎలా సాధ్యమైంది. ఇక్కడ సెమాంటిక్ వెబ్ ప్రధాన భూమికను పోషిస్తోంది. దీని గురించి మరింత లోతుగా ఈ సెమాంటిక్ వెబ్ నిర్మాణాన్నిపరిశీలిద్దాం. సెమాంటిక్ వెబ్ అనేది కేవలం సాధారణ శోధన చేయటమే కాకుండా, వినియోగదారుడు ఇంతకు ముందు అంతర్జాలంలో శోధించిన విషయాల ఆధారంగా సరైన అంశాలను సూచించటం కుడా చేస్తుంది. ఉదాహరణకి ఒక వ్యక్తి తన కంప్యూటర్లో అంతర్జాలాన్ని ఎలా వినియోగిస్తున్నాడు అన్న దాని ఆధారంగా వినియోగదారుడికి నచ్చిన, ఆసక్తి ఉన్న అంశాలను స్వయంచాలకంగా చూపించటం కుడా ఈ సెమాంటిక్ వెబ్ చేసేపని.

“టిం బెర్నస్ లీ” వెబ్ ని కనిపెట్టిన తర్వాత నుండీ జరిగిన పరిణామ క్రమాల్లో అర్థం (సెమాంటిక్) ఆధారిత శోధన ప్రధాన మైనది. దీనికి అల్గారిథం ఆధారిత శోధనలు, మెషీన్ లెర్నింగ్ అందుబాటులోకి వచ్చాక కంప్యూటర్ తో విస్తృతంగా లోతైన శోధనలు చేయటానికి ఆస్కారం ఏర్పడింది. ఈ సెమాంటిక్ వెబ్ అంతర్జాలంలో సాధారణంగా అందుబాటులో అన్ని దస్త్రాలనూ ఆర్డిఎఫ్, స్పార్క్ల్, ఓవెల్ అన్న విభిన్న అంక స్థాయి విశ్లేషణ చేసి ఒకే ఒక్క సమాధానాన్ని శోధనకు సంబంధించి ఇస్తుంది. ఈ విషయాలని లోతుగా పరిశీలిద్దాం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఆర్డిఎఫ్: దీన్ని ఆంగ్లంలో రీసోర్స్ డిస్క్రిప్షన్ ఫ్రం వర్క్ అంటారు. అంటే పాఠంలో ఉన్న వాక్యాలని మెటాడేటా సహాయంతో అనుసంధించటం. దీన్నే లింకింగ్ డేటా అంటారు. ఈ లింకులు ఎక్స్ ఎం ఎల్ లేదా యుఆర్ ఎల్ రూపంలో అనుసంధించబడిఉంటాయి. ఇలా అనుసంధించాక పాఠంలోని ప్రతి వాక్యం "త్రిబుల్ స్టోర్" రూపంలోకి మార్చబడుతుంది. అంటే ఈ త్రిబుల్ స్టోర్ అన్నది ఒక విధంగా మనం వ్యాకరణంలో చేప్పుకునే కర్త, కర్మ, విధేయ విభాగానికి లింకులని ఇవ్వటం. ఉదాహరణగా, "ముల్లర్ డ్రస్టెన్ లో నివసిస్తాడు." ఈ వాక్యంలో కర్తపదానికి కర్మ పదానికి ఈ కింది విధంగా ఆర్డిఎఫ్ లని నిర్మించవచ్చు.

```
_:a <https://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#type>
<https://schema.org/Person> .
_:a <https://schema.org/name> "ముల్లర్" .
_:a <https://schema.org/birthPlace>
<https://www.wikidata.org/entity/Q1731> .
<https://www.wikidata.org/entity/Q1731> <https://schema.org/itemtype>
<https://schema.org/Place> .
<https://www.wikidata.org/entity/Q1731> <https://schema.org/name>
"డ్రస్టెన్" .
```

దీంట్లో_:a<https://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#type>
<https://schema.org/Person> మెదటి లింకులో ప్రాథమిక ఏర్డీఎఫ్ స్కీమా ప్రకారం ముల్లర్ అన్నది ఒక వ్యక్తి పేరు అని టాగ్ చేయటం జరిగింది. రెండోవాక్యంలో _:a <https://schema.org/name> వొవెల్ ఆంటాలజీ ప్రకారం ముల్లర్ అన్నది వ్యక్తిపేరు అని టాగ్ చేయటం జరిగింది. ఇలా ఈ లింకులనే ఉపయోగించాలి అని ఏమీ లేదు. ఆ పదం ఒక వ్యక్తికి చెందినపదం అని చెప్పాక ఇంకా లోతైన విశ్లేషణకోసం ఆ వ్యక్తి కి సంబంధించిన ఏ లింకునైనా దీంట్లో పొందుపరచవచ్చు. అలానే ఆ వ్యక్తి నివసిస్తున్న ప్రదేశాన్ని కుడా విభిన్న లింకులలో టాగ్ చేయటం జరిగింది. ఈ లింకుల ద్వారా ఆ ప్రదేశం ఎక్కడ ఉన్నది అన్నది గుర్తించవచ్చు. ప్రతి పదానికి లింకులను టాగ్ చేసేటప్పుడు ఆ పదం కి టాగ్ చేసే లింకులన్నీ ఒక విషయానికి చెందినవి అని చెప్పటానికి ని వాడటం జరిగింది. నివసిస్తున్నాడు అన్నది త్రిబుల్ స్టోర్ లో మూడో

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

భాగం అవుతుంది. దానికి సంబంధించి ఏమన్న లింకులున్నా ఇలా ఇవ్వొచ్చు. ఇలా ఆర్డీఎఫ్ లోకి టాగ్ చేశాక దీన్ని గ్రాఫ్ గా మార్చవచ్చు. ఆవిషయాలు తదుపరి వ్యాసంలో వివరిస్తాను.

మనకి ఒక సినిమా డైలాగ్ ఉంది "చరిత్ర చింపేస్తే చిరిగిపోదు" అని పుస్తక రూపంలోనే లేదా ఎల క్లాసిక్ రూపంలోనే చరిత్ర ఉంటే అది మనిషి పుస్తకాల్లో నో లేక గుగూల్లోనో శోధించి చదువుకోవాలి. మనం తెలియని సమాచారం కోసం మొదటిగా గుగూల్లోకి వెళ్ళి వెతుకుతాం. గుగూల్ దానికి చెందిన సమాచారాన్ని ఎక్కడున్నా విభిన్న లంకెలలో చూపిస్తుంది. మళ్ళీ వినియోగదారుడు ఆలింకులన్నీ చదువుకోవాలనిపిస్తే. దీన్ని అధికమించటానికి వచ్చిందే సమాంతరీకరణ. ఉదాహరణకు, అంతర్జాతీయ మాతృభాషా దినోత్సవం అనగానే గుగూల్లో విభిన్న మైన లింకులు వస్తాయి, ఆ విభిన్న మైన లింకుల్లో ఉన్న సమాచారాన్ని కంప్యూటర్ క్రోడీకరించి (డేటా సమ్మరైజేషన్) చేసి క్లుప్తంగా ఇస్తుంది. ఇది ఇప్పుడు ఉన్న ఆధునిక టెక్నాలజీ. గత నెలలో మనం అందరం చాట్ జిపిటి ని చూశాం కదా. ఇది కూడా దీని ఆధారితంగా పనిచేసే సాధనమే. మీరు ఒక సమస్యమీద ఒక కంప్లెట్ రాయమని మెషిన్ని అడగండి. అది రాస్తుంది. దానికి వేరే వివరాలు అనుసంధానం చేయమని మళ్ళీ చెప్పండి మీరిచ్చిన వివరాలు ఏ పేరాలో చేరిస్తే సరిగ్గా సరిపోతుందో సమాంతరీకరణ వెబ్ సరిగ్గా అక్కడే ఆ సమాచారాన్ని ఇముడ్చుతుంది. అంటే కుత్రిమ భౌద్ధికతలో మనిషి మెదడు ఎలా ఒక పాఠాన్ని చదివి అర్థం చేసుకొంటుండో అలానే ఈ సమాంతరీకరణ వెబ్ కూడా పనిచేస్తుంది. మెదడులో ఎలా ఐతే న్యూరాన్స్ ఎప్పుడూ సమాచార వినిమయాన్ని చేస్తాయో ఈ సమాంతరీకరణ వెబ్ ఆధారిత కుత్రిమ భౌద్ధికతలో న్యూరల్ నెట్వర్క్స్ కూడా వినియోగదారుడికి మరియు సమాంతరీకరణ వెబ్ ఆధారిత కుత్రిమ భౌద్ధికత కి మధ్య సమాచార వినిమయానికి అనుసంధానంగా పనిచేస్తాయి. ఇది వినటానికి ఆశ్చర్యంగా ఉందికదా. ఇదే ఆధునిక భాషకి ఉత్తం, ఇదే మాతృభాషలు బతకటానికి మాతృభాషల సంస్కృతి మళ్ళీ సాంకేతిక పురుషుని పోసుకుని పునరుజ్జీవనం అవ్వటానికి ఆవలంబన.

సోషల్ కంప్యూటింగ్: డిజిటల్ రంగంలో వస్తున్న విప్లవాత్మకమైన మార్పుల్లో సోషల్ కంప్యూటింగ్ (సామాజికాంశాల కంప్యూటరీకరణ) ఒక నినాతాత్మక రంగం. ఈ ఆధునిక కాలంలో ప్రతిమనిషీ తనచేతిలో మొబైల్ కలిగి ఉన్నాడు.ప్రతి మొబైల్ డబల్యూ డబల్యూ డబల్యూ కి అనుసంధానించబడే ఉంటుంది. అంటే డబల్యూ డబల్యూ డబల్యూ మనందరి ఉమ్మడి వేదిక అనొచ్చు. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో ఈ ఉమ్మడి వేదికను సామాజిక రుగ్మతలను నివారించటానికి వాడుతున్నారు. ఆవిషయాన్ని ఈ రోజు వ్యాసంలో ప్రస్తావిస్తాను. మునుపటి వ్యాసం "విదేశీ సంస్థలు నిర్మిస్తున్న తెలుగు అవినీతి భాషానిధి"కి ఇది కొనసాగింపు వ్యాసం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

మన దగ్గర ఉన్న మొదైల్ ఒక అస్త్రంగా వాడి సామాజిక రుగ్మతలను ఎలా బయట పెట్టవచ్చో వివరిస్తాను. అవినీతిపరులు మాట్లాడే విధానం కావచ్చు వారి మీతో చేసే చాటింగ్ లేదా మెసేజెస్ కావచ్చు వారి కార్యాలయాల్లో మీతో చేసే చర్చలు కావచ్చు కావాచ్చు ఇవన్నీ రికార్డు చేసి ఉంటే ఈ సామాజికాంశాల కంప్యూటరీకరణలో ఆకరాలు (డేటా)గా పనిచేస్తాయి. ఈ సందర్భంలో ఈ వ్యాసం చదివే ప్రతి పాఠకుడికీ ఒక్క విషయం చెప్పదలచుకున్నాను. మీరు ఏ ప్రభుత్వ కార్యాలయానికి వెళ్ళినా లేదా ఏ ప్రభుత్వ ఉద్యోగి ఐనా లంచాలకోసం కోసం ఆసించి మీ పని చేయగక మిమ్మల్ని ఇబ్బంది పెడుతున్నా భయపడకుండా ముందు ఆ సంభాషణలని రికార్డుచేయండి. ఈ రోజు కాకుండా ఏదో రోజు అవినీతి పరులను బయటకు తీసుకురావచ్చు. మీరు రికార్డుచేసి ఆ డేటా సోషల్ కంప్యూటింగ్ పరిశోధనలలో క్రియాశీలమైన పాత్ర పోషిస్తుంది. దానికి ఒక చిన్న ఉదాహరణ ఇక్కడ చెప్పుకుందాం.... ఈ మధ్య మీడియాలో ఇద్దరు రాజకీయ నాయకుల శృంగార సంభాషణలు విన్నాం, అవి వారివా కావా? ఆ ఇద్దరూ రాజకీయ నాయకులూ మీడియాతో చెప్పింది అవి వారివి ఖావని. మన మీడియా, మన పోలీసులు ఇంతవరకూ దాన్ని ఎందుకు నిర్ధారించలేకపోయారు?

మన వేలిముద్రలు ఎంత ఏకరూపతను కలిగి ఉంటాయో అలానే ప్రతి మనిషి భాష, సైలీ కూడా ఏకరూపతని కలిగి ఉంటుంది. అవినీతికోసం కావచ్చు, అసాంఘిక కార్యకలాపాలకోసం కావచ్చు మనిషి ప్రయత్నించేటప్పుడు ఆ సంభాషణలను రికార్డు చేయటం వల్ల ఆ అవినీతి డేటా నిర్మించబడి ఆ భాషా సమాజాల్లో మెరుగైన పాలనను అందించటం జరుగుతుంది. ఇక ఆ ఇద్దరి రాజకీయ నాయకుల శృంగార సంభాషణలకి వద్దాం.... వారు పబ్లిక్ తో కానీ మీడియా వారితో కానీ మాట్లాడిన సంభాషణలు యూట్యూబ్ మొదలైన విభిన్న మాధ్యమాల్లో విరివిగా ఉన్నాయి. అలాంటప్పుడు ఆ శృంగార సంభాషణలు వారివో కావో కంప్యూటర్ ద్వారా నిర్ధారించటం ఐదునిమిషాలపని. ఆ పనిని ఇక్కడి అవినీతి సంస్థలు చేసి నిజనిర్ధారణ చేశారు. అవి స్థానిక అధికారులకు పంపినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. కానీ చరిత్రలో విదేశీ సంస్థలు చేసిన ఈ సామాజిక సేవ నిలిచిపోతుంది.ఈ అవినీతిడేటా నిర్మించటం అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో సాధారణం. చాలా విదేశీ సంస్థలు ఈ కార్యక్రమాలను చేస్తూ ఉంటాయి. బరైన్ డబ్ల్యూ కింగ్ 2009 చేసిన అమెరికా, ఇంగ్లాండు పోలీసుల శృంగార సంభాషణల విశ్లేషణ ఈ డేటా నిర్మాణంలో కొత్త పద్ధతులను నాంది పలికింది. ఈ విధానానికి "సైబర్ ఆర్గోగ్రాఫీ"పుస్తకంలో అల్వాడ్ మరీయు హుండాన్ 2005లో పునాదులు వేశారు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

భాషా శాస్త్రంలో డిస్కోర్స్ మార్కర్స్ (లెక్సికల్ మార్కర్స్) అని మనం అనుకునే పదాంశాల ద్వారా వీరు అవినీతిని నిర్ధారించవచ్చు అని ప్రస్తావించారు. అవినీతి నిర్మూలనలో భాషా శాస్త్రవేత్తల ఖుద ఊతుందని గుర్తించగలగాలి. మన అమ్మ భాషలో విరివిగా రాయటం, మాట్లాడటం చేసినప్పుడు ఇలాంటి ఉపకరణాలు నిర్మించటం సాధ్యమవుతుంది. భాషాశాస్త్ర దృష్టితో భాషానిధిని కంప్యూటర్ సహాయంతో విశ్లేషిస్తూ ఈ డిస్కోర్స్ మార్కర్స్ సహాయంతో అసాంఘిక పనులను అరికట్టవచ్చు.

ఇంగ్లీషు మాధ్యమం ఉండాలి, అని వాదించే ప్రతి ఒక్కరికీ నేను అడిగే ప్రశ్న ఒక్కటే, ప్రపంచంలో ఏ ఒక్క అభివృద్ధి చెందిన దేశంలో ఐనా తమమాతృభాష కాకుండా వేరే భాషను ఆదరించి అభివృద్ధిచెందినట్లు చూపగలరా? కన్నతల్లి ఎలా బిడ్డను మోసం చేయదో అలానే అమ్మ భాష కుడా తనపిల్లని అనాధలంచేయదు. సామాజిక అవసరాలకు తగ్గట్లు అమ్మ భాషను ఆధునికరించుకోవాల్సిన అవసరం ప్రతి ఒక్కరిమీదా ఉంది. దానికోసం కేవలం సమావేశాలు, ఉపన్యాసాలు కాదు ఒళ్ళు వంచి మనసు పెట్టి పనిచేసే భాషాసైనికులు కావాలి. ఛత్రపతి శివాజీ స్ఫూర్తిగా ప్రతి ఆంధ్రుడూ అమ్మభాషకు ఆధునికతను అందించటంలో కృషిచేద్దాం, అమ్మ భాషలో అందరం మాట్లాడుకుందాం చదువుకుందాం.

తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత అన్న అంశంమీద సదస్సు నిర్వహిస్తున్న ఛత్రపతి శివాజీ త్రిశత జయంతి ప్రభుత్వ కళాశాల, జంగారెడ్డిగూడెం వారికి అభినందనలు తెలుపుతూ...

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అంతర్జాలంలో తెలుగు భాషను వాడడంలో గల సాంకేతిక సమస్యలు: అనుభవాలు

ఆచార్య దార్ల వెంకటేశ్వరరావు

పూర్వ అధ్యక్షులు, తెలుగుశాఖ,

హైదరాబాద్ సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ,

హైదరాబాద్ - 500 046. ఫోన్ : 9989628049

సారాంశం (Abstract): డిజిటల్ యుగంలో భాషల స్థిరత్వం, విస్తరణ ప్రధానంగా వాటి అంతర్జాల అనుకూలత మీద ఆధారపడి ఉంది. తెలుగు లిపి యొక్క సంక్లిష్ట నిర్మాణం, యూనికోడ్ పరిమితులు, టైపింగ్ పద్ధతుల వైవిధ్యం, శోధన సమస్యలు, యంత్రానువాదం లోపాలు వంటి అవరోధాలు భాషా వినియోగాన్ని అడ్డుకుంటున్నాయి. నేను సుమారు 1996 నుండి కంప్యూటర్, ఇంటర్నెట్, వివిధ డిజిటల్ డివైస్ లను ఉపయోగిస్తున్నాను. అలాగే, ఫేస్ బుక్, ట్విట్టర్ (X), లింక్డీన్ వాట్సాప్, టెలిగ్రామ్ వంటి సోషల్ మీడియా ప్లాట్ ఫారమ్స్ తో పాటు ప్రత్యేకించి నాకు ఒక బ్లాగు కూడా ఉంది. ఇంటర్నెట్ లో నా పుస్తకాలు పిడిఎఫ్ రూపంలో అందిస్తుంటాను. ఈ వ్యాసం ద్వారా తెలుగు భాషను కంప్యూటర్ లో వినియోగించేటప్పుడు ఎదురవుతున్న ముఖ్యమైన సమస్యలను విశ్లేషించి, వాటి పరిష్కారానికి ఎలాంటి సాంకేతిక, విధానపరమైన మార్గాలను అందిస్తే బాటుంటుందో వివరించడం ఈ పత్ర లక్ష్యం. దీనిలో అత్యధికంగా నా అనుభవాల నుండి ఈ సాంకేతిక సమస్యలను వివరిస్తున్నాను.

(కంప్యూటర్ లో తెలుగు వాడుక, అంతర్జాలంలో తెలుగు, తెలుగు సాంకేతిక సమస్యలు, బ్లాగులు, డైనమిక్ ఫాంట్, యూనికోడ్ ఫాంట్ కన్వర్షన్స్)

1. పరిచయం: తెలుగు భాషను కంప్యూటర్ లో వినియోగించటం మొదలైన తొలినాళ్లలో తెరపై తెలుగు అక్షరాలు కనిపించడం ఒక విచిత్రంగా భావించిన రోజులు ఉన్నాయి. 1990 ప్రాంతంలో కంప్యూటర్ లో తెలుగు వాడకం ప్రారంభమయ్యింది. అప్పటికి విరివిగా టైప్ రైటింగ్ వాడేవారు. వాటి స్థానంలో కంప్యూటర్ వాడినప్పటికీ తెలుగు అక్షరాలు కంప్యూటర్ మీద సరిగ్గా టైప్ చేయడం కష్టంగా ఉండేది. శ్రీలిపి, అను అనే డైనమిక్ ఫాంట్స్ ని ఉపయోగించి పేజీ మేకర్ లో టైప్ చేసేవారు. ఆ సాఫ్ట్వేర్ కొనడం వాడడం ఎంతో ఖరీదుగా ఉండేది. ఆ తరువాత సి డాక్ వాళ్లు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అభివృద్ధి చేసిన ఐ లీపు (I Leap) సాఫ్ట్ వేరు తెలుగు వాడుకాన్ని కొంచెం వేగవంతం చేసింది. అయితే దాన్ని గాని, ఇతర ఫాంట్స్ గాని కంప్యూటర్ తెరపై కనిపించాలంటే అనేక సెట్టింగ్స్ చేయాల్సి వచ్చేది. ఆ తర్వాత యూనికోడ్ ఫాంట్స్ వచ్చాయి. దానితో కంప్యూటర్ పై తెలుగు వినియోగం అత్యధికంగా అందుబాటులోకి వచ్చింది. ఈ పరిణామం అంతా ఒక్కసారిగా జరగలేదు. ఈ సాంకేతికత అభివృద్ధి చెందడానికి అందరికీ అందుబాటులో రావడానికి ఎంతో మంది సాఫ్ట్వేర్ నిపుణుల కృషిని తెలుగు వారంతా స్మరించుకోవాలి. ప్రస్తుతం డైనమిక్ ఫాంట్ నుండి యూనికోడ్ ఫాంట్ కి, యూనికోడ్ ఫ్రంట్ కి సులభంగా కొన్ని కన్వర్టర్స్ సహాయంతో మార్పు చేసుకోగలుగుతున్నాం. స్పీచ్ రికగ్నిషన్ ద్వారా అక్షరాలను టైప్ చేయించుకోగలుగుతున్నాం. ఇంగ్లీషులో మాదిరిగానే తెలుగులో కూడా చదివి వినిపించుకోగలిగేలా కూడా సాంకేతికతను అందుబాటులోకి తెచ్చుకున్నాం. చేతిరాత ను కూడా ప్రింటింగ్ అక్షరాలలోకి కన్వర్ట్ చేసుకోగలుగుతున్నాం. ఇమేజ్, పిడిఎఫ్, వీడియోలో ఉండే అక్షరాలను కూడా ప్రింటింగ్ కి అనుగుణంగా కన్వర్ట్ చేసుకోగలుగుతున్నాం. వీటికి ప్రభుత్వ ప్రైవేటు సంస్థలు ఎంతగానో కృషి చేస్తున్నాయి. సి-డాక్ వంటి ప్రభుత్వ సంస్థలు, మైక్రోసాఫ్ట్, గూగుల్ వంటి ప్రైవేటు సంస్థలు అంతర్జాలంలో తెలుగు భాష వినియోగాన్ని వ్యాప్తి చెందడానికి ఎంతగానో కృషి చేస్తున్నాయి. అయినప్పటికీ ఇంగ్లీష్ కి ఉన్నంత సౌలభ్యం తెలుగు అక్షరాలకు రావడం లేదు.

2. ప్రారంభ దశ - DTP ఫాంట్లు, ఇమేజ్ పద్ధతి: 1990 దశకంలో Page Maker వంటి DTP సాఫ్ట్వేర్లతో తెలుగు పేజీలను PDF లేదా image రూపంలో సేవ్ చేసి ప్రచురించేవారు. అనుఫాంట్స్, శ్రీలిపి ఫాంట్లు DTP పరిధిలో బాగా ఉపయోగించబడ్డాయి. ఒక్కో పేజీకి అయ్యే షైల్ షెట్ పెద్దదై దిగుమతికీ, మార్పులు చేయడానికి ఎంతో కష్టంగా ఉండేవి. C-DAC వారు I Leap సాఫ్ట్వేర్ ని అభివృద్ధి చేసి, భారతీయ భాషలను కంప్యూటర్ లో వాడుకోవడానికి అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చారు.

2.1. ILeap software... C-DAC కృషి: C-DAC (Center for Development of Advanced Computing) రూపొందించిన iLEAP సాఫ్ట్వేర్ ఒక భారతీయ భాషల కోసం ఇంటిలిజెంట్, ఇంటర్నెట్-రెడీ వర్డ్ ప్రాసెసర్. ఇది విండోస్ ప్లాట్ఫారమ్ పై పనిచేస్తుంది పలు భారతీయ భాషలను, వాటిలో తెలుగు, హిందీ, బెంగాలీ, తమిళ, మరాఠీ, అసామీ వంటి భాషలను ఏకకాలంలో ఉపయోగించుకొనే అవకాశం కలిగింది.

2.1.1. iLEAP ముఖ్య లక్షణాలు:

- సులభంగా వాడుకునే యూజర్ ఇంటర్‌ఫేస్
- మల్టీలింగ్వల్ స్పెల్ చెకర్
- వివిధ కీబోర్డ్ లేఅవుట్లు: ఫోనిటిక్, టైప్‌రైటర్, ఫోనిటిక్ ఇంగ్లీష్ కీబోర్డు
- ఇండియన్ భాషలలో ఇమెయిల్ facility
- రూపొందించిన డాక్యుమెంట్లను HTML, RTF, BMP, మరియు ఇతర ఫార్మాట్‌లలో సురక్షితంగా సేవ్ చేయగలుగుతుంది
- వెబ్ పేజీలు సృష్టించేందుకు అనుకూలం
- భాషాస్పష్ట సెన్సిటివ్ ఎడిటర్
- తరచూ వాడే పదాలు, పదబంధాలకు షార్ట్‌కట్‌లు నిర్వచించుకోవచ్చు
- Search and Replace) ఆప్షన్
- ఇతర ప్రోగ్రామ్స్ కోసం RTF ఫార్మాట్లో ఇంపోర్ట్-ఎక్స్‌పోర్ట్ సౌకర్యం
- డిజైన్ టెంప్లేట్లు, స్టైల్స్ నిర్వచించడానికి సహాయం

భారతీయ భాషల కోసం అనేక టాప్-నాలజీ ఉత్పత్తుల అభివృద్ధి చేసింది. యూనికోడ్ ఫాంట్‌లు, ఇండియన్ స్క్రిప్ట్ సపోర్ట్ చేసేలా చేసింది. భారతీయ భాషల కంప్యూటింగ్, ఇంటర్నెట్ వినియోగం విస్తరించేలా చేసింది. ఎడ్యుకేషన్, గవర్నమెంట్, పబ్లిక్ విభాగాలలో భాషా స్వావలంబనని ప్రోత్సహించడానికి అది ఎంతగానో సహకరించింది. C-DAC iLEAP భారతీయ భాషలలో డిజిటల్ పాఠ్యాల తయారీ, ప్రచురణ, కమ్యూనికేషన్ సులభతరం చేసేందుకు ఒక ముఖ్య సాధనంగా పనిచేసింది.

3. రెండవదశ PageMaker: Publishing: నేటికీ చాలామంది తెలుగు వాళ్ళు సొంతంగా టైప్ చేసుకోలేక పైవేటు వ్యక్తులను ఆశ్రయిస్తున్నారు. వాళ్ళ దగ్గర ఫేస్ మేకర్ లో టైప్ చేసి ఇస్తారు. ఇప్పటికీ మన తెలుగు పబ్లిషర్స్ ఫేస్ మేకర్ని వాడడం దీనికి ఒక కారణం. యూనికోడ్ లో ప్రభుత్వం పైవేట్ సంస్థలు అందమైన ఫాంట్స్ ఉచితంగా అందుబాటులోకి తీసుకోవచ్చాయి. వాటిని ఉపయోగించుకొని పేజ్ మేకర్ లో ఉపయోగించే అను సాఫ్ట్వేర్ కి ఏ మాత్రం తీసుకోకుండా అందంగా పుస్తకాలను పత్రికలను ప్రచురించుకోవచ్చు. కొంచెం శ్రద్ధ పెడితే పేజ్ మేకర్ లో కూడా యూనికోడ్ ఫాన్స్ ని ఉపయోగించుకోవచ్చు. ఈ సాంకేతికతను తెలుగు వాళ్ళు అందుపుచుకోవాలి. దీనికి కావలసిన సలహాలు సూచనలు ఇంటర్నెట్లో అందుబాటులో

ఉన్నాయి. అలాగే యూనికోడ్ నుండి డైనమిక్, డైనమిక్ నుండి యూనికోడ్ ఫాంట్ కన్వర్షన్ కి ఒకప్పుడు నాగార్జున, ప్రస్తుతం ఈమాట, సురేశ్ కొలిచాల వారు అందిస్తున్న ఫ్లగ్మిన్స్ ఎంతగానో ఉపయోగపడుతున్నాయి. వీటిని ఉపయోగించి కూడా తెలుగు భాషను అంతర్జాలంలో విరివిగా ఉపయోగించుకోవచ్చు.

4.యూనికోడ్ - డైనమిక్ ఫాంట్: మనం మాట్లాడటం ద్వారా అక్షరాలను మొబైల్, కంప్యూటర్ , టాబ్ వంటి వాటిలో టైప్ చేసుకోవచ్చు. కాస్త శ్రద్ధ పెడితే ఇది పెద్ద కష్టం కాదు. అది కూడా కష్టమైతే మన చేతిరాత కొంచెం అందంగా ఉంటే పేపర్ పై రాసి దాన్ని ఫోటో తీసి లెన్స్ అనే సాఫ్ట్వేర్ ద్వారా తెలుగు అక్షరాలు గా మార్చుకోవచ్చు. చిన్న అక్షర దోషాలు వచ్చినా వాటిని సరి చేసుకోవచ్చు. వాటిని యూనికోడ్ లో వచ్చిన అక్షరాలను పబ్లికేషన్ కోసం పంపించేటప్పుడు డైనమిక్ ఫాంటులుగా మార్చుకోవడానికి కొన్ని కన్వర్షర్లు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. ఈ మాట ద్వారా ఈ కన్వర్షర్ అందుబాటులో ఉంది. అమెరికాలో పనిచేస్తున్న తెలుగు సాఫ్ట్వేర్ ఇంజనీర్ కొలిచాల ఈ కన్వర్షర్ ని బాగా అభివృద్ధి చేశారు. దీని ద్వారా యూనికోడ్ నుండి డైనమిక్ ఫాంట్ డైనమిక్ కార్డు నుండి యూనికోడ్ ఫాంట్ సులభంగా కన్వర్ట్ చేసుకోవచ్చు. ఇప్పటికే కొద్దిగా మనం ప్రోత్సహించడం ద్వారా విద్యార్థులు తమ ప్రాజెక్టులను తమ సిద్ధాంత గ్రంథాలను ఫోన్ ద్వారానే మొత్తం టైప్ చేసుకోవడం జరుగుతుంది.

5.ఫీజ్ మేకర్ కి ప్రత్యామ్నాయం: ఫీజ్ మేకర్ కి ప్రత్యామ్నాయం గా ఎడోబ్ వారి ఇన్ డిజైన్ అందుబాటులోకి వచ్చింది. అయితే ఇది ఖరీదైన సాఫ్ట్వేర్. భవిష్యత్తులో ఇదే ఉండే అవకాశం ఉంది.

5.1. కొత్త ప్రింటింగ్ డిజైన్ - Scribus: మనం ప్రస్తుతం వాడుతున్న ఫీజ్ మేకర్ నుండి కొత్త ప్రింటింగ్ సాఫ్ట్వేర్ కి అలవాటు పడాల్సిన అవసరం ఉంది.ఇప్పటికే ఫీజ్ మేకర్ అప్డేట్స్ ఆగిపోతున్నాయి దీని స్థానాన్ని ఇన్ డిజైన్ ఆక్రమించింది. ఈ రెండు కూడా ఉచిత అంటే ఓపెన్ సాఫ్ట్వేర్లు కాదు. దీని స్థానంలో ఉచితంగా లభించే ఓపెన్ సాఫ్ట్వేర్ Scribus.

- అధికారిక వెబ్సైట్: <https://www.scribus.net>
- Scribus ఉచిత ఓపెన్సోర్స్ డెస్క్టాప్ పబ్లిషింగ్ సాఫ్ట్వేర్
- Windows, MacOS, Linux వంటి విభిన్న ఆపరేటింగ్ సిస్టమ్స్ కి మద్దతు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

- ప్రొఫెషనల్ లేఅవుట్, పేజీ డిజైన్, PDF సృష్టి, CMYK కలర్ మేనేజ్మెంట్ వంటి ఫీచర్లు అందిస్తుంది
- సులభంగా ఉపయోగించేందుకు వివిధ ట్యుటోరియల్స్, మాన్యువల్స్ లభ్యమవుతాయి. Scribus డౌన్లోడ్ లింకులు, మరిన్ని సమాచారం ఆఫీషియల్ సైట్లో అందుబాటులో ఉన్నాయి. scribus.net డౌన్లోడ్ పేజీ

ఈ సాఫ్ట్వేర్ డిజైన్ మరియు పబ్లిషింగ్ పనులకు Adobe InDesign కి బెస్ట్ ఫ్రీ అల్టర్నెటివ్గా ఉపయోగపడుతుంది. ఈ సాంకేతికతను తెలుగు వాళ్ళు అలవాటు చేసుకోవాలి.

6. కరోనా నేర్పిన 'పాఠాలు': Covid-19 వచ్చిన 2020వ సంవత్సరంలో కంప్యూటర్ పాఠాలు చెప్పవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. అంతవరకు PPT(Powerpoint Presentation) అంటే ఏంటో తెలియని వాళ్లు కూడా వీటి ద్వారా పాఠాలు చెప్పవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. దానితో అంతవరకు కంప్యూటర్ ముట్టని వాళ్లు కూడా కంప్యూటర్ లో తెలుగు టైప్ చేసే పరిస్థితి అనివార్యమయ్యింది. అప్పుడు ఉపాధ్యాయులు, అధ్యాపకులు అనేకమైనటువంటి సాంకేతిక ఇబ్బందులను ఎదుర్కొన్నారు. తెలుగు పద్యాలు కంప్యూటర్ స్క్రీన్ మీద ప్రదర్శించడం కోసం చాలామంది ఇమేజెస్ ని ఉపయోగించారు. అప్పటికే అనుభవం ఉన్నవాళ్లు యూనికోడ్ ఫాంట్ తో పవర్ పాయింట్ ప్రజెంటేషన్ సులభంగానే చేశారు. ఆ అనుభవంతోనే అంతర్జాల సదస్సులు కూడా మొదలయ్యాయి. అంతవరకు ఎక్కువ మంది హార్డ్ కాపీ ద్వారా మాత్రమే తమ ద్రువీకరణ పత్రాలు పొందేవారు. అంతర్జాల సదస్సులతో ఆటోమేటిక్ జనరేటర్డ్ సర్టిఫికేట్స్ సృష్టించటం అలవాటయింది. google ఫామ్ ఉపయోగించి క్వీజ్, సర్వే వంటి రకరకాల అసైన్మెంట్లు చేయడం అలవాటు చేసుకున్నారు.

7. సామాజిక మాధ్యమాల్లో తెలుగు: సాంకేతిక పరిజ్ఞానం విపరీతంగా అభివృద్ధి చెందిన ఈ కాలంలో సామాజిక మాధ్యమాలు మన జీవనశైలిలో భాగమైపోయాయి. వాట్సాప్, ఫేస్బుక్, ట్విట్టర్ (ఇప్పుడు X), ఇన్స్టాగ్రామ్, యూట్యూబ్ వంటి వేదికల్లో తెలుగు భాష వాడకం విస్తృతమైంది. ఈ వాడకం భాషా వికాసంలో కొత్త కోణాలను తెరపెట్టింది.

7.1. అక్షరరూప భిన్నత్వం: కొంతమంది తెలుగు లిపిలోనే రాస్తుంటే, మరికొందరు ఇంగ్లీషు లిపిలో తెలుగు పదాలను (Transliteration) వాడుతున్నారు. ఇది వాడుకలో సౌలభ్యాన్ని ఇస్తున్నా, భాషా లిపి పరిరక్షణకు ప్రమాదం కలిగిస్తోంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

7.2.భావవ్యక్తీకరణ శైలులు: సామాజిక మాధ్యమాల్లో చిన్న చిన్న వాక్యాలు, ఎమోజీలు, మీమ్స్ ద్వారా భావాలు వ్యక్తం చేయడం ఎక్కువైంది. కవిత్వం, పద్యాలు, సూక్తులు విస్తృతంగా పంచబడుతూ తెలుగు సాహిత్య ప్రాచుర్యానికి దోహదం చేస్తున్నాయి.

7.3.భాషా మిశ్రణ (Code Mixing): తెలుగు వాక్యాల్లో ఇంగ్లీషు పదాలు విరివిగా కలిపి వాడుతున్నారు.

ఉదా: Meeting cancel ayyindi, next week cheddami.

ఇది కొత్త తరహా “సోషల్ మీడియా తెలుగు” రూపాన్ని కలిగిస్తోంది.

7.4.సామాజిక ప్రభావం: తెలుగు భాష సామాజిక మాధ్యమాల్లో ప్రాచుర్యం పొందుతోంది, కొత్త తరాలకు దగ్గరవుతోంది. అదే సమయంలో శుద్ధభాష వాడకం తగ్గిపోవడం, అక్షరదోషాలు పెరగడం వంటి ప్రతికూలతలు కూడా కనిపిస్తున్నాయి.

7.5. పరిశోధన కోణం: సామాజిక మాధ్యమాల్లో తెలుగు వాడకాన్ని పరిశీలించడం ద్వారా “డిజిటల్ తెలుగు”, “ఇంటర్నెట్ తెలుగు” వంటి కొత్త ఉపశాఖలను సాహిత్య పరిశోధనలో గుర్తించవచ్చు.

భాషా శాస్త్రం, సాహిత్య విమర్శ, సామాజిక శాస్త్రాల దృక్పథాల నుండి ఇది విశేష ప్రాధాన్యం కలిగిన అంశం. సామాజిక మాధ్యమాల్లో తెలుగు భాష వాడకం ఒక వైపు భాషా ప్రాచుర్యానికి దోహదపడుతుండగా, మరో వైపు లిపి పరిరక్షణకు, శుద్ధభాషా శైలులకు సవాలుగా మారింది. ఈ పరిణామాన్ని సమతుల్యంగా అర్థం చేసుకుని, భవిష్యత్ తరాలకు తెలుగు సొగసును, వైభవాన్ని అందించడమే మన కర్తవ్యంగా నిలుస్తుంది.

8. ప్రధాన సాంకేతిక సమస్యలు

8.1 యూనికోడ్ & ఫాంటు: సాఫ్ట్‌వేర్ కంపెనీలు ఇంగ్లీషు భాష, ఆ అక్షరాలకు ఇచ్చినంత ప్రాధాన్యాన్ని తెలుగు అక్షరాలకు ఇవ్వడం లేదు. ఈ మధ్య విండోస్ లో డిఫాల్ట్ గా గోతమి అనే యూనికోడ్ ఫాంట్ వస్తుంది. కానీ, కొన్ని ట్రాజర్స్ లో ముఖ్యంగా మైక్రోసాఫ్ట్ ట్రాజర్ లో కొన్ని అక్షరాల విషయంలో సాంకేతిక సమస్యలు కనిపిస్తున్నాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

- సంక్షిప్తమైన వత్తులు, సంయుక్తాక్షరాలు విరిగిపోతుంటాయి. ఒకే అక్షరంగా కనిపించవు. నేటికీ విండోస్ లో కొన్ని యూనికోడ్ అక్షరాలు అలాగే వస్తున్నాయి.
- వేర్వేరు బ్రౌజర్లు/పరికరాల్లో rendering అసమానత అనే సమస్య కనిపిస్తుంది.

రెండరింగ్ (Rendering) అంటే కంప్యూటర్‌లోని డేటా (అక్షరాలు, చిత్రాలు, గ్రాఫిక్స్ మొదలైనవి) ను స్క్రీన్‌పై చూపించగలిగే రూపంలోకి మార్చడం.

తెలుగు భాష సందర్భంలో "రెండరింగ్" అంటే: మనం టైప్ చేసిన యూనికోడ్ అక్షరాలు కంప్యూటర్‌కు కోడ్ పాయింట్స్ రూపంలో ఉంటాయి. వాటిని స్క్రీన్‌పై చదవదగిన అక్షరాలుగా (ఉదా: అ, ఆ, క, త్ర, క్ష) మార్చడం రెండరింగ్.

ఉదా: "క్షమ" అని టైప్ చేస్తే:

"క"+"్"+"ష"+"మ" అనే నాలుగు యూనికోడ్ పాయింట్లు ఉంటాయి. రెండరింగ్ సరిగ్గా జరగకపోతే: "క ్ ష మ" లాగా విడిపోయి కనిపించవచ్చు.

- వత్తులు, సంయుక్తాక్షరాలు (ఉదా: త్ర, ద్వు, క్ష, హ్మ) పగిలిపోవచ్చు. వీటిని అన్ని బ్రౌజర్స్ లోనూ బాగా వచ్చేలా చేయగలగాలి.

8.2 కీబోర్డ్ & టైపింగ్

- తెలుగు టైపింగ్‌కి అనేక keyboard layouts ఉండటం (Inscript, Phonetic, transliteration, proprietary layouts).
- ఒకే విధమైన ప్రామాణిక కీబోర్డ్ వ్యవస్థ లేకపోవడం.
- కొత్తవారికి టైపింగ్ నేర్చుకోవడం కష్టంగా అనిపించడం.

8.3 శోధన & SEO: SEO (Search Engine Optimization) అంటే వెబ్‌సైట్లు, వ్యాసాలు, బ్లాగులు, వీడియోలు వంటి డిజిటల్ కంటెంట్‌ను సెర్చ్ ఇంజిన్‌లలో (Google, Bing, Yahoo) ముందువరుస ఫలితాల్లో కనపడేలా ఆప్టిమైజ్ చేయడం. సరైన SEO లేకపోతే, కంటెంట్ ఉన్నా కూడా కావలసినవారికి లేదా సెర్చ్ చేసేవారికి కనిపించదు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

8.4.తెలుగు యంత్రానువాదం (Machine Translation): వ్యాకరణ నిర్మాణం (Grammar Structure) సమస్య

- తెలుగు వాక్య నిర్మాణం SOV (Subject – Object – Verb) పద్ధతిలో ఉంటుంది.
 - ఉదా: “నేను పుస్తకం చదివాను.”
- ఇంగ్లీష్ SVO (Subject – Verb – Object) లో ఉంటుంది.
 - “I read a book.”
యంత్రానువాద వ్యవస్థలు ఈ నిర్మాణ భేదాన్ని సరిగా పట్టుకోలేకపోతే తప్పు అనువాదం వస్తుంది.

• పదబంధాల అర్థభేదం (Ambiguity) : ఒకే పదానికి సందర్భానుసారం వేర్వేరు అర్థాలు ఉంటాయి. తెలుగు జాతీయాలు, పలుకుబడులు, సామెతలు, పొడుపుకథల వంటి వాటిని యంత్రానువాదం సందర్భాన్ని అర్థం చేసుకోకపోవడం వల్ల తప్పు అర్థం ఇస్తుంది.

“పండు” → fruit / matured.

“కొండ” → hill / a person's name.

Digital Books Reading సమస్యలు:

8.5.OCR (Optical Character Recognition) సమస్యలు: ప్రపంచంలో డిజిటల్ పుస్తకాల సంఖ్య పెరిగింది. దీనివల్ల స్థలం కలిసిరావడమే కాకుండా కావలసిన పుస్తకం వెంటనే దొరకుతుంది. కావలసిన పుట, పదం, విషయం తెలుసుకోగలిగే అవకాశం ఉంది. అయితే, ఇంటర్నెట్ లో కొన్ని ఆర్కైవ్స్ లో తెలుగు పుస్తకాలు ఉంటున్నాయి. కానీ వాటిని సెర్చ్ చేస్తే దొరకడం చాలాకష్టమవుతుంది. దీనితో పాటు ఇంగ్లీషు పుస్తకాల మాదిరిగా పిడిఎఫ్ పుస్తకాలను కూడా చదివి వినిపించే సాంకేతికత ఇంకా పూర్తిగా అందుబాటులోకి రాలేదు.

ముద్రిత పాత తెలుగు గ్రంథాలు స్కాన్ చేస్తే OCR తప్పులు వస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా వత్తులు/గుణితాలు సరిగా గుర్తించకపోతుంది. చేతిరాత ప్రతులు (manuscripts) డిజిటైజేషన్ లో గుర్తించడం కష్టంగా ఉంది. అయితే, బాగా చేతిరాత బాగా అందంగా ఉంటే చాలావరకు లెన్స్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వంటి సాంకేతిక ఏప్స్ తో డిజిటల్ లెటర్స్ గా మార్పుకోగలుగుతున్నాం. ఈ దిశగా ఇంకా అభివృద్ధి సాధించాల్సిన అవసరం ఉంది.

8.6 వాక్కు లేదా శబ్దం గుర్తింపు (Speech Recognition) & TTS: ప్రాంతీయ ఉచ్ఛారణలో వైవిధ్యం ఉండటం వల్ల స్పీచ్ రికగ్నిషన్ సరిగ్గా చేయలేకపోతుంది. తెలుగులో తెలంగాణ, రాయలసీమ, కోస్తాంధ్ర, కళింగాంధ్ర వంటి ప్రాంతీయ భేదాలు ఉన్నాయి. ఒక ప్రాంతంలో కూడా మళ్ళీ అనేక భాషోచ్ఛారణ భేదాలు కనిపిస్తుంటాయి. TTS అంటే (Text-to-Speech). దీనిలో సహజత్వం... అలవాటు కావడం వంటి సమస్యలు కనిపిస్తున్నాయి. AI ఆధారిత Voice Assistants (Google Assistant, Alexa) తెలుగు ఆదేశాలను పూర్తిగా గుర్తించకపోవడం అనే సమస్య కూడా కనిపిస్తుంది.

9.7 ప్రమాణీకరణ (Standardization) లోపం: ఆధునిక తెలుగు భాషా వ్యవహారానికి, సంప్రదాయ భాషా వ్యవహారానికి కొన్ని భేదాలు ఉన్నాయి. వాటిలో రెండింటినీ ఉపయోగించడం మన తెలుగు భాషలో కనిపిస్తుంది. ఒకే పదానికి వేర్వేరు రీతులు, అధికారిక ప్రమాణాలు లేకపోవడం వంటి కారణాలు కనిపిస్తున్నాయి. భాషలోని అక్షరాలు, స్పెల్లింగులు, వ్యాకరణం, డిజిటల్ కోడ్, ఫాంటు, టైపింగ్ పద్ధతులు వంటి వాటిని ఒకే విధమైన ప్రమాణం ప్రకారం ఉపయోగించాలి. కానీ, భిన్నమైన పద్ధతుల్లో రాస్తున్నారు.

ఉదా : వాఙ్మయం....వాంగ్మయం (పత్రికా భాషలో అనేక మార్పుల వల్ల ఇలా రాస్తున్నారు)

కృతజ్ఞత ... కృతజ్ఞత (కొన్ని వత్తులు టైపు చేయడం తెలియక ఇలా రాస్తున్నారు)

రాయడం వ్రాయడం (ఆధునిక, సంప్రదాయ భాషలకు సంబంధించిన

అవగాహనలేక పోవడం వల్ల ఇలా రాస్తున్నారు.

ధ్రువ పత్రం - ధృవపత్రం (దీనిలో మొదటిది సరైన పదం. కానీ, సరైన పదం తెలియక ప్రభుత్వ ప్రకటనల్లో కూడా రెండవ పదమే కనిపిస్తుండడం వల్ల తప్పుచేస్తున్నారు. అదేపదం అంతర్జాలం సెర్చ్ లో విస్తృతంగా కనిపిస్తుంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

10. కృత్రిమ మేధ (AI) తెలుగు భాష-సాహిత్యాలు: ఈ మధ్యకాలంలో AI (Artificial Intelligence) బాగా అందుబాటులోకి వచ్చింది. దీనితో రకరకాల ప్రయోగాలు చేస్తున్నారు. తెలుగు భాష సాహిత్యాలకు సంబంధించిన ప్రయోగాలు కూడా చేస్తున్నారు. తెలుగులో తగినంత సమాచారం అందుబాటులో లేకపోవడం ఒక లోకంగా కనిపిస్తుంది. అందువల్ల కృత్రిమ మేధను సరిగ్గా ఉపయోగించుకోకపోతే తప్పుదోవ పట్టించి అజ్ఞానం వైపు పయనింపజేసే అవకాశం ఉంది. మానవుడు సృజన చేతను కోల్పోయే ప్రమాదం కూడా ఏర్పడుతుంది. ఈ సాంకేతిక అభివృద్ధిని తెలుగు భాష సాహిత్యాలలో జాగ్రత్తగా ఉపయోగించుకుంటే మంచి ఫలితాలను కూడా పొందవచ్చు. AI ని సమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకోవాలంటే కొన్ని అంశాలను మనం అభివృద్ధి చేసుకోవాలి. తెలుగులో ఉపయోగించాల్సిన డేటా సెట్ నాణ్యత ప్రమాణాలు పాటించేందుకు కృషి చేయాలి. AI లో తెలుగులో ఉపయోగించాల్సిన డేటా సెట్ నాణ్యత ప్రమాణాలు ముఖ్యంగా ఈ కింది అంశాల మీద ఆధారపడతాయనుకుంటున్నాను.

- I. అంతర్జాలంలో డేటా తప్పులు లేని, నిజమైన, తగిన సమాచారం కలిగి ఉండాలి. తెలుగు అక్షరాలు, పదాలు, వాక్యాలు సరిగ్గా నమోదు చేయబడి ఉండాలి. అప్పుడు తెలుగు భాషా సాహిత్యాల విషయంలో ఖచ్చితత్వం (Accuracy) ఉంటుంది.
- II. అవసరమైన అన్ని సమాచార భాగాలు డేటాలో ఉండాలి. తెలుగు వ్యాకరణ, ప్రత్యేక అక్షరాలు, సంయుక్తాక్షరాలు మొదలైనవి అందుబాటులో ఉండాలి. అప్పుడు సంపూర్ణత (Completeness) చేకూరుతుంది.
- III. తెలుగు భాషలో పర్యాయపదాలు ఆ యా సందర్భాలను బట్టి ప్రయోగించినా అవి సరళత (Consistency) ను పాటించాలి. ఉదాహరణకు ఒక పదం వివిధ రకాలుగా లేదా తప్పుగా ఉండకూడదు.
- IV. ఎప్పటికప్పుడు తాజా సమాచారం అందుబాటులో ఉండాలి. తెలుగు భాషలో కూడ వచ్చిన కొత్త పదాలు, భాషా మార్పులు ప్రతిబింబించాలి. కాలానుగుణంగా (Timeliness) వచ్చే భాషా పదజాలం, సాహిత్యం అంతర్జాలంలో అందుబాటులో పెట్టాలి.
- V. డేటా సెట్లో డూప్లికేట్ రికార్డులు లేకుండా ఉండాలి. అప్పుడు తెలుగు భాష ఒక ప్రత్యేకత (Uniqueness) ను కలిగి ఉంటుంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

- VI. సరైన లేబిలింగ్ (Proper Labeling) ద్వారా వాక్య భాగాలు చక్కగా లేబుల్ చేయాలి. తెలుగు సాహిత్యం, వాక్య నిర్మాణం పట్ల వ్యాసంగం ఉండాలి.
- VII. ఫార్మాట్ మద్దతు (Format Support) ఉండాలి. అంటే, యూనికోడ్ తెలుగు ఫాంట్లు సరిగ్గా వాడబడాలి. సమాచారంలో అన్ని అక్షరాలను సక్రమంగా అందించేలా ఉండాలి. ద్విత్వాక్షరాలు, సంయుక్తాక్షరాలు, పూర్ణానుస్వం, అరసున్న, అనునాసికాలు వంటివి సరిగ్గా ఉండేలా చూసుకోవాలి.
- VIII. ఎర్లర్స్ కోసం స్వయంచాలక ధృవీకరణ (Validation) విధానాలు ఉండాలి. మానవ పరిశీలనతో కూడిన నాణ్యత పరీక్షలు జారీ చేయాలి. ఇటువంటి ప్రమాణాలు పాటించడం వలన AI అందించే సమాచారం విలువైనదిగా, విశ్వసనీయమైనదిగా ఉండి ప్రభావవంతమైన ఫలితాలు ఇస్తుందనుకుంటున్నాను.

11. అవసరమైన సాంకేతిక పరిజ్ఞానం: తెలుగు భాష అంతర్జాలంలో వినియోగాన్ని వ్యాప్తి చేయడానికి ప్రధానంగా ఈ కింది సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అవసరమనుకుంటున్నాను.

- తెలుగు యూనికోడ్ ఫాంట్లు (Unicode Fonts)
- తెలుగు ఎస్కేప్ ఫాంట్లు కాకుండా యూనికోడ్ ఫాంట్లతో టెక్స్ట్ ఉండటం అవసరం. ఇది అన్ని డివైజ్ లలో, బ్రౌజర్లలో సరిగ్గా కనిపించేందుకు తోడ్పడుతుంది.
- తెలుగు టైపింగ్ టూల్స్ (Typing Tools) రకరకాలుగా ఉంటున్నాయి. ఇంగ్లీషులో ఉన్న కీ బోర్డు పద్ధతిలో సులభమైన తెలుగు టైపింగ్ కోసం ప్రామాణికమైన ఒకే కీబోర్డ్ వాడేలా రూపొందించాలి. గూగుల్ ఇన్పుట్ టూల్స్ వంటి యూనికోడ్ ఆధారిత టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్ అవసరం. ఇవి త్వరగా, సులభంగా తెలుగు టైప్ చేయడానికి సహాయపడతాయి.
- తెలుగు వెబ్ ప్రేమ్‌వర్క్స్ మరియు ఫాంట్ల ఇంటిగ్రేషన్ సరిగ్గా జరగాలి. ప్రత్యేకంగా తెలుగు ద్విత్వాక్షరాలు, సంయుక్తాక్షరాలు కాబట్టి హై-క్వాలిటీ ఫాంట్ రెండరింగ్ ముఖ్యం.
- తెలుగు అనువాద, ట్రాన్స్లిటరేషన్ టూల్స్ ఇంగ్లీషు నుంచి తెలుగు, తెలుగు నుంచి ఇతర భాషలకు అనువాదం చేయడానికి నేచురల్ లాంగ్వేజ్ ప్రొసెసింగ్ (NLP) ఆధారిత యంత్ర అనువాద వ్యవస్థలు అవసరం. వాటిని సామాన్యులు కూడా ఉపయోగించుకొనేలా చేయగలగాలి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

- 5.తెలుగు వెబ్ సైట్ల ప్రామాణీకరణ (Standardization) వల్ల తెలుగు వెబ్‌లో టెక్స్ట్ ఎన్‌కోడింగ్, ఫాంట్ నియమాలు పాటించడం, వాటి ఉపయోగాన్ని ప్రోత్సహించడం వలన అంతర్జాలంలో తెలుగు సమాచార లభ్యత మెరుగువుతుంది.
- మొబైల్ వాయిస్ ఆధారిత తెలుగు యాప్‌ల వల్ల వీటివలన తెలుగు భాష వినియోగం, వ్యాప్తి పెరుగుతుంది.
- తెలుగు సమాచార హబ్‌లు డిజిటల్ పబ్లిషింగ్
- తెలుగు వార్తా, సాంస్కృతిక సమాచార సెంటర్లు, డిజిటల్ పుస్తకాలు, ఇ-లైబ్రరీలు, ఆన్‌లైన్ అకాడెమిక్ వనరులు ప్రజలకు అందుబాటులో పెట్టడం ముఖ్యం. వీటిని ఎలా చేయవచ్చో వర్క్ షాపులు పెట్టాలి. తెలుగు వికీపీడియా సభ్యులు ఈ రంగంలో ఎంతగానో కృషి చేస్తున్నారు.
- సోషల్ మీడియా & కమ్యూనిటీ ప్లాట్‌ఫారమ్స్‌లో తెలుగు ఉపయోగం
- ఫేస్‌బుక్, ట్విట్టర్, వాట్సాప్ వంటి ప్లాట్‌ఫారమ్స్‌లో తెలుగు భాషలో సుస్థిర వినియోగం కోసం సరైన లాంగ్వేజ్ అల్టర్నేటివ్స్, తెలుగు ఇంటర్ఫేస్‌లు అవసరం.
- తెలుగు స్పీచ్ రికగ్నిషన్, టి.టి.ఎస్. సిస్టమ్స్
- తెలుగు మాటను పఠనం చేసే (Speech-to-Text) మరియు తెలుగు టెక్స్ట్‌ను వినిపించే (Text-to-Speech) వ్యవస్థలు మరింత పరిణిష్టానికి చేరుకోవాలి. అప్పుడు తెలుగు భాషా వినియోగం మరింత విస్తరించగలుగుతుంది.

12.ముగింపు: తెలుగు భాష డిజిటల్ యుగంలో నిలదొక్కుకోవడానికి సాంకేతిక పరిష్కారాలు, ప్రభుత్వ విధానాలు, వినియోగదారుల చైతన్యం అవసరం. యూనికోడ్ ప్రమాణాల అమలు, ఫాంట్ల అభివృద్ధి, NLP పరిశోధన, వాయిస్ టెక్నాలజీలు, ప్రమాణీకరణ, డిజిటల్ కంటెంట్ విస్తరణ వంటి చర్యలు అమలు చేస్తే తెలుగు భాష అంతర్జాతీయ వేదికపై సాంకేతికంగా శక్తివంతమైన భాషగా నిలుస్తుంది. వినియోగించుకునే వ్యక్తిగా నా అనుభవాలు, ఆలోచనలను పంచుకున్నాను. దీన్ని ఈ రంగంలో నిష్ణాతులైన వారు ఈ కృషి చేస్తే కంప్యూటర్ లో, అంతర్జాలంలో తెలుగు భాష, సాహిత్యాల వినియోగం మరింత బాగుంటుంది.

తెలుగు భాషా ప్రచారాభివృద్ధిలో సాంకేతికత పాత్ర

డా. ఎన్. వి. కృష్ణారావు

శాఖాధిపతి

తెలుగు & ప్రాచ్య భాష విభాగం, ఆచార్య నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం. గుంటూరు.

స్థూల అంశాలు: తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత అనే అంశాన్ని గూర్చి చెప్పవలసిన సందర్భంలో ప్రధానంగా ఇప్పటి తరం వారు గుర్తుంచుకోవాల్సిన అంశాలు చాలా ఉన్నాయి. లోతుగా పరిశీలించవలసిన అంశాలూ ఉన్నాయి.

" అమ్మ అన్నం పెట్టు " "నాన్న పెన్ను కొని పెట్టు".. సాధారణంగా పిల్లలు వారి తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడే మాటలి వి. ఇవి రెండు వాక్యాలు. ప్రతి వాక్యంలో 3 పదాలు, రెండు వాక్యాల్లో 6 పదాలు. ఈ వాక్యాలు తెలుగు భాషలో ఏర్పడిన వాక్యాలు. తెలుగు రచనల్లో కనిపించే వాక్యాలు. ఈ రెండు వాక్యాల్లో రెండవ వాక్యమైన "నాన్న పెన్ను కొని పెట్టు" అనే వాక్యంలోని 'పెన్ను' అనే పదం ఆంగ్లంలోని 'పెన్' అనే పదం నుండి తెలుగీకరణం లేక ఆంధ్రీకరణం చేసి ప్రయోగించిన పదం. ఈ వాక్యంలో సాంకేతికత లేదు. అన్యదేశ పద ప్రయోగమే ఉంది. ఇదే వాక్యాన్ని కథ, కవిత్వం, నవలలలో ప్రకటిస్తే అది సాహిత్య సృజన. ఈ వాక్యాన్ని కాగితం మీద రాస్తే, టైపు మిషన్ మీద టైప్ చేస్తే, కంప్యూటర్ లో టైప్ చేస్తే, సెల్ ఫోన్ లో టైప్ చేస్తే, ఏదో ఒక జ్ఞానులో పోస్ట్ చేస్తే అప్పుడు ఈ వాక్యం సాంకేతికంగా ప్రయోగించబడింది, ప్రచారం చేయబడింది అంటారు. అంటే సాహిత్యంలో సాంకేతికత ఉండదు. అది ఏ సాహిత్యంలోనైనా. సాహిత్యంలో సృజన (క్రియేటివిటీ) మాత్రమే ఉంటుంది. మరి సాంకేతికత దేనిలో ఉంటుంది? ఎక్కడ ప్రయోగించబడుతుంది? భాషలో ప్రయోగించబడుతుందా.! అంటే అది చెప్పడం కూడా కష్టమే. ఏ భాషలోనైనా - భాష అంటే భాషించబడేది. దేనిని భాషిస్తాం? పదాలను, మాటలను, వాక్యాలను, విషయాలను భాషిస్తాం.

ఇవన్నీ దేనితో కలిసి ఉంటాయి? వర్ణాలు లేక అక్షరాలతో మాత్రమే కలిసి ఉంటాయి. స్థూలంగా చూసినా, సూక్ష్మంగా పరిశీలించినా భాష అంటే వర్ణమాల/అక్షరమాల మాత్రమే. వర్ణాలు లేక అక్షరాలలో సాంకేతికతను ఎలా జోప్పిస్తాం? తెలుగు భాషకు ఉన్న వర్ణమాలలో వర్ణాలు 56. ఈ 56 వర్ణాలలో వేటిలో సాంకేతికతను తీసుకొస్తాం? ఏ వర్ణానైనా

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తీసివేయగలమా...! కొత్త వర్ణాన్ని చేర్చగలమా? ఉన్న వర్ణాన్ని మార్చగలమా? అంటే ప్రశ్నలు కనిపిస్తాయి గానీ సమాధానాలు కనిపించవు. అంటే భాషలో కూడా సాంకేతికతకు అవకాశం లేదు. మరి ఈ ఆధునిక యుగంలో ప్రతి ఒక్కరూ సందర్భం వచ్చిన ప్రతిసారీ సాహిత్యంలో సాంకేతిక మార్పు రావాలి, భాషలో సాంకేతిక మార్పు రావాలి అంటూ ఉంటారు, వింటూ ఉంటారు. అంటే వాస్తవంగా, శాస్త్రీయంగా, పరిశోధనాత్మకంగా, నిర్దిష్టంగా, సంపూర్ణంగా మనం సాహిత్యం, భాష, సాంకేతికతలను అర్థం చేసుకోలేకపోయామని, వాటిని అంత విపులంగా, వివరంగా పాఠకులకు, ప్రజలకు తెలియ చెప్పలేకపోయామని అనుకోవలసి ఉంటుంది. ఎందుకంటే సాంకేతికత (టెక్నాలజీ) అనేది ఈ ఆధునిక యుగంలోనే ఉద్భవించలేదు. మనిషి అనాగరిక దశ నుండి నాగరికత దశకు ఎదిగే క్రమంలో ఎన్నెన్నో సార్లు సాంకేతికత ఉద్భవించింది. క్రమానుసారంగా మానవుడు ఉపయోగించుకుంటూ వచ్చాడు. ఈ అంశానికి స్పష్టత నిచ్చే ముందు మనం పైన చెప్పుకున్న మూడు అంశాలకు వివరణ తెలుసుకోవాలి. అవి 1.భాష 2.సాహిత్యం 3.సాంకేతికత.

Note: మనం సమాచారం కోసం గూగుల్ ని సంప్రదిస్తే అది మనకు తగిన సమాచారం ఇస్తుంది. కానీ ఇప్పుడు కొత్తగా సమాచారం ఇచ్చిన తర్వాత క్రింద AI సమాధానాల్లో తప్పులు ఉండవచ్చు మరింత తెలుసుకోండి అనే సూచన వస్తుంది. అదే ఇంగ్లీష్ లో శోధిస్తే AI responses may include mistakes, learn more అని వస్తుంది. అంటే ఏమిటి? AI అనేది ఒక టెక్నాలజీ మాత్రమే, క్రియేటివిటీ కాదని గుర్తించాలి.

1. భాష:

దీనిని ఆంగ్లంలో language అంటున్నాం. ఒక జాతి లేక సమూహంలో మొదటగా ఏర్పడింది భాష. మనుషులు ఆలోచనలు, భావాలు, అంతర్గతమైన అనేకంశాలను ఇతరులకు తెలియజేయడానికి ఉపయోగించే ఒక నిర్మాణాత్మక వ్యవస్థ. ఈ వ్యవస్థలో చిహ్నాలు, వర్ణాలు, పదాలు, వాటిని గుర్తించడానికి తయారుచేసుకున్న లిపి ఉంటుంది. భాష ద్వారానే మనిషి తన చుట్టూ ఉన్న ప్రకృతిని, ప్రపంచాన్ని అర్థం చేసుకుంటాడు.

2. సాహిత్యం:

దీనిని ఆంగ్లంలో literature అంటున్నాం. భాష లేకుండా సాహిత్యం లేదు. సాహిత్యవిర్భావానికి భాష మూలం. భాషకు లిపి ఉండవచ్చు లేకపోవచ్చు కానీ భాష అనేది ఏర్పడిన తర్వాతే సాహిత్యం పుడుతుంది. సాహిత్యం ఎప్పటికీ భాష కాదు. భాష ద్వారా సాహిత్య నిర్మాణం జరుగుతుంది. ఆ సాహిత్య నిర్మాణం అనేక రీతులుగా సాగుతుంది. వాటినే మనం

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాహితీ ప్రక్రియలుగా పేర్కొంటున్నాం. ఉదా: కథ, కవిత్యం, నవల నాటకం, వ్యాసం, సమీక్ష.....మొదలైనవి.

3. సాంకేతికత:

దీనిని ఆంగ్లంలో Technology అంటున్నాం. ఈ సాంకేతి విజ్ఞానంలో యంత్రాలు, పద్ధతులు ఉపయోగించి వ్యవస్థలలోని సమస్యలను పరిష్కరించి అనుకున్న లక్ష్యాలను సాధించడమే సాంకేతిక విజ్ఞానం పరమ ప్రయోజనం.

Technology refers to the application of scientific knowledge to achieve practical goals, creating tools, systems and methods to solve problems and improve human life. దీనికి కొన్ని ఉదాహరణలను మనం పరిశీలించవలసి ఉంది.

1. Work from home :

మనుషులు ఇంట్లోనే ఉండి పనులు చేయడం ప్రారంభించారు. ఇక్కడ గమనించవలసింది - పనిలో మార్పు లేదు. పని చేసే విధానంలో మార్పు వచ్చింది. ఇది టెక్నిక్ (Technic) అంటే! సులువైన పద్ధతి ద్వారా పనిని పూర్తి చేయడం. 'పని' అనే ప్రధానమైన, ప్రాథమికమైన వ్యవస్థ మారలేదు. ఆ వ్యవస్థను పూర్తి చేయడంలో లేదా ఆ వ్యవస్థను నిర్మించడంలో అనుసరించే విధానమే మారింది. అదే సాంకేతికత (Technology). ఇక్కడ పని అనే మూలాధారమైన వ్యవస్థ లేకపోతే అసలు సాంకేతికత అనే అంశమే జనించదు. అవసరం లేదు. ఇదే పద్ధతిలో చూస్తే భాష, దాని ద్వారా జన్మించే సాహిత్యం మూలమైనవి. వాటిని నిర్మించే విధానంలో అనుసరించదగినది సాంకేతికత.

2. సినిమా చూడటం:

సినిమా చూడటం అనేది ప్రధానమైన పని. ఒకప్పుడు సినిమాను ఎలా చూసేవాళ్ళు. ఇప్పుడు ఎలా చూస్తున్నాం. వ్యక్తిగతంగా లేక కుటుంబ సమేతంగా సినిమా థియేటర్లకు వెళ్లి క్యూలో నిలబడి టికెట్లు కొని సినిమా చూసే వాళ్ళం. మరిప్పుడు సినిమా థియేటర్లకు ఎంత మంది వెళుతున్నారు? వెళ్లి ఎంతమంది టికెట్ కొంటున్నారు? Online bookings వచ్చేసాయి. అసలు థియేటర్లో సినిమా చూసే వాళ్ళు ఎంతమంది? మొబైల్ ఫోన్లో, కంప్యూటర్లలో, టీవీల్లో, ఓటీటీల్లో (OTT) ఎంతమంది సినిమా చూస్తున్నారు. ఇక్కడ గమనించాల్సింది సినిమాను చూడటం అనేది మారిపోలేదు. సినిమాను చూసే విధానం మారిపోయింది. ఇదే సాంకేతికత ప్రభావం.

3. సినిమా నిర్మాణం:

సినిమా అనేది ఒక పెద్ద Canvas. అది మారదు. సినిమాను తయారు చేయడానికి ఎవరో ఒకరు దర్శకుడు కావాలి అది మారలేదు. ఆ సినిమాను నిర్మించడానికి ఒక నిర్మాత కావాలి అది మారలేదు. దీనిని పరిశీలిస్తే- సినిమా ఓ వినోద సాధనం. ఆ సాధనాన్ని నడిపించేవాడు దర్శకుడు. ఆ సాధనాన్ని నిర్మించేవాడు నిర్మాత. ఈ మూడూ మారలేదు. కానీ సినిమా తీసే నిర్మాణం/ విధానం మారిపోయింది. సినిమాను ప్రేక్షకులకు ఎంత దగ్గరగా తీసుకువెళ్లాలో? వారిని ఏ విధంగా సినిమా ఆకర్షించాలి? అనే ఆలోచనలతో సినిమా నిర్మాణంలో మార్పులు వచ్చాయి. అది సాంకేతికత ప్రయోజనం.

4. సమాచారం చేరవేయడం/అందుకోవడం:

పూర్వకాలంలో సమాచారం చేరవేయడానికి పక్షులను ఉపయోగించేవారు అనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. అదే సమయంలో వ్యక్తులు కూడా ఒక ప్రాంతం నుండి మరొక ప్రాంతానికి వెళ్లి సమాచారం అందించేవారు. తర్వాత ఉత్తరాలు, ఆ తర్వాత టెలిగ్రాములు, టెలిఫోన్లు, ఎస్.టి.డి బూతులు, సెల్ ఫోన్లు... ఇప్పటికీ చెప్పనవసరం లేదు. అనేక సాధనాలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. ఇక్కడ కూడా గమనించవలసింది మూలమైన, ప్రధానమైన సమాచారాన్ని చేరవేయడం/ అందుకోవడం అనే అంశాలలో మార్పులేదు. చేరవేసే విధానం/ అందుకునే విధానంలోనే మార్పు. ఇదే సాంకేతికత ప్రభావం, ప్రయోజనం.

ఈ సాంకేతికతను దృష్టిలో పెట్టుకొని భాషా, సాహిత్యాలను పరిశీలించినప్పుడు ప్రాథమిక పునాదులైన

(basic foundations) భాషలోనూ, సాహిత్యంలోనూ సాంకేతికత ఏ విధమైన ప్రభావాన్ని చూపించదు. దాన్ని మనం గమనించకుండా సాధారణ రీతిలో/సాధారణ వ్యవహారంలో...భాషలో సాంకేతికత/ విప్లవం, సాహిత్యంలో సాంకేతికత/ సాంకేతికతా ప్రయోజనం అని స్థూలంగా పేర్కొంటాం. కానీ వాస్తవంగా చూడవలసింది - భాష, సాహిత్యాల ప్రసారంలో, ప్రచారంలో, అభివృద్ధిలో, ప్రజలకు చేరువయ్యే తీరులో, ఇతర భాషా సాహిత్యాలను, ప్రజలను ప్రభావితం చేసే విధానంలో సాంకేతికత అవసరం ఎంతో ఉంది. అందులో ప్రయోజనమూ దాగివుంది. కనుక మనం గుర్తుంచుకోవాల్సింది- భాష, సాహిత్యాల ప్రచారంలో సాంకేతిక విజ్ఞానం పాత్ర ఎంతో అవసరమైనదీ, విలువైనదీ అని. ఈ అంశాన్ని పరిగణలోకి తీసుకొని పరిశీలిస్తే, ప్రస్తుత తెలుగు భాష, సాహిత్యాల ప్రచారంలో, అభివృద్ధిలో సాంకేతికత ఎంత మేర సహకరించిందో అంచనా

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వేయగలగాలి. ఇది చాలా విస్తృతమైన అంశం. కనుక ప్రస్తుత నా వ్యాసం "తెలుగు భాషా ప్రచారాభివృద్ధిలో సాంకేతికత పాత్ర" అనే అంశానికే పరిమితం చేస్తున్నాను.

తెలుగు భాష ప్రచారంలో, భద్రతలో, ప్రజలకు దగ్గరయ్యే మార్గంలో కనిపించే సాంకేతికతను చూసి ఇదే కొత్త విధానమని, ఇప్పుడే పుట్టిందని చెప్పకూడదు. ఎందుకంటే తెలుగు భాష ప్రాచీన కాలం నుండి సాంకేతికతను అందిపుచ్చుకుంటూనే ఉంది. అయితే అది సాంకేతికత ప్రభావం అని మనం గుర్తించడంలో ఆలస్యం చేసామో, పొరపాటు పడ్డామో, అసలు గ్రహించలేదో ననే అనుమానం కలుగుతుంది. ఎందుకంటే అరుపులు, కేకలు, సైగలు, చిహ్నాలతో కాలం గడిపిన ఆదిమానవుడు వాటిని తనకు తోచిన, తనకు గుర్తుండే, తన సమూహానికి అర్థమయ్యే రీతిలో లిపిని తయారు చేసుకోవడంలో అతని సృజనాత్మకత కనిపిస్తుంది. అందులోనే కనిపించని సాంకేతికత దాగి ఉంది. అప్పుడు అతనికి అది సాంకేతికత అని తెలిసి ఉండకపోవచ్చు. లిపిని తయారు చేసుకున్న అతను దానిని భద్రపరచడానికి ప్రయత్నించాడు. ఆ ప్రయత్నం ఫలితాలే కొండరాళ్ల మీద, బండరాళ్ల మీద కనిపించే మనకు అర్థం కాని, ఆనాటి వారికి అర్థమైన చిహ్నాలు లేక లిపులు. ఇది భాష ప్రచారంలో మొట్టమొదటి సాంకేతికత ప్రయత్నం, ఫలితం. ఈ కోవలో చారిత్రక పరిణామాన్ని పరిశీలిస్తే మనకు ఎన్నో సాంకేతికతలు (Technics), సాంకేతిక విజ్ఞానము (Technology) కనిపిస్తాయి. కొండరాళ్లు, బండరాళ్లు తర్వాత ఆ లిపిని భద్రపరచడానికి, ప్రచారం చేయటానికి చెట్టు మొదళ్లు, చెట్టు బెరడులు, చెట్ల ఆకులు , రాతి కట్టడాలు మొదలైనవి కనిపిస్తాయి. లోహ యుగంలో లోహాలపై ముద్రలు కనిపిస్తున్నాయి. ఇప్పటికీ మనం కొన్ని ప్రచారాలకు లోహాలనే వాడుతున్నాం. తర్వాత పరిణామ క్రమంలో కలం, కాగితం అద్భుతమైన సాంకేతికతా పరిణామం.

21వ శతాబ్దం సాధించిన ప్రాపంచిక పరిణామం, విజయం- ప్రపంచీకరణ (globalization). ప్రపంచీకరణ ప్రభావం అంతా ఇంతా కాదు, ఎంతని చెప్పగలం? విశ్వం మొత్తాన్ని ఒక 'ఉండ'లా చేసింది. ప్రపంచాన్ని మనిషి పక్కకు చేర్చింది. భూగోళంలో ఏ గోళం లో ఉన్నా, ఏమి జరిగినా నిమిషాల కాల వ్యవధిలో ప్రపంచ ప్రజలందరికీ ఆ విషయం చేరువ కావటంలో సాంకేతికత ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తుంది. మన తెలుగు భాష ప్రచారంలో ఈ సాంకేతికత పాత్ర ఏ విధంగా ఉందో పరిశీలించాల్సిన బాధ్యత, అవసరం నేటితరం వారికి ఉన్నాయి. మిలీనియం మహాయోగం అనంతరం ప్రపంచంలో ఏ దేశంలోనైనా, ఏ ప్రాంతంలోనైనా, ఏ జాతిలోనైనా, ఏ సమూహంలోనైనా భాష, సాహిత్యం అనే పదాలకు అర్థ పరిణామం జరిగింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అందులోనూ అర్థవ్యాకోచం విపరీతంగా జరిగింది. భాష అంటే కేవలం భావవ్యక్తీకరణ సాధనం అనే అర్థాన్ని దాటి ఆ భాషను మాట్లాడే ఆ జాతి ప్రజల సంస్కృతి, నాగరికత, చరిత్ర, అస్తిత్వం, సమస్తమూ భాషిననే భావన స్థిరపడిపోయి ప్రచారం జరుగుతోంది. ఈ అర్థవ్యాకోచ రీతినే అందరూ అర్థం చేసుకొని స్థూలంగా 'భాషా, సాహిత్యాలలో సాంకేతికత' అని రాస్తున్నారు, మాట్లాడుతున్నారు.

తెలుగు భాషా ప్రచారా భివృద్ధిలో ఆధునిక సాంకేతిక విజ్ఞానం ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తుంది. ఇందులో కనిపించే కొన్ని అంశాలు:

1 తెలుగు భాషావర్ణాల వ్యాప్తి/ తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్ వేర్ లు:

తెలుగు భాషావర్ణాలు ప్రపంచంలోని తెలుగు వారికే గాక ఇతరులకు దగ్గరవ్వాలంటే ముందుగా తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్ వేర్ లు కావాలి.

1.1. తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్ వేర్ లు: తెలుగు వర్ణాలు టైపింగ్ చేసే సాఫ్ట్వేర్లు రెండు రకాలు అవి

1. కంప్యూటర్ టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్లు

2. మొబైల్ టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్లు. ఈ రెండు రకాలు టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్లలో తెలుగు వర్ణాలను మూడు విధాలుగా టైప్ చేసే సాఫ్ట్వేర్లు ఉంటాయి. అవి-

1. ప్రామాణిక తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్ (standard Telugu alphabet)

2. లిప్యంతరీకరణ టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్ (Script changing typing software)

3. భాషాంతరీకరణ టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్ (translation software):

1. ప్రామాణిక తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్ : ఈ తెలుగు వర్ణాల టైపింగ్ కు కంప్యూటర్ లోను, మొబైల్ లోను ఒకే విధమైన కీబోర్డు ఉంటుంది. ఆ కీబోర్డు లోని ప్రతి key లోకే మీటపై ఏ వర్ణం టైపు అవుతుందో ముందుగానే ముద్రించబడి ఉంటుంది. ఈ కీబోర్డును కొంతకాలం అభ్యాసం చేస్తే తేలికగా, తొందరగా టైపింగ్ చేయవచ్చు. ఈ టైపింగ్ కు ఉపయోగపడే సాఫ్ట్వేర్ లు-

1. లిపి తెలుగు సాఫ్ట్వేర్

1.1. అను స్క్రిప్ట్ మేనేజర్ 7.0 వర్షన్ లోని ఆపిల్ కీబోర్డు

2. లిప్యంతరీకరణ టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్:

ఈ వర్ణాల టైపింగు కూడా కంప్యూటర్, మొబైల్ లో ఒకే విధమైన సాఫ్ట్వేర్లు, కీబోర్డులు ఉంటాయి. లిప్యంతరీకరణం అంటే కీబోర్డులోని ఒక మీటను నొక్కితే ఆ మీటపై ముద్రించబడిన ఆంగ్ల

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అక్షరానికి బదులుగా తెలుగు అక్షరం టైప్ అవుతుంది. ఉదా|| యూనికోడ్, రోమా కీబోర్డ్, గూగుల్ తెలుగు కీబోర్డ్

3. భాషాంతరీకరణ సాఫ్ట్వేర్ లు:

ఈ సాఫ్ట్వేర్ల ద్వారా ప్రపంచంలోని ఏ భాషలో టైప్ చేయబడిన అంశాలనైనా మనకు కావాల్సిన భాషల్లోకి అనువాదం చేసుకోవచ్చు. ఉదా || Google translation, Google docs, Google lens

ఈ సాఫ్ట్వేర్ గాక హార్డ్వేర్లు కూడా భాషా ప్రచార అభివృద్ధికి తోడ్పడుతున్నాయి. ముందటి కాలము నుండి వాడుతున్న తాళ పత్రాలు, లోహముద్రలు, శిలాఫలకాలు, దాన శాసనాలు నుండి మనకు తెలిసిన కాలం నుండి ఉపయోగిస్తున్న రేడియో, టెలివిజన్, టైప్ మిషన్, కంప్యూటర్, ల్యాప్ టాప్ లు, సెల్ ఫోన్లు, ట్యాబ్స్ మొబైల్ యాప్ లు మొదలైన హార్డ్వేర్లు భాషా ప్రచారానికి ఎంతో ఉపకరిస్తున్నాయి. ఇవేగాక భాషను చదివి వినిపించేవి, భాషను రికార్డు చేసేవి, భాషను సులభంగా టైప్ చేసే సాంకేతిక సాధనాలు నేడు అందుబాటులో ఉన్నాయి ప్రత్యేకంగా సామాజిక ప్రసార మాధ్యమాలైన పత్రికలు, వార్తాపత్రికలు, టీవీ, ట్వీట్టర్, ఇన్ స్టాగ్రామ్, ఫేస్ బుక్, వాట్సాప్, AI టూల్స్ ఐన చాట్ జిపిటి, కో పైలట్, జెమిని మొదలైనవి నేడు భాషా సాహిత్యల ప్రచారానికి ఎక్కువగా ఉపయోగపడే సాంకేతిక సాధనాలు.

భాషా సాంకేతికత - ప్రయోజనాలు :

తెలుగు భాషా ప్రచారానికి సాంకేతికతను ఉపయోగిస్తే భాషకు, సాహిత్యానికి, సమాజానికి, జాతికి ఎన్నో ప్రయోజనాలు కలుగుతాయి. అవి :

1. ఆధునిక పరికరాలు, సాంకేతికతతో తెలుగు భాషను అభివృద్ధి చేయవచ్చు.
2. తెలుగు సాంకేతిక పదజాలాన్ని వృద్ధి చేయవచ్చు.
3. భాషను పునరుజ్జీవింప జేయవచ్చు. ముఖ్యంగా ప్రాంతీయ భాషలను లేక మాండలికాలను ప్రామాణిక భాషలతో, మాతృభాషలతో సాంకేతికగా అనుసంధానం చేసి వాటికి పునరుజ్జీవనం కలిగించవచ్చు.
4. తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్లను వృద్ధి చేయవచ్చు.
5. తెలుగులో కూడా ఏ ఐ వేదికల ను తయారు చేయవచ్చు.
6. సాంకేతిక పదాలకు తెలుగులో సమానార్థకాలను తయారు చేయవచ్చు.
7. ఆన్లైన్ తెలుగు నిఘంటువులు అందుబాటులో ఉంచవచ్చు.
8. డిజిటల్ కంటెంట్ ను తయారు చేయవచ్చు. ఉదాహరణకి బైజూస్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

9.ముఖ్యంగా ICT (Information and Communication Technology) 'సమాచార మరియు ప్రసార సాంకేతికత'తో సాంకేతికతలను ఉపయోగించి బోధనా రంగాన్ని పటిష్ట పరచవచ్చు.

ముగింపు: తెలుగు భాషా ప్రచారంలో సాంకేతిక తోడ్పాటు అనేది ఒక గొప్ప, మంచి ప్రయత్నం. ఇది భాషాభివృద్ధికి ఎంతగానో సహకరిస్తుంది. అంతేకాదు అత్యాధునిక యుగమైన ఈనాటి సాంకేతిక యుగంలోనూ, తదనంతర యుగాలలోనూ మాతృభాషాభివృద్ధి క్రమ వికాసం పొందుతూనే ఉంటుందనడంలో సందేహం లేదు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

డిజిటల్ యుగంలో తెలుగు సాహిత్యం భవిష్యత్తు - దిశ

డా. టి. సత్యనారాయణ

పూర్వ తెలుగు శాఖాధ్యక్షులు

ఆదికవి నన్నయ విశ్వవిద్యాలయం, రాజమండ్రి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్.

ప్రవేశిక: మనలను నడిపిస్తున్న యుగం ప్రపంచీకరణ యుగం. మనం చూస్తున్న యుగం ఆధునిక యుగం. అంతా అంతర్జాల వినియోగంతో దేశ విదేశాలకు మధ్య దూరం తరిగిపోయింది. క్షణాల్లో ప్రపంచాన్ని చుట్టి వస్తున్నాం. సెల్ ఫోన్తో కరచాలనం చేస్తూ క్షణాల్లో అందరినీ కలుస్తున్నాం, కనిపిస్తున్నాం, మాట్లాడుతున్నాం సాధారణ అవసరత నుండి ఆర్థిక లావాదేవీ వర, విద్యా విధానం నుండి వినోద విజ్ఞానం వరకు అన్ని ఆన్లైన్లోనే పంచుకుంటున్నాం. ఆనందంగా జీవిస్తూ హడావిడిగా క్షణం తీరిక లేకుండా గడిపిస్తున్నాం. ఇదే నేటి మానవ జీవన విధానం. దైనందిన జీవన గమనం. ప్రస్తుతం చేతిరాతలు పోయాయి. పుస్తకాలు కొని చదివే తీరిక లేదు. పేజీలు తిప్పుతూ ఇంపార్ట్వెంట్ పేజీలు మడత పెట్టడం లేదు. పెన్ తో అండర్ లైన్ చేయడం లేదు. ఇప్పుడు అంతా అంతర్జాల ఆధారిత ప్రపంచమే. వేలిముద్రలు లేకుండా ఏదీ జరగడం లేదు. దాన్ని థబ్ అంటూ ఆంగ్ల భాషలో ప్రచారం చేస్తున్నాం. ఒకప్పుడు వేలిముద్ర గాళ్లు అని సహచరులు గెలిచేసేవాళ్ళు. ఇప్పుడు ప్రపంచమే కంప్యూటర్ మయం అయింది. నెట్ ఇంట్రోకి వచ్చి పాల ప్యాకెట్ దగ్గర నుండి ప్రతి వస్తువు ఆన్లైన్లో ఇంటి ముంగిటకు వస్తుంది. దీనినే మనం సాంకేతిక విప్లవం తెచ్చిన అతి పెద్ద మార్పు అంటున్నాం. ఇదే ఆధునిక శాస్త్ర సాంకేతికత అభివృద్ధి పథంగా భావిస్తున్నాం.

ఇంత అభివృద్ధి సాధించిన మనకు మన భాషా సాహిత్యం, సాంస్కృతిక కళా సంపద దూరమవుతుందని గ్రహించలేకపోతున్నాం అని అనిపిస్తుంది. అచ్చమైన మన తెలుగు భాష, స్వచ్ఛమైన మన యాస, తరతరాల మన తెలుగు వారసత్వ సంపదగా మిగిలిన మన సాహిత్యం, సాంస్కృతిక విధానం కనుమరుగయ్యే స్థితి నుండి పరిరక్షించటానికి సాంకేతిక అవసరత ఎంతవరకు వినియోగపడుతుందో ఒక్కసారి ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. శాస్త్ర సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని అందిపుచ్చుకొని నూతన ఆవిష్కరణలతో అభివృద్ధి పథంలో పయనిస్తున్న తరుణంలో సాంకేతిక విజ్ఞానం వెలుగుదీపంగా నిలిచింది. ఆ వెలుగులోంచి అందుబాటులోకి

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వచ్చిన ఎన్నో సాష్ట్రీర్లు, వెబ్సైట్లు, వాట్సాప్, ట్విట్టర్లు, ఫేస్‌బుక్, యూట్యూబ్ ఛానల్స్ మొదలైనవి సరికొత్త శకానికి బాటలు వేశాయి. మన సాహిత్యానికి సంబంధించిన వివిధ వాట్సాప్ సమూహాలు ప్రత్యక్ష వెబ్సైట్లు, ఆన్లైన్ కార్యక్రమాలకు అంతర్జాల వేదికగా నిలిచింది. మన తెలుగు సాహిత్య వికాసానికి పరిరక్షణకు సాంకేతిక అవసరత అత్యవసరంగా కనిపిస్తుంది.

ముఖ్య ఉద్దేశం: నేటి సమాజంలో ఎన్నో మార్పులు వచ్చాయి, వస్తూనే ఉన్నాయి. అందులో ముఖ్యంగా సాంకేతిక వినియోగంతో వస్తున్న మార్పులు గొప్ప సంచలనాన్ని కలిగించాయి. రోజురోజుకు ఎన్నో నూతన ఆవిష్కరణలు పరిశోధనలు, ప్రయోగాలు కొత్త ఘంటలు తొక్కుతున్నాయి. అందుకే సాంకేతిక వినియోగం విస్తృతంగా పెరిగింది. ఈ సందర్భంలో కేవలం సాంకేతిక విజ్ఞానం సైన్స్ ఇంజనీరింగ్ కి పరిమితం కాకుండా కంప్యూటర్ విజ్ఞానంలో తెలుగు సాహిత్య వికాసానికి ఎంత అవసరమో దాని ప్రయోజనాన్ని, పొందుతున్న ఫలితాలను టెరీజు వేసుకుని సరైన అన్వయ క్రమంలో సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని ఎలా వినియోగించుకోవాలో, ఎలా వినియోగ పడిందో, ఇంకా విభిన్న మార్గాలను అన్వేషించి, ఆయా కాలంలో వచ్చిన సాహిత్యాన్ని నేటి కాలానికి సంబంధించిన సాహిత్యాన్ని పునర్ మూల్యాంకనం చేసి నేటి సాంకేతిక అవసరతను గూర్చి వివరించే ప్రయత్నమే ముఖ్య ఉద్దేశం.

కీలక పదాలు: ఆధునికత,సాంకేతికత, భాషా సాహిత్యాల స్థితి. సాంకేతిక వినియోగం. తెలుగు సాహిత్య వికాసం. వినియోగ భాష. ఆధునిక సాంకేతిక విప్లవం. సాహిత్య సమాచారం విశేషణ. సదస్సుల నిర్వహణ. రేపటి సాంకేతిక అవసరత.

తెలుగు భాషా సాహిత్యాల స్థితి: “దేశభాషలందు తెలుగు లెస్స”, “సుందరమైన తెలుగు భాష”, “ఇటాలియన్ ఆఫ్ ది ఈస్ట్” అని ప్రపంచానికి పరిచయమైన భాష తెలుగు. అటువంటి ఘనమైన కీర్తిని పొందిన నాటి మన తెలుగు ఈనాడు అంతరించిపోతున్న భాషల వరుసలో చేరి కనుమరుగయ్యే స్థితిలో ఉంది. ఈ వాస్తవాన్ని తెలుసుకున్న ప్రభుత్వాలు, ప్రజలు స్పందించడంలో అలసట కనిపిస్తుంది. పరిరక్షణ దిశలో పయనించే ఉద్యమ సంఘాలు నడకలో ఉన్నాయి కానీ, వడిగా పరిగెత్తే స్థితిలో లేవు. దానికి గల కారణాలు అనేకమని చెప్పవచ్చు. ప్రపంచీకరణ కారణమని వారు అంటున్నారు. కానీ సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని వినియోగించుకొని భాషతో పాటు సాహిత్య వికాసానికి కృషి చేస్తే, మన భాష సాహిత్యాలను ప్రపంచానికి పరిచయం చేయడమే కాదు. మన సాహిత్యం గొప్పతనాన్ని, మన కవుల రచనలలో వస్తు వైవిధ్యాన్ని, మన

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ప్రక్రియలో ప్రాశస్త్యాన్ని, మన భాష కున్న ఔన్నత్యాన్ని తెలియజేయవచ్చు. దానికి తగిన ప్రణాళికలను రూపొందించాలి. బోధనా భాషగా, బోధనా మాధ్యమంగా తెలుగు అమలు చేయాలి. ఉపాధి అవకాశాలలో తెలుగు ప్రాధాన్యత, అందులో భాగంగా మన తెలుగు సాహిత్యం ఎంతవరకు ఏ స్థాయిలో ఏ అంశాలు ఏ విధంగా ఉండాలో ఆలోచించదగిన లోపాలను గుర్తించగలగాలి. సాంకేతిక విద్యలో బోధనా పద్ధతులను నేటి కాలానికి తగ్గట్టు మార్చాలి. నైతికత మానవీయ విలువల ప్రబోధం శాంతి సామరస్య సందేశాలతో కూడి పఠన అంశాల ను చేర్చి అశాస్త్రీయ అంశాలను వదిలి, శాస్త్రీయత కనబడే భౌతిక వాదానికి, రుజుమాగ్గానికి, యధార్థతకు తగిన విధంగా ఉండే అంశాలతో తెలుగు సాహిత్యం ఉండాలి. అందులో ప్రత్యేక ఆధునిక రచయితలను, రచనలను, సాంకేతిక విజ్ఞానం వినియోగ దృష్టితో ముందుకు రావాలి. కంప్యూటర్ ఆధారిత విద్య సాహిత్య బోధనలో మమేకం కావాలి. దానికి యంత్రానువాదం అనుసంధానం చేయాలి. ప్రపంచ భాషా సాహిత్యాల అధ్యయనంలో భాషా విజ్ఞానాన్ని అందిపుచ్చుకునేలా ప్రపంచం చుట్టి వచ్చేలా భాష అవరోధం కాకుండా ఉండాలి. దానికి సాంకేతిక విజ్ఞానం అవసరంగా సమకూర్చాలి.

సమాచార విషయ సేకరణలో సాంకేతిక అవసరత: సాంకేతిక విజ్ఞానం అందుబాటులోకి వచ్చిన తర్వాత పాఠకులకు, పరిశోధకులకు, సాహితీ ప్రేమికులకు, సాహిత్య అభిమానులకు, సాహిత్యానికి మరియు విషయ సేకరణకు సంబంధించిన సమాచారం కంప్యూటర్ ద్వారా విస్తృతంగా దొరుకుతుంది. దీన్ని ఒక గొప్ప సాంకేతిక విజ్ఞానం అనవచ్చు. సాంకేతిక విప్లవం వల్ల ఎంతోమంది రచయితలు, కవులు రాసిన గ్రంథాలు క్షణాల్లో మన ముందు సాంకేతిక విప్లవం ద్వారా ప్రత్యక్షమవుతుంది. దేశ విదేశాల్లో ఉన్న గ్రంథాలు కూడా సంపాదించుకోగలుగుతున్నాం. కొన్ని గ్రంథాలు ఉచితంగా డౌన్లోడ్ విధానం ద్వారా కొన్ని పేడిఎఫ్ లోను మరికొన్ని నిర్ణయ ధరకు లభిస్తున్నాయి. అన్ని ఆన్లైన్ పేమెంట్స్ రూపంలో సమయం వృధా కాకుండా దొరుకుతున్నాయి. సాహిత్యానికి సంబంధించిన వాట్సాప్ సమూహాలు, కోకొల్లలుగా కనిపిస్తున్నాయి. ఆ గ్రూపుల్లో సాహిత్యానికి భాషకు, సంస్కృతికి సంబంధించిన సమాచారం విరివిగా లభిస్తుంది. అంతేకాదు సాహిత్య అంశాలే కాకుండా సాహిత్య ప్రక్రియల్లో వివిధ ప్రశ్నలు ఉన్నాయి. కవులు సమాధానాలు, సందేహాలు ఏవైనా సరే తెలుగు తెలుసుకోవడానికి మెదో సంపత్తిని వినియోగించే సాంకేతిక అవసరత సర్వసాధారణమైపోయింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

జాతీయ అంతర్జాతీయ గుర్తింపు పొందిన సాహిత్య సంస్థలు, వివిధ అకాడమీలు, పత్రికలు, ప్రత్యేక శిక్షణశాలలు వెబ్సైట్లో కుప్పలు తేప్పలుగా కనిపిస్తున్నాయి. ఆయా సంస్థలు ముద్రించిన గ్రంథాలు లభిస్తున్నాయి. శిక్షణను కూడా ఆన్లైన్లో నడుపుతున్న సాంకేతిక పరిజ్ఞానం సాహిత్య సంస్థలో అందిపుచ్చుకుంటూ అభివృద్ధి పథంలో పయనిస్తున్నాయి. ISSN, ISBN ముద్రణ గ్రంథాలు ఆయా సంస్థలు చిరునామాతో పాటు వాటి విశిష్టతను స్థానాన్ని తెలియజేస్తే సమాచారం లభిస్తుంది. వాటిలో స్కొపస్, యుజ్సీకేర్స్, పీ రివ్యూడ్, రిఫరెన్స్ పత్రికలు, జాతీయ అంతర్జాతీయ స్థాయి పత్రికలు, సమాచార సాంకేతిక విజ్ఞానంలో వీక్షించగలుగుతున్నాం. పునర్ ముద్రణ చేయలేని గ్రంథాలను కూడా పిడిఎఫ్ రూపంలో సమాచారం అందించడం నేటి సాంకేతిక విజ్ఞాన ఫలితమే. పరిశోధకులు ఈ సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించుకోవడంలో ముందంజలో ఉన్నారు. ఒకప్పుడు పరిశోధనకు సంబంధించిన గ్రంథం కోసం ఎంతో శ్రమ పడవలసి వచ్చేది. కానీ సాంకేతిక పుణ్యమానా ఆన్లైన్ మార్కెట్లో క్షణాల్లో ఇంటికి చేరగలుగుతున్నాయి.

ఏయే విశ్వవిద్యాలయాల్లో, ఏయే పరిశోధనలు జరుగుతున్నాయో తెలుసుకోవడానికి సాంకేతిక విజ్ఞానం ఉపయోగపడుతుంది. కంప్యూటర్ ముందు కూర్చుంటే గూగుల్ మాత్రం సమాచారాన్ని క్షణాల్లో మన ముందు ఉంచుతుంది. అలాగే సిద్ధాంత గ్రంథాలు కూడా సిడి రూపంలోను మెయిల్ కి పిడిఎఫ్ రూపంలో పంపించే పరిస్థితి నేటి స్థితి. ఇంతకుముందు లాగా కాకుండా 300 పేజీల సిద్ధాంత గ్రంథం పోస్టులో పంపే శ్రమ తగ్గింది. ఆచార్యులు వాటిని సంబంధించిన రివోర్టులను మెయిల్ ద్వారా పంపి ప్రగతిని సాధించారు అంటే సాంకేతిక అవసరత వినియోగంలో ఉపయోగపడింది.

అంతర్జాల సదస్సుల నిర్వహణ సాంకేతిక అవసరత: కరోనా పుణ్యమా అని సాంకేతిక విజ్ఞాన అవసరత ప్రపంచానికి తెలిసింది. కాగితం, పెన్ను అవసరత లేకుండా వేల మైళ్లు దూరం ఉన్న, దేశ విదేశాల్లో ఉన్న, అంతరిక్షంలో ఉన్న, ఆఫ్రికా ఖండంలో ఉన్నా అంతర్జాల వేదిక మీద ప్రత్యక్షంగా చూడగలుగుతున్నాం. ఈ సాంకేతిక అభివృద్ధితో అంతర్జాల సదస్సులు ఇప్పుడు అధిక అయ్యాయి. అన్ని కార్యాలయాల్లోనూ విద్యాలయాల్లోనూ ఆన్లైన్ సదస్సులు వినియోగం పెరిగింది. అంతర్జాల సదస్సులు ప్రపంచం ఎల్లలను చంపేశాయి, చెరిపేశాయి. ప్రపంచీకరణ యుగంలో సాంకేతికత సర్వసాధారణమైపోయింది. సాహిత్య సదస్సులు దేశ విదేశ సాహిత్య వేత్తలని ప్రత్యక్ష పద్ధతిలో కలుసుకోవడం, వారితో పరిచయ ఏర్పడటం, సందేహాలను నివృత్తికి

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఎంతగానో ఉపయోగపడుతున్నాయి. అంతర్జాల కార్యక్రమాల వల్ల శ్రమ తగ్గుతుంది. ధనం వృధా కాదు. అతిథులకు వసతి సౌకర్యాల శ్రమ ఉండదు. పరిశోధకులు ఎక్కడ ఉన్నా ఆన్లైన్ పత్ర సమర్పణ చేయడం జరుగుతుంది. ఆహ్వాన పత్రికల దగ్గర నుండి ప్రశంసా పత్రం తీసుకునే వరకు, మౌఖిక పరీక్షల కూడా ఆన్లైన్లో నడపడం, పాఠాలు ఆన్లైన్లో బోధించడం, పరీక్షలు ఆన్లైన్లో రాయడం ఇవన్నీ సాంకేతిక విజ్ఞానం సాధించిన ప్రగతి.

సాహిత్య వికాసం సాంకేతిక అవశ్యకత: సాంకేతిక వినియోగంలో సాహిత్య వికాసం అభివృద్ధి పదంలో పయనిస్తుంది. అందులో భాగాలైన తాళపత్ర గ్రంథాలు, ప్రాచీన చేతిరాతలు, ప్రాచీన చరిత్రలు, అంతరించిపోతున్న సంస్కృతి, కనుమరుగవుతున్న కళలు, వస్తు సంస్కృతి, ఆహార సంస్కృతి, శాసనాలు, నాణ్యాలు, శిల్పాలు, కైఫియతులు, చారిత్రక కట్టడాలు ఇవన్నీంటి కి డిజిటలైజేషన్ ప్రక్రియ ద్వారా రేపటి తరానికి అందించింది. సాంకేతిక విజ్ఞానమే మన ప్రాచీన సాహిత్యాల శిల్పాల్లో ఉన్న భాష. ఇవన్నీ ఇంటికి పునర్జన్మ నిచ్చేది. సాంకేతిక పరికరాలే అంతరించిపోతున్న వాటి పరిరక్షణకు సాంకేతిక అవసరత ఎంతైనా ఉంది. ఈ విజ్ఞానం లేకపోతే చెదలు పట్టి శిథిలమైపోయేది. వాటికి రేపటి తరానికి అందించటమే. కొద్దికాలంలో అంతరించిపోయే భాషలను సాంకేతిక ద్వారానే రక్షించుకోగలుగుతున్నాం. ప్రపంచానికి ప్రాచ్య సాహిత్యాన్ని కవులను, రచయితలను పరిచయం చేయగలుగుతున్న కృత్రిమ మేధోసంపత్తి ద్వారా, మరో మైలురాయి దాటాం. ఈ సాంకేతిక విప్లవంతో మనిషి అవసరం లేని మర మనుషుల రాజ్యం రాబోతుంది అని తెలుస్తుంది.

ముగింపు: నేటి ఆధునిక కాలంలో సాంకేతిక విజ్ఞాన అవసరత లేకుండా ఏదీ లేదని తెలుస్తుంది. శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాల వినియోగంలో గతాన్ని భవిష్యత్తును దర్శించగలుగుతున్నాం. సాహిత్య వికాసానికి, సాంకేతిక విజ్ఞానం ఎంతో ఉపయోగ అవుతుంది. దానికి ఆధారంగా జరిగిన, జరుగుతున్న పరిశోధనలు, ప్రయోగాలు వినియోగంలోకి వచ్చిన అనేక పద్ధతులను బట్టి తెలుస్తుంది. అంతరించిపోతున్న కవులు, కళలు, రచనలు, వర్తమాన సాహిత్యం అంతర్జాలంలో క్షణాల్లో పొందగలుగుతున్నాం. అది అంతా సాంకేతిక విప్లవ ఫలితమే అని గుర్తించవచ్చు.

సాంకేతికాభివృద్ధి ద్వారా మాతృభాషలో ఉపాధి అవకాశాలు

డా. జి. వెంకట లాల్

తెలుగు ఉపన్యాసకులు

CSTS ప్రభుత్వ కళాశాల, జంగారెడ్డి గూడెం, ఏలూరు జిల్లా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్

ఉపోద్ఘాతం: ఒక సమాజం సంస్కృతి, చరిత్ర, సాహిత్యం, కళలు అన్నీ భాష పునాది మీదే నిలబడతాయి. ఒక జాతికి గుర్తింపునిచ్చేది భాష. మనిషిని జంతువులనుండి విడదీసి ప్రత్యేకంగా నిలిపేది భాష. భాష పుట్టిందే ప్రజల కోసం. భాష అర్థవంతమైన ధ్వనుల సమూహం. ఆదిమ మానవుడు ఒంటరిగా జీవించిన కాలంలో తన పరిమిత అవసరాలకోసం ధ్వని సంకేతాలు సృష్టించుకున్నాడు. సమూహంలో జీవించడం మొదలుపెట్టాక ఆ ధ్వనులు సంకేత రూపం నుండి లిపి రూపం దాల్చడానికి కొంత కాలం పట్టింది. కాలక్రమంలో భాష అనేక విధాలుగా పరిణామం చెందింది. సృష్టిలో ఉన్న మానవ జాతుల్లో, ప్రతీ భాషకు ఒక ప్రత్యేకత, సౌందర్యం ఉంటుంది. ఎవరి భాష వారికి అమృత ప్రాయమే. మన తెలుగు భాష, తెలుగు జాతి ఇందుకు మినహాయింపు కాదు. ద్రావిడ భాష అయిన తెలుగు కూడా తెలుగువారికి మధురమే. తెలుగు భాషది యుగ యుగాల ప్రస్థానం. ఋగ్వేద కాలం నుండే ఈ భాషకు ఆనవాళ్లున్నాయి. కాలగతిలో ఎందరో పాలకులు, కవి పండితులు, భాషా ప్రేమికులు తెలుగు భాషామతల్లిని పోషించి పరిపుష్టం చేశారు. తెలుగు భాషలో కనిపించే తత్వమాలు, తత్వవాలు, అన్యదేశ్యాలు అలవోకగానే అవసరంగానే ఇమిడినవే.

వ్యక్తి సర్వతోముఖాభివృద్ధిలో మాతృభాష సంపూర్ణమైన పాత్ర పోషిస్తుంది. మాతృభాషలో పట్టు ఉన్నప్పుడే మనిషి విజ్ఞానవంతుడు కాగలడని ఎందరో మహానుభావులు ఎన్నోమార్లు చెప్పారు, వాళ్ళ జీవిత చరిత్రలు ఇదే విషయాన్ని నిరూపించాయి కూడా. అయినాకూడా తెలుగువారిలో మాతృభాష, పరాయిభాషల విషయంలో ఎన్నో భ్రమలు చోటుచేసుకున్నాయి. ఫలితంగా తెలుగు భాష అంతరించిపోయే భాషల్లో ఒకటిగా మారిందని దశాబ్దాలుగా విజ్ఞులు, భాషా పండితులు విలపిస్తూనే ఉన్నారు. ఈ భ్రమలు ఎంతదూరం వెళ్ళాయంటే మాతృభాష కంటే పరాయి భాష ముద్దు అనేంతగా, పరాయి భాష నేర్చుకోకపోతే

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

జీవితమే లేదనేంతగా. ఇందులో ఎవరిపాత్ర ఎంత అని ఒకరిపై ఒకరు నిందలు వేసుకునేకంటే తల్లిభాష విషయంలో కళ్ళకు కమ్మిన చీకటిపొరలు ఎలా తొలగించుకోవాలనే విషయం మీద తెలుగు వారందరూ దృష్టి పెట్టాల్సిన సమయమిది. ఉద్యోగం కోసమే చదువు అనే భావనలోనుండి, పేరు ప్రక్కన డిగ్రీలు ప్రదర్శించుకోడానికే విద్య అనే అజ్ఞానంలోనుండి బైటకు రావాలి. తెలుగులో చదివితే, తెలుగును చదివితే భవిష్యత్తు లేదనే మూర్ఖత్వం నుండి, అంద విశ్వాసం నుండి తెలుగువారు ఎంత త్వరగా బైటకు వస్తే అంత మంచిది. ఆంగ్లం చదివితేనే, మాట్లాడితేనే ఉద్యోగం వస్తుందనే విషప్రచారం ఖండించాలి. అదే నిజమైతే పుట్టుక నుండి ఆంగ్ల భాష మాట్లాడే ఆంగ్లేయుల్లో నిరుద్యోగం ఎందుకుంది?

కేవలం శాస్త్ర, సాంకేతిక విద్యలను ఆంగ్లంలో చదివితేనే బిడ్డలు ఉన్నతోద్యోగాల్లో అధిక సంపాదనతో స్థిరపడతారనే అపోహ తల్లితండ్రుల్లో వోవాలి. తల్లిదండ్రుల ఆశలకు అనుగుణంగా ఇలాంటి చదువులు పరాయి భాషలో చదివే విద్యార్థుల్లో ఎంతమంది ఆ స్థాయిలో స్థిరపడుతున్నారు?

ఏ భాషైనా వికసించాలంటే తల్లితండ్రులు, భాషా బోధకులు, విద్యార్థులు, ప్రభుత్వాలు, భాషా శాస్త్రజ్ఞులు, సమాజం... వీళ్ళందరూ ఎవరి పాత్ర వారు పోషించినప్పుడే అది జరుగుతుంది. తెలుగు భాషను సంస్కరించే పని ఇంటినుండే మొదలు కావాలని అందరూ గుర్తించాలి. ఓప్రక్క తెలుగు రాష్ట్రాల్లో తెలుగువారు అమ్మభాషను ఉపయోగించలేని దుస్థితి... మరోప్రక్క ప్రవాసాంధ్రులు తెలుగు భాషను అడుగడుగునా కాపాడుకుంటున్న వాతావరణం రెండూ ఏకకాలంలో జరుగుతున్నాయనే విషయాన్ని విస్మరించరాదు.

ఏ భాషైనా వర్తమాన అవసరాలకు తగినట్లుగా సంస్కరించబడాల్సిందే. ఆ పనిచేసే భాషా శాస్త్రవేత్తలను, ఆయా సంస్థలను తగిన విధంగా ప్రోత్సహించాల్సిన అవసరం ఉంది. మాతృభాషను అధ్యయనం చేయడం వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలు, ఉపాధి అవకాశాలను భాషా బోధకులు విద్యార్థులకు శక్తివంతంగా వివరించగలగాలి. ఇవి తెలుసుకున్నప్పుడు అమ్మ భాషలో ఇన్ని ఉపాధి అవకాశాలున్నాయా అని ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది.

1. ప్రభుత్వ పాలనా రంగం: తెలుగు రాష్ట్రాలు నిర్వహించే గ్రూప్-1, గ్రూప్-II మొదలైన అత్యున్నత పరిపాలనా సంబంధ ఉద్యోగాల్లో తెలుగును ఐచ్ఛికంగా ఎంచుకున్నవారెందరో విజయాలు సాధించారు. యూపిఎస్సీ నిర్వహించే సివిల్ సర్వీసు పరీక్షల్లో కూడా తెలుగును

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఎంచుకున్న విద్యార్థులు విజయ కేతనాలు ఎగురవేసి అత్యున్నత ఉద్యోగాల్లో స్థిరపడ్డారు. తల్లితండ్రులు తమ బిడ్డలను ఏ స్థాయిలో చూడాలనుకుంటారో అంతకు మించిన హోదా, సమాజంలో గౌరవం.. ఇవన్నీ వారికి మాతృభాష ప్రసాదించలేదా? ఈ ఉద్యోగాలకున్న మోజు ఆంగ్లవిద్యలో అభ్యసించి, శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాల్లో పనిచేసే వారిని సైతం ఆకర్షించేంతగా ఉందనడానికి ఎందరో అత్యున్నత స్థానాల్లో పనిచేస్తున్న అధికారులే నిదర్శనం. ఈ ఉద్యోగాలు కోరుకునేవారు తెలుగును ప్రత్యేకంగా ఎంచుకొని, శిక్షణ తీసుకొని తెలుగు భాషలో పరీక్ష రాసి విజయం పొందడానికి కారణం అమ్మ భాషలో చదివే పాఠాలు చక్కగా అర్థం కావడమే కాదు, మాతృభాషలో వ్యక్తికరణ సామర్థ్యం గొప్పగా ఉండటమే. తెలుగు రాష్ట్రాలు నిర్వహించే ఇతర పోటీ పరీక్షల్లో కూడా తెలుగు భాషా సాహిత్యాలపై తప్పనిసరిగా ప్రశ్నలుంటాయి. ఇవి అభ్యర్థి విజయంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తాయి. ఇటువంటి పరీక్షల్లో కేవలం తెలుగుభాషకు మాత్రమే ప్రాధాన్యమని, విద్యార్థులు కళాశాల స్థాయిలో ఎంచుకునే ఐచ్ఛికాలైన హిందీ, సంస్కృతాలు కాదని వారికి తెలియజేయాలి.

2. బోధనా రంగం: పాఠశాల స్థాయి నుండి విద్యార్థుల్లో ఉన్న సృజనాత్మకతను వెలికితీయడం భాషోపద్యాయుల విధి. విద్యార్థుల అభిరుచిని బట్టి బోధనా రంగంవైపు వారిని మళ్లించవచ్చు. పాఠశాల మొదలుకొని విశ్వవిద్యాలయాల వరకు విద్యా సంస్థల్లో బోధకులుగానే కాదు, పోటీ పరీక్షలకు శిక్షణ అందించే శిక్షకులుగా కూడా రాణించవచ్చు.

3. సృజనాత్మక రంగం: ప్రత్యేకంగా భాషపై అభిరుచి కలిగి సృజనాత్మకత కలిగిన విద్యార్థులకు కథలు, కథానికలు, కవితలు, గేయాలు, పాటలు రాసే దిశగా ప్రోత్సహించవచ్చు. సమాజానికి పనికివచ్చే మంచి రచయితలుగా వాళ్ళను తయారుచేయవచ్చు. ఏ ఉద్యోగం లేకపోయినా హాయిగా చక్కని కథలు కూడా చెప్పుకొని బ్రతికే కాలంలో మనమున్నాం. తీరిక లేని ఆధునిక జీవనశైలి నగరాల్లో ఎందరో కథకులకు 'స్టోరీ టెల్లర్' పేరుతో ఉపాధిని కల్పిస్తూ ఉంది. తల్లిదండ్రులు పిల్లలతో సహా వారానికి ఒకసారి వచ్చి డబ్బులు కట్టి మరీ కథలు వింటున్నారు. ఇది కాలంలో వచ్చిన మార్పు. అందువల్ల విద్యార్థులకు తెలుగు భాషపై ప్రావీణ్యం పొందేలా కళాశాలల్లో అభివ్యక్తి నైపుణ్యాలూ పిలవబడే వినడం, మాట్లాడటం, చదవడం, రాయడం అనే నాలుగు అంశాల్లో ప్రత్యేక శిక్షణ ఇవ్వాలి. భాషలో పరిశోధన చేయాలనుకునేవారు, భాషా శాస్త్రజ్ఞులుగా ఎదగాలనుకునేవారు ఇంటర్మీడియట్, డిగ్రీలో తెలుగును ద్వితీయ భాషగా ఎంచుకొని భాషా

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

శాస్త్రంలో పైచదువులు చదవొచ్చు. ఈ రంగంలో అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఉద్యోగావకాశాలుంటాయని అధ్యాపకులు విద్యార్థులకు చెప్పగలగాలి.

వినోద రంగంలో రచయితలకు ఎంత ప్రాధాన్యం ఉందో అందరికీ తెలిసిందే. ముఖ్యంగా కళాశాల విద్యార్థులకు అభివ్యక్తికరణ నైపుణ్యాలలో శిక్షణ వారికి డిగ్రీ పూర్తికాగానే ఉపాధిని కలిగిస్తుంది. గాత్ర శుద్ధి ఉన్నవాళ్ళు గాయకులుగా ఎదగవచ్చు. భావానికి తగిన అభినయం చూపగలిగితే నటులుగా ఎదగొచ్చు. వీటన్నింటికీ భాష కావాలి. ఈ అవసరాన్ని గుర్తించి ప్రత్యేకంగా అభివ్యక్తి నైపుణ్యాలు, సృజనాత్మక రచన, పత్రికా రచన, ప్రసార మాధ్యమాలపై పాఠ్యాంశాలను డిగ్రీ తెలుగులో చేర్చడం సంతోషకరం. తెలుగు భాషా సాహిత్యాలకు భాషాశాస్త్రాన్ని చేర్చి, చారిత్రక దృష్టి కోణంతో క్షుణ్ణంగా బోధించినప్పుడే విద్యార్థిలో భాషకు సంబంధించిన సంపూర్ణ జ్ఞానం వికసిస్తుంది. వర్తమానానికి పునాది నిన్నటి చరిత్రే. భాష కూడా ఇందులో భాగమే. వీటిని తెలుసుకుని అవసరానికి తగినట్లుగా భాషా సాహిత్యాలను ఉపయోగించుకునే విధానం విద్యార్థులకు తెలియజెప్పాలి. చిన్నప్పుడు పెద్దల, గురువుల నియంత్రణలో ఉన్నప్పుడు పిల్లవాడు వరుస క్రమంలో నిలబడి బస్సెక్కాలని నేర్చుకుని పాటించి, యుక్త వయసు రాగానే ఆ నేర్చుకున్న విలువలను ఎందుకు వదిలేస్తున్నాడు? అనే ప్రశ్నకు సమాధానం వెతకాలి. వదిలేస్తే ఏదైనా జారిపోతుంది. భాష కూడా అంతే. విద్యార్థికి తన బాగు కోరే ప్రతీ ఒక్కరి అవసరం ఉంది అని గుర్తించాలి. వాళ్ళను సరైన దిశలో ప్రోత్సహించడం అందరి బాధ్యతైనప్పటికీ ముఖ్యంగా భాషా సాహిత్యాలను బోధించే అధ్యాపకులదే ఇందులో ప్రధాన పాత్ర.

4. పత్రిక, ప్రసార రంగాలు: ఈరోజుల్లో సమాచార వ్యవస్థకున్న ప్రాధాన్యం అంతా ఇంతా కాదు. పత్రికల పరిశీలన, పత్రికా భాష, పత్రికా రచన, శైలి, సంపాదకీయ రచన, లేఖా రచన వంటి అంశాలను కళాశాల స్థాయిలో విద్యార్థులు అధ్యయనం చేయడం వలన వారి అభిరుచిని అనుసరించి పత్రికా రంగంలో వార్తా విలేఖర్లుగా, సంపాదకులుగా, ఉప సంపాదకులుగా ఉపాధి అవకాశాలు పొందవచ్చు.

ప్రసార మాధ్యమాలకు సంబంధించి రేడియో రచన, నాటికలు, టెలివిజన్ రచన, యాంకరింగ్ వంటి అంశాలలో రచయితలుగా, వ్యాఖ్యాతలుగా ఉపాధి మార్గాలు పెంపొందించుకోవచ్చు. అత్యాధునికమైన యూట్యూబ్, ఫేస్బుక్, ట్విట్టర్, బ్లాగ్, వాట్సప్ వంటివి

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

విద్యార్థులకు ఎంతో ప్రయోజనాత్మకాలుగా మరే విధానాన్ని వాళ్ళకు తెలియజేయాలి. కళాశాలల్లో చదివే విద్యార్థులు వాట్సప్ లో తెలుగు సందేశాలను ఎక్కువగా ఇంగ్లీష్ భాషలో పంపుతూ ఉంటారు. ఇలాంటి సందర్భాల్లో తెలుగు ఫాంటీస్ విద్యార్థులు విస్తృతంగా ఉపయోగించేలా తగిన అవగాహన అధ్యాపకులు కలిగించాలి. విద్యార్థులు స్మార్ట్ ఫోన్ వాడకంలో చురుగ్గా ఉంటారు కాబట్టి వారిచేత తెలుగు భాషలో పాఠ్యాంశాలకు సంబంధించిన తక్కువ నిడివిగల పాడ్ కాస్ట్, ఇతర యూట్యూబ్ వీడియోలు తయారుచేయించడం ద్వారా వారిని ప్రోత్సహించవచ్చు. 'వార్త యందు జగము వర్తిల్లుచున్నది' అని నన్నయ మహాకవి ఆనాడే చెప్పాడు. నిరంతరం వార్తలందించే ప్రసార రంగాల్లో ఉద్యోగావకాశాలను విద్యార్థులు అందిపుచ్చుకునేలా చేయాల్సిన బాధ్యత కళాశాల స్థాయిలో జరగాలి. సృజనాత్మక నైపుణ్యాలు, ప్రసార సాధనాల్లో ఉద్యోగావకాశాలు, వాణిజ్య ప్రకటనల నిర్మాణంపై కార్యశాలలు ఏర్పాటు చేయడం విద్యార్థులకు ఎంతో ప్రయోజనకరం. పై అంశాలకు సంబంధించి విద్యార్థులు తమ అభిరుచికి తగినట్లుగా వాటిని వృత్తులుగా, ప్రవృత్తులుగా మలుచుకోవచ్చు. ఇవన్నీ తెలుగుతో డిగ్రీ చదివిన వారికి అందుబాటులో ఉద్యోగావకాశాలే.

5. అనువాద రంగం: కళాశాల స్థాయిలో విద్యార్థి మాతృభాష, ఒక పరాయి భాషలో పట్టు సాధించగలిగితే అనువాదరంగంలో కూడా విస్తృత అవకాశాలు అందిపుచ్చుకోవచ్చు. మన భాషలో ఉండే ఉత్తమ సాహిత్యాన్ని ఇతర భాషల్లో అందించవచ్చు. ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో, న్యాయస్థానాల్లో, విదేశాంగ రాయబార కార్యాలయాల్లో, పత్రికా రంగంలో, వినోద రంగంలో, రాజకీయ రంగంలో కూడా అనువాదకులుగా, కంటింట్ రైటర్లుగా, డబ్బింగ్ ఆర్టిస్టులుగా ఎదగొచ్చు. చరిత్ర మీద అభిమానం ఉన్నవారు పురావస్తు శాఖ, టూరిజం రంగంలో కూడా రాణించవచ్చు. శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగాల్లో పనిచేసే ఉద్యోగులకు భాషా నిపుణుల సహాయం తప్పనిసరి. అలెక్సా వంటి వాటికోసం భాషా నిపుణులు కావాలి. ఈ రంగాల్లో భాషానువాదకులకు విదేశాల్లో మంచి అవకాశాలున్నాయి. టైప్ క్రాఫ్ట్ టూల్ ద్వారా వివిధ తెలుగు పదాలు నిక్షిప్తం చేయడానికి భాషా పండితులు కావాలి.

6. సాంకేతిక రంగం: తెలుగు చదివిన విద్యార్థులకు సాఫ్ట్వేర్ ఉద్యోగాలు అందని ద్రాక్ష అనేది ఒకప్పటిమాట. ఇప్పుడు డాటా అనలిస్ట్, లాంగ్వేజ్ అనలిస్ట్, లింగ్విస్ట్, కంప్యూటేషన్ లింగ్విస్టులుగా మాతృభాషకు సంబంధించిన ఉద్యోగాలు ప్రసిద్ధ సాఫ్ట్వేర్ సంస్థలు దేశ విదేశాల్లో అందిస్తున్నాయి. సాఫ్ట్వేర్ కంపెనీలు కూడా అభ్యర్థులను ఇంటర్వ్యూ చేసేప్పుడు సృజనాత్మక

రంగం, లలిత కళల్లో ప్రవేశం, ప్రావీణ్యం ఉన్నవారికి మొదటి ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం చూస్తూనే ఉన్నాం కదా.

కళాశాల స్థాయిలో విద్యార్థులు తెలుగు టైపింగ్, తెలుగు డిటిపి వర్క్, ఫోటోషాప్ వంటి కోర్సులు నేర్చుకుంటే అదికూడా వారికి ఉపాధినిస్తుంది. చదువుకుంటూనే పార్ట్ టైమ్ ఉద్యోగాలు చేసుకోవచ్చు. కళాశాలల్లో కంప్యూటర్ పరిజ్ఞానం లేని, ICT టూల్స్ వాడలేని భాషా బోధకులు తెలుగు టైపింగ్, పాఠ్యాంశాలకు సంబంధించిన యూట్యూబ్ వీడియోలు, ఆడియోల తయారీ, పోస్టర్ డిజైనింగ్, పీపీటీల తయారీ వంటి విషయాల్లో విద్యార్థులపై ఆధారపడటం తెలిసిందే. అందువల్ల ఇటువంటి విషయాల్లో ఆధునిక పరిజ్ఞానాన్ని గురువులు ఎప్పటికప్పుడు అందిపుచ్చుకోవాలి. తల్లిభాషకు సంబంధించిన పార్ట్ టైమ్ ఉద్యోగాలపై విద్యార్థులకు వీలైనంత అవగాహన కలిగించాలి.

7. భాషతో ఉపాధి: పలు వ్యాపార సంస్థలు తమ ఉత్పత్తులను ప్రజలకు చేరువ చేయడానికి ప్రాంతీయ భాషలను ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. మార్కెట్లలో వాళ్ళు ఉత్పత్తి చేసే వస్తువులకు సంబంధించిన సమాచారం మనదేశంలో ప్రాంతీయ భాషల్లో సామాన్యులకు అందించడం ద్వారా వారి అమ్మకాలు గణనీయంగా పెరిగాయి. వ్యాపార సంస్థలు భాషతో చేసే ఈ వ్యాపారం మాత్రం భాషలో పట్టు కలిగిన యువతకు ఉపాధినిస్తుందనే విషయం గుర్తించాలి.

పైతాన్, డాటా సైన్స్, మెషిన్ లెర్నింగ్, ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ వంటి ఆదరణ కలిగిన కోర్సులు కూడా ప్రాంతీయ భాషల్లో బోధించబడుతున్నాయి. వీటికి సంబంధించిన ఉద్యోగాల్లో భాషా నిపుణుల సహాయం తప్పనిసరి. కాబట్టి కళాశాల స్థాయిలో ఈ కోర్సు ఎంచుకున్నా, విద్యార్థులు తల్లి భాషను నిర్లక్ష్యం చేయడానికి వీల్లేదు. భాష వ్యాపారాత్మకమైన నాటినుండి తెలుగు భాషా పరిజ్ఞానం కలవారి అవసరం అపరిమితంగా పెరిగింది. ఈ విషయాన్ని అందరూ గుర్తించి తగిన విధంగా చర్యలు చేపట్టాలి. అంతకంటే ముందు మనం మారడానికి సిద్ధంగా ఉండాలి.

న్యూస్ రైటర్, పూప్ రీడర్, ఎడ్యుకేషన్ కౌన్సిలర్, ఫీల్డ్ సేల్స్ ఎగ్జిక్యూటివ్, హ్యూమన్ రిసోర్స్ ఎగ్జిక్యూటివ్, బిజినెస్ డెవలప్మెంట్ అసోసియేట్, ఫ్లిప్ కార్డ్/అమెజాన్ వాయిస్ ప్రాసెస్, లాంగ్వేజ్ మేనేజర్, ఇంగ్లీష్ తెలుగు లాంగ్వేజ్ ఎక్స్పర్ట్, అడ్మిషన్ ఆఫీసర్, ఫీల్డ్ సేల్స్ ఎగ్జిక్యూటివ్, టెలీ కాలర్, మార్కెటింగ్ ఎగ్జిక్యూటివ్, కస్టమర్ కేర్ అసోసియేటివ్, కస్టమర్ సపోర్ట్ అసోసియేటివ్,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

పోలిటికల్ రీసెర్చర్, డేటా ఎంట్రీ ఆపరేటర్, అక్సాంట్స్ ఎగ్జిక్యూటివ్, కమ్యూనికేషన్స్ ఆఫీసర్, టెక్నికల్ కంటెంట్ రైటర్, కాలే సెంటర్ ఎగ్జిక్యూటివ్, రీజనల్ ఆపరేషన్స్ మేనేజర్, డేటా అనలిస్ట్, లాంగ్వేజ్ అనలిస్ట్ లాంటి ఉద్యోగాలు అన్నీ ప్రాంతీయ భాషలకు సంబంధించినవే. ఇటువంటి ఉపాధి అవకాశాలపై కళాశాల స్థాయిలో విద్యార్థులకు, తల్లితండ్రులకు విస్తృత అవగాహన కలిగించి తెలుగును చదివే దిశగా ప్రోత్సహించాలి. ప్రాంతీయ భాషల్లో సాంకేతికత వినియోగంపై కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎన్నో చర్యలు చేపట్టింది. విద్యార్థులు స్వాయమ్ ఆన్లైన్ కోర్సులను కూడా తెలుగులో చదివే అవకాశం ఉంది. వీటిపై విద్యార్థులకు విస్తృత అవగాహన కల్పించాలి.

సాహిత్యాన్ని అధ్యయనం చేయడం వల్ల భాషా సంపత్తి పెరుగుతుంది. ఈ భాషను ఈనాటి అవసరాలకు అనుగుణంగా వాడాలి. ఎందుకంటే భాషతో వ్యాపారం చేసే గూగుల్ లాంటి సంస్థలకు భాషా సంపద కావాలి. తెలుగు భాషా పండితులు, ప్రేమికులు భాషా సంపదను గూగుల్ డాటాబేస్ లో నిక్షిప్తం చేయాలి. విద్యార్థులను ఇందులో భగస్వామ్యం చేయాలి. తద్వారా సామాజిక మధ్యమల్లో విరివిగా తెలుగు భాష వాడుకోవడానికి కావాల్సిన పదజాలం అందుబాటులోకి వస్తుంది. వికీలో వ్యాసాలు రాసే దిశగా విద్యార్థులను ప్రోత్సహించాలి. భారతదేశంలో అన్నిచోట్లా జరిగే విషయాలు అంతర్జాతీయ సమాజానికి కావాలి. ఇక్కడ జరిగే విషయాలపై విదేశాల్లో పరిశోధనలు జరుగుతూ ఉంటాయి. విద్యార్థులు ప్రతిరోజూ వార్తా పత్రికల్లో వచ్చే రాజకీయ, ఆర్థిక, క్రీడల విషయాలను సేకరించి సంబంధిత వేదికల ద్వారా విదేశాలకు పంపుతూ ఉపాధిని పొందవచ్చు.

ముగింపు: ఇప్పుడు తల్లి భాష చచ్చిపోతుందని బాధపడేకంటే, పరాయి భాషను నిందించేకంటే, మన తెలుగు భాషలో ఉన్న ఉపాధి అవకాశాల గురించి ముఖ్యంగా కళాశాలల్లో చదివే విద్యార్థులకు అవగాహన కలిగించాల్సిన అవసరం భాషా బోధకులకే కాదు, తెలుగు వారందరికీ ఉంది. విద్యాసంస్థల్లో విద్యార్థులకు తెలుగు నేర్పించే బాధ్యత తెలుగు వారిదే అని, వాళ్ళకు తెలుగు రాకపోతే అందుకు బాధ్యుడు తెలుగు భాషా బోధకుడే అని నిందలు వేసే బదులు ఇతర సబ్జెక్టులు బోధించేవారు కూడా తెలుగువారేనని, వారు కూడా తెలుగులో మాట్లాడుతూ భాషను కాపాడాలని తెలుసుకోవాలి. తెలుగేకదా అన్న చిన్నచూపు, అశ్రద్ధ అటు విద్యార్థుల్లో, అధ్యాపకుల్లో, తల్లిదండ్రుల్లో, సమాజంలో కూడా ఉండకూడదు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

భాషను బోధించే అధ్యాపకులు భాషపట్ల అవగాహనతో, ప్రేమతో, బాధ్యతతో, సాహిత్యంపట్ల అభిరుచితో బోధించినప్పుడు విద్యార్థిలో మార్పు వస్తుంది. భాష పట్ల నిజాయితీ, నిబద్ధతలు అందరిలో ఉండాలి. తెలుగు భాష అంటే పద్యాలు, ఛందస్సు, వ్యాకరణం మాత్రమే అనే భావన తొలగాలి. పాఠ్యాంశాల నిర్మాణం పటిష్టంగా, సరళంగా, ఆసక్తికరంగా ఉండాలి. ముఖ్యంగా తెలుగు భాషను సాంకేతికంగా, ఈనాటి అవసరాలకు, ఉపాధి అవకాశాలకు ఏ విధంగా ఉపయోగించాలో తెలిపే పాఠ్యాంశాలు కావాలి. భాషకు సాంకేతికత జోడించడం ఎంత అవసరమో అందరూ గుర్తించాలి. భాషను బోధించే అధ్యాపకులు కూడా సాంకేతిక ఉపకరణాల సహాయంతో భాషా సాహిత్యాల్లో ఎంతో పరిశోధన చేయవచ్చనే విషయాన్ని గుర్తించాలి. భాష విషయంలో మారాల్సిన మన ధోరణి ముందు ఇంటి నుండే మొదలు కావాలి.

ఆధారం:

పైన నేను వివరించిన అన్ని రంగాలలో నా దగ్గర తెలుగు భాష నేర్చుకున్న, నా విద్యార్థులు ప్రత్యక్షంగా ఉద్యోగాలు చేస్తున్న అనుభవం ఆధారంగా ఈ వ్యాసం రాశాను.

“విశ్వభాషలేల్లా తెలుగు లెస్స”

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అంతర్జాల తెలుగు రేడియో ప్రసార గూళ్ళు (Online Telugu Radios)

డా. పి. విజయకుమార్, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్

తెలుగు శాఖ, హైదరాబాదు కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయం

చరవాణి: 9849302546.

స్థూలంశం: రేడియో మనకందరికీ సుపరిచితమే. కొన్నేళ్ల క్రింద ఒక చెక్కపెట్టెలో నుంచి మాటలు, పాటలు వస్తుంటే వింతగా చూసేవారు. కాని నేడది చాలా మందికి జీవితంలో ఒక భాగమై పోయింది. ఒక టేబుల్ మీద ఉండే పెద్ద రేడియో పెట్టె నేడు అరచేతిలో పట్టి చిన్న సైజుకి రూపాంతరం చెందింది. దానికి తోడు వీనులవిందైన సంగీతాన్ని అందించేందుకు ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి ప్రతీకగా నిలిచే ఇంటర్నెట్ నేడు ఒక చిరునామాగా మారింది. మొబైల్ ఫోన్లలోను, ఇంటర్నెట్ ద్వారా ఆన్‌లైన్ రేడియోలు కోట్లాదిమంది నెటిజన్లను అనుక్షణం అలరిస్తున్నాయి. పాటలు వింటూ పని చేసుకోవడం నేడు ఒక వ్యసనంలా మారిందని చెప్పవచ్చు. అందుకే ఈనాడు ప్రతి మొబైల్ ఫోన్‌లోనూ FM రేడియో తప్పకుండా ఉంటుంది.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా సంగీతాన్నందిస్తున్న ఆన్‌లైన్ సర్వీసుల సంఖ్య అక్షరాలా రెండు లక్షలకు పైమాటే! ఇక మన తెలుగు రేడియోల విషయానికొస్తే భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చే నాటికి 6 ఆకాశవాణి కేంద్రాలు (కలకత్తా, ఢిల్లీ, బొంబాయి, మద్రాసు, లక్నో, తిరుచిరాపల్లి) మాత్రమే ఉన్నాయి. ఇప్పుడు 215 కేంద్రాలు, 337 ప్రసార కేంద్రాల (144 ఎం.వి.వి. కేంద్రాలు, 54 ఎస్.వి.వి. కేంద్రాలు, 139 ఎఫ్.ఎం కేంద్రాలు) తో 77 ఆకాశవాణి కేంద్రాలు 99.13% ప్రజలకు ప్రస్తుతం ప్రజలకు సమాచారాన్ని, విజ్ఞానాన్ని, వినోదాన్ని అందిస్తున్నాయి.

ఈ మధ్య కాలంలో ఎన్నో FM రేడియో ఛానళ్లు, ఇంటర్నెట్ రేడియోలు పెరిగిపోయాయి. విస్తృతంగా పెరిగిన అంతర్జాల వినియోగంతో కొందరు ఔత్సాహికులు తమ సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో కొత్త కొత్త రేడియో ఛానెళ్లు మొదలుపెడుతున్నారు. ఇవన్నీ కూడా ఉచితంగానే అందుబాటులో ఉన్నాయి. చాలామంది బస్సులో వెళుతున్నా, కారులో వెళుతున్నా మొబైల్ ద్వారా పాటలు వింటున్నారు. ఈ FM రేడియోలు మన దేశంలోనే అందుబాటులో ఉన్నాయి. అదే విశ్వవ్యాప్తంగా ఉన్న సంగీతప్రియులైన తెలుగువారు ఆన్ లైన్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు రేడియోల ద్వారా తెలుగు పాటలు వినే అవకాశాన్ని పొందుతున్నారు. అందుకే రోజురోజుకు రేడియో వినియోగం పెరిగిపోతుందని చెప్పవచ్చు. మొబైల్ ఫోన్ మాత్రమే కాదు. చిన్న చిన్న దుకాణాలు, సూపర్ మార్కెట్లలో కూడా రేడియో ద్వారా మంచి పాటలను వినిపిస్తున్నారు.

ఇంతకీ విషయమేమంటే ఈ రోజున అంతర్జాలంలో విస్తరించిన ఆన్ లైన్ తెలుగు రేడియోలు, ఎఫ్.ఎం.ఛానళ్ళు పాత, కొత్త పాటలను ఇరవై నాలుగుగంటలూ అందిస్తూ నెటిజన్లని (శ్రోతల్ని) సంగీతామ్మతంలో ముంచితేలుస్తున్నాయి. అటువంటి వాటిలో ప్రధానమైన అంతర్జాల తెలుగు రేడియో ప్రసార గూళ్లను పరిచయ పరచడమే ప్రస్తుత ఉద్దేశం.

1. టోరి (Tori) తెలుగు వారి ఆత్మీయ వారధి - <http://www.teluguoneradio.com/>: ఆన్ లైన్లో తెలుగు రేడియో విందామనుకునే వాళ్ళకు అద్భుతమైన సైట్ 'టోరి'. ఇది పూర్తిగా ఉచితం. అంతే కాదు దీనిలో వాణిజ్య ప్రకటనలు కూడా చాలా తక్కువ. మనకి ఓపిక ఉండాలే గానీ ఇరవై నాలుగు గంటలపాటూ పాటలు వినవచ్చు. దీనిలో పది తెలుగు ఛానల్స్ ఉన్నాయి. ఘంటసాల పాటలు, రహమాన్ పాటలు, సరికొత్త పాటలు, ఆల్ టైం హిట్స్, టోరి లైవ్ అనే అయిదు వైవిధ్యమైన ఛానెల్స్ తో పాటు US Pacific, US Eastern, UK, IST, Australia అనే మరో అయిదు ఛానెల్స్ కూడా ఉన్నాయి. ఈ చివరి ఛానెల్స్ లో ఆయా దేశాల సమయాలను అనుసరించి పాటలు, కార్యక్రమాలు ప్రసారమవుతాయి.

ఇంకా ఇరవై నాలుగు గంటలు లైవ్ షోలతో అందరికీ నచ్చిన, అందరూ మెచ్చిన పాటలతో, ప్రముఖుల ఇంటర్వ్యూలతో అలరిస్తున్నది. ఆల్ టైం హిట్స్ లో ఎన్నో మంచి మంచి పాటలు వినొచ్చు. ఒక వేళ మనకు ఆ వచ్చే పాట నచ్చకపోతే ఎటు తిరిగి వేరే ఛానెల్స్ సిద్ధంగానే ఉన్నాయి. తప్పకుండా ఎప్పుడు "టోరి"ని విన్నా ఏదో ఒక ఛానెల్ లో నచ్చే పాట తప్పక వస్తుంది. ఇన్ని సదుపాయాలు, కార్యక్రమాలను తెలుగు వారందరి కోసం అందిస్తున్న ఒక సంపూర్ణవేదిక అయిన 'తెలుగువన్' పుష్కర కాలంగా తన సేవలను అందిస్తుంది.

ఈ టోరి రేడియోని మొబైల్ లో కూడా వినవచ్చు అయితే బ్లాక్ బెర్రీ లేదా ఐఫోన్ లేదా నోకియా E series ఫోన్ ఉండి ఉండాలి. గ్లోబల్ రేడియో అప్లికేషన్ "టోరి" (TORI) Android లో కూడా ఉంది. Free installation ap. అనే ఈ అప్లికేషన్ తో పాత తరం, కొత్తతరం తేడా లేకుండా అన్ని తెలుగు పాటలు 24 గంటలు ప్రసారం చేసే గ్లోబల్ రేడియో అయిన టోరిని ఇన్ స్టాల్ చేసుకోవచ్చు. అంతే కాదు ఏ దేశం నుంచైనా వినొచ్చు ఈ అప్లికేషన్ ఉంటే. Android Smart phone apps లో market place కు వెళ్లి search లో "tori" అని టైప్ చేస్తే దొరుకుతుంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

2. 'తెలుగు వాణి' (యూరప్ లోని తెలుగు వారి గుండె గొంతుక)-<http://www.teluguvani.com>:
యూరప్ లోని తెలుగు వారందరినీ కలపడానికి, ఒకరి భావనలను మరొకరితో పంచుకోవడానికి అవకాశం కల్పించే ఒక వేదికే ఈ 'తెలుగువాణి'. ఈ తెలుగువాణి అందించే రేడియో కార్యక్రమాలను TuneInRadioApp ని దిగుమతి చేసుకోవడం ద్వారా ఐఫోన్, ఆండ్రాయిడ్, బ్లాక్ బెర్రీ మరియు స్మార్ట్ ఫోన్లలోనూ విని ఆనందించవచ్చు. ఈ రేడియోలో కేవలం సినిమా పాటలే కాకుండా తెలుగు సంస్కృతి, మరుగునపడుతున్న మన కళలు, జానపద గేయాలు, శాస్త్రీయ సంగీతం, మిమిక్రీ మొదలైన రంగాలను అభివృద్ధి పథంలోకి తీసుకెళ్లే దిశగా కార్యక్రమాలు రూపొందించబడ్డాయి.

3. ఆపాతమధురాలు మీకోసం - <http://radio.maganti.org> (Listen to the amazing telugu film personalities life, works on this Site) కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం రేడియో మనకు దైనందిన కార్యక్రమంలో ఒక భాగం. పొద్దున్నే భక్తి రంజనితో నిద్ర లేచిన రోజులవి. రేడియోలో నాటికలు వచ్చే సమయం గుర్తు పెట్టుకొని ఎక్కడున్నా సరే ఇంటికి పరుగుపరుగున వచ్చి, రేడియో ముందు కూచుని, ఆ నాటికను ఆసాంతం విని ఎంతగానో ఆనందించిన రోజులు ఎంతో గొప్పవి. అవి ఎంతో హాయిగా బతకిన రోజులు.

అలనాడు మనం విని ఆనందించిన రేడియో కార్యక్రమాలను మళ్ళీ మనం వినగలిగితే అంత కంటేనా! అవును కొంతమంది ఔత్సాహికులు పాత కార్యక్రమాలను పోగు చేసి, మనకు అందిస్తున్నారు. ఎప్పుడెప్పుడో రేడియోలో వస్తున్నప్పుడు రికార్డు చేసుకొని, ఇన్నాళ్లూ జాగ్రత్తగా దాచి. నా చిన్ని బోజ్జుకు శ్రీరామ రక్ష అనుకుంటూ తాముక్కళ్లే విని ఆనందించటం కాకుండా, తమతో బాటుగా అనేక మంది తమలాంటి అభిమానులు వినటానికి వీలుగా మాగంటి వంశీ గారి వెబ్ సైటులోని రేడియోలో ఉంచారు.

3.1. మాగంటి ఆన్ లైన్ తెలుగు రేడియోలో ఉన్న విశేషాలలో కొన్ని: అమూల్యమైన తెలుగు సాహితీ, సంప్రదాయ, సాంస్కృతిక సంపదను కాపాడుకుని రాబోయే తరాలకు అందించటానికి మాగంటి సైట్ వాళ్ళు చేస్తున్న కృషిలో భాగంగా ఆకాశవాణి నాటికలు - వివిధ కేంద్రాల నుండి ప్రసారమైన కొన్ని అపురూపమైన నాటికలు, రూపకాలు మొదలైన కార్యక్రమాలను ఇక్కడ ఉంచుతున్నారు. ప్రతివారం ఒక చిత్రరాజానికో, ఒక రంగస్థల నటుడికో, ఒక జానపద కళాకారుడికో, ఒక రచయితకో, ఒక సంగీత కారుడికో, ఒక మేకప్ మాన్ కో, ఒక ఆర్ట్ డైరెక్టరుకో,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అద్భుతమైన ప్రతిభ కలిగి ఉండి కూడా, కళాపోషకులు లేక మట్టిలో మాణిక్యాలగా మిగిలి పోయిన ఎందరో మహానుభావులకు ఈ 'మాగంటి రేడియో' నీరాజనాలు అర్పిస్తున్నది.

3.1.1. ఆకాశవాణి కళాకారులు: ఈ విభాగంలో ఆ రోజుల్లో ఆకాశవాణిలో పనిచేసి మనకు వారి గళం ద్వారా పరిచయం ఉన్న అనేక మంది కళాకారులను చూడవచ్చు.

3.1.2. ఆకాశవాణి నాటికలు: ఈ విభాగంలో అలనాటి శ్రోతలను ఎంతగానో అలరించిన నాటికలను ఎంచక్కా వినవచ్చు.

3.1.3. లలితా సంగీతం: ఇక్కడ దశాబ్దాల క్రితం రేడియోలో వినపడిన లలిత గీతాలను వినవచ్చు. ఇలా వ్రాసుకుంటూ పోతే ఈ అద్భుతమైన వెబ్ సైట్ లో అనేకమైనవి ఉన్నాయి.

మాగంటి రేడియో ప్రసారం చేస్తున్న కార్యక్రమాల్లో ఎక్కువభాగం శ్రీ కారంచేడు గోపాలం గారి కలెక్షన్ లోనివే. ఇక్కడే మరొక వ్యక్తి గురించి కూడా ఇక్కడ మనం చెప్పుకొని తీరాలి. వారు "రంజని" గారు. వీరు రేడియో నుంచి ఓపి కగా రికార్డు చేసుకున్న చక్కటి ఇంటర్వ్యూలను అందజేశారు.

అదే విధంగా అలనాటి రేడియో కార్యక్రమాల గురించి వ్రాస్తున్నవారు, తమ దగ్గర అలనాటి రికార్డింగులు ఉన్న వారు అనేక మంది ఉండే ఉంటారు. అందరి దగ్గర ఉన్న అలనాటి ఆణిముత్యాలను అందరికీ అందుబాటులోకి తీసుకురాగలిగితే, సాంకేతిక విజ్ఞానం మనకు అందించిన చక్కటి కళా రూపం రేడియో కార్యక్రమం, రాబోయే తరాలకు అందించగలుగుతాం. ఎవరి వద్దైనా అలనాటి రేడియో కార్యక్రమాలు ఉంటే ఈ సైట్ నిర్వాహకులకు దయచేసి తెలియజేయండి.

4. రేడియో జోష్ (తొలి తెలుగు గ్లోబల్ ఆన్‌లైన్ రేడియో) - www.radiojosh.com: వినండి వినండి ఉల్లాసంగా.. ఉత్సాహంగా... విను.. వినిపించు.. లైఫ్ అందించు... ఇది చాలా హాట్ గురూ... ఈ ట్యాగ్‌లైన్లు చూడగానే రక్కున గుర్తొచ్చేవి ఎఫ్.ఎం. రేడియోల్...! ఇప్పుడు అదే వరుసలో మస్త్ మజా.. మస్త్ మ్యూజిక్ అనే సరికొత్త నినాదం చేరింది... తెలుగు యూత్‌ని ఆకట్టు కుంటూ ప్రపంచ వ్యాప్తంగా సందడి చేస్తోంది. ఇదేం ఎఫ్.ఎం. రేడియో కాదు.. తొలి తెలుగు గ్లోబల్ ఆన్‌లైన్ రేడియో... పేరు రేడియో జోష్.

బిగ్ ఎఫ్.ఎం., రేడియో మిర్చి.. పేర్లవైనా వాటి పరిధి కొన్ని నగరాలు, కొన్ని పట్టణాల వరకే పరిమితం. అయితే 'రేడియో జోష్' మాత్రం వీటికి పూర్తిగా భిన్నం. ఎందుకంటే దీనికి ఇంటర్నెట్ సౌకర్యం ఉంటే చాలు. ప్రపంచంలో తెలుగువాడు ఏ మూలనున్నా వాళ్ల హృదయాల్ని

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తట్టిలేపుతుంది. కోరిన పాటల్ని క్షణాల్లో వినిపిస్తుంది. ఆర్థేల సరదా సరదా ముచ్చట్లు.. ఆడియో.. వీడియో కాలింగ్లు.. చాట్ బాక్స్ మొదలైనవి అదనపు హంగులు.

4.1. 'రేడియో జోష్' ప్రత్యేకతలు: ఆన్‌లైన్ రేడియో అనేది ప్రపంచవ్యాప్తంగా నేడు ఊపందుకుంటున్న ఒక కొత్త ట్రెండ్. అయితే తెలుగులో మాత్రం 'రేడియో జోష్'తోనే ఈ ధోరణి మొదలైంది. 'రేడియో జోష్'కి హైదరాబాద్‌లో పాటు ఇంగ్లండ్, అమెరికా, ఆస్ట్రేలియాల్లోనూ కార్యాలయాలున్నాయి. ఈ వెబ్‌సైట్‌ని ఇప్పటికీ దాదాపు నూట యాభై దేశాల్లోని జనం వీక్షించారు. ఈ సైట్‌లో ఒక్కసారి లాగిన్ అయితే చాలు ఏ దేశంలో ఉన్నా ఉచితంగా ఆడియో, వీడియో కాల్‌తో ఆర్థేలతో మాట్లాడొచ్చు. దీంతోపాటు నేరుగా ల్యాండ్‌లైన్‌కే ఫోన్ చేసి నచ్చిన పాట అడగొచ్చు. ఐఫోన్, అండ్రాయిడ్ ఆప్స్‌తో రేడియో వింటూ చాటింగ్ చేసుకునే అవకాశముంది. దీనికోసం ప్రత్యేకంగా 'షాట్ బాక్స్' అనే ఆప్షన్ ఉంటుంది. ఇరవై నాలుగు గంటల రేడియో జోష్ కార్యక్రమాలు తెలుగుతోపాటు హిందీ, ఇంగ్లీష్ భాషల్లోనూ కొనసాగుతున్నాయి. ఈ ఆన్‌లైన్ రేడియో మొదలైన ఆరు నెలల్లోనే వెబ్‌సైట్‌ని నాలుగు లక్షలమంది క్లిక్‌మనిపించారు. ఇందులో ఎక్కువమంది కాలేజీ విద్యార్థులు, సాఫ్ట్ వేర్ ఉద్యోగులు, గృహిణులే.

ఇంకా ప్రవాసాంధ్రులను కలిపే ఒక సరికొత్త వేదికగా ఈ "రేడియో జోష్" అమెరికా, ఇంగ్లండ్, దుబాయ్, ఆస్ట్రేలియాల్లోని తెలుగు సంఘాలు ఏ కార్యక్రమం తలపెట్టినా వర్మ రేడియో జోష్ ప్రచార వేదికగా ఉపయోగపడుతోంది.

ఇకపోతే రేడియో జోష్ వ్యవస్థాపకుడైన అగ్నిపుత్రవర్మ ఉరఫ్ ఉద్ధవోలు సాయికుమార్ తన ఎంటీఏ పూర్తవగానే కొన్నాళ్లు విశాఖపట్నంలో పని చేశాడు. ఆపై దుబాయ్‌లో మంచి ఉద్యోగం దొరికింది. జీతం నెలకి లక్షన్నర పైనే. కానీ ఈ అంతర్జాల రేడియో కోసం ఉద్యోగాన్ని సైతం వదులుకున్నాడు.

5. మన తెలుగు రేడియో (ప్రతిక్షణం మీతో..) - <http://www.manateluguradio.com>: సుస్పృష్టమైన తెలుగు భాషను మీకందించే రేడియో వ్యాఖ్యాతలు, మీ అభిరుచికనుగుణంగా ఎంపిక చేసిన పసందైన పాటలు, అన్నీ వయసుల వారు పాల్గొనే ఆకర్షణీయమైన కార్యక్రమాలు, రంగురంగుల సినీ ప్రపంచాన్ని 'హరి విల్లు'లా మీముందు ఆవిష్కరించే సినీమా కబుర్లు, వినోదం, విజ్ఞానం, ఉల్లాసం, ఉత్సాహం సముపాళ్యలో రంగరించి మీ ముందుంచే కార్యక్రమాలు, మీ మెదడుకి పదునుపెడుతూ మీలో నూతనేత్సాహాన్ని నింపే 'ఫజిల్స్', ఇంకా మిమ్మల్ని సంభ్రమాశ్చర్యాలలో ముంచెత్తే అద్భుత బహుమతులు, మీ అలసిన మనసులకు సేద తీర్చి స్వాంతన చేకూర్చే మాటలు, మృదుమధురమైన పాటలు, ఒకవైపు తెలుగు సంస్కృతిని

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

పరిరక్షించుకుంటూ మరోవైపు యువతరం అభిరుచులకు అనుగుణంగా రూపొందించే నవ్యమైన కార్యక్రమాలు మీ కోసం ఇక్కడ అందుబాటులో ఉన్నాయి.

సాంప్రదాయికత - ఆధునికత జతచేర్చి, భావుకత-సెలయేటి గలగల కలబోసి మనోల్లాసం ఆనందం మీకందించడమే 'మన తెలుగు రేడియో' ప్రత్యేకత. ఎప్పటికప్పుడు సృజనాత్మకమైన అంశాలతో సముజ్వల సంస్కృతి సంప్రదాయాల వారసత్వంతో పాటు తేనెలోలికే తెలుగు భాషను భావితరాలకు పదిలంగా అందించాలనే ఆశయంతో 'మన తెలుగు రేడియో' అవిరామంగా కృషి చేస్తున్నది.

6. వాయిస్ వైబ్స్ (Feel Home) - <http://www.voicevibes.net>: హైదరాబాదులో మాత్రమే విన గలిగే తెలుగు ఎఫ్.ఎం చానెళ్లు రేడియో మిర్చి 98.3 FM, రేడియోసిటీ 91.1 FM, రేడ్ 93.5 FM, రెయిన్ బో 101.9 FM, AIR Urdu, AIR ఆకాశవాణి తెలుగు, వివిధభారతి మొదలైనవి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎక్కడనుంచైనా ఈ సైట్ నుండి వినొచ్చు. సభ్యత్వంగానీ మరేవిధమైన నిబంధనలు గానీ లేకుండా పూర్తి ఉచితంగా ఈ సైట్ నుండి తెలుగు పాటలను వినొచ్చు. ఇంకా పై రేడియో ఛానళ్ళను మొబైల్ లో, పర్సనల్ కంప్యూటర్ లో, ఐపాడ్, టాబ్లెట్ లో కూడా వినాలనుకుంటే కొన్ని అప్లికేషన్లను దిగుమతి చేసుకొని తెలుగు సంగీతామృతాన్ని ఆస్వాదించవచ్చు.

7. తెలుగు కోకిల - <http://www.telugukokilaradio.com>: తెలుగు, హిందీ, తమిళ భాషలలో రేడియో కార్యక్రమాల కోసం ఈ సైట్ ని సందర్శించవచ్చు. ఈ రేడియో అనవసరమైన ప్రకటనలు ఉండని నాణ్యమైన సంగీతాన్ని మాత్రమే అందిస్తున్నది.

8. మనసుతో - <http://www.manasutho.com>: ఈ మధ్యే మొదలైన మరో రేడియో సైట్ ఇది. ఇది నిరంతరాయంగా పాటలను వినిపిస్తూనే ఉంటుంది. ఈ సైట్ ను కూడా చాలా అందంగా డిజైన్ చేశారు. దీనిలో యుగళగీతాలు, సోలోగీతాలు, ప్రేమగీతాలు వంటి విభాగాలు కూడా పొందుపరిచారు.

9. రేడియో ఖుషీ - <http://www.radiokhushi.com>: నెటిజన్లలో బాగా ప్రాచుర్యం పొందిన రేడియో సైట్ ఇది. ఇందులో తెలుగు, హిందీ భాషలలో రేడియోలు ఉన్నాయి. తెలుగు విభాగంలో మీరు కోరిన పాటలు, హిట్ పాటలు, భక్తి సంగీతం, అభినందనలు మొదలైన వాటిని ఈ ఆన్ లైన్ రేడియో ద్వారా పొందవచ్చు. India, Australia, UK, USA-EST, USA-Dallas, USA-Phoenix , USA-PST ప్రదేశాలలో తన కార్యక్రమాలను అందిస్తున్నది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

10. 'రేడియో తరంగ' - <http://telugu.tharangamedia.com>: హైదరాబాద్ నుంచి నడుస్తున్న ఇంటర్ నెట్ రేడియో ఇది. గుడ్ మార్నింగ్ ఇండియా, గీతాంజలి, 3 సినిమాలు 6 పాటలు, స్వచ్ఛావాదం, బాతాఖాని, ఫోకస్, మన్త్ జబ్బర్దస్త్, హమేషా తమాషా, సాహితీవనం అనే కార్యక్రమాలతోనూ పంచాంగం, మరియు నిరంతర వార్తాప్రసారాలతో శ్రోతలను ఎంతగానో అలరిస్తున్నది. ఐ-ఫోన్, అండ్రాయిడ్, బ్లాక్ బెర్రీ వంటి స్మార్ట్ ఫోన్లలో కూడా రేడియో తరంగ అందించే కార్యక్రమాలను వినవచ్చు. దానికి కావలసిన అప్లికేషన్స్ దిగుమతి చేసుకుంటే సరిపోతుంది.

11. రేడియో 9 (UAE's First Telugu Online Radio)-<http://radio9.fm/frmLive.aspx>: ఈ 'Radio9' అనేది లాభాపేక్షలేని అంతర్జాల రేడియో గూడు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా విస్తరించి ఉన్న తెలుగు వారికి అందునా ముఖ్యంగా UAEలో ఉన్న ప్రవాసాంధ్రులకు తెలుగు భాషా సంస్కృతి సంప్రదాయాలను ప్రచారం చేయడానికి ఈ రేడియో ఎంతగానో ఉపయోగపడుతున్నది.

12. స్క్రీమర్ (వేలకొద్దీ ఆన్ లైన్ రేడియో స్టేషన్లు వినడానికి) http://www.4shared.com/file/11171_7874/52ce9dae/screamer043.html: మీ పీసీలో నుండి వేలకొద్దీ ఆన్ లైన్ రేడియో స్టేషన్లలో పాటలు వినాలని ఉందా? అయితే ఈ చిన్ని సాఫ్ట్‌వేర్ screamer తో మీ కంప్యూటర్‌ను ఓ వినోద ప్రపంచంగా మర్చుకోండి మరి. కంప్యూటర్‌లో పనిచేసుకుంటూనే అనేక రేడియో స్టేషన్లలో పాటలు, న్యూస్ వివేచిస్తూ అంతేకాదు నచ్చిన వాటిని రికార్డ్ చేసుకునే సదుపాయం కూడా ఉంది. చేయవలసినదల్లా http://www.4shared.com/file/11171_7874/52ce9dae/screamer043.html నుండి డౌన్ లోడ్ చేసుకొని, ఇన్ స్టాల్ చేసుకోవడమే. దాని పార్ట్ కబ్ ఐకాన్ పై క్లిక్ చేసుకుంటే చాలు. చిన్న స్టేషన్ వస్తుంది. దీనిలో అనేక ఆప్షన్లు లభ్యమవుతున్నాయి.

13. అన్నమాచార్య అంతర్యాణి (తెలుగు సంకీర్తన నిధి): <http://www.samkeertana.info>: అన్నమాచార్యుల సంకీర్తనలకు వ్యాప్తిని కలిగించడానికి ఈ సైట్ బాగా కృషి చేస్తున్నది.

14. South Mania Telugu Radio - <http://www.shoutcast.com>: Telugu One - Telugu One Radio - All time hits. Listen Online Telugu Radio 24/7 live radio. Hyderabad.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

15. Free internet radio stations worldwide - <http://www.moviebuffer.com/2009/11/big-927-fm-telugu-fm-live.html>: మొజిల్లా లేదా గూగుల్ క్రోమ్ బ్రౌజర్లలో ఈ సైట్ నాణ్యంగా పనిచేస్తుంది.

16. ఆన్ లైన్ తెలుగు క్రీస్టియన్ రేడియోలు:

16.1. (Adventist World Radio) AWR Telugu Christian Radio online - <http://as-sw.awr.org/in/tel>: ఈ రేడియో ప్రపంచంలోని వేర్వేరు భాషా వ్యవహారాలకు వారి భాషల్లోనే క్రీస్తు సువార్తలను ప్రసారం చేస్తున్నది. దీని కార్యక్రమాలు దాదాపు 70 భాషలలో ప్రసారమవుతున్నాయి.

16.2. FIRE (Faith Internet Radio Evangelism) - <http://radioagni.com/about-us/>: ఇది మొదటి ఆన్ లైన్ తెలుగు క్రీస్టియన్ రేడియో.

16.3. గెలుపు రేడియో - <http://www.gelupuradio.com>: క్రైస్తవ గీతాలను ఈ రేడియో ద్వారా మీ స్మార్ట్ఫోన్లు/Android ఫోన్లు/ఐఫోన్లలో కూడా కొన్ని ఉచిత అప్లికేషన్లను దిగుమతి చేసుకోవడం ద్వారా వినవచ్చు.

16.4. రేడియో సువార్త - <http://www.radiosuvatha.net>: మొదటి తెలుగు CHRISTIAN భక్తి 24X7 ఇంటర్నెట్ రేడియో ఇది. దీనిలో తెలుగు మరియు ఇంగ్లీషు భాషలలో ఆడియో టైబిల్, క్రీస్టియన్ TV , సాక్ష్యాలను, సందేశాలను పొందవచ్చు.

ఈ విధంగా పైన తెలిపిన ఆన్ లైన్ రేడియోల ద్వారా ప్రపంచంలో ఏ దేశంలో ఉన్నా తెలుగు పాటలు వినే అవకాశం ఉంది. ఒక్క తెలుగుకే పరిమితం కాకుండా ఏ భాషలోనైనా వారివారి అభిరుచులకనుగుణంగా మనసును ఉల్లాసపరిచే సంగీతం అందుబాటులో వుంది. వాటితో పాటుగా చిమట మ్యూజిక్ (<http://www.chimatamusic.net>), రాగా (<http://www.raaga.com/>), రాగలహరి (<http://www.raagalahari.com>), గానా (<http://gaana.com>), మ్యూజిక్ మజా (<http://musicmazaa.com>), రమణీయ (<http://www.ramaneeya.com>), మ్యూజిక్ ఇండియా ఆన్లైన్ (<http://mio.to/genre/27-telugu/#/genre/27-telugu>), పాటపాటల పర్లశాల (<http://www.allbestsongs.com>), ఆంధ్రాఫోక్స్ (<http://andhrafolks.net>) వంటి సైట్లలో కూడా తెలుగుపాటలు అనంతంగా లభ్యమవుతున్నాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అయితే ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఊపందుకుంటున్న ఈ ఆన్‌లైన్ రేడియో ప్రారంభించడానికి పెద్దగా పెట్టుబడి, ప్రభుత్వ అనుమతులేం అక్కర్లేదు, కేవలం వెబ్‌సైట్ కోసం డొమైన్ కొనుగోలు మాత్రం చేయవలసి ఉంటుంది. ఎక్కువ పాటల డేటాబేస్ సేకరించాలి, వాక్చాతుర్యం, వర్తమాన విషయాలపై పట్టున్న ఆర్జీల ఎంపిక చేసుకోవాలి, మార్కెటింగ్ వ్యూహాలు తెలిసుండాలి, శ్రేతల నాడి పట్టుకునే ప్రోగ్రామ్స్‌ని రూపకల్పన చేయాలి, పబ్లిక్ రిలేషన్స్ మెయింటెయిన్ చేయగలిగే నేర్పు కలిగి ఉండాలి, ఇంటర్నెట్ సదుపాయమున్న కంప్యూటర్, ఓ టేబుల్‌తో ఆఫీసు సిద్ధం చేసుకుంటే సరిపోతుంది. కాబట్టి నేడు ఈ అంతర్జాల రేడియోల నయా ట్రెండ్ వేగవంతంగా విస్తరిస్తున్నది.

ఉపయుక్త గ్రంథ సూచి:

- అంతర్జాలం వాహికగా జరుగుతున్న తెలుగు భాషాభివృద్ధి - పరిశీలన, డా. పి.వి.లక్ష్మణ రావు, పిహెచ్.డి సిద్ధాంత వ్యాసం, ఆచార్య నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం.
- తెలుగు వెన్నెల మండలి బుద్ధప్రసాద్ (సంపా) తదితరులు, కృష్ణాజిల్లా రచయితల సంఘం, 2011
- తెలుగు వ్యాసమండలి, మండలి బుద్ధప్రసాద్ జన్మదిన బహూకృతి, కృష్ణాజిల్లా రచయితల సంఘం, 2011
- సమాచార భారతి (డా.వెలగా వెంకటప్పయ్య అభినందన సంపుటి), మండవ శ్రీరామ మూర్తి (సంపా), అభినందన సమితి, 1993.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

విద్యార్థి కేంద్రీకృత భాషా-సాహిత్య పాఠ్యాంశాల బోధనలో సాంకేతికత

డా. టి. జాన్ కిరణ్ బాబు

అకాడెమిక్ ఆఫీసర్

కళాశాల విద్య కమిషనరు వారి కార్యాలయం

మంగళగిరి, గుంటూరు జిల్లా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, చరవాణి : 9440382149

ఉపోద్ఘాతం: 2020 నూతన విద్యావిధానాల కనుగుణంగా ప్రాథమికస్థాయి నుండి ఉన్నతస్థాయి వరకు విద్యా వ్యవస్థ కీలకమైన మార్పులను సంతరించుకున్న నేపథ్యంలో, ప్రపంచస్థాయి ప్రమాణాలకనుగుణంగా ఉన్నతశ్రేణి ర్యాంకింగ్ సంస్థల మార్గదర్శకాల మేరకు విద్యాసంస్థలు బోధనా విధానంలో పెనుమార్పులను ప్రవేశపెట్టాయి. విద్యార్థులను ఆకర్షించడానికి, పిల్లల భవిష్యత్తుపట్ల తల్లిదండ్రులకు భరోసా కలిగించడానికి విద్యాసంస్థలు సైతం జాతీయ అంతర్జాతీయ ర్యాంకింగ్ మరియు అక్రెడిటేషన్ ల సాధనలో భాగంగా నవీకరణను ఆకళింపు చేసుకోడానికి విశేషంగా కృషిచేస్తున్నాయి. ఇటువంటి కాలానుగుణమైన మార్పులకనుగుణంగా అధునాతన విధివిధానాలను ఆహ్వానిస్తూ తెలుగు భాషా సాహిత్య బోధనా విధానాలలో నవీకరణను సంతరించుకోవలసిన అవశ్యకత ఎంతైనా ఉంది. పాఠ్యబోధనలో (ICT) సమాచార సాంకేతిక పరికరాల వినియోగం తప్పని సరిఅవుతున్న (NAAC & NIRF వంటి ర్యాంకింగ్ సంస్థలు తప్పనిసరి చేసిన) నేపథ్యంలో భాషా సాహిత్యాలను బోధించే అధ్యాపకులు సైతం సంబంధిత సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందిపుచ్చుకోవలసిన తరుణమిది.

అధునాతన పరిజ్ఞాన్ని ఏనాటికానాటికే అందిపుచ్చుకునే నేటితరపు విద్యార్థులను ప్రయోజకులనుగా తీర్చిదిద్దవలసిన గురుతర బాధ్యత కలిగిన వృత్తిలో ఉన్న ఉపాధ్యాయులముగా లక్ష్యసాధనలో కాలంతో పోటీపడక తప్పదు. పైగా తెలుగు మేష్టారు, తెలుగు మేడం అనగానే అవుట్ డేటిడ్/ పాతకాలం మనుషులు అనే భ్రమలో అనూచానంగా వస్తున్న అపవాదును తొలగించుకోవడానికైనా సరే సాంకేతికీకరణను సాధించవలసిన అత్యవసరకాలమిది. కళాశాల విద్యాశాఖ ప్రధానకార్యాలయం నందు విధులనిర్వహణలో భాగంగా NAAC అక్రెడిటేషన్ కు సన్నద్ధం చేస్తూ పలు కళాశాలలను సందర్శించినపుడు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

భాషాసాహిత్యాలను బోధించే ఉపాధ్యాయులు సంతరించుకోవలసిన సాంకేతికత విషయమైన కొన్ని భావనలు, సలహాలు సూచించడం ఈ పత్రం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం.

వార్షిక - సెమిస్టరు పాఠ్య ప్రణాళిక/ బోధనా ప్రణాళిక / దినచర్య రచనలో సాంకేతికత:
విద్యాసంవత్సరం మొదలు అయ్యేనాటికి కేటాయించబడిన తరగతులు, లభ్యమయ్యే పనిదినాలు, నిర్ణీత పాఠ్యాంశాల కనుగుణంగా సెమిస్టరు వారీగా పాఠ్యాంశాల ప్రణాళికను సిద్ధం చేసుకుంటాం. ఆపై ఒక్కొక్క పాఠానికి సంబంధించిన బోధనా ప్రణాళికను కూడా తయారు చేసుకుంటాం. ఈ బోధనా ప్రణాళిక (Teaching Notes) NAAC అక్రెడిటేషన్ ప్రక్రియలో కీలకపాత్ర వహిస్తుంది. గతంలో పాఠ్య బోధన అధ్యాపక కేంద్రీకృతంగా సాగేది. అయితే విద్యార్థుల్లో అభ్యసన సామర్థాల కనుగుణంగా, ఒట్టి ఉపన్యాస పద్ధతిలో (Lecture Method) కాకుండా సాంకేతిక మాధ్యమాలను (ICT) ఉపయోగిస్తూ విద్యార్థి కేంద్రీకృత బోధన (Student Centric Teaching) జరగాలని నేటి అంతర్జాతీయ సంస్థలు నొక్కి వక్కాణిస్తున్నాయి. ఇటువంటి విద్యార్థి కేంద్రీకృత పాఠ్య ప్రణాళికను తయారుచేయడానికి మనకున్న బోధనానుభవంతో పాటుగా సాంకేతిక సహకారం కూడా తోడైతే పాఠకొత్తల మేలుకలయికగా విద్యార్థుల గమనాన్ని ఆకట్టుకునే అధునాతన బోధనా ప్రణాళిక రూపుదిద్దుకుంటుంది.

ఉదాహరణకు శ్రీ శ్రీ మహా ప్రస్థానం పాఠ్యాంశంగా ఉన్నట్లయితే, ఉచితంగా అందుబాటులో ఉండే chat GPT, Gemini, DeepSeek వంటి AI toolsను ఉపయోగించి మంచి బోధనా ప్రణాళికను తయారు చేయమని అడిగినట్లైతే రెండు మూడు రకాల బోధనా ప్రణాళికలను తయారుచేసి ఇస్తుంది. అవసరాన్ని బట్టి చిన్న వీడియో క్లిప్, ppt, ఫోటోలు కూడా అందిస్తుంది. ఇంగ్లీషులో ఉన్నవాటిని తెలుగులోకి కూడా అనువదిస్తుంది. వీటిలో మనకు అవసరం ఉన్నవాటితో పాటు, అవసరంలేని విషయాలు కూడా ఉంటాయి. కాబట్టి వీటిని యథాతథంగా కాకుండా మన అవసరానికి అనుగుణంగా తగు సవరణలు చేసుకుని విద్యార్థి కేంద్రీకృతమైన బోధనా ప్రణాళికను రూపొందించుకోవచ్చు. వాటి నుండి విద్యార్థులకు ఉపయోగపడే మెటీరియల్, వీడియోలు, ఫోటోలు వాళ్ళకు కూడా అందించవచ్చు. అలాగే బోధన దినచర్యను (Teaching Diary) రాసేటప్పుడు (Teaching Methodology)బోధనా పద్ధతి విషయంలో కూడా ఉపన్యాసకులం కాబట్టి ఉపన్యాసపద్ధతి (Lecture Method) అని అలవాటుగా రాసున్న కారణంగా తెలియకుండానే పెద్ద పొరపాటు జరిగిపోతోంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఉపన్యాసపద్ధతి అధ్యాపక కేంద్రీకృతమౌతుంది గానీ విద్యార్థికేంద్రీకృతం కాదు కాబట్టి ఈ విభాగం క్రింద కళాశాలలు పెద్ద మొత్తంలో మార్పులు కోల్పోతున్నాయి. ఈ సందర్భంలో కూడా సాంకేతిక సహకారంతో ప్రక్రియా వైవిధ్యాన్నానుసరించి బోధనా విధానాన్ని మలచుకోవచ్చు. ప్రాచీన కవిత్వాంశాలైతే వ్యాఖ్యాన పద్ధతి, నవల కథానికలైతే విశ్లేషణా పద్ధతి, వ్యాసాలయితే అనుశీలనా పద్ధతి, వ్యాకరణాంశాలైతే ప్రయోగాత్మక పద్ధతి ఈ విధంగా Google & AI tools సహకారంతో మనం అనుసరిస్తున్న ఖచ్చితమైన బోధనా పద్ధతిని ప్రణాళికలో, దినచర్యలో పొందుపరచవచ్చు.

బోధనలో సాంకేతికత: పక్కాగా సిద్ధం చేసుకున్న పాఠ్యప్రణాళికకనుగుణంగా విద్యార్థులను ఆ పాఠ్యాంశాలలో లీనం చేయడానికి, తగు ఉపపత్తులను ప్రత్యక్షంగా చూపించడానికి సాంకేతిక సహకారాన్ని వినియోగించుకోవలసిన ఆవశ్యకత ఎంతైనా ఉన్నది. తద్వారా విద్యార్థులను రంజింపజేయడంతో పాటు ఆ పాఠం తాలూకు జ్ఞాపకాలను చిరస్థాయిగా వారి మదిలో నిలిచిపోయేటట్లు చేయవచ్చు. తరగతిగదిలో ఉపయోగించే బోధనోపకరణాలుగా ఇప్పటికీ నల్లబల్ల, సుద్దముక్కలే మిగిలిపోవడం మన వెనకబాటుతనాన్ని సూచిస్తున్నది. అయితే వీటికి కాలం చెల్లిందని కాదు, తరగతి గదిలో వీటి పాత్ర ఎనలేనిదన్న వాస్తవాన్ని విస్మరించలేం. దైనందిన జీవితంలో ప్రతీ చిన్న అవసరమూ సాంకేతికతతో ముడిపడిపోయి శరవేగంతో దాని వినియోగాన్ని అందిపుచ్చుకుంటున్న నేటి డిజిటల్ యుగంలో తరగతిగదిలో మాత్రం ఇంకా నల్లబల్ల సుద్దముక్కను దాటి వెళ్లననడం సమంజసం కాదుకదా. తెలుగు భాషా సాహిత్యాలను బోధించే వారు సైతం డిజిటల్, వర్చువల్ తరగతి గదులలో గల సాంకేతిక పరికరాలను ఉపయోగించి మరింత ప్రభావవంతంగా పాఠాలు బోధించవచ్చు.

కవుల చిత్రపటాలు, రచనల ముఖచిత్రాలు, చేతిరాత నకళ్ళు, ఇంటర్వ్యూలు, చూపించడం ద్వారా విద్యార్థులు ఆ పాఠ్యాంశాలతో మమేకమయ్యే వీలు కలుగుతుంది. అలాగే తెలుగు భాషాసాహిత్యాలకు సంబంధించిన అపురూపమైన విశేషాలు, చారిత్రక ఆధారాలకు సంబంధించిన వీడియోలు లెక్కకుమిక్కిలి అందుబాటులో ఉన్నందున, సందర్భోచితంగా వాటిని కూడా విద్యార్థులకు చూపించడం ద్వారా మన భాషా సాహిత్యాలపై సంస్కృతీ సంప్రదాయాలపై, వాటి వెనుక గల అవिरళమైన కృషిపట్ల గౌరవాభిమానాలు పెంపొందుతాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

మూల్యాంకనంలో సాంకేతికత: విద్యార్థి అభ్యసన సామర్థ్యాలను మూల్యాంకనం చేసే విషయంలో వైవిధ్యభరితమైన పద్ధతులు పాటిస్తాం. మూసదోరణిలో కేవలం చేతిరాత పత్రాలనే కాకుండా సాంకేతిక పరికరాలు, మాధ్యమాల వినియోగాన్ని ప్రోత్సహించవలసిన ఆవశ్యకత కూడా ఎంతో ఉన్నది. మొబైల్ ఫోన్, కంప్యూటర్ యుగంలో అక్షరాలను రాసే అలవాటు కంటే కీబోర్డ్ మీద టైప్ చేయడానికే అలవాటు పడిపోయిన నేటి తరం విద్యార్థులకు భాష మీద సాధికారికమైన పట్టు ఇవ్వవలసిన బాధ్యత ఎంతో ఉన్నది. నేడు ప్రతీ కళాశాలలో అధికారిక గూగుల్ మెయిల్స్, డ్రైప్, క్లాస్ రూమ్ వంటి వాడకాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్న నేపథ్యంలో అసైన్మెంట్, ప్రాజెక్ట్, సెమినార్ పేపర్లకు సంబంధించిన కార్యకలాపాలను వీటి మాధ్యమంగా జరిగేటట్లు తగిన కార్యాచరణ రూపొందించుకోవాలి. వీటి వినియోగంలో అంతగా పరిజ్ఞానం లేనట్లైతే తోటి అధ్యాపకుల లేదా కంప్యూటర్ పరిజ్ఞానం గల విద్యార్థుల సహకారాన్ని తీసుకోవచ్చు. ఇదేదో మనకు తెలియని బ్రహ్మవిద్య అనే అపోహలో మాత్రం ఉండిపోకూడదు.

సెమిస్టరు వారీగా రెండు లేదా మూడు (mid exams) మధ్యంతర పరీక్షలు పెట్టవలసి ఉంటుంది కాబట్టి ఒక పరీక్షను పూర్తి (objective type) బాహుళ్యేచ్ఛిక ప్రశ్నా పద్ధతిలో ఆన్లైన్ పరీక్షగా నిర్వహించవచ్చు. తద్వారా సాంకేతిక ఉపకరణాల వినియోగంతో పాటూ మూల్యాంకనం కూడా సులువౌతుంది. సంబంధిత రికార్డు భద్రంగా ఎప్పటికీ అందుబాటులో ఉంటుంది. నేటికాలంలో ఉద్యోగాలకు, ఉన్నత చదువులకు సంబంధించిన పోటీ పరీక్షలన్నీ ఆన్లైన్ మాధ్యమంగానే జరుగుతున్నందున, ఈ విధమైన అభ్యాసం (practice) ద్వారా మొబైల్ ఫోన్ లేదా కంప్యూటర్ తెర (స్క్రీన్) మీద ప్రశ్నను చదివి అర్థం చేసుకుని సమాధానాన్ని గుర్తించే క్రమంలో పాటించవలసిన సమయపాటిన ఆవశ్యకతను తెలుసుకునేట్లుగా విద్యార్థుల భవిష్యత్తుకు మరింత మేలు చేకూరుతుంది. NAAC అక్రెడిటేషన్ ప్రక్రియలో అసైన్మెంట్ కాలానికి చెందిన అసైన్మెంట్లు, ప్రాజెక్ట్, సెమినార్ పత్రాలను పేర్చిపెట్టుకుని దీర్ఘకాలం భద్రంగా ఉంచలేం కాబట్టి వీటిని ఆన్లైన్లో సమర్పించడం వల్ల కళాశాల యొక్క అధికారిక డ్రైవ్లోనే భద్రంగా ఉంటాయి కాబట్టి అవసరమైనంత ఇచ్చిపుచ్చుకుంటూ కావలసిన మేరకు వాడుకునే సౌకర్యం ఉంటుంది. అక్రెడిటేషన్, ర్యాంకింగ్, బడిలీల సమయాలలో వీటి నిర్వహణకు సంబంధించి ఎటువంటి సమస్యలు తలెత్తవు.

నైపుణ్య శిక్షణ: తెలుగు భాషా సాహిత్యాలను చదివే విద్యార్థులను సాంకేతిక పరికరాల వినియోగంలో సుశిక్షితులను చేయవలసిన ఆవశ్యకత కూడా ఎంతో ఉన్నది. వీటిలో

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ప్రాథమికమైనది తెలుగు టైపింగ్. ఉచితంగా అందుబాటులో ఉన్న తెలుగు టైపింగు టూల్స్ అన్నీ విద్యార్థులకు తెలిసి ఉండడం మంచిది. ప్రస్తుతం అందుబాటులో ఉన్న మొబైల్ లో తెలుగు అక్షరాలను టైప్ చేయడంతో పాటు మాట్లాడుతుండగానే టెక్స్ట్ తయారయ్యే సౌకర్యం లభ్యమౌతున్నది. ఈ నేపథ్యంలో అక్షర, వ్యాకరణ దోషాలను నివారించే విద్యను నేర్పించడం అత్యంతావశ్యకం. అలాగే అనువాద మాధ్యమాలు ఎన్నో అందుబాటులో ఉన్నప్పటికీ భాషాంతరంలో అసలు అర్థంతో పొసగని విపరీతార్థాలు, అపార్థాలు, ద్వంద్వార్థాలు, వ్యంగ్యార్థాలు వంటి అనార్థాలన్నీ ప్రత్యక్షమై విద్యార్థులను తికమకపెడుతున్నాయి. కాబట్టి గూగుల్ ట్రాన్స్లేషన్ , AI ట్రాన్స్లేషన్ టూల్స్ ని వాడేక్రమంలో తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలపై శ్రద్ధపెట్టాలి. ఈ అనువాద సమస్యలను అధిగమించడానికి అవసరమైన నేర్పరితనాన్ని విద్యార్థులకు అందించవలసిన తరుణమిది.

ఇటీవలికాలంలో ప్రభుత్వంలో ఉన్నతస్థాయి నుండి ఇంగ్లీషులో తయారైన ఉత్తర్యులను గూగుల్ ట్రాన్స్లేషన్, AI ట్రాన్స్లేషన్ టూల్స్ ద్వారా అనువదించడానికి ప్రయత్నించి అభాసుపాలై తెలుగులో కంటే ఇంగ్లీషులో చదువుకుంటేనే మేలు అనే అభిప్రాయం కలిగించే సంఘటనలు ఎదురవ్వడం పరిపాటిగా మారింది. ప్రభుత్వ పోటీ పరీక్షలకు సంబంధించిన ప్రశ్నా పత్రాలలో కూడా ఇదే పొరపాటు జరుగుతున్నది. అక్కడితో ఆగక మూల్యాంకన సమయంలో ఏదైనా ప్రశ్నకు ఇవ్వాలన్న మార్కుల విషయం వివాదాస్పదమైతే దానిని ఒక అనువాద సమస్యగా పరిగణించి అంతిమంగా ఇంగ్లీషులో ఉన్న ప్రశ్నయే ప్రామాణికంగా తీసుకోబడుతున్నది. భాష విషయమై ఇదేమీ చిన్న సమస్య కాదు. కాబట్టి డిజిటల్ సాధనాల మాధ్యమంగా ఎదురయ్యే అనువాద సమస్యలను అధిగమించడానికి అవసరమైన శిక్షణ విద్యార్థులకు అందించాలి. లేకపోతే భాషకు జాతికి కూడా ఎంతో నష్టం వాటిల్లుతుంది. ప్రాజెక్ట్, ఎసెస్మెంట్, సెమినార్ పేపర్ల వంటి వాటి విషయంలో కూడా ముత్యాల్లాంటి అందమైన చేతిరాతను ప్రోత్సహించడంతో పాటు వీటిలో ఒక్కదాన్నైనా తెలుగు టైపింగ్ తో సమర్పించమని విద్యార్థులను ప్రోత్సహించడం ద్వారా తెలుగు టైపింగ్ మెళకువలు నేర్చుకోగలుగుతారు. అక్షరదోషాలను సవరించుకునే నేర్పు అలవడుతుంది. సాంకేతిక పరిజ్ఞాన్ని వినియోగించడంలో ఆత్మవిశ్వాసం పెంపొందుతుంది. డిజిటల్ యుగంలో మనగలుగుతారు. స్టేటస్టు, రీల్స్, వీడియో ఎడిటింగ్ లపై అత్యాసక్తి కలిగిఉన్న నేటి విద్యార్థి లోకానికి కంప్యూటర్ విభాగం వారి సహకారంతో ఫోటోషాప్ నందు సబ్టిపికెట్ కోర్సుతో పాటు కార్యశాల ద్వారా శిక్షణ ఇప్పించడం ద్వారా తెలుగులో

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అందమైన పత్రికలు, ముఖచిత్రాలు, గ్రీటింగ్ కార్డులు, ఆహ్వాన పత్రాలు వంటి వాటిని అద్భుతంగా మలచగలుగుతారు.

ఈ నైపుణ్యాలనుపయోగించి కళాశాలలో జరిగే పలుకార్యక్రమాలకు సంబంధించిన ఆహ్వానపత్రాలు, సన్మానపత్రాలు, ధ్రువపత్రాలు, ప్రశంసాపత్రాలు, శుభాకాంక్షలు వంటివాటిని తెలుగులో తయారు చేసి విధంగా ప్రోత్సహించడం ద్వారా విద్యార్థులను సాంకేతిక సాధికారత దిశగా భవిష్యత్తుకు సన్నద్ధం చేయగలం. విద్యార్థులు సమర్పించే ప్రాజెక్టులు, సెమినార్లకు అవసరమైన అందమైన ముఖచిత్రాలను వారే స్వయంగా తయారుచేసుకోగలుగుతారు. తోటి విద్యార్థులకు తయారుచేసి ఇవ్వగలుగుతారు. స్టూడెంట్ సెమినార్ ప్రజెంట్ చేసేటప్పుడు కూడా బోర్డు మీద శీర్షిక, నాలుగు ముఖ్యాంశాలు రాసి మొక్కుబడిగా ఆ తంతును పూర్తిచేసేటట్లుగా ఉంటే విద్యార్థులకు ఉపకరించేదేమీ ఉండదు. గత మూడేళ్లుగా NAAC అక్రెడిటేషన్ ప్రక్రియలో భాగంగా Peer Team బృందం వారు మన కళాశాలను సందర్శించినప్పుడు, SSR DVV నందు వారు తరచుగా ఎత్తి చూపిన ప్రధాన లోపాలలో ఒకటి మొక్కుబడిగా జరిగిన స్టూడెంట్ సెమినార్ ప్రజెంట్‌షన్లు. మన విద్యార్థులు సమర్పించిన సెమినార్ పత్రాలు, ప్రాజెక్ట్ రిపోర్టులు, ప్రజెంట్‌షన్ విధానం ప్రామాణికంగా లేవన్నది వారు వ్యక్తం చేసిన అభ్యుతరం.

అధ్యాపకులంగా - పరిశోధకులంగా ఒక జాతీయ/అంతర్జాతీయ సదస్సుకు, పీర్ రివ్యూడ్ జర్నల్ కు ఏ ప్రమాణాలతో పరిశోధనా పత్రాన్ని సమర్పిస్తామో ఆ పద్ధతిని డిగ్రీ స్థాయి నుండే అలవడేలా నేర్పించాలన్నది వారు చేసిన సూచన. ఈ సూచన మేరకు విద్యార్థులు వారి సెమినార్ అంశాన్ని ppt రూపంలో తయారు చేసుకుని పత్ర సారాంశాన్ని సంక్షిప్తంగా తోటి విద్యార్థుల ముందు చెప్పే విధంగా ప్రోత్సహించడం ద్వారా వారిలో అభివ్యక్తి నైపుణ్యాలన్నిటినో పెంపొందించవచ్చు. సాంకేతికతను వినియోగించడంలో సంకోచించే విద్యార్థులను ఆ నైపుణ్యం గల విద్యార్థులతో జట్టుగా చేయడం వలన కొందరికి నేర్పేగుణం, మరికొందరికి నేర్చుకునే గుణం అలవడి మొత్తానికి ఈ ప్రక్రియ ఉభయతారకంగా భాసించగలదు. మొత్తం పాఠ్యాంశాలలో కనీసం ముప్పై శాతం ఇటువంటి నైపుణ్యాల సాధనకు, శిక్షణకు కేటాయించగలిగితే తెలుగు భాషా సాహిత్యాలు చదివే విద్యార్థులలో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంపొందించి సర్వతోముఖాభివృద్ధి దిశగా భవిష్యత్తుకు భరోసా కల్పించినవారమౌతాము. ఇప్పటికే కొందరు ఈ దిశగా విశేషమైన కృషి చేస్తున్న తెలుగు అధ్యాపకులు అభినందనీయులు. తెలుగు భాషా సాహిత్యాల మనుగడ

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

మరియు వాటిని అధ్యయనం చేస్తున్న విద్యార్థుల భవిష్యత్తు దృష్ట్యా సాంకేతికీకరణ సాధనలో భాగమవ్వవలసిన అత్యవసర ఘడియ ఇది.

నైపుణ్యాభివృద్ధి శిక్షణ: పాఠ్యాంశాల బోధనతో పాటు, సహ పాఠ్యాంశాలకు సంబంధించిన కార్యక్రమాలు, సామాజిక కార్యకలాపాలలో సైతం సాంకేతిక వినిమాయాన్ని ప్రోత్సహించవచ్చు. కమ్యూనిటీ సర్వీస్ ప్రాజెక్ట్ లో భాగంగా విద్యార్థులు నిర్వహించే సర్వే నిమిత్తం రూపొందించే ప్రశ్నావళిని కూడా తెలుగులో టైప్ చేసి గూగుల్ ఫార్మ్ ద్వారా డిజిటల్ గానూ, అవసరాన్ని బట్టి పత్రంలోనే నింపే పద్ధతిలో మిశ్రిత సర్వేక్షణ విధానాన్ని చేపట్టవచ్చు. ఈ విధానంలో మొబైల్ ఫోన్ నందు డిజిటల్ ఫారం నింపుట ద్వారా ప్రజలను కూడా సాంకేతిక వినిమయంలో భాగస్వామ్యం చేయవచ్చు. ఈ సర్వేక్షణ ఫలితాలు కళాశాలతాలూకు డ్రైవ్ నందు నమోదై ఉంటాయి కాబట్టి యాక్సెస్ ఉన్న వారు ఎప్పుడైనా, ఎక్కడినుంచయినా వాటిని ఉపయోగించుకోవచ్చు. సర్వేక్షణ ప్రశ్నావళి ఫలాలను కట్టలు కట్టలుగా దాయవలసిన భారం కూడా తగ్గుతుంది. సాంకేతిక సహకారంతో కళాశాల యొక్క మ్యాగజిన్ కు క్రొంగొత్త మెరుగులు అద్దుతూ నిత్య నూతనంగా, ఆకర్షణీయంగా నడపవచ్చు. కొద్దిపాటి కంప్యూటర్ పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించి విద్యార్థులు, అధ్యాపకులు, పూర్వ విద్యార్థులు ఎవరైనా ఎక్కడినుంచైనా వివిధ విభాగాలక్రింద వ్యాసాలు, కథలు, కవితలు, అభిప్రాయాలు రాసేవిధంగా ప్రోత్సహించడం ద్వారా వారిలో నిబిడికృతమైన పలు కళానైపుణ్యాలు మెరుగవ్వడంతోపాటు, అనేకమందిని చేరుకునేందుకు ఇదొక మంచి వేదికకావుతుంది. తెలుగు శాఖకు చెందిన ఒక బ్లాగ్/Facebook/insta accounts ను ప్రారంభించి వాటిని నిర్వహించే బాధ్యతను ఔత్సాహికులైన విద్యార్థులకు అప్పగించడం ద్వారా వారి మేధస్సుకు, పనితీరానికి పదునుపెట్టవచ్చు. ఇటువంటి వాటి ద్వారా కొత్త పాత సాహిత్యాలను పరిచయం చేస్తూ వాటిపై స్వేచ్ఛగా అభిప్రాయాలను వెల్లడించే అవకాశం కల్పించవచ్చు.

కవితలు, కథలు, సమీక్షలు, విమర్శలు రాస్తూ ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలను జరిపే అలవాటును పెంపొందించవచ్చు. సుదూర తీరాలకావల ఉండే మహామహులను ప్రతీసారీ విద్యార్థుల ముందుకు తేవడం సాధ్యం కాదు కాబట్టి పలు రంగాలలో నిపుణులైన ఆత్మీయులను ఆన్లైన్ మాధ్యమం ద్వారా విద్యార్థులతో కలుపుతూ మాటామంతీ, ఇష్టగోష్ఠి, కవితాగానం, విషయ విశ్లేషణ, అతిథి ఉపన్యాసం వంటి వాటిని నిర్వహించవచ్చు. ఇటువంటి కార్యక్రమాలు ఏకపక్షంగా కాకుండా నిర్ణీతకాలంలో సగభాగమైనా విద్యార్థుల భాగస్వామ్యం ఉన్నప్పుడు కార్యక్రమ ఉద్దేశ్యం

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాఫల్యమౌతుంది. పాఠ్య పుస్తకంలో ఉన్న పాఠ్యాంశాలకు సంబంధించిన కవులు, కవయిత్రులు, రచయితలు, రచయిత్రులు ప్రస్తుతకాలానికి చెందినవారైతే, ఆ పాఠం చెప్పేటప్పుడు గానీ, పూర్వేన తర్వాత గానీ సదరు రచయితను ఆన్లైన్ వేదిక ద్వారా విద్యార్థులతో కలిపి ముఖాముఖీ కార్యక్రమం నిర్వహించవచ్చు. ఆసక్తిగల అందరూ ఆ రచయితతో మాట్లాడలేని పక్షంలో చాట్ బాక్స్ లో వారి ప్రశ్నలు, సందేహాలు టైప్ చేస్తే , ఆ రచయితలు స్పందించి సమాధానాలు ఇవ్వవచ్చు. ఇదంతా రికార్డుయి ఉంటుంది కాబట్టి అవసరాన్ని బట్టి ఆ సమాచారాన్ని పలువిధాలుగా ఉపయోగించుకోవచ్చు.

ముగింపు: అయితే వీటన్నిటినీ ఆకళింపుచేసుకోవడానికి ముందు సంకల్పబలం అవసరం. మార్పు అనివార్యమన్న సంగతి ప్రతీ మలుపులో చదువుకున్నవారమే, ఎరిగివున్నవారమే. ఒక తరహా పద్ధతిలో నేర్చుకుని, ఆచరణలో అలవాటు పడిపోయిన వైనంలో కొత్తగా ఒక అడుగు వేయాల్సినప్పుడు లోలోపల కొద్దిపాటి జంకు ఉండడం సహజమే. ప్రయోగశాలలో అనుభవంలేని వారి విషయంలోనైతే ఏ మీట తాకితే ఏం ముప్పు వాటిల్లుతుందోనన్న బెదురు ఎప్పటికప్పుడు వెనక్కిలాగేస్తూ ఉంటుంది. ఇది మన సబ్జెక్ట్ కాదు, మనం అంత సాహసం చేయలేం, టెక్నాలజీ లో వీక్ వంటి భీతితో మన ప్రగతిని మనమేనిరోధించుకునే ప్రమాదం పొంచిఉన్నది. మన మీదికి ఉప్పెనలా దుమికివస్తున్న ప్రతీ డిజిటల్/ఎలక్ట్రానిక్ పరికరం యొక్క వాడకాన్ని అప్రమేయంగానో, అవసరాన్ని బట్టి పట్టుపట్టి నేర్చుకుంటున్నాం. ఇక భాషాసాహిత్యాల విషయంలో అయితే అది మరింత అనివార్యం. ఎందుకంటే అదే మన జవసత్వం, జీవనం, జీవనయానం. మన జాతి యొక్క మనుగడ. మన పిల్లల పిల్లల తరాల యొక్క భవిష్యత్తు.

ఆధార గ్రంథాలు :

1. 2020 నూతన విద్యా విధానం పాలసీ డాక్యుమెంట్
2. NAAC, Bangalore Affiliated_College_Manual_30-11-2022
3. NAAC, Bangalore Affiliated_College_Benchmarks_5-12-2022
4. NAAC, Bangalore Autonomus_College_SOP_14-12-2022
5. NAAC, Bangalore Autonomous_College_benchmarks_15-12-2022
6. NAAC, Bangalore Autonomos_College_Mannual_final_16122022

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

7. NAAC,Bangalore,Revised_SOP_for_DVV_of_Affiliated_Colleges_Manual
_On_15-5-2023_30-5-2023
8. NAAC Peer Team Recommendations of 98 GDCs in Andhra Pradesh.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు లిప్యంతరీకరణ - ఖతుల కచ్చితత్వం

డా. మెండా దేవానంద్ కుమార్

తెలుగు శాఖాధ్యక్షులు, డా. లక్ష్మిరెడ్డి హనిమి రెడ్డి ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, మైలవరం, ఎస్. టి. ఆర్.

జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్

ఉపోద్ఘాతం: బుద్ధి వికసిత మానవుడు అనునిత్యం తనకున్న విచక్షణ జ్ఞానంతో పరిసరాలను పరిశీలిస్తూ పరిశోధిస్తూ నూతన విషయాలను కనుగొని జాతిని ముందుకు తీసుకువెళ్లడం జగమెరిగిన సత్యం. తెలుగు సాంకేతికత అంటే శాస్త్రీయ జ్ఞానాన్ని ఆచరణాత్మక లక్ష్యాల సాధనకు ఉపయోగించడం, ముఖ్యంగా తెలుగు భాషలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందిపుచ్చుకొని విజ్ఞాన ఫలితాలను ప్రజలకు చేరువ చేయ్యాలి. తెలుగులో సాంకేతిక పదజాలాన్ని సృష్టించుకోవడంతోపాటు సాంకేతికతను తెలుగు భాషాభివృద్ధికి అనుసంధానించడం తప్పనిసరి. ఇనుప ఘంటముతో శాసనాలు రాయడంతో మొదలై, తాటి ఆకులపై సుతిమెత్తగా లిఖించబడింది. కాగితాలపై సిరా చుక్కలో ముంచిన కోడి ఈకలతో రాయడం సులభతరమైంది. ప్రస్తుతం తెలుగు సాంకేతికత కంప్యూటర్ రూపంలో అత్యున్నత స్థానాన్ని అందుకొన్నది. కరెంటు, ఇంటర్నెట్ ఉంటే ఎన్ని పేజీలునైనా సాఫ్ట్ కంటెంట్ గా మార్చివేస్తుంది. తెలుగు టైపింగ్ సంబంధించి అనేక సాఫ్ట్వేర్లు అందుబాటులోనికి వచ్చాయి వీటిని అభ్యాసం చేయడం ద్వారా తెలుగు సాంకేతికతను మరింత ముందుకు తీసుకు వెళ్ళవచ్చు డిజిటల్ కంటెంట్, సాంకేతిక నిపుణుల విభాగాల ఏర్పాటు వంటి అనేక ఉప అంశాలను మేరుగుపడాల్సి ఉంది. తెలుగు సాంకేతికతలో విస్తృత వినియోగంలో ఉన్న సాఫ్ట్ వేర్ అప్లికేషన్స్ గూర్చి పరిచయం చేయడం నా వ్యాసం ముఖ్య ఉద్దేశం.

కీలక పదాంశాలు: లిప్యంతరీకరణ, ఖతి, సాంకేతికత, విజ్ఞానం, భాషాభివృద్ధి, అనుసంధానం, ఇంటర్నెట్, సాఫ్ట్ వేర్, డిజిటల్ కంటెంట్, గూగుల్ ఇన్ ఫుట్ టూల్స్

తెలుగు భాషా: భావ వినిమయ సాధనముగా భాష ప్రముఖ పాత్ర పోషిస్తుంది. ప్రతి ప్రాంతానికి ఒక భాష ఉంది ప్రతి జాతికి ఒక భాష ఉంది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో నివసించే ప్రజలు మాట్లాడే భాష తెలుగు భాష భారత దేశంలో ఎక్కువగా మాట్లాడే ద్రవిడ భాషల్లో తెలుగు ప్రధానమైనది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాల రాజభాష. 'త్రిలింగ' పదము నుంచి 'తెలుగు' పదం వెలువడిందని

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అంటారు. తెనె వంటిది కనుక 'తెనుగు' అనాలని కొందరు అంటారు. తెనె అంటే దక్షిణము దక్షిణ దిక్కు నకు చెందిన భాష తెనుగు, అదే తెలుగుగా మారిందని కూడా చెబుతారు. క్రీస్తు పూర్వం 400 నాటి శిథిలాలలో తెలుగు భాష ఉండాన్ని బట్టి ఈ భాష ప్రాచీనత మనకి తెలుస్తుంది. క్రీ. పూ. మొదటి శతాబ్దంలో శాతవాహన రాజులు సృష్టించిన 'గాథాసప్తశతి' అనే ప్రాకృత పద్య సంకలనంలో తెలుగు పదాలు మొట్టమొదట కనిపించాయి. కాబట్టి తెలుగు భాష మాట్లాడేవారు శాతవాహన వంశపు రాజుల ఆగమనానికి ముందుగా కృష్ణ, గోదావరి నదుల మధ్య భూభాగంలో నివాసం ఉండే వారిని నిర్ధారించుకోవచ్చు. తెలుగు భాష మూలపురుషులు యానాదులు. పురాతత్వ పరిశోధనల ప్రకారము తెలుగు భాష ప్రాచీనత 2,400 సంవత్సరాలనాటిది.

తెలుగు లిపి: ప్రతి జాతికి ఒక భాష ఉన్నట్లు లిపి ఉండవలసిన అవసరం లేదు కొన్ని భాషలకు లిపి ఉంటుంది కొన్ని భాషలకు లిపి ఉండదు. లిపిలేని భాషలు కాలగర్భంలో కలిసిపోతే లిపి ఉన్న భాషలు నూతన సాంకేతికతను అడ్డుకొని శాశ్వతంగా మనుగడ సాగిస్తాయి. తెలుగు లిపి దక్షిణ బ్రాహ్మీలిపి నుండి ఉద్భవించింది. అశోకుని కాలంలో మౌర్య సామ్రాజ్యానికి సామంతులుగా ఉన్న శాతవాహనులు బ్రాహ్మీ లిపిని దక్షిణ భారతదేశానికి తీసుకొని వచ్చారు. అందుచేత అన్ని దక్షిణ భారత భాషలు మూల ద్రావిడ భాష నుండి ఉద్భవించినా వాటి లిపులు మాత్రము బ్రాహ్మీ నుండి పుట్టాయి. దక్షిణ భారతదేశములో బ్రాహ్మీ లిపిలో రాసిన శాసనాలు మొదట భట్టిప్రోలులో దొరికాయి. అక్కడి బౌద్ధ స్థూపములో దొరికిన ధాతుకరండముపై మౌర్య కాలపు బ్రాహ్మీ లిపిని పోలిన లిపిలో అక్షరాలున్నాయి. ఈ లిపిని భాషా పండితులు భట్టిప్రోలు లిపి అంటారు. దక్షిణ భారతదేశ లిపులన్నియూ ఈ లిపి నుండే పరిణామము చెందాయి. తెలుగు లిపి పరిణామం మౌర్యుల కాలము నుండి 16వ శతాబ్దము రాయల యుగము వరకు మార్పులు చేర్పులు జరుగుతూనే ఉన్నాయి.

తెలుగు సాంకేతికత: ఒక భాష జీవద్భాషగా మనుగడ సాగించాలంటే ఆదన ప్రధానలను ఇచ్చిపుచ్చుకోవటంతో పాటు సాంకేతికతను కూడా సంపాదించుకోవాలి. అందుకు సాంకేతిక పదజాలాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవాలి. ప్రభుత్వ పాఠ్యపుస్తకాలలో మరియు ఇతర ప్రమాణిక పుస్తకాలలో తెలుగులో సాంకేతిక పదజాలాన్ని ప్రామాణీకరించి, ఏకరీతిగా ఉపయోగించడంపై దృష్టి పెట్టాలి. తెలుగులో శాస్త్ర సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అభివృద్ధి చేయడం, తెలుగు భాషకు సాంకేతిక వెలుగును అందించడం ద్వారా దాని పునరుజ్జీవనానికి కృషి చెయ్యాలి. మారుతున్న కాలంతోపాటు మన భాష మార్పు చెందాలి. ఇసుక మీద వేళ్ళతో అక్షరాలు దిద్దించడం, పలక మీద బలపముతో అక్షరాలు దిద్దించడం, వంటి పురాతన పద్ధతుల స్థానములో ఆధునిక భాషా

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

నైపుణ్యాలు నాలుగు మన ముందుకు వచ్చాయి. వినడం, మాట్లాడటం, చదవడం మరియు రాయడం. ఈ నాలుగు నైపుణ్యాలను 'ప్రాథమిక భాషా నైపుణ్యాలు' అని అంటారు. వినడం, మాట్లాడటం అనేవి మౌఖిక భాషా నైపుణ్యాలు, అయితే చదవడం, రాయడం అనేవి వ్రాతపూర్వక నైపుణ్యాలు. ఈ నైపుణ్యాలు ఒకదానికొకటి అనుసంధానించబడి ఉంటాయి. ఇవి సమర్థవంతమైన కమ్యూనికేషన్ మరియు భాషా నైపుణ్యం కోసం అవసరం. శ్రవణ నైపుణ్యాలలో ఇతరులు చెప్పినదాన్ని అర్థం చేసుకోగల సామర్థ్యం ఏర్పరుస్తుంది. మౌఖిక నైపుణ్యాలు (మాట్లాడటం) మనలోని ఆలోచనలను మరియు సమాచారాన్ని స్పష్టంగా వ్యక్తీకరించగల సామర్థ్యం అలవరుస్తుంది. పఠన నైపుణ్యాలు (చదవడం) ఇతరులు రాసిన సమాచారాన్ని అర్థం చేసుకోగల సామర్థ్యం కలిగిస్తుంది. రచనా నైపుణ్యాలు (రాయడం) ఆలోచనలను మరియు సమాచారాన్ని వ్రాతపూర్వకంగా వ్యక్తీకరించగల క్లిష్ట సామర్థ్యం సామర్థ్యం పొందుతారు.

తెలుగులో టైపింగ్ సాఫ్ట్‌వేర్లు: తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్‌వేర్ల అభివృద్ధి, వాటిని ఉపయోగించి సాంకేతిక విషయాలను సులభంగా అర్థం చేసుకునేలా చేయడం ఈ దిశలో కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది. ప్రాంతీయ భాషల పునరుజ్జీవనం ప్రాంతీయ భాషలు, ముఖ్యంగా తెలుగు భాష అభివృద్ధికి సాంకేతిక పరిజ్ఞానం తోడ్పడే విధంగా కృషి చేయడం జరుగుతుంది. సెంట్రల్ ఇన్స్టిట్యూట్ అఫ్ ఇండియన్ లాంగ్వేజెస్, తెలుగు సాంకేతిక నిపుణుల విభాగం (తెలుగు టెక్నికల్ ప్రొఫెషనల్స్ వింగ్) వంటి సంస్థలు తెలుగు సాంకేతిక విజ్ఞానం అభివృద్ధికి దోహదపడతాయి. సిద్ధాంతపరమైన సూత్రాలపై అవగాహనతో, సంబంధిత నైపుణ్యాలు, టెక్నికల్ ప్రావీణ్యం కలిగిన సాంకేతిక నిపుణులు తెలుగు సాంకేతికత అభివృద్ధిలో ముఖ్య పాత్ర పోషిస్తారు.

కంప్యూటరులో తెలుగు: తెలుగు భాష అక్షరాలకు యూనికోడ్ బ్లాకు 0C00-0C7F (3072-3199) కేటాయించబడింది. ఆగస్టు 15, 1992న తొలి తెలుగు న్యూస్ గ్రూప్ ఆవిర్భవించింది. 1985లో డిటిపి కొరకు ఆపిల్ కంప్యూటర్ విడుదలయ్యింది. తొలుత ఆంగ్ల భాషకే మాత్రమే పరిమితమైనా తరువాత భారతీయ భాషలకు విస్తరించాయి. చెన్నైకి చెందిన ఉమా కళ్యాణరామన్ అనే మహిళ తెలుగు ఖతి (ఫాంటు) ని రూపొందించింది. ఆ తరువాత కృష్ణ, గోదావరి అనే ఖతులు వాడకంలోకి వచ్చాయి. 1998 లో సిడాక్ భారతీయభాషల తోడ్పాటుకు పర్సనల్ కంప్యూటర్ కు జిస్ట్ కార్డు విడుదలచేయటం ఆ తరువాత సిడాక్ లీప్, లీప్ ఆఫీస్, ఐలీప్, వివిధ భాషల ఖతులు విడుదల చేసింది. 2001లో పోతన (ఫాంటు)ను తిరుమలకృష్ణ దేశికాచారి విడుదల చేశాడు. ఆ తరువాత అన్ని కంప్యూటర్ వ్యవస్థలకు, తెలుగు తోడ్పాటు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అందుబాటులోకి వచ్చింది. 2011 ప్రాంతంలో తొలి స్కార్ప్ షోన్లలో తెలుగు వాడకం మొదలైన తర్వాత తెలుగు సాంకేతికత కొత్త పుంతలు తొక్కింది.

తెలుగు లిప్యంతీకరణ: లిప్యంతీకరణ, అనువాదం సమానార్థాలుగా ఉన్నప్పటికీ వీటి మధ్య ఎంతో భేదం ఉంది. ఒక భాషలోని పదాన్ని లేదా వచనాన్ని అర్థాన్ని కోల్పోకుండా వేరే భాషలోకి మార్చడంతో పాటు మూల భాషలోని వచనం యొక్క అర్థాన్ని, భావాన్ని లక్ష్య భాషలో తెలియజేయడాన్ని అనువాదం అంటారు.

ఉదాహరణ: “Namaste” అనే పదాన్ని ఇంగ్లీష్‌లో “Hello” లేదా “Greetings” లిప్యంతీకరణ అంటే ఒక లిపిలోని పదాన్ని లేదా వచనాన్ని మరొక లిపిలోకి ఉచ్చారణను బట్టి మార్చడం, దీనితో చదివేవారు లేదా స్పీకర్‌లు అసలు పదం యొక్క ధ్వనిని అర్థం చేసుకోగలుగుతారు.

ఉదాహరణ : “amma – అమ్మ, nanna – నాన్న” గూగుల్ ఇన్‌పుట్ సాధనాలు వంటి వాటిలో మనం ఆంగ్ల అక్షరాలలో టైప్ చేసి ఖాళీని నొక్కితే, అది తెలుగు పదంగా మారుతుంది, ఇది లిప్యంతరీకరణకు ఒక ఉదాహరణ.

తెలుగు లిప్యంతీకరణ సాధనాలు :

1. తెలుగు గూగుల్ ఇన్ పుట్ టూల్స్
2. తెలుగు మైక్రోసాఫ్ట్ ఇన్ పుట్ టూల్స్

సాధారణంగా తెలుగులో టైప్ చేయడానికి ఆండ్రాయిడ్ మొబైల్‌లో గూగుల్ ఇండిక్ కీబోర్డ్, లాప్‌టాప్‌లో క్రోమ్‌లో గూగుల్ ఇన్‌పుట్ టూల్ వాడుతుంటారు. మనం ఇంగ్లీషులో sathy అని కొడుతూ ఉండగానే ఈ రెండు ఉపకరణాల్లోనూ సత్య అన్న పదం సూచనగా వచ్చేస్తుంది. మనం దాని మీద క్లిక్ చేయవచ్చు. అంతేకాక స్పెల్లింగ్ పొరబాటున అటూ ఇటూ అయినా దీని ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటిలిజెన్స్ మనం ఏం రాద్దామనుకున్నామో అర్థం చేసుకుంటుంది. దీనితో కొన్ని ఇబ్బందులు లేకపోలేదు. ఉదాహరణకు ఏవైనా కావ్యాల్లోంచి పద్యాలు టైప్ చేద్దామని అనుకున్నాం అనుకోండి. ఆ పూర్వకాలపు పద ప్రయోగాలు దీని కృత్రిమ మేధా బుర్రకి తట్టకపోవడం వల్ల తోచిన ఏవేవో సజ్జెషన్లు ఇస్తూ ఇబ్బందిపెట్టేస్తుంది. ఐతే, మనం ఈరోజు-రేపు వాడే తెలుగు పదాలను మాత్రం బాగా అర్థం చేసుకుంటుంది.

తెలుగులో టైప్ చేయడానికి వివిధ ఆప్షన్లు : ఆండ్రాయిడ్: మీ గూగుల్ ప్లేస్టోర్‌కి వెళ్ళి అక్కడ Google Indic Keyboard యాప్ డౌన్లోడ్ చేసుకుని ఇన్‌స్టాల్ చేయండి. యాప్ డౌన్‌లోడ్ చేసుకున్నాకా అందులో తెలుగు-ఇంగ్లీష్ కీబోర్డు ఎంచుకోండి. ఈ కీబోర్డుతో తెలుగు-ఇంగ్లీష్ భాషల టైపింగ్ మధ్య స్విచ్ అవుతూ ఉండవచ్చు. తెలుగులో కూడా నేరుగా తెలుగు అక్షరాలను

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వాడి టైప్ చేయడం లేదంటే ఇంగ్లీష్ అక్షరాలు టైప్ చేస్తే అవి తెలుగు లిపి ఇవ్వడం (ట్రాన్స్ లిటరేషన్) అన్న రెండు ఆప్షన్లలో మీకేది సౌకర్యంగా ఉంటే అది ఎంచుకోవచ్చు.

ఐఫోన్ : ఐఫోన్ వాడేవారు మీ ఐఫోన్ లోని సెట్టింగ్స్ లోకి వెళ్ళండి. అక్కడ కీబోర్డ్స్ అన్న ఆప్షన్ ఎంచుకోండి. అక్కడ తెలుగు లేకపోతే యాడ్ కీబోర్డ్స్ (add keyboards) అన్న ఆప్షన్ వాడి తెలుగును వెతికి ఎంచుకోవచ్చు. ఆపైన టైప్ చేసినప్పుడల్లా ఇంగ్లీషు - తెలుగుల నడుమ స్విచ్ కావచ్చు.

విండోస్ : స్టార్ట్ లేదా విండోస్ లోగోలోకి వెళ్ళి సెట్టింగ్స్ తెరవండి. Time & Language అన్నది ఎంచుకోండి. అందులో Region & Language అన్నది క్లిక్ చేయండి. దానిలో Add a language నొక్కండి. ఇప్పుడు మీరు భాషని ఎంచుకోవడానికి ఓ విండో తెరుచుకుని ఉండాలి. Telugu అని టైప్ చేస్తే తెలుగు కీబోర్డు కోసం వెతుకుతుంది. అప్పుడు తెలుగు అన్న ఆప్షన్ మీద నొక్కితే తెలుగు కీబోర్డును ఇన్ స్టాల్ చేస్తుంది. కొద్దిసేపు వేచిచూడండి. తెలుగు కీబోర్డు మీ కీబోర్డుల్లో చేరుతుంది చేరుతుంది. ఇప్పుడు మీరు Quora తెలుగుకు వెళ్ళి అక్కడ టైప్ చేయడానికి సిద్ధం అయ్యాకా మీ స్క్రీన్ లో కుడిపక్కన అత్యంత కిందవైపు ఉన్న లాంగ్వేజ్ బటన్ గమనించండి. దానిమీద క్లిక్ చేస్తే English, తెలుగు ఆప్షన్లు పాప్ అప్ అవుతాయి. వాటిలో తెలుగు ఎంచుకుని టైప్ చేయడం ప్రారంభించవచ్చు.

బ్రౌజర్ ఎక్స్ టెన్షన్లు: క్రోమ్ ద్వారా గూగుల్ క్రోమ్ బ్రౌజర్ గానీ మీరు వాడేట్లయితే ఈ లింకు అనుసరించి <https://www.google.com/inputtools/chrome/index.html> క్రోమ్ లో ఎక్స్ టెన్షన్ డౌన్ లోడ్ చేసుకోండి. ఆపైన తెలుగును ఎంచుకోండి. ఇలా చేశాకా మీ క్రోమ్ లో అడ్రస్ బార్ కి కుడిపక్కన ఎక్స్ టెన్షన్ గా ఇది కనిపిస్తుంది. అక్కడ తెలుగు-ఇంగ్లీష్ నడుమ స్విచ్ కావచ్చు. కాకపోతే కేవలం గూగుల్ క్రోమ్ బ్రౌజర్ లో మాత్రమే పనిచేస్తుంది. టైప్ చేయాలనుకుంటే telugu అని టైప్ చేస్తూండగానే తెలుగు అన్నది చూపిస్తుంది.

వెబ్సైట్లు: లేఖిని అన్నది ఇంటర్నెట్లో తెలుగు పెద్దగా లేని రోజుల నుంచీ ఈనాటిదాకా తెలుగు టైప్ చేసేవారికి సేవ చేస్తున్న వెబ్సైట్. లేఖిని (Lekhini) – Type in Telugu అన్న లింకును అనుసరించి చూస్తే కుడివైపున కీబోర్డు లేఅవుట్, ఏ బటన్ నొక్కితే ఏం కనిపిస్తుందన్నది, కనిపిస్తుంది. ఎడమవైపు పైన ఉన్న బాక్సులో కీబోర్డును అనుసరించి ఇంగ్లీషులో టైప్ చేయాలి. అంటే వస్తున్నాను అన్నది కావాలంటే vastunnaanu అని టైప్ చేయాలి. కింది బాక్సులో తెలుగులో అదే వస్తుంది. ఐతే ఇక్కడ గుర్తుపెట్టుకోవాల్సింది ఏమిటంటే కుడిపక్కన ఇచ్చిన

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కీబోర్డు సూచనలు అచ్చంగా అనుసరించాలి. Vasthanu అని టైప్ చేస్తే వస్తుంది అని కనిపిస్తుంది.

Vastaanu అని పైన టైప్ చేస్తేనే కింద వస్తాను అని వుంటుంది.

ఖతుల కచ్చితత్వం: తెలుగు ఖతులు ముద్రణ వ్యవస్థతో పాటే అభివృద్ధి చెందాయని చెప్పుకోవచ్చు. డిటీపీ చేసే సమయం నుండి తెలుగుకు ఎన్నో ఖతులు ఏర్పడ్డాయి. కంప్యూటర్ల రాకతో ఖతులు కూడా సాంఖ్యిక (డిజిటల్) రూపాన్ని సంతరించుకున్నాయి. శ్రీ లిపి వారు మొదట్లో కొన్ని ఖతులను తెలుగులో ప్రవేశ పెట్టారు, తరువాత భారత ప్రభుత్వం వారి ఖతులు కూడా ఎక్స్‌టెండ్డ్ ఆస్కీలో మరికొన్ని ఖతులు ప్రవేశ పెట్టాయి. అంతకు ముందు డిటీపీలో పేరుగాంచిన 'అను' సంస్థ వారు కూడా వారి ఖతులను సాంఖ్యీకరించి విడుదల చేశారు. 2003 లో మైక్రోసాఫ్ట్ సంస్థ వారి గౌతమి ఖతి యూనికోడ్ లో వచ్చిన ఖతి, కానీ ఇది స్వేచ్ఛా నకలు హక్కులు లేని ఖతి. అదేకాలంలో కృష్ణ, దేశికాచారి, పోతన, వేమన ఖతి వ్యక్తిగత వాడుకకు విడుదల చేశారు కొంతకాలం తరువాత వీటిని స్వేచ్ఛా నకలు హక్కులలో విడుదలచేశారు. ఆ తరువాత అక్షర్, కోడ్ 2000, ప్రభుత్వ సంస్థ సీ-డాక్ వారి జిస్ట్ ఖతులు అందుబాటులోకి వచ్చాయి.

2012 అక్టోబరు 17న సురవర డాట్ కామ్ నుండి స్వర్ణ ఖతి విడుదల అయింది. 2011 లో సిలికానాండ్ల ద్వారా మూడు ఖతులు విడుదలయ్యాయి - అవి పొన్నాల, రవిప్రకాష్, లక్ష్మిరెడ్డి. 2వ అంతర్జాతీయ తెలుగు అంతర్జాల సదస్సు సందర్భంగా 2-11-2012 న సిలికానాండ్ల ద్వారా గిడుగు, గురజాడ, సురవరం, మండలి, ఎన్.టి.ఆర్, నాట్స్, శ్రీకృష్ణదేవరాయ, పెద్దన, తిమ్మన, తెనాలి రామకృష్ణ, సూరన్న, రామరాజు, మల్లన్న, ధూర్జటి, రామభద్ర విడుదలయ్యాయి. 2019 మే 25న పొట్టి శ్రీరాములు, శ్యామల, రమణ ఖతులు విడుదలయ్యాయి. వీటిలో కొన్ని ఎస్‌ఐఎల్ ఓపెన్ ఫాంట్ లైసెన్స్ క్రింద గూగుల్ నుండి అందుబాటులో ఉన్నాయి.

లైసెన్స్ ఖతి - అను ఫాంట్ 0.7: అను స్క్రిప్ట్ మేనేజర్ సాఫ్ట్‌వేర్ అనేది విస్తృత శ్రేణి భారతీయ భాషలకు మద్దతు ఇచ్చే ప్రసిద్ధ డెస్క్‌టాప్ పబ్లిషింగ్ మరియు వర్డ్ ప్రాసెసింగ్ సాధనం. ప్రాంతీయ భాషలతో పని చేయాల్సిన గ్రాఫిక్ డిజైన్, పబ్లిషింగ్ మరియు కంటెంట్ సృష్టి రంగాలలోని నిపుణులకు ఇది చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. అనుస్క్రిప్ట్ మేనేజర్‌తో, మీరు ఖచ్చితత్వం మరియు సాంస్కృతిక ఔచిత్యాన్ని నిర్ధారిస్తూ బహుళ భాషలలో పత్రాలు, బ్యానర్లు, పోస్టర్లు మరియు ఇతర డిజైన్ మెటీరియల్‌లను సులభంగా సృష్టించవచ్చు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అను స్క్రిప్ట్ మేనేజర్ డౌన్‌లోడ్ అనేది అధిక నాణ్యత, బహుభాషా టైపింగ్ మరియు డిజైన్ సామర్థ్యాలు అవసరమయ్యే నిపుణులు మరియు వ్యాపారాలకు తప్పనిసరిగా ఉండవలసిన సాధనం. దీని విస్తృతమైన లక్షణాలు మరియు వినియోగదారుల స్నేహపూర్వక డిజైన్ భారతీయ భాషలతో పనిచేయాలనుకునే ఎవరికైనా దీనిని గో-టు సాఫ్ట్‌వేర్‌గా చేస్తాయి.బహుభాషా మద్దతు అను స్క్రిప్ట్ మేనేజర్ కలిగి ఉండటం దీని ప్రత్యేకత. హిందీ, తెలుగు, తమిళం, మలయాళం, కన్నడ, బెంగాలీ మరియు మరిన్నింటితో సహా అనేక రకాల భారతీయ భాషలకు మద్దతు ఇస్తుంది. ఇది వివిధ స్క్రిప్ట్‌లను టైప్ చేయాల్సిన ఎవరికైనా ఆదర్శవంతమైన ఎంపికగా చేస్తుంది. Adobe Photoshop, Corel DRAW మరియు Microsoft Office వంటి ప్రసిద్ధ డిజైన్ మరియు వర్డ్ ప్రొసెసింగ్ సాఫ్ట్‌వేర్‌లతో అనుకూలంగా ఉంటుంది. ఇది భారతీయ భాషల కోసం ప్రత్యేకంగా రూపొందించబడిన ఫాంట్‌ల యొక్క విస్తృతమైన లైబ్రరీతో వస్తుంది. గ్రాఫిక్ డిజైన్ సపోర్ట్ ఉండుట వల్ల వివిధ డిజైన్ ప్రాజెక్టులలో ఉపయోగించడానికి అధిక-నాణ్యత గల వచనాన్ని ఉత్పత్తి చేయగల సామర్థ్యం కారణంగా ఈ సాఫ్ట్‌వేర్ గ్రాఫిక్ డిజైన్ కమ్యూనిటీలో ప్రత్యేకంగా ప్రాచుర్యం పొందింది.

ముగింపు: తెలుగు సాంకేతికత అనేది తెలుగు భాష మరియు సంస్కృతికి ఆధునిక సాంకేతికతను జోడించడం ద్వారా భాషాభివృద్ధిని, సమాజ పురోగతిని సాధించే ఒక సమగ్ర ప్రయత్నం. ఉత్పాదకత మరియు సామర్థ్యం సాంకేతిక పరిజ్ఞానం పనులను వేగంగా, సమర్థవంతంగా చేయగలదు. ఇది మానవ శ్రమ అవసరాన్ని తగ్గించి, ఉత్పాదకతను పెంచుతుంది. డిజిటల్ సాంకేతికతలు సమాచారాన్ని త్వరగా పంచుకోవడానికి, ప్రపంచంలోని ఏ ప్రాంతంతోనైనా కనెక్ట్ అవ్వడానికి సహాయపడతాయి. ఇంటర్నెట్, డిజిటల్ వనరుల ద్వారా జ్ఞానాన్ని, సమాచారాన్ని సులభంగా పొందవచ్చు. ఇది విద్యాభ్యాసానికి, పరిశోధనకు ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది. సాంకేతికతతో విద్యార్థులు ఎప్పుడైనా, ఎక్కడైనా నేర్చుకోవచ్చు. ఆన్‌లైన్ కోర్సులు, డిజిటల్ సాధనాలు అభ్యాస ప్రక్రియను మరింత సౌకర్యవంతంగా మార్చాయి. మల్టీమీడియా రంగాలు విస్తరించి యువతకు ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పిస్తున్నాయి.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. తెలుగు భాషా చరిత్ర, ఆచార్య భద్రిరాజు కృష్ణమూర్తి, 2011, హైదరాబాద్
2. మన లిపి పుట్టుపూర్వోత్తరాలు, తిరుమల రామచంద్ర, 2014, హైదరాబాద్
3. తెలుగు వికీపీడియా

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంకేతికతలో తెలుగు భాషా వికాసం : అవకాశాలు, సవాళ్లు

డా. డి. కనక మహాలక్ష్మి,

తెలుగు అధ్యాపకురాలు,

యస్. సి. ఐ. యమ్. ప్రభుత్వ కళాశాల (స్వ. ప్ర.), తణుకు,

చరవాణి నం. 8639251531,

మెయిల్ ఐడి : darapureddykmlaksshmi@gmail.com

పరిచయం: భాష, సాహిత్యం రెండూ కూడా సమాజం యొక్క ఆత్మ వంటివి. అవి కాలంతో పాటు పరిణామం చెందుతూ ఉంటాయి. ఈ పరిణామ ప్రక్రియలో సాంకేతికత ఒక నిర్ణయాత్మకమైన పాత్ర పోషిస్తోంది. వేల సంవత్సరాల చరిత్ర కలిగిన తెలుగు భాష, మొదట శాసనాల రూపంలో, ఆ తర్వాత తాళపత్ర గ్రంథాలలో, ఆపై ముద్రణా యంత్రాల ద్వారా, ప్రస్తుతం డిజిటల్ మాధ్యమాల సహాయంతో కొత్త శిఖరాలను అధిరోహిస్తోంది. ఈ ఆధునిక యుగంలో, సమాచార సాంకేతికత తెలుగు భాషా వికాసానికి, సాహిత్య విస్తరణకు ఒక కీలక సాధనంగా మారింది.

సాంకేతికత ప్రభావాలను వివిధ కోణాల నుంచి అనగా భాషా వికాసం, సోషల్ మీడియా ప్రభావం, డిజిటల్ సాహిత్యం, కథా రచనలోని మార్పులు, మరియు ప్రచురణ రంగంలో సంభవించిన విప్లవాత్మక మార్పులు. ఈ అంశాలన్నింటినీ సమగ్రంగా పరిశీలించి, భవిష్యత్తులో తెలుగు భాషా సాహిత్య గమనం ఎలా ఉండబోతుందో అంచనా వేయడమే ఈ అధ్యయనం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం.

తెలుగు భాషా వికాసం: వేగవంతమైన వ్యాప్తి, తగ్గుతున్న ప్రమాణాలు: తెలుగు భాషా చరిత్రలో సాంకేతికత మొదటిసారిగా ఒక కొత్త అధ్యాయాన్ని లిఖించింది. గతంలో భాష వ్యాప్తి ఎక్కువగా మౌఖిక సంప్రదాయం లేదా ముద్రణా పత్రికల ద్వారా జరిగేది. కానీ 21వ శతాబ్దంలో యూనికోడ్ (Unicode) ఆవిష్కరణ తెలుగుకు అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఒక గుర్తింపును తీసుకొచ్చింది. యూనికోడ్ సహాయంతో తెలుగు అక్షరాలను కంప్యూటర్లలో, మొబైల్ ఫోన్లలో సులభంగా టైప్ చేయడం, నిక్షిప్తం చేయడం, ఒకే పైల్ ఫార్మాట్‌లో పంచుకోవడం సాధ్యమైంది. దీని వలన గూగుల్, మైక్రోసాఫ్ట్ వంటి అంతర్జాతీయ సంస్థలు తెలుగు ఫాంట్లు, కీబోర్డ్ లేఅవుట్లు, స్పెల్ చెక్, ఆటో కరెక్ట్ వంటి సాఫ్ట్‌వేర్ సౌకర్యాలను విస్తృతంగా అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చాయి. ఇది

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగును కేవలం సాహిత్యానికే కాకుండా, విద్య, వ్యాపారం, వినోదం వంటి అన్ని రంగాలలోనూ ఉపయోగించేలా చేసింది. అమెరికా, యూరప్, ఆస్ట్రేలియా వంటి దేశాల్లో నివసిస్తున్న తెలుగు ప్రజలు తమ మాతృభాషకు సులభంగా చేరువయ్యారు. ఇది తెలుగు భాష యొక్క అంతర్జాతీయీకరణకు ఒక బలమైన పునాదిని వేసింది.

అయితే, ఈ వేగవంతమైన వ్యాప్తి కొన్ని ప్రతికూలతలను కూడా తెచ్చింది. రోమన్ లిపిలో తెలుగును రాయడం ("ela unnaru"), అసంబద్ధమైన ఆంగ్ల పదాలను విపరీతంగా కలపడం వలన భాష యొక్క స్వచ్ఛత దెబ్బతింటోందని విమర్శలు వస్తున్నాయి. సాంప్రదాయ వ్యాకరణ నియమాలు, అక్షర శుద్ధి పట్ల శ్రద్ధ తగ్గిపోవడంతో భాషా ప్రమాణాలు దిగజారుతున్నాయనే భయం వ్యక్తమవుతోంది. సాంకేతికత అందించిన సులభత్వం వలన, భాషను సంపూర్ణంగా నేర్చుకోవాలనే ఆసక్తి తగ్గుతోందని కొందరు భాషావేత్తలు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఇది భవిష్యత్తులో తెలుగు భాష యొక్క గుణాన్ని దెబ్బతీసే ప్రమాదం ఉంది. **సోషల్ మీడియా, ఇంటర్నెట్: సృజనాత్మకతకు వేదిక, అక్షరదోషాలకు నిలయం:** ఇంటర్నెట్ విప్లవం, ముఖ్యంగా సోషల్ మీడియా ఆవిర్భావం తెలుగు భాషా వాడకాన్ని ఒక కొత్త స్థాయికి తీసుకెళ్లింది. ఫేస్‌బుక్, వాట్సాప్, యూట్యూబ్, టెలిగ్రామ్ వంటి వేదికలు ప్రతి ఒక్కరినీ కవిగా, రచయితగా, విశ్లేషకుడిగా మార్చాయి. ఒక చిన్న కవిత, కథ లేదా అభిప్రాయం కూడా క్షణాల్లో వేలాది మందికి చేరుతోంది. ఇది సృజనాత్మకతకు ఒక బలమైన ప్రోత్సాహాన్ని అందించింది. యువత తమ భావాలను కవితలు, మీమ్స్, రీల్స్ రూపంలో వ్యక్తం చేయడం ద్వారా భాషా వాడకం మరింత విస్తరించింది. ఇది తెలుగు ప్రజల మధ్య భావోద్వేగ బంధాన్ని బలోపేతం చేసి, సాహిత్య చర్చలకు ఒక సజీవ వేదికను కల్పించింది.

ఈ అనుకూలతలతో పాటు, కొన్ని ప్రతికూలతలు కూడా ఉన్నాయి. సోషల్ మీడియాలో తెలుగు వాడకం వలన అక్షర, వ్యాకరణపరమైన దోషాలు విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి. అక్షరదోషాలతో నిండిన పోస్టులు విపరీతంగా ప్రచారంలోకి రావడం వలన అవి ఒక ప్రమాణంగా మారే ప్రమాదం ఉంది. అంతేకాకుండా, అనవసరమైన పదజాలం, వాక్యం నిర్మాణంపై శ్రద్ధ లేకపోవడం వల్ల భాష యొక్క నాణ్యత దెబ్బతింటోందని విమర్శలు ఎదురవుతున్నాయి. ఇది కేవలం భాషా వాడకాన్ని పెంచినదే తప్ప, భాష యొక్క గుణాన్ని పెంచలేదనే అభిప్రాయం వ్యక్తమవుతోంది.

డిజిటల్ సాహిత్యం, ఈ-బుక్స్: సులభ లభ్యత, కాపీరైట్ సమస్యలు: డిజిటల్ సాహిత్యం తెలుగు పఠన సంస్కృతిలో ఒక విప్లవాత్మక మార్పు తెచ్చింది. ఈ-బుక్స్ (e-books), ఆడియోబుక్స్,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

డిజిటల్ లైబ్రరీలు ఒక బటన్ నొక్కితే అందుబాటులోకి వస్తున్నాయి. ఈ పరిణామం తెలుగు పుస్తకాలను ప్రపంచంలోని ఏ మూల నుంచైనా పొందడానికి వీలు కల్పించింది. ఇది ప్రవాస తెలుగు ప్రజలకు, రచయితలకు ఒక వరం లాంటిది. కిండిల్ డ్రైవ్స్ పబ్లిషింగ్ వంటి ప్లాట్‌ఫామ్‌లు కొత్త రచయితలకు, ప్రచురణ కర్తల అవసరం లేకుండా తమ రచనలను ప్రపంచానికి అందించే అవకాశం కల్పించాయి. ఇది సాహిత్య రంగంలో ప్రజాస్వామ్యాన్ని పెంచింది.

అయితే, ఈ డిజిటల్ యుగంలో కొన్ని ప్రతికూలతలు కూడా ఉన్నాయి. కాగితం పుస్తకాన్ని చదివే అనుభూతి, ఏకాగ్రత డిజిటల్ తెరలపై లభించడం లేదు. నోటిఫికేషన్లు, ఇతర యాప్‌ల వల్ల చదువరుల దృష్టి పక్కదారి పడుతోంది. అన్నింటికంటే ముఖ్యంగా, కాపీ హక్కుల ఉల్లంఘన (పైరసీ) ఒక పెద్ద సమస్యగా మారింది. ఒక ఈ-బుక్‌ను సులభంగా కాపీ చేసి, ఎందరికో పంపించడం వలన రచయితలకు ఆర్థికంగా నష్టం కలుగుతోంది. ఇది రచయితలకు, ప్రచురణకర్తలకు డిజిటల్ పబ్లిషింగ్ పట్ల ఒక విధమైన భయాన్ని సృష్టిస్తోంది.

తెలుగు కథా సాహిత్యం: కొత్త వస్తువులు, నాణ్యతలో తగ్గుదల: సాంకేతికత ప్రభావం తెలుగు కథా సాహిత్యంపై కూడా స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. పాత కథలలో కుటుంబ సంబంధాలు, సామాజిక సమస్యలు ప్రధానంగా ఉంటే, నేటి కథలలో సాఫ్ట్‌వేర్ రంగం, ఆన్‌లైన్ సంబంధాలు, సైబర్ క్రైమ్ వంటి ఆధునిక అంశాలు ఇతివృత్తాలుగా మారుతున్నాయి. సాంకేతికత కారణంగా పాఠకుల దృష్టి వ్యాప్తి తగ్గిపోవడంతో, కథలు మరింత సంక్షిప్తంగా (Flash Fiction, Micro Stories) మారుతున్నాయి. ఇది కథకులను తక్కువ పదాల్లో ఎక్కువ భావాలను వ్యక్తం చేసేలా ప్రోత్సహిస్తోంది.

అయినప్పటికీ, కథా సాహిత్యం నాణ్యతలో లోపాలు కనిపిస్తున్నాయని విమర్శలు వస్తున్నాయి. ఆన్‌లైన్ వేదికల్లో నాణ్యత కంటే పరిమాణానికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యత లభిస్తోంది. ప్రతి ఒక్కరూ తాము రాసినదాన్ని ప్రచురించుకోవడం వలన, మంచి కథలను గుర్తించడం కష్టమవుతోంది. సంపాదకీయ క్రమశిక్షణ లోపించడం వల్ల కథలలో లోతైన విశ్లేషణ, చక్కటి శైలి తగ్గిపోతున్నాయని కొందరు విమర్శకులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఇది కథా సాహిత్యం యొక్క స్థాయిని తగ్గించే ప్రమాదం ఉంది.

పత్రికలు, ఆన్‌లైన్ పబ్లికేషన్ లు: ప్రాణవాయువు, నిబంధనలు లేని ప్రవాహం: తెలుగు సాహిత్య వికాసంలో పత్రికల పాత్ర అమూల్యం. 20వ శతాబ్దంలో భారతి, కృష్ణాపత్రిక వంటివి ఒకప్పుడు కథా సాహిత్యానికి ప్రాణం పోశాయి. ఇప్పుడు ఆన్‌లైన్ పబ్లికేషన్లు ఈ సంప్రదాయాన్ని డిజిటల్ రూపంలో కొనసాగిస్తున్నాయి. ఇ-తెలుగు, కథలు.కామ్ వంటి వేదికలు కొత్త రచయితలకు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అవకాశాలు కల్పిస్తూ, భౌగోళిక పరిమితులను చెరిపేవేళాయి. ఇవి సాహిత్యానికి ఒక ప్రాణవాయువు లాంటివి. పాఠకులు కథలపై తక్షణ అభిప్రాయాలు పంచుకోవడం వలన రచయిత-పాఠకుల మధ్య సజీవమైన సంభాషణ నెలకొల్పబడింది.

అయితే, ఈ ఆన్‌లైన్ ప్రచురణల ప్రవాహం ఒక నిబంధనలు లేని నదిలా మారింది. సాంప్రదాయ పత్రికలలో ఉండే కఠినమైన సంపాదకీయ విధానం, నాణ్యతా ప్రమాణాలు వంటివి ఆన్‌లైన్ వేదికలలో లేకపోవడం అనేది ఒక లోపమని చెప్పుకోవచ్చు. ఎడిటోరియల్ టీమ్ లేకుండానే రచనలు ప్రచురించబడటం వలన మంచి రచనలను గుర్తించడం చాలా కష్టమవుతోంది. ఇది సాహిత్య విలువలను దిగజార్చే ప్రమాదం ఉంది.

ముగింపు: మొత్తంగా, సాంకేతికత అనేది తెలుగు భాషా, సాహిత్య వికాసానికి ఒక వరమా లేక శాపమా అనే ప్రశ్నకి ఒకే సమాధానం ఉండదు. ఇది ఒక నాణేనికి రెండు వైపులా వంటిది. సాంకేతికత భాషా వ్యాప్తిని, సాహిత్యానికి కొత్త దారులను తెరిచింది. కొత్త తరం రచయితలకు, పాఠకులకు ఇది అద్భుతమైన అవకాశాలను ఇచ్చింది. కానీ, అదే సమయంలో భాషా స్వచ్ఛత, సాహిత్య నాణ్యత, కాపీరైట్ల విషయంలో కొన్ని సవాళ్లను కూడా విసిరింది. ఈ సవాళ్లను సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొంటే, సాంకేతికత అనేది తెలుగు భాషా, సాహిత్య భవిష్యత్తుకు ఒక బలమైన పునాదిని వేస్తుంది. సాంకేతికతను ఒక సాధనంగా మాత్రమే చూసి, దానిని వివేకంతో ఉపయోగిస్తే, తెలుగు భాష, సాహిత్యం మరింత ఉన్నత శిఖరాలకు చేరుకుంటాయి అనడంలో సందేహం లేదు.

ఆధార గ్రంథాలు :

1. ముద్దుకృష్ణ, శ్రీనివాస్. “తెలుగు సాహిత్యం: గతం, వర్తమానం”. సాహిత్య అకాడమీ, 2021.
2. నరసింహారావు, పి. “సోషల్ మీడియా తెలుగు”. ప్రజాశక్తి బుక్ హౌస్, 2020.
3. శ్రీదేవి, ఎస్. “తెలుగు కథపై సాంకేతికత ప్రభావం”. అంతర్జాతీయ జర్నల్ ఆఫ్ లిటరరీ స్టడీస్, సంపుటి15, సంచిక 3, 2023.
4. శంకర్, ఎ. “భారతీయ భాషలు, సాంకేతికత”. నేషనల్ బుక్ ట్రస్ట్, 2020.
5. గూగుల్ తెలుగు ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్ (Google Telugu Project Report), 2024.
6. తెలుగు వికీపీడియా ఆర్కైవ్స్ (Telugu Wikipedia Archives) – విభిన్న వ్యాసాలు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఆధునిక సాంకేతిక పుత్రికలు 'ఈ' పత్రికలు

డా. సుంకర గోపాలయ్య

తెలుగు శాఖాధ్యక్షులు

డి.ఆర్.జి. ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల

తాడేపల్లిగూడెం, ఆంధ్రప్రదేశ్

చరవాణి : 9492638547

స్థూలాంశం: ఇవాళ 'సాంకేతికత' ఏ స్థాయిలో ఉందో కొత్తగా పరిచయం చేయవలసిన అవసరం లేదు. సెకను సెకనికి మారిపోతూ ఉంది. మనం ఎదగడంలోనే వెనకడుగు వేసుకుంటూ ఉన్నాం. మార్పులు పట్టుకోవాల్సి 'సాంకేతికత' నిచ్చిన ఎక్కి ఆకాశం అందుకునే ప్రయత్నం చేయాలి.

'జాన్ గూటన్ బర్గ్' అచ్చు యంత్రాన్ని కని పెట్టాక 'లిపి'ని ముద్రించుకునే అవకాశం వచ్చింది. అక్షరాలను హత్తుకున్నాం, పుస్తకాలను పసిబిడ్డల్లా పదిలంగా పట్టుకున్నాం. నా చిన్నతనంలో స్వీడ్ వేస్తే లైటు వెలగడం ఒక అద్భుతం, ప్యాన్ విసిన కద్రలా తిరగడం ఒఖ ఆర్చర్యం... రేడియో, టేపిరికార్డర్, సిడి, డి.విడి ఇలా ఒక్కో పరికరం ఒక్కోవంత. పులకింత సాంకేతిక తుళ్ళింత... విద్యుచ్చక్తికి సాంకేతికత కలసి చేసిన గమ్మత్తు ఇవన్నీ...

కంప్యూటర్ వచ్చాక అదోగొప్ప ఆశ్చర్యం... ఇక ఇప్పటి విప్లవం... సెల్ఫోన్, చరవాణి ఇది చేతిలో వుంటే... అది గడియారం, అది దిక్సూచి అదే ధర్మామీటర్... అదే టీవి... అదే పాటల వేదిక అదే మాటల కానుక. అదే చిత్రమాలిక ఛాయా చిత్రాల గని. విద్య, వైద్యం, వ్యాపారం, అమ్మకం, కొనుగోళ్ళు పంట, వంట... అన్నీ అందులోనే.

ఈ 'సాంకేతికత'ను మనం ప్రతికల్లోకి తీసుకెళ్లాం. ముద్రణలో వచ్చే పత్రికలను 'ఆన్లైన్' లోనూ వస్తున్నాయి. ఈనాడు, ఆంధ్రజ్యోతి, సాక్షి ఇవి దినపత్రికలు... ఇవి గాక... 'ఈ' పత్రికల రూపంలో ఈనాడు చాలా పత్రికలను మనం చూడొచ్చు. 'ఈ' పత్రికలు అంతర్జాలంలో మాత్రమే లభ్యమవుతాయి. ఇవి ముద్రణా రూపంలో దొరకవు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఒకప్పుడు కేవలం పుస్తకాలకే పరిమితమైన సాహిత్యం. ఇప్పుడు అంతర్జాలవేదికగా 'అరచేతి'లోకి వచ్చింది. ఒక్క 'క్లిక్'తో సమస్త సమాచారం... నీ కంటి ముందు కనువిందు చేస్తూ... మెదడులోకి, హృదయంలోకి సరాసరి వెళ్లి... తిష్ట వేస్తుంది. అనంత విశ్వ అంతరాలను, హద్దులను చెరిపేస్తూ... డేటా వుంటే... చాలు 24 గంటలు చదివేయచ్చు... ఆధునిక పుంతలు తొక్కుతున్న తెలుగు సాహిత్యానికి అంతర్జాలం అవసరమా అంటే, అవసరమే, అని చెప్పాలి. ఇవాళ తెలుగులో సాహిత్య పత్రికలు వాటి సంఖ్య చాలా తక్కువగా ఉంది. సాహిత్యానికి ప్రాధాన్యం ఇచ్చే పత్రికలు తగ్గుముఖం పడుతూ ఉన్నాయి.

సాహిత్యానికి కేవలం ఒకరోజు అది కూడా ఒకేపేజి కేటాయించి... పత్రికా సంపాదకులు చేతులు దులుపుకుంటున్నారు. కొన్ని పత్రికలు సోమవారం, మరికొన్ని ఆదివారం. గుడ్డీలో మెల్ల అన్నట్టు కొంత ప్రదేశాన్ని కేటాయిస్తూ ఉన్నాయి. రెండు, మూడు కవితలు, ఒక కథ, ఒక వ్యాసం ఇంతే...

ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో నేడు తెలుగులో... అంతర్జాల పత్రికలు... సాహిత్యానికి వేదికలుగా నిలుస్తున్నాయి. తెలుగు సాహిత్యానికి 'అంతర్జాల' సాయం చేశాయి. విశ్వవ్యాప్తం చేశాయి. చూపుడు వేలు కిందకి... ఇవాళ సాహిత్యం ఉంది. ఓ కవి కవిత రాసి పత్రికకు పంపినాక... అనేక గట్లు దాటాలి. ఎదురు చూడాలి. 'ప్రచురణ' అవుతుందా లేదా అని కళ్ళు కాయలు కాసేలా కాదు వీలైతే పండ్లు కాసేలా చూడక తప్పదు.

'ఈ' పత్రికలు' పుణ్యమా అని... చేతి వేళ్ళు కదిలించ కలిగి... తెలుగును టైపు చేయగల సత్తా ఉంటే లేదా... స్వరంతో పలికినా సరే కవితో, కథో వ్యాసమో 'యూనికోడ్'లో సిద్ధమౌతుంది. దాన్ని ఈ పత్రికలకు పంపడం ద్వారానే లేదా సామాజిక మాధ్యమాల్లో ప్రచురించడం ద్వారానే కవి తృప్తి పడతాడు. వ్యాఖ్యానాల రూపంలో ఆయుషు పెంచుకుంటాడు. క్షణాల్లో స్పందనలు, బొటనవ్రేలు పైకి లేదా కిందకి ప్రపంచమంతా స్పందించే అవకాశం ఉంది. నీలో ప్రతిభ ఉంటే నీ వాక్యానికి కలిందే శక్తి... వ్రవహించే వేగం... తట్టిలేపే తటిల్లత ఉంటే... క్షణాల్లో చేరిపోతుంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఈ ' పత్రికలు ' నిర్వచనం: An electronic journal is a periodical publication which is published in electronic format, usually on the internet. ఈ పత్రిక అనేది అంతర్జాల వేదికగా ఎలక్ట్రానిక్ ఫార్మాట్‌గా ప్రచురించే పత్రిక. గతంలో మనం అంతర్జాలంలో తెలుగు చదవాలంటే పి.డి.ఎఫ్. రూపంగానీ, చిత్రాల రూపంలోనీ మాత్రమే అందుబాటులో ఉండేది. యూనికోడ్ అభివృద్ధి చెందడంతో అంతర్జాలంలో మన భాషకు గొప్ప అవకాశం దొరికింది. ఇవాళ తెలుగు సాహిత్యానికి పెద్ద పీట కాదు పెద్ద సింహాసనం వేస్తూ అనేక ఈ పత్రికలు వెలువడుతూ ఉన్నాయి. ఈ పత్రికల్లో కవిత్వం, కథ, వ్యాసాలు, ఇంటర్వ్యూలు చర్చలు... సీరియల్స్ ప్రచురిస్తున్నారు. అంతర్జాల వేదికపై తెలుగు వెలుగు గుబాళింపు బాగానే ఉంది.

తెలుగులో వస్తున్న కొన్ని వెబ్ పత్రికలను చూద్దాం.

1. ఈ మాట	9. ప్రాణహిత
2. సారంగ	10. రస్తా
3. విహంగ	11. వాకిలి
4. కొలిమి	12. నెచ్చెలి
5. కొముది	13. భూమిక
6. సంచిక	14. పొద్దు
7. సుజన రంజని	15. అడుగు
8. ప్రజాకళ	16. రచన

అయితే వీటిలో కొన్ని పత్రికలు ప్రస్తుతం ఆగిపోయాయి. సారంగ, ఈమాట, కొలిమి, విహంగ, సంచిక, నెచ్చెలి బాగా నడుస్తూ ఉన్నాయి.

ఈ పత్రికలు ' ప్రాముఖ్యత:

1. **లభ్యత :** ఈ పత్రికలు 24*7 అందుబాటులో ఉంటాయి. మన కళాశాల గ్రంథాలయం లేదా మన ఊర్లో ఉండే గ్రంథాలయం మూతపడవచ్చు. సెలవు ఉండొచ్చు. ఈ పత్రికలు ' సెలవు లేని పత్రికలు. అన్ని సమయాల్లో అందుబాటులో ఉంటాయి.
2. **అనుకూలత:** ఆసక్తి ఉన్న ఆర్టికల్స్ మన ఫోన్ లేదా డెస్క్‌టాప్, ల్యాప్‌టాప్ తెరల మీద చదువుకోవచ్చు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

3. సమాచారం పొందడంలో వేగం: మనకు కావలసిన రచన లేదా రచయిత పేరు వెతకగానే క్షణాల్లో మన ముందు ఆ సమాచారం ప్రత్యక్షం అవుతుంది.

4. ఆర్థిక వెసులుబాటు: 1. ముద్రణా ఖర్చు ఉండదు 2. జీత భత్యాలు బెంగ లేదు 3. ఆదాయ, వ్యయాల మాట లేదు.

5. డిజిటల్ భద్రత లేదా నిల్వ: ఈ పత్రికలను ఎంత కాలమైన అంతర్జాల వేదికగా భద్రపరుచుకోవచ్చు. చిరిగి పోవడం, నలిగి పోవడం ఎవరో ఎత్తుకెళ్లడం, చెదలు పట్టడం లాంటి బాధలు ఎదురుకావు.

6. పర్యావరణ హితం: పత్రికను ముద్రణా రూపంలోకి తేవడం అంటే కాగితం కావాలి అందుకు చెట్లను బలి చేయాలి. కానీ ఈ పత్రికలకు కాగితం అవసరం లేదు. పర్యావరణ పరిరక్షణకు ఇదొక మార్గం.

7. బహుళ ప్రసార లేదా ప్రచార సౌకర్యం: మల్టీ మీడియా సౌకర్యం అనగా మామూలు పత్రికల్లో 2`ణ చిత్రాలు మాత్రమే ఉంటాయి. కానీ మనం ఈ పత్రికల్లో చిత్రాలు, వీడియోలు, ఆడియోలు కూడా జత చేయవచ్చు.

8. అందుబాటు: మామూలు పత్రికను ఒకరే చదవగలం లేదా ఇద్దరు లేదా ముగ్గురు పేజీలుగా పంచుకోగలం కానీ ఈ పత్రికను ఏక కాలంలో ఎంత మందైనా చదువుకునే అవకాశం ఉంది.

9. హైపర్ టెక్స్ట్ లింక్: కంప్యూటర్లో ఒక పుటలో ఉన్న విషయాన్ని మరో చోట విపులంగా తెలుసుకొనే వెసులుబాటు ఉంటుంది. ఇది ఈ పత్రికలకు కూడా బాగా ఉపయోగపడుతుంది.

అంతేకాకుండా సులభంగా, అందంగా, వేగంగా అందరి ముందుకు సాహిత్యాన్ని తీసుకొని వెళ్ళే అవకాశం ఈ పత్రికల్లో మెండుగా ఉంటుంది. రచయితలు త్వరగా తమ రచనను చూసుకొని, ఆనందించే అవకాశం ఉంటుంది.

ఈ పత్రికలు-సాహిత్యం:

ఈ పత్రికలలో సాహిత్యానికి సంబంధించిన అన్ని అంశాలు ఉంటాయి. కవిత్వం, కథ ,నవల ,నిమిర్మ,విశ్లేషణ వ్యాసాలు ఉంటాయి. ఇందులో వారానికి ఒకసారి విడుదలయ్యేవి,పక్షపత్రికలు ఉన్నాయి. వీటిల్లో ప్రత్యేక శీర్షికలు సంవత్సరాల పాటు కొనసాగే కూడా ఉంటాయి. కొలిమి, సారంగ లాంటి పత్రికలలో సామాజిక పరిణామాలను దృక్పథాలను తెలిపే వ్యాసాలు ఉంటాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ముగింపు: అరచేతిలో విజ్ఞానం ఉంది. కనుక ఈ పత్రికలను అధ్యాపకులు ఉపయోగించుకోవడం ద్వారా సాహిత్యంలో నిరంతరం వస్తున్న రచనలను, మార్పులను తెలుసుకోవచ్చు. నిత్య విద్యార్థిగా ఉండవచ్చు. తమ విద్యార్థులకు కూడా ఈ పత్రికలను చదివే అలవాటును అధ్యాపకులు ప్రేరేపించాలి. కథ, కవిత, వ్యాసం ఏదైనా చదివి, విద్యార్థుల అభిప్రాయాలను, చర్చ ద్వారా క్రోడీకరించవచ్చు. మనం ఈ యుగంలో ఉన్నాం కనుక ఈ పత్రికల ద్వారా నష్టాల కన్నా లాభాలే ఎక్కువ ఈ పత్రికల సంపాదకులు కూడా మంచి సాహిత్యాన్ని పాఠకులకు అందించాలి. చౌకబారు సాహిత్యాన్ని తిరస్కరించాలి. ఈ పత్రికల సంపాదకులు మంచి ప్రమాణాలు పాటిస్తే.. ఈ పత్రికలు అద్భుతమైన వనరులుగా ఉంటాయి.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. మాధ్యమాలకు రచన- అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం
2. ఈ -పత్రికలు
3. సారంగా వెబ్ మ్యాగజైన్
4. కొలిమి వెబ్ మ్యాగజైన్
5. ఈ -మాట వెబ్ మ్యాగజైన్

సాంకేతికతతో తెలుగు సాహిత్య పరిణామం

డా.. కే. నోమరాజు

శుభారామ్ ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, పుంగనూరు

1. పరిచయం: సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఎలా ప్రభావితం చేసిందో, డిజిటల్ మాధ్యమాల్లో సాహిత్యం అందుబాటులోకి రావడాన్ని, సాంకేతికత ద్వారా తెలుగు భాష విస్తరణను, భాషా పరిరక్షణలో సాంకేతికత పాత్రను వివరించవచ్చు. ఈ అంశంపై పత్రం రాయడానికి, సాంకేతికత తెలుగు భాషాభివృద్ధిలో పాత్ర, తెలుగు డిజిటల్ కంటెంట్, తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్‌వేర్‌లు, తెలుగు వికీపీడియా వంటి అంశాలను చేర్చవచ్చు:

తెలుగు సాహిత్యం, సాంకేతికత ప్రాధాన్యతను వివరించండి.

సాంకేతికత తెలుగు భాషాభివృద్ధికి, పరిరక్షణకు ఎలా సహాయపడుతుందో తెలియజేయండి.

2. సాంకేతికతతో తెలుగు సాహిత్యం - పరిణామం: పాత సాహిత్యాన్ని డిజిటల్ రూపంలో భద్రపరచడం, వికీపీడియా వంటి వేదికల ద్వారా విస్తరించడం

డిజిటల్ మాధ్యమాల్లో తెలుగు సాహిత్యం అందుబాటులోకి రావడం, దాని ప్రభావం.:

తెలుగు భాషను మరింత ప్రాచుర్యంలోకి తీసుకురావడానికి సాంకేతికతను ఎలా ఉపయోగించాలో సూచించండి.

సాంకేతికతతో తెలుగు భాషను కాపాకోవడానికి, అభివృద్ధి చేయడానికి ఒక కార్యాచరణను సూచించండి.

సమర్పణలోని ముఖ్యాంశాలను, తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత ప్రాముఖ్యతను పునరుద్ఘాటించండి. ఈ అంశాలన్నీ చేర్చుకుంటూ, సమగ్రమైన పత్రాన్ని సమర్పించవచ్చు. తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత అంశంపై పత్ర సమర్పణ యడానికి, సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఎలా ప్రభావితం చేసిందో, డిజిటల్ మాధ్యమాల్లో సాహిత్యం అందుబాటులోకి రావడాన్ని, సాంకేతికత ద్వారా తెలుగు భాష విస్తరణను, భాషా పరిరక్షణలో సాంకేతికత పాత్రను వివరించవచ్చు. ఈ అంశంపై పత్రం రాయడానికి, సాంకేతికత తెలుగు భాషాభివృద్ధిలో పాత్ర, తెలుగు డిజిటల్ కంటెంట్, తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్‌వేర్‌లు, తెలుగు వికీపీడియా వంటి అంశాలను చేర్చవచ్చు.

3. సాంకేతికత ఆధారిత అన్వేషణలు:

తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్‌వేర్‌ల అభివృద్ధి, వినియోగం.

ఆధునిక సాంకేతిక సాధనాలతో పరిశోధన చేయడం.

తెలుగు భాషను మరింత ప్రాచుర్యంలోకి తీసుకురావడానికి సాంకేతికతను ఎలా ఉపయోగించాలో సూచించండి.

సాంకేతికతతో తెలుగు భాషను కాపాడుకోవడానికి, అభివృద్ధి చేయడానికి ఒక కార్యాచరణను సూచించండి.

సాంకేతిక అభిసరణ అంటే మొదట సంబంధం లేని సాంకేతికతలు అభివృద్ధి చెందుతున్న కొద్దీ మరింత దగ్గరగా సమగ్రంగా మరియు ఏకీకృతంగా మారే ధోరణి . ఉదాహరణకు, గడియారాలు , టెలిఫోన్లు , టెలివిజన్ , కంప్యూటర్లు మరియు సోషల్ మీడియా ప్లాట్‌ఫారమ్‌లు వేర్వేరుగా మరియు ఎక్కువగా సంబంధం లేని సాంకేతికతలుగా ప్రారంభమయ్యాయి, కానీ అనేక విధాలుగా పరస్పర సంబంధం ఉన్న టెలికమ్యూనికేషన్, మీడియా మరియు సాంకేతిక పరిశ్రమగా కలుస్తాయి.

బాహ్య లింకులుసాంకేతిక అభిసరణ అంటే మొదట సంబంధం లేని సాంకేతికతలు అభివృద్ధి చెందుతున్న కొద్దీ మరింత దగ్గరగా సమగ్రంగా మరియు ఏకీకృతంగా మారే ధోరణి . ఉదాహరణకు, గడియారాలు , టెలిఫోన్లు , టెలివిజన్ , కంప్యూటర్లు మరియు సోషల్ మీడియా ప్లాట్‌ఫారమ్‌లు వేర్వేరుగా మరియు ఎక్కువగా సంబంధం లేని సాంకేతికతలుగా ప్రారంభమయ్యాయి, కానీ అనేక విధాలుగా పరస్పర సంబంధం ఉన్న టెలికమ్యూనికేషన్, మీడియా మరియు సాంకేతిక

కంప్యూటర్ విజ్ఞానమే: ఇప్పుడు ప్రపంచాన్ని శాసిస్తుంది. ఎవరూ కాదనలేని సత్యమిది. నిత్య జనజీవనం లోని ఏ రంగం లోనైనా కంప్యూటర్ ల పాత్ర అనన్యం. ఎక్కడ ఏ చోట చూసినా మనకు ఏదో ఒక రూపంలో కంప్యూటర్ లు, వాటి రూపాంతరాలూ మనకు దర్శనం ఇస్తూనే ఉన్నాయి. ఇకపైనా వీటి ప్రభావం పెరుగుతూనే ఉంటుంది. కన్ను మూసి తెరిసే లోగా కంప్యూటర్ రంగం లో ఏదో ఒక కొత్త ఆవిష్కారం మనల్ని అబ్బురపరుస్తూ ఉంటుంది.మానవజాతి వర్తమానాన్నే కాదు, భవిష్యత్తున్న సైతం కంప్యూటర్ విజ్ఞానమే శాసిస్తూ ఉందనేది నిర్వివాదాంశం. అయితే ఒక పాతిక ముప్పై ఏళ్ల క్రిందట కంప్యూటర్ ల ఈ విశ్వ రూపాన్ని ఊహా మాత్రంగానైనా దర్శించగలిగిన వారు అతికొద్దిమందే ఉండేవారంటే అతిశయోక్తి కాదు. అలాంటి ద్రష్ట లలో ఒకరు శ్రీ రామోజీరావు గారు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

‘పసిగట్టి. తమ ఈనాడు దినపత్రికలో ప్రతీ సోమవారం నాడు కంప్యూటర్ విజ్ఞాన ప్రచారం , అవగాహనలకోసం ‘ కంప్యూటర్ చిప్ చాట్’పేరిట ఒక పూర్తి పేజీని కేటాయించి, తెలుగుజాతి, తెలుగు యువత దృష్టిని అటు మళ్లించిన మహానుభావుడాయన. ఈనాడు ప్రపంచం లోని దేశదేశాల్లో కంప్యూటర్ విజ్ఞాన రంగం లో తెలుగుప్రతిభ, వెల్లివిరుస్తుందంటే అప్పుడప్పుడో వారు వేసిన పునాది కొంతవరకూ ముందుచూపుతోనేముందడుగు.

‘కంప్యూటర్’ విజ్ఞాన రంగం గురించి ఒక స్పెషల్ పేజీ ప్రచురించాలని చైర్మన్ గారు (శ్రీ రామోజీరావు గారు ఈనాడు సంస్థలకు చైర్మన్ అన్నది అందరికీ తెలిసిందే, వారిని సంస్థలోని వారంతా ‘చైర్మన్ గారు’ అని వ్యవహరించడం ఆనవాయితీ) భావిస్తున్నారని శ్రీ రఘు కిదాంబి గారు నాకు చెప్పారు. అప్పటికే నేను ‘కంప్యూటర్’ ప్రత్యేక పేజీ అవకాశం కూడా నాకే వచ్చింది. ‘ఈనాడు’ దినపత్రికలో ప్రతిరోజూ నేను ‘జ్ఞాననేత్రం’ శీర్షికను విజయవంతంగా నిర్వహిస్తూఉండడం ఒక కారణమైతే, నేను సైన్సు లో పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ (భూ భౌతికశాస్త్రం) కావడం మరో కారణం అయి ఉండవచ్చు. అప్పట్లో శ్రీ రఘు రావాలి, పేజీ మేకప్ ఎలా ఉండాలి అనే అనేక అంశాలలో నేను, శ్రీ రఘు కిదాంబి గారు చైర్మన్ గారి ఆదేశాలను, మార్గదర్శకత్వాన్నీ తీసుకున్నాము. ‘

కంప్యూటర్ చిప్ చాట్ ‘ ఆవిర్భావం: 1991 సెప్టెంబర్ 16 సోమవారం నాటి ‘ఈనాడు’దినపత్రికలో,జిల్లా పేజీలలో కంప్యూటర్ విజ్ఞానం శీర్షిక ప్రచురణ ప్రారంభం అయింది. శీర్షిక ఆరంభం అవుతున్న తరుణం లో ఆ మొదటి రోజున శీర్షిక ప్రవేశపెట్టడానికి గల కారణాలు ఇలా వివరించాము. “ నిత్య జీవితం లో కంప్యూటర్లు నిర్వహిస్తున్న పాత్ర రోజురోజుకీ విస్తరిస్తుంది. వాతావరణ సూచనల నుంచీ ప్రయాణాల వరకూ మనకు కంప్యూటర్ ల సహాయం అవసరం అవుతుంది. ఊహించలేనంత వేగంతో అభివృద్ధి చెందుతున్న కంప్యూటర్ రంగం మన జీవితాలను నియంత్రించే రోజులు మరెంతో దూరం లో లేవు. ఈ పథ్యం లో కంప్యూటర్ల గురించిన అవగాహన అందరికీ అవసరమని భావిస్తూ

ముగింపు: ఆ రోజుల్లో ‘ఈనాడు’ దినపత్రిక లో కంప్యూటర్ చిప్ చాట్ పేజీ కి మంచి ఆదరణ లభించడంతో అప్పట్లో కంప్యూటర్ విద్యలో శిక్షణ ఇస్తున్న జాతీయ సంస్థ ‘ఆప్టెక్’ వారు నన్ను తమ తెలుగు విద్యార్థులు కోసం తాము ఆంగ్లం లో ప్రచురించిన ‘విద్య’ అనే ఒక ఒక కంప్యూటర్ శిక్షణా గ్రంథం వంటి దాన్ని తెలుగులోనికి అనువదించి ఇవ్వవలసినదిగా కోరారు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంకేతిక విద్య... ప్రపంచాన్ని శాసిస్తున్న రంగమది. కంప్యూటర్లు విస్తరించాక.. ప్రపంచం చిన్నబోయింది. ఏం కావాలన్నా.. ఏం చేయాలన్నా అన్ని చిటికెలోనే!! దీనికంతటికి కారణం కంప్యూటర్లు.. వాటిని నడిపించే సాంకేతిక నిపుణులు! కంప్యూటర్ బూమ్తో ఒకప్పుడు యువత ఊగిపోయింది. మాకు సాఫ్ట్‌వేర్ జాబ్ కావాలి అని ప్రతి కంపెనీ గడపా తొక్కింది.

ఆధార గ్రంథాలు:

- 1 డా.నాగసూరి వేణుగోపాల్, శ్రీ కోడీహల్లి మురళీమోహన్ సంపాదకత్వం వహించిన
జ్ఞాతిరుమలరావు”
- 2.కంప్యూటర్ విజ్ఞానంజ్ఞాన తేజనిమ్మగ సంపాదకుడు
- 3.కంప్యూటర్ విజ్ఞానం తొలి తెలుగు సాంకేతిక పత్రిక.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు భాష - సాంకేతికత (Language@technology)

- డా. పి. వి. లక్ష్మణరావు, తెలుగు ఉపన్యాసకులు,
రాజీవ్ గాంధీ వైజ్ఞానిక సాంకేతిక విశ్వవిద్యాలయం,
నూజివీడు, కృష్ణా జిల్లా. సంచారవాణి- 9492043837.
విద్యుచ్ఛ్రేణు: laxman009@gmail.com

ఉపోద్ఘాతం: 30 కోట్ల ఈ-మెయిల్స్... 20 లక్షల గూగుల్ సెర్చెస్... 13 లక్షల యూట్యూబ్ వీడియో వ్యూస్... 8 లక్షల ఫేస్‌బుక్ అప్‌డేట్స్... 7 లక్షల జీబీల ఇన్స్టర్గ్రామ్స్... కేవలం 60 సెకన్లలో అంతర్జాలంలో జరుగుతున్న ప్రస్తుత ప్రక్రియ ఇది! అంతర్జాలం పుట్టి రెండు దశాబ్దాలే అవుతోంది. కానీ.. ఈ తక్కువ సమయంలోనే అది ఎన్నో అద్భుతాలు సృష్టించింది. ప్రపంచంలో 5 కోట్ల మందిని చేరేందుకు రేడియోకు 38 సంవత్సరాలు పట్టగా, టెలివిజన్‌కు 13 సంవత్సరాల కాలం పట్టింది. అయితే అంతర్జాలానికి (వరల్డ్‌వైడ్‌వెబ్) ఇందుకు 4 సంవత్సరాలు మాత్రమే తీసుకోవడం విశేషం.

తెలుగు భాష - సాంకేతికత: టెక్నాలజీ పెరుగుతున్న కొద్దీ.. సెల్ ఫోన్లలో, అరచేతిలో ఇమిడిపోయే డివైజ్‌లలో ఇంటర్ నెట్ బ్రౌజ్ చేసే సదుపాయం అందరికీ అందుబాటులోకి వచ్చేస్తోంది. ప్రస్తుతం ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 280 కోట్ల మంది అంతర్జాలం వాడుతున్నారు. ప్రతి 60 సెకన్లకు 300 మంది కొత్తగా వాడకం మొదలుపెడుతున్నారు. ప్రతి సెకనుకు 10,663 జీబీల సమాచారం కొత్తగా అంతర్జాలంలో చేరు తోంది. ఇలాంటి అంతర్జాలం భవిష్యత్ లో ప్రతి మనిషికి ఒక నిత్యవసరం కానుంది.

ఇకపోతే భాషాభివృద్ధికి సామాజిక వ్యవస్థ సహకారం ఎంత అవసరమో సాంకేతిక వనరులు కూడా అంతే అవసరం. కంప్యూటర్ సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో సమాచార ఉపగ్రహాలు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అందుబాటు లోకి వచ్చిన తర్వాత దూరభారాలతో నిమిత్తం లేకుండా, పరిమితులను తుడిచివేస్తూ ఎంతటి సమాచారమైనా ఇచ్చిపుచ్చుకొనే సదుపాయం ఏర్పడింది. ఆ సమాచారం విద్య, వైద్య, వస్తూత్పత్తి, వ్యాపార రంగాలలో ఏదైనా కావచ్చు. ఈ పని అంతర్జాలం ద్వారా సాధ్యమవుతున్నది. కాబట్టి ఎంతో వేగవంతంగా విస్తరిస్తున్న కంప్యూటర్, ఇంటర్నెట్ వంటి సదుపాయాలను వినియోగించుకొని ప్రాంతీయ భాషల్ని అభివృద్ధిపరచుకోవాలి. తెలుగు భాషను ప్రపంచ భాషగా చేయగల శక్తి ఒక సాంకేతిక రంగానికే ఉంది.

ఈ విషయంలో ప్రభుత్వపరంగా కంటే స్వచ్ఛందంగా భాష పట్ల అభిమానం కలిగిన వారు ఈ దిశగా గణనీయమైన కృషి చేయడం వల్ల సాంకేతికంగా చాలా సమస్యలను అధిగమించి కంప్యూటర్లలోనికి తెలుగును తీసుకురావడం, తెలుగులోనే కంప్యూటర్ నిర్వాహకవ్యవస్థలు, తెలుగు (టైపింగు) టంకణం పరికరాలు, భావవ్యక్తీకరణకు అద్భుతవేదికలైన బ్లాగులు, వాటి సమాహార దీపికలైన “బ్లాగు సంకలినాలు”, అంతర్జాలవనంలో విరబూసిన సాహితీ సుమమాళికలుగా భావించదగిన “e-తెలుగు పత్రికలు”, నిరంతర వార్తాప్రసారపు గూళ్ళైన వెబ్ న్యూస్ మేగజైన్స్, ఆధ్యాత్మిక పత్రికలు, అనునిత్యం కంప్యూటర్స్ గురించిన సాంకేతిక విషయాలను తెలుగుభాషలో అందిస్తున్న వెబ్సైట్లు మరియు బ్లాగులు, ప్రజలకు చేరువ కావలసిన అమృతఫలాలాంటి డిజిటల్ లైబ్రరీలు, ఆధునిక అవసరాలను తీరుస్తున్న అంతర్జాల నిఘంటువులు, తెలుగు అనువాదపు సాంకేతిక ఉపకరణాలు, యంత్రానువాద వ్యవస్థలు ఇలా ఎన్నెన్నో నేడు అందుబాటులోకి వచ్చి తెలుగు మాతృభాషాభిమానుల ఆదరణతో దినదినాభివృద్ధి చెందుతున్నాయి.

ఇంకా బృహద్విజ్ఞాన భాండాగారమైన ‘తెలుగు వికీపీడియా’, తెలుగు భాషా సాహిత్యాల బోధనకి వెన్నుదన్నుగా నిలుస్తున్న ఆన్‌లైన్ తెలుగు లెర్నింగ్ సైట్లు, సమాచార విప్లవం సృష్టిస్తున్న సామాజిక అనుసంధాన గూళ్ళు (సోషల్ నెట్ వర్కింగ్ సైట్లు), అంతర్జాల తెలుగు రేడియో ప్రసార గూళ్ళు (Online Telugu Radios) లాంటి అనేక రకాల సౌకర్యాలు లభ్యమవుతున్నాయి. కొన్ని లాభాపేక్షలేని సంస్థలు కూడా ముందుకు వచ్చి ఇంగ్లీషు రాని సగటు తెలుగువాడు కూడా తన అవసరాలకి కంప్యూటర్లను (ఇతర ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలను)

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

మరియు అంతర్జాలాన్ని వాడుకో గలిగేలా చేయడమే లక్ష్యంగా పనిచేస్తున్నాయి. అయితే ఈ పని ఒక ఉద్యమంలా జరగడం లేదు.

దానికి తోడు ఇప్పటివరకు జరిగిన అభివృద్ధిని కూడా తెలుగువారు సరైనరీతిలో ఉపయోగించుకోలేకపోతున్నారు. దానికి కారణం ఆయా సంబంధమైన విషయాలు వారికి అందుబాటులో లేకపోవడమే. కాబట్టి అంతర్జాలంలో తెలుగు భాషాభివృద్ధిని సాధించడానికి సాంకేతిక ఉపకరణాలను (కంప్యూటర్, అంతర్జాలం) వినియోగిస్తూ ఏర్పాటైన వివిధ వ్యవస్థలను విశ్లేషించడమే ప్రస్తుత నా ఈ వ్యాసోద్దేశం.

1. కంప్యూటర్లో తెలుగు టైపింగు (టంకనం) పరికరాలు: గతంలో కంప్యూటర్లో తెలుగులో రాయాలంటే అదో క్లిష్టమైన ప్రక్రియ. నిర్వహణ వ్యవస్థ (ఆపరేటింగ్ సిస్టమ్)లు సహకరించేవి కావు. ఇప్పుడా పరిస్థితి మారింది. కొందరు యువనిపుణులు నిర్వహణ వ్యవస్థలను, బ్రౌజర్లను సైతం తెలుగులో అందుబాటులోకి తెచ్చారు. ఇదంతా తెలుగు భాషాభిమానులు వ్యక్తిగతంగా ఏళ్లకేళ్లు శ్రమించి చేసిన కష్టానికి ప్రతిఫలం. ఫలితంగా నిత్యం లక్షలమంది వారి కంప్యూటర్లలో అలవోకగా తెలుగుని వినియోగిస్తున్నారు. కంప్యూటర్లో ప్రస్తుతం అందుబాటులో ఉన్న అన్నీ నిర్వాహక వ్యవస్థల్లో (ఆపరేటింగ్ సిస్టమ్స్'లో, వాటి కొత్త వెర్షన్'లలో) తెలుగు చదవడమే కాకుండా వ్రాయవచ్చు కూడా! ఇంకా ఛాటింగ్ చేయడం, టపాలు (మెయిల్స్) పంపడం, బ్లాగులు తెరవడం, అంతర్జాలాన్ని శోధించడం ఇలా ఎన్నెన్నో తెలుగులోనే చేయవచ్చు.

సోషల్ నెట్వర్కింగ్ సైట్లు సైతం తెలుగును ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. అంతేకాదు గూగుల్, యాహూలాంటి దిగ్గజాలు ముందే మేలుకొని తెలుగు, తమిళం, హిందీ, మరాఠీ, కన్నడం లాంటి స్థానిక భాషలకు కూడా తమ సేవలు విస్తరింపజేశాయి. ఇంకా సెల్ ఫోన్ కంపెనీలు సైతం ఎప్పుడో తెలుగుబాట పట్టాయి. తెలుగుభాషలోనే అప్లికేషన్స్ని అందుబాటులోకి తెచ్చాయి. ఇక బ్లాగుల సంఖ్య గురించైతే ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కర్లేదు. మనసు పొరల్లోని భావాలకు అక్షరరూపమిచ్చే తెలుగు బ్లాగుల సంఖ్య దాదాపు పదివేల వరకు ఉంటుందంటున్నారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఐటీశాఖ అంతర్జాల సలహా మండలి సభ్యుడు 'వీవెన్'.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

'రాష్ట్రంలో ఆంగ్లంపై పట్టున్నవారు పదిశాతమే కాబట్టి తెలుగు సాఫ్ట్ వేర్లు, నిర్వహణ వ్యవస్థలు, ఫాంట్లు, అభివృద్ధి చెందితే తొందర శాతం ఆన్‌లైన్ ప్రక్రియ తెలుగుమయం అవుతుంది, భాష కూడా వికసిస్తుంది' అని పరిశోధకులు విశ్లేషిస్తున్నారు. ఈ మధ్య ప్రభుత్వం వైపు నుంచి కూడా ప్రోత్సాహం మొదలైంది. ప్రభుత్వ లావాదేవీలు కూడా ఆన్‌లైన్ కెక్కితే తెలుగు పరిమళాలు మరింత వెదజల్లుతాయి. సాంకేతికంగా దినదినాభివృద్ధి చెందుతున్న అంతర్జాలంలో తెలుగు వెలుగులను ప్రసరింపజేయడానికి ప్రాథమిక అవసరాలుగా భావించదగిన, నేడందుబాటులో ఉన్న ఉపకరణాల గురించి తెలుగు వారందరూ తప్పక తెలుసుకోవాలి.

తెలుగు టైపింగు (టంకనం) పరికరాలను మన కంప్యూటర్లో తెలుగు స్థాపించుకోవసరం లేకుండానే వెబ్ సైటుకి వెళ్ళి టైపించుకోదగ్గవి, అంతర్జాల అనుసంధానం లేకుండానే కంప్యూటర్లో తెలుగు స్థాపించుకోగలిగేవి, మనం టైపు చేసే విధానాన్ని బట్టి ఫోనెటిక్ (తెలుగునే ఇంగ్లీష్ అక్షరాలలో టైపు చేయగలిగే పద్ధతి) పరికరాలు మరియు కీబోర్డు లేఅవుట్ పరికరాలు అని విభజించుకోవచ్చు. వాటిలో వెబ్ పనిముట్లు (మీ కంప్యూటర్లో స్థాపించుకోవసరం లేదు) విషయాని కొస్తే లేఖిని, e - పలక, గూగుల్ ఇండిక్ లిప్యంతరీకరణ, క్విల్ పాడ్, యంత్రం, స్వచ్ఛ, లిపిక్.ఇన్, లేఖిని ఇన్ స్క్రిప్ట్ అనేవి ప్రధానమైనవి. కంప్యూటర్లో ఎక్కడైనా తెలుగు టైపు చేయడానికి ఉపయోగపడే వాటి విషయానికొస్తే ఇన్- స్క్రిప్ట్, బరహా, మైక్రోసాఫ్ట్ ఇండిక్ లాంగ్వేజ్ ఇన్పుట్ టూల్, అను మాడ్యూలర్, అను ఆపిల్, అక్షరమాల, జనగణమన అనేవి అందుబాటులో ఉన్నాయి.

1.1. అంతర్జాలం (ఇంటర్నెట్) లో అందుబాటులో ఉన్న తెలుగు ఖతులు (ఫాంట్స్): తెలుగు అక్షర సుమాలు అందంగా వికసించాలంటే అందమైన ఫాంట్లు ఉండాలి. అక్షర రూపాల్ని ఖతులు (ఫాంట్లు) అంటారు. అక్షర్, యూనీకోడ్, కోడ్ 2000, గౌతమి, పోతన, రఘు (తెలుగు), సరస్వతి5, వేమన 2000, ఈనాడు ఫాంటు, వార్తాఫాంటు, శ్రీలిపి, ఐ-లీప్, అనుపమ, http://www.wazu.jp/gallery/Fonts_Telugu.html, RTS, Unicode, ISCII, ITRANS, TSCII, TAB & TAM వగైరా వగైరా. ఇలా ఒకటా రెండూ, బోలెడన్ని ఫాంట్లు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

విండోస్ నిర్వాహక వ్యవస్థలో గౌతమీ మరియు వాణి అనే రెండు ఫాంట్లు అంతర్నిర్మితమై ఉన్నాయి. లినక్స్ నిర్వాహక వ్యవస్థలో పోతన, వేమన, లోహితీ అనే మూడు తెలుగు ఫాంట్లు లభిస్తున్నాయి. (ఈ మూడింటిని డౌన్ లోడ్ చేసుకొని విండోస్ వ్యవస్థల్లో కూడా వాడుకోవచ్చు). తెలుగుకు ప్రస్తుతం చాలా యూనికోడ్ ఫాంట్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి. మైక్రోసాఫ్ట్ వారి గౌతమీ, విండోస్ ఎక్స్ పీ, ఆ తర్వాతి ఆపరేటింగ్ సిస్టమ్స్ లో అంతర్నిర్మితమై ఉన్నది. దేశికాచారి గారి పోతన 2000, వేమన 2000 ఫాంట్లకొరకు మరియు సుగుణ అనే అందమైన ఫాంట్ల కోసం http://wiki.etelugu.org/telugu_Fonts పైన క్లిక్ చేయండి.

అమ్మ, అమ్మత, ఆత్రేయ, చందన, దేవా, ద్రౌపది, గోల్కొండ, కృష్ణ, మను, మేనక, పావని, ప్రియ, రాజన్, రజని, సంజన, సితార, స్వామి, వెన్నెల అనే పద్దెనిమిది GIST TLOT Fonts కోసం <http://ildc.gov.in/telugu/hm/otfonts.htm> పైన క్లిక్ చేయండి. Code 2000 అనే ఫాంట్ కోసం http://www.code2000.net/code_2000page.htm పైన క్లిక్ చేయండి.

ఇంకా సిలికానాంధ్ర విశ్వతెలుగు అంతర్జాల వేదిక (GIFT) మరియు ఎ.పి.సోసైటీ ఫర్ నాలెడ్జి నెట్ వర్క్స్, ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంకేతికశాఖ వారి ద్వారా 2011లో మూడు ఫాంట్లు (పోన్నాల, రవిప్రకాష్, లక్ష్మిరెడ్డి), 2012లో తెలుగులో శ్రీకృష్ణదేవరాయ, పెద్దన, తిమ్మన, తెనాలిరామకృష్ణ, సూరన్న, రామరాజు, మల్లన్న, ధూర్జటి, రామభద్ర, గిడుగు, గురజాడ, సురవరం, ఎన్.టి.ఆర్, మండలి, నాట్స్ అనే మరికొన్ని విశ్వరూప ఖతులను (యూనీకోడ్ ఫాంట్లు) రూపొందించి 'తెలుగు విజయం - <http://teluguvijayam.org>' అనే వెబ్ సైట్ లో ఉచిత దిగుమతి సౌకర్యంతో అందుబాటులో ఉంచారు.

విశ్వరూప ఖతులతో పాటుగా తెలుగు గుణింత పరిష్కరిణి, వ్యాకరణ పరిష్కరిణి, తెలుగు డిజిటల్ నిఘంటువు, తెలుగు సాంకేతిక నిఘంటువు, మాండలిక నిఘంటువులు, తెలుగులో అమర కోశం, తెలుగు పదాంత అనుక్రమణిక, తెలుగు ప్రవర్ధమాన నిఘంటువు, ఉచ్చారణ నిఘంటువు, బహురూపాత్మక నిఘంటువులను అంతర్జాలంలో ఏర్పాటు చేయడానికి కృషి చేస్తున్నారు.

2. అంతర్జాలవనంలో విరబూసిన సాహితీ సుమమాలికలు “ఇ-తెలుగు పత్రికలు, గూళ్ళు:

రకరకాల కారణాల వల్ల తెలుగులో సాహిత్యపత్రికల సంఖ్య తగ్గుముఖం పడుతున్న నేపథ్యం లో, దినపత్రికల సాహిత్యపేజీల్లోనూ, ఆదివారం అనుబంధాల్లోనూ కేటాయించే ఒకటి, అలా పేజీలో సాహిత్యాభిమానులకు దిక్కువుతున్న తరుణంలో, ఆయా పత్రికల అభిరుచులను బట్టి ఆ కాసిన్ని పేజీల్లోనూ ఎన్నో పరిమితులేర్పడుతున్న దుస్థితిలో, ప్రచురితమైన రచనలపై తగినచర్చ జరగటమూ అరుదుగానే జరుగుతున్న సందర్భంలో ఇ-తెలుగు పత్రికలు, తెలుగు సాహితీ సంపదను మన ముందుంచుతున్న అంతర్జాల గూళ్ళు విస్తృతంగా అందుబాటులోకి వచ్చాయి. వాటి వివరాలు కింది విధంగా ఉన్నాయి.

2.1. అంతర్జాలవనంలో విరబూసిన సాహితీ సుమమాలికలు “ఇ - తెలుగు పత్రికలు”: ‘ఈమాట’ (తెలుగు సాహితీ ద్వైమాస పత్రిక), పొద్దు, పుస్తకం.నెట్, ‘సెలికానాంధ్ర’ వారి సుజనరంజని (అంతర్జాల సాహితీ పొదరిల్లు), ‘కొముది’ (తెలుగు మాసపత్రిక), కిరణ్ ప్రభ డాట్ కామ్, ‘ప్రాణహిత’, ‘ప్రజాకళ’ (వార పత్రిక), మాలిక, తూలిక, ‘వాకిలి’-సాహిత్య పత్రిక, తెలుగు వన్. కామ్, తెలుగు సాహిత్య వేదిక, తెలుగునుడి (అంతర్జాల ద్వైమాస పత్రిక), తెలుగునాడి (అమెరికా తెలుగు పత్రిక), పద్యం డాట్ నెట్, హాసం (హాస్య సంగీత పత్రిక) మొదలైనవి.

2.2. ప్రింట్ మీడియా నుంచి వెబ్ కి తరలించబడ్డ తెలుగు పత్రికలు: ఆంధ్రప్రదేశ్ (ఇంటింటా చదవవలసిన విశిష్టపత్రిక), ప్రస్థానం, ప్రజాసాహితీ, సాహితీ కిరణం, ‘భూమిక’ (స్త్రీవాద సాహితీ పత్రిక) ప్రముఖాంధ్ర, వీక్షణం, కొత్తపల్లి (తెలుగు పిల్లల e-మాసపత్రిక), “రచన” ఇంటింటి పత్రిక (మాస పత్రిక), తెలుగువెలుగు (మాసపత్రిక)

2.3. అంతర్జాల మహిళల పత్రికలు: ‘భూమిక’ (స్త్రీవాద సాహితీ పత్రిక), వనితామాలిక, “విహంగ”

2.4. తెలుగు సాహితీ సంపదను మన ముందుంచుతున్న అంతర్జాల గూళ్ళు: మాగంటి, ఆంధ్రభారతి, తెలుగుదనం, తెలుగు దుకాణం, మా తెలుగు.కామ్, ఆవకాయ.కామ్, కబుర్లు.కామ్, వసంతం (నవ్యతకి వేదిక), శిరాకదంబం

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

3. అంతర్జాలంలోని తెలుగు వెలుగులలో బాలల కోసం ప్రసరిస్తున్న కిరణాలు: సాహిత్యంతో సాన్నిహిత్యాన్ని కోల్పోతున్న తెలుగుబిడ్డల్ని బాలసాహిత్యానికి చేరువ చేస్తున్న అంతర్జాల పిల్లల పత్రికలు నేడు అందుబాటులో ఉన్నాయి. అవి ఆన్‌లైన్ చందమామ, చందమామ చరిత్ర (తెలుగు జాతి సంస్కృతి వైభవం), చందమామ కథలు, చందమామలను అందించే “బ్లాగాగ్ని”, కొత్తపల్లి (తెలుగు పిల్లల ఇ - మాసపత్రిక), జాబిల్లి బాలల డిజిటల్ పత్రిక, సంపుటి డాట్ కాం ,For Kids , THE KID SHOULD SEE THIS, జోడించు (పదాల మాయాజాలం), బాల కథా మాలిక, బాల కళ (నేటి బాలల సృజన - రేపటి దేశపు రూపం), కంఠస్థ భారతి, ప్రభవ అనేవి.

4. అంతర్జాల నిరంతర వార్తా ప్రసారపు గూళ్ళు ‘e - తెలుగు న్యూస్ వెబ్ జైన్స్’ (వెబ్ న్యూస్ మేగజైన్స్):

సమగ్రసమాచారంతో పాత్రికేయులను, పలువురు మేధావులను కలుపుకొని వివిధ శీర్షిక లతో వార్తాప్రవృత్తిని మన ముందుంచాలన్న లక్ష్యంతో అంతర్జాలంలోని వార్తాప్రసారపు గూళ్ళు, వార్తా పత్రికల ఆన్‌లైన్ ఎడిషన్లు ముందుకు సాగుతున్నాయి.

4.1. అంతర్జాలంలో యూనికోడ్ పద్ధతిలో ఉన్న వార్తాపత్రికల గూళ్ళు (న్యూస్ వెబ్ జైన్స్): ఆంధ్రజ్యోతి, ఆంధ్రజ్యోతి ఆన్ లైన్ పీ.డి.యచ్ ఇ-పేపర్ లింకు, నమస్తేతెలంగాణా, ప్రజాశక్తి (ప్రతి అక్షరం ప్రజల పక్షం), విశాలాంధ్ర, సూర్య తెలుగు దినపత్రిక, సాక్షి, ఆంధ్రభూమి, వార్త, మన్యసీమ (తొలి తెలుగు గిరిజన దినపత్రిక), ఎ.పి.ఆల్ రౌండ్ పత్రిక, సేవ (తెలుగు పత్రిక), దట్స్ తెలుగు న్యూస్, గూగుల్ న్యూస్ (తెలుగులో), MSN Telugu, ఫీచర్స్ ఇండియా, ఎ.పి.రిపోర్టర్స్ డాట్ కాం, తెలుగునౌ డాట్ కాం, ఎ.పి.డిస్ట్రీబ్యూట్ డాట్ కాం, NewzStreet's Telugu section, సువర్ణ వార్త, తెలుగు న్యూస్, మన టౌన్ న్యూస్

4.2. అంతర్జాలంలో యూనికోడ్ పద్ధతిలో లేని వార్తాపత్రికల గూళ్ళు (న్యూస్ వెబ్ జైన్స్): ఈనాడు (ప్రముఖ తెలుగు దినపత్రిక), ఇంటర్నెట్ లో ఆంధ్రప్రభ, గ్రేట్ ఆంధ్రా, ఆంధ్రాకేఫ్, రీడిఫ్ డాట్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

చామ్ అనేవి ఉన్నాయి. వీటితో పాటుగా వార్తలనందించే బ్లాగులు (News related Blogs), తెలుగు వార్తల సంకలనాలు (Telugu News Aggregators) కూడా ఉన్నాయి.

5. సాంకేతిక విషయాలను తెలుగులో అందించే కంప్యూటర్ సమాచార మాస పత్రికలు మరియు వెబ్ సైట్లు & బ్లాగులు: కంప్యూటర్స్ కు సంబంధించిన సాంకేతిక విషయాల్ని తెలుగులో అందిస్తే కొన్ని కోట్లమంది తెలుగు ప్రజలు వాటిని వినియోగించుకొనే వీలు కలిగించిన వారవారంతా సదుద్దేశంతో కంప్యూటర్ సమాచార మాస పత్రికలు మరియు వెబ్సైట్లు & బ్లాగులు అనునిత్యం కంప్యూటర్స్ గురించిన సాంకేతిక విషయాలను తెలుగుభాషలో అందిస్తున్నాయి.

5.1. కంప్యూటర్స్ సమాచార మాస పత్రికలు (Monthly Magazines): కంప్యూటర్ ఎరా పత్రిక, కంప్యూటర్ విజ్ఞానం, కంప్యూటర్స్ ఫర్ యు (Computers for U) మాస పత్రిక.

5.2. సాంకేతిక విషయాలను తెలుగులో అందించే వెబ్సైట్లు & బ్లాగులు: నల్లమోతు శ్రీధర్ సాంకేతికాలు, నల్లమోతు శ్రీధర్ వీడియోలు, కంప్యూటర్ ఎరా సాంకేతిక సహాయం (ఛాట్ రూమ్), కంప్యూటర్ ఎరా ఫోరం, టెక్ సేతు (సాంకేతిక గమనాగమనాలు), జాగృతి, వీవెనుడి టెక్కునిక్కులు, సూపర్ బ్లాగ్ ట్యుటోరియల్స్ (తెలుగులో), తెలుగు కీబోర్డ్స్, తెలుగులో కంప్యూటర్స్ మీ కోసం

6. అంతర్జాలంలోని ఆధ్యాత్మిక సౌరభాలు: పొద్దున్న సుప్రభాతం దగ్గర నుంచి, స్తోత్రాలు, శ్లోకాలు, భక్తిపాటలు... ఇలా మనకు కావలసిన ఆధ్యాత్మిక, భక్తి సమాచారమంతా సులభంగా వినడానికి, చదువుకోడానికనుగుణంగా.. అందరికీ ఆధ్యాత్మిక చింతనను చేకూర్చే దిశగా అంతర్జాలంలోని ఆధ్యాత్మిక పత్రికల, వెబ్ సైట్లు నిర్విరామ కృషి చేస్తున్నాయి.

7. అంతర్జాలంలోని తెలుగు బ్లాగులు - తీరుతెన్నులు: అంతర్జాల (ఇంటర్నెట్) సౌకర్యం బాగా విస్తరించాక సాంకేతిక అంశాల మీద అందరికీ అవగాహన పెరగడంతో నేడు నెట్లో దర్శన మిస్తున్న బ్లాగులకు సంబంధించిన ప్రాథమిక విషయాలను, అంతర్జాతీయ క్షేత్రంలో బ్లాగులు పొందిన పరిణామ వికాసాలను, సాంకేతిక జగత్తులో తెలుగు బ్లాగుల తీరుతెన్నులను, ఆ

తదుపరి భావవ్యక్తీకరణవేదికలైన తెలుగు భాగుల సంకలనుల గురించి ప్రతి ఒక్కరూ తప్పనిసరిగా తెలుసు కోవాలి.

7.1 తెలుగు భాగుల సంకలనులు: నేడు ఎంతో మంది భాగర్లు వారి ఆలోచనలకు అక్షరరూపమిచ్చి, వాటిని తమ భాగుల్లో పొందు పరుచుకుని పదిమందితో పంచుకుంటున్నారు. నేడు వేలసంఖ్యలో భాగులున్నాయి. అందులో సుమారు కొన్ని వందల భాగుల్లో నిత్యం హడావిడిగానే ఉంటుంది. ఏదో ఒక భాగులో కొత్త టపా లేదా పోస్టు ఉంటుంది. వాటిల్లో కవితలు, రాజకీయాలు, కవితలు, వంటలు, క్రికెట్, లేదా ఏదైనా విషయంపై సీరియస్ చర్చలు కూడా జరుగుతుంటాయి.

వేల సంఖ్యలో ఉన్న భాగు అడ్రస్సులను గుర్తించుకోవడం కష్టం కాబట్టి భాగులన్నింటిని ఒకే చోట చూడగలిగే మార్కెట్ లాంటి భాగుల సంకలనులు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. వాటిలో కూడలి (తెలుగు భాగుల సమాహారం), జల్లేడ (భాగులను జల్లించండి...), హారం (తెలుగు భాగుల అగ్రిగేటర్), మాలిక (The quickest aggregator), సంకలీని, తెలుగు మనసులు, సమూహం (తెలుగు భాగుల సమాహారం), భాగిల్లు ... ఇది తెలుగు భాగుల ఇల్లు, తెలుగు భాగు వరల్డ్, తెలుగు భాగుల ప్రపంచం, A2Z Dreams (if we can dream, we can do it), తెలుగు వెబ్ మీడియా, తేనెగూడు.కాం (తెలుగు భాగుల సముదాయ పందిరి), ప్రమదావనం స్త్రీభాగులు (మహిళా భాగరుల ప్రాంగణం), భాగర్స్ వరల్డ్ అనేవి బాగా ప్రాచుర్యం పొందిన భాగు సంకలనులు.

8. ప్రజలకు చేరువ కావలసిన అమృతఫలాలు - ఆన్ లైన్ డిజిటల్ లైబ్రరీలు, అంతర్జాల నిఘంటువులు అనువాదపు సాంకేతిక ఉపకరణాలు: అంతర్జాలం వ్యాప్తి చెందిన తరువాత, గ్రంథాలయాలలోని పుస్తకాలను డిజిటలైజ్ చేసి, మానవుని ఆలోచనలకు, సృజనాత్మకతకు శాశ్వతరూపాన్ని కల్పించిన అంతర్జాల గ్రంథాలయాలు (డిజిటల్ లైబ్రరీలు), విశ్వవిద్యాలయాలలో పరిశోధక విద్యార్థులు సమర్పించిన సిద్ధాంత గ్రంథాలను అధ్యయాల వారీగా పి.డి.ఎఫ్ రూపంలో అందజేస్తున్న పరిశోధన గ్రంథాలు లభించే వెబ్ సైట్లు, తెలుగు పుస్తకాల డౌన్ లోడ్ సైట్లు, ఇంకా ఆధునిక అవసరాలను తీరుస్తున్న అంతర్జాల నిఘంటువులు (ఆన్ లైన్ డిక్షనరీలు), వెబ్

వేదికగా జరుగుతున్న తెలుగు పుస్తకాల కొనుగోళ్ళు, స్వయం ప్రచురణకు అవకాశం కల్పిస్తున్న డిజిటల్ ప్రచురణల అంతర్జాల గూళ్ళు ఎంతో విలువైన సమాచారాన్ని అందరికీ అందుబాటులోకి తెచ్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి.

9. బృహద్విజ్ఞాన భాండాగారం 'తెలుగు వికీపీడియా': వికీపీడియా 2001లో ఇంగ్లీషులో మాత్రమే మొదలైనప్పటికీ, నేడు భారతీయ భాషలలో సంస్కృత భాషతో సహా దాదాపు అన్ని అధికార భాషలలోనూ వికీపీడియాలున్నాయి. మనకు గర్వ కారణమైన విషయమేమిటంటే, భారతీయ భాషల వికీపీడియాలన్నిటిలోకీ తెలుగే ముందుంది. వ్యాసాల సంఖ్యలోగానీ, సభ్యుల సంఖ్యలోగానీ తెలుగు వికీపీడియా ప్రథమ శ్రేణిలోనే ఉంది. ఇప్పటికే వందలాది ఔత్సాహికులు ఈ మార్గంలో ముళ్ళల్లో, రాళ్ళల్లో ప్రయాణించి ఒక కాలిబాటని ఏర్పరిచారు. యాభైవేల వరకూ చక్కని వ్యాసాలు తెలుగులో రాసి తెలుగు వికీపీడియాని ప్రపంచవికీలలో, ముఖ్యంగా భారతీయ వికీలలో గర్వకారణంగా నిలిపారు.

9.1. తెలుగు వికీపీడియాలో నిక్షిప్తమై ఉన్న విషయాలు: తెలుగు వికీపీడియాలో చరిత్ర, సంస్కృతి, ప్రముఖవ్యక్తులు, సినిమా, భాష, నగరాలు, పట్టణాలు, గ్రామాలు, రచయితలు, కంప్యూటర్లు, సైన్సు, రాజ్యాంగ వ్యవస్థ, నదులు.. ఇలా ఎన్నో విషయాలపై రాస్తున్నారు. ప్రఖ్యాత రచయితలు, సంఘ సేవకులు కూడా వికీపీడియాలో రాస్తున్నారు. కానీ చేసేంది గోరంత, చెయ్యవలసింది కొండంత, తెలుగులో సమాచారం మరింత ఘనంగా అందుబాటులోకి తేవాలంటే, మరింత మంది తెలుగువారు ఇందులో పాల్గొని భవిష్యత్తు తరాలకు విజ్ఞాననిధిని సిద్ధం చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

10. అంతర్జాలంలో తెలుగు వ్యాప్తికి కృషి చేస్తున్న కొన్ని సంస్థలు: ఇంగ్లీషు రాని సగటు తెలుగు వాడు కూడా తన అవసరాలకి కంప్యూటర్లను (ఇతర ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలను) మరియు అంతర్జాలాన్ని వాడుకోగలిగేలా చేయడమే లక్ష్యంగా ప్రభుత్వ, ప్రభుత్వేతర రంగాలకు సంబంధించిన కొన్ని అంతర్జాల సంస్థలు తెలుగువ్యాప్తికి కృషి చేస్తున్నాయి. అవి భాషాసాంకేతిక వనరులను (ఉత్పత్తులను) కూడా అందిస్తున్నాయి. వాటిలో TDIL-ILDC (Indian Language

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

Data Centre), సి - డాక్ - www.cdac.in, Central Institute of Indian Languages (CIIL), మైక్రోసాఫ్ట్ భాషాశాస్త్రం, CALTS - (Centre for Applied Linguistics & Translations Studies), తెలుగు విజయం, అంతర్జాలంలో తెలుగు వ్యాప్తి ద్వేయంగా కృషి చేస్తున్న "e-తెలుగు" అనేవి ప్రధానమైనవి.

అయితే పైన పేర్కొన్న అంతర్జాలం వాహికగా జరుగుతున్న తెలుగు భాషాభివృద్ధి యొక్క ప్రభావం సమాజంపై ఎక్కువగా ఉండేటట్లు చూడటం అవసరం. కృషి ఫలితమైన అభివృద్ధి కేవలం లేబోరేటరీకి పరిమితం కాకూడదు. అవి ప్రజాప్రయోజనానికి విస్తృతంగా ఉపయోగపడాలి. వినియోగ దారుల సూచనలు, సలహాలు, అనుభవాలతో ఈ ఫలితాలు భవిష్యత్తులో మరింత పరిపుష్టం కావాలంటే భాషాపరమైన సాంకేతిక ప్రక్రియలను, ఉపకరణాలను తెలుగు భాషా సాంకేతిక సైనికులమైన మనమందరమూ వాటిని శీఘ్రంగా ఉపయోగంలోకి తీసుకురావాలి. దానికి అందరం చేయి చేయి కలిపి అంతర్జాలంలో తెలుగు భాషాభివృద్ధి గురించి తెలియని వారికి కూడా తెలియపరుస్తూ ముందుకు వెళదాం.

ఉపయుక్త గ్రంథ సూచి:

- అంతర్జాలం వాహికగా జరుగుతున్న తెలుగు భాషాభివృద్ధి - పరిశీలన, డా. పి.వి.లక్ష్మణ రావు, పిహెచ్.డి సిద్ధాంత వ్యాసం, ఆచార్య నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం.
- తెలుగు వెన్నెల మండలి బుద్ధప్రసాద్ (సంపా) తదితరులు, కృష్ణాజిల్లా రచయితల సంఘం, 2011
- తెలుగు వ్యాసమండలి, మండలి బుద్ధప్రసాద్ జన్మదిన బహూకృతి, కృష్ణాజిల్లా రచయితల సంఘం, 2011
- సమాచార భారతి (డా.వెలగా వెంకటప్పయ్య అభినందన సంపుటి), మండవ శ్రీరామ మూర్తి (సంపా), అభినందన సమితి, 1993.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ప్రపంచీకరణ నేపథ్యం - తెలుగులో సాంకేతికతా వికాసం

డా. జి. శైలమ్మ

సహాయ ఆచార్యులు, ప్రసారాంగ శాఖ

ద్రావిడ విశ్వవిద్యాలయం, కుప్పం - 517 426

మొబైల్: 9618361905

స్థూల అంశం: స్మార్ట్ఫోన్ చేతికి అలంకారమైంది అని అంటే" ఆశ్చర్యపోవాల్సిన పని లేదు. ఒకప్పుడు పుస్తకం హస్త భూషణంగా వుండేది. అదిప్పుడు లేదనే చెప్పాలి. కంప్యూటర్, మొబైల్ ఫోను, ఇంటర్నెట్ సాయంతో అనేకమైన google, Meta, crom, Opera వంటి (serch Engines) బౌజర్సు (Browsers) అంతర్జాల అన్వేషణకు దోహదపడుతాయి. నేడు ఏ సమాచారాన్నైనా నిమిషాల్లో పొందగలుగుతున్నారు. దీని వల్ల మానవుని జీవన విధానం అత్యంత వేగవంతంగా ఆధునికతవైపు పరుగులు పెడుతుంది.

సాంకేతికత ఎంతో వేగంగా పరుగులు పెడుతుంది. దీనికనుగుణంగా , పరుగులు పెడుతున్న మానవ చైతన్యం. ఆంగ్లభాషకు ప్రాధాన్యత పెరుగుతున్న తరుణంలో మాతృ భాషలు తమ జవసత్వాలను నిలుపుకుంటాయా , అన్న సందేహం అడుగడుగున తలెత్తవచ్చు. అనేకమంది విద్యావంతులు ఉద్యోగ రీత్యా పలురకాల ఉద్యోగ బాధ్యతలు నిర్వర్తిస్తున్నారు. వారికి తెలుగు భాషతోగాని, తెలుగు భాషావ్యవహారాలతో గాని సంబంధం పెట్టుకోవాల్సిన అవసరం లేదు. కాని వారి మాతృ భాష పట్ల, వున్న గౌరవంతో అనుక్షణం కనుగొంటున్న సాంకేతికతలో భాగంగా తెలుగు సాహిత్యంలో వచ్చిన అనేక ప్రక్రియలను, కథ, నవల, నాటకం, బాలసాహిత్యం, భారతం, భాగవతం, భగవద్గీత వంటి పలురకాలైన గ్రంథాలను, సాహిత్యాంశాలను డిజిటల్ రూపంలో భద్రపరిచారు.

దీనివల్ల రాబోవు తరాలవారు సాహిత్యంలో వచ్చిన ప్రతి అంశాన్ని చదువుకోగలుగుతారు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు భాషలో ప్రజలకు అత్యంత అనుబంధంగా వుండేవి పత్రికలు . పత్రిక చదవడంతో మొదలు సూర్యోదయం. మానవజీవితంలో ఉదయాన్నే పేపరు చేతికి తీసుకుని చదువుకోవాల్సిన అవసరం నేడు తగ్గిపోయింది. కారణం అంతర్జాలంలో అనేక గూళ్లు అవతరించాయి.

ఈనాడు, ఆంధ్ర జ్యోతి, ఆంధ్ర పత్రిక, మాగ్జటర్.కాం (Magzter.com), www.online_magazineshub.net లో అనేక తెలుగు మ్యాగజైన్స్ అందుబాటులోకి వచ్చాయి. ఆంధ్రభూమి , ఈనాడు వంటి మొదలైన పత్రికల్లో ప్రజల ఉపయోగార్థం ప్రాణాయామం, వంటలు, ఆహార పదార్థాలు, ఏది తినాలి, ఏది తినకూడదు, వాణిజ్య వార్తలు, బంగారం, వెండి ధరలు, పిల్లలు - చదువు, ఉద్యోగం పొందడానికి కావాల్సిన అర్హతలు , ఆరోగ్య చిట్కాలు, గృహశోభ, రైతుబంధు, అన్నదాత, రైతునేస్తం, క్రీడా వార్తలు, శృంగారానికి సంబంధించిన వార్తలు, ఆధ్యాత్మిక విషయాలు, దైవ భక్తి, వాస్తు శాస్త్రం, మూఢ నమ్మకాలపై అవగాహన కలిగించే అంశాలన్నీ అంతర్జాలం తెలుగు పాఠకలోకానికందిస్తుంది.

1. W3 newspapers:- పలు భాషలకు సంబంధించిన పత్రికలు , అందులో వచ్చే వార్తా విశేషాలు ఆంధ్రభూమి, ఆంధ్రజ్యోతి, సూర్య, సాక్షి, ఈ నాడు మొదలైనవి . తెలుగు T-V channels లంకెలు ద్వారా అంతర్జాలంలో చూడవచ్చు.

telugu_mirchi.com, [Malika . org](http://Malika.org), Telugu_100.com, enwikipedia.org, Justdial.com, మొదలైన లంకెలుద్వారా పత్రికలను ప్రజలకు చేరువచేసింది.

ఈ సౌలభ్యం వల్ల పత్రిక కోసం పొదున్నే ఎదురు చూడాల్సిన పని తప్పిపోయిందనే చెప్పాలి. ఎప్పుడు తీరిక దొరికితే అప్పుడు పత్రికను మొబైల్ ఫోనులో గాని, కంప్యూటరులో గాని చదువుకోవచ్చు. చదువు రాని వాళ్లు చదవడం రాదని బాధ పడవలసిన అవసరమే లేదు. వారు పత్రికలో దేన్ని చదవాలనుకొంటున్నారో దాన్ని సెలక్టు చేసుకోవాలి. అక్కడే వున్న స్పీకర్ గుర్తు వున్న బొమ్మను మీటితే చాలు అదే వార్తలను, కథలను చదివి వినిపిస్తుంది. ఇంతటి సౌలభ్యం తెలుగు వారికి ఉండేలా చేసింది నేటి సాంకేతికత.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

2. E-Books: పుస్తకాలు చదివితే మానవుని జ్ఞానం వికసిస్తుంది. కాని పుస్తకాలు చదవాలనుకున్నా వాటిని చదవడానికి సమయముండదు. కొన్ని పుస్తకాలు అందుబాటులో వుండవు. కొంతమంది చదవాలనుకున్నా, పుస్తకాలు కొనలేరు చదవలేరు. ఒకచోటు నుండి మరో చోటికి తీసుకుపోవాలన్నా ఇబ్బందిగా వుంటుంది. ఇలాంటి సమస్యలు ఉత్పన్నం కాకుండా అంతర్జాలంలో అనేక పుస్తకాలు సాఫ్ట్ (soft copies) అందుబాటులో వున్నాయి.

పుస్తకాన్ని చదవాలనుకొనే నిరక్షరాస్యులు సైతం ఆడియోబుక్ లను చదవవచ్చు. ఒక బటన్ నొక్కితే చాలు అదే చదివి వినిపిస్తుంది! అర్థం కాకపోతే మళ్ళీ మళ్ళీ చదివి వినిపిస్తుంది.

Grater telugu .com, PDF Drive. Net, Books.com ఇలా అనేక లంకెలనుండి పుస్తకాలను ఉచితంగా చదవవచ్చు. Telugu Thesis.com లో తెలుగు పుస్తకాలను అందిస్తుంది. ఆన్లైన్ గ్రంథాలయంగా గుర్తింపు పొందింది.

3. Learning Courses:- Online ద్వారా చదవాలనుకొనే ఆసక్తి వుండి, సమయం లేక అర్థిక వసతి లేకుండా వున్న వారు, వీలైనప్పుడు ఇతరుల పరభాషలను, పైథాన్, జావా ..మొదలైన అంశాలను Youtube ద్వారా నేర్చుకోవచ్చు. Swayam.com ఇందులో పలురకాల కోర్సులు అందుబాటులో వున్నాయి. ఈ కోర్సులలో చేరి ఒక సంవత్సరం పూర్తి చేసి మరల కళాశాలలో ద్వితీయ సంవత్సర విద్యార్థులుగా చేరవచ్చు. కోర్సు credits కు విలువ వుంటుంది. అతి తక్కువ ఫీజులతో అనేక కోర్సులను అందుబాటులో ఉన్నాయి. NTA ఆన్లైన్ కోర్సు, పలురకాల ఉన్నత చదువులకు సంబంధించిన పరీక్షలను నిర్వహిస్తుంది. ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే అనేక విశ్వవిద్యాలయాలు కూడా ఆన్లైన్ ద్వారా పలురకాల కోర్సులను అందుబాటులోకి తెచ్చింది.

4. అంతర్జాల మాధ్యమాలు (APPS): Computer, Smartphone, ఏదన్నా నెట్ బ్యాట్రెన్సు వేసుకుంటే మరో ప్రపంచంలో ఉన్న అత్యంత ఆధునికాంశాలను అధ్యయనం చేయగలిగే అవకాశాలు చాల వున్నాయి. Whatsapp, Instagram, twitter, facebook మొదలైనవి పలురకాల అంశాలను ప్రజలముందు ప్రత్యక్షం చేస్తుంది. ఈ యాప్ లు మాధ్యమాలుగా పని చేస్తాయి. ఇందులో సొంతంగా వీడియోలు, ప్రోగ్రాంలు చేసి డబ్బులు సంపాదించుకోవచ్చు. స్మార్ట్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఫోను వుంటే సరిపోతుంది. ఫేస్ బుక్ వంటి వేదికల మీద మాత్రమే ఏర్పాటు చేసిన చర్చా గోష్ఠుల సారాంశాన్ని ముఖ చిత్రాలను పంచుకోవచ్చు.

5. Mail: అంతర్జాల వేదికలో సమాచారాన్ని లేఖలను ఒకరి నుండి మరొకరికి తెలుగులోనే Mail చేయవచ్చు. వ్యక్తులకు పంపడానికి, వ్యక్తులు సంబంధిత సంస్థలకు మెయిల్ చేయవచ్చు. తెలుగు భాషలోనే మెయిల్ పంపుకునే అవకాశం వచ్చింది. తెలుగు ఖతులను fontలు గురజాడ, గిడుగు పేర్లతో యునికోడ్ ఫాంట్స్ అనేకం అందుబాటులోకి వచ్చాయి.

6. వికీపీడియా: మనకు తెలియని విషయాలను Encyclopedia ద్వారా తెలుసుకోవచ్చు. విజ్ఞాన సర్వస్వాలు గ్రంథాలయానికెళ్లి చదువుకోవాలి. రోజులు మారాయి.

ప్రపంచీకరణలో విజ్ఞాన్నంతటినీ అంతర్జాలంలో <http://te.wikipedia.org> లో భద్ర పరిచారు. మనకు కావాల్సిన అంశాన్ని google serch లో type చేస్తే చాలు దానికి సంబంధించిన సమారాచారం పరిశోధనలు, ఫలితాలు కొనసాగింపు వంటి అనేక విషయాలు అందుబాటులో వుంటాయి.

వికీపీడియాలో మనకు తెలియని విషయాలు అనేకం మన ముందుంచాయి., తెలుగుకి సంబంధించిన పలు అంశాలు వికీపీడియా లో చూడవచ్చు. <http://te.wikisource.org>, <http://te.wiktionary.org> వంటి లంకెలు తెలుగు భాషకు సంబంధించిన భాషను, దాని మూలాలను తెలియ జేస్తుంది.

7. అనువాదం:- Translation' చేయడానికి అనువాదకునికి రెండు భాషలు తెలిసుండాలి. సాంకేతికతలో సాధించాను అభివృద్ధి google translation ద్వారా తెలుగు నుండి ఏ భాషలోకైనా అనువదించి చదువు కొనే అవకాశం లభించింది. తమిళనాడు ఉత్తర భారతదేశం వైపు వెళ్లినపుడు తమిళం, హిందీ పేర్లను, ఊరు పేర్లను గూగుల్ ట్రాన్స్లేట్ ద్వారా అనువదించుకొని మన భాషలోనే చదువుకొనే వెసులుబాటు కల్పించింది.

తెలుగు వ్యవహారాలు ఆంగ్లంలోకి అనువదించాల్సిన అంశం ఏదైనా వుంటే దాన్ని google translate ద్వారా అనువదించుకొని చదువుకోవచ్చు. సాంకేతికత నేడు ఎంతో సౌలభ్యాన్నందించింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

8. Money transfer: తెలుగు వ్యవహారాలు ఒక దేశం నుండి మరో దేశం వెళ్లి చదువుకొనే వారికి డబ్బులు పంపాలంటే సులభంగా పంపుకోగలుగుతున్నారు. అంతర్జాలంలో ఇలా చెప్పుకుంటూపోతే చాలా అంశాలు అంతర్జాల వేదిక మీద ప్రత్యక్షమవుతాయి.

9. బాల సాహిత్యం:- పుస్తకాల్లో రంగు రంగు చిత్రాలతో వేసిన బొమ్మలు పిల్లల్ని ఆకర్షిస్తాయి. పెద్దవాళ్లు పిల్లలకు చెప్తే వింటారు. కానీ నేడు రెండు, మూడేళ్లు పిల్లలే స్వయంగా బాల గేయాలను వింటూ ఆనందిస్తారు. కథలు వింటూ నిదురపోతున్నారంటే ఆశ్చర్య పోవాల్సిన పనిలేదు. పుస్తకంలోకంటే అంతర్జాలంలో అత్యంత ఆసక్తి గలిపే రంగు రంగుల బొమ్మలు పిల్లలను ఆహ్లాదానికి గురిచేస్తున్నాయి. సిరిమల్లే బాల ఆవకాయ. కాం , కొత్తపల్లి. ఇన్, మనందరి. కాం, తెలుగుకార్నర్. కాం లలో బాలసాహిత్యం మెండుగా అందుబాటులో వుంది.

10. ఆహారం - అలవాట్లు :- నేడు ఆహారపుటలవాట్లుచిన్నలకు, పెద్దలకు వేరు వేరుగా వుంటున్నాయి. చిరుతిండ్లు తక్కువ బడ్జెట్టులో ఎలా తయారు చేసుకోవాలో అంతర్జాలంలో వింటూ వంటలు చేసే తెలుగు ప్రజలెందరో వున్నారు. తిన్న ఆహారం వలన రోగాలు రాకుండా పూర్తిగా జీర్ణమై అరోగ్యాన్ని పంచే వ్యాయామాలు, ఆరోగ్య సూత్రాలు, రోగాలకు తగ్గడానికి ఉపయోగించే మందులు మొదలైనవన్నీ అంతర్జాలం తెలుగు భాషాభిమానులకు చేరువ చేసింది.

11. కథ :- చిన్నయసురి పంచతంత్ర కథలు బేతతాలథాతో పాటు భారత, భాగవత కథలు ఆడియో, వీడియో కథలు అంతర్జాలంలో తెలుగు పాఠక లోకాన్ని అలరిస్తున్నాయి. కథతో పాటు నవల, నాటకం, వివిధ భాగాలుగా విభజించి ఒక్కో రోజు ఒక్కో ఘట్టం ప్రసారం చేయడం వలన, ప్రాచీన కవుల సాహిత్యం, ఆధునిక సాహిత్యానికి సంబంధించినవన్నీ అందుబాటులో వున్నాయి.

12. జానపద సాహిత్యం:- జానపదులు శ్రమలు పోగొట్టుకోడానికి పాడుకొనే పాటలు, చెప్పుకునే కథలు, నృత్యాలు మారుమూల ప్రాంతాల్లో జరిగేవి కూడా అంతర్జాలంలో అందుబాటులో వున్నాయి. కొంతమంది Youtube, Instagram లలో తాము పాడిన పాటలు, నృత్యాలు అందరికీ చేరువచేస్తున్నారు. దీని వల్ల ఆర్థిక లాభాలు పొందుతున్నారు. ప్రపంచీకరణలో భాగంగా

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

దనిక పేద బేదం లేకుండా అంతర్జాలం నుండి ప్రసారమవుతున్న కార్యక్రమమును చూస్తూ విజ్ఞానాన్ని పెంపొందించుకుంటూ ఆహ్లాదకరమైన జీవితాన్ని గడుపుతున్నారు.

ముగింపు: తెలుగు సాహిత్యం పుస్తకాల రూపంలో ప్రచురమైన దానికన్నా అంతర్జాల వేదిక మీద ఎక్కువ పుస్తకాలు - సాహితీప్రక్రియలు (soft copy) అందుబాటులో ఉన్నాయి. 'మహాభారతం' ప్రశ్నల రూపంలో సిలికానాంధ్ర వాళ్లు పిల్లలకు సులభంగా అర్థమయ్యేలా తెలుగులో సులభంగా సృజించారు. [dir. jalleda.com](http://dir.jalleda.com)లో తెలుగు సైట్ల వివరాలు దొరుకుతాయి. నాటకాలు, నవలలు, జానపద గేయాలు, బాల సాహిత్యం అంతర్జాల వేదికపై

ఆంగ్ల భాషకు ఏ మాత్రం తీసి పోని విధంగా వున్నాయి. భాషాంశాలు (Linguistics) నిఘంటువులను తయారు చేయడమేకాకుండా (Central University Hyderabad)వారు అక్షరాలను, పదాల ఉచ్చారణను , దాని ప్రయోగ వివరాలను తెలుసుకోవచ్చు. ఒక పదం సెలెక్ట్ చేస్తే చాలు దానికి సంబంధించిన చరిత్ర మొత్తం వస్తుంది.

నేటి సమాజంలో అంతర్జాలం ఒక ప్రత్యేక అంశంగా వుంది. తెలుగుభాషా వ్యవహారాలు తమకు కావాల్సిన విషయాలను Download చేసుకొంటూ సాంకేతిక నైపుణ్యాన్ని వృద్ధి చేసుకుంటున్నారు. వాట్సాప్, ఇన్స్టాగ్రాం, యూటూబ్ - ఫేసు బుక్ వంటి మాధ్యమాలలో తెలుగు సాహిత్యాంశాలను సామాన్య పాఠకులు పోస్టు చేస్తూ అనేక మంది చదువుకొనేలా అంతర్జాల వేదిక ప్రకాశిస్తుంది.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. పద్మప్రియ జి. అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహితీ సౌరభం - ప్రచురణ - డి.కె.డబ్ల్యూ కళాశాల.తెలుగు శాఖ - ముద్రణ, జూలై 2017.
2. శ్రీధర్ నల్లమలుపు - కంప్యూటర్ ఎలా -
3. లక్ష్మణరావు పి.వి. - కంప్యూటర్ తెరపై తెలుగు తళుకులు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్య విశ్లేషణలో డేటా సైన్స్ మరియు యంత్ర అభ్యాసం పాత్ర

డా. కోలా శేఖర్

తెలుగు శాఖాధ్యక్షులు,

ఆంధ్ర లోయాల కళాశాల, విజయవాడ. 9441441097

1. **పీఠిక:** సాహిత్యం, మానవజాతి యొక్క భావోద్వేగాల, ఆలోచనల, మరియు సంస్కృతికి ఒక ప్రతిబింబం. తరతరాలుగా, సాహిత్య విమర్శకులు తమ పరిజ్ఞానం, భాషా నైపుణ్యం మరియు వ్యక్తిగత రసానుభూతితో రచనలను విశ్లేషిస్తూ వచ్చారు. కానీ ఆధునిక యుగంలో, సాంకేతిక విప్లవం అన్ని రంగాలనూ ప్రభావితం చేసినట్లుగానే, సాహిత్య విశ్లేషణనూ ప్రభావితం చేస్తోంది. ఈ క్రమంలోనే, డేటా సైన్స్ మరియు యంత్ర అభ్యాసం అనే నూతన సాంకేతికతలు సాహిత్య అధ్యయనంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నాయి.

ఈ పత్రం యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశ్యం, డిజిటల్ యుగంలో తెలుగు సాహిత్యాన్ని విశ్లేషించడానికి సాంప్రదాయ విమర్శ పద్ధతులకు అదనంగా ఈ ఆధునిక సాధనాలను ఎలా ఉపయోగించవచ్చో పరిశీలించడం. సాహిత్య విమర్శ అనేది కేవలం కొన్ని రచనలను చదివి, వాటిపై అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించడం మాత్రమే కాదు, పెద్ద మొత్తంలో ఉన్న సాహిత్యం నుంచి అంతర్గత నమూనాలను, ట్రెండ్స్‌ను మరియు భాషా పరిణామాన్ని అర్థం చేసుకోవడం కూడా. డేటా సైన్స్ మరియు యంత్ర అభ్యాసం ఈ లక్ష్యాలను సాధించడానికి ఒక నూతన మార్గాన్ని చూపుతాయి.

2. **సాహిత్య విశ్లేషణలో డేటా సైన్స్ పాత్ర** సాహిత్య విశ్లేషణలో డేటా సైన్స్ ప్రవేశించడానికి ప్రధాన కారణం, ఇప్పుడు అందుబాటులో ఉన్న డిజిటలైజ్డ్ పాఠ్యాంశాల భారీ పరిమాణం. వేలకొలది నవలలు, లక్షల కొలది కవితలు, మరియు అసంఖ్యాకమైన వ్యాసాలను ఒక వ్యక్తి చదివి విశ్లేషించడం అసాధ్యం. ఇక్కడ "డిజిటల్ హ్యూమానిటీస్" అనే కొత్త రంగం పుట్టుకొచ్చింది. డేటా సైన్స్ ఈ రంగంలో ఒక ముఖ్యమైన సాధనం.

మనం ఒక పద్య సంకలనాన్ని తీసుకున్నప్పుడు, డేటా సైన్స్ పద్ధతులను ఉపయోగించి అందులో ఏ పదాలు ఎక్కువసార్లు వాడబడ్డాయి, ఏ పదాల తర్వాత ఏ పదాలు ఎక్కువగా

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వస్తాయి వంటి వాటిని గణాంకపరంగా విశ్లేషించవచ్చు. దీని ద్వారా, ఒక కవి యొక్క ప్రధాన థీమ్స్ లేదా భాషా శైలిని సులభంగా అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఉదాహరణకు, శ్రీశ్రీ మహాప్రస్థానంలో "జగన్నాథ రథచక్రాలు" అనే పదం ఎంత తరచుగా వాడబడిందో, దాని చుట్టూ ఉన్న పదాలు ఏమిటో విశ్లేషించడం ద్వారా అతని కవిత్వంలోని విప్లవాత్మక భావనలను మరింత లోతుగా అర్థం చేసుకోవచ్చు.

3. యంత్ర అభ్యాసం మరియు దాని ఉపయోగాలు: యంత్ర అభ్యాసం అనేది ఒక అడుగు ముందుకు వేసిన ప్రక్రియ. ఇది కేవలం గణాంకాలను చూపించడం కాకుండా, డేటాలో దాగి ఉన్న సంక్లిష్టమైన నమూనాలను నేర్చుకుని, దాని ఆధారంగా భవిష్యత్తు అంచనాలు వేయగలదు. సాహిత్య విశ్లేషణలో దీనికి అనేక ఉపయోగాలు ఉన్నాయి.

- **భాషా నమూనాల గుర్తింపు:** ప్రతి రచయితకు ఒక ప్రత్యేకమైన శైలి ఉంటుంది. ఆ శైలిని, వారు వాడిన పదాల సంఖ్య, వాక్యాల నిర్మాణం మరియు పదాంత ప్రాసల ఆధారంగా యంత్ర అభ్యాసం అల్గోరిథమ్లు గుర్తించగలవు. ఉదాహరణకు, విశ్వనాథ సత్యనారాయణ గారి "వేయిపడగలు"లో ఉన్న సంక్లిష్టమైన, దీర్ఘ వాక్యాలకు, లేదా ముద్దుకృష్ణ "అనార్కలి"లో ఉన్న సరళమైన, సంభాషణాత్మక శైలికి మధ్య ఉన్న భేదాన్ని ఒక యంత్రం అద్భుతంగా గుర్తించగలదు. ఇది **సంతకం-గుర్తింపు** వంటి పరిశోధనలకు కూడా ఉపయోగపడుతుంది.
- **భావ విశ్లేషణ:** ఒక నవలలోని పాత్రల భావోద్వేగాలను ట్రాక్ చేయగలదు. ఉదాహరణకు, నవలలో ఒక పాత్ర ప్రయాణంలో దాని సంతోషం, దుఃఖం, లేదా కోపం ఎప్పుడు పెరుగుతాయి, ఎప్పుడు తగ్గుతాయి అని విశ్లేషించి ఒక గ్రాఫ్ గా చూపించవచ్చు. ఇది పాత్ర చిత్రణను మరింత లోతుగా అర్థం చేసుకోవడానికి వీలు కల్పిస్తుంది.
- **థీమ్ డిటెక్షన్:** ఒక కవితా సంకలనాన్ని యంత్రానికి ఇస్తే, అది స్వయంచాలకంగా అందులో ఉన్న థీమ్లను గుర్తించగలదు. ఉదాహరణకు, "ప్రకృతి", "ప్రేమ", "దేశభక్తి" వంటి థీమ్లను గుర్తించి, వాటి పొనాపున్యాన్ని కూడా తెలియజేయగలదు.

4. ఆచరణాత్మక ఉదాహరణలు: తెలుగు సాహిత్యంలో ఈ పద్ధతులను ఎలా ఉపయోగించవచ్చో కొన్ని ఉదాహరణలు చూద్దాం.

- **శ్రీనాథుడి పద్యాలు:** శ్రీనాథుడి పద్యాలను డేటాబేస్లో నిక్షిప్తం చేసి, అతని రచనలలో ఏ పదబంధాలు ఎక్కువసార్లు వాడబడ్డాయి, ఆయన ఏ ప్రాంతాలను వర్ణించడానికి ఏ

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

రకమైన పదజాలం వాడారు అని విశ్లేషించవచ్చు. ఇది అతని కవిత్వ శైలిని మాత్రమే కాకుండా, నాటి సమాజంపై ఒక నూతన దృక్పథాన్ని ఇస్తుంది.

- **ప్రబంధ కవుల విశ్లేషణ:** అల్లసాని పెద్దన, నంది తిమ్మన, పింగళి సూరన వంటి ప్రబంధ కవుల రచనలను ఒక డేటా సెట్‌గా తీసుకుని, వారి భాషా శైలిలో ఉన్న సూక్ష్మ భేదాలను యంత్ర అభ్యాసం ద్వారా గుర్తించవచ్చు. ఇది వారి కవిత్వ ప్రత్యేకతలను మరింత శాస్త్రీయంగా నిరూపిస్తుంది.
- **ఆధునిక సాహిత్యం:** ఆధునిక తెలుగు కవులైన కృష్ణశాస్త్రి, విశ్వనాథ, దాశరథిల రచనలలోని భావ విశ్లేషణను యంత్రం ద్వారా చేయవచ్చు. ఇది ఒక కవి యొక్క సృజనాత్మక పరిణామ క్రమాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి సహాయపడుతుంది.

5. **సవాళ్ళు మరియు పరిమితులు:** ఈ సాంకేతికతకు ఎన్నో ఉపయోగాలు ఉన్నప్పటికీ, కొన్ని ప్రధాన సవాళ్ళు కూడా ఉన్నాయి.

- **భాషా సంక్లిష్టత:** తెలుగు భాషలో ఉన్న సంధి, సమాసాలు, విభక్తులు మరియు పదాల అనేక అర్థాలు యంత్రానికి ఒక సవాలుగా నిలుస్తాయి. ఒక పదం సందర్భాన్ని బట్టి వేర్వేరు అర్థాలను ఇవ్వగలదు, దీనిని అర్థం చేసుకోవడానికి యంత్రాలకు శిక్షణ ఇవ్వడం కష్టం.
- **డేటా లభ్యత:** ప్రామాణికమైన, భారీ మొత్తంలో డిజిటలైజ్ చేయబడిన తెలుగు సాహిత్య డేటా ఇంకా పూర్తిగా అందుబాటులో లేదు. పాత గ్రంథాలను డిజిటలైజ్ చేయడంలో ఉన్న సాంకేతిక మరియు ఆర్థిక సమస్యలు దీనికి కారణం.
- **యంత్రాల పరిమితి:** ఒక యంత్రం కేవలం గణాంక నమూనాలను మాత్రమే విశ్లేషించగలదు. అది సాహిత్యం యొక్క ఆత్మను, రసానుభూతిని, లేదా కవి అంతరంగాన్ని అర్థం చేసుకోలేదు. ఒక పద్యం చదివినప్పుడు మనకు కలిగే అనుభూతిని అది పొందలేదు. కాబట్టి, ఇది మానవ విమర్శకు ప్రత్యామ్నాయం కాదు, కేవలం ఒక సహాయక సాధనం మాత్రమే.

6. **ముగింపు:** తెలుగు సాహిత్య విశ్లేషణలో డేటా సైన్స్ మరియు యంత్ర అభ్యాసం యొక్క పాత్ర ఒక కొత్త అధ్యాయానికి నాంది పలికింది. సాంప్రదాయ సాహిత్య విమర్శకుడు మరియు డేటా సైంటిస్టు కలిసి పనిచేసినప్పుడు, ఇద్దరి పరిజ్ఞానం కలసి అద్భుతమైన ఫలితాలను

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాధించవచ్చు. భవిష్యత్తులో, మన పాత సాహిత్య గ్రంథాలను డిజిటలైజ్ చేసి, వాటిపై యంత్ర అభ్యాస అల్గోరిథమ్లను ఉపయోగించడం ద్వారా అసంఖ్యాకమైన నూతన పరిశోధనలకు అవకాశం లభిస్తుంది.

ఈ సాంకేతికతలు తెలుగు సాహిత్య పరిశోధనకు ఒక కొత్త దిశను, లోతును అందిస్తాయి. కానీ మనం ఎప్పుడూ గుర్తుంచుకోవలసిన విషయం ఏమిటంటే, ఈ సాధనాలు కేవలం పదునైన కత్తులు లాంటివి. వాటిని ఎలా ఉపయోగించాలనేది మానవ విమర్శకుడి చేతిలోనే ఉంటుంది. ఎందుకంటే, సాహిత్యంలోని మానవీయ కోణాన్ని, దానిలోని రసానుభూతిని యంత్రం ఎప్పటికీ గ్రహించలేదు, అది కేవలం మన పరిశోధనకు ఒక సాధనంగా మాత్రమే ఉపయోగపడుతుంది.

7. అనుబంధం

- **డేటా సైన్స్ (Data Science):** సంక్లిష్టమైన డేటా నుంచి అంతర్దృష్టులను, విజ్ఞానాన్ని సేకరించడానికి శాస్త్రీయ పద్ధతులు, అల్గోరిథమ్లు మరియు ప్రక్రియలను ఉపయోగించే ఒక బహుళ-విషయ శాస్త్రం.
- **యంత్ర అభ్యాసం (Machine Learning):** కంప్యూటర్లు ప్రోగ్రామ్ చేయకుండానే స్వయంగా డేటా నుంచి నేర్చుకుని, అంచనాలు వేయడానికి వీలు కల్పించే కృత్రిమ మేధస్సు (AI) యొక్క ఒక విభాగం.
- **పాఠ్య వర్గీకరణ (Text Classification):** ఒక పాఠ్యాన్ని దానిలోని కంటెంట్ ఆధారంగా నిర్దిష్ట వర్గానికి (ఉదా. వార్త, కవిత్యం, వ్యాసం) కేటాయించే ప్రక్రియ.
- **సెంటిమెంట్ అనాలిసిస్ (Sentiment Analysis):** ఒక పాఠ్యంలోని భావోద్వేగాలను (సంతోషం, దుఃఖం, కోపం వంటివి) విశ్లేషించడం.
- **నేచురల్ లాంగ్వేజ్ ప్రాసెసింగ్ (NLP):** కంప్యూటర్లు మానవ భాషను అర్థం చేసుకోవడానికి, విశ్లేషించడానికి మరియు రూపొందించడానికి ఉపయోగించే సాంకేతికత.
- **పదాల పౌనఃపున్యం (Word Frequency):** ఒక పాఠ్యంలో ఒక పదం ఎన్నిసార్లు వాడబడింది అని లెక్కించడం.
- **డిజిటల్ హ్యూమానిటీస్ (Digital Humanities):** సాంకేతిక సాధనాలను ఉపయోగించి మానవ శాస్త్రాలను (సాహిత్యం, చరిత్ర వంటివి) అధ్యయనం చేసే ఒక నూతన రంగం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఆధార గ్రంథాలు:

1. లక్ష్మీనారాయణ, దాద్ల. (2017). సాహిత్య పరిశోధనా కళ: విధానం. ఈ పుస్తకం పరిశోధనా పద్ధతులను, ముఖ్యంగా సాహిత్య విశ్లేషణలో అవలంబించాల్సిన విధానాలను వివరిస్తుంది.
2. నాగయ్య, జి. (2010). తెలుగు పరిశోధనా రంగం: సమస్యలు - పరిష్కారాలు. తెలుగులో పరిశోధన చేస్తున్నవారికి ఎదురయ్యే సవాళ్లను విశ్లేషించే గ్రంథం.
3. కంప్యూటేషనల్ లింగ్విస్టిక్స్, డేటా సైన్స్ మరియు నేచురల్ లాంగ్వేజ్ ప్రొసెసింగ్ (NLP)
4. Jurafsky, Dan, and James H. Martin. (2009). Speech and Language Processing: An Introduction to Natural Language Processing, Computational Linguistics, and Speech Recognition.
5. Manning, Christopher D., and Hinrich Schütze. (1999). Foundations of Statistical Natural Language Processing. ఈ పుస్తకం గణాంక పద్ధతులు భాషా విశ్లేషణలో ఎలా ఉపయోగపడతాయో వివరిస్తుంది.
7. ఇంటర్నెట్ ఆధారిత వనరులు మరియు ఉపకరణాలు (Internet-based Resources and Tools)
8. వికీపీడియా (తెలుగు): తెలుగులో వివిధ సాంకేతిక పదాలకు, సిద్ధాంతాలకు సంబంధించిన సమాచారం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు భాషా పరిరక్షణ నిలయం - సాంకేతికత

డా. బండారి ప్రేమ్ కుమార్

సహాయ ఆచార్యులు, తెలుగు శాఖ.

తెలంగాణ సారస్వత పరిషత్ ప్రాచ్య కళాశాల, హైదరాబాద్.

9492788752

bandari.premkumar2014@gmail.com

ఉపోద్ఘాతం: సమాజంలో వస్తున్న మార్పులకు అనుగుణంగా భాష కూడా ఎన్నో మార్పులకు లోనవుతూ వస్తుంది. అటువంటి కాలానుక్రమంలో అభివృద్ధి పేరిట వచ్చిన పరిణామమే సాంకేతికత. ఈ సాంకేతికతను సరైన మార్గంలో వినియోగించుకుంటే అద్భుతాలను చూడవచ్చనేది అక్షర సత్యం. మన భాష, సాంకేతికతను జీవించుకున్నట్లయితే మృతభాషల కోవలో చేరకుండా కాపాడుకున్న వాళ్ళమవుతాం. మన భాష, అస్తిత్వం, మనుగడ ప్రస్ఫార్యం అవుతుందేమోనన్న సంశయంలో కొట్టుమిట్టాడకుండా భాష, సంస్కృతి, సాహిత్యాలను ప్రపంచవ్యాప్తంగా విస్తృత పరిచినవాళ్ళమవుతాం.

నేను పరిశోధనలో భాగంగా ఎంతోమంది రచయితలను కలిసి, వారి రచనల గురించి అడిగినప్పుడు, చాలా మంది రచయితలు తమ రచనలు, ప్రస్తుతం అందుబాటులో లేవని చెప్పడం జరిగింది. నాలాగే ఎంతోమంది పరిశోధకులు సరైన సమాచారం లభ్యం కాకపోవడంతో, పరిశోధనా అంశాల్ని మార్చుకోవడమో? లేదా పరిశోధన సమగ్రంగా పూర్తి చేయలేకపోవడం వంటి అనేక సమస్యల్ని ఎదుర్కొన్నట్టు తెలిసింది. ఆర్థిక స్తోమత కలిగిన రచయితలు వారి రచనలను ముద్రించి, పాఠకులకానికి అందుబాటులోకి తీసుకు రాగలిగారు. ఆర్థిక సౌలభ్యం లేని రచయితల రచనలు కాలగర్భంలో కలిసిపోయాయి. ఎంతోమంది రచయితల విశిష్టమైన గ్రంథాలు పాఠకులకు అందకుండా పోతున్నాయి. పరిశోధనలో ఇటువంటి సమస్యలు తలెత్తడానికి ప్రధాన కారణం, ఆ రచయితలు సాంకేతికతను అందిపుచ్చుకోకపోవటమే అని తెలిసింది. అందుకే నా ఈ పరిశోధన పత్రంలో భాషా పరిరక్షణకు భాషను విశ్వవ్యాప్తం చేయడానికి ఏ పద్ధతులను అనుసరిస్తే, సాంకేతికతను అందుకోగలమో? ఈ వ్యాసం ద్వారా తెలియజేశాను.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సృజనాత్మక ప్రక్రియలైనటువంటి కథ, నవల, నాటకం, కవిత్వం వంటి ఇతర ప్రక్రియల్లో రచనలు చేసిన వారి స్వీయ రచనలను, ఏదైనా ఒక ప్రత్యేకమైన వెబ్సైట్లో, బ్లాగులో ఒక నిర్దిష్టమైన ప్రక్రియను కేటాయించి, నిర్వహించినట్లయితే ఆయా రచనలు భద్రపరచబడి, పాఠకులకు, భావి పరిశోధకులకు ఎప్పటికీ అందుబాటులో ఉండే అవకాశం ఉంటుంది.

ఒక ఉమ్మడి బ్లాగు ఉన్నట్లయితే, దాని నిర్వాహకులు, రచయితల రచనల్ని అప్లోడ్ చేసుకునే యాక్సిస్ కలిగిస్తే బాగుంటుంది. ఆయా రచయితల రచనల్ని ఎవరు కాపీ చేయకుండా, హామీ పత్రం కూడా జతచేసి, బ్లాగులో పొందుపరిచినట్లయితే వారి రచనలకు శాశ్వతత్వం చేకూరుతుంది. పి.డి.ఎఫ్ ల రూపంలో ఉచితంగా డౌన్లోడ్ చేసుకునే వెసులుబాటు కల్పించినట్లయితే, సులభంగా పాఠకుల చేతుకు చేరతాయి. కొంతమంది రచయితలు తమ స్వంత బ్లాగులు నడుపుతున్నారు. ఇది ఆహ్వానించదగ్గ పరిణామమే కానీ, బ్లాగు నిర్వహణ తెలియని వాళ్ళ సౌలభ్యార్థం ఉమ్మడి బ్లాగు అందుబాటులోకి తీసుకు రావలసిన ఆవశ్యకత ఉంది. తద్వారా రచయితల రచనలు భద్రపరచబడి, చదువరులకు అందుబాటులో ఉంటాయి.

ఎన్నో అమూల్యమైన, విలువైన, ఉత్తమమైన గ్రంథాలను ప్రచురించడానికి, భాషా పరిరక్షణకై కృషి చేసే ముద్రణ సంస్థలన్నీ పుంఖాను పుంఖాలుగా పుట్టుకొచ్చాయి. ఇది సాహిత్యాన్ని విస్తృతం చేసే మార్గాలలో ఉత్తమమైనది. ముద్రణ సంస్థల కృషి ఎనలేనిది. కానీ ముద్రణా సంస్థలు మరికొంత చొరవ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ముద్రించే బాధ్యతతో పాటు, ఆయా సంస్థల ఆధ్వర్యంలో ప్రచురణకు నోచుకున్న పుస్తకాలను డిజిటలైజేషన్ చేయాలి. డిజిటలైజేషన్ చేసిన పుస్తకాలకు ఒక వెబ్సైట్ నిర్వహించి అందులో అప్లోడ్ చేయాలి. ఉచితంగా డౌన్లోడ్ చేసుకునే అవకాశాన్ని కల్పించాలి. కొంత లోతుగా ఆలోచిస్తే కాస్త ధనార్జనను పక్కన పెట్టినట్లయితే, పుస్తకాలు కొనుక్కోలేని పాఠకులకు ఉచితంగా పుస్తకాలు అందించినట్లు అవుతుంది. పుస్తక పరనాసక్తిని పెంపొందించవచ్చు. తద్వారా భాష, సంస్కృతి, సాహిత్యాలు అంతరించిపోకుండా ఒక తరం నుంచి మరో తరానికి అందించబడతాయి. "వెబ్సైట్ అనేది పబ్లిక్ గా యాక్సెస్ చేయగల ఒక డొమైన్ పేరును పంచుకునే ఇంటర్ లింక్డ్ వెబ్ పేజీల సమాహారం" (అంతర్జాలంలో తెలుగు భాషా సాహిత్యాలు, గణేష్, గొల్లపల్లి. పుట.4)

పరిశోధనా అంశాలకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని నిక్షిప్తం చేసే ఒక మంచి బృహత్తరమైన కార్యాన్ని నిర్వహిస్తున్న శోధ్ గంగ లాంటి వెబ్సైట్స్ ఇంకా విస్తృతంగా నిర్వహిస్తే బాగుంటుంది. కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయాల పరిశోధనలకు సంబంధించిన సమాచారంతోపాటు, వివిధ విశ్వవిద్యాలయాల పరిశోధన సమాచారాన్ని కొంతవరకు శోధ్ గంగ భద్రపరుస్తుంది. ప్రతి

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

విశ్వవిద్యాలయం పరిశోధనల్లో ఎంత ప్రామాణికతను పాటిస్తుందో, అదేవిధంగా పరిశోధనలకు సంబంధించిన సమగ్ర సమాచారాన్ని కూడా ఆయా విశ్వవిద్యాలయాలు బాధ్యతగా భావించి తమ వెబ్సైట్లో పొందుపరిస్తే బాగుంటుంది. ఈ సిద్ధాంత గ్రంథాల సమాచారం వెబ్సైట్లో అందుబాటులో ఉన్నట్లయితే ఏ అంశాలపై పరిశోధనలు జరిగాయో? ఏ పరిశోధన అంశాలు రిజిస్ట్రేషన్ అయ్యాయో? ఆయా విశ్వవిద్యాలయాల పర్యవేక్షకులకు, పరిశోధకులకు తెలిసే అవకాశం ఉంటుంది. తద్వారా ఒక పరిశోధన అంశంపై పునః పరిశోధనలు జరగకుండా నిరోధించవచ్చు. ప్రతి సంవత్సరం ఆయా విశ్వవిద్యాలయాలు, పరిశోధనకు సంబంధించిన పూర్తిసమాచారాన్ని, విశ్వవిద్యాలయ వెబ్సైట్లో అప్లోడ్ చేయాలి. తద్వారా భావి పరిశోధకులకు, పరిశోధన అంశం గురించి పూర్తి సమాచారం తెలుసుకునే వెసులుబాటు ఉంటుంది. పరిశోధకుడికి తన పరిశోధన పట్ల ఒక అవగాహన ఏర్పడుతుంది.

రచయిత తన రచనను ఎంతో భావోద్వేగంతో రాసుకుంటాడు. రాసేటప్పుడు తగు జాగ్రత్తలు పాటించి, పాఠకులతో మాట్లాడుతున్నట్టుగానే భాషకు శబ్ద సౌందర్యాన్ని, పదవిరుపులను మేళవించి, భాషలో ప్రాధాన్యతను సంతరించుకునే విరామచిహ్నము, కామ, ఇన్వెంటిడ్ కామ, కొటేషన్స్ వంటి ప్రయోగాలను సందర్భానుసారంగా ప్రయోగిస్తాడు. రచయిత లిఖిత రూపంలో ఇచ్చిన కావీ, పాఠకులకు చదువుకోవడానికి ఎంతో అర్థవంతంగా, భావయుక్తంగా ఉంటుంది. కానీ డిజిటలైజేషన్ రూపంలో భద్రపరచాలంటే మాత్రం టైప్ చేయాల్సిందే. టైప్ రైటర్ తో చేయిస్తే, వాళ్ళకు భాషలోని మాధుర్యం, భావసాంద్రత తెలియక ఎన్నో అక్షర దోషాలతో టైపింగ్ చేసే ఆస్కారం ఉంటుంది. కాబట్టి రచయిత కాస్త సాంకేతికతను అందుకుంటే , భాషా దోషాలను సరిచేసుకో గలుగుతారు. ఈమధ్య కాస్త సాంకేతికత మెరుగైన సందర్భంలో G board వంటి యాప్ లను ఉపయోగించి, తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్లు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. లిప్యంతరీకరణ, భాషాంతరీకరణ, అంటూ, యూనికోడ్ లో టైపింగ్ చేసే సౌలభ్యాలు వచ్చాయి.వీటి ద్వారా కొంతమేరకు అక్షర దోషాలు లేకుండా టైప్ చేసే వెసులుబాటు ఉంది. కానీ మాండలిక భాషల్లో రచనలు చేయాలంటే మాత్రం ఈ సాఫ్ట్వేర్స్ పనితీరు అంత మెరుగ్గా లేవు. రచనలకు వస్తువు ఎంత ముఖ్యమైనదో భాష ,ఎంచుకునే యాస అంతే ముఖ్యం. కాబట్టి మాండలిక భాషల్లో రచనలు టైప్ చేసేందుకు, వాయిస్ టైపింగ్ చేసేందుకు మరింత మెరుగైన యాప్స్ అందుబాటులోకి రావాల్సిన అవసరం ఉంది.

నిఘంటువుల ద్వారా భాషా సంపద భద్రపరచబడుతుంది. అటువంటి నిఘంటువులు కాలాను క్రమంలో విస్తృతంగా మాండలిక పదకోశాలు, వృత్తి పదకోశాలు అంటూ ఎన్నో

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

పుట్టుకొచ్చాయి. ఒక పదం యొక్క విస్తృత అర్థాన్ని బోధించే నిఘంటువులు తర్వాతి తరానికి కూడా అందాలి అంటే, డిజిటలైజేషన్ చేయాలి. కొన్ని నిఘంటువులు ఉదాహరణకి శబ్దరత్నాకరం, బ్రౌన్ నిఘంటువుల వంటివి డిజిటలైజేషన్ రూపంలో మనకు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. కానీ మరిన్ని నిఘంటువులు డిజిటలైజేషన్ కావాల్సి ఉంది. ఇలా చేసినట్లయితే మన భాష సోబగులను తర్వాతి తరాలకు అందజేసిన వాళ్లమవుతాం. అంతర్జాలంలో విభిన్న మాండలిక, వృత్తిపదకోశాలు అందుబాటులో ఉండడం వల్ల, భాష సాహిత్యాలను అధ్యయనం చేసే వారికి, పరిశోధక విద్యార్థులకు ఈ అంతర్జాల నిఘంటువులు ఎంతగానో ఉపయోగపడతాయి. ఇటువంటి నిఘంటువులకు సంబంధించిన ఆంధ్రభారతి వంటి వెబ్సైట్స్ ని అప్లైడ్ చేసేందుకు పరిశోధక విద్యార్థులకు అవకాశం ఇవ్వాలి. భాష పరిణామక్రమంలో ఎన్నో నూతన పదాలు వచ్చి చేరుతున్నాయి. వాటి అర్థాలు భావితరాలకు తెలిసే అవకాశం నిఘంటువుల ద్వారా కలుగుతుంది. కాబట్టి నిఘంటువులకు సంబంధించిన వెబ్ సైట్స్ ని ఎప్పటికప్పుడు అప్లైడ్ చేస్తూ ఉన్నట్లయితే పదసంపద విస్తృతంగా పెరుగుతూ, భాషకు పటిష్టత చేకూరి, ప్రామాణికత కలుగుతుంది.

ముగింపు: రచయితల స్వీయ రచనలు అప్లోడ్ చేసుకునేందుకు, ఏదో ఒక ఉమ్మడి బ్లాగు గాని, వెబ్సైట్ గాని ఉండాలి. ఏదో ఒక సంస్థ, ఒక వ్యక్తి చేతుల్లోనే నిర్వహణ బాధ్యతల్ని అప్పగించలేం. పూర్తి ప్రభుత్వ ఆర్థిక సహాయంతో నడిచేటటువంటి భాషాపరిరక్షణ సంస్థ అయిన సెంట్రల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇండియన్ లాంగ్వేజెస్ వంటి మొదలైన సంస్థలకు ఈ బాధ్యతల్ని అప్పగిస్తే, కొన్ని తరాల వరకు నిర్వహణ లోపం లేకుండా, భాషా సాహిత్యాలను భద్రపరచుకోవచ్చు. అలాగే భాషాపాఠ్యాయులకు శిక్షణ శిబిరాలు నిర్వహించి, సాంకేతికత ఆవశ్యకతను తెలియజేసి, అనువర్తించాల్సిన విధానాలను నేర్పించినట్లయితే, భాషా పరిరక్షణలో ఉత్తమమైన ఫలితాలను సాధించవచ్చు. CIIL వంటి ప్రతిష్టాత్మక భాషా పరిరక్షణ సంస్థలు పరిశోధకులకు, తెలుగు విద్యార్థులకు సాంకేతిక పరిజ్ఞానం పట్ల శిక్షణ శిబిరాలను నిర్వహించాలి.

ఇటువంటి సంస్థలు ఉమ్మడి బ్లాగుల నిర్వహణ వంటి బాధ్యతలను స్వీకరించినట్లయితే ఎన్నో విలువైన గ్రంథాలు సాంకేతికతను జోడించుకొని, శాశ్వతంగా భద్రంగా ఉంటాయి. తెలుగు భాషా, సాహిత్యాలు సాంకేతికతకు కొంత దూరంగా ఉన్నాయి అనే విషయం అర్థమవుతుంది. ఈ అంతరాన్ని పూడ్చేందుకు ఉన్నత విద్యా స్థాయిల్లో విద్యార్థులకు కంప్యూటర్ పరిజ్ఞానం బోధించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. కంప్యూటర్ పరిజ్ఞానాన్ని తెలుగు భాష సాహిత్యాలకు ఏ

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

విధంగా అనువర్తింప చేయవచ్చునో? ఇటువంటి అంశాలపట్ల అవగాహనతో తెలుగు పాఠ్య ప్రణాళికలో భాగంగా సాంకేతికతను జోడించినట్లయితే భాషా పునరుజ్జీవనం సాధ్యమవుతుంది.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. గణేశ్, గొల్లపల్లి. అంతర్జాలంలో తెలుగు భాషా సాహిత్యాలు, ముద్రణ: కర్నాటక ఆర్ట్స్ ప్రింటర్స్, హైదరాబాద్, 2023.
2. హేమలత, పుట్ట. (సంపా). అంతర్జాలం - సాహిత్య దర్శనం. ప్రచురణ :విహంగ ప్రింట్ & ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా, 2017.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంకేతిక వెలుగులో తెలుగుభాష

Dr. SADMEKA LALITHA

Assistant professor of Telugu

Telangana saraswatha parishath oriental college

Tilak road, Bogulkunta, Hyderabad.

Mobile No 9652134812

sadmeka.lalitha@gmail.com

ఉపోద్ఘాతం; నిత్యజీవితంలో సాంకేతికత ఒక భాగం అయింది. ప్రపంచీకరణలో భాగంగా అంతర్జాల వినియోగం కూడా బాగా పెరిగిపోయింది. తెలుగు భాషకు సాంకేతికతను అనువర్తించే యోత్సన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. మన భాష సాహిత్య, అస్తిత్వాలను సజీవంగా భద్రపరుచుకోవలసిన అవశ్యకత ఏర్పడింది. భాష మనుగడకు భాషా వ్యవహారాలు ఎంత ముఖ్యమో? భాషను వినియోగానికి ఎన్ని ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలు ఉన్నాయో అన్ని మార్గాలలో వినియోగించడం కూడా అంతే ముఖ్యం. భాష, సాహిత్యాలు మౌఖికంగా, లిఖితంగా ఒకతరం నుంచి మరో తరానికి అందినట్లే, ఇంకా త్వరితగతిన , నిశ్చయంగా భద్రపర్చబడి డిజిటలైజ్డ్ రూపంలో అందించబడటమే ఉత్తమమైన మార్గం. నా పరిశోధనలో భాగంగా ఎదురైన సమస్యల్లో ఈ సాంకేతికత నైపుణ్యాలను ఎక్కడ ? ఏయే సందర్భాల్లో ఇంకా మెరుగు పరచాల్సిన అవసరం ఉందో తెలియచేస్తూ, ఆయా సందర్భాలలో, తెలుగు పరిశోధకులకు,విద్యార్థులకు ఉపాధి అవకాశాలకు ఆస్కారం ఉందని తెలియచేయటమే నా ఈ పరిశోధన పత్రం ఉద్దేశ్యం.

గూగుల్ లో తెలుగు భాషా సాహిత్యాలకు సంబంధించిన ఏ సమాచారాన్ని వెతికిన మనకు ఆయా అంశాలకు సంబంధించిన సమాచారం వికీపీడియా ద్వారా మనకి లభిస్తుంది. అటువంటి తెలుగు వికీపీడియా(తెవికీ) లో రచనలు, వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని ఎప్పటికప్పుడు అప్డేట్ చేస్తూ ఉండాలి. ఈ వికీపీడియాలో తెలుగు భాష, సాహిత్యం, సంస్కృతి పట్ల అవగాహన కలిగిన వ్యక్తులు నిర్వాహణ రంగంలో ఉంటే బాగుంటుంది. అప్పుడే ప్రామాణికమైన సమాచారం వికీపీడియా లో మనకు అందించగలుగుతారు. ఈ నిర్వాహకులకు సాంకేతిక పరిజ్ఞానం పట్ల, శిక్షణ శిబిరాలు నిర్వహించాలి. తద్వారా వీరు పూర్తి స్థాయిలో సాంకేతికతో కూడిన సమాచారాన్ని

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సామాన్య పాఠకులకు చేరవేయగలరు. సాంకేతికతను జోడించుకున్నట్లయితే, తెలుగు చదివితే ఉపాధి అవకాశాలు లేవే అని బాధపడుతున్న నిరుద్యోగులకు వికీపీడియా ద్వారా ఉద్యోగ భరోసా కల్పించినవాళ్ళమవుతాం. ఎప్పటికప్పుడు తెలుగు భాష, సాహిత్యాలను భద్రపరిచి, భావితరాలకు అందజేసిన వాళ్ళం అవుతాం. తెలుగు భాష సాహిత్యాల ఔన్నత్యాన్ని ప్రపంచవ్యాప్తంగా చాటిచెప్పిన ఘనత దక్కుతుంది.

సాంకేతిక నైపుణ్యాలు లేక, ఆర్థిక సహాయ సహకారాలు అందక ఎంతో విలువైన సాహిత్య సంపదను మనం కోల్పోతున్నాం. ఒకప్పుడు నడిచిన బ్లాగ్స్, వెబ్సైట్స్ ప్రస్తుతం మూతపడిన సందర్భాలను మనం చూస్తున్నాం. దానికి గల అనేక కారణాలను మనం విశ్లేషించుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది."తోలితరం తెలుగు బ్లాగర్లు తమ మాతృభాషలో బ్లాగు రాయడానికి ఎంతో ఉత్సాహాన్ని ఆసక్తిని సాంకేతికంగా కొంత కష్టాన్ని, ఇంకా ఎక్కువగా చెప్పాలంటే మాతృభాష మీద మమకారాన్ని ప్రదర్శించారు"(పుట.106 అంతర్జాలంలో తెలుగుసాహిత్యం, హేమలత.పుట్ల).

ఇటువంటి బ్లాగ్స్ లలో కాళీపట్నం రామారావు గారి కథానిలయం అందుకు నిదర్శనంగా కనిపిస్తుంది. కారా గారు ఎంతో వ్యయ, ప్రయాసలతో కథలకు కేంద్రంగా కథానిలయం అనే బ్లాగు నిర్వహించారు. ఈ బ్లాగు ద్వారా ప్రాంతీయ భేదం లేకుండా, ఎంతోమంది రచయితల కథలను, పి.డి.ఎఫ్ రూపంలో భద్రపరిచారు. ఉచితంగా డౌన్లోడ్ చేసుకునే అవకాశం కల్పించారు. తద్వారా ఎంతోమంది పాఠకుల్లో పుస్తక పఠనం పట్ల అభిరుచిని ఆసక్తిని పెంపొందించారు. పరిశోధకులకు వారి పరిశోధనకు సంబంధించిన వస్తు సామగ్రిని అందించి, ఉత్తమమైన పరిశోధనకు ఎంతగానో తోడ్పడ్డారు. కారా గారు సాంకేతికతను జోడించుకుని, సాహిత్య పరిరక్షణలో తన వంతు బాధ్యతను నిర్వహించారు. కానీ తర్వాత కొన్ని అనివార్య కారణాలవల్ల కథానిలయం బ్లాగ్ నిర్వహణ ఆగిపోయింది. ఇలా ఎన్నో బ్లాగ్స్, వెబ్సైట్స్ నిర్వాహణ లోపంతోనే, సాంకేతిక సమస్యలతోనే, ఆర్థిక కారణాలతోనే ?మూతపడ్డాయి. కాబట్టి సాహిత్యాన్ని భద్రపరిచే వనరుల నిర్వహణలో పరిశోధకులకు శిక్షణ కల్పించి, ప్రభుత్వం ఉపాధి మార్గాలు కల్పించినట్లయితే భాషా, సాహిత్యాల అస్తిత్వాన్ని పరిరక్షించగలుగుతాం. వీటి నిర్వహణకు ప్రభుత్వం ప్రత్యేక సంస్థలను ఏర్పాటు చేసినట్లయితే ఈ సమస్యను పరిష్కరించవచ్చు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సామాజిక మాధ్యమాలైన వాట్సప్, ఫేస్ బుక్ లలో పోస్టులు రాసేటప్పుడు ఉపయోగించే తెలుగు టైపింగ్, వాయిస్ టైపింగ్ లలో ఇంకా మెరుగైన సాంకేతికత రావాల్సి ఉంది. G-Board వంటి అనేక యాప్ ల ద్వారా కొంతవరకు తెలుగును భాషాంతరీకరణ, లిప్యంతరీకరణ పద్ధతుల్లో టైపింగ్ చేయడం సులభతరమైంది. కానీ కొన్ని తెలుగు పదాలను టైప్ చేసేటప్పుడు అది గుర్తించకపోవడం, ముఖ్యంగా మాండలిక యాస టైపింగ్ లో తప్పులు దొర్లడం వంటి అనేక సాంకేతిక ఇబ్బందులవల్ల భాషలో ప్రామాణికత లోపిస్తుంది. ఇంకా వాయిస్ టైపింగ్ విషయానికి వస్తే అంతకంటే ఎక్కువ అక్షర దోషాలు రావడం కనిపిస్తుంది. కాబట్టి తెలుగు భాషా, సాహిత్యాలను చదివే విద్యార్థులకు, ఈ సాంకేతిక నైపుణ్యాల పట్ల కోర్సులను కనుక నిర్వహిస్తే సామాజిక మాధ్యమాలలో కూడా ఉద్యోగ అవకాశాలు పెరిగే అవకాశం ఉంటుంది. భాషలోని మాధుర్యం, సౌందర్యం తెలిసిన వాళ్ళకి సాంకేతికత తోడైతే, మన భాష ఉపాధి కల్పించే వనరు అవుతుంది.

సామాజిక మాధ్యమాలైన యూట్యూబ్ వంటి ఛానల్స్ లో తెలుగు భాషా సాహిత్యాలలో నిష్ణాతులైన వాళ్ళు భాషా సేవ చేస్తున్నారు. ఇది శుభ పరిణామమే. కానీ ఇంకా ఎంతో విస్తృతంగా భాషపై కృషి చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ ఛానల్స్ ని వీక్షించే వీక్షకుల సంఖ్యను బట్టి తద్వారా ఆదాయం పొందే మార్గాలు లభిస్తాయి. తెలుగు భాషలో చక్కటి వాగ్దాటి ఉండి, సాంకేతిక నైపుణ్యాన్ని మేళవించగలిగితే, తెలుగును అభ్యసించిన వారికి ఎన్నో ఉపాధి అవకాశాలు ఉన్నాయి. తెలుగు భాష నైపుణ్యం ఉన్నవాళ్ళు అయితే సాంకేతికతను అలవర్చుకుని, ప్రామాణికతను జోడించి, మరింత ఆకర్షణీయంగా, అందంగా వ్యాపార సంస్థలకు ప్రకటనలను, కొటేషన్స్ ను డిజైన్ చేయగలుగుతారు. ఈ రంగం కూడా మంచి ఉపాధిని కలిగిస్తుంది.

ఇప్పటికీ భాషా పరిరక్షణలో పత్రిక రంగం యొక్క సేవ ఎనలేనిది. పత్రికలు మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా సాంకేతికతను అందిపుచ్చుకుని, వెబ్ మ్యాగజైన్, ఆన్లైన్ పత్రికలను నిర్వహిస్తున్నాయి. భాషా నైపుణ్యం కలిగి, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఉన్న వ్యక్తులు ఈ రంగంలోని అవకాశాలను అందిపుచ్చుకోవచ్చు. పత్రికా రంగంలో భాషావేత్తలు, వివిధ రకాలైన ఉపాధిని పొందుతున్నారు. ప్రస్తుతం భాషా సాహిత్యాలను అధ్యయనం చేసే విద్యార్థులకు, పత్రిక రంగంలోని ఉపాధి అవకాశాల పట్ల అవగాహనను కల్పించాలి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

జర్నలిస్టులుగా ,ఎడిటర్ గా, పూర్వ రీడర్ గా వార్త రచనలు ఎన్నో అవకాశాలు ఉన్నాయి. వెబ్ మ్యాగజైన్ లు విరివిగా వస్తున్నాయి. భాష సాహిత్యాన్ని చదివే విద్యార్థులు సాంకేతికతపై సరైన నైపుణ్యాలను పెంపొందించుకుంటే వెబ్ మ్యాగజైన్ల నిర్వహణలో, వీరిది ప్రముఖ స్థానం అవుతుంది.

ఈమధ్య ఎఫ్ఎం రేడియో అంటూ శ్రవణానందం కలిగించే ఆప్స్ వచ్చాయి. అందులో పాకెట్ F.M రేడియో వంటి ఆప్స్ లో కథా వస్తువును అందించి,రచయితగా గుర్తింపు పొందే అవకాశాలు ఉన్నాయి. తెలుగులో సృష్టమైన ఉద్వారణ, మంచి కంఠస్వరం కలిగిన వాళ్లు, వాళ్ళ గొంతు ద్వారా కథలను రేడియో ద్వారా శ్రోతలకుచేరవేయవచ్చు. ఈ రంగంలో కూడా తెలుగును అభ్యసించిన వాళ్లకు, మంచి భవిష్యత్తు ఉంది. ఈ ఆడియోల రూపంలో కూడా మన భాష, సాహిత్యాలను భద్రపరచుకోవచ్చు. ఒక పుస్తకాన్ని చదివే తీరిక సమయం లేని వారికి, భాష ,సాహిత్యాల పట్ల అవగాహన లేని వారికి, వినడం ద్వారా కొంతవరకు భాష, సాహిత్యాల పట్ల ఆసక్తి, అభిరుచిని, నైపుణ్యాల్ని పెంపొందించవచ్చు.

ఆన్లైన్లో సృజనాత్మక రచనలను పాఠకులు చదువుకోవడం కోసం, పాఠకుల సౌకర్యార్థం, ప్రతిలిపి వంటి ఆన్లైన్ యాప్స్ అందుబాటులోకి వచ్చాయి. ఈ యాప్స్ , సృజనాత్మక రచనలు చేయడంలో, తొలి అడుగులు వేస్తున్న వారి ప్రతిభను నిలబెట్టుకోవడానికి ఒక వేదికలాగా పనిచేస్తున్నాయి. ఈ ఆన్లైన్ యాప్స్ లో రచన వ్యాసంగాన్ని, ప్రవేశ పెట్టగలిగే నైపుణ్యాన్ని, నేర్చుకోగలిగినట్లయితే, రచయితగా నిలదొక్కుకోవడంతోపాటు, ఉపాధి ఏర్పడుతుంది. సృజనాత్మక ప్రక్రియలైన నవల, నాటకం, కథ, కవిత్యం వంటి వాటి ద్వారా పాఠకుల్లో తెలుగు భాష పట్ల, సాహిత్యం పట్ల అభిరుచిని పెంపొందించగలుగుతాం.

భారతీయ భాషల్లోని సినిమాలను అందరూ వీక్షించాలని, అన్ని భాషల వారికి చేరువయ్యేలా చేయాలనే సినీరంగ ప్రపంచం ఆలోచనలోంచి పుట్టుకొచ్చినవే ఈ ఓ.టి.టి. ప్లాట్ఫార్మ్స్. ఈ ఓ.టి.టి మాధ్యమాల ద్వారా భాషలకు ప్రాధాన్యత పెరిగింది. ఆయా భాషల్లో మంచి ప్రావీణ్యత కలిగి ఉంటే, మూలభాషలో కథకు తగ్గట్టుగా అనువాద భాషకు సంభాషణలు, కథను అందించవచ్చు. డబ్బింగ్ ఆర్థిస్టుగా రాణించవచ్చు. అనువాద సినిమాలకు సబ్ టైటిల్స్ కూడా రాయవచ్చు. ఇవన్నీ భాషకు సాంకేతికతను అన్వయించుకోగలిగినట్లయితేనే, ఉద్యోగ అవకాశాలతో పాటు, విభిన్న రంగాల్లో తెలుగు భాషను అగ్రస్థానంలో నిలబెట్టవచ్చు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

గూగుల్ వంటి సంస్థల్లో తెలుగు భాషా సాహిత్యాలను చదివిన వారికి ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పిస్తున్నారు. తద్వారా భాషా పదసంపదను పెంచుకునే అవకాశం ఉంటుంది. ఒక భాషలో పద సంపద ఎంత పెరిగితే, ఆ భాష అంత ప్రామాణికత్వాన్ని సంతరించుకొని, తర తరాలకు అందించబడుతుంది. శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాల్లోని ప్రయోగాలను, ఫలితాలను అందరికీ తెలియపరచడం కోసం, భాషానైపుణ్యం కలిగిన వారి అవసరం ఎంతో ఉంది. అటువంటప్పుడు శాస్త్ర సాంకేతికత నేర్చుకుంటే, తెలుగు భాషపై ఆధారపడిన ఎన్నో ఉద్యోగ అవకాశాలు మనల్ని వెతుక్కుంటూ వస్తాయి. తెలుగు భాషా, సాహిత్యాలను అభ్యసించిన, విద్యార్థులు చదివిన, చదువుకు సార్థకతగా, ప్రభుత్వం ఉపాధి అవకాశాలను కల్పించగలిగితే, సాంకేతికతను జోడించుకొని, తెలుగు భాషా సాహిత్యాలు ఎప్పటికీ భద్రపరచబడి, తరతరాలకు వారసత్వ సంపదగా అందించబడతాయి.

ముగింపు: CILIL వంటి భాషా పరిరక్షణ సంస్థలు, ఆయా విశ్వవిద్యాలయాల్లోని పీ.జీ, పి.హెచ్.డి విద్యార్థులకు తెలుగు భాషకు సాంకేతికతను అన్వయించే అంశాల పట్ల శిక్షణ ఇప్పించాలి. ఇటువంటి భాషా సంస్థల్లో విద్యార్థులకు శిక్షణ కల్పించి, ఉపాధి అవకాశాలు కల్పిస్తే, ఆయా రంగాల్లో స్థిరపడే అవకాశం ఉంటుంది. కళాశాల విద్యార్థులలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని, తెలుగు భాషా సాహిత్యాలకు అనువర్తించే సాంకేతికతను కోర్సులను ప్రణాళిక బద్ధంగా నిర్వహించినట్లయితే, విద్యార్థులు తెలుగు భాషతో పాటు, సాంకేతిక నైపుణ్యాల్ని నేర్చుకుని, భాషా కేంద్రంగా ఉపాధి అవకాశాలను సంపాదించుకుంటారు. తెలుగు భాష, సాహిత్యాలకు పరిపుష్టిని కలిగించి, తరతరాలకు అందించాలంటే మాత్రం, ఆయా రంగాల్లో తెలుగు మాధ్యమంగా ఉపాధి అవకాశాలు పెరగాలి. తెలుగు భాషకు ఎదురయ్యే సాంకేతిక సవాళ్లను అధిగమించాలి. సాంకేతికతను ఉపయోగించి, సామాజిక మాధ్యమాల్లో తెలుగు భాషను, ఎటువంటి సమస్యలు తలెత్తకుండా ప్రయోగించగలగాలి. ఈ విధంగా సాంకేతిక నైపుణ్యాలను ఒడిసి పట్టుకున్నట్లయితే, వివిధ మాధ్యమాల ద్వారా, అంతర్జాల వేదికగా, తెలుగు భాష, సాహిత్యాలను అగ్రస్థానంలో నిలబెట్టవచ్చు.

పాఠశాల విద్య నుంచి కంప్యూటర్ పరిజ్ఞానం తప్పనిసరి చేయడం ఆహ్వానించదగ్గ పరిణామం. కానీ భాషాపాఠ్యపుస్తకాలకు, వాటి వినియోగం తెలియక పోవడం వల్ల, విద్యార్థుల్లో కంప్యూటర్ సాంకేతికతకు, మాతృభాషకు ఏ విధమైన సంబంధం లేదనే అభిప్రాయం ఏర్పడింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

విద్యార్థులకు కంప్యూటర్ విద్యలో భాగంగా, తెలుగు సాంకేతికతను కూడా అనువర్తింపజేస్తే, భాష, సాహిత్యాల పరిరక్షణకు మార్గం సుగమం చేసిన వారమవుతాం. ఇందులో భాగంగా భాష బోధించే ఉపాధ్యాయులకు సాంకేతికతకు సంబంధించిన కార్యాశాలలను ఏర్పాటు చేసి, వారిలో నైపుణ్యాలను పెంపొందించాలి. అప్పుడే ఈ సాంకేతికత విద్యార్థి దశ నుండి అలవడుతుంది.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. గణేష్, గొల్లపల్లి. అంతర్జాలంలో తెలుగు భాషా సాహిత్యాలు.ముద్రణ: కర్నాటక ఆర్ట్స్ ప్రింట్స్, హైదరాబాద్, 2023.
- 2.లక్ష్మణ రావు, పి.వి, అంతర్జాలంలో తెలుగు (పరిశోధన వ్యాస సంకలనం), మల్లేతిగ పబ్లిషర్స్, విజయవాడ, 2015.
3. హేమలత. పుట్ల, అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్యం, ప్రచురణలు: మానస & మనోజ్ఞ, రాజమండ్రి, 2015.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తాకేతెర చరవాణులలో తెలుగు భాషా వినియోగం

డా. తన్నీరు సురేశ్

తెలుగు సహాయ ఆచార్యులు

ప్రభుత్వ డిగ్రీ & పీ.జీ. కళాశాల, లక్ష్మీపేట .

జిల్లా: మంచీర్యాల , తెలంగాణ రాష్ట్రం

E-mail sureshphd2007@gmail.com

చరవాణి: 8790569436

1. పరిచయం (Introduction): సాంకేతిక అభివృద్ధి అనేది మనిషిని ఆవరించి ఉన్న అన్ని అంశాలలో అన్వయింపబడింది. ఆ క్రమంలో మనిషికి అత్యంత ఆవశ్యకమైన భాష కూడా సాంకేతిక విప్లవం సహాయంతో మరింత కొత్త సౌలభ్యాలను పొందింది. అందులో చెప్పుకోతగిన అంశాలు ముద్రణ, కంప్యూటర్, డిజిటైలైజేషన్ మొదలైనవి. వాటితో పాటు భాషకు అనుసంధానం చేయబడిన ఒక గొప్ప సాంకేతిక అంశం 'తాకేతెర చరవాణి' (స్మార్ట్ ఫోన్). మనిషి ఒంటరిగా జీవించలేదు అందుకే బుద్ధుడు వంటి మహా సన్యాసి కూడా "సంఘం శరణం గచ్ఛామి" అన్నాడు. ఇక్కడ చెప్పింది ఏమంటే మనిషికి తనతో మాట్లాడే లేదా తాను మాట్లాడే ఇతర మనుషులు కావాలి. వాళ్ళలో తాను, తనతో వాళ్ళు ఉండాలి. ఎవరూ లేకుంటే ఎంత విరక్తి అందుకే కృష్ణశాస్త్రి మొరటునైనా సరే ఒక మనిషిని ఇవ్వండి అంటాడు. మనిషికి మాట్లాడే మరో మనిషిని మరింత చేరువ చేయగలిగింది ఫోన్.

2. పరిశోధనా ఆవశ్యకత (Purpose of the Study): తెలుగు భాష ఆధునిక మానవ జీవనంకు తగినట్లుగా అన్ని రకాల వ్యవహారాలు జరుపగల సమర్థత కలిగిన పరిపూర్ణ భాష. అందుకే తెలుగు టైపులోను, ముద్రణలోను ప్రవేశాన్ని పొంది విజయవంతం అయింది. ఇప్పుడు సమాజానికి విడదీయరాని బలమైన బంధంగా ఫోన్ ని చెప్పవచ్చు. మరి అలాంటి ఫోన్ లలో తెలుగు ఎలా వినియోగింప బడుతుంది అనేది చూడవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. తెలుగు భాషను అన్ని రకాల మాధ్యమాలలో మాట్లాడటం రాయడం చదవడం ఇప్పుడు చరవాణుల్లో విస్తృతంగా ఉపయోగించడం జరుగుతుంది. కాని ఈ కోణంలో తెలుగు అభివృద్ధి దిశలో ఏ

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

విధమైన పరిశోధనలు అధ్యయనాలు జరగడం లేదు. ఆ కోణంలో ఒక ఆలోచన స్థాపించడానికి గాను ప్రస్తుత అధ్యయనం జరిపాము.

3. పరిశోధనా పరిధి (Scope of the Problem): తాకేతెర చరవాణులు అంశంగా తీసుకున్నాం కనుక వాటిల్లో తెలుగు వినియోగంతో ఉన్న అంశాలే పరిగణలోకి వస్తాయి. ఇందులో తాకేతెర చరవనుల వాడే వారి అభిరుచి భాషా పారమైన దృక్పథం మరియు అప్ లలో తెలుగు ఉపయోగించ గలిగేవి ఎంతవరకు అనేది ఈ పరిధి లోకి వస్తాయి,

4. పరిశోధనా లక్ష్యాలు (Objectives of the Study): “తాకేతెర చరవాణులలో తెలుగు భాష వినియోగం” అనే ఈ పరిశోధన ద్వారా ఈ క్రింది లక్ష్యాలు నెరవేరతాయి.

- తాకేతెర చరవనులలో తెలుగు భాషను ఏ మేరకు వినియోగిస్తున్నారు అనేది తెలుస్తుంది.
- తెలుగును ఆధునిక భాషగా మార్చడానికి చరవాణి వినియోగం అనేది ఒక ప్రభావకారిగా ఎలా పనిచేస్తుందో తెలుస్తుంది.
- చరవనుల విస్మయమైన వినియోగానికి తెలుగు భాష ఎంతవరకు సన్నద్ధంగా ఉంది. మరిన్ని ప్రయోజనాలకై, మరింత సన్నద్ధపరచడానికి ఏ చర్యలు తీసుకోవాలి అనేది తెలుస్తుంది.
- ఆయా వర్గాల ప్రజలు యువత విద్యార్థులు, ఉద్యోగులు, వ్యాపారులు, కళాకారులు మొ.వారు) తమ అవసరాల కోసం ఉపయోగించే చరవనులను వారి ఉపయోగానికి తెలుగు అనుకూలంగా ఉందా లేదా లేదా ఆ ఆపయోగాన్ని తెలుగు మరింత ప్రయోజనం చేకుర్చిందా లేదా అనేది తెలుస్తుంది.
- తెలుగు వ్యవహార ప్రాంతంలో వచ్చే ప్రకటనలలో తెలుగు భాషా పరిశోధకులకు, తెలుగు భాష నిపుణులకు ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారా లేదా అనేది తెలుస్తుంది.

5. పరిశోధనా పద్ధతులు (Research Methodology) :

మూడు (౩) రకాల దశలలో ఈ పరిశోధన పూర్తి చేయడం జరిగింది. అవి:

1. ప్రశ్నావళి రూపొందించడం (Data collection)
2. ప్రశ్నావళి ద్వారా సర్వే పద్ధతిలో ప్రజల అభిప్రాయాలు సేకరించడం
3. ప్రశ్నావళి లోని సమాధానాల ఆధారంగా విషయ విశ్లేషణ చేయడం (Data Analysis)

తరువాత మరో రెండు దశలలో ఫలితాలను చూడటం జరిగింది.

1. ఫలితాల ప్రకటన (Finding of the Results)
2. ఫలితాల సమన్వయాకరణ . (Interpretation of the Results).

6. విషయ సేకరణ: (Data collection): కావలసిన సమాచారాన్ని సేకరించడం కోసం ఒక ప్రశ్నావళి రూపొందించడం జరిగింది. సర్వే ద్వారా ఈ స్కార్థ్ ఫోన్ వాడుతున్న వారిని సంప్రదించి ప్రశ్నావళిని అడిగి వారి అభిప్రాయాలను నమోదు చేసుకోవడం జరిగింది. ఇలా సేకరించిన సమాచారాన్ని ఒక్కో వ్యక్తి అభిప్రాయాలు ఒక్కో యూనిట్ గా తీసుకున్నాం. అన్ని యూనిట్ ల సమాచారాన్ని విశ్లేషించాము.

1. రశ్నావళి రూపొందించడం (Data collection): తాకేతర చరవనులకు సంబంధించి ఒక ప్రశ్నావళిని రుపోమ్మిమ్మాము ఇది మూడు కేటగిరిలుగా ఉంది. మొదటి కేటగిరి లో సర్వే కు స్పందించే వారి పరిమిత వివరాలు ఉంటాయి. రెండవ కేటగిరిలో ప్రశ్నావళికి స్పందించే వారు ఉపయోగించే తాకేతర చరవాణి వివరాలు ఉంటాయి. మూడవ కేటగిరిలో తాకేతర చరవనులలో తెలుగు వాడకం గురించి సంబంధిత వ్యక్తి యొక్క స్వీయ అనుభవం మరియు తెలుగు వినియోగానికి సంబంధిత వ్యక్తి సూచించే అభిప్రాయాలు మొదలైనవి ఉంటాయి.

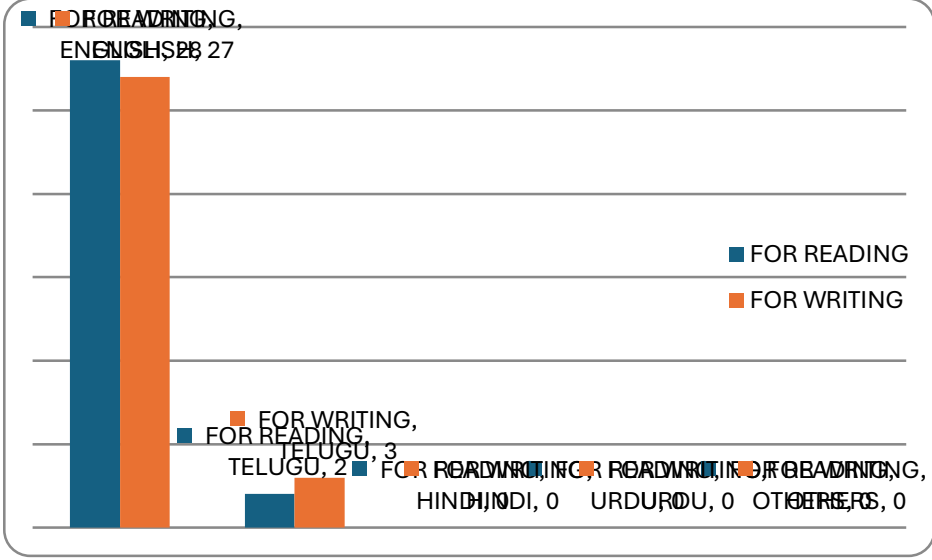
2. ప్రశ్నావళి ద్వారా సర్వే పద్ధతిలో ప్రజల అభిప్రాయాలు సేకరించడం: ఈ ప్రశ్నావళి ని బస్టాండ్ మార్కెట్ కూడళ్ళు మొదలైన ప్రదేశాలలో ఉన్న ప్రజల వద్దకు వెళ్లి వారి అనుమతి పొంది వారిచేత పూర్తి చేయించాము. ఒక ప్రశ్నావళిని ఇక యూనిట్ గా గ్రహించాము అంటే ఒక్కో వ్యక్తి అభిప్రాయాలు ఒక యూనిట్ అన్నమాట, కొందరు వారి అభిప్రాయాలు చెబితే మేమే ప్రశ్నావళి లో అందుకు అనుగుణంగా మార్కింగ్ చేశాం. ఇలా ప్రశ్నావళి మొత్తం 30 మంది దగ్గర 30 సంఖ్య తీసుకున్నాం

7. విషయ సామగ్రి విశ్లేషణ: (Data Analysis): ప్రశ్నావళి ద్వారా సేకరించిన సమాచారాన్ని యూనిట్ గా పరిగణించి దానిని అవసరం కొద్ది కొన్ని అంశాల వారీగా విశ్లేషించాము. ముఖ్యంగా తెలుగు భాష వినియోగం పై దృష్టి పెట్టి ఆ కోణంలో ప్రజల అభిరుచిని పరిశీలించాం.

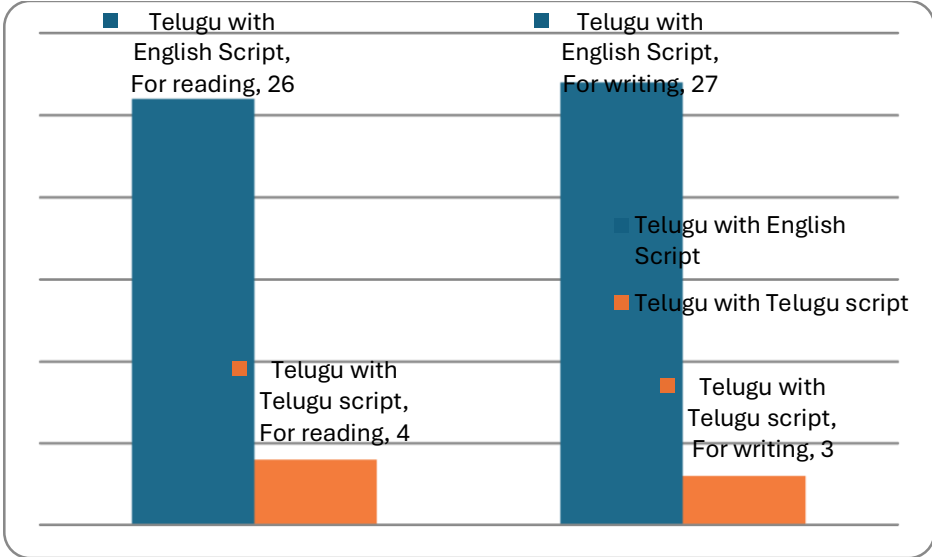
సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

పట్టిక తాకేతర చరవాణులలో చదవడానికి, రాయడానికి ఉపయోగించే భాష:

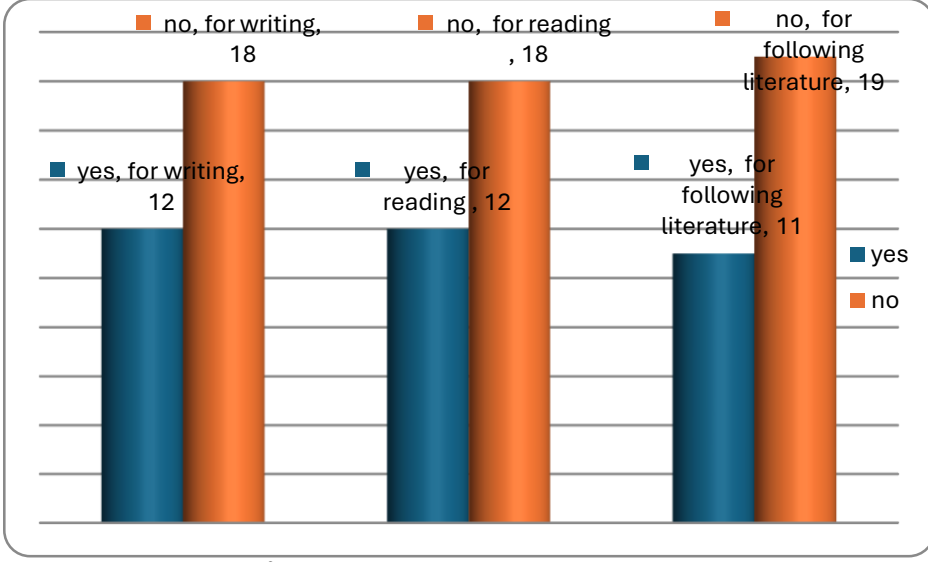

పట్టిక తాకేతర చరవాణులలో లిపి పరంగా తెలుగు భాష ఉపయోగ విధానం

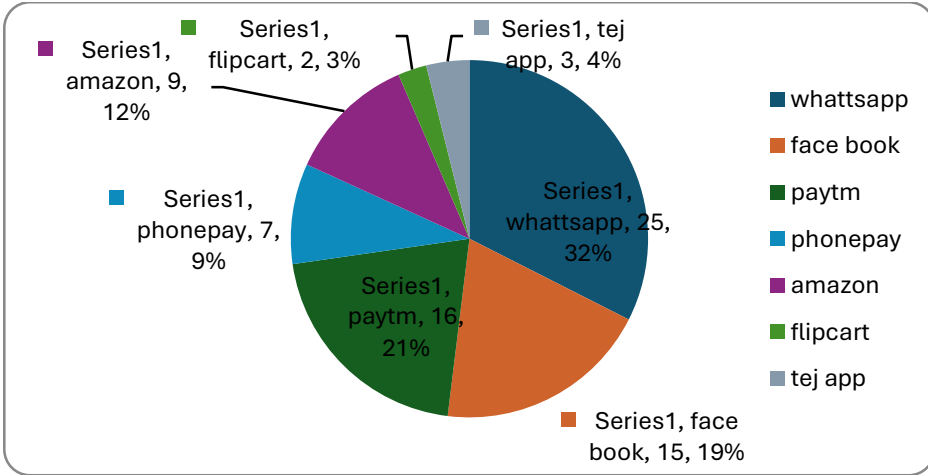
సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

- పట్టిక 1. తెలుగుభాషలో రాయడానికి ఇష్టపడటం, ఇష్ట పడక పోవడం
2. తెలుగు భాషలో చదవడానికి ఇష్టపడటం, ఇష్ట పడక పోవడం
3. తెలుగు సాహిత్యాన్ని అనుసరించడం, అనుసరించక పోవడం

పట్టిక యాప్ లలో తెలుగు వినియోగం

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

8. పరిశోధనా ఫలితాలు: (Findings): మా పరిశోధనలో ఈ క్రింది ఫలితాలు వెలువడ్డాయి. తాకేతెర చరవాణుల పట్ల ప్రజలు విపరీతమైన ఉత్సాహాన్ని కలిగి ఉన్నారు. ధర చెల్లింపుతో సంబంధం లేకుండా వినూత్న తాకేతెర చరవాణులను వాడటం పీచర్స్ ఎక్కువగా కావడం కోసం తరుచు తాకేతెర చరవాణులను మార్పడం అనేది జరుగుతుంది.

తాకేతెర చరవాణుల కొనుగోలు సమయంలో అందులో తెలుగు భాష పనిచేయడం గురించి ఎవరూ అరా తీయడం లేదు. కేవలం కెమెరా మరియు మెమొరీ స్ట్రక్ కాకపోవడం ఫోన్ వేడి కాకపోవడం అనేవి మాత్రమే పరిశీలిస్తున్నారు.

తెలుగు భాషకు చెందిన వారు అయినప్పటికీ తాకేతెర చరవాణులలో తెలుగు ఉపయోగించాలని చూడటం లేదు. తెలుగులో సందేశం వస్తే బాగుంటుంది అనుకుంటున్నారు కానీ వీళ్ళు తెలుగులో సందేశం పంపుదాం అని ఆలోచించట్లేదు.

ఇంగ్లీష్ కిబోర్డ్ని ఉపయోగించి తెలుగు తప్పు చేస్తున్నారు కానీ తెలుగు అక్షరాల కిబోర్డ్ ని ఎవరూ కూడ వాడటం లేదు.

చాలామందికి వారు వారి తాకేతెర చరవాణులలో ఏ కి బోర్డ్ ఉపయోగించేది తెలవడం లేదు.

కొమరు తెలుగులోనే టైపు చేస్తాము అంటున్నారు కానీ మాకు చూపండి అన్నప్పుడు ఇంగ్లీష్ అక్షరాలే చూపి తెలుగులో తప్పు చేస్తున్నారు ఇది కాకుండా తెలుగు అక్షరాలూ ఉంటాయి అని మేము చెబితే అప్పుడు అది తెలుగు తప్పు కాదు అని తెలుస్తుంది పైగా మేము చూపి కి బోర్డ్ లను చూసి ఆశ్చర్య పోతున్నారు ఇది వదత్రం కష్టం అని చెబుతున్నారు.

తెలుగులో ఒత్తులు గుణింతాలు వేరుగా ఉండటం ద్వారా సంబంధిత కి బోర్డ్ పట్ల విసుగు చెందుతున్నారు. అప్పుడు App ల విషయంలో చూస్తే ప్రజలు ఎక్కువగా ఉపయోగించేవి ఫేస్ బుక్ వాట్సాప్, పేటియం అమెజాన్ వీటిల్లో తెలుగు ఉపయోగించ వచ్చని చాలామందికి తెలియదు కొందరు పయతం మాత్రం తెలుగు వాడుతున్నారు. ఈ ఒక్క ఆప్ లోనే తెలుగు వినియోగం ఆశించినంత ఎక్కువగా ఉంది. చాలావరకు వాట్సాప్ సందేశాలలో ఇంగ్లీష్ భాషనూ సంక్షిప్తంగా వాడుతున్నట్టు గమనించాము. ప్రజలు ఎక్కువగా తమ సందేశాలను అక్షరాల రూపంలో కాకుండా చిత్రాలు సింబల్స్ రూపంలో పండానికి బాగా అలవాటు అయ్యారు,

9. ఉపసంహారం (Conclusion): తాకేతెర చరవాణులలో తెలుగును మరింత గా వినియోగించా డానికి సాంకేతికత మరియు ప్రజల అభిప్రాయాలు రెండు పరిగణలోకి తీసుకోవాలి కేవలం సాంకేతికత సాయంతో ఏ భాషనూ కూడ మనుగడ సాధించలేము ప్రజలకే వారి భాష పట్ల ప్రేమ మమకారం బాధ్యత అనేది ఉండాలి. ముఖ్యంగా తాకేతెర చరవాణుల ను అమ్మేటప్పుడే

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అందులో సెట్టింగ్ లో తెలుగు తప్పనిసరిగా ఉండాలి అలాంటి వాటికే అమ్మకానికి తెలుగు నేలపై అనుమతులు ఇవ్వాలి.

అధికార భాషగా తెలుగు పరిపాలనా భాషగా తెలుగు విషయంలో పలు చర్యలు తీసుకున్న చరిత్రను ఒకసారి పరిశీలించి సాంకేతిక తెలుగు విషయంలో ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవాలి అన్నది చూడాలి సాంకేతికంగా మన భాష అంబాటులో ఉండి సాభాష వైపు వెళ్లరు. వసతుల కన్న మనిషి తన జీవన విధానానికి ప్రాధాన్యత ఇస్తాడు భాషలపై ప్రేమ ఉన్నంత వరకు తెలుగుకు ప్రమాదం లేదు.

మనిషి జీవితంలో ఇప్పుడు తాకేతర చరవాణులు విడదీయరాని ఒక భాగం. ఈ విషయం గమనించి మనం తెలుగును తాకేతర చరవాణులలో వినియోగానికి ఎంత ఎక్కువ పరిశోధనలు చర్యలు చేపడితే తెలుగు భవిష్యత్తు అంత ఉజ్వలంగా ఉంటుంది.

తాకేతర చరవాణులలో తెలుగును విస్తృతంగా ఉపయోగించాలి. అందుకు తెలుగు భాషను మరింత సులభతరం, ఆధునికం, స్మార్ట్ అనుకూలమయం చేయడం అనేది తెలుగు భాషా ప్రజలుగా మన అందరి బాధ్యత. అందుకే

“రండి..... తాకేతరలో తెలుగును స్పర్శిద్దాం”

“తరాల మార్పుకు తాకేతర తెలుగుకు వినియోగానికి పడరాదు తెర

ఉపయుక్త గ్రంథసూచి (Bibliography)

1. కృష్ణమూర్తి భద్రిరాజు, “భాష- సమాజం- సంస్కృతి” 2002, నీల్ కమల్ పబ్లికేషన్స్, హైదరాబాద్.
2. చంద్రశేఖర్ పగడాల, “తెలుగు దినపత్రికల భాష అధునీకరణ (1914-1984)” 2011, పగడాల పబ్లికేషన్, సికింద్రాబాద్.
3. చంద్రశేఖర రెడ్డి, రాచపాళెం, “చర్చ” 2010, విశాలాంధ్ర, పబ్లిషింగ్ హౌస్, హైదరాబాద్
4. జయప్రకాష్ ఎస్, “పరిశోధన విధానం,” 2007, విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్, హైదరాబాద్
5. నిత్యానందరావు వెలుదండ, “విశ్వవిద్యాలయాలలో తెలుగు పరిశోధన,” 2013, ఓం సాయి గ్రాఫిక్స్, హైదరాబాద్.
6. రాధాకృష్ణ బూదరాజు, “జర్నలిజం పరిచయం” 2013, విశాలాంధ్ర, పబ్లిషింగ్ హౌస్ హైదరాబాద్.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యం - డిజిటలీకరణ

పేడతల రామచంద్రుడు

తెలుగు అధ్యాపకులు

డి.ఆర్.జి ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, తాడేపల్లిగూడెం,పశ్చిమగోదావరి జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్

పరిశోధక విద్యార్థి ,

ఆచార్య నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం, గుంటూరు, ఆంధ్రప్రదేశ్.

1.0. ఉపోద్ఘాతం: మనిషి సృజన శీలి. తన జీవితంలో తన పరిశీలన పూర్వీకుల నుండి వచ్చిన విజ్ఞానము తను సృజించిన కళలు సాహిత్యము భవిష్యత్ తరాలకు అందిస్తారు. ఆ తరాలు నూతనంగా ఆ విజ్ఞానాన్ని సృజనను ఎప్పటికప్పుడు మరో తరానికి అందిస్తారు. ఇది ఒక నిరంతర పరిణామం. మానవాళి అభివృద్ధికి అయినా, లలిత కళలకు అయినా సాహిత్యానికి అయినా ఇది వర్తిస్తుంది. అలా ఒక తరం నుండి మరొక తరానికి అందించుటకు మౌఖిక సంప్రదాయం ఎంతగానో ప్రాచుర్యంలో ఉన్నది. వేదాలు ఎన్నో వందల సంవత్సరాల పాటు మౌఖిక సంప్రదాయంగానే తర్వాతి తరాలకు అందించబడ్డాయి. క్రమంగా ఒక్కో శబ్దానికి ఒక్కొక్క సంకేతార్థాన్ని ఏర్పరచుకొని రాత ద్వారా భవిష్యత్ తరాలకు అందించేవారు. మట్టితో తయారుచేసిన టాబ్లెట్ ల నుండి సిలికాన్ తో తయారుచేసిన టాబ్లెట్ దాకా అందుకు ఉపయోగించుకునేవారు. దీనిని అధ్యయనం చేయడం ద్వారా తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఆన్లైన్ మాధ్యమాలలో మరింత విస్తృతంగా ముందుకు తీసుకు వెళ్ళవచ్చు. డిజిటలీకరణ పూర్వపరాలు, సమస్యలు ,బాధ్యతలను గురించి పరిచయం చేయడం ఈ వ్యాసం ముఖ్య ఉద్దేశం.

2.0. కీలక పదాలు : డిజిటలీకరణ, స్కానింగ్, హార్డ్ కాపీ, సాఫ్ట్ కాపీ, డెస్క్ టాప్ పబ్లిషింగ్, ఆడియో బుక్, ఇ- బుక్,పాడ్ కాస్ట్, ఆర్కైవ్,సాంకేతిక పదకోశాలు

3.0 . తెలుగు భాష : తెలుగును 23 ద్రావిడ భాషలలో ఒకటిగా, మధ్య ద్రావిడ భాషలలో నాగరిక భాషగా పేర్కొంటారు. చారిత్రక ఆధారాల ప్రకారం దాదాపు 2500 సంవత్సరాల నుండి తెలుగు పదాలు తెలుగు భాష ప్రాచుర్యంలో ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది. శాసనాల మీద తెలుగు భాష పదాలు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కనిపిస్తున్న, పూర్తిస్థాయిలో లభించిన శాసనంగా పాండురంగని అద్దంకి శాసనం ను పేర్కొంటారు. తొలి లిఖిత గ్రంథం గా నన్నయ తాటాకుల మీద రాసిన మహాభారతం ను పేర్కొంటారు. తాటాకుల తో పాటు రాగి రేకులు, బట్టలు, చెట్టు బెరడులు రాత సామాగ్రిగా తెలుగు సాహిత్యం అభివృద్ధి చెందింది.

4.0 తెలుగు లిపి: తెలుగు లిపి మూలాలు దక్షిణ బ్రాహ్మీ లిపి లో ఉన్నాయి అంటారు. క్రమంగా భట్టిప్రోలు లిపి, వేగి చాళుక్య లిపి, తెలుగన్నడ లిపి , విజయనగరలిపి మొదలైనవి గా పరిణామం చెందునే ఉన్నాయి.

5.0 డిజిటలీకరణ : ఏదైనా భౌతిక రూపంలో ఉన్న సమాచారాన్ని కంప్యూటర్లో చదవగలిగే రూపంలోకి మార్చడం ను డిజిటలీకరణ అంటారు. టైపింగ్ , స్కానింగ్ మొదలైన పద్ధతుల ద్వారా డిజిటల్ ఈ కరణ చేయవచ్చు. భౌతికంగా మనం పట్టుకుని చూడగలిగే కాగితం, బట్టలు మొదలైన వాటి మీద రాసిన రాత ను హార్డ్ కాపీ అనగా ,కంప్యూటర్, మొబైల్ మొదలైన వాటిలో ఉన్న రాతను సాఫ్ట్ కాపీ అంటారు. ఈ విధం గా సమాచారాన్ని డిజిటల్ రూపంలోకి మార్చడం భద్రపరచడం అవసరమైనప్పుడు అందుబాటులోకి తేవడం జరుగుతుంది. దీనివలన సమాచార ప్రసారం సులువుగా సక్రమంగా చేయగలుగుతారు , ఎంత దూరంలో ఉన్నప్పటికీ ఇతరులకు పంపగలుగుతారు.

6.0 తెలుగు డిజిటలీకరణ చరిత్ర: 1985 లో డెస్క్ టాప్ పబ్లిషింగ్ (DTP) ను మొట్టమొదటగా ఆపిల్ కంప్యూటర్ చేసింది. చెన్నై కి చెందిన ఉమా కళ్యాణ రామన్ మొట్టమొదటి తెలుగు ఖతి ను రూపొందించారు. 1998 లో సిడాక్ కంపెనీ జిస్ట్ కార్డు విడుదల చేసింది తద్వారా పర్సనల్ కంప్యూటర్లు తెలుగు వంటి భారతీయ భాషలకు మద్దతు ఇవ్వడం ప్రారంభం అయింది. తెలుగు యూనికోడ్ ఏర్పరచడం ద్వారా అన్ని కంప్యూటర్ వ్యవస్థలలో తెలుగు ఆధారిత సమాచారం మార్పిడి సులభం అయింది. క్రమంగా స్మార్ట్ ఫోన్ లో తెలుగు పూర్తిస్థాయిలో అందుబాటులోకి వచ్చింది. గూగుల్ ఇన్నుట్ టూల్స్ లేచిని మరికొన్ని ఆన్లైన్ సాధనాలు తెలుగు డిజిటల్ ప్రపంచాన్ని మరింత విస్తృతం చేశాయి. స్కానర్లు, మొబైల్ అప్లికేషన్ ద్వారా స్కానింగ్ చేయగలిగే అప్లికేషన్లు రావడంతో డిజిటల్ ఐజేషన్ ప్రక్రియ మరింత ముందుకు వెళ్ళింది. అను ఖతి 0.7 ప్రస్తుతం తెలుగుతోపాటు వివిధ భారతీయ భాషలకు మద్దతు ఇచ్చే ప్రసిద్ధ డెస్క్ టాప్ పబ్లిషింగ్ సాధనం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

7.0 తెలుగు డిజిటలైజేషన్ : ప్రభుత్వాలు సంస్థలు వ్యక్తుల పాత్ర: డిజిటల్ లైబ్రరీ ఆఫ్ ఇండియా , ఇండియన్ నేషనల్ డిజిటల్ లైబ్రరీ వంటి జాతీయ స్థాయి ప్రభుత్వ సంస్థలు వాటి ప్రాజెక్టులలో భాగంగా తెలుగు గ్రంథాలను డిజిటలైజ్ చేస్తున్నాయి. అలాగే నేషనల్ మిషన్ ఫర్ మాన్య స్క్రిప్ట్స్ ద్వారా తాళపత్ర గ్రంథాలను స్కాన్ చేసి ఆన్లైన్లో ఉచితంగా అందించడం జరుగుతుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అధికారిక వెబ్సైట్లలో ద్వారా పాఠ్యపుస్తకాలను ప్రభుత్వ పత్రాలను సమస్త సమాచారాన్ని తెలుగు డిజిటల్ వ్యాసాలుగా ఉంచుతున్నారు. తెలుగు యూనివర్సిటీ తెలుగు గ్రంథాలయ సంస్థలు తెలుగు అకాడమీ వంటి సంస్థలు ప్రాచీన పుస్తకాలను స్కాన్ చేసి డిజిటల్ రూపంలోకి మారుస్తున్నారు. ప్రపంచ స్థాయిలో వికీపీడియా చాలా భాషలలో చేసినట్లు తెలుగు వికీపీడియా కూడా డిజిటలైజేషన్ కు ఎంతో సహాయం చేసింది. క్రింది ఆన్లైన్ అడ్రస్ లలో ఆయా సమాచారం అందుబాటులో ఉంటుంది.

1. **తెలుగు వికీపీడియా (Telugu Wikipedia)**

<https://te.wikipedia.org>

2. **డిజిటల్ లైబ్రరీ ఆఫ్ ఇండియా (Digital Library of India)**

<https://www.dli.gov.in>

3. **ఇండియన్ నేషనల్ డిజిటల్ లైబ్రరీ (NDLI - National Digital Library of India)**

<https://ndl.iitkgp.ac.in>

4. **తెలుగు అకాడమీ**

<http://www.teluguacademy.org>

5. **లేఖిని (Lekhini - Telugu typing and content)**

<https://www.lekhiniteleugu.com> (Generally known as a Telugu typing website; confirm actual URL in your context)

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

6. **సెంట్రల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇండియన్ లాంగ్వేజెస్ (CIIL)**

<http://www.ciil.org>

7. **నేషనల్ మిషన్ ఫర్ మాన్యుస్క్రిప్ట్స్**

<http://www.namami.gov.in> (Government portals for manuscripts initiative)

కథానిలయం లాంటి వెబ్ సైట్లు అన్ని కథలను డిజిటల్ రూపంలో అందించే ప్రక్రియలో నిమగ్నం అయ్యాయి

(kathanilayam.com)

షణ్ముఖ సున్నపురాళ్ల 2011 నుండి వివిధ తెలుగు కవులు రచయితల కృతులను డిజిటలైజ్ చేయడంలో ఎంతో కృషి చేశారు. కొండూరు తులసీదాస్ కుటుంబం తెలుగు సాహిత్య పుస్తకాలను ఆడియో బుక్, ఈ బుక్, పాడ్ కాస్ట్ మొదలైన రూపం లోనికి మార్చి అందిస్తున్నారు. ప్రియా కొడిగాల మొదలైన వారు తెలుగు ఆర్కైవ్ ప్రాజెక్ట్ ను చేపట్టి ఈ ప్రక్రియను మరింత ముందుకు తీసుకు వెళుతున్నారు.

8.0 తెలుగు సాహిత్య డిజిటలీకరణ - సమస్యలు పరిష్కారాలు: తగినన్ని ఆర్థిక వనరుల కొరత, ప్రభుత్వాల వంటి సంస్థ గత సహాయంలో అసమానతలు, డిజిటలైజేషన్ ఖర్చు ఎక్కువగా ఉండటం, పురాతన పుస్తకాలను ఈ ప్రక్రియలు నష్టపోయే ప్రమాదం ఉండటం , కొన్ని సాంకేతిక సమస్యల వలన కొన్ని రకాల పుస్తకాలు డిజిటల్ రూపంలో పూర్తిగా ఎడిట్ అవ్వకపోవడం ఈ ప్రక్రియలో కొన్ని సమస్యలు అని చెప్పవచ్చు.

ప్రభుత్వాలు సంస్థాగత ఏర్పాట్లు నిధులను కేటాయించడం విద్యాసంస్థలు దాతల సహకారం లతో ఈ సమస్యలను అధిగమించవచ్చు ప్రత్యేక సదస్సులు శిక్షణా శిబిరాలు సాహిత్యపరమైన సాంకేతిక పదకోశాలు అభివృద్ధి చేయడం ద్వారా తెలుగు సాహిత్య డిజిటలైజేషన్ ప్రక్రియను ఎంతో ముందుకు తీసుకు వెళ్ళవచ్చు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

9.0 ముగింపు: సాహిత్యానికి సాంకేతికను జోడించడం భాషకు ఆధునికతను జోడించడం ఆ సమాజ పురోగతికి ఈ దోహదం చేస్తుంది. ప్రపంచంలో ఏ ప్రాంతంలో అయినా అతి తక్కువ ఖర్చుతో లక్షల గ్రంథాల జ్ఞానాన్ని సారాన్ని సులువుగా పొందటానికి ఈ ప్రక్రియ ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుంది. విద్యార్థులకి, విజ్ఞాన పిపాసులకు ఇవి ఎంతో అవసరం.

ఆధార గ్రంథాలు :

1. తెలుగు భాషా చరిత్ర, వెలమల సిమ్మన్న., దళిత సాహిత్య పీఠం, విశాఖపట్నం
2. మన లిపి పుట్టు పూర్వోత్తరాలు, తిరుమల రామచంద్ర , హైదరాబాద్.
3. తెలుగు వికీపీడియా మొదలయిన వివిధ ఆన్లైన్ ఆధారాలు.

డిజిటల్ యుగంలో తెలుగు కవిత్వం

షేక్ జరీనా బేగం

తెలుగు అధ్యాపకురాలు

ప్రభుత్వ స్వయంప్రతిపత్తి కళాశాల, రాజమండ్రి.

సాంప్రదాయం నుండి సాంకేతికత వరకు: తెలుగు కవిత్వం శతాబ్దాలుగా పద్యం, గేయం వంటి ప్రక్రియలలో ప్రవహిస్తోంది. ఆధునిక యుగంలో ముద్రణ మాధ్యమాల ద్వారా విస్తరించిన కవిత్వం, ఇప్పుడు డిజిటల్ యుగంలో కొత్త వేదికలను, రూపాలను సంతరించుకుంటోంది. తెలుగు సాహిత్యంలో కవిత్వానికి ప్రత్యేక స్థానం ఉంది. ఇది భావాల్ని, అనుభూతుల్ని, సమాజ స్థితిగతుల్ని ప్రతిబింబించేదిగా ఉంది. పూర్వంలో ఈ కవిత్వం శృతిలో పుస్తకాల్లో పరిమితమై ఉండేది. అయితే 21వ శతాబ్దంలో, ముఖ్యంగా డిజిటల్ యుగం వచ్చాక, తెలుగు కవిత్వం రూపం, శైలి, ప్రాచుర్యం అన్నీ మారిపోయాయి.

ఈ పత్రంలో డిజిటల్ యుగం కవిత్వంపై చూపిన ప్రభావం, అవకాశాలు, సవాళ్ళు గురించి చర్చించబడుతుంది. ఈ సెమినార్ పేపర్‌లో, డిజిటల్ మాధ్యమాలు తెలుగు కవిత్వానికి ఎలా కొత్త శక్తిని, గుర్తింపును ఇస్తున్నాయో విశ్లేషించడం జరుగుతుంది. డిజిటల్ విప్లవం తెలుగు సాహిత్యంలో, ముఖ్యంగా కవిత్వంలో, అనూహ్యమైన మార్పులను తీసుకొచ్చింది. ఇది కేవలం ప్రచురణ మాధ్యమాన్ని మార్చడమే కాకుండా, కవిత్వానికి కొత్త రూపాలు, కొత్త పాఠకులను కూడా పరిచయం చేసింది.

డిజిటల్ యుగం అంటే ఇంటర్నెట్, స్మార్ట్‌ఫోన్లు, నోషల్ మీడియా, బ్లాగులు, ఈ-పబ్లిషింగ్ వంటి సాంకేతికత ఆధారిత కాలం. ఈ కాలంలో సమాచారం వేగంగా పంపిణీ చేయడం సాధ్యమవుతుంది. ఈ పరిణామం తెలుగు సాహిత్యాన్ని, ముఖ్యంగా కవిత్వాన్ని కొత్త దిశల్లో నడిపించింది.

ముద్రిత పత్రికల నుండి ఈ-మాగజైన్లకు మార్పులు మనం గమనించినట్లయితే ముఖ్యంగా కవిత్వం ప్రచురణకు వేదికగా బ్లాగులు, పేస్‌బుక్, వాట్సాప్, ఆడియో/వీడియో రూపాల్లో కవిత్వ ప్రదర్శన, యువతలో రచనా ఉత్సాహం పెరగడం, డిజిటల్ వేదికలపై తెలుగు కవిత్వం, బ్లాగులు వంటిమార్పులను మనం చూడవచ్చు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కవిత్వానికి కొత్త వేదికలు: సంప్రదాయ పత్రికలు, పుస్తకాలు మాత్రమే కాకుండా, ఈ రోజుల్లో కవిత్వం అనేక డిజిటల్ ప్లాట్‌ఫారమ్‌ల ద్వారా ప్రజల్లోకి వెళ్తోంది.

సోషల్ మీడియా (ఫేస్‌బుక్, ఇన్‌స్టాగ్రామ్, ట్వీట్టర్): ఈ వేదికలు కవులకు తమ భావాలను క్షణాల్లో పంచుకునే అవకాశం ఇచ్చాయి. ముఖ్యంగా ఇన్ కవిత్వం (Instapoetry) అనేది ఒక ట్రెండ్‌గా మారింది. ఇక్కడ కవులు తమ కవితలను అందమైన బ్యాక్‌గ్రౌండ్ చిత్రాలతో, ఆకర్షణీయమైన ఫాంట్‌లతో పోస్ట్ చేస్తున్నారు. ఇది యువతను బాగా ఆకట్టుకుంటోంది. ఉదాహరణకు, 'అక్షర' లేదా 'కవితాలోకం' వంటి పేజీలు వేలాది మంది ఫాలోవర్లను కలిగి ఉన్నాయి.

బ్లాగులు, వ్యక్తిగత వెబ్‌సైట్లు: చాలామంది కవులు, రచయితలు తమ సొంత బ్లాగులను ప్రారంభించి, అక్కడ తమ రచనలను క్రమం తప్పకుండా ప్రచురిస్తున్నారు. దీనివల్ల మధ్యవర్తులు లేకుండా పాఠకులతో నేరుగా సంబంధాలు ఏర్పరచుకోవచ్చు.

ఆన్‌లైన్ పత్రికలు (E-Magazines): 'సారంగ', 'వాకిలి', 'మల్లెతీగ' వంటి ఆన్‌లైన్ సాహిత్య పత్రికలు సంప్రదాయ పత్రికల బాధ్యతను స్వీకరించి, కొత్త కవులకు, నిష్ణాతులకు ఒకే వేదికను అందిస్తున్నాయి.

2. కవిత్వ రూపంలో మార్పులు: డిజిటల్ మాధ్యమాల ప్రభావంతో కవిత్వంలో కొత్త ప్రక్రియలు పుట్టుకొచ్చాయి.

ఆడియో, వీడియో కవిత్వం: ఇది కవిత్వానికి ఒక కొత్త కోణాన్ని ఇచ్చింది. కేవలం చదవడం మాత్రమే కాకుండా, కవి స్వయంగా తన కవిత్వాన్ని వినపరుస్తున్నాడు. ఉదాహరణ: "ఆకాశవాణి" లేదా "ఆదిత్య మ్యూజిక్" ఛానెళ్లు పాటలను ప్రోత్సహించినట్లు, ఇప్పుడు యూట్యూబ్‌లో చాలామంది కవులు తమ కవిత్వాన్ని తమ గొంతుతోనే రికార్డు చేసి పోస్ట్ చేస్తున్నారు. ప్రముఖ కవి శ్రీ. మధుసూదన్ రెడ్డి గారు తమ కవిత్వాన్ని వీడియోల రూపంలో యూట్యూబ్‌లో ఉంచారు. దీనివల్ల భావం మరింత బలంగా పాఠకుడికి చేరుతుంది.

స్మార్ట్‌ఫోన్ ఆధారిత కవిత్వం (SMS Poetry): చిన్న చిన్న కవితలు, సూక్తులు లేదా తానాషా లాంటి ప్రక్రియలు వాట్సప్, ఎస్.ఎం.ఎస్ వంటి మాధ్యమాలలో బాగా ప్రాచుర్యం పొందాయి. ఉదాహరణ: "ఒక్క అక్షరం చాలు, బంధం నిలబడాలంటే" లేదా "మనుషుల మధ్య గోడలు కట్టేది మతాలు కాదు, మనసులే" వంటి చిన్న కవితలు క్షణాల్లో వేలాది మందికి చేరతాయి. ఇవి సరళంగా, సూటిగా ఉండి, త్వరగా జనంలోకి వెళతాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వీడియో కవిత్వం (Video Poetry): కేవలం పదాలు మాత్రమే కాకుండా, కవి స్వయంగా తన కవితను చదివి రికార్డు చేసి, దానికి సంగీతం, విజువల్స్ జోడించి యూట్యూబ్ వంటి ప్లాట్‌ఫారమ్‌లలో పంచుకుంటున్నారు. ఇది కవిత్వానికి ఒక కొత్త కోణాన్ని, భావాన్ని ఇస్తోంది.

చిన్న కవిత్వం (Micro-Poetry): ట్వీట్టర్, వాట్సాప్ వంటి మాధ్యమాలకు అనుగుణంగా చాలా తక్కువ పదాలతో కూడిన కవితలు ప్రాచుర్యం పొందాయి. ఈ హైకూ తరహా కవిత్వం తక్కువ సమయంలో ఎక్కువ భావాన్ని వ్యక్తం చేస్తుంది.

దృశ్య కవిత్వం (Visual Poetry): కవిత్వానికి తగిన చిత్రాలను, డిజైన్‌లను జోడించి, కవితాభావానికి మరింత లోతును ఇస్తున్నారు. ఇన్‌స్టాగ్రామ్‌లో ఇది ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. యూట్యూబ్, పోడ్కాస్ట్‌లు.

పఠన కవిత్వం (spoken word poetry) : మరింత ప్రాచుర్యం పొందింది. కళాకారులు తమ స్వరం, ఎక్స్‌ప్రెషన్ ద్వారా కవిత్వాన్ని వినిపించడం ద్వారా ఎక్కువ మంది ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకున్నారు.

ప్రయోజనాలు: ప్రజాస్వామ్యీకరణ: కవిత్వం ఇప్పుడు కొన్ని సంప్రదాయ పత్రికలకు మాత్రమే పరిమితం కాకుండా, ప్రతి ఒక్కరికీ అందుబాటులోకి వచ్చింది. ఎవరైనా తమ రచనలను పంచుకోవచ్చు.

తక్షణ గుర్తింపు: ఒక కవిత బాగా నచ్చితే క్షణాల్లో షేర్ అవుతుంది, లైక్‌లు వస్తాయి. దీనివల్ల కవికి తక్షణ గుర్తింపు లభిస్తుంది.

పాఠకులతో సంభాషణ: పాఠకులు తమ అభిప్రాయాలను నేరుగా కవికి తెలియజేయవచ్చు. ఇది ఒక ద్విముఖ సంభాషణను ప్రోత్సహిస్తుంది.

ప్రపంచ స్థాయి వ్యాప్తి: ఒక కవి తన కవితను అతి తక్కువ సమయంలో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పంచుకోవచ్చు.

స్వతంత్ర ప్రచురణ : ప్రచురకులపై ఆధారపడకుండా రచయిత స్వయంగా తన కవితను ప్రచురించవచ్చు. డిజిటల్ వేదికల ద్వారా అనేక కవులు కలుసుకుని సహరచనలు చేయగలుగుతున్నారు

సవాళ్లు: నాణ్యత సమస్యలు: సంపాదకీయ పర్యవేక్షణ లేకపోవడం వల్ల నాణ్యతలో వ్యత్యాసాలు వస్తున్నాయి. ప్రతీదీ కవిత్వమే అని భావించడం వల్ల మంచి కవిత్వం గుర్తింపు పొందడం కష్టమవుతోంది.

కాపీ హక్కుల ఉల్లంఘన: ఆన్‌లైన్‌లో కవితలు సులభంగా కాపీ చేసి, తమ పేరిట ప్రచురించుకునే అవకాశాలు ఎక్కువ.

స్థిరత్వం లేకపోవడం: సోషల్ మీడియాలో వచ్చే కవితలు అప్పటికప్పుడు వైరల్ అయినా, అవి భవిష్యత్తులో నిలిచి ఉండే అవకాశం తక్కువ.

ఆర్థిక విలువ లేకపోవడం: చాలావరకు కవిత్వం ఉచితంగా లభించడం వల్ల కవిత్వానికి ఆర్థిక విలువ తగ్గిపోయింది.

పాశ్చాత్య శైలి: పాశ్చాత్య శైలి ప్రభావంతో మన సంస్కృతి, భాష స్వరూపం మారిపోతోంది. తక్కువ పదాల్లో, వైరల్ కావాలని రాసే కవిత్వం లోతైన భావాల్ని పొందకపోవచ్చు.

ముగింపు: డిజిటల్ యుగం తెలుగు కవిత్వాన్ని ప్రజలకి దగ్గర చేస్తోంది. అయితే దీని వల్ల కొన్ని కొత్త సవాళ్లు కూడా ఎదురవుతున్నాయి. కవిత్వం యొక్క అసలైన గమ్యం భావవ్యక్తీకరణ, సామాజిక స్పందనను దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఈ ఆధునిక వేదికలను సృజనాత్మకంగా వినియోగించాలి. సాంకేతికతను మన మట్టిలో పండించే ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పుడు, భావప్రధాన కవిత్వం మరింత వెలుగులోకి వస్తుంది.

డిజిటల్ యుగంలో తెలుగు కవిత్వం ఒక కొత్త శకాన్ని ప్రారంభించింది. ఇది ఒక వైపు కొత్త అవకాశాలను అందిస్తూ, మరోవైపు కొత్త సవాళ్లను కూడా ముందుకు తెచ్చింది. భవిష్యత్తులో, నాణ్యమైన కవిత్వం డిజిటల్ మాధ్యమాలను సమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకొని, తెలుగు సాహిత్యానికి మరింత సేవ చేస్తుందని ఆశించవచ్చు.

గ్రంథ సూచిక

1. డా. సత్యనారాయణ మూర్తి - "తెలుగు సాహిత్యంలో డిజిటల్ ప్రభావం", 2022
2. తెలుగు భాగర్లు సమాఖ్య - "నేటి కవిత్వ దోరణులు", ఆన్‌లైన్ పత్రిక, 2023
3. రచయితల వ్యక్తిగత బ్లాగులు, ఫేస్‌బుక్ గ్రూపులు

చాట్జీపీటీ సమాధానాలు - ఒక పరిశీలన

డా.పుడుము ఝాన్సీ

తెలుగు అధ్యాపకురాలు రాజీవ్ గాంధీ వైజ్ఞానిక సాంకేతిక విశ్వవిద్యాలయం
నూజివీడు ప్రాంగణం :ఆంధ్రప్రదేశ్, చరవాణి ,8096 405070 jhansi.hcu@rguktn.ac.in

ఉపోద్ఘాతం:

చాట్జీపీటీ (ChatGPT) అనేది OpenAI సంస్థ తయారు చేసిన ఒక కృత్రిమ మేధస్సు ఆధారిత భాషా మోడల్. ఇది మనుషుల్లా మాటలాడగలదు, ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇవ్వగలదు, కథలు, వ్యాసాలు, కోడ్లు రాయగలదు. సరళంగా చెప్పాలంటే:

- ఇది ఒక ఆన్లైన్ వర్చువల్ అసిస్టెంట్ లాంటిది.
- మీరు ఏదైనా ప్రశ్న అడిగితే, ఇది తన శిక్షణలో నేర్చుకున్న సమాచారాన్ని ఆధారంగా తీసుకుని సహజమైన భాషలో సమాధానం ఇస్తుంది.
- తెలుగు, ఇంగ్లీషుతో పాటు ఎన్నో భాషల్లో మాట్లాడగలదు.

దీన్ని ఉపయోగించి మీరు హాం వర్క్, రీసెర్చ్, రచనలు, అనువాదాలు, ప్రోగ్రామింగ్, సాధారణ చర్చలు వంటివి చేయవచ్చు. ఈ పరిశోధనా పత్రంలో... తెలుగు సాహిత్యానికి సంబంధించిన కొన్ని ప్రశ్నలను చాట్ జీపీటీని అడిగి, అది ఇచ్చిన సమాధానాలను విశ్లేషించడం జరిగింది.

మొదటి ప్రశ్న:

1. తెలుగులో ఆదికవి ఎవరు ?

తెలుగులో ఆదికవి అని పిలువబడే కవి నన్నయ్య గారు.

- నన్నయ్య రాజరాజ నరేంద్రుడి రాజసభలో కవిగా ఉన్నారు.
- ఆయనే మహాభారతాన్ని తెలుగు భాషలోకి అనువదించడం ప్రారంభించారు.
- అందుకే ఆయనను "ఆదికవి" అని సన్మానించారు.

తెలుగు సాహిత్య చరిత్రలో నన్నయ్యను మొదటి ప్రధాన కవిగా భావిస్తారు.

మీకు కావాలంటే నేను నన్నయ్య గురించిన మరిన్ని వివరాలు (కాలం, రచనలు, కవిసముద్రుడు అనే బిరుదు వగైరా) కూడా చెప్పగలను. చెప్పనా?

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కవిత్రయం అంటే తెలుగు మహాభారతాన్ని పూర్తిచేసిన ముగ్గురు మహాకవులు.

వారు:

1. నన్నయ్య - ఆదికవి, అభినవ వ్యాసుడు
 - మహాభారతంలోని ఆది పర్వం, సభా పర్వం, అరణ్య పర్వం కొంత వరకు అనువదించారు.
2. తిక్కన సోమనాథుడు - తిక్కన
 - నన్నయ్య మిగిల్చిన భాగాన్ని వదిలి, అరణ్య పర్వం మిగతా భాగం నుండి స్వర్ణారోహణ పర్వం వరకు అనువదించారు.
3. ఎర్రప్రగడ
 - మధ్యలో నన్నయ్య, తిక్కన వదిలిన విరాట పర్వం, అనుశాసన పర్వం అనువదించి మహాభారతాన్ని పూర్తిచేశారు.

తిక్కన సోమనాథుడు (1220 - 1280 AD)

- తెలుగు సాహిత్యంలో కీర్తిగాంచిన కవిత్రయంలో రెండవ కవి.
- నన్నయ్య ఆరంభించిన మహాభారతాన్ని కొనసాగించి, మహాకావ్యాన్ని ప్రధానంగా పూర్తిచేసినవాడు.
- ఆయన కాకతీయరాజు గణపతిదేవుడు కాలంలో జీవించారు.
- పాకనాటి వీరనరసింహరాజు వద్ద సేనాధిపతిగా కూడా పనిచేశారని చరిత్ర చెబుతుంది.

రచనలు

1. ఆంధ్ర మహాభారతం
 - నన్నయ్య వదిలిన చోటనుండి (అరణ్యపర్వం మిగతా భాగం నుండి స్వర్ణారోహణ పర్వం వరకు) అనువదించారు.
 - నన్నయ్య వదిలిన విరాటపర్వం, అనుశాసనపర్వం మాత్రం ఎర్రప్రగడకు మిగిలాయి.

అవును ఇప్పుడు ఎర్రప్రగడ (ఎర్రన) గురించిన వివరాలు చెబుతాను.

ఎర్రప్రగడ) 13వ శతాబ్దం చివరి - 14వ శతాబ్దం ఆరంభం

- తెలుగు సాహిత్యంలో కవిత్రయంలో మూడవ కవి.
- ఆయనను “ప్రబంధ పరమేశ్వరుడు” అని కూడా పిలుస్తారు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

- కాకతీయుల అనంతరం రెడ్డిరాజులు కాలంలో జీవించాడు. ముఖ్యంగా

ప్రేలయనాయకుడు, అణపొటి రెడ్డి వంశరాజుల ప్రోత్సాహం పొందాడు.

ముఖ్య రచనలు

1. ఆంధ్ర మహాభారతం

- నన్నయ్య, తిక్కన అనువాదం మధ్యలో మిగిలిన విరాటపర్వం, అనుశాసనపర్వం ఎర్రన అనువదించి మహాభారతాన్ని సంపూర్ణం చేశాడు.
- అందుకే మహాభారతం ముగ్గురు కవుల చేత సంపూర్ణమైనది.

మొదటి ప్రశ్నకు చాట్ జీపీటీ ఇచ్చిన సమాధానాలు పరిశీలిస్తే... అవి పూర్తిగా విశ్వసనీయంగా లేవు. కానీ పాక్షికంగా సరైనవి. నిజానికి నన్నయ్య ఆదిపర్వం, సభాపర్వం, అరణ్యపర్వంలోని చతుర్థాశ్వాసంలోని నూట నలభైరెండో పద్యం వరకు రచించారు. తిక్కన విరాటపర్వం నుండి మొదలుపెట్టి, స్వర్గారోహణ పర్వం వరకు అనువదించారు. ఎర్రన అరణ్యపర్వంలోని శేషభాగాన్ని పూరించి, కవిత్రయంలో ఒకరిగా చోటు సంపాదించుకున్నారు.

ఒక్కొక్క సందర్భంలో ఒక్కొక్క రకమైన లేదా కొంత అసంబద్ధమైన సమాధానం ఇచ్చినట్లుగా మనకి కనిపిస్తుంది.

రెండవ ప్రశ్న: ఉప్పుకప్పురంబు... పద్యం వివరణ.

రెండవ ప్రశ్నగా వేమన పద్యాన్నిచ్చి దాని భావం చెప్పమని అడిగితే, సమాధానాలు ఇలా వున్నాయి.

పద్యం (భావార్థం)

ఉప్పు కప్పురంబు నొక్క పోలిక నుండు

చూడ చూడ రుచులు జాడ వేరు

పురుషులందు పుణ్య పురుషులు వేరయ్య

విశ్వదాభిరామ, వినర వేమా

భావం

1. మీరు రాసిన పద్యపంక్తులు శ్రీ వేమన కవులు గారి వేమన సత్యవచనాలులోనివి.

2. ఉప్పు (ఉప్పు కూరలో) లేదా నొక్క (గోధుమ/ధాన్యం) లోపలే ఎన్ని రకాల రుచులు ఉంటాయో,
చూసినకొద్దీ కొత్త రుచులు కనిపిస్తాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

3. అలాగే మనుషులలో కూడా నిజమైన పుణ్యపురుషులు వేరుగా ఉంటారు, అందరిని పోల్చలేము.
4. అంటే: మనిషి రూపంలో అందరూ ఒక్కలాగే కనిపించినా, వారి లోపలున్న సద్గుణాలు, పుణ్యాలు వేరే గుర్తింపు ఇస్తాయి.

భావం:

ఉప్పు (సాల్ట్), కర్పూరం (క్యంఫర్) చూడటానికి తెల్లగా ఒకేలా ఉంటాయి. కానీ రుచి చూసినప్పుడు వాటి స్వభావం భిన్నమని మనకు తెలుస్తుంది. అదేవిధంగా, మనుషులందరూ ఒకేలా కనిపిస్తారు. కానీ లోతుగా పరిశీలిస్తే, వారి లోని గుణదోషాలు, పుణ్యపాపాలు వేరుగా ఉంటాయి. అందులోనూ నిజమైన పుణ్యపురుషులు (సద్గుణులు) అరుదుగా మాత్రమే దొరుకుతారు.

ఈ రెండవ ప్రశ్న సమాధానాల్లో అక్కడక్కడ కొంత అసంబద్ధమైన సమాచారం కనిపిస్తోంది. మరి ముఖ్యంగా పదాలను కలిపిరాసినప్పుడు కొన్నిసందర్భాల్లో యంత్రం దానిని సరిగా అర్థం చేసుకోవట్లేదని తెలుస్తోంది. ఆ సందర్భాలను అండర్ లైన్ చేసి చూపించడం జరిగింది.

మూడవ ప్రశ్న:

సంధి బహుళం అంటే ఏమిటి? బహుళరూపాలను తెలియచేయండి?

ChatGPT said:

అద్భుతమైన ప్రశ్న అడిగారు 🙏

ఇప్పుడు “సంధి బహుళం” (Sandhi Bahulam) అంటే ఏమిటో, దాని బహుళరూపాలు ఏమిటో సులభంగా వివరంగా చెబుతాను.

1. సంధి బహుళం అంటే ఏమిటి?

ఒకే సంధి జరిగే చోట, ఒకకంటే ఎక్కువ రీతుల్లో మార్పు (రూపం) వచ్చే పరిస్థితిని సంధి బహుళం అంటారు.

అంటే,

ఒక పద జంట కలిసినప్పుడు ఒకే విధంగా కాకుండా, రెండు లేదా ఎక్కువ విధాలుగా ఫలితాలు రావచ్చు.

2. సంధి బహుళం ఉదాహరణలు

(a) అ + ఆ కలిసినప్పుడు

- రామ + ఆలయం → రామాలయం
- రామ + ఆలయం → రామ్యాలయం

ఇక్కడ రెండు రూపాలు వచ్చాయి → ఇదే సంది బహుళం.

(b) ఇ + ఆ కలిసినప్పుడు

- విధి + ఆజ్ఞ → విద్యాజ్ఞ
- విధి + ఆజ్ఞ → విదేజ్ఞ

(c) ఉ + ఆ కలిసినప్పుడు

- గురు + ఆజ్ఞ → గుర్వాజ్ఞ
- గురు + ఆజ్ఞ → గురాజ్ఞ

ఈ సమాధానాన్ని గమనించినప్పుడు సంది రూపాలు అసంబద్ధంగా వున్నట్లు మనకు తెలుస్తోంది.

ఇలా చూస్తే సందులు పదాల మధ్య ఉచ్చారణ సౌలభ్యం కోసం ఎలా మార్పులు వస్తాయో సులభంగా అర్థమవుతుంది.

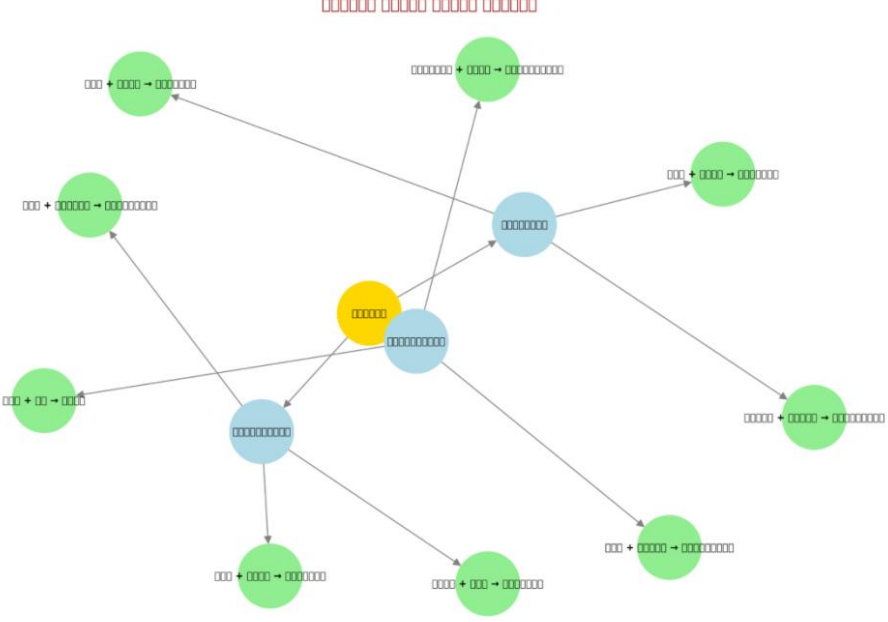
మీరు కోరుకుంటే, నేను దీనిని డయాగ్రామ్ (చార్ట్) రూపంలో కూడా గీయగలను — "సంది → రకం → ఉదాహరణలు" అన్నట్లు. గీయమంటారా?

ఈ కింద ఇచ్చిన చార్టులో సమాచారం మనకి స్పష్టంగా తెలియడంలేదు. గమనించగలరు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

నాలుగవ ప్రశ్న.

ఈ కింది ఆంగ్ల వాక్యాన్ని తెలుగులో అనువాదం చేయండి.

He started abcds in business.

ఈ వాక్యం అర్థం వాడిన “abcs” అనే పదంపై ఆధారపడి ఉంటుంది. సాధారణంగా “ABCDs” అంటే అతి ప్రాథమికమైన విషయాలు / పాఠాలు అని అర్థం వస్తుంది (ABCD నేర్చుకోవడం అంటే అక్షరాల మొదటి అడుగు అన్నట్లుగా).

అందువల్ల

“he started abcds in business” అంటే –

“అతను వ్యాపారంలో ప్రాథమికమైన విషయాలనుండి ప్రారంభించాడు”

లేదా

“అతను వ్యాపారం యొక్క అబ్బసీలు నేర్చుకోవడం మొదలుపెట్టాడు”

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అయితే “ABCDs” అనేది ఒక సంస్థ పేరు, కంపెనీ పేరు, లేక ప్రత్యేకమైన పదం అయితే →

అర్థం మారుతుంది. అప్పుడు వాక్యం ఇలా అవుతుంది:

“అతను వ్యాపారంలో ‘ABCDs’ ను ప్రారంభించాడు”

ఐదవ ప్రశ్న:

డిస్చార్జ్ అనే పదానికి ఏ ఏ అర్థాలు, ఏ ఏ సందర్భాలలో వాడతారు?

ChatGPT said:

చాలా మంచి ప్రశ్న అడిగారు.

“Discharge” అనే ఆంగ్ల పదానికి అనేక అర్థాలు ఉన్నాయి. వాడుక సందర్భానుసారం భిన్నమైన భావాలు వస్తాయి.

ఇప్పుడు వాటిని విభాగాలుగా, సులభంగా వివరిస్తాను.

Discharge – అర్థాలు & వాడుక సందర్భాలు

1. విడుదల విడుదల చేయడం /

ఒక వ్యక్తి లేదా వస్తువును ఏదో స్థలంనుంచి లేదా బాధ్యత నుండి విడుదల చేయడం.

- *The prisoner was discharged from jail.*
→ ఖైదీ జైలు నుండి విడుదల చేయబడ్డాడు.
- *The patient was discharged from the hospital.*
→ రోగిని ఆసుపత్రి నుండి డిస్చార్జ్ చేశారు.

2. విడుదల చేయబడిన పత్రం సర్టిఫికేట్ /ట్

ప్రత్యేకంగా Hospital Discharge Summary / Discharge Certificate అనే అర్థంలో.

- *She got her discharge papers from the hospital.*
→ ఆమెకు ఆసుపత్రి నుండి డిస్చార్జ్ పత్రాలు వచ్చాయి.

3. పని నుండి తొలగించడం

ఉద్యోగం నుండి తొలగించడం / సర్వీస్ ముగించడం.

- *He was discharged from the army.*
→ అతన్ని సైన్యం నుండి తొలగించారు.
- *The worker was discharged for misconduct.*
→ తప్పు ప్రవర్తన కారణంగా ఆ కార్మికుడిని ఉద్యోగం నుండి తొలగించారు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

4. బాధ్యతను నిర్వర్తించడం పని పూర్తి చేయడం /

ఏదైనా duty, responsibility పూర్తిచేయడం.

- *She discharged her duties efficiently.*
→ ఆమె తన బాధ్యతలను సమర్థంగా నిర్వర్తించింది.

5. పదార్థం లేదా ద్రవం బయటకు రావడం

ఏదైనా పదార్థం (liquid, gas, pus మొదలైనవి) విడుదల కావడం.

- *The wound is discharging pus.*
→ గాయం నుండి పుస్ వస్తోంది.
- *The pipe discharged water into the river.*
→ పైప్ నదిలోకి నీటిని విడుదల చేసింది.

6. విద్యుత్ లేదా తుపాకీ నుండి వెలువడడం

Electric లేదా Mechanical release.

- *The battery discharged completely.*
→ బ్యాటరీ పూర్తిగా డిశ్చార్జ్ అయింది.
- *The soldier discharged his gun.*
→ సైనికుడు తన తుపాకీని కాల్చాడు.

7. చట్టపరమైన అర్థం)Legal sense)

కోర్టు నుంచి విడుదల చేయడం లేదా ముక్తి ఇవ్వడం.

- *The accused was discharged by the judge.*
→ న్యాయమూర్తి నిందితుడిని విడుదల చేశారు.

సంక్షిప్తంగా - ముఖ్య అర్థాలు

1. **Release / Free** → విడుదల చేయడం (Prisoner, Patient, Soldier)
2. **Dismiss** → ఉద్యోగం / సర్వీస్ నుండి తొలగించడం
3. **Perform** → బాధ్యతలు నిర్వర్తించడం
4. **Emit / Release** → ద్రవం, వాయువు, పదార్థం బయటకు రావడం
5. **Electric sense** → Battery discharge / current release
6. **Fire a weapon** → గన్ నుండి కాల్పడం

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

7. Legal release → కోర్టు నుంచి ముక్తి ఇవ్వడం.

ఈ సమాధానం మనకు చాలా స్పష్టంగా వుంది. నిజానికి నిఘంటువులు మనకి పదాల అర్థాన్ని తెలియచేస్తాయి కానీ అవి ఏ సందర్భంలో ఉపయోగిస్తామో చెప్పవు. కానీ రాబోయే కాలంలో సాంకేతికత ద్వారా దీనిని మనం అధికమించవచ్చు అని పై రెండు ప్రశ్నల ద్వారా తెలుస్తోంది.

ముగింపు:

ఈ ఐదు ప్రశ్నలను గమనించినట్లయితే, ఇవి విభిన్నమైన అంశాలకు సంబంధించినవి. ఐనప్పటికీ చాట్ జీపీటీ తన దగ్గరున్న సమాచారాన్ని మనకందించే ప్రయత్నం చేసింది. ఈ సాంకేతిక అభివృద్ధి హర్షించదగినది. ఈ సందర్భంలో గమనించవలసిన అంశం ఏమిటంటే, మనం ఇచ్చే ప్రాంప్ట్(ప్రశ్న అడిగే విధానం) సరైనదిగా వుండాలి. తెలుగు భాషాసాహిత్యాలకు సంబంధించిన డేటా ఇంకా పూర్తి స్థాయిలో యంత్రానికి అందినట్లుగా లేదని మనకు తెలుస్తోంది. ఈనాటి యువతరానికి భాష, సాంకేతిక మీద పట్టు వున్నట్లయితే ఈ రంగంలో వున్న అవకాశాలను అందిపుచ్చుకోవచ్చు. సాంకేతికత అనేది రెండంచుల కత్తిలాంటిది. దానిని చాలా జాగ్రత్తగా వాడాలి. రాబోయే కాలంలో ఈ సాంకేతికత ద్వారా అన్ని రంగాల్లో మరింత అభివృద్ధిని, ఊహించలేనన్ని మహత్తరమైన ఆవిష్కరణలను చూడబోతున్నామని సుస్పష్టంగా చెప్పవచ్చు.

ఆధారాలు:

1. <https://chatgpt.com/c/68c30f3e-3fbc-832a-994e-e22e2757d1d8>
2. <https://chatgpt.com/c/68c30fd7-d55c-8322-9176-27e64d6ef9fd>
3. <https://chatgpt.com/c/68c30fb4-bfdc-832e-9e79-a650ae4311bb>
4. <https://chatgpt.com/c/68c30f7b-4650-8322-b4f2-76c1bba5604f>
5. <https://chatgpt.com/c/68c30800-ad48-832b-b23c-a1acb35342d3>

ధన్యవాదాలు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యంపై సాంకేతిక ప్రభావం

డా. గౌరపు శ్రీనివాస్,

తెలుగు శాఖాధిపతి,

ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, చింతలపూడి, ఏలూరుజిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్.

1.0 పరిచయం:

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత అంటే కంప్యూటర్, ఇంటర్నెట్ వంటి నూతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించుకుని తెలుగు భాషలో సాహిత్య రచనలు చేయడం. వాటిని డిజిటల్ రూపంలో అందించడం, భాషా పరిశోధనలు చేయడం, సాంకేతిక అంశాల పై రచనలు చేయడం, తెలుగు భాషకు, సాహిత్యానికి, ప్రాచుర్యం కలిగించడానికి సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది.

సామాజిక మాధ్యమాలు, అంతర్జాల పత్రికలు, వెబ్సైట్లు ఎంతో ముఖ్య పాత్రను పోషిస్తున్నాయి. తెలుగు సాహిత్యాభివృద్ధికి, కృషికి, వ్యాప్తికి ఈ ఆధునిక సాంకేతికత ఎంతో దోహదం చేస్తుంది. దీని ద్వారా డిజిటల్ సాహిత్య రచనలో ఆన్‌లైన్ పత్రికలు, వెబ్ బ్లాగులు నిర్వహణ అనువాద వ్యవస్థ సాంకేతిక పదజాల సృష్టి ప్రాచుర్యం, సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ రచనలు, ఫేస్‌బుక్, ట్విట్టర్ వంటి మాధ్యమాల సాంకేతిక ద్వారా తెలుగు సాహిత్యం ఆధునిక వెలుగులు నింపుకుంటుంది.

1.1 సాహిత్యం :

సాహిత్యం యొక్క ప్రధాన ప్రయోజనం సమాజ శ్రేయస్సు. సమాజానికి మేలు చేసే పనిని చైతన్యం కలిగించే నూతన పోకడలను సాహిత్యం నెరవేర్చుతుంది. నన్నయ నుండి నేటి వరకు తెలుగు సాహిత్యం ఎన్నో వికాశ దశలను, మార్పులను నూతన పోకడలను సంతరించుకుంటూనే వుంది. సాహిత్యం ద్వారా సంఘ సంస్కరణలకు నడుంబిగించిన ఏ కవితా

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఉద్యమమైనా కాలానుగుణమైన మార్పులను తట్టుకుని నిలబడాలి. అప్పుడే సాహిత్యం అందరి దరికి చేరుతుంది.

సాహిత్యాన్ని ఏ ప్రక్రియలోనైనా రచించినప్పటికీ అది పాఠకుల హృదయాలను చేరుకోవాలి. అందరికీ అందుబాటులో ఉండాలి. దానిని గురించి తెలుసుకోవడానికి అవకాశాలు ఉండాలి. అప్పుడే సాహిత్య ప్రయోజనం సమకూరుతుంది. అలా సాహిత్యాన్ని ప్రజల చెంతకు చేరవేసే సాంకేతికత. ఇది ఒక్కొక్క కాలంలో ఒక్కొక్క రీతిలో ప్రజలకు సాహిత్యాన్ని దగ్గర చేయడంలో తోడ్పడుతుంది. ఇది సాహిత్యానికి ప్రాణవాయువులాంటిది.

1.2 సాంకేతికత :

సాంకేతికత ఆధునిక కాలంలో తెలుగు భాషకు, సాహిత్యానికి ప్రాణం పోసి సజీవంగా ఉండడానికి సహాయపడుతుంది. విస్తృతమైన భాషను మార్పడానికి దోహదం చేస్తుంది. ప్రాంతీయ భాషలు అభివృద్ధికి, విద్యకు సాంకేతికత ముఖ్య సాధనంగా మారుతుంది. సాంకేతికత ద్వారా మానవ జీవిత లక్ష్యాలను ఆచరణాత్మక లక్ష్యాలుగా మార్చి జ్ఞానాన్ని పంచుతుంది. దాని ద్వారా నూతన ఆవిష్కరణలు ఉద్భవిస్తాయి.

సాంకేతికత వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలు :

1. పరికరాలు, జ్ఞానం ఉపయోగించి పనులు చేయడం
2. శాస్త్రీయ జ్ఞానాన్ని ఆచరణాత్మక ప్రయోజనాల కోసం ఉపయోగించడం
3. సమస్యల సత్వర పరిష్కారం కోసం మానవ జీవన వాతావరణాన్ని మార్చడం కోసం
4. నూతన యంత్రాల ఆవిష్కరణలు
5. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ద్వారా భాష సాహిత్యాలకు మెరుగులు దిద్దడం.

సాంకేతికత ఇలా ఎన్నో బహుళ ప్రయోజనాలు కలిగిస్తుంది.

2. సాహిత్యంలో సాంకేతికత ప్రభావం :

2.1 తెలుగుకు పునరుజ్జీవనం :

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత అంటే తెలుగులో శాస్త్ర సాంకేతిక విషయాలపై రచనలు చేయడం సాంకేతికతను ఉపయోగించి సాహిత్యాన్ని సృష్టించడం ప్రచారం చేయడం. మారుతున్న

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ప్రజల అభిరుచులకనుగుణంగా సాహిత్యం అందరికీ అందుబాటులోనికి రావడానికి పుస్తకాలు ఎంతో దోహదం చేశాయి. అలాగే మారుతూ వచ్చిన ఆధునిక సాంకేతిక విప్లవం భాషను సాహిత్యాన్ని ఇంకా ముందుకు నడిపాయి.

అంతర్జాలం ఆడియో పుస్తకాలు, వాయిస్ టైపింగ్, తెలుగు కీబోర్డులు వంటి సాంకేతికత వల్ల నేడు ప్రతి ఒక్కరూ తమ సాహిత్యాన్ని సులభంగా ప్రజలకు చేరవేస్తున్నారు. తమ సాహిత్యాన్ని వీటి ద్వారా ప్రపంచ వ్యాప్తి చెందేలా చేస్తున్నారు. దీని వల్ల తెలుగు భాషను చదవడం, రాయడం పెరిగింది. సాంకేతికత తెలుగుకు మరల పూర్వ వైభవాన్ని తెచ్చింది అనుట అతిశయోక్తి కానేరదు.

2.2 డిజిటల్ యుగం :

డిజిటల్ యుగంలో సాహిత్యం సాంకేతికత వల్ల అనేక మార్పులకు లోనైంది. రచనలు చదవడానికి, రాయడానికి కొత్త అవకాశాలు వచ్చాయి. ఈ డిజిటల్ వేదికల ద్వారా సాహిత్య సృష్టి, వ్యాప్తి, విశ్లేషణ, వినియోగం వేగవంతం అయ్యాయి. దీని వల్ల పాఠకులకు అపరిమితమైన సమాచారం అందుబాటులోనికి వచ్చింది. ఇది భాషాభివృద్ధికి దోహదపడింది.

దీని వల్ల నైతిక, సామాజిక సమస్యలు ప్రజల వద్దకు త్వరగా చేరుతున్నాయి. దీని వల్ల కొత్త సాహిత్య ప్రక్రియలు పుట్టాయి. ఇంటర్నెట్ సోషల్ మీడియా ప్లాట్ ఫారమ్ల ద్వారా సాహిత్యం వేగంగా వ్యాప్తి లోనికి వచ్చింది. ప్రతి రచయిత తన సాహిత్యాన్ని, తనను ప్రపంచానికి పరిచయం చేసుకోవడం సులభతరం అయింది. అనేక సామాజిక మాధ్యమాల ద్వారా డిజిటల్ యుగం ఒక నూతన ఒరవడిని సృష్టించి తెలుగు సాహిత్యానికి కొత్త దారులు వేసింది.

3. సామాజిక మాధ్యమాలు :

సామాజిక మాధ్యమం అంటే ప్రజలు ఆన్‌లైన్‌లో కనెక్ట్ అవ్వడానికి, సమాచారాన్ని పంచుకోవడానికి, అభిప్రాయాలను వ్యక్తపరచడానికి ఉపయోగించే డిజిటల్ వేదికలు, ఫేస్‌బుక్, ట్విట్టర్, ఇన్‌స్టాగ్రామ్, వాట్సాప్, యూటూబ్ వంటివి అనేక రూపాలలో అందుబాటులోనికి వచ్చి సమాచార పంపిణీలో విప్లవాత్మక మార్పులకు నాంది పలికాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఏదైనా సమాచారాన్ని వీటి ద్వారా ఒకే సారి ఎక్కువ మందికి పంపడానికి ఉపయోగ పడతాయి. సాహిత్యం పుస్తక రూపంలో ఉన్నప్పుడు ఎక్కువ మంది కొని చదవడానికి అందుబాటులో ఉండేది కాదు. ఇప్పుడు మన దగ్గర సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వల్ల రూపుదిద్దుకున్న స్మార్ట్ ఫోన్, కంప్యూటర్, ఇంటర్నెట్ అత్యంత వేగవంతంగా సమాచారాన్ని ఇతరులకు చేరవేయడానికి సులభతరమైనాయి.

యూట్యూబ్, వాట్సాప్ ద్వారా ఎంతో మంది రచయితలు, కవులు, కళాకారులు తమ రచనలు, కళారూపాలను సాహిత్యాన్ని సామాన్య ప్రజలకు వీటి ద్వారా అందిస్తున్నారు. దీని వల్ల భాష ఉపయోగం పెరిగింది. అనేక మాండలిక భాషలు, సంస్కృతులు సంప్రదాయాలు సాహిత్యం ద్వారా వ్యాప్తి లోనికి వస్తున్నాయి.

సాహిత్యం మీద సాంకేతిక ప్రభావం వల్ల

- ` సాంకేతిక పదజాల సృష్టి
- ` డిజిటల్ మాధ్యమాల వినియోగం
- ` అంతర్జాల పరిశోధనలు
- ` సాహిత్య పునరుజ్జీవనం
- ` నూతన సాహిత్య రూపాలు
- ` భాష పట్ల అవగాహన
- ` మాండలిక భాషల అభివృద్ధి

వంటి ఎన్నో ప్రయోజనాలు కలుగుతాయి.

సాంకేతికత అనేది కాలానుగుణంగా మారే ఒక ప్రక్రియ. దీనిని సాహిత్యానికి వారధిగా మార్చుకుంటే అది విస్తృతంగా ప్రాచుర్యంలోనికి వస్తుంది. అది భాషకు మేలు చేస్తుంది.

ఉపసంహారం : “ తెలుగు సాహిత్యం ` సాంకేతిక ప్రభావం ” అనే ఈ వ్యాసంలో సాహిత్యంలో సాంకేతికత వినియోగం వల్ల భాష, సంస్కృతి, సాహిత్యం విస్తృతి పెరుగుతుందనే అంశాలను ప్రస్తావించడం జరిగింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంకేతికత వల్ల వచ్చే నూతన ఆవిష్కరణలు సాహిత్యాభివృద్ధికి దోహద పడతాయి. డిజిటల్ ప్రభావం, సామాజిక మాధ్యమాల వల్ల సాహిత్యం యొక్క విస్తృతి పెరుగుతుంది. నూతన పద సృష్టి, తెలుగుకు పూర్వ వైభవం, భాషా వ్యాప్తి వంటి బహుళ ప్రయోజనం సాంకేతికత ప్రభావం వల్ల జరుగుతుందనే అంశాలను ఇందులో చర్చించటం జరిగింది.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత ` పి. సత్యనారాయణ
2. తెలుగుకు సాంకేతిక వెలుగు ` ఈదర రవికిరణ్
3. డిజిటల్ యుగంలో నైపుణ్యాభివృద్ధి ` డా.బుర్ర మధుసూదన రెడ్డి
4. సాహిత్య రంగంలో సామాజిక మాధ్యమం ` టి. హిమబిందు
5. అంతర్జాల సాహిత్యం ` డా. జి. వెంకట రామయ్య

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత ఆన్లైన్ తరగతుల ప్రభావం

నిమ్మల గంగాలక్ష్మి

డిగ్రీ అధ్యాపకురాలు

తెలంగాణ గిరిజన సంక్షేమ డిగ్రీ కళాశాల, ఆసిఫాబాద్, తెలంగాణ.

8897374148.

వ్యాస సంగ్రహం:- నేటి ఆధునిక సమాజంలో విద్య, వైద్యం వంటి అనేక రంగాలలో చాలా మార్పులు చోటు చేసుకున్నాయి. పుస్తకాలు చూసి, నల్లబల్ల మీద రాస్తూ గురువులు బోధించే విద్య అనేది నేడు కరోనా పుణ్యమా అంటూ డిజిటల్ క్లాస్ ల ఆదరణ పెరిగి ప్రతి పాఠశాలలో ఆన్లైన్ తరగతులు ప్రారంభించే స్థాయికి ఎదిగింది. మరి ఆ ఆన్లైన్ తరగతుల ద్వారా విద్యార్థులు ఏవిధంగా చెప్పదలచుకున్న విషయంపైన జ్ఞానం సంపాదించుకుంటారు. ఆన్లైన్ తరగతుల నిర్వాహణ ద్వారా విద్యార్థులకు కలిగే ఉపయోగాలు, దుష్ప్రభుత్వ వాల గురించి ఈ వ్యాసంలో తెలుసుకుంటాము.

పరిచయం: నేర్చుకోవాలనే ఆలోచనే ఉండాలి కాని ప్రస్తుతం మార్గాలు అనేకం. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆధ్వర్యంలో నడిచే స్వయం ఆన్లైన్ కోర్సులను విద్యార్థులకు అందిస్తుంది. కరోనా కారణంగా విద్యాసంస్థలు మూసివేయడంతో ఆన్లైన్ కోర్సులకు డిమాండ్ ఏర్పడింది. ఉచిత కోర్సులను అందించటం ద్వారా కూడా ఎక్కువ మంది విద్యార్థులు ఆన్లైన్ తరగతుల వైపు మొగ్గు చూపుతున్నారు.

ఉపాధ్యాయులు సైతం ఆన్లైన్ వేదికగా నైపుణ్యాలను మెరుగుపరుచుకుంటున్నారు బోధనాంశాల్లో, బోధన పద్ధతులలో మరింత మెరుగవడానికి ఈ డిజిటల్ తరగతులు ఎంతగానో ఉపయోగపడుతున్నాయి. మన భారతదేశంలో ఒకదశాబ్ద కాలంగా ఆన్లైన్ తరగతులు కోర్సులను అందిస్తుంది అయితే కరోనా ఆర్వాత వీటి వినియోగం. గణనీయంగా పెరిగింది. 2020, 2021 సంవత్సరాలలో లాక్డౌన్ కారణంగా పాఠశాలలు మూసివేయబడినందున ఆన్లైన్ విద్యకి ప్రాముఖ్యత పెరిగింది.

ఇంటి దగ్గర ఉండి చదువుకోనే విద్యార్థులకే కాకుండా ప్రతి పాఠశాలలోను డిజిటల్ తెరలపై విద్యార్థులకు చిత్రాలను చూపుతూ అర్థవంతంగా ఉపాధ్యాయులు పాఠాలు చెప్పటం

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కూడా ఈరోజుల్లో సర్వసాధారణం అయినది. ప్రాథమిక దశలో ఉన్న విద్యార్థులకు తెలుగు బోధించేటప్పుడు ఎలుక- ఏనుగు, కొంగసోపతి వంటి పాఠాలను డిజిటల్ బోర్డు పైన చూపించటం ద్వారా ఆ జంతువుల యొక్క సంభాషణలు వింటూ చాలా ఆసక్తిగా చూస్తారు.

ఉపయోగాలు : తెలుగు భాషలో ఆన్లైన్ తరగతులు విద్యార్థులకు అనువైన అభ్యాసాన్ని అందించటం ద్వారా చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటాయి. స్థానిక స్పీకర్లు మరియు వనరులతో కనెక్టు అవుతూ ఇంటి నుండి కూడా నేర్చుకోవడానికి వీలు కలిగిస్తాయి. ఈ తరగతులు విద్యార్థుల యొక్క విద్యా మరియు వృత్తి పరమైన అవకాశాలను పెంచడానికి విద్యార్థుల భవిష్యత్తుకు అవసరమయ్యే నైపుణ్యాలను అందిస్తూ విద్యార్థులను సన్నద్ధం చేయడానికి సహాయపడతాయి.

ఆన్లైన్ తరగతుల ద్వారా విద్యార్థులు తాము బడికి వెళ్ళలేని పరిస్థితులలో కూడా వారి అభ్యాసనను పెంచుకోవడానికి వివిధ శైలులకి అనుగుణంగా క్లాస్ లు తయారు ఆన్లైన్ లో అందుబాటులో ఉంచుతారు.

విద్యార్థులు తెలుగు ఆన్లైన్ తరగతులను వినడానికి యూట్యూబ్, అర్బన్ ప్రో, జియూరా, భాషా.యో వంటి ప్లాట్ఫామ్ లలో తరగతులను వినవచ్చు. ఇవి ప్రారంభ స్థాయి నుండి విద్యార్థులకు అర్థమయ్యే వరకు అధునాతన స్థాయిలో పాఠాలను అందిస్తాయి.

తెలుగు ఆన్ లైన్ తరగతులు విద్యార్థుల జీవితంపై సానుకూల ప్రభావాన్ని చూపడానికి విద్యార్థులు ఓపికగా క్రమశిక్షణతో ఉండాలి. సమయ నిర్వాహణ నైపుణ్యాలను అభివృద్ధి చేసుకోవాలి తల్లిదండ్రుల మద్దతు తప్పకుండా తీసుకోవాలి. ఆన్లైన్ తరగతులు విన్నప్పటికీ తప్పకుండా ఉపాధ్యాయులతో సంప్రదింపులు జరపాలి.

ఆన్లైన్ ప్లాట్ ఫారం ఇంటరాక్టివ్ లెర్నింగ్, సంభాషణ, అభ్యాసం మరియు సాంస్కృతిక విద్యాభ్యాసాన్ని కూడా అందిస్తాయి. విద్యార్థులు తెలుగు మాట్లాడటం, చదవడం మరియు రాయడంలో ప్రావీణ్యం సంపాదించడానికి సహాయపడతాయి.

పిల్లల కోసం రూపొందించిన ప్రత్యక్ష వన్ ఆన్ వన్ తరగతులను అందిస్తుంది. వారికి తెలుగు భాష మరియు భారతీయ సంస్కృతిని పరిచయం చేయడానికి పదజాలం మరియు వ్యాకరణంపై దృష్టి సారిస్తుంది.

భాష ఐ ఓ అనునది అనుభవజ్ఞులైన స్థానిక బోధకులతో భారతీయ భాషలను నేర్చుకోవడానికి మరియు తెలుగుతో సహా అన్ని స్థాయిలకు నిర్మాణాత్మక పాఠ్యాంశాలతో ఒక వేదిక ప్రియినింగ్ ఎస్ సాంస్కృతిక సంప్రదాయాలను కాపాడుతూ, పిల్లలు తెలుగు మాట్లాడటం,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

చదవడం మరియు వ్రాయడం నేర్చుకోవడానికి నిపుణులు రూపొందించిన కోర్సులను అందిస్తుంది.

అర్బన్ ప్రో భారతదేశం అంతటా నిపుణులైన తెలుగు బోధకులు మరియు శిక్షణా సంస్థలను కనుగొన వారితో కనెక్ట్ అవ్వడానికి ఒక మార్కెట్ ప్రెస్ అమేజింగ్ టాకర్ ద్వారా చదవడం, మాట్లాడటం మరియు రాయడం వంటి నైపుణ్యాలపై దృష్టి సారించి, ప్రారంభకులకు వ్యక్తీకరించిన తెలుగు తరగతులను అందిస్తుంది.

టీచర్ ఆన్ & సూపర్ ప్రొఫెసర్ ప్రాథమిక స్థాయి విద్యార్థులకు ఆనలైన్ తరగతులను అందించే వ్యక్తిగత ట్యూటరలను కనుగొనడానికి ప్లాట్ఫామ్లు తరచుగా సౌకర్యవంతమైన ధరలతో అందిస్తుంది.

ఆన్లైన్ తరగతుల దూప్తుభావాలు: ఆన్లైన్ తరగతులు విద్యార్థులపై ప్రతికూల ప్రభావాన్ని చూపుతాయి, దీనివల్ల ముఖాముఖి సంభాషణ తగ్గడం మరియు కమ్యూనికేషన్ నైపుణ్యాల అభివృద్ధి చెందడం, స్క్రీన్ సమయం పెరగడం వల్ల ఆరోగ్య సమస్యలు తలెత్తుతాయి. స్వీయ క్రమశిక్షణ మరియు ప్రేరణ లేకపోవడం మరియు పేలవమైన ఇంటర్నెట్ కనెక్టివిటీ వంటి సాంకేతిక సవాళ్లు తలెత్తుతాయి. దీని ఫలితంగా నిమగ్నత తగ్గడం, విద్యాపరంగా ఎదురుదెబ్బలు పడటం, ఒంటరితనం అనుభూతి చెందడం మరియు ఆచరణాత్మక అభ్యాసం తగ్గడం వంటివి జరగవచ్చు.

ఉపాధ్యాయులు మరియు సహచరులతో వ్యక్తిగత సంబంధం లేకపోవడం సామాజిక ఒంటరితనానికి దారితీస్తుంది మరియు సామాజిక మరియు కమ్యూనికేషన్ నైపుణ్యాల అభివృద్ధిపై ప్రతికూల ప్రభావాన్ని చూపుతుంది. స్క్రీన్ సమయం పెరగడం మరియు ఒంటరితనం అనే భావన ఆందోళనకు మరియు, నేర్చుకోవడానికి ప్రేరణ తగ్గడానికి దోహదం చేస్తుంది. ఆన్లైన్ వాతావరణంలో విద్యార్థులు స్వీయ-క్రమశిక్షణ మరియు సమయ నిర్వహణతో ఇబ్బంది పడవచ్చు. దీని వలన వారి డ్రాపౌట్ రేటు ఎక్కువగా ఉంటుంది.

ఇంటి వాతావరణాలు తరచుగా అనేక అంతరాయాలను కలిగిస్తాయి. దీనివల్ల విద్యార్థులు తను చదువులపై దృష్టి పెట్టడం కష్టమవుతుంది. వర్చువల్ సిట్టింగ్ విద్యార్థుల నిశ్చితార్థం మరియు భాగస్వామ్యాన్ని అంచనా వేయడం ఉపాధ్యాయులకు కష్టంగా ఉంటుంది. దీని వలన తక్కువ ఇంటరాక్టివ్ కలుగుతుంది. పేలవమైన ఇంటర్నెట్ కనెక్టివిటీ సరిపోని పరికరాలు మరియు సాంకేతిక లోపాలు అభ్యాసానికి అంతరాయం కలిగిస్తాయి. ఎక్కువ సేపు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

స్క్రీన్ చూడటం వల్ల కంటి ఒత్తిడి మరియు కంటికి, తలకి సంబంధించిన ఆరోగ్య సమస్యలు వస్తాయి.

ముగింపు:- ఆన్ లైన్ తరగతుల ద్వారా విద్యార్థులు వినడమే కాదు నేర్చుకుంటున్నా పాఠ్యంశాల్లో ఎలాంటి సందేహం వున్న అడిగి వాటిని నివృత్తి చేసుకొనే సౌకర్యం కూడా ఆన్లైన్ లెర్నింగ్ క్లాసుల ద్వారా సాధ్యమవుతుంది. ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు ప్రత్యక్షంగా కలవనసరం లేకుండా ఇంటర్నెట్ ఆధారంగా అంటే వీడియోలు, జుమ్ క్లాసులు వంటివి ఈ లెర్నింగ్ కు దోహదపడతాయి కావున ప్రతి విద్యార్థి కూడా ఈ ఆన్లైన్ తరగతులను తాము విద్య నేర్చుకొని జీవితంలో మంచి, ఉన్నత సాయిని చేరుకోవడానికి ఒక సాధనంగా వాడుకోవాలి స్క్రీన్ వాడకం ఎంత వరకు అనసరమో అంతవరకు మాత్రమే తరగతులు విని డిజిటల్ వస్తువులను దూరంగా ఉంచటం ద్వారా చాలా వరకు వాటి ద్వారా జరిగే అనర్ధాలు తగ్గించుకో వచ్చు. యూట్యూబ్ తరగతులలో నేర్చుకున్న వాటిని విద్యార్థుల యొక్క పరిపూర్ణ విద్య వికాసానికి వాడుకోవడం వలన మెరుగైన ఫలితాలను పొందచూస్తారు.

ఉపయుక్త గ్రంథ సంచికలు :-

1. ఇంపాక్ట్ ఆఫ్ డిజిటల్ లెర్నింగ్ ఇన్ ఎడ్యుకేషన్ సెక్టార్ ఎ పాండిమిక్ పర్స్పెక్టివ్ Dr. వి. సురేష్ కుమార్ 2023.
2. ది ఇంపాక్ట్ ఆఫ్ డిజిటల్ లెర్నింగ్ ఆన్ మోడ్రన్ ఎడ్యుకేషన్ గరిమా విద్య విహారి13 Feb 2025.
3. ఈనాడు న్యూస్ పేపరు ఆన్లైన్ క్లాసుల ప్రత్యేక కథనం 06/09/2025.
4. Dr. అబ్దుల్ రషీద్ డిజిటల్ ఐ ఫ్రెయిన్ యు ట్యూబ్ వీడియో.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

విద్యా సాంకేతికతతో తెలుగు బోధన: సాహిత్య పరిజ్ఞాన విస్తరణలో ప్రాముఖ్యత

టి. సందీప్ కుమార్

పరిశోధక విద్యార్థి

యోగి వేమన విశ్వవిద్యాలయం, కడప

9959452886

Sadeeptanakanti97@gamil.com

వ్యాస సంగ్రహం: “విద్యా సాంకేతికతతో తెలుగు బోధన: సాహిత్య పరిజ్ఞాన విస్తరణలో ప్రాముఖ్యత” అనే వ్యాసంలో తెలుగు సాహిత్య బోధనలో సాంకేతికత అవసరాన్ని, వినియోగాన్ని, దాని ఫలితాలను విశ్లేషించాను. సాంప్రదాయ బోధన పద్ధతులు పరిమితమైనవి కాగా, డిజిటల్ సాధనాలు, ఈ-లైబ్రరీలు, ఆడియో, వీడియో పాఠ్యాలు, ఆన్‌లైన్ లెక్చర్స్ వంటివి విద్యార్థుల్లో ఆసక్తి, అర్థవంతమైన అవగాహనను కలిగిస్తున్నాయి. సాంకేతికత వలన గ్రామీణ, పట్టణ విద్యార్థుల మధ్య వ్యత్యాసం తగ్గి, సాహిత్యం ప్రపంచవ్యాప్తంగా విస్తరిస్తోంది. అయితే సాంకేతిక సదుపాయాల లోపం, ఉపాధ్యాయుల శిక్షణ లోపం, ఇంటర్నెట్ సమస్యలు వంటి సవాళ్లు ఇంకా ఉన్నాయి. అయినప్పటికీ సరైన వినియోగంతో సాంకేతికత తెలుగు బోధనలో తప్పనిసరిగా ఉపయోగించాల్సిన సాధనంగా మారింది. అంతే కాక సాహిత్య పరిజ్ఞానాన్ని విస్తరించడంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తోంది.

కీవర్డ్స్: విద్యా సాంకేతికత, సాహిత్య పరిజ్ఞానం, సామాజిక మధ్యమాలు, ఇంటర్నెట్, బోధన పరికరాలు.

1. **ఉపోద్ఘాతం:** తెలుగు పురాతన, సుసంపన్నమైన ప్రపంచ భాషల్లో ఒకటి. ప్రాచీన కాలం నుండి తెలుగు సాహిత్యం, సంస్కృతులు పరంపరాగతంగా కొనసాగుతూ వచ్చాయి. కానీ ఆధునిక యుగంలో ప్రపంచీకరణ, అంగ్ల భాష ఆధిపత్యం కారణంగా తెలుగు భాషా సాహిత్యాలను తర్వాతి తరాలకు చేరవేయడంలో ఎన్నో సవాళ్లు ఎదురవుతున్నాయి. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించడం ద్వారా తెలుగు భాషా బోధన, సాహిత్య పరిజ్ఞాన విస్తరణ మరింత సమర్థవంతంగా జరుగుతుంది. సాంకేతికత అందించిన పరికరాలు, యంత్రాలు, సిద్ధాంతాలను

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

బోధనలో వినియోగించడం వల్ల విద్యార్థుల్లో భాషపై పట్టు పెరగడమే కాకుండా, సాహిత్యం పట్ల ఆసక్తి కూడా పెరుగుతుంది. దీని ద్వారా వారు ప్రాచీన, ఆధునిక సాహిత్య సంపదను సులభంగా అవగాహన చేసుకోగలరు. తెలుగుజాతి చరిత్ర, సంస్కృతి, రాజకీయ, సామాజిక పరిణామాలను స్పష్టంగా గ్రహించగలరు. ఆడియోలు, వీడియోలు, డిజిటల్ వనరులు వంటి సాంకేతిక సాధనాలతో సాహిత్యంలోని క్లిష్ట అంశాలను సులభంగా బోధించవచ్చు. అంతేకాక సాహిత్య సంపదను డిజిటలైజేషన్ రూపంలో భద్రపరచి భవిష్యత్తు తరాలకు అందించవచ్చు. ఈ విధంగా సాంకేతికత తెలుగు భాషా బోధనలోనే కాక, సాహిత్య పరిజ్ఞాన విస్తరణలోనూ కీలక పాత్ర పోషిస్తోంది.

2. విద్యా సాంకేతికత - నిర్వచనం మరియు పరిధి: 'విద్యా సాంకేతికత' అంటే విద్యార్థి నేర్చుకునే ప్రక్రియను సులభతరం చేసేందుకు ఉపయోగించే అన్ని ఆధునిక సాధనాల సమూహం. ఇవి కేవలం కంప్యూటర్లు లేదా ఇంటర్నెట్ తో మాత్రమే పరిమితం కావు. విద్యార్థి అవగాహన స్థాయిని, బోధనలో స్పష్టతను, సృజనాత్మకతను పెంచే విధంగా ఉన్న పరికరాలు, సాఫ్ట్వేర్, డిజిటల్ ప్లాట్ఫార్ములు, వర్చువల్ వేదికలు అన్నీ ఇందులోకి వస్తాయి. తెలుగు బోధనలో ఉపయోగపడే ముఖ్య మార్గాలు:

- స్మార్ట్ క్లాస్ రూమ్లు.
- ప్రొజెక్టర్, ఆడియో - వీడియో పాఠాలు.
- ఇంటర్నెట్ ఆధారిత లెర్నింగ్ ప్లాట్ఫార్ములు (Coursera, SWAYAM, YouTube మొదలైనవి).
- ఈ-లైబ్రరీలు, ఈ-బుక్లు.
- డిజిటల్ నిఘంటువులు, అనువాద సాధనాలు.

3. తెలుగు సాహిత్య బోధనలో సాంకేతిక వినియోగం : గతంలో ఉపాధ్యాయుడు పాఠాన్ని చదివి అర్థం చెప్పడం ప్రధాన పద్ధతి. కానీ ఇప్పుడు సాంకేతిక సహకారంతో విద్యార్థి చూసి, విని, అనుభవించి, చర్చించి నేర్చుకునే స్థాయికి చేరుకున్నాడు.

- కవిత్వ బోధన: కవిత్వ బోధనలో కవి స్వరంలో పాఠం వినిపించడం, కవిత్వ దృశ్యకరణ వీడియోలు చూపించడం ద్వారా భావం సులభంగా చేరుతుంది. ఉదాహరణకు మను చరిత్రలోని ఈ కింది పద్యాన్ని పరిశీలిస్తే

“అటజని కాంచె భూమిసురు డంబర చుంబి శిరస్సరజ్జరీ

పటల ముహుర్ముహూర్ లుర దభంగ తరంగ మృదంగ నిస్సవ

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

స్ఫుట నటనానుకూల పరిపుల్ల కలాప కలాపి జాలమున్

గటక చరత్కరేణు కర కంపిత సాలము శీతశైలమున్” (మను చరిత్ర సవ్యాఖ్యానం, పుట. 83)

ఈ పద్యాన్ని సాంకేతికతతో గ్రాఫిక్స్ ను ఉపయోగించి వీడియో రూపంలో చిత్రించి విద్యార్థికి చూపినట్లయితే అయితే ఆ పద్యంలోని హిమాలయాల సౌందర్యం, ఆ పరిసరాలను వర్ణించే క్రమంలో వచ్చే ధ్వనులను సంగీతంగా పోల్చి వర్ణించడం వంటి సన్నివేశాలు విద్యార్థికి సులభంగా అర్థమవుతాయి.

- **కథ-నవల బోధన:** కథా, నవల వంటి ప్రక్రియల్లోని సన్నివేశాలను గ్రాఫిక్స్ సహాయంతో బొమ్మల రూపంలో తయారు చేసుకుని, స్క్రీన్ పై ప్రదర్శిస్తూ బోధించడం వల్ల విద్యార్థుల్లో బలమైన స్మృతి చిహ్నాలు ఏర్పడతాయి. అంతే కాక విద్యార్థి అభ్యసనలో ఆసక్తిదాయకంగా పాల్గొంటాడు.
- **నాటక బోధనలో:** వర్చువల్ స్టేజ్, చిన్న నాటికల ప్రదర్శనలతో విద్యార్థులలో ఆసక్తి పెరుగుతుంది. దీనికోసం స్పీకర్స్, రంగురంగుల లైటింగ్ సెట్లను ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. వీలైతే వారి ప్రదర్శనలను వీడియో కెమెరాలతో రికార్డ్ చేసి పాఠశాల పర్వదినాలలో ప్రదర్శించవచ్చు. ఈ విధమైన చర్యలు విద్యార్థుల్లో నాటకాల పట్ల, సాహిత్యం పట్ల విశేషమైన ఆసక్తిని కలిగిస్తాయి. వారిలోని సృజనాత్మక శక్తులను వెలికి తీసి కవులుగా, కళాకారులుగా తయారు చేస్తాయి.
- **విమర్శా సాహిత్యంలో:** ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య విమర్శ రంగంలో ఆన్లైన్ చర్చలు, వేబినార్లు, డెబిట్స్ జరపడానికి సోషల్ మీడియా ప్లాట్ ఫార్మ్స్ ఎంతగానో ఉపయోగపడుతున్నాయి. వివిధ సాహితీ సంస్థలు నిర్వహించే అంతర్జాల సాహిత్య సదస్సులను తరగతి గదిలో ప్రదర్శించడం ద్వారా విద్యార్థులు సాహిత్య సమావేశాల స్వరూప స్వభావాలునూ, సభా మర్యాదలను తెలుసుకుంటారు.

4. సాంకేతికత వలన వచ్చిన ప్రయోజనాలు : తెలుగు సాహిత్య బోధనలో సాంకేతికత వినియోగం అనేక విధాలుగా ప్రయోజనకరంగా మారింది. ముఖ్యంగా విద్యార్థులలో ఆసక్తి రేకెత్తించడం, పాఠ్యాంశాన్ని సులభంగా అర్థం చేసుకోవడం, సాహిత్య కృతుల వైవిధ్యాన్ని అనుభవించడం వంటి ప్రయోజనాలు గణనీయంగా ఉన్నాయి. ఆడియో, వీడియో రూపంలో పద్యాలు, నాటకాలు, కథలు వినిపించడం వలన విద్యార్థి పాఠ్యాన్ని ప్రత్యక్షంగా అనుభూతి చెందుతాడు. ఈ-లైబ్రరీలు, ఈ-బుక్స్ సహాయంతో అరుదైన సాహిత్య సంపద సులభంగా అందుబాటులోకి వస్తుంది. డిజిటల్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ప్లాట్‌ఫార్ములైన గూగుల్ మీట్, జుమ్ వంటి యాప్ల ద్వారా ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థులతో నిరంతరం సంబంధం కొనసాగించగలుగుతున్నాడు. అంతేకాకుండా సాంకేతికత వలన భాషా బోధనలో సృజనాత్మకత పెరిగి, విద్యార్థి స్వయంగా పరిశోధనాత్మక దృక్పథాన్ని అలవరచుకుంటాడు. విక్రీపిడియా వంటి ఇతర సాహిత్య వెబ్సైట్ల ద్వారా భాషా సాహిత్యాలకు చెందిన అనేకాంశాలను వెతికి తెలుసుకుంటాడు. ఈ విధంగా సాంకేతికత బోధనలో సౌలభ్యాన్ని కల్పించడమే కాక, తెలుగు సాహిత్యాన్ని సమగ్రంగా అర్థం చేసుకునే అవకాశాన్ని కూడా విస్తరించింది.

5. సవాళ్లు మరియు సమస్యలు :

- **సదుపాయాల లోపం :-** గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఇంటర్నెట్ కనెక్టివిటీ, స్మార్ట్ పరికరాలు, కంప్యూటర్లు వంటి మౌలిక సదుపాయాల కొరత ఉంది. తరచూ వచ్చే విద్యుత్ సమస్యలు, సిస్టమ్ ఎరర్స్, నెట్‌వర్క్ డిస్టర్బెన్స్ వంటి సాంకేతిక లోపాలు బోధనను అంతరాయం కలిగిస్తాయి.
- **ఉపాధ్యాయుల శిక్షణ లోపం :-** చాలామంది ఉపాధ్యాయులు ఆధునిక సాంకేతిక పద్ధతులపై సరైన శిక్షణ పొందకపోవడం వల్ల సమర్థ వినియోగం జరగడం లేదు.
- **విద్యార్థుల దృష్టి వికేంద్రీకరణ :-** ఆన్‌లైన్ తరగతుల్లో విద్యార్థులు త్వరగా దృష్టి మళ్ళించుకోవడం, స్వీయ క్రమశిక్షణలో వెనుకబడడం జరుగుతుంది.
- **సాహిత్య అనుభవ కొరత :-** పుస్తకాన్ని చేతబట్టి చదివే అనుభవం లేకపోవడం వల్ల కొంతమంది విద్యార్థులు, అధ్యాపకులు డిజిటల్ పాఠాన్ని అంగీకరించడంలో ఇబ్బంది పడుతున్నారు.
- **ఆర్థిక సమస్యలు :-** స్మార్ట్ పరికరాల కొనుగోలు, సాఫ్ట్‌వేర్ అప్డేట్‌లు, సాంకేతిక పరికరాల నిర్వహణ ఖర్చులు ఎక్కువగా ఉంటాయి.

6. సాహిత్య పరిజ్ఞాన విస్తరణలో సాంకేతికత పాత్ర : సాంకేతికత వలన తెలుగు సాహిత్యం కొత్త తరానికి చేరింది. సాహిత్యం కింది మార్గాల్లో విస్తరిస్తోంది.

1. **కొత్త పాఠక వర్గాల సృష్టి :** డిజిటల్ మీడియా వలన తెలుగు సాహిత్యం కేవలం తరగతి గదుల్లోనే కాకుండా ఆన్‌లైన్ వేదికల్లో కూడా విస్తరించింది. సాహిత్య బ్లాగులు, ఈ-మ్యాగజైన్లు, ఆన్‌లైన్ క్లబ్‌లు వంటి వేదికల ద్వారా విద్యార్థులు, ఉద్యోగులు, ప్రవాసాంధ్రులు వంటి కొత్త వర్గాలు వారు సాహిత్యానికి చేరువయ్యాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

2. ప్రపంచవ్యాప్త వ్యాప్తి : యూట్యూబ్, ఫేస్‌బుక్, వాట్సాప్ గ్రూపులు, డిజిటల్ పబ్లిషింగ్ వేదికలు వలన తెలుగు సాహిత్యం అమెరికా, యూరప్, ఆస్ట్రేలియా వంటి దేశాలలో ఉన్న తెలుగు ప్రజలకు చేరింది. ఇది కేవలం భాషా పరిచయం మాత్రమే కాదు, కొత్త తరం తెలుగు పిల్లలకు సాహిత్య వారసత్వాన్ని అందించే ప్రధాన సాధనమైంది.

➤ యూట్యూబ్ వేదికగా సాహిత్య విస్తరణ :

నేటి ఆధునిక యుగంలో పాఠకులకు సాహిత్య పుస్తకాలను చదివే సమయం, ఓపిక, వనరులు కొరవడినాయి. ఈ పరిస్థితుల్లో డిజిటల్ మాధ్యమాలలో యూట్యూబ్ వేదిక సాహిత్య ప్రసారానికి కీలకంగా మారింది. కవులు, పండితులు, సాహితీవేత్తలు ఈ వేదికను వినియోగించి విద్యార్థులకు, పాఠకులకు సులభంగా చేరువయ్యే విధంగా సాహిత్యాన్ని అందిస్తున్నారు.

ఈ సందర్భంలో రాజన్ పి.టి.యస్.కె - అజగవ ఛానల్, పోతూరి కొండల్ రెడ్డి - పద్య పరిమళం, మహేంద్ర రెడ్డి - పద్య సారభం, డాక్టర్ కడిమెళ్ళ వరప్రసాద్ - ప్రజ్ఞా మీడియా, సాయి - తెలుగు వెలుగు, బలుసు అపర్ణ - సాహితీ కౌముది వంటి యూట్యూబ్ ఛానల్లు సాహిత్యాన్ని సమగ్రంగా పరిచయం చేస్తున్నాయి. ఇంకా గరికపాటి నరసింహారావు, చాగంటి కోటేశ్వరరావు, నండ్లూరి శ్రీనివాస్, కృష్ణ చైతన్య వంటి మేధావులు తమ ఉపన్యాసాల ద్వారా రామాయణ, భారత, భాగవతాది మహాగ్రంథాలు మరియు సాంప్రదాయ సాహిత్యాన్ని ఆధునిక పాఠకులకు, శ్రోతలకు అందిస్తున్నారు. ఈ విధంగా యూట్యూబ్ వేదిక ఆధునిక కాలంలో సాహిత్య ప్రచారం, విస్తరణకు ముఖ్య సాధనంగా మారింది.

➤ ఫేస్ బుక్ - ఇన్స్టాగ్రామ్ - ఎక్స్ :

ఫేస్ బుక్, ఇన్స్టాగ్రామ్, ఎక్స్ వంటి సామాజిక మాధ్యమాలు సాహిత్య చర్చలకు వేదికగా మారాయి. కవులు, రచయితలు, సాహిత్య అభిమానులు ఆయా సామాజిక మాధ్యమాలలో ప్రొఫైల్ ను కలిగి ఉండి సాహిత్యాన్ని గురించి తమ అభిప్రాయాలను పంచుకొంటూ ఉంటారు. వారు రాసిన వచన కవితలు, కొటేషన్లు, విమర్శ వ్యాసాలు వంటి వివిధ అంశాలను సాంఘిక మాధ్యమాల వేదికగా పంచుకుంటూ పాఠకులకు, విద్యార్థులకు సాహిత్యాన్ని చేరువ చేస్తున్నారు.

➤ వాట్సాప్ గ్రూపులు :

వాట్సాప్ ద్వారా సాహితీ అభిమానులు, ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు ఒక సమూహంగా ఏర్పడి వివిధ సాహితీ అంశాలపై చర్చలు చేస్తుంటారు. పి.డి.ఎఫ్ పుస్తకాలు, తాము రాసిన కవితలు, వ్యాసాలు, విమర్శ వ్యాసాలను అందులో పోస్టు చేస్తుంటారు. అందరు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఒక సమూహంగా ఏర్పడి ఏతమాభిప్రాయాలను పంచుకుంటూ విద్యార్థులలో సాహితీ జ్ఞానాన్ని పెంపొందించడంలో ఈ వాట్సాప్ గ్రూపులో ఉపయోగపడుతున్నాయి.

3. ఆధునిక దృక్పథం పెంపు : సాంకేతిక సహకారంతో విద్యార్థులు కేవలం పాఠ్యాన్ని చదవడమే కాకుండా దానిని విశ్లేషించడం, పోల్చడం, వివిధ కోణాల్లో సమీక్షించడం చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు, ఒకే కవితను విన్నపుడు దాని మీద డిజిటల్ ప్రజెంటేషన్లు, ఆన్‌లైన్ చర్చలు చేయడం వలన సృజనాత్మక దృష్టి విస్తరిస్తుంది.

4. భాషా పరిరక్షణలో సహకారం : డిజిటల్ ఆర్చైవ్స్, ఈ-లైబ్రరీలు, డాక్యుమెంటరీలు వలన అరుదైన తెలుగు గ్రంథాలు రక్షించబడి, కొత్త తరాలకు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. పాత సాహిత్యాన్ని డిజిటల్ రూపంలో నిలుపుకోవడం భవిష్యత్ పరిశోధకులకు ఎంతో ఉపయుక్తం అవుతుంది.

5. సాంస్కృతిక అనుసంధానం : సాంకేతికత వలన తెలుగు సాహిత్యం ఇతర భాషల సాహిత్యంతో పోల్చుకునే అవకాశం వచ్చింది. అనువాద సాఫ్ట్‌వేర్, ఆన్‌లైన్ లిటరరీ మీటింగ్స్ ద్వారా భిన్న సాహిత్యాల మధ్య సంభాషణ పెరిగింది.

7. ముగింపు : మొత్తం పరిశీలనలో స్పష్టమవుతున్నది ఏమిటంటే, విద్యా సాంకేతికత తెలుగు బోధనలో ఒక ముఖ్యమైన పరిణామంగా మారింది. ఇది కేవలం ఒక సౌకర్యం మాత్రమే కాకుండా, సాహిత్యాన్ని తరగతి గదుల గోడల దాటి సమాజానికి, ప్రపంచానికి చేరవేసే శక్తివంతమైన సాధనం. సాంకేతికత వలన బోధనలో స్పష్టత, వేగం, వైవిధ్యం, ఆసక్తి పెరిగాయి. విద్యార్థులు పుస్తకాలను చదివే పరిమితి దాటి, వీడియో లెక్చర్లు, వర్చువల్ క్లాసులు, డిజిటల్ లైబ్రరీలు, ఆన్‌లైన్ చర్చలు వంటి విభిన్న అనుభవాలతో తెలుగు సాహిత్యాన్ని మరింత సమగ్రంగా ఆస్వాదిస్తున్నారు. అయితే, ఈ సాంకేతిక పరిణామం పూర్తి స్థాయిలో ఫలితాలను ఇవ్వాలంటే సదుపాయాలు, ఉపాధ్యాయ శిక్షణ, మౌలిక వనరులు, సమగ్ర విధాన ప్రణాళిక తప్పనిసరిగా అవసరం. సాంకేతికతపై అతిగా ఆధారపడకుండా, సాంప్రదాయ బోధన పద్ధతులను కూడా సమన్వయం చేయడం ద్వారా మాత్రమే దీని ప్రభావం సుస్థిరంగా ఉంటుంది.

ఉపయుక్త గ్రంథసూచి :

1. తెలుగు అకాడమీ, 2015, డి.ఎడ్ తెలుగు బోధనా పద్ధతులు, తెలుగు అకాడమీ ప్రచురణలు, హైదరాబాద్.
2. రాధాకృష్ణ , బూదరాజు, 1995, భాషా శాస్త్ర వ్యాసాలు, విశాలాంధ్ర పబ్లికేషన్స్, హైదరాబాదు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

3. రాంబాయి, ఎన్ పటేల్, 2007, ఎడ్యుకేషనల్ ఎవాల్యూవేషన్ స్టడీ అండ్ ప్రాక్టీస్.
4. వెంకటేశ్వర శాస్త్రి, వావిళ్ల, 1951, మను చరిత్ర సవ్యాఖ్యానం, వావిళ్ల రామస్వామి శాస్త్రి అండ్ సన్స్ ప్రచురణలు, మద్రాస్.
5. సాంబమూర్తి, డాక్టర్, 2007, తెలుగు బోధన పద్ధతులు, నీల్ కమల్ పబ్లికేషన్స్, హైదరాబాద్.
6. సాంబమూర్తి, డాక్టర్, 2007, విద్యా మూల్యాంకనం, నీల్ కమల్ పబ్లికేషన్స్, హైదరాబాద్.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతిక పరిణామం: డిజిటల్ యుగంలో భాషా సాహిత్య మనుగడ

డా. ధరంసోత్ సరిత

అతిథి అధ్యాపకులు

ఇందిరా ప్రియదర్శిని ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల(మహిళా)-నాంపల్లి

చారవాణి:6300428155, ఈ మెయిల్:sarithauoh@gmail.com

వ్యాస సంగ్రహం: ఈ పరిశోధనా వ్యాసం తెలుగు సాహిత్యంపై సాంకేతిక పరిజ్ఞానం చూపించే ప్రభావాన్ని విశ్లేషిస్తుంది. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం తెలుగు సాహిత్యానికి మేలు చేస్తోంది. డిజిటలైజేషన్, ఈ-పబ్లిషింగ్, సామాజిక మాధ్యమాలు, మరియు కృత్రిమ మేధస్సు ద్వారా. ఏకకాలంలో, ఈ మార్పులు కొత్త సవాళ్లను కూడా తీసుకొస్తున్నాయి - పాఠక వర్గంలో తగ్గుదల, భాషా విశుద్ధత గురించి ఆందోళనలు, మరియు సాంప్రదాయ ప్రచురణ వ్యవస్థల పునర్నిర్వచనము. ఈ వ్యాసం తెలుగు సాహిత్య ప్రపంచంలో సాంకేతిక విప్లవం ఎలా ఘనవృత్తం పొందింది, దాని మంచి చెడ్డలు ఏవి, మరియు భవిష్యత్తుకు దిశలేవి అనే అంశాలను సమగ్రంగా పరిశీలిస్తుంది.

కీలక పదాలు: భాషా పరిరక్షణ (Language Preservation),సాంకేతిక పరిజ్ఞానం (Technology), డిజిటలైజేషన్ (Digitization), ఈ-పబ్లిషింగ్ (E-Publishing), సామాజిక మాధ్యమాలు (Social Media), ఇన్ఫర్మేషన్ అండ్ కమ్యూనికేషన్ టెక్నాలజీ (ICT), ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI), న్యూచురల్ లాంగ్వేజ్ ప్రొసెసింగ్ (NLP), తెలుగు వివేచన (Telugu Criticism), పారంపర్య సాహిత్యం (Classical Literature), ఆధునిక సాహిత్యం (Modern Literature), ఆన్‌లైన్ ప్లాట్‌ఫామ్స్ (Online Platforms), పాఠక వర్గం (Readership), అద్భుత కవిత్వం (Innovative Poetry), స్వయం ప్రచురణ (Self-Publishing).

ప్రస్తావన: డిజిటల్ యుగంలో తెలుగు సాహిత్యం - వారసత్వం సాంకేతిక పరిజ్ఞాన వికాసం మరియు భాషా సాహిత్యంపై ప్రభావం: తెలుగు భాష దక్షిణ భారత దేశంలో అత్యంత ప్రభావశీలమైన ద్రావిడ భాషలలో ఒకటి. సుమారు 8 కోట్లమంది మాట్లాడేవారితో, ఇది ప్రపంచంలోనే 14వ అత్యధిక మాట్లాడే మాతృభాషగా నిలుస్తోంది. తెలుగు సాహిత్యం సుమారు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వేల సంవత్సరాల చరిత్రను కలిగి ఉంది, అది క్లాసికల్ నుండి ఆధునిక కాలం వరకు విస్తరించుకుపోయింది. 21వ శతాబ్దంలో సాంకేతిక విప్లవం ప్రపంచవ్యాప్తంగా మానవ జీవితాన్ని మార్చసాగింది. భారతదేశంలో డిజిటల్ ఇండియా యోజన 2015లో ప్రారంభమైన తర్వాత, ప్రాంతీయ భాషలకు కూడా సాంకేతిక పరిజ్ఞాన ప్రయోజనాలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. తెలుగు భాష మరియు సాహిత్యం కూడా ఈ మార్పుల నుండి దూరంగా ఉండలేకపోయాయి.

సాంకేతిక పరిజ్ఞానం మరియు తెలుగు సాహిత్య డిజిటలైజేషన్ డిజిటల్ లైబ్రరీలు మరియు పుస్తక సంరక్షణ: తెలుగు సాహిత్యంలో డిజిటలైజేషన్ ప్రక్రియ చాలా ప్రోత్సాహకరమైనది. మనసు ఫౌండేషన్ వంటి సంస్థలు 1.3 లక్ష పుస్తకాలు మరియు 70,000 పత్రికలను డిజిటల్ రూపంలోకి మార్చాయి, మొత్తం 2.5 కోట్ల పేజీలను శాశ్వతంగా పరిరక్షించారు. ఈ ప్రయత్నం 2006లో ప్రారంభమై, 2018లో వరికుంటపాడు మండలంలో ప్రత్యేక డిజిటలైజేషన్ కేంద్రం స్థాపించబడింది. డిజిటల్ లైబ్రరీ ఆఫ్ ఇండియా (DLI) వంటి ప్రభుత్వ చోరవలు తెలుగు పుస్తకాలు మరియు మాన్యుస్క్రిప్ట్లను డిజిటల్ రూపంలోకి మార్చడంలో కీలక పాత్ర పోషించాయి. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం లైబ్రరీ 6,825 మాన్యుస్క్రిప్ట్లను డిజిటలైజ్ చేసింది, వీటిలో తెలుగులోని అరుదైన సాహిత్య కృతులు ఉన్నాయి.

ఈ-పబ్లిషింగ్ మరియు ఆన్‌లైన్ వేదికలు: తెలుగు రచయితలకు ప్రతిలిపి వంటి డిజిటల్ వేదికలు కొత్త అవకాశాలు కల్పించాయి. ప్రతిలిపి భారత దేశంలోని అత్యధిక డిజిటల్ వేదిక, ఇది తెలుగుతో సహా 12 భాషల్లో పనిచేస్తుంది, 2.5 కోట్లమంది పాఠకులు మరియు 2.7 లక్ష రచయితలను కలుపుకుని ఉంది. తెలుగు వెబ్‌సైట్లు లాగిలి.కామ్, తెలుగుబుక్స్.ఇన్, డెవుల్గ్.కామ్ వంటివి ఆన్‌లైన్ తెలుగు పుస్తక విక్రయణల కోసం విస్తృత వేదికలు అందిస్తున్నాయి. ఈ వేదికలు ఉచిత మరియు చెల్లింపు ఇ-బుక్‌లను అందిస్తూ, తెలుగు సాహిత్యాన్ని ప్రపంచవ్యాప్త పాఠకుల వరకు చేరుస్తున్నాయి.

కృత్రిమ మేధస్సు మరియు తెలుగు భాష సంవిధానం తెలుగు ఎస్‌ఎల్‌పి మరియు భాషా ప్రాసెసింగ్: తెలుగు లిమిటెడ్ లైబ్రరీ కంపెనీ (Telugu LLM Labs) వంటి చోరవలు తెలుగు భాష కోసం ఆధునిక కృత్రిమ మేధస్సు మోడల్‌లను అభివృద్ధి పరుస్తున్నాయి. ఈ లేబొరేటరీలు తెలుగు దేవనాగరి లిపితో పాటు రోమనైజ్డ్ తెలుగు రూపాల్లో కూడా పనిచేస్తున్నాయి, ఇది వాట్సాప్ మరియు యూట్యూబ్ వంటి ఆన్‌లైన్ వేదికల్లో వాడుకలోకి వచ్చింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సామాజిక మాధ్యమాల ప్రభావం మరియు సాహిత్య పునరుజ్జీవనం: తెలుగు కలెక్టివ్ వంటి ఇన్స్టాగ్రామ్ వేదికలు యువతకు తెలుగు సాహిత్యాన్ని చేరువచేయడంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నాయి. 2020లో కేవలం 100-250 పాలోవర్లతో ప్రారంభమైన ఈ వేదిక నేడు 35,000 మంది సభ్యులను కలిగి ఉంది. ఈ వేదిక ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య గ్రంథాల సారాంశాలు, మీమ్లు, మరియు రచయితలతో అనధికారిక సమావేశాలను నిర్వహిస్తుంది. సోషల్ మీడియా వేదికలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని పాప్ సంస్కృతిలో భాగం చేయడంలో సహాయపడుతున్నాయి. యువతరం పాఠశాల పాఠ్యపుస్తకాలలోని రచయితలకు మాత్రమే పరిమితం కాకుండా, సమకాలీన రచయితలను కూడా తెలుసుకునే అవకాశం పొందుతోంది. సామాజిక మాధ్యమాలు తెలుగు సాహిత్య ధోరణులను ప్రభావితం చేస్తున్నాయి. ట్విట్టర్లో మైక్రో-షిక్షన్ మరియు కవిత్వం వంటి కొత్త రూపాలు అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి. ఇన్స్టాగ్రామ్లో "ఇన్స్టాపోయెట్స్" వంటి వారు దృశ్య కవిత్వం ద్వారా కొత్త పాఠకుల దృష్టిని ఆకర్షిస్తున్నారు. తెలుగు సాహిత్యంలో డిజిటల్ విభజన ఒక ప్రధాన సూచిక. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఇంటర్నెట్ వ్యాప్తి కేవలం 31% మాత్రమే ఉంది, అయితే పట్టణ ప్రాంతాల్లో ఇది 67%గా ఉంది. ఈ వ్యత్యాసం అనేక మిలియన్ల తెలుగు మాట్లాడేవారిని డిజిటల్ విప్లవం నుండి దూరం చేస్తోంది. సాంప్రదాయ పుస్తక అమ్మకాలు తగ్గుతున్నాయి. ఒక పుస్తక ఉత్సవంలో తెలుగు పుస్తకాల అమ్మకాలు కేవలం 75,000 రూపాయలు మాత్రమే, ఇది మునుపటి సంవత్సరాలతో పోల్చితే గణనీయమైన తగ్గుదల. ఈ పరిస్థితి యువ రచయితలు మరియు ప్రచురణకర్తలను డిజిటల్ వేదికల వైపు మళ్లిస్తోంది.

సామాజిక మాధ్యమాల వాడకం తెలుగు భాషలో ఆంగ్ల పదాలు మరియు వ్యాకరణ నిర్మాణాలు చొప్పించడానికి దారితీస్తోంది. 98% వాడుకదారులు తెలుగు వంటి ప్రాంతీయ కంటెంట్ వేస్తున్నారు, మరియు 57% పట్టణ వాడుకదారులు ఆంగ్లంపై స్థానిక భాషలను ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారు. అయితే, ఈ ధోరణి భాషా విశుద్ధత గురించి ఆందోళనలు రేకెత్తిస్తోంది.

తెలుగు సాహిత్య ఈ-పబ్లిషింగ్ మార్కెట్: భారతీయ ఈ-బుక్ మార్కెట్ 14.3% సీఎజిఆర్తో పెరుగుతోంది, 2018లో 125 మిలియన్ డాలర్ల నుండి 2022 నాటికి 214 మిలియన్ డాలర్లకు చేరుతుందని అంచనా వేయబడింది. తెలుగు ఈ-బుక్లు ఈ పెరుగుదలలో గణనీయమైన వాటాను కలిగి ఉన్నాయి.

శిక్షణ రంగంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞాన ప్రభావం: ఐసీటీ మరియు ఇ-కంటెంట్ అభివృద్ధి తెలుగు భాష అభ్యాసంలో విప్లవాత్మక మార్పులను తీసుకొస్తోంది. సాంప్రదాయ చాక్ మరియు బ్లాక్బోర్డ్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అభ్యాసం నుండి మోస్ మరియు మానిటర్ అభ్యాసానికి మారడం అవసరమవుతోంది. మల్టిమీడియా సాధనాలు తెలుగు భాష అభ్యాసాన్ని మరింత ఆకర్షణీయంగా మరియు సమర్థవంతంగా చేస్తున్నాయి. తెలుగు భాష అనువాదం డిజిటల్ అభ్యాసంలో ఒక కీలక పాత్ర పోషిస్తోంది, ప్రత్యేకించి ఆంధ్రప్రదేశ్ మరియు తెలంగాణ రాష్ట్రాల్లోని విద్యార్థులకు. మాతృభాషలో అభ్యాసం మెరుగైన అవగాహన మరియు వ్యక్తిగత ప్రగతికి దారితీస్తోంది.

భవిష్యత్ దిశలు మరియు అవకాశాలు: భవిష్యత్తులో తెలుగు భాష కోసం మరింత అధునాతన ఎఐ సేవలు అభివృద్ధి చెందుతాయని అంచనా వేయబడుతోంది. వాయిస్ అసిస్టెంట్లు, రియల్-టైమ్ ట్రాన్స్లేషన్, మరియు ఎఐ-ఆధారిత కంటెంట్ జనరేషన్ వంటి సేవలు తెలుగు మాట్లాడేవారికి అందుబాటులోకి వస్తాయి. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా నేషనల్ లాంగ్వేజ్ ట్రాన్స్లేషన్ మిషన్ (NLTM) వంటి చోరవలు భారతీయ భాషల కోసం ఎఐ-ఆధారిత సాధనాలను అభివృద్ధి పరుస్తున్నాయి. ఇవి తెలుగు భాష మరియు సాహిత్యం కోసం కొత్త అవకాశాలను తెరుస్తున్నాయి. తెలుగు భాష ప్రపంచవ్యాప్తంగా వేగంగా వ్యాప్తి చెందుతోంది. అమెరికాలో తెలుగు మాట్లాడేవారి సంఖ్య గత ఏడు సంవత్సరాలలో 86% పెరిగింది, డిజిటల్ వేదికలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ప్రాచుర్యంలోకి తీసుకురావడానికి సహాయపడతాయి. నెట్ఫ్లిక్స్, అమెజాన్ ప్రైమ్ వంటి ఓటిటి వేదికలు తెలుగు కంటెంట్ను ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రసారం చేస్తున్నాయి, ఇది తెలుగు సాహిత్యం మరియు సంస్కృతికి కొత్త దృష్టిని అందిస్తోంది.

సాహిత్య ప్రమాణాలు మరియు నాణ్యత నియంత్రణ: సాంప్రదాయ ప్రచురణలో సంపాదక మరియు సమీక్షా ప్రక్రియలు కఠినంగా ఉండేవి, కానీ డిజిటల్ వేదికలలో ఈ నియంత్రణలు సడలించబడ్డాయి. ఇది ఒక వైపు కొత్త రచయితలకు అవకాశాలను అందిస్తోంది, అయితే మరో వైపు నాణ్యత గురించి ప్రశ్నలు లేవనెత్తుతోంది. తెలుగు సాహిత్య విమర్శకులు మరియు అకాడెమిక్ సంస్థలు డిజిటల్ వేదికల్లో ప్రచురించబడే రచనల నాణ్యతను మెరుగుపరచడానికి కొత్త ప్రమాణాలు మరియు మార్గదర్శకాలను అభివృద్ధి పరుస్తున్నాయి. డిజిటల్ వేదికలు తెలుగు సాహిత్య విమర్శనకు కూడా కొత్త కోణాలను అందిస్తున్నాయి. ఆన్‌లైన్ సాహిత్య పత్రికలు, బ్లాగులు, మరియు సామాజిక మాధ్యమ చర్చలు రచనల గురించి తక్షణ అభిప్రాయ మార్పిడిని అనుమతిస్తున్నాయి. తెలుగు వాహిని వంటి ఎలక్ట్రానిక్ మ్యాగజైన్లు ప్రతీ నెల 60-75 పేజీల విలువైన కంటెంట్ను అందిస్తోంది, ఇందులో కమ్యూనిటీ సమాచారం, కథలు, కవిత్వం,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

శాస్త్రీయ సంగీతం, పిల్లల పుస్తకాలు, ప్రదర్శన కళలు, కామెడీ కథలు మరియు సాహిత్యం ఉంటున్నాయి.

సామాజిక సమస్యలు మరియు సాహిత్య ప్రాతినిధ్యం: సమకాలీన తెలుగు సాహిత్యంలో సంతోషకరమైన అంశం ఏమిటంటే, సాంప్రదాయకంగా నిర్లక్ష్యం చేయబడిన అంశాలు మరియు మినహాయించబడిన సమాజాలు స్వరం మరియు ప్రాతినిధ్యం పొందుతున్నాయి. కలువ మల్లయ్య మరియు అల్లం రాజయ్య వంటి రచయితలు చిన్న రైతులు, భూలేని కూలీలు మరియు గిరిజనుల సమస్యలను సున్నితమైన రీతిలో ప్రొజెక్ట్ చేస్తున్నా రుడిజిబల్ వేదికలు ఈ అణగారిన వర్గాల కథలకు విస్తృత వేదికను అందిస్తున్నాయి.

తెలుగు సాహిత్య పరిరక్షణ మరియు భవిష్యత్ తరాలు సాంస్కృతిక వారసత్వ పరిరక్షణ: మనసు ఫౌండేషన్ వంటి సంస్థలు తెలుగు సాహిత్య సంపదను భవిష్యత్ తరాలకు అందించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నాయి. వారి వ్యవస్థాపకుడు ఎం. వెంకట రాయుడు చెప్పినట్లుగా, "మా లక్ష్యం పూర్తిగా తెలుగు సాహిత్య సంపదను పరిరక్షించడం మరియు తరువాతి తరాలకు అందించడం". తెలుగు కలెక్టివ్ వంటి చొరవలు యువతరానికి తెలుగు సాహిత్యాన్ని మరింత ఆకర్షణీయంగా చేయడంలో విజయం సాధిస్తున్నాయి. ట్రెండి కేఫ్ లో 'రచయితలతో కలుసుకోవడం' వంటి కార్యక్రమాలు యువతరం మరియు సాహిత్యకారుల మధ్య వారధిని తొలగిస్తున్నాయి.

25-30 రచయితలతో నిర్వహించిన ఈ కార్యక్రమాలకు అద్భుతమైన స్పందన లభిస్తోంది, ఇది తెలుగు సాహిత్యం యువతరంలో ఇంకా జీవంతంగా ఉందని రుజువు చేస్తోంది.

సమాజ సేవలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం: డిజిటల్ ఇండియా చొరవ ప్రభుత్వ సేవలను తెలుగుతో సహా స్థానిక భాషల్లో అందుబాటులోకి తీసుకువచ్చింది. దిగిలాకర్, ఉమంగ్ యాప్ వంటివి 1,200కు మించిన కేంద్ర మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సేవలను బహుళ భారతీయ భాషల్లో అందిస్తున్నాయి. ఈ మార్పులు తెలుగు మాట్లాడేవారికి వారి మాతృభాషలోనే ప్రభుత్వ సేవలను పొందే అవకాశం కల్పిస్తున్నాయి, ఇది సాహిత్యతర రంగాలలో కూడా తెలుగు భాష ప్రాముఖ్యతను పెంచుతోంది.

తెలుగు సినిమా మరియు డిజిటల్ మీడియా: టాలీవుడ్ భారతదేశంలోని అతిపెద్ద చలనచిత్ర పరిశ్రమలలో ఒకటి, ప్రతీ సంవత్సరం వందల సినిమాలను నిర్మిస్తోంది. ఎఐ-ఆధారిత అనువాదం మరియు సబ్‌టైటిల్ జనరేషన్ ఈ సినిమాలను ప్రపంచ ప్రేక్షకులకు చేరవేయడంలో సహాయపడుతోంది. నెట్‌ఫ్లిక్స్, అమెజాన్ ప్రైమ్, హాట్‌స్టార్ వంటి ఒటిటి వేదికలు తెలుగు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కంటెంట్ కు అంతర్జాతీయ వేదికను అందిస్తున్నాయి, ఇది తెలుగు సాహిత్య అనుకరణలకు కూడా కొత్త అవకాశాలను కల్పిస్తోంది.

సవాళ్లు మరియు పరిహారాలు: సైబర్ భద్రత మరియు కంటెంట్ పైరసీ: డిజిటల్ వేదికలలో తెలుగు సాహిత్య రచనలకు కాపీరైట్ ఉల్లంఘన మరియు పైరసీ వంటి సమస్యలు తలెత్తుతున్నాయి. తెలుగు భాష మనుగడ కోసం వివిధ వ్యూహాలు అవలంబించాల్సిన అవసరం ఉంది:

1. **డిజిటల్ సాక్షరత ప్రోత్సాహం:** వృద్ధ తరంకు డిజిటల్ సాధనాల వాడకంలో శిక్షణ అందించడం
2. **నాణ్యమైన కంటెంట్ సృష్టి:** డిజిటల్ వేదికల కోసం అధిక నాణ్యత కంటెంట్ ను అభివృద్ధి పరుస్తూ
3. **యూజర్-ఫ్రెండ్లీ డిజిటల్ సాధనాలు:** తెలుగు మాట్లాడేవారి కోసం సులభంగా వాడగల యాప్ లు మరియు వెబ్ సైట్ లను అభివృద్ధి పరుస్తూ
4. **భాషా వారసత్వ అవగాహన:** తెలుగు వారసత్వాన్ని పరిరక్షించడం యొక్క ప్రాముఖ్యత గురించి అవగాహన పెంచడం

సాహిత్య రూపాలలో మార్పులు: సమకాలీన తెలుగు సాహిత్యంలో కొత్త రూపాలు మరియు శైలులు అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి. ఇన్స్టాగ్రామ్ వంటి కవులు జపనీస్ కవిత్వం లక్షణంగా ఉన్న హైకూ ఫార్మాట్ ను అవలంబించారు. సాంప్రదాయ తెలుగు కవిత్వ రూపాలతో పాటు, ప్రపంచ సాహిత్య ప్రవాహాల ప్రభావం స్పష్టంగా కనపడుతోంది. డిజిటల్ వేదికలు మల్టీమీడియా కథా చెప్పేందుకు అవకాశం కల్పిస్తున్నాయి, రచయితలు వీడియోలు, గిఫ్ లు, మరియు ఆడియో క్లిప్ లను వారి కథనాల్లో చేర్చే అవకాశం పొందుతున్నారు.

ఆర్థిక ప్రభావం మరియు వ్యాపార అవకాశాలు: భారతదేశం యొక్క డిజిటల్ ఆర్థిక వ్యవస్థ ఇప్పుడు జిడిపిలో 11.74% వాటాను కలిగి ఉంది, ఇది 2022-23 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ₹31.64 లక్ష కోట్లకు సమానం. 2029-30 నాటికి ఈ వాటా 20%కు చేరుతుందని అంచనా వేయబడుతోంది. తెలుగు కంటెంట్ సృష్టి, అనువాదం, డబ్బింగ్, సబ్ టైటిలింగ్ వంటి రంగాలలో కొత్త ఉపాధి అవకాశాలు సృష్టించబడుతున్నాయి. స్ట్రీమ్స్ రచయితలు, సంపాదకులు, మరియు అనువాదకులకు ఆన్ లైన్ వేదికలు కొత్త ఆదాయ మార్గాలను అందిస్తున్నాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంకేతిక అభివృద్ధి మరియు భవిష్యత్ ట్రెండ్లు: భవిష్యత్తులో బ్లాక్‌చెయిన్ సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్య రచనల కాపీరైట్ రక్షణలో కీలక పాత్ర పోషించవచ్చు. ఎన్‌ఎఫ్‌టీలు (నాన్-ఫంజిబల్ టోకెన్‌లు) తెలుగు కవిత్వం మరియు కథనాల కోసం కొత్త మార్కెట్‌లను అభివృద్ధి పరుస్తాయి.

వర్చువల్ రియాలిటీ మరియు అగ్మెంటెడ్ రియాలిటీ: వీఆర్ మరియు ఎఆర్ సాంకేతికతలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఇమ్మర్సివ్ అనుభవంగా మార్చగలవు. క్లాసిక్స్ తెలుగు కావ్యాలను థీడి వాతావరణాలలో ప్రదర్శించడం, ఇంటరాక్టివ్ కథనాలు అభివృద్ధి పరుస్తూ పాఠకుల అనుభవాన్ని మెరుగుపరుస్తాయి.

సామాజిక న్యాయం మరియు సాహిత్య ప్రాతినిధ్యం - లింగ సమానత్వం మరియు మహిళా రచయితలు: డిజిటల్ వేదికలు మహిళా తెలుగు రచయితలకు మరింత అవకాశాలు కల్పిస్తున్నాయి. అంజనా దేవి వంటి రచయితలు ఉపాంత రైతులు మరియు వ్యవసాయ కూలీల దయనీయ స్థితిపై లోతైన అవగాహనతో రాస్తున్నారు.

ప్రపంచీకరణ మరియు సాంస్కృతిక మార్పిడి: దక్షిణాఫ్రికాలో తెలుగు రక్షిత భాషగా గుర్తించబడింది. అమెరికాలో, తెలుగు వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న భాషగా నిలుస్తోంది, గత ఏడు సంవత్సరాలలో మాట్లాడేవారి సంఖ్య 86% పెరిగింది. ఈ ప్రపంచ వ్యాప్తి తెలుగు సాహిత్యానికి కొత్త మార్కెట్‌లను మరియు విభిన్న సాంస్కృతిక దృక్పథాలను అందిస్తోంది. సిడ్నీ తెలుగు అసోసియేషన్ వంటి సంస్థలు "తెలుగు వాహిని" వంటి ఎలక్ట్రానిక్ పత్రికలను ప్రచురిస్తూ ప్రపంచవ్యాప్త తెలుగు సాహిత్య ప్రచారంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నాయి.

పరిశోధన పద్ధతి మరియు డేటా విశ్లేషణ: డిజిటల్ హ్యూమానిటీస్ రంగంలో తెలుగు సాహిత్య అధ్యయనాలు కొత్త కోణాలను అందిస్తున్నాయి. టెక్స్ట్ మైనింగ్, కార్పస్ లింగ్విస్టిక్స్, మరియు క్వాంటిటేటివ్ లిటరరీ స్టడీస్ వంటి పద్ధతుల ద్వారా తెలుగు సాహిత్య ప్రవాహాలను మరింత విజ్ఞానీకంగా అధ్యయనం చేయవచ్చు. కృత్రిమ మేధస్సు మరియు మెషిన్ లెర్నింగ్ అల్గోరిథమ్‌లు తెలుగు సాహిత్య రచనలలో థీమాటిక్ ట్రెండ్‌లు, శైలీగత మార్పులు, మరియు భాషా ప్రయోగాలను గుర్తించడంలో సహాయపడతాయి.

సాహిత్య విద్య మరియు పరిశోధన - అకాడెమిక్ కర్రికులంలో డిజిటల్ సాధనాలు: తెలుగు సాహిత్య విద్యలో సాంకేతిక సాధనాల వాడకం విప్లవాత్మక మార్పులను తీసుకొస్తోంది. మల్టీమీడియా ప్రజెంటేషన్‌లు, ఇంటరాక్టివ్ వర్క్‌షాప్‌లు, మరియు ఆన్‌లైన్ కోర్సులు విద్యార్థులకు తెలుగు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాహిత్యాన్ని మరింత ఆకర్షణీయంగా చేస్తున్నాయి. వర్చువల్ క్లాస్రూమ్లు మరియు ఆన్లైన్ కాన్ఫరెన్స్లు తెలుగు సాహిత్య పండితులు మరియు విద్యార్థుల మధ్య ప్రపంచవ్యాప్త సహకారాన్ని అనుమతిస్తున్నాయి.

నైతిక సమస్యలు మరియు సాహిత్య విలువలు: డిజిటల్ వేదికలలో కంటెంట్ మోడరేషన్ మరియు సెన్సార్షిప్ అనేవి సున్నితమైన అంశాలు. తెలుగు సాహిత్యంలో వ్యక్తీకరణ స్వేచ్ఛ మరియు సాంస్కృతిక విలువల మధ్య సంతులనం అవసరం.

పర్యావరణ ప్రభావం మరియు స్థిరత్వం: డిజిటల్ పబ్లిషింగ్ పేపర్ ఆధారిత ప్రచురణల అవసరాన్ని తొలగించడం ద్వారా పర్యావరణ రక్షణకు దోహదపడుతోంది. ఇ-బుక్లు మరియు ఆన్లైన్ మ్యాగజైన్లు కార్బన్ ఫుట్ప్రింట్ను గణనీయంగా తగ్గిస్తున్నాయి. తెలుగు పాఠకులలో పర్యావరణ స్పృహ పెరుగుతుంది, వారు డిజిటల్ పఠన అలవాట్లను ఎక్కువగా అవలంబిస్తున్నారు.

ముగింపు: తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞాన ప్రవేశం అనేది ఒక అనివార్య మరియు ప్రయోజనకరమైన ప్రక్రియయని ఈ అధ్యయనం రుజువు చేస్తుంది. డిజిటలైజేషన్, ఈ-పబ్లిషింగ్, సామాజిక మాధ్యమాలు, మరియు కృత్రిమ మేధస్సు వంటి సాంకేతిక పరిజ్ఞాన మార్పులు తెలుగు సాహిత్యానికి కొత్త జీవాన్ని అందిస్తున్నాయి. సాంకేతిక పరిజ్ఞాన స్వీకరణలో ముఖ్యమైన అంశం ఏమిటంటే తెలుగు భాష మరియు సాంస్కృతిక గుర్తింపు పరిరక్షణ. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం కేవలం ఒక సాధనం మాత్రమే; అసలు లక్ష్యం తెలుగు సాహిత్య వారసత్వాన్ని కాపాడుకుంటూ, దాన్ని భవిష్యత్ తరాలకు అందించడం.

ఉపయుక్త గ్రంథసూచి:

1. సీతాపతి. జి. వి, హిస్టరీ ఆఫ్ తెలుగు లిటరేచర్ , సాహిత్య అకాడెమి, కొత్త ఢిల్లీ, 1968.
2. సునీత రాణి.కె, క్రిటికల్ డిస్ కోర్సు ఇన్ తెలుగు, రౌత్ లడ్జ్ పబ్లిషర్, న్యూయార్క్, 2022
3. రాజశేఖర్ బుగ్గవీటి, డిజిటల్ మీడియా తెలుగు బుక్, క్రియేటివ్ మల్టీమీడియ, 2022
4. యాకూబ్ అలీ, ఎన్. వరతరాజన్, ఆర్. సారంగపాణి, రిసెర్చ్ ఇన్ తెలుగు లిటరేచర్ ఇన్ యూనివర్సిటీ ఆఫ్ హైదరాబాద్ ఎ బిబ్లిఓమెట్రిక్ స్టడీ, IJRLS, 2017

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

5. షణ్ముఖ సున్నపురాళ్ల, తెలుగు సాహితీ మూర్తులు మూఖచిత్రాలు-రేపటి తరం కోసం, హర్షిత పబ్లికేషన్స్, 2011
6. రాఘవేంద్ర అక్కిళ్ల, తెలుగు లిటరేచర్ పేపర్ -2, యూపిఎస్సీ ఆప్షనల్ పేపర్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్య వికాసం - కృత్రిమ మేధ (AI)పాత్ర

మీసరగండ గాయత్రి దేవి

పరిశోధక విద్యార్థిని

యోగివేమన విశ్వ విద్యాలయం, కడప,

చరవాణి:6300995657,

మెయిల్: gayathri.devi219@gmail.com

వ్యాస సంగ్రహం: భాష మనిషికి అందిన గొప్ప వరం. అది కాలక్రమంలో ఎన్నో రూపాంతరాలను పొంది అనేక భాషలుగా పరిణామం చెందిందని భాషావేత్తల అభిప్రాయం. అయితే భాషలో భిన్నత్వం ఏర్పడటానికి కొంత వరకు భౌగోళికత వ్యత్యాసాలు, జనావాసాల మధ్య ఉన్న అంతరాలు కూడా కారణమౌతాయని పండితుల అభిప్రాయం. భాషలలో వ్యత్యాసాలు ఉన్నట్లే, భాష కూడా కాల క్రమంలో ఎలా పరిణామం చెందిందో అంతే ఆధునికరించబడుతుందని మనం గ్రహించాలి. అంతే కాదు సాంకేతికత ప్రభావంతో మరింతగా పరిపక్వతను సంపాదించుకుంటుంది. కాలానుగుణంగా వస్తున్నా శాస్త్ర సాంకేతికత ప్రభావానికి భాష కూడా లోనుకాక తప్పదు. ఒక నాడు ఉన్న వర్ణాలు నేటి కాలంలో వాడుకలో లేకుండా పోయాయి. ఆధునికత ప్రభావం దానిపైన చాలా ఉందని చెప్పవచ్చు. అందులో భాగంగానే కృత్రిమ మేధ ప్రభావం భాషపైన, సాహిత్యంపైన ఏ మేరకు ఉందనే విషయాన్ని కొన్ని కవితల ఆధారంగా తెలియజేయడమే ఈ వ్యాసం ఉద్దేశం.

ఉపోద్ఘాతం: తరతరాల ఘన చరిత్ర కలిగినది మన తెలుగు భాష. ఎందరో కవులు, రచయితలు తమ విశిష్టమైన రచనలతో తెలుగు సాహిత్యాన్ని పరిపుష్టం చేస్తున్నాయి. కాలం మారే కొద్దీ భాషలో పరిణామాలు వస్తూనే ఉంటాయి. రోజు రోజుకి పెరుగుతున్న శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాలలో కూడా విపరీతంగా, సత్వరంగా మార్పులు చోటు చేసుకుంటున్నాయి. ఈ మార్పులు తెలుగు సాహిత్యాన్ని కొత్త పుంతలు తొక్కించాయి. ప్రపంచం ఒక కుగ్రామంగా మారుతున్న నేటి కాలంలో భాష కూడా ఆధునికరించబడుతుంది, విశ్వవ్యాప్తమౌతుంది. ఈ ఆధునిక యుగంలో కంప్యూటర్ అనే పరికరం ప్రపంచ స్థితిగతులను ఎంతగానో ప్రభావితం చేసే స్థాయికి చేరుకుంది. కంప్యూటర్ వినియోగం లేని రంగం లేదంటే అతిశయోక్తి కాదు. అందుకే ఈ యుగాన్ని

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కంప్యూటర్ యుగం అని పిలుస్తారు. ఈ కంప్యూటర్ ప్రభావం తెలుగు సాహిత్యం పైన ఎంతగానో ఉందని చెప్పవచ్చు. టైపింగ్ యంత్రాలు, ముద్రణా సాధనాల సహకారంతో ఎందరో రచయితలు తమ రచనలను కంప్యూటర్ల సాయంతో నచ్చిన వ్రాత విధానాలతో (ఖత్తి) ఆకర్షణీయంగా, అందంగా రూపు దిద్దుతున్నారు. అంతేగాక తమ రచనలను ఆన్లైన్లో విక్రయించడం లేదా కొనుగోలు చేయడం లేదా డిజిటల్ లైబ్రరీలలో దాచుకోవడం వంటివి చేయగలుగుతున్నారు. అంత మాత్రమే కాక అంతర్జాలంలో ఎన్నో వార, మాస, అర్థ వార్షిక, సాంవత్సరిక పత్రికలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. అవి చాలా వరకు సాహిత్యాభివృద్ధికి కృషి చేస్తున్నాయి. సాహిత్య వికాసానికి ఇవి ఎంతగానో తోడ్పడుతున్నాయి. ఇదంతా భాషను కంప్యూటరీకరణ చేయడం వల్లనే సాధ్యం అయింది. దీని వల్ల భాష ప్రపంచ ప్రజలకు మరింత చేరువ అయింది. భాష విస్తృతి, భావ విస్తృతి పెరిగాయి.

కృత్రిమ మేధ: మనిషి తన మేధస్సుతో సృష్టిలో ఎన్నో వింతలు, విశేషాలను రూపొందించి, తన జీవనాన్ని చాలా సరళవంతం చేసుకుంటున్నాడు. ఈ క్రమంలో కొత్తగా వచ్చినది కృత్రిమ మేధ. దీనినే ఇంగ్లీష్ లో 'Artificial Intelligence' అంటారు. కంప్యూటర్ సైన్స్ లో, కృత్రిమ మేధ (ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ లేదా యంత్ర మేధస్సు - AI), అనేది యంత్రాలచేత ప్రదర్శించబడే మేధస్సు. ఇది ఒక గొప్ప ఆవిష్కరణ. ఇది మానవుల మేధస్సు (సహజ మేధస్సు) కు విరుద్ధమైంది. ఇది ఒక్కోసారి సహజ మేధస్సుని పోలి వుండవచ్చు, లేదా ఉండకపోవచ్చు. కొన్ని స్థాయిల్లో మనిషి తెలివితేటల కన్నా మించి ఉండవచ్చు. దీనిని కొందరు "ఇంటెలిజెంట్ ఏజెంట్ల" పేరుతో ప్రస్తావిస్తున్నారు. వీరీ ప్రకారం, "ఇంటెలిజెంట్ ఏజెంటు అంటే ఏదైనా యంత్రం లేదా పరికరం, అది వున్న వాతావరణాన్ని గ్రహించి, తన లక్ష్యాలను విజయవంతంగా సాధించే అవకాశాన్ని పెంచే చర్యలను తీసుకోగల సామర్థ్యం కలది. సాధారణంగా, 'కృత్రిమ మేధస్సు'ని మానవులను అనుకరించే యంత్రాలకు (లేదా కంప్యూటర్లకు) అనుబంధిస్తారు. విషయాలను నేర్చుకోగలటం, సమస్యలకు పరిష్కారం కనుక్కోవటం లాంటివి మానవ లక్షణాలు. ఇటువంటి లక్షణాలను యంత్రాలు ప్రదర్శించగలిగితే వాటికి కృత్రిమ మేధస్సును కలిగినట్లుగా చెప్పుకోవచ్చును. ఆధునిక ఉదాహరణలలో చాట్ జిపిటి, గూగుల్ జెమిని, బృహ[3], క్లాడ్ మొదలైనవి ఉన్నాయి."¹ (కృత్రిమ మేధ వరమా శాపమా?". ఈనాడు - గౌరీ శంకర్, మామిడి - తేది:18 ఫిబ్రవరి 2024). యంత్రాల సామర్థ్యం పెరిగిపోతూ వుండటంతో, ఏది కృత్రిమ మేధ, ఏది కాదు అని చెప్పడం కొంచెం కష్టం. కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం ఆస్టిల్ క్యారెక్టర్ రికగ్నిషన్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

(ఓసీఆర్)ను కృత్రిమ మేధగా పరిగణించేవారు. ఇప్పుడు అనేక పరికరాలలో చాల మూల్యముగా కృత్రిమ మేధ లభ్యం అవ్వడం వల్ల ఇప్పుడు ఓసీఆర్ ను "కృత్రిమ మేధస్సు" నిర్వచనం నుండి తొలగించారు. చాలా వెబ్సైట్ లు తమ తమ సైటులలో ai ఆధారిత చాటింగ్ అసిస్టెంట్ లను కలిగి ఉంటున్నాయి.

కృత్రిమ మేధ - ప్రయోజనాలు: ఈ 'కృత్రిమ మేధ' చేయగలిగే పనులు ఇన్నిన్నీ కావు. ఏ రంగానికి సంబంధించినదైనా, అనంతమైన సమాచారాన్ని, అతి తక్కువ సమయంలో, వేగంగా, ఎక్కువ ఖచ్చితత్వంతో, అనేక కోణాల్లో విశ్లేషిస్తుంది. వైద్య రంగంలో అయితే రోగ నిర్ధారణను పొరపాట్లు లేకుండా చేసి, మేలైన చికిత్సా విధానాలను సూచిస్తుంది. రక రకాల రచనలనూ, అనువాదాలనూ, అతి తక్కువ సమయంలో, వేగంగా, కావలసిన విధంగా, అన్నిరకాల సినిమాలకీ- సాంఘికాలకీ, జానపదాలకీ, పౌరాణికాలకీ-కథల్నీ, సన్నివేశాల్నీ, సంభాషణల్నీ, పాటల్నీ, సంగీతాల్నీ, దృశ్యాల్నీ... ఇలా ఏ రకం సినిమా తీయదలుచుకున్నారో, ఆ రకంగా చేసిపెడుతుంది. మర మనుషులతోనూ (రోబోట్స్ తో), మానవ రహిత వాహనాలతోనూ (డ్రోన్స్ తో) రకరకాల వ్యాపారాల శాఖలలో, అతి తక్కువ మంది ఉద్యోగులతో పనిచేయిస్తుంది. ఇలా ఏది కావాలన్నా అందిస్తుంది.

తెలుగు సాహిత్యంలో ai ల ప్రభావం: తెలుగు సాహిత్యాన్ని అంతర్జాలలో వీక్షించే వీక్షకులకు, పరిశోధకులకు, సాహిత్యాభిమానుల కోసం ఎందరో బెత్తాహికులు రూపొందించిన వివిధ ai లు సృజనాత్మకమైన కథనాలతో విషయాన్ని అందిస్తున్నాయి. వాటిలో ముఖ్యంగా కవిత్వం గురించి చెప్పుకోవాలి. కొన్ని కొన్ని ai లు కవితలు రాయడంలో కూడా తమ ప్రావిణ్యాన్ని చూపిస్తున్నాయి. కవిత్వం అంటే "నిగూడతను కలిగి, సాధారణ వాక్యానికి భిన్నంగా ఉండి మనసును రంజింపజేసే, ఆలోచింపజేసే రచనను కవిత్వం అంటారు. కవిత్వం ఒక సృజనాత్మక సాహితీ ప్రక్రియ. కవిత్వం ఒక నిరంతర సాధన. సాధన ద్వారా కవిత్వాన్ని మెరుగు పరుచుకోవచ్చు. కవిత్వం అంటే అక్షర హింస కాదు. అక్షరాల కుంటి నడక అంతకంటే కాదు."² (ఆధునికాంధ్ర కవిత్వము సంప్రదాయాలు - ప్రయోగాలు - సి. నా. రె - పుట:2) జీవితానుభవాన్ని ప్రత్యక్షంగా, సజీవంగా అనుభూతికి అందివ్వటమేనా కవిత్వం ధ్యేయం., అసంబద్ధమైన వాటిమధ్య సంబంధమే కవిత్వానికి అర్థం చేకూరుస్తుంది.ఈ సంబంధమే కవిత్వ సారమూ, అది ప్రసరించే కాంతి. అటువంటి కవిత్వాన్ని ai లు రాస్తే ఎలా ఉంటుందో కొన్ని ai

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

లను ఉపయోగించి భిన్న అంశాలను ఇచ్చినప్పుడు అవి రాసిన కవితలను పరిశీలిస్తే అర్థమౌతుంది.

1. **Chat GPT:** Chat GPT అనేది Open AI చే అభివృద్ధి చేయబడిన ఒక అధునాతన AI చాట్ బాట్, ఇది

మానవుల వలెనే వచనాన్ని ఉత్పత్తి చేస్తుంది మరియు సహజ భాషను అర్థం చేసుకోవడం మరియు పెద్ద డేటాసెట్లను ప్రాసెస్ చేయడం ద్వారా వివిధ పనులను చేయగలదు. ఈ పేరు "చాట్ జనరేటివ్ ప్రీ-ట్రైన్డ్ ట్రాన్స్ ఫార్మర్" ని సూచిస్తుంది, ఇది దాని సాంకేతికతను సూచిస్తుంది: ట్రాన్స్ ఫార్మర్ ఆధారిత న్యూరల్ నెట్ వర్క్, ఇది పొందికైన, సందర్భోచిత మరియు మానవ-వంటి సంభాషణను అర్థం చేసుకోవడానికి మరియు సృష్టించడానికి విస్తారమైన మొత్తంలో టెక్స్ట్ పై శిక్షణ పొందింది. ఇది ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇవ్వడం, కోడ్ రాయడం, వివిధ ఫార్మాట్లలో కంటెంట్ ను సృష్టించడం, సమాచారాన్ని సంగ్రహించడం మరియు చిత్రాలను ప్రాసెస్ చేయడం వంటి సామర్థ్యానికి ప్రసిద్ధి చెందింది. ఇది తెలుగులో కూడా విషయాన్ని చాలా వరకు సృష్టంగా ఇవ్వగలదు. దీనికి 'స్నేహం' అనే అంశం మీద కవిత రాయమని ఇచ్చినప్పుడు ఇలా కవితను ఇచ్చింది.

“స్నేహం

మనసుకు ముత్యాల మాల స్నేహం,

మౌనంలో మధురమైన గీతం.

వెలుగునిచ్చే దీపమై నిలిచేది,

వెలయరాని బంధమై నిలిచేది.

కష్టాలలో తోడుగా ఉండే చేయి,

సంతోషంలో పంచే సీరుల మిఠాయి.

దూరాలు ఎన్ని వచ్చినా తగ్గదు,

కాలం ఎంత గడిచినా మసక రాదు.

సత్యం, విశ్వాసం, అనురాగం కలగలసిన,

ప్రాణాంతం వరకు నిలిచే పవిత్ర బంధం – స్నేహం.”

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఇందులో స్నేహం యొక్క పవిత్రతను గురించి, దాని ప్రాధాన్యత గురించి chat GPT రాసిన ఈ కవిత చాలా వరకు అర్థవంతంగా ఉందని చెప్పవచ్చు.

2. **GEMINI ai:** జెమిని అనేది గూగుల్ అభివృద్ధి చేసిన మల్టీమోడల్ AI. ఇది టెక్స్ట్, ఇమేజ్లు, ఆడియో,

వీడియో మరియు రకరకాల కోడ్ ల వంటి వివిధ రకాల సమాచారాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి మరియు ప్రాసెస్ చేయడానికి, సమాచారం అందించడానికి రూపొందించబడింది. ఈ మోడల్లు గూగుల్ యొక్క జెమిని చాట్బాట్కు శక్తినిస్తాయి, ఇది AI అసిస్టెంట్, ఇది సమాచారాన్ని సంగ్రహించడం, ఇమెయిల్లను రూపొందించడం, సృజనాత్మక కంటెంట్ను రూపొందించడం మరియు కోడింగ్లో కూడా సహాయం చేయడం వంటి పనులకు సహాయపడుతుంది. జెమిని వివిధ రూపాలలో లభిస్తుంది, వాటిలో సంక్లిష్టమైన పనుల కోసం జెమిని ఆల్ట్రా, సాధారణ పనితీరు కోసం జెమిని ప్రో మరియు గూగుల్ పిక్సెల్ ఫోన్ వంటి ఆన్-డివైస్ అప్లికేషన్ల కోసం జెమిని నానో ఉన్నాయి. జెమిని ai ప్రకృతి అనే అంశంపై రాసిన కవిత ఇలా ఉంది -

“ప్రకృతి

ప్రకృతి అనేది ఒక కన్యక
అందంతో ముసుగులు వేసిన కన్యక
చూడగానే మనసు మురిసిపోతుంది
ప్రకృతి అనేది ఒక కవిత
రచయిత దేవుడే రచించిన కవిత
చదవగానే మనసు నిండుతుంది
ప్రకృతి అనేది ఒక గీతం
ఆనందించే మనసుకు ఓ గీతం
వినగానే మనసు ఊగిసలాడుతుంది”

ప్రకృతిని కన్యకతోను, దానిని వర్ణించిన కవిని దేవుడిగాను చిత్రించిన తీరుని మనం చూడవచ్చు.

3. **COPILLOT:** కోపైలట్ అనేది మైక్రోసాఫ్ట్ నుండి వచ్చిన AI-ఆధారిత డిజిటల్ అసిస్టెంట్, ఇది రాయడం,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కోడింగ్, బ్రెయిన్ స్ట్రామింగ్ మరియు చిత్రాలను సృష్టించడం వంటి వివిధ పనులకు సహాయపడుతుంది. ఇది విండోస్, మైక్రోసాఫ్ట్ 365 అప్లికేషన్లు (వర్డ్, ఎక్సెల్, పోవ్టెంట్) మరియు ఎడ్జ్ బ్రౌజర్ వంటి మైక్రోసాఫ్ట్ సేవలలో, ఉత్పాదకతను పెంచడానికి నిజం-సమయం అనే విషయాలలో వేగవంతంగా చేస్తూ, సందర్భోచిత సహాయాన్ని అందిస్తుంది. కోపిలట్ మనం ఇచ్చే ప్రాంట్లను అర్థం చేసుకోవడానికి మరియు ప్రతిస్పందనలను రూపొందించడానికి తాజా AI మోడళ్లను ఉపయోగిస్తుంది, పని మరియు వ్యక్తిగత పనులను సులభతరం చేస్తుంది మరియు మరింత సమర్థవంతంగా చేస్తుంది. దీనికి ఆడపిల్ల అనే అంశం మీద కవిత రాయమని చెప్పినప్పుడు చాల అర్థవంతంగా, చాలా చక్కని పలుకుబడులతో, పద బంధాలతో రసరమ్యంగా వర్ణించిన తీరుని మనం చూడవచ్చు.

“ఆడపిల్ల

పుట్టిన వేళలో పూల వాసన,

పగటి కిరణంలో వెలుగు తాసన,

తల్లి ముద్దులో తీయని మాధుర్యం,

తండ్రి కన్నుల్లో వెలుగు జ్ఞానార్ణవం.

చిన్న అడుగుల్లో చిలిపి నవ్వులు,

చిన్న మాటల్లో ముద్దైన శబ్దాలు,

కలల ప్రపంచంలో స్వప్నాల వాస,

ఆడపిల్ల అనేది ఆశల గాన.

పుస్తకాల్లో జ్ఞానం, గుండెల్లో ధైర్యం,

పరిమళించే ప్రేమ, పరితపించే శక్తి,

ఆమె ఓ కవిత, ఆమె ఓ కథ,

ఆమె ఓ జీవితం, ఆమె ఓ గౌరవం.

తలదించకుండా నడిచే మార్గం,

తన కోసం కాదు ప్రపంచం కోసం సాగం,

ఆడపిల్లను చూసి నవ్వు పూయాలి,

ఆమె గొప్పతనాన్ని గుండెతో గౌరవించాలి.”

4. ANGEL SADIK: ఇది WHATSAPP ఆధారిత చాట్ బాట్. దీనిని అక్కడ మాత్రమే ఉపయోగించగలము.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఇది ముఖ్యంగా తెలుగులో కవితలు రాయగల నైపుణ్యంతో రూపొందించబడింది. ఇది కేవలం TEXT MSGS మాత్రమే అందించగలదు. అంతేగాక మనం కోరిన చిత్రాలను, వీడియోలను అందించగలదు. సెర్ప్ ఇంజెన్ లాగా కూడా పని చేయగలదు. వృద్ధాప్యం అనే అంశం మీ ద కవిత ఇలా ఉంది.

ముసలితనం

ముసలితనం అనేది ఒక వరం
జీవితాన్ని అర్థం చేసుకునే వరం
అనుభవాలతో నిండిన వరం
ముసలితనం అనేది ఒక సిరి
జీవితాన్ని సుఖశాంతులతో నింపే సిరి
పిల్లలకు గురువులకు ఆదర్శం సిరి
ముసలితనం అనేది ఒక ధనం
జీవితాన్ని ధన్యం చేసే ధనం
సంసారంలో సంపదలన్నింటికీ
మూలధనం”

5. తెలుగు విద్య:తెలుగు విద్య అనేది కూడా WHATSAPP ఆధారిత ai చాట్ బాట్. ఇది కూడా తెలుగులో

కవితలు, కథలు రాయగల నేర్పు ఉన్న ai చాటింగ్ అసిస్టెంట్. తెలుగు భాష నేర్పుకోవాలనుకునే వాళ్లకు సులభమైన పద్ధతిలో విషయాన్ని అందించగలదు. దీనికి ‘అమ్మ ప్రేమ’ అనే అంశం మీద రాసిన కవిత ఇలా ఉంది.

“అమ్మా నీ ప్రేమ అంతులేని సముద్రం
నీ కన్నులు నన్ను కాచే కవచాలు
నీ చేతులు నన్ను కాపాడే రక్షకులు
అమ్మా నీవు నా జీవితానికి ఆధారం
అమ్మా నీ ప్రేమకు సాటి లేదు
నీ త్యాగానికి గుర్తింపు లేదు
అమ్మా నీవు నా జీవితానికి వెలుగు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అమ్మా నీకు నా నమస్సులు."

ముగింపు: సాహిత్యాభివృద్ధిలో సాంకేతికతను ఉపయోగించడం చాల వరకు ఉత్తమమైన పని అని చెప్పవచ్చు. ఎందుకంటే అప్పుడప్పుడే తెలుగులో ప్రావీణ్యతను సంపాదించే విద్యార్థులకు తమ కౌశలాలను మరింతగా మెరుగు పరుచుకునేందుకు ఇది ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుంది. అంతే కాదు మనం ఒక పద్యం రాస్తే దానిలో ఎన్ని తప్పులు ఉన్నాయో, ఏ ఛందస్సుకి దగ్గరగా ఉందో కూడా సూచించే ai ఆధారిత వెబ్ సైటులు ఉన్నాయి. ఇలాంటి వాటి వాళ్ళ మన భాష మరింతగా అభివృద్ధి చెందుతుంది. కానీ నేటి సమాజంలో చాలా మంది ai ల వాళ్ళ అనర్థాలు ఉన్నాయని వాపోతున్నారు. ఏ వ్యవస్థైనా మనం ఉపయోగించుకునే దానిని బట్టి ఉంటుంది.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. ఆధునికాంధ్ర కవిత్వము సంప్రదాయాలు - ప్రయోగాలు - సి. నా. రె - ప్రచురణ:1992, విశాలాంధ్ర పబ్లిషర్స్, విజయవాడ
2. కృత్రిమ మేధ వరమా శాపమా?". ఈనాడు - గౌరీ శంకర్, మామిడి - తేది:18 ఫిబ్రవరి 2024
3. తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర - ముదిగంటి సుజాత రెడ్డి - ప్రచురణ: 1985, అంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు, హైదరాబాద్
4. తెలుగులో కవిత విప్లవాల స్వరూపం - వెల్చేరు నారాయణరావు - ప్రచురణ: 1987, హైదరాబాద్ బుక్ ట్రస్ట్
5. సమగ్ర ఆంధ్ర సాహిత్యం - ఆరుద్ర - ప్రచురణ: 1990, ప్రజాశక్తి బుక్ హౌస్, విజయవాడ

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత

పి. ఏ. సాహిదా భాను

వాణిజ్య శాస్త్ర అధ్యాపకురాలు

ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల పుంగనూరు, చిత్తూరు జిల్లా.

Cell NO 9581046030

పరిచయం: పత్ర సమర్పణ చేయడానికి, సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఎలా ప్రభావితం చేసిందో, డిజిటల్ మాధ్యమాల్లో సాహిత్యం అందుబాటులోకి రావడాన్ని, సాంకేతికత ద్వారా తెలుగు భాష విస్తరణను, భాషా పరిరక్షణలో సాంకేతికత పాత్రను వివరించవచ్చు. ఈ అంశంపై పత్రం రాయడానికి, సాంకేతికత తెలుగు భాషాభివృద్ధిలో పాత్ర, తెలుగు డిజిటల్ కంటెంట్, తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్‌వేర్లు, తెలుగు వికీపీడియా వంటి అంశాలను చేర్చవచ్చు.

కీలక అంశాలు: తెలుగు సాహిత్యం, సాంకేతికత ప్రాధాన్యత, సాంకేతికత భాషాభివృద్ధికి, పరిరక్షణ.

2. సాంకేతికతతో తెలుగు సాహిత్యం - పరిణామం: పాత సాహిత్యాన్ని డిజిటల్ రూపంలో భద్రపరచడం, వికీపీడియా వంటి వేదికల ద్వారా విస్తరించడం. డిజిటల్ మాధ్యమాల్లో తెలుగు సాహిత్యం అందుబాటులోకి రావడం, దాని ప్రభావం.

3. సాంకేతికత ఆధారిత అన్వేషణలు: తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్‌వేర్ల అభివృద్ధి, వినియోగం. ఆధునిక సాంకేతిక సాధనాలతో పరిశోధన చేయడం.

4. భవిష్యత్తులో సాంకేతికత పాత్ర: తెలుగు భాషను మరింత ప్రాచుర్యంలోకి తీసుకురావడానికి సాంకేతికతను ఎలా ఉపయోగించాలో సూచించండి. సాంకేతికతతో తెలుగు భాషను కాపాకోవడానికి, అభివృద్ధి చేయడానికి ఒక కార్యాచరణను సూచించండి. సమర్పణలోని ముఖ్యాంశాలను, తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత ప్రాముఖ్యతను పునరుద్ఘాటించండి. ఈ అంశాలన్నీ చేర్చుకుంటూ, సమగ్రమైన పత్రాన్ని సమర్పించవచ్చు. తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత అంశంపై పత్ర సమర్పణ చేయడానికి, సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఎలా ప్రభావితం చేసిందో, డిజిటల్ మాధ్యమాల్లో సాహిత్యం అందుబాటులోకి రావడాన్ని, సాంకేతికత ద్వారా తెలుగు భాష విస్తరణను, భాషా పరిరక్షణలో సాంకేతికత పాత్రను వివరించవచ్చు. ఈ

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అంశంపై పత్రం రాయడానికి, సాంకేతికత తెలుగు భాషాభివృద్ధిలో పాత్ర, తెలుగు డిజిటల్ కంటెంట్, తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్‌వేర్‌లు, తెలుగు వికీపీడియా వంటి అంశాలను చేర్చవచ్చు.

2. సాంకేతికతతో తెలుగు సాహిత్యం - పరిణామం: పాత సాహిత్యాన్ని డిజిటల్ రూపంలో భద్రపరచడం, వికీపీడియా వంటి వేదికల ద్వారా విస్తరించడం. డిజిటల్ మాధ్యమాల్లో తెలుగు సాహిత్యం అందుబాటులోకి రావడం, దాని ప్రభావం.

3. సాంకేతికత ఆధారిత అన్వేషణలు: తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్‌వేర్‌ల అభివృద్ధి, వినియోగం. ఆధునిక సాంకేతిక సాధనాలతో పరిశోధన చేయడం.

4. భవిష్యత్తులో సాంకేతికత పాత్ర: సాంకేతిక అభిసరణ అంటే మొదట సంబంధం లేని సాంకేతికతలు అభివృద్ధి చెందుతున్న కొద్దీ మరింత దగ్గరగా సమగ్రంగా మరియు ఏకీకృతంగా మారే ధోరణి . ఉదాహరణకు, గడియారాలు , టెలిఫోన్లు , టెలివిజన్ , కంప్యూటర్లు మరియు సోషల్ మీడియా ప్లాట్‌ఫారమ్‌లు వేర్వేరుగా మరియు ఎక్కువగా సంబంధం లేని సాంకేతికతలుగా ప్రారంభమయ్యాయి

1997 వ సంవత్సరం ఆగస్టు లో కంప్యూటర్ విజ్ఞానం మాస పత్రిక మొదలయింది. ఇది తెలుగు లో మొట్టమొదటి సాంకేతిక మాస పత్రిక అయినప్పటికీ మేము 2010 వ సంవత్సరం వరకూ దీని గురించి చెప్పుకోలేదు. 2010 వ సంవత్సరం లో ఈ పత్రికను నా ఆధీనం లోనికి తీసుకున్న తర్వాత ఈ పత్రికను “తొలి తెలుగు కలవడం వారితో చర్చించడం జరిగింది. ఆ చర్చల్లో తెలుగు సాంకేతిక సాహిత్యానికి పునాది వేసిన వ్యక్తి ని గురించి తెలుసుకోగానే ఒకంత ఆశ్చర్యం వేసింది. కానీ అప్పటికే ఒకరిద్దరు స్వయం ప్రకటిత ఆద్యులు తెలుగు సాంకేతిక సాహిత్యం రంగం లో చలామణి లో ఉన్నారని మిత్రుల ద్వారా తెలుసుకునేసరికి నాకు కొంచెం “ నిత్య జీవితం లో కంప్యూటర్లు నిర్వహిస్తున్న పాత్ర రోజురోజుకీ విస్తరిస్తుంది.

ముగింపు: సాంకేతిక విజ్ఞానం అనేది పునరుత్పత్తి మార్గంలో ఆచరణాత్మక లక్ష్యాలను సాధించడానికి జ్ఞానాన్ని ఉపయోగించడం. సాంకేతికత అనే పదం అటువంటి ప్రయత్నాల ఫలితంగా ఉత్పన్నమయ్యే ఉత్పత్తులను కూడా సూచిస్తుంది, పరికరాలు లేదా యంత్రాలు వంటి ప్రత్యక్ష సాధనాలు, సాఫ్ట్‌వేర్ వంటి కనిపించని వాటితో సహా సైన్స్, ఇంజనీరింగ్, రోజువారీ జీవితంలో సాంకేతికత కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఇది ఆచరణాత్మక, పారిశ్రామిక కళలు, అనువర్తిత శాస్త్రాలకు సంబంధించిన అధ్యయనాలు లేదా శాస్త్రాల సమూహం. సాధారణంగా "సాంకేతికత", "ఇంజనీరింగ్" అనే పదాలు వ్యవహారిక భాషలో పరస్పరం మార్పుకోబడతాయి. అయితే, ఇంజనీర్లు లేదా శాస్త్రవేత్తలు అంటారు. మానవులు ఎప్పటి నుంచో టెక్నాలజీని ఉపయోగిస్తున్నారుచరిత్ర అంతటా, సైనిక అవసరాలు, సవాళ్లను ఎదుర్కొనేందుకు అనేక సాంకేతిక పురోగతులు, ఇంజనీరింగ్ పద్ధతులు అభివృద్ధి చేయబడ్డాయి. సైనిక ఇంజనీరింగ్‌లో యుద్ధం, రక్షణలో ఉపయోగించే నిర్మాణాలు, వ్యవస్థల రూపకల్పన, నిర్మాణం, నిర్వహణ ఉంటుంది.

సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని ఆంగ్లంలో టెక్నాలజీ అంటారు. సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని సాంకేతిక పరిజ్ఞానం లేదా ఏర్పడిన సమస్యలను పరిష్కరించేందుకు, అసలు సమస్యే రాకుండా ముందుగానే సమస్య పరిష్కారాన్ని మెరుగుపరచుకోవడానికి అనుకున్న నిర్దిష్ట విధి యొక్క లక్ష్యాన్ని సరియైన సమయానికి పూర్తి చేయడానికి ఈ సాంకేతిక విజ్ఞానం ఉపయోగపడుతుంది. ఇది సవరణలు, ఏర్పాట్లు, విధానాలకు అవసరమైన ఉపకరణాలు, యంత్రాలను కూడా సూచిస్తుంది. ఆధునిక కాలంలో సాంకేతిక విజ్ఞానం అనేది చాలా విలువైనది.

ఆధార్ గ్రంథాలు

1.తెలుగు సాంకేతిక సాహిత్యానికి ఆద్యుడు ఎవరు? తెలుగు లో మొట్టమొదటి కంప్యూటర్ సాహిత్యాన్ని ప్రార

2.తను ఉద్యోగినే ఆద్యుడు రామోజీరావు గారు అంటున్న ఆయనకు మా వినమ్రతా పూర్వక పాదాభివందన --- డా. పాలకోడేటి సత్యనారాయణ రావు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యం పై సాంకేతికత ప్రభావం దాని ప్రయోజనాలు

కుమార్ రాజా గంజి.

పరిశోధక విద్యార్థి.

తెలుగు శాఖ,యోగి వేమన విశ్వవిద్యాలయం. కడప, వేమనపురం.

చరవాణి సంఖ్య :7730896943.

ఉపోద్ఘాతం:- సాహిత్యం సమాజానికి అద్దం వంటిది. సమాజంలో జరుగుతున్న వాస్తవాలను కవులు తమ కలం, గళం ద్వారా పాఠకుల హృదయాలను ఆకర్షించులాగున వివిధ సాహిత్య ప్రక్రియలను ఉపయోగించుకొని రచనలు చేయడం జరిగింది. తెలుగు సాహిత్యం అనేది మన సంస్కృతి, సాంప్రదాయాలకు ప్రతిబింబం. సామాన్య ప్రజానీకం పాడుకునే జానపద పల్లె పాటల నుండి శతకాలు, ప్రబంధాలు, ఆధునిక కవిత్యం, కథలు, నవలల వరకు ఇది విస్తరించింది. 20 శతాబ్దం వరకు తెలుగు సాహిత్యం ఎక్కువగా పుస్తకాల రూపంలో మాత్రమే ఉన్నది కానీ 21వ శతాబ్దంలో సాంకేతిక విజ్ఞానం విపరీతంగా అభివృద్ధి చెందడంతో సాహిత్యం కూడా కొత్త మార్గాలలో కొత్త మాధ్యమాలలో మనకు అందుబాటులోకి వచ్చింది.

తెలుగు వంటి ప్రాంతీయ భాషల పునర్ వైభవానికి సాంకేతిక ప్రయోజనం ఎంతో ప్రయోజనం చేకూర్చింది, తెలుగు బాగా నేర్చుకోవడానికి పిల్లలకు, విద్యార్థులకు విషయవగాహన కల్పించడానికి ఎంతగానో తోడ్పడుతుంది. ఈ విషయాన్ని తల్లిదండ్రులు గుర్తించి చిన్నారులు చేత అనునిత్యం కథలు వినేలా, పుస్తకాలు చదివేలా ప్రోత్సహిస్తూ పద సంపదను పెంపొందించాలి.

ప్రపంచ బ్యాంకు, యునెస్కో వంటి సంస్థలు ప్రాంతీయ భాషలు ముఖ్యంగా మాతృభాష ప్రాధాన్యాన్ని దశాబ్దాలుగా వివరిస్తున్నాయి. తెలుగు భాష మనగడ ప్రశ్నార్థకంగా మారినప్పటికీ ఇటీవల పరిణామాలు కొంత ఆశాజనకంగా కనిపిస్తున్నాయి. నూతన జాతీయ విద్యా విధానం మాతృభాష మాధ్యమానికి పద్దపీట వెయ్యాలనే సంకల్పం, డిగ్రీ వరకు పాఠ్యపుస్తకాలు భారతీయ భాషల్లో తీసుకురావాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించడం ఆహ్వానించదగ్గ పరిణామం. మనం మాట్లాడే పదాల్ని తెలుగులో టైప్ చేసి పెట్టే జి బోర్డ్ లాంటి యాప్, సులభమైన అనువాద

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

మార్గాలు నేడు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. ఇలాంటి సాంకేతికత వల్ల సామాజిక మాధ్యమాలలో తెలుగు వినియోగం పెరిగింది, ఇది తెలుగు అభివృద్ధికి గొప్ప పరిణామంగా చెప్పుకోవచ్చు.

కీలకమైన పదాలు(key word's): సాంకేతిక విజ్ఞానం, తెలుగు సాహిత్యం, మాతృభాష, డిజిటల్ లైబ్రరీ, యునెస్కో, సాంస్కృతిక వారసత్వ పరిరక్షణ, డిజిటల్ ప్రచురణ, సోషల్ మీడియా వేదికలు, ఆడియో వీడియో రూపాలు, వర్చువల్ రియాలిటీ, మెటావర్స్.

సాంకేతిక ప్రభావం:-

డిజిటల్ పుస్తకాలు: సాంకేతిక విజ్ఞానం అభివృద్ధి లేని/అందుబాటులోకి రాని కాలంలో ఒక పుస్తకాన్ని అధ్యయనం చేయాలంటే సుదూర ప్రాంతంలో ఉన్న గ్రంథాలయానికి వెళ్ళాలి. డిజిటల్ పుస్తకాలు అందుబాటులోకి వచ్చిన తర్వాత పాఠకులు పుస్తకాలు ఉన్న ప్రాంతంలోనే క్షణాల్లో నచ్చిన పుస్తకాలను డౌన్లోడ్ చేసుకుని చదువుకుంటున్నారు. మనకు ప్రస్తుతం Kindle, Google Book's, Wikisource, వంటి వేదికల ద్వారా పుస్తకాలు డిజిటల్ రూపంలోకి మార్చుకొని ఎప్పుడైనా ఎక్కడైనా చదవవచ్చు. ఉదాహరణకు శ్రీశ్రీ మహాప్రస్థానం, గుర్రం జాషువా గబ్బిలం, గురజాడ అప్పారావు కన్యక, పూర్ణమ్మ వంటి రచనలు ఉచితంగా డౌన్లోడ్ చేసుకోవచ్చు. **సోషల్ మీడియా వేదికలు:** 21వ శతాబ్దంలో అత్యంత వేగంగా సమాచారం ఇతరులకు అందించుటకు ఎక్కువగా వినియోగించబడుతున్న వేదికలు సోషల్ మీడియా, ప్రపంచంలో ఏ మూలలో ఉన్న వ్యక్తులకైనా అరక్షణంలో సమాచారం అందించబడుతుంది.

కవితలు, కథలు, వ్యాసాలు, నేడు ఫేస్ బుక్, ట్విట్టర్, వాట్సప్, యూట్యూబ్, ద్వారా క్షణాలలో పాఠకులకు చేరుతున్నాయి. కథా పఠనం, కింకీణ, వంటి యాప్ లు, తెలుగు సాహిత్యాన్ని ప్రాచుర్యం చేస్తున్నాయి. ప్రతిభా వేదిక, తెలుగు బ్లాగులు, కొత్త రచయితలకు వేదికలుగా మారాయి.

డిజిటల్ భద్రత: సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులో లేని కాలంలో ఎంతో విలువైన సాహిత్య సంపదను మనము కోల్పోవడం జరిగిందని చెప్పుటలో సందేహించవలసిన అవసరం లేదని నా వ్యక్తిగత అభిప్రాయం. డిజిటల్ భద్రత వలన అరుదైన పుస్తకాలను హస్త ప్రతులను డిజిటల్ లైబ్రరీలో భద్రపరుస్తున్నారు. Digital library of India, Andhra Pradesh digital library వేదికలలో పాత గ్రంథాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. దీనివలన 100 సంవత్సరాల క్రితం ప్రచురించిన పుస్తకాలను కూడా నేడు చదువరులు అభ్యాసం చేయుటకు వినియోగించగలుగుతున్నారు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఆడియో వీడియో రూపంలో భద్రత: ఆడియో బుక్స్ (Audible,KukuFm) వంటి వేదికల ద్వారా చదవలేని వారు వినగలుగుతున్నారు. తెలుగు పాడ్ కాస్ట్ , Telugu kathalu, cinemapichima వంటి పాడ్ కాస్ట్ ద్వారా కథలు, చర్చలు వినిపిస్తున్నాయి. యూట్యూబ్ ఛానల్స్ ద్వారా కథలు, పాటలు, కవిత్య పరచన జరుగుతుంది.

సాంకేతిక సహాయం: యూనికోడ్ ఫాంట్ల వలన తెలుగు టైపింగ్ సులభమైంది. Google translate, AI ఆధారిత అనువాద యంత్రాలు వలన తెలుగు ఇతర భాషల్లోకి, ఇతర భాషలు తెలుగులోకి తక్షణం మారుతున్నాయి. (OCR Optical Character Recognition) టెక్నాలజీతో పాఠ్యపుస్తకాలను స్కాన్ చేసి డిజిటల్ టెక్స్ట్ గా మార్చుతున్నారు.

విద్యారంగం: SWAYAM, NPTEL, APePATHSHALA వంటి ఆన్ లైన్, ప్లాట్ ఫార్మ్ లో తెలుగు సాహిత్యం పై కోర్సులు లభ్యమవుతున్నాయి. పాఠ్యపుస్తకాలు, కథలు, ఇప్పుడు పిడిఎఫ్ రూపంలో సులభంగా అందుబాటులో ఉన్నాయి. విద్యార్థులు ,పరిశోధకులు , రీసెర్చ్ గేట్ వేదికల ద్వారా తెలుగు సాహిత్యంపై పరిశోధన వ్యాసాలు చదువుతున్నారు.

సాంకేతికత ప్రయోజనాలు: తెలుగు సాహిత్యం ప్రపంచవ్యాప్తంగా విస్తరించింది. అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా, జర్మనీ, యూరప్ లో ఉన్న తెలుగు ప్రజలు కూడా ఈ-బుక్స్ ఆడియో బుక్స్ ద్వారా సులభంగా చదవగలుగుతున్నారు. రచయితలకు త్వరిత ప్రచార అవకాశం కల్పిస్తుంది. ఒక కవిత రాసిన వెంటనే వేల మందికి క్షణాలలో చేరుతుంది. పాత గ్రంథాలకు శాశ్వత భద్రత లభిస్తుంది. మునుపు కాలక్రమేణా చెడిపోతున్న పుస్తకాలు ఇప్పుడు డిజిటల్ రూపంలో నిల్వ అవుతున్నాయి. కొత్త తరానికి తెలుగు పట్ల ఆసక్తి పెరిగింది. యాప్ లు,పాడ్ కాస్ట్, వీడియోల రూపంలో వినోదాత్మకంగా నేర్చుకుంటున్నారు. విద్యారంగంలో విప్లవాత్మక మార్పు గ్రామీణ విద్యార్థులు కూడా ఆన్లైన్ ద్వారా ఉత్తమమైన తెలుగు సాహిత్యాన్ని చదవగలుగుతున్నారు. దృష్టిలోపం ఉన్నవారికి ఆడియో బుక్స్ ద్వారా గొప్ప సహాయం అందుతుంది.

ముగింపు: సాంకేతిక విజ్ఞానం తెలుగు సాహిత్యానికి కొత్త బాటలను తొక్కించింది. ఒకప్పుడు పుస్తకాలకే పరిమితమైన సాహిత్యం నేడు ప్రపంచవ్యాప్తంగా డిజిటల్ వేదికలు, సాహిత్య పత్రికలు తెలుగు భాషను కొత్త తరాలకు చేరుస్తున్నాయి. భవిష్యత్తులో కృత్రిమ మేధస్సు AI, వర్చువల్ రియాలిటీ VR, మెటావర్స్ వంటి సాంకేతికతలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని మరింత ఆకర్షణీయంగా శాశ్వతంగా నిలబెడతాయి. అందువలన సాంకేతిక ప్రభావం తెలుగు సాహిత్యాన్ని కేవలం పరిరక్షించడమే కాదు, ప్రపంచానికి పరిచయం చేసే వంతెనగా/సేతువుగా మారిందని చెప్పవచ్చు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఉపయుక్త గ్రంథాలు:

- 1.డా. గణేష్ గొల్లపెల్లి, అంతర్జాలంలో తెలుగు భాషా సాహిత్యాలు, ధర్మపురి, జగిత్యాల జిల్లా, తెలంగాణ, ముద్రణ: 2024.
2. రవి కిరణ్ ఈదర, IRS అధికారి, ఈనాడు దినపత్రిక, 24/FEB/2024.
- 3.తెలుగు సాంకేతిక సాహిత్యానికి ఆద్యుడు, పాలకోడేటి సత్యనారాయణ అనుభవాలు, ప్రివ్యూ తెలుగు సాహిత్య సాంకేతిక పత్రిక, ఈనాడు దినపత్రిక, హైదరాబాద్.
4. సాహిత్యం ... సాంకేతికత, viswaika vanguri, foundation,kopparapu kavalu, 9/June/2021.
5. అధ్యాపన శాస్త్రం సమాచార ప్రచార సాంకేతిక సమైక్యత, రాష్ట్ర విద్య పరిశోధన శిక్షణ సంస్థ, ఆంధ్రప్రదేశ్.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతిక పరిణామాల అన్వేషణ

డా. ఎస్. ఇందిర,

తెలుగు అధ్యాపకురాలు,

ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, మధిర, ఖమ్మం జిల్లా, తెలంగాణ రాష్ట్రం

వ్యాస సంగ్రహం: సాహిత్యం అనేది సమాజానికి అద్దం. ఒక యుగంలో మనిషి జీవన విధానం ఎలా మారుతుందో, ఆ మార్పులు సాహిత్యంలో ప్రతిబింబిస్తాయి. పూర్వం తెలుగు సాహిత్యం ప్రధానంగా శ్రవణ పరంపర ద్వారా వ్యాప్తి చెందింది. ఆ తరువాత గ్రంథరచన, చేతిరాత ప్రతులు, ముద్రణ యుగం, చివరగా డిజిటల్ యుగం వరకు ఎన్నో మార్పులు చోటుచేసుకున్నాయి. ఈ మార్పులన్నింటికీ మూలకారణం సాంకేతిక పరిణామాలు. సాంకేతికతతో సాహిత్యం మరింత విస్తృత పాఠక వర్గానికి చేరింది.

విషయ వివరణ :

ముద్రణా యుగం - సాహిత్య విస్తరణ: 19వ శతాబ్దంలో ముద్రణా యంత్రం తెలుగు సాహిత్యాన్ని విస్తృత పాఠకులకు అందజేసింది. అప్పటి వరకు సాహిత్యం ప్రధానంగా పండిత వర్గం వరకు మాత్రమే పరిమితమైంది. చేతిరాత ప్రతులు, తాళపత్ర గ్రంథాలు సులభంగా అందుబాటులో ఉండేవి కాదు. ముద్రణ యంత్రం ప్రవేశంతో పుస్తకాలు, పత్రికలు, వార్తాపత్రికలు సాధారణ పాఠకుడి చేతిలోకి చేరాయి. వార్తాపత్రికలు - సాహిత్య చర్చలకు కొత్త వేదికలు ఇచ్చాయి. పత్రికలు - సీరియల్ కథలు, వ్యాసాలు, కవితలు ముద్రించడం మొదలుపెట్టాయి. ప్రచురణావిప్లవం వల్ల అనేకమంది రచయితలు విస్తృత ప్రాచుర్యం పొందారు. ఈ దశలో తెలుగు సాహిత్యం ప్రజల జీవితంలో ఒక భాగంగా మారింది.

టైప్ రైటర్ నుండి కంప్యూటర్ దాకా: 20వ శతాబ్దంలో టైప్ రైటర్ రాకతో రచయితలకు సాహిత్య రచన సులభమైంది. మాన్యుస్క్రిప్ట్స్ లో ఉన్న పొరపాట్లు తగ్గాయి. తరువాత కంప్యూటర్లు, వర్డ్ ప్రొసెసింగ్ సాఫ్ట్వేర్ రావడంతో రచన మరింత వేగవంతమైంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

యునికోడ్ ఫాంటు - తెలుగు లిపిని ప్రపంచవ్యాప్తంగా డిజిటల్ రూపంలో సులభంగా ఉపయోగించేలా చేశాయి. డెస్క్ టాప్ పబ్లిషింగ్ - పత్రికలు, పుస్తకాల ముద్రణ వేగవంతమైంది. PDF, DOCX వంటి ఫార్మాట్లలో సాహిత్యం ఎలక్ట్రానిక్ రూపంలో భద్రపరచబడింది. ఇది సాహిత్యానికి ఒక కొత్త అధ్యాయం.

ఇంటర్నెట్ విప్లవం: ఇంటర్నెట్ రాకతో తెలుగు సాహిత్యం ఒక విప్లవాత్మక మార్పును చూసింది.

ఈ-పత్రికలు: “కవితా వేదిక”, “ఆదరణ”, “ప్రజా నెట్లోకం” వంటి ఆన్‌లైన్ పత్రికలు కవులకు కొత్త వేదికలుగా నిలిచాయి.

బ్లాగులు: అనేక మంది రచయితలు తమ కవిత్యం, కథలు, వ్యాసాలను బ్లాగుల ద్వారా ప్రపంచానికి అందించారు.

వెబ్‌సైట్లు: తెలుగు పుస్తకాలు ఆన్‌లైన్ లో విక్రయించబడుతున్నాయి.

సోషల్ మీడియా: ఫేస్‌బుక్, వాట్సాప్, ట్వీట్టర్ వంటి వేదికలు సాహిత్య వ్యాప్తికి ప్రధాన సాధనాలుగా మారాయి.

యుట్యూబ్: కవితా పఠనాలు, కథా వాచకాలు డిజిటల్ వీడియో రూపంలో విస్తృతంగా వ్యాపించాయి.

కొత్త సాహిత్య రూపాలు: సాంకేతికత ప్రభావంతో కొత్త రకాల సాహిత్య రూపాలు తెలుగు సాహిత్యంలో పుట్టుకొచ్చాయి.

ప్లాప్ ఫిక్షన్: 100-200 పదాల్లో ముగిసే చిన్న కథలు.

మైక్రో కవిత్యం: 2-3 పంక్తుల్లో భావవ్యక్తీకరణ.

ట్వీట్టర్ కవిత్యం: 280 అక్షరాల్లో సాహిత్య సృష్టి.

మీమ్స్ & షార్ట్ వీడియోలు: వ్యంగ్యం, వినోదం, సామాజిక వ్యాఖ్యల రూపంలో సాహిత్య వ్యాప్తి.

ఈ రూపాలు ముఖ్యంగా యువతను ఆకర్షిస్తున్నాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

పాఠక - రచయిత సంబంధం: పూర్వం రచయిత, పాఠకుడి మధ్య నేరుగా సంబంధం ఉండేది కాదు. ఒక పుస్తకం ప్రచురణ అయిన తర్వాత పాఠకుడు రచయితను కలవడం అరుదు. కానీ నేటి కాలంలో సోషల్ మీడియా, బ్లాగులు రచయిత-పాఠకుడి మధ్య దూరాన్ని తగ్గించాయి. పాఠకుడు వెంటనే స్పందించగలుగుతున్నాడు.

రచయిత తన రచనను పాఠకుల అభిప్రాయాల ప్రకారం మార్చుకునే అవకాశం కలుగుతోంది.

ఈ విధంగా సాహిత్యం మరింత పాఠకోన్ముఖంగా మారింది.

డిజిటల్ ఆర్కైవ్స్: పాత తెలుగు సాహిత్యాన్ని సంరక్షించడంలో సాంకేతికత ఎంతో ముఖ్య పాత్ర పోషిస్తోంది.

Digital Library of India, Internet Archive, Google Books ఇవన్నీ తెలుగు సాహిత్యంలో అరుదైన పుస్తకాలను డిజిటల్ రూపంలో భద్రపరుస్తున్నాయి. తద్వారా భవిష్యత్ తరాలకు అవి అందుబాటులో ఉంటాయి.

అవకాశాలు: సాహిత్యానికి ప్రపంచవ్యాప్తంగా పాఠకులు లభించడం. తక్కువ ఖర్చుతో రచనలను ప్రచురించడం. యువతలో పఠన అలవాటు పెరగడం.

సవాళ్లు: ఎవరైనా వెంటనే ప్రచురించగలగడం వల్ల నాణ్యత తగ్గే అవకాశం. కాపీరైట్ సమస్యలు. శాశ్వత పఠన అలవాటు తగ్గిపోవడం.

భవిష్యత్ దిశలు: భవిష్యత్తులో తెలుగు సాహిత్యం మరింత సాంకేతికత ఆధారంగా ఎదగబోతోంది.

Artificial Intelligence (AI) - కవిత్వం, కథలు సృష్టించే యుగం మొదలవుతోంది.

Machine Translation - తెలుగు ⇄ ఇతర భాషల అనువాదం సులభం అవుతోంది.

Audiobooks & Podcasts - కొత్త పాఠక/శ్రోత వర్గాన్ని సృష్టిస్తున్నాయి.

Virtual Reality - సాహిత్యాన్ని ఒక అనుభవంగా మార్చగలదు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ముగింపు: తెలుగు సాహిత్యం ఎప్పటికప్పుడు కాలానికి అనుగుణంగా మార్పులను స్వీకరిస్తూ వచ్చింది. ముద్రణా యుగం నుండి డిజిటల్ యుగం దాకా సాహిత్య పరిణామ క్రమం సాంకేతికతతో ముడిపడి ఉంది. నేడు సాంకేతికత రచయితలకు, పాఠకులకు కొత్త వేదికలను అందిస్తోంది. కానీ అదే సమయంలో నాణ్యత, కాపీరైట్, పఠన సంస్కృతి వంటి సమస్యలు కూడా తీసుకువస్తోంది. సాంకేతికతను సమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకుంటే తెలుగు సాహిత్యం ప్రపంచ స్థాయిలో మరింత వెలుగొందుతుంది.

ఉపయుక్త గ్రంథసూచి:

- 1.భండారు అచ్చయ్య, తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర, హైదరాబాద్: తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, 2010.
2. ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీ ప్రచురణలు.
3. Digital Library of India – <https://www.dli.ernet.in>
4. Internet Archive – <https://archive.org>
5. వివిధ తెలుగు ఈ-పత్రికలు మరియు బ్లాగులు.

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత

ఉమ్మడి శాంతి

ఫ్యాకల్టీ, తెలుగు శాఖ, అంబేద్కర్ విశ్వవిద్యాలయం శ్రీకాకుళం.

తెలుగు సాహిత్యం: తెలుగు సాహిత్యంకు వెయ్యేళ్ళ చరిత్ర ఉంది. సాహిత్యం ఎంతో సుసంపన్నమైనది. ఆధ్యాత్మికతలో శృంగారాది నవరసాలలో జాతిని జాగృతిని చేయడంలో సాహిత్యం పాత్ర అద్వితీయమైనది. తెలుగు జాతి గర్వపడేంతగా సాహిత్యం అనేక ప్రక్రియలలో అలరించింది. మానవుని భావోద్వేగాలకు ప్రతిబింభంగా తత్కాలానికి అనుగుణంగా తన ఉనికిని మార్చుకుంటూనే ఉంది. ప్రాచీన కాలం నుండి ఆధునిక కాలం వరకు అనేక మార్పులు పరిణామాలు సాంకేతిక ప్రారంభ అభివృద్ధిలను అనుసరించింది. సాంకేతికత అంటే కేవలం యంత్ర సాంకేతికత మాత్రమే కాకుండా రచనలో ఉపయోగించే పద్ధతులు, శైలులు, భావ వ్యక్తీకరణ మార్గాలు, భాషా శైలులు అన్నీ వస్తాయి. తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికతను పరిశీలిస్తే,

1) ప్రాచీన సాహిత్యంలో సాంకేతికత: తెలుగు సాహిత్యం ప్రాచీన దశలో ప్రధానంగా కవిత్వమే ఆధిపత్యం చెలాయించింది.

మొదటి దశలో సాహిత్యం పురాణాలు, ఇతిహాసాలు, తత్త్వ గ్రంథాలు చుట్టూ తిరిగింది. అయితే ఈ రచనల్లో జ్యోతిష్యం, వైద్యం, గణితం వంటి శాస్త్రీయ అంశాలు ప్రతిఫలించాయి. వాటికి అనువాదాలు వెలువడ్డాయి. వీటి ద్వారా గణితం, ఖగోళ శాస్త్రం పాఠకులకు అందాయి.

అ) నన్నయ మహాభారతం తెలుగు సాహిత్యంలో ఆదికావ్యంగా ప్రసిద్ధి చెందింది. ఇందులో చందస్సు యతి, ప్రాస వంటి సాంకేతిక నియమాలకు అత్యంత ప్రాముఖ్యత ఇచ్చారు.

ఆ) కవులు భాషను అలంకార శాస్త్ర సంప్రదాయాలకు అనుగుణంగా తీర్చిదిద్దారు. శబ్దాలంకారాలు యమకాలు విస్తారంగా వాడబడ్డాయి.

ఇ) ఈ కాలంలో సాహిత్య సంస్కృత ప్రభావంలో సాంకేతికత ఎక్కువగా శాస్త్రీయ శాసనాత్మక రూపంలో ఉండేవి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

2) మధ్యయుగ సాహిత్యంలో సాంకేతికత: 14వ శతాబ్దం నుండి 16వ శతాబ్దం వరకు సాహిత్యం విస్తృతంగా అభివృద్ధి చెందింది.

అ) తిక్కన, ఎర్రా ప్రగడ, పోతన వంటి కవులు కవిత్వంలో భావుకత భక్తి, సౌందర్య శైలులు పెంపొందారు.

ఇ) ఆయుర్వేద, ఖగోళ శాస్త్రం, సివిల్ ఇంజనీరింగ్ స్పష్టమైన భావనలు ఉన్నాయి.

ఈ) కవులు శబ్ద సౌందర్యంతో పాటు భావ సౌందర్యానికి ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు. ఈ కాలంలో ప్రాస నియమాలు, యతి నియమాలు అత్యంత కఠినంగా పాటించబడ్డాయి.

ఉ) ప్రబంధ సాహిత్యం ఈ కాలంలో ప్రత్యేక స్థానం సంపాదించింది. ప్రబంధాల రచనలో శైలీ వైవిధ్యం, వాక్పాతుర్యం, వృత్త విభాగాలు ప్రధాన సాంకేతికత లక్షణాలుగా నిలిచాయి.

ఊ) వేమన పద్యాలు, సామాజిక శాస్త్రం, నైతిక శాస్త్రం, తర్క శాస్త్రం మీద స్పష్టమైన భావనలు ఉన్నాయి. ఆలయ నిర్మాణాలు, పట్టణ నిర్మాణాలు శాస్త్రీయ పద్ధతిలో ప్రతిబింబిస్తాయి.

భక్తి కవుల రాగం, తాళం, లయలను కవిత్వంలో నింపి కొత్త సాంకేతికతను చూపించారు.

ఈ సాహిత్యం, సులభత, పరళ్యంతో నిండినది.

ఆధునిక దశ: 19వ దశకం నుండి తెలుగు సాహిత్యంలో పాశ్చాత్య శాస్త్ర, సాంకేతిక విజ్ఞానంకి సంబంధించిన అంశాలు ప్రవేశించాయి. ముద్రణా యంత్రం ప్రభావం వల్ల సాహిత్యంలో విప్లవ సాంకేతిక మార్పులు చోటు చేసుకున్నాయి.

అ) గద్య రచన పెరిగి కథ నవల వ్యాసం నాటకం వంటి కొత్త రూపాలు వచ్చాయి. కందుకూరి వీరేశలింగం రచనల్లో శాస్త్రీయ ఆలోచనల సంస్కరణా ధృక్పథం కన్పిస్తాయి. నవల, కథ, వ్యాసం, నాటకం వంటి కొత్త రూపాలు వచ్చాయి. గిడుగు రామ్మూర్తి పంతులు వాడుక భాషను సాహిత్యంలో ప్రవేశపెట్టారు. ఇది ఒక పెద్ద సాంకేతిక విప్లవం.

ఆ) కవిత్వంలో కూడా మార్పులు జరిగాయి. శ్రీశ్రీ మహా ప్రస్థానం ద్వారా స్వేచ్ఛా వృత్తిని ప్రజాదరణ పొందేలా చేశారు. దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి కవిత్వంలో సంగీత సౌందర్యాన్ని చూపించాడు. విశ్వనాథ సత్యనారాయణ కవిత్వంలో సంప్రదాయాన్ని కొత్త పద్ధతులను మిళితం చేశాడు. నాటకరంగం కూడా ఈ కాలంలో సాంకేతికంగా అభివృద్ధి చెందింది. వేదికా శిల్పం, సంభాషణ శైలి, వాస్తవికత మొదలైనవి ప్రధానం లక్షణాలయ్యాయి.

4) డిజిటల్ యుగ సాహిత్యంలో సాంకేతికత: 21వ శతాబ్దంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అభివృద్ధితో తెలుగు సాహిత్యం కొత్త దశలోకి ప్రవేశించింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అ) పుస్తకాలు మాత్రమే కాకుండా ఈ-బుక్స్, ఆడియో బుక్స్, బ్లాగులు వెబ్సైట్లు, యూ-ట్యూబ్ ఛానెల్స్ ద్వారా సాహిత్యం విస్తరిస్తోంది.

ఆ) కవిత్వం, కథలు, పాడ్యాస్ట్రీ, డిజిటల్, మ్యాగజైన్లు, సోషల్ మీడియా వేదికల ద్వారా విస్తృతంగా పంచబడుతున్నాయి.

ఇ) కృత్రిమ మేధస్సు (ఏ.ఐ) ద్వారా కవితలు అనువాదాలు సృజనాత్మక రచనలు వెలువడుతున్నాయి. ఇ-లైబ్రరీలు వల్ల పాఠకులు ఎక్కడైనా ఎప్పుడైనా సాహిత్యాన్ని చదివే అవకాశం పొందుతున్నారు.

5) స్వాతంత్ర్యానంతర దశ:

అ) తెలుగు విశ్వవిద్యాలయాలు, పరిశోధనా సంస్థలు, శాస్త్ర సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని పాఠ్య పుస్తకాలు, సాంకేతిక నిఘంటువులు రూపంలో అభివృద్ధి చేశాయి.

ఆ) శాస్త్రీయ వ్యాసాలు, కథలు, నవలలు ద్వారా విజ్ఞానం ప్రజల్లోకి చేరింది. ఉదాహరణకు, శాస్త్ర సాహిత్యం-గోపాల కృష్ణనాయుడు, కృష్ణమాచార్యులు రచనలు.

ఇ) ఆధునిక తెలుగు రచయితలు సైన్స్ ఫిక్షన్ (విజ్ఞాన సాహిత్యం) రచనలను ప్రవేశపెట్టారు.

6) నేటి దశ:

అ) డిజిటల్ యుగంలో తెలుగు సాహిత్యం, ఇ-పుస్తకాలు, ఆన్లైన్, వ్యాసాలు, బ్లాగులు ద్వారా శాస్త్ర సాంకేతిక విషయాలను ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్తుంది.

ఆ) సాఫ్ట్వేర్, కంప్యూటర్ శాస్త్రం, ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్, బయోటెక్నాలజీ వంటి విషయాలను కూడా తెలుగు భాషలో అర్థమయ్యే రీతిలో వివరిస్తున్నారు.

ఇ) విజ్ఞాన సర్వస్వం: తెలుగు వికీపీడియా వంటి వనరులు తెలుగు సాంకేతిక సాహిత్యానికి ప్రధాన ఆధారం.

సాంకేతికత: 1997వ సంవత్సరం ఆగస్టులో కంప్యూటర్ విజ్ఞానం మాస పత్రిక మొదలైంది. అయితే 2010వ సంవత్సరం వరకు ఎవరూ ఈ పత్రికను చెప్పుకోలేదు, గుర్తించలేదు. జ్ఞాన తేజ నిమ్మగడ్డ గారు సాంకేతిక సాహిత్యానికి ఆద్యుడని చెప్పుకోవచ్చు. జ్ఞాన తేజ నిమ్మగడ్డ గారి నిరాడంబరత వారి ఉనికి తెలుగువారు ఆలస్యంగా గుర్తించారు.

సాంకేతికత-ప్రభావం-ఒక సమీక్ష: తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత ఎప్పటికప్పుడు మారుతూ వస్తుంది.

అ) ప్రాచీన కాలంలో ఛందస్సు అలంకారాలు ప్రధాన సాంకేతికత.

ఆ) మధ్యయుగంలో ప్రబంధ శైలి, భావుకత, భక్తియుగంలో సంగీత అనుసంధానం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఇ) ఆధునిక కాలంలో వాడుక భాష గద్య రూపాలు.

ఈ) డిజిటల్ యుగంలో సాంకేతిక సాధనాల ద్వారా విస్తరణ.

ఇలా ప్రతి దశలోను సాంకేతికత సాహిత్యానికి కొత్త ప్రాణం పోసింది. సాంకేతికకు రూపం ఇచ్చే రచనలు జరిగాయి. వైద్యశాస్త్రం, ఇంజనీరింగ్, కంప్యూటర్ రంగాల పాఠ్యశాస్త్ర పుస్తకాలు కూడా తెలుగులో వెలువడ్డాయి.

7) సాంకేతిక పదజాలం సృష్టి:

అ) సాంకేతిక సాహిత్య అభివృద్ధిలో పదజాల నిర్మాణం చాలా కీలకంగా నిలిచింది.

ఆ) ఉదాహరణకు ఎలక్ట్రానిక్-విద్యుత్, కంప్యూటర్-సంగణకం, అగ్రికల్చర్ వ్యవసాయం, బయాలజీ-జీవశాస్త్రం వంటి పదాలను ఏర్పరిచారు.

ఇ) ఈ పదజాలం రూపకల్పన తెలుగు సాంకేతికతకు ధృఢమైన పునాది వేసింది.

8) పత్రికలు, సాంకేతిక ప్రచురణలు:

అ) 20వ శతాబ్దం మధ్యలో శాస్త్ర సాంకేతిక వ్యాసాలతో కూడిన పత్రికలు ప్రచురించబడ్డాయి.

ఆ) పాఠశాల పిల్లలకు, సాధారణ ప్రజలకు సులభంగా అర్థమయ్యే విధంగా శాస్త్ర విషయాలు కథల రూపంలో, సంభాషణ రూపంలో అందించబడ్డాయి.

9) ప్రభుత్వం మరియు సంస్థల పాత్ర:

అ) తెలుగు అకాడమీ, సెంట్రల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇండియన్ లాంగ్వేజస్, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయాల వంటి సంస్థలు సాంకేతిక సాహిత్య అభివృద్ధికి పునాది వేశాయి.

ఆ) తెలుగు మాధ్యమ విద్యార్థులకు శాస్త్ర సాంకేతిక విషయాలు సులభంగా అందించే విధంగా పాఠ్యగ్రంథాలు రూపొందించబడ్డాయి.

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత ప్రారంభ దశ:

1) అనువాదాల కాలం (శాస్త్ర గ్రంథాలు తెలుగులోనికి రావడం)

2) ప్రజలలో శాస్త్ర అవగాహన (సులభ భాషలో వ్యాసాలు)

3) స్వాతంత్ర్యం ముందు పదజాల రూపకల్పన.

4) స్వాతంత్ర్యం తరువాత సాంకేతిక పాఠ్యగ్రంథాలు, ప్రచురణలు.

ముగింపు: తెలుగు సాహిత్యం అనాధకాలం నుండి ఇప్పటి వరకు ఎన్నో సాంకేతిక మార్పులను అనుభవించింది. ఎప్పటికప్పుడు పునరుత్పత్తి చెందుతూ తన అజరామరత్వాన్ని కాపాడుకుంటూ భవిష్యత్ తరాలకు కొత్త దారులు చూపించే జీవన స్రవంతి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఆధార గ్రంథాలు:

- 1) తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర- విశ్వనాథ సత్యనారాయణ
- 2) ఆంధ్ర సాహిత్య చరిత్ర - నందిమల్లయ్య నందూరి నరసింహారావు
- 3) తెలుగు సాహిత్య వికాసం- కందుకూరి వీరేశలింగం
- 4) భారతీయ శాస్త్ర సాంకేతిక చరిత్ర-దుర్గా ప్రసాద్ గుప్తా
- 5) వాస్తు శాస్త్ర సాహిత్యం-సంపాదకులు, ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ ప్రచురణలు
- 6) వేమన పద్యాలు-శాస్త్రీయ విశ్లేషణ-డా॥భానుమతి దేవి
- 7) Science Writing in Regional Languages-National Book Trust India (విభాగం)

పత్రికలు మరియు ప్రత్యేక సంచికలు:

- 1) విజ్ఞాన సర్వస్వం-తెలుగు విజ్ఞాన సమితి ప్రచురణ
- 2) భారత విజ్ఞాన పత్రిక (తెలుగు) సి.యస్.ఐ.ఆర్. ప్రచురణ
- 3) సైన్స్ రిపోర్టర్ (తెలుగు ఎడిషన్) నేషనల్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్స్ కమ్యూనికేషన్
- 4) ఆంధ్ర సైన్స్ జనరల్-ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయం (విజ్ఞాన విభాగం)

వెబ్ వనరులు:

- 1) తెలుగు వికీపీడియా (విజ్ఞాన విభాగం)
<https://te.wikipedia.org>
- 2) తెలుగు విజ్ఞాన వేదిక
<https://teluguvignana.org>
- 3) Digital Library of India ()-<https://dli.iit.ac.in>.

తెలుగు సాహిత్యం- సమాచార సాంకేతికాభివృద్ధి

పోలుమాటి నాగేశ్వరరావు

తెలుగు ఉపన్యాసకులు

nageswararao755@gmail.com

Phone No: 9652730021.

1. **ఉపోద్ఘాతం:** భాష స్వరూప స్వభావాలను తెలుసుకోవాలంటే దాని లక్షణాలను నిర్వచనాలను అర్థం చేసుకోవాలి. ఏ భాష కైనా కొన్ని పరిమిత ధ్వని సంకేతాలు మూలాంశాలుగా ఉంటాయి. ఈ ధ్వని సంకేతాల విభిన్న సముదాయాలు పదాలుగా ఏర్పడతాయి.

కొన్ని పదాల అర్థవంతమైన కూర్పు వాక్యంగా ఏర్పడుతుంది. ఉదాహరణకు "కలము" అనే పదం రాయడానికి ఉపయోగించే సాధనాన్ని సూచించడానికి యాదృచ్ఛికంగా ఏర్పడింది. అలా ఏర్పడడానికి ప్రత్యేకమైన కారణం ఏమీ లేదు. కానీ ఆ శబ్దం ఇప్పుడు మార్పలేని సంప్రదాయంగా ఉండిపోయింది. ఒక శిశువుకు నామకరణం చేసినప్పుడు ఏదో ఒక పేరు పెడతారు. ఆ పేరు అతనికి జీవితాంతం ఉండిపోతుంది. భాషలో పదాలు కూడా అంతే. భాష యాదృచ్ఛికం కాకపోతే ప్రపంచంలో ఒకే భాష ఉండేది. వ్యక్తుల మధ్య పరస్పర భావవ్యక్తీకరణకు ఉపయోగించే ప్రాథమిక మాధ్యమం భాష, భాష ప్రజల ఆలోచనలకు ఒక రూపం ఇచ్చి దాని ద్వారా వారి కార్యకలాపాలన్నీంటినీ నిర్దేశిస్తుంది. అనుకరణ మరియు అభ్యసనాలు ద్వారా భాష అలవడుతుంది. కానీ నేడు ఆధునిక సాంకేతిక విజ్ఞానం వల్ల వాగ్రూప భాషకు కూడా ఎలక్ట్రానిక్ మాధ్యమంలో భద్రపరచగలుగుతున్నారు. అన్ని వాగ్రూప ధ్వనులు భాష ధ్వనులు కావు. ఒక నిర్దిష్ట క్రమంలో అమర్చబడి ఒక భావాన్ని లేదా అర్థాన్ని సూచించే ధ్వనులే భాషగా రూపొందుతాయి. మానవులలో భాషా ద్వారా సంస్కృతి వ్యాప్తి చెందుతుంది.

2. **ముఖ్యాంశాలు:** సమాచారం మధ్యమాలు, ముద్రితం, శ్రవ్యం, దృశ్యం, సమాచార ప్రసారాలభాష, రేడియో, టెలివిజన్, ఇంటర్నెట్, పత్రికలు మొదలైనవి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

3.సమాచార మాధ్యమాలు: ఇది వైజ్ఞానిక యుగం. "మాధ్యమం" అంటే సమాచారాన్ని చేరవేసే వాహిక. మానవుని నిత్యజీవితంలో రేడియో, టెలివిజన్, సినిమా, ఇంటర్నెట్ మొదలైనవి భాగమైపోయాయి. ఈరోజు ఇంటిలోనే కూర్చుని ప్రపంచంలో ఏ మూల ఏమి జరిగినా. ఏ మూల ఏ సమాచారాన్నైనా వినడానికి, చూడడానికి అద్భుతమైన అవకాశం మనకి ఉన్నది. శాస్త్ర విజ్ఞానము, సాంకేతిక పరిజ్ఞానము రెండూ కలిసి ముందుకు నడుస్తున్న కాలమిది. సమాచార సాంకేతిక అభివృద్ధికి అత్యాధునిక నిదర్శనం ఇంటర్నెట్. కమ్యూనికేషన్ మీడియా అనే మాటను ప్రసార సాధనాలు లేక మాధ్యమం అనటం అన్ని విధాలా సరిపడుతుంది. "కమ్యూనికేషన్" అనే పదానికి "తెలియపరచు" అని వ్యవహారం ఉంది. ఇందులో ప్రసారం అయ్యే విషయానికి, ప్రసారం చేసే వ్యక్తికి ఎంత ప్రాధాన్యత ఉందో, ఆప్రసారాన్ని అందుకునే వ్యక్తికి లేక సంఘానికి అంత ప్రాధాన్యం ఉందని చెప్పవచ్చు. అచ్చయంత్రం కనుగొనడం. ముద్రణ అనేవి స్వర్ణ యుగానికి నాంది అని అనవచ్చు. టెలిఫోన్, టెలిగ్రాఫ్, సినిమా, రేడియో టెలివిజన్ మొదలైన సాధనాలు ఆవిర్భవించడంతో మనం మరో మెట్టు చేరుకున్నామని చెప్పొచ్చు.

ముద్రితం: ముద్రితం అంటే అచ్చ వేయబడినవి. అచ్చవేసిన పత్రికలు, పుస్తకాలు, కరపత్రాలు మొదలైనవి ముద్రిత విభాగంలోనికి వస్తాయి. ముద్రతమైనవి కేవలం చదువుకున్న వారికి మాత్రమే పనికి వస్తాయి. దినపత్రికలు, వార పత్రికలు, పక్షపత్రికలు, త్రైమాసిక పత్రికలు, వార్షిక పత్రికలు మొదలైనవి సమాజాభివృద్ధికి దోహదపడతాయి.

శ్రవ్యం: శ్రవ్యం అంటే వినడానికి మాత్రమే పనికి వచ్చే సాధనం. ఉదాహరణకు రేడియో ప్రసారాలు. **దృశ్యం:** ముద్రితసాధనాలు చదువుకోవడానికి మాత్రమే పనికొస్తాయి. రేడియో ప్రసారాలు వినడానికి మాత్రమే ఉపయోగపడతాయి. కానీ దృశ్య సాధనాలు వినడానికి మరియు చూడడానికి రెండింటికీ ఉపయోగపడతాయి. సాహిత్య పరంగా మనం చూసినట్లయితే నాటకంను దృశ్య సాధనంగా చెప్పవచ్చు. ఎందువలనంటే నాటకం ప్రదర్శన సమయంలో మనం నాటకాన్ని చూస్తాము మరియు వింటాము. కనుక నాటకము మాత్రమే కాకుండా సినిమా, టీవీ, ఎగ్జిబిషన్లు, ఇంటర్నెట్ మొదలైనవన్నీ కూడా దృశ్య సాధనాలు అని చెప్పవచ్చు.

4. రేడియో: నేడు ప్రపంచ ప్రజలందరికీ అందుబాటులో ఉన్న ఏకైక సమాచార వ్యవస్థ రేడియో. విజ్ఞాన ప్రచార సాధనాలైన పుస్తకాలు, పత్రికలు, రేడియో, టెలివిజన్, ఇంటర్నెట్, సినిమా మొదలైన వాటిలో రేడియో పాత్ర శ్లాఘనీయమైనది.

సమాజంలో అందరికీ అందుబాటులో ఉన్న ప్రసార సాధనం రేడియో. రేడియో వ్యవస్థ 1920లో యూరప్ లో ఆవిర్భవించింది. "మార్కోని" రేడియోను కనుగొన్నాడు. "అల్బ్రాండ్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

గ్రహంబెల్" టెలిఫోన్ ను కనిపెట్టాడు. రేడియో, టెలివిజన్ రాకతో సమాచార రంగంలో అనేకమైన మార్పులు వచ్చాయి. సామాజికంగా మనుషుల్ని దగ్గర చేసే సమాచారం వేగంగా పొందగలిగే అవకాశం ఏర్పడింది. భారతదేశంలో తొలి రేడియో ప్రసారం 1923 జూన్ లో బొంబాయిలో "రేడియో క్లబ్ ఆఫ్ బొంబే" ప్రారంభించింది. 1923 నవంబర్ లో "కలకత్తా రేడియో క్లబ్" తన కార్యక్రమాల్ని ప్రసారం చేసింది. 1924 మే 16వ తేదీన "మద్రాస్ ప్రెసిడెంట్ క్లబ్" ఏర్పడింది. ఈ క్లబ్ 1924 జూలై 31వ, తేదీన ప్రసార సర్వీసును ప్రారంభించింది. 1936 జూన్ 8వ, తేదీన "ఇండియన్ స్టేట్ బ్రాడ్ కాస్టింగ్ సర్వీసు" కు "ఆన్ ఇండియా రేడియో" అని పేరు పెట్టారు. రేడియో ప్రసారాల్లో చెప్పుకోదగ్గది వివిధ భారతి. వివిధ భారతి అనే సర్వీస్ వినోదమే ప్రధానంగా 1957 అక్టోబర్ 3వ తేదీన ప్రారంభమైంది. 1967 నవంబర్ 1వ, తేదీ నుంచి వివిధ భారతిలో వాణిజ్య ప్రకటనలకు శ్రీకారం చుట్టారు. 1948 డిసెంబర్ 1వ, తేదీన ఆకాశవాణి విజయవాడ కేంద్ర స్థాపనతో తెలుగుదేశంలో తెలుగు కార్యక్రమాల ప్రసారం ప్రారంభమైంది. 1956లో తెలుగు వార్తలు ఆకాశవాణి హైదరాబాద్ కేంద్రం నుంచి ప్రసారమయ్యాయి.

రేడియో ప్రసారాల్లో భాష: రేడియో ప్రసంగంలో గ్రాంథిక శైలికి అవకాశం లేదు. మామూలుగా మనం వాడుకునే వ్యవహారిక మాటలనే రేడియో ప్రసారాల్లో ఉపయోగించాలి. భాష సహజంగా, సరళంగా ఉంటే ప్రజలకు సులభంగా అర్థమవుతుంది.

తమ పాండిత్య ప్రకర్షను ప్రదర్శించే పండితభిషక్కుల భాషా భేషజం రేడియో ప్రసంగాలకు పనికిరాదు. తేలికైన పదాలతో బరువైన విషయాన్ని కూడా చాలా చక్కగా వివరించగలగాలి. ముఖ్యంగా మన ఉపన్యాసం ఎవరిని ఉద్దేశించి ప్రసంగిస్తున్నాం అనేది ముందుగా మనం ఒక అవగాహనకు రావాలి. "నీరు కొలది తామర" అన్నట్లు వినేవాళ్ళ ఆసక్తిని బట్టి మనం చేయదలచిన ప్రసంగంలో భాషను ఉపయోగించాలి. రేడియో ఉపన్యాసాలు ప్రజల భాషలో వ్యవహారిక భాషలో ఉండాలి. రేడియో మాధ్యమం ప్రధానంగా సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ, మత, సంస్కృతిక, విద్యా, ఆరోగ్య, స్త్రీలు, పిల్లలు, కార్మికుల కార్యక్రమాలు, క్రీడా కార్యక్రమాలు, సినిమా పాటలు, ప్రసంగాలు, నాటికలు, జానపద, గిరిజన సంగీతం, కథలు మొదలైన అనేక నూతన కార్యక్రమాలు రేడియో మాధ్యమంలో చోటుచేసుకున్నాయి.

5. టెలివిజన్: ప్రపంచంలో ఆధునిక విజ్ఞాన శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాల్లో కనీ విన్న ఎరుగని మార్పులు వచ్చాయి. అధునాతన సాంకేతిక రంగాల్లో కొత్తగా మన ముందు సాక్షాత్కరించింది టెలివిజన్. ఈ టెలివిజన్ అనేది 1920లో వచ్చింది. దీనికి ఆద్యుడు జాన్ బర్గ్.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

"దూరదర్శన్" తెరపై మన కళ్ళకు కనిపించే చిత్రాలు సెకండ్ కు కనీసం పది కంటే ఎక్కువసార్లు మారుతుంటాయి. దూరదర్శన్ తెరపై పడే ప్రతి చిత్రంలోను దాదాపు 625 అడ్డగీతలు ఒక లక్ష చుక్కలు సెకండ్లో వందవ వంతు కాలంలో ప్రసరింప చేసినప్పుడు మనకు మామూలు చిత్రం వస్తుంది. నేడు సమాజంలో బహుళ జనాదరణ పొందిన టీ.వీ. (టిలివిజన్) నే దూరదర్శన్ అని పిలుస్తున్నాం. "దూరదర్శన్" అనగా ఒక రూపాన్ని విద్యుత్ తరంగాల ద్వారా దూరంగా ఉన్న చోటుకు పంపించి, అక్కడ రూపాన్ని తిరిగి రూపొందించడం అని అర్థం. అమెరికన్ టెలిఫోన్, టెలిగ్రాఫ్ కంపెనీ 1927లో మొట్టమొదటిసారి టెలివిజన్ ను ప్రయోగించి చూపించింది. 1951 లో అమెరికాలో కలర్ టీ.వీ ప్రారంభమైంది. 1959లో భారతదేశంలో మొట్టమొదటిసారిగా ప్రయోగ ప్రాతిపదికపై దూరదర్శన్ కార్యక్రమాల్ని ప్రారంభించారు. 1959 సెప్టెంబర్ 15వ, తేదీన ఢిల్లీ దూరదర్శన్ ప్రోగ్రామ్ ప్రారంభమయ్యాయి. భారత టెలివిజన్ చరిత్రలో 1982వ, సంవత్సరం ఒక మైలిరాయి అని చెప్పవచ్చు.. ఎందుకనగా ఒకటి ఇండియన్ నేషనల్ శాటిలైట్ (ఇన్సాట్) 1ఎ ద్వారా ప్రసారాలు ప్రారంభమయ్యాయి. రెండవది రంగుల ప్రసారాలు రావడం. దూరదర్శన్ శాటిలైట్ ద్వారా కలర్ ప్రసారాలు 1982 ఆగస్టు 15వ, తేదీన మాజీ ప్రధానమంత్రి శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ గారు ఎర్రకోట నుండి జాతీని ఉద్దేశించి చేసిన ప్రసంగం ద్వారా ప్రారంభమయ్యాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో మొదటిగా హైదరాబాద్ నుండి 1975 ఆగస్టు 1వ తేదీన ఉపగ్రహం ద్వారా టెలివిజన్ కార్యక్రమాల ప్రసారం ప్రారంభమైంది.

"1977 నుండి దూరదర్శన్లో తెలుగు సినిమాలు ప్రసారమవడం ప్రారంభమయ్యాయి. మొట్టమొదటి సినిమాగా సంపూర్ణ రామాయణం" టీవీలో వచ్చింది. ఈ సినిమాను చూసి ప్రజలు ఎంతో ఆనందించారు. 1986 నుండి హైదరాబాదు దూరదర్శన్ రంగులు టీ.వీ గా మారింది. ప్రసార సాధనాల్లో దూరదర్శన్ చాలా శక్తివంతమైనది "దూరదర్శన్" ఆలస్యంగా వచ్చినప్పటికీ వేగంగా ప్రజల దగ్గరికి వెళ్ళగలిగింది. అన్నింటికన్నా ముందు ప్రజలకు వార్తలు, విజ్ఞానం మొదలైనవి అందించడానికి భారతదేశంలో రేడియో, దూరదర్శన్ బాగా దోహదపడ్డాయి. నేడు దూరదర్శన్ ద్వారా ప్రతి విషయాన్ని అనగా సంగీతం సాహిత్యం, సంస్కృతిక, చారిత్రక, ఆర్థిక, విద్య,వైద్య,రాజకీయ, వ్యవసాయ, విజ్ఞాన, క్రీడలు మొదలైన అన్ని విషయాలు చూసి తెలుసుకునే అవకాశం కలిగింది. ప్రైవేట్ చానల్స్ కూడా చాలా వచ్చాయి.

6. సినిమా: సినిమా అనగా మనందరికీ తెలిసిన విషయం. సినిమాలు అందరూ చూస్తూనే ఉంటారు. అత్యధిక ప్రజానీకానికి దృశ్యం ద్వారా, శబ్దం ద్వారా సందేశం అందజేసే ప్రచార సాధనం సినిమా. సినిమాని థియేటర్లలోనే చూస్తారు. కానీ ఇప్పుడు టెలివిజన్ సాధనం ద్వారా ఎవరింట్లో

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వారు కూర్చుని చూసే అవకాశం కలిగింది. సినిమా ద్వారా ప్రజలకు మంచి విజ్ఞానాన్ని, సందేశాన్ని అందజేయవచ్చు. సమాజంలో ఏ సందేశాన్ని అయినా ప్రజలకు చేరవేయడానికి సినిమా చాలా ఉపయోగపడుతుంది. సినిమాలో దృశ్య, శబ్ద సాధనాలు రెండు ఉంటాయి. కానీ సంభాషణలు తక్కువ కాలం గుర్తుంటాయి. దృశ్యాలు ఎక్కువ కాలం గుర్తుంటాయి. విజ్ఞాన వినోదాత్మక సాధనాల్లో సినిమా ముఖ్యమైనదిగా చెప్పవచ్చు.

7.ఇంటర్నెట్: నేడు సమాచార రంగంలో అధరాతన సాంకేతిక పరికరం "ఇంటర్నెట్". ప్రపంచంలో ఎక్కడి సమాచారాన్ని అయినా అతి తక్కువ సమయంలో పొందగల పరికరం కంప్యూటర్. 1960లో మొట్టమొదటిసారిగా అమెరికా మిలటరీ నిపుణుల చేత ఈ ఇంటర్నెట్ విధానం రూపకల్పన ప్రారంభమైంది. ఒక సెంట్రల్ కంట్రోలింగ్ స్టేషన్ లేకుండానే, కంప్యూటర్ నెట్వర్క్ నిర్వహించాలనే ప్రయత్నంలో భాగంగా ఇంటర్నెట్ అవతరించింది. కంప్యూటర్లు, మైక్రో ఎలక్ట్రానిక్స్, కమ్యూనికేషన్స్ అనే ఈ మూడు రకాల సాంకేతిక సంయోగంతో ఇంటర్నెట్ రూపు దాల్చింది. సమాచారాన్ని అత్యంత వేగంగా ప్రోసెసింగ్ చేసేందుకు కంప్యూటర్లు దోహదపడతాయి. అలాగే కంప్యూటర్లు ప్రోసెసర్ మెమోరీ వ్యయాన్ని తగ్గించడానికి మైక్రో ఎలక్ట్రానిక్స్ సహాయపడతాయి. ద్వారా వీటన్నింటి టెలికమ్యూనికేషన్లలో ఉపగ్రహాలు ఫైబర్ ఆప్టిక్స్ ప్రపంచవ్యాప్తంగా సమాచారాన్ని మెరుపువేగంతో అందించే వీలు కలిగిస్తుంది. సమ్మేళనంతో పనిచేస్తుంది ఇంటర్నెట్. ఇంటర్నెట్ ఆధారిత మాధ్యమాలు క్షణాల్లో సమాచారాన్ని విశ్వం నలుమూలకు చేరవేస్తాయి. భౌగోళిక పరిధిలోను అధిగమించి జనసామాన్యాన్ని చేరుకుంటాయి.

సామాజిక మాధ్యమాలు : వెబ్ సైట్, ఫేస్ బుక్, యూట్యూబ్, ట్విట్టర్ మరియు వాట్సాప్ మొదలైన సమాచారం మాధ్యమాలు అందరికీ అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఇవి అన్ని ఇంటర్నెట్ ఆధారంగా పనిచేస్తాయి.

ముగింపు: ఈ విధంగా ఆధునిక ప్రసార సమాచార మాధ్యమాలైన రేడియో, దూరదర్శన్, ఇంటర్నెట్ మాధ్యమాలు సామాజిక సేవకు మానవుల సర్వతోముఖాభివృద్ధికి సహాయపడుతూ, ఎందరికో జీవనోపాధి కల్పిస్తూ, దినదిన ప్రవర్ధమానమవుతున్నవి.

ఆధార గ్రంథాలు :

1. తెలుగు భాషా చరిత్ర, ప్రొఫెసర్ వెలమల సిమ్మన్నగారు.
2. తెలుగు బోధన అభ్యసన శాస్త్రం, తెలుగు అకాడమీ. హైదరాబాదు.

తెలుగు సాహిత్యం - వాట్యూమ్

యం. శ్రీనివాస్ రావు

రాజనీతి శాస్త్ర ఉపన్యాసకులు

చత్రపతి శివాజీ శ్రీ శత జయంతి ప్రభుత్వ కళాశాల, జంగారెడ్డిగూడెం, ఏలూరు జిల్లా, ఆం. ప్ర.

ఉపోద్ఘాతం: వాట్యూమ్ ఇంటర్నెట్ ఉంటే చాలు. దీంతో ఏదైనా చేయవచ్చు. ఉచితంగా సందేశాలు పంపుకోవచ్చు. వీడియోలను సెకన్లలో సెండ్ చేయవచ్చు. ఆడియో, ఫైల్స్, పిడిఎఫ్, లను కూడా మిత్రులకు ఎంతో వేగంగా చేరవేయవచ్చు. వాట్యూమ్ వాడని వారు ఈ రోజుల్లో లేరంటే అతిశయోక్తికాదు. 2009లో "బ్రియాన్ ఆక్ట్స్" మరియు "జాన్ కోమ్" వాట్యూమ్ స్థాపించారు. 2014లో దీన్ని ఫేస్బుక్ కొనుగోలు చేసింది.

నేటి ఆధునిక యువతకు, సాహిత్యకారులకు ఈ వాట్యూమ్ ఎంతో మేలు చేస్తుంది. రాతి పలకల నుండి, రాగి రేకుల నుండి, తాళపత్ర గ్రంథాల నుండి అచ్చు యంత్రాల దాకా తెలుగు సాహిత్యం విభిన్న పరిణామాలకు దారి తీసింది. మారుతున్న కాలంతోపాటు సాహిత్యం కూడా కొత్త మలుపులు తీసుకుంది. ఆదికవి యుగం నుండి అంతర్జాల యుగంలోకి తెలుగు సాహిత్యం ప్రవేశించింది.

తెలుగు సాహిత్యం - వాట్యూమ్: ఈ నా వ్యాసంలో నా ఫోన్లో ఉన్న వాట్యూమ్లోని తెలుగు సాహిత్య గ్రూపుల గురించి అవి అందిస్తున్న సాహిత్య సేవల గురించి తద్వారా నాకు కలుగుతున్న మేలును, ఆప్లోదాన్ని పొందుపరుస్తున్నాను. నా ఫోన్లో దాదాపు పదుల సంఖ్యలో తెలుగు సాహిత్య గ్రూపులు ఉన్నాయి. వాటిలో కొన్నింటి గురించి వివరించే ప్రయత్నం చేస్తాను.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

"అక్షరాలతోవ సాహిత్య సంస్థ" 20-10-2017లో ఈ గ్రూపును ఓ లక్ష్యంతో ముగ్గురు మిత్రులు దాసరీజు శ్రీనివాస్, నామా పురుషోత్తం, రాచమళ్ళ ఉపేందర్ లు క్రియేట్ చేశారు. ఈ వేదిక ద్వారా కవితల, కథల పోటీలు, వర్క్ షాపులు నిర్వహిస్తున్నారు. కొన్ని పుస్తకావిష్కరణ సభలు కూడా ఎలాంటి లాభాపేక్ష లేకుండా నిర్వహిస్తున్నారు. వీరు నిర్వహించే పోటీలలో, విజేతలకు ప్రశంసా పత్రం, శాలువా మరియు నగదుతో సత్కరిస్తారు.

ఇటీవల "ఉరిమళ్ళ ఫౌండేషన్" వారు అక్షరాలతోవ తోడ్పాటుతో కథలు, కవితల పోటీల విజేతలను ఆగస్టు 29న ఖమ్మంలో ఘనంగా సత్కరించడం జరిగింది. ఈ గ్రూపులో 231 మంది సభ్యులలో నేను ఒక సభ్యుడిని కావడం, ఆనందించదగ్గ విషయం. అలాగే ఈ గ్రూపులో సభ్యులు రాసిన కవితలు, కథలు, సమీక్షలు, ఇతర సాహిత్య సమాచారం చేరవేస్తుంటారు.

నేను ఉద్యోగ రీత్య ప్రతిరోజూ చింతలపూడి నుండి జంగారెడ్డిగూడెం దాదాపు 100 కి.మీ.లు ప్రయాణం చేయాలి. ఈ ప్రయాణంలో నాకు కొంత సాంత్యన కలిగించేది ఈ వాట్సప్ లోని సాహిత్య అంశాలే. ఫోన్లో చార్జింగ్, నెట్ బ్యాలెన్స్ ఉంటే సరి దేశం అంతా చుట్టేయించుచు.

నా వాట్సప్ లోని మరో సాహిత్య గ్రూపు "జాషువా సాహిత్య వేదిక" దీనికి డా॥పగిడిపల్లి వెంకటేశ్వర్లు, మువ్వా శ్రీనివాసరావులు బాధ్యులుగా వ్యవహరిస్తున్నారు. దీన్ని 14 జనవరి 2020లో క్రియేట్ చేయడం జరిగింది. 681 మంది సభ్యులున్న ఈ గ్రూపులో వారు చేసే సాహిత్య కార్యక్రమాల సమాచారం గ్రూపులోని ప్రతి సభ్యుడికి వ్యక్తిగతంగా చేరుతుంది. సాహిత్యకారుల జయంతులు, వర్ధంతలు, నిర్వహించడంలో ఈ సాహిత్య సంస్థకి మంచి పేరు ఉంది. ఈ రోజు (09-09-2025) కాళోజీ జయంతి సందర్భంగా ప్రభుత్వ మహిళా డిగ్రీ కళాశాల ఖమ్మంలో కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడం జరుగుతుంది. దానికి ప్రధాన వక్తగా డా॥ బానోత్తెడ్డి వ్యవహించనున్నారు.

అలాగే ఈ గ్రూపు సభ్యులు రాసిన కవితలు, పొడుపు పద్యాలను కూడా పంపుతుంటారు. అందులో ఒకటి. "జగతిలోన నున్న జంతుజాలమునకు తప్పకుండా నుండి

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తనరజేయు అదియు లేక జీవి అడుగు వేయగ లేదు. దీని భావమేమి? దీవరేణ్య?. జవాబు: ప్రాణం.

డా||ఎన్.ఎన్.రెడ్డి (9-9-2025న రాసిన పొడుపు పద్యం. వీరు ఈ గ్రూపులో 162 పొడుపు పద్యాలను రాశారు. రోజుకొకటి రాసి దాని సమాధానం తరువాతి రోజు గ్రూపులో పంపిస్తారు.

అంతంలేని ప్రపంచం అంతటా విస్తరించిన ఖర్చులేని తెల్లకాగితం అంతర్జాలం. ఆధునిక సాహిత్యపు నవ సమాజపు ధోరణులకు ఆయువుపట్టు అంతర్జాలం. ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య విశ్లేషణకు అంతర్జాల పుటలు మౌలిక వనరులు. ఆధునిక నవ సమాజపు రూపురేఖలకు అద్దం పట్టేటటువంటి అంతర్జాల సాహిత్యాన్ని విశ్లేషించడం తప్పనిసరి.

ప్రపంచీకరణ తర్వాత దేశాల మధ్య ప్రాంతాల మధ్య ఎడం తగ్గింది. ఆధునిక ప్రపంచం అన్ని రంగాలలో శరవేగంగా దూసుకుపోతుంది. ఈ కాలంలోనే అంతర్జాల వినియోగం ప్రపంచ ప్రజల మధ్య దూరాన్ని దగ్గర చేసింది. అనేక అంశాలు విభిన్న సంస్కృతి, సంప్రదాయాలు విభిన్న ఆచార వ్యవహారాలు అంతర్జాలంలో మనకు లభ్యమౌతున్నాయి.

నా వాట్సప్లో మరో గ్రూపు "టైం పాస్" నవ్వకపోవడం ఒక రోగం, నవ్వడం ఒక భోగం, నవ్వించడం ఒక యోగం అంటూ సాహిత్య అంశాలతో పాటు నవ్వించడం కోసం ఏర్పాటు చేసిన గ్రూపు ఇది. 10-10-2017న దీనిని డా|| ఇడికూడ చిదానందం ఏర్పాటు చేశారు. 143 మంది సభ్యులున్న ఈ సమూహంలో ఎక్కువగా డా|| పాత అశోక్ భార్యభర్తలపై చిన్న చిన్న జోకులు పంపుతుంటారు. టీచర్, స్టూడెంట్ జోకులు, ఉచిత బస్సులపై జోకులు వేస్తుంటారు. కిరణ్ కుమార్ ఆగస్టు 17న ఓ జోక్ పంపారు.

"ఉచిత బస్సు అని ప్రభుత్వం ప్రకటిస్తే, ఎగబడి ఎక్కేస్తున్న జనం. కానీ ఉచితంగా విద్య అన్నా సరే పిల్లల్ని ప్రభుత్వ బడుల్లో చేర్పించట్లేదు. ఆర్టీసీ డ్రైవర్ మీద ఉన్న నమ్మకం మాస్టార్ మీద ఉండట్లేదంటారా?"

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

జోక్. ఇది వ్యవస్థపై వ్యంగ్యంతో పాటు చిన్నపాటి కామెడీని పండిస్తుంది. నేటి కాలానికి సరిగ్గా సరిపోయే నవ రసాల్లో హాస్యం ప్రధానమైంది. అందుకే నవ్వని వాడు రోగి నవ్వడం ఒక భోగం అని జంధ్యాల ఊరకనే అనలేదు. మనసు బాగోలేనప్పుడు చికాకులో ఉన్నప్పుడు ధ్యాస మళ్ళించుకునేందుకు, మనసారా నవ్వుకునేందుకు హాస్యాన్ని వెతుక్కుంటాం. హాస్యాన్ని మించిన ఔషధం లేదంటే అతిశయోక్తికాదు.

"తెలుగు సాహిత్య పరిశోధకులు" గ్రూపును 04-08-2019న డా|| శ్రీనివాసాచారి క్రియేట్ చేశారు. ఇందులో భాష, సాహిత్యం, జానపదం, విమర్శ, సంస్కృతి, చరిత్ర, సెమినార్లు, జూమ్ మీటింగులు జరుగుతుంటాయి. కాళోజీ జయంతి సందర్భంగా డా|| తిరునగరి శ్రీనివాస్ "ప్రజామిత్రుడు" అనే కవిత రాశాడు.

"ప్రజలే ఇష్టులు పీడితులే బంధువులు జన క్షేత్రమే యుద్ధ రంగం దౌర్జన్యం పైనే సమరం అన్యాయం కీలలు విరిచే నైజం కవితవ్వమే ఆయన పాశుపతాస్త్రం"

మానవతావాది, తెలుగు రచయిత, హేతువాది, తెలుగు సినిమా దర్శకులు త్రిపురనేని గోపీచంద్ గారి జయంతి సందర్భంగా సెప్టెంబర్ 8న ప్రొఫెసర్ అండమ్మ గారు ఆయన జీవితంపై ఓ వ్యాసం రాశారు. మానవుడు సగం జీవితం నేర్చుకోవడం తోనూ, మిగిలిన సగం తాను నేర్చుకున్నది తప్పు అని తెలుసుకోవడంతోనూ గడుపుతున్నాడు అంటారు. గోపీచంద్ జీవితం, సాహిత్య గ్రంథాల పరిచయం చేశారు ప్రొఫెసర్ అండమ్మ. ఆయన జీవితమే ఒక చైతన్య స్తవంతి. ఆయన లాగా ఆలోచించటమే ఆయనకు మనం ఇచ్చే ఘనమైన నివాళి అంటూ వ్యాసం ముగించారు.

"తెలుగు సాహితీ కుటీరం" గ్రూపులో 226 సభ్యులున్నారు. డా|| రామారావు గంజికుంట్ల దీనిని 17-08-2015న దీనిని తన పరిశోధన కొరకు ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. ప్రతిరోజు ఈ గ్రూప్ కాకుండా దాదాపు 8 సం||లుగా 10 సాహిత్య గ్రూపులకు రెండు సాహిత్య గ్రంథాల పిడిఎఫ్లు పంపుతున్నారు. ఈ రోజు (9-9-2025) "తెలుగు కవితా వికాసం" కడియాల రామమోహనరాయ్ (1982), "స్తవంతి" వేమూరి రాధాకృష్ణమూర్తి (1983) గ్రంథాలతో పాటు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఆంధ్రప్రదేశ్ తెలంగాణా రాష్ట్రాల న్యూస్ పేపర్ కూడా పంపడం జరిగింది. ఆదివారం అయితే ఎంప్లాయిమెంట్ న్యూస్, స్వాతి, అన్నిరకాల వార్తాపత్రికల సండే బుక్స్ కూడా ఈ సమూహంలో చేరవేస్తున్నారు గ్రూప్ అడ్మిన్.

బుక్స్ మోయడం బరువుగా భావిస్తున్న నేటి తరంలో ఉదయమే వాట్సాప్లో పిడిఎఫ్ రూపంలో సాహిత్య గ్రంథాలు, న్యూస్ పేపర్స్, సండే బుక్స్ చేరుతున్నాయి.

వాట్సాప్ గ్రూపుల పేరుతో అందరినీ ఒకే దగ్గర చేరుస్తూ, ఎలాంటి ధన సాయాన్ని అర్థించక సాహిత్య సేవ చేస్తున్నారు కొందరు. ప్రయాణంలో ఒక గ్రంథాన్ని, ఆ రోజు న్యూస్ పేపర్ని చదువుతూ ప్రయాణించటం సౌకర్యంగా ఉంటుంది.

ఆంగ్ల భాషా విజ్ఞానం తన ఆధిపత్యం చెలాయిస్తున్న తరుణంలో తెలుగు భాష కూడా తనవంతు భాగస్వామ్యాన్ని ప్రపంచానికి అందించే ప్రయత్నం ఈ దశాబ్దంలో చాలా బాగా పెరిగింది. నేడు తెలుగు భాషలో అనేక వెబ్సైట్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి. తెలుగులో వచ్చిన వెబ్సైట్లలో వార్తా సంబంధమైనవి, సాహిత్య సంబంధమైనవి, రాజకీయ సంబంధమైనవి అని విభజించవచ్చు.

ముగింపు: నేటి ఆధునిక సమాజం వారి బిజీ జీవితంలో కొన్నింటికి సమయం కేటాయించలేకపోతున్నారు. అందుకే ఒకటి సాహిత్య పఠనం. ఎవరెంత బిజీగా ఉన్నా వాట్సాప్ గ్రూపుల ద్వారా వారికి తెలుగు సాహిత్యం దగ్గరొతుంది అనే ఉద్దేశంతో నా వాట్సాప్లోని కొన్ని సాహిత్య గ్రూపుల గురించిన సమాచారం ఇది. తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఇంకా నేర్చుకునే వారికి ఈ గ్రూపులు ఎంతో ఉపయుక్తంగా ఉంటాయి అనడంలో ఎలాంటి సందేహం అక్కరలేదు. ప్రతి బంధాన్ని ఆర్థిక కోణంలో చూస్తున్న నేటి తరుణంలో తమ సమయాన్ని వెచ్చించి వాట్సాప్ ద్వారా సాహిత్య సేవ చేస్తున్న వారందరికీ నమస్సులు.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. అంతర్జాలం - సాహిత్య దర్శనం (2017) - డా॥ పుట్ల హేమలత (సంపా)

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

2. అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్యం (2015)- డా|| పుట్ల హేమలత
3. అంతర్జాలంలో తెలుగు భాషా సాహిత్యాలు (2023)- డా|| గణేష్ గొల్లపెల్లి
4. అంతర్జాలంలో తెలుగు భాషా సాహిత్యాల వికాసం (వ్యాసం)- బొడ్డు మహేందర్
5. అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్యం (వ్యాసం) - వై. మెరీచా.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

గ్రామీణ స్థాయి సాహిత్యంలో సాంకేతికత ప్రాముఖ్యత

డా. ఇడికోజు శ్రీనివాసాచారి

తెలుగు అధ్యాపకులు - హైదరాబాద్ -9885349305

గ్రామీణ సాహిత్యం భారతీయ జానపద సంప్రదాయానికి ప్రతిబింబం. ఇది పల్లెటూరి జీవితాన్ని, సంస్కార విలువలను, ఆచారవ్యవహారాలను ప్రతిఫలిస్తుంది. తరతరాలుగా మౌఖికంగా కొనసాగిన ఈ సాహిత్యం ఆధునిక యుగంలో సాంకేతికత ద్వారా కొత్త రూపాన్ని, కొత్త భవిష్యత్తును పొందుతోంది. డిజిటల్ ఆర్కైవ్స్, ఆడియో-వీడియో రికార్డింగ్స్, సోషల్ మీడియా వేదికలు గ్రామీణ సాహిత్యాన్ని శాశ్వతంగా భద్రపరిచి ప్రపంచవ్యాప్తంగా వ్యాప్తి చేస్తున్నాయి. అయితే వాణిజ్యీకరణ, మౌలికత కోల్పోవడం, భాషా మార్పులు వంటి సమస్యలూ ఉత్పన్నమవుతున్నాయి. ఈ పత్రంలో గ్రామీణ సాహిత్యంలో సాంకేతికత యొక్క అవకాశాలు, సవాళ్లు, భవిష్యత్ దిశలను విమర్శనాత్మకంగా పరిశీలించడం జరిగింది.

1. ప్రవేశిక (Introduction)

“ఒక జాతి ఆత్మను తెలుసుకోవాలంటే దాని జానపదాన్ని అధ్యయనం చేయాలి” అన్న భావన ఎంతగానో ప్రాసంగికం. గ్రామీణ సాహిత్యం అనేది పల్లెటూరి ప్రజల ఆత్మను ప్రతిబింబించే దర్పణం. దీని రూపాలు గేయాలు, కథలు, సామెతలు, నాటకాలు, కళారూపాలుగా విభిన్నంగా ఉన్నాయి. పూర్వం ఈ సాహిత్యం మౌఖిక సంప్రదాయం ఆధారంగా కొనసాగింది. పెద్దలు చెప్పిన మాటలు, పండుగల సమయంలో పాడిన పాటలు, వేడుకలలో వినిపించిన కథలే దీనికి ఆధారం. కానీ సాంకేతికత అభివృద్ధి చెందడంతో ఈ మౌఖిక సంప్రదాయం కొత్త రూపంలో నిలిచి పోతోంది.

2. గ్రామీణ సాహిత్యం - స్వరూపం

గ్రామీణ సాహిత్యాన్ని మూడు ప్రధాన విభాగాలుగా చూడవచ్చు:

1. జానపద గేయాలు - బతుకమ్మ పాటలు, లంబాడి పాటలు, ఎరుకల గీతాలు.
2. మౌఖిక గాథలు - జానపద కథలు, వీరగాథలు, పల్లె పురాణాలు.
3. సామెతలు, పద్యాలు, కళారూపాలు - బుర్రకథ, హరికథ, పల్లె నాటకాలు.

ఉదాహరణ: “ఊరంతా ఊరేగిన బతుకమ్మ” అనే పాట మహిళా సమాజం పాత్రను ప్రతిబింబిస్తుంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

3. సాంకేతికత ప్రవేశం - గ్రామీణ సాహిత్యంలో ఒక విప్లవం

గ్రామీణ సాహిత్యం భారతీయ సమాజంలో పల్లె జీవన విధానాన్ని, సంప్రదాయాలను, అనుభవాలను ప్రతిబింబిస్తుంది. ఇది ఎక్కువగా జానపద రూపాల్లో ప్రాచుర్యం పొందింది. 21 వ శతాబ్దంలో సాంకేతికత ప్రవేశం ద్వారా గ్రామీణ సాహిత్యానికి విప్లవాత్మక మార్పులు వచ్చాయి. సోషల్ మీడియా, డిజిటల్ వేదికలు, ఈ-బుక్స్, ఆన్‌లైన్ బ్లాగులు గ్రామీణ రచయితలను, వారి కవిత్వాన్ని, జానపద సాహిత్యాన్ని ప్రపంచస్థాయి పాఠకులకు చేరుస్తాయి. ఈ పత్రంలో సాంకేతికత ప్రభావాలు, అవకాశాలు, సవాళ్లు మరియు ఉదాహరణలను విశ్లేషించాము.

సాహిత్యం ఒక సమాజపు ఆత్మ. పల్లె ప్రాంతాల జీవన విధానం, రైతు, కూలి, మహిళల అనుభవాలు, కష్టాలు, సంస్కృతి, ఆచారాలు— గ్రామీణ సాహిత్య రూపంలో ప్రతిబింబిస్తాయి. సాంప్రదాయంగా ఇది మౌఖికంగా, పాటలు, కథలు, పద్యాల రూపంలో తరతరాలకు చేరింది. అయితే, ఆధునిక సాంకేతికత పరిచయం - డిజిటల్ మీడియా, ఇంటర్నెట్, సోషల్ మీడియా, మొబైల్ అప్లికేషన్లు - గ్రామీణ సాహిత్యాన్ని ఒక విప్లవాత్మక దిశగా మార్చింది. ఈ పరిణామాలు సృజనాత్మకతను, ప్రపంచవ్యాప్త పాఠకుల చేరువను పెంచాయి.

సాంకేతికత ప్రవేశం

1. **డిజిటల్ వేదికలు:** యూట్యూబ్ ద్వారా గ్రామీణ గేయాలు, పాటలు, కవిత్వం ప్రపంచవ్యాప్తంగా వినిపిస్తున్నాయి. రైతులు, పల్లె రచయితలు తమ సృజనలను సులభంగా పంచుకుంటున్నారు.
2. **సోషల్ మీడియా:** ఫేస్‌బుక్, వాట్సాప్, ఇన్‌స్టాగ్రామ్ వేదికలు గ్రామీణ రచయితలకు ప్రత్యక్ష పాఠకులను చేరుకునే అవకాశాన్ని ఇస్తున్నాయి. కవిత్వం, కథలలోని వ్యక్తిగత అనుభవాలు, సామాజిక సమస్యలు ప్రపంచ దృష్టికి వస్తున్నాయి.
3. **ఈ-బుక్స్ మరియు బ్లాగులు:** పల్లె జీవితం, జానపద సాహిత్యం ఇప్పుడు ఆన్‌లైన్ బ్లాగులు, ఈ-పుస్తకాల రూపంలో అందుబాటులో ఉన్నాయి. విద్యార్థులు, పరిశోధకులు సులభంగా వాటిని సేకరించగలుగుతున్నారు.
4. **భాషా సంరక్షణ:** పల్లె భాషలు, స్థానిక బాష్యాలు డిజిటల్ రూపంలో భద్రపరచబడుతున్నాయి.

విప్లవాత్మక మార్పులు:

1. **ప్రపంచవ్యాప్త గుర్తింపు:** గ్రామీణ సాహిత్యం ఇప్పటికే ఒక ప్రాంతానికి పరిమితం కాకుండా, గ్లోబల్ పాఠకుల దృష్టికి చేరుతోంది.
2. **సృజనాత్మకత పెరుగుదల:** డిజిటల్ వేదికలు, సోషల్ మీడియా కొత్త రచయితలకు ప్రోత్సాహం ఇస్తున్నాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

3. పరిశోధనలో సులభతరం: డిజిటల్ లైబ్రరీలు, ఆర్కైవ్స్ ద్వారా గ్రామీణ సాహిత్యంపై పరిశోధన మరింత విస్తృతమైంది.

4. సాంకేతికత వల్ల కలిగిన ప్రయోజనాలు

1. సేకరణ & భద్రపరిచడం: ఒకప్పుడు మౌఖికంగా మాత్రమే ఉన్న గీతాలు ఇప్పుడు ఆడియో, వీడియో రూపంలో శాశ్వతంగా నిలిచాయి. విశ్వవిద్యాలయాలు డిజిటల్ ఆర్కైవ్స్ సృష్టించి పరిశోధనకు ఉపయోగిస్తున్నాయి.

2. ప్రచారం & వ్యాప్తి: ఊరికి పరిమితమైన పాటలు ఇప్పుడు ప్రపంచవ్యాప్తం అయ్యాయి.

ఉదాహరణ: బంజారా గేయాన్ని ఇంగ్లీష్ సబ్‌టైటిల్స్ తో అప్‌లోడ్ చేయగా విదేశీ ప్రేక్షకులు ఆసక్తిగా వీక్షించారు.

3. పరిశోధన సౌలభ్యం: సాఫ్ట్ వేర్ సహాయంతో పాటల రాగాలు, తాళాలు విశ్లేషించడం సాధ్యమవుతోంది. పీహెచ్.డి స్థాయిలో జానపద పరిశోధన విస్తృతమవుతోంది.

4. సృజనాత్మక విస్తరణ: సినిమాలు, ఆల్బమ్‌లు, వెబ్ సిరీస్‌లలో జానపద గీతాలు కొత్త రూపంలో వినిపిస్తున్నాయి.

ఉదాహరణ: “రంగమ్మ మంగమ్మ” పాటలో జానపద స్వరాలు ఆధునిక బాణీలో మిళితమయ్యాయి.

5. సాంకేతికత వల్ల ఏర్పడిన సవాళ్లు

1. వాణిజ్యీకరణ: పాటలు అసలైన భావనను కోల్పోయి మార్కెట్ అవసరాలకు తగ్గట్టుగా మారుతున్నాయి.

2. మౌలికత నష్టం: జానపద పదజాలం స్థానంలో ఆధునిక పదాలు వస్తున్నాయి.

ఉదాహరణ: “జతక జతక” పాటను పాప్ స్టైల్‌లో మార్చడంతో అసలు ఉత్సాహం తగ్గింది.

3. తరతరాల విరసం: వృద్ధులు చెప్పే కథలు తగ్గిపోతున్నాయి. పిల్లలు ప్రత్యక్ష అనుభవం కాకుండా డిజిటల్ వెర్షన్‌లపై ఆధారపడుతున్నారు.

6. విమర్శనాత్మక విశ్లేషణ

సాంకేతికతను ఉపయోగించడం ద్వారా గ్రామీణ సాహిత్యం ప్రాచుర్యం, సృజనాత్మకత, పాఠకుల చేరువ లో ప్రగతి సాధిస్తోంది. కానీ నియంత్రణ లేకపోవడం, వాణిజ్య ప్రేరణ, మరియు సాంప్రదాయ విలువలపట్ల విస్మరణ వల్ల సాహిత్యం అసలు గ్రామీణ స్వభావం, భావోద్వేగం కోల్పోతోంది. ఈ పరిణామాలపై గమ్యమైన పద్ధతిలో విమర్శనాత్మక పరిష్కారాలు, పరిశోధన విధానం, భవిష్యత్తులో రక్షణ మార్గాలు అవసరం.

సాంకేతికత ప్రవేశం గ్రామీణ సాహిత్యంలో విప్లవాత్మక మార్పులు తీసుకొచ్చింది. అయితే, ఇది సహజ స్వరూపాన్ని, భాషా సంపదను, సాహిత్య విలువను పరిరక్షిస్తూ ఉపయోగపడితేనే సాహిత్య పరిమాణంలో సార్థకంగా భావించబడుతుంది. లేకుంటే, ఈ సాంకేతిక విప్లవం కొన్ని సాంప్రదాయ మూలాలను మాయం చేయవచ్చు.

7. ఉదాహరణలు & పరిశోధన ఆధారాలు

1. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ - 10,000 పైగా జానపద గీతాల డిజిటల్ ఆర్కైవ్.
2. కాకతీయ యూనివర్సిటీ - లంబాడి గేయాలపై రూపొందించిన డాక్యుమెంటరీ జాతీయ అవార్డు పొందింది.
3. తెలంగాణ జానపద సాహిత్య అకాడమీ - వందల పాటలను ఆన్‌లైన్‌లో ప్రచురించింది.

8. భవిష్యత్ దిశ

1. డిజిటల్ భవిష్యత్తు: గ్రామీణ సాహిత్యం, కవిత్వం, జానపద గేయాలు డిజిటల్ ఫార్మాట్లలో (ఈ-బుక్స్, ఆడియో, వీడియో) మరింత ప్రాచుర్యం పొందే అవకాశం ఉంది. ఇది పల్లె జీవనాన్ని ప్రపంచానికి పరిచయం చేస్తుంది.
 2. భాషా సంరక్షణ: సాంకేతికత ఆధారంగా స్థానిక భాషల, పల్లె భాషా రూపాల డిజిటల్ ప్రజెర్వేషన్, ఆర్కైవ్ నిర్మాణం కొనసాగుతుంది. భవిష్యత్తులో ఇవి పరిశోధన, విద్య, సాహిత్యాభిరుచి కోసం నిలువబెట్టబడతాయి.
 3. పరిశోధన & విద్య: ఆన్‌లైన్ వనరులు, డేటాబేస్‌లు, సాంకేతిక పరిశోధన పద్ధతులు గ్రామీణ సాహిత్యంపై విశ్లేషణను సులభతరం చేస్తాయి. భవిష్యత్తులో ఇది మరింత శాస్త్రీయ దిశను అందిస్తుంది.
 4. సృజనాత్మక అభివృద్ధి: సాంకేతిక వేదికలు రచయితలకు, కవులకు, పల్లె సాహిత్య సమాజానికి కొత్త సృజనాత్మక అవకాశాలను అందిస్తాయి. ఆన్‌లైన్ పాఠకుల పరిధి విస్తరించడంతో సాహిత్యానికి అంతర్జాతీయ గుర్తింపు వస్తుంది.
 5. సమగ్ర సమన్వయం: సాంకేతికతను సాంప్రదాయ విలువలతో సమన్వయపరచడం ద్వారా గ్రామీణ సాహిత్యాన్ని భవిష్యత్తులో నిలుపు, ప్రాచుర్యం, మరింత ప్రభావవంతంగా చేయవచ్చు.
- భవిష్యత్తులో, సాంకేతికత సాహిత్య విప్లవానికి మాత్రమే కాదు, గ్రామీణ సాహిత్యాన్ని సాంప్రదాయ సౌందర్యంతో ప్రపంచానికి పరిచయం చేసే పునరుజ్జీవన సాధనంగా కూడా

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

మారుతుంది. సరైన వినియోగం, నియంత్రణ మరియు సృజనాత్మక దృష్టితో, పల్లె సాహిత్యం నేటి తరానికి మాత్రమే కాకుండా, భవిష్యత్తు తరాలకు కూడా ఆత్మవిశ్వాసంతో నిలుస్తుంది.

9. ముగింపు (Conclusion)

గ్రామీణ స్థాయి సాహిత్యంలో సాంకేతికత ప్రాముఖ్యత అనేది అనివార్యం అని చెప్పవచ్చు. ఇది పల్లె జీవితం, జానపద సంప్రదాయాలు, కథల, గేయాల, కవిత్వ సంపదను ప్రపంచవ్యాప్తంగా చేరువ చేస్తుంది. సాంకేతిక వేదికలు, డిజిటల్ మీడియా, సోషల్ మీడియా ద్వారా గ్రామీణ రచయితలు తమ అనుభవాలను, భావాలను తక్షణమే పాఠకులకు అందించగలుగుతారు.

అంతేకాక, సాంకేతికత పరిశోధన, భాషా సంరక్షణ, సాహిత్య ప్రస్థాత్మకతకు సౌకర్యాన్ని, ప్రోత్సాహాన్ని అందిస్తుంది. పల్లె సాహిత్యం కొత్త రూపాల్లో, కొత్త పాఠకుల దృష్టికి చేరడం ద్వారా తాము సంప్రదాయాన్ని కోల్పోకుండా, సాంకేతికత ద్వారా మరింత ఉజ్జ్వలంగా నిలుస్తుంది.

కాబట్టి, సాంకేతికతను సరైన నియంత్రణ, సృజనాత్మక దృష్టి, భవిష్యత్తుపై గమనంతో వినియోగించడం ద్వారా గ్రామీణ సాహిత్యాన్ని సాంప్రదాయ సౌందర్యం మరియు ఆధునిక ప్రాధాన్యతతో సమన్వయపరచగలమని నిర్ధారించవచ్చు.

గ్రంథసూచీ (References)

1. ఆశాజ్యోతి, కె. తెలుగు-కన్నడ జానపద గిరిజన సాహిత్యం. బెంగళూరు విశ్వవిద్యాలయం ప్రచురణ.
2. సూర్యధనంజయ్, డా. కాకోటి. బంజారా జానపద విశ్లేషణ.
3. జానపద సాహిత్యం - ఒక సమీక్ష. హైదరాబాదు: ఆంధ్రప్రదేశ్ జానపద అకాడమీ.
4. Telangana Folk Literature Academy - Official Archives (2022).
5. Oral Literature Studies, Osmania University Publications (2021)

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత: వ్యాప్తి, ప్రయోజనాలు, నష్టాలు విశ్లేషణ

పి. ఉషారాణి,

తెలుగుశాఖాధ్యక్షులు,

యస్. వి. డి. ప్రభుత్వ మహిళా డిగ్రీ కళాశాల, నిడదవోలు.

కీ నోట్స్ : ఈ వ్యాసం తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత యొక్క ప్రభావాన్ని సమగ్రంగా విశ్లేషిస్తూ, దాని వ్యాప్తి, ప్రయోజనాలు, నష్టాలు, మరియు భవిష్యత్ అవకాశాలను సరళమైన భాషలో పరిశోధనాత్మకంగా అందిస్తుంది.

పరిచయం: ఆధునిక యుగంలో సాంకేతికత సమాజంలోని అన్ని రంగాలను ప్రభావితం చేసింది, తెలుగు సాహిత్యం ఈ ప్రభావం నుండి మినహాయింపు కాదు. సాహిత్యం, సమాచార వ్యాప్తి, ప్రచురణ, మరియు పాఠకులతో సంభాషణలో సాంకేతికత ఒక విప్లవాత్మక మార్పును తీసుకొచ్చింది. గతంలో తాళపత్రాలు, ముద్రణ యంత్రాల ద్వారా సాహిత్యం పరిమిత వర్గాలకు మాత్రమే అందుబాటులో ఉండగా, ఇప్పుడు అంతర్జాలం, సామాజిక మాధ్యమాలు, డిజిటల్ వేదికల ద్వారా తెలుగు సాహిత్యం ప్రపంచవ్యాప్తంగా విస్తరించింది. ఈ వ్యాసం తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత ప్రవేశం, దాని వ్యాప్తి, ప్రయోజనాలు, నష్టాలు, విద్యార్థులకు కలిగే లాభాలు, సవాళ్లు, మరియు భవిష్యత్ పరిణామాలను విశ్లేషిస్తుంది.

తెలుగు సాహిత్యంలోకి సాంకేతికత రాకతో కొత్త రూపాన్ని సంతరించుకుంది. ఇ-పుస్తకాలు, ఆన్‌లైన్ పత్రికలు, బ్లాగులు, సామాజిక మాధ్యమ వేదికలు తెలుగు రచయితలకు, పాఠకులకు కొత్త అవకాశాలను అందించాయి. అయితే, ఈ మార్పులు సాహిత్య సంప్రదాయాన్ని, భాషా శుద్ధతను, మరియు పాఠకుల అభిరుచులను ఎలా ప్రభావితం చేశాయి అనేది పరిశీలనీయం. ఈ వ్యాసం సాంకేతికత యొక్క ఈ బహుముఖ ప్రభావాన్ని విశ్లేషిస్తూ, దాని సానుకూల, ప్రతికూల అంశాలను సమగ్రంగా పరిశీలిస్తుంది.

సాంకేతికత నిర్వచనం: సాంకేతికత అనేది శాస్త్రీయ జ్ఞానాన్ని ఉపయోగించి మానవ జీవనాన్ని సులభతరం చేయడానికి రూపొందించిన సాధనాలు, యంత్రాలు, వ్యవస్థలు, మరియు పద్ధతుల సమాహారం. తెలుగు సాహిత్య సందర్భంలో, సాంకేతికత అనేది ముద్రణ యంత్రాల నుండి డిజిటల్ వేదికల వరకు, సమాచార సాంకేతికత, అంతర్జాలం, మరియు సామాజిక మాధ్యమాల వంటి ఆధునిక సాధనాలను సూచిస్తుంది. ఈ సాంకేతికతలు సాహిత్య సృజన, ప్రచురణ,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

మరియు విస్తరణలో కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నాయి. ("వ్యాసం (సాహిత్య ప్రక్రియ)." : వికీపీడియా. (2024).

సాంకేతికత సాహిత్యంలో వివిధ రూపాల్లో వ్యక్తమవుతుంది: ఇ-పుస్తకాలు, ఆడియో బుక్స్, ఆన్‌లైన్ పత్రికలు, బ్లాగులు, సామాజిక మాధ్యమాలు, మరియు కృత్రిమ మేధస్సు (AI) సాధనాలు. ఈ సాధనాలు సాహిత్యాన్ని సృష్టించడం, సవరించడం, ప్రచురించడం, మరియు పాఠకులకు చేర్చడంలో వేగవంతమైన, సమర్థవంతమైన మార్గాలను అందిస్తాయి. ఉదాహరణకు, అంతర్జాలం ద్వారా ఒక రచయిత తన రచనను ప్రపంచవ్యాప్తంగా తక్షణమే పాఠకులకు చేర్చగలడు, ఇది సాంప్రదాయ ముద్రణ పద్ధతులతో సాధ్యం కానిది.

సాంకేతికత పరిణామ దశలు: సాంకేతికత యొక్క పరిణామం తెలుగు సాహిత్యంలో దశలవారీగా జరిగింది. 19వ శతాబ్దంలో ముద్రణ యంత్రాల ఆవిర్భావం తెలుగు సాహిత్యంలో మొదటి ప్రధాన సాంకేతిక మార్పుగా చెప్పవచ్చు. ఈ యంత్రాలు సాహిత్యాన్ని సామాన్య పాఠకులకు అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చాయి, మరియు పత్రికలు, పుస్తకాల రూపంలో సాహిత్యం విస్తృతంగా వ్యాప్తి చెందింది. 20వ శతాబ్దంలో రేడియో, టెలివిజన్ వంటి ఎలక్ట్రానిక్ మాధ్యమాలు సాహిత్యాన్ని మరింత విస్తృత పాఠక వర్గానికి చేర్చాయి. (ఔచిత్యం : జూన్ 2023)

1990ల తర్వాత అంతర్జాల విప్లవం తెలుగు సాహిత్యంలో ఒక కొత్త యుగాన్ని తీసుకొచ్చింది. వెబ్‌సైట్లు, బ్లాగులు, సామాజిక మాధ్యమ వేదికలు రచయితలకు తమ రచనలను ఖర్చు లేకుండా ప్రచురించే అవకాశాన్ని కల్పించాయి. ఫేస్‌బుక్, ట్విట్టర్ (X), యూట్యూబ్ వంటి ప్లాట్‌ఫాంమ్‌లు తెలుగు కవితలు, కథలు, వ్యాసాలను ప్రపంచవ్యాప్తంగా వ్యాప్తి చేశాయి. ఇటీవల, కృత్రిమ మేధస్సు (AI) సాహిత్య సృజన, అనువాదం, మరియు విశ్లేషణలో కొత్త అవకాశాలను తెరిచింది, అయితే ఇది కొన్ని సవాళ్లను కూడా తెచ్చిపెట్టింది.

తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత: తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత ప్రవేశం ముద్రణ యంత్రాలతో మొదలై, ఆధునిక డిజిటల్ యుగంలో అంతర్జాలం ద్వారా విస్తరించింది. 19వ శతాబ్దంలో కందుకూరి వీరేశలింగం వంటి రచయితలు ముద్రణ యంత్రాల ద్వారా తమ రచనలను విస్తృతంగా ప్రచురించారు, ఇది సాహిత్యాన్ని సామాన్య జనానికి చేర్చింది. 20వ శతాబ్దంలో, రేడియో ద్వారా కవితా పఠనాలు, కథలు ప్రసారం కాగా, టెలివిజన్ సాహిత్య కార్యక్రమాలకు వేదికగా మారింది. ("వ్యాసం (సాహిత్య ప్రక్రియ)." : వికీపీడియా. (2024).

అంతర్జాల యుగంలో, తెలుగు సాహిత్యం డిజిటల్ రూపం సంతరించుకుంది. ఆన్‌లైన్ పత్రికలు (ఉదా: సాహిత్యతరంగిణి, ఔచిత్యమ్), బ్లాగులు, మరియు సామాజిక మాధ్యమాలు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

రచయితలకు తమ రచనలను తక్షణమే పాఠకులకు చేర్చే అవకాశం కల్పించాయి. ఉదాహరణకు, ఫేస్‌బుక్‌లో తెలుగు సాహిత్య గ్రూపులు, యూట్యూబ్‌లో కవితా పఠనాలు, మరియు ఇ-పుస్తకాలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని ప్రపంచవ్యాప్తంగా వ్యాప్తి చేశాయి. ఈ డిజిటల్ వేదికలు సాహిత్యాన్ని యువతకు ఆకర్షణీయంగా మార్చాయి, అయితే సాంప్రదాయ రచనా శైలులపై కొంత ప్రభావం చూపాయి. (ఔచిత్యం : జూన్ 2023)

సాంకేతికత - ప్రయోజనాలు: సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యానికి అనేక ప్రయోజనాలను అందించింది. మొదటిగా, అంతర్జాలం ద్వారా రచయితలు తమ రచనలను ఖర్చు లేకుండా ప్రచురించగలిగారు, ఇది సాంప్రదాయ ముద్రణ ఖర్చులను తగ్గించింది. ఇ-పుస్తకాలు, ఆన్‌లైన్ పత్రికలు, బ్లాగులు రచయితలకు విస్తృత పాఠక వర్గాన్ని చేరుకునే అవకాశం కల్పించాయి. ఉదాహరణకు, 'సాహిత్యతరంగిణి' వంటి ఆన్‌లైన్ పత్రికలు పీర్-రివ్యూడ్ వ్యాసాలను ప్రచురిస్తూ తెలుగు సాహిత్య పరిశోధనను ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. (సాహిత్యతరంగిణి తెలుగు పరిశోధనా పత్రిక. (2025). వాల్యూమ్ 2, ఇష్యూ 2)

రెండవది, సామాజిక మాధ్యమాలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని యువతకు దగ్గర చేశాయి. ఫేస్‌బుక్, ఇన్‌స్టాగ్రామ్‌లో కవితలు, కథలు, మరియు సాహిత్య చర్చలు పాఠకులతో నేరుగా సంభాషణను సాధ్యం చేశాయి. ఇవి సాహిత్యాన్ని ఆకర్షణీయంగా, సరళంగా మార్చాయి. అదనంగా, ఆడియో బుక్స్, పాడికాస్ట్‌లు వంటి ఆధునిక సాంకేతికతలు సాహిత్యాన్ని విశేష అనుభవంగా మార్చాయి, దీనివల్ల అక్షరాస్యత లేని వారు కూడా సాహిత్యాన్ని ఆస్వాదించగలుగుతున్నారు. (ఔచిత్యం : జూన్ 2023)

సాంకేతికత - నష్టాలు: సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యానికి ప్రయోజనాలను అందించినప్పటికీ, కొన్ని నష్టాలను కూడా తెచ్చిపెట్టింది. మొదటిగా, డిజిటల్ వేదికలలో ప్రచురణ సౌలభ్యం వల్ల నాణ్యత లేని రచనలు పెరిగాయి. సామాజిక మాధ్యమాలలో తక్షణ ప్రచురణ అవకాశం రచయితలను శీఘ్ర గుర్తింపు కోసం నాణ్యతను విస్మరించేలా చేస్తోంది. ఫేస్‌బుక్ వంటి వేదికలలో వచ్చే రచనలలో భాషా దోషాలు, అసంపూర్ణ ఆలోచనలు సర్వసాధారణంగా కనిపిస్తున్నాయి. (ఔచిత్యం : జూన్ 2023)

రెండవది, సాంకేతికత సాంప్రదాయ సాహిత్య రూపాలను, భాషా శుద్ధతను ప్రభావితం చేసింది. ఆన్‌లైన్ రచనలలో ఇంగ్లీష్, ఇతర భాషల మిశ్రమం పెరిగింది, ఇది తెలుగు భాష యొక్క స్వచ్ఛతను దెబ్బతీస్తోంది. అదనంగా, డిజిటల్ మాధ్యమాలలో చిన్న రచనలు, సంక్షిప్త కవితలు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఆధిపత్యం చెలాయిస్తుండటం వల్ల, లోతైన సాహిత్య రచనలకు గుర్తింపు తగ్గుతోంది. ఇవి సాహిత్య లోతును, సౌందర్యాన్ని తగ్గించే అవకాశం ఉంది.

సాంకేతికత - విద్యార్థులకు ప్రయోజనాలు: సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్య విద్యార్థులకు అనేక అవకాశాలను అందించింది. ఆన్‌లైన్ లైబ్రరీలు, ఇ-పుస్తకాలు, మరియు డిజిటల్ ఆర్కైవ్‌లు (ఉదా: ఇంటర్నెట్ ఆర్కైవ్) విద్యార్థులకు సాహిత్య గ్రంథాలను సులభంగా అందుబాటులోకి తెచ్చాయి. ఉదాహరణకు, ఎస్.వి.రామారావు రచించిన 'తెలుగులో సాహిత్య విమర్శ' వంటి గ్రంథాలు ఆన్‌లైన్‌లో ఉచితంగా లభిస్తున్నాయి, ఇవి విద్యార్థులకు పరిశోధనలో సహాయపడతాయి. అదనంగా, ఆన్‌లైన్ కోర్సులు, వెబినార్లు తెలుగు సాహిత్యంపై జ్ఞానాన్ని విస్తరించే అవకాశం కల్పిస్తున్నాయి. (ఎస్.వి. రామారావు. (2020). "తెలుగులో సాహిత్య విమర్శ." ఇంటర్నెట్ ఆర్కైవ్.)

విద్యార్థులు సామాజిక మాధ్యమాల ద్వారా తమ రచనలను పంచుకోవడం, సాహిత్య చర్చలలో పాల్గొనడం ద్వారా సృజనాత్మకతను పెంపొందించుకుంటున్నారు. ఉదాహరణకు, ఫేస్‌బుక్ గ్రూపులలో విద్యార్థులు తమ కవితలు, వ్యాసాలను పోస్ట్ చేసి, తక్షణ స్పందనలను పొందుతున్నారు. ఇది వారి రచనా నైపుణ్యాన్ని, విమర్శనాత్మక ఆలోచనను మెరుగుపరుస్తుంది. అదనంగా, AI సాధనాలు విద్యార్థులకు భాషా సవరణలు, అనువాదాలు, మరియు పరిశోధనా సామగ్రిని సేకరించడంలో సహాయపడుతున్నాయి. (అతిథి రచయిత. (2023). "విద్యార్థులకు వ్రాత ప్రక్రియపై సాంకేతికత ప్రభావం." techacute.com)

సాంకేతికత - సవాళ్లు: సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యంలో అనేక సవాళ్లను తెచ్చిపెట్టింది. మొదటిగా, డిజిటల్ వేదికలలో సమాచార ఓవర్‌లోడ్ సమస్య ఉంది. అనేక రచనలు నాణ్యతా పరీక్ష లేకుండా ప్రచురితమవడం వల్ల, విద్యార్థులు, పాఠకులు నాణ్యమైన సాహిత్యాన్ని గుర్తించడం కష్టమవుతోంది. ఉదాహరణకు, సామాజిక మాధ్యమాలలో వచ్చే రచనలలో భాషా దోషాలు, అసంపూర్ణ ఆలోచనలు సర్వసాధారణం. (ఔచిత్యం : జూన్ 2023)

రెండవది, సాంకేతికతపై అతి ఆధారపడటం వల్ల సాహిత్య సృజనలో అసలైన ఆలోచనలు తగ్గుతున్నాయి. AI సాధనాలు రచనలను సృష్టించడం, సవరించడంలో సహాయపడుతున్నప్పటికీ, రచయితలు తమ సృజనాత్మకతను కోల్పోయే ప్రమాదం ఉంది. అదనంగా, డిజిటల్ వేదికలలో తక్షణ గుర్తింపు కోసం రచయితలు చిన్న, ఆకర్షణీయ రచనలపై దృష్టి పెడుతున్నారు, ఇది లోతైన సాహిత్య రచనలను వెనుకకు నెట్టివేస్తోంది. ఈ సవాళ్లు తెలుగు సాహిత్యంలో నాణ్యతా ప్రమాణాలను దెబ్బతీసే అవకాశం ఉంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంకేతికత వల్ల మున్ముందు తెలుగు సాహిత్యంలో చోటు చేసుకోబోతున్న పరిణామాలు - ప్రయోజనాలు: సాంకేతికత భవిష్యత్లో తెలుగు సాహిత్యాన్ని మరింత సౌకర్యవంతంగా, విస్తృతంగా వ్యాప్తి చేసే అవకాశం ఉంది. కృత్రిమ మేధస్సు (AI) ద్వారా సాహిత్య రచనలను అనువాదం చేయడం, విశ్లేషణ చేయడం, మరియు కొత్త రచనా శైలులను అభివృద్ధి చేయడం సాధ్యమవుతుంది. ఉదాహరణకు, AI సాధనాలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఇతర భాషలలోకి అనువాదం చేసి, ప్రపంచవ్యాప్తంగా తెలుగు సాహిత్యానికి గుర్తింపు తెచ్చే అవకాశం ఉంది. అదనంగా, వర్చువల్ రియాలిటీ (VR), ఆగ్మెంటెడ్ రియాలిటీ (AR) వంటి సాంకేతికతలు సాహిత్యాన్ని ఇంటరాక్టివ్ అనుభవంగా మార్చగలవు.

రెండవది, బ్లాక్చైన్ సాంకేతికత ద్వారా సాహిత్య రచనలకు కాపీరైట్ రక్షణ, రచయితలకు న్యాయమైన ఆదాయం అందించే వ్యవస్థలు అభివృద్ధి చెందుతాయి. ఇ-పుస్తకాలు, ఆడియో బుక్స్, మరియు ఆన్లైన్ సాహిత్య వేదికలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని మరింత సులభంగా, సమర్థవంతంగా పాఠకులకు చేర్చగలవు. ఈ పరిణామాలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఆధునికీకరిస్తూ, యువతకు ఆకర్షణీయంగా మార్చగలవు, అదే సమయంలో సాహిత్య సంప్రదాయాన్ని కాపాడే అవకాశం ఉంది.

ముగింపు: తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత ఒక విప్లవాత్మక శక్తిగా ఉద్భవించింది. ముద్రణ యంత్రాల నుండి అంతర్జాలం, సామాజిక మాధ్యమాలు, మరియు AI వరకు, సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యాన్ని విస్తృతంగా వ్యాప్తి చేసింది, రచయితలకు, పాఠకులకు కొత్త అవకాశాలను అందించింది. అయితే, నాణ్యతా సమస్యలు, భాషా శుద్ధతపై ప్రభావం, మరియు సృజనాత్మకత తగ్గుదల వంటి సవాళ్లు కూడా ఉన్నాయి. భవిష్యత్లో, సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యాన్ని మరింత ఆధునికీకరించే అవకాశం ఉంది, కానీ నాణ్యతా ప్రమాణాలను నిర్వహించడం, సంప్రదాయ విలువలను కాపాడటం అవసరం. సాంకేతికతను సమర్థవంతంగా ఉపయోగించడం ద్వారా, తెలుగు సాహిత్యం ప్రపంచవ్యాప్త గుర్తింపును సాధించగలదు.

ఆధార గ్రంథాలు :

1. బెచిత్సం (2023). “నూతన సాహిత్య సంస్కృతి, అంతర్జాల సాహిత్యం, సామాజిక మాధ్యమాలు.” బెచిత్సమ్ అంతర్జాల తెలుగు పరిశోధన మాసపత్రిక, వాల్యూమ్-04, ఇష్యూ 07.

https://www.auchithyam.com/2023/jun_2023/full_papers/june23_05.php.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

2. ఎస్.వి. రామారావు. (2020). “తెలుగులో సాహిత్య విమర్శ.” ఇంటర్నెట్ ఆర్కైవ్. (<https://archive.org/details/TeluguloSahithyaVimarsha>).
3. సాహిత్యతరంగిణి తెలుగు పరిశోధనా పత్రిక. (2025). “KOUMUDI TELUGU WEB MONTHLY.” sahithyatharangini.com. (https://sahithyatharangini.com/volume2_issue2.php)
4. వికీపీడియా. (2025). “వ్యాసం (సాహిత్య ప్రక్రియ).” te.wikipedia.org.
5. అతిథి రచయిత. (2023). “విద్యార్థులకు వ్రాత ప్రక్రియపై సాంకేతికత ప్రభావం.” techacute.com.
6. వికీపీడియా. (2025). “సాంకేతిక విజ్ఞానం.” te.wikipedia.org.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

డిజిటల్ యుగంలో తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత, ఆన్లైన్ పత్రికలు

డా. గుండిమెడ శ్రీనివాస రావు,

తెలుగు అధ్యాపకులు,

ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, కామవరపుకోట, ఏలూరు జిల్లా,

చరవాణి : 8500284838,

మెయిల్ : gundemedasri@gmail.com

సారాంశం (Abstract): డిజిటల్ యుగంలో సాంకేతికత జీవితంలోని అన్ని రంగాలను పరివర్తన చేస్తోంది, తెలుగు సాహిత్యం దీనికి మినహాయింపు కాదు. ముద్రణ యుగం నుండి డిజిటల్ యుగం వరకు తెలుగు సాహిత్యం గణనీయమైన మార్పులను సాధించి, ఆన్లైన్ వేదికల ద్వారా ప్రపంచవ్యాప్తంగా విస్తరిస్తోంది. ఈ పరిశోధనా పత్రం డిజిటల్ సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యంపై చూపిన ప్రభావం, ఆన్లైన్ పత్రికల వృద్ధి, వాటి ద్వారా లభించే ప్రయోజనాలు మరియు సవాళ్లను విశ్లేషిస్తుంది. ఈ-బుక్స్, సోషల్ మీడియా, డిజిటల్ ఆర్కైవ్స్, ఆన్లైన్ పత్రికలు, ఏఐ టూల్స్ వంటి సాంకేతిక అంశాలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఎలా ఆకర్షణీయంగా, అందుబాటులో ఉండేలా చేస్తున్నాయో, అలాగే నాణ్యత నియంత్రణ, కాపీరైట్ సమస్యలు, డిజిటల్ విభజన వంటి సవాళ్లను ఈ పత్రం పరిశీలిస్తుంది.

పరిచయం (Introduction): తెలుగు భాషకు సుదీర్ఘమైన, సమృద్ధమైన సాహిత్య సంప్రదాయం ఉంది. శ్రీనాథుని కవిత్యం నుండి గురజాడ వెంకట అప్పారావు సామాజిక నాటకాల వరకు, తెలుగు సాహిత్యం ఎల్లప్పుడూ సమాజాన్ని ప్రతిబింబించే, సామాజిక మార్పులకు దోహదపడే సాధనంగా ఉంది. ముద్రణ యుగంలో పత్రికలు, మాసపత్రికలు, సంకలనాలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని సామాన్య పాఠకులకు చేర్చాయి. అయితే, 21వ శతాబ్దంలో డిజిటల్ సాంకేతికత ఈ సాహిత్యాన్ని ప్రపంచవ్యాప్తంగా విస్తరింపజేసింది. ఇంటర్నెట్, సోషల్ మీడియా, ఈ-బుక్స్, ఆన్లైన్ పత్రికలు, డిజిటల్ ఆర్కైవ్స్ వంటి సాంకేతిక ఆవిష్కరణలు తెలుగు సాహిత్యానికి నూతన శక్తిని, సరికొత్త అవకాశాలను అందించాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఈ పరిశోధనా పత్రం డిజిటల్ యుగంలో తెలుగు సాహిత్యం ఎలా పరిణామం చెందింది, ఆన్‌లైన్ పత్రికలు ఈ పరిణామంలో ఎలాంటి పాత్ర పోషిస్తున్నాయి, అవి అందించే ప్రయోజనాలు, ఎదుర్కొంటున్న సవాళ్లను విశ్లేషిస్తుంది. అలాగే, ఈ మార్పులు తెలుగు సాహిత్య సంప్రదాయాన్ని ఎలా బలోపేతం చేస్తున్నాయి, భవిష్యత్‌లో ఎలాంటి అవకాశాలను సృష్టిస్తాయో అన్వేషిస్తుంది. **సాంకేతికత మరియు తెలుగు సాహిత్యం:** డిజిటల్ సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యాన్ని అనేక రూపాల్లో ప్రభావితం చేసింది:

1. **ఈ-బుక్స్ (E-Books):** తెలుగు సాహిత్యం ఈ-బుక్స్ రూపంలో PDF, EPUB ఫార్మాట్‌లలో అందుబాటులోకి వచ్చింది. అమెజాన్ కిండిల్, గూగుల్ బుక్స్, తెలుగు ఈ-బుక్స్ వంటి వేదికలు నవలలు, కథలు, కవిత్యం, వ్యాసాలను డిజిటల్ రూపంలో అందిస్తున్నాయి. ఇవి తక్కువ ఖర్చుతో, సులభంగా అందుబాటులో ఉండటం వల్ల పాఠకుల సంఖ్య పెరిగింది.

2. **సోషల్ మీడియా:** ఫేస్‌బుక్, ట్విట్టర్, యూట్యూబ్, ఇన్‌స్టాగ్రామ్ వంటి సోషల్ మీడియా వేదికలు తెలుగు రచయితలకు, కవులకు తమ రచనలను పంచుకునే అవకాశాన్ని కల్పించాయి. ఉదాహరణకు, ఫేస్‌బుక్ గ్రూప్‌లలో కవితా సమ్మేళనాలు, కథల పోటీలు నిర్వహించబడుతున్నాయి. యూట్యూబ్‌లో కవితా పఠనాలు, సాహిత్య చర్చలు ప్రసారం అవుతున్నాయి.

3. **డిజిటల్ ఆర్చైవ్స్:** గతంలో ప్రచురితమైన తెలుగు పుస్తకాలు, పత్రికలు డిజిటల్ రూపంలో సంరక్షించబడుతున్నాయి. ఇంటర్నెట్ ఆర్చైవ్, డిజిటల్ లైబ్రరీ ఆఫ్ ఇండియా వంటి వేదికలు పాత సాహిత్య సంపదను డిజిటైజ్ చేస్తున్నాయి. ఇవి పరిశోధకులకు, పాఠకులకు అమూల్యమైన వనరులుగా మారాయి.

4. **ఏఐ మరియు ట్రాన్స్‌లేషన్ టూల్స్:** కృత్రిమ మేధస్సు (AI) సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఇతర భాషలలోకి అనువదించడంలో, తెలుగు భాషను ప్రపంచవ్యాప్తంగా పరిచయం చేయడంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తోంది. గూగుల్ ట్రాన్స్‌లేట్, డీప్‌ఎల్ వంటి టూల్స్ తెలుగు రచనలను ఇంగ్లీష్, హిందీ, ఇతర భాషలలోకి అనువదిస్తున్నాయి.

ఆన్‌లైన్ పత్రికల వృద్ధి: డిజిటల్ యుగంలో ఆన్‌లైన్ పత్రికలు తెలుగు సాహిత్యానికి కొత్త ఊపిరి పోసాయి. ఈ పత్రికలు సాహిత్య సృజనకు, విస్తరణకు, పాఠక-రచయితల మధ్య సంభాషణకు వేదికలుగా నిలిచాయి. కొన్ని ప్రముఖ ఆన్‌లైన్ తెలుగు పత్రికలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి:

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

1. **ఈమాట (Eemaata):** తెలుగు ఆన్‌లైన్ సాహిత్య పత్రికలలో అత్యంత ప్రాచీనమైనది. కథలు, కవితలు, వ్యాసాలు, పుస్తక సమీక్షలు, విమర్శలను ప్రచురిస్తుంది. ఇది యువ రచయితలకు, అనుభవజ్ఞులైన రచయితలకు ఒకే వేదికను అందిస్తుంది.
2. **వంజారి రోహిణి (Vanjari Rohini):** ఒక వ్యక్తిగత బ్లాగ్‌గా ప్రారంభమై, కథలు, కవితలు, సమీక్షలను ప్రచురిస్తుంది. “నా బాల్యపు మిఠాయి అంగడి”, “శాంతి కపోతాలు ఎర్రబడవా..!” వంటి రచనలు ఈ పత్రిక ద్వారా పాఠకుల మనసు గెలిచాయి.
3. **విహంగ (Vihanga):** మహిళా సాహిత్యాన్ని ప్రోత్సహించే ఆన్‌లైన్ పత్రిక. మహిళా రచయితల కథలు, కవితలు, పరిశోధన వ్యాసాలను ప్రచురిస్తుంది. ఈ పత్రిక మహిళల సాహిత్య సృజనకు ప్రత్యేక వేదికగా నిలుస్తుంది.
4. **సారంగ (Saaranga):** సాహిత్య వారపత్రిక “సారంగ” యొక్క ఆన్‌లైన్ వెర్షన్. కవిత్వం, అనువాదాలు, విమర్శలు, కథలు వంటి విభాగాలతో పాఠకులను ఆకర్షిస్తుంది. కవిత్వానికి ప్రత్యేక విభాగం ఉండటం విశేషం.
5. **సాంచిక (Sanchika):** కవితల విభాగంలో పద్య కవితలు, వచన కవితలు, బహుమతులు గెలిచిన రచనలను ప్రచురిస్తుంది. ఈ వెబ్‌సైట్ సాహిత్య ప్రియులకు విభిన్న రచనలను అందిస్తుంది.
6. **కోలిమి (Kolimi):** సాహిత్యం, కళా అన్వేషణకు ప్రత్యామ్నాయ వేదిక. కవితలు, కథలు, సామాజిక వ్యాసాలను ప్రచురిస్తుంది. ఈ పత్రిక సాహిత్యంలో నూతన ధోరణులను పరిచయం చేస్తుంది.
7. **మయూఖ (Mayuukha):** కవిత్వంపై కేంద్రీకరించిన ఆన్‌లైన్ సాహిత్య పత్రిక. ప్రతి సంచికలో కవులు, రచయితలు పాల్గొంటారు. జూలై 2025 సంచిక వంటి తాజా సంచికలు అందుబాటులో ఉన్నాయి.
8. **మధురవాణి (Madhuravani):** కవితలు, కథలు, వ్యాసాలు, హాస్యం, వ్యంగ్యం, ఆధ్యాత్మిక విషయాలను అందిస్తుంది. వివిధ శైలులను చేర్చే ఈ పత్రిక తెలుగు సాహిత్యానికి బహుముఖ వేదికగా నిలుస్తుంది.
9. **తూలిక (Thulika.net):** నిడదవోలు మాలతి స్థాపించిన ఈ వేదిక బహుభాషా అనువాదాల ద్వారా తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఇతర భాషల పాఠకులకు పరిచయం చేస్తుంది. కథలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వగా, కవితలు కూడా ప్రచురిస్తుంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

10. పుస్తకం.నెట్ (Pustakam.net): పుస్తక సమీక్షలు, రచయితల ఇంటర్వ్యూలు, కొత్త పుస్తకాల పరిచయాలను అందిస్తుంది. సాహిత్య ప్రేములకు ఇది విలువైన వనరుగా ఉంది.

11. సాహిత్యతరంగిణి (Sahityatharangini): అంతర్జాతీయ జర్నల్‌గా, తెలుగు సాహిత్యంలో పరిశోధనా వ్యాసాలను ప్రచురిస్తుంది. అకడమిక్ రీసెర్చ్‌కు ఇది ప్రధాన వేదిక.

12. ఔచిత్యం : పరిశోధనా వ్యాసాలకు ప్రసిద్ధి చెందిన పత్రిక, తెలుగు సాహిత్యంలో లోతైన విశ్లేషణలను అందిస్తుంది.

13. ఇతర పత్రికలు: గోతెలుగు (GoTelugu), మధురవాణి వంటి ఇతర ఆన్‌లైన్ పత్రికలు వివిధ రకాల సాహిత్య రచనలను అందిస్తూ, కొత్త రచయితలకు అవకాశాలను కల్పిస్తున్నాయి.

ఆన్‌లైన్ పత్రికల వల్ల ప్రయోజనాలు:

1. ప్రపంచవ్యాప్త చేరువ: ఆన్‌లైన్ పత్రికలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న తెలుగు పాఠకులకు, అలాగే ఇతర భాషల పాఠకులకు అందుబాటులోకి తెచ్చాయి. డయాస్పోరాలోని తెలుగు వారు తమ సాహిత్య సంప్రదాయాన్ని ఆస్వాదించే అవకాశం పొందారు.

2. తక్కువ ఖర్చుతో ప్రచురణ: సాంప్రదాయ ముద్రణ పత్రికలతో పోలిస్తే, ఆన్‌లైన్ పత్రికలు తక్కువ ఖర్చుతో ప్రచురణ అవకాశాన్ని అందిస్తాయి. ఇది యువ రచయితలకు, ఆర్థికంగా బలహీనమైన రచయితలకు గొప్ప అవకాశం.

3. యువ రచయితలకు ప్రోత్సాహం: ఆన్‌లైన్ పత్రికలు యువ రచయితలకు తమ రచనలను ప్రచురించే అవకాశాన్ని సులభంగా అందిస్తాయి. ఈమాట, విహంగ వంటి పత్రికలు కొత్త ప్రతిభను గుర్తించి, ప్రోత్సహిస్తున్నాయి.

4. తక్షణ సంభాషణ: ఆన్‌లైన్ వేదికలు పాఠకులు, రచయితల మధ్య తక్షణ సంభాషణను సాధ్యం చేస్తాయి. కామెంట్ విభాగాలు, సోషల్ మీడియా ద్వారా రచనలపై తక్షణ అభిప్రాయాలు పొందవచ్చు.

5. విభిన్న శైలులు, విషయాలు: ఆన్‌లైన్ పత్రికలు కవిత్యం, కథలు, వ్యాసాలు, సమీక్షలు, హాస్యం, ఆధ్యాత్మిక విషయాలు వంటి విభిన్న శైలులను అందిస్తాయి, ఇది పాఠకులకు బహుముఖ అనుభవాన్ని అందిస్తుంది.

6. పరిశోధనా అవకాశాలు: సాహిత్యతరంగిణి, ఔచిత్యం, భావవీణ వంటి జర్నల్స్ అకడమిక్ పరిశోధనలకు వేదికలుగా మారాయి. ఇవి తెలుగు సాహిత్యంలో లోతైన విశ్లేషణలను, అధ్యయనాలను ప్రోత్సహిస్తాయి.

ఆన్‌లైన్ పత్రికల వల్ల నష్టాలు - సవాళ్లు:

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

1. **నాణ్యత నియంత్రణ సమస్యలు:** ఆన్‌లైన్ పత్రికలను ఎవరైనా సులభంగా ప్రారంభించవచ్చు, దీని వల్ల నాణ్యతలో లోపాలు తలెత్తుతాయి. సరైన సంపాదకీయ పరిశీలన లేని రచనలు ప్రచురితమవుతాయి, ఇది సాహిత్య ప్రమాణాలను దిగజార్చవచ్చు.

2. **కాపీరైట్ సమస్యలు:** డిజిటల్ వేదికలలో రచనల దొంగతనం, అనధికార పునర్ముద్రణ సమస్యలు సర్వసాధారణం. రచయితల రచనలకు సరైన గుర్తింపు, రక్షణ లేకపోవడం ఒక ప్రధాన సమస్య.

3. **డిజిటల్ విభజన:** గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఇంటర్నెట్ అందుబాటులో లేకపోవడం, వృద్ధులు లేదా సాంకేతికతతో పరిచయం లేని వారు ఆన్‌లైన్ సాహిత్యాన్ని చేరుకోలేకపోవడం ఒక సమస్య.

4. **పఠన అలవాట్ల మార్పు:** డిజిటల్ యుగంలో సంక్షిప్త రచనలు, సోషల్ మీడియా పోస్టులపై దృష్టి పెరగడం వల్ల లోతైన సాహిత్య పఠన అలవాట్లు తగ్గుతున్నాయి. ఇది సాహిత్య రచనల గాఢతను ప్రభావితం చేస్తుంది.

5. **ఆర్థిక సమస్యలు:** ఆన్‌లైన్ పత్రికలు తరచూ ఉచితంగా అందుబాటులో ఉంటాయి, ఇది ఆర్థికంగా నిర్వహణ సమస్యలను సృష్టిస్తుంది. స్థిరమైన ఆదాయం లేకపోతే, నాణ్యమైన కంటెంట్‌ను నిరంతరం అందించడం కష్టం.

విశ్లేషణ (Analysis): డిజిటల్ యుగం తెలుగు సాహిత్యానికి అనేక అవకాశాలను అందించినప్పటికీ, నాణ్యత పరిరక్షణ, కాపీరైట్ రక్షణ, డిజిటల్ విభజన వంటి సవాళ్లను కూడా తెచ్చిపెట్టింది. ఆన్‌లైన్ పత్రికలు సాంప్రదాయ పత్రికల స్థానాన్ని కొంతమేర భర్తీ చేస్తున్నాయి, అయితే సాంప్రదాయ సాహిత్య వేదికలు అందించే గాఢత, విశ్వసనీయతను పూర్తిగా సాధించడానికి మరింత సంపాదకీయ నియంత్రణ, వృత్తిపరమైన విధానాలు అవసరం. ఏఐ టూల్స్, డిజిటల్ ఆర్కైవ్స్ వంటి సాంకేతిక ఆవిష్కరణలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని ప్రపంచవ్యాప్తంగా విస్తరింపజేస్తున్నాయి, కానీ ఈ విస్తరణ సాహిత్య నాణ్యతను కాపాడుకునే విధంగా ఉండాలి.

ముగింపు (Conclusion): డిజిటల్ యుగం తెలుగు సాహిత్యానికి కొత్త దారులను తెరిచింది. ఆన్‌లైన్ పత్రికలు, ఈ-బుక్స్, సోషల్ మీడియా, డిజిటల్ ఆర్కైవ్స్ వంటివి తెలుగు సాహిత్యాన్ని ప్రపంచవ్యాప్తంగా వ్యాప్తి చేస్తూ, యువ రచయితలకు, పరిశోధకులకు నూతన అవకాశాలను అందిస్తున్నాయి. అయితే, నాణ్యత నియంత్రణ, కాపీరైట్ రక్షణ, డిజిటల్ విభజన వంటి సవాళ్లను అధిగమించడానికి సమర్థవంతమైన విధానాలు, విధివిధానాలు అవసరం. ఈ సవాళ్లను సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొన్నట్లయితే, తెలుగు సాహిత్యం డిజిటల్ యుగంలో మరింత విశ్వవ్యాప్తమై, సమృద్ధమైన సాహిత్య సంప్రదాయాన్ని కొనసాగించగలదు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సూచనలు (Suggestions):

1. నాణ్యత నియంత్రణ: ఆన్‌లైన్ పత్రికలు సంపాదకీయ బృందాలను ఏర్పాటు చేసి, రచనల నాణ్యతను పరిశీలించాలి.
2. కాపీరైట్ రక్షణ: రచనల రక్షణ కోసం డిజిటల్ వాటర్‌మార్కింగ్, కాపీరైట్ ట్రాసింగ్ వంటి సాంకేతికతలను ఉపయోగించాలి.
3. డిజిటల్ విభజన తగ్గించడం: గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఇంటర్నెట్ అందుబాటును పెంచడానికి ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ సంస్థలు కలిసి పనిచేయాలి.
4. పఠన అలవాట్ల ప్రోత్సాహం: లోతైన సాహిత్య పఠనాన్ని ప్రోత్సహించడానికి ఆన్‌లైన్ సాహిత్య కార్యక్రమాలు, పోటీలు నిర్వహించాలి.

ఆధార గ్రంథాలు (References) :

1. ఆంధ్రజ్యోతి ఆన్‌లైన్ ఎడిషన్
2. సాక్షి పత్రిక డిజిటల్ వేదిక
3. Internet Archive – Digital Library of India
4. కవితా నెట్, కథా వేదిక ఈ-మాగజైన్లు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంకేతికత - భాషసాహిత్యానికి హృదయం

ఉమ్మడి వెంకటరమణ

మండల పరిషత్ ప్రాథమిక పాఠశాల,

సోపాళ్యం, ములకలచెరువు మండలం, అన్నమయ్య జిల్లా.

ముందుమాట: "వాక్యే వేదమని" మన పురాతనులు అన్నారు. భాష లేకపోతే మనిషి మనిషిగా నిలబడలేడు. సాహిత్యం లేకపోతే భాష ఆత్మరహితమవుతుంది. ఇక సాంకేతికత లేకపోతే భాషా సాహిత్యం ఒక చోట బంధించబడిపోతుంది. ఒక చిన్న దీపం గది నింపుతుంది. కానీ ఒక విద్యుత్ దీపం గ్రామం నింపుతుంది. అలాగే ఒక గ్రంథకర్త మాటలు పది మందికి మాత్రమే వినిపిస్తే, సాంకేతికత ఆ మాటల్ని లక్షల కోట్లు మంది హృదయాల్లో ప్రతిధ్వనింపజేస్తుంది. ముద్రణా యంత్రం భాషకు రెక్కలిచ్చింది, రేడియో-టీవీలు సాహిత్యాన్ని ప్రజల గుండెల్లో మ్రోగించాయి, కంప్యూటర్-ఇంటర్నెట్ సాహిత్యాన్ని ఖండాంతరాలకూ చేర్చాయి. ఈ రోజుల్లో కవిత్వం టీవీలో రూపంలోనైనా, కథ యూట్యూబ్ రూపంలోనైనా, నవల కిండిల్ రూపంలోనైనా, భాషసాహిత్యం సాంకేతికతతో మమేకమై ప్రతి ఇంటి గడప దాటుతోంది.

అందుకే ఈ కాలంలో ఒకే వాక్యం చాలు "సాంకేతికతే భాషసాహిత్యానికి హృదయం, సాంకేతికతే దాని శ్వాస, సాంకేతికతే దాని ప్రాణధార."

1. సాంకేతికత - భాషా పరిణామానికి కాంతి: భాష అనేది జలధార వంటిది. అది కాలక్రమంలో కొత్త మార్గాలు, కొత్త ప్రవాహాలు వెదుకుతుంది. ఒకప్పుడు భాషను రాతి పలకలపై చెక్కారు. తరువాత తాళపత్రాలపై రాశారు. ముద్రణా యంత్రం పుట్టకముందు పుస్తకం ఒక విలాసం. కానీ ప్రింటింగ్ టెక్నాలజీ భాషను ప్రజాస్వామ్య పథంలోకి తెచ్చింది. "గ్రంథం ఒక దీపం అయితే, ముద్రణ యంత్రం లక్ష దీపాలు వెలిగించిన వానిల్లు."

రేడియోలో పాడిన "వేమన పద్యాలు", టీవీ ద్వారా ప్రసారమైన "భక్తరామదాసు కీర్తనలు" - ఇవన్నీ సాంకేతిక మాధ్యమాల వల్లే కోట్లాది హృదయాల్లో నిత్యం మ్రోగుతున్నాయి. భాష శ్వాస సాంకేతికత తో పెనవేసుకుపోయింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

2. సాహిత్యం - జీవనానికి ఆవశ్యకత: సాహిత్యం మనిషి జీవనంలో శ్వాసంతటి అవసరం. సాహిత్యం విలువలు నేర్పుతుంది. భగవద్గీతలో "లోకసంగ్రహమే ధర్మం" అన్నట్లు, సాహిత్యం సమాజాన్ని చైతన్యపరుస్తుంది. సాహిత్యం ఆనందాన్ని పంచుతుంది. "పద్యమే పరమానందం" అన్న విశ్వనాథ సత్యనారాయణ వాక్యం దీన్ని ప్రతిఫలిస్తుంది. సాహిత్యం చరిత్రను కాపాడుతుంది. పోతన "భాగవతం" ద్వారా, తిక్కన "భారతం" ద్వారా మన భాషా సంస్కృతిని చిరస్థాయిగా మలిచారు. ఒక యుగంలోనైనా, ఒక శతాబ్దంలోనైనా మానవ విలువలు నిలబడడానికి ప్రధాన కారణం సాహిత్యమే.

3. సాంకేతికత - సాహిత్య ప్రాచుర్యానికి శక్తి: ఈ కాలంలో సాంకేతికత సాహిత్యానికి ప్రతీ ఇంటి తలుపు తట్టి శక్తి ఇచ్చింది. ఈ-బుక్స్, డిజిటల్ లైబ్రరీలు, ప్రతి ఒక్కరి చేతిలో ఒక విశ్వకోశం. ఆడియో బుక్స్, పాడ్ కాస్ట్లు, అక్షరాలు వినికిడి సౌందర్యం పొందాయి.

సోఫల్ మీడియా: "ఒక కవిత - ఒక క్షణంలోనే లక్షల గుండెల్లో ప్రతిధ్వనిస్తుంది."

ఆన్‌లైన్ జర్నల్స్: పరిశోధన వ్యాసాలు, విమర్శా గ్రంథాలు ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఒకే సమయంలో పాఠకులకు చేరుతున్నాయి. "సాంకేతికత లేకపోతే సాహిత్యం గదిలో బందీ అవుతుంది. సాంకేతికతతో అది విశ్వగమనమవుతుంది."

4. సృజనాత్మకతకు సాంకేతిక సహకారం: సాహిత్యం కేవలం కలంపైనే ఆధారపడిన రోజులు పోయాయి. కవులు యూట్యూబ్ ద్వారా తమ పద్యాలు వినిపిస్తున్నారు. కథకులు పాడ్ కాస్ట్ రూపంలో కథలు చెబుతున్నారు. పరిశోధకులు ఆన్‌లైన్ జర్నల్స్‌లో వ్యాసాలు ప్రచురిస్తున్నారు. AI అనువాద పరికరాలు భాషను ఒక ఖండం నుండి మరొక ఖండానికి సునాయాసంగా చేర్చుతున్నాయి. సాంకేతికత సాహిత్యానికి రూపకల్పనలో సహాయకారిగా, వ్యాప్తిలో దూతగా, భవిష్యత్తులో ఆవిష్కరణలకు ప్రేరణగా నిలుస్తోంది.

5. భవిష్యత్ దిశ - సాంకేతిక సాహిత్యం: ఇక భవిష్యత్తు సాహిత్యం కేవలం చదివే అనుభవం కాదు, అనుభూతి. ఒక కవితను చదివితే, వర్చువల్ రియాలిటీ లో ఆ దృశ్యం మన చుట్టూ ప్రత్యక్షమవుతుంది. ఒక నవలను చదివితే, ఆ పాత్రలు మనతో మాట్లాడినట్లుంటాయి. ఒక పద్యాన్ని వింటే, ఆ పద్యం మన మనస్సులో చిత్రరూపం దాల్చుతుంది.

ముగింపు: ఇది సాంకేతికత తెచ్చే సాహిత్య విప్లవం. సాంకేతికత ఒక జీవనాడి. దానిని మనం ఒడిసి పట్టుకోవాలి. భాషాభివృద్ధి కి అది దోహదపడుతుంది. కాలం తో పాటు మనం కూడా మారాలి. ప్రతి ఒక మార్పు మన భాష పరిణితి కి మనం గౌరవంగా స్వీకరించాలి. ఆనాటి చారిత్రక సౌగం అనుభవిస్తూనే నేటి సాంకేతికత సరాగాలను పాడుకోవాలి. మన తెలుగు భాషా ఖ్యాతి

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ని తరాలకు పయనింపచేయాలి. సాహిత్యం మనిషి హృదయం అయితే, సాంకేతికత దానికి శ్వాస. భాష మన సంస్కృతి అయితే, సాంకేతికత దానికి దీప్తి. ఈ కాలంలో సాహిత్యం సాంకేతికతతో మమేకమై, ప్రపంచాన్ని ఏకముగా చేసే శక్తిగా మారింది. కాబట్టి ఈ మాట శాశ్వత సత్యంగా నిలుస్తుంది.

ఆధార గ్రంథాలు (References)

1. జి. రామరాజు - భాషా పరిణామం (ఆంధ్రప్రదేశ్ భాషా సంస్కృతీ అకాడమీ, 1995)
2. విశ్వనాథ సత్యనారాయణ - రామాయణ కల్పవృక్షం (1957)
3. కందుకూరి వీరేశలింగం - రాజశేఖర చరిత్ర (1880)
4. కేతు విశ్వనాథరెడ్డి - తెలుగు సాహిత్యం : కాలక్రమ దృశ్యాలు (2010).

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు భాష - సాంకేతిక ఉపకరణాలు

తండు శివుడు

స్నాతకోత్తర విద్యార్థి, తెలుగు శాఖ

డాక్టర్ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్, తెలంగాణ

మొబైల్: 9989062441

ఈమెయిల్: shivudu87@gmail.com

వ్యాస సంగ్రహం: సాంకేతికత ఆధునిక యుగంలో మానవ జీవనాన్ని పూర్తిగా మార్చివేసిన ఒక విప్లవాత్మక శక్తి. ఈ రోజుల్లో, సాంకేతికత లేని జీవితాన్ని ఊహించడం కష్టం. సమాచార వినిమయం నుండి విద్య, వైద్యం, వ్యాపారం, వినోదం వరకు అన్ని రంగాల్లో సాంకేతికత కీలక పాత్ర పోషిస్తోంది. సాంకేతికత వల్ల దూరాలు తగ్గాయి. స్మార్ట్ఫోన్లు, ఇంటర్నెట్, సోషల్ మీడియా వంటి సాధనాల ద్వారా ప్రపంచంలో ఏ మూలన ఉన్న వ్యక్తితోనైనా క్షణాల్లో సంప్రదించవచ్చు. విద్యారంగంలో ఆన్‌లైన్ కోర్సులు, ఇ-లెర్నింగ్ పేదికలు విద్యార్థులకు కొత్త అవకాశాలను అందిస్తున్నాయి. వైద్యరంగంలో రోబోటిక్ సర్జరీలు, టెలిమెడిసిన్ వంటి సాంకేతిక ఆవిష్కరణలు రోగులకు మెరుగైన చికిత్సను అందిస్తున్నాయి. తెలుగు భాషా సాహిత్యం, సంస్కృతిని సాంకేతికత ద్వారా ప్రపంచవ్యాప్తంగా వ్యాప్తి చేయడం సాధ్యమైంది. తెలుగు కంటెంట్‌ను డిజిటల్ పేదికల ద్వారా అందించడం, ఆన్‌లైన్ తెలుగు నిఘంటువులు, యాప్‌లు, బ్లాగులు, యూట్యూబ్ ఛానెల్స్ వంటివి తెలుగు భాషను ఆధునికీకరించాయి.

వ్యాసరచన ముఖ్యోద్దేశం: సాంకేతికత వినియోగంలో భాషా అడ్డంకులను అధిగమించడం కొరకు తెలుగు భాషను కంప్యూటర్ లో సులభంగా రాయడానికి ఉపయోగపడే ముఖ్య ఉపకరణాల గురించి చర్చించడం ఈ వ్యాసం ముఖ్య ఉద్దేశం.

కీలక పదాలు: తెలుగు, సాంకేతికత, యూనికోడ్, అంతర్జాలం, భాష, డిజిటల్ పరికరాలు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఉపోద్ఘాతం: అంతర్జాలంలో తెలుగు రచనకు గాను ఎంతో కృషి జరిగింది. తెలుగును ఆంగ్ల అక్షరాలలో రాసే స్థితి నుండి అందమైన ఖతులను (ఫౌంటు) సృష్టించుకునేవరకు అభివృద్ధిని సాధించాం. యునికోడ్ రావడంతో తెలుగును ఎక్కడైనా (ఎటువంటి డిజిటల్ పరికరములలో అయినా) స్పష్టంగా చదువుకునే వీలు ఏర్పడింది. అయితే ఈ తెలుగును అంతర్జాలంలో టైపు చేయడానికి వివిధ వ్యక్తులు, సంస్థలు అనేక పరికరాలను తయారు చేశాయి. తెలుగు టైపింగ్కి వాడే కొన్ని ముఖ్యమైన సాంకేతిక ఉపకరణాల గురించి తెలుసుకుందాం.

లేఖిని: ఇది అంతర్జాలం అందుబాటులో ఉన్నప్పుడు మాత్రమే పనిచేస్తుంది. లేఖిని అనేది తెలుగు లిపిని సృష్టించే ఒక వెబ్ ఉపకరణము. ఇంటర్నెట్లో తెలుగు సమాచార సృష్టిని ఇది సులభతరం చేస్తుంది. కంప్యూటర్లో తెలుగు లిపిని సృష్టించడానికి ప్రస్తుతం అందుబాటులో ఉన్న సాధనాలు మరియు విధానాలు స్వల్పం. వాటిని ఉపయోగించడం కంప్యూటర్ బాగా తెలిసిన వాళ్ళకే చాలా కష్టం. కంప్యూటర్ అంతగా పరిచయంలేని వారికి కూడా ఉపయోగపడే విధంగా, మరింత మెరుగైన పద్ధతులకోసం 'లేఖిని' ఒక చిన్న ప్రయత్నం.

బరహ: ఈ సాఫ్ట్వేర్ను 1998 సంవత్సరంలో కర్ణాటక రాష్ట్రానికి చెందిన 'శేషాద్రివాసు చంద్రశేఖరన్' అనే వ్యక్తి రూపొందించాడు. మొదట కంప్యూటర్లో కన్నడ భాష రాయడానికి తయారు చేసిన ఈ పరికరానికి తరువాత కాలంలో అనేక భాషతీయ భాషలు జతచేయబడ్డాయి. ప్రస్తుతం ఇది సుమారు 20 భారతీయ భాషల్లో టైప్ చేసుకునేసౌలభ్యాన్ని కలిగిస్తున్నది.

'ఐ' లిపి: కంప్యూటర్లు సామాన్యులకు అందుబాటులో లేని రోజుల్లో తెలుగు టైపింగ్ చేయడానికి ప్రత్యేకమైన టైప్ మిషన్లు ఉండేవి. ఈ టైప్ మిషన్లలో ఉపయోగించే సాఫ్ట్వేర్ను 'ఐ' లిపి తెలుగు టైప్ సాఫ్ట్వేర్గా పిలిచేవారు. ఇది ఒక "ఇన్ స్క్రిప్ట్" కీబోర్డ్ లే అవుట్ రకం. ఇది తెలుగు సహా అనేక భారతీయ భాషలకు ఉపయోగించబడుతుంది". ఈ టైపుమిషన్లోని 'కీ'లపై ముందుగానే ఏ 'కీ'ని నొక్కితే యే అక్షరం టైప్ అవుతుందన్నది ముద్రించబడి ఉంటుంది. అందుకు అనుగుణంగా మనం ప్రయత్నించి నేర్చుకోవల్సివచ్చేది. ఈ టైప్ సాఫ్ట్వేర్ నేర్చుకున్నవారికి ఆయా ఇన్స్ట్యూషన్లవారు వారివారి టైప్ సామర్థ్యాల ఆధారంగా హైయర్, లోయర్ అనే సర్టిఫికేట్లను జారీ చేసేవారు. ఈ సర్టిఫికేట్ పొందినవారికి ఉద్యోగ అవకాశాలలో కూడా తగు ప్రాధాన్యం ఉండేది.

అను స్క్రిప్ట్ మేనేజర్: కంప్యూటర్లు సామాన్యులకు అందుబాటులోకి వచ్చిన తరువాత తెలుగు టైపింగ్కు ఇతోధికంగా ఉపయోగపడుతున్న సాఫ్ట్వేర్లో అను స్క్రిప్ట్ మేనేజర్లోని ఆపిల్ కీబోర్డు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ప్రధానమైనది. నేడు వివిధ వార్తా పత్రికల్లోను, అనేక ప్రసార సాధనాలలోను తెలుగు టైపింగ్కు ఉపయోగిస్తున్న సాఫ్ట్వేర్ అను స్క్రిప్ట్ మేనేజర్ ఆపిల్ కీబోర్డ్.

యూనికోడ్ మరియు అను స్క్రిప్ట్ మధ్య తేడా: యూనికోడ్: యూనికోడ్ అనేది అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఉపయోగించబడే ఒక డిజిటల్ టెక్స్ ఎన్కోడింగ్ ప్రమాణం. ఇది ప్రపంచంలోని వివిధ భాషల అక్షరాలు, చిహ్నాలు మరియు స్క్రిప్ట్లను ఒకే ఫార్మాట్లో డిజిటల్ రూపంలో ప్రాతినిధ్యం చేయడానికి రూపొందించబడింది. తెలుగు భాషకు సంబంధించి, యూనికోడ్ తెలుగు అక్షరాలు, గుణింతాలు, ఒత్తులు మరియు ఇతర చిహ్నాలను ఒక ప్రామాణిక కోడ్లో నిల్వ చేస్తుంది. యూనికోడ్ అనేది ఒక అంతర్జాతీయ ప్రమాణం, ఇది తెలుగు భాషను డిజిటల్ ప్లాట్‌ఫామ్లలో (కంప్యూటర్లు, స్మార్ట్ఫోన్లు, వెబ్సైట్లు) స్థిరంగా ప్రదర్శించడానికి సహాయపడుతుంది.

యూనికోడ్ ఫాంట్లు (ఉదా: గౌతమి) అన్ని ఆపరేటింగ్ సిస్టమ్లలో (విండోస్, మాక్, లైనక్స్, ఆండ్రాయిడ్, iOS) సులభంగా పనిచేస్తాయి. వెబ్సైట్లు, ఆన్‌లైన్ డాక్యుమెంట్లు, సోషల్ మీడియా, మరియు మొబైల్ అనువర్తనాలలో తెలుగు భాషను ఉపయోగించడానికి యూనికోడ్ అనువైనది. యూనికోడ్ అన్ని భాషలకు ఒకే ఎన్కోడింగ్ సిస్టమ్ను అందిస్తుంది, దీనివల్ల తెలుగు టెక్స్టును ఏ పరికరంలోనైనా, ఏ దేశంలోనైనా సులభంగా చదవవచ్చు. గూగుల్ ఇన్పుట్ టూల్స్, బరహా వంటి సాఫ్ట్‌వేర్లు యూనికోడ్ ఆధారంగా తెలుగు టైపింగ్ను సులభతరం చేశాయి. తెలుగు సాహిత్యం, పాత గ్రంథాలు, మరియు కొత్త రచనలను యూనికోడ్ ద్వారా డిజిటల్ రూపంలో సంరక్షించడం సులభం. యూనికోడ్ వల్ల తెలుగు భాష సోషల్ మీడియా (ట్విట్టర్, ఫేస్‌బుక్), వెబ్సైట్లు, మరియు బ్లాగ్‌లలో విస్తృతంగా ఉపయోగించబడుతోంది.

అను స్క్రిప్ట్: అను స్క్రిప్ట్ అనేది తెలుగు భాష కోసం రూపొందించిన ఒక పాత ఎన్కోడింగ్ సిస్టమ్, ఇది యూనికోడ్ ప్రమాణం రాకముందు విస్తృతంగా ఉపయోగించబడింది. ఇది ప్రధానంగా తెలుగు టైపోగ్రఫీ మరియు డిజిటల్ ప్రింటింగ్ కోసం ఉపయోగించబడిన ఒక స్థానిక ఫాంట్ ఎన్కోడింగ్ సిస్టమ్. అను స్క్రిప్ట్ అనేది ఒక నిర్దిష్ట ఫాంట్ ఆధారిత ఎన్కోడింగ్, ఇది తెలుగు అక్షరాలను నిర్దిష్ట ఫాంట్‌లలో మాత్రమే ప్రదర్శించగలదు (ఉదా: అను ఫాంట్లు). అను స్క్రిప్ట్ ఫాంట్లు నిర్దిష్ట సాఫ్ట్‌వేర్లు లేదా ప్లాట్‌ఫామ్‌లలో మాత్రమే పనిచేస్తాయి. ఒక వ్యవస్థలో అను స్క్రిప్ట్ ఫాంట్ ఇన్‌స్టాల్ చేయకపోతే, తెలుగు టెక్స్టు సరిగా ప్రదర్శించబడదు. అను స్క్రిప్ట్ 1990లు మరియు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

2000ల ప్రారంభంలో ఉపయోగించబడినప్పటికీ, యూనికోడ్ రాకతో దీని వినియోగం గణనీయంగా తగ్గింది. ప్రధానంగా డెస్క్ టాప్ పబ్లిషింగ్ సాఫ్ట్‌వేర్‌లలో, పత్రికలు, మరియు స్థానిక ప్రింటింగ్ కోసం ఉపయోగించబడింది. అను స్క్రిప్ట్ టెక్స్టును చదవడానికి అదే ఫాంట్ ఇన్‌స్టాల్ చేయాల్సి ఉంటుంది, లేకపోతే టెక్స్ట్ చదవలేని చిహ్నాలుగా కనిపిస్తుంది. ఆధునిక డిజిటల్ ప్లాట్‌ఫామ్‌లలో అను స్క్రిప్ట్ అనుకూలం కాదు, దీనివల్ల దీని వినియోగం తగ్గింది. అను స్క్రిప్ట్ ప్రధానంగా స్థానిక ప్రింటింగ్ మరియు DTP కోసం ఉపయోగించబడింది, కానీ ఆన్‌లైన్ లేదా మొబైల్ అనువర్తనాలకు ఇది అనువైనది కాదు.

ముగింపు: సాంకేతికత మానవ జీవనంలో అనివార్యమైన భాగంగా మారింది. తెలుగు భాష సాంకేతికతతో అనుసంధానమై, ప్రపంచవ్యాప్తంగా దాని స్థానాన్ని మరింత బలోపేతం చేసుకోవాలి. సాంకేతికతను సరైన దిశలో ఉపయోగించడం ద్వారా, మనం మరింత సమృద్ధమైన, సంతోషకరమైన జీవనాన్ని సాధించవచ్చు. యూనికోడ్ మరియు అను స్క్రిప్ట్ రెండూ తెలుగు భాషను డిజిటల్ రూపంలో ప్రదర్శించడానికి రూపొందించబడినవి, కానీ యూనికోడ్ దాని అంతర్జాతీయ ప్రమాణం, విస్తృత అనుకూలత, మరియు ఆధునిక సాంకేతికతలకు అనుగుణంగా ఉండటం వల్ల అను స్క్రిప్టును పూర్తిగా భర్తీ చేసింది. తెలుగు సాహిత్యం, విద్య, మరియు ఆన్‌లైన్ కమ్యూనికేషన్‌లో యూనికోడ్ ఒక వరంగా మారింది, దీనివల్ల తెలుగు భాష ప్రపంచవ్యాప్తంగా డిజిటల్ ప్లాట్‌ఫామ్‌లలో సులభంగా అందుబాటులో ఉంటుంది. అను స్క్రిప్ట్ ఒకప్పుడు తెలుగు డిజిటల్ టైపోగ్రఫీలో ముఖ్యమైన పాత్ర పోషించినప్పటికీ, ఇప్పుడు ఇది చారిత్రక ఆసక్తిగా మాత్రమే మిగిలిపోయింది.

ఉపయుక్త ఆధారాల సూచిక

1. డా. గణేశ్ గొల్లపెల్లి, అంతర్జాలంలో తెలుగు భాషాసాహిత్యాలు, కర్నాట్ ఆర్ట్ ప్రింటర్స్, హైదరాబాద్, 2023
2. ఈనాడు దినపత్రిక, తెలుగుకు సాంకేతిక వెలుగు, 24 February 2024
3. https://te.wikipedia.org/wiki/తెలుగులో_సాంకేతిక_పరిభాష

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగువెలుగు దిశగా సాంకేతికత

డా. స్వర్ణలత గొట్టిముక్కల
SGK ప్రభుత్వ మహిళా కళాశాల,
వినుకొండ, పల్నాడు జిల్లా.
ఫోన్ నెం: 9951095636.

ఉపోద్ఘాతం: జాతిని సువ్యస్థితం చేసే అంశాల్లో భాష ప్రధానమైంది. వ్యక్తి యొక్క వ్యక్తిత్వ వికాసానికి, అతడి అభ్యున్నతికి భాష దోహదం చేస్తుంది. భాష లేకపోతే ప్రతివ్యక్తి మృగావస్థలో ప్రారంభించి ఆ అవస్థతోనే అంతరించాల్సి వచ్చేది. కనుక మానవ స్వభావాన్ని తీర్చిదిద్దే అంశంగా భాషా స్వరూపాన్ని పరిగణించవచ్చు అభ్యాసక్రమంలో సమాజ సభ్యులు భాషను ఆర్జిస్తున్నారు. శిశువులు, పెద్దల నుండి గ్రహించి కాలక్రమాన స్వీయానుభవంతో తరువాతి తరాలకు అందిస్తారు. ఈ విధంగా భాష సంస్కృతి పరంపర ద్వారా ప్రాప్తమవుతుంది. కొన్ని భాషల మనుగడ ప్రశ్నార్థకమౌతున్న ఈ తరుణంలో భాషల పునరుజ్జీవనానికి, శాశ్వతత్వానికి సాంకేతికత ఒక వెలుగురేఖలాంటిది. ఈ సాంకేతికయుగంలో సాంకేతికత చొరబడని రంగం ఏదీ లేదు. వేగానికి, కచ్చితత్వానికి, శాశ్వతత్వానికి టెక్నాలజీ ఒక ఉపకరణం.

తనదైన భాషతోనే రాష్ట్రానికి గుర్తింపు లభిస్తుంది. రాష్ట్రప్రజలకు స్వీయవ్యక్తిత్వం చేకూరుతుంది. మూడువేల సంవత్సరాల సగర్వ సంస్కృతి, చరిత్ర గల భారతదేశపు అత్యుత్తమ తెలుగుజాతి ఈనాడు ఒక సంకట పరిస్థితిని ఎదుర్కొంటోంది. ఐక్యరాజ్యసమితికి చెందిన విద్యాసాంస్కృతిక మండలి (యునెస్కో) త్వరలో మృతభాషల్లో చేరబోయే కొన్ని భాషల పట్టికలో తెలుగును కూడా చేర్చిందంటే, తెలుగుభాష, తెలుగుజాతి ఎంతటి గడ్డు పరిస్థితిని ఎదుర్కొంటోందో అర్థమవుతుంది. ప్రపంచీకరణ నేపథ్యం, ప్రజల భావదార్ద్రం, సంస్కృతి ప్రేమికులు కాని పాలకుల విధానాలు, అమలుకు నోచుకోని చట్టాలు, చేవచచ్చిన భాషాసంఘాలు, వేషంలోగాని, భాషలోగాని తెలుగుతనం ఏ మాత్రమూ కనబడని బుల్లితెర ప్రయోక్తలు, విష సంస్కృతిని వ్యాపింపజేసే వెర్రిమొర్రీ సినిమాలు కొంతమేరకు తెలుగును చంపే

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

బాధ్యతను తమవంతు కృషిగా కొనసాగిస్తున్నాయి. ఒక భాషపై ఆ జాతి జనులు చూపుతున్న గౌరవాన్ని బట్టి వారి సంస్కృతిని అంచనా వేయవచ్చు. ఎందుకంటే భాషలేకుండా సంస్కృతి, కళలు, చరిత్ర, కవులు, చరిత్ర నిర్మాతలు, వేషభాషలు, ఆచారవ్యవహారాలు ఏమీ మిగలవు. కనుక మూడువేల సంవత్సరాల సగర్వ సంస్కృతి, చరిత్ర గల భారతదేశపు అత్యుత్తమ తెలుగుజాతి నిరంతరం వెలుగుజాతిగా ఉండాలంటే తెలుగు భాషా పరిరక్షణ ఒక ఉద్యమంగా సాగాలి. ప్రతి తెలుగు వాడు ఉద్యమ కార్యకర్త కావాలి. ముద్రణామాధ్యమం మాత్రం తెలుగును బ్రతికించుకోనే దిశగా కృషిచేస్తోందని చెప్పవచ్చు. కొత్త తెలుగుపదాలు, కొత్త వ్యక్తీకరణలు, కొత్త సమాసాలు ప్రజలకు పరిచయం చేయడంలో ముద్రణామాధ్యమం సృజనాత్మకంగా పనిచేస్తోంది.

వాడుకలేనిభాష వెనుకబడుతుంది. వాసి తరిగి, వాడి కీల్పోయి, గాడి తప్పి క్రమేణా మరుగున పడిపోతుంది. వేగంగా మారుతున్న సాంఘిక అవసరాలకు అనుగుణంగా భాషను అనుసంధానించుకోకపోతే ప్రపంచంలో మన ఉనికిని చాటుకోవడానికి అన్యభాష ఆధారమౌతుంది. అలాంటి పరిస్థితి తెలుగుకు రాకూడదనే సత్సంకల్పంతో తెలుగుకు సాంకేతిక పరమైన సౌగంధ్యం ఉన్నారని యువ సాఫ్ట్‌వేర్ నిపుణులు. మొదటి నుంచీ కంప్యూటర్ టెక్నాలజీ నిర్మాణానికి, వినియోగానికి వాడుతోంది ఆంగ్లాన్నే. ఈ సమయంలో తెలుగు టెక్‌ను అభివృద్ధి చేసి అంతర్జాలంలో తెలుగు వినియోగానికి తెరతీశారు. ఆధునిక మానవజీవితంలో అంతర్జాలమైన అంతర్జాలంలో తెలుగు ప్రస్థానం అప్రతిహతంగా సాగుతూ ఎండకు ఎండి వానకు తడిసి శిథిలమైపోతున్న శాసనాలు, కాలపరీక్షకు తట్టుకోలేని తాళపత్రాలు, ఆలనాపాలనకు దూరమై చెదలు పట్టిన పుస్తకాలు అజరామరమై తెలుగుభాషాభిమానులకు ఊరట కలిగిస్తున్నాయి.

లేఖిని. ఆర్గ్, కూడలి. ఆర్గ్ లాంటి వెబ్‌సైట్లు, తెలుగు వికీపీడియా (ఆన్‌లైన్ తెలుగు విజ్ఞాన సర్వస్వం), మాడ్యులర్ తెలుగు కీ బోర్డులు తెలిసినవారు కొత్తగా నేర్చుకోవాల్సిన అవసరం లేకుండా యూనికోడ్‌లో టైప్ చేయగలిగే ఉపకరణాలను వీరు సృష్టించారు. అంతేకాకుండా తెలుగు పదం. ఆర్గ్ అనే వెబ్‌సైట్ తెలుగు నూతన పద సృష్టి కోసం స్థాపించిన వెబ్‌సైట్ తెలుగు నిఘంటువులను, వ్యుత్పత్తి కోశాలను అందుబాటులో ఉంచి పదసృష్టిచేసే వారిని ప్రోత్సహిస్తున్నది. తెలుగులో భాగులు రాయాలనుకునే వారికి కరదీపికలా ఉపయోగపడే 'భాగు పుస్తకాన్ని' ప్రచురించారు. తెలుగు కంప్యూటర్ టైపింగ్‌ను నేర్చుకోవాలనుకునే వారికోసం

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అన్‌లైన్ ట్యూటర్ కోడ్‌ను తయారుచేశారు. కంప్యూటర్ పారిభాషిక పదాలకు తెలుగు సమానార్థకాలను సూచించే నిఘంటువును కూడా రూపొందించారు. సృష్టి, సంహిత అనే యూనికోడ్ ఖతులను తయారుచేశారు. వర్డ్‌ప్రెస్, లాండ్ పాడ్‌లను తెలుగుచేయడానికి కృషిచేస్తున్నారు. లినక్స్‌ను అభివృద్ధి చేసి తెలుగు ఓయస్‌ను రూపొందించడం, అన్ని అప్లికేషన్స్‌లో తెలుగు ఇంటర్‌ఫేస్‌ను అందుబాటులో ఉంచారు. తెలుగు లిప్యంతీకరణ సాధనాలను తయారు చేశారు. తెలుగు ఓ కె ఆర్ (ఆప్టికల్ కారెక్టర్ రికగ్నిషన్)ను రూపొందించడం కోసం కృషి చేస్తున్నారు. 'బంతి' పేరిట ఇప్పటికే ఈ ప్రాజెక్టు మొదలైంది. పీసీక్వెస్ట్ లినక్స్ తెలుగు వెర్షన్‌ను తయారుచేశారు. తెలుగు కంప్యూటింగ్‌పై ఆసక్తి పెంచుకొని తెలుగుకు విస్తృతిని, శాశ్వతత్వాన్ని కల్పించే దిశగా సాగుతున్న కొన్ని కార్యక్రమాలివి.

ప్రజానీకంలో ముప్పైశాతానికి తమభాష చదవడం, రాయడం రాకపోతే ఆ భాషకు చేటుకాలం దాపురించినట్లేనని యునెస్కో హెచ్చరిస్తోంది. మన మురిపాల తెలుగుకు అటువంటి దురవస్థ కలగకుండా చేయాల్సింది ఎంతో ఉంది. ఏ భాషాభివృద్ధికైనా వ్యూహారచన అవసరం. 'కర్ణాటక' లో కన్నడ భాషాభివృద్ధికి విస్తృతాధికారాలతో ప్రత్యేక మంత్రిత్వ శాఖ అవతరించింది. కన్నడ ప్రాధికార సమితికి విస్తార నిధులిచ్చారు. భాషాభివృద్ధి, పాలనభాష అమలు నిమిత్తం తాలూకాస్థాయిద్వారా అంచెలవారీ ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని కొలువు తీర్చారు. ఆ తరహా విశేషమైన చొరవ కొరవడిన కారణంగా తెలుగువెలుగులు వెలవెలబోతున్నాయి. ఆధికార భాషా వారోత్సవాలు, అధికారభాషపై చర్చావేదికలు లాంటి కార్యక్రమాల్లో చిత్తశుద్ధి లోపించడం, తెలుగు బోధకులపట్ల చూపించే చిన్నచూపు, పాఠశాలల్లో తరగతుల కాలక్రమ పట్టికలో తెలుగు బోధనకు కేటాయించే గంటల్లో కోతలు వలన అటు సమాజంలోనూ, ఇటు పాఠశాలల్లోనూ, ప్రజల్లోనూ, విద్యార్థులలోనూ మాతృభాష పట్ల నిరాసక్తత నెలకొంటోంది.

అమ్మ భాషను సక్రమంగా నేర్చుకోంటే ఎన్ని భాషలైనా సులువుగా అలవడతాయని, మాతృభాషాజ్ఞానం లేకపోతే ఏ సబ్బెక్టు/విషయం సరిగా బోధపడదనీ భాషాశాస్త్రవేత్తలు ఋజువు చేసిన విషయం. పచ్చని చెట్టంటూ ఉంటే కదా చిలకలు వచ్చివాలేది అమ్మభాష కూడా అంతే. జ్ఞానసముపార్జనకు, అవసరమైన ఆలోచనకు ఆది అదే. కనుక తెలుగు బోధకులు బోధనలో కొత్త పంథాను అనుసరిస్తూ విద్యార్థులను ఆకట్టుకోవాలి. 'చేసి చూపడం' ప్రక్రియకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. అమ్మఒడిలో జోలపాటతో మొదలయ్యే భాషా బోధన శిశువు పెరిగే కొద్దీ జోలపాటస్థాయిని దాటి ఎన్నో తీరుల్లో సాగుతుంది. జాతికి శ్వాస భాష. ఏ భాషకైనా జనం నోళ్లలో

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

నానే జాతీయాలు, పొడుపు కథలు, సామెతలు, గేయాలు ఆయువుపట్టు. ఇవే భాషకు ప్రాణం, ఆధారం. తరగతి గదిలో ఉపాధ్యాయుడు కేవలం భాషను రాయగలిగే, మాట్లాడగలిగే విద్యార్థులను మాత్రమే కాక ఏ సందర్భానికైనా అతికినట్లు సరిపడే అందమైన భాషను మాట్లాడే విద్యార్థులను తయారుచేయాలి. పిల్లల్లో చురుకుదనం, వివేచనాశక్తి పెంచే విధంగా భాషాబోధన ఉంటే వారికి సాహిత్యంపై చక్కని అభిరుచి ఏర్పడుతుంది.

నేటి బాలల్ రేపటిపౌరులు కనుక మాతృభాషా పునాదిని తెలుగుబోధకులు గట్టిగా, సృజనాత్మకంగా వేయాలి. భాష పట్ల ప్రేమను, మమకారాన్ని పెంపొందించేయాలి. పిల్లలు ఏ మాధ్యమంలో చదువుతున్నా ఇంట్లోనూ, బంధుమిత్రులతోనూ చక్కని తెలుగులో మాట్లాడమని అమ్మానాన్నలు ప్రోత్సహించాలి. మన భాషాసంస్కృతుల గురించి వారి స్థాయిలో మన మాటల్లో యథాలాపంగా చెబుతుండాలి. బాలగేయాలు, కథలు, సామెతలను సందర్భానుసారంగా చెబుతూ ఆసక్తిని పెంచాలి. ఇంట్లోతాను మాట్లాడే యాసతో కూడిన భాషతోనే పూర్వ ప్రాథమిక స్థాయి విద్యనందించాలి. ఆమెరకు పఠనాంశాలను స్థానిక జిల్లా అధికారులు, భాషావేత్తలు రూపొందించి ముద్రించేలా మార్గదర్శకాలు రూపొందించాలి. దీనివల్ల విద్యార్థికి మాండలిక అసమానతలు, భేదాలు, మానావమానాల ప్రసక్తి లేకుండా చదివే చదువు పట్ల విశ్వాసం, తృప్తి కలుగుతాయి.

తెలుగు మాధ్యమంలో చదివినవారిని ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వం గుర్తించి ఉపాధి అవకాశాలను కల్పించాలి. ప్రాంతీయభాషా పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులైతే తప్ప పదేన్నతి పొందలేరన్న నిబంధన అఖిలభారత సర్వీసుల్లోని అధికారులకున్నట్లే ప్రజలతో నిత్యం సంబంధ బాంధవ్యాలు కలిగివుండే అన్ని వృత్తుల వారూ ఉన్నత విద్యాస్థాయిలో తెలుగును చదివే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి.

ముగింపు: ప్రతి రంగంలోనూ వ్యావహారిక పదకోశాలు, సాంకేతిక పదకోశాలు, నిఘంటువులు, తులనాత్మక పదకోశాలు రూపొందించాలి. అధికారభాషా సంఘం, రాష్ట్ర సాంస్కృతిక శాఖలు క్రియాశీలమవ్వాలి. ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు, తీర్మానాలు, నిర్ణయాలు తెలుగులోనే వెలువడేలా ఒత్తిడి తీసుకురావాలి.

తెలుగులో పరిశోధనలను, ప్రచురణలను లలితకళలను ప్రోత్సహించేందుకు పరిషత్తులు ప్రాచ్యకళాశాలలను ప్రోత్సహించాలి. సంస్కృతీ సంప్రదాయాల ప్రచారానికి సంచార

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

విభాగాన్ని ఏర్పాటు చెయ్యాలి. తెలుగు బోధకులకు పదోన్నతులు లాంటి ప్రోత్సాహకాలను కల్పించాలి. భాషోద్యమాలు గ్రామస్థాయికి వెళ్ళి సదస్సులలో గోష్ఠుల్లో పల్లెప్రజలకు ప్రాధాన్యతనివ్వాలి. వారి అభిప్రాయాలను తెలుసుకోవాలి. తెలుగును ఎందుకు చదువుకోవాలి? తెలుగు గొప్పతనమేమిటి? అనే ప్రశ్నలకు తడముకోకుండా సమాధానమీయగలిగే విధంగా భాషావ్యవహారాలు భాషాభిమానులు తోణికిసలాడాలి. స్వచ్ఛంద సంస్థలు, ప్రభుత్వ యంత్రాంగాలు, పత్రికలు, ప్రసారమాధ్యమాలు వ్యక్తుల సమన్వయంతో ప్రణాళికాబద్ధంగా తెలుగుకోసం కృషి జరిగే వాతావరణాన్ని సృష్టించాలి. మొత్తం మీద కుటుంబం, సమాజం, సాంస్కృతిక, విద్య, వ్యవహారాలు, ప్రభుత్వమనే ఆరు కోణాల నుంచి నిర్మాణాత్మక కృషి జరిగితేనే తెలుగుభాషా పరిరక్షణ సాధ్యమవుతుంది. తెలుగు కలకాలం మనుగడ సాగించడానికి మంచి ప్రణాళికతో పాటు సాంకేతికత యొక్క తోడ్పాటు ఎంతో అవసరం.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. విద్యాపారిభాషిక పదకోశము, Dr.I.V. Radha Krishna Murthy, Dr.Y.G. Padmavathi, 2005, Neelkamal Publications Pvt.Ltd, Hyderabad.
2. వ్యాసవల్లరి, ఎన్.ఎస్.రాజు, 2016, శ్రీసత్య ప్రచురణలు, హైదరాబాద్.
3. ఆధునిక తెలుగు భాషా శాస్త్ర విజ్ఞానం, ఆచార్య నేతి అనంతరామశాస్త్రి, ఓరియంట్ లాంజున్.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

జాలంలో జాలువారిన జాబిల్లి వెన్నెలలు - అంతర్జాల తెలుగు పత్రికలు

డా. బి. సుబ్బలక్ష్మి

తెలుగు అధ్యాపకురాలు

ప్రభుత్వ (స్వయం ప్రతిపత్తి) కళాశాల, రాజమహేంద్రవరం. 9550699847

ఆధునిక కాలంలో సాంకేతిక విప్లవం సమాజంలోని అనేక రంగాలను ప్రభావితం చేసినట్లే, తెలుగు పత్రికా రంగంలో కూడా పెను మార్పులకు కారణమైంది. ఒకప్పుడు కాగితంపై ముద్రించిన పత్రికలకే పరిమితమైన తెలుగు సాహిత్యం, వార్తలు ఇప్పుడు అంతర్జాలం ద్వారా కోట్లాది మంది పాఠకులకు చేరువయ్యాయి. ఈ పరిణామం తెలుగు పత్రికా రంగానికి ఒక కొత్త శకానికి నాంది పలికింది.

ముద్రిత పత్రికల నుండి వెబ్ పత్రికల వైపు: ఒకప్పుడు వార్తలు, కథలు, వ్యాసాల కోసం వార్తాపత్రికలు, మాసపత్రికల కోసం ఎదురుచూసేవారు. ఇవి కేవలం ముద్రణా కేంద్రాల పరిధిలో మాత్రమే లభ్యమయ్యేవి. కానీ, ఇంటర్నెట్ విస్తరించిన తర్వాత, ప్రపంచంలోని ఏ మూల ఉన్నా కేవలం ఒక్క క్లిక్ తో మనకు కావాల్సిన సమాచారం అందుబాటులోకి వచ్చింది. ఈ సౌలభ్యం తెలుగు పత్రికలనూ వెబ్ మాగజైన్స్, ఈ-పేపర్ల రూపంలో ఆన్ లైన్ లోకి తీసుకువచ్చింది.

వెబ్ పత్రికల ప్రత్యేకతలు: అంతర్జాలంలోని తెలుగు పత్రికలు కేవలం ముద్రిత పత్రికల డిజిటల్ ప్రతిరూపాలు మాత్రమే కాదు, వాటికి కొన్ని ప్రత్యేకమైన ప్రయోజనాలు ఉన్నాయి: అమెరికాలోనో, ఆస్ట్రేలియాలోనో ఉన్న తెలుగువారు, భారత దేశంలో ప్రచురితమైన పత్రికలను ఎప్పటికప్పుడు చదువుకునే అవకాశం లభించింది. భౌగోళిక సరిహద్దులు అడ్డుగా నిలవలేదు. ముద్రిత పత్రికల్లో వార్తలు రోజుకోసారి వచ్చేవి, కానీ ఆన్ లైన్ పత్రికలు నిరంతరం వార్తలను అప్ డేట్ చేస్తాయి. దీంతో పాఠకులకు తాజా సమాచారం తక్షణమే అందుబాటులో ఉంటుంది.

ఆన్ లైన్ పత్రికలు కేవలం అక్షరాలకే పరిమితం కాకుండా, వార్తలకు సంబంధించిన వీడియోలు, ఫోటోలు, ఇంటరాక్టివ్ గ్రాఫిక్స్ వంటి బహుళ మాధ్యమాలను అందిస్తాయి. దీనివల్ల సమాచారం మరింత ఆకర్షణీయంగా, సులభంగా అర్థమవుతుంది. చాలా వెబ్ పత్రికలు పాఠకులకు తమ అభిప్రాయాలను కామెంట్స్ రూపంలో తెలియజేసే అవకాశం కల్పించాయి. ఇది

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

రచయితలు, సంపాదకులతో నేరుగా సంభాషించే అవకాశం కల్పించింది. కథలు, కవితలతో పాటు, చాలా వెబ్ పత్రికలు పద ప్రహేళికలు, క్విజ్లు, ఇతర పోటీలను నిర్వహిస్తున్నాయి. ఇవి పాఠకులను చురుగ్గా పాల్గొనేలా ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. విజేతలకు బహుమతులు కూడా ఇస్తున్నారు.

అంతర్జాలంలో తెలుగు పత్రికల రాక వల్ల పాఠకులకు ఎన్నో ప్రయోజనాలు ఉన్నప్పటికీ, కొన్ని సవాళ్లు కూడా ఉన్నాయి. ముద్రిత పత్రికల అమ్మకాలు తగ్గడం, ఆన్‌లైన్లో ఆదాయాన్ని సంపాదించుకోవడం కష్టం కావడం వంటివి ప్రధాన సవాళ్లు. అయినప్పటికీ, వెబ్ పత్రికలు నూతన రచయితలకు, కవులకు తమ రచనలను ప్రపంచానికి చాటిచెప్పడానికి ఒక వేదికగా మారాయి.. ఇన్ని ప్రత్యేకతలతో కూడుకున్న జాలంలో జాలువారిన జాబిల్లి వెన్నెలలు అంతర్జాల తెలుగు పత్రికల గురించి తెలియజేయడమే ఈ వ్యాస ఉద్దేశం.

1.'ఈ మాట' (తెలుగు సాహితీ ద్వైమాస పత్రిక) <http://www.eemaata.com>: సాహిత్యమంటే అభిమానం ఉన్నవారు ప్రవాసం లో ఉన్న తెలుగువారి కోసం, ఒక మంచి సాహిత్య పత్రికను స్వచ్ఛందంగా తీర్చిదిద్దడమే ధ్యేయంగా స్థాపించిన పత్రిక "ఈమాట". తెలుగు భాషా, సాహిత్యాల వ్యాప్తిలో గొప్ప కృషి చేసిన అంతర్జాల పత్రికగా 'ఈ మాట'ను చెప్పుకోవాలి.

2. పొద్దు - - www.poddu.net: అంతర్జాలంలో పొడిచిన 'పొద్దు' అనే పత్రిక కూడా పాఠకుల మనసుల్లో తనదైన ముద్ర వేసింది. ఎందరో ప్రముఖ రచయితలూ, బ్లాగర్లూ ఈ పత్రిక ద్వారా పాఠకుల ముందుకు వస్తుంటారు. 'పొద్దు' ప్రతినెలా నిర్వహించే 'గడి' శీర్షికా, బ్లాగుల సమీక్షా వ్యాసాలూ పాఠకులను బాగా ఆకర్షించాయి. ఉగాది, విజయ దశమి పర్వదినాల సందర్భంగా ఈ పత్రిక నిర్వహించిన చక్కటి ప్రయోగం 'భువన విజయం'. త్రివిక్రమ, స్వాతి, చదువరి, రానారే, సిముర్గ్, రాజేందర్ ఈ పత్రిక సంపాదకులు.

3. పుస్తకం.నెట్: పొద్దు నిర్వహిస్తున్న మరో పత్రిక, పుస్తకం.నెట్.ఇది ప్రపంచ సాహిత్యంపై పుస్తకప్రియులు వ్యాఖ్యానాన్ని తెలుగు, ఆంగ్ల భాషల్లో అందించే అంతర్జాలపత్రిక. పుస్తకాలపై సమీక్ష, విమర్శ, పరిచయ వ్యాసాలే కాక రచయితలతో ఇష్టాగోష్టి, ప్రచురణకర్తలతో, పుస్తక విక్రేతలతో మాటా-మంతి, పుస్తక ప్రియత్వాన్ని చాటి చెప్పే వ్యాసాలన్నీ ఇక్కడ చోటు చేసుకుంటాయి. గొప్ప రచయితలైనా, మామూలు పాఠకులైనా అందరూ ఒకే వేదికపై తాము చదివిన పుస్తకాలపై తమ అభిప్రాయాలు పంచుకోగలగడం పుస్తకం.నెట్ ప్రత్యేకత అని చెప్ప వచ్చేమో. పుస్తకం.నెట్ ముఖ్యోద్దేశ్యం పాఠకులు తమ మాటల్లో తాము చదివిన పుస్తకాల గురించి అందరితో పంచుకోవడం. పుస్తకాలను ఇష్టంగా చదువుకోవడమనేదే ఇక్కడ ప్రాథమిక అర్థత. పుస్తకం.నెట్లో

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

రాసేవాళ్ళల్లో వృత్తిరీత్యా ఇంజనీర్లు, డాక్టర్లు, రచయితలు ఉన్నా వారంతా ముందుగా పుస్తకాభిమానులు.

4. 'సిలికానాంధ్ర' వారి సుజనరంజని - <http://www.Siliconandhra.org/nextgen/sujanaranjani/>:

కాలిఫోర్నియాలోని "సిలికానాంధ్ర" అనే ఈ తెలుగు సంస్థ పేరు చెప్పగానే అమెరికా లో తెలుగు భాష మీద. భారతీయ సంస్కృతి సంప్రదాయాల మీద అభిమాన మున్న ప్రతి వ్యక్తి అనుకునే ఒకే ఒక మాట " ఇలాంటిది మా ఊర్లో కూడ ఒకటి వుంటే బావుండు". ఈ సంస్థ ప్రతి సంవత్సరము తమ సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలను ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకంగా నిర్వహిస్తుంది. ఇలాంటి తెలుగు సాంస్కృతిక సంస్థ అయిన 'సిలికానాంధ్ర' కూడా 'సుజన రంజని' అనే పత్రికను నడుపుతోంది.

మృత్యుంజయుడు, తల్లాప్రగడ రావు, ప్రఖ్య వంశీ కృష్ణ, తమిరిశ జానకి, ఆనంద్, చెన్నయ్యలు నిర్వహించే ఈ పత్రిక ప్రాచీన సాహితీ విశేషాలు, జానపద కళలు, ప్రముఖ కళాకారుల పరిచయాలు వంటి అంశాలన్నిటినీ అందిస్తున్నది. 'పద్యం హృద్యం' శీర్షిక ద్వారా పాఠకుల్లో పద్య రచనపై అభిరుచిని పెంపొందించటం మరో ప్రత్యేకత. వీటన్నింటితో బాటు ఆడియో, వీడియో లను కూడా పొందు పరచటంతో పాఠకులను విశేషంగా ఆకట్టుకుంటోంది. 5.

5. 'కౌముది' (తెలుగు మాస పత్రిక) www.koumudi.net:

భూగోళానికి ఇవతలివైపున అమెరికా దేశంలోని కాలిఫోర్నియా రాష్ట్రంలోని ఒక చిన్న నగరంలో నివసిస్తూ, ఒక పూర్తిస్థాయి తెలుగు పత్రికను నడపడం అనేది చెప్పుకోదగ్గ విశేషమే. ప్రతినెలా దాదాపు 35 శీర్షికలతో, 150 పేజీల పత్రికను క్రమం తప్పకుండా తీసుకురావడం అభినందించదగ్గ విషయం. ప్రస్తుతం ఇంటర్నెట్ కే పరిమితమయిన ఈ పత్రిక అత్యంత ఉత్తమమయిన సాహితీవిలువలు కల రచనలని ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న తెలుగువారందరికీ అంది స్తున్నది. ఆ విశిష్ట పత్రిక పేరు కౌముది.

సాహితీ ప్రపంచంలో ఒక ప్రత్యేక స్థానాన్ని సంపాదించుకొని పండు వెన్నెలలను కురిపిస్తున్న తెలుగు ప్రజల పత్రిక కౌముది. ఈ విశిష్ట పత్రిక స్థాపకుడు, నిర్వాహకుడు, సంపాదకుడూ కిరణ్ ప్రభ (శ్రీ పాతూరి ప్రభాకరరావు) గారు. ఈయన ఒకవైపు అమెరికన్ కంపెనీలో బాధ్యతాయుతమైన మేనేజిమెంట్ పొజిషన్ లో పనిచేస్తూ తీరిక సమయాల్లో ఇలాంటి సాహితీ సేవ చేయడమన్నది చాలా అభినందించదగ్గ విషయం.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న తెలుగు వారికి మంచి సాహిత్యాన్ని అందించాలని అలాగే ఆంధ్రదేశంలో వస్తున్న ప్రింట్ పత్రికల ఫార్మాట్ లో అందించి పాఠకులకి మంచి అనుభూతుల్ని

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కల్గింపజేసే ఉద్దేశంతో ఈ పత్రిక ప్రారంభించబడింది. ఆలోచన, హృదయ స్పందన, విశ్లేషణ, సరికొత్తకోణాల ప్రేరణ, వినోదం, నవ్వుల విందు భోజనం కొమ్మది.

5. 'భూమిక' (స్త్రీవాద సాహితీ పత్రిక)www.bhumika.org: కొండవీటి సత్యవతి నిర్వహణలోని 'భూమిక', దక్షిణ భారత దేశంలోనే తొలి అంతర్జాల స్త్రీవాద పత్రికసాహిత్యంతో బాటు సామాజిక స్త్రీవాద, రాజకీయ సమస్యలను కూడా సమర్థవంతంగా విశ్లేషించే రచనలను 'భూమిక' అందిస్తోంది. సమస్యల్లో ఉన్న స్త్రీలకు ప్రత్యక్ష సహాయాన్ని అందించే లక్ష్యంతో 'భూమిక' నిర్వహిస్తున్న హెల్ప్ లైను మహిళల నుండి మంచి స్పందన లభిస్తోంది.

6. 'ప్రాణహిత' www.pranahita.org: ప్రారంభమైన ఏడాది కాలంలోనే అత్యధిక సంఖ్యలో అభిమానులను సంపాదించుకున్న అంతర్జాల పత్రిక 'ప్రాణహిత'. నారాయణ స్వామి, మమత, హిమ బిందు, జయప్రకాశ్, చైతన్య, జి.ఎస్.రాం మోహన్ లు ఈ పత్రికను నిర్వహిస్తున్నారు. విభిన్న కంఠాల సమ్మేళనమై వినబడే ప్రజాస్వామిక సాహిత్యానికి క్రియాశీల వేదికగా నిలవాలన్నది ఈ పత్రిక లక్ష్యం. మమత, ఎస్.వేణు గోపాల్లు అందిస్తున్న ధారావాహిక అనువాదాల తో బాటు, ప్రసిద్ధ రచయితల సాహిత్యాన్ని కూడా ప్రచురిస్తున్నారు. చక్కటి వర్ణచిత్రాలనూ, వీడియోలనూ కూడా 'ప్రాణహిత' అందిస్తోంది.

7. 'ప్రజాకళ' (వార పత్రిక)www.prajakala.org: ప్రత్యామ్నాయ ప్రజాస్వామిక సాహిత్యాన్ని విస్తృతంగా ప్రచారం చేసే లక్ష్యంతో హిమబిందు, చైతన్య, సాజీగోపాల్ అనే వారు నిర్వహిస్తున్న పత్రిక 'ప్రజాకళ'. ఇందులో కవిత్వం, కథ, నవల, విమర్శ లాంటి ప్రక్రియ లన్నింటినీ పరిచయం చేస్తున్నారు. ఈ పత్రిక రాజకీయాలు, సామాజిక శాస్త్రాలు, మానవ హక్కులు, పైన్స్ లాంటి రంగాలన్నింటి మీదా కూడా విశ్లేషణాత్మక వ్యాసాలను అందిస్తోంది. వివిధ పత్రికల నుంచి ఈ వ్యాసాలను సేకరించి ప్రచురిస్తున్నారు.

8. మాలిక<http://magazine.maalika.org/>: "సంక్రాంతి, ఉగాది, శ్రావణ పౌర్ణమి, దీపావళి సందర్భంగా వెలువడే త్రైమాసిక పత్రిక ఇది. జ్యోతి వలబోజు, బెడదకోట సుజాత, కొటిల్వ, కుమార్ ఎస్ మరియు కల్లూరి శైల బాల అనే వాళ్ళు ఈ పత్రిక నిర్వాహకులుగా ఉన్నారు. ఈ పత్రికలో అవీ, ఇవీ (కలగూరగంప, ప్రవాసమాలిక యాత్రామాలిక), ఆధ్యాత్మికం, నాణానికి మరో వైపు, పరిచయాలు ప్రహేళికలు, మాలికకు ప్రత్యేకం. వైజ్ఞానికం, సంపాదకీయం, సాంఘికం, సాహిత్యం (కథలు, కవిత, పుస్తక సమీక్ష, వ్యాసాలు, సనాతన సాహిత్యం, సమకాలీన సాహిత్యం), హాస్యం అనే విభాగాలున్నాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

9. విహంగ(vihanga.com): "విహంగ" తొలి తెలుగు మహిళా వెబ్ పత్రిక.అంతర్జాలంలో మహిళల కోసం ఒక్క వెబ్ పత్రిక కూడా లేకపోవడమే ఈ ప్రయత్నానికి కారణం. ఉన్న ఒకటి. అలా పత్రికలు కూడా ప్రింట్ మీడియా నుంచి వెబ్ కి తరలించబడ్డవే. అయినా స్త్రీల సాహిత్య పరిమాణం కొరతగానే ఉన్నందు వల్ల ఇంకా విరివిగా స్త్రీల సాహిత్యం, పత్రికలు అంతర్జాలంలో కాలు మోపాలని ఈ పత్రికా నిర్వాహకుల ప్రగాఢ వాంఛ. పలు సాహిత్య కార్యక్రమా లను నిర్వహిస్తూ వస్తున్న 'మనోజ్ఞ సాంస్కృతిక సాహిత్య అకాడమీ' సంస్థ ఆధ్వర్యంలో తెలుగు మహిళల భావోద్వేగాలకు వేదికగా "విహంగ" ని తొలి తెలుగు వెబ్ పత్రికగా 11-1-2011న అంతర్జాలపు వినువీధుల్లో సగర్వంగా ఎగరేయడమైంది.'విహంగ' వ్యక్తి స్వేచ్ఛను, అక్షర స్వేచ్ఛను గౌరవిస్తుంది. విశాల భావాల పట్ల ఆదరణ చూపుతుంది. వైజ్ఞానిక, మనోవికాసానికి స్వాగతం పలుకుతుంది. కళాత్మకమైన, భావనాత్మకమైన సంవేదనల్ని తమ సంఘర్షణల్ని అక్షర రూపంలో ప్రకటించే సృజనకారులని ఆహ్వానిస్తుంది. అరమరికలు లేని స్నేహ హస్తాన్ని అందిస్తుంది.

10. నిఘంటు శోధన అనే ప్రత్యేకమైన విభాగంలో 16 తెలుగు భాషా నిఘంటువులు నిక్షిప్తం చేశారు. మొత్తం 71 నిఘంటువులు స్థాయికి తీసుకెళ్లే ప్రయత్నానికి తానా సంస్థ సహకారాన్ని అందిస్తున్నది. తానా వారి సహకారంతో రూపుదిద్దుకున్న ఆంధ్ర భారతి తెలుగు నిఘంటువులో ఉన్న శోధనలో మనం తెలుగు లేదా ఆంగ్ల పదాన్ని ఇచ్చినపుడు వెంటనే 16 నిఘంటువులను వెతికి క్షణాల్లో అర్థాలను మన ముందుంచుతుంది. శోధనలో మనం నేరుగా తెలుగులో (పోనెటిక్ కూడా టైప్ చేయవచ్చు. మనం అక్షరాలను టైప్ చేస్తుండగానే గూగుల్ మాదిరిగా దానికి సంబంధించిన పదాలను చూపిస్తుంది. తొందరలో మరిన్ని నిఘంటువులను జతచేయ బోతున్నారు.

11. ఆవకాయ.కామ్: ఒక చిన్ని చినుకు, నీటి పాయగా, వాగుగా, నదిగా మారి పారినట్టు- ఒక ఆలోచన రూపుదిద్దుకుంది. అదే ఆవకాయ.కామ్. "ఒక్కొక్క వ్యక్తి సమస్త శక్తి ధారవోసి కృషి చెయ్యాలి" అన్నట్టి రచయితలు, పాఠకులు, అభిమానులు ...ప్రతి ఒక్కరూ ఆశీర్వాదమైన తోడ్పాటుతో ఒక్కొక్క అడుగు ముందుకు వేస్తూ వస్తోంది. వ్యక్తిగత ప్రతిభకు పెద్దపీట వేయడం ఆవకాయ.కామ్ ముఖ్యోద్దేశం. ప్రతిభను హర్షించే పాఠకులకు సరైన వేదికను సమకూర్చడమే లక్ష్యం.

ఇవే కాకుండా ఇంకను వనితామాలిక, తూలిక ,రచన ,ఇంటింటి మాసపత్రిక ,మాగంటి తెలుగుదనం డాట్ కో డాట్ ఇన్, ఆన్లైన్ మ్యాగజైన్, మా తెలుగు డాట్ కం, తెలుగు నుడి ,తెలుగు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

విజయం, తెలుగు పత్రికలు, తెలుగు వన్ డాట్ కాం ,తెలుగు నాడీ ,తెలుగు భాషా సాహిత్యాలు, వంటి ఎన్నో ఆన్లైన్ పత్రికలో కూడా అందుబాటులో ఉన్నాయి.

మొత్తం మీద అంతర్జాలం తెలుగు పత్రికా రంగానికి కొత్త ఊపిరినిచ్చిందని, తెలుగు సాహిత్యాన్ని, వార్తలను ప్రపంచంలోని ప్రతి తెలుగువారికి చేరువ చేసిందని చెప్పవచ్చు. ఇది కేవలం సమాచార మాధ్యమం మాత్రమే కాకుండా, తెలుగు సంస్కృతిని, భాషను నిలబెట్టడానికి ఒక శక్తివంతమైన సాధనంగా మారింది.

ఉపయుక్త గ్రంథ సూచి

- 1 'ఈ మాట' (తెలుగు సాహితీ ద్వైమాస పత్రిక) <http://www.eemaata.com>
2. 'ప్రాణహిత' www.pranahita.org:
3. ఆవకాయ.కామ్
4. మాలిక<http://magazine.maalika.org/>:
5. 'ప్రజాకళ' (వార పత్రిక)www.prajakala.org:
6. 'భూమిక' (స్త్రీవాద సాహితీ పత్రిక)www.bhumika.org:

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

గ్రామీణ స్థాయి సాహిత్యంలో సాంకేతికత ప్రాముఖ్యత - లాభాలు, నష్టాలు

వి. వరాల బాబు

పరిశోధక విద్యార్థి

మద్రాసు యూనివర్సిటీ, సెల్ 9948898639,

ఇమెయిల్ v.varalababu@ gmail.com

వ్యాస సంగ్రహం: నేటి ఆధునిక కాలంలో సాంకేతికత ప్రభావం వలన సాహిత్యం 'హార్డ్ వేర్' నుండి 'సాఫ్ట్ వేర్' కు చేరింది. ఈనాడు ఎంతోమంది రచయితలు, సాహిత్యాభిమానులు, ఔత్సాహికులు, ప్రముఖులు తమతమ అభిప్రాయాలను రచనలను బాహ్య ప్రపంచానికి తెలియజేయడానికి అంతర్జాలాన్ని (ఇంటర్నెట్) ను ఉపయోగిస్తున్నారు. దీనికి గల కారణాలు త్వరగా ప్రచారం సులభంగా ఉంటుంది. ఎక్కువగా ఖర్చు లేకపోవడం వలన అంతర్జాల వినియోగం పెరిగింది. పద్యాలు, పాటలు, కథలు, కవితలు సమీక్షలు మొదలైన తెలుగు సాహిత్య ప్రక్రియలకు నేడు అంతర్జాలం వేదికైనది. అదేవిధంగా సాంకేతిక అభివృద్ధి వలన మారుమూల గ్రామీణ ప్రాంత స్థాయి రచయితలకు, సాహిత్య అభిమానులకు కూడా నేడు అంతర్జాలం ద్వారా తమ అభిప్రాయాలు, రచనలను ప్రచురించే అవకాశం కలుగుతుంది. "గ్రామీణ స్థాయి సాహిత్యంలో సాంకేతిక యొక్క ప్రాముఖ్యత- లాభాలు, నష్టాలు" ను తెలియజేయడమే ఈ వ్యాసం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశం.

కీలక పదాలు: సాంకేతికత, సాహిత్యం, డిజిటల్, అంతర్జాలం, రచయితలు, సృజనాత్మకత.

1. ఉపోద్ఘాతం: ప్రపంచీకరణ ప్రభావం వలన సాంకేతికత నేడు అనేక రంగాలలో అభివృద్ధి సాధిస్తున్నది. రోజుకొక నూతన ఆవిష్కరణలతో సమాజంలో స్థితిగతులు మారుతున్నాయి. సాంకేతిక అభివృద్ధి మానవ జీవితాలపైన అనూహ్యమైన ప్రభావాన్ని కలిగిస్తున్నది. అటువంటి వాటిలో ముందు వరుసలో ఉండేది అంతర్జాలం(ఇంటర్నెట్). అంతర్జాల ఆవిష్కరణ తర్వాత మానవుడి జీవితంలో అనేక మార్పులు సంభవిస్తున్నాయి. నేడు ప్రపంచం మానవుడి అరచేతిలో ఉన్నది. బ్యాంకింగ్, విద్య, వైద్యం, ప్రభుత్వ సేవలు, సమాచార వ్యవస్థ, టెలివిజన్ రంగాలలో మార్పులు వచ్చినాయి. ఈ అంతర్జాల సాంకేతిక వ్యవస్థ విస్తరిస్తున్న కొద్ది అది భాష, సాహిత్యం,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సంస్కృతి సాంప్రదాయాలపై కూడా ప్రభావాన్ని చూపించింది. అంతే కాకుండా గ్రామీణ స్థాయి రచయితలు, కవులు, కళాకారులు తమ నైపుణ్యాన్ని ప్రదర్శించడానికి ఈ సాంకేతిక అభివృద్ధి సేడు ఎంతో ప్రయోజనకరముగా ఉన్నది. ఈ సృష్టిలో అన్నింటికీ మంచి చెడు ఉన్నట్లే సాంకేతికత వలన లాభాలు, నష్టాలు కూడా ఉన్నాయి.

2. లాభాలు:

2.1 ప్రచారం సులభం: సాంకేతికత అభివృద్ధి చెందిన నేటి కాలంలో అంతర్జాలం ద్వారా లాప్ టాప్, స్మార్ట్ ఫోన్ వంటి సాంకేతిక వనరుల వినియోగం మారుమూల గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కూడా పెరిగింది. దీని ద్వారా ఆయా ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి రచయితలు, కవులు, కళాకారులు తమ యొక్క ప్రతిభా పాటవాలతో రచనలను, పాటలను, కథలను, నృత్యాలను, తమ అభిప్రాయాలను ప్రపంచవ్యాప్తంగా సులభంగా ప్రచారం చేసుకోవచ్చు. ఇది మారుమూల గ్రామీణ ప్రాంతాల వారికి ఎంతో ఉపయోగకరముగా ఉన్నది.

2.2 గ్రామీణ ప్రజల భాగస్వామ్యం: ఫేస్ బుక్, వాట్సప్, ట్విట్టర్, యూట్యూబ్ వంటి సోషల్ మీడియా వేదికల ద్వారా గ్రామీణ ప్రాంతాల ప్రతిభావంతులు వివిధ రకాల సాహిత్య రంగాలలో తమ నైపుణ్యాన్ని ప్రదర్శించడానికి అదేవిధంగా తమ అభిప్రాయాలను ఒకరితో ఒకరు పంచుకోవడానికి ఈ సాంకేతికత గ్రామీణ ప్రజలను భాగస్వామ్యం చేస్తూ సహాయపడుతుంది.

2.3 అభ్యాసనం సులభం: గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నివసించే అంధులైన విద్యార్థులకు మరియు మౌలిక వసతులు లేని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నివసించే విద్యార్థులకు ఆధునిక విద్యా వనరులు అందుబాటులో లేని ప్రాంతాలలో ఈ సాంకేతిక వనరుల ద్వారా ఆడియో బుక్స్ ఈ-బుక్స్, వీడియో (ఆన్ లైన్) తరగతులు ద్వారా అభ్యసించడం సులభతరం అవుతుంది. తద్వారా విద్యార్థులు తమ యొక్క విద్యా జ్ఞానాన్ని పెంపొందించుకుంటూ తమకు కావలసినటువంటి సమాచారాన్ని ఈ సాంకేతికత వలన అందిపుచ్చుకుంటారు. గ్రామీణ ప్రాంత విద్యార్థులు ఉన్నత స్థాయికి చేరుకోవడానికి సాంకేతికత ఎంతో ప్రయోజనకరముగా ఉంటుంది.

2.4 మౌఖికంగా ఉన్న బాష మరియు సంస్కృతి సంప్రదాయాల పరిరక్షణ: అంతరించిపోతున్న గిరిజన భాషలు సంస్కృతి సంప్రదాయాలు మరియు మౌఖికంగా ఉన్నటువంటి కథలు, పాటలు, నృత్యాలను డిజిటల్ రూపంలో భద్రపరచడానికి ఈ సాంకేతికత ఉపయోగపడుతున్నది. భవిష్యత్ తరాల వారు తెలుసుకోవడానికి సమాచారం ఏ సమయంలోనైనా అంతర్జాలంలో అందుబాటులో ఉంటుంది.

3. నష్టాలు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

3.1 కాపీ రైట్ సమస్యలు: గ్రామీణ ప్రాంత రచయితలు, కవులు, కళాకారులు తమ సాహిత్యాన్ని, సమాచారాన్ని అంతర్జాలంలో ఉంచడం వలన ఇతరులు దానిని సులభంగా కాపీ చేసి అవకాశం ఉంది. ఇది రచయిత యొక్క ప్రతిభను, మనోధైర్యాన్ని దెబ్బతీసే విధంగా ఉంటుంది. తద్వారా వారికి రావలసినటువంటి పేరు ప్రఖ్యాతులు వేరొకరు దొంగిలించినట్లు అవుతుంది.

3.2 ఏకగ్రత కోల్పోవడం: ల్యాప్ టాప్, స్మార్ట్ ఫోన్ ద్వారా ఆన్ లైన్ లో తరగతులు జరిగే సమయంలో వివిధ రకాల నోటిఫికేషన్లు రావడం ద్వారా ఏకగ్రత కోల్పోవడం జరుగుతుంది. పాఠకుల సుదీర్ఘ రచనలకు బదులుగా చిన్న చిన్న కవితలు, కథలు, పాటలకు అలవాటు పడతారు దీని ద్వారా సృజనాత్మకంగా దీర్ఘ రచనలు చేయాలనుకునే వారికి ఈ విధానం ఆటంకంగా మారుతుంది.

3.3 సంస్కృతి సాంప్రదాయాలకు ముప్పు: ఈ సాంకేతికత వలన పూర్వకాలం నుండి గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి సంస్కృతి సాంప్రదాయాలను యువత వదిలి బాహ్యప్రపంచపు ఆచారాలు, అలవాట్లకు, పాశ్చాత్య సంస్కృతులకు యువత యువకులు అలవాటు పడతారు. గ్రామీణ ప్రాంత ప్రజలు తరతరాలుగా మౌఖికంగా ఉన్నటువంటి తమ యొక్క సంస్కృతి, సాంప్రదాయాలు విడిచి పెట్టి ప్రమాదం పొంచి యున్నది.

5. ముగింపు: గ్రామీణ స్థాయి సాహిత్యంపై మరియు మౌఖికంగా ఉన్నటువంటి గిరిజన సాహిత్యంపై సాంకేతిక ప్రభావం చాలా ప్రయోజనకరంగా ఉన్నది. ఒక గొప్ప అవకాశంగా అదేవిధంగా ఒక సవాలుగా మారింది. సరిగా ఉపయోగించుకుంటే గ్రామీణ సాహిత్యంలో మరింత ప్రతిభవంతులైన తమ సృజనాత్మకతను పదును పెడితే సాహిత్యంలో, సమాజంలో శక్తివంతంగా, విస్తృతంగా అభివృద్ధిని చెందుతారు. అదేవిధంగా గిరిజన ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి మౌఖికంగా ఉన్నటువంటి సాహిత్యం, సంస్కృతి సాంప్రదాయాలు బాహ్య ప్రపంచానికి తెలియజేయడం జరుగుతుంది. గ్రామీణ ప్రాంతాల వారికి సాంకేతిక అనేది గొప్ప వరం లాంటిది. అంతర్జాలంలో ఉన్నటువంటి చెడును వదిలి మంచిని స్వీకరించిన వారిని ఉన్నత స్థాయికి తీసుకు వెళుతుంది సాంకేతికత.

6. ఉపయుక్త గ్రంథాలు:

1. అంతర్జాలం సాహిత్య దర్శనం - పుట్ల హేమలత.
2. అంతర్జాలంలో ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్యం- ఎమ్. మంజుశ్రీ.
3. అంతర్జాలంలో తెలుగు భాష తీరు తెన్నులు- ఎమ్.సూర్యకాంతం.
4. తెలుగు సాహిత్య వెబ్ సైట్లు- ఆర్. వేణుమాధవ్.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్య పత్రికలు

నూనావతు పార్వతి

తెలుగు అధ్యాపకురాలు & తెలుగు శాఖాధిపతి,

తెలంగాణ సాంఘిక సంక్షేమ గురుకుల మహిళా డిగ్రీ కళాశాల, సంగారెడ్డి,

చరవాణి: 9550110873

మెయిల్: nunavathuparvathi@gmail.com

స్థూల పరిచయం: వెయ్యిళ్ల చరిత్ర కలిగినటువంటి తెలుగు సాహిత్యం గత మూడు శతాబ్దాలుగా అనేక మార్పులకు లోనవుతూ తనదైన ముద్రను వేసుకుంటూ ప్రపంచాన్ని ఏకం చేస్తుంది. మానవ జీవన గమనం మాదిరిగానే భాష కూడా నిత్య నూతనం గలది. మానవుడు తన ఆలోచనలను, అభిప్రాయాలను ఎదుటివారికి తెలిపేందుకు భాష ఉపయోగపడుతుంది. సాహిత్యంలో పత్రిక రచన కూడా ముఖ్యమైన భాగం. అటు భాషకు, ఇటు సాహిత్యానికి, ఆధునిక భాష ప్రయోగానికి పత్రిక రచన ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుంది.

సాహితీ పత్రికలలో భాషా పరిణామ క్రమాన్ని నాలుగు దశలుగా చెప్పవచ్చు.

మొదటి దశ: ఆవిర్భావ దశ వృత్తాంతి పత్రిక (1838) నుండి దేశాభిమాని పత్రిక (1900) వరకు మొదటి దశగా చెప్పవచ్చు.

రెండవ దశ: కృష్ణా పత్రిక (1902) నుండి ఆంధ్రజ్యోతి పత్రిక (1960) వరకు రెండవ దశగాను చెప్పవచ్చు.

మూడవ దశ: ఈనాడు (1974) నుండి వార్త (1996) వరకు మూడవ దశ గాను చెప్పవచ్చు.

నాలుగవ దశ: పత్రికలకు టెలివిజన్, న్యూస్ ఛానల్, కంప్యూటర్ యుగం తర్వాత నుండి నాలుగో దశ అని చెప్పవచ్చు.

నాలుగవ దశలో భాష ఎలక్ట్రానిక్ మాధ్యమాల ప్రభావంతో ప్రసార మాధ్యమాల భాషగా విస్తృత రూపం సంతరించుకుంది. ప్రస్తుత కాలంలో తెలుగు భాషను, తెలుగు సాహిత్యాన్ని

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కాపాడటంలోనూ, వృద్ధి చేయడంలోనూ అంతర్జాలం కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నది. ప్రపంచంలో ఏ మూల నుంచైనా నడపగలిగే స్థాయికి పత్రికలు ఎదిగాయి. ప్రజల అవసరాలు, వినియోగం, సౌలభ్యం వంటి అంశాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని భాష మార్పు చెందుతూ ఉంది. అంతర్జాలం ప్రభావం కారణంగా ప్రతి మనిషి జీవితంలో స్మార్ట్ఫోన్ అనేది 24/7 గా మారింది. ప్రపంచం మొత్తం తన చేతిలో ఇమిడిపోయింది అనే భావన కలిగింది. స్మార్ట్ ఫోన్ మరియు అంతర్జాలం కారణంగా సమాచార ప్రసారం ఎంతో వేగవంతమైనది, తేలికైనది. భాష కూడా అంతే వేగంగా మార్పుకు లోనవుతుంది. ప్రజల అవసరాలకు అనుగుణంగా భాషలో మార్పు అనివార్యం అయింది. కొత్త ఆవిష్కరణలు, కొత్త వ్యక్తికరణలకు బాటలు వేస్తున్నాయి. ప్రవాహశీలం కలిగినటువంటి భాష పది కాలాల పాటు జీవించగలుగుతుంది. భాష కూడా ప్రవహిస్తుంది అన్నమాట కేవలం చమత్కారార్థం కాదు. ఒకరి వాక్కు నుంచి మరొకరి మనసులోకి, హృదయంలోకి భాష ప్రవహిస్తుంది. పత్రికల్లో, పుస్తకాల్లో లిఖితమైన అక్షరాలనుంచి రేడియో, టెలివిజన్, సినిమా, ఇంటర్నెట్ వంటి ఎలక్ట్రానిక్ సాధనాల నుంచి ఇంకా అనేక దృశ్య, శ్రావ్య మాధ్యమాల నుంచి మాటగా, పాటగా, పాఠంగా, ప్రసంగంగా, ప్రకటనగా, ఉపన్యాసంగా, ఉపదేశంగా, వివిధ ప్రక్రియల రూపంలో వినబడే, కనబడే భాష శ్రోతల, ప్రేక్షకుల మనసులోకి, హృదయాల్లోకి నేరుగా ప్రవహిస్తుంది. ప్రసరిస్తుంది. అప్పుడే ఆ భాషకి సార్థకం ఏర్పడుతుంది. అని అన్నారు ఓ మహానుభావుడు. అంతర్జాలం వచ్చిన కొత్తలో అంటే 1990వ దశకంలో వెబ్ ని 1.0 గాను, అంటే ఈ తరంలో వార్తలు కేవలం ఇమేజ్ రూపంలోను, పిడిఎఫ్ రూపంలోనూ కనిపించేది. తర్వాత 2000 లో 2.0 అంటే 'రీడ్ అండ్ రైట్' వచ్చింది. 'పేజ్ మేకర్' అనే సాఫ్ట్వేర్ అభివృద్ధి చెందింది.

ఆ తర్వాత కాలంలో వెబ్ 3.0, వెబ్ 4.0, ప్రస్తుతం అన్నిచోట్ల వెబ్ 5.0 వెర్షన్ అందుబాటులో వచ్చింది. యూనికోడ్ అభివృద్ధి చెందిన తర్వాత అంతర్జాలంలో తెలుగు భాష వెలుగు వెలుగుతోంది. దీని వెనక అనేకమంది సాంకేతిక నిపుణుల కృషి ఉంది. ప్రస్తుతం అంతర్జాలంలో తెలుగును వ్యాపింప చేయాలనే ఉద్దేశంతో అనేక తెలుగు సంఘాలు, పత్రికలు ఎంతో కృషి చేస్తున్నాయి. ఈ - పత్రికల ద్వారా తెలుగు సాహిత్యం అంతర్జాలంలో విస్తరించడం మొదలైంది. రోజు వాడే సాంకేతిక పదాలకు ఒక ప్రామాణికత ఏర్పడింది. కంప్యూటర్లలో తెలుగు లిపి ఏర్పడింది. వీటితో పాటు వేల సంఖ్యలో తెలుగు బ్లాగులు కూడా విజయవంతంగా నడుస్తున్నాయి. నిన్న మొన్నటి వరకు తెలుగు భాష సాహిత్యం కేవలం తెలుగు రాష్ట్రాలకి పరిమితమైంది. అంతర్జాలం కారణంగా మన తెలుగు భాష సాహిత్యం, సంస్కృతి, సంప్రదాయాలు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ప్రపంచ దేశాలకి వ్యాప్తి చెందడం జరిగింది. స్వదేశంలో తెలుగు పత్రికలకి ఆదరణ తగ్గిపోతున్న రోజుల్లో ప్రవాస ఆంధ్రులు తమ మాతృభాష పట్ల ఉన్న మమకారానికి గుర్తుగా అంతర్జాలంలో తెలుగు పత్రికల్ని ప్రపంచానికి పరిచయం చేశారు. అంతర్జాలంలో సాహితీ పత్రికలు మొదట్లో సాహిత్యాన్ని మాత్రమే ప్రచురిస్తూ సాహిత్యానికి పెద్ద పీట వేసింది. తర్వాత కాలంలో సాహిత్యంలోని అన్ని ప్రక్రియలు అంతర్జాలంలోకి విస్తరించాయి. కథలు, కవితలు, గల్పికలు, వ్యాసాలు వంటి వివిధ ప్రక్రియలు బాగా విస్తరించాయి.

సాంకేతికత అభివృద్ధి చెందిన తర్వాత 1990వ దశకం నుండి నేటి వరకు అంతర్జాలంలో అనేక సాహితీ పత్రికలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. వాటిలో కొన్ని....

1. ఈ-మాట: 1998 దీపావళి నాడు ఈ పత్రిక మొదటి సంచిక విడుదలైంది. ప్రవాసాంధ్రుల కోసం ఒక సాహిత్య పత్రికను తీసుకురావాలన్న ఉద్దేశంతో ఈ పత్రిక ప్రారంభమైంది. ఈ-మాట పత్రిక ఎటువంటి లాభపేక్ష లేకుండా రాజకీయవాదులకు అతీతంగా, రచయితలకు, పాఠకులకు స్నేహపూరితమైన వాతావరణంలో ఒక ఉమ్మడి వేదికగా మనగలగడమే ఈ మాట లక్ష్యం. ఈ పత్రిక ఇప్పటివరకు ఎటువంటి ఆటంకం లేకుండా ప్రపంచం నలుమూలల నుండి ఉన్న సాహిత్య అభిమానులు అందించే సహకారంతో విజయవంతంగా నడపబడుతుంది.

2. మాతృక: ఇది ప్రగతిశీల మహిళా సంఘం అధికార పత్రికగా అచ్చ తెలుగులో మొదలైనది. ఈ పత్రిక 1991 నుండి త్రైమాసిక, ద్వైమాసిక పత్రికగా వెలబడుతూ మహిళలని చైతన్యవంతులను చేస్తుంది. కొన్ని కారణాల వలన తాత్కాలికంగా ఆగిపోయి తిరిగి 2015 ఫిబ్రవరి 15న ప్రారంభించబడింది. అయితే ఈ పత్రిక అంతర్జాలంలో అమ్మకానికి మాత్రమే దొరుకుతుంది.

3. భూమిక: స్త్రీల మనోభావాలకు ప్రాధాన్యాన్నిస్తూ అచ్చులో వస్తున్న పత్రిక భూమిక 1993 జనవరిలో విడుదలైంది. 2006 నవంబర్ సంచిక నుండి అంతర్జాలంలో యథాతథంగా నడుస్తుంది. కథలు, కవితలు, శీర్షికలు, ముఖాముఖి వంటి విషయాలతో మహిళల కోసం చైతన్యవంతమైన రచనలను అందిస్తూ వస్తుంది. ఈ పత్రిక గుర్తింపు పొందని స్త్రీల చరిత్రలు, సాహిత్యాలను స్వీకరించి ప్రచురించడం సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ పరిస్థితులను విశ్లేషించడం, స్త్రీలు, దళితులు, మైనార్టీలకు సంబంధించి వివక్ష లేని సాహిత్యాన్ని అందించడం తన లక్ష్యమని సంపాదకురాలు సత్యవతి చెప్పుకున్నది. ఈ పత్రికలో 50కి పైగా శీర్షికలు ఉన్నాయి. ఈ పత్రిక

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ద్వారానే మహిళల సమస్యలకి సహాయకరంగా భూమిక హెల్ప్ లైన్ నిర్వహించడం జరుగుతుంది.

4. e- తెలుగు పత్రిక: సిడ్నీలో నివాసం ఉంటున్న ప్రొఫెసర్. బి. భాస్కరరావు సంపాదకత్వంలో 1998 డిసెంబర్లో తొలి సంచిక వెలువడింది. ఇది త్రైమాసిక పత్రిక. డాక్టర్. దుర్వాసుల మూర్తి, డి. చంద్రశేఖర రావు, నిడదవోలు మాలతి, వసుంధర, డాక్టర్. ఆవుల మంజులత, వాసిరెడ్డి నవీన్ సంపాదక వర్గ సభ్యులుగా ఉన్నారు. ఈ పత్రికలో రచనలన్నీ పాత, కొత్త తరాల మిశ్రమంగా కనిపిస్తాయి. తొలిసంచిక నుండి 2003 సెప్టెంబర్ వరకు వచ్చిన సంచికలు మాత్రమే అంతర్జాలంలో కనిపిస్తాయి.

5. భావ వీణ: ఈ పత్రిక 2003వ సంవత్సరంలో ప్రారంభించబడిన తెలుగు మాసపత్రిక. ఈ పత్రిక సంపాదకులు, ప్రచురణకర్త: కోళ్ల శ్రీకృష్ణారావు. కళలు, సాహిత్యం, సాంస్కృతిక భాషాధ్యయన మాస పత్రిక భావాలు. ఈ పత్రికలోని రచనలు తెలుగు భాషను, సంస్కృతిని సంపన్నం చేసే కోణంలో ఉంటాయి. ఐఎస్ఎస్ఎన్ గుర్తింపు పొందిన ఈ పత్రికలో పరిశోధిక విద్యార్థులు, ఆచార్యులు, అధ్యాపకులు, సాహితీ మిత్రుల సద్విమర్శతో కూడిన వ్యాసాలతో ప్రతినెల పాఠకుల ముందుకు వస్తుంది. తెలుగు రాష్ట్రాల్లో అన్ని విశ్వవిద్యాలయాల తెలుగు శాఖలు ఈ పత్రికను పరిశోధన మాసపత్రికగా గుర్తించాయి.

6. సుజన రంజని: కాలిఫోర్నియా ప్రవాస ఆంధ్రుల చేత ప్రారంభించబడిన పత్రిక. ఇది 2004 జనవరి నుండి ప్రచురింపడుతుంది. వారు స్వయంగా తయారు చేసుకున్న సాఫ్ట్వేర్ ని వాడుతున్నారు. ఈ పత్రిక యూనికోడ్ లోనే కాక పిడిఎఫ్ గా కూడా లభిస్తుంది. బొమ్మలు ఎక్కువగా ఉండటంతో ఈ సైట్ మిగతా పత్రికల కంటే నెమ్మదిగా లోడ్ అవుతుంది.

7. ప్రజా కళ: 2006 అక్టోబర్ లో మొదలైంది ఈ పత్రిక. ఈ పత్రిక ద్వారా కథ, నవల, సాహిత్య వ్యాసాలు, సాహిత్య విమర్శ లాంటి రచనలను పరిచయం చేస్తున్నారు. ఈ పత్రిక వర్డ్ ప్రెస్ సాఫ్ట్వేర్ వాడుతున్నది. పిడిఎఫ్ రూపంలో కూడా దొరుకుతుంది. ఈ పత్రిక గురించి సంపాదక వర్గం పాఠకులకు ఇలా వివరించారు. అంతర్జాతీయంగా ఉన్న తెలుగు సాహిత్య అభిమానులకు, ప్రజాస్వామిక వాదులకు తెలుగులోనే సమకాలీన సాహిత్యంతో పాటు కనుమరుగవుతున్న గత సాహిత్యాన్ని కూడా అందజేయడం వలన ఎంతో కొంత మేలు జరుగుతుందని మేము

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

భావిస్తున్నాం. అందువల్ల తెలుగు సాహిత్యానికి ఒక అంతర్జాతీయ వేదిక ఏర్పడాలని ఆ వేదికలు అనేక ప్రజాస్వామ్య ఆకాంక్షలను వ్యక్తం చేసి సాహిత్యం వెల్లివిరియాలని మేము భావిస్తున్నాం. ఈ ఎలక్ట్రానిక్ యుగంలో ఎక్కువ మంది తెలుగు వాళ్ళకు ముఖ్యంగా విదేశాల్లో ఉన్న తెలుగు వాళ్ళకు అతి తేలికగా అందుబాటులో ఉన్న మాధ్యమం ఇంటర్నెట్ ఇవాళ వరల్డ్ వైడ్ వెబ్ ఆధారంగా అనేక భాషలలో సాహిత్యం విస్తారంగా ప్రాచుర్యంలో ఉంది. తెలుగు సాహిత్యాన్ని కూడా వెబ్లో ఉంచడం వల్ల ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న తెలుగు వారందరికీ అతి తొందరగా చేరే అవకాశం ఉంది. అట్ల సమకాలీన తెలుగు సాహిత్యాన్ని వెంట వెంటనే దేశ విదేశాలలో ఉన్న తెలుగు ప్రజలకు చదవడం వీలవుతుంది.

8. మా తెలుగు: లండన్ తెలుగు సంఘం వారు వెలువరిస్తున్న మరో అంతర్జాల మాస పత్రిక మా తెలుగు. 2005వ సంవత్సరంలో ఉగాది రోజున ప్రారంభించబడిన ఈ పత్రిక ప్రతి సంవత్సరం ఉగాది రోజున ఒక ప్రత్యేక సంచికను విడుదల చేస్తుంది. అందులో కథ, కవిత, వ్యాసం ఇంకా సంస్కృతి సంప్రదాయాలకు సంబంధించిన అంశాలు ఉంటాయి. శ్రీమతి మాచర్ల హేమ గారి సంపాదకత్వంలో ఈ పత్రిక వెలువడుతోంది.

9. కదంబం: ఇది 2005 సెప్టెంబర్ 13న ప్రారంభమైంది. సాహితీ వార్తల సమాహారం, కొత్త పుస్తకాలు, పుస్తక ఆవిష్కరణలు వంటి వార్తలు ఇందులో ఉన్నాయి.

10. హంసిని.ఆంధ్రహెడ్జైన్స్.కాం: 2006లో ఆంధ్ర హెడ్జైన్స్ ప్రారంభమైంది. కానీ ఇందులో తెలుగు సాహిత్యానికి స్థానం లేదు. ఇందులో వార్తలు, వినోదం ప్రధానాంశాలుగా ఉన్నాయి. ఈ లోటును పూరిస్తూ ఆంధ్ర హెడ్జైన్స్.కామ్ హంసిని అనే పేరుతో పత్రికను 2010 నవంబర్ 18న అంతర్జాలంలో ప్రవేశపెట్టారు. ఇది తెలుగు సాహిత్యానికి సంబంధించిన పత్రిక. హంసిని పత్రిక సంపాదకులు ఆనందరావు పట్నాయక్.

11. తెలంగాణ టైమ్స్: ఈ పత్రిక 2006 నుండి మొదలైంది. 2008 మార్చి వరకు ఈ పత్రిక నడిచింది. ఇందులోని శీర్షికలు కవితలు, కరపత్రికలు, సమీక్షలు, సంస్కరణలు, వ్యాసాలు, వీడియోలు, పుస్తక సమీక్షలు, తెలంగాణ వెలుగులు, తెలంగాణ చరిత్ర, నివేదికలు ఉన్నాయి. ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు కోసం ఈ పత్రిక రచనల్ని ప్రచురించింది. ప్రస్తుతం ఈ పత్రిక అంతర్జాలంలో అలభ్యం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

12. **తెలంగాణ సోయి:** ఈ పత్రిక 2006న ప్రారంభమైంది. ప్రచురణకర్త నందిని సిద్ధారెడ్డి ఈ పత్రిక గురించి చెబుతూ “రకరకాల భావ వర్గాలకు చెందిన రచయితలు ఒక ఉమ్మడి ఆకాంక్షల ఆధారంగా సమీకృతం కావడం సాధారణ విషయం కాదు. దాని ఫలితంగా వచ్చిన పత్రికే ‘సోయి’ అన్నాడు. తెలంగాణ రచయితల వేదిక అవతరించాక ఆ ప్రాంతపు సాహిత్య రంగంలోని రచయితలు సాహిత్య అభిమానులు కలిసి జాగృతమయ్యే దశలో ఏర్పాటు చేసుకున్న పత్రికే సోయి.” ఈ పత్రికలో తెలంగాణ సమస్యలపై కథలు, కవితలు వ్యాసాలు వచ్చాయి.

13. **ప్రాణహిత:** ఈ పత్రిక 2007 జూలైలో ప్రారంభమైంది. నది ప్రజల జీవన పోరాటానికి చేయూతనిస్తూ ప్రజల ప్రాణాలను నిలుపుతూ ఒక మంచి సమాజాన్ని ఎలా అందిస్తుందో ఒక మంచి భవిష్య కోసం తపనపడే ప్రజల కోరికలను ప్రతిబింబించే తెలుగు సాహిత్యానికి ఒక వేదిక ఉండాలని ఈ వెబ్ పత్రికకు ‘ప్రాణహిత’ అని పేరు పెట్టామని ఈ పత్రిక నిర్వాహకులు ముందుమాటలో చెప్పుకున్నారు. ప్రాణహిత తెలుగు ప్రజల ఆశలకు ఎలా ప్రతిరూపం ఉందో ఈ పత్రిక కూడా ప్రజాస్వామిక ఆకాంక్షలకు సాహిత్య ప్రతిరూపం కావాలని కూడా కోరుకున్నారు. అక్టోబర్ 2010న ప్రాణహిత మూడవ వార్షిక సంచికలో ప్రాణహిత ప్రచురణ ఆగిపోయింది.

14. **కొత్తపల్లి.ఇస్:** 2008 ఏప్రిల్ లో మొదలైంది ఈ పత్రిక. తెలుగు పిల్లలకు సంతోషాన్ని ఇచ్చేందుకుగాను మానవ స్పర్శ ఉన్న కథలని, ఆటపాటలను, విద్యావిజ్ఞాన, వినోదాన్ని పిల్లల స్వీయ దృక్పథంలో బేషరతుగా అందించే ఉద్దేశంతో కొత్తపల్లి మీ ముందు నిలిచింది. తెలుగు భాషామతల్లి పరహస్త గతమైపోయి రాను రాను తెలుగు రాని పిల్లలు ఎక్కువైపోతున్నారు. అలాంటి పిల్లలు, వాళ్ళ తల్లిదండ్రులు కూడా తెలుగులో అన్ని నేర్చుకోవచ్చు. ఇంగ్లీషుని కూడా తెలుగులోనే నేర్చుకోండి అని సగౌరవంగా చెబుదామని కొత్తపల్లి తయారయింది. విజ్ఞానం తెరిచిన పుస్తకంలా ఉండాలని మేధా ఏ ఒక్కరి సొంత ఆస్తి కాదని కంపెనీలకు సమాంతరంగా వాటికి దీటైన సమాచార విజ్ఞాన వ్యవస్థల్ని ఏర్పరచింది. ‘ఓపెన్ సోర్స్ కుటుంబం’ ఆ పునాదులపై నిలబడి వాటి వారసత్వాన్ని సగర్వంగా అందరి తోటి పంచుకునేందుకు వచ్చింది కొత్తపల్లి. తెలుగు నాట పిల్లల సృజనను వారి పరనాసక్తిని ప్రోత్సహిస్తూ వ్యాపారపక్ష లేకుండా పిల్లల కోసమే నిలిచే మరిన్ని కొత్తపల్లెలు తయారయేందుకు సహాయపడటం మా అందరి అభిమతం అని ఈ పత్రిక నిర్వాహకులు కొత్తపల్లికి స్వాగతం అనే శీర్షికలో వివరించారు. ఈ పత్రిక ప్రధాన సంపాదకులు నారాయణ.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

15. జాబిల్లి: 2009 మే నెలలో ఈ పత్రిక మొదటి సంచిక వెలువడింది. ఈ పత్రిక నిర్వహణ సంపాదకులు శివ బండారు. పత్రిక నిర్వాహకులు ఈ పత్రిక గురించి చెప్పు చిన్నతనంలో మామూలు చెప్పగా విన్న కథలే ఈనాటి మన సాహిత్య అభిలాషకి బీజాలు. చిన్నపిల్లల్లో తెలుగుపై ఆసక్తి పెంచడానికి బాలసాహిత్యాన్ని వారికి అందుబాటులో ఉంచాల్సిన బాధ్యత మనదే. ఇప్పటి పిల్లలు కథలకి, ఆటపాటలకి క్రమంగా దూరమవుతున్నారు. చదువులు ఆంగ్ల మాధ్యమంలో సాగుతున్నప్పుడు తెలుగులో బాల సాహిత్యం మరింత అవసరం. కథలు విన్నాక, చదివాక పిల్లలు ఊరుకోరు కొత్త కథలు చెబుతారు. వారు విన్న, కన్న, ఊహించిన వాటిని కథలుగా, వ్యాసాలుగా ప్రాణం పోసుకుని ఇవ్వండి. జాబిల్లిని వాటికి వేదికగా చేసుకుందాం. అంటూ బాలల మానసిక వికాసానికి పెద్దవాళ్ళ తోడ్పడాలని అభిలాషించాడు.

16. విహంగ: తొలి తెలుగు మహిళా వెబ్ పత్రికగా ప్రఖ్యాతి వహించిన విహంగ పత్రిక 2011 నవంబర్ 11వ తారీఖున ప్రారంభించబడింది. 2012లో అంతర్జాలంలో ISSN గుర్తింపు పొందింది. ఈ గుర్తింపు లభించడం వల్ల తెలుగు సాహిత్య పరిశోధకుల వ్యాసాలకు వేదికగా నిలిచింది. తొలి తెలుగు మహిళా వెబ్ పత్రికగా స్థానం సంపాదించుకుంది. విహంగ పత్రిక సంపాదకులు పుట్ల హేమలత. 2015 మే నుండి విహంగ వార పత్రికగా మారింది.ఈ పత్రిక సంపాదక వర్గం, సాహిత్యం, వ్యాసాలు, కథలు, కవితలు, పుస్తక సమీక్షలు, ముఖాముఖి, ధారావాహికలు, చర్చా వేదికలు, పురుషుల కోసం ప్రత్యేకం, కాలమ్స్, సాహిత్య సమావేశాలు, సినిమా సమీక్షలు, యాత్ర సాహిత్యం వంటి అంశాలతో కొనసాగుతుంది.

17. నెచ్చెలి: అంతర్జాతీయ స్థాయిలో స్త్రీలకు సంబంధించిన సాహిత్యాన్ని, అభ్యున్నతిని, పురోగతిని, స్ఫూర్తిదాయకమైన అనేక అంశాలను పరిచయం చేయాలనే ఆలోచనతో వచ్చిన మరో అంతర్జాల మనసపత్రిక నెచ్చెలి. పురుషులు రాసిన స్త్రీలకు సంబంధించిన రచనలకు పెద్దపీట వేయడం జరిగింది. దీని వ్యవస్థాపకులు కే. గీత. ఈ మాస పత్రిక తెలుగు, ఇంగ్లీష్ భాషలో వెలుగుతుంది. కథ, కవిత, ధారావాహిక, నవల, జీవిత చరిత్ర, అనువాద రచనలు, సమీక్షలు, ఆడియో, వీడియో, వ్యాసాలు మొదలైన మరెన్నో అంశాలు కలయికగా నెచ్చెలి కొనసాగడం ఎంతో ఆనందదాయకం.

18. సిరిమల్లె: శ్రీ మధు బుడమ గుంట, శ్రీమతి ఉమా బుడమ గుంట, సంపాదకత్వంలో కాలిఫోర్నియా నుండి వెలువడుతున్న మరో అంతర్జాల సాహిత్య పత్రిక సిరిమల్లె. ఏమాత్రం

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

లాభపేక్ష లేకుండా కేవలం తెలుగు భాషను సాహిత్యాన్ని అందరికీ పరిచయం చేయాలనే ఉద్దేశంతో నడపబడుతున్న మాసపత్రిక ఇది. విలక్షణంగా చాలా విషయాలను అందరికీ అర్థమయ్యే రీతిలో వివరించడం ఈ అంతర్జాల సాహిత్య మాసపత్రిక ముఖ్య ఉద్దేశం. తెలుగువారిలో ప్రసిద్ధులైన వారిని ఆదర్శమూర్తులుగా ప్రపంచానికి పరిచయం చేయడం ఇందులో కనిపిస్తుంది.

19. అచ్చంగా తెలుగు: భావరాజు పద్మిని సంపాదకత్వంలో వెలబడుతున్న మరో అంతర్జాల మాసపత్రిక అచ్చంగా తెలుగు. ఎనిమిది కథలు, నాలుగు ధారావాహికలు మాత్రమే కాకుండా ఆయా ప్రత్యేక రోజుల్లో వచ్చే పండుగ పర్వదినాలను గుర్తు చేసుకుంటూ విలువైన వ్యాసాలకు కూడా ఇందులో చోటు కల్పించారు. అంతేగాక తెలుగు బాల పేరుతో ప్రత్యేక శీర్షికలను కూడా కేటాయించారు.

20. చైతన్య సంకల్ప బలం: వ్యవస్థాపక సంపాదకురాలు శ్రీమతి తీగ వరపు శాంతి గారు వెలువరిస్తున్న మరో అంతర్జాల మాసపత్రిక చైతన్య సంకల్పబలం. కథలు, వ్యాసాలతో పాటు సినీ రంగంలో ప్రసిద్ధులైన వారితో ఇంటర్వ్యూలు కూడా ఈ మాస పత్రికలో మనకు కనిపిస్తాయి. తెలుగు పద్యరత్నాలు పేరుతో కావ్యాలలోని ప్రసిద్ధి చెందిన పద్యాలకు చక్కటి వివరణ కూడా మనకు ఈ మాస పత్రికలో కనిపిస్తాయి.

21. గోదావరి: ఆచార్య కాత్యాయని విద్యుహే గౌరవ సంపాదకులుగా వంగాల సంపత్ రెడ్డి సంపాదకులుగా అంతర్జాలంలో వెలువడుతున్న మరో మాస పత్రిక గోదావరి.

22. వాహిని: విజయ మాధవి గొల్లపూడి సంపాదకురాలుగా వ్యవహరిస్తున్న మరో అంతర్జాల పత్రిక వాహిని. సిద్ధిలో నివసిస్తున్న తెలుగువారు నడుపుతున్న మాసపత్రిక ఇది. ప్రతి నెలలోనూ వచ్చే ఆయా పండుగలు, పర్వదినాలను గుర్తు చేస్తూ వ్యాసాలను ప్రచురించడమే కాకుండా కథకు, కవిత్వానికి పెద్దపీట వేస్తున్న అంతర్జాల మాసపత్రిక ఇది.

23. తెలుగు వన్.కామ్: ఈ పత్రిక వ్యవస్థాపకులు సంపాదకులు కార్టునిస్ట్ మల్లిక్. ఈ వెబ్సైట్లో ఒక ప్రత్యేక పేజీలో స్త్రీలకు సంబంధించిన రకరకాల అంశాలు ప్రత్యేకంగా ప్రచురింపబడుతాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

24. తపస్వి మనోహరం: ఈ పత్రిక 2021లో ప్రారంభమైంది. తెలుగు సాహితీ రంగంలో ఇప్పుడిప్పుడే తొలి అడుగులు వేస్తున్న కొందరు స్నేహితులతో కలిసి ఒక సమూహంగా ఏర్పడి మా రచనలు మరింత తేలికగా పాఠకులకు చేరాలి అన్న అభిలాషతో తపస్వి మనోహరం రూపకల్పన చేయడం జరిగింది.

25. సంచిక: తెలుగు డైనమిక్ వెబ్ పత్రిక సంచిక. ఈ పత్రిక జీవిత చరిత్రలు, తెలుగు వ్యాసాలు, సీరియల్స్, అవి ఇవి, వారపత్రికలు, కవితలు, గళ్ళనుడికట్టు, భక్తి కథలు, సిద్ధాంత గ్రంథాలు, అనువాదాలు, వ్యాసాలు ఫీచర్స్, పుస్తక విశ్లేషణలు, సినిమా రచనలు, పురాణ విజ్ఞాన ప్రహేళికలు, ప్రత్యేక ఇంటర్వ్యూలు, అనువాద కథలు, పుస్తక పరిచయాలు, అనువాదాలు వంటి శీర్షికలతో విజయవంతంగా నిర్వహించబడుతుంది.

26. సహరి: భాష పదికాలాలపాటు నిలవాలి అంటే ఆ భాషలో సాహిత్యం వెలువడుతూనే ఉండాలి. రాసే వాళ్లే కాదు చదివే వాళ్ళు కూడా కావాలి. ఇప్పటి వరకు తెలుగులో ఎన్నో పత్రికలు వెలువడ్డాయి కొన్ని నిలిచాయి, కొన్ని తెరమరుగయ్యాయి. నేటి కాలానుగుణంగా పాఠకులు అంతర్జాలంలో కథలు చదవడానికి సుముఖంగా ఉన్నారు. కానీ కథలు, సీరియల్స్, విద్య, వైద్యం వంటి అనేక రంగాల గురించి మహిళలకు, పిల్లలకు పెద్దలకు చదువుకోవడానికి కావలసిన నాణ్యమైన రచనలు ఒకే చోట దొరికే అవకాశం ఇంతవరకు లేదు. ఆ లోటును భర్తీ చేస్తూ మీ ముందుకు వచ్చింది సహరి డిజిటల్ మ్యాగజైన్. ఇందులో వీక్షితో పాటు మంత్రి కూడా ఉంది. ఇది అంతర్జాలంలో తొలి సమగ్ర వీక్షీ మరియు మంత్రి పత్రిక. ఈ పత్రికా 2020లో ప్రారంభించబడింది.

27. న్యూ ఆవకాయ్.కామ్: సాహిత్యానికి సరైన స్థానాన్ని అందిస్తున్న పత్రికలలో న్యూ ఆవకాయ్.కామ్ ఒకటి.

28. తెలుగు తల్లి.కెనడా.పత్రిక: కెనడా నుంచి వెలువడుతున్న మరో అంతర్జాల సాహిత్య మాస పత్రిక ఇది. కెనడాలో ఉన్న ప్రసిద్ధ ప్రాంతాలను పరిచయం చేస్తూ అక్కడ స్థిరపడిన తెలుగువారు రాసిన రచనలను కూడా ఈ పత్రికలో చూడవచ్చు. సాహిత్యానికి సంబంధించిన కథ, కవిత పోటీలను నిర్వహించి ఉత్తమ సాహిత్యానికి తగిన బహుమతిని అందజేస్తున్నారు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

29. **తెలుగు జ్యోతి:** తెలుగు కళా సమితి ఆధ్వర్యంలో నడిచే మాసపత్రిక తెలుగు జ్యోతి. కథ, కవిత వ్యాసాలతో పాటు తెలుగు వంటలకు సంబంధించిన వివరాలు కూడా ఈ పత్రికలో ప్రచురిస్తారు. ప్రతి సంవత్సరం దీపావళి సందర్భంగా కథ, కవిత, వంటల పోటీలు నిర్వహించి విజేతలకు బహుమతులను అందజేస్తారు. తెలుగు ప్రముఖుల ముఖచిత్రంతో వార్షిక సంచికలను కూడా తెలుగు జ్యోతి ప్రచురిస్తుంది.

30. **ఈనాడు మాస పత్రికలు:** ఒకప్పుడు ముద్రణలో అత్యంత ప్రాభావాన్ని కనపరచిన రామోజీ గ్రూపు సంస్థల నుంచి వెలువడిన చతుర, విపుల మాసపత్రికలు కోవిడ్ నేపథ్యంలో అంతర్జాలంలో మాత్రమే అందుబాటులో ఉంటున్నాయి. తెలుగు కథలకు పెద్దపీట వేయడంతో పాటు ఇతర భాషల నుంచి తెలుగులోకి అనువాదమైన కథలకు స్థానం కల్పించడం విపుల ప్రత్యేకత. ప్రతినెల ఒక రచయిత నవలను పరిచయం చేయడం చతుర మాస పత్రికలో మనం గమనించవచ్చు.

31. **తెలుగు సాహిత్య వేదిక:** కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్ ఎం. పీల్ విద్యార్థి వడ్లూరి కేశవాచారి మరి కొంత మంది సాహిత్యాభిలాషులతో కలిసి ప్రారంభించిన పత్రిక ఇది. అధ్యాపకులు దార్ల వెంకటేశ్వరరావు సహకారంతో ఫిబ్రవరి 2007న తొలి సంచిక విడుదల చేశారు. తెలుగు సాహిత్యానికి ప్రాధాన్యతనిస్తూ ఐదు సంచికలను మాత్రమే ప్రచురించారు. ఆ తర్వాత కేశవాచారి మరణంతో ఈ పత్రిక ఆగిపోయింది.

32. **అరవై నాలుగు కళలు.కాం:** కళాసాగర్ సంపాదకత్వంలో అరవై నాలుగు కళలు.కాం నవంబర్ 2010 తొలి సంచిగా విడుదలైంది. ఈ పత్రిక ముఖ్య ఉద్దేశం ప్రవాసాంధ్రులకు మన సంస్కృతి కళలను, కళాకారులను పరిచయం చేయడమే. తెలుగులో సంస్కృతి కళల కోసం ప్రత్యేకించి వచ్చిన ముద్రిత పత్రికలు చాలా తక్కువ. ఎలాంటి లాభపేక్ష లేకుండా సాహిత్యాన్ని తెలుగు వారికి అందించడమే తమ ఉద్దేశమని సంపాదకులు తొలి మాటలు చెప్పారు.

33. **మూసి:** సుప్రసిద్ధ చారిత్రిక పరిశోధకులు స్వర్ణీయ బి. ఎన్. శాస్త్రి గారు స్థాపించిన సాహితీ జీవధార మూసి పత్రిక. తెలుగువారి వారసత్వపు జీవన నాడిగా సాహిత్య, సాంస్కృతిక చారిత్రిక అంశాలకు పెద్దపీట వేసి దీనిని 1980 సంవత్సరంలో ప్రారంభించారు. మూసి వేదికగా తెలుగువారి సాహిత్య సాంస్కృతిక చరిత్రలో సువర్ణ అధ్యాయంగా పేర్కొనదగిన ఎన్నో నూతన

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

పరిశోధనాత్మక వ్యాసాలు జీవం పోసుకున్నాయి. నేటికీ పరిశోధకుల విద్యార్థుల దగ్గర నుండి పండిత పరిశోధకుల దాకా నిరంతరం చైతన్యపు జీవధాతువుల్ని మూసి పత్రిక అందిస్తోంది. కవితలు, కాలం, నివాళి, వ్యాసాలు, సంపాదకీయం, సమీక్షలు, స్వీకృతి, వంటి శీర్షికలతో అంతర్జాలంలో కూడా అందుబాటులో ఉంది. ఐఎస్ఎస్ఎన్ గుర్తింపు పొందిన పత్రిక ఇది.

34. స్వర్ణపుష్పం: ఈ పత్రిక 2012 సంవత్సరంలో ప్రారంభించబడిన మాసపత్రిక. ఈ పత్రిక సంపాదకులు మక్కుపాటి మంగళ. ఐఎస్ఎస్ఎన్ గుర్తింపు పొందిన పత్రిక ఇది. పత్రికలోని రచనలు తెలుగు భాషను సంస్కృతిని సుసంపన్నం చేసే కోణంలో ఉంటాయి. ఇందులో ప్రధానంగా కథలు, కవితలు, పాటలు, సామాజిక స్పందనలు, స్థల చరిత్ర వంటి అంశాలతో నిర్వహింపబడుతుంది.

35. ఔచిత్యం: ఇది తెలుగు అంతర్జాల పరిశోధన మాసపత్రిక. తెలుగు భాషా సాహిత్యంపై పరిశోధనలు రోజురోజుకీ పెరుగుతున్నాయి. యూనివర్సిటీ స్థాయిలో ఈ అంశంపై రకరకాల పరిశోధనలు వెలుగులోకి వస్తున్నాయి. తెలుగులో పరిశోధన ఇప్పటికే నిరంతర కృషితో సమాజాభివృద్ధికి దోహదపడుతుంది. కాన్ఫరెన్సు, వర్క్ షాపు మరియు రీసెర్చ్ జర్నల్స్ లో ముఖ్యంగా ప్రచురణ రూపాల్లో అనేక చర్చలు, సిద్ధాంతాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో విశ్వవ్యాప్తంగా అందుబాటులో ఉండే అందరికీ ప్రామాణికమైన పరిశోధనా కథనాలను ప్రచురించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఈ ఉద్దేశంతో “శతావధాని” డాక్టర్. రాంభట్ల పార్వతీశ శర్మ గారు www.auchithyam.com పేరుతో ఆన్లైన్ రీసెర్చ్ జర్నల్ ను నిర్వహిస్తున్నారు.

36. సాహిత్య తరంగిణి: తెలుగు సాహిత్యంలో ఒక ప్రధానమైన మరియు విశ్వసించదగిన అంతర్జాతీయ పీర్- రివ్యూడ్ జర్నల్. తెలుగు మరియు సాహిత్య రంగంలో అకడమిక్ రిచ్ మరియు రీసెర్చ్ ఓరియంటెడ్ నిపుణులను కలిగివున్న సంపాదకీయ మండలిచే మార్గ నిర్దేశం చేయబడిన ఈ పత్రిక సాహిత్యం మరియు తెలుగు అధ్యయనాల నుండి విద్యావేత్తలు మరియు పండితుల సహకారాన్ని ఆహ్వానిస్తుంది. తెలుగు సాహిత్యంలోని పరిశోధనా పత్రాలను, సమీక్ష కథలను ప్రచురించే పీర్- రివ్యూడ్ ఓపెన్ యాక్సెస్ జర్నల్. ఈ పత్రిక 2024 సంవత్సరంలో డాక్టర్. జి. వెంకట్ లాల్ ప్రధాన సంపాదకులుగా వెలువడింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వికీపీడియా: ఇది ఒక ఆన్లైన్ విజ్ఞాన సర్వస్వం. ఇది 2003 డిసెంబర్ 10న ఆవిర్భవించింది. బోస్టన్ నగరంలో సమాచార సాంకేతిక నిపుణుడిగా పనిచేస్తున్న వెన్న నాగార్జున తెలుగు వికీపీడియాకి శ్రీకారం చుట్టాడు. ఈయన రూపొందించిన పద్మ అనే లిప్యాంతరీకరణ పరికరం నెట్లో తెలుగు సమాచార అభివృద్ధికి ఒక మైలురాయి. ఇంకా ప్రాంజలి ప్రభ, వసంత మేఘం, కినిగె, ఫేస్బుక్.కాం, సేవా.కాం, తెలుగు డయాస్ పోరా, తెలుగు చందమామ, పబ్లిక్ లైబ్రరీ, నేషనల్ లైబ్రరీ, సారంగ సాహిత్యం, మధురవాణి, ఇలా మరెన్నో అంతర్జాల పత్రికలు మనకు అందుబాటులో ఉన్నాయి.

ముగింపు: అంతర్జాలం అందుబాటులోకి వచ్చిన తర్వాత అనేక సాహితీ పత్రికలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి, ఇంకా వస్తున్నాయి. ఈ సాహితీ పత్రికలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని డిజిటలీకరణ చేస్తున్నాయి. నాటి ప్రముఖ గ్రంథాలు, కావ్యాలు, రచనలు అన్నీ నేడు అంతర్జాలంలో దర్శనమిస్తున్నాయి. నేడు దాదాపుగా అంతర్జాల పత్రికలన్నీ వాట్సాప్ గ్రూపు, ఫేస్బుక్కు, ట్విట్టర్ వంటి ఖాతాలను తెరిచి తెలుగు సాహిత్యాన్ని, విజ్ఞాన సర్వస్వాన్ని అందరికీ అందుబాటులో ఉంచుతున్నాయి. కొన్ని వెబ్ పత్రికలు ప్రతిష్టాత్మకమైన సాహిత్య సమావేశాలు, అవధానాలు, అభిప్రాయాలు, పద్య ప్రహేళికలు ఏర్పాటు చేస్తూ తెలుగు సాహిత్య విస్తరణకు దోహదపడుతున్నాయి. రామాయణ భారత, భాగవతాలు సైతం మనకు ఈ రోజుల్లో ఆడియో, వీడియో రూపంలో లభిస్తున్నాయి. వెబ్ పత్రికల పుణ్యమా అని వర్తమాన రచయితలు తమ రచన సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించుకుంటున్నారు. ఈ విధంగా అంతర్జాల పత్రికలన్నీ తెలుగు భాషాభివృద్ధికి దోహదం చేస్తున్నాయని చెప్పవచ్చు.

ఆధార గ్రంథాలు

1. అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్యం
2. అంతర్జాతీయ సమాచారం
3. పత్రికలు ప్రసార మాధ్యమాలు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత : ప్రయోజనాలు - ప్రమాదాలు

డా. ఆశుకూరి వేంకటేశ్వర్లు (యోగి)

తెలుగు అధ్యాపకులు

ప్రభుత్వ కళాశాల (అ), రాజమహేంద్రవరం

చరవాణి: 8074332611

మెయిల్ : svyogi2012@gmail.com

1. పరిచయం: తెలుగు సాహిత్యానికి వెయ్యి ఏండ్ల చరిత్ర ఉంది. లిఖిత సాహితానికంటే ముందు, జానపద సాహిత్యం వికసించింది. శాసనాలలో తెలుగు విలసిల్లింది. పూర్వకాలపు రాజులు భాషా సాహిత్యాలను ఘనంగా ఆదరించారు. సమాజం మీద సాహిత్యం యొక్క ప్రభావం గాఢంగా ఉండేది. సామాజికంగా సాంకేతికంగా వచ్చిన మార్పుల వల్ల సాహిత్యం యొక్క స్థితి గతులు కూడా మారిపోయాయి.

సాంకేతికత పెరిగిన తరువాత సాహిత్యంలో మార్పులు వచ్చాయి. రచనలో పటుత్వంకన్నా, ముద్రణ, ప్రచురణ, పంపిణీ వంటివి విస్తృతమయ్యాయి. ప్రాచీన సాహిత్యం తాళపత్ర గ్రంథాలలో నిక్షిప్తం చేయబడింది. నేటి సాహిత్యం ఇంటర్నెట్ లో ఈ - పుస్తకంగా వర్ధిల్లుతుంది.

తెలుగు సాహిత్యాన్ని సాంకేతిక కోణంలో చూస్తే చాలా ఆసక్తికర విషయాలు బహిర్గతమౌతాయి. సాంకేతికతను దశలవారీగా మనం చూడవచ్చును.

2. తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత - చారిత్రక కోణం:

(1) తొలి దశ: ముద్రణ యంత్రం తెలుగు సాహిత్యాన్ని విస్తృతంగా ప్రజలకు అందుబాటులో తీసుకురావటంలో కీలక పాత్ర పోషించింది. తొలి తెలుగు ముద్రణ ప్రజలలోకి వచ్చాక ప్రత్యేక కూడా వెలిశాయి. జమీన్ రైతు, ఆంధ్రపత్రిక, ఆంధ్రభూమి, ఆంధ్రజ్యోతి వంటి అనేక దిన వార పత్రికలు వచ్చి తెలుగు సాహిత్యాన్ని విస్తృతంగా ప్రచారం చేశాయి. ఔత్సాహిక రచయితలు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కొత్తగా రచనలు చేయటం ప్రారంభించారు. తెలుగు సాహిత్య విమర్శ కూడా పత్రికల ద్వారా వెలుగు చూసింది. ఆధునిక యుగానికి ముందు తెలుగు సాహిత్య వైతాళికులైన కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులు గారు మూఢాచారాలను ఖండించారు. వారి ఖండనలపై ప్రతిఖండనలు పత్రికలలో దర్శనమిచ్చేవి. అలా ముద్రణ అనే సాంకేతికత తొలి నాళ్లలో సాహిత్య వికాసానికి తోడ్పడింది.

(2) **మధ్య దశ:** ఆకాశవాణి దూరదర్శన్ ల రాకతో సాహిత్యం యొక్క రూపం మారిపోయింది. శ్రవణ దృశ్య రూపంలోకి మారిపోయింది. కవితా గానం, నాటకాలు, సాహిత్య చర్చలు ఇలా కొత్త రూపాల్లో సాహిత్యం ప్రజల ముందుకు వచ్చింది. విశేష ఆదరణ లభించింది. రేడియో నాటికలు ఎన్నో కొత్తవి పుట్టుకొచ్చాయి. నండ్లూరి సుబ్బారావు రచించిన కక్కుర్తి మొగుడు, పండగ రోజు, తాళం చెవులు, ఊపాల పల్లకి వంటి అనేక నాటికలు వచ్చాయి. పి.వి. రాజమన్నారూ , ఏ.బి. ఆనంద్ వంటి వారు నాటికలు రాశారు.

(3) **ఆధునిక దశ:** ఇది అత్యంత ముఖ్యమైన దశ. ఇంటర్నెట్, డిజిటల్ మాధ్యమాలు అత్యంత కీలకమైన పాత్ర పోషిస్తున్నాయి. ఆన్ లైన్ లో ఈ_ పుస్తకాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. యండమూరి వీరేంద్రనాథ్ నవలలు, మధుబాబు, కొమ్మూరి వేణుగోపాల్ నవలలు, ముళ్ళపూడి వారి స్వీయ చరిత్ర, శ్రీశ్రీ కవితలు ఒకటిమిటి అనేకం ఈ_పుస్తకాలుగా లభిస్తున్నాయి. బ్లాగులు, ఆడియో పుస్తకాలు, యూట్యూబ్, వికీపీడియా వంటివి సాహిత్యాన్ని ప్రచారం చేస్తున్నాయి. ఆధునిక కాలంలో సామాజిక మాధ్యమాల ప్రభావం, పాత్ర ముఖ్యమైనది.

3. తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత - ప్రయోజనాలు: సాంకేతికత ముఖ్యంగా కృత్రిమ మేధ వల్ల అనేక ప్రయోజనాలు సాహిత్యానికి కలుగుతున్నాయి. అవి రచయితలకు, పాఠకులకు, పరిశోధకులకు మరియు సాధారణ ప్రజలకు ఎంతో ఉపయోగపడతాయి.

(1) సాహిత్యాన్ని సృష్టించడంలో కృత్రిమ మేధ సహాయ పడుతుంది. కొత్త ఆలోచనలను కలిగించటం, పదాలు వృత్తాంతాలను సృష్టించటం, కవితలను, కథలను రచించటంలో వేగాన్ని పెంచటంలోనూ దీని పాత్ర ఎంతో ముఖ్యమైనది.

(2) గ్రంథానువాదాలు సులభమయ్యాయి. తెలుగులోని విషయాలను ఇతర భాషలలోని, ఇతర భాషలలోని విషయాలను తెలుగులోనికి తీసుకురావటంలో సాంకేతికత పాత్ర కీలకం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

(3) పుస్తకాలను డిజిటైజేషన్ చేయటం వలన అరుదైన తాళపత్ర గ్రంథాలు, పాత పుస్తకాలు ప్రజలకు అందుబాటులోకి వచ్చాయి.

(4) సాహిత్య పరిశోధన సులభమైనది. అన్ని గ్రంథాలు అందుబాటులో ఉండటంవలన పరిశోధకుడు కాలాన్ని వెచ్చించి తిరిగేపని లేకుండా పోయింది.

(5) పాఠకుల ఆసక్తిని గ్రహించి, వారికి అవసరమైన సాహిత్యాన్ని కృత్రిమ మేధ అంద చేస్తున్నది. కనుక ఆసక్తి కలిగిన పాఠకుడు దాన్ని చదవగలుగుతున్నాడు.

ఇవన్నీ కృత్రిమ మేధ (సాంకేతికత) వలన కలిగే ప్రయోజనాలు కాగా, ఎన్నో ప్రమాదాలు కూడా ఉన్నాయి. వాటిని కూడా తెలుసుకుందాము.

4. తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత - ప్రమాదాలు: సాంకేతికతలో ముఖ్యంగా కృత్రిమ మేధస్సు పాత్ర ముఖ్యమైనది. దీనివల్ల ఎన్ని లాభాలు ఉన్నాయో అన్ని నష్టాలు కూడా ఉన్నాయి. వాటిని ఒకసారి పరిశీలిద్దాం.

(1) **వాస్తవికత లోపం:** కృత్రిమ మేధను ఉపయోగించి రచించే సాహిత్యంలో యధార్థ తత్వం ఉండదు. ఇప్పటికే అంతర్జాలంలో అందుబాటులో ఉన్న విషయాలను పొందుపరచి మనకు అందిస్తుందే కానీ, మానవుడిలా ఆలోచించి, అనుభూతి చెంది, కథాకథనంలో పట్టు ఉండేట్లుగా రచన ఉండదు. వాస్తవిక ఘటనలకు అనుభూతులు కలిస్తే అది గొప్ప రచన అవుతుంది. రచన కేవలం విషయాల క్రోడీకరణ కాదు. అందుకే కృత్రిమ మేధతో ఏర్పడిన సాహిత్యంలో వాస్తవికత ఉండదు. రోబోలోని సాందర్యం లాంటిది, AI రాసిన కథ.

(2) **మౌలికత లోపం:** AI అనేది ఇప్పటికే అందుబాటులో ఉన్న డేటాను ఉపయోగించి రచనలను సృష్టిస్తుంది. కాబట్టి, ఇది పూర్తి స్థాయిలో కొత్త ఆలోచనలను, మౌలికమైన కథాంశాలను సృష్టించలేదు. కాబట్టి, సాహిత్యంలో పునరుక్తి దోషం ఎక్కువయ్యే ప్రమాదం ఉంది. దీని వలన సాహిత్యంలో వైవిధ్యం తగ్గుతుంది.

(3) **నాణ్యత తగ్గే ప్రమాదం:** AI ఉపయోగించి రాసే రచనలు సంఖ్యకు మిక్కిలిగానే ఉంటాయి కానీ, వాటిలో నాణ్యత తగ్గుతుంది. అంటే, రాశికి వచ్చిన ప్రాధాన్యత వానికి లేదు.

ఒక ఉదాహరణ: ఒక కళాశాలలో కవితల పోటీలు జరుగుతున్నాయి. ముందుగా ఎవరూ పోటీలో పాల్గొనటానికి ముందుకు రాలేదు. అక్కడి తెలుగు పంతులు గారు ఎందుకు రాయటం లేదని

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వివరణ అడిగితే, విద్యార్థులు అంతగా ఆలోచించి, అలంకారికంగా, లయబద్ధంగా మేము రాయలేక పోతున్నాము అన్నారు. అప్పుడు ఆ పంతులుగారు, AI ని అడగండి, మీకు కావలసిన అంశంమీద రచన చేసి ఇస్తుంది అన్నారు. అప్పుడు వాళ్ళ మనసు తేలికపడింది. చెట్టు మీద, చేను మీద రకరకాలుగా కవితలు అడిగారు. అడిగినవన్నీ ఇచ్చేసింది. అప్పుడు అందరూ పోటీలో పాల్గొన్నారు. తరువాత, న్యాయ నిర్ణేత అందులో బాగున్న కవితను ఎంపిక చేసి, దానిని రాసిన వారిని పిలిచి, ఈ కవిత రాయటానికి మీకు ప్రేరణ ఏమిటి ? అని అడిగారు. ఆ విద్యార్థి కంగారు పడిపోయాడు. AI తప్ప తనకు కవిత్యం రాయటం రాదు అని చెప్పాడు. దీనిని బట్టి AI చేసే సృష్టిలో నాణ్యత లేదని, అది మనిషిని ఆలోచింపనివ్వకుండా చేస్తుందని అర్థమౌతుంది.

(4) **సృజన శక్తికి ప్రమాదం:** కృత్రిమ మేధను ఉపయోగించటం వల్ల, మానవుడి సృజన శక్తి మరుగున పడుతుంది. AI ది అనుభూతి లేని రచన. పదాలను భావయుక్తంగా కూర్చటమే చేస్తుంది. కానీ, వాటిలో రస స్పర్శ ఉండదు. సహృదయుడి మనసులో స్థాయీ భావం ఏర్పడితే గాని, రసం ఉత్పత్తి కలుగదు. కృత్రిమ మేధ మనిషిని సోమరిపోతును చేస్తుంది.

(5) **భవిష్యత్తుకు ప్రమాదం:** ఇప్పటి వరకు భౌతిక సేవలను సాంకేతికత అందించింది, కానీ, సృజనాత్మక సేవలను కూడా అందిస్తే, మానవ మేధకు, అనుభూతికి భవిష్యత్తులో ప్రమాదం ఏర్పడే ప్రమాదం ఉంది.

5. **ముగింపు:** సాంకేతికత అనేది ఎప్పుడూ మనిషికి నష్టాన్ని కలిగించదు. మనిషే తన స్వార్థ బుద్ధితో సాంకేతికతను దుర్వినియోగం చేస్తాడు. తెలుగులో జరిగే పరిశోధనలను గమనిస్తే, ఇంటర్నెట్ లో ఉన్న అనేక విషయాలను సిద్ధాంత గ్రంథాలలో కాపీ పేస్ట్ విధానంలో నెట్ నుండి విషయాలను స్వీకరిస్తున్నారు. ఇది పరిశోధనా ప్రమాణాలను దిగజారుస్తుంది.

సాహిత్యం విషయంలోనూ అదే జరుగుతుంది. ఆధునిక కాలంలో సాహిత్యం పట్ల మనిషికి మక్కువ తగ్గుతూ ఉంది. ఈ తరుణంలో నాణ్యత లేని సాహిత్యం కృత్రిమ మేధస్సు ద్వారా బయటికి వస్తే అసలు సాహిత్యమే గౌరవాన్ని కోల్పోయే ప్రమాదం ఉంది.

కనుక మనిషి తన స్వార్థాన్ని విడిచి, సాంకేతికతను సవ్యమైన మార్గంలో ఉపయోగించుకుంటే మానవ వికాసం జరుగుతుంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

6. ఆధార గ్రంథాలు:

ఈ వ్యాస నిర్మాణం నా స్వీయ పరిశీలన ద్వారా జరిగినది. ఇంటర్ నెట్ లో లభ్యమైన కొంత సమాచారం వ్యాస నిర్మాణంలో ఉపయోగపడింది. సాహిత్యం - సాంకేతికత అనే అంశం మీద గ్రంథాలు మృగ్యం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యంపై సాంకేతికత ప్రతికూల ప్రభావాలు (నష్టాలు)

సురేష్ అజ్మీర

(పరిశోధక విద్యార్థి)

సురవరం ప్రతాపరెడ్డి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, బాచుపల్లి హైదరాబాద్. తెలంగాణ.

సాంకేతికత వలన ప్రయోజనాల గురించి వేరే చెప్పనవసరంలేదు... అవి మన దైనందిక జీవనంలో భాగం అయిపోయాయి.. నష్టాలు తెలుసుకోవటం ముఖ్యం. ప్రతి నాణేనికి రెండు ముఖాలు ఉన్నట్లే, సాంకేతికత వల్ల తెలుగు సాహిత్యానికి కొన్ని ప్రతికూల ప్రభావాలు, సవాళ్లు కూడా ఎదురవుతున్నాయి. అవి:

1.పైరసీ (Piracy) - సృజన విలువ తగ్గడం:- ఇది అతిపెద్ద మరియు తీవ్రమైన సమస్య. ఒక పుస్తకం మార్కెట్లోకి వచ్చిన కొద్ది గంటల్లోనే దాని PDF వెర్షన్ టెలిగ్రామ్, వాట్సాప్ గ్రూపులలో ఉచితంగా సర్క్యులేట్ అవుతోంది.

నష్టం:- దీనివల్ల రచయితలు మరియు ప్రచురణకర్తలు తీవ్రంగా ఆర్థికంగా నష్టపోతున్నారు. పుస్తక రచనను నమ్ముకున్న ఎందరో రచయితలు నిరుత్సాహానికి గురవుతున్నారు.

ప్రభావం:- సృజనాత్మకతకు, మేధో సంపత్తికి విలువ లేకుండా పోతోంది. ఇది దీర్ఘకాలంలో మంచి పుస్తకాలు రావడానికి ఆటంకంగా మారుతుంది.

2.నాణ్యత ప్రమాణాల క్షీణత:-

గతంలో ఒక పుస్తకం అచ్చు కావాలంటే, ప్రచురణకర్తలు, సంపాదకుల పరిశీలన ఉండేది. దానివల్ల భాష, వ్యాకరణం, విషయం పరంగా ఒక కనీస నాణ్యత ఉండేది. కానీ ఇప్పుడు ఎవరైనా సరే సోషల్ మీడియాలో, బ్లాగుల్లో సులభంగా రాసే అవకాశం ఉండటంతో నాణ్యత లోపిస్తోంది.

నష్టం:- వ్యాకరణ దోషాలు, అక్షర దోషాలతో నిండిన రచనలు విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ప్రభావం:- పాఠకులకు ఏది మంచి సాహిత్యమో, ఏది కాదో తెలుసుకోవడం కష్టంగా మారింది. దీనివల్ల సాహిత్యం యొక్క మొత్తం ప్రమాణాలు తగ్గే ప్రమాదం ఉంది.

3.ఏకాగ్రత తగ్గడం మరియు పఠనాసక్తి మారడం:-

నోషల్ మీడియా, రీల్స్, చిన్న చిన్న వీడియోల వల్ల ప్రజల ఏకాగ్రత (Attention Span) గణనీయంగా తగ్గింది.

నష్టం:- వందలాది పేజీలున్న పెద్ద నవలలను, స్థూల గ్రంథాలను ఓపికగా చదివే అలవాటు తగ్గుతోంది. పాఠకులు చిన్న కథలు, రెండు నిమిషాల్లో చదివేసే కవితల వైపు ఎక్కువగా మొగ్గు చూపుతున్నారు.

ప్రభావం:- ఒక రచనలో లోతుగా లీనమై, పాత్రలతో పాటు ప్రయాణించే అద్భుతమైన పఠనానుభూతిని కొత్త తరం పాఠకులు కోల్పోతున్నారు.

4.భౌతిక పుస్తక అనుభూతికి దూరం కావడం:- పుస్తకాన్ని చేతితో పట్టుకుని, పేజీలు తిప్పుతూ, కొత్త కాగితం వాసనను ఆస్వాదిస్తూ చదవడం ఒక ప్రత్యేకమైన అనుభూతి.

నష్టం:- ఈ-బుక్స్, PDFల వల్ల ఈ భౌతిక స్పర్శ, అనుబంధం దూరమవుతోంది. పుస్తక సేకరణ, దాన్ని అల్మరాలో దాచుకోవడం వంటి అలవాట్లు తగ్గుముఖం పడుతున్నాయి.

ప్రభావం:- ఇది కేవలం ఒక అలవాటు మాత్రమే కాదు, పుస్తకంతో పాఠకుడికి ఉండే మానసిక బంధాన్ని బలహీనపరుస్తుంది.

5.డిజిటల్ అంతరం(Digital Divide):- సాంకేతికత సాహిత్యాన్ని అందరికీ అందుబాటులోకి తెచ్చిందని అంటున్నా, మరోవైపు ఇది కొత్త అసమానతలను సృష్టిస్తోంది.

నష్టం:- స్మార్ట్ఫోన్, ఇంటర్నెట్ సౌకర్యం లేని గ్రామీణ, పేద వర్గాలకు ఈ ఆన్‌లైన్ సాహిత్యం అందుబాటులో ఉండదు. అలాగే, టెక్నాలజీ వాడకం తెలియని వృద్ధులు కూడా దీనికి దూరమవుతారు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ప్రభావం:- సాహిత్యాభిమానులు "డిజిటల్ పరిజ్ఞానం ఉన్నవారు", "లేనివారు" అని రెండు వర్గాలుగా విడిపోయే ప్రమాదం ఉంది.

6.సమాచార కాలుష్యం(Information Pollution):- ఆన్‌లైన్‌లో సమాచారం వేగంగా వ్యాప్తి చెందుతుంది, కానీ దానిలో ఏది నిజమో, ఏది అబద్ధమో తెలుసుకోవడం కష్టం.

నష్టం:- ఒకరి కవిత్వాన్ని మరొకరి పేరుతో ప్రచారం చేయడం, చారిత్రక విషయాలను వక్రీకరించడం, రచయితల గురించి తప్పుడు సమాచారం వ్యాప్తి చేయడం వంటివి సులభంగా జరుగుతున్నాయి.

ప్రభావం:- ఇది పాఠకులలో గందరగోళం సృష్టిస్తుంది. మరియు సాహిత్యం యొక్క విశ్వసనీయతను దెబ్బతీస్తుంది.సాంకేతికత అనేది ఒక శక్తివంతమైన సాధనం. దానిని జాగ్రత్తగా, బాధ్యతాయుతంగా వాడకపోతే అది సాహిత్య వాతావరణాన్ని దెబ్బతీస్తుంది. పైరసీని అరికట్టడం, నాణ్యతకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం, మరియు సంప్రదాయ పఠన అలవాట్లను ప్రోత్సహించడం వంటి చర్యల ద్వారా ఈ ప్రతికూల ప్రభావాలను తగ్గించుకుని, సాంకేతికతను తెలుగు సాహిత్య పురోభివృద్ధికి వాడుకోవచ్చు.

ప్రస్తుతం AI యుగం:-

మనం ఇప్పుడు కృత్రిమ మేధస్సు (Artificial Intelligence - AI) యుగంలో ఉన్నాం. ఈ యుగంలో AI అనేది మన జీవితంలో ఒక ముఖ్యమైన భాగమైపోయింది. మనం ఉపయోగించే స్మార్ట్‌ఫోన్‌లు, గూగుల్ మ్యాప్స్, నెట్‌ఫ్లిక్స్ వంటి సర్వీసులు, ఇంకా అనేక సాంకేతిక పరికరాలలో AI అనేది ఇమిడి ఉంది. AI మనకు అనేక పనులను సులభతరం చేస్తుంది. సమాచారాన్ని త్వరగా అందిస్తుంది, పనులను ఆటోమేట్ చేస్తుంది, ఇంకా కొత్త విషయాలను తెలుసుకోవడానికి సహాయపడుతుంది.

AI భాషలో మాస్టర్ కాలేజిపోవడం మరియు మూలాల సమస్యలు:-

AI టెక్నాలజీ ఎంత అభివృద్ధి చెందినా, కొన్ని విషయాలలో ఇంకా పరిమితులు ఉన్నాయి. వాటిలో ముఖ్యమైనవి భాష మరియు మూలాల (sources) సమస్యలు.

భాషను మాస్టర్ చేయడంలో ఇబ్బందులు:- మానవ భాష యొక్క సంక్లిష్టత: మానవ భాష కేవలం పదాల కలయిక కాదు. అందులో భావోద్వేగాలు, సందర్భం, వ్యంగ్యం (sarcasm) మరియు ఉపమానాలు ఉంటాయి. AI ఈ సూక్ష్మమైన విషయాలను పూర్తిగా అర్థం చేసుకోవడం కష్టం. ఉదాహరణకు, ఒక వ్యక్తి "అహ! ఎంత గొప్పగా చేశావు!" అని వ్యంగ్యంగా అంటే, AI దానిని నిజంగా ప్రశంసగా భావించే అవకాశం ఉంది.

సాంస్కృతిక మరియు ప్రాంతీయ భేదాలు:- ఒకే పదం వేర్వేరు ప్రాంతాలలో లేదా సంస్కృతులలో వేర్వేరు అర్థాలను కలిగి ఉంటుంది. AI ఈ భేదాలను గ్రహించడంలో కొన్నిసార్లు విఫలమవుతుంది.

కొత్త పదాలు మరియు మాండలికాలు:- భాష నిరంతరం మారుతూ ఉంటుంది. కొత్త పదాలు, మాండలికాలు పుట్టుకొస్తాయి. AI వాటిని తక్షణమే గుర్తించి, అర్థం చేసుకోవడం కష్టం.

సాహిత్యం మరియు పురాతన గ్రంథాల మూలాలను పొందడంలో సమస్యలు:-

డిజిటల్ అందుబాటు లేకపోవడం:- అనేక ప్రాచీన పుస్తకాలు, గ్రంథాలు మరియు లిపిలు డిజిటల్ రూపంలో అందుబాటులో లేవు. అవి గ్రంథాలయాలలో లేదా మ్యూజియంలో భద్రంగా ఉన్నాయి. AI వాటిని యాక్సెస్ చేయలేదు.

వ్యాఖ్యానం మరియు సందర్భం:- పురాతన గ్రంథాలలో ఉన్న విషయాలను అర్థం చేసుకోవడానికి కేవలం వాటిని చదివితే సరిపోదు. వాటి వెనుక ఉన్న చారిత్రక, సాంస్కృతిక మరియు మతపరమైన సందర్భం తెలుసుకోవాలి. దీనికి నిపుణులైన చరిత్రకారులు, భాషావేత్తలు అవసరం. AI కేవలం ఉన్న టెక్స్టును ప్రాసెస్ చేయగలదు కానీ ఈ లోతైన సందర్భాన్ని గ్రహించలేదు.

అసంపూర్తి సమాచారం:- కొన్ని పురాతన గ్రంథాలు లేదా లిపిలు అసంపూర్తిగా లేదా పాడైపోయి ఉండవచ్చు. AI ఇలాంటి సమాచారం నుండి సరైన నిర్ధారణకు రాలేకపోవచ్చు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

పాఠకులు వాస్తవాల నుండి పక్కకు మళ్లడం:- AI ద్వారా ఉత్పత్తి అయిన సమాచారం వల్ల పాఠకులు వాస్తవాల నుండి పక్కకు మళ్లడానికి ఈ కింది కారణాలు ఉన్నాయి.

సరికాని సమాచారం:- AI ఇంటర్నెట్‌లో లభించే సమాచారాన్ని ప్రాసెస్ చేస్తుంది. ఇంటర్నెట్‌లో తప్పుడు లేదా అసంపూర్తి సమాచారం కూడా చాలా ఉంటుంది. AI వాటిని ప్రాసెస్ చేసి, తప్పుడు సమాచారాన్ని కూడా నిజమని నమ్మేలా అందిస్తుంది.

మూలాల నిర్ధారణ లేకపోవడం(Lack of Source Verification):- AI ఒక సమాచారాన్ని ఎక్కడి నుండి తీసుకుంది అనేది స్పష్టంగా చెప్పలేదు. పాఠకులకు అది ఎంతవరకు విశ్వసనీయం అనేది తెలియదు.

హాల్సుసినేషన్(Hallucination):- కొన్నిసార్లు AI లేని సమాచారాన్ని సృష్టించి, అది నిజమే అన్నట్లుగా అందిస్తుంది. దీనిని "హాల్సుసినేషన్" అంటారు. ఇది పూర్తిగా తప్పు.

మానవ విశ్లేషణ లేకపోవడం:- ఒక పుస్తకం లేదా గ్రంథం గురించి చెప్పాలంటే, ఒక రచయిత లేదా పండితుడు దానిపై లోతైన పరిశోధన చేసి, దానిని విశ్లేషించి వ్రాస్తాడు. కానీ AI కేవలం ఉన్న సమాచారాన్ని కలిపి ఇస్తుంది. దీనిలో లోతైన విశ్లేషణ, తార్కికత మరియు వాస్తవ నిర్ధారణ ఉండకపోవచ్చు.

మొత్తానికి, AI ఒక శక్తివంతమైన సాధనం అయినప్పటికీ, దానికి దాని పరిమితులు ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా భాష, చరిత్ర, సాహిత్యం వంటి సున్నితమైన విషయాలలో మనం AIపై పూర్తిగా ఆధారపడకూడదు. ఎల్లప్పుడూ సమాచారాన్ని ధృవీకరించడానికి విశ్వసనీయమైన మానవ మూలాలను (reliable human sources) ఉపయోగించడం చాలా ముఖ్యం....

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత - తీరుతెన్నులు

డా. పాండురంగం కాళియప్ప

అతిథి ఉపన్యాకుడు, తెలుగుశాఖ,

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయం, చెన్నై. 9701869674

పరిచయం: సాంకేతికత అనేది నేడు ఒక రంగానికి పరిమితం కాలేదు. అనేక రంగాలకు విస్తరించింది. ఆధునిక యుగంలో శాస్త్రసాంకేతిక పరిజ్ఞానం నానాటికి కొత్త పుంతలు తొక్కుతుంది. నేడు ప్రపంచీకరణ ప్రవాహంలో నేటి సమాజం మునిగి తేలుతుంది. ఈ క్రమంలో కొన్ని తరాల పాటు సంప్రదాయ బద్ధంగా తమది అనుకునే సంస్కృతి సంప్రదాయాలలో కొనసాగుతున్న సమాజంలో విప్లవాత్మక మార్పులు చోటుచేసుకున్నాయి. ఆ మార్పులతో ఒక వైపు ఊహించిన వింత పోకడలు పోతుంటే మరో వైపు మరికొన్ని విషయాలలో నూతనమైన ఆలోచనలతో కొత్త పంథాలో ముందుకు సాగుతుంది. ఈ మార్పులు 19 శతాబ్దం చివరి దశ నుండి మరింత ఎక్కువ అయ్యాయి. ఈ మార్పులతో పాత తరంవారికి, కొత్త తరం వారికి సంస్కృతి సంప్రదాయాలలో, జీవనవిధానాలలో పెద్ద అగాధం ఏర్పడిందనే చెప్పాలి.

సమాజంలో ఏర్పడిన మార్పులను జీర్ణంచుకోలేక కొందరు తమదైన సంస్కృతి సంప్రదాయాలు మంట గలసి పోతున్నాయి అని గగ్గోలు పెడుతుంటే నేటితరం వారిలో మాత్రం ఆ మార్పులకు అనుగుణంగా జీవన విధానాన్నే మార్చుకుంటూ ముందుకు సాగుతున్నారు. ఈ క్రమంలో రెండు భిన్నమైన పద్ధతుల మధ్య అంతర్లీనంగా యుద్ధం నడుస్తుందనే చెప్పవచ్చు.

కంప్యూటర్ విజ్ఞానమే ఇప్పుడు ప్రపంచాన్ని శాసిస్తుంది. ఎవరూ కాదనలేని సత్యమిది. నిత్య జనజీవనం లోని ఏ రంగం లోనైనా కంప్యూటర్ ల పాత్ర అనన్యం. ఎక్కడ ఏ చోట చూసినా మనకు ఏదో ఒక రూపంలో కంప్యూటర్ లు, వాటి రూపాంతరాలూ మనకు దర్శనం ఇస్తూనే ఉన్నాయి. ఇకపైనా వీటి ప్రభావం పెరుగుతూనే ఉంటుంది. కన్ను మూసి తెరిసే లోగా కంప్యూటర్ ల రంగం లో ఏదో ఒక కొత్త ఆవిష్కారం మనల్ని అబ్బురపరుస్తూ ఉంటుంది. మానవజాతి

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వర్తమానాన్నే కాదు, భవితవాన్ని సైతం కంప్యూటర్ విజ్ఞానమే శాసిస్తూ ఉందనేది నిర్వివాదాంశం.

అంతర్జాలం - నేటితరం: ప్రధానంగా సమాజంలో వచ్చిన మార్పు ఏమిటంటే టెక్నాలజీ అందరికీ అందుబాటులోకి రావడం. దీనిలో ఈ కొత్తదనం వైపు యువతరం మొగ్గుచూపడం. అంటే సాంకేతికంగా ఏర్పడిన మార్పులే మానవుని జీవితంలో అనేక మార్పులకు కారణమైనదని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది.

అవి ప్రధానంగా టి.వి, రేడియో, పత్రికలు, సెల్ఫోన్, ఇంటర్నెట్ మొదలైనవి. వీటిన్నింటిలో మానవుని జీవితాన్ని అత్యంత సన్నిహితమైంది ప్రజలను అత్యంత ప్రభావితం చేస్తున్నది ఇంటర్నెట్. దీనిని తెలుగులో అంతర్జాలం అంటారు. ఈ సెల్ఫోన్ ఫోటీ ప్రపంచంలో అంతర్జాలం సౌకర్యం ప్రతి ఇంటికి చేరువైంది. పరిస్థితిని గమనిస్తే రోడ్డులేని గ్రామం అయిన ఉండవచ్చుగాని, ఫోనులేని గ్రామం, ఇంకా చెప్పాల్సి వస్తే ఫోన్లేని ఇల్లు లేదంటే అతిశయోక్తి కాదేమో. నేడు సెల్ఫోన్ లేకపోతే ఒక వింత జీవిగా పరిగణించే కాలం ఏర్పడినది. అందులో ఫోను ఉంటే అంతర్జాలం సౌకర్యం లేకపోతే చులకనగా చూసే పరిస్థితి నేటి సమాజంలో నెలకొని ఉంది. అంటే మానవుని జీవితానికి అంతర్జాలం అంత దగ్గరైంది.

ఇక నేటితరం యువతను పరిశీలిస్తే పుస్తకపఠనం పట్ల ఆసక్తి పూర్తిగా తగ్గిపోయిందనే చెప్పాలి. ఈ రోజు చిన్న పిల్లల దగ్గర నుండి పెద్దవారి దాక అందరు ప్రతి విషయం తెలుసుకునేందుకు అంతర్జాలంపై ఆధారపడడం మనం ప్రత్యక్షంగా చూస్తునే ఉన్నాం.

ఎవరికి ఎలాంటి సమాచారం కావాలన్న ముందుగా గుర్తుకువచ్చేది అంతర్జాలమే. దీనికి తగ్గటు ఈ అవసరాన్ని గుర్తించిన అనేకమంది మేధావులు ఎప్పటికప్పుడు అంతర్జాలంలో విస్తృత సమాచారాన్ని జోడిస్తూ ఉండడంలో క్రమక్రమంగా అంతర్జాలంలో లేని విషయాలు ఏమి లేవనే స్థాయికి వచ్చింది. ఈ అంతర్జాలంలో విజ్ఞానభణిలో ప్రపంచంలో ఏమూలన ఏ సంఘటన జరిగిన నిమిషాలలో ప్రపంచమంత తెలిసే సౌకర్యం ఏర్పడి యావత్ ప్రపంచం మొత్తం ఒక చిన్న గ్రామాంగా మారిపోయింది. అదే సమయంలో ఈ అంతర్జాలం వలన ఎంత ప్రయోజనాలు ఉన్నాయో అదే విధంగా వినాశనానికి అవసరమయిన సమాచారం కూడా విస్తృతంగానే

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

లభించడంలో అనేక విమర్శలకు లోనుగాక తప్పలేదు. ఏది ఏమైన నేటితరం నిరంతరం అంతర్జాలంలో కాలం గడుపుతున్నారు.

అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్య స్థితి: ఒకప్పుడు తెలుగు సాహిత్యన్ని పరిశీలించాలంటే ఎంతో శ్రమించవలసి ఉంది. అందుబాటులో సరైన గ్రంథాలు లేకపోవడం. ఎంతో దూరం వెళ్లి గ్రంథాలయాలను దర్శించవలసి ఉంటుంది.

అయిన సరైన పుస్తకాలు అందుబాటులో లేకపోవడంలో పుస్తకపరచుకొనే ఆసక్తి ఉన్నా చదవలేని పరిస్థితి ఉండేది. ఎవరి దగ్గరైన మంచి గ్రంథాలు ఉండి అవి ఇతరులకు అందుబాటులో ఉండేవి కావు. ఇలా ఒకప్పుడు ఏదైన గ్రంథం చదవాలంటే ఎంతో శ్రమించాల్సి ఉంటుంది. కాలం మారే కొద్దీ ప్రజల ఆలోచనలలో కూడా ఎన్నో మార్పులు ఏర్పడ్డాయి. అదే క్రమంలో అంతర్జాలం అందుబాటులోకి రావడంతో నేటితరం వారి దృష్టి అంతర్జాలంపై పడింది. దీనిలో విశ్వవాస్తంగా దీనికి ఎంతో ప్రాధాన్యత ఏర్పడింది. ఈ అంతర్జాలంలో సమస్త సమాచారం నిక్షిప్తమయి ఉండడంతో పాఠకులకు, పరిశోధకులకు ఇది ఒక అద్భుతంగా మారింది.

ప్రస్తుత కాలంలో అంతర్జాలం జీవితంలో ఒక భాగంగా మారింది. మనుషుల మధ్య సంబంధాలు ప్రత్యక్షంగా తగ్గిపోయి పరోక్షంగా పెరిగిపోయాయి. ఉమ్మడి కుటుంబాల స్థానంలో చిన్న కుటుంబాలు ఎక్కువ కావడం వలన మానవ సంబంధాలలో మార్పులు వచ్చాయి. సమూహం నుంచి ఒంటరితనానికి మనిషి ప్రయాణం చేస్తున్నాడు. ఇటువంటి సందర్భంలో పరోక్షంగా సమూహంతో కూడానికి సహకరిస్తున్నటువంటివి అంతర్జాల సామాజిక మాధ్యమాలు. 1996 సంవత్సరంలో తెలుగులో మొదటి అంతర్జాల సామాజిక మాధ్యమం ఏర్పడినట్లు తెలుస్తుంది. 1997 వ సంవత్సరం ఆగస్టు లో కంప్యూటర్ విజ్ఞానం మాస పత్రిక మొదలయింది. ఇది తెలుగులో మొట్టమొదటి సాంకేతిక మాస పత్రిక వాటి పట్ల సమగ్ర అధ్యయనం ద్వారా నేటి యువతకు మంచి మార్గదర్శకత్వంగా ఉంటుందని చెప్పవచ్చు.

తెలుగులో సాంకేతిక సాహిత్యం మొట్టమొదటిసారిగా 1991 సెప్టెంబర్ 16 వ తేదీ నోమవారం మొదలయింది. ఆ తేదీన తెలుగులో మొట్ట మొదటి సాంకేతిక సాహిత్యం పరిచయాన్ని వివరించిన పాలకొండటి సత్యనారాయణ గారి పరిచయం ఈ విధంగా ఉన్నది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

"నిత్య జీవితం లో కంపూటర్లు నిర్వహిస్తున్న పాత్ర రోజురోజుకీ విస్తరిస్తుంది. వాతావరణ సూచనల నుంచీ ప్రయాణాల వరకూ మనకు కంప్యూటర్ ల సహాయం అవసరం అవుతుంది. ఊహించలేనంత వేగంతో అభివృద్ధి చెందుతున్న కంప్యూటర్ రంగం మన జీవితాలను నియంత్రించే రోజులు మరెంతో దూరం లో లేవు. ఈ నేపథ్యం లో కంపూటర్ల గురించిన అవగాహన అందరికీ అవసరమని భావిస్తూ ఈ శీర్షిక ప్రారంభిస్తున్నాము. ప్రతి సోమవారం నాడు వెలువడే ఈ శీర్షిక మీకెంతో ప్రయోజనకరంగా ఉంటుందని విశ్వసిస్తున్నాము." అని పేర్కొన్నారు.

అలా క్రమక్రమంగా విభిన్న రూపాలకు చెందిన సామాజిక మాధ్యమాలు పరిచయం అయ్యాయి. వీటి ద్వారా వ్యక్తులు తమకు కావలసిన అంశాన్ని చదవడం, తాము చెప్పాలనుకున్న విషయాన్ని పాఠకులతో పంచుకోవడానికి రచన రూపంలో అందించే సౌలభ్యం ఉంది. ఈ సామాజిక మాధ్యమాలలో రచయితలు రాయడానికి ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తున్నవి బ్లాగులు. బ్లాగింగ్ సైట్లు వ్యక్తుల ఆలోచనలు ప్రపంచంతో పంచుకోవడం ఒక ముఖ్యమైన సాంకేతిక వ్యవస్థ. బ్లాగుల ద్వారా సమాచారాన్ని పాఠకులకు అందించడం, చదివే వ్యక్తుల నుండి ప్రశ్నలు, సమాధానాలు, వ్యాఖ్యలు వస్తాయి. తద్వారా రచయిత, పాఠకుడు పరస్పరం స్పందించే అవకాశాన్ని కలిగి ఉంటారు. కాబట్టి బ్లాగ్ ను రచయితకు అందుబాటులో ఉన్న అత్యంత ప్రాథమిక రూపంలో ఉన్న సామాజిక మాధ్యమంగా పేర్కొనవచ్చు. సామాజిక మాధ్యమాల ముఖ్య ఉద్దేశం విభిన్న స్థాయిల్లో స్నేహితులను పెంచడం.

అంతర్జాలంలో విభిన్న మాధ్యమాల్లో తెలుగు సాహిత్యం: సామాజిక మాధ్యమాన్ని సాహితీవేత్తలు తమకు అనుకూలంగా మార్చుకొని ఉపయోగించు కుంటున్నారు. పాఠకులు, రచయితలు సామాజికమాధ్యమాల్లో సాహిత్యబృందాలను ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. అన్ని రకాల సాహిత్యాన్ని సామాజిక మాధ్యమాలలో పెడుతున్నారు. రచనలపై చాలా చర్చ జరుగుతుంది. శాఖలు, సంస్థలు, సాహితీవేత్తలు అనేక సాహిత్య సదస్సులు నిర్వహించినా ఆర్థికసమస్యల కారణంగా సదస్సుపత్రాలు ప్రచురితం కాలేదు. కరోనా వైరస్ వ్యాప్తి తరువాత సామాజిక మాధ్యమాలలో పలు అంతర్జాల సదస్సులు నిర్వహిస్తూ అందరికీ అందుబాటులో ఉంచుతున్నారు. సాహిత్య రచనలు చదివిన తర్వాత, పాఠకులు ఒకే వేదికపై తమ అభిప్రాయాలను వ్యక్తపరుస్తున్నారు. పుస్తకాన్ని సాఫ్ట్ కాపీగా తయారు చేసి అంతర్జాలంలో సులభంగా పాఠకులకు పంపడం చాలా

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సులువైంది. సాహిత్యం లిఖితరూపంలోనే కాకుండా ఆడియో, వీడియో రూపంలో కూడా లభిస్తుంది. సాహిత్యవిశ్లేషణ విధానంలో కూడా మార్పు వచ్చింది. సామాజికమాధ్యమాల కారణంగా కొంతకాలంగా తెలుగు రచనల సంఖ్య పెరిగింది, పాఠకులు కూడా అదే స్థాయిలో పెరిగారు. సమకాలీన కాలంలో పాఠకులు, విమర్శకులు, పరిశోధకులు వెబ్ సైట్లు, బ్లాగులు, వెబ్ మ్యాగజైన్లలో తెలుగు సాహిత్యాన్ని చదవడానికి ఎక్కువ ఆసక్తి చూపుతున్నారు. ఇది తెలుగు సాహిత్యంలో శుభసూచకం.

అన్నిరంగాలకు సంబంధించిన సమాచారం దీనిలో నిక్షిప్తమయి ఉండడంలో నేటితరం ఈ అంతర్జాలంలో దృష్టికేంద్రీకరించింది. అదే బాటలో తెలుగు సాహిత్యం కూడా ఎందరో మహానుభావుల కృషివలన అంతర్జాలంలో తనదైన స్థానాన్ని పొందింది. అంతర్జాలంలో లభిస్తున్న తెలుగు సాహిత్య స్వరూపాన్ని రెండు విధాలుగా విభజించవచ్చు.

1. వ్యక్తి గత సాహిత్య సేవ, 2. వివిధ పత్రికల ద్వారా సాహిత్యసేవ

అంతర్జాలంలో వ్యక్తిగత సాహిత్యసేవ: నేడు సాహిత్య రంగంలో వస్తూన్న మార్పును గమనిస్తూ అందుబాటులో ఉన్న సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందిపుచ్చుకుని కొన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థలు, కొందరు సాహితీవేత్తలు, తెలుగు భాషాభిమానులు తెలుగు సాహిత్యానికి సంబంధించిన ప్రత్యేక వెబ్సైట్లను ఏర్పాటుచేయడం విస్తృతమైన సమాచారాన్ని అంతర్జాలంలో జోడించడంతో అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్యానికి ఎనలేని ప్రాధాన్యత ఏర్పడిన అదే విధంగా ఎవరి అందుబాటులో ఉన్న సాహిత్య సమాచారాన్ని, అభిమాన కవి, రచనల విశేషాలను నిక్షిప్తం చేస్తున్నారు. మరికొంత తెలుగుసాహిత్యంపై విశ్లేషణాత్మకవ్యాసాలు, విమర్శలు, చర్చలు, సమీక్షలు ఇలా అనేక కోణాలలో తెలుగు సాహిత్యాన్ని అంతర్జాలంలో పలువురికి అందుబాటు ఉండే విధంగా అమర్చుతున్నారు. మరి కొందరైతే ఎంతో విలువైన ఎన్నో విశిష్ట గ్రంథాలను కాపీ చేసి పుస్తకాల, పుస్తకాలే అంతర్జాలంలో పొందుపరుచుతున్నారు. దీనిలో ఇక లభించవు అనుకున్న ఎన్నో విలువైన గ్రంథాలు అందుబాటులో రావడంతో తెలుగు సాహిత్యం ఎంతో సులభంగా అధ్యయనం చేసే అవకాశం ఏర్పడింది.

ఈ పరిస్థితి ఈ మధ్యకాలంలో మరింత విస్తృతంగా ఉద్యమ రూపంలో ముందుకు సాగుతుంది. ఎంతో విశిష్టమైన ఇతిహాస పురాణాల సైతం ఆయ అంశాలవారికి పలువురికి

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అందుబాటులో ఉంటున్నాయి. దీనికి తోడు పేస్ బుక్, వాట్సాప్ రావడంతో నిరంతరం సాహిత్యం పట్ల అభిరుచిని పెంపొందించడమే కాక, అనేక చర్చలకు వీలు కలిగిస్తుంది. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే ఈనాటి తరానికి తెలుగు సాహిత్యం అధ్యయనానికి అంతర్జాలం ఒక వేదిక అయిందంటే అతిశయోక్తి కాదు.

దీనికి తోడు నేడు ఏ గ్రంథానైనా ముద్రించాలంటే ఎంతో శ్రమ ఖర్చుతో కూడు కున్న పని అటువంటి వారి వారి రచనలను, ఈ అంతర్జాలం ద్వారా వేదికగా చేసుకుని అంతర్జాతీయ స్థాయి గుర్తింపును సాధించే పరిస్థితి ఏర్పడిందని పరిశీలిస్తే నేడు ముద్రణరూపంలో వచ్చే సాహిత్యం కంటే అంతర్జాలంలో వస్తున్న సాహిత్యానికి ప్రాధాన్యత ఎక్కువ, సులభంగా పాఠకులకు చేతకు చేర్చి వారి భావాలకు విస్తృత ప్రాచుర్యం కలిగించుకోవడం ఈ అంతర్జాలాలను ఉపయోగిస్తున్నాం. ఈనాటి తరం సాహిత్యంలో ఏ అంశాన్ని తెలుసుకోవాలన్న ముందుగా ఆశ్రయించేది అంతర్జాలంనే. ఇలా ఎందరో వ్యక్తులు వ్యక్తిగతంగా, స్వశ్చందంగా తెలుగు సాహిత్యాన్ని అంతర్జాలంలో మనం తెలుగును మరింత శక్తివంతంగా పాఠకుల చేతకు చేర్చి, తమదైన సాహిత్యసేవను అంతర్జాలం ద్వారా కొనసాగిస్తున్నారు.

అంతర్జాలంలోని వివిధ పత్రికల ద్వారా సాహిత్య సేవ: నేడు అంతర్జాలంలో తెలుగు పత్రికలు ఎన్నో పాఠకులను, రచయితలను అలరిస్తున్నాయి. ఈ పత్రికలకు ఎనలేని ప్రాధాన్యత ఉంది. తెలుగు సాహిత్యంలో వివిధ పక్షాలలో తెలుగు సాహిత్య వికాసాన్ని విస్తరింపజేస్తున్నాయి. అంతర్జాలం వికాసంలో ప్రపంచపు సరిహద్దులు చెరిగిపోయాయి. గతంలో కేవలం ముద్రణ సౌకర్యం ఆంధ్రప్రాంతంలోనే అవకాశం ఉంది. వృత్తిరీత్యా ఇతర దేశాలకు వెళ్లిన వారికి సాహిత్యాభిలాష ఉన్నా ఏమిచేయలేని స్థితి ఏర్పడింది. కాని ఈ అంతర్జాలంలో రాకతో ఎన్నో సమస్యలకు పరిష్కారాలు చూపింది. గతంలో తెలుగు ప్రాంతాలలో ఉంటూ కవిత్వం, రాసిన వారికి ఎక్కువ గుర్తింపు వుండేది. కాని ఇప్పుడు ఏ దేశంలో ఉన్నా, ఏ వృత్తి చేస్తున్న సాహిత్య రచన ప్రవృత్తిగా ఎంచుకోవడంలో వారి వారి భావాలను వ్యక్తంచేసుకోటానికి చక్కని వేదిక లభించింది.

ఇలా అంతర్జాలంలోని తెలుగు పత్రికలలో కథ, నవల, కవిత్వం, పాట, పద్యం, వ్యాసం, గజల్, ఇలా అనేక సాహిత్యాంశాలకు సంబంధించిన అంశాలకు ఈ పత్రికలు ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నాయి. అదే సమయంలో తమ సంస్కృతి సంప్రదాయాలకు, విలువనిచ్చి వారి

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

భవిష్యత్తరాలవారికి తెలిసే రీతిలో కృషిచేస్తున్నారు. ఇలా అంతర్జాలంలోని తెలుగు సాహిత్య పత్రికలు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎంతో ప్రచారం పొంది ఉన్నాయి. నేడు ప్రతి ఒక్కరి చేతిలో 'ఆన్లైన్ ఫోన్' లు అందుబాటులోకి రావడంతో తెలుగు సాహిత్యం మన చేతలలో ఉన్నట్లే. అటువంటి ప్రసిద్ధమైన కొన్ని అంతర్జాతీయ పత్రిక పేర్లు పరిశీలిద్దాం.

1. ఈమాట, 2. కొమది, 3. జాబిల్లి, 4. తూలిక, 5. ప్రజాకళా, 6. ప్రాణహిత, 7. పుస్తకం.నెట్. 8. పొద్దు, 9. మాలిక, 10. వనితామాలిక, 11. వాకిలి, 12. విహంగ, 13. సారంగ, 14. సుజనరంజని, 15. తెలుగు4 కీడ్స్. కామ్. ఇలా అంతర్జాలంలో ఎన్నో తెలుగు సాహిత్య పత్రికలు తెలుగు సాహిత్య సేవ చేస్తున్నాయి. అంతర్జాలంలో ప్రారంభమైన మొట్టమొదటి పత్రికగా 1998లో ప్రారంభమయిన ఈమాట పత్రికగా చెప్పవచ్చు. ఈ పత్రికలు కొన్ని తెలుగు సంస్కృతి సంప్రదాయాలకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చేవి అయితే కొన్ని చిన్ని పిల్లలకు మన మూలాలు తెలిసే విధంగా ఉండేవి. మరికొన్ని స్త్రీల అభ్యున్నతికి చెందినవి, కొన్ని అణగారిన వర్గాలను చైతన్యం చేయడానికి, కొన్ని వైజ్ఞానిక పరమైన అంశాలను తెలియపరిచేవి. ఇలా అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్య పత్రికలు విశేషంగా తెలుగు సాహిత్య వికాసానికి కృషిచేస్తున్నాయి.

సామాజిక మాధ్యమాల్లో పలువురు తమ కవితలను వ్యాసాలను పోస్ట్ చేయడం, తర్వాత వాటిపైన ఇతరులు చర్చించడం చేస్తూ ఉన్నారు. ఇందులో చాలామంది రచయితలు తమ రచనల ఆవిష్కరణలను కూడా ఏర్పాటు చేయడం విశేషం. మరి కొంతమంది రచయితలు ప్రతి వారం ఒక అంశం పైన ప్రత్యక్షంగా పాఠకులతో మాట్లాడుతూ ఉపన్యాసాలు ఇవ్వడం పేర్కొనదగినటువంటి విషయం. ఒక్క మాట్లాడిన తర్వాత తక్కిన సభ్యులు వారి ప్రశ్నలను టైపు చేయడం, లేదంటే రచయిత తమ మాట్లాడాలనుకున్న వారితో లంకె కలిపి ప్రత్యక్షంగా మాట్లాడే సౌలభ్యాన్ని ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతూ ఉంది. మరి కొంతమంది రచయితలు తమకు సంబంధించినటువంటి అంశాలను సమూహంలో పోస్ట్ చేసి వాటి పైన చర్చ పెట్టడం అభిప్రాయాలు తీసుకోవడం జరుగుతూ ఉంది.

'అంతర్జాలం - నేటి సాహిత్యప్రియులకు ఓ వరం': ఏదైన ఒక కొత్తదనం ప్రవేశించిందంటే, దాని వలన కొంతమంది ఉంటుంది. కొంత చెడు ఉంటుంది. ఇలా మంచి చెడు అనేవి ప్రతిదానిలో ఉంటాయి. అలాగే అంతర్జాలాన్ని దుర్వినియోగం పరిచేవారు లేకపోలేదు. కాని అందులో ఒక

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అద్భుతమైన ప్రయోజనం ఎంతో దాగి ఉంది. మన ఇంట్లో కూర్చుని ప్రపంచ సాహిత్య స్వరూప స్వభావాలను తెలుసుకునే అవకాశం ఉంది. అదే విధంగా వాటి పట్ల మనకు ఆసక్తి ఉంటే నేర్చుకోవడానికి ఆడియో, వీడియో క్యాసెట్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి. అంతేకాక ప్రపంచ సాహిత్య తీరుతెన్నులను అర్థం చేసుకునే అవకాశం ఉంది. మన సాహిత్యాభివృద్ధికి మనం చేయవలసిన కర్తవ్యం ఎలాంటిదో బోధపడుతుంది. ఇలా భాషాసాహిత్యాలతో తులనాత్మకంగా పరిశీలించే అవకాశం ఉంది. అంతే కాదు మన సాహిత్యలో మూలాలను దర్శించే వీలు ఉంది. మనం చదవాలి అనుకున్న గ్రంథం. మన అరచేతిలోని సెల్ఫోన్లలో దర్శనమౌతుంది. అంతకు ముందున్న సమీక్షలు, విమర్శలు, విశ్లేషణలు, వివరణలు తెలుసుకుని ఆ సాహిత్యాన్ని మరొక కోణంలో దర్శించే అవకాశం ఉంది. అతి తక్కువ సమయంలో అత్యంత ఎక్కువ విజ్ఞానాన్ని సంపాదించే సదుపాయం అంతర్జాలం అందిస్తుంది. వృత్తిరీత్యా ఏ దేశాలకు వెళ్ళినా మన సంతానానికి అందుబాటులో మన ఆటలు, పాటలు, సంస్కృతి అన్నింటిని వారికి అందించే అవకాశం ఉంది. ఇలా నేటి సాహిత్యప్రియులకు అంతర్జాలం ఓ అద్భుతమైన వరం.

ముగింపు: భాష అనేది కేవలం సమాచార మాధ్యమమే కాదు, ఒక జాతి చరిత్ర, జ్ఞానం, సాంస్కృతిక వారసత్వం, ఆ జాతి సమస్త అస్తిత్వానికి సాక్ష్యం. భాషవల్లనే జాతి అస్తిత్వం నిలబడుతుంది. ప్రస్తుతం ఆ భాషకు సాంకేతికత తోడై ఆధునికసమాజంలో ఎన్నో విప్లవాత్మక మార్పుల్ని సృష్టిస్తోంది. సాంకేతికత అందుబాటులో లేనికారణంగానే గతంలో ఈ ప్రపంచం ఎన్నోభాషల్ని, జాతుల్ని కోల్పోయింది. సాంకేతికత ప్రపంచంలోని అనేక భాషల్ని ఒకటిచేస్తూ, మరింత సౌలభ్యంగా, శాస్త్రీయంగా తీర్చిదిద్దుతూ, నూతన ఆవిష్కరణలకు నాంది పలుకుతుంది.

భాషకు సాంకేతికతను అందించే సందర్భంలో దాదాపు నలభై సంవత్సరాల నుంచి భాషాసాంకేతిక అధ్యయనాలు జరుగుతున్నాయి. ఇందులో తెలుగు పాఠ్య, వాగ్భాషా నిధుల్ని సమకూర్చటం ప్రధాన విషయమైంది. ఈ క్రమంలో అనేక ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ సంస్థలు పూనుకొని తెలుగుభాషాభివృద్ధి కోసం అనేక పాఠ్య, వాక్ డేటాసెట్లను తయారుచేశాయి. ఈ డేటాసెట్లు ప్రధానంగా ఏవ వంటి అత్యాధునిక భాషామోడళ్ళకు అత్యంత ఆవశ్యకం. భారతీయసంస్థలే కాక విదేశీసంస్థలు కూడా తెలుగుభాషాభివృద్ధి వరుసలో ఉండటం గమనార్హం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఇది సాంకేతిక ప్రపంచం, ఏక ప్రపంచం. కృత్రిమమేధ మానవమేధస్సుకు సమానంగా పోటీపెడుతున్న కాలమిది. యంత్రాలకు కృత్రిమమేధను అందించే సందర్భంలో భాష ప్రధానమైనది. భాషలో సంభాషణలు మరింత ముఖ్యమైనవి.

ఇలా అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్యానికి ఎనలేని కృషి జరుగుతుంది. నేటి తరాలవారు వాటిని ఉపయోగించుకుని, తెలుగుభాష, సాహిత్య, సంస్కృతుల పట్ల మరింత అభిలాష కలిగి దాని వికాసానికి మరింత కృషిచేయవలసిన అవసరం ఎంతైన ఉంది.

ఆధారగ్రంథాలు

1. అమ్మనుడి మాసపత్రిక, ఫిబ్రవరి-2023
2. హేమలత, పుట్ట. తెలుగులో అంతర్జాల సాహిత్యం. రాజమండ్రి: 2015.
3. వెంకటేశ్వరరావు ఇమ్మడిశెట్టి. వెబ్ సైట్లలో తెలుగు సాహిత్యం- పరిశీలన. (అముద్రితం - మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయం, చెన్నై).

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు దళిత సాహిత్యం - సాంకేతికత

డా. పొనుగోటి రవికుమార్

అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ ఇన్ తెలుగు

ఎస్ ఆర్ & బి.జి.యన్.ఆర్ ప్రభుత్వ

ఆర్ట్స్ & సైన్స్ కళాశాల(A), ఖమ్మం, తెలంగాణ.

పరిచయం:

మానవ జీవితాన్ని సులభతరం చేయడానికి నూతన ఆవిష్కరణలు కనిపెట్టే పరిజ్ఞానం లేదా విజ్ఞానమే సాంకేతికత అనవచ్చు. ఆధునిక సాంకేతికయుగంలో సాహిత్యానికి సాంకేతికత నూతన ఆవిష్కరణ. సాంకేతికత సమాజంలోని అన్ని రంగాలను ప్రభావితం చేసినట్లే తెలుగుసాహిత్యాన్ని ప్రభావితం చేసింది. అందులో దళితసాహిత్యం ఒకటని చెప్పుకోవచ్చు. దళితసాహిత్యం కేవలం సాహిత్యమే కాదు. అది సజీవజీవితాలనే కాదు శతాబ్దాల అణిచివేతలను ప్రశ్నించిన సరికొత్త గొంతుక, ఆత్మ గౌరవ ఉద్యమ పతాక.

సాంకేతికత సాహిత్యంలో రెండు రకాలు అవి, సాంకేతికతను వివరించే రచనలు, సాంకేతికతతో సాహిత్యాన్ని సృజన చేయటానికి ప్రధానం చేయడానికి ఉపయోగించేవి. సాంకేతికతను ఆధారం చేసుకొని రచనలు చేయడం. నూతన ఆవిష్కరణలు చేసి అవి మనిషి జీవనమనుగడపై చూపే ప్రభావాలను సాహిత్యసృజనకు సాంకేతికతను ఉపయోగించటం. ఉదాహరణకు కంప్యూటర్లు, సెల్ ఫోన్లు, appల సహాయముతో సాహిత్యాన్ని సృజించటం, ప్రచురించటం. ఈ బుక్ లు, బ్లాగులు, యూట్యూబ్, ఫేస్బుక్ మొదలగు వేదికల ద్వారా ప్రచురణ చేసి ప్రపంచవ్యాప్తం చేయటం. డిజిటల్ ఎడిషన్లు వీడియోలతో కథలు అల్లడం ద్వారా పాఠకులకు/వీక్షకులకు త్వరగా చేరువవుతుంది. శ్రవ్య, దృశ్య మాధ్యమాలలో బోధన అర్థవంతమై సులభతరమౌతుంది.

దళిత పదం మరారీ పదం. దళిత పదాన్ని మొదట జ్యోతిబాపూల్ ప్రయోగించారు. దళిత పదానికి 'అణచివేయబడిన', 'ముక్కలుగా చేయబడిన' అని అర్థం. తెలుగుసాహిత్యంలో బమ్మెర పోతన శ్రీ మదాంధ్ర మహాభాగవతం, అష్టమస్కంధం, గజేంద్రమోక్షంలో 'దళిత' పదం 'విడవబడిన' అనే అర్థంలో ప్రయోగించాడు. భారతీయసాహిత్యంలో 'దళిత పాంధర్స్ మేనిఫెస్టో'తో

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

దళితపదం 1971ల నుండి ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చింది. తెలుగుప్రాంతంలో 1980 నుండి దళితపదం విరివిగా వాడుకలోకి వచ్చింది. దళితపదం దళిత ఉద్యమాల, సాహిత్యప్రభావంతో సంఘటితశక్తికి ప్రతీకగా రూపు దాల్చింది. స్త్రీలు రాసిందే స్త్రీవాద సాహిత్యం అయినప్పుడు దళితులు అంటేద్యురిస్ట్ దృక్పథంతో రాసింది మాత్రమే దళిత సాహిత్యం అవుతుందని చెప్పవచ్చు. అయితే దళితేతరులు దళితుల గురించి రాస్తే అది సంఘీభావ లేదా సానుభూతి దళిత సాహిత్యం అవుతుందని చెప్పుకోవచ్చు. స్థూలార్థంలో దళితులు అంటే ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీలుగా చెప్పుకోవచ్చు. కానీ సూక్ష్మార్థంలో మాల,మాదిగ,వాటి ఉపకులాలే దళితులు. భోపాల్ డిక్లరేషన్ చర్చల్లో దళితపదం ఎస్సీ, ఎస్టీ అనే అర్థంలోనే వాడబడింది. దీన్నే హైదరాబాద్ డిక్లరేషన్ కొనసాగిస్తున్నట్లుగా ప్రకటించింది

భారతదేశంలో కులవ్యవస్థ మూలాలు ఋగ్వేదం పురుషసూక్తము దశమమండలంలో ఉన్నాయి. "బ్రాహ్మణోఽస్య ముఖమాసీద్బాహు రాజన్య కృతః / ఊరూ తదస్య యద్వైశ్యః పద్భ్యం శూద్రో

అజాయత"(ఋగ్వేదం,పురుషసూక్తం,పదోవమండలం,90వఋక్కు,12వశ్లోకం).సాంఘిక అసమానతలపై చార్యాకం,బౌద్ధం, జైనం ప్రజలను చైతన్యవంతం చేశాయి. ప్రజాకవి వేమన, పోతులూరి వీరబ్రహ్మం వంటి కవులు, కళాకారులు, సంస్కర్తలు సామాజిక వివక్షతలను హేతువులతో ప్రశ్నించి నిలదీశారు. ఈ నేపథ్యము నుండే దళిత సాహిత్యం కులనిర్మూలన, సామాజిక న్యాయం, ఆత్మగౌరవం అనే నేపథ్యంతో రాజ్యాధికారమనే నినాదంతో ముందుకు పోతుంది. కారంచేదు (1985),చుండూరు (1991) అత్యాచార ఘటనలతో దళితులు తమ కలాలకు, గళాలకు పదును పెట్టారు. దళిత సాహిత్యంలో ప్రధానంగా కవిత్వం ముందుండి దారి చూపింది.

ఇండియాలో సాంకేతికత లేదా యంత్రాల వినియోగము బ్రిటిష్ వారి రాకతో మొదలై ఒక ఊపు అందుకుంది. దాంతో అన్ని రంగాలలో పాటు పత్రిక రంగంలో కూడా సాంకేతికత అడుగు పెట్టి, భారత్ లో 29 జనవరి 1780 సంవత్సరంలో జేమ్స్ ఆగస్టస్ హీకీ స్థాపించిన 'బెంగాల్ గెజిట్' పత్రికతో మొదలయ్యింది. ప్రారంభదశలో మన పత్రికలు బ్రిటిష్ వారికి వ్యతిరేకంగా పనిచేశాయి. స్వాతంత్రోద్యమానికి బాసటగా నిలిచాయి. కానీ 1947 తర్వాత పత్రికారంగంలో వ్యాపారధోరణులు మొదలయ్యాయి. దాంతో పత్రికారంగం అనేక మార్పులకు గురైంది. 1980 తర్వాత వార్తా పత్రికలు ప్రజలకు మరింత అందుబాటులోకి వచ్చాయి. కానీ కింది కులాల ప్రజలకు ముఖ్యంగా దళితులకు పత్రికలు అంటరానివి గానే మిగిలిపోయాయి. దానికి అనేక

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సామాజిక,రాజకీయ,ఆర్థిక కారణాలు ఉన్నాయి. దళితులపై జరిగిన జరుగుతున్న అవమాన, అమానుషచర్యలను బలంగా వినిపించడానికి సాహిత్యగోతుక అవసరం ఏర్పడింది. ఆ గోతుకే దళితపత్రికల స్థాపనకు దారితీసింది. ఐతే ఇవి గ్రామీణదళితులకు చేరువ కాలేకపోయాయి. కిందికులాలకు బహుజన భావజాలాన్ని చేరువచేయడానికి జ్యోతిబాపూల్ 'దీన్ బంధు' పత్రిక మొదలుపెట్టారు. దానికి కొనసాగింపు గాన్ అంటేద్గర్ మూక్ నాయక్(1920), బహిష్కృత్ భారత్(1927), జనతా, సమత (1930), ప్రబుద్ధ భారత్(1956) మొదలగు పత్రికలను స్థాపించి కింది కులాలను జాగృతం చేయడానికి కృషి చేశారనవచ్చు.

అలాగే తెలుగు నేల మీద కూడా దళితులు పత్రికలు స్థాపించి దళిత భావజాలాన్ని ప్రచారం చేశారు. వేమూరి రాంజీరావు 'దీనబంధు' పేరుతో మొదటి తెలుగు దళితపత్రికను స్థాపించడని చెప్పవచ్చు. తెలంగాణ నుండి మదారీ భాగ్యవర్మరెడ్డి 'భాగ్యనగర్' పత్రికను, ఎండ్లూరి చిన్నయ్య హైదరాబాద్ కేంద్రంగా 'ఆంధ్ర రిపబ్లిక్', 'పీపుల్స్ హెరాల్డ్', 'ప్రజాబంధు' పత్రికలు కుసుమధర్మన్న 'జయభేరి' పత్రికను, దిట్ల పుల్లయ్య, 'ఆదిఆంధ్ర' పత్రికను, ఈలీ వాడపల్లి 'జై భీమ్' పత్రికను స్థాపించి దళితవాదాన్ని ప్రచారం చేశాయని చెప్పుకోవచ్చు. ఈ పత్రికలన్నీ అప్పటి ముద్రణ యంత్రాన్నే ఉపయోగించుకున్నాయి. ఆనాటికి అదే సాంకేతికతని చెప్పవచ్చు.

సాంకేతికత వేదికల అవిర్భావం - దళిత సాహిత్యానికి వాటి అనుసంధానం:

సాంకేతికత రాక ముందు దళితసాహిత్యం పదకవిత్యం, వచనకవిత్యం, కథలు, నవలలు వంటి ప్రక్రియలు ముద్రణ లేదా ప్రచురణలతో ప్రాచుర్యం పొందింది. కానీ ముద్రణ, ప్రచురణ సంస్థలతో నియంత్రించబడ్డాయి. సాంకేతికత రాక పూర్వం దళితరచనలు ప్రచురించడానికి ఆగ్రకులాల ఆధీనంలో ఉన్న పత్రికల, ప్రచురణ సంస్థల దయా దక్షిణ్యాలపై వేచి చూడవలసి వచ్చేది. దళితుల రచనలు ప్రచురణ సంస్థల ఆశయాలకు అనుగుణంగా లేకపోతే దళిత రచయిత ఎంతటి ప్రతిభావంతుడైన అతని సృజన పాఠకులకు చేరువయ్యేది కాదు. ఇది దళిత రచయితల ఆత్మగౌరవాన్ని దెబ్బ తీయడంతో దళితుల ఆత్మగౌరవానికి గొడ్డలిపెట్టుగా మారిందని చెప్పవచ్చు.

ఆధునిక యుగంలో సాంకేతికత రాకతో నిరంకుశ ప్రచురణ సంస్థల నియంత్రణ సంకెళ్ళను దాటి, దళిత రచయితలు తమ కలాలను, గళాలను వినిపించే మహత్తర అవకాశం లభించింది. ఇది దళితుల ఆత్మగౌరవాన్ని ఇనుమడింపజేసిందనే చెప్పవచ్చు. సాంకేతికత రాకతో 2000 సంవత్సరం నుండి బ్లాగులు, వెబ్సైట్లు, సామాజిక మాధ్యమాల ఏర్పాట్లతో

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంప్రదాయక మీడియాలో చెప్పుకోదగ్గ మార్పు వచ్చింది. ప్రధాన సాహిత్యంతో పాటు దళిత సాహిత్యం కోసం వెబ్సైట్లు, బ్లాగులు వచ్చాయి. **కోలిమి (Kolimi)**: అంతర్జాల పత్రికలో దళిత కథల వార్షిక సంకలనానికి సంబంధించిన ఆహ్వానాలు ప్రచురించబడ్డాయి. **దళిత రాజ్యం (Dalita Rajyam)**: పత్రిక దళిత మహాసభకు కరపత్రంలా పనిచేసింది. కత్తి పద్మారావు, దేవరపల్లి మస్తానరావు వంటి రచయితల రచనలకు ఇది వేదికగా ఉండేది. ఇందులో దళిత చరిత్ర, సామాజిక, సాంస్కృతిక అంశాలపై సాధికారిక వ్యాసాలు ప్రచురించబడ్డాయి. **మనవాణి (Manavani)**: పత్రిక బొద్ధ మత భావాలు, అంటేద్వర్ రచనల ప్రభావం ఎక్కువగా చూపుతుంది. భారతీయ సాహిత్య అకాడమీ, న్యూఢిల్లీ వారి ప్రకటనలు, దళిత సభల వివరాలను ప్రచురిస్తుంది. **దళిత శక్తి (Dalita Shakthi)**: ఒక మ్యాగజైన్ ఉన్నట్లు పరిశోధన పత్రాలు సూచిస్తున్నాయి. ఈ పత్రిక దళిత సమస్యలను ప్రజల దృష్టికి తీసుకువచ్చి, దళితులను చైతన్యవంతం చేయడానికి కృషి చేస్తుంది. **భూమిక (Bhumika)**: పత్రిక దళిత సాహిత్యాన్ని ప్రచురించడానికి ఒక వేదికగా పనిచేసింది, ప్రత్యేకించి దళిత మహిళల రచనలపై దృష్టి పెట్టింది. **ఈమాట (Eemaata)**: సాధారణ సాహిత్య పత్రిక అయినప్పటికీ, దళిత సాహిత్యంపై విమర్శనాత్మక వ్యాసాలను ప్రచురిస్తుంది. గతంలో ఉన్న కొన్ని పత్రికలు ఇప్పుడు ఆన్‌లైన్‌లో అందుబాటులో లేకపోవచ్చు, అయితే వాటి ప్రచురణలు డిజిటల్ ఆర్చైవ్‌లలో లభిస్తున్నాయి. ఉదా: 'Dalit Voice' అనే రాజకీయపత్రిక 1981లో ప్రారంభమై, డిజిటల్ మరియు ప్రింట్ ఫార్మాట్లలో ప్రచురించబడింది, కానీ దాని వెబ్‌సైట్ 2011లో మూసివేయబడింది. ప్రస్తుతం దాని ప్రచురణల ఆర్చైవ్‌లను అందుబాటులోకి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

దళిత సమస్యలపై కార్యక్రమాలు ప్రసారం చేసే కొన్ని తెలుగు ఆన్‌లైన్ ఛానెల్‌ల జాబితా: **దళిత కెమెరా (@DalitCamera)**: యూట్యూబ్ ఛానెల్. "దళిత కెమెరా: త్రూ అన్-టచబుల్ ఐస్" పేరుతో దళితుల కథనాలు, సభలు, పాటలు, ఉపన్యాసాలు మరియు చర్చలను వీడియోలలో అందిస్తుంది. ఈ ఛానెల్ విద్యార్థుల ద్వారా నిర్వహించబడుతుంది. దళితులు ఎదుర్కొంటున్న వేధింపులు, వారిపై జరుగుతున్న హింస వంటి సంఘటనలను ఈ ఛానెల్ డాక్యుమెంట్ చేస్తుంది. **దళిత శక్తి ప్రోగ్రామ్**: ఈ సంస్థకు సంబంధించిన కార్యక్రమాలు వివిధ యూట్యూబ్ ఛానెళ్లలో ప్రసారం అవుతున్నాయి. దళిత శక్తి వ్యవస్థాపకుడు డా. విశారదన్ మహారాజ్ ఇంటర్వ్యూలు, దళిత సాధికారతపై పాదయాత్రల వీడియోలు న్యూస్ ఛానెళ్లలో చూడవచ్చు. **దళిత పోయెట్రీ అండ్ లిటరేచర్ (@dalitpoetryandliterature2837)**: యూట్యూబ్ ఛానెల్ దళిత కవిత్వంపై దృష్టి సారిస్తుంది. ఇది గ్లోబల్ జేషన్ ప్రభావం, సంస్కృతి మరియు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాహిత్య మార్పుల గురించి చర్చిస్తుంది.ఎన్.బి. షో తెలుగు (N.B Show Telugu): ఛానల్ లో అంటేద్వర్ జీవితం, ఆయన భావజాలం, అలాగే కుల వ్యవస్థ వంటి అంశాలపై వీడియోలను ప్రచురిస్తుంది.

ఇవి కాకుండా, కొన్ని ప్రధాన న్యూస్ ఛానెళ్లు కూడా దళిత సాధికారత, దళిత సమ్మేళనాలు, దళితులపై వేధింపులు వంటి అంశాలపై వార్తా వీడియోలను ప్రసారం చేశాయి. 20ఏళ్ల కితమే ఆచార్య. దార్ల వెంకటేశ్వరరావు'మాదిగకవులు.బ్లాగ్సైట్.కామ్'(madigakavulu.blogspot.com) ను ఏర్పాటు చేసి మాదిగసాహిత్యాన్ని ప్రపంచానికి పరిచయం చేశారు. 'భూమిక.ఆర్గ్', 'మా తెలుగు' వంటి పైట్లు దళిత సాహిత్యాన్ని ప్రచురించడానికి వేదికలుగా మారాయి. 'దళితశక్తి' వంటి పత్రికలు కూడా సోషల్ మీడియాను తమ ప్రచార సాధనాలుగా ఉపయోగిస్తున్నారు. 'దళిత స్త్రీ శక్తి' వంటి సంస్థలు డిజిటల్ మాధ్యమాలను ఉపయోగించి తమ ఆశయాలకు అనుగుణంగా లక్ష్యాలను ప్రచారం చేస్తున్నాయి. దీంతో దళిత రచయితలు సోషల్ మీడియాను ఉపయోగించి ఆయా గ్రూపులలో రచనలు పోస్ట్ చేసి పాఠకులకు దగ్గరవుతున్నారు. ఆధిపత్యకులాల మీడియా ప్రాపకం కోసం ఎదురుచూడడం లేదు. ఇది కేవలం ముద్రణ ప్రపంచానికే పరిమితం కాకుండా డిజిటల్ ప్రపంచంలోకి అడుగు వేసి ప్రపంచవ్యాప్తంగా పాఠకులకు దగ్గరవుతున్నారని చెప్పవచ్చు.

దళితసాహిత్య సృజన, వ్యాప్తి- సాంకేతికత ప్రభావం:

సాంకేతికత దళిత సాహిత్య సృజన ప్రచురణలో అనూహ్యమైన మార్పు తీసుకువచ్చింది. దళితులు తమ రచనల ద్వారా నేరుగా పాఠకులకు చేరుకోవడానికి అవకాశం వచ్చింది. బ్లాగులు, సొంత వెబ్సైట్లతో తమ రచనలను స్వయంగా ప్రచురించుకునే అవకాశం ఏర్పడింది. ప్రచురణ, ముద్రణలో అడ్డంకులను అధిగమించి వారి కలాలను, గళాలను అనుకున్నదే తడవగా దైర్యంగా వినిపించే అవకాశం కలిగించింది. ఆత్మగౌరవం అనే భావనకు చేరువ చేసింది. రాజ్యాంగం నిర్మించే స్థాయి నుంచి రాజ్యాధికారం కోసం ముందుకు వెళ్లే పరిస్థితికి దారితీసింది. శ్రమ, దృశ్య మాధ్యమాలైన యూట్యూబ్ ఫేస్బుక్లో దళితుల కవితలు, కథలు, విమర్శలను ఆడియో, వీడియోలతో వీక్షకులను ఆకట్టుకుంటున్నాయి.

మౌఖిక రచనగా పిలవబడుతున్న జానపదసాహిత్య మూలాలైన ఆశువుగా అల్లిక పాటల సంస్కృతి దళితుల రచనలలో ఉంది. సామాజిక మాధ్యమాలలో దళితుల చరిత్రను దళిత జానపద కళాకారుల నుండి రికార్డు చేసి వీక్షకులకు సంస్కృతి, చరిత్రను తెలియజేసి వారి

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

మన్నులను పొందుతున్నాయని చెప్పవచ్చు. దళితేతరులకు కూడా దగ్గరవుతున్నారు. యూట్యూబ్ తో పాటు మిగిలిన సాంకేతిక మాధ్యమాలూ ప్రదర్శన వేదికగా మారడంతో దళితుల ఆటపాటలకు వేదిక దొరికింది. ఇది దళిత సాహిత్యం మీద చర్చపదర్పలకు దారితీస్తుందని చెప్పవచ్చు. దీంతో సాహిత్యానికి ఒక గౌరవం దక్కడమే గాక నిరసన, ధిక్కార స్వరం, ఆత్మగౌరవ ప్రకటన, రాజ్యాధికారం సాధించడమనే లక్షణాలకు, లక్ష్యాలకు మరింత దగ్గర చేసింది. కవి సృజనను ప్రచురించడంతో సరిపెట్టకుండా సొంత గొంతుకుతో వినిపించి పాఠకులను ఆకట్టుకుంటున్నారు. యూట్యూబ్, ఫేస్బుక్, మెసేంజర్, ఇన్స్టాగ్రామ్, వాట్సాప్ మొదలగు యాప్స్ తో సాధ్యమైంది. సామాజిక మాధ్యమాల ద్వారా తక్షణ స్పందనలకు, నిరసనలకు, చర్చ వేదికగా మారి తమ స్వరాన్ని బలంగా వినిపించడానికి అవకాశం ఏర్పడింది. అంతకుముందు దళితుల మీద హత్యాకాండలు జరిగినప్పుడు సంఘటనాత్మక దళితకవిత్వంగా ముందుకు వచ్చేది. దీనికి కొంత సమయము అవసరమయ్యేది. కానీ సోషల్ మీడియా వల్ల తక్షణ ప్రచురణ, స్పందన వస్తుంది.

సాంకేతికత రాక దళిత సాహిత్య వస్తువు,రూపంలో మార్పులు:

సాంకేతికతతో దళిత సాహిత్యంలో వస్తు,రూపాల్లో మార్పులు,చేర్పులు వచ్చాయి. సాంకేతికత కేవలం ప్రచురణకు మాత్రమే పరిమితం కాలేదు. ఆయా ప్రక్రియలో అనేక మార్పులకు కారణమైంది. బ్లాగులు, సోషల్ మీడియా పోస్టులు, వీడియో కవిత్యం, కథలు చెప్పడం, శ్రోతలను వీక్షకులను ఆకట్టుకోవడం వంటి మార్పులు వచ్చాయి. మినీ కవితలు నానీలు, హైకూలతో పాటు కథలు మాధ్యమాలకు అనుగుణంగా రచయితలు రాయటం మొదలైంది. ప్రధానంగా సామాజిక మాధ్యమాలు వర్తమాన సామాజిక సమస్యలకు తక్షణమే స్పందించే అవకాశం ఇచ్చింది.

సమాజంలో, ఇంటిలో మగ పెత్తందారీతనానికి గురైన దళిత మహిళ దీనవస్థలను ఏకరువు పెట్టడానికి సామాజిక మాధ్యమాలు ముందుకొచ్చాయి. చల్లపల్లి స్వరూపారాణి 'మంకెన పువ్వు' కవిత దళిత బాలికలు వసతిగృహాల్లో ఎదుర్కొంటున్న కష్టాలను,కన్నీళ్లను కళ్ళకు కట్టినట్టు వ్యక్తీకరించారు. ఇటువంటి రచనలు ఆయా వేదికలపై ప్రముఖంగా చర్చించడానికి సామాజిక మాధ్యమాలు అవకాశం కల్పించాయి. 'దళిత స్త్రీశక్తి' వంటి సంస్థలు సామాజిక మాధ్యమాలను వేదికలుగా చేసుకొని దళిత మహిళల హక్కుల కోసం పోరాటం చేస్తూ ఆయా మహిళల జీవితాలను డిజిటలైజ్ చేస్తూ చర్చలకు ఆహ్వానిస్తున్నాయి. అయితే ఇక్కడ సాంకేతికతలో మరో కోణం కూడా ఉంది. మహిళల పోస్టులపై ఆన్లైన్ వేధింపులకూ దారి తీసి

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

మహిళల మనోభావాలను, మానసిక స్థైర్యాన్ని దెబ్బతీస్తున్నాయి. నేషనల్ క్రైమ్ రికార్డ్స్ బ్యూరో నివేదిక ప్రకారం ఆన్లైన్ లో తప్పుడు సమాచారం ప్రచారం చేయడం, సైబర్ బ్లాక్మెయిలింగ్ లాంటి నేరాలు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో విరివిగా నమోదు అవుతున్నాయి. దళిత మహిళలు తమ ఆవేదనను, ఆర్థిక ఇబ్బందులను దళితసాహిత్యం ద్వారా సామాజికమాధ్యమాలలో వ్యక్తీకరించినప్పుడు పురుషాధిక్యత, కులవివక్షతతో సామాజిక మాధ్యమాలు వెంటాడి అసభ్య పదజాలంతో వేధిస్తున్నాయి. దళితమహిళల రచనల ముద్రణ వివక్షతలనే కాదు, సైబర్ వేధింపులను సమర్థవంతంగా ఎదుర్కోవడానికి సిద్ధం కావాలి.

ఆత్మగౌరవ పోరాటానికి సామాజిక మాధ్యమ ఉపకరణాలు:

సాంకేతికత దళితుల ఆత్మగౌరవ పోరాటాలకు అనేక ఉపకరణాలను అందించింది. బ్లాగులు, డిజిటల్ ఆర్కైవ్స్ లో 'జాంబవ పురాణం' వంటి అంటరానిచరిత్రను రికార్డు చేసి భద్రపరచడానికి ఉపకరణం అయిందని చెప్పవచ్చు. ఆచార్య. కొలకలూరి ఇనాక్ 'ఆది ఆంధ్రుడు'లో అమరావతి బౌద్ధ స్తూపానికి కలశం దానం చేసిన 'భుజంగరాయుడు' వంటి చారిత్రక వ్యక్తులను, చారిత్రక అంశాలను రికార్డు చేసి విస్తృతంగా ప్రచారం చేయడానికి ఉపయోగపడింది. చరిత్రలో దాచేస్తే దాగిన సత్యాలను, పక్షపాతాలను దళితుల పక్షాన సవాలు చేయడానికి సామాజికమాధ్యమాలు ఉపయోగపడుతున్నాయి. దళిత సమస్యలను ప్రజల, రాజ్యం దృష్టికి తీసుకువచ్చే శక్తివంతమైన మాధ్యమంగా సాంకేతికత ముందుకొచ్చి ఆయా కులాల ఆశలకు, ఆకాంక్షలకు వేదికలైయ్యాయి.

సాంకేతికతతో సవాళ్లు, దళిత సాహిత్యం సాంకేతికత దిశ, దశ పరిణామాలు:

సాంకేతికతతో అవకాశాలను అందిపుచ్చుకున్నప్పటికీ ఇది సరికొత్త సవాళ్లను మన ముందుంచేసి చెప్పవచ్చు. సాంకేతికత ఉపయోగితలో గ్రామీణ పట్టణ ప్రాంతాల మధ్య వైరుధ్యం స్పష్టంగా కనబడుతుంది. ప్రధానంగా దళితులందరికీ సాంకేతిక అవకాశాలు అందుబాటులో లేవు. దళితమహిళలపై ఆన్లైన్ వేధింపులు, సైబర్ బుల్లింగు ముఖ్యంగా తప్పుడు సమాచారంతో గ్లోబల్ ప్రచారం చెందడం ప్రమాదకరం. ఆత్మగౌరవంతో, ధిక్కారస్వరం వినిపించే దళిత ఉద్యమ సాహిత్యానికి సరికొత్త సవాలుగా నిలుస్తుందని చెప్పవచ్చు. సాంకేతికత ప్రభుత్వవర్గాల నిఘావ్యవస్థలో కూడా ఉపయోగపడుతుంది. కనుక చట్టబద్ధంగా కార్యక్రమాల రూపకల్పన ఉండాలి.

దళిత సాహిత్యం భావిని దృష్టిలో పెట్టుకొని సాంకేతికతను వ్యూహాత్మకంగా ఉపయోగించుకొని ముందడుగులు వేయాలి. కేవలం ప్రచారం కోసం కాకుండా చరిత్రలను

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

భద్రపరచడానికి మరో తరం రచయితలను తయారు చేయడానికి ప్రోత్సాహాన్ని అందించాలి. స్థానిక, జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో దళిత సాహిత్య అస్తిత్వాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లే లాగా ఉండాలి. దళిత సాంకేతిక మాధ్యమాలలో అస్తిత్వాన్ని చాటి ఆత్మగౌరవ కథనాలను, ఫెయిల్యూర్ స్టోరీలను, విజయ గాథలను ప్రచారం చేసి చైతన్యాన్ని కలిగించాలి. దళిత మహిళలు ఆన్లైన్ వేదింపులను ఎదుర్కొనేలా అవగాహన కార్యక్రమాలకు రూపకల్పన చేయాలి. దళితుల ఆకాంక్షైన 'రాజ్యాధికారం' చేపట్టి విధంగా కార్యక్రమాలను తెరకెక్కించే డిజిటల్ కార్యక్రమాలను ప్రోత్సహించాలి. అధికార కులాలైన రెడ్డి,కమ్మ, వెలమ సామాజిక మాధ్యమాలలో రూపొందించుతున్న కార్యక్రమాల క్రమాన్ని కూడా అందిపుచ్చుకోవాలి.

ముగింపు:

సాహిత్యంపై సాంకేతికత ప్రభావం ఎంతైనా ఉంది. సాంకేతికత ముద్రణాల ఆధారిత నుండి ఆన్లైన్ వీడియో విజువల్ మాధ్యమాల వైపు సాహిత్యాన్ని ప్రజాస్వామిక విలువలతో నిలబెట్టింది. దీంతో దళిత రచయితలు తమ రచనలను మధ్యవర్తులు లేకుండా నేరుగా ప్రజల ముందుకు వెళ్లే లాగా అవకాశం కల్పించింది. దాంతో సాహిత్యంలో అనేక మార్పులు చేర్పులు చోటు చేసుకున్నాయనవచ్చు. దళితుల, దళిత మహిళల అస్తిత్వ ఆత్మగౌరవ పోరాటం మరింత స్పష్టంగా వెలుగు చూశాయి. ఇప్పటికీ సాంకేతికతను అందిపుచ్చుకున్న దళితరచయితలు బహుకొద్దిమందే. దీనికి ప్రధానకారణం సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందిపుచ్చుకోకపోవడమే. సాంకేతికత కొత్త కొత్త సవాళ్లను మన ముందుంచేసింది. ఈ సవాళ్లను దళితసమాజం అధిగమించడానికి సిద్ధంగా ఉండాలి. ఆ ఆటంకాలను దాటుకొని బహుజన మహానీయుల ఆకాంక్షైన రాజ్యాధికారాన్ని అందుకోవడానికి బహుజనులను కలుపుకు వెళ్లేలా సాంకేతికతను తమకు అనుకూలంగా మార్చుకోవాలని ఆశిద్దాం.

ఆధార గ్రంథాలు:

- ఇనాక్,కొలకలూరి': ఆది ఆంధ్రుడు'
- కాత్యాయనీ విద్యుహే: 2009, తెలుగునాట మహిళాఉద్యమం విమర్శనాత్మక అంచనా, సాహిత్యఅకాడమి, హైదరాబాద్
- విశ్వేశ్వరరావు నామాల: 2003, తెలుగుజర్నలిజం చరిత్ర-1;ప్రోగ్రెసివ్ కమ్యూనికేషన్ ప్రచురణ,హైదరాబాద్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

- జి.కే.డి. ప్రసాద్: 20012, దళిత జర్నలిజం, ఏమ్సెకో ప్రచురణ, హైదరాబాద్.
- సత్యనారాయణ,ఎస్వీ(సంపా): 1995, దళితవాద వివాదాలు,విశాలాంధ్రబుక్ హౌస్, హైదరాబాద్
- దార్ల వెంకటేశ్వరరావు: 'మాదిగకవులు.బ్లాగ్స్పౌట్.కామ్'

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్య రకాలు

మేరీ కుమారి

తెలుగు ఉపన్యాసకురాలు

జె.యం. జె కళాశాల, తెనాలి, గుంటూరు, ఆం. ప్ర.

తెలుగు సాహిత్యములో సాంకేతికత అనేది తెలుగు భాషన సాంకేతికవిజ్ఞానముతో కలిపి కంప్యూటర్లు ఇంటర్నెట్ వంటి సాంకేతికత సాధనాలను ఉపయోగించి రచనలు చేయడము భాషనూ పరిరక్షించడవంటివి కలకలమైన అంశాలు

ఆధునికయుగంలో శాస్త్రసాంకేతిక పరిజ్ఞానం నానాటికి కొత్త తోక్కుతుంది. అన్ని రంగాలలోను యాంత్రికశక్తి విరివిగావిస్తోంది, మనవునిజీవనాధారానికి గొడ్డలిపెట్టుగా మారింది. ఇటువంటి తరుణంలో శాస్త్రసాంకేతికత తెలుగుభాషపై, తెలుగు ముద్రణ, టైపింగ్ రంగాలపై ఏ విధమైన ప్రభావాన్ని చూపుతుంది. తెలుగు టైపింగ్ కు సంబంధించి నేడు ఏవిధమైన సాఫ్ట్వేర్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి. వాటిని ఎలా ఉపయోగించాలి. తెలుగు భాషోపద్యయులకు, తెలుగు భాషా విద్యార్థులకు, పరిశోధకులకు తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్ల గురించి తెలుసుకోవలసిన అవశ్యకతేమిటి? తెలుగు టైపింగ్ నేర్చుకోవాల్సిన అవసరం ఉందా? లేదా?. తెలుగులో ఎన్ని రకాల టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్లు నేడు వినియోగంలో ఉన్నాయి. వాటిని అర్థం చేసుకోవేందుకు, నేర్చుకోవేందుకు మనం ఏ విధమైన కృషి చేయాలి వంటి అంశాలను గురించి ఆలోచించుదాము.

తెలుగు సాహిత్యములో సాంకేతికత ప్రాముఖ్యత

1. భాషా పునరుద్ధరణ : సాంకేతికత తెలుగు భాషనూ ప్రపంచానికి చేరవేయటానికి మనుగడను ప్రస్ఫూర్తముకాకుండా చేయడానికి సహాయ పడుతుంది
2. సాంకేతికత పరిజ్ఞానము : తెలుగులో కంప్యూటర్ విజ్ఞానము , ఇతర శాస్త్ర సాంకేతికత అంశాల పై పుస్తకాలూ , వ్యాసాలు వెలువరించడానికి సాంకేతికత తోడ్పడుతుంది

తెలుగు టైప్ సాఫ్ట్వేర్లు -రకాలు

తెలుగులోని టైప్ సాఫ్ట్వేర్లను మనం ప్రధానంగా రెండు రకాలుగా విభజించుకోవచ్చు. అవి :

1.కంప్యూటర్ ఆధారిత తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్లు

2.ముటైల్ ఫోన్ ఆధారిత తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్లు

కంప్యూటర్ ఆధారిత తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్లు

కంప్యూటర్లలో తెలుగు టైపింగ్ చేయడానికి ఉపయోగించే సాఫ్ట్వేర్లను కంప్యూటర్ ఆధారిత తెలుగు టైప్ సాఫ్ట్వేర్లు అంటారు. వీటిని తిరిగి మూడు రకాలుగా విభజించవచ్చు.

- I. ప్రామాణికమైన సాఫ్ట్వేర్లు
- II. లిప్యంతరికరణ సాఫ్ట్వేర్లు
- III. భాషాంతరికరణ సాఫ్ట్వేర్లు

I. ప్రామాణికమైన తెలుగు టైప్ సాఫ్ట్వేర్లు

ఈ విధమైన సాఫ్ట్వేర్లకు సాధారణంగా ప్రత్యేకమైనటువంటి కీబోర్డు ఉంటుంది. అంటే మనకు కంప్యూటర్లోపాటు ఇచ్చిన కీబోర్డ్‌లో ఏ 'మీట' ను (కీ ' ని) నొక్కితే (ప్రెస్ చేస్తే) ఏ వర్ణం ముద్రితమవుతుందన్నది ముందుగానే నిర్ధారించబడి ఉంటుంది. అందుకు అనుగుణంగా మనం కొంతకాలం పాటు ఏదైనా టైపింగ్ ఇన్స్టిట్యూషన్లో చేరి ఈ సాఫ్ట్వేర్ను ప్రాక్టీస్ చేసి, నేర్చుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఇలా చేయడం ద్వారా త్వరిత గతిన తెలుగు టైపింగ్ నేర్చుకునేందుకు అవకాశం కలుగుతుంది. ఇటువంటి సాఫ్ట్వేర్లను ప్రామాణికమైన తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్లుగా పేర్కొనవచ్చు. ఉదాహరణకు : ఐ 'లిపి తెలుగు సాఫ్ట్వేర్, అను స్క్రిప్ట్ మేనేజర్ 7.0. లోని ఆపిల్ కీబోర్డ్, మ్యాక్యులర్ కీబోర్డ్, డి.ఓ.ఇ. (DOE) కీబోర్డ్ వంటివి ప్రామాణికమైన తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్లుగా పేర్కొనవచ్చు. ఇప్పుడు ఒక్కొక్క టైప్ సాఫ్ట్వేర్ గురించి క్లుణ్ణంగా తెలుసుకుందాం. ఐ'లిపి తెలుగు టైప్ సాఫ్ట్వేర్ కంప్యూటర్లు సామాన్యులకు అందుబాటులో లేని రోజుల్లో తెలుగు టైపింగ్ చేయడానికి ప్రత్యేకమైన టైప్ మిషన్లు ఉండేవి. ఈ టైప్ మిషన్లలో ఉపయోగించే సాఫ్ట్వేర్లు ఐ'లిపి తెలుగు టైప్ సాఫ్ట్వేర్గా పిలిచేవారు. ఇది ఒక ఇన్ స్క్రిప్ట్ కీబోర్డ్ లే అవుట్ రకం. ఇది తెలుగు సహా అనేక భారతీయ భాషలకు ఉపయోగించబడుతుంది.

అను స్క్రిప్ట్ మేనేజర్ ఆపిల్ కీబోర్డ్

కంప్యూటర్లు సామాన్యులకు అందుబాటులోకి వచ్చిన తరువాత తెలుగు టైపింగ్కు ఇతోధికంగా ఉపయోగపడుతున్న సాఫ్ట్వేర్లలో అను స్క్రిప్ట్ మేనేజర్ ఆపిల్ కీబోర్డ్ ప్రధానమైనది.

II. లిప్యంతరికరణ టైప్ సాఫ్ట్వేర్లు

ఈ విధమైన టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్లకు ప్రత్యేకమైనటువంటి కీబోర్డ్ అంటూ ఏదీ ఉండదు. కంప్యూటర్కు అనుసంధానంగా ఇచ్చిన అంగ్ల అక్షరాల కీబోర్డ్లోని కీ లను టైపు చేసినట్లైతే అవి తెలుగు అక్షరాలుగా ప్రచురితమవుతాయి.

ఉదాహరణ: అను స్క్రిప్ట్ మేనేజర్ 7.0 .లోని రోమా కీ బోర్డు గూగుల్ తెలుగు కీ బోర్డులు ఈ కోవకు చెందినవి. ఈ సాఫ్ట్ వేర్లు మన కంప్యూటర్ లో ఇన్స్టాల్ చేసుకున్న తారావతీ ఎం ఎస్ వర్డ్ లేదా అడోబీ పేజ్ మేకర్ లను పోఎస్ చేసి కీ బోర్డు a అనే ఆంగ్ల అక్షరాన్ని టైపు చేస్తే అ అనే అక్షరం టైపు అవుతుంది అలాగే aaఅని టైపు చేస్తే ఆ అనే అక్షరము టైపు అవుతుంది. ఇలా ఆంగ్ల అక్షరాలను టైపు చేయడము ద్వారా తెలుగు అక్షరాలను టైపు అయ్యే సాఫ్ట్ వేర్లను లిప్యంతరికరణ టైప్ సాఫ్ట్వేర్లు అంటారు .

III. భాషాంతరికరణ సాఫ్ట్వేర్లు ;

ఈ విధమైన సాఫ్ట్వేర్లు ప్రధాన ఉపయోగము ప్రపంచములోని ఏ భాషా లో టైపు చేయబడిన అంశాల నైన సులభముగా మనకు కావలసిన లక్ష్య భాషలో కీ అనువాదము చేసుకోవడము. అందుకే దీనిని త్రన్లతిజన్ సాఫ్ట్ వేర్ లేదా భాషాంతరికరణ సాఫ్ట్వేర్లు అని పిలుస్తారు. ఈ కీ బోర్డులను కొన్ని మొబైల్ ఫోన్ లో ఇంటుల్ట్ ఇన్స్టండ్గా మరి కొన్ని మొబైల్ ఫోన్ లో మన గోగ్లె ప్ల స్టోర్ ద్వారా డౌన్ లోడ్ చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఉదా; తెలుగు కీ బోర్డు దేశ తెలుగు కీ బోర్డు , తెలుగు టైపింగ్ కీ బోర్డు వంటివి నేడు అందుబాటులో ఉన్న ప్రామాణికమైన తెలుగు కీ బోర్డులు ఈ కీ బోర్డులను మనము మోబైల్ ఫోన్ లో ఇన్స్టల్ చేసుకున్న తరువాత సెట్టింగ్ లోకి వెళ్లి కీ బోర్డు కీ బోర్డు సెలక్షన్ లోకి వెళ్లి ఈ కీ బోర్డు ను యక్టివేట్ చేసుకోవాలి తరువాత మనము ఈ కీ బోర్డు ను ఉపయోగించాల్సి న సందర్భములో మొబైల్ కీ బోర్డు నులోని స్పీసు బార్ ను లాంగ్ పైన్ చేసి కీ బోర్డు ను సెలక్షన్ చేసుకోవచ్చు

1. మొబైల్ ఫోన్ ఆధారిత తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్లు

మానవునికి ప్రాథమిక అవసరాలు అనగానే గుర్తు వచ్చేవి కూడు, గుడ్డ , గూడు అయితే నేడు మరొక ప్రాథమిక అవసరము ఉన్న ఫలముగా తెరమీదికి వచ్చినది . అదే

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

మొబైల్ ఫోన్ పుట్టిన బిద్దనుంది పండు ముసలివారి వరకు నేడు చేతిలోనడ అడుగు ముందుకు వేయలేని పరిస్థితి మొబైల్ ఫోన్ వాళ్ళ శాస్త్ర సాంకేతికత మానవునికి మరింత చేరువ అయ్యింది

మొబైల్ ఫోన్ లో కూడా టైపింగ్ రెండు రకాలు

1.ప్రామాణికం మైన తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్ వేర్

2.లిప్యంతరీకరణ తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్ వేర్

1. ప్రామాణికం మైన తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్ వేర్

ఈ సాఫ్ట్ వార్ కూడా ప్రత్యేక మైన కీ బోర్డు ను కలిగి ఉంటాయి ఈ కీ బోర్డు లు కొన్ని మొబైల్ లో ఇంబుల్ట్ చేస్తుండగా మరికొన్ని మొబైల్ ఫోన్ లో మనము గూగుల్ డౌన్ లోడ్ చేసుకోవచ్చు ఈ కీ బోర్డులను మనము మోబిలైల్ ఫోన్ లో ఇన్స్టల్ చేసుకున్న తరువాత సెట్టింగ్ లోకి వెళ్లి కీ బోర్డు కీ బోర్డు సెలక్షన్ లోకి వెళ్లి ఈ కీ బోర్డు ను యక్టివేట్ చేసుకోవాలి తరువాత మనము ఈ కీ బోర్డు ను ఉపయోగించాల్సిన సందర్భములో మొబైల్ కీ బోర్డు నులోని స్పెషు బార్ ను లాంగ్ పైన్ చేసి కీ బోర్డు ను సెలక్షన్ చేసుకోవచ్చు

2. లిప్యంతరీకరణ తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్ వేర్

ఇంగ్లీష్ లో టైపు చేస్తే తెలుగు అక్షరాలు రుపుదిద్దుకునే టైపింగ్ కీ బోర్డు లను లిప్యంతరీకరణ తెలుగు టైపింగ్ కీ బోర్డు అంటారు .

1.దేశ తెలుగు కీ బోర్డు [ఇవి రెండు రకాలు]

2.ఇంగ్లీష్ టూ తెలుగు కీ బోర్డు

వీటితో పాటు మనము మౌఖికముగా అనగా నోటితో మాట్లాడుతూ ఉంటే టైపు అయ్యేతువంటి తెలుగు టైపు సాఫ్ట్ వేర్ కూడా మనకు నేడు అందుబాటులో ఉన్నాయి వేటిని వాయిస్ టైపింగ్ కీ బోర్డు సాఫ్ట్ వేర్ అంటారు.

1.తెలుగు స్పీహ్ టూ టెక్స్ కీ బోర్డు

2.లైవ్ త్రాన్సు కరిబే కీ బోర్డు

3.తెలుగు వాయిస్ టైపింగ్ కీ బోర్డు

4.తెలుగు టైపింగ్ కీ బోర్డు

5.ఈజీ తెలుగు టైపింగ్ కీ బోర్డు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఇవి అన్ని కూడా మొబైల్ ఫోన్ ఆధారిత తెలుగు టైపింగ్ కీ బోర్డు సాఫ్ట్ వార్ మొబైల్ ఫోన్ లో అక్షరాలు టైపు చేస్తే తెలుగు అక్షరాలు టైపు అయ్యే కీ బోర్డులు కేవలము తెలుగు వర్ణమాల ఆధారిత కీ బోర్డు తెలుగు వాయిస్ టైపింగ్ కీ బోర్డు వాటివి అందుబాటులో ఉన్నాయి

గూగుల్ ట్రాన్స్లేషన్ సాఫ్ట్వేర్

గూగుల్ క్రోమ్మెంట్ వెబ్ సర్ప్ ఇంజన్ ఇంగ్లష్ టూ తెలుగు అని టైప్ చేస్తే అక్కడ రెండు బాక్సు డిస్ప్లే అవుతాయి. మొదటి బాక్స్ మనకు కావలసిన ఇంగ్లష్ టెక్స్ట్ పేస్ట్ చేస్తే, రెండవ బాక్స్ అది తెలుగు భాషలోకి తర్జుమా చేయబడి కనిపిస్తుంది. అలాగే ప్రపంచంలోని ఏ లక్ష భాషలోకి ట్రాన్స్లేట్ చేయడానికైనా మనం పైన ఉన్న ల్యంగ్వేజ్ సెలక్షన్ను ఉపయోగించి తర్జుమా చేయవచ్చు. అదే విధంగా గూగుల్ డాక్స్ కూడా ఈ విధమైన ట్రాన్స్లేషన్ సౌలభ్యం అందుబాటులో ఉంది.

ఇక తెలుగు ప్రజలు.కామ్ అనే వెబ్సైట్లో మనం నేడు ప్రామాణికమైన సాఫ్ట్వేర్గా భావించి వినియోగిస్తున్న అను స్క్రిప్ట్ మేనేజర్లో టైప్ చేసిన అంశాలను సులభంగా యూనిక్ కోడ్ లోకి మార్చుకోవచ్చు. తద్వారా మనకు కావలసిన భాషలోకి సులువుగా తర్జుమా చేసుకోవచ్చు.

వీటితో పాటు గూగుల్ లెన్స్ అనే సాఫ్ట్వేర్ గురించి కూడా మనం ఇక్కడ తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

గూగుల్ లెన్స్ (Google Lens) అనే సాఫ్ట్వేర్ మనకు మొబైల్ ఫోన్లోను, కంప్యూటర్లోను అందుబాటులో ఉంది. ఈ సాఫ్ట్వేర్ వేర్ దేఅర మనం పుస్తక రూపములో టైపు చేయబడిన పై.డి. యఫ్ రూపములో చిత్రమే ఉంది ఓపెన్ ఫైల్ రూపములో అందుబాటులో లేని అంశాలను సైతము మరల టైపు చేయకుండానే చాల సులువుగా టైపు రూపములోకి తీసుకునేందుకు అవకాశము ఉంది కాగితము పెజా రాసిన చేతి రాతలోని అంశాలను కూడా చాల సులువుగా టైపు లోకి మార్చు కోవడానికి గూగుల్ లెన్స్ సాఫ్ట్వేర్ సహాయ పడుతుంది .

ఉపసంహారం ;

శాస్త్ర సాంకేతికత అన్ని రంగాలతో పాటు తెలుగు టైపింగ్ ముద్రణా రంగాలలో కూడా తన పురోభవద్ధిని ప్రదర్శిస్తూముందుకు సాగడము శుభ పరిణామం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఉపయుక్త గ్రంథ సూచి :

1. రాధాకృష్ణ బూదరాజు [2013] జర్నలిజం పరిచయము, విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్ హైద్రాబాద్.
2. వి. లక్ష్మణ రెడ్డి [2002] తెలుగు జర్నలిజం, అవతరణ - వికాసము జర్నలిజం హైద్రాబాద్.

తెలుగు భాషలో కృత్రిమ మేధస్సు సాంకేతికత వలన ఉపయోగం

డా. కే. సత్య రాజేశ్

సంస్థ: గవర్నమెంట్ డిగ్రీ కాలేజీ, బంటుమిల్లి, కృష్ణా జిల్లా

ఇ-మెయిల్: ksatyarajeshcse@gmail.com

సారాంశం (Abstract)

కృత్రిమ మేధస్సు (Artificial Intelligence - AI) ఆధునిక ప్రపంచంలో విప్లవాత్మక మార్పులు తెచ్చింది. తెలుగుభాషలో ఈ సాంకేతికత వాడుక మరింత అవసరం. యంత్ర అనువాదం, వాయిస్ అసిస్టెంట్లు, ఆటోమేటిక్ టెక్స్ట్ జనరేషన్, స్పీచ్ టు టెక్స్ట్, డిజిటల్ ఎడ్యుకేషన్, హెల్త్ కేర్, వ్యవసాయం వంటి రంగాల్లో తెలుగు AI అనువర్తనాలు విస్తృతంగా అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి. ఈ పత్రంలో తెలుగులో AI సాంకేతికత యొక్క ప్రాముఖ్యత, వాడుకలు, సవాళ్లు మరియు భవిష్యత్ దిశలను విశ్లేషించాము.

కీ పదాలు (Keywords): కృత్రిమ మేధస్సు, తెలుగు, యంత్ర అనువాదం, వాయిస్ రికగ్నిషన్, NLP

I. పరిచయం

తెలుగు భాష ప్రపంచంలో మూడవ పెద్ద స్థానిక భాషల్లో ఒకటి. దాదాపు 9 కోట్ల మంది మాట్లాడే ఈ భాషలో సమాచార సాంకేతికత వృద్ధి చెందుతున్న నేపథ్యంలో AI ఆధారిత సేవలు, యంత్ర అనువాదాలు మరియు డిజిటల్ అప్లికేషన్లు ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తున్నాయి.

II. తెలుగుభాషలో AI అవసరం

తెలుగు భాషలో కృత్రిమ మేధస్సు (AI) అవసరం అనేది నేటి డిజిటల్ యుగంలో చాలా ముఖ్యమైన అంశం. ప్రపంచవ్యాప్తంగా తెలుగు మాట్లాడే వారు 9 కోట్లకు పైగా ఉన్నారు. అయినప్పటికీ, ఇంటర్నెట్లో లభించే కంటెంట్లో తెలుగు శాతం చాలా తక్కువ. ఈ కారణంగా AI ఆధారిత తెలుగు సాంకేతికత అవసరం అవుతుంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

1. డిజిటల్ సమానత్వం కోసం

- అన్ని వర్గాల వారికి డిజిటల్ టూల్స్ సులభంగా అందుబాటులోకి రావడానికి తెలుగులో AI అవసరం.
- ఇంగ్లీష్ తెలియని వారికి కూడా ప్రభుత్వ, విద్య, వైద్య సేవలు అందించడానికి ఇది తోడ్పడుతుంది.
- భారతదేశంలో మాతృభాషలోనే ఎక్కువమంది ప్రజలు డిజిటల్ సేవలను వినియోగిస్తారు.
- ఇంగ్లీష్ ఆధారిత యాప్స్, వెబ్సైట్లు వాడడంలో కష్టం ఉండే వారికి తెలుగులో AI ఒక వంతెనగా పనిచేస్తుంది.
- గ్రామీణ ప్రజలు, వృద్ధులు కూడా తమ భాషలోనే AI ఆధారిత సాంకేతికతను సులభంగా వినియోగించగలరు.

2. విద్య రంగంలో

- తెలుగులో ఆన్లైన్ కోర్సులు, ఇ-లెర్నింగ్ ప్లాట్ఫారమ్లు అభివృద్ధి చేయడంలో AI కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది.
- వాయిస్ టు టెక్స్ట్, ఆటోమేటిక్ ట్రాన్స్లేషన్ విద్యార్థులకు సులభతరం చేస్తుంది.
- తెలుగు మాధ్యమ విద్యార్థులకు ఆన్లైన్ లెర్నింగ్ ప్లాట్ఫారమ్లు (MOOCs, SWAYAM, Coursera లాంటి కోర్సులు) తెలుగులో అందుబాటులో ఉంటే వారు మరింత లబ్ధి పొందగలరు.
- AI ఆధారిత యంత్ర అనువాదం (Machine Translation) మరియు వాయిస్ టు టెక్స్ట్ (Speech-to-Text) సాధనాలు విద్యార్థుల అభ్యాసాన్ని సులభతరం చేస్తాయి.
- ఆటోమేటిక్ కంటెంట్ జనరేషన్ మరియు తెలుగులో చాట్బాట్స్ ఉపాధ్యాయులకు, విద్యార్థులకు ఉపయుక్తమవుతాయి.

3. వ్యవసాయంలో

- రైతులు తమ భాషలోనే వాతావరణం, పంటలపై సలహాలు, మార్కెట్ ధరలు తెలుసుకోవడానికి తెలుగులో AI అవసరం.
- చాట్బాట్స్, వాయిస్ ఆధారిత యాప్స్ రైతులకు సాయం చేస్తాయి.

- రైతులకు పంటలపై సమయానుకూల సమాచారం, మార్కెట్ ధరలు, వాతావరణ సూచనలు తెలుగులో అందించడానికి AI టూల్స్ అవసరం.
- వాయిస్ ఆధారిత మొబైల్ అప్లికేషన్లు రైతులు సులభంగా వాడగలరు.
- వ్యవసాయ పరిశోధనలు, సలహాలు తెలుగులో చేరితే రైతు ఉత్పాదకత పెరుగుతుంది.

4. ఆరోగ్యరంగంలో

- రోగులు తమ భాషలోనే డిజిటల్ హెల్త్ సర్వీసులు పొందగలుగుతారు.
- వాయిస్ అసిస్టెంట్లు మరియు AI ఆధారిత వైద్య సమాచారం తెలుగులో అందించడం సులభం అవుతుంది.
- తెలుగులో వాయిస్ అసిస్టెంట్లు మరియు హెల్త్ చాట్బాట్స్ ప్రజలకు తక్షణ ఆరోగ్య సలహాలు ఇవ్వగలవు.
- రోగులు తమ లక్షణాలను తెలుగులోనే వివరించి, డాక్టర్లు AI సహాయంతో త్వరగా అర్థం చేసుకోవచ్చు.
- గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వైద్య సమాచారం, అవగాహన తెలుగులో చేరడం చాలా అవసరం.

5. ప్రభుత్వం మరియు పాలనలో

- ఇ-గవర్నెన్స్ సేవలు తెలుగులో AI ద్వారా మరింత సులభతరం అవుతాయి.
- ప్రభుత్వ పథకాలు, నోటిఫికేషన్లు సాధారణ ప్రజలకు వారి భాషలో చేరతాయి.
- ఇ-గవర్నెన్స్ సేవలు తెలుగులో అందించడం ద్వారా ప్రతి పౌరుడికి ప్రభుత్వ సేవలు సులభంగా చేరతాయి.
- పథకాలు, స్కీమ్ వివరాలు, నోటిఫికేషన్లు AI సహాయంతో స్వయంచాలకంగా తెలుగులోకి అనువదించి ప్రజలకు అందించవచ్చు.

III. తెలుగు భాషలో AI అల్గోరిథమ్ల వినియోగం

కృత్రిమ మేధస్సు (AI) సాంకేతికతలో వాడే అల్గోరిథమ్లు భాషా ప్రాసెసింగ్ (Natural Language Processing - NLP) లో కీలక పాత్ర పోషిస్తాయి. తెలుగు భాషలో వీటి వినియోగం అనేక రంగాల్లో విస్తరిస్తోంది.

1. యంత్ర అనువాదం (Machine Translation Algorithms)

మెషిన్ అనువాదం యొక్క ప్రాముఖ్యత వివిధ వృత్తులు మరియు పరిశ్రమలలో విస్తరించింది. వ్యాపారంలో, గ్లోబల్ మార్కెటింగ్, అంతర్జాతీయ కస్టమర్ మద్దతు మరియు బహుభాషా కంటెంట్ సృష్టికి ఖచ్చితమైన మరియు సమర్థవంతమైన అనువాదం అవసరం. చట్టపరమైన రంగంలో, చట్టపరమైన పత్రాలు మరియు ఒప్పందాలను అనువదించడంలో యంత్ర అనువాదం కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది. హెల్త్ కేర్ నిపుణులు ఆంగ్లేతర మాట్లాడే రోగులతో ఖచ్చితమైన కమ్యూనికేషన్ కోసం యంత్ర అనువాదంపై ఆధారపడతారు. అదనంగా, ప్రభుత్వ ఏజెన్సీలు, పర్యాటక సంస్థలు మరియు వార్తా సంస్థలు సమాచారాన్ని త్వరగా మరియు ఖచ్చితంగా అనువదించగల సామర్థ్యం నుండి ప్రయోజనం పొందుతాయి.

ఈ నైపుణ్యాన్ని ప్రావీణ్యం చేసుకోవడం కెరీర్ వృద్ధి మరియు విజయాన్ని బాగా ప్రభావితం చేస్తుంది. మెషిన్ ట్రాన్స్లేషన్ నైపుణ్యం కలిగిన నిపుణులు అధిక డిమాండ్ లో ఉన్నారు మరియు మెరుగైన ఉద్యోగ అవకాశాలు మరియు పురోగతికి అవకాశాలను పొందవచ్చు. భాషా అంతరాలను తగ్గించగల మరియు సంస్కృతులలో సమర్థవంతమైన కమ్యూనికేషన్ ను సులభతరం చేయగల ఉద్యోగులకు కంపెనీలు విలువ ఇస్తాయి. ఈ నైపుణ్యాన్ని పొందడం ద్వారా, వ్యక్తులు తమ కెరీర్ ఎంపికలను విస్తృతం చేసుకోవచ్చు మరియు జాబ్ మార్కెట్ లో వారి విలువను పెంచుకోవచ్చు.

2. వాయిస్ టు టెక్స్ట్ మరియు టెక్స్ట్ టు వాయిస్ (Speech Processing Algorithms)

వాయిస్ టు టెక్స్ట్ (Speech to Text) మరియు టెక్స్ట్ టు వాయిస్ (Text to Speech) అనేవి స్పీచ్ ప్రొసెసింగ్ ఆల్గోరిథమ్స్ లో చాలా ముఖ్యమైనవి. ఇవి కంప్యూటర్ కు మానవ స్వరాన్ని అర్థం చేయడం, దీన్ని టెక్స్ట్ గా మార్చడం లేదా టెక్స్ట్ ను మళ్ళీ మానవ వాయిస్ పైకి మార్చాలనుకునే సాధనాలు మరియు విధానాల సమాహారం.

వాయిస్ టు టెక్స్ట్ (Speech to Text – STT)

వాయిస్ టు టెక్స్ట్ సాంకేతికత మానవ స్వరం రూపంలో వచ్చిన ఆడియోను కంప్యూటర్ ద్వారా అర్థం చేసి, దాన్ని వచనంగా (టెక్స్ట్)కి మారుస్తుంది. మొదట మైక్రోఫోన్ ద్వారా వచ్చిన స్వరం అనాలాగ్ సిగ్నల్ గా ఉంటుంది. దీన్ని డిజిటల్ ఫార్మాట్ లోకి మార్చేందుకు 'అనాలాగ్ టు డిజిటల్

కన్వర్టర్ అనేది ఉపయోగిస్తారు. ఇవే మూల్యాంకనంలో లింగ్విస్టిక్ ఆల్గోరిథమ్స్ సహాయంతో పెట్టిన కొన్ని తరచుగా వినిపించే పదబంధాల ఆధారంగా సరైన పదాలను ఎంపిక చేస్తాయి.

టెక్స్టు టు వాయిస్ (Text to Speech – TTS)

టెక్స్టు టు వాయిస్ సాంకేతికత వ్రాయబడిన పదాలతో కూడిన టెక్స్టును స్వర రూపంలో (పరీక్షించే విధంగా) మానవ వాయిస్‌లా మార్పుతుంది. ఇందులో, ముందుగా టెక్స్టు ప్రాసెసింగ్ జరిపి, వాక్య నిర్మాణం, పొజిషన్, శబ్ద స్పష్టత, పంక్తుయేషన్ ఆధారంగా ఎమోషనల్ ప్లో తోటి డిజిటల్ వాయిస్ జనరేట్ చేస్తారు. ఆధునిక యంత్రాలు సరిగ్గా మానవవాణిని అనుకరించేలా డీప్ లెర్నింగ్ మోడల్స్ మరియు న్యూచురల్ లాంగ్వేజ్ ప్రాసెసింగ్ (NLP) ఆల్గోరిథమ్స్ తో టోనల్ విభిన్నతలు, పిచ్, స్పీడ్, ఎక్స్ప్రెషన్స్ మొదలైనవన్నీ అదుపు చేస్తాయి.

3. భాషా మోడలింగ్ (Language Modeling)

భాషా మోడలింగ్ అనేది భాషలో పదాల సంబంధాన్ని విశ్లేషించి, అర్థాన్ని అంచనా వేయడాన్ని, వాక్యాన్ని, లేదా డైలాగ్‌ను రూపొందించడాన్ని లక్ష్యంగా తీసుకుని ఆదాయపడే అత్యవసర సాంకేతిక పరిజ్ఞానం. ఇది ప్రస్తుత AI, స్మార్ట్ కంప్యూటేషన్, పార్ట్/లాంగ్ టెక్స్ట్ ప్రాసెసింగ్, సహజ సంభాషణ సామర్థ్యం వంటి పలు రంగాల్లో విప్లవాత్మక మార్పులకు దోహదపడుతోంది.

4. చాట్‌బాట్స్ మరియు సంభాషణ AI (Conversational AI)

చాట్‌బాట్స్ మరియు సంభాషణ AI (Conversational AI) అనేవి కంప్యూటర్ వ్యాప్తంగా సహజంగా మనుషులతో సంభాషణ చేయడానికి రూపొందించిన సాంకేతికతలను సూచిస్తాయి. చాట్‌బాట్ అనేది ఆటోమేటెడ్ సాఫ్ట్‌వేర్ తరహా అసిస్టెంట్. ఇవి టెక్స్ట్ లేదా వాయిస్ ద్వారా వినియోగదారులతో సంభాషణ జరిపేందుకు ప్రత్యేకంగా రూపొందించబడతాయి.

వీటిలో ముందుగానే డిఫైన్ చేసిన ప్రవృత్తి నియమాలు (rules), న్యూచురల్ లాంగ్వేజ్ ప్రాసెసింగ్ ఆప్షన్స్ (NLP), ఏదైనా మోడల్స్ వంటివి వాడబడతాయి. చాట్‌బోట్లు కాల్ సెంటర్లు, వెబ్‌సైట్‌లలో, సోషల్ మీడియా ప్లాట్‌ఫామ్స్‌లో సహాయం చేసేవిగా స్థిర స్థానం పొందాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

IV. సవాళ్లు (Challenges)

అ) తెలుగు భాషా డేటాను (Telugu corpora)- ముఖ్యంగా న్యూమరిక్, గ్రమ్మటికల్, వాస్తవ ట్రాన్స్క్రిప్షన్ డేటాను - పరిశోధన, భాషా మోడలింగ్, కృత్రిమ మేధస్సులో ఉపయోగించేందుకు తీవ్రమైన కొరత ఉంది. వ్యాసాన్ని విస్తృతంగా, వివరణాత్మకంగా, కారణాలు, దుష్పరిణామాలు, పరిష్కార మార్గాలు సూచిస్తూ ఉండండి. తెలుగు వంటి ప్రాంతీయ భాషల్లో పరిశోధన, డిజిటల్ ప్రాసెసింగ్ పెరిగిపోతున్న కాలంలో పెద్ద సంఖ్యలో వాక్యాలు, సంభాషణలు, స్పీచ్ డేటా, వచన డేటా తక్కువగా లభ్యం అవుతోంది. “కోర్పస్” అనగా వ్యాకరణ, సందర్భ ఆధారంగా భాషలో వాడే పెద్ద డేటా సమాహారం. తెలుగు భాషకు అనుగుణంగా - భారీ, ఆధునిక, శుద్ధ, లేబులింగ్ చేసిన కోర్పస్ డేటా కొరత పరిశోధనలను, టెక్నాలజీ అభివృద్ధిని నిరోధిస్తోంది.

ఆ) ఉచ్చారణ వైవిధ్యం (Dialects)- ఉచ్చారణ వైవిధ్యం (Dialects) అనేది ఒకే భాషకు చెందిన ప్రాంతాలు, సామాజిక వర్గాలు, వయసు తరగతుల్లో కనిపించే భిన్నమైన పలుకుబడి, స్టైల్, పద ప్రయోగం, వ్యాకరణ మార్పిడులను సూచిస్తుంది. తెలుగు భాషలో కూడా ఉచ్చారణ వైవిధ్యం స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. తెలుగు వంటి భాషలో ఉచ్చారణ వైవిధ్యం, సంస్కృతి మరియు భాషా జ్ఞానానికి ప్రత్యేకత పోషిస్తుంది. ప్రతి ప్రాంతం, వర్గంలో ఉండే పలుకుబడిలోని తేడాలు భాషను మరింత సమృద్ధిగా, ఆసక్తికరంగా మారుస్తాయి.

ఇ) యూనికోడ్ సమస్యలు - యూనికోడ్ (Unicode) అనేది ప్రపంచంలోని అన్ని భాషలకు ఒకే విధమైన యూనివర్సల్ కోడింగ్ ప్రామాణికతగా రూపొందించబడింది. ఇది తెలుగులోను డిజిటల్ సమాచార మార్పిడికి విప్లవాత్మకంగా ఉపయోగపడినా, కొన్ని సమస్యలు ఇంకా కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి. డిఫెంట్ ఫాంట్ డెవలపర్లు రూపొందించిన యూనికోడ్ ఫాంట్లలో అక్షర పరిణామం, శైలి, స్పేసింగ్ వంటి విషయాల్లో స్థిరత కరువు సమస్యం ఉంది. పంక్తులలో సరిగ్గా లైనింగ్ కాకపోవడం, ఉదాహరణకు కొన్ని పదాలు రెండు వరుసలుగా విడిపోవడం, PDF లేదా డాక్యుమెంట్స్లో Unicode Justification సపోర్ట్ లేకపోవడం ఇవన్నీ సమన్వయ లోపానికి దారితీయవచ్చు.

ఈ) ప్రామాణిక సాంకేతిక వనరుల కొరత - ప్రామాణిక సాంకేతిక వనరులు అంటే: కమ్యూనిటీతో పంచుకోదగిన, పూర్తిస్థాయిలో పరిశీలించబడిన, ఉచితంగా లభించే సాఫ్ట్వేర్, భాషా కోర్పస్,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఫాంటు, అనువాద యంత్రాలు, వాచ్యం, అనువాద వ్యవస్థలు, టెక్స్-స్పీచ్ లేదా స్పీచ్-టెక్స్ సర్వర్లు, లింగ్విస్టిక్ టూల్ కిట్లు మొదలైనవి.

తెలుగు భాషలో కొరత కారణాలు- స్టాండర్డ్ లైసెన్సింగ్ లేదా ఓపెన్ సోర్స్ పథకాల డేటా పరిమితి, ప్రత్యేకంగా తెలుగు అభివృద్ధిని ఉద్దేశించి వ్యయ పెట్టుబడి తక్కువగా ఉండటం, భారీ భాషా డేటా, బలమైన లింగ్విస్టిక్ టూల్ కిట్లు తయారీకి కమ్యూనిటీ చొరవ, ప్రభుత్వ స్థాయిలో మద్దతు తక్కువగా ఉండటం, మల్టీ-లాంగ్వేజ్ ప్లాట్‌ఫామ్స్ కి సపోర్ట్ ఇచ్చే రికార్డులు రిసోర్సెస్ లేక పోవడం.

5. భవిష్యత్ అవకాశాలు (Future Directions)

అ) తెలుగు డేటాసెట్ల విస్తరణ - తెలుగు డేటాసెట్లు, గత పదేళ్ళలో ముఖ్యంగా గణనీయ సంస్థలు, ప్రాజెక్టుల, కమ్యూనిటీ సహాయంతో, పరిశోధన, అభివృద్ధిలో విలువైన పాత్ర పోషిస్తున్నాయి. ఇటువంటి డేటాసెట్ల స్థాయిలో, భవిష్యత్తులో AI, NLP రంగాలు తెలుగులో మరింత ముందడుగు వేస్తాయన్న ఆశ ఉంది.

ఆ) AI ఆధారిత తెలుగులో విద్యా వనరులు - AI ఆధారిత తెలుగులో విద్యా వనరులు అనేవి సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ద్వారా తెలుగులో విద్యా భవిష్యత్తును రూపుదిద్దుతున్న గొప్ప మార్పులు. ఈ వనరులు విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు, పరిశోధకులకు, సర్వసామాన్య ప్రజలకు సులభంగా, సమర్థవంతంగా విద్యను అందిస్తాయి. AI ఆధారిత తెలుగులో విద్యా వనరులు భవిష్యత్ విద్యావ్యవస్థను నూతన దశలోకి తీసుకెళ్తున్నాయి. వ్యక్తిగత అభ్యాసం, ఉపాధ్యాయ శిక్షణ, భాషా సహాయం, ప్రక్రియల సరళత, సమగ్ర పరిష్కారాల రూపంలో ఇవి కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నాయి.

ఇ) వ్యవసాయం, వైద్యరంగం, ఇ-గవర్నెన్స్ లో AI అప్లికేషన్లు - ఎయ్ (AI) అప్లికేషన్లు వ్యవసాయం, వైద్యరంగం, ఇ-గవర్నెన్స్ వంటి ముఖ్య రంగాలలో భారతదేశంలో ముఖ్యంగా తెలుగునాట్లలో విస్తృతంగా ఉపయోగపడుతున్నాయి. ఈ రంగాలలో AI అనువర్తనాలు కూడా సమర్థతను పెంచి, ప్రజలకు సాఫల్యం అందించడంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నాయి.

AI ఆధారిత వ్యవసాయ సాంకేతికతలు రైతులకు పంటల విషయమై అంచనాలు, రోగనిర్ధారణ, సూపష్టత, నీటి నిర్వహణ తదితరాల్లో సహాయం చేస్తాయి. స్మార్ట్ సెన్సార్లు, డ్రోన్లు ఉపయోగించి నేల స్థితి, ఆవశ్యకతలు, ఎరువులు, విత్తనాల వివరాలు రియల్ టైంలో

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సేకరిస్తాయి. AI ఆధారిత పోషక చైర్స్, ఇరిగేషన్ వాడుక, ఉత్పాదకత విప్లవాత్మకంగా మెరుగుపడతాయి. రైతు శిక్షణ, ఆధునిక పద్ధతులు, మార్కెట్ సమాచారం అందించే యాప్లు (Vyavasayam Telugu Agriculture) అందుబాటులో ఉన్నవి.

మెడికల్ ఇమేజింగ్, రోగ నిర్ధారణ, చికిత్స లో AI ఆధారిత అనలిటిక్స్, మానవ దీర్ఘ జ్ఞానం ఉపయోగించి పని జరుపుతుంది. AI వాయిస్ అసిస్టెంట్లు, టెలిమెడిసిన్ ఉపకరణాలు గ్రామీణ ప్రాంతాలకు వైద్య సేవలను అందించడంలో విప్లవాత్మకం. లక్షణాల ఆధారంగా వైద్య సలహాలు, మందుల సూచనలు, రోగ నిర్ధారణలలో సహాయపడే సిస్టమ్లు అభివృద్ధి చెందాయి.

ఈ) సాధారణ ప్రజలకోసం తెలుగులో సులభ AI టూల్స్ - సాధారణ ప్రజలకోసం తెలుగులో అందుబాటులో ఉన్న సులభ AI టూల్స్ అనేవి సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఆధారంగా రూపొందించిన, తెలుగులో సులభంగా ఉపయోగపడగలిగే టూల్స్. ఇవి కనిష్ట పరిజ్ఞానం ఉన్న వ్యక్తులకూ ఉపయోగకరంగా ఉంటాయి, వారి రోజువారీ జీవితం, పని, అభ్యాసం, సమాచార సేకరణకు సహాయపడతాయి.

- ✓ భాషా సహాయం: వాయిస్ టు టెక్స్ట్, టెక్స్ట్ టు వాయిస్ మార్ఫమంగా ఆంగ్లంలో కాకుండా తెలుగులో సమాచారం సులభంగా పొందేందుకు సహాయపడతాయి.
- ✓ అర్థం చేసుకోవడం, మాట్లాడటం: చాట్బాట్స్, వర్చువల్ అసిస్టెంట్స్ భాషా అజ్ఞానం లేని వారికి సులభంగా సంభాషించేందుకు అవకాశాలు కల్పిస్తాయి.
- ✓ వ్యక్తిగత అభ్యాసం: విద్యార్థులు, వయోజనులు తమ గతి మేరకు అభ్యాసం చేసుకునే పాఠ్యాలు, పరీక్షలు నిర్వహించుకునే సౌకర్యాన్ని ఇస్తాయి.
- ✓ సామాజిక సేవా అప్లికేషన్లు: ప్రభుత్వ సేవల నమోదు, ఆరోగ్య సమాచారం, మార్కెట్ వివరాలు సులభంగా పొందేందుకు AI ఆధారిత యాప్లు ఉన్నాయి.

ఉదాహరణలు

- ✓ గూగుల్ వాయిస్ టైపు (Google Voice Typing) వంటివి వాయిస్ ద్వారా తెలుగులో టెక్స్ట్ చేయడానికి సులభంగా ఉంటాయి.
- ✓ చాట్GPT వంటి చాట్బాట్స్ ఆధారిత వర్చువల్ అసిస్టెంట్లు తెలుగులో సంభాషణ చేయగలవు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

- ✓ యాప్‌లో, విద్య, ఆరోగ్యం, వ్యవసాయం, ప్రభుత్వ సేవల కోసం భాషా మద్దతు కలిగిన సులభ AI టూల్స్ ఉన్నాయి.
- ✓ స్థానిక ఉచిత డిజిటల్ సేవలు మరియు AI పరికరాలు ప్రజల మధ్య సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ప్రజాదరణ పొందేందుకు ఉపయోగపడతాయి.

సాధారణ ప్రజలకోసం తెలుగులో ఉన్న సులభ AI టూల్స్ భాషా మార్పిడిని తగ్గించి, వారిని ఆధునిక సాంకేతికతతో కలిపించి, వారి జీవితాన్ని సులభతరం చేస్తున్నాయి. ఇవి విద్య, ఆరోగ్యం, వ్యవసాయం మరియు ప్రభుత్వ సేవల వాతావరణంలో ప్రధానం అవుతున్నాయి.

6. ముగింపు (Conclusion)

తెలుగు భాషలో AI సాంకేతికతను అభివృద్ధి చేయడం ద్వారా భాషా ప్రాచుర్యం మాత్రమే కాకుండా, డిజిటల్ సమానత్వం, జ్ఞాన ప్రాప్తి, సామాజికాభివృద్ధికి దోహదం అవుతుంది. తెలుగు భాషలో AI సాంకేతికతను అభివృద్ధి చేయడం ద్వారా భాషా ప్రాచుర్యం మాత్రమే కాకుండా, డిజిటల్ సమానత్వం, జ్ఞాన ప్రాప్తి, సామాజిక అభివృద్ధికి విపరీతమైంది. కృత్రిమ మేధస్సు (AI) తెలుగులోని వినియోగదారులను, విద్యార్థులను, పరిశోధకులను మరియు సామాజిక సమూహాలను డిజిటల్ ప్రపంచంలో సమగ్రంగా చేర్చడానికి ఒక బలమైన సాధనంగా మారింది. తెలుగు భాషలో AI సాంకేతికత అభివృద్ధి భాషా ప్రాచుర్యాన్ని మాత్రమే కాదు, డిజిటల్ సమానత్వం, జ్ఞాన ప్రాప్తి, సామాజిక అభివృద్ధికి నునుపు చవకగా మారుతోంది. ఈ మార్గంలో పరిశోధనలు, టూల్‌లను మరింత మెరుగుపరచడం, అందుబాటులో ఉంచడం అవసరం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యం - యూట్యూబ్ ఛానళ్ళు

గుత్తికొండ చంద్రకళ

అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ (తెలుగు)

ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల భూపాలపల్లి

జయశంకర్ భూపాలపల్లి జిల్లా, తెలంగాణ రాష్ట్రం, భారతదేశం.

పరిచయం: 21వ శతాబ్దంలో డిజిటల్ విప్లవం కారణంగా పఠన అలవాట్లు మారిపోయాయి. పుస్తకాలు చదివే కంటే ఆడియో-వీడియో ద్వారా సాహిత్యం వినడం , వినిపించడం సాధారణమైంది. ఈ క్రమంలో యూట్యూబ్ ఒక శక్తివంతమైన వేదికగా రూపుదిద్దుకుని తెలుగు సాహిత్యాన్ని కొత్త తరాలకు పరిచయం చేస్తోంది. ఆధునిక డిజిటల్ యుగంలో యూట్యూబ్, కూ-కూ ఎప్ ఎం వంటి ఆన్లైన్ వేదికలు సాహిత్యాన్ని కొత్త తరాలకు చేరవేస్తున్నాయి. యూట్యూబ్ ఛానల్స్ తెలుగు సాహిత్యాభివృద్ధికి ఎలా దోహదం చేస్తున్నాయో, తెలుగు సాహిత్యం వ్యాప్తిలో యూట్యూబ్ పాత్రను, ప్రయోజనాలు, పరిమితులు విశ్లేషించడం ఈ వ్యాసం ఉద్దేశ్యం.

విశ్లేషణ: యూట్యూబ్ ఛానల్ ఆధునిక సమాజానికి అద్దం. ఇప్పటి రోజుల్లో టీవీ లేని ఇల్లు, యూట్యూబ్ ఛానల్ లేని సెల్ఫోన్ ఉపించటం చాలా కష్టం. ఎందుకంటే యూట్యూబ్ అనేది కేవలం వినోద వేదిక మాత్రమే కాకుండా, జ్ఞాన వేదిక కూడా. ప్రస్తుతం యూట్యూబ్ సులభమైన అందుబాటు సాధనంగా మారింది. ఇంటర్నెట్ ఉన్న ప్రతి ఒక్కరి చేతిలో యూట్యూబ్ ఉంది. ఒక క్లిక్ తో వంటల రెసిపీలు, ఆరోగ్య సూచనలు, పాఠశాల పాఠాలు, ప్రవచనాలు అన్నీ మన ముందుకు వస్తాయి. యూట్యూబ్ లో మనకు లభించని అంశం లేదు అని చెప్పవచ్చు. వంటల నుండి చిన్న వ్యాపార ఆలోచనలు, మోటార్ మెకానిక్ పనులు, వ్యవసాయ సలహాలు వరకు అన్నీ దొరుకుతాయి. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో కూడా శాస్త్రీయ పరిశోధనలు, అంతరిక్ష ప్రయోగాలు, టెక్నాలజీ ఆవిష్కరణలు నేరుగా మన అరచేతిలో అందుబాటులో ఉంటాయి. విద్యారంగంలో యూట్యూబ్ ద్వారా విద్యార్థులు పాఠశాల, కళాశాల పాఠ్యాంశాలను మాత్రమే కాకుండా, కంప్యూటర్ ప్రోగ్రామింగ్, భాషా అభ్యాసం, కళలు వంటి అనేక అంశాలను

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

నేర్చుకుంటున్నారు. దీనివల్ల స్వీయ అధ్యయనం (self-learning) సులభమైంది. నేటి సమాజం ప్రపంచంతో యూట్యూబ్ ద్వారా అనుసంధానమవుతోంది.

తెలుగు సాహిత్యం వ్యాప్తిలో యూట్యూబ్ పాత్ర: యూట్యూబ్ నేటి డిజిటల్ యుగంలో తెలుగు సాహిత్యాన్ని విస్తృతంగా ప్రజల ముందుకు తీసుకెళ్తున్న శక్తివంతమైన వేదిక. ఇది కేవలం వినోదం కోసం మాత్రమే కాకుండా, జ్ఞానం, సాంస్కృతిక విలువలు, సాహిత్య సంపదను సమాజంలోకి వ్యాప్తి చేయడానికి కీలకమైన పాత్ర పోషిస్తుంది.

1. సులభమైన వ్యాప్తి

యూట్యూబ్ ఛానల్స్ ద్వారా తెలుగు సాహిత్యం గ్రామీణ - పట్టణ ప్రాంతాల తేడా లేకుండా అందరికీ అందుబాటులోకి వస్తోంది. పుస్తకాలు కొనలేని వారు కూడా ఉచితంగా వినేందుకు అవకాశం పొందుతున్నారు.

2. కవితలు, కథలు, నవలల ప్రచారం

అనేక ఛానల్స్ ద్వారా క్లాసిక్ కవితలు, ఆధునిక కవిత్వం, కథలు, నవలలు చదివి వినిపించడం వలన పాఠకుల కంటే శ్రోతల సంఖ్య ఎక్కువైంది. దీని వలన చదవడం అలవాటు లేని వారికి సాహిత్యం చేరుతుంది.

3. సాహిత్య చర్చలు మరియు విమర్శ

సాహిత్యకారులు, అధ్యాపకులు నిర్వహించే యూట్యూబ్ లైవ్ సెషన్లు, చర్చలు, ఇంటర్వ్యూల ద్వారా తెలుగు సాహిత్యంపై లోతైన అవగాహన కలుగుతోంది. విద్యార్థులకు ఇవి ఉపయోగకరంగా ఉంటాయి.

4. కొత్త రచయితలకు వేదిక

ప్రముఖ ప్రచురణ సంస్థలు చేరుకోలేని కొత్త రచయితలు యూట్యూబ్ ద్వారా తమ రచనలు పరిచయం చేసుకుంటున్నారు. దీని వలన కొత్త సాహిత్య పంథాలు వెలువడుతున్నాయి.

5. ప్రపంచ వ్యాప్తి

యూట్యూబ్ ద్వారా తెలుగు సాహిత్యం భారతదేశం మాత్రమే కాకుండా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న తెలుగు ప్రవాసులకు కూడా చేరుతోంది. విదేశాల్లో ఉన్న తెలుగు వారు ఈ ఛానల్స్ ద్వారా భాష, సాహిత్యాన్ని మరింత దగ్గరగా అనుభవిస్తున్నారు.

6. విద్యార్థులకు ఉపయోగం

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

పాఠశాల, కళాశాల స్థాయిలో చదివే సాహిత్య పాఠ్యాంశాలు యూట్యూబ్ లో ఆడియో - వీడియో రూపంలో అందుబాటులో ఉండడం వలన విద్యార్థులు సులభంగా అర్థం చేసుకుంటున్నారు.

విద్యార్థులు, సాహిత్యాభిమానులలో యూట్యూబ్ ప్రభావం: విద్యార్థులు, సాహిత్యాభిమానులలో యూట్యూబ్ ప్రభావం ఎంతో స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. ఇది తెలుగు సాహిత్యం పరిధిని విస్తరించడమే కాకుండా, కొత్త తరాలకి సాహిత్యం చేరవేయడంలో ఒక డిజిటల్ వేదికగా మారింది.

విద్యార్థులపై ప్రభావం

1.పాఠ్య సాహిత్యం సులభంగా అర్థం అవుతుంది

పాఠ్యపుస్తకాల కథలు, కవితలు, పద్యాలను యూట్యూబ్ లో వివరణలతో అందిస్తుండటంతో విద్యార్థులు సులభంగా అర్థం చేసుకుంటారు.

2.పరీక్షలలో సహాయపడుతుంది

ముఖ్యమైన ప్రశ్నలు, వివరణలు, సమీక్షలు వీడియో రూపంలో లభిస్తుండటంతో పరీక్షల సన్నాహకానికి ఉపకరిస్తుంది.

3.ఆసక్తి పెంచుతుంది

కేవలం పుస్తకం చదవడం కన్నా, వినిపించడం / వీడియో రూపంలో చూడడం వలన సాహిత్యంపై ఆకర్షణ పెరుగుతుంది.

4. సృజనాత్మకతకు ప్రేరణ

ఇతరులు చేసిన పరనం, కవితా వాచనం చూసి విద్యార్థులు తమ ప్రతిభను ప్రదర్శించేందుకు ఉత్సాహం పొందుతున్నారు.

సాహిత్యాభిమానులపై ప్రభావం

1.పాఠ సాహిత్యం - కొత్త రూపంలో

క్లాసిక్ కవిత్యం, కథలు యూట్యూబ్ లో ఆడియో/వీడియో రూపంలో రావడం వలన మళ్ళీ కొత్త తరానికి చేరుతున్నాయి.

2.చర్చలు, సమీక్షలు

యూట్యూబ్ లైవ్ చర్చలు, రివ్యూల ద్వారా సాహిత్య అభిమానులు ఒకరితో ఒకరు కలుస్తున్నారు, కొత్త కోణాలు తెలుసుకుంటున్నారు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

3.ప్రపంచవ్యాప్త వ్యాప్తి

అమెరికా, యూరప్, గల్ఫ్ దేశాల్లో ఉన్న తెలుగు వారు కూడా ఈ వీడియోల ద్వారా స్వదేశ సాహిత్యాన్ని అనుభవిస్తున్నారు.

4.సామాజిక అనుసంధానం

సమాజ సమస్యలపై ఆధారపడి ఉన్న కవిత్వం, కథలు వేగంగా విస్తరిస్తున్నాయి. సాహిత్యం ఒక సామాజిక చైతన్య సాధనంగా మారుతోంది.

యూట్యూబ్ ఛానల్స్ ప్రధాన ప్రయోజనాలు:

1. సాహిత్యం సులభతరం అవ్వడం

యూట్యూబ్ వేదిక ద్వారా సాహిత్యం భౌగోళిక, ఆర్థిక పరిమితులను అధిగమించి అందరికీ చేరుతోంది.లైబ్రరీలు, పుస్తక దుకాణాలు అవసరం లేకుండా, ఎక్కడైనా ఉచితంగా సాహిత్యం చదవడంతో పాటు,వినిపించబడుతోంది.యూట్యూబ్ ద్వారా సాహిత్యం ఉచితంగా, ఎప్పుడైనా వినవచ్చు. విదేశాల్లో ఉన్న తెలుగు వారు కూడా ఈ వేదిక ద్వారా సులభంగా భాషను నేర్చుకుంటున్నారు.

2. భాషా నైపుణ్యం పెంపు

కథలు, పద్యాలు, నవలలు సరైన ఉచ్చారణతో వినిపించబడితే విద్యార్థుల్లో భాషా శుద్ధి పెరుగుతుంది.చందస్సు,లయ, తాళం వంటి అంశాలు వినికీడి ద్వారా స్పష్టమవుతాయి సరైన ఉచ్చారణ, పదసంపద, లయ వినికీడి ద్వారా అభివృద్ధి చెందుతోంది.జానపదం నుండి ఆధునిక సాహిత్యం వరకు విస్తృత పరిచయం కలుగుతోంది.

3. పఠనాసక్తి నుండి పఠనానందం వరకు

కథలు, నవలలు విని ఆసక్తి కలిగినవారు పుస్తకాలను చదవడానికి ప్రేరణ పొందుతున్నారు. పుస్తకాలను చదవడం ప్రారంభిస్తున్నారు.ఇది పఠనాసక్తిని ప్రేరేపించే సహాయక సాధనంగా పనిచేస్తుంది.

4. సృజనాత్మకత మరియు విమర్శనాత్మక దృష్టి

యూట్యూబ్ ఛానల్ లో విన్న సాహిత్యం విద్యార్థుల్లో కవితా రచన, కథా రచన పట్ల ఆసక్తిని రేకెత్తిస్తుంది.సాహిత్యం విన్నవారు తమ సొంత రచనలు (కవితలు, కథలు) రాయడం ప్రారంభిస్తున్నారు.కొన్ని ఛానల్స్లో సాహిత్య విశ్లేషణలు, సమీక్షలు ఉండటం వలన విమర్శనాత్మక దృష్టి పెరుగుతుంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

5. సాంస్కృతిక పరిరక్షణ

యూట్యూబ్ ద్వారా జానపద కథలు, పాత పద్యాలు, శతకాలు తిరిగి ప్రాచుర్యంలోకి వస్తున్నాయి. పాత పద్యాలు, శతకాలు, జానపద గాథలు కొత్త తరాలకు చేరుతున్నాయి.విదేశాల్లో ఉన్న తెలుగు ప్రజలు కూడా తమ పిల్లలకు భాషా బోధన కోసం ఈ ఛానల్స్ వినిపిస్తున్నారు.

ప్రముఖ యూట్యూబ్ ఛానెల్స్ - తెలుగు ఆడియో కథలు & నవలలు

పాపులర్ పత్రికలలో ప్రచురించిన తెలుగు కథలు, నవలలు, జీవితచరిత్రలు ఆడియోగా వినిపిస్తారు. రాగయుక్తంగా పద్యాలతో రంజింప చేస్తూ రసానందంతోపాటు, సాహితీ వేత్తల ఇంటర్వ్యూ చేసి వీక్షించే అవకాశం కలిగిస్తారు. కింద పేర్కొన్న యూట్యూబ్ ఛానళ్ళు కొన్ని లక్షల సంఖ్యలో వీక్షణలతో అప్రతిహతంగా కొనసాగుతున్నాయి.

కిరణ్ ప్రభ టాక్ షో (Kiran Prabha Chief Editor, KOUMUDI Web Magazine), Pulikunnu (pulikonda Subbachari) అజగవ (Rajan PTSK),కొప్పర్తి సాహితీ వాహిని (Rambabu Koppaarthi),కథా ప్రపంచంలో(Haritha Bhandaru),కథా స్రవంతి(Bhogarao),మన తెలుగు కథలు,లక్ష్మి చెప్పే కథలు,వందేళ్ళ కథకు వందనాలు (హెచ్ఎంటీవీ),తల తోటి పుట్టిరాజ్ (@ TALATHOTI), Swathi Pantula, Vsb Telugu audio novel,Viji talks,Valli audio stories,Usha Ravi Kumar,Prasanna Telugu audio,Priyansh audio stories,Stories by Kiraann,Sitara Tak 55,Telugu katha lokam,Telugu navala Malika,SS Telugu audio Navalalu,Vijayamavuru Telugu audio books, Sri Telugu Kathalu, Bhavagna Audio Books, Telugu Story World, కథలు- నవలలు వంటి అనేక యూట్యూబ్ ఛానళ్ళు నేడు అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఇవేకాకుండా ప్రాథమిక, మాధ్యమిక ,కళాశాల స్థాయి తెలుగు పాఠ్యాంశాలు సులభతరంగా బోధించే యూట్యూబ్ ఛానళ్ళు కూడా అందుబాటులో ఉన్నాయి.

పరిమితులు: యూట్యూబ్ వీడియోల వల్ల ప్రయోజనం మాత్రమే కాకుండా కొన్ని పరిమితులు, సమస్యలు కూడా తలెత్తే అవకాశం ఉంది.

లోతైన పఠనం లోపం - వింటే ఆనందం కలిగినా, పుస్తకాల చదువు ఇచ్చే లోతైన అనుభవం తగ్గిపోవచ్చు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంఘిక సమస్యలు - కొన్ని ఛానల్స్‌లో తప్పు ఉద్ఘాటనలు, అపూర్ణ రచనలు వినిపించబడుతున్నాయి.

వినిపిస్తున్న ఎక్కువగా ఆధారపడటం - విని తప్పి చెందడం వల్ల చదవాలనే తపన తగ్గిపోవచ్చు.

సాంకేతిక పరిమితులు - ఇంటర్నెట్, స్మార్ట్‌ఫోన్ లేని వారికి ఇది అందుబాటులో ఉండదు.

విద్యార్థులు యూట్యూబ్‌పై ఎక్కువగా ఆధారపడితే పుస్తక పఠన అలవాటు తగ్గిపోవచ్చు.

అవాంఛిత, ఉద్వేగాలను ప్రేరేపించే ఆడియో, వీడియోల వల్ల నైతిక పతనానికి దారితీసే అవకాశం ఉంటుంది.

ముగింపు: యూట్యూబ్ నేటి సమాజానికి ఒక ఆధునిక విద్యాలయం, సాంస్కృతిక వేదిక, శాస్త్ర సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి అద్దం. ఇది నిజంగా ప్రపంచాన్ని మన అరచేతిలోకి తెచ్చిన వేదిక అని చెప్పవచ్చు. తెలుగు సాహిత్యాన్ని సులభంగా ప్రజల్లోకి తీసుకువచ్చే ఆధునిక సాధనం.

ఇది కొత్త తరాలలో పఠనాసక్తి, భాషా అవగాహన, సాంస్కృతిక గౌరవం పెంపొందించడంలో సహాయకారి. యూట్యూబ్ ఛానల్స్ తెలుగు సాహిత్యానికి ఒక ప్రచార వేదికగా మారి, భాషా పరిరక్షణ, సాహిత్య అభివృద్ధి, సాంస్కృతిక వారసత్వ పరిపాలన కొనసాగింపులో కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నాయి. అయితే, ఇవి సహాయక సాధనాలు మాత్రమే. నిజమైన సాహిత్య రసాస్వాదన, లోతైన అధ్యయనం మాత్రం పుస్తక పఠనం ద్వారానే సాధ్యం. కాబట్టి యూట్యూబ్‌ను ఒక అనుబంధ వనరుగా తీసుకుని, పుస్తక పఠనాన్ని కొనసాగిస్తేనే తెలుగు సాహిత్యం సమగ్ర అభివృద్ధి సాధిస్తుంది.

యూట్యూబ్ తెలుగు సాహిత్యానికి ప్రచార వేదికగా మారినా, అది ప్రధాన వనరు కాదు. యూట్యూబ్ ద్వారా మొదలైన ఆసక్తి పుస్తక పఠనానికి దారితీయాలి. శాస్త్రీయ పరిశోధన లేదా లోతైన అధ్యయనం కోసం మాత్రం పుస్తకాలు, గ్రంథాలయాలు అనివార్యం. తెలుగు సాహిత్యం మన సంస్కృతి యొక్క ఆత్మ. దాన్ని పరిరక్షించడం, అభివృద్ధి చేయడం మనందరి బాధ్యత. యూట్యూబ్ వేదిక ఈ బాధ్యతను సులభతరం చేసినా, చివరికి పుస్తక పఠనం ద్వారానే సాహిత్యపు అసలైన ఆనందాన్ని పొందగలము. యూట్యూబ్ తెలుగు సాహిత్యాన్ని పాఠ్యపుస్తకాలు, గ్రంథాలయాల పరిమితి దాటి, విద్యార్థుల మెదళ్లలో, సాహిత్యాభిమానుల హృదయాలలో సజీవంగా నిలుపుతోంది. మొత్తంగా చూస్తే, యూట్యూబ్ తెలుగు సాహిత్యాన్ని

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంకేతికతతో కలిపి కొత్త తరానికి చేరవేసే వేదికగా మారింది. భవిష్యత్తులో తెలుగు సాహిత్యం అభివృద్ధికి ఇది మరింత శక్తివంతమైన సాధనమవుతుంది.

ఆధారాలు:

యూట్యూబ్ ఛానల్స్

Telugu Audio Books. (తేదీ లేదు). యూట్యూబ్ ఛానల్. 12 సెప్టెంబర్ 2025 న పొందబడింది, <https://www.youtube.com/channel/UCF636Q-XqdF4VMxH8UObKLw>

Popular Telugu Novels (Audio Books). యూట్యూబ్ ఛానల్. 12 సెప్టెంబర్ 2025 న పొందబడింది, https://www.youtube.com/watch?v=w2kXbxGES_U

Telugu Audio Books

Lakshmi Cheppe Kathalu

“Complete Telugu Audio Novels” అన్న లేబుల్‌లో, పూర్తిగా ఆడియో నవలలు .Popular Telugu Novels (Audio Books)

రచయిత బలభద్రపాత్రుణి రమణి (Balabhadrapatruni Ramani) ప్రసిద్ధ నవలలు.

తెలుగు సాహిత్య ఛానల్స్ / వీడియో-లు

PuliKannu (Subbachary Pulikonda) — తెలుగు సాహిత్యం పై విమర్శలు, విశ్లేషణలు, స్రజనాత్మక వలువైన ప్రకటనలు. [YouTube](#)

AASAYAM TELUGU LITERATURE — తెలుగు లిటరేచర్ స్పందనలు, రచనలకు సంబంధించిన UPSC తరహా ప్రశ్నలు, ఆన్సర్ రైటింగ్ – లాంటి నేర్చుకునే విషయాలు. [YouTube](#)

కొన్ని ప్రాముఖ్యమైన వీడియోలు

అందమైన మనసు / Audio Novel Part-1 – ఒక ప్రేమ కథ అవుతుందిగా. [YouTube](#)
మాయా కాగితం గౌను – తెలుగు కథలు, కథధారలు. [YouTube](#).

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు భాషా సాహిత్యాల సాంకేతికత సంప్రస్థానం

డా. బాశెట్టి లత

అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్

తెలుగుశాఖ, మానవీయశాస్త్రాల విభాగం, హైదరాబాద్ విశ్వవిద్యాలయం

హైదరాబాద్ - 9666241858

‘ప్రపంచం ఒక పద్మవ్యాహం కవిత్యం ఒక తీరని దాహం’ అని మహాప్రస్థానంలో "ఋక్కులు" అనే కవితలో శ్రీశ్రీ చెప్పిన మాట. ఈ పద్మ వ్యాహం మహాభారత యుద్ధంలో కొరవులు ప్రయోగించిన యుద్ధ వ్యాహాలలో ఒకటి. పద్మవ్యాహం అంటే లోపలికి వెళ్లడానికి దుర్భేద్యమైనదని అర్థం. ఆ పద్మ వ్యాహంలో చిక్కుకున్న అభిమన్యుడు శాయశక్తులా పోరాడి మరణించాడు అన్న విషయం లోకవిధితమే. కానీ నేటి ఆధునిక సాంకేతిక ప్రపంచంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం పెరిగిన కారణంగా ప్రపంచం మొత్తం మన కళ్ళముందే కదలాడుతుంది అనడంలో సందేహం లేదు. ముద్రణా, ప్రసారమాధ్యమాల సాంకేతికతల వల్ల క్షణాల్లో సమాచారం ప్రపంచం నలుదిక్కులకు చేరుతుంది. సాంకేతికత వల్ల మారుమూల కుగ్రామ సమాచారం సైతం ప్రపంచానికి తెలియజేస్తుంది. ఈ సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందరికీ అందుబాటులోకి రావడం వల్ల అంతర్జాలం ఆధారంగా అనేక సామాజిక మాధ్యమాలు అందుబాటులోకి వచ్చి తెలుగు భాషా సాహిత్యాన్ని పరిపుష్టం చేస్తున్నాయి.

అయితే ఈ సాంకేతికత వల్ల ఎంత సౌలభ్యం కలదో అంతే నష్టం కూడా వాటిల్లే అవకాశం ఉంది. ఉదాహరణకి సాంకేతిక వ్యసనం, మనుషుల మధ్య సామాజిక సంబంధాల దూరం, సైబర్ దోపిడీలు, నేర కార్యకలాపాలు, ఉద్యోగ నష్టం కలిగే అవకాశం ఉంది. ఈ సమస్యలని కూలంకషంగా చర్చించాలంటే సాంకేతిక రంగ నిపుణులు, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అవసరం. అందువలన నా ఈ పత్రంలో ఆయా సాంకేతిక అంశాల జోలికి వెళ్లకుండా అంతర్జాల సహాయంతో తెలుగు భాషా సాహిత్యాన్ని ప్రపంచవ్యాప్తంగా విస్తరింపజేస్తున్న తీరుతెన్నులను, సాంకేతికత-సాహిత్యం రెండూ జమిలిగా సాగుతున్న ప్రస్థానాన్ని గూర్చి విశ్లేషించడమే నా పత్రం యొక్క ఉద్దేశ్యం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యాన్ని అంతర్జాలపరంగా సాహితీ ప్రపంచానికి వ్యాపింప చేయడంలో మొదటి పాత్ర పోషించినవి వెబ్ పత్రికలు. ఈ పత్రికల ద్వారా తెలుగు సాహిత్యం అంతర్జాలంలో విస్తరించడం ప్రారంభమైంది. సంప్రదాయ, ప్రైవేటు సంకేత లిపుల నుండి తెలుగుని యూనికోడ్ లోకి మార్చాక తెలుగుని సులభంగా చదివే, వ్రాసే అవకాశం మెరుగైంది. దానివల్ల అంతర్జాలంలో సాహిత్య, సామాజిక, రాజకీయ, హాస్యపత్రికలు అనేకం వచ్చాయి. దానివల్ల అంతర్జాల పత్రికలకు అనేకమంది పాఠకులు పెరిగారు. పాఠకులు పెరగడం వల్ల అంతర్జాల సాహిత్యం కోరుకునే వారి సంఖ్య, రాసేవారి సంఖ్యలో గణనీయమైన పెరుగుదల వచ్చింది.

వెబ్ పత్రికల తర్వాత అంతర్జాల సాహిత్య వ్యాప్తిలో బ్లాగుల పాత్ర గురించి చెప్పుకోవాలి. మొదట్లో కావ్యాలు, పురాణాలు, ఆధ్యాత్మిక ప్రాచీన కవుల సాహిత్యాల్ని తమ తమ బ్లాగుల్లో ప్రచురించే తీరు క్రమంగా సృజనాత్మక రచనల వైపు మళ్ళింది. అందువల్ల దేశ విదేశాల్లోని తెలుగు సాహితీ పిపాసులు పాఠకులుగా ఉంటూనే తమ సృజనకు పని కల్పించి బ్లాగుల్లో కథలు, కవితలు, గల్పికలు మ్యూజింగ్స్ లాంటి అనేక ప్రక్రియలను చేపడుతూ వచ్చారు. ఈ క్రమంలో ఈ మాట, ప్రజాకళ, పొద్దు, ప్రాణహిత, విహంగ, వాకిలి, సారంగ లాంటి అనేక పత్రికలు సాహిత్యానికి సాంకేతికతను జోడించాయి. కాలక్రమేనా ముద్రణా రంగం నుండి డిజిటల్ మాధ్యమాల వరకు ప్రస్థానం సాగిందని చెప్పుకోవాలి.

ప్రపంచీకరణ, పారిశ్రామికీకరణ, పట్టణీకరణ వలన ప్రతి సామాన్య మానవుడికి ఇంటర్నెట్ అందుబాటులో ఉండడం వల్ల తెలుగు భాషా సాహిత్యాల పరిధి కు గ్రామం నుండి మొదలై ప్రపంచ స్థాయికి చేరింది.

ఉదాహరణకి ఏ విషయంపై సందేహం కలిగినా సమాధానం కోసం గూగుల్ సెర్చ్ చేస్తే తెలుగులో చక్కగా సమాధానం వస్తుంది. అలాగే ఏ పుస్తకం కావాలన్నా ఆన్లైన్ లో పుస్తకాలు లభ్యమవుతున్నాయి. చదవలేని వాళ్ళ కోసం, చదివే సమయం లేని వాళ్ళ కోసం ఏ పని చేసుకుంటూ కూడా వినే ఆడియో పుస్తకాలు కూడా దొరుకుతున్నాయి. అలాగే ఏ విషయం పైన అయినా క్షణాల్లో వికీపీడియా, వికీసోర్స్ ద్వారా మనకు విస్తృతమైన సమాచారం లభ్యం అవుతుంది. ఏదైనా పుస్తకం కావాలన్నా డిజిటల్ లైబ్రరీలు కూడా అందుబాటులోకి వచ్చాయి. ఇవన్నీ కలిసి తెలుగు భాషా సాహిత్యాల్ని సాంకేతికతతో జోడించి పాఠకులకు చాలా చేరువయ్యేలా చేశాయి, చేస్తున్నాయి కూడా. అలాగే సాంకేతికత సాయంతో జాతీయ,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అంతర్జాతీయ సదస్సులను, కార్యశాలలను నిర్వహిస్తూ పాఠకుల, శ్రోతల భావాలను ఒకే వేదికపై పంచుకుని చర్చించుకునే వెసులుబాటు కల్పిస్తుంది. ఉదాహరణకు సామాజిక మాధ్యమాలలో ఫేస్బుక్, వాట్సప్, ట్వీట్టర్, ఇన్స్టాగ్రామ్, స్పాప్ చాట్, గూగుల్ మీట్, బ్లాగులు, వెబ్సైట్స్ పోడ్ కాస్ట్ లాంటి అనేక ఇతర మాధ్యమాల ద్వారా ఎప్పటికప్పుడు వారి భావాలను కొత్తదైన పంథాలో, సాహిత్యాన్ని కవిత్వ రూపంలో, కథల రూపంలో, నవలల రూపంలో అందిస్తున్నారు.

ఈ ప్రస్థానంలో తెలుగు భాషా సాహిత్యాల అభివృద్ధికి అనేకమైన సంస్థలు సంఘాలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని సాంకేతికతతో జోడించి అభివృద్ధి పరిచే దిశగా కృషి చేస్తున్నాయి.

ఉదాహరణకి ఆంధ్ర, తెలంగాణ అధికారభాషా సంఘాలు. ఆటా (అమెరికా తెలుగు సంఘం), నాటా (నార్త్ అమెరికా తెలుగు అసోసియేషన్), మనసు ఫౌండేషన్, శోధిని, డిజిటల్ తెలుగు లైబ్రరీ, ఆంధ్ర భారతి, బోలీచేతో ఫౌండేషన్ లలో తెలుగు భాషకు అనేక విధాలుగా సాంకేతికత జోడిస్తూ తెలుగు సాహిత్యాన్ని సుసంపన్నం చేస్తున్నాయి.

డిజిటల్ మాధ్యమాలు తెలుగు భాషకు ప్రాచుర్యం కల్పిస్తున్నాయి. ఉదాహరణకి ఆహా(aha), నెట్ ఫ్లిక్స్(Netflix), డిస్నీ హాట్ స్టార్ (hot star), అమెజాన్ ప్రైమ్ వీడియో (Amazon Prime video), జీ 5, (zee5), వంటి స్ట్రీమింగ్ సర్వీసెస్ మార్కెట్లో విడుదల చేసే ఇతర భాషల్లోని సినిమా మరియు షోలను అయినా ఇప్పుడు మనం ఒక్క క్లిక్ తో మన తెలుగు భాషలో చూడగలుగుతున్నాము. దానితోపాటు స్క్రీన్ మీద ఉపశీర్షికల రూపంలో తెలుగు మాటలు వాక్యాల రూపంలో కనిపిస్తాయి కూడా. తెలుగు ప్రేక్షకుల కోసం ప్రత్యేకంగా వెబ్ సీరీస్లు, తెలుగు షోలు తెలుగు కంటెంట్ ని పెంచడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయి. ఇలా ప్రసారమాధ్యమాల్లో తెలుగు వినియోగం చాలా కనిపిస్తుంది.

ఈ సాహిత్యానికి కాస్త దూరంగా ఉండి చూస్తే మార్కెట్ భాషగా తెలుగు వినియోగం అందరికీ అందుబాటులోకి రావడం సాంకేతికతలో గొప్ప మలుపు. భారతదేశంలో ఆన్లైన్ షాపింగ్ విప్లవాత్మకంగా మారింది. ఫ్లిప్కార్ట్, అమెజాన్, మీ షో, అజియో, మింత్రా, లాంటి అనేక సంస్థలు ఆన్లైన్ షాపింగ్ ఆప్ లను అందుబాటులోకి తెచ్చాయి. వీటివల్ల చిన్న వస్తువు నుండి పెద్ద వస్తువు వరకు అన్ని ఆన్లైన్లో షాపింగ్ చేసి సమయాన్ని డబ్బును ఆదా చేసే వెసులు బాటు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కల్పిస్తున్నాయి. వీటన్నింటిలో తెలుగు భాషను మాట్లాడే వినియోగదారులను ఆకట్టుకోవడానికి విస్తరించుకోవడానికి సరళమైన తెలుగు భాషను ఉపయోగిస్తున్నారు.

పురాతన కాలం నాటి పుస్తకాలను స్కానింగ్ చేసి భద్రపరచడం ద్వారా ఈ తరం వాళ్లకి అందుబాటులోకి తీసుకొని రావడం కూడా కనిపిస్తుంది.

ఉదాహరణ కి : <https://orchive.org>, <https://www.freegurukul.org/#home>

ప్రీ-గురుకులంలో విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన అనేక రకాల పాఠ్యంశాలు ఉచితంగా నేర్చుకునే అవకాశం కల్పిస్తుంది. తెలుగుతో పాటుగా ఇతర భాషలలో కూడా ఈ వెసులుబాటు ఉంది.

వేబ్ లింక్ <https://te.wikisource.org/> మీద క్లిక్ చేయగానే మనకు కావాల్సిన అన్ని పుస్తకాలు డౌన్లోడ్ చేసుకునే అవకాశం ఉంది.

వేబ్ లింక్ <https://www.goodreads.com/shelf/show/telugu-literature> ద్వారా ఉచితంగా ప్రసిద్ధ తెలుగు సాహిత్య పుస్తకాలు క్షణాల్లో ఓపెన్ చేసి చదువుకోవచ్చు.

వేబ్ లింక్ <https://www.logili.com/> ఈ లోగిలి లింక్ లోపల వెళితే అనేక రాజకీయ, చారిత్రక, సామాజిక, సాహిత్యంలో అనేక ప్రక్రియల్లో కథ, నవల, నాటికలు వంటి వివిధ పుస్తకాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఏవి కావాలంటే దానిపై ఒక్క క్లిక్ చేసి చదువుకోవచ్చు.

వేబ్ లింక్ <https://greaterTelugu.com> ఇందులో అన్ని రకాల తెలుగు నవలలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. మనం చదవడమే తరువాయి. అలాగే <https://books.google.com> ద్వారా గూగుల్ బుక్స్ కూడా ఉచితంగా డౌన్లోడ్ చేసుకోవచ్చు.

అలాగే, <https://te.wikipedia.org> తెలుగు స్వేచ్ఛా విజ్ఞాన సర్వస్వం (తెవికి) ప్రాజెక్టు హైదరాబాద్ ట్రిపుల్ ఐటిలో నడుస్తుంది, వారు ఆంగ్లంలోని విషయాన్ని ఓసిఆర్ ద్వారా వచనంలోకి మార్చి అంతర్జాల అనువాద సాధనాల ద్వారా తెలుగులోకి అనువదిస్తున్నారు. ఇది ఉచితంగా లభిస్తున్నది. దీనిలో సోదర ప్రాజెక్టులుగా

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కామస్, ఉమ్మడి వనరులు, వికీసోర్స్, మూలాలు,వికీడేటా, వికీబుక్స్, పాఠ్యపుస్తకాలు, విక్షనరీ.కామ్ శబ్దకోశం, వికీకోడ్, వ్యాఖ్యలు, మెటా - వికీ వంటి ప్రాజెక్టుల సమన్వయం లాంటి అన్ని అంశాల్లో మనకు కావాల్సిన సమాచారాన్ని అందిస్తుంది.

తెలుగు భాషను నేర్చుకోవాలి రాయడం చదవడం రావాలి అనుకునేవారికి అనేక రకాల వెబ్ సైట్లు, సెల్ ఫోన్ లోనే యాప్ డౌన్లోడ్ చేసుకున్నా చాలు, తీరిక సమయాల్లో తెలుగు భాష నేర్చుకోవచ్చు. ఉదా : Discover telugu, learn telugu, ling లాంటివి అందుబాటులో ఉన్నాయి. అచ్చు పుస్తకాలలో కూడా లేని సమాచారం, సాంకేతికత వల్ల ఆన్లైన్ లో దొరుకుతుంది అనడంలో ఏమాత్రం అతిశయోక్తి లేదు. చివరిగా ప్రతి ఒక్క తెలుగు వ్యక్తి తమకున్న సాహిత్యాభిలాష వల్ల తెలుగు భాషా సాహిత్యాలను ప్రపంచం మొత్తం వ్యాపించేలా తెలుగు భాషకు గొప్ప గుర్తింపును తీసుకురావడానికి అందరం సాంకేతికతను వాడుతూ తెలియని వాళ్ళకు తెలియజేస్తూ తెలుగు భాషా సాహిత్యాలను దశదిశలా విస్తరించేలా చేయగలరు అనీ ఆశిస్తున్నాను.

పదము పదము చూడ ముదమైన నడకయే

పలుకు పలుకునెల్ల నోలుకు తేనె

అక్షరమ్ములన్ని అందచందాలతో

అలరు గాదె నాడు తెలుగు భాష.

ఉపయుక్త గ్రంథాలు :

1. అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్యం డాక్టర్ పుట్ల హేమలత 2015
2. అంతర్జాలంలో తెలుగు భాషా సాహిత్యాలు - డా. గొల్లపూడి గణేష్
3. తెలుగు సాహిత్యం సాంకేతిక ప్రగతి -మ్యాడం అభిలాష్ నమస్తే తెలంగాణ వ్యాసం.2025
4. <https://www.tana.org>
5. [Www.vihanga.com](http://www.vihanga.com)
6. <https://poddu.net>
7. <https://Wikipedia.org>
8. <https://telugubooks.tk>

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్య బోధనలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం - మనోవికాసం

డా. లక్ష్మి అసిరెడ్డి

తెలుగు అధ్యాపకురాలు

తెలంగాణ సాంఘిక సంక్షేమ మహిళా డిగ్రీ కళాశాల మహేంద్ర హిల్స్, అంకుషాపూర్, ఘట్కసర్,
హైదరాబాద్.

చరవాణి : 9948846486,

ఈ మెయిల్ ఐడి : asireddy.laxmi@gmail.com

వ్యాస సంగ్రహం: తెలుగు సాహిత్యం ప్రాచీనమైనది, ప్రపంచం గర్వించదగ్గ సాహిత్య సంపదతో ప్రసిద్ధి చెందింది. ఇది మన జాతి గౌరవానికి ప్రతీకగా నిలిచి, మన సంస్కృతిని సజీవ వారసత్వంగా కొనసాగిస్తున్నది. సమాజ నిర్మాణంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది. అయితే ఈ సాహిత్య అధ్యయనం సాంప్రదాయ బోధన పద్ధతులు, ప్రధానంగా ఉపన్యాసం, వాచక పఠనం, గురువు ఆధారిత అధ్యయనంపై ఆధారపడి ఉంది, కానీ ఆధునిక యుగంలో సాహిత్య బోధనలో సాంకేతిక పరిజ్ఞాన వినియోగం, బోధనా విధానాల్లో విప్లవాత్మకమైన మార్పులను తీసుకువచ్చింది. డిజిటల్ ట్రైబరీలు, మల్టీమీడియా, ఆడియో వీడియో పాఠ్యసామగ్రి, ఆన్లైన్ వర్క్ షాపు, స్మార్ట్ క్లాస్ రూమ్లు, ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI), వర్చువల్ రియాలిటీ (VR) వంటి పద్ధతులు తెలుగు సాహిత్యాన్ని విద్యార్థులకు మరింత సులభతరం చేస్తున్నాయి. ఈ విధానాలు సాహిత్యాన్ని చదవడమే కాకుండా క్షణాల్లో వీక్షించే అవకాశం కల్పిస్తున్నాయి. సాంకేతిక పరిజ్ఞాన వినియోగం ద్వారా విద్యార్థి కేంద్రిత బోధన సాధ్యమవుతోంది. స్వీయ అధ్యయనం, ఇంటరాక్టివ్ సెషన్లు, డిజిటల్ సౌకర్యాలు, ఆన్లైన్ చర్చలు విద్యార్థులలో ఆసక్తిని, విశ్లేషణాత్మక దృష్టిని పెంచుతున్నాయి. అయితే సాంకేతికతపై అధికంగా ఆధారపడటం వలన, ప్రతి ఒక్కరూ దానిని సులభంగా వినియోగించే అవకాశం ఉండడం వలన అసత్య సమాచారం, జ్ఞానచోర్యం (Plagiarism) వంటి సమస్యలు తలెత్తే అవకాశాలు ఉన్నాయి. అయినప్పటికీ, సరైన మార్గదర్శకత్వంతో మెలకువలతో ఈ సమస్యలను అధిగమించవచ్చు. మొత్తానికి, తెలుగు సాహిత్య బోధనలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఒక ఆధునిక అవసరం. ఇది బోధనలో నూతనత్వాన్ని,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సృజనాత్మకతను. సత్వర ఫలితాలను అందించగలదు. భవిష్యత్తులో AI, VR, డిజిటల్ వేదికల ద్వారా తెలుగు సాహిత్యం అంతర్జాతీయ స్థాయిలో మరింత విస్తరించగలదు.

కీలక పదాలు: తెలుగు 3కేతిక పరిజ్ఞానం, డిజిటల్ బోధన, మనోవికాసం, సృజనాత్మకత, విమర్శనాత్మక దృష్టి, స్వయం అధ్యయనం, సాంస్కృతిక వారసత్వం.

ఉపోద్ఘాతం: తెలుగు సాహిత్యం భారతీయ సాహిత్య సంపదలో విశిష్ట స్థానం కలిగినది. దీని చరిత్ర శతాబ్దాలపాటు విస్తరించి, ప్రతి యుగంలోనూ భిన్నమైన భావ ధోరణులను, సాంస్కృతిక విలువలను ప్రతిబింబించింది. నన్నయ నుండి నేటి ఆధునిక సాహిత్యం వరకు నిరాటంకంగా కొనసాగుతోంది. ఒకవైపు ప్రాచీన పద్య కవిత్వం ఆధునికమైన వచన కవిత్వం అనేక రూపాల్లో కళాత్మక సాందర్యాన్ని ప్రతిబింబిస్తే, మరోవైపు విద్యా, సామాజిక, సాంస్కృతిక రంగాల్లోనూ మార్గదర్శకత్వాన్ని అందిస్తోంది. ఈ విధంగా సాహిత్యం కేవలం కళకోసం మాత్రమే కాక, విద్యార్థులలో జ్ఞాన వికాసానికి, మనోవికాసానికి దారితీసే శక్తిగా నిలిచింది. అయితే సాహిత్య బోధనలో అనుసరించే పద్ధతులు కాలక్రమేణా మారుతూ వచ్చాయి. గురుకుల పద్ధతుల నుండి పాఠశాల, కళాశాల తరగతుల వరకు తెలుగు సాహిత్య బోధన విభిన్న రూపాల్లో సాగింది. సాంప్రదాయ బోధనలో గురువు-శిష్య పరంపర ప్రధానంగా ఉండేది. కానీ ఆధునిక కాలంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం విద్యా రంగంలోకి ప్రవేశించి బోధనా విధానాలను విప్లవాత్మకంగా మార్చివేసింది. డిజిటల్ బోధన, ఈ-లెర్నింగ్, ఆన్లైన్ తరగతులు, స్మార్ట్ క్లాస్‌రూమ్లు, మల్టీమీడియా సాధనాలు వంటి ఆధునిక పద్ధతులు విద్యా వ్యవస్థలో భాగమవుతున్నాయి. ఈ మార్పులు తెలుగు సాహిత్య బోధనను కూడా ప్రభావితం చేసి, విద్యార్థులలో కొత్త రకమైన ఆసక్తి, అనుభవాన్ని, అవగాహనను కల్పిస్తున్నాయి.

విషయ వివరణ: ఇరవయ్యవ శతాబ్దం చివర నాటికి విద్యా రంగంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అనివార్యమైంది. తెలుగు సాహిత్య బోధనలో కూడా ఈ మార్పు విస్తృత స్థాయిలో చోటుచేసుకుంది. పూర్వం ఉపాధ్యాయుడు పాఠ్యాంశాన్ని మాటలతో మాత్రమే వివరించేవాడు. కానీ ఇప్పుడు మల్టీమీడియా ప్రజెంటేషన్లు, డిజిటల్ ప్రొజెక్టర్లు, ఆన్లైన్ లెక్చర్లు ద్వారా పాఠ్యాంశం విద్యార్థుల ముందు సాక్షాత్కారమవుతోంది. ఒక కవితను కేవలం చదవడం కాకుండా, దానికి సంబంధించిన దృశ్యాలు, సంగీతం, కవి జీవిత విశేషాలు కూడా చూపించడం వల్ల విద్యార్థి ఆ

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కవితను అనుభవపూర్వకంగా అర్థం చేసుకుంటాడు. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం సాహిత్య బోధనలో వాడటం వలన విద్యార్థుల మనోవికాసం వేగంగా జరుగుతోంది. పాఠ్యాంశాన్ని కేవలం జ్ఞాన పరిమితికి పరిమితం చేయకుండా, ఆలోచన, విశ్లేషణ, సృజనాత్మకత, సామాజిక స్పృహ వంటి మానసిక లక్షణాలను పెంపొందిస్తోంది.

సాంకేతిక పరిజ్ఞానం సాహిత్య బోధనలో ప్రవేశించడం వలన విద్యార్థుల మనోవికాసం మరింత సులభంగా సమర్థవంతంగా కొనసాగుతుంది. పాఠ్యాంశాలను కేవలం పఠించడం మాత్రమే కాకుండా, వాటిని చిత్రాలు, ధ్వనులు, వీడియోలు, ఆన్లైన్ చర్చల ద్వారా సులభంగా గ్రహించే అవకాశం ఉంది. ఉదాహరణకు, వేమన పద్యాలను కేవలం చదివించడం కాకుండా డిజిటల్ ప్రజెంటేషన్లలో చూపించడం ద్వారా విద్యార్థులు వాటి భావాన్ని లోతుగా గ్రహించగలరు. ఇక మనోవికాసం అనేది విద్యలో అత్యంత ప్రాధాన్యం కలిగిన అంశం. విద్యార్థులు కేవలం పాఠ్యాంశాలను నేర్చుకోవడం మాత్రమే కాదు, తమలోని ఆలోచనా శక్తిని, సృజనాత్మకతను, విమర్శనాత్మక దృష్టిని పెంపొందించుకోవాలి. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఈ లక్ష్యాలను చేరుకోవడంలో ఒక సాధనంగా మారుతుంది. ఆన్లైన్ చర్చలు, ఇంటరాక్టివ్ క్వీజ్లు, డిజిటల్ సౌకర్యాల విద్యార్థులలో ఆత్మవిశ్వాసం పెంపొందించి, వారి వ్యక్తిత్వ వికాసానికి దోహదపడుతున్నాయి. అందువల్ల, తెలుగు సాహిత్య బోధనలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వినియోగం ఒక ఆధునిక అవసరం. ఇది బోధనలో నూతనతను, సృజనాత్మకతను వెలికితీస్తూ, విద్యార్థులలో సమగ్ర మనోవికాసానికి పునాదులు వేస్తోంది. ఈ వ్యాసంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం తెలుగు సాహిత్య బోధనలో ఎలా ఉపయోగపడుతోంది, దాని ద్వారా విద్యార్థులలో మనోవికాసం ఎలా సాధ్యమవుతోంది అనే అంశాలను విస్తృతంగా పరిశీలించబడుతుంది.

సాహిత్య బోధనలో డిజిటల్ ప్లాట్ఫార్ముల ప్రాముఖ్యత :- ఇప్పటి విద్యా ప్రపంచంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఒక సహాయక సాధనం మాత్రమే కాకుండా, బోధనలో ప్రధాన పాత్రను పోషిస్తోంది. తెలుగు సాహిత్య బోధనలో కూడా ఈ పరిణామం స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. పూర్వం ఉపాధ్యాయుడు పుస్తకంలోని పద్యాన్ని చదివి దాని అర్థాన్ని చెప్పేవారు. కానీ ఇప్పుడు డిజిటల్ సాధనాలు అందుబాటులో ఉండటం వలన ఒకే పద్యం అనేక కోణాల్లో, అనేక రూపాల్లో విద్యార్థులకు చేరుతోంది. ఉదాహరణకు, వేమన పద్యం ఒకటి బోధించాలంటే కేవలం అర్థం చెప్పడం కాకుండా, దానికి సంబంధించిన చారిత్రక నేపథ్యం, కవి జీవితం, సామాజిక ప్రాసంగికతలను కూడా చిత్రాలు,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వీడియోలు, ప్రజెంటేషన్ల ద్వారా చూపించడం జరుగుతోంది. దీని వలన విద్యార్థి కేవలం వినడం మాత్రమే కాదు, చూడడం, అనుభవించడం ద్వారా ఆ పద్యాన్ని లోతుగా గ్రహించగలుగుతున్నాడు. ఈ విధంగా డిజిటల్ ప్లాట్ఫార్ములు సాహిత్య బోధనలో ప్రాముఖ్యతను మరింతగా పెంచాయి.

ఆన్లైన్ క్లాస్సు మరియు ఈ-లెర్నింగ్: -ఆన్లైన్ క్లాస్సు మరియు ఈ-లెర్నింగ్ వేదికలు విద్యా విధానంలో విప్లవాత్మకమైన మార్పును తెచ్చాయి. ప్రత్యేకించి కరోనా మహమ్మారి సమయంలో ఈ విధానాలు విస్తృతంగా వినియోగించబడ్డాయి. జూమ్, గూగుల్ మీట్, మైక్రోసాఫ్ట్ టీమ్స్ వంటి ప్లాట్ఫార్ములు ఉపాధ్యాయులు మరియు విద్యార్థుల మధ్య అనుసంధానానికి కొత్త మార్గాలను తెరిచాయి. ఉపాధ్యాయులు తెలుగు కవిత్వాన్ని బోధించే సమయంలో దాని పఠవాన్ని ప్రత్యక్షంగా వినిపించడం, దానికి సంబంధించిన దృశ్యాలను చూపించడం, పాఠ్యాంశాన్ని స్లైడ్ షో రూపంలో చూపించడం సాధ్యమవుతోంది. విద్యార్థులు తమ ఇళ్ళలో నుంచే పాఠాలను వినగలగడం, రికార్డెడ్ క్లాస్సును మళ్ళీ మళ్ళీ విని మరింత అవగాహన పొందగలగడం వంటి సౌకర్యాలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. ఈ విధంగా ఈ-లెర్నింగ్ వేదికలు సాహిత్య బోధనను మరింత సులభతరం చేసి, అందరికీ అందుబాటులోకి తీసుకువచ్చాయి.

డిజిటల్ లైబ్రరీలు మరియు ఈ-బుక్స్:- తెలుగు సాహిత్యం అనేది మహాసముద్రం వంటిది. దీనిని మొత్తం పుస్తకాల రూపంలో మాత్రమే భద్రపరచడం కష్టం. కానీ డిజిటల్ లైబ్రరీల ఆవిర్భావం వలన ఈ సమస్య సులభంగా పరిష్కరించబడింది. ఇప్పుడు నన్నయ మొదలు ప్రాచీన కవుల రచనలు నుండి ఆధునిక రచయితల వరకు అనేక సాహిత్య సంపద ఈ-బుక్స్ రూపంలో అందుబాటులో ఉంది. విద్యార్థులు లైబ్రరీకి వెళ్లకుండానే తమ మొబైల్ ఫోన్ లేదా ల్యాప్టాప్ ద్వారా ఈ గ్రంథాలను చదవగలుగుతున్నారు. దీని వలన వారికి విశాలమైన సాహిత్య పరిచయం లభించడమే కాకుండా, తమ స్వంత సమయానికి అనుగుణంగా చదవగల సౌలభ్యం లభిస్తోంది. అంతేకాదు, ఈ-బుక్స్ వలన పాఠ్యాంశాల పరిరక్షణ కూడా జరుగుతోంది. పాత గ్రంథాలు చిరిగిపోవడం, లభించకపోవడం వంటి సమస్యలను డిజిటల్ రూపం పూర్తిగా నివారించింది.

యూట్యూబ్ లెక్చర్లు మరియు ఆడియో విజువల్ కంటెంట్:- యూట్యూబ్ వంటి వేదికలు సాహిత్య బోధనలో కొత్త దిశను చూపుతున్నాయి. పూర్వం ఉపాధ్యాయుల బోధనను వినే అవకాశం

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కేవలం తరగతి గదిలోనే ఉండేది. కానీ ఇప్పుడు విద్యార్థులు ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న పండితుల, సాహితీవేత్తల బోధనలను వినగలుగుతున్నారు. ఒక కవితపై పది మంది పండితుల అభిప్రాయాలు వీడియో రూపంలో చూడటం ద్వారా విద్యార్థులు ఆ కవితను విభిన్న కోణాల్లో అర్థం చేసుకోవచ్చు. అదేవిధంగా, కథలు, నాటకాలు, గేయాలను వీడియో రూపంలో ప్రదర్శించడం ద్వారా పాఠ్యాంశం మరింత సజీవంగా, ఆసక్తికరంగా మారుతోంది. ఆడియో పుస్తకాలు కూడా ఈ పరిణామంలో ప్రత్యేక స్థానం. సంపాదించాయి. ప్రయాణంలో, విశ్రాంతి సమయంలో కూడా విద్యార్థులు తెలుగు సాహిత్యాన్ని వినగలగడం అనేది ఒక గొప్ప మార్పు.

లెర్నింగ్ యాప్లు మరియు ఇంటరాక్టివ్ ప్లాట్ఫార్ములు:- ఇంటరాక్టివ్ లెర్నింగ్ వేదికలు విద్యార్థుల్లో చురుకుదనాన్ని పెంచుతున్నాయి. టైజూస్, ఉనకాడమ్, స్వయం వంటి యాప్లు పాఠ్యాంశాలను గేమ్స్ రూపంలో, క్విజ్ రూపంలో అందిస్తున్నాయి. ఒక పద్యానికి అర్థం నేర్పించడమే కాకుండా, దానికి సంబంధించిన ప్రశ్నలు అడిగి, వెంటనే సమాధానాలను చూపించడం ద్వారా విద్యార్థులు తమ అవగాహనను పరీక్షించుకోవచ్చు. ఈ విధంగా బోధన ఒక వైపు మాత్రమే ఉండకుండా, రెండు వైపులా జరిగే ప్రక్రియగా మారుతోంది. విద్యార్థులు కూడా ఈ వేదికలలో సక్రియంగా పాల్గొని తమ ఆలోచనలను పంచుకోవడం ద్వారా విమర్శనాత్మక దృష్టిని పెంపొందించుకుంటున్నారు.

సోషల్ మీడియా వేదికలు:- ఫేస్బుక్, వాట్సాప్, ఇన్స్టాగ్రామ్ వంటి సోషల్ మీడియా వేదికలు కూడా సాహిత్య బోధనలో ఉపయోగపడుతున్నాయి. ఉపాధ్యాయులు ప్రత్యేక గ్రూపులను సృష్టించి, అందులో పాఠ్యాంశాలకు సంబంధించిన పద్యాలు, విశ్లేషణలు, ప్రశ్నలు, సమాధానాలను పంచుకోవచ్చు, విద్యార్థులు తమ సందేహాలను వెంటనే అడిగి వివరణలు పొందవచ్చు. అదేవిధంగా, సాహిత్య చర్చలు కూడా ఈ వేదికలలో జరుగుతాయి. ఒకే అంశంపై అనేక మంది విద్యార్థుల అభిప్రాయాలు వినడం ద్వారా ఆ అంశంపై సమగ్ర అవగాహన ఏర్పడుతుంది. ఈ విధంగా సోషల్ మీడియా వేదికలు సాహిత్య బోధనను ఒక సమూహ అనుభవంగా మార్చుతున్నాయి.

డిజిటల్ ప్లాట్ఫార్ముల ప్రభావం:- డిజిటల్ వేదికల వలన విద్యార్థుల మనోవికాసం విశేషంగా పెరుగుతోంది. వారు స్వయంగా శోధించడం, పాఠ్యాంశంపై లోతైన చర్చలు జరపడం, తమ

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఆలోచనలను పంచుకోవడం వంటివి చేస్తూ జ్ఞానం మాత్రమే కాకుండా ఆత్మవిశ్వాసం, సృజనాత్మకత, విమర్శనాత్మక దృష్టిని కూడా అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. సాహిత్యంలోని సాంస్కృతిక విలువలు డిజిటల్ మాధ్యమాల ద్వారా మరింత ఆకర్షణీయంగా చేరి, విద్యార్థులలో తమ భాష, సంస్కృతిపట్ల గౌరవాన్ని పెంచుతున్నాయి.

MOOCS (Massive Open Online Courses): MOOCS విప్లవాత్మకమైన వేదికగా నిలిచాయి. ప్రపంచంలోని ప్రతిష్టాత్మక విశ్వవిద్యాలయాలు, విద్యాసంస్థలు రూపొందించిన కోర్సులు ఇప్పుడు ఇంటర్నెట్ ద్వారా ఎవరికైనా ఉచితంగా లేదా తక్కువ ఖర్చుతో అందుబాటులో ఉన్నాయి. తెలుగు సాహిత్య బోధనలో కూడా MOOCs వినియోగం విద్యార్థులకు కొత్త అవకాశాలను తెరిచింది. MOOCs ద్వారా విద్యార్థులు తెలుగు భాష, సాహిత్య చరిత్ర, కవిత్వ విశ్లేషణ, నాటక సాహిత్యం, ఆధునిక సాహిత్య ధోరణులు వంటి విభిన్న అంశాలను అధ్యయనం చేయగలుగుతున్నారు. ఈ వేదికల ప్రత్యేకత ఏమిటంటే, ఉపాధ్యాయులు తయారు చేసిన వీడియో లెక్చర్లు, పాఠ్యపుస్తకాలు, క్విజ్లు, చర్చా వేదికలు అన్నీ ఒకే చోట అందుబాటులో ఉండటం. దీని వలన విద్యార్థులు కేవలం పాఠాలను నేర్చుకోవడమే కాకుండా, వాటి గురించి ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న ఇతర విద్యార్థులతో చర్చలు జరిపి విస్తృతమైన . MOOCs (SWAYAM), Coursera, edX, FutureLearn వంటి వేర్వేరు రూపాల్లో లభ్యమవుతున్నాయి. వీటిలో తెలుగు సాహిత్యానికి సంబంధించిన ప్రత్యేక కోర్సులు కూడా అందుబాటులో ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా స్వయం (SWAYAM) వేదికలో UGC మరియు ఇతర సంస్థలు రూపొందించిన తెలుగు కోర్సులు విద్యార్థులకు ప్రయోజనకరంగా ఉన్నాయి. ఇవి గ్రామీణ ప్రాంతాల విద్యార్థులకు కూడా సులభంగా చేరవచ్చు. ఈ విధంగా MOOCs వేదికలు తెలుగు సాహిత్య బోధనలో ఒక ప్రపంచవ్యాప్త వేదికను అందించడమే. కాకుండా, విద్యార్థుల మనోవికాసానికి, జ్ఞాన విస్తరణకు, సృజనాత్మకత పెంపుకి కూడా మార్గదర్శకత్వాన్ని అందిస్తున్నాయి.

వర్చువల్ రియాలిటీ (VR) మరియు ఆగ్మెంటెడ్ రియాలిటీ (AR) ఇటీవలి కాలంలో విద్యా రంగంలో VR మరియు AR సాంకేతికతలు వేగంగా ప్రవేశిస్తున్నాయి. వీటి ద్వారా విద్యార్థులు కేవలం చదవడమే కాకుండా ప్రత్యక్ష అనుభవం పొందగలుగుతున్నారు. ఉదాహరణకు, ఒక నాటకాన్ని కేవలం పుస్తకంలో చదవడం కాకుండా VR ద్వారా స్టేజ్ జరుగుతున్నట్లు అనుభవించడం సాధ్యమవుతోంది. అలాగే, AR సాంకేతికతతో కవుల జీవిత

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

విశేషాలను, సాహిత్య సందర్భాలను దృశ్యరూపంలో చూపించి విద్యార్థుల మనసుపై చెరగని ముద్ర వేసేలా బోధించవచ్చు.

పోడ్కాస్టు మరియు వెబ్సీనర్లు:- ఇటీవల పోడ్కాస్టు తెలుగు సాహిత్య బోధనలో ఒక కొత్త వేదికగా మారాయి. ఉపాధ్యాయులు లేదా సాహితీవేత్తలు తమ ఆలోచనలను, పాఠాలను ఆడియో రూపంలో అందించడం వలన విద్యార్థులు ఎప్పుడైనా, ఎక్కడైనా వినగలుగుతున్నారు. అదేవిధంగా, వెబ్సీనర్లు (Webinars) సాహిత్య బోధనలో ఒక పెద్ద వేదికగా మారాయి. జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో జరిగే సదస్సులను విద్యార్థులు ఆన్లైన్లో పాల్గొనడం ద్వారా కొత్త కొత్త ఆలోచనలను తెలుసుకోవచ్చు.

ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI) వినియోగం:- AI ఆధారిత సాధనాలు ఇప్పుడు విద్యలో విస్తృతంగా వినియోగించబడుతున్నాయి. తెలుగు సాహిత్య బోధనలో AI సాయంతో విద్యార్థుల స్థాయిని గుర్తించి వారికి తగిన పాఠ్యాంశాలను సిఫార్సు చేయడం సాధ్యమవుతోంది. అదేవిధంగా, Chatbots ద్వారా విద్యార్థులు తక్షణ సందేహ నివృత్తి పొందగలుగుతున్నారు. AI ఆధారిత అనువాద సాధనాలు సాహిత్యంలోని విభిన్న భాషా విశేషాలను అర్థం చేసుకోవడానికి సహాయపడుతున్నాయి.

గేమిఫికేషన్ (Gamification): గేమ్స్ ఆధారంగా సాహిత్య బోధనను మరింత ఆసక్తికరంగా మార్చే ప్రయత్నం గేమిఫికేషన్ ద్వారా జరుగుతోంది. కవితలోని పదాలను గుర్తించడం, కథలోని పాత్రలను సరిపోల్చడం, నాటకంలోని సంఘటనల క్రమాన్ని అమర్చడం వంటి గేమ్లు విద్యార్థులను చురుకుగా పాల్గొనేవారిగా మార్చుతున్నాయి. ఇది కేవలం జ్ఞానాన్ని పెంచడమే కాకుండా, సృజనాత్మకతను మరియు మానసిక చురుకుదనాన్ని కూడా పెంచుతోంది.

ముగింపు: తెలుగు సాహిత్య బోధనలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ప్రవేశం అనేది నిజంగా ఒక విప్లవాత్మక మార్పు, బోధనను సజీవంగా, ఆకర్షణీయంగా, అనుభవాత్మకంగా మార్చే శక్తి సాంకేతికతలో ఉంది. పాఠ్యాంశాలను మల్టీమీడియా రూపంలో అందించడం, MOOCs, ఈ-లెర్నింగ్ ప్లాట్ఫామ్లు, డిజిటల్ లైబ్రరీలు, వెబ్సీనర్లు, పోడ్కాస్టు వంటి వనరులు విద్యార్థుల జ్ఞానవిస్తరణతో పాటు మనోవికాసానికి విస్తృతంగా దోహదం చేస్తున్నాయి. అయితే సాంకేతిక

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

పరిజ్ఞానం రెండు వైపులా పదునున్న కత్తి లాంటిది. దానిని సక్రమంగా వినియోగిస్తే విద్యార్థుల భవిష్యత్తుకు మార్గదర్శకంగా ఉంటుంది. కానీ దానిని దుర్వినియోగం చేస్తే సమయ వృథా, అసలు లక్ష్యం నుండి దారి తప్పడం, నకలు పద్ధతులపై ఆధారపడడం వంటి సమస్యలు ఎదురవుతాయి. అందువల్ల విద్యా రంగంలో సాంకేతికత వినియోగానికి విలువాధారిత దృక్పథం, మార్గదర్శకత్వం అవసరం. భవిష్యత్తు దృష్ట్యా, తెలుగు సాహిత్య బోధనలో మరిన్ని ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ టూల్స్, వర్చువల్ రియాలిటీ అనుభవాలు, ఆటల ద్వారా నేర్పుకునే డిజిటల్ గేమిఫికేషన్ పద్ధతులు ప్రవేశపెట్టబడే అవకాశం ఉంది. వీటి ద్వారా విద్యార్థులు కేవలం పాఠాలను అర్థం చేసుకోవడమే కాకుండా, సాహిత్యాన్ని అనుభవించి, సంస్కృతిని లోతుగా గ్రహించగలరు. మొత్తం మీద, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వలన తెలుగు సాహిత్య బోధన కాలానికి తగ్గట్టు ఆధునికతను చాల్చుతూ, భవిష్యత్ తరాలకు మరింత సమగ్రంగా, విలువలతో కూడిన శాశ్వత వారసత్వంగా నిలుస్తుంది.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. Ministry of Education, Govt. of India - Digital India in Education Reports.
2. Prof. B. Ramesh & Team-Use of ICT in Teaching and Learning of Languages, International Journal of Education & Technology.
3. MOOCs (SWAYAM, Coursera, edX) - Online Learning Platforms for Literature and Languages.
4. Dr. K. Krishna Murthy - Impact of Digital Technology on Telugu Literature Teaching.
5. C. N. Reddy - E-Learning and ICT in Higher Education.
6. UNESCO Reports - ICT in Education: Global Trends.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతిక తీరు తెన్నులు

డా. బూర్గుల స్వరూప

తెలుగు సహ ఆచార్యులు

యం.వి.యస్ . ప్రభుత్వ డిగ్రీ & పి.జి. కళాశాల (అ)

మహబూబ్ నగర్.

చరవాణి :9000 98 2008

స్థూల పరిచయం: మంచి చెడులను ఒక క్షణం పక్కన పెడితే, నేటి సమాజంలో సాంకేతిక ఉపయోగం ఎక్కువ అని చెప్పవచ్చు. ప్రాంతీయ భాష అయిన తెలుగు మాత్రమే తెలిసినవారు ఆన్య భాషపై కొంచెమైన అవగాహన లేని వారు కంప్యూటర్ పై అవగాహన లేని వారు దీనిని ఉపయోగించడం చాల కష్టం, తెలుగు భాష ప్రేమికులు భాషను అభివృద్ధి పరచాలానే సుమనస్కులు సొంత ఖర్చుల తో ఎంతో సమాచారం అంతర్జాలం లో పొందు పరిచినప్పటికీ, కొంత వారికే సద్వినియోగం చేసుకుంటున్నారు. చాల వరకు దుర్వినియోగం జరుగుచున్నట్లు విమర్శకుల అభిప్రాయం. సాహిత్యం లో సాంకేతిక ప్రయోజనం సామాజిక ఉపయోగం ఎట్లా ఉందో, దాని ప్రభావం నేటి సమాజంపై ఎలాగుందో పరిశీలించదలిచాను .

సాంకేతిక ప్రయోజనం: 2001లో ఆంగ్లంలో వికీపీడియా ప్రారంభమవగా వెన్న నాగార్జునగారి కృషితో 2003 డిశంబర్ 10న తెలుగులో వికీపీడియా ప్రారంభమైంది. అప్పటినుండి తెలుగు సాహిత్యానికి సంబంధించి మిలియన్లకు పైగా వ్యాసాలను తెలుగు వారికి పరిచయం చేస్తూ 20సంవత్సరాలలో ప్రజలకు ఎంతో చేరువై కొమర్రాజు లక్ష్మణరావు వికీపీడియా పురస్కారాన్ని అందుకునే స్థాయికి చేరింది. స్పార్ట్ ఫోన్లో కూడా తెలుగు వికీపీడియాను చాలా సులువుగా చూసేందుకు తగిన ఉపకరణాలను కూడా రూపొందించారు. ప్రపంచంలో ఉన్న అన్ని విషయాల గురించి చెప్పడంతోపాటు ప్రత్యేకించి తెలుగుకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని తెలుగువారికి అతిదగ్గరగానూ, అతి సులభంగానూ అందిస్తోన్న తెలుగు సాంకేతికత "తెలుగు వికీపీడియా". నేటి అంతర్జాలంలో జాల స్థలాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. మిగిలిన జాలస్థలాల కంటే తెలుగు వికీపీడియా కీ పాఠకులపై ఎక్కువ దృష్టి ఉందని చెప్పటంలో అతిశయోక్తిలేదు. అందుకే

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వికీపీడియాలో తెలుగుసాహిత్యాన్ని ప్రజల్లోకి తీసుకొచ్చి, ఎంతోమందిని ఆకట్టుకుంది. దీనిలో ప్రత్యేకించి తెలుగు సాహిత్యాంశాలు (నన్నయ మొదలుకొని భాష స్వరూపం, మాండలికాలు, లిపి, చందస్సు, సామెతలు, పొడుపుకథలు, జాతీయాలు, నిఘంటువులు, జాలంలో వెలువడే వివిధ పత్రికలు, వివిధ జాల స్థలాలను గురించిన సమాచారం మొదలైన ఎన్నో అంశాలను దీని ద్వారా తెలుసుకోడానికి వీలుగా ఉంది. ఉదాహరణకు తెలుగుభాష, తెలుగు సాహిత్యము, తెలుగు ప్రాచీన సాహిత్యము, ఆధునిక సాహిత్యము, వచనము, తెలుగు ఆధ్యాత్మిక సాహిత్యము, విప్లవ సాహిత్యము, విజ్ఞాన సాహిత్యము, తెలుగు విమర్శనా రచన, తెలుగు భాషా శాస్త్రము(వ్యాకరణము, నిఘంటువులు), మహాభారతాంశాలు, రామాయాణాంశాలు, జానపదాంశాలు, నవలలు, కథలు, దళితసాహిత్యం, స్త్రీవాద సాహిత్యం, భాషాంశాలు, వ్యాకరణాంశాలు, సప్తర్షులు, అష్టవిధ వివాహాలు, అభిమన్యుడు, అళ్వారులు, అమరావతి కథలు మొదలైన ఎన్నో అంశాలపై వ్యాసాలు మనం ఈ తెలుగు వికీపీడియా ద్వారా పొందవచ్చు. ఇలాంటి సంచారాన్ని ఎంతైనా పొందు పరిచి ఈ ప్రపంచంలోని ప్రజల అందుబాటులోకి తెచ్చింది. కానీ సద్వినియోగం ఎంత, దుర్వినియోగం ఎంత అనేదే ప్రశ్న?.

సాంకేతికతతో తెలుగు సాహిత్యం సద్వినియోగమా, దుర్వినియోగమా అన్నదే ఇక్కడ ప్రశ్న?. దానికి సమాధానంగా నేడు ప్రపంచీకరణ నేపథ్యం వల్ల ప్రపంచ సాహిత్యం అంత అంతర్జాలంలో నిక్షిప్తం చేస్తున్నారు. నేడు ప్రపంచం చాలా చిన్నదైనది అంటే విస్తీర్ణం లో కాదు సాంకేతికతలో, ఒక విషయాన్ని ప్రజలతో పంచు కోవాలన్నా , తెంచు కావాలన్నా క్షణాలలో ప్రపంచం అరచేతిలో ప్రత్యేకమై పోతుంది. ఇలాంటి స్థితిలో సాహిత్య వినియోగం చాలా ఎక్కువగానే జరుగుతుంది అనే చెప్పాలి. కానీ ఎలా జరిగింది? ఎవరు దిన్ని అధ్యయనం చేస్తున్నారు , ఈ ఆధునిక కాలంలో సాహిత్య యొక్క అవసరం ఎంత , ఇలా అనేక ప్రశ్నలు మదిలో మెదులుతాయి నిజానికి ఒక సాహిత్యం భాషకు హృదయం లాంటిది. ప్రపంచ భాషల్లో తెలుగు భాషకు ఓ ప్రత్యేకమైన లక్షణం మరియు ప్రాచీనత కలిగి ఉంది. అలాంటి భాషకు సంబంధించిన ఎన్నో విషయాలను ఎంతోమంది సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఉన్న వారు ఆయ భాషల్లో తగినంత పొందడం గాని అందిచడం గాని చేయవచ్చు.

నేడు తెలుగు భాష స్థితి: "ఎంత సాంకేతికాభివృద్ధి జరిగినా ఎన్ని యంత్రాలు వచ్చినా భాష ఉప ఉండవు. భాష దినదిన ప్రవర్ధమానం, భాషా స్వభావం గురించీ, భాషా నిర్మాణం గం పెరిగేది కాని,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తరిగేదికాదు. భాషాభివృద్ధికి ఎటువంటి అడ్డంకులు గురించి ఎంతో పరిశోధన జరిగింది". (మన భాష - డా. డి. చంద్రశేఖరెడ్డి)

ఈ భాష గూర్చినా, సాహిత్యం గూర్చి గాని గ్రంథస్తంతో పాటు నేడు అంతర్జాలంలోనూ విస్తారంగా లభ్యమైనప్పటికీ వినియోగంలో మాత్రం చాలా వరకు విఫలం అనే చెప్పాలి. ఇక్కడ ఎందుకు ? అన్న ప్రశ్నకు సమాధానం కొరకు ఇంకా పరిశోధన జరగవలసి ఉంది. కానీ మనకు భాష కొరకు పాణిని అష్టాధ్యాయాని అసమానమైదిగా అనేక మంది భాషావేత్తలు కొనియాడారు. భాషాభివృద్ధికి నేటి ఆధునిక ప్రపంచంలో అంతర్జాలం ఎంతో ఉపయోగపడుతుందని చెప్పడం అతిశయోక్తి కాదు. కానీ నేటి సమాజం ఆంగ్లభాష వ్యామోహంలో మాతృభాషను విస్మరించడం, మాతృభాషలో చదివినవారికి ఉపాధిలేకపోవడం కొంత కారణం కావచ్చు. ఇక అంతర్జాలంలో భాష, సాహిత్యాలు విస్తృతంగా అందుబాటులో ఉన్నా వినియోగంలో చెప్పుకోదగినంత లేదు అని చెప్పవచ్చు. కారణాలు అనేకం

- (1) సాంకేతిక పరిజ్ఞానంపై పాఠకుడికి అవగాహన లేకపోవడం
- (2) సాంకేతిక లోపం
- (3) అంతర్జాలం వినియోగం గురించి తెలియకపోవడం
- (4) అంతర్జాలంలో తెలుగు భాషకు సంబంధించి ఫాంటు, కీ బోర్డులు ఉపయోగించే విధానం రాకపోవడం
- (5) అంతర్జాలంలో పాఠకులను ఆకర్షించే విధమైన అంశాలు తెరపై కనిపించి అసలు అంశాన్ని ప్రక్కకు నెట్టి ఎన్నో ప్రకటనల్ని రావడం.
- (6) విభిన్న అంశాలు మన కళ్ళముందుకు వచ్చేసరికి అసలు అంశాల ఏకాగ్రతతో అస్పాదించలేము.

దాని వల్ల కాలయాపన, కాలంషుధా అనారోగ్యసమస్యలు తలెత్తవచ్చు అని నా భావన. ఇలాంటి ఎన్నో సమస్య ఉన్నప్పటికీ నేడు యువత అంతర్జాలంలో తెలుగు భాష సాహిత్యాల వాడుక పెరిగింది. కవులు, రచయిత తమ రచనలను అంతర్జాలంలో ఉంచుతున్నా న కొత్తవారుకూడా వారి, కవితలు, కథలు, రచనలు. వారి వారి గ్రూపుల పంపుకోవడం జరుగుతున్నది.

"ఈ విధంగా తెలుగుభాష, సాహిత్యాలు తెలుగు భాష ప్రియులు, సాహిత్య ప్రియులు, అభిమానులు నేటి మన తెలుగు ప్రజలు అంతర్జాలం వినియోగించే వారు. తెలుగును, జానపద

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

పాటగానో, చిన్న కథగానో కవితగా మంచి మాటగానో ఒక పాటగానో, ప్రేమలేఖగానో, వాట్సాప్లోనో, ఫేస్బుక్లో. ట్వీట్లోనో, బ్లాగులోనో, వెబ్సైట్లుగానో ఉపయోగిస్తున్నందుకు ఎంతో సంతోషం. కాని విభిన్న భాషలు, సాహిత్యాలు ఒక తెరపై పాఠకులు చూడటం ద్వారా, లేదా చదవడం ద్వారా ఒక భాష ప్రభావం మరో భాషపై ఒక సాహిత్య ప్రభావం మరో సాహిత్యంపై పడే అవకాశం ఉంటుంది. తద్వారా ఏ భాషపైన ఏ సాహిత్యంపై గాని సరైన పట్టు సాధించలేక పోతారు. ఇలాంటి, ప్రభావం వల్ల కొన్ని భాషా పదాలను నుడికారాల, కొత్త పదాల ప్రభావం వల్ల ప్రమాదం జరగొచ్చు లేదా ఆ పదాలను శాశ్వతంగా వాడుకుండా ఉండే ప్రమాదం కూడా జరగొచ్చు. కొత్త పదాలే ఎక్కువ వాడుకలో వచ్చి మాతృభాషనే మిశ్రమ భాష మార్చవచ్చు". పైన చెప్పిన విధంగా ప్రస్తుతం ఈ సాంకేతికతను ఉపయోగిస్తున్న తెలుగు వారు వారి మాతృ భాషపై ఈ అన్య భాషల ప్రభావం, పద ప్రయోగం లో మిశ్రమ భాష ప్రభావం ఎక్కువగానే ఉంది అనిపిస్తోంది.

ముగింపు: సాహిత్యం అంటే కథా సాహిత్యం, గేయసాహిత్యం, వచన కవిత్వం కవులు , రచయితలు తమ సాహిత్యాన్ని బ్లాగ్లోను, వెబ్సైట్లోను పొందుపరుస్తున్నారు. ప్రాచీన సాహిత్యం, ఆధునిక సాహిత్యం, భారత రామాయణ కవులు, భాగవతాలు పురాణాలు వంటివి కొన్ని ప్రత్యేక సైట్లో ఉంచుతున్నారు. కాని సాహితీ ప్రియులు, సాహిత్యవేత్తలు, సాహిత్యాభిమానులు, వంటి వారు మాత్రనే అత్యవసర పరిస్థితిలో మాత్రమే అంతర్జాలం ఉపయోగిస్తున్నారే తప్ప దానిని ఎక్కువగా వినియోగించడం లేదనే చెప్పవచ్చు. ఇక సామాన్య పాఠకుని గూర్చి చెప్పనక్కరలేదు. అంతర్జాలంలో ప్రవేశించగానే అనేక రకాల ఆంగ్ల ప్రకటనలు తెలుగు సెట్లలోనూ ఆంగ్లభాషలోనే ప్రకటనలు, ఈ విధమైన అనేక అవాంతరాలు క్షణక్షణం వస్తూనే ఉంటాయి, కారణాలు ఏమైనా పుస్తకం చదివినంత ప్రశాంతంగా అంతర్జాలంలో చదవడం కానీ, ఆనందించడం కానీ పాఠకులకు సాధ్యపడరు అంత అనుభూతి పొందలేమని నా అభిప్రాయం. కానీ నేటి ఆధునిక సమాజంలో తెలుగు భాష సాహిత్యాన్ని సమాజానికి అందించడానికి అంతర్జాలం అద్భుతంగా ఉపయోగపడుతుంది.

ఉపయుక్త గ్రంథాలు:

1. విహంగ సాహిత్య పత్రిక
2. అంతర్జాలం - సాహిత్య దర్శనం
3. తెలుగు వికీపీడియా

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు రాష్ట్రాల్లో సాంకేతికత - గ్రామీణ యువ రైతులు

డా. పెద్దింటి ముకుందరావు

అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, తెలుగు శాఖ

బెబిబిటీ - శ్రీకాకుళం, ఆర్జీయూకెటీ

చరవాణి:9866979370

పరిచయం: ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యం అనేక మౌళికమైన మార్పులను తేవడం తో పాటు సాహిత్యానికి ప్రగతిశీల దిశను నిర్దేశించింది అభ్యుదయ సాహిత్యోద్యమం. వెయ్యేళ్ళ తెలుగు సాహిత్యంలో మొట్టమొదటిసారిగా 'వాస్తవికత'కు పట్టం కట్టింది. మానవుడిని సాహిత్యానికి మకుటదారిగా మలిచిందీ ఉద్యమం. వ్యదార్థ జీవిత యదార్థ దృశ్యాలను చిత్రించటం మొదలైంది. శ్రమైక జీవన సాందర్యానికి సమానమైనది లేనే లేదని చాటి చెప్పింది. సమాజచైతన్యం, సామాజిక స్పృహ వంటి పదాలు సాహిత్యానికి పరిచయమయ్యాయి. మట్టి మనుషులు నుండి మహాకవులు రూపొందారు. గొప్ప సాహిత్య ప్రక్రియలనూ, కళారూపాలను సృష్టించారు.

ఆధునిక సమాజంపై ఆధునిక సాహిత్య ప్రభావం ఉంటుంది. ఆధునిక సాహిత్యంలో భాగంగా ఆధునిక తెలుగు కవిత్వంలోకి నూతన దోరణులు ప్రవేశించాయి. కవిత్వం, కథ, నవల, విమర్శ మొదలైన సాహిత్య ప్రక్రియలను విప్లవ సాహిత్యోద్యమం ప్రభావితం చేసింది. అందులో భాగంగా ప్రపంచీకరణ సాహిత్యం వచ్చింది. ప్రపంచీకరణ నేపథ్యంలో అనేక రంగాల్లో కొత్త వరవడులు సృష్టించబడ్డాయి. మారుతున్న కాలంతో పాటు మానవుడు కూడా మారుతున్నాడు. విప్లవాత్మకమైన మార్పులకు శ్రీకారం చుడుతున్నాడు. నేడు జాగ్రత్తగా విశ్లేషణ చేసినట్లైతే సామాజిక పరిస్థితులు అర్థం అవతాయి. ఆ దిశగానే ఈ వ్యాసం అందించే ప్రయత్నం చేయటం జరుగుతుంది.

అంతర్జాలం: అంతర్జాలం అంటే “ఒక సమాచార సముద్రము “ఈ అంతర్జాలం అంటే సమస్త భూమండలాన్ని మీ ముందుంచే అద్భుతమైన సమాచారసాధనం. అంతర్జాలం అనేది 01-జనవరి -1983లో ప్రారంభమైంది. భారతదేశంలో విదేశీ సంచారనిగమ్ లిమిటెడ్ 1995 ఆగస్ట్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

నుండి అంతర్జాల సేవలు ప్రారంభించింది. మొదట్లో డిజిల్, కలకత్తా, చెన్నై, ముంబైలో మాత్రమే అంతర్జాల సేవలు ఉండేవి. 1998 నాటికి “డిపార్ట్మెంట్ అఫ్ టెలికాం” మరియు బి.ఎస్.ఎన్.ఎల్ నిర్వహించేసేవలు విస్తరించాయి. అంతర్జాల సేవలని అందరం ఉపయోగించుకుందాం దీని ద్వారా చాలా మేదోసంపత్తిని పొందవచ్చు. మరి ముఖ్యంగా ప్రతి ఒక్కరి చేతిలో మొబైల్ ఫోన్ ఉంటుంది కనుక రైతులు శరవేగంగా సమాచారాన్ని వారి భాషలో అర్థం చేసుకుంటున్నారు.

గత రెండున్నర దశాబ్దాలుగా సామాజిక, సాంకేతిక రంగాల్లో స్పృశించని అంశాలు లేవు. ఆయా రంగాల్లో విప్లవాత్మకమైన మార్పులు చోటు చేసుకున్నాయి. ప్రపంచీకరణ వలన అనేకమైన వృత్తులు నేలమట్టమయ్యాయి. విద్య, ఉద్యోగాది అంశాలలో చాలా మార్పులు చోటు చేసుకున్నాయి. దీని వలన సామాన్య విద్యార్థుల పరిస్థితి దిక్కుతోచని స్థితిలో ఉంది. అంతర్జాలం మానవ జీవితంలోకి ప్రవేశించాక చాలా మార్పులు చోటు చేసుకున్నాయి. సామాజిక మాధ్యమాలు, వెబ్సైట్ల ప్రభావం వలన చిన్నపిల్లలు, యుక్త వయసు వాళ్ళు అందరూ ఒక వైపు పరిజ్ఞానాన్ని పొందుతూనే అనేక సమస్యలను కూడా ఎదుర్కొంటున్నారు. చాటింగ్, చీటింగ్ లాంటి వాటికి పాల్పడుతున్నారు. అవసరానికి తగినంతగా సాంకేతికతను వాడుకుంటే అన్నింటికీ మంచిది అనే భావాన్ని మర్చిపోతున్నారు.

తెలుగు రాష్ట్రాలు సాంకేతికత:- సాంకేతికతని శాస్త్రవేత్తలు 'పారిశ్రామిక కళ' అంటారు. ఉన్న స్థితి నుండి ఉన్నత స్థితిలోకి మనిషిని చేర్చే ఒక సాధనం సాంకేతికత. సాంకేతిక నిపుణుడూ సాధకుడే! ఐతిహాసిక యుగంలో సాధకులు, విలువలకు కట్టుబడి తమ తమ అస్త్ర శస్త్రాల్ని ఉపయోగించారు. సాంకేతికాభివృద్ధి వేగంగా సాగుతోంది. ఒక ఉపకరణాన్ని వాడటం మొదలు పెట్టేలోపే తర్వాతి జనరేషన్ ఉపకరణాలు మార్కెట్లోకి వచ్చేస్తున్నాయి. ఇంత వేగాన్ని అందుకోవాలనే తపన మనలో చాలినంత లేనిమాట కూడా నిజం. రేపు ఏ మార్పు రాబోతోందో ముందుగానే పసిగట్టలేకపోవటం, అందుకు తగినంత సన్నద్ధత ప్రదర్శించలేకపోవటం వ్యక్తులుగా మన లోపం, డిజిటల్ బాలుడు కంప్యూటర్లో అక్షరాలు దిద్దుకుంటుంటే సాహిత్య భానుడు మసకదీపం కాంతిలో వెలిసిపోతున్న అక్షరాల్ని వెదుక్కొంటున్నాడు.

సాంకేతిక ప్రగతికి కూడా సృజనాత్మకత అనేది ఎంతో అవసరం. అది సారస్వతం వలన మాత్రమే సాధ్యం. సాంకేతికత కున్నంత విజన్ సారస్వతానికి కూడా ఉండాలి. మనం మారాల్సింది ఇక్కడే! మార్పు అనివార్యమైనదే! మారుతున్న కాలమాన పరిస్థితులకు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అనుగుణంగా మనమూ మారాలి. తిరస్కారం దిక్కారం పరిష్కారాలు కావు. ఎంతదూరం వచ్చామో వెనక్కి చూసుకుంటూనే ఎంత వేగంగా సాగాలో ముందుకు చూసుకుంటూ దూసుకు పోగలిగిన జాతి అభ్యుదయాన్ని సాధిస్తుంది. దక్షిణకొరియా లాంటి చిన్నదేశాలు ఈ సూత్రాన్ని అవలంబించి రాణించాయి.

ఒకప్పుడు మన గ్రామాలు పచ్చని పొలాలు, నిండు చెరువులతో కళకళలాడేవి. మట్టి వాసనతో కూడిన జీవితం ఎంతో ఆనందాన్నిచ్చేది. కానీ, నేడు ఆ దృశ్యం మారిపోయింది. యువత పట్టణాలకు వలస వెళ్లడం, వ్యవసాయంపై ఆసక్తి తగ్గడం, వాతావరణ మార్పులు, లాభాలు తగ్గిపోవడం వంటి సమస్యలు రైతులను తీవ్ర ఇబ్బందుల్లోకి నెట్టాయి. ముఖ్యంగా, యువతరం వ్యవసాయానికి దూరమవడం మన దేశ భవిష్యత్తుకు పెద్ద సవాల్ గా మారింది. ఎందుకంటే, అన్నం పండించే చేతులు లేకపోతే అభివృద్ధికి అర్థం ఉండదు. అయితే ఈ పరిస్థితి నిరాశ కలిగించేది కాదు. ఆధునిక సాంకేతికతను (Technology) అందిపుచ్చుకుంటే, వ్యవసాయాన్ని లాభదాయకమైన, ఆకర్షణీయమైన వృత్తిగా మార్చి యువతను మళ్ళీ గ్రామాలకు ఆకర్షించవచ్చు. యువశక్తిలో ఉన్న సృజనాత్మకత (Creativity), సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, వ్యాపార ప్రపుణ్యాలను వ్యవసాయానికి జోడిస్తే, నూతన మార్పునకు నాంది పలకవచ్చు.

యువత వ్యవసాయానికి కొత్త ఊపిరి:- యువతరం అంతా ప్రపంచాన్ని సాంకేతికతే శాసిస్తుందని నమ్ముతుంటే, వయసు మళ్ళిన ఎముకలు సళ్ళిన ముదుసలులు సాంకేతికత చేసే హాని గురించి. మాత్రమే ఆలోచిస్తున్నారు. కొత్తతరం రేపటి గురించి ఆలోచిస్తుంటే పాతతరం నిన్నలోనే బతుకు వెళ్ళమార్చటం సరికాదు. లాభనష్టాలు రెండూ ఉంటాయి ఏ అంశానికైనా! నష్టం విషయంలో జాగ్రత్తలు తీసుకుంటూనే మేలు మీద దృష్టి పెట్టాల్సిన సమయం ఇది. అందరికన్నా ఎక్కువగా సాంకేతికతని ఉపయోగించుకోగలిగిన సాధకులకు రాణింపు ఎక్కువగా ఉంటుంది. సాంకేతిక సాధకుల ముందు సాహిత్య సాధకులు వెలవెలబోకూడదు.

వ్యవసాయం కేవలం శారీరక శ్రమ మాత్రమే కాదు. అది ఒక వ్యాపార అవకాశం (Business opportunity), నూతన ఆవిష్కరణలకు వేదిక, శాస్త్ర సాంకేతికతలతో కలిసి ఎదిగే రంగం. యువత తమలోని శక్తిని వ్యవసాయంలో వినియోగిస్తే, అది వారి భవిష్యత్తుకు మాత్రమే కాదు, దేశానికి కూడా ఒక కొత్త మార్గాన్ని చూపుతుంది. ప్రస్తుత ఆధునికత వ్యవసాయ రంగంలో పంట యొక్క నిరంతర పర్యవేక్షణ కొరకు మనిషి అందుబాటులో ఉండడం తప్పనిసరి. ప్రస్తుతం

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

మారుతున్న కాలంలో ఉద్యోగ రీత్యా పల్లెల నుండి పట్టణాలకి వలస వెళ్ళే యువతకి తగ్గట్టు వ్యవసాయ ఆధునికతలో మార్పులు తప్పనిసరి. Sensor based Automated Agriculture system ద్వారా RF transceiver, LoRa మరియు DVFS లను ఉపయోగించి SoC సహాయంతో పంటని ప్రపంచంలో ఎక్కడినుంచి అయినా నిరంతరం పర్యవేక్షిస్తూ, పంట స్థితిని బట్టి తగు చర్యలు తీసుకునే అవకాశం ఉంటుంది. ఈ విధానం ఉమ్మడి వ్యవసాయానికి నాంధి పలికితే మరింత లాభదాయకంగా మారే అవకాశం ఉంది.

వ్యవసాయంలో నూతన టెక్నాలజీతో నూతన ఒరవడి:- యువతకు సాంకేతికత బాగా తెలుసు. వారి వైపుణ్యాలను వ్యవసాయంలో ఉపయోగించుకుంటే అద్భుతాలు సృష్టించవచ్చు.

స్మార్ట్ ఫార్మింగ్ డ్రోన్ల వినియోగం: డ్రోన్లతో పురుగుమందులు చల్లడం, పంటల ఆరోగ్యాన్ని పరిశీలించడం వంటివి చేయడం ద్వారా సమయం, ఖర్చు ఆదా అవుతుంది. సెన్సార్ల సహాయం పొలంలో సెన్సార్లను అమర్చి నేల ఆరోగ్య స్థితి, తేమ, ఉష్ణోగ్రత వంటి వివరాలను మొబైల్లో తెలుసుకోవచ్చు. దీని ద్వారా నీరు, ఎరువుల వాడకాన్ని నియంత్రించి, పెట్టుబడి తగ్గించుకోవచ్చు.

ఆటోమేషన్_రోబోటిక్స్:- పంట కోత, విత్తనాలు వేయడం వంటి పనులకు రోబోలను ఉపయోగించడం ద్వారా ఖర్చు, శ్రమ తగ్గుతాయి.

హైడ్రోపోనిక్స్ వెర్టికల్ ఫార్మింగ్:- హైడ్రోపోనిక్స్: నేల అవసరం లేకుండా కేవలం నీటిలో పంటలు పండించడం. దీని ద్వారా పట్టణ ప్రాంతాల్లోనూ వ్యవసాయం చేయవచ్చు. తక్కువ స్థలంలో భవనాల్లోనే నిలుపుగా పంటలు పండించడం. ఇది పట్టణ యువతకు సరికొత్త వ్యవసాయ మార్గాన్ని చూపిస్తుంది.

ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI) & బిగ్ డేటా:- మార్కెట్ ధరల అంచనా: ఏవ ఆధారంగా పంటల ధరలు ఎప్పుడు పెరుగుతాయో, తగ్గుతాయో ముందుగానే అంచనా వేసి సరైన సమయంలో పంటను అమ్ముకోవచ్చు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

పంటల వ్యాధుల గుర్తింపు: పంటలకు వచ్చే వ్యాధులను ముందుగానే గుర్తించడం ద్వారా నష్టాన్ని నివారించవచ్చు.

యువరైతు కేవలం శ్రమించేవాడు కాదు వ్యాపారవేత్త:-

పంటలు పండించడమే కాకుండా, వాటికి విలువను జోడించి యువత తమ ఆదాయాన్ని పెంచుకోవచ్చు.

అగ్రి ఎంట్రప్రెన్యూర్షిప్:- టమాటాలతో కెచప్, పండ్లతో జ్యూస్‌లు, జామ్‌లు వంటివి తయారు చేసి మార్కెటింగ్ చేస్తే, వ్యవసాయం ఒక లాభదాయకమైన వ్యాపారంగా మారుతుంది.

డిజిటల్ మార్కెటింగ్:- సోషల్ మీడియా, ఈ-కామర్స్:తమ ఉత్పత్తులను సోషల్ మీడియా, ఈ-కామర్స్ ప్లాట్‌ఫామ్‌ల ద్వారా నేరుగా వినియోగదారులకు అమ్ముకోవచ్చు. దీని వల్ల మధ్యవర్తుల అవసరం లేకుండా పూర్తి లాభం రైతుకే దక్కుతుంది.

రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థలు:- (FPO) రైతులు కలిసి FPOగా ఏర్పడితే, పెద్ద ఎత్తున విత్తనాలు, ఎరువులు కొనుగోలు చేయడం, మార్కెటింగ్‌లో లాభాలు పొందడం వంటివి సులభమవుతాయి. ఇది రైతులందరికీ బలమైన వ్యాపార అవకాశాన్ని అందిస్తుంది.ఈ సందర్భంగా జూన్ 7న జరిగే ప్రపంచ ఆహార భద్రతా దినోత్సవం, ఆహార, మానవ ఆరోగ్యం. ఆర్థిక శ్రేయస్సు, వ్యవసాయం, మార్కెట్ యాక్సెస్, పర్యాటకం మరియు స్థిరమైన అభివృద్ధికి దోహదపడే ఆహార ప్రమాదాలను నివారించడానికి, గుర్తించడానికి, నిర్వహించడానికి సహాయపడే చర్యలపై దృష్టిని ఆకర్షించడం మరియు ప్రేరేపించడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఆయా సంస్థల ద్వారా ఆహార పరిశుభ్రతా స్టాండ్‌లను ముందుకు తీసుకురావాలని కోరుకుంటున్నాయి. అలాంటి వాటిలో గ్రోలాక్ ఒకటి. వారు తమను తాము హైడ్రోపోనిక్స్ ఇతర నేలలేని వ్యవసాయ పద్ధతులను ప్రధాన ఆహార వనరుగా మార్చడానికి ప్రయత్నిస్తున్న మరియు నూతన ఆవిష్కరణలు చేస్తున్న యువకుల బృందంగా పిలుచుకుంటారు.

నూతన విధానాలు ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహం:- యువత వ్యవసాయంలోకి అడుగుపెట్టడానికి ప్రభుత్వ సహకారం చాలా ముఖ్యం.

ఆర్థిక సహాయం: తక్కువ వడ్డీకే రుణాలు, వ్యవసాయ స్టార్టప్‌లకు ఆర్థిక ప్రోత్సాహం అందించాలి.
శిక్షణ & పరిశోధన: ఆధునిక వ్యవసాయం, పంటల ప్రాసెసింగ్, మార్కెటింగ్, డిజిటల్ టెక్నాలజీపై యువతకు శిక్షణ ఇవ్వాలి.

ప్రత్యేక MSP: రసాయనాలు లేకుండా పండించిన సేంద్రియ పంటలకు (Organic Crops) ప్రత్యేక కనీస మద్దతు ధర (MSP)ను అందిస్తే, యువత ఈ రంగం వైపు ఆకర్షితులవుతారు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ముగింపు:- ఇకపై రైతు అంటే కేవలం నాగలి పట్టుకునేవాడు కాదు. అతను డేటా విశ్లేషించే శాస్త్రవేత్త, టెక్నాలజీని వాడే ఇంజనీర్, తమ ఉత్పత్తులను స్వయంగా మార్కెటింగ్ చేసే వ్యాపారవేత్త.

"రైతు = శాస్త్రవేత్త + వ్యాపారవేత్త + సాంకేతిక నిపుణుడు" - ఇదే నేటి వ్యవసాయానికి కొత్త నిర్వచనం.

యువత సృజనాత్మకత, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, వ్యాపార దృష్టితో వ్యవసాయం గౌరవప్రదమైన, లాభదాయకమైన వృత్తిగా మారుతుంది. ప్రభుత్వ సహకారం, నూతన విధానాలు, మార్కెట్ అవకాశాలు తోడైతే గ్రామాలు తిరిగి సస్యశ్యామలమవుతాయి. యువత వ్యవసాయాన్ని తిరిగి ఆలింగనం చేసుకోవడమే గ్రామాల పునరుజ్జీవనానికి, నవభారత నిర్మాణానికి శక్తి.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. విలోకనం - అద్దేపల్లి రామ్మోహన్ రావు
2. మార్పు వ్యాస సంకలనం, ప్రపంచ తెలుగు రచయితల మాహాసభలు
3. వివిధ పత్రికల్లో వచ్చిన వ్యాసాలు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత ప్రయోజనాలు

లెఫ్టినెంట్ డా. ఎం. రామస్వామి

తెలుగు సహ ఆచార్యులు

గిరిరాజ్ ప్రభుత్వ కళాశాల (స్వ.ప్ర.) నిజామాబాద్.

చరవాణి: 8500400150.

ramaswamymekala31@gmail.com.

భారత దేశభాషలలో ప్రాచీన హోదా అందుకున్న భాషల్లో తెలుగు ఒకటి. లభిస్తున్న ఆధారాలను బట్టి సంస్కృతంలో ఋగ్వేదం, రామాయణ, మహాభారతం మొదలుకొని ఆంధ్రజాతి, ఆంధ్రభాష ఉనికి ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది. క్రీ.శ.1వ శతాబ్దం నుండి మొదలుకొని వివిధ శాసనాలలో పద్య, గద్య లిఖిత రూపాలలో తెలుగుభాష కనిపిస్తుంది. 10వ శతాబ్దంలోని జినవల్లభుని బొమ్మలగుట్ట శాసనం నాటికీ తెలుగు భాషాసాహిత్యాలు పరిపక్వత దశకు చేరినట్లు తెలుస్తుంది. నన్నయతో కావ్యస్థితిని పొందిన తెలుగు సాహిత్యం ఇతిహాసాలు, పురాణాలు, ప్రబంధాలు, కావ్యాలు, శతకాలు వంటి పద్యప్రక్రియ రచనలే కాక, గద్య(వచన)రచనలతో వినూత్న ప్రక్రియాలతో విరాజిల్లినది. కాలానుగుణంగా రాతిశాసనాలు, తాళపత్రగ్రంథాలు, క్రమంగా ముద్రణాయంత్రాలు అందుబాటులోకి వచ్చాక కాగితంపై అచ్చు ఒత్తడంతో గ్రంథాల రూపంలో వెలువడిన తెలుగుసాహిత్యం సుసంపన్నమైనది. అయితే ఆధునిక కాలంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం పెరగడం, అది వివిధ సాధనాల రూపంలో సామాన్య ప్రజలకు కూడా అందుబాటులోకి రావడం వల్ల తెలుగు సాహిత్యం కొత్త కొత్త కోణాలతో విస్తృతంగా అభివృద్ధి చెందింది.

సాంకేతికత పరిచయం:

డిజిటల్ లైబ్రరీలు-ఆర్కైవ్స్: సాంకేతికనిపుణులు అనేక తెలుగు పుస్తకాలను ఇప్పుడు ఆన్‌లైన్ లైబ్రరీల ద్వారా అందుబాటులోకి తీసుకువచ్చారు. అందులోనూ పాతవి, అరుదైన గ్రంథాలను డిజిటలైజ్ చేసి, వాటిని డిజిటల్ ఫార్మాట్‌లో భద్రపరుస్తున్నారు.

www.archive.org,

www.teluguthesis.com,

www.freegurukul.org,

www.andhrabharathi.com

ebooks.tirumala.org, devullu.com,

www.wikipedia.org,

INFLIBNET

–

Informaion

And

Library

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

Network(INFLIBNET)Centre is an Autonomous Inter University Centre (IUC)of University Grants Commission, Hyderabad Central University Digital Library, www.sarangabooks.org/ magazine, www.teluguvijayam.org, www.kudali.org, www.Jalleda.com, www.Naaantharangam.blogspot.in, www.subbachary.blogspot.in, www.Wordpress.com, www.Telugupadam.com , N-list web sites

ఆప్టికల్ క్యారెక్టర్ రికగ్నిషన్ (OCR): తెలుగులో ఉన్న ముద్రిత పాఠాలను డిజిటల్ ఫార్మాట్‌లోకి మార్చడానికి OCR టెక్నాలజీలు ఉపయోగపడుతున్నాయి. ఇది పాత తెలుగు పుస్తకాలను, పత్రాలను డిజిటల్ రూపంలో భద్రపరచడానికి సహాయపడుతుంది. **ఆన్‌లైన్ పబ్లికేషన్స్:** రచయితలు చాలా మంది ఇప్పుడు తమ కథలు, కవితలు, నవలలను స్వంతంగా ఏర్పాటు చేసుకున్న బ్లాగులు, వెబ్‌సైట్లు, సోషల్ మీడియా ద్వారా నేరుగా పాఠకులకు చేరుస్తున్నారు. ఈ పద్ధతి ద్వారా పుస్తకాల ముద్రణ, పంపిణీ వంటి ఖర్చుల భారం కూడా తగ్గిపోయింది. పేపర్ వాడుక తగ్గడం వలన పర్యావరణ పరిరక్షణ కూడా జరుగుతుంది. **సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ద్వారా సాహిత్య సృజన:** కవులు, రచయితలు తమ సృజనాత్మక రచనలను అందుబాటులోని సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించుకొని రచనలను ప్రచురిస్తున్నారు. కవితాత్మక భావాలను విజువలైజ్ చేయడానికి, పాత్రల మధ్య సంభాషణను మరింత ఆకర్షణీయంగా చేయడానికి అత్యాధునిక సాంకేతికసాధనాలను, సాంకేతిక (AI) వంటి టూల్స్ వాడటం జరుగుతుంది. **భాషా అనువాదం - విశ్లేషణ:** మెషిన్ ట్రాన్సిలేషన్, AI టూల్స్ ఉపయోగించి, తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఇతర భాషల్లోకి అనువదించడం సులభం అయింది. అలాగే తెలుగు రచనలను విశ్లేషించడానికి, రచయితల శైలిని అర్థం చేసుకోవడానికి, రచనల సారాంశాన్ని తెలుసుకోవడానికి సాంకేతిక సాధనాల ఉపయోగం పెరిగిపోయింది. **ఆడియో, వీడియో ఫార్మాట్స్:** తెలుగు కవితలు, కథలు, నవలలు ఆడియోబుక్స్, వీడియో ఫార్మాట్‌లో అందుబాటులోకి వస్తున్నాయి. ఈ పద్ధతి ద్వారా, చదవడానికి సమయం లేని వారు కూడా సాహిత్యాన్ని వినవచ్చు. ఈ సౌకర్యంతో తెలుగు సాహిత్యాన్ని అంతర్జాతీయ స్థాయిలో విస్తరించడంతో పాటు, మరింత మంది పాఠకులకు చేరువ చేయడానికి సాంకేతికత తోడ్పడుతుంది. సాంకేతికత సహాయంతో తెలుగు సాహిత్యం మరింత సజీవంగాను, ఆధునికంగాను మారుతోంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంకేతికతతో తెలుగు వాడకం: సాంకేతిక సాధనాల్లో తెలుగును సులభంగా ఉపయోగించుకునే అవకాశం కలగడం వల్ల సాంకేతికతతో తెలుగుభాష వాడకం క్రమంగా పెరుగుతోంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న తెలుగు ప్రజలు తమ భాషలో సమాచారాన్ని పంచుకోవడానికి, చదువుకోవడానికి వీలవుతోంది. వివిధ పరికరాలలో సాంకేతికత సహాయంతో తెలుగుభాషలో రాయడం, చదవడం జరుగుతుంది. **యూనీకోడ్ (Unicode):**

<https://luc.devroye.org/fonts-78907.html>,

<http://kolichala.com/unicode2font/>, యూనీకోడ్ అనేది ఒక ప్రామాణికమైన కోడింగ్ వ్యవస్థ. ఇది వివిధ భాషల అక్షరాలను డిజిటల్ రూపంలో నిల్వ చేయడానికి, చూపించడానికి సహాయపడుతుంది. దీనివల్ల కంప్యూటర్, మొబైల్ ఫోన్లలో తెలుగును సులభంగా రాయవచ్చు. తెలుగులో ఉన్న డాక్యుమెంట్లను ఎటువంటి సమస్య లేకుండా ఒక పరికరం నుండి మరొక పరికరానికి మార్చుకోవచ్చు. సిలికానాంధ్ర వెబ్సైట్ ద్వారా ఉచితంగా అందించే యూనీకోడ్ ఖతులు (Unicode fonts)- సూరన, మండలి, తెనాలి రామకృష్ణ, మొ.నవి. మనం నిత్యం ఉపయోగించే చరవాణుల్లో, అంతర్జాలంలోనూ వినియోగిస్తున్నాము.

ఫోనిటిక్ కీబోర్డులు (Phonetic keyboards): ఈ కీబోర్డుల ద్వారా తెలుగులో రాయడం చాలా సులభం. ఇంగ్లీష్ అక్షరాలను ఉపయోగించి "amma" అని టైప్ చేస్తే అది తెలుగులో "అమ్మ" అని మారుతుంది. ఇది వేగంగా రాయడానికి సహాయపడుతుంది. Gboard, SwiftKey వంటి అనేక కీబోర్డులు ఈ సదుపాయాన్ని అందిస్తున్నాయి. అంతే కాక అను 0.7 వంటి వాటిలో ఆపిల్ బోర్డ్, ఫోనెటిక్ బోర్డ్ వంటివి విరివిగా అందుబాటులో ఉన్నాయి.

తెలుగులో ఆన్లైన్ కంటెంట్; సోషల్ మీడియా: ఫేస్బుక్, ట్విట్టర్, వాట్సాప్ వంటి సోషల్ మీడియా వేదికల్లో చాలామంది తెలుగులో పోస్టులు పెడుతున్నారు, మెసేజ్లు పంపుతున్నారు. దీనివల్ల తమ భావాలను సులభంగా పంచుకోవడానికి వీలవుతోంది.

యూట్యూబ్/బ్లాగులు/రైటింగ్: అనేక వెబ్సైట్లు, బ్లాగులు తెలుగులో కంటెంట్ను అందిస్తున్నాయి. వీటిలో సాంకేతిక అంశాలు, ప్రయాణాలు, సమీక్షలు, కథనాలు వంటివాటిపై రాయడానికి కంటెంట్ రైటర్స్, బ్లాగర్స్ అవసరం చాలా ఉంది. మంచి రచనా వైపుణ్యాలు కలిగి ఉంటే ప్రీలాన్సర్గా కూడా పనిచేయవచ్చు. యూట్యూబ్లో తెలుగులో సమాచారం, హైనాన్స్ విద్యా, వినోదం, వంటలు వంటి వివిధ అంశాలపై వీడియోలు లక్షలాదిగా అందుబాటులో ఉన్నాయి. అలాగే, చాలామంది బ్లాగర్లు తెలుగులో తమ ఆలోచనలను, కథనాలను, రీల్స్, షార్ట్ ఫిలిమ్స్, పాటల రూపాలలో కూడా రాస్తున్నారు. తెలుగు సాహిత్యంతో పాటు కళలు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కూడా వ్యక్తీకరించుకోవడానికి, వ్యక్తిగత ప్రతిభను ప్రదర్శించడానికి యూట్యూబ్ ఛానెల్స్ ప్రారంభించి డబ్బు సంపాదించే అవకాశం బాగా పెరిగింది. దీనికి మీరు మంచి కెమెరా, మైక్రోఫోన్, మరియు వీడియో ఎడిటింగ్ సైపుణ్యాలు ఉంటే సరిపోతుంది. **వాయిస్ అసిస్టెంట్లు:** గూగుల్ అసిస్టెంట్ (Google Assistant), అలెక్సా (Alexa) వంటి వాయిస్ అసిస్టెంట్లు తెలుగులో ఆదేశాలను అర్థం చేసుకోగలుగుతున్నాయి. దీనివల్ల మాటలతోనే సమాచారాన్ని తెలుసుకోవడం, పనులు చేయించుకోవడం సాధ్యమవుతోంది. చదవడం రాని వారు కూడా ఈ టూల్స్ ద్వారా తెలుగును సందేశాల రూపంలో పంపగలుగుతున్నారు.

బోధన, పరిశోధన రంగంలో సాంకేతికత వాడకం; బోధన, పరిశోధన రంగంలోనూ సాంకేతికతను ఉపయోగించడంతో అది విద్యారంగాన్ని పూర్తిగా మార్చేసింది. ఈ సాంకేతికతతో కూడుకున్న బోధనపద్ధతులు విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు విద్యను మరింత సులభతరం, ఆకర్షణీయం, ఇంకా సమర్థవంతంగా మారుస్తున్నాయి. తెలుగు సాహిత్యబోధనలోనూ ఈ ప్రభావం కనిపిస్తుంది. **ఉపాధ్యాయులకు ప్రయోజనాలు:** క్లాస్ రూమ్ నిర్వహణ: ఆన్లైన్ లెర్నింగ్ మేనేజ్మెంట్ సిస్టమ్స్ (LMS) ద్వారా ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థుల హాజరు, మార్కులు, అప్డేట్లను సులభంగా ట్రాక్ చేయవచ్చు. గూగుల్ క్లాస్ రూమ్, మూడీల్ (Module) వంటివి నిర్వహించవచ్చును. **నాణ్యమైన కంటెంట్:** తెలుగు ఉపాధ్యాయులు పవర్ పాయింట్ ప్రెజెంటేషన్లు, వీడియోలు, ఇంటరాక్టివ్ సిమ్యులేషన్లు, ఆన్లైన్ క్వీజ్ల వంటివి ఉపయోగించి, తెలుగు బోధనను మరింత ఆసక్తికరంగా చేయవచ్చు. దీనివల్ల విద్యార్థులు తెలుగుపాఠాలను సులభంగా అర్థం చేసుకోగలుగుతారు. **సమయం ఆదా:** సాంకేతిక సాధనాలు ఉపయోగించి తరగతి గదిలో చెప్పే తెలుగు పాఠాలను వీడియోలుగా రికార్డ్ చేసి, ఆన్లైన్లో అందుబాటులో ఉంచవచ్చు. దీనివల్ల విద్యార్థులు ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు వాటిని చూసి నేర్చుకోవచ్చు. అలాగే, పనులన్నీ ఆటోమేటిక్ జరగడం వల్ల తెలుగు ఉపాధ్యాయులకు సమయం ఆదా అవుతుంది.

విద్యార్థులకు ప్రయోజనాలు: ఎప్పుడైనా, ఎక్కడైనా నేర్చుకోవచ్చు: కోవిడ్-19 తర్వాత ఆన్లైన్ విద్యకు ప్రాధాన్యత పెరిగింది. దీనివల్ల విద్యార్థులు ఇంట్లోనే ఉండి, తమకు అనుకూలమైన సమయంలో పాఠాలు నేర్చుకునే అవకాశం సాంకేతికత వల్ల లభించింది. **కృత్యాధార అభ్యాసం (Experiential Learning):** వర్చువల్ రియాలిటీ (VR), ఆగ్మెంటెడ్ రియాలిటీ (AR) వంటి అధునాతన సాంకేతికతలు విద్యార్థులకు ఒక అంశాన్ని ప్రాక్టికల్గా అనుభవించే అవకాశం కల్పిస్తాయి. ఉదాహరణకు, తెలుగు వ్యాకరణం, భాషా భాగాలను త్రి-

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

డీలో చూడటం లేదా చారిత్రక, వర్ణనాత్మక ప్రదేశాలను, కవుల చిత్రపటాలను వర్చువల్గా చూడడం జరుగుతుంది. **వ్యక్తిగత అభ్యాసం (Personalized Learning):** ప్రతి విద్యార్థి వ్యక్తిగత సామర్థ్యాన్ని బట్టి వేగంగా లేదా నెమ్మదిగా నేర్చుకుంటారు. సాంకేతికతతో, విద్యార్థులు తమ వేగానికి తగ్గట్టుగా నేర్చుకోవచ్చు. ఇంటరాక్టివ్ ప్లాట్‌ఫారమ్‌లు విద్యార్థుల అవసరాలకు తగ్గట్టుగా కంటెంట్‌ను అందిస్తాయి.

సాంకేతికతతో తెలుగు ఉపాధి అవకాశాలు; ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI), మెషిన్ లెర్నింగ్ (ML) వంటి సాంకేతికతలతో తెలుగు భాషకు మరింత పురోగతి లభిస్తుంది. ఉదాహరణకు, తెలుగులో మరింత కచ్చితమైన స్పీచ్-టు-టెక్స్ట్, టెక్స్ట్-టు-స్పీచ్ సేవలు, సహజ భాషా ప్రాసెసింగ్ (Natural Language Processing) వంటివి అభివృద్ధి అవుతున్నాయి. ఇది తెలుగులో ఆటోమేటిక్ ట్రాన్స్లేషన్, కంటెంట్ క్రియేషన్ వంటివాటిని సులభతరం చేస్తుంది. మొత్తంగా సాంకేతికత సహాయంతో తెలుగుభాష, తెలుగు సాహిత్యం మరింత విస్తృతంగా అభివృద్ధికి, మనుగడకు, ఒక గొప్ప అవకాశం ఏర్పడింది. భవిష్యత్తులో ఈ వాడకం మరింత వేగంగా పెరుగుతుందని చెప్పవచ్చును. సాంకేతికత వేగంగా విస్తరిస్తున్న కారణంగా తెలుగుభాష తెలిసిన వారికి ఉపాధి అవకాశాలు గణనీయంగా పెరిగాయి. గతంలో తెలుగును కేవలం సాహిత్య, కళారంగాలకు మాత్రమే పరిమితం చేసేవారు. కానీ ఇప్పుడు సాంకేతికతతో తెలుగుకు కొత్త ఉద్యోగ మార్గాలు తెరుచుకున్నాయి. ఈ మార్పుకు ప్రధాన కారణం, డిజిటల్ కంటెంట్, సోషల్ మీడియా, స్థానిక భాషలకు ప్రాధాన్యత పెరగడం ముఖ్యకారణాలు. **సాంకేతిక రంగంలో ఉపాధి:** యూజర్ ఇంటర్‌ఫేస్ (UI) మరియు యూజర్ ఎక్స్‌పీరియన్స్ (UX): అనేక టెక్ కంపెనీలు తమ యాప్స్, వెబ్‌సైట్‌లను తెలుగులో అందుబాటులోకి తెస్తున్నాయి. దీనికోసం తెలుగులో యూజర్ ఇంటర్‌ఫేస్ డిజైన్ చేయగలిగే నిపుణులు కావాలి. తెలుగు మాట్లాడే వినియోగదారులకు అనుకూలమైన డిజైన్‌లు రూపొందించే వారికి మంచి డిమాండ్ ఉంది. **లోకలైజేషన్ (Localization) /ట్రాన్స్‌లేషన్:** ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న పెద్ద కంపెనీలు తమ ఉత్పత్తులు, సాఫ్ట్‌వేర్‌లను తెలుగులోకి అనువదించడానికి (Localization) నిపుణులను నియమిస్తున్నాయి. ఇందులో యాప్ టెక్స్ట్, వెబ్‌సైట్ కంటెంట్, మార్కెటింగ్ మెటీరియల్స్ వంటివి ఉంటాయి. మీరు ఒక భాష నుండి మరో భాషలోకి అనువదించగలిగే సామర్థ్యం ఉంటే ఈ ఉద్యోగాలు పొందవచ్చు. **ఇ-కామర్స్ మార్కెటింగ్ /సోషల్ మీడియా మార్కెటింగ్:** తెలుగులో ఉన్న సోషల్ మీడియా పేజీలు, ఇన్స్టాగ్రామ్‌లకు మంచి డిమాండ్ ఉంది. వారికి కంటెంట్ మేనేజ్ చేయడానికి, ప్రమోషన్స్ నిర్వహించడానికి నిపుణులు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అవసరం. అలాగే, బ్రాండ్లు తమ ఉత్పత్తులను తెలుగు ప్రజలకు చేరువ చేయడానికి తెలుగులో సోషల్ మీడియా మార్కెటింగ్ నిపుణులను నియమించుకుంటున్నాయి. ఇ-కామర్స్ కంపెనీలు తెలుగు మాట్లాడే కస్టమర్లకు సేవలు అందించడానికి కాల్ సెంటర్లు, కస్టమర్ సపోర్ట్ టీమ్స్లో ఉద్యోగాలు కల్పిస్తున్నాయి. తెలుగు మాట్లాడటం మరియు రాయడం తెలిసిన వారికి ఈ రంగంలో ఉపాధి ఉద్యోగావకాశాలు అధికంగా ఉన్నాయి. **విద్యా రంగం:** ఆన్లైన్ ట్యూటర్: ఆన్లైన్ విద్య పెరగడం వల్ల తెలుగు మాధ్యమంలో పాఠాలు చెప్పే ట్యూటర్లకు డిమాండ్ పెరిగింది. వివిధ ఆన్లైన్ ప్లాట్ఫారమ్లలో తెలుగులో పాఠాలు చెప్పే డబ్బు సంపాదించవచ్చు. సంక్షిప్తంగా, సాంకేతికత అనేది తెలుగు భాషకు అనేక కొత్త ఉపాధి మార్గాలను సృష్టించింది. కేవలం సాంప్రదాయ ఉద్యోగాలకే పరిమితం కాకుండా, డిజిటల్ నైపుణ్యాలను పెంపొందించుకుంటే తెలుగులో అద్భుతమైన కెరీర్ నిర్మించుకునే అవకాశాలు ఉన్నాయి.

సాంకేతికతలో తెలుగు కోసం జరుగుతున్న కృషి:

సాంకేతికతలో తెలుగు భాష వినియోగాన్ని పెంచడానికి వివిధ ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ సంస్థలు, వ్యక్తులు చాలా కృషి చేస్తున్నారు. ఈ ప్రయత్నాలు తెలుగును డిజిటల్ యుగంలో మరింత అందుబాటులోకి తీసుకురావడానికి, దాని ప్రాముఖ్యతను పెంచడానికి ఉపయోగపడుతున్నాయి. **భాషకు ప్రామాణికత కల్పించడం:** యూనికోడ్ (Unicode): తెలుగును కంప్యూటర్లలో, మొబైల్ ఫోన్లలో, మరియు ఇతర డిజిటల్ పరికరాలలో సరిగ్గా ప్రదర్శించడానికి యూనికోడ్ ఒక ప్రామాణికమైన మార్గం. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న సాంకేతిక నిపుణులు తెలుగు అక్షరాలను యూనికోడ్లో చేర్చడానికి నిరంతరం కృషి చేస్తున్నారు. దీనివల్ల వివిధ ఆపరేటింగ్ సిస్టమ్స్లోనూ, బ్రౌజర్లలోనూ తెలుగు కంటెంట్ను ఎటువంటి సమస్యలు లేకుండా చూడవచ్చు. **ఫోనిటిక్ కీబోర్డుల అభివృద్ధి:** తెలుగులో సులభంగా టైప్ చేయడానికి వీలుగా ఫోనిటిక్ కీబోర్డుల (ఉదాహరణకు, గూగుల్ ఇండిక్ కీబోర్డ్) అభివృద్ధి కొనసాగుతోంది. ఈ కీబోర్డులు ఇంగ్లీష్ అక్షరాలను వాడి తెలుగు పదాలను టైప్ చేసే సౌలభ్యాన్ని ఇస్తాయి.

వికీపీడియా: తెలుగు వికీపీడియాలో వ్యాసాలు రాసేందుకు, వాటిని మెరుగుపరచడానికి వందలాది మంది వాలంటీర్లు కృషి చేస్తున్నారు. దీనివల్ల సమాచారం తెలుగులో సులభంగా అందుబాటులోకి వస్తోంది. **బ్లాగులు, వెబ్సైట్లు:** సాంకేతికత, సైన్స్, ఆరోగ్యం, చరిత్ర వంటి వివిధ అంశాలపై తెలుగులో బ్లాగులు, వెబ్సైట్లు సృష్టించడానికి చాలామంది ఆసక్తి

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

చూపుతున్నారు. ఇది తెలుగులో డిజిటల్ లైబ్రరీని పెంచుతుంది. ప్రభుత్వ/ప్రైవేట్ సంస్థాగత సహకారం: తెలుగు అకాడమీలు: తెలుగు భాషాభివృద్ధికి ప్రభుత్వ సంస్థలు, అకాడమీలు సాంకేతిక సహకారం అందిస్తున్నాయి. ఆన్‌లైన్ నిఘంటువులు, భాషా సాఫ్ట్‌వేర్ల అభివృద్ధికి ఇవి ప్రోత్సాహం ఆన్లైన్ నిఘంటువులు ఉదా. www.andhrabharathi.com వంటివి తెలుగు భాషా సాహిత్యాలకు ఎంతగానో కృషి చేస్తున్నాయి. ఓపెన్ సోర్స్ ప్రాజెక్టులు: అనేకమంది నిపుణులు ఓపెన్ సోర్స్ ప్రాజెక్టులలో భాగంగా తెలుగు ఫాంటలు, కీబోర్డులు మరియు ఇతర సాధనాలను ఉచితంగా అందుబాటులో ఉంచుతున్నారు. ఈ కృషి అంతా తెలుగు భాషను సాంకేతిక రంగంలో మరింత బలపరుస్తుంది. భవిష్యత్తులో ఈ ప్రయత్నాలు మరింత వేగవంతం అయితే, తెలుగు ప్రపంచవ్యాప్తంగా డిజిటల్ మాధ్యమంలో ఒక శక్తివంతమైన భాషగా మారుతుంది.

సాంకేతికతలో తెలుగు వాడడంలో ఎదురవుతున్న సమస్యలు/ సవాళ్లు:

సాంకేతికతతో బోధనలో అనేక ప్రయోజనాలు ఉన్నప్పటికీ, కొన్ని సవాళ్లు కూడా ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా, అందరికీ ఇంటర్నెట్ సదుపాయం, స్మార్ట్‌ఫోన్‌లు, కంప్యూటర్లు అందుబాటులో ఉండకపోవడం ఒక పెద్ద సమస్య. అలాగే, సాంకేతికతను సమర్థవంతంగా ఉపయోగించడానికి ఉపాధ్యాయులకు సరైన శిక్షణ అవసరం. దీనితోపాటు, డిజిటల్ డివైసెస్ అతిగా ఉపయోగించడం వల్ల కలిగే అనారోగ్య సమస్యలను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. మొత్తంమీద, బోధనరంగంలో సాంకేతికత అద్భుతమైన మార్పులు తెచ్చింది. సరైన విధానాలతో, మౌలిక సదుపాయాలతో దీనిని ఉపయోగించుకుంటే విద్యారంగంలో విప్లవాత్మక మార్పులు తీసుకురావచ్చు. తెలుగు భాషను డిజిటల్ యుగంలో మరింత విస్తరించడానికి అడ్డుగా ఉన్న కొన్ని ప్రధాన సమస్యలు 1. ప్రామాణికత లేకపోవడం: తెలుగును డిజిటల్ రూపంలో ప్రామాణీకరించడంలో సమస్యలు ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు, ఒక వెబ్‌సైట్‌లో లేదా ఒక యాప్‌లో ఉపయోగించే ఫాంట్ మరొక పరికరంలో సరిగ్గా కనిపించకపోవడం. అలాగే, క్యారెక్టర్ ఎన్‌కోడింగ్ సమస్యల వల్ల కొన్ని అక్షరాలు లేదా పదాలు విచిత్రంగా కనిపించడం జరుగుతుంది. ఇది ముఖ్యంగా పాత సాఫ్ట్‌వేర్, వెబ్‌సైట్‌లలో ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. 2. నాణ్యత లేని కంటెంట్: డిజిటల్ మాధ్యమంలో తెలుగు కంటెంట్ వేగంగా పెరుగుతున్నప్పటికీ, దాని నాణ్యతలో లోపాలు ఉంటున్నాయి. అనువాద సమస్యలు: చాలామంది ఆటోమేటిక్ ట్రాన్స్‌లేటర్లను (Google Translate వంటివి) ఉపయోగించి ఇంగ్లీష్ నుండి తెలుగులోకి కంటెంట్‌ను అనువదిస్తున్నారు. దీనివల్ల వాక్య

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

నిర్మాణం, పదాల అర్థం సరిగ్గా ఉండడం లేదు. ఇది సమాచారాన్ని తప్పుగా అర్థం చేసుకోవడానికి దారితీస్తుంది. **వ్యాకరణ లోపాలు:** కంటెంట్ క్రియేటర్లు తగినంత శ్రద్ధ చూపకపోవడం వల్ల వ్యాకరణ, స్పెల్లింగ్ తప్పులు ఎక్కువగా ఉంటున్నాయి. ఇది భాషా ప్రమాణాలను తగ్గిస్తుంది. చాలామందికి తెలుగులో టైప్ చేయడం కష్టంగా అనిపిస్తుంది. ఫోనిటిక్ కీబోర్డులు కొంతవరకు ఈ సమస్యను పరిష్కరించినా, వృత్తిపరమైన టైపింగ్ కోసం ఉపయోగించే కీబోర్డు లేఅవుట్లు (ఉదాహరణకు, ఇన్-స్క్రిప్ట్) నేర్చుకోవడం చాలామందికి కష్టంగా ఉంటుంది. దీనివల్ల తెలుగులో టైప్ చేసే వేగం తక్కువగా ఉంటుంది. **4. టెక్నాలజీ పరిజ్ఞానం లేకపోవడం:** తెలుగు భాషను సాంకేతికతలో వాడటానికి అనేక సాధనాలు, యాప్‌లు అందుబాటులో ఉన్నాయి. కానీ వాటి గురించి చాలామందికి అవగాహన ఉండడం లేదు. ఉదాహరణకు, తెలుగులో గూగుల్ అసిస్టెంట్‌ని ఎలా ఉపయోగించాలి, లేదా తెలుగులో టైప్ చేయడానికి సరైన కీబోర్డు ఏది వంటి విషయాలపై చాలామందికి తెలియదు. ఇది సాంకేతికతను సమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకోవడాన్ని అడ్డుకుంటుంది. **5. స్పీచ్ రికగ్నిషన్ సమస్యలు:** తెలుగులో స్పీచ్-టు-టెక్స్ట్ (మాట్లాడితే టైప్ చేయడం) మరియు టెక్స్ట్-టు-స్పీచ్ (టెక్స్ట్‌ను మాట్లాడించడం) వంటి టెక్నాలజీలు ఇంకా పూర్తిగా అభివృద్ధి చెందలేదు. పలుకుబడిన పదాలు, స్థానిక యాసలను ఇవి సరిగ్గా గుర్తించలేకపోతున్నాయి. ఇది వాయిస్ అసిస్టెంట్లు, డిక్టేషన్ సాఫ్ట్‌వేర్ వాడకాన్ని కష్టం చేస్తుంది. ఈ సమస్యలను పరిష్కరించడం ద్వారా తెలుగుభాషను, తెలుగు సాహిత్యాన్ని సాంకేతికత సహాయంతో మరింత బలోపేతం చేయవచ్చు.

ఆధార గ్రంథాలు/websites :

1. తెలుగు భాషా చరిత్ర - భద్రరాజు కృష్ణమూర్తి 1979.
2. పరిశోధన విధానం సిద్ధాంత గ్రంథారచన - పులికొండ సుబ్బాచారి 2024, ద్రావిడ విశ్వవిద్యాలయం ప్రచురణ.
3. Telugu vijayam website Online
4. http://en.wikipedia.org/wiki/Online_public_access_catalog.
5. www.archive.org ,
6. www.teluguthesis.com,
7. www.freegurukul.org,
8. www.andhrabharathi.com,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

9. <https://ebooks.tirumala.org>, devullu.com,
10. www.wikipedia.org,
11. www.sarangabooks.org/ magazine,
12. www.teluguvijayam.org,
13. www.kudali.org,
14. www.Jalleda.com,
15. www.Naaantharangam.blogspot.in,
16. www.subbachary.blogspot.in,
17. www.Wordpress.com,
18. [www. Telugupadam.com](http://www.Telugupadam.com) ,
19. N-list web sites
20. <https://luc.devroye.org/fonts-78907.html>,
21. <http://kolichala.com/unicode2font/>

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సమాచార విప్లవ ప్రతీకలు డిజిటల్ పత్రికలు

డా గుండ్లూరు వెంకట రమణ, తెలుగు శాఖాధ్యక్షులు

శ్రీ చింతలపాటి వరప్రసాద మూర్తి రాజు ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల

గణపవరం పశ్చిమగోదావరి జిల్లా ఆంధ్రప్రదేశ్ -534198

మొబైల్: 9000418264, ఇమెయిల్: gvrhcu09@gmail.com

డిజిటల్ పత్రికల పరిచయం

డిజిటల్ పత్రికలు అనేవి ముద్రిత పత్రికల ఆధునిక రూపం. ఇవి కాగితంపై కాకుండా ఇంటర్నెట్ వేదికలలో, మొబైల్ యాప్స్, వెబ్సైట్స్, ఈ-పేపర్ రూపంలో అందుబాటులో ఉంటాయి. డిజిటల్ టెక్నాలజీ అభివృద్ధితో పత్రికా రంగంలో విప్లవాత్మక మార్పు వచ్చింది. ఆ మార్పులను సంతరించుకున్న వివిధ పత్రికల్ని పరిచయం చేయడమే ఈ వ్యాసం ముఖ్య ఉద్దేశ్యం.

డిజిటల్ పత్రికల నిర్వచనం

ఇంటర్నెట్ ఆధారంగా, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల ద్వారా చదవడానికి వీలుగా రూపొందించిన వార్తా పత్రికను డిజిటల్ పత్రిక (Digital Newspaper / e-Paper) అంటారు.

1990లలో ఇంటర్నెట్ విస్తరణతో మొదటి డిజిటల్ పత్రికలు ఆవిర్భవించాయి.

2000ల తర్వాత స్మార్ట్ఫోన్లు, మొబైల్ యాప్స్ వల్ల వీటి ప్రాచుర్యం మరింత పెరిగింది.

నేడు ప్రతి ప్రముఖ ముద్రిత పత్రికకు డిజిటల్ వెర్షన్ (ఈ-పేపర్) అందుబాటులో ఉంది.

మొత్తంగా, డిజిటల్ పత్రికలు ఆధునిక యుగంలో సమాచార ప్రసారం కోసం తప్పనిసరి సాధనాలు. ఇవి సంప్రదాయ పత్రికలకు అనుబంధంగా, కొన్నిసార్లు ప్రత్యామ్నాయంగా మారుతున్నాయి.

డిజిటల్ పత్రికల ప్రయోజనాలు

- ఎక్కడైనా మొబైల్/కంప్యూటర్లో సులభంగా చదవచ్చు.
- పేపర్ వృథా కాదు, పర్యావరణానికి మేలు.
- వెనుకటి సంచికలను కూడా ఆన్‌లైన్‌లో చూడగలం
- విదేశాల్లో ఉన్న తెలుగు ప్రజలకు ఉపయోగం.

డిజిటల్ పత్రికల Objectives (లక్ష్యాలు / ఉద్దేశాలు)

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

డిజిటల్ పత్రికలు (Digital Newspapers / e-Papers) అనేవి ముద్రిత పత్రికలతో పోలిస్తే ఆన్‌లైన్‌లో, డిజిటల్ రూపంలో వార్తలు అందించే వేదికలు. వీటి ప్రధాన Objectives ఈ విధంగా ఉంటాయి:

1. సమాచార ప్రసారం (Information Dissemination)

ప్రపంచం నలుమూలల జరిగే సంఘటనలను పాఠకులకు వేగంగా చేరవేయడం.

24/7 అప్డేట్స్‌తో సమయానుకూల వార్తలు అందించడం.

2. సులభతరం (Accessibility)

పత్రికలను మొబైల్, టాబ్లెట్, కంప్యూటర్ ద్వారా ఎప్పుడైనా ఎక్కడైనా చదివే అవకాశం కల్పించడం.

గ్రామీణ - పట్టణ, దేశీయ - విదేశీ పాఠకులను ఒకే వేదికలో కలుపుకోవడం.

3. ఇంటరాక్టివిటీ (Interactivity)

పాఠకులకు కామెంట్స్, ఫీరింగ్, రివ్యూల వంటి ఫీచర్ల ద్వారా స్పందించే అవకాశమివ్వడం.

ఆడియో, వీడియో, ఇమేజ్, ఇన్స్ట్రాఫిక్‌లతో వార్తలను మరింత ఆసక్తికరంగా అందించడం.

4. ఖర్చు తగ్గింపు (Cost Effectiveness)

ముద్రణ, పంపిణీ ఖర్చులు తగ్గించి తక్కువ వ్యయంతో వార్తలు అందించడం.

సబ్స్క్రిప్షన్ మోడల్స్ ద్వారా పాఠకులకు తక్కువ ధరలో పత్రిక చేరవేయడం.

5. పర్యావరణ పరిరక్షణ (Eco-Friendly)

పేపర్ వాడకాన్ని తగ్గించి పర్యావరణ హితమైన సమాచార మార్గం అవడం

6. విశ్లేషణ & వ్యక్తిగతీకరణ (Analytics & Personalization)

పాఠకుల ఆసక్తులు, చదివే అలవాట్లను గుర్తించి వారికి అనుగుణంగా కంటెంట్ ఇవ్వడం.

డేటా ఆధారిత నిర్ణయాలతో పాఠక అనుభవాన్ని మెరుగుపరచడం

7. ప్రపంచవ్యాప్త చేరిక (Global Reach)

విదేశాల్లో ఉన్న తెలుగు, భారతీయులకూ తక్షణమే వార్తలు చేరేలా చేయడం.

స్థానిక, జాతీయ, అంతర్జాతీయ పాఠక వర్గాన్ని కలుపుకోవడం.

మొత్తంగా చెప్పాలంటే, డిజిటల్ పత్రికల ప్రధాన ఉద్దేశ్యం - వేగవంతమైన, సమగ్రమైన, సులభమైన, పర్యావరణహితమైన సమాచారాన్ని ప్రపంచవ్యాప్తంగా పాఠకులకు అందించడం.

ప్రముఖ తెలుగు డిజిటల్ పత్రికలు

1. ఈనాడు e-Paper - epaper.eenadu.net

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

2. ఆంధ్రజ్యోతి e-Paper – epaper.andhrayothy.com
3. సాక్షి e-Paper – epaper.sakshi.com
4. ప్రజాశక్తి e-Paper – epaper.prajasakti.com
5. నమస్తే తెలంగాణ e-Paper – epaper.ntnews.com
6. వెలుగు e-Paper – epaper.velugu.co
7. ఆంధ్ర భూమి e-Paper – epaper.andhrabhoomi.net

ప్రత్యేక ఆన్‌లైన్ తెలుగు మాసపత్రికలు

- పద్మజ (సాహిత్య పత్రిక)
- కవిత నెట్ (కవితల పత్రిక)
- తెలుగు వెలుగు
- ప్రజా తేజం

తెలుగులో ప్రచురితమవుతున్న మాసపత్రికలు (Monthly Magazines)

వీటిలో సాహిత్యం, రాజకీయాలు, సాంస్కృతికం, విద్య, శాస్త్రం వంటి విభాగాలు ఉంటాయి.

తెలుగు మాస పత్రికలు

1. భారతి – ప్రముఖ సాహిత్య మాసపత్రిక (సాహిత్యం, కథలు, కవితలు)
2. చిత్రలహరి – సినిమా, వినోద మాసపత్రిక
3. విజయచంద్రిక – మహిళల కోసం ప్రత్యేక పత్రిక
4. అందాల ప్రపంచం – బ్యూటీ & ఫ్యాషన్ మాసపత్రిక
5. జ్యోతిష రత్నాలు – జ్యోతిష శాస్త్రం మాసపత్రిక
6. వెన్నెల – కవిత్వం, సాహిత్య వ్యాసాలు
7. సత్యమేవ జయతే – సామాజిక సమస్యలపై వ్యాసాలు
8. తరంగం – బాలల మాసపత్రిక (పిల్లల కోసం కథలు, పజిల్స్, కార్టూన్లు)
9. చాందమామ (తెలుగు) – ప్రసిద్ధ బాలల పత్రిక (ఇప్పుడిప్పుడే మళ్ళీ ఆన్‌లైన్ రూపంలో లభ్యం)
10. జ్యోతి – సాహిత్య మరియు సాంస్కృతిక పత్రిక
11. తెలుగు వెలుగు – సాహిత్యం, సాంస్కృతికం, సమాజం మీద వ్యాసాలు
12. పద్మజ – కొత్త రచయితలకు వేదిక ఇచ్చే సాహిత్య మాసపత్రిక

బాలల మాస పత్రికలు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తరంగం - పిల్లల కోసం కథలు, కార్టూన్లు, పజిల్స్

చాందమామ (తెలుగు) - పూర్వం ప్రసిద్ధి చెందిన బాలల పత్రిక (ఇప్పుడు డిజిటల్ రూపంలో లభ్యం)

బాలమిత్ర - విద్యా, వినోద పత్రిక

చిత్రలహరి బాలల సంచిక - బాలల ప్రత్యేక సంచిక

బాలగార్డెన్ - పిల్లల కోసం శాస్త్రం, ఆటలు, కథలు

సినిమా మాస పత్రికలు

చిత్రలహరి - సినిమా రంగంపై ప్రముఖ పత్రిక

సినిమా జ్యోతి - సిని వార్తలు, ఇంటర్వ్యూలు

ఆనంద చక్రం - సిని వినోద పత్రిక

సిని రమణి - సిని రంగంపై వ్యాసాలు

ఫిలిం ఫీర్ (తెలుగు సంచిక) - తెలుగు సిని పరిశ్రమకు ప్రత్యేకం

మహిళల మాసపత్రికలు

విజయచంద్రిక - మహిళల కోసం ప్రత్యేక పత్రిక

అందాల ప్రపంచం - బ్యూటీ, ఫ్యాషన్, హోమ్ టిప్స్

గృహలక్ష్మి (తెలుగు) - గృహిణుల కోసం (ఆహారం, ఆరోగ్యం, గృహ సూచనలు)

జ్యోతి మహిళా మాసపత్రిక - మహిళా వ్యాసాలు, స్ఫూర్తిదాయక కథలు

వనితా మాసపత్రిక (తెలుగు) - కుటుంబం, వంటలు, ఆరోగ్యం, ఫ్యాషన్

గృహలక్ష్మి (Gruhalakshmi Telugu) - కుటుంబం, ఆరోగ్యం, వంటలు, అలంకరణ వంటి అంశాలతో కూడిన మహిళల మాసపత్రిక. డిజిటల్ వెర్షన్లు కూడా అందుబాటులో ఉండే అవకాశం ఉంది.

వెహంగ (Vihang) మహిళా సాహిత్య ఆకర్షణలకు,మరింతగా స్త్రీల రచనలు,వ్యాసాలు అందించే ఆన్లైన్ మాసపత్రిక.

భూమిక (Bhumika) - స్త్రీ-వాద సాహిత్య పత్రికగా 1993లో ప్రారంభం, ఇది స్త్రీ సమస్యలను వ్యాసాల రూపంలో ప్రసారం చేస్తుంది. డిజిటల్ సంచికలు ఏదైనా అందుబాటులో ఉండగలవు.

సినిమా / వినోదం (Film & Entertainment)

చిత్ర (Chitra) - తెలుగు సినిమా పరిశ్రమపై ప్రధానంగా దృష్టి సారించే డిజిటల్ మాసపత్రిక.

కేంద్రంగా వార్తలు, విశ్లేషణలు మరియు ఎడిటోరియల్స్ ఉంటాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అంతే కాకుండా, ఇతర సినీమాపత్రికలు అయిన సీన్ మా జ్యోతి, సీన్ రమణి, ఫిలిం ఫేర్ వంటి పత్రికలు కూడా డిజిటల్ సంచికలు వాడకం అయ్యే అవకాశముంది.

ఇంటర్నెట్ మాస పత్రికలు (Online-only e-magazines)

ఈమాట (Eemaata) – తెలుగు సాహిత్యాన్ని, సామాజిక వ్యాసాలని విడుదల చేసే ఎలక్ట్రానిక్ మాసపత్రిక. దీని వెబ్సైట్లో ఆర్టికల్స్, కథలు, ప్రజెంట్ వ్యాసాలు ఆధునిక రూపంలో చూడవచ్చు.

Vihang (విహంగ) మరియు Koumudi.net వంటి వెబ్ మాసపత్రికలు ఆధునిక పాఠకులకు వెబ్ మాధ్యమంగా నిరంతరం నవీకరించబడుతూ ఉంటాయి.

ఈమాట – [eemaata.com] ప్రధానంగా తెలుగు సాహిత్యం, వ్యాసాల డిజిటల్ ప్రసారం చేస్తుంది. కొత్తపల్లి e-పుస్తకం – పిల్లల కోసం ప్రత్యేకమైన e-book మాసపత్రిక (2008 నుంచి) దీనికి ప్రత్యేక వెబ్సైట్ ఉంటుంది.చందమామ, బాలమిత్ర వంటి బాలల పత్రికలకు సంబంధించిన వెబ్సైట్లు ఉంటే వాటిలో డిజిటల్ ఆర్కైవ్, PDF స్కాన్ సంచికలు ఉండవచ్చు.తెలుగులో ఇప్పుడు ముద్రిత రూపం మాత్రమే కాదు, డిజిటల్ సాహిత్య పత్రికలు కూడా విస్తృతంగా అందుబాటులో ఉన్నాయి. కొత్త రచయితలకు వేదికగా నిలుస్తున్నాయి, కవితలు, కథలు, వ్యాసాలు, సమీక్షలు వీటిలో ప్రధాన అంశాలు.

ముఖ్యమైన తెలుగు డిజిటల్ సాహిత్య పత్రికలు

పూర్తిగా ఆన్లైన్ / వెబ్ పత్రికలు

1. ఈమాట (Eemaata) – eemaata.com

తెలుగు సాహిత్యానికి అంకితమైన ప్రముఖ డిజిటల్ మాసపత్రిక

కథలు, కవితలు, వ్యాసాలు, విమర్శలు

1998 నుండి నిరంతరం ప్రచురణ

2. కౌముదీ (Koumudi.net) – koumudi.net

తెలుగు సాహిత్యానికి డిజిటల్ వేదిక

పాత సంచికల ఆర్కైవ్ కూడా అందుబాటులో ఉంటుంది

3. పద్మజ – [padmajaepatrika.org] (కొత్త రచయితలకు ప్రోత్సాహం ఇచ్చే పత్రిక)

4. విహంగ (Vihanga) – మహిళల రచనలు, సమకాలీన వ్యాసాలకు ప్రాముఖ్యం

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

5. నవతెలుగు వెలుగు - ఆధునిక సాహిత్య వ్యాసాలు, కథలు, కవితలు

ఈనాడు దినపత్రిక చరిత్ర

ప్రారంభం:

“ఈనాడు” తెలుగు దినపత్రికను రామోజీ రావు గారు 1974లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ప్రారంభించారు. మొదటగా విశాఖపట్నంలో ప్రారంభమై, ఆ తరువాత త్వరగానే హైదరాబాద్, విజయవాడ, తిరుపతి, రాజమండ్రి, గుంటూరు మొదలైన నగరాలకు విస్తరించింది. ఆధునిక ముద్రణ సాంకేతికతను (ఆఫ్సెట్ ప్రింటింగ్) ఉపయోగించి ప్రారంభమైన తొలి తెలుగు పత్రిక ఇదే.

ప్రత్యేకతలు:స్పష్టమైన అక్షరాలు, ఆకర్షణీయమైన పేజీ రూపకల్పన, రంగురంగుల ముద్రణ వలన పాఠకులకు కొత్త అనుభూతిని కలిగించింది. అప్పటివరకు తెలుగు పత్రికలలో సాధారణంగా ఉపయోగించే లెటర్ ప్రెస్ ప్రింటింగ్ పద్ధతిని విడిచిపెట్టి, కొత్త శైలిలో ముద్రించడం జరిగింది. ప్రాంతీయ పాఠకులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రతీ ఎడిషన్‌ను స్థానిక వార్తలతో ప్రత్యేకంగా రూపొందించడం ఒక కొత్త ప్రయోగం.

రాజకీయ, సామాజిక ప్రభావం

1980లలో తెలుగు దేశం పార్టీ (టి.డి.పి) స్థాపన సమయంలో, ఈనాడు పత్రిక ప్రజల్లో నందమూరి తారక రామారావు యొక్క రాజకీయ ఆవిర్భావానికి బలమైన వేదికగా నిలిచింది. ప్రజల సమస్యలను పట్టించుకునే ధోరణితో, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజకీయాల్లో ఈనాడు కీలక పాత్ర పోషించింది.

ఈనాడు పత్రిక చాలా తక్కువ కాలంలోనే భారీ పాఠక లోకాన్ని సంపాదించింది.

తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్‌తో పాటు దేశం నలుమూలలా తెలుగు ప్రజలకి చేరింది.

ప్రస్తుతం ఇది దేశంలోనే అతిపెద్ద తెలుగు దినపత్రికగా పరిగణించబడుతుంది.

రామోజీ గ్రూప్‌కి ఈనాడు ఒక శక్తివంతమైన మీడియా పునాది. మొత్తం మీద, ఈనాడు పత్రిక తెలుగు మీడియా ప్రపంచంలో ఒక మలుపు తిప్పిన చారిత్రక దినపత్రిక.

విశాలాంధ్ర దినపత్రిక చరిత్ర

ప్రారంభం:“విశాలాంధ్ర” ఒక ప్రముఖ తెలుగు దినపత్రిక. 1952లో ప్రారంభించబడింది. దీని స్థాపకులు మరియు తొలి సంపాదకులు కొండా వెంకటప్పయ్య గారు. మొదట విజయవాడ నుంచి ముద్రించబడింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ప్రత్యేకతలు:ప్రారంభం నుంచే ప్రజాస్వామ్య, సామాజిక న్యాయం, రైతు-కార్మిక సమస్యలు వంటి అంశాలను ప్రధానంగా తీసుకుంది.కమ్యూనిస్టు భావజాలానికి దగ్గరగా ఉండే పత్రికగా పేరు పొందింది.ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని వామపక్ష ఉద్యమాలకు ఇది ఒక ప్రధాన వేదిక.

రాజకీయ, సామాజిక పాత్ర:

1950-70 దశకాల్లో వామపక్ష పార్టీలు (ప్రత్యేకించి CPI, తరువాత CPI(M)) కార్యకలాపాలకు మద్దతు ఇచ్చింది.జమీందారీ వ్యతిరేక ఉద్యమాలు, రైతు సమస్యలు, విద్యార్థి ఉద్యమాలు వంటి వాటిని బలంగా ప్రతిబింబించింది.ఆ కాలంలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో రాజకీయ చైతన్యానికి విశాలాంధ్ర గొంతుకగా నిలిచింది.

ప్రచారం & ఎడిషన్లు:

తొలుత విజయవాడ నుంచే వచ్చినా, తరువాత హైదరాబాదు, తిరుపతి, విశాఖపట్నం వంటి కేంద్రాలనుంచి కూడా వెలువడింది.అయితే ఇతర వాణిజ్య పత్రికలతో పోలిస్తే దీని ఆర్థిక వనరులు పరిమితమే.

ప్రధానంగా వామపక్ష పాఠకవర్గంలో స్థిరమైన పాఠకాదరణ పొందింది.

ఇటీవలి పరిస్థితి (నేటి వరకూ):

విశాలాంధ్ర ఇప్పటికీ కొనసాగుతోంది, కానీ ఈనాడు, ఆంధ్రజ్యోతి, సాక్షి వంటి వాణిజ్యపరంగా బలమైన పత్రికల మధ్య తన స్థానం తగ్గించుకుంది.ప్రస్తుతం ఇది CPI(M) అనుబంధ దినపత్రికగా ప్రచురించబడుతోంది.దాని ప్రధాన దృష్టి కార్మిక, కర్షక, ప్రజా ఉద్యమాలు, వామపక్ష రాజకీయాలు మీదే ఉంది.డిజిటల్ యుగంలో కూడా ఆన్‌లైన్ ఎడిషన్ కొనసాగిస్తోంది.“విశాలాంధ్ర”ఒక సిద్ధాంతపరమైన, ప్రజా ఉద్యమాల ఆధారిత పత్రిక. వాణిజ్యపరంగా పెద్దగా ఎదగకపోయినా, తెలుగు ప్రజాఉద్యమాల చరిత్రలో, వామపక్ష చరిత్రలో దీని పాత్ర విశేషం.

సాక్షి పత్రిక విశేషాలు

స్థాపన, చరిత్ర: సాక్షి దినపత్రిక ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని ప్రముఖ తెలుగు దినపత్రిక.2008, మార్చి 24న ప్రారంభమైంది.వై.ఎస్. జగన్మోహన్ రెడ్డి (ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి) దీనిని ప్రారంభించారు.

ఈ పత్రికను జగతి పబ్లికేషన్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ ప్రచురిస్తుంది.

ప్రత్యేకత: తెలుగు పత్రికల్లో రంగురంగుల ముద్రణ (మల్టీకలర్ ప్రింటింగ్) మొదటిసారి పెద్ద ఎత్తున ప్రవేశపెట్టింది.ప్రారంభ దశలోనే 23 ఎడిషన్లు ఒకేసారి ప్రారంభించడం గిన్నిస్ రికార్డు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

లాంటి ఘనతగా గుర్తించబడింది.సాక్షి పత్రికకు దాదాపు 1.3 మిలియన్లకు పైగా సర్క్యులేషన్ ఉండేది (2009-2010 కాలంలో భారతదేశంలో రెండవ అతిపెద్ద తెలుగు దినపత్రికగా నిలిచింది).

కంటెంట్, విభాగాలు

రాష్ట్ర, జాతీయ, అంతర్జాతీయ వార్తలు.సాక్షి ఎడిటోరియల్ - రాజకీయ, సామాజిక విశ్లేషణలు. సాక్షి పీచర్స్ - సాహిత్యం, వినోదం, సాంస్కృతిక అంశాలు.సాక్షి ఎడ్యుకేషన్ - విద్యార్థులకు కరీర్ గైడెన్స్, పోటీ పరీక్షా సమాచారం.వారాంత పత్రికలు - మహిళలు, పిల్లలు, ఆరోగ్యం, సినిమాల కోసం ప్రత్యేక పేజీలు.

ఇతర మీడియా విభాగాలు : సాక్షి టీవీ (2009లో ప్రారంభమైంది) - 24 గంటల తెలుగు న్యూస్ ఛానల్.

సాక్షి వెబ్ పోర్టల్ ఆన్‌లైన్‌లో వార్తలు, వీడియోలు, ఈ-పేపర్ అందుబాటులో ఉన్నాయి.సాక్షి ఎడ్యుకేషన్ పోర్టల్ విద్యార్థులకు ప్రత్యేకంగా ఉంటుంది.

ప్రాముఖ్యత:ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజకీయాల్లో, ముఖ్యంగా వైఎస్‌ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీకి దగ్గరగా ఉన్న పత్రికగా భావిస్తారు.

ప్రజల మధ్యకు సులభమైన భాషలో, రంగురంగుల పద్ధతిలో వార్తలను అందించడం దీని ప్రత్యేకత.

సాక్షి పత్రిక ముఖ్య ఘట్టాల టైమ్‌లైన్

2008 మార్చి 24, 2008 - సాక్షి పత్రిక అధికారికంగా ప్రారంభం.

ఒకేసారి 23 ఎడిషన్లు ప్రారంభించడం దేశంలోనే అరుదైన ఘనత.

తెలుగు పత్రికల్లో ఫుల్ కలర్ ప్రింటింగ్ విధానం మొదటిసారి ప్రవేశపెట్టడం.

2009 సాక్షి అత్యధిక సర్క్యులేషన్ కలిగిన తెలుగు పత్రికలలో రెండవ స్థానంలో నిలిచింది.

అదే సంవత్సరం సాక్షి టీవీ 24 గంటల న్యూస్ ఛానల్‌గా ప్రారంభమైంది.

2010.1.3 మిలియన్లకు పైగా సర్క్యులేషన్ సాధించింది.

ఈ కాలంలో Eenadu, Andhra Jyothy తర్వాత ఎక్కువగా చదివే పత్రికగా నిలిచింది.

2011-2014 వైఎస్ జగన్మోహన్ రెడ్డి రాజకీయ ప్రస్థానంతో పాటు వైఎస్‌ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీకి అనుబంధమైన పత్రికగా గుర్తింపు పొందింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కొన్ని సందర్భాల్లో ప్రభుత్వం-వ్యతిరేక, ప్రభుత్వం-పక్షపాత భావజాలాలపై ఆరోపణలు ఎదుర్కొంది.

2015-2018 డిజిటల్ విభాగాన్ని విస్తరించింది.

Sakshi.com పాపులర్ తెలుగు న్యూస్ పోర్టల్ గా ఎదిగింది.

సాక్షి ఎడ్యుకేషన్ ఆన్ లైన్ సర్వీస్ విద్యార్థుల మధ్య బాగా పాపులర్ అయ్యింది.

2019=వై.ఎస్. జగన్మోహన్ రెడ్డి ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగా ఎన్నికయ్యాక,

సాక్షి పత్రిక ప్రభుత్వ అనుకూల పత్రికగా మరింత బలమైన స్థానం సంపాదించింది.

2020-2022కోవిడ్-19 సమయంలో ఈ-పేపర్, సాక్షి డిజిటల్ విస్తృతంగా చదివారు.ఆన్ లైన్ ప్లాట్ ఫారమ్ లో (YouTube, Facebook, Sakshi App) లైవ్ న్యూస్ అప్ డేట్స్ అందించడం ప్రారంభమైంది.

2023-2025సాక్షి పత్రిక AI ఆధారిత న్యూస్ సర్వీసులు, మొబైల్ యాప్ లో కొత్త ఫీచర్లు ప్రవేశపెట్టింది.

ఇంకా ప్రజా సమస్యలు, రాజకీయ విశ్లేషణలు, విద్యా విభాగంలో ప్రత్యేకంగా నిలుస్తోంది.

ఆంధ్రజ్యోతి పత్రిక విశేషాలు

స్థాపన, చరిత్రఆంధ్రజ్యోతి తెలుగు భాషలో వెలువడే ప్రముఖ దినపత్రిక.ఇది తొలిసారి 1945లో కోపల్లపాటి నరసింహారావు గారి ఆధ్వర్యంలో ప్రారంభమైంది.స్వాతంత్ర్య ఉద్యమ కాలంలోనే ఆంధ్రజ్యోతి పత్రిక జాతీయతా భావజాలానికి వేదికగా నిలిచింది.2002లో వెంకట్రామ్ రెడ్డి ఆధ్వర్యంలో పునరుద్ధరించబడింది.

ప్రత్యేకతలు : సూటి భాష, స్పష్టమైన శైలితో పాఠకులను ఆకట్టుకుంది.రాజకీయాలు, సామాజిక సమస్యలు, సాహిత్యం, వినోదం, వ్యాపారం మొదలైన అన్ని రంగాల్లో సమగ్రమైన సమాచారం ఇస్తుంది.తెలంగాణలోనూ, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనూ విస్తృత పాఠక వర్గాన్ని సంపాదించింది.

విభాగాలు : ప్రధాన వార్తలు - రాష్ట్ర, జాతీయ, అంతర్జాతీయ.ఎడిటోరియల్ పేజీ - రాజకీయ విశ్లేషణలు.ఆదివారం ప్రత్యేకం - కథలు, కవితలు, ఫీచర్లు.ఆంధ్రజ్యోతి సప్లిమెంట్స్ - మహిళలు, పిల్లలు, సినిమా, క్రీడలు, ఆరోగ్యం వంటి విభాగాలు.ఆంధ్రజ్యోతి ఈ-పేపర్ కూడా ఆన్ లైన్ లో అందుబాటులో ఉంది.

డిజిటల్ విభాగం Ajnews.in (ప్రస్తుతం andhrajyothy.com) వెబ్ సైట్ లో వార్తలు.యూట్యూబ్ ఛానల్ & మొబైల్ యాప్ ద్వారా కూడా పాఠకులకు చేరువైంది.తెలుగు మీడియా రంగంలో టెలివిజన్ (ABN ఆంధ్రజ్యోతి) స్థాపించి మరింత విస్తరించింది.2009లో ABN ఆంధ్రజ్యోతి 24

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

గంటల న్యూస్ ఛానల్‌గా ప్రారంభమైంది.తెలుగు ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాలో కూడా ప్రభావం చూపుతోంది.

ప్రాముఖ్యత: ఆంధ్రజ్యోతి పత్రికను సాధారణంగా ప్రభుత్వ వ్యతిరేక దోరణి, ప్రజా సమస్యలపై కఠినమైన వైఖరితో గుర్తిస్తారు.రాజకీయ విశ్లేషణలు, ప్రత్యేక కథనాలు ఎక్కువగా చర్చకు దారి తీస్తుంటాయి.

ఆంధ్రప్రభ పత్రిక విశేషాలు

ఆంధ్రప్రభ తెలుగు భాషలో వెలువడుతున్న ప్రముఖ దినపత్రిక. ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలలో అత్యంత ప్రాచీనమైన మరియు ప్రజాదరణ పొందిన పత్రికలలో ఒకటి. ఆంధ్రప్రభ పత్రిక తెలుగులో 1938, 15 ఆగస్టున మొదటి సంచిక హైదరాబాద్ కేంద్రంగా వెలువడింది. దీన్ని రామనాథన్ చెట్టియార్ స్థాపించారు.(Madras నుంచి ప్రచురణ ప్రారంభమైంది).యజమాన్యం: ప్రస్తుతం న్యూఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్ గ్రూప్ ఆధ్వర్యంలో వెలువడుతోంది.

ప్రచురణ: దినపత్రిక రూపంలో ప్రతిరోజూ వెలువడుతుంది.

ప్రత్యేకతలు:రాజకీయ, సామాజిక, ఆర్థిక, సాంస్కృతిక అంశాలను విశ్లేషిస్తూ పాఠకులకు సమగ్ర సమాచారం అందిస్తుంది.రైతులు, విద్యార్థులు, ఉద్యోగార్థులు, మహిళలు వంటి వర్గాలకు ప్రత్యేక పేజీలు కలిగి ఉంటుంది.“ఆదివారపు ఆంధ్రప్రభ” (Sunday magazine) విభాగం సాహిత్యం, కథలు, వ్యాసాలతో ప్రత్యేక ప్రాచుర్యం పొందింది.80 ఏళ్లకుపైగా చరిత్ర కలిగిన పత్రికగా పాఠకుల నమ్మకాన్ని పొందింది.

ఆంధ్రప్రభ మొదట చెన్నై (మద్రాస్) నుంచి ప్రచురించబడింది.సాహిత్యం, కవిత్వం, వ్యాసరచనలకు వేదికగా కూడా నిలిచింది.ఎడిటోరియల్ దోరణి కొంతకాలం వరకు కాంగ్రెస్, తరువాత స్వతంత్ర దోరణిలో కొనసాగింది.

ఆంధ్రభూమి పత్రిక విశేషాలు

ఆంధ్రభూమి తెలుగు భాషలో వెలువడుతున్న ప్రముఖ దినపత్రిక. ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలతో పాటు చెన్నైలో కూడా విశేష పాఠకాదరణ పొందుతోంది.

ముఖ్య వివరాలుప్రారంభం: 1960లో ఆంధ్రభూమి పత్రిక ప్రారంభమైంది.యజమాన్యం: ఇది డెక్కన్ క్రానికల్ హోల్డింగ్స్ లిమిటెడ్ (DCHL) ఆధ్వర్యంలో వెలువడుతోంది.కేంద్ర కార్యాలయం: హైదరాబాద్.భాష: తెలుగు.ప్రచురణ కేంద్రాలు: హైదరాబాద్, విజయవాడ, విశాఖపట్నం, రాజమండ్రి, అనంతపురం, నల్లగొండ, చెన్నై తదితర నగరాల నుంచి ప్రతిరోజూ వెలువడుతుంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ప్రత్యేకతలు

1. ఆదివారపు ప్రత్యేక సంపుటి - సాహిత్యం, కథలు, వినోదం, ఇంటర్వ్యూలతో ప్రత్యేక పేజీలు ఉంటుంది.
2. మహిళల కోసం ప్రత్యేక పేజీలు, రైతుల కోసం వ్యవసాయ పేజీలు, ఉద్యోగార్థుల కోసం విద్యా/కారియర్ పేజీలు అందిస్తుంది.
3. సమకాలీన రాజకీయాలు, ఆర్థికం, క్రీడలు, సినిమా, సాంస్కృతిక విశేషాలపై విస్తృత కవరేజ్ ఇస్తుంది.
4. ఆంధ్రభూమి పత్రికకు “ఆంధ్రభూమి వారపత్రిక” అనే వారపత్రిక కూడా ఉంది.
5. తెలుగు ప్రజలకు ప్రతిరోజూ సమగ్ర వార్తలు, విశ్లేషణలు అందించే పత్రికగా గుర్తింపు పొందింది.

ఆంధ్రభూమి పత్రిక డెక్కన్ క్రానికల్ ఇంగ్లీష్ పత్రిక యొక్క తెలుగు అనుబంధం. దీని పాఠక వర్గం ముఖ్యంగా మధ్యతరగతి ప్రజలు, విద్యార్థులు, మహిళలు, రైతులు.

వార్త పత్రిక విశేషాలు

“వార్త” తెలుగు భాషలో వెలువడే ఒక ప్రధాన దినపత్రిక. ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలలో విశేష పాఠకాదరణ పొందిన పత్రికలలో ఒకటి.

ముఖ్య వివరాలు: ప్రారంభం: 1974లో “వార్త” పత్రిక ప్రారంభమైంది.

యజమాన్యం: ఇది వార్త ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ ఆధ్వర్యంలో వెలువడుతోంది.

కేంద్ర కార్యాలయం: హైదరాబాద్. భాష: తెలుగు.

ప్రచురణ కేంద్రాలు: హైదరాబాద్, విజయవాడ, విశాఖపట్నం, తిరుపతి, రాజమండ్రి, గుంటూరు వంటి అనేక నగరాల నుండి ప్రచురణ.

ప్రత్యేకతలు: రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంస్కృతిక, విద్య, ఉద్యోగాలు, క్రీడలపై ప్రత్యేక కవరేజ్. ఆదివారపు ప్రత్యేక సంపుటి - సాహిత్యం, కథలు, సినిమా, ఇంటర్వ్యూలతో పాఠకులను ఆకర్షిస్తుంది. విద్యార్థులు, ఉద్యోగార్థుల కోసం ప్రత్యేక పేజీలు అందిస్తుంది. మహిళల కోసం ప్రత్యేక విభాగాలు, వ్యవసాయ వార్తలు కూడా పాఠకాదరణ పొందుతున్నాయి. మధ్యతరగతి, పట్టణ ప్రాంత పాఠక వర్గంలో ఈ పత్రిక విశేష ఆదరణ పొందింది.

“వార్త” పత్రిక సమకాలీన సమస్యలపై సమతుల్య ధోరణిలో సంపాదకీయాలు రాసి పాఠక వర్గాన్ని ఆకట్టుకుంది. తెలుగు పత్రికా రంగంలో “ఆంధ్రప్రభ, ఈనాడు, ఆంధ్రజ్యోతి” వంటి ప్రముఖ పత్రికలతో పాటు తన స్థానాన్ని సంపాదించింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ముగింపు: తెలుగులో డిజిటల్ పత్రికలు (Online Magazines / e-Papers) అనేవి ఇంటర్నెట్‌లో చదవగలిగే పత్రికలు. ఇప్పుడు చాలా పత్రికలు తమ ముద్రిత రూపంతో పాటు డిజిటల్ రూపాన్ని కూడా అందిస్తున్నాయి. కొన్ని ప్రత్యేకంగా ఆన్‌లైన్‌కే రూపుదిద్దుకున్నాయి.

డిజిటల్ పత్రికలు నేటి సమాచార యుగంలో ఒక విప్లవాత్మక మార్పు. సులభంగా అందుబాటులో ఉండటం, తక్కువ ఖర్చుతో ప్రచురణ, తక్షణం ప్రపంచవ్యాప్తంగా చేరడం, పాఠకులకు వివిధ రూపాల్లో (పాఠ్యం, చిత్రం, వీడియో, ఆడియో) సమాచారం అందించడం వీటి ముఖ్య లక్షణాలు. అయితే, నకిలీ వార్తల వ్యాప్తి, సాంకేతిక సమస్యలు, పాఠకుల గోప్యతా సమస్యలు వంటి కొన్ని ప్రతికూలతలు కూడా ఉన్నాయి.

డిజిటల్ పత్రికలు సమాజానికి వేగవంతమైన, ఆధునికమైన సమాచార వనరుగా నిలుస్తున్నాయి. భవిష్యత్తులో ముద్రిత పత్రికల స్థానాన్ని చాలా వరకు భర్తీ చేసే అవకాశం ఉంది. అయితే నాణ్యత, నమ్మకత్వం, నైతిక విలువలతోపాటు పాఠకుల అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని పనిచేసినప్పుడే ఇవి నిజమైన ప్రజాపత్రికలుగా నిలుస్తాయి. డిజిటల్ పత్రికలు సమాచారవిప్లవానికి, ప్రతీకలు, భవిష్యత్తుజర్నలిజం యొక్క పునాది.

ఉపయుక్త గ్రంథ సూచిక

1. <https://www.eenadu.net>
2. <https://www.andhraajyothy.com>
3. <https://www.sakshi.com>
4. <https://www.andhrabhoomi.net>
5. <https://www.andhraprabha.com>
6. <https://www.vishalandhra.com>
- 7.10. <https://www.teluguvani.com>
8. <https://www.telugu360.com>
9. <https://www.greatandhra.com>
10. <https://www.manatelugumovies.net>
11. Wikipedia.com
12. Chagpt AI TOOL
13. www.google.com

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగులో - సాంకేతిక వెలుగులు

రాచపూడి జయ సుశీల

తెలుగు అధ్యాపకులు

కె.వి.ఆర్. ప్రభుత్వ మహిళా కళాశాల (స్వయంప్రతిపత్తి), కర్నూలు

చరవాణి: 99595 87946

మెయిల్: rachapudijaya1973@gmail.com

వ్యాస సంగ్రహం: భాష అనేది సమాజపు సంస్కృతికి ప్రతిబింబం. నేటి డిజిటల్ యుగంలో భాష అభివృద్ధి, పరిరక్షణ, ప్రాచుర్యం కోసం సాంకేతికత కీలక పాత్ర పోషిస్తోంది. ఈ పరిశోధనా వ్యాసం ద్వారా తెలుగు భాషపై సాంకేతికత చూపుతున్న ప్రభావాలను విశ్లేషించడం జరిగింది. భాష పరిరక్షణ, విద్యా విస్తరణ, సాహిత్య ప్రాచుర్యం, సాంస్కృతిక వారసత్వ పరిరక్షణ వంటి అంశాలు ఇందులో ప్రధానంగా చర్చించబడ్డాయి.

కీలక పదాలు: తెలుగు భాష, సాంకేతికత, డిజిటల్ ట్రైబరీ, అనువాదం, సాహిత్య ప్రాచుర్యం.

ఉపోద్ఘాతము: "భాషలే మనిషి ఆత్మకు అద్దం" అని పండితులు వ్యాఖ్యానించారు. భాష లేకుండా సమాజం అసంపూర్ణం. ప్రపంచీకరణ (Globalization) యుగంలో చిన్నభాషలు తమ ఉనికిని నిలబెట్టుకోవడానికి సాంకేతికతను ఆధారంగా తీసుకోవలసి వస్తోంది. తెలుగు భాష కూడా సాంకేతిక వేదికల ద్వారా కొత్త వెలుగులు పొందుతోంది. ఈ పరిశోధనలో తెలుగు భాషకు సాంకేతికత కలిగిస్తున్న సానుకూల, ప్రతికూల ప్రభావాలపై సమగ్ర పరిశీలన జరిగింది. సాంకేతికత మన దైనందిన జీవితంలోనే కాదు, తెలుగు భాష - సాహిత్య రంగంలో కూడా అపారమైన వెలుగులు నింపింది. భాష పరిరక్షణలో వెలుగులు డిజిటల్ పద్ధతుల ద్వారా తెలుగు లిపి, పదకోశం, వ్యాకరణం సులభంగా అందుబాటులోకి వచ్చింది. యూనికోడ్ కారణంగా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎక్కడైనా తెలుగు రాయడం, చదవడం సులభమైంది. విద్యలో కూడా వెలుగులు తెలుగు బోధన కోసం ఈ-లెర్నింగ్ ప్లాట్ఫామ్లు, యాప్లు, ఆన్లైన్ తరగతులు అభివృద్ధి చెందాయి. విద్యార్థులు ఇంటర్నెట్ ద్వారా తెలుగు సాహిత్యం, వ్యాసాలు, పద్యాలు సులభంగా నేర్చుకునే

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అవకాశం పొందుతున్నారు. తెలుగు భాషలోని లిపి, పదములు, వ్యాకరణం మొదలైన అంశాలు ఒకప్పుడు ముద్రిత గ్రంథాల రూపంలోనే లభ్యమయ్యాయి. యూనికోడ్ (Unicode) సాంకేతికత ఆవిర్భావంతో తెలుగు లిపి ఎలక్ట్రానిక్ వేదికలపై పయనమైంది. కంప్యూటర్, మొబైల్, ఇంటర్నెట్ వంటి వేదికలపై తెలుగు వాడకం సులభతరం అయింది. ఇది భాషను ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రసారం చేయడంలో కీలక మలుపు. తెలుగు భాషా బోధనలో సాంకేతికత విప్లవాత్మక మార్పులను తెచ్చింది.

అంశ విశ్లేషణ: తెలుగు భాషా పరిరక్షణలో సాంకేతికత పాత్రను విశ్లేషించడం, విద్యా రంగంలో తెలుగు బోధనకు సాంకేతిక సాధనాల ఉపయోగాన్ని గుర్తించడం. సాహిత్య ప్రాచుర్యానికి డిజిటల్ వేదికల ద్వారా లభిస్తున్న అవకాశాలను పరిశీలించడం. అనువాద సాంకేతికత ప్రభావాన్ని అధ్యయనం చేయడం.

సాంస్కృతిక పరిరక్షణలో డిజిటల్ వనరుల ప్రాముఖ్యతను గుర్తించడం ఈ పరిశోధన ప్రధానంగా ద్వితీయ వనరులపై (Secondary Sources) ఆధారపడింది.

సాహిత్యంలో వెలుగులు ఇ-పుస్తకాలు, ఆడియో పుస్తకాలు, డిజిటల్ లైబ్రరీల వల్ల పాత గ్రంథాలు కూడా కొత్త తరాలకు చేరుతున్నాయి.

సామాజిక మాధ్యమాల ద్వారా కవులు, రచయితలు తక్షణమే తమ రచనలను అందుబాటులో ఉంచుతున్నారు మొత్తానికి, సాంకేతికత తెలుగుకి కొత్త ప్రాణం పోసి, భవిష్యత్తులో మరింత విస్తరణకు మార్గం సుగమం చేస్తోంది. మనిషి జీవితాన్ని సులభతరం చేయడంలో సాంకేతికత కీలకపాత్ర పోషిస్తుంది. భాషా రంగానికి అది వెలుగులు నింపింది. ప్రత్యేకంగా తెలుగు భాషా సాహిత్య రంగంలో సాంకేతికత అభివృద్ధి నూతన మార్గాలను తెరిచింది.

తెలుగు లిపి, వ్యాకరణం, పదకోశం వంటి అంశాలు ఒకప్పుడు పుస్తకాలపైనే పరిమితమయ్యాయి. కానీ యూనికోడ్ ఆధారంగా ఇప్పుడు ఇంటర్నెట్, మొబైల్, కంప్యూటర్లలో తెలుగు సులభంగా రాయగలిగే పరిస్థితి వచ్చింది. ఈ విధంగా సాంకేతికత భాషను భద్రపరిచి, ప్రపంచవ్యాప్తంగా వ్యాప్తి చేయడంలో సహకరిస్తోంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

విద్యారంగంలో ఆన్లైన్ విద్యావేదికలు, యూట్యూబ్ పాఠాలు, యాప్ల ద్వారా తెలుగు బోధన సులభతరమైంది. ఎప్పుడైనా, ఎక్కడైనా విద్యార్థులు తెలుగు పాఠ్యాంశాలను నేర్చుకునే అవకాశం కలుగుతోంది. ఈ-లెర్నింగ్ వల్ల గ్రామీణ ప్రాంతాల విద్యార్థులకూ తెలుగు సాహిత్య సంపద చేరువైంది.

సాహిత్య విస్తరణ పాత తెలుగు సాహిత్యం ఇప్పటివరకు పుస్తకాల రూపంలోనే ఉండేది. కానీ ఇప్పుడు ఇ-పుస్తకాలు, ఆడియో పుస్తకాలు, డిజిటల్ లైబ్రరీలు అందుబాటులోకి రావడంతో సాహిత్యం కొత్త తరాలకు చేరుతోంది. అంతేకాదు, సామాజిక మాధ్యమాల ద్వారా కవులు, రచయితలు తమ సృజనాత్మకతను తక్షణమే పాఠకుల ముందుంచగలుగుతున్నారు.

అనువాద సౌకర్యసాంకేతికత కారణంగా తెలుగు భాషను ఇతర భాషలకు అనువదించడం సులభమైంది. గూగుల్ ట్రాన్స్ వంటి పరికరాలు తెలుగు భాషను మరింత విస్తరింపజేస్తున్నాయి. వాయిస్ రికగ్నిషన్, టెక్స్ టు స్పీచ్ టూల్స్ వల్ల తెలుగు మాట్లాడటం, వినడం, చదవడం మరింత సులభతరం అవుతున్నాయి.

మొత్తానికి, సాంకేతికత తెలుగు భాషకు కొత్త దారులు చూపించింది. భాషా పరిరక్షణ, సాహిత్య విస్తరణ, విద్యా సౌలభ్యం, సాంస్కృతిక వారసత్వ పరిరక్షణ అన్నీ సాంకేతికత వల్లే సాధ్యమయ్యాయి. భవిష్యత్తులో కూడా ఈ వెలుగులు మరింత ప్రకాశిస్తాయని చెప్పవచ్చు.

కాలేజీ స్థాయి నందు తెలుగులో సాంకేతికత వెలుగులు: భాష అనేది మనిషి భావప్రకటనకు, సంస్కృతి పరంపర కొనసాగింపుకు ప్రధాన సాధనం. నేటి గ్లోబలైజేషన్ యుగంలో భాషలు అన్నీ సాంకేతిక ఆధారిత ప్రపంచంలో తాము నిలదొక్కుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి. అటువంటి సందర్భంలో తెలుగు భాషకు సాంకేతికత వెలుగులు నూతన జీవం ప్రసాదించాయి. ఒకప్పుడు పుస్తకాల గోడల మధ్యనే పరిమితమైన తెలుగు సాహిత్యం, ఇప్పుడు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పాఠక లోకాన్ని ఆకట్టుకుంటోంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు భాషలోని లిపి, పదములు, వ్యాకరణం మొదలైన అంశాలు ఒకప్పుడు ముద్రిత గ్రంథాల రూపంలోనే లభ్యమయ్యాయి. యూనికోడ్ (Unicode) సాంకేతికత ఆవిర్భావంతో తెలుగు లిపి ఎలక్ట్రానిక్ వేదికలపై పయనమైంది. కంప్యూటర్, మొబైల్, ఇంటర్నెట్ వంటి వేదికలపై తెలుగు వాడకం సులభతరం అయింది. ఇది భాషను ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రసారం చేయడంలో కీలక మలుపు.

తెలుగు భాషా బోధనలో సాంకేతికత విప్లవాత్మక మార్పులను తెచ్చింది. ఆన్లైన్ క్లాసులు, యూట్యూబ్ ఛానెళ్లు విద్యార్థులకు సులభంగా చేరువయ్యాయి. ఈ-లెర్నింగ్ ప్లాట్ఫార్మ్లు (Coursera, SWAYAM, Udemy) ద్వారా తెలుగు భాషా కోర్సులు ప్రపంచవ్యాప్తంగా అందుబాటులోకి వచ్చాయి.

గ్రామీణ ప్రాంత విద్యార్థులు కూడా డిజిటల్ వనరుల ద్వారా సాహిత్య సంపదను సులభంగా పొందుతున్నారు. ఇలా సాంకేతికత భాషను కేవలం చదువుకునే అంశంగా కాకుండా, ఒక జ్ఞాన వనరుగా మార్చింది. సాంకేతికత వల్ల తెలుగు సాహిత్యానికి గ్లోబల్ దారులు తెరచుకున్నాయి. ఇ-పుస్తకాలు, ఆడియో పుస్తకాలు పాత సాహిత్యాన్ని, (Digital Library of India, Internet Archive, Google Books) ద్వారా శతాబ్దాల నాటి గ్రంథాలూ ఆన్లైన్లో లభిస్తున్నాయి.

సామాజిక మాధ్యమాలు రచయితల- పాఠకుల మధ్య ప్రత్యక్ష సంబంధాన్ని కల్పిస్తున్నాయి. ఈ వేదికల వల్ల కొత్త రచయితలు తక్షణ గుర్తింపు పొందుతున్నారు. గూగుల్ ట్రాన్స్లేట్, మైక్రోసాఫ్ట్ ట్రాన్స్లేటర్ వంటి సాధనాల ద్వారా తెలుగు భాషను ప్రపంచ భాషలతో కలపడం జరుగుతోంది. వాయిస్ రికగ్నిషన్, టెక్స్ టు స్పీచ్ వంటి పద్ధతులు తెలుగు వినిపిస్తే, ఉచ్చారణలను సులభతరం చేస్తున్నాయి. దీని వల్ల తెలుగు భాష స్థానిక పరిధిని దాటి అంతర్జాతీయ స్థాయిలో వినియోగం పొందుతోంది. సాంకేతికత కేవలం భాషపైనే కాకుండా, సంస్కృతిపైన కూడా వెలుగులు నింపింది.

శాసనాలు, లేఖలు, పత్రాలను డిజిటైజేషన్ ద్వారా భవిష్యత్తు తరాలకు భద్రపరిచే అవకాశం లభించింది. తెలుగు సినిమాలు, జానపద కళలు, నాటకాలు యూట్యూబ్, ఓటిటి

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వేదికల ద్వారా ప్రపంచవ్యాప్తంగా వ్యాప్తి చెందుతున్నాయి. జానపద గీతాలు, వాచిక సాహిత్యం, ప్రాంతీయ సంప్రదాయాలను డిజిటల్ వేదికలు శాశ్వతంగా భద్రపరుస్తున్నాయి. యాంత్రిక అనువాదం వల్ల భావవ్యతిరేకాలు, అర్థ భ్రంశాలు రావచ్చు. కాబట్టి సాంకేతికతను వినియోగించేటప్పుడు భాషా స్వరూపాన్ని కాపాడడం అత్యవసరం.

తెలుగు భాషా - సాహిత్య అభివృద్ధికి సాంకేతికత వెలుగులు దారిచూపుతున్నాయి. భాషా పరిరక్షణ, విద్యా విస్తరణ, సాహిత్య ప్రాచుర్యం, సాంస్కృతిక పరిరక్షణ అన్నీ సాంకేతికత ఆధారంగానే సాధ్యమయ్యాయి. భవిష్యత్తులో తెలుగు డిజిటల్ వేదికలపై మరింతగా ప్రకాశిస్తుందని చెప్పవచ్చు.

"భాష సంస్కృతికి ప్రాణం" అని ప్రముఖ భాషా శాస్త్రవేత్తలు పేర్కొంటారు. భాష లేకుండా మనిషి జీవితం అసంపూర్ణం. నేటి సాంకేతిక యుగంలో భాషలు తమ ఉనికిని కాపాడుకునేందుకు నూతన మార్గాలను అన్వేషిస్తున్నాయి. తెలుగు భాష ఈ క్రమంలో సాంకేతికతను ఆశ్రయించి కొత్త వెలుగులు విరజిమ్ముతోంది. తెలుగు లిపి, పద సంపద, వ్యాకరణ సంపదలను కేవలం గ్రంథాల రూపంలో కాకుండా డిజిటల్ రూపంలో భద్రపరచడం ప్రారంభమైంది. యూనికోడ్ ప్రమాణం (1991 తర్వాత) వల్ల తెలుగు లిపి ప్రపంచవ్యాప్తంగా డిజిటల్ వేదికలపై స్థానం సంపాదించింది.

"ప్రతీ భాషా సాంకేతికతను ఆశ్రయించకపోతే భవిష్యత్ తరాలకు చేరకపోవచ్చు" అనే భాషా శాస్త్రవేత్తల అభిప్రాయాన్ని ఇది సమర్థిస్తుంది. విద్యా రంగంలో విస్తరణ తెలుగు బోధనలో సాంకేతికత కొత్త దిశ చూపించింది. స్వయం (SWAYAM), Coursera, Udemy వంటి వేదికలపై తెలుగు భాషా కోర్సులు అందుబాటులో ఉన్నాయి. డిజిటల్ క్లాసులు, ఆడియో - విజువల్ టూల్స్, యాప్లు విద్యార్థులకు సహాయకారిగా ఉన్నాయి. ప్రొ. ఘంటా చక్రపాణి గారి మాటల్లో, "భాష విద్యార్థి జీవితంలోనికి ప్రవేశించాలంటే అది డిజిటల్ రూపంలో అందుబాటులో ఉండాలి" అన్న దానికి ఇది నిదర్శనం. సాంకేతికత వల్ల తెలుగు సాహిత్యం బౌద్ధిగమ సరిహద్దులను అధిగమించి గ్లోబల్ స్థాయిలో వ్యాప్తి చెందుతోంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

డిజిటల్ లైబ్రరీ ఆఫ్ ఇండియా, Internet Archive ద్వారా నన్నయ, తిక్కన, ఎర్రా ప్రగడ మహాభారతాలు వంటి పాత గ్రంథాలు డిజిటైజ్ అయ్యాయి. ఆధునిక సాహిత్యం ఇ-పుస్తకాలు, ఆడియో బుక్స్ రూపంలో లభ్యమవుతోంది. సామాజిక మాధ్యమాలు రచయిత- పాఠక మధ్య వేదికగా మారి "సాహిత్యం ఇకపై గ్రంథాలయ గోడల మధ్య కాదు, ప్రతి చేతిలో ఉంది" అనే భావనకు రూపకల్పన చేశాయి. తెలుగు భాషను ఇతర భాషలతో కలపడం సాంకేతికత వల్లే సాధ్యమవుతోంది.

గూగుల్ ట్రాన్స్, మైక్రోసాఫ్ట్ ట్రాన్స్లర్ వంటివి తెలుగు - ఇంగ్లీష్ అనువాదానికి దోహదపడుతున్నాయి. ఆటోమేటిక్ స్పీచ్ రికగ్నిషన్ (ASR), టెక్స్ టు స్పీచ్ (TTS) సాంకేతికత వల్ల వినికిడి, ఉచ్చారణ, అనువాదం ఒకే వేదికపై లభిస్తోంది. "భాషల మధ్య వారధి నిర్మించేది అనువాదమే" (జార్జ్ స్టీనర్) అన్న మాట ఇక్కడ సార్థకం అవుతోంది.

పుస్తకాలు, వ్యాసాలు, ఆన్లైన్ పత్రికలు, ప్రభుత్వ నివేదికలు పరిశీలించబడ్డాయి. భాషా శాస్త్రవేత్తల అభిప్రాయాలను సేకరించి విమర్శనాత్మక విశ్లేషణ చేపట్టాం. భాషా పరిరక్షణలో యూనికోడ్ (Unicode) వల్ల తెలుగు లిపి ప్రపంచవ్యాప్తంగా డిజిటల్ వేదికలపై అందుబాటులోకి వచ్చింది. తెలుగు టైపింగ్ సాఫ్ట్వేర్, మొబైల్ కీబోర్డులు, ఆన్లైన్ నిఘంటువులు భాషను పరిరక్షిస్తున్నాయి. విద్యా విస్తరణ SWAYAM, Coursera, Udemy వంటి వేదికలపై తెలుగు భాషా కోర్సులు అందుబాటులో ఉన్నాయి.

యూట్యూబ్, ఆన్లైన్ క్లాసుల ద్వారా విద్యార్థులు సులభంగా తెలుగు నేర్చుకుంటున్నారు. సాహిత్య ప్రాచుర్యం పాత గ్రంథాలు డిజిటైజ్ అయి Digital Library of India, Google Books లో లభిస్తున్నాయి. ఇ-పుస్తకాలు, ఆడియో బుక్స్ రూపంలో ఆధునిక సాహిత్యం విస్తరిస్తోంది. సోషల్ మీడియా వేదికలు రచయిత - పాఠక సంబంధాన్ని బలోపేతం చేస్తున్నాయి. అనువాదసాంకేతికత గూగుల్ ట్రాన్స్, మైక్రోసాఫ్ట్ ట్రాన్స్లెటర్ వంటి సాధనాలు తెలుగు - ఇతర భాషల మధ్య వారధిగా నిలుస్తున్నాయి. ఆటోమేటిక్ స్పీచ్ రికగ్నిషన్ (ASR), టెక్స్ టు స్పీచ్ (TTS) పద్ధతులు తెలుగు వినికిడి, ఉచ్చారణలను సులభతరం చేస్తున్నాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంస్కృతిక పరిరక్షణలో తెలుగు భాష కేవలం లిపి, సాహిత్యం మాత్రమే కాదు; అది ఒక సంస్కృతి. శాసనాలు, రాతి శిలాఫలకాలు, పత్రాలను డిజిటైజేషన్ చేసి సెంట్రల్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇండియన్ లాంగ్వేజెస్ (CIIL) భద్రపరిచింది. ఆధునిక కాలంలో తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత కీలకమైన పాత్ర పోషిస్తోంది. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అభివృద్ధి కారణంగా తెలుగు భాష, సాహిత్యం కొత్త కొత్త రూపాలలో విస్తరించి, పాఠకులకు అందుబాటులోకి వచ్చింది. ముఖ్యంగా రచన, ప్రచురణలో సాంకేతికతముద్రణ యంత్రాల నుంచి డిజిటల్ పబ్లిషింగ్ వరకూ సాంకేతికత వలన పుస్తకాల ముద్రణ సులభమైంది. ఆన్లైన్ పత్రికలు, ఈ-బుక్స్, బ్లాగులు, వెబ్సైట్లు ద్వారా రచయితల సృష్టి తక్షణమే పాఠకులకు చేరుతోంది.

విస్తరణలో సాంకేతికత: సోషల్ మీడియా (ఫేస్ బుక్, ట్విట్టర్, ఇన్స్టాగ్రామ్) వేదికల ద్వారా తెలుగు కవిత్వం, కథలు, వ్యాసాలు విస్తృతంగా ప్రచారం అవుతున్నాయి. యూట్యూబ్, పోడ్కాస్ట్ల రూపంలో తెలుగు సాహిత్య చర్చలు, పఠనాలు జరుగుతున్నాయి.

సృజనాత్మకతలో సాంకేతికత: సాంకేతికత ఆధారంగా డిజిటల్ కవిత్వం, డిజిటల్ కథనం, హైపర్టెక్స్ట్ రచనలు ఉద్భవించాయి. వీడియో, ఆడియో, యానిమేషన్ కలిపిన మల్టీమీడియా సాహిత్యం కొత్త మార్గాలను సృష్టిస్తోంది.

భద్రపరచడంలో సాంకేతికత: పాత గ్రంథాల డిజిటైజ్ చేసి డిజిటల్ లైబ్రరీలు రూపంలో నిల్వ చేస్తున్నారు (ఉదా: ఆంధ్ర ప్రదేశ్ డిజిటల్ లైబ్రరీ). వందల ఏళ్ల సాహిత్యం ఒక క్లిక్లో అందుబాటులో ఉంది.

పఠనంలో సాంకేతికత: ఈ-లెర్నింగ్ ప్లాట్ఫాంలు, యాప్లు ద్వారా తెలుగు సాహిత్యం సేర్చుకోవడం సులభమైంది. ఆడియో బుక్స్ వలన దృష్టి లోపం ఉన్నవారు కూడా సాహిత్యాన్ని ఆస్వాదిస్తున్నారు.

సామాజిక మాధ్యమాల ప్రభావం

కొత్త తరానికి చిన్నచిన్న కవిత్వం (మైక్రోపోయెట్రీ), కోట్స్, హైకూలు, ట్విట్టు రూపంలో సాహిత్యం మరింత చేరువైంది. విమర్శక చర్చలు, పాఠకుల ప్రతిస్పందనలు తక్షణమే

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అందుతున్నాయి. ఆధునిక కాలంలో సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యానికి కొత్త దిశలు, కొత్త రూపాలు ఇచ్చింది. ఇది రచయిత పాఠకుల మధ్య ఉన్న దూరాన్ని తగ్గించి, సాహిత్యాన్ని మరింత సులభం, సజీవం, సమకాలీనంగా మార్చింది.

సమస్యలు - సవాళ్లు: అయితే సాంకేతికతకు కొన్ని ప్రతికూల ప్రభావాలు కూడా ఉన్నాయి. ఇంగ్లీష్, హిందీ ఆధిపత్యం పెరగడం వల్ల తెలుగు వాడకం తగ్గుతోంది. డిజిటల్ వేదికలపై తెలుగు కంటెంట్ ఇంకా పరిమితంగానే ఉంది. యాంత్రిక అనువాదం భావవ్యతిరేకతలకు దారి తీస్తోంది. ఈ సమస్యలను అధిగమించడం భవిష్యత్ తరాల బాధ్యత.

ముగింపు: సాంకేతికత తెలుగుకు ఉజ్వల భవిష్యత్తును చూపిస్తోంది. భాషా పరిరక్షణ, విద్యా విస్తరణ, సాహిత్య ప్రాచుర్యం, సాంస్కృతిక పరిరక్షణ అన్నీ దీని ఆధారంగానే సాధ్యమవుతున్నాయి. ప్రొ. నాగభూషణం గారి మాటల్లో, "సాంకేతికతను ఆశ్రయించని భాషలు భవిష్యత్తులో నిలవలేవు". కాబట్టి తెలుగువారు సాంకేతిక వేదికలను సృజనాత్మకంగా వినియోగించుకోవాలి. తెలుగు భాష సాంకేతికతను ఆశ్రయించడం ద్వారా కొత్త మార్గాలను అన్వేషిస్తోంది. భాషా పరిరక్షణ, విద్యా విస్తరణ, సాహిత్య ప్రాచుర్యం, సాంస్కృతిక పరిరక్షణ అన్నీ సాంకేతిక వేదికల ద్వారా మరింత బలోపేతం అవుతున్నాయి. భవిష్యత్తులో తెలుగు భాషకు గ్లోబల్ స్థాయిలో మరింత ప్రాధాన్యం లభించాలంటే సాంకేతిక వనరులను సృజనాత్మకంగా వినియోగించుకోవాలి.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. ఘంటా చక్రపాణి, భాష, సమాజం, సాంకేతికత, హైదరాబాద్: తెలుగు అకాడమీ, 2018.
2. నాగభూషణం, ఎం., తెలుగు భాషా భవితవ్యంపై సాంకేతిక ప్రభావం, విశాఖపట్నం: ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ, 2020

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అంతర్జాల పత్రికలు – “విహంగ” కవిత్వం - పరిశీలన

డా. ఎస్. షమీఉల్లా

తెలుగు ఉపన్యాసకులు

కె.హెచ్. ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల

ధర్మవరం, శ్రీ సత్యసాయిజిల్లా (ఆం.ప్ర)

చరవాణి: 9441178415.

ప్రవేశిక: ఖర్చులేని తెల్లకాయితం అంతర్జాలం. ఆధునిక సాహిత్యపు సమాజ ధోరణులకు ఆయువు పట్టు. నేటి అంతర్జాలంలోని సాహిత్యం కాలావధులను దాటింది. రాసేవాళ్ళు ఎవరైనా కావచ్చు. చదవేవాళ్ళు ఎందరైనా వుండవచ్చు. అంతర్జాలం పట్ల తపన వుండాలేగానీ; అంతర్జాలాన్ని వెతికే ఓపిక వుండాలేగానీ అన్ని వేళలా; అన్ని చోట్లా అందరికీ అందుబాటులో వుంటుంది. అది అందరికీ చెందుతుంది. విస్తృత ప్రాచుర్యం, బహుజనావళి ఆమోదం, చవకైన మాధ్యమం కలగలిస్తే నేటి తెలుగు అంతర్జాలం.

అంతర్జాలం విజ్ఞానం – పత్రికలు: అంతర్జాలం జాలికా సాహిత్య శక్తి. సామాజిక మాధ్యమంగా చెల్లుబాటు అవుతున్న అంతర్జాలంలో బ్లాగులు, ట్విట్టర్లు, యూట్యూబులు, వర్డ్ ప్రెస్సులు, వికీపీడియా, ఫేస్ బుక్, ఆర్గ్యుట్, బ్లందాలు... ఒకటా రెండూ అనేకం. నీహార్ ఆన్ లైన్.కామ్; e-తెలుగు సంఘం; వికాస డాట్రీ; తెలుగు కథానిక.కామ్; పుస్తకం.నెట్; పద్యం.నెట్; మాగంటి.ఆర్గ్... ఇంకా ఎన్నో... అంతర్జాలం ద్వారా సాహిత్యం ప్రచారమౌతోంది. అంతర్జాలం, డిజిటల్ సాధనాల ద్వారా తెలుగు సాహిత్యం మరింత విస్తరిస్తోంది. తెలుగులో సాంకేతిక సాహిత్యం 1991 సెప్టెంబర్ 16వ తేదీన సోమవారం ప్రారంభమైంది. పునాది వేసిన మొట్టమొదటి వ్యక్తి పాలకొండటి సత్యనారాయణరావు.

నిత్యజీవితంలో అంతర్జాల విజ్ఞానం నిర్వహిస్తున్న పాత్ర అనన్య సామాన్యం. రోజురోజుకు మరింత విస్తరిస్తోంది. ఎక్కడ చూసినా ఏదో రూపంలో అంతర్జాలం; వాటి రూపాంతరాలు మనకు దర్శనమిస్తూనే వున్నాయి. వీటి ప్రభావం నానాటికి పెరుగుతూనే వుంది. వాతావరణ సూచనల దగ్గర నుండి రోజు వారి ప్రయాణం దాకా అంతర్జాలం మీదే ఆధారపడ్తున్నాం. వర్తమానాన్నే కాదు భవిష్యత్తును సైతం అంతర్జాల పరిజ్ఞానం శాసిస్తోంది. భవిష్యత్తులో మన జీవితాలను

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

నియంత్రించినా ఆశ్చర్యపోనక్కర్లేదు. ఇటువంటి దశలో ఆధునిక సమాజపు రూపురేఖలకు దర్పణం పట్టే అంతర్జాల పత్రికలు చాలానే వున్నాయి.

అంతర్జాలం-సాహిత్య పత్రికలు: పత్రికలు కొని చదివే తీరిక లేనివారికి, తెలుగు సాహిత్యాన్ని, తెలుగు భాషని అభిమానించే ప్రవాసాంధ్రుల కోసం వెబ్ పత్రికలు తెలుగులో చాలానే వచ్చాయి. అందులో తెలుగు సాహిత్యానికి ప్రాధాన్యత ఇస్తున్న పత్రికలలో ప్రముఖంగా “ఈమాట; e-తెలుగు పత్రిక; సోయి; హాస్యం.కామ్; ప్రజాకళ, పొద్దు; కౌముది, తెలుగు; సాహిత్య వేదిక; ప్రాణహిత; అరవైనాలుగు కళలు.కామ్; న్యూఆవకాయ.కామ్; భూమిక; మాలిక పత్రిక; శిరాకదంబం; వాకిలి; సారంగ; గో తెలుగు.కామ్; తెలుగు వెన్నెల.కామ్; విహంగ...” ఇలా ఇంకా ఎన్నోనే వెబ్ పత్రికలు వచ్చాయి. ఇవి లాభాపేక్ష లేకుండా స్వచ్ఛందంగా, వర్గాలకు అతీతంగా తెలుగు భాషని, వారి అనుభూతుల్ని, అనుభవాల్ని, జీవనాన్ని ప్రతిబింబిస్తూ రచనలకి, రచయితలకు ఒక వేదిక కల్పించడం; తెలుగు సాహిత్యాన్ని విస్తృత పరచాలనే ఉద్దేశ్యం అంతర్జాల పత్రికలలో ప్రధానంగా కన్పిస్తోంది.

అంతర్జాలం-విహంగ: అంతర్జాలం విలక్షణమైన మాధ్యమం. సమాజపరంగా, సాహిత్య పరంగా, వైయక్తిక స్వేచ్ఛకు భంగం కలగనీకుండా ముఖ్యంగా ఆధునిక సమాజపు స్త్రీ జీవిత పోకడలను, మహిళా సాహిత్యానికి స్థానం కల్పించవలసిన అవసరాన్ని గుర్తించి వెలుగు చూసిన తొలి తెలుగు మహిళా వెబ్ పత్రిక “విహంగ”. ఇది స్త్రీవాద పత్రిక. అంతర్జాలంలో మహిళలకోసం ప్రత్యేకంగా ఒక్క వెబ్ పత్రిక కూడా లేకపోవడం ఈ పత్రిక ప్రారంభానికి కారణం. దాదాపు 2011 నుండి అంతర్జాలంలో చక్కటి గుర్తింపు పొందిన “విహంగ” 11.01.2011 వ తేదీన విడుదలైంది. ISSN గుర్తింపు పొందిన తొలి తెలుగు అంతర్జాల పత్రిక. యువరచయిత్రి, సాహిత్య అకాడమీ యువపురస్కార గ్రహీత ఎండ్లూరి మానస, డా. అరసిత్రీ నేతృత్వంలో నేటికీ వెలువడుతోంది. “విహంగ” వ్యవస్థాపకులు పుట్ల హేమలత. సంపాదక వర్గంలో – కాత్యాయనీ విద్యుహ, కుప్పిలి పద్మ, కె. ఆశాజ్యోతి, మెర్సీ మార్గరేట్, చల్లపల్లి స్వరూప రాణి, జాజుల గౌరి... మొదలైనవారు కన్పిస్తున్నారు. “విహంగ”లో ప్రచురించబడుతున్న కవితలు, కథలు, ధారావాహికలు, ముఖాముఖీలు, కాలమ్స్, సాహిత్య సమావేశాలు, ఆరోగ్య దీపిక, పుస్తక సమీక్షలు, సాహిత్య వ్యాసాలు... దాదాపు 16 అంశాలతో ప్రముఖంగా విరాజిల్లుతోంది. వీటితోపాటు వాస్తవ సంఘటనలతో కూడిన కథనాలు, నేటితరం తెలుసుకోవలసిన మహనీయుల గురించి రాస్తున్న సంపాదకీయాలు పాఠకుల ఆలోచనల్ని పదును పెట్టేటట్లుగా వుంటాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

విహంగ పత్రిక ప్రారంభించిన నాటినుండి రచయిత్రులను ప్రోత్సహిస్తూనే వుంది. ఎందరో రచయితల కథలు, కవితలు... విహంగలో ప్రచురణ అయ్యాయి. చదివేలా ప్రోత్సహించడంలో సాంకేతికత కీలక పాత్ర పోషిస్తోంది. తెలుగు సాహిత్యాన్ని ప్రపంచ పాఠకులకు అందించాలన్నది పత్రిక ప్రధాన ఉద్దేశ్యం. నేరుగా ఆంగ్లంలో రాసిన తెలుగుకు సంబంధించిన రచనలు కూడా ఈ పత్రిక ప్రచురిస్తుంది. పత్రికలు నెటిజన్ల అభిమానాన్ని సంపాదించుకొని ముందుకు సాగటం, పాఠకుల్లో ఉన్న సాంకేతిక పరిజ్ఞానపు జిజ్ఞాసను కూడా సూచిస్తోంది.

“విహంగ” వ్యక్తి స్వేచ్ఛను, అక్షర స్వేచ్ఛను గౌరవిస్తోంది. విశాల భావాలపట్ల ఆదరణ చూపుతోంది. వైజ్ఞానిక మనోవికాసానికి స్వాగతం పలుకుతోంది. కళాత్మకమైన, భావనాత్మకమైన సంవేదనల్ని, సంఘర్షణల్ని అక్షరంలో ప్రకటించే సృజన కారుల్ని ఆహ్వానిస్తోంది. ఇప్పటిదాకా అనేకమంది కవయిత్రుల రచనలు కుల, మత, వర్గ, లింగ, దేశ, ఖండాలకు అతీతంగా “విహంగ”లో ప్రచురించబడ్డాయి. స్త్రీ స్వతంత్ర భావాల్ని, అభివ్యక్తుల్ని, ఆదరించడం, గౌరవించడం పత్రికలో అగుపించే ప్రధాన దినుసు.

శివలక్ష్మి, కవినీ ఆలూరి, కిన్నెర శ్రీదేవి, ఆదూరి హైమావతి, ఉమాభారతి కోసూరి; ఉమా పోచంపల్లి, సమ్మెట ఉమాదేవి, దాట్ల లలిత, రాజ్యలక్ష్మి పూసపాటి, వాడ్రేవు వీరలక్ష్మీదేవి, స్వాతి శ్రీపాద, ఓల్గా, సుజాత తిమ్మన, వనజా తాతినేని, మెరాజ్ ఫాతిమా, విజయభాను, రేణుకా అయోలా, అనిశెట్టి రజిత, శీలా సుభద్రాదేవి... వంటి వారే కాక; కె. శివారెడ్డి, ఎన్.గోపి, ఎండ్లూరి సుధాకర్, వసీరా, షమీఉల్లా, కస్తూరి మురళీకృష్ణ... మొదలైన కవులు, కథకులు.. సాహితీకారుల రచనలు ముద్రించబడ్డాయి. “విహంగ” పత్రికలో ప్రచురించబడిన కథలపై విశ్వవిద్యాలయ స్థాయిలో పరిశోధనలు కూడా జరిగాయి.

మే 2015 నుండి విహంగ వార పత్రికగా మార్పు చెందింది. ఇది మహిళా సాహిత్య పత్రిక కాబట్టి, మహిళల సమస్యల మీద, వర్తమాన స్థితిగతుల మీద, మహిళలు సాధించిన విజయాల మీద సంపాదకీయాలు బలంగా వెలువడ్డాయి. ముఖ్యంగా కాత్యాయనీ విద్యుహి, కుప్పిలి పద్మ, సామాన్య, పుట్ల హేమలత.... మొదలైన వారు రాసిన సంపాదకీయాలు స్త్రీవాద సాహిత్య దోరణులని, సామాజిక అంశాలని, స్థితిగతులని ప్రతిబింబింపచేశాయి. కంప్యూటర్ నిత్యావసరంగా మారిన తర్వాత విహంగ విద్యార్థులు, ఉద్యోగస్తులకే కాదు సాంకేతిక పరిజ్ఞానం తెలిసిన మహిళలకు కూడా విహంగతో అనుబంధం పెరిగింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

“విహంగ”-కవిత్వం: చల్లపల్లి స్వరూపరాణి, ఓల్గా, ఎండ్లూరి మానస, మెర్సీ మార్గరేట్, సుజాత... వంటి కవయిత్రులతో పాటు కొత్తతరం కవయిత్రుల కవిత్వం కూడా విరివిగా ప్రచురించబడింది. ఇందులో పద్య సాహిత్యం కూడా ప్రచురించబడింది.

గొప్ప అభివ్యక్తితో, ఆత్మ విశ్వాసంతో కూడిన కవిత్వం “విహంగ”లో కనిపిస్తోంది. ఆర్థిక, రాజకీయ, సాంఘిక, సామాజిక - సాంస్కృతిక, లైంగిక, అస్తిత్వ అసమానతలను ఎదురించి రాసిన కవితలు చాలానే కనిపిస్తున్నాయి. ప్రముఖ జాతీయ పత్రికలలో వచ్చే కవిత్వంతో దీటుగా “విహంగ” అంతర్జాల పత్రికలో వచ్చే కవిత్వం కూడా విలువలతో కూడి ప్రామాణికమైన కవిత్వంగా రావడం గుర్తించదగ్గ అంశం. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో తెలుగు కవిత్వం చేరటానికి కృషి చేస్తున్న దాఖలాలు అగుపిస్తున్నాయి.

“.... దిక్కుదరి

దొరకని తీరు చూడు

నీడ సైతం ఈసడించుకొన్న

నెనరు లేనితనాలు

నోరుతో మాటాడి

నొసటితో వెక్కిరింత

ఊసరవెల్లి సంబంధాలు తేటతెల్లం

అయినా నిజం

ఆ క్లిష్ట సమయంలో సైతం దన్నుగా కూడా

నిలబడ్డ

నా ఉనికి ఎందుకో

ఇటీవల వ్యాకులతతో కుంగిపోతోంది.” (చెట్టు జ్ఞాపకం - కొలిపాక

శోభారాణి, అక్టోబర్ 1, 2024)

కొలిపాక శోభారాణి-పై కవితలో స్వార్థంతో పరుగులు తీస్తున్న సమాజం గురించి వ్యాఖ్యానించారు. మానవత్వం ఎక్కడా అంటూ నిలేస్తూ మనిషికి నిలువనీడ లేదని వాపోతారు. సమాజంలో ముందర వొక మాట, వెనుక ఒకమాట మాట్లాడుకోవడం వల్ల “నా ఉనికి ఎందుకో వ్యాకులతతో కుంగిపోతోంది” అని ఒక నిస్సహాయతని ప్రకటిస్తారు. ఎవరికి ఎవరూ పట్టించుకోని మనిషి తత్త్వాన్ని; పరుగులు పెడుతున్న జీవితాన్ని “చెట్టు జ్ఞాపకం”లో గుర్తుచేసుకొంటారు. స్త్రీవాద దృక్పథంతో రాసిన కవిత యిది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

“మనుషుల్ని మనుషులతో కలిసి

సమాజానికి అనుబంధాల ఆవుజని

ప్రవహింపజేసే రక్తనాళాలు కదా!

రహదారులంటే.

చేతిలోని పగ్గాలు చితికి చేర్చకుండా

పట్టుకోవడంలోనే

మెతుకులు మిగిలివుండేది.

కన్నురెప్ప వేయక ఎదురుచూసే

చూరుచుట్టూ

మసి మబ్బులు ముసురుకోవద్దనుకుంటే

మసలుకొనే ఒడుపురావాలి.

వేగాన్ని పురిగొల్పే చేతులకు

లోచూపుని అతికించివెళ్ళు

అవి యమపాశపు పరివేదనను తప్పిస్తాయి.”(దేవనపల్లి వీణావాణి-
గాయపడనిదారి, జూలై-1, 2025)

“గాయపడని దారి” కవిత ధ్వన్యాత్మకమైంది. ప్రతిపాదం ప్రతీకాత్మకంగా సాగుతూ పరోక్షంగా స్త్రీ దృక్పథాన్ని బయటపెట్టుంది. బాహ్యానికి ఒక డ్రైవర్ గురించి రాసినట్లు కన్పిస్తుంది. లోచూపులో డ్రైవర్ కు ప్రమాదం జరిగితే కుటుంబం ఇబ్బంది పడుతుందని, తాగి, తూలి నడిపితే నీవు చావడమే కాదు కుటుంబంలోని వారందరిని చంపినట్లవుతుందని స్త్రీకోణం నుండి రహదారిని జాగ్రత్తగా వ్యాఖ్యానిస్తారు. “మిత హితాలను నిర్లక్ష్యం చేయవద్దు” అని జాగ్రత్త పరుస్తారు.

ముక్కుమల్ల ధరిత్రీదేవి - “తెల తెలవారుతోంది” కవితలో -

“అలా అలా ఉదయం, మధ్యాహ్నం

సాయంత్రం గడిచిపోయాయి.

రాత్రీ గడిచింది. తెల్లారింది.

మళ్ళీ మొదలు... అవే పనులు!!

ఇదీ... గృహిణి దినచర్య!!

పనులకు కొదవలేదు

క్షణం తీరిక ఉండదు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

“ఏ చేస్తావు నువ్వు?” అనడిగితే

ఏమీ చేయనంటుంది...

గడప దాటి పని చేస్తేనే ఉద్యోగమా

..సంపాదన నోచుకోని ..

పదవీ విరమణ చేయని....” (ఆగష్టు 1, 2025)

స్త్రీ, పురుషులను సమానంగా చూడాలి. కానీ, ఒకరి శ్రమకి విలువ కడుతారు. ఒకరి శ్రమకి విలువ కట్టరు. ప్రతిచోట స్త్రీ విక్షకు గురి అవుతోందని. ఇంటిపనికి విలువ లేదని కనీసం తీరిక వుండదు. ప్రతిభ వుండి ఆడవాళ్ళు ఎలా అణగద్రొక్కుబడుతున్నారో ఆవిష్కరించేవైనం చూస్తాం. ఆడవాళ్ళు అంటే ఇంటి పని కేవలం ఆడవాళ్ళదే అనే దోరణిని వ్యతిరేకిస్తోంది పై కవిత.

“తొవ్వ నిండా అలుముకున్న

ఎగుడు దిగుడు జాడల నీడలను కూల్చేందుకు

నువ్వో ఎక్కుపెట్టిన శరం... అక్షరం

..పుట్టుక మన చేతుల్లో లేకున్నా...

జీవించడం మన వంతేనని నమ్మిన

నిర్భయాకాశానివి” (రజితక్వా నీకు, జోహార్, సెప్టెంబర్ 1, 2025)

నాంపల్లి సుజాత “రజిత మరణం పట్ల స్మృతి కవిత రాస్తూ - తాడిత పీడిత గుండెల్లో ఉబికిన నల్ల మబ్బువి” అంటూ మహిళా సాధికారతని ప్రకటిస్తుంది. రాజకీయ, సామాజిక, బాధ్యతలని, ఉద్యమ స్ఫూర్తిని గుర్తు చేస్తోంది. లింగభేదం లేకుండా అందరూ సమానమేనని తెల్పుతోంది.

అంతర్జాల “విహంగ” పత్రికలో వచ్చిన కవితల్లో కేవలం స్త్రీవాద దృక్పథమే కాకుండా సామాజిక తపన, మానవత్వ కాంక్ష, సమతా భావన ప్రముఖంగా చోటుచేసుకున్నాయి. నినాద ప్రభావం లేకుండా మంచి సమాజంకోసం పడే పరితపన కన్పిస్తుంది. కవయిత్రులే కాకుండా కవులు రాసిన కవిత్యం గమనించినట్లయితే -

పాలేటి శ్రావణం కుమార్ రాసిన “తట్టిలేపాల్సిందే” కవితలో -

“ఎవరైనా ఒకసారి

తట్టిలేపండి

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

రోజురోజుకీ లోలోనే నిర్జీవం

అవుతున్న నిజాన్ని

నిజాన్ని లోలోనే నిర్జీవం

చేస్తున్న మనిషిని

మనిషిని లోలోనే నిర్జీవం

చేస్తున్న సమాజాన్ని

ఒకసారి తట్టి లేపండి.

అబద్ధపు ముసుగును

సమాజం మీది నుండి

ఎవరైనా తీసివేయండి” (జూన్ 1, 2025)

అంటూ నిర్భయంగా నిజాన్ని చెప్పలేకపోతున్న స్థితిని పేర్కొన్నాడు కవి. తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికతను ఉపయోగించి సాహిత్యాన్ని సృష్టించడం, వ్యాప్తి చేయడం వంటి అంశాలేకాదు నిత్య జీవితానికి దగ్గరగా సాహిత్యాన్ని, సంవేదనల్ని తీసుకుపోవడం పట్ల “విహంగ” ఆదరణ చూపుతోందని తెలుస్తోంది.

ఖాళీగా కనిపించే ఇక్కడే

ఖరీదైన నిజం శిలాజాలమైంది.

సముద్రాన్ని, అడవిని

పర్యాటాలను, నదులని మోస్తున్నా

కడుపులో నిజం భరించలేక

రోజులు ఒరుగుతున్నాయి. (చందలూరి నారాయణరావు, తవ్వకం,

జూన్-1, 2025)

నిజాన్ని; ఒక వాస్తవాన్ని; ఒక సత్యాన్ని ఎలా భూస్థాపితం చేస్తున్నారో, శిలాజంగా మారుస్తున్నారో... సమాజిక నేపథ్యం నుండి ఆవిష్కరించారు కవి.

ముగింపు: “విహంగ” – అంతర్జాల పత్రికలో వస్తున్న కవిత్వాన్ని తీసివడేయటానికి వీల్లేకుండా, సామాజిక సంఘర్షణలను వమ్ముచేయకుండా, కళాత్మకమైన భావనలు చెడకుండా, సృజనకారుల సృజనాత్మకతకి “విహంగ” కవిత్వం ఒక సజీవ సాక్ష్యం. వ్యక్తి స్వేచ్ఛని గౌరవిస్తూనే విశాల భావనని, ఆధునికతని, సామాజిక సమస్యల్ని అందిపుచ్చుకుంటూ, మన చుట్టూ వున్న

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సామాజిక స్వరూప స్వభావాలని ప్రభావితం చేస్తున్న భౌతికాంశాల్ని చాలా జాగ్రత్తగా రికార్డు చేయడం. “విహంగ” అంతర్జాల పత్రికలో కన్పిస్తుంది. ఆర్థిక, రాజకీయ, సామాజిక, సాంస్కృతిక అస్తిత్వం... ఒక్కటిమిటి అనేక అంశాలతో కూడిన కవిత్వం కన్పిస్తోంది. కేవలం స్త్రీవాదమే కాదు. స్త్రీ అనుభూతుల్లోకి, అనుభవాల్లోకి – తీసుకెళ్ళి మనల్ని ఆలోచింప చేయడం ఒక కోణం అయితే మరోకోణంలో స్వానుభవం, స్థలకాలాలకు అతీతంగా అనేక సామాజిక సంఘటిక సంఘటనల్ని, వివిధ సామాజిక పరిణామాల్ని రికార్డు చేయడం ముదావహం.

వీలైనన్ని సామాజికాంశాలని అంతర్జాల వనరుల నుండి సామాజికాంశాల పరంగా, విషయ పరంగా, వివిధ సాహిత్యాంశాల సంబంధాలను సేకరించి ప్రకటించడంలోనూ, సామాజిక విశ్లేషణ చేయడంలోనూ, నూతన వి,యాల ఆవిష్కరణలోనూ, సృజనాత్మక సాహిత్య వికాస దోహదకారి “విహంగ” అని అనడం అతిశయోక్తి కాదేమో! సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ దృక్పథంతో, స్త్రీవాద నేపథ్యంనుండి పరిశీలించి అనావిష్కృత కోణాలను వెలుగులోకి తీసుకురావడంలో విహంగ పత్రికకు అంతర్జాల పత్రికా రంగంలో ప్రత్యేక స్థానం వుంది.

నిజానికి కొత్త సామాజిక సందర్భాలకు తెరతీసి అంతర్జాల పత్రికా రంగంలో మహిళా సాహిత్యానికి, మహిళా పత్రికలకీ విస్తృతంగా స్థానం కల్పించవలసిన అవసరం వుందని గుర్తింపచేసిన పత్రిక “విహంగ” అని అనడం సబబేమో!!

ఆధారగ్రంథాలు:

- 1) అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్యం – డా. పుట్ల హేమలత. 2015 – మానస & మనోజ్ఞ ప్రచురణలు, రాజమండ్రి.
- 2) కంప్యూటర్ శాస్త్రం – డా. కె. కిరణ్ కుమార్. 2010. శ్రీ వైభవ పబ్లికేషన్, హైదరాబాద్.
- 3) కంప్యూటర్ ఫండమెంటల్స్-డా. సిహెచ్. చంద్రశేఖర్ & డి.యం.వి. శేష మాధవ బాబు. 2006. నీల్ కమల్ పబ్లికేషన్, హైదరాబాద్.
- 4) శతవసంత సాహితీ మంజీరాలు – ప్రయాగ వేదవతి & నాగసూరి వేణుగోపాల్ (సంపాదకులు). 2002. ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథాలయ సంఘం, విజయవాడ.
- 5) కవిత్వంలో సమాంతర రేఖలు – దేవరాజు మహారాజు. 2014. జీవన ప్రచురణ, హైదరాబాద్.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

మహా భారతంలో సాంకేతికత - ఒక విశ్లేషణ పరిచయం

డా. కవల ప్రేమ కుమారి

తెలుగు అధ్యాపకురాలు

ప్రభుత్వ కళాశాల (అ),

రాజమహేంద్రవరం, తూర్పు గోదావరి జిల్లా

అరుణ కొప్పేశెట్టి

డా., ఆశీర్వాదం తాడిమిళ్ళ

తెలుగు అధ్యాపకులు

పితాపురం రాజా ప్రభుత్వ కళాశాల (అ),

కాకినాడ, కాకినాడ జిల్లా .

చరవాణి : 9490295553

తెలుగు సాహిత్య సంపదలో మహాభారతం అనేది అత్యంత గొప్ప మహాకావ్యం. నన్నయ, తిక్కన, ఎర్రప్రగడ రచించిన ఆంధ్రమహాభారతం కేవలం సాహిత్య రసానుభూతిని మాత్రమే కాకుండా, సంస్కృతి, శాస్త్రీయ, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వంటి విభిన్న అంశాలను ప్రతిబింబిస్తుంది. ఈ గ్రంథంలో యుద్ధ సంబంధ పరిజ్ఞానం, నిర్మాణ కళ, రవాణా పద్ధతులు, సంగీత-నాట్య శాస్త్రం, వైద్యచికిత్స వంటి విభాగాలకు సంబంధించిన సాంకేతిక విశేషాలు కనిపిస్తాయి. వాటిని కొంతవరకు పరిశీలిద్దాం.

యుద్ధ సాంకేతికత: ఆంధ్రమహాభారతం ప్రధానంగా యుద్ధరంగ చిత్రణలతో నిండి ఉంటుంది. మహాభారతంలో అస్త్రాలు (దివ్యాయుధాలు) మాత్రమే కాకుండా, శస్త్రాలు (సాధారణ భౌతిక ఆయుధాలు), ఉపాయ శస్త్రాలు (వ్యూహాలు), మంత్ర శస్త్రాలు (మాయా-సైకలాజికల్ విద్యలు) కూడా వివరించబడ్డాయి. అందువల్ల ఈ కావ్యంలో యుద్ధ సాంకేతికత విస్తృతంగా ఉంటుంది. వీటిలో చాలావరకు ఆధునిక టెక్నాలజీలకు పోలికలున్నాయి.

అస్త్రాలు: ఇవి మంత్ర బలంతో లేదా దేవతల ప్రసాదంతో పనిచేసే దివ్య ఆయుధాలు.

వాయువ్యాస్త్రం :-

"వాయువ్యాస్త్రమున్ విడిచెడి విరాటుని సుతుడు, గగనమున్ తుఘానులు గర్జించెడి ఘోరమై "

ఈ అస్త్రం గాలివానలు, తుఘానులు సృష్టించే శక్తి కలిగినది. ఇది నేటి సోనిక్ పెపన్స్ లేదా Air burst Missiles వంటి ఆధునిక ఆయుధాలతో పోల్చవచ్చు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అగ్నియాస్త్రం :- "అగ్ని జ్వాలల వర్షమున ఆకాశమున నింపెడి, అగ్నేయాస్త్రమున అడ్డునుడు విడిచెడి ఘోరమై"

అగ్నిజ్వాలల వర్షం కురిపించే శక్తివంతమైన ఆయుధం. ఇది ఆధునిక Flamethrowers లేదా Napalm Bombs ను తలపిస్తుంది.

నాగాస్త్రం :-

"నాగాస్త్రమున విడి చెడి, నలుగురు పాండవులు పాములవలె పతంగులై వీడించిరి శత్రువుల"

బాణాల రూపంలో పాములు బయలుదేరి శత్రువులను చుట్టేస్తాయి. ఇది కెమికల్ వెపర్స్ లేదా Poison Gas Attacks తో పోల్చదగినది.

వరుణాస్త్రం / వర్షణాస్త్రం :-

"వర్షణాస్త్రమున విడిచి వడగళ్ళ వానకురిసిడి, విజృంభింపబడి విపరీతమై"

అధిక వర్షం కురిపించే శక్తి కలిగినది. ఇది Cloud Seeding Technology లేదా Weather Modification Weapons లతో పోల్చవచ్చు.

బ్రహ్మాస్త్రం :-

"బ్రహ్మాస్త్రమున విడిచి భువనమున భస్మమై, భీతులై వీరులు మ్రింగిరి క్షణమున."

భయంకరమైన వినాశకర అస్త్రం. ఇది నేటి Atom Bomb, Hydrogen Bomb లాంటి అణ్వాయుధాలను గుర్తు చేస్తుంది.

పాశుపతాస్త్రం :-

"పాశుపతాస్త్రమున పరమేశ్వర ప్రసాదమై, ప్రళయాగ్నివలె ప్రవీచిదడి"

శివుని ప్రసాదంగా లభించే మహత్తర శక్తివంతమైన అస్త్రం. ఇది ఆధునిక Nuclear Warheads లేదా ICBM లతో పోల్చవచ్చు.

గంధర్వాస్త్రం :-

శత్రువులను మోహింపజేసే మాయాజాల అస్త్రం. ఇది Psychological Warfare, Electronic Jamming, Cyber Warfare లకు సమానమైనది.

వైష్ణవాస్త్రం :-

విష్ణువు ప్రసాదించిన సర్వనాశక ఆయుధం. ఆధునిక Multi-Warhead Missiles ను తలపిస్తుంది.

ఇంద్రాస్త్రం :-

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఇందుని వజ్రాయుధం, ఇది విద్యుత్ శక్తి వినియోగాన్ని సూచిస్తుంది. ఇది Laser Weapons లేదా EMP Bombs తో పోల్చదగినది.

నారాయణాస్తం : -

లక్షలాది బాణాలు ఒకేసారి విసురుతుంది. ఇది ఆధునిక MLRS (Multi Launch Rocket System) కు దగ్గరగా ఉంటుంది.

శక్తి అస్తం : -

కర్ణుని ప్రసిద్ధ ఆయుధం. ఖచ్చిత లక్ష్య సాధన చేస్తుంది. ఇది Heat-seeking Missiles తో పోల్చవచ్చు.

అంజనేయాస్తం : -

హనుమంతుడి వేగం ప్రతీక. ఇది నేటి Supersonic Fighter Jets ను సూచిస్తుంది.

సౌమ్యాస్తం : -

శత్రువుల ఉత్సాహాన్ని తగ్గించే శక్తి కలిగినది. ఇది Cyber Warfare Strategies తో పోల్చదగినది.

భూదుర్గాస్తం : -

భూకంప శక్తిని ఉపయోగిస్తుంది. ఇది Earthquake Bombs కు పోలిక కలిగినది.

తేజో విద్యాస్తం : -

కొంతిని ప్రసరించే ఆయుధం. ఇది Laser Guns ను గుర్తు చేస్తాయి.

శస్త్రాయుధాలు: దివ్యాస్త్రాల మాదిరిగానే మహాభారతంలో భౌతికంగా వాడే శస్త్రాయుధాలకూ ప్రాధాన్యం ఉంది. ఇవి యుద్ధరంగంలో ప్రత్యక్షంగా వినియోగించే పరికరాలు.

ధనస్సు - బాణం : -

"బాణంబు వానవానంబు బోసెడి "

అర్జునుడు, కర్ణుడు, భీష్ముడు వంటి మహావీరులు బాణవర్షం కురిపించినట్లు ఆంధ్ర మహాభారతంలో చిత్రణ ఉంది. ఇది నేటి Rifles, Machine Guns, Missile Systems తో పోల్చవచ్చు.

గద : -

"గదల వత్తెరల ఘోషమున్ గగనంబున్ నిండె, రక్త సిక్త భూ లోకంబు రణ భూమియై "

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

భీముడు, దుర్యోధనుడు వాడిన గద అత్యంత శక్తివంతమైన భుజాయుధం. ఇది నేటి Baton Weapons లేదా Blunt Weapons కు సరిపోతుంది.

ఖడ్గం :-

సమీప యుద్ధంలో ముఖ్యమైన ఆయుధం. ఇది నేటి మిలటరీ కత్తులతో పోల్చవచ్చు.

శూలం :-

భారీ ఇనుముతో తయారైన ఈ శూలం ఒక్క దెబ్బతో శత్రువుని సంహరించగలదు. ఇది ఆధునిక Javelin Missiles తో పోలిక కలిగినది.

పరశు :-

పరశురాముని ప్రసిద్ధ ఆయుధం. నేటి Hand Axe లేదా Tomahawk లను గుర్తు చేస్తుంది.

చక్రం (సుదర్శన చక్రం) :-

కృష్ణుడి దివ్య ఆయుధం. గగనంలో తిరుగుతూ లక్ష్యాన్ని ఖచ్చితంగా చంపుతుంది. ఇది నేటి Guided Missile Systems లేదా Drones తో పోల్చవచ్చు.

భల్లం :-

శూలానికి సమానమైనది. ఇది Anti-tank Missiles తో పోలిక కలిగినది.

ఉపాయ శస్త్రాలు (వ్యూహాలు): మహాభారతంలో కేవలం ఆయుధాలే కాకుండా యుద్ధ వ్యూహాలు కూడా విస్తృతంగా వివరించబడ్డాయి. ఈ వ్యూహాలు ఆధునిక సైనిక వ్యూహాలకు సమానంగా భావించవచ్చు.

చక్రవ్యూహం:- బహుళస్థాయి రక్షణ వ్యవస్థకు సమానం.

మకరవ్యూహం:- నావికాదళ వ్యూహాలకు పోలిక.

గరుడవ్యూహం:- ఎయిర్ ఫోర్స్ పార్శ్వేషణ వ్యూహాలకు సరిపోతుంది.

నిర్మాణ - శిల్ప సాంకేతికత: ఆంధ్ర-మహాభారతంలో వర్ణించిన మయసభ, రాజప్రాసాదాల వర్ణనలు ఆ కాలపు నిర్మాణ వైపుణ్యానికి గొప్ప సాక్ష్యాలు. మయుడు నిర్మించిన ఆ సభలోని దృశ్యాలు — నీరు లేకున్న చోట కూడా నీటిని చూచినట్లు, నేల రాళ్లలా కనిపించే మార్పులు — ఇవి ఒక రకమైన ఆస్టికల్-ఇల్యూషన్ లేదా పారదర్శక సాంకేతికత ప్రయత్నాలను గుర్తుచేస్తాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

రాజప్రాసాదాల గురించి చెప్పిన వివరణల్లో అద్దాలు, నీటి నిర్వహణ విధానాలు, శిల్పకళలో కనిపించే వైభవం స్పష్టంగా దర్శనమిస్తాయి. అనేక నిర్మాణ అంశాలు, వివిధ రకాల జలవ్యతిరేక వ్యవస్థలు ఆ కాలంలోనే ఉన్నాయని సూచిస్తాయి.

రవాణ - సాంకేతికత: మహా గ్రంథంలో రథాలు, గుర్రాలు, గజాలు ప్రధాన రవాణా మాధ్యమాలుగా ప్రస్తావించబడ్డాయి. ఇవి ఆ యుగపు ప్రధాన ప్రయాణ విధానాలను ప్రతిబింబిస్తాయి. రథాలు ఆధునిక ట్యాంకులను పోలి ఉంటాయి. ప్రత్యేకంగా పుష్పకవిమానం అనే వర్ణనలు గుర్తించదగ్గవే — ఇవి ప్రాచీన కవులు అందించిన విమాన పద్ధతుల ఊహలకు సంకేతంగా భావించవచ్చు.

సంగీత - నాట్య సాంకేతికత: మహాభారతంలో వీణ, మృదంగం, శంఖం లాంటి వాద్య సాధనాల ప్రస్తావనలు ఉన్నాయి. యుద్ధారంభంలో శంఖనాదం ఒక రకమైన సంకేత స్వరంగా వినిపిస్తుంది — ఇది ఆ సమయంలో సంజ్ఞాపరచే సంకేత వ్యవస్థగా ఉపయోగించబడినట్లు కూడా భావించవచ్చు. నాటక, గేయం, వాద్య ప్రయోగాల కలయిక శాస్త్రీయ సంగీత-నాట్య రచనా పద్ధతులను ప్రతిబింబిస్తుంది.

వైద్య సాంకేతికత: యుద్ధ ప్రాంతాల్లో గాయపడ్డ యోధుల చికిత్సకు వనోషధాల వినియోగం, ప్రదలిత ఆయుర్వేద పద్ధతుల ఆధారిత చికిత్సా వివరాలు మహాభారతంలో లభ్యమయ్యాయి. ఇది ఆయుర్వేద పరిజ్ఞానం ఆ సమయంలో విస్తృతంగా వినియోగాల్లో ఉన్నదనే సంకేతం.

ముగింపు: మహాభారతం కేవలం సాహిత్యకావ్యం-కాదు — అది ప్రాచీన భారతీయులు భావించిన శాస్త్రసాంకేతికతల, యుద్ధ వ్యూహాల, నిర్మాణ-విన్యాసాల, సంగీత-నాట్య పద్ధతుల, వైద్య పరిజ్ఞానాల ఒక సంపూర్ణ గవేషణలేగానే ఉంటుంది. ఈ గ్రంథాన్ని అధ్యయనం చేస్తే మనం ప్రాచీన భారతీయుల సైనికశాస్త్రం, ఇంజనీరింగ్, వైద్యశాస్త్రం, కళల సాంకేతికతలను అవగాహన చేసుకోవచ్చు తెలుసుకోవచ్చు.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. నన్నయ, తిక్కన, ఎర్రప్రగడ — ఆంధ్ర మహాభారతం, వివిధ పర్వాలు..
2. డా. భానుప్రసాదరావు — భారతీయ శాస్త్రసాంకేతికత: చారిత్రక దృక్కోణం, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణలు, విజయవాడ, 2005.
3. రామచంద్ర దీక్షితులు, ఎం.ఎల్. — మహాభారతంలో విజ్ఞాన సాంకేతికత, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్, 2001.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

4. Subbarayudu, P. — *Science and Technology in Ancient India*, Bharatiya Vidya Bhavan, Mumbai, 1992.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాంకేతిక సాహిత్యానికి ఆద్యుడు పాలకొండేటి సత్యనారాయణ

డా. బి. సరస్వతి

తెలుగు ఉపన్యాసకులు

ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, చింతలపూడి, ఏలూరు జిల్లా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్.

స్థూల పరిచయం: కంప్యూటర్ విజ్ఞానమే ఇప్పుడు ప్రపంచాన్ని శాసిస్తుంది. ఎవరూ కాదనలేని సత్యమిది. నిత్య జనజీవనం లోని ఏ రంగం లోనైనా కంప్యూటర్ ల పాత్ర అనన్యం. ఎక్కడ ఏ చోట చూసినా మనకు ఏదో ఒక రూపంలో కంప్యూటర్ లు, వాటి రూపాంతరాలూ మనకు దర్శనం ఇస్తూనే ఉన్నాయి. ఇకపైనా వీటి ప్రభావం పెరుగుతూనే ఉంటుంది. కన్ను మూసి తెరిసే లోగా కంప్యూటర్ ల రంగం లో ఏదో ఒక కొత్త ఆవిష్కారం మనల్ని అబ్బురపరుస్తూ ఉంటుంది. మానవజాతి వర్తమానాన్నే కాదు, భవితవ్యాన్ని సైతం కంప్యూటర్ విజ్ఞానమే శాసిస్తూ ఉందనేది నిర్వివాదాంశం. అయితే ఒక పాత్రక ముప్పై ఏళ్ల క్రిందట కంప్యూటర్ ల ఈ విశ్వ రూపాన్ని ఊహా మాత్రంగానైనా దర్శించగలిగిన వారు అతికొద్దిమందే ఉండేవారంటే అతిశయోక్తి కాదు. అలాంటి ద్రష్ట లలో ఒకరు శ్రీ రామోజీరావు గారు. 'ఈనాడు' దినపత్రిక స్థాపకులుగా, సంపాదకులుగా ఆయన చేస్తున్న సేవ అంతా తెలుగుజాతి చేసుకున్న పుణ్యఫలం. రేపటి ప్రపంచాన్ని కంప్యూటర్ రంగమే ఏలుతుందని పసిగట్టి. తమ ఈనాడు దినపత్రికలో ప్రతీ నోమవారం నాడు కంప్యూటర్ విజ్ఞాన ప్రచారం , అవగాహనలకోసం ' కంప్యూటర్ చిప్ చాట్'పేరిట ఒక పూర్తి పేజీని కేటాయించి, తెలుగుజాతి, తెలుగు యువత దృష్టిని అటు మళ్లించిన మహానుభావుడాయన. ఈనాడు ప్రపంచం లోని దేశదేశాల్లో కంప్యూటర్ విజ్ఞాన రంగం లో తెలుగుప్రతిభ,ప్రభ వెల్లివిరుస్తుందంటే అప్పుడప్పుడో వారు వేసిన పునాది కొంతవరకూ కారణమేనని చెప్పాలి.

ముందుచూపుతోనే ముందడుగు: 'కంప్యూటర్' విజ్ఞాన రంగం గురించి ఒక స్పెషల్ పేజి ప్రచురించాలని చైర్మన్ గారు (శ్రీ రామోజీరావు గారు ఈనాడు సంస్థలకు చైర్మన్ అన్నది అందరికీ తెలిసిందే, వారిని సంస్థలోని వారంతా 'చైర్మన్ గారు' అని వ్యవహరించడం ఆనవాయితీ) భావిస్తున్నారని శ్రీ రఘు కిదాంబి గారు నాకు చెప్పారు. అప్పటికే నేను 'ఈనాడు' దినపత్రికలో 'భూభ్రమణం' 'జ్ఞాననేత్రం' వంటి శీర్షికలతో పాటుగా 'ఈనాడు ఆదివారం' పత్రికలో

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కవర్ పేజి లకు ప్రత్యేక వ్యాసాలు, స్త్రీల ఆరోగ్యం, సైన్సు పేజీ వ్యాసాలు రాస్తూ ఉండేవాడిని. చెప్పుకోకూడదు కానీ, 'ఈనాడు' సంస్థ లో నాకు ఒక ప్రత్యేక స్థానం కూడా ఉండేది. దానికి నా పట్ల చైర్మన్ గారికి గల అవ్యాజ్ఞా నురగాలే కారణం. ఏ కొత్త పని వచ్చినా, చైర్మన్ గారు నాకు ముందుగా అవకాశం ఇచ్చేవారు. అదేక్రమంలో 'కంప్యూటర్' ప్రత్యేక పేజీ అవకాశం కూడా నాకే వచ్చింది.

బి'ఈనాడు' దినపత్రికలో ప్రతీరోజూ నేను 'జ్ఞాననేత్రం' శీర్షికను విజయవంతంగా నిర్వహిస్తూఉండడం ఒక కారణమైతే, నేను సైన్సు లో పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ (భూ భౌతికశాస్త్రం) కావడం మరో కారణం అయి ఉండవచ్చు. అప్పట్లో శ్రీ రఘు కిదాంబి గారు 'ఈనాడు' సంస్థలో అడ్వైజర్ గా, చైర్మన్ గారికి తలలో నాలుకలా పనిచేసేవారు. రఘుకిదాంబి గారు ఈ పేజీ గురించి చెప్పిన తర్వాత, పేజీకి పేరు పెట్టే పనినుంచీ, పేజీలో ఏమేమి రావాలి, పేజీ మేకప్ ఎలా ఉండాలి అనే అనేక అంశాలలో నేను, శ్రీ రఘు కిదాంబి గారు చైర్మన్ గారి ఆదేశాలను, మార్గదర్శకత్వాన్నీ తీసుకున్నాము. పేజీకి పేరును ఆలోచిస్తున్న తరుణంలో 'కంప్యూటర్ చిప్ చాట్' అనే పేరును నా శ్రీమతి అనూరాధ సూచించింది. వేరే కొన్ని పేర్లతో కలిసి, నేను 'కంప్యూటర్ చిప్ చాట్' పేరునూ చైర్మన్ గారి ముందు ఉంచాను. ఆ పేరు చూడగానే చైర్మన్ గారు 'ఇది బాగుంది కదా.. దీనిని పైనలైజ్ చేద్దాం' అన్నారు. దాంతో పేజీకి నామకరణం జరిగింది. ఇక చేయాల్సిందల్లా, పేజీలో ఏ ఏ అంశాలను ఎలా పాఠకులకు అందించాలనే విషయమై చర్చలు సాగాయి. 'అసలే కంప్యూటర్ లది కొత్త రంగం, మనం ప్రచురించే పేజీ అందరికీ ఈ రంగంపై ఆసక్తి కలిగించేలా ఉండాలే తప్ప భయాన్నీ,' ఈ పేజీ మనకెందుకులే' అన్న భావననూ కలిగించకూడదు.. దీనికోసం ముందుగా తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తా ఏదైనా ఉందీ అంటే, అది ఈ పేజీ లో ఏ వ్యాసమూ వారాల తరబడి సీరియల్ లాగా రాకూడదు. అన్న పరిధిని చైర్మన్ గారు నిర్దేశించారు.

పాఠకుల అవసరాలను గుర్తించడంతో పాటు వారి అభిరుచినీ, వారి పరిధులను కూడా ముందే గుర్తించి, వాటిని తమ సంస్థలోని అందరికీ చక్కగా వివరించి చెప్పడం వల్లనే 'ఈనాడు'లో ఏ పేజీ అయినా అంతచక్కగా రూపొందుతుందనేది వాస్తవం. 'కంప్యూటర్ చిప్ చాట్' పేజీలో ఏయే అంశాలు ఉండాలనే విషయమై నాకు చైర్మన్ గారితో పాటు శ్రీ రఘు కిదాంబి మార్గ నిర్దేశకత్వం చేశాక, నేను 'ఈనాడు' కార్యాలయంలోనే ఉన్న 'మార్గదర్శి కంప్యూటర్స్' సంస్థ జనరల్ మేనేజర్ శ్రీ కొల్లూరి సత్యానందం గారిని కలుసుకున్నాను. కంప్యూటర్ ల గురించి వారు నాకు ప్రాథమిక అవగాహనను కలుగజేశారు. దానికీతోడు, 'కంప్యూటర్ చిప్ చాట్' పేజీ లకు నిపుణుల చేత కొన్ని వ్యాసాలను ప్రత్యేకంగా రాయించే భాద్యతను కూడా వారు తీసుకున్నారు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఆ నిపుణులు ఇంగ్లీష్ లో రాసే వ్యాసాలను తెలుగులోనికి సరళంగా అనువదించడంతో పాటు, ఇతర అంశాలను సమకూర్చుకోవడం, తెలుగులో రాయడం, పేజీ ని ఆకర్షణీయంగా రూపొందించడం నా వంతు అయింది. అదే సమయంలో, పూర్తిగా సాంకేతిక అంశాలతో ఉండే కంప్యూటర్ చిప్ చాట్ పేజీ ని జనసామాన్యానికి ఆకర్షణీయంగా ఉండేలా తీర్చిదిద్దుతూ, వారి ఆదరణను పొందితే తప్ప కంప్యూటర్ పేజీకి నిలకడ ఉండదనీ, ఆశించిన ప్రయోజనం సిద్ధించదనీ మేం భావించాం. అందుకే మేము 'ఈనాడు' దినపత్రికలో ప్రతి రోజు కార్టూన్ లు వేసే శ్రీధర్ కార్టూన్ లను సైతం ప్రతివారం ఒకటి చొప్పున గురించి ఆకర్షణీయ వ్యంగ్యాస్త్రాలుగా కార్టూన్ లను ప్రత్యేకంగా వేయించాలనే ఆలోచన వచ్చింది. నిత్యం ఎంతో పని ఒత్తిడి లో ఉండే శ్రీధర్ గారు, నా మీద గల ఆదరం తోనూ, మిత్ర ధర్మం తోనూ ఆమోదించారు. 'కంప్యూటర్ చిప్ చాట్ ' పేజీ ప్రచురణకు కావాల్సిన వనరులన్నీ ఇలా సిద్ధం చేసుకున్నాక డమ్మీ పేజీని సిద్ధం చేసి చైర్మన్ గారి ముందు ఉంచాము. ఏ మార్పులూ లేకుండా, చైర్మన్ గారు ఆమోదించడం తో, పేజీని ప్రచురణకు పంపడానికి చైర్మన్ గారి అనుమతిని తీసుకున్నాం.

అలా తెలుగు పత్రికా రంగంలో ఒక కొత్త అధ్యాయానికి పూర్వ రంగం సిద్ధం అయింది. కొత్త రంగం అనడం దేనికి అంటే, అంతక్రితం ఎన్నడూ ఏ తెలుగు పత్రికలోనూ ఒక సాంకేతిక రంగానికి ఇంతటి పెద్ద పీటను వేసి, ప్రత్యేకంగా ఒక పేజీని కేటాయించిన ఘనత మరే పత్రికకూ లేకపోవడమే! ఎప్పుడో ఒకప్పుడు సందర్భానుసారంగానో, ప్రత్యేక అవసరం దృష్ట్యా నో ఒకటి రెండు వ్యాసాలను తెలుగు దిన,వార,పక్ష,మాస పత్రిలు ప్రచురించి ఉండవచ్చేమో కానీ, ఇలా ఒక ప్రత్యేక పేజీని రూపకల్పన చేసి, నిరంతరాయంగా కొన్నేళ్ళపాటు ఒక సాంకేతిక విశేషంఅంశాలతో పేజీని నడపడం తెలుగులో కంప్యూటర్ చిప్ చాట్ తోనే ఆరంభం. ఆ తర్వాత, చాలా దినపత్రికలలో ఇదే ఒరవడిలో కంప్యూటర్ పేజీలను ఆరంభించాయనేది అందరికీ తెలిసిన చరిత్ర! నిజానికి అంతక్రితం లేనిది చేసిచూపడమే శ్రీ రామోజీరావు గారి ఘనత. అదే ఆయన కీర్తి పతాకం. తెలుగు పత్రికా రంగంలో అంతటి ఘనచరిత్ర కలిగిన 'కంప్యూటర్ చిప్ చాట్' పేజీని సమర్థవంతంగా బహుకాలంపాటు నిర్వహించిన బాధ్యత నా అదృష్టం. అలా తెలుగులో కంప్యూటర్ ల గురించి తొలి వ్యాసాలు రాయడం, తొలిసారిగా ఒక దినపత్రికలో ఒక పేజీని నిర్వహించడం ద్వారా చరిత్రలో 'నేనుసైతం' అన్న రీతిలో ఒక స్థానం సంపాదించుకోగలిగాను. 'కంప్యూటర్ చిప్ చాట్ ' ఆవిర్భావం: 1991 సెప్టెంబర్ 16 సోమవారం నాటి 'ఈనాడు'దినపత్రికలో, జిల్లా పేజీలలో కంప్యూటర్ విజ్ఞానం శీర్షిక ప్రచురణ ప్రారంభం అయింది. శీర్షిక ఆరంభం అవుతున్న తరుణం లో ఆ మొదటి రోజున శీర్షిక ప్రవేశపెట్టడానికి గల కారణాలు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఇలా వివరించాము. “నిత్య జీవితం లో కంపూటర్లు నిర్వహిస్తున్న పాత్ర రోజురోజుకీ విస్తరిస్తుంది. వాతావరణ సూచనల నుంచి ప్రయాణాల వరకూ మనకు కంప్యూటర్ ల సహాయం అవసరం అవుతుంది. ఊహించలేనంత వేగంతో అభివృద్ధి చెందుతున్న కంప్యూటర్ రంగం మన జీవితాలను నియంత్రించే రోజులు మరెంతో దూరం లో లేవు. ఈ సేవధ్యం లో కంపూటర్ల గురించిన అవగాహన అందరికీ అవసరమని భావిస్తూ ఈ శీర్షిక ప్రారంభిస్తున్నాము. ప్రతి సోమవారం నాడు వెలువడే ఈ శీర్షిక మీకెంతో ప్రయోజనకరంగా ఉంటుందని విశ్వసిస్తున్నాము.” ఈ శీర్షిక పరిచయమే శీర్షిక గురించి చెప్పాల్సిందంతా చెప్పేసింది అనుకోవాలి. మొదటి రోజు పత్రికలో ‘ప్రయోజనాలను బట్టి పలురకాల కంప్యూటర్ లు’ అనే ప్రధాన వ్యాసం తో పాటు, ‘కంప్యూటర్ ల రంగానికి నిపుణుల కొరత’ అనే ఉప వ్యాసాన్ని ప్రచురించాం. కంప్యూటర్ లు అనేక రకాలనీ, ఆ రంగం లో సుశిక్షితులైన నిపుణుల కొరత అధికంగా ఉంది కాబట్టి, కొత్తతరంలో ఎందరో ఈ రంగంలో ఉపాధి అవకాశాలు వెతుక్కోగల అవకాశం ఉందనే చెప్పడంతో, అటు శీర్షికల గురించి అవగాహన కలగడమే కాకుండా, ఇటు ఉద్యోగరంగంలోనూ అవకాశాలు అపారంగా ఉన్న రంగం అని చెప్పడంతో యువతకు ఈ శీర్షిక పట్ల ఆసక్తి పెరుగుతుందని భావించాం.

అలాగే, ‘కంప్యూటర్ పరిభాష’ అనే శీర్షిక ద్వారా, కొత్త సాంకేతిక పదజాలం అర్థాలను తెలియజేస్తూ ఆ పదాల వివరణలను తెలియజేసే ప్రయత్నం చేసాం. వీటికి కొన్ని చిన్న బాక్స్ ఐటం లు, పేజికి దిగువగా ప్రత్యేక స్థానంలో శ్రీధర్ కార్టూన్ తో మొదటి రోజు ‘కంప్యూటర్ చిప్ చాట్’ ప్రచురితం అయింది. కొత్త చరిత్రకు నాందీగీతాలాపన జరిగింది. ‘ఈనాడు దినపత్రిక’ అన్ని ఎడిషన్ లలోనూ ఈ శీర్షికకు చోటు కల్పించడంతో దీనికి రాష్ట్ర వ్యాప్త ఆదరణ లభించింది. తమ పత్రికల్లో ప్రచురితం అయ్యే వార్తలు, శీర్షికల గురించి నిత్యం పాఠకుల అభిప్రాయాలను సేకరించడం ‘ఈనాడు’ పత్రిక ఆనవాయితీ. అదే సంప్రదాయం ప్రకారం, ఆ తర్వాత జరిగిన అనేక సర్వే లలో ‘కంప్యూటర్ చిప్ చాట్’ కు పాఠకుల ఆదరణ చాలా బాగుందని తెలియరావడం విశేషం.

విజయానికి దోహదకర్తలు: కంప్యూటర్ చిప్ చాట్ పేజీ నిర్వహణలో మేము చాలా ఆటుపోట్లనే ఎదుర్కొన్నాం. ముఖ్యంగా కంప్యూటర్ లు, సాఫ్ట్ వేర్, హార్డ్ వేర్, లాంగ్వేజెస్ వంటి క్లిష్టమైన అంశాల గురించి సరైన సమాచారం తో కూడిన వ్యాసాల సేకరణ, వాటిని సరళమైన విధంగా తెలుగులోనికి అనువదించడం వంటివి కష్టం గానే ఉండేవి. అయినా, శ్రీ రఘు కిదాంబి, మార్గదర్శి కంప్యూటర్స్ కు సలహాదారు అయిన శ్రీ ఏ.కే వ్యాస్, మార్గదర్శి కంప్యూటర్స్ సంస్థలో పనిచేస్తున్న మిత్రులు శ్రీ సత్యానందం, శ్రీ వి వి ఎన్ రామకృష్ణ, శ్రీ హనుమత్ ప్రసాద్, శ్రీ విజయ సూరి, శ్రీ కంచర్ల ప్రభాకర్ వంటి ఎందరో సహాయ సహకారాలతో పేజీని దిగ్విజయంగా

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కొనసాగిందాం. వీరితోబాటు ఆసక్తికలిగిన కొందర పాఠకులు స్వచ్ఛందంగా పంపిన చక్కని వ్యాసాలు కూడా మాకు తోడ్పాటును అందించాయి. ఎక్కడ ఏ మాత్రం సందేహం వచ్చినా, ఏ అంశంలో ఇబ్బందిగా అనిపించినా, చైర్మన్ గారి సూచనలూ, మార్గదర్శకత్వం ఉండేది.

అదే ప్రోత్సాహంతో ఆ పేజీ నిరంతరాయంగా కొనసాగింది. కంప్యూటర్ ల ఆవిర్భావం, పరిణామాలు, సాఫ్ట్ వేర్ లు, హార్డ్ వేర్ పరికరాలూ, హాని కలిగించే పలుకరాల వైరస్ లూ,వాటిని ఎదుర్కోవలసిన తీరు గురించీ, ప్రపంచ స్థాయి కంప్యూటర్ సంస్థల అధినేతల గురించీ, అప్పట్లో ప్రపంచాన్ని వణికించిన వై2కే సమస్య గురించీ, కంప్యూటర్ శిక్షణ ఇచ్చే సంస్థలు, ఉద్యోగావకాశాలు, కంప్యూటర్ ఎంపిక లోనూ, వాడుకలోనూ తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తల గురించీ, కంప్యూటర్ ఆస్ట్రాలజీ, లెక్సికోగ్రఫీ, వైద్య రంగం లో డాక్టర్ లకు కంప్యూటర్ ల సహాయం, లాయర్ లకు లీగల్ సాఫ్ట్ వేర్స్, లైబ్రరీ లకు తగిన సాఫ్ట్ వేర్స్ వివరణలు, డేటా వేర్ హౌసింగ్, నెట్ వర్కింగ్ వంటి అనేక అంశాలతో సహా వివిధ రంగాలలో కంప్యూటర్ ల పాత్ర ... ఇలా ఏ ఒక్క అంశానికి పరిమితం కాకుండా, కంప్యూటర్ రంగం లో ఉన్నవారికీ కంప్యూటర్ రంగం లో ప్రవేశించదలిచేవారికీ.. కేవలం ప్రపంచ పరిణామాలను అధ్యయనం చేసే పాఠకులకూ... అందరికీ పనికివచ్చేలా ఈ శీర్షికను నిర్వహించడం మా అందరికీ ఆనందదాయకం. ఇప్పుడు చూస్తే వీటిలో కొన్ని అంశాలు చాలా ప్రాథమికంగా అనిపించినా పాతక ముప్పై ఏళ్ల క్రితం .. తెలుగు నేల ఇంకా కంప్యూటర్ ల గురించి ఆలోచనలు సారించని ఆ రోజుల్లో ఇంత విప్లవాత్మక రీతిలో, కొత్త దారిని నిర్మించడం, తమ పాఠకుల రేపటి గురించి రేఖామాత్రంగా కాకుండా సవివరంగా మార్గదర్శనం కలిగించడం, జీవిత పథాన్ని ఆ రహదారిలో రూపొందించుకుని ముందుకు సాగమని నవతరానికి ఉద్బోధ చేయడం పత్రికగా ఒక సామాజిక బాధ్యతే అయినా, అది అద్భుతంగా నిర్వహించడం 'ఈనాడు'కు ల;అభించిన ఘనత. ఎప్పుడు తలచుకున్నా ఆనందాన్నీ, ఉత్సాహాన్నీ నింపే గతం అది. అదృష్టం అది!!

కొనమెరుపు:- ఆ రోజుల్లో 'ఈనాడు' దినపత్రిక లో కంప్యూటర్ చిప్ చాట్ పేజీ కి మంచి ఆదరణ లభించడంతో అప్పట్లో కంప్యూటర్ విద్యలో శిక్షణ ఇస్తున్న జాతీయ సంస్థ 'ఆప్టెక్' వారు నన్ను తమ తెలుగు విద్యార్థులు కోసం తాము ఆంగ్లం లో ప్రచురించిన 'విద్య' అనే ఒక ఒక కంప్యూటర్ శిక్షణా గ్రంథం వంటి దాన్ని తెలుగులోనికి అనువదించి ఇవ్వవలసినదిగా కోరారు. ఆప్టెక్ హైదరాబాద్ ప్రాంత కార్యాలయం అధిపతిగా ఉన్న శ్రీ బి.ఎస్. మంధా ను , హైదరాబాద్, దిల్ సుఖ్ నగర్ లోని ఆప్టెక్ మల్టీమీడియా విభాగం ఎరీనా అధినేత శ్రీ రాజశేఖర్ తో కూడా వెళ్లి కలిశాక ఆ పనిని పూర్తిగా నాకే అప్పగించారు. అంటే, ఆంగ్లం లోని ఆ పుస్తకాన్ని సరళ మైన విధంగా

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు లోనికి అనువదించడం, దానిని డి.టి.పి. చేయించడం, పుస్తక రూపం లో సిద్ధం చేయడం.. అన్ని బాధ్యతలు నావేనన్నమాట. అయితే అనువాదం అయిననూ, ఆ అనువాదం చేస్తున్న వాడిగా నా పేరు పుస్తకంలో వేయాలని నేను షరతు పెట్టాను. దానికి శ్రీ మంథా తమ కేంద్ర కార్యాలయం నుండి అనుమతి కూడా తెచ్చుకున్నారు. అసలు పుస్తకాన్ని రాసిన వారి పేరు ఆ ఆంగ్ల 'విద్య' పుస్తకంలో కనపడదు కానీ, అనువాదకుడిగా తెలుగు పుస్తకం లో నా పేరు ఉంటుంది.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. ఘంటా చక్రపాణి, భాష, సమాజం, సాంకేతికత, హైదరాబాదు: తెలుగు అకాడమీ, 2018.
2. నాగభూషణం, ఎం., తెలుగు భాషా భవితవ్యంపై సాంకేతిక ప్రభావం, విశాఖపట్నం: ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ, 2020

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వివిధ కాలాల్లో తెలుగు సాహిత్యం- సాంకేతిక ధోరణులు

డా. బేతపూడి సుబ్బారావు

తెలుగు అధ్యాపకులు,

ఆంధ్ర లయోల కళాశాల

చరవాణి : 8074546470

తెలుగు సాహిత్యం అనేది సుమారు వెయ్యి సంవత్సరాలనుంచి నిరంతరాయంగా అభివృద్ధి చెందుతూ వస్తున్న అపారమైన నిధి. భాష అనేది ఒక జాతి ఆత్మ అయితే, సాహిత్యం ఆ భాషకు హృదయం. ప్రతి యుగం తన ప్రత్యేకతను, తన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని సాహిత్యంలో ప్రతిబింబింపజేసింది. "సాంకేతికత" అనే పదం మనం వింటే చాలా మంది కేవలం ఆధునిక యంత్రాలు, కంప్యూటర్లు మాత్రమే గుర్తు తెచ్చుకుంటారు. కానీ సాహిత్యంలో సాంకేతికత అంటే రచనలో వాడే పద్ధతులు, శైలి, ఛందస్సు, నిర్మాణం, వ్యాప్తి మార్గాలు, ఆధునిక మాధ్యమాలు అన్నీ కలిపిన సమగ్ర భావన.

తెలుగు సాహిత్యం తన పూర్వ యుగాల నుండి ఇప్పటి డిజిటల్ యుగం వరకు విస్తరించి సాంకేతిక పరిణామ క్రమాన్ని అనుసరించింది.

1. పూర్వకాల సాహిత్యంలో సాంకేతికత (11వ శతాబ్దం)

తెలుగు సాహిత్యం మొదట పద్యరూపంలోనే వికసించింది. ఆ కాలంలో సాంకేతికత అంటే కవులు ఉపయోగించిన ఛందస్సులు, యమకాలు, శ్లేషాలు, అలంకారాలు. ఇవి కవుల సాహిత్య నైపుణ్యాన్ని, కళాత్మకతను ప్రతిబింబించాయి.

- నన్నయ మహాభారతం అనువాదంలో ప్రాస, యతి, ఛందస్సు వంటి సాంకేతిక పద్ధతులను ఖచ్చితంగా పాటించాడు.
- తిక్కన పదసంపదలో, పదసంప్రదాయంలో కొత్తదనాన్ని తెచ్చాడు.
- ఎర్రప్రగడ అనువాదంలో సౌలభ్యం, సరళత అనే సాంకేతికతను చూపించాడు.
- ఈ కాలపు సాహిత్యం ప్రధానంగా కావ్య నిర్మాణ సాంకేతికత ఆధారంగా నిలిచింది.
- తెలుగు సాహిత్యం మొదటి దశలో ప్రధానంగా కావ్య సాహిత్యం (కందాలు, ద్విపదలు) ఆధారంగా వృద్ధి చెందింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

- భాష సులభంగా ఉండేది, కానీ ఆలోచనల్లో పౌరాణికత, ధార్మికత ఎక్కువ.
- నన్నయ భట్టారకుడు (ఆంధ్ర మహాభారతం - ఆదికవి) కాలంలో సాహిత్యానికి వ్యాకరణ, శాస్త్రీయ పునాది ఏర్పడింది.
- సాంకేతికంగా చందస్సులు, అలంకారాలు మొదటి స్థాయిలో ఉన్నా, అవి క్రమబద్ధంగా అభివృద్ధి చెందాయి.

2. మధ్యయుగ సాహిత్యంలో సాంకేతికత (12వ శతాబ్దం- 15వ శతాబ్దం)

భక్తి ఉద్యమం తెలుగు సాహిత్యంలో కొత్త శైలిని తెచ్చింది. అన్నమాచార్య, పోతన, వేమన, కృష్ణదేవరాయలు మొదలైన వారి రచనల్లో సులభభాష, గేయపద్ధతి, రూపకాలు కనిపించాయి. ఇది సాంకేతికతలో ఒక ముఖ్యమైన మార్పు.

- ఈ కాలంలో తిక్కన, ఎర్రప్రగడ వంటి కవులు తెలుగు కవిత్వానికి శక్తివంతమైన శిల్పాన్ని ఇచ్చారు.
- సాంకేతికతలో ప్రాస, యతి, చందస్సుల విన్యాసం మరింత కచ్చితమైంది.
- భక్తి ఉద్యమం ప్రభావంతో సాహిత్యం ప్రజలకి దగ్గరైంది (అన్నమాచార్య కీర్తనలు).
- సాంకేతిక ధోరణి - గాడమైన రసనిర్మాణం, భక్తి భావనను సులభ పద్యంలో వ్యక్తీకరణ.
- అన్నమాచార్య కీర్తనలు సంగీత పద్ధతిలో రాసి ప్రజలకు చేరువయ్యాయి.
- వేమన శతకాలు సూటి సామెతల రూపంలో సామాజిక స్పృహ కలిగించే సాంకేతికతను చూపించాయి.
- కృష్ణదేవరాయల ఆముక్తమాల్యదలో కావ్యశిల్పం,భాషా నైపుణ్యం సాంకేతిక విశిష్టత.

ఈ కాలంలో వచన సాహిత్యం, నాటకరచన, హరికథలు కూడా సాంకేతిక వైవిధ్యాన్ని చూపించాయి.

3. విజయనగర యుగం (16వ - 17వ శతాబ్దం)

- ఈ దశలో ప్రబంధ సాహిత్యం శిఖర స్థాయికి చేరింది.
- శ్రీనాథుడు, పోతన, అలసాని పెద్దన్న మొదలైన వారు అలంకార శైలులు విస్తృతంగా వాడారు.

సాంకేతికంగా:

- ప్రాస నిబంధనలు, వృత్తాల కఠిన నియమాలు పాటించబడినాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

- కవిత్వంలో సంస్కృతప్రభావం బలంగా కనిపించింది.
- ఈ కాలంలో తెలుగు భాష అత్యంత సాహిత్య వైభవం పొందింది.
- 4. యూరోపియన్ల ప్రభావం - ఆధునిక యుగం (18వ - 19వ శతాబ్దం)
 - ఇంగ్లీషు విద్యా ప్రభావంతో కావ్యశైలిలో మార్పు వచ్చింది.
 - వీణానపాణి, కందుకూరి వీరేశలింగం వంటి వారు నవల, నాటక రూపాలను ప్రవేశపెట్టారు.

సాంకేతికంగా:

- ప్రాచీన ఛందస్సుల బంధనాలు క్రమంగా తగ్గాయి.
- గద్యసాహిత్యం బలపడింది.

సమాజ సంస్కరణలు, స్త్రీ విమోచన, విద్యాపరమైన విషయాలు సాహిత్యంలో ప్రతిబింబించాయి.

5. స్వాతంత్ర్యోద్యమ కాలం (20వ శతాబ్దం)

- సాహిత్యం సామాజిక సమస్యలను ప్రతిబింబించింది.
- శ్రీశ్రీ, దేవులపల్లి, విశ్వనాథ సత్యనారాయణ వంటి వారు విభిన్న శైలులను చూపించారు.

సాంకేతిక ధోరణులు:

- ఛందస్సు కవిత్వం నుండి స్వేచ్ఛా కవిత్వం వైపు ప్రయాణం.
- ప్రగతిశీల సాహిత్యం, విప్లవ కవిత్వం అభివృద్ధి.
- ఆధునిక భావజాలం, వాస్తవికత, చైతన్యం స్పష్టత.

6. ఆధునిక సాహిత్యంలో సాంకేతికత

19వ శతాబ్దం నుండి 20వ శతాబ్దం వరకు తెలుగు సాహిత్యం సాంకేతికతలో విప్లవాత్మక మార్పు చూశింది.

- ముద్రణా యంత్రం రావడంతో పుస్తకాల ప్రచురణ విస్తరించింది.
- పత్రికలు, వారపత్రికలు, పుస్తకాలు వెలువడి సాహిత్యాన్ని ప్రజలకు దగ్గర చేశాయి.
- కందుకూరి వీరేశలింగం సామాజిక నవలలను పరిచయం చేసి సాంకేతిక వైవిధ్యాన్ని చూపించాడు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

- గురజాడ అప్పారావు నాటకాలలో సంభాషణా పద్ధతి, ప్రజల మాటభాషను వాడి సాంకేతికతలో కొత్తదనాన్ని తెచ్చాడు.
- రేడియో, టెలివిజన్ లాంటి మాధ్యమాలు కూడా తెలుగు సాహిత్యాన్ని ప్రజల ఇళ్లలోకి చేర్చాయి.

7. ఉత్తరాధునిక కాలం (21వ శతాబ్దం - డిజిటల్ యుగం)

- ఇంటర్నెట్, సోషల్ మీడియా ప్రభావం.
- బ్లాగులు, ఈ-బుక్స్, డిజిటల్ పత్రికల ద్వారా రచనలు విస్తృతంగా వ్యాప్తి.

సాంకేతిక ధోరణులు:

- ప్లాప్ ఫిక్షన్, మైక్రో పోయెట్రీ, వెబ్ సాహిత్యం.
- వీడియో కవిత్యం, పాడ్కాస్ట్, యూట్యూబ్ ద్వారా కవితా పఠనం.
- కృత్రిమ మేధ (AI) సహకారంతో కొత్త రకాల రచనలు.

8. సమకాలీన సాహిత్యంలో సాంకేతికత

ఇప్పటి డిజిటల్ యుగంలో సాంకేతికత సాహిత్యానికి కొత్త రూపం ఇచ్చింది.

ఇ-బుక్స్, డిజిటల్ లైబ్రరీలు: ప్రపంచంలో ఎక్కడున్నా తెలుగు పుస్తకాలు సులభంగా చదవవచ్చు.

- సోషల్ మీడియా వేదికలు: కవిత, కథ, వ్యాసం తక్షణమే వేలమందికి చేరుతుంది.
- యూట్యూబ్, పాడ్ కాస్టులు: కవితా వచనాలు, కథల పఠనం, నాటకాల ప్రదర్శన కొత్త తరానికి పరిచయం అవుతున్నాయి.
- కృత్రిమ మేధస్సు (AI): తెలుగు భాషలో ఆటోమేటిక్ అనువాదం, పద్యరచన, గీతరచన జరుగుతోంది.

ఈ సాంకేతికత వల్ల రచయితలకూ, పాఠకులకూ ప్రత్యక్ష అనుసంధానం ఏర్పడింది.

సాంకేతికత వల్ల లాభాలు

1. పాత గ్రంథాలు డిజిటైజ్ చేసి శాశ్వతంగా భద్రపరిచే అవకాశం.
2. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న తెలుగు పాఠకులు ఒకే వేదికపై కలుసుకోవడం.
3. కొత్త తరాలకు సాహిత్యం సులభంగా చేరడం.
4. రచయితలు తమ రచనలను తక్షణమే ప్రచురించగలగడం.
5. సాహిత్యంపై పరిశోధనలకు కొత్త మార్గాలు తెరవడం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంకేతికత వల్ల సవాళ్లు

- అధికంగా టెక్నాలజీ వాడకం వల్ల సాంప్రదాయ వచనరచన, పద్యరచన మసకబారే ప్రమాదం.
- సోషల్ మీడియాలో నాణ్యమైన రచనలతో పాటు అస్థాయికమైన రచనలు కూడా పెరుగుతున్నాయి.
- కృత్రిమ మేధస్సు (AI) వాడకంతో రచయితల సృజనాత్మకతకు ముప్పు కలగవచ్చు.

అయినా, సాంకేతికతను సక్రమంగా ఉపయోగిస్తే సాహిత్యం మరింత బలపడుతుంది.

ముగింపు

తెలుగు సాహిత్యం తన ప్రారంభ దశల నుండి ఆధునిక యుగం వరకు సాంకేతిక పరిణామ క్రమాన్ని అనుసరించి వచ్చింది. పూర్వకాలంలో ఛందస్సు, అలంకారాలు, రూపకాలే సాంకేతికత అయితే, నేటి కాలంలో కంప్యూటర్, ఇంటర్నెట్, డిజిటల్ మాధ్యమాల్ సాంకేతికత. ఈ రెండూ కలిపి తెలుగు సాహిత్యాన్ని మరింత సంపూర్ణం చేశాయి. సాంకేతికత వల్ల సాహిత్యం కేవలం భద్రపరచబడటం మాత్రమే కాదు, కొత్త తరాలకు జీవంతంగా చేరడం కూడా జరుగుతోంది. అందువల్ల భవిష్యత్తులో తెలుగు సాహిత్యం సాంకేతికత ఆధారంగా మరింత వికసించి ప్రపంచవ్యాప్తంగా మరింత గౌరవాన్ని పొందుతుందనడం తప్పు కాదు.

తెలుగు సాహిత్యం తన ప్రయాణంలో నన్నయ ఛందస్సుల నుండి శ్రీశ్రీ స్వేచ్ఛా కవిత్వం వరకు, కందుకూరి నవలల నుండి డిజిటల్ మైక్రో కథల వరకు అనేక దశలను దాటింది. ప్రతి యుగం తన కాలానుగుణ సాంకేతిక ధోరణులను ఆవిష్కరించింది. అందువల్ల తెలుగు సాహిత్యం అనేది కేవలం భాషా వ్యక్తీకరణ మాత్రమే కాకుండా, సాంకేతిక పరిణామక్రమానికి ప్రతిబింబం అని చెప్పవచ్చు.

ఆధార గ్రంథాల పట్టిక:

1. మల్లంపల్లి సోమశేఖర శర్మ - తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర
2. నండూరి రామమోహనరావు - తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర
3. విశ్వనాథ సత్యనారాయణ - ఆంధ్ర సాహిత్య చరిత్ర
4. చక్రపాణి - తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర
5. ఆదిపూడి సూర్యనారాయణ - తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

6. చింతలపాటి వెంకటరత్నం - తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర
7. సి.ఆర్. రెడ్డి - తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర
8. పొట్టూరి వీరభద్రరావు - ప్రాచీన తెలుగు కవులు
9. ఆచార్య చె. ఆదినారాయణ - తెలుగు సాహిత్యం - రూపాలు, ధోరణులు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్య వికాసంలో డిజిటల్ మాధ్యమాల పాత్ర

డా. డి. లక్ష్మీ నరసింహం

అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, కాగజ్ నగర్

Email: darishetty@gmail.com

Cell: 7013607011

స్థూల పరిచయం: క్రీ.శ. 11వ శతాబ్దంలో అనువాద ప్రక్రియతో మొదలైన తెలుగు సాహిత్యం ఈ వెయ్యేళ్ళ కాలంలో ఎన్నో ఎత్తు పల్లాలను చవి చూసిందని చెప్పవచ్చు. సంస్కృత, ప్రాకృత భాషలకు పట్టం కట్టిన ప్రాచీన రాజవంశాలు తెలుగు నేలపై సైతం చాలా కాలం వరకు రాజభాషగా సంస్కృత, ప్రాకృత భాషలే ఉండటం గమనార్హం. చాలుక్యల కాలంలో మహాభారత అనువాదంతో తెలుగు సాహిత్యం ప్రారంభమైందని చెప్పవచ్చు. అందుకు ప్రేరణగా నిలిచింది రాజ రాజ నరేంద్రుడైతే దానిని ఆచరించి ంది ఆదికవి నన్నయ్య. అప్పటిదాకా శాసనాల్లోనే కనిపించిన తెలుగు గ్రంథ రూపంలోకి మారడం వెనుక చాలా బలమైన కృషి ఉందనే చెప్పవచ్చు. ఇక మహాభారత అనువాదంతో మొదలైన తెలుగు సాహిత్యంనేడు ఎంతో అభివృద్ధి చెందింది. నన్నయ్య కాలం నుండి పందొమ్మిదో శతాబ్దం వరకు వెలువడిన సాహిత్యంను ప్రాచీన సాహిత్యంగా పరిగణిస్తే ఆ తరువాత వచ్చిన సాహిత్యం ఆధునిక సాహిత్యంగా విమర్శకులు భావిస్తున్నారు.

ఇక రాను రాను తెలుగు సాహిత్య ప్రభ కనుమరుగౌతుందని భాషాభిమానులు, సాహిత్యాభిలాషులు మధనపడుతున్న వేళ నేటి డిజిటల్ మాధ్యమాలు తెలుగు సాహిత్య వికాసానికి తోడ్పాటునందిస్తున్న తీరు ఎంతో బాగుందని చెప్పక తప్పదు. ఈ వ్యాసంలో "తెలుగు సాహిత్య వికాసంలో డిజిటల్ మాధ్యమాల పాత్ర" అంశంపై పూర్తిగా చర్చించడం జరిగింది. ప్రాచీన కాలంలో తాళపత్ర గ్రంథాల ద్వారా తెలుగు సాహిత్యం వ్యాప్తి చెందింది. ఆ తరువాత పోర్చుగీస్ వారు భారతదేశంలో ముద్రణా యంత్రాలు ఏర్పాటు చేయడంతో తెలుగు సాహిత్య వికాసానికి దారులు తెరిచినట్లయింది. ఇది ఎంతో మంచి యువ రచయితలకు తమ ప్రతిభను నిరూపించుకోవడానికి అవకాశం కల్పించబడింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అయితే నేటికాలంలో తెలుగు సాహిత్యాన్ని సుసంపన్నం చేయటంలో డిజిటల్ మాధ్యమాలు కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నాయి. ఇందులో ఇంటర్నెట్, మొబైల్ అప్లికేషన్స్, సోషల్ మీడియా లాంటి వేదికలు తెలుగును ఖండాంతరాలకు తీసుకొని వెళ్ళడం నేడు మనం గమనించవచ్చు. నేడు అమెరికా లాంటి దేశాలలో సైతం తెలుగు సాహితీ సమ్మేళనాలు, సదస్సులు జరుగుతున్నాయంటే దీనికి కారణం యూట్యూబ్, ఫేస్బుక్, జుమ్ లాంటి డిజిటల్ వేదికల్తో ఇతోధికంగా దోహదపడుతున్నాయి. నేడు ఒక రచయిత తన పుస్తకాన్ని ఆన్లైన్ వేదిక ద్వారా పాఠకులకు పరిచయం చేస్తే అది సుదూర దేశాలలోని తెలుగు పాఠకులకు సైతం క్షణాల్లో చేరుతుంది.

వివిధ డిజిటల్ మాధ్యమాలు: బి తెలుగు సాహితీ వికాసానికి ఇతోధికంగా కృషి చేస్తున్న కొన్ని డిజిటల్ మాధ్యమాల గురించి క్లుప్తంగా పరిశీలించినప్పుడు అనేకం అందుబాటులో కలవు.

అవి ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

1) సామాజిక మాధ్యమాలు (Social Media): ఇందులో ప్రధానంగా వాట్సాప్, ఫేస్బుక్, ట్విట్టర్ లాంటి సామాజిక మాధ్యమాలు తెలుగు భాషా సాహితీ వికాసానికి ఎంతో దోహదపడుతున్నాయి. ముఖ్యంగా ఫేస్బుక్లో ఎన్నో సాహితీ గ్రూపులు ఏర్పాటి నిరంతరం సాహిత్య ప్రసంగాలు, చర్చలు కొనసాగిస్తున్నాయి. ఇక వాట్సాప్ నేటికాలంలో వినియోగించని వారు లేరు. ఇందులో కొన్ని వేలాది గ్రూపులు నిత్యం భాష, సాహిత్యం, సంస్కృతి లాంటి అంశాలను పంచుకుంటున్నాయి. నూతన తరం రచయితలను, వారిలోని సృజనాత్మక శక్తులను వెలికి తీసి గొప్ప డిజిటల్ వేదికగా వాట్సాప్ నేడు పనిచేస్తుందనడంలో ఇసుమంతైనా సందేహం లేదు.

2) ఇ- పబ్లిషింగ్ (e-publishing): ప్రస్తుతం రచయితలు ఎక్కువ శాతం మంది తమ పుస్తకాలను డిజిటల్ రూపంలో ప్రచురిస్తున్నారు.

ఇంటర్నెట్ ప్రతి ఒక్కరికి అందుబాటులోకి వచ్చిన ఈ రోజులలో ఆన్లైన్ పుస్తకాలకు గిరాకీ పెరిగిందనే చెప్పవచ్చు అమెజాన్, కిండిల్ లాంటి వేదికల ద్వారా డిజిటల్ రచనలు ప్రపంచవ్యాప్తంగా అందుబాటులోకి వచ్చాయి. భారత్లో ఏ మారుమూల ప్రాంతంలోనైనా ఒక రచయిత తాను రాసిన విషయాన్ని డిజిటల్ కాపీ రూపంలో అమెజాన్ లాంటి వేదిక ద్వారా పరిచయం చేస్తే అది క్షణాల్లో అమెరికా లాంటి సుదూర పాఠకులకు వేగంగా చేరడం ఎంతో సంతోషించదగ్గ విషయం. పాత తరం రచయితలు రాసిన ప్రాచీన పుస్తకాలను సైతం నేడు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

డిజిటలైజ్ చేయడం ద్వారా నేటి తరం పాఠకులకు అందించడానికి మార్గం సులభమైందని చెప్పక తప్పదు.

3) **బ్లాగులు, వెబ్సైట్లు:** నేడు చాలామంది యువ రచయితలు ఎవరికి వారు స్వంతంగా బ్లాగులు, వెబ్సైట్లు తయారు చేసుకొని వారి వారి రచనలు అందులో అప్లోడ్ చేయడం ద్వారా కొత్తతరం పాఠకులకు చేరువవుతున్నారు. తమ సృజనాత్మక శక్తులకు పదునుపెట్టి అనేక కవితలు, వ్యాసాలు, కథలు, పాటలు మొదలగు వాటిని పాఠకలోకానికి, తమ వ్యక్తిగత బ్లాగుల ద్వారా తీసుకెళ్తున్నారు.

4) **యూట్యూబ్ చానెల్స్:** నేడు ప్రతీ ఒక్కరికీ కాసులు కురిపించే మాధ్యమంగా ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చిన యూట్యూబ్ తెలుగు సాహిత్య వికాసానికి గణనీయంగా కృషి చేస్తున్నది. చిన్న పిల్లలు నుండి పెద్దల వరకు ప్రతి ఒక్కరు యూట్యూబ్ను అనుసరిస్తున్న నేటి యుగంలో మిగతా మాధ్యమాల కంటే తెలుగు భాష, సాహిత్య రంగాల అభివృద్ధికి యూట్యూబ్ ఎక్కువగానే కృషి చేస్తున్నది. యూట్యూబ్ ద్వారా చాలా వేగంగా సమాచారం విస్తృత స్థాయిలో పాఠకలోకానికి చేరుతుంది. ఇందులో పురాణ కథలు, నాటకాలు, పద్యాలు మొదలగు ప్రక్రియలు యూట్యూబ్ ద్వారా విస్తృతంగా పాఠక లోకానికి చేరుతున్నాయి. రచయితలు తమ ప్రతిభను నిరూపించుకోవడానికి యూట్యూబ్ ఒక చక్కని వేదిక చాలామంది రచయితలు స్వంతంగా యూట్యూబ్ చానెల్ ఏర్పాటు చేసుకొని తమ సృజనకు పదునుపెట్టుకుంటున్నారు. తెలుగు సాహిత్యం ప్రధాన విషయంగా ఏర్పాటు చేసిన కొన్ని యూట్యూబ్ చానెల్స్ లక్షల్లో ఫాలోవర్స్ కలిగి ఉండటం మనం గమనించవచ్చు. సినిమా రంగం ఆవిర్భావం తరువాత పద్యం ప్రభ తగ్గిపోయిందని మదనపడుతున్న తెలుగు సాహితీ అభిమానులకు యూట్యూబ్ ద్వారా ఎన్నో మంచి పద్యాలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. కొత్త తరం యువత సైతం ఈ పద్యాలను వినడం మనం గమనించవచ్చు. ఇక యూట్యూబ్లో అనేక సాహితీ చర్చలు, క్విజ్లు, అవధానాలు, ఇత్యాది అంశాల ద్వారా సాహిత్యం అభివృద్ధి చెందడానికి యూట్యూబ్ మాధ్యమం గణనీయంగా కృషి చేస్తున్నది.

5) **అనువాదం - సాంకేతిక:** ఒక భాషనుండి విషయాన్ని మరో భాషలోనికి విషయాన్ని తర్జుమా చేయడం నేటి ఆధునిక యుగంలో డిజిటల్ అప్లికేషన్ల ద్వారా చాలా సులభమైంది. ముఖ్యంగా గూగుల్ ట్రాన్స్లర్, ఈ మధ్య కాలంలో భారత్లో గిరిజన భాషల అనువాదం కొకు హైదరాబాద్ ట్రిపుల్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఐటి రూపొందించిన ఆదివాణి లాంటి మొబైల్ అప్లికేషన్లు అనువాద ప్రక్రియను వేగవంతం చేయడంతో పాటు సులభతరం చేశాయి.

6) డిజిటల్ మాస పత్రికలు (e-Magazines): నేడు పాఠకులకు అనేక ఆన్లైన్ మాసపత్రికలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. ఔచిత్యం లాంటి ఆన్లైన్ జర్నల్స్ ఎంతో ప్రామాణికమైన తెలుగు సాహిత్య సమాచారాన్ని పాఠకలోకానికి పరిచయం చేస్తు తెలుగు సాహిత్య వికాసంలో విశేష పాత్రను పోషిస్తున్నాయి. “పుస్తకం నెట్” “కథల వెలుగు” ‘ఈ మాట’ ‘నవ్యం’ లాంటి ఆన్లైన్ మాసపత్రికలు తెలుగు సాహిత్య పరిమళాలను మరోదశకు తీసుకువెళ్ళాయనే చెప్పవచ్చు. ఈ మాస పత్రికలు ఎప్పటికప్పుడు నవతరం రచయితలకు ప్రాధాన్యతనిస్తూ వారిని ఎంతగానో ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. దీనివలన వారు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పాఠకలోకానికి తొందరగా పరిచయం కావడం జరుగుతుంది.

7) ఆడియో బుక్స్: నేడు ఇంటర్నెట్లో అనేక కథలు, సాహిత్యాంశాలు, కవితలు, సమకాలీనాంశాలను ఆడియో రూపంలో వినడానికి చాలా వేదికలు ఉపయోగకరంగా ఉన్నాయి కుకు ఎఫ్ ఎం (ku ku Fm), స్టోరిటెల్ వంటి వేదికలు ఇందుకు అవకాశం కల్పిస్తున్నాయి. సాధారణ పాఠకులతో పాటు అంధులు సైతం ఇలాంటి వాటిని వినియోగించుకుంటున్నారు. దీనివలన సాహిత్యాంశాలు చాలా మందికి మరింత చేరువయ్యాయని చెప్పవచ్చు.

8) వర్చువల్ కవి సమ్మేళనాలు, సాహిత్య ప్రసంగాలు: ప్రపంచవ్యాప్తంగా కోవిడ్ ప్రభావం నేపథ్యంలో జుమ్, గూగుల్ మీట్, వెబ్ ఎక్స్ లాంటి ఆన్లైన్ వేదికలు వర్చువల్ విధానం సాహితీ ప్రసంగాలు, సెమినార్లు, కవి సమ్మేళనాలు నిర్వహించుకో వడానికి ప్రధాన మాధ్యమాలుగా ఉపయోగపడుతున్నవి. వివిధ దేశాలలో ఉన్న తెలుగు అభిమానులు ఒకే చోట ఆన్లైన్ వేదికగా కలుసుకొని అనేక సాహిత్య, కవి సమ్మేళనాలు నిర్వహించుకోవడం మనం గమనించవచ్చు. ఉదాహరణకు ‘తెలుగు లిటరరీ ఫోరం’ ‘గ్లోబల్ తెలుగు పోయెట్స్’ లాంటివి తెలుగు సాహితీ వికాసానికి ఎంతో తోడ్పాటునందిస్తున్నాయి.

9) డిజిటల్ గ్రంథాలయాలు (e-Libraries): లక్షలాది పాత తెలుగు పుస్తకాలను డిజిటలైజ్ చేసి డిజిటల్ కంటెంట్లా ఇ-లైబ్రరీ ద్వారా పాఠక లోకానికి అందిస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా నేషనల్ డిజిటల్ లైబ్రరీ ఆఫ్ ఇండియా ద్వారా ఇలాంటి పుస్తకాలు విస్తృతంగా అందుబాటులోకి వచ్చాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కొన్ని డిజిటల్ గ్రంథాలయాలు నామమాత్రపు ఫీజుతో పాఠకులకు అవకాశం కల్పిస్తుండగా మరికొన్ని మాత్రం ఉచితంగానే ఈ సౌకర్యం కల్పిస్తున్నాయి. సాహితీ అభిమానులకే కాకుండా, పరిశోధక విద్యార్థులకు సైతం ఇవి ఎంతో విలువైన సమాచారాన్ని ఇస్తున్నాయి.

10) ఏఐ ఆధారిత అప్లికేషన్లు (AI ఆధారిత అప్లికేషన్లు): ఇటీవలి కాలంలో ప్రతీ రంగంలో కృత్రిమ మేధా ఆధారిత మొబైల్ అప్లికేషన్లు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. ముఖ్యంగా చాట్ జిపిటి, గూగుల్ జెమిని లాంటి కృత్రిమ మేధా ఆధారిత అప్లికేషన్లు సైతం తెలుగు భాష, సాహిత్య అంశాలను పాఠకులు, రచయితలకు అందిస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా ఏదైనా సాహిత్య లేదా భాష సంబంధిత సమాచారం కావాలని కోరినప్పుడు విస్తృత సమాచారం ఇవి అందిస్తున్నాయి. అనువాద ప్రక్రియ సైతం ఇలాంటి కృత్రిమ మేధా ఆధారిత అప్లికేషన్ల ద్వారా ఎంతో సులభమైందని చెప్పవచ్చు. వీటివల్ల సృజనాత్మక శక్తి తగ్గుతుందనే భయం ఉన్నప్పటికీ అవసరం మేరకు ఉపయోగించుకుంటే ప్రయోజనం సైతం ఉంటుందని చెప్పవచ్చు.

ఉపసంహారం: ఈ విధంగా పై ఉదాహరణలన్ని పరిశీలించినప్పుడు తెలుగు సాహిత్య వికాసంలో డిజిటల్ మాధ్యమాల ప్రభావం గణనీయంగా ఉందనే విషయం తేట తెల్లమౌతుంది.

సాంకేతిక పరిజ్ఞానం రోజు రోజుకీ నూతన పోకడలతో అభివృద్ధి చెందుతున్న ఈ రోజులలో ఇలాంటి మాధ్యమాల ద్వారా తెలుగు భాషను, సాహిత్యాన్ని రాబోయే తరాలకు అందించడానికి మనం కృషి చేయవచ్చు. నేటి ప్రపంచీకరణ ప్రభావం సాహిత్య రంగంపై సైతం ప్రసరించింది. దీనివల్ల ఇవ్వాలి తెలుగు భాష, సాహిత్యాలు ప్రపంచంలో ప్రతి దేశానికి చేరువవుతున్నాయి. ఏ ఆఫ్టికా ఖండంలో గల తెలుగు వారైనా డిజిటల్ మాధ్యమాల ద్వారా భారత్లోని ఏ ప్రాంతం వారితోనైనా అనుసంధానమై తమ అనుభవాలు, అనుభూతులు పంచుకొంటున్నారు. తెలుగు సాహిత్య వికాసానికి డిజిటల్ మాధ్యమాలు చేస్తున్న కృషి అమోఘం, ఆపారం అని చెప్పక తప్పదు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత

Dr. P. Kamalasudharani

Department of Telugu

Assistant professor Government City College, Hyderabad.

పరిచయం: సాహిత్యం ఏదైనా సమాజహితం కోరుకుంటుంది. తెలుగు సాహిత్యం అతి ప్రాచీన చరిత్ర కలిగి ఉంది. సాహిత్యపరమైన ప్రక్రియలన్నీ సమాజంలోని సమకాలీన సమస్యలపై స్పందిస్తూ రచించబడినవి. ఏ ప్రక్రియయైన సమాజం చైతన్యపరచటానికి మాత్రమే సాధనంగా ఉపయోగ పడుతుంది.

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతిక అనేది విభిన్న కోణాల్లో అర్థమవుతుంది.

1. సాహిత్యం రీతులు, శైలులు

ఎ. ప్రాచీన కాలం నుండి కవులు, రచయితలు, అనేక సాహిత్య పద్ధతులను ఉపయోగించారు. వాటిలో అలంకారాలు, ఛందస్సులు, రూపకాలు, ఉపమానాలు వంటివి ఉన్నాయి.

బి. ప్రబంధ సాహిత్యం, పద్యకవిత్వం, నాటకాలు, వ్యాసాలు అన్నింటికీ ప్రత్యేకమైన సాంకేతిక లక్షణాలు ఉంటాయి.

2. భాషా సాంకేతికత - భాగ పరంగా కొన్ని లక్షణాలతో సాహిత్య సృష్టి జరుగుతుంది.

ఎ. తేటగీతి, పద్యరచనలో యతి, ప్రాస, ఛందస్సు ప్రధాన సాంకేతికత.

బి. గద్యరచనలో వాక్యనిర్మాణం, శైలి విభజన, భావనల కూర్పు సాంకేతికంగా ఉపయోగిస్తారు.

3. ఆధునిక సాంకేతికత:

ఎ. ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యం ముద్రణా యంత్రం, పత్రికలు, పుస్తకాలు, ఇప్పుడు డిజిటల్ ప్లాట్ఫార్మ్ ద్వారా వ్యాప్తి చెందుతుంది.

బి. ఈ టెక్స్ట్, బ్లాగులు, సోషల్ మీడియా ద్వారా సాహిత్యం ప్రజల్లోకి వేగంగా చేరుతోంది.

4. సాంకేతిక భావనలే సాహిత్యం:

ఎ. సాహిత్య పరిశోధనలో కంప్యూటర్ టూల్స్, డేటా విశ్లేషణ వాడుతున్నారు.

బి. వచనాన్ని విశ్లేషించడం, డిజిటల్ ఆర్చైవ్స్ సృష్టించడం వంటి సాంకేతిక ప్రయోగాలు జరుగుతున్నాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

మొత్తానికి తెలుగు సాహిత్యం సాంకేతికత అంటే ఒకవైపు కవిత్వం, రచనలో ఉపయోగించే శైలి పద్ధతులు, మరోవైపు సాహిత్య వ్యాప్తి. ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యం సాంకేతికత అనేది ప్రధానంగా శైలి విధానం, భావ ప్రకటనకు కొత్త పద్ధతులు మరియు డిజిటల్ యుగంలో సాహిత్య వ్యాప్తి అనే రెండు కోణాల్లో చూడవచ్చు.

1. శైలి పరంగా సాంకేతికత:

- ఎ. చందోబద్ధతి నుంచి విముక్తి- పద్యకవిత్వం క్రమంగా స్వేచ్ఛా వృత్తం, గద్య కవిత్వం వైపు వచ్చింది.
- బి. ప్రతీక, రూపకం, ఇమేజరీ ఆధునిక కవులు సంక్లిష్ట భావాలను ప్రతీకల ద్వారా వ్యక్తం చేస్తున్నారు.
- సి. మానసిక విశ్లేషణ- పాత్రల అంతర్ముఖ పోరాటాలను సాంకేతికంగా వివరించడం (ఉదా : మనోవైజ్ఞానిక కథలు)
- డి. స్రవంతి - చింతన (stream of consciousness) వంటి ఆధునిక పద్ధతులు ఉపయోగించడం.

2. సాహిత్య ప్రక్రియలలో సాంకేతికత:

- ఎ. కథనశైలి - సంప్రదాయ క్రమబద్ధమైన కథనాన్ని పగలగొట్టి, ప్లాప్యాక్సు, విభిన్న దృక్కోణాలు వాడటం.
- బి. డ్రామా టెన్సిక్ వాస్తవ నాటకాలు, అబ్సర్టిస్ట్ నాటకాలు, ఏకాంకిక నాటకాలు.
- సి. నవలలో టెక్నిక్ - చిహ్నాత్మకత, మల్టీలైయర్డ్ నేరేటివ్, సస్పెన్స్ సైకాలజీ వినియోగం.

3. సాహిత్య వ్యాప్తిలో ఆధునిక సాంకేతికత:

- ఎ. ముద్రాణ సాంకేతికత- పత్రికలు, మాసపత్రికలు, నవలల ముద్రణ సులభం కావడం.
- బి. డిజిటల్ మీడియా - బ్లాగులు, ఈ-బాక్స్, ఆడియో బుక్స్, యూట్యూబ్ కవితా వచనాలు.
- సి. సోషల్ మీడియా సాహిత్యం ఫేస్ బుక్, వాట్సాప్, ఇన్ స్టాగ్రామ్ కవితలు, ట్వీట్స్ కథలు,
- డి. పాడ్కాస్ట్లు & డిజిటల్ లైబ్రరీలు - తెలుగు సాహిత్యాన్ని గ్లోబల్ రీడర్స్కి చేరుస్తాయి.

4. పరిశోధనలో సాంకేతికత:

- ఎ. డిజిటల్ ఆర్చైవ్స్ - పురాతన గ్రంథాలను (Scan) స్కాన్ చేసి అందుబాటులో ఉంచడం.
- బి. కంప్యూటేషనల్ లింగ్విస్టిక్స్ - భాషా విశ్లేషణ, (Text) టెక్స్టమైనింగ్ A' ఆధారిత సాహిత్య అధ్యయనం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

1. కవిత్యంలో సాంకేతికత - ఇందుకు శ్రీశ్రీగారి రచనలను చెప్పవచ్చు. శ్రీశ్రీ మహాప్రస్థానంలో స్వచ్ఛా వృత్తం (ప్రీవర్న్) వాడటం. శ్రీశ్రీ విప్లవ భావాలు సామాజిక ఆవేదనకు ప్రతీకలు. వీటిని ఇమేజరీ ద్వారా వ్యక్తపరచటం.

చలం - మైదానం కవితలు వ్యక్తిగత భావోద్వేగం, సామాజిక సమస్యలు కలిపి కొత్త రీతిలో వ్యక్తీకరణ.

కథలలో సాంకేతికత చలం మైదానం, మూసిన ద్వారం మానసిక విశ్లేషణ పద్ధతి (పాత్రల అంతర్ముఖ భావాల వివరాలు)

రాచకొండ విశ్వనాథశాస్త్రి - ఆకాశదీపం కథలు, ఇందులో చిన్న కథల్లో సస్పెన్స్, ప్రతీకాత్మకత ఉపయోగించారు.

విశ్వనాథ సత్యనారాయణ - వేయి పడగలు కలిసిన కథనాశైలి కనబడుతుంది. ఇందులో ప్రతీకాత్మకత, పౌరాణిక నేపథ్యం

యద్దనపూడి సులోచనారాణి నవలలో ప్లాష్ బ్యాక్ టెక్నిక్, సున్నితమైన మానసిక చిత్రణ.

4. నాటకాలలో సాంకేతికత:

గురజాడ అప్పారావు - కన్యాశుల్కం సామాజిక సమస్యను వ్యంగ్యంగా చెప్పడం.

మహీధర రామమోహనరావు నాటకాలు వాస్తవికతకు చక్కని ఉదాహరణ.

5. డిజిటల్ యుగ సాంకేతికత నేటి కవుల బ్లాగుల్లో యూట్యూబ్లో కవితా పరనాలు చేస్తున్నారు.

ట్విట్టర్ కవిత్యం - ఇందలో చిన్న కవితలు, హైకులు బాగా వినిపిస్తున్నాయి.

ఈ విధంగా ఆధునిక సాహిత్యం సాంకేతికత అనేది క్రియేటివ్ రైటింగ్ పద్ధతులలో నూతన ప్రయోగాలు మరియు సాంకేతిక విజ్ఞానంతో వ్యాప్తి, పరిశోధన రెండింటిని కలిపిన విస్తృతమైన అంశం.

మొత్తానికి తెలుగు సాహిత్యం సాంకేతికత అంటే ఒకవైపు కవిత్యం, రచనలో ఉపయోగించే శైలీ పద్ధతులు, మరోవైపు సాహిత్య వ్యాప్తి. ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యం సాంకేతికత అనేది ప్రధానంగా శైలీ విధానం, భావ ప్రకటనకు కొత్త పద్ధతులు మరియు డిజిటల్ యుగంలో సాహిత్య వ్యాప్తి అనే రెండు కోణాల్లో చూడవచ్చు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వచన కవితా సాహిత్య (సాంకేతిక) మాధ్యమం - కవి సంగమం

డా. యం. వెంకట రమణ

తెలుగు సహాయక ఆచార్యులు

SR & BGNR ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, ఖమ్మం, తెలంగాణ

వ్యాస సంగ్రహం: ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యం పాఠకులకు చేరువ అవుతున్న తీరుతెన్నులు, రూపురేఖలు ఇటీవల కాలంలో సాహిత్య వ్యక్తికరణలోవేగవంతంగా సాంకేతిక వేదికలు అందుబాటులోకి వచ్చిన మార్గాలు అనేకం ఉన్నాయి.గ్లోబలీకృత ప్రపంచంలో, ప్రపంచమే కుగ్రామంగా మారిన తరుణంలో సాహిత్యం వ్యక్తీకరించే విధానం తోపాటు, ప్రచురించి కొత్తతరం పాఠకులను సృజనాత్మక సాహిత్యం వైపు మళ్ళించేందుకు ఫేస్బుక్, ట్విటర్. ఈ పత్రికలు ఆన్లైన్ జూమ్ తదితర సాధనాలు ఈ నాటి పాఠకులకు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. కరోనా కాలంనుంచి ఇటువంటి సాంకేతిక మాధ్యమాల ప్రాధాన్యత విస్తృతంగా పెరిసింది. ఈ నేపథ్యంలో 2012 లో ప్రముఖకవి యాకూబ్ ప్రారంభించిన "కవిసంగమం. ఫేస్బుక్ గ్రూప్ స్థాపించి పన్నెండు వేల మంది సభ్యుల్ని కలిగి ఉన్నది. తెలుగు సాహిత్యంలో 'కవిసంగమం' సాహిత్యాన్ని సాంకేతికత ద్వారా ఈ తరం పాఠకులకు పరిచయం చేసిన విధానాన్ని, సాంకేతిక మాధ్యమం ఎంతటి వినూత్న వేదకను నెలకొల్పిందో ఈ వ్యాసరచన ఉద్దేశం .వందల సంఖ్యలో యువకులను కవయిత్రులను డిజిటల్ ప్లాట్ఫాం ద్వారా కవిత్వరచన జరిగిన తీరు తెన్నులను నావ్యాసం ముఖ్య సారాంశం-

కీలక అంశాలు - ఇంటర్వెట్, నోషల్ మీడియా ఫేస్ బుక్ టైపింగ్ ,ఫేస్ బుక్ వాల్ పబ్లిషింగ్, ఎడిటింగ్, డిలిట్ గూగుల్, సాంకేతిక విజ్ఞానం తదితరాలు

ఆధునిక సాంకేతిక మాధ్యమం - సాహిత్యవిజ్ఞానం

గత రెండు దశాబ్దాలుగా నోషల్ మీడియా సామాన్యులకం. చేరువగా నిలిచినది. సమాచార సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందరికీ అందుబాటులో లోకి వచ్చినది.ఫేస్ బుక్ వచ్చిన తరువాత వేదికగాఅనేక గ్రూపులు ఏర్పడిన నేపథ్యంలో , సీరియస్ గా సాహిత్య కృషి చేస్తున్న ప్రముఖ కవులందరో ఈ మాధ్యమం ద్వారా కవిత్వరచన చేస్తున్నారు.. ఫేస్ బుక్ ఒకే ప్రాంతానికి

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

పరిమితం కాకుండా ప్రపంచం నలుమూలల ఉన్న వారినందరినీ వర్చువల్ సొసైటీగా ఏర్పరిచినది. ఈ సాంకేతికత విశ్వ మానవులను ఒక వేదిక పైకి తీసుకువచ్చినది. సామాజిక సమూహాలను ఈ ఫేస్బుక్ తయారు చేయగలిగినది. ఇప్పుడంతా వర్చువల్ జీవితమే అయ్యాక కంప్యూటర్ పరిజ్ఞానం పెరిగినది. ఫేస్బుక్ కవుల గూపులు, కవితావేదిక, చర్చనీయాంశాలు ప్రారంభమయ్యాయి. ఈ మాధ్యమం వలన తెలుగు కవిత్వానికి అద్భుతమైన పోత్సాహం లభించినది. అదే సమయంలో వార్తా పత్రికలసాహిత్య పేజీలలో వచ్చే సాహిత్యం కంటే ఫేస్బుక్ ద్వారా వెలువడిన వర్తమాన సాహిత్యం ప్రతి ఒక్కరూ చదివే అవకాశం కలిగినది. ఎక్కువ మంది రాయడం ప్రారంభమైంది. సాహిత్యంలోకి యువత విస్తృతంగా వచ్చారు. ఇది సాంకేతికత వలనసాధ్యమైంది.

కవిత్వం సృజనాత్మక ప్రక్రియ. మానవుడు తనలోని భావాలకు భాషద్వారా వ్యక్త పరుస్తాడు. తనకు తెలిసిన లిపిలో రాస్తాడు. అనంతరం పాఠకలోకానికి అందుబాటులోకి తెచ్చే ప్రయత్నం చేస్తాడు..

ప్రాచీన కాలం నుంచి, ఈ నాటి ఎలక్ట్రానిక్ యుగంవరకు కవితావాన్ని ప్రచురించే విధానంలో మార్పులు వచ్చాయి. తాళపత్రాలపై రాసి, ఆతరువాత కాగితంపై ముద్రించే దశను కూడా దాటుకుని ఇప్పుడు సరికొత్తగా ఎలక్ట్రానిక్ మాధ్యమాలు వచ్చాక తెలుగు కవిత్వంలో గుణాత్మకమైన మార్పు చోటు చేసుకుంది. వచన కవిత్వం డిజిటల్ రూపాన్ని సంతరించుకుంది.

2012 ఫిబ్రవరి 9న ప్రారంభమైన కవిసంగమంవలన మాధ్యమ పరిణామాన్ని సాధించింది. ఫేస్ బుక్ గ్రూపు వలన కవిత్వ నిర్మాణపద్ధతులు, కవిత్వ విమర్శ, చర్చలు ప్రతి విమర్శలు, అన్నింటి గురించి చర్చించుకుంటున్నారు. యువతరం మాట్లాడుతున్నది. కొత్త కనితాపుస్తకాలగురించి, నేను చదివినపుస్తకం వంటి అంశాలను ఈ వేదికలపై సమూహాల్లో చర్చిస్తున్నారు. కేవలం ఆధునిక

సాహిత్యంలోని ప్రక్రియలపైనే కాకుండా పద్య సాహిత్యంపై నిరంతరం వేదికల్లో రాస్తున్నారు. అయితే వచనకవిత్వానికి అంతర్జాల వేదికగా, సృజనకు ప్రతి రూపంగా ఫేస్బుక్ ద్వారా ఏర్పడిన వేదిక కవిసంగమం'. తొలితరం అంతర్జాలకవిత్వంగా భావిస్తే, మలితరం లో ఫేస్బుక్ కవిసంగమం కవిత్వాన్ని చెప్పవచ్చు. జాతీయంగా భారతీయు భాషలలో ఫేస్బుక్ వేదికగా చేసుకుని కవిసంగమం విస్తృతంగా యువతలో విద్యార్థులలో కవితా సృజనపట్ల ప్రత్యేక మైన ఆసక్తిని, అనురక్తిని కలుగుజేసింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కవి సంగమం - సాహిత్య సాంకేతిక విప్లవం

ఖమ్మం జిల్లాకు చెందిన ప్రముఖకవి యాకూబ్ సారధ్యంలో 'కవిసంగమం' ఫేస్ బుక్ సామాజిక మాధ్యమంగా 2012 ఫిబ్రవరి9వ తేదీన సాహిత్య అంతర్జాలముఖపుస్తక వేదికగా ప్రారంభమైంది. సుప్రసిద్ధకవి సుబోధ్ సర్కార్ ముఖ్య అతిథిగా హైదరాబాద్ ఇస్లాంలో 'కవిత్వం కావాలి కవిత్వం''నువ్వొక పచ్చని చెట్టయితే పిట్టలు వాటంతట అవే వచ్చి వాలేను' అనే ట్యాగ్ లో, కవితాపాఠకులకు కొత్త రూపంలో ముందుకొచ్చింది.

పెరుగుతున్న సాంకేతిక అవకాశాలు, యువతకు అందుబాటులోకి వస్తున్న ఫేస్బుక్ వంటి సామాజిక మాధ్యమం యువత చెడిపోతున్నది., సమయాన్ని మింగేస్తున్నదనే వారికి సమాధానంగా ఇదే సామాజిక మాధ్యమంలోంచి కవిత్వసమూహాన్ని ఏర్పాటు చేయడం కవిత్వపాఠకును, కవులను, అప్పుడే కవిత్వం రాస్తున్న కవులతోపాటు సామాన్య నెట్ జెన్లను ఆకర్షించింది. కవులు ఒకరిద్దరు కాదు కాబట్టి గ్రూపులో ఉన్న సభ్యులందరూ 'కవితలన్నీ చదువుకోవచ్చు. చిన్న సమూహంగా మొదలై దాదాపు 12,000 మంది సభ్యులు ఈ గ్రూపులు ఉన్నారని సాహిత్య పరిశీలకులు అంచనా వేశారు.

వేలాది మంది రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలనుండే కాకుండా ప్రపంచదేశాలలో ఉన్న తెలుగు వారు సభ్యులుగా ఉన్నారు. నిరంతరం వందలాదిగా కవిత్వం రాస్తూ పోస్ట్ చేస్తున్నారు.

కవిసంగమం ఉద్దేశ్యం :-

కవులు రాసిన కవితవాన్ని ఈ గ్రూపులో వేదికగా మిత్రులతో పంచుకుంటారు. ప్రముఖ కవులు కూడా, సభ్యులుగా ఉండటంలన కవిత్వ రచనా శైలి, నిర్మాణ పద్ధతులు, మెళుకువలు తెలుసుకుంటూ, రచనా నైపుణ్యాలను మెరుగు పరుచుకోవడం, ఒకరినుంచి మరొకరు ప్రేరణగా నిలవడం, కేవలం అంతర్జాలంలోనే, కలుసు కోవడం మాత్రమే కాదు, ప్రత్యక్షంగా నెల నెలా ఒకదగ్గర కలుసుకుని కవిత్వపరనం చేయడం ఒక ప్రత్యేకత. నేటి తెలుగు కవిత్వానికి పర్యాయ పదంగా కవి సంగమం మారింది. తెలుగు కవిత్వంలో బలమైన ముద్ర వేసింది. సాహిత్యం వైపు యువతను, ముఖ్యంగా కళాశాలల్లో చదువుకుంటున్న విద్యార్థులు అనేక మంది ఈ తరం వారు తమదైన అభివ్యక్తి, విభిన్నమైన భాష, శైలితో కవిత్వం రాయడానికి కవి సంగమం ప్రేరణగా నిలిచింది. కొత్తగా కవిత్వం రాస్తున్న కవుల కవిత్వాన్ని విశ్లేషిస్తూ ప్రముఖ విమర్శకుడు నారాయణశర్మ నిర్వహించిన శీర్షికతో కవిసంగమం పుస్తకంగా వేసింది, వ్యాసాలను అచ్చువేసింది. మరోవైపు సంవత్సరానికి ఒకసారి జాతీయకవులను పిలిచి పోయిట్రి ఫెస్టివల్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

నిర్వహించడం తోపాటు, వివిధ కార్యక్రమాను చేపడుతూ కవితా వికాసానికి విశేషమైన కృషి చేసింది.

కవి సంగమం నిర్వహించిన కార్యక్రమాలు:

సాహిత్యం ద్వారా సామాజికపరంగా, సాంస్కృతికంగా మానవీయ మూర్తులను తయారు చేయాలనే సంకల్పంతో, కవిసంగమం పదమూడేళ్లుగా తన ఫేస్ బుక్ ద్వారా కవితారచనను ప్రోత్సహిస్తున్నది. బోధాత్మకంగా అనేక కార్యక్రమాలను రూపొందించినది .

కొత్తగా రాస్తున్న యువ కవులు ప్రత్యక్షంగా ప్రముఖులైన సీనియర్ కవులను కలవడం, వారి కవిత్రవచనానుభావాల్ని తెలుసుకోవడం, కవిత్వ వినడం, చదవడం, రాయడం, తమ రచనా శైలిని ఎప్పటికప్పుడు మెరుగు పరచుకోవడం, కవిత్వంతో ఒక సాయంత్రం పేరుతో కవిసంగమం ఆధ్వర్యంలో ప్రతినెలా ఒక సాయంత్రం ఎంపిక చేసిన ఐదుగురు కవుల కవిత్వమూ, వారి కవితా నేపథ్యాలతో కార్యక్రమం నిర్వహించడం , అదేవిధంగా కవిసంగమం రోజు ఒక ప్రత్యేక శీర్షికతో వారంలో ఏడు రోజులు ప్రముఖ సాహిత్యకారులు కాలమ్స్ రాయడం జరుగుతుంది.

సోమవారం కాసులప్రతాపరెడ్డి 'కవిస్వరం' మంగళవారం ఎన్. వేణుగోపాల్ కవిత్వంతో ములాఖతే' బుధవారం సత్య శ్రీనివాస్ 'మట్టిగూడు' గురువారం ఎం.. ' నారాయణ శర్మ ఈనాటి కవిత' శుక్రవారం వాహబ్ "ఉర్దూ కవిత్వ నజరానా శనివారం 'కే' క్యూబ్వర్మ ' అనుకంపన నడిచాయి. ఇప్పటికీ పలువురు లబ్ధి ప్రతిష్ఠలైన కవి విమర్శకులు జి.లక్ష్మీనర్సయ్య వంటి వారు లోతైన విశ్లేషణతో దేశాల కవులను, వారి కవితా నిర్మాణ రీతులను కవిసంగమం వేదికగా రాస్తున్నారు.

కవిసంగమం కవితాస్వానికి ఆధునిక గ్రంథాలయంగా మారింది కవిత్వంతోపాటు, సాహిత్య విమర్శను ప్రచురించింది. ప్రముఖులైన సాహిత్య విమర్శకులు, విశ్లేషణావ్యాసాలన ఇప్పటికీ రాస్తున్నారు. కవిసంగమం ఒక అంతర్జాల కవితా వేదికమాత్రమే కాకుండా, గొప్ప సాహిత్య సంస్థగా బహుముఖంగా నిలిచినది.

కవిత్వ పఠనం, యూట్యూబ్, ఊరూరాకవిసంగమం పోయెట్రిఫెస్టివల్స్, మీట్ డిపోయెట్ , బుక్ ఫెయిర్లో పోయెట్రి స్టాల్స్.. పుస్తకాల ప్రచురణ ద్వారా కవిసంగమం కొత్త మార్గాన్ని వేసింది . సాహిత్య ప్రపంచంలో అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకంగా డిజిటల్ ప్లాట్ ఫామ్ గా నిలవడం సాహిత్య లోకాన్ని అబ్బురపరిచింది. కవుల సంఖ్య పెరిగింది. కవి రాసే కవిత ప్రపంచ నలుమూలలకు చేరుతున్నది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ముగింపు: "తెలుగులో ఆధునిక నచన కవిత్వాన్ని ప్రోత్సహించేందుకు ,మరిన్ని కార్యక్రమాలు ఫేస్బుక్ బయట ఏర్పాటు చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. కొత్తగా రాస్తున్న కవుల పుస్తకాలను ఒక ప్రచురణ వేదిక ఏర్పాటు చేయాలని ,వారి పుస్తకాలను పాఠకులకు చేరడానికి తగిన ఏర్పాట్లు చేయాలని భావిస్తుంది. రానున్న రోజుల సాంకేతిక విప్లవానిదే సాహిత్య నిర్మాణంలో కీలకమైన భూమిక.కంప్యూటర్ ఇంటర్నెట్, డిజిటల్ ప్లాట్ఫాంల యుగమే.సాహిత్యం భాషా వికాసం ,వాటి మీదనేఆధారపడి ఉంది. తెలుగు కవిత్వం 'అంతర్జాలంలో'తనప్రత్యేకతనునిలుపుకుంటున్నది.అంతర్జాలం,ముఖపుస్తకమాధ్యమాలద్వారా కవిత్వానికి, కవులకు సరికొత్త అవకాశాలు,నట్టింట్లోకి,ప్రపంచవర్తమానసాహిత్యం అందుబాటులో లోకి వచ్చినది.చదవడానికైనా,రాయడానికైనా కవిసంగమం అటువంటి విభిన్న అవకాశాలకు వేదికగా మారింది.ఇదిసాహిత్యసాంకేతికతకు వర్తమాన దృశ్యం.ఈతరానికి అపారమైన అవకాశం..

ఉపయుక్త గ్రంథాలు:

1. కవి సంగమం ఫేస్ బుక్ కవితా వేదిక
2. అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్యం - డా.పుట్ల హేమలత, మానస మనోజ్ఞ ప్రచురణలు, 2015
3. పాల పిట్ట పత్రిక
4. వికీపీడియా
5. వివిధ తెలుగు దినపత్రికల సాహిత్యపేజీలు
6. యాకూబ్ - కవి సంగమం వ్యవస్థాపకులతో ముఖాముఖీగా తెలుసుకున్న అంశాలు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యంలో తెలుగు వికీపీడియా అవశ్యకత

1. డా పెండ్యాల లావణ్య

ఆంధ్రోపన్యాసకులు,

ప్రభుత్వ డిగ్రీ కాలేజి, రాజోలు, అంబేద్కర్ కోనసీమ జిల్లా.

2. డా బూసి వెంకటస్వామి

శాఖాధిపతి, తెలుగు విభాగం,

శ్రీ ఏ యస్ యస్ యం ప్రభుత్వ స్వయం ప్రతిపత్తి కాలేజి, పాలకొల్లు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా.

ఉపోద్ఘాతం: తెలుగు సాహిత్యం వెయ్యేళ్ల ఘన చరిత్ర కలిగింది. తెలుగు సాహిత్యం తాళపత్ర గ్రంథాల నుండి అచ్చులోకి రావటానికి యుగాల్ పట్టింది. అచ్చులోకి వచ్చాక భాషాభిమానులు నాడుల్లోకి ప్రవేశించింది. అచ్చును దాటి అంతర్జాలంలోకి (ఇంటర్ నెట్)లోకి ప్రవేశించింది. అంతర్జాలంలోనే అనేక మార్పులకు లోనై తెలుగు వికీపీడియా సృష్టికి దారి తీసింది. అంతర్జాలం (ఇంటర్ నెట్) ప్రారంభదశలో ఆంగ్ల భాషలోనే ఉండేది. ఆంగ్ల భాషలోని వికీపీడియాను జెమ్మీ వేల్స్, లారీ సాగళ్ ప్రారంభించారు. అంచలంచెలుగా మార్పులకు లోనై విజయవంతంగా 2017 నాటికి వికీపీడియా 5వ స్థానంలోకి చేరింది. తరువాత మిగతా మాతృభాషల్లోకి వికీపీడియాలను నడిపించారు. దీనిలో భాగమే వెన్న నాగార్జున కృషితో 2003 డిసెంబర్ 10న తెలుగు వికీపీడియా ఆవిర్భవించింది. తెలుగు వికీపీడియాలో అనేకమంది ప్రముఖమైన వ్యక్తులందరు సభ్యులై అభివృద్ధి పథంలో నడిపించారు.

తెలుగు వికీపీడియా: తెలుగు వికీపీడియా ప్రారంభంలో వివిధ రకాల శీర్షికలతో ఆకట్టుకుంది. తెలుగు వికీపీడియాలో ఉన్న మంచి వ్యాసాలను వెలికి తీసి తెలుగు భాషాభిమానులను ఆకట్టుకోవాలనే లక్ష్యంతో విశేష వ్యాసం అనే శీర్షికతో మంచి వ్యాసాలను ప్రదర్శించేవారు. తదుపరి గోదావరి వ్యాసంతో విశేష వ్యాసాల పరంపర మొదలైంది.

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికాభివృద్ధితోపాటు వికీపీడియాలో అనేక మార్పులు చోటుచేసుకున్నాయి. అప్పటి వరకు స్థిరంగా వున్న కంప్యూటర్లో నిక్షిప్తమైన అంతర్జాలం (ఇంటర్నెట్) స్మార్ట్ఫోన్లకు ప్రవేశించి అరచేతిలోనే దీన్ని లక్షల పుస్తకాల సమాచారాన్ని

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అందిస్తుంది. తెలుగు వికీపీడియా అందుబాటులోకి వచ్చాక ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వీక్షించే వెబ్సైట్ అయింది.

తెలుగు వెబ్సైట్లో మనం మన తెలుగు వికీపీడియాను ఉపయోగించి అనేక విషయాలను తెలుసుకోగలుగుతున్నాము. తెలుగు సాహిత్యంలోని కవులు వీరి యుగాలవారి విభజనను చూస్తేనే మనకు అర్థమౌతుంది. ఎందుకంటే నన్నయ్య గురించి తెలుసుకోవాలంటే మనం పుస్తకం తీసి చూడాల్సిన అవసరం లేదు. అంతర్జాలంలో తెలుగు వికీపీడియాను క్లిక్ చేస్తే చాలు. పూర్తి వ్యాసాన్ని మన కళ్ళముందుంచుతుంది. ఒక్క నన్నయ గురించేంటి ఏ అంశాన్నయినా మనం క్లిక్ చేస్తే చాలు పూర్తి విషయాలను క్షణాలలో అందిస్తాయి. అటువంటి తెలుగు వికీపీడియాలో వేలకొద్ది బ్లాగులు మనకు కనిపిస్తున్నాయి. తెలుగు బ్లాగుల్లో రచన తెలుగు సాహిత్య వికాసానికి దోహదపడింది. ప్రాచీన సాహిత్యపు రచన తెలుగు సాహిత్య వికాసానికి దోహదపడింది. ప్రాచీన సాహిత్యపు అంశాలు మొదలుకొని ఆధునిక సాహిత్యపు అంశాల వరకు బ్లాగులు వేదికలయ్యాయి.

అంతర్జాలంలోని తెలుగు వికీపీడియా ద్వారా అనేక తెలుగు సాహిత్యాలను తెలుసుకోగలుగుతున్నాము. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే అరచేతిలోనే లెక్కలేనన్ని పుస్తక సమాచారాన్ని క్షణాల్లో అందిస్తున్నాయి. మనం అనునిత్యం వినియోగించే స్మార్ట్ ఫోన్లలో కూడా అంతర్జాలాన్ని నింపుకుని ఎప్పటికప్పుడు నూతన విషయాలను తెలుసుకోగలుగుతున్నాము.

తెలుగు వికీపీడియాలో రామాయణ, భారత భాగవతాల సారాంశాలను, ఆయా పురాణాతిహాసాలలోని పాత్రలను గురించి ఎప్పటికప్పుడు ప్రత్యక్షంగా తెలుసుకోవచ్చు. కొత్త అంశాలు ఏవైనా జోడించినా అవి కూడా వీక్షించవచ్చు. పురాణాతిహాసాలతోపాటు తెలుగువారి సామెతలు, జాతీయాలు, పొడుపు కథల్ని కూడా చూడవచ్చు. ఇప్పటి తరానికి సామెతల మాధుర్యం, జాతీయాల సోయగం, పొడుపు కథల అల్లిక అందం తెలియలేదు. ఎప్పుడైతే తెలుగు వికీపీడియా ఆవిష్కరించబడిందో నేటి తరానికి తెలుగు భాషా సాందర్యం అర్థమౌతుంది. అమ్మ లాలింపు లాంటి తెలుగు వికీపీడియా నుండి ఎంతో తెలుసుకోవచ్చు.

తెలుగు సాహిత్యపు పరిమళాలు దేవదేశాలు వ్యాపిస్తున్నాయి. అంటే దానికి తెలుగు వికీపీడియానే అని చెప్పటంలో అతిశయోక్తి లేదు. తెలుగు వికీపీడియాల్లోని బ్లాగుల్లో రకరకాల అంశాలు నిక్షిప్తమవ్వం వలన బ్లాగుల్లో రకరకాల అంశాలు నిక్షిప్తమవ్వటం వలన పూర్తి విషయాలను కళ్ళముందుంచుతున్నాయి. అంతర్జాలంలోని గూగుల్ లోకి వెళ్ళి తెలుగు భాషా సాహిత్యాలకు సంబంధించి ఏ అంశాన్నైనా వెదకటానికి ప్రయత్నిస్తే మొదటగా వికీపీడియానే

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సమాచారం మొత్తాన్ని తెలియజేస్తుంది. అంతర్జాలంలోకి తెలుగు వికీపీడియా తెలుగు భాషాభిమానులకు పరిశీలనా గ్రంథంలా ఉపయోగపడుతుంది.

తెలుగు సాహిత్యానికి సంబంధించిన ప్రముఖ కవుల ముఖ చిత్రాలు (పోర్ట్రెట్స్) వారి జీవిత చరిత్రలతోపాటు వికీపీడియాలో పొందుపరచబడ్డాయి. తెలుగు రచనలు చేసిన వందలాది కవులు, రచయితలు వారి అరుదైన పోర్ట్రెట్లు, పత్రికల్లో వచ్చిన తెలుగు వ్యాసాలు, పద్యాలు, సమస్యా పురాణాలు మొదలగునవి వికీపీడియాలో లభిస్తున్నాయి.

తెలుగు భాషా సాహిత్యాభిమానులను వికీపీడియా విజ్ఞాన సర్వస్వంగా పేర్కొనవచ్చు. వికీపీడియాలో సమాచారమంతా వివిధ మాధ్యమాల ద్వారా సేకరించి పొందుపరచబడ్డాయి. పాఠకాలపు పుస్తకాలు, గ్రంథాలు, రంగస్థల ప్రదర్శనలు, నాటకాలు, ప్రముఖుల ఇంటర్వ్యూలను మనం వెబ్సైట్లో పొందవచ్చు. ఒకప్పటి రేడియో నాటికల, హరికథలు, బుర్రకథలు, ఆడియో పుస్తకాలు, వ్యాసాలు దేశ స్వాతంత్ర్య పోరాటాలు మొదలగు వెలకట్టలేని సాహిత్యాల సంపదలకు నిలయాలు ఈ వెబ్సైట్లు.

భారతీయ భాషలకెల్లా అతిపెద్ద వికీపీడియాగా తెలుగు వికీపీడియాను అభివర్ణించారు. తెలుగు వికీపీడియా వెబ్సైట్ 27 వేలకు పైగా తెలుగు వ్యాసాలున్నాయి. ఇతర ఏ భాషలోనూ ఇన్ని వ్యాసాలు లేవు అని కొనియాడారు. అత్యధిక వ్యాసాలున్న తెలుగు వెబ్సైట్ (<http://www.te.wikipedia.org>).

వికీపీడియా ఆవశ్యకత: మారుతున్న కాలంతో పాటు తెలుగు సాహిత్య ప్రక్రియలు స్పృశిస్తూ రచనలు చేసే కవుల స్థాయి పెరిగింది అటు రాశిలోనూ ఇటు వాసిలోనూ ఇబ్బడి మబ్బడిగా రచనలు వెలువడుతున్నాయి. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే పోటీ ప్రపంచంలో కవులు కూడా పోటీ పడుతూ రచనలు చేస్తున్నారు. ఈ రచనలన్నీ విరివిగా రావటంతో పాటు పాఠకులకు వేగంగా అందించాలనే తపన కవులకు ఏర్పడింది. మరి తొందరగా తమ రచనలు పాఠకులకు అందాలంటే ఉన్నటువంటి ఒకే ఒక్క వేదిక వీకీపీడియా. ఒకప్పుడు కవులు తమ రచనలను ముద్రించాలంటే వేరే ప్రాంతాలకు వెళ్ళవలసి వచ్చేది. అదీకాక ముద్రణా వ్యయం ఖర్చుతో కూడికొని ఉండటం వలన చాలా కవులు రచయితలూ అనేక ఇబ్బందులను ఎదుర్కోక తప్పలేదు దానిని తొలగించుకోవాలంటే కవులకు రచయితలకు ఉన్న వేదిక వీకీపీడియా. పుస్తకాల ద్వారా అయితే ఆ చుట్టూ ప్రక్క గ్రామాలకే తమ రచనలు పరిమితం అయ్యే అవకాశం ఉంది. అదే అంతర్జాలం ద్వారా అయితే వారి రచనలు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న తెలుగు పాఠకులకు చేరే అవకాశం ఉంది. అంతే కాకుండా ఆయా రచనల్లో ఉన్న మాధుర్యాన్ని గ్రహించిన పాఠకులు ఆ రచనలను వివిధ

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

భాషల్లోకి అనువదించి విశ్వవ్యాప్తం చేయడానికి చక్కని వేదిక గా ఈ వికీపీడియా నిలుస్తుందనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. వికీపీడియా ద్వారా నేడు ఎంతో మంది రచయితల పరిచయ భాగ్యం కలుగుతుందంటే ఆ వికీపీడియా స్థానం ఏపాటిదో అవగతం కాకమానదు. నేడు మానవుడు అర చేతిలో చరవాణిని వెంట తీసుకువెళుతూ ఖాళీ సమయం లో అనేక విషయాలను వికీపీడియా ద్వారా సమాచారాన్ని సులభంగా తమ మాతృభాషలో పొందగలుగుతున్నాడు. ఈ రోజు సమస్త సమాచారాన్ని వికీపీడియా ద్వారా పొందటమే కాక తన తనకు తెలిసిన సమాచారాన్ని తన మాతృభాషలో లేదా తనకు వచ్చిన ఇతర భాషల్లోకి కూడా సమాచారాన్ని పొందుపరుస్తున్నాడు. ఈ విధంగా వికీపీడియా తెలుగు సాహిత్యానికి తెలుగు భాషాభివృద్ధికి ఎనలేని సేవ అందిస్తుండటం లో సందేహం లేదు.

ముగింపు: తెలుగు భాషా పరిమళాలను ప్రపంచ దేశాలన్ని ఆశ్వాదించగలుగుతున్నాయంటే దానికి తెలుగు వికీపీడియానే కారణం. అటువంటి తెలుగు వికీపీడియా తెలుగు భాషాభిమానుల గుండెల్లో చెరిగిపోని ముద్రను వేసుకుంది.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. లక్ష్మణరావు పి.వి., అంతర్జాలంలో తెలుగు (పరిశోధన వ్యాస సంకలనం), మల్లేతీగ పబ్లికేషన్సు, విజయవాడ, 2015.
2. హేమలతా పుట్ల, అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్యం, మానస మనోజ్ఞ ప్రచురణలు, రాజమండ్రి, 2015.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంకేతిక సాహిత్య బోధన ప్రాముఖ్యత

డా. ఏటూరి భారతి

ఆంగ్ల ఆచార్యులు

ఆర్.వి. ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ, చేబ్రోలు, గుంటూరు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్.

పరిచయం: తెలుగు సాహిత్యంలో "సాంకేతికత" అనేది సాహిత్యానికి ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అమలు చేయడం మరియు సాంకేతిక పదాలను తెలుగు భాషలోకి అనువదించడం అని అర్థం.

సాంకేతిక పదాలను తెలుగు సాహిత్యంలో వినియోగం: తాజా రోజులలో కంప్యూటర్లు, ఇంటర్నెట్, మొబైల్, సాఫ్ట్వేర్ వంటి రంగాలలో వచ్చే సాంకేతిక పదాలు తెలుగులో విరివిగా ఉపయోగిస్తున్నారు.

"డిజిటలైజేషన్", "పీరింగ్", "లైక్", "ఇమేజ్", "పిడిఎఫ్", "పైల్", "అప్లోడ్" వంటి పదాలు నేటి తెలుగు సామాజిక మాధ్యమాలలో కనిపించడమూ సాధారణమైంది.

సాంకేతిక సాహిత్య ప్రాముఖ్యత: సాంకేతిక విజ్ఞానం, సాంకేతిక పదాల విశదీకరణ, వాటి వ్యాప్తి తెలుగు సాహిత్యంలో ముఖ్యభాగంగా మారింది. లుగు భాషలో మొదటి సాంకేతిక మాసపత్రిక 1997లో "కంప్యూటర్ విజ్ఞానం" పేరిట వెలువడింది.

సాంకేతిక పదావళి అభివృద్ధి: నూతన సాంకేతిక పదాలను తెలుగు సాహిత్యంలోకి తీసుకురావడం, వాటిని అనువదించడం, సరియైన సందర్భాల్లో గుణాత్మకంగా వాడకమూ అభివృద్ధి చెందుతున్నది. సాంకేతిక పదాలను అర్థవంతంగా రచనలు, వ్యాసాలు, పుస్తకాలలో వినియోగించడం జరుగుతోంది.

సాంకేతికతతో తెలుగు సాహిత్యం సాంకేతికతను అనుసరించి, భాషా శైలిలో మార్పులు, నూతన రచనలు, వాటి ప్రచారం పద్ధతులు ఏర్పడుతున్నాయి. అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్యం విస్తృతంగా అందుబాటులోకి వచ్చింది; అంతర్జాల తెలుగు పత్రికలు, బ్లాగులు, డిజిటల్ పుస్తకాలు ఇందుకు ఉదాహరణలు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వీటితో పాటు, సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యం అంటే ఏమిటి? సాంకేతికత పదాల నిఘంటువు తెలుగులో దొరక్కయా! లేదా! అనేది చూసుకోవాలి. తెలుగు లో సాంకేతిక రచనా శైలి ఉదాహరణలు. సాంకేతిక పదాలను తెలుగులో సరస్సు చేయడానికి పద్ధతులు. తెలుగు సాంకేతిక సాహిత్యం అభివృద్ధి చరిత్ర మొదలైనవి కూడా చూసుకోవాలి.

సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యం అంటే ఏమిటి? .

సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యం అంటే ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి సంబంధించిన విషయాలను తెలుగులో ప్రతిపాదించే సాహిత్యం.

నిర్వచనం: సాంకేతిక పదాలను లేదా సాంకేతిక విషయాలను తెలుగులో వివరించే లేఖనాలు, పుస్తకాలు, వ్యాసాలు, కథలు, నిఘంటువులు మొదలైనవి సాంకేతిక తెలుగు సాహిత్యం కిందకి వస్తాయి.

కంప్యూటర్, మొబైల్, ఇంటర్నెట్, సాఫ్ట్వేర్, ఆపై ఇతర శాస్త్ర-సాంకేతిక రంగాల్లో తెలుగు భాషలో రూపుదిద్దుకున్న రచనలు ఈ సాహిత్యం పరిమితిలో ఉన్నాయి.

లక్షణాలు: ఆధునిక ప్రపంచంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అమలు, సాంకేతిక పదాల పరిచయం, వాటి అర్థాల స్పష్టం ఈ సాహిత్యం లక్ష్యంగా ఉంటుంది.

నూతన సాంకేతిక పదబంధాలకి తగిన తెలుగు పదాలను, వాటి వివరణ, ప్రాముఖ్యతను ఎంతగానో చేర్చటం జరుగుతుంది.

విద్యార్థులు, సాంకేతిక నిపుణులు, సాధారణ ప్రజలు సులభంగా అర్థం చేసుకోవడానికే సాంకేతిక తెలుగు సాహిత్యం ప్రధానంగా అభివృద్ధి చెందుతుంది.

ఉదాహరణలు:

కంప్యూటర్లపై తెలుగులో వచ్చిన పాఠ్యపుస్తకాలు, ఇంటర్నెట్ మీద తెలుగులోని సాంకేతిక వ్యాసాలు, కొంత సాంకేతిక పదాలను సరళమైన తెలుగు పదాలతో ఆవిష్కరించే నిఘంటువులు.

“కంప్యూటర్ విజ్ఞానం”, “విజ్ఞాన సర్వస్వం” లాంటి మాసపత్రికలు మొదలైనవి ఈ విభాగంలో ముఖ్యమైనవి।

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఈ విధంగా, సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యం అనేది సాంకేతికతను సరళమైన, విస్తృతమైన స్థానిక భాష ద్వారా వివరించే ఆధునిక సాహిత్య రూపం. తెలుగు సాంకేతిక సాహిత్యం అభివృద్ధి చరిత్ర విస్తారంగా, ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానం తెలుగు భాషలోకి ప్రవేశించిన దశలతో కొనసాగింది.

ఆద్యకాలం: మొదటిగా తెలుగు సాహిత్యంలో సాంప్రదాయ పద్యాలు, వచనాలు ఆధారం కాగా, వ్యవసాయం, వృత్తులు, దైనిందిక జీవితం వరకే సాంకేతిక విజ్ఞానం పరిమితమయ్యేది. బ్రిటిష్ పాలన, ప్రింటింగ్ ప్రెస్, ఆధునిక విద్యా వ్యవస్థ ప్రవేశంతో శాస్త్ర, సాంకేతిక సాహిత్య రచనలకు బృహత్తర స్థానం ఏర్పడింది.

ఆధునిక సాంకేతిక సాహిత్యం: 1990 దశకంలో కంప్యూటర్, ఇంటర్నెట్ పరిచయంతో తెలుగులో మొదటి సాంకేతిక రచనలు కనిపించాయి. 1991లో తెలుగులో సాంకేతిక రచనలు ప్రత్యేకంగా ప్రారంభమయ్యాయి. 1997లో “కంప్యూటర్ విజ్ఞానం” మాసపత్రిక మొదటి పూర్తిస్థాయి సాంకేతిక పత్రికగా గుర్తించబడింది. “కంప్యూటర్ విజ్ఞానం”, “విజ్ఞాన సర్వస్వం” వంటి మాసపత్రికలు, గానా సాంకేతిక విషయాలపై పుస్తకాలు, సాఫ్ట్‌వేర్, హార్డ్‌వేర్, అంతర్జాల పరిజ్ఞానంపై తెలుగు రచనలు వెలువడుతున్నాయి.

డిజిటల్ మాధ్యమాల ప్రభావం: 2000 తర్వాత అంతర్జాల సాహిత్యం, బ్లాగులు, డిజిటల్ పుస్తకాలు తెలుగులో సాంకేతిక విషయాలను విస్తృతంగా ప్రచారం చేశారు. తెలుగు కీబోర్డు, యూనికోడ్, వివిధ కంప్యూటర్-ఫాంట్లు వెల్లడయ్యాయి. తెలుగు సాంకేతిక పదజాల నిఘంటువులు రూపొందాయి.

సమకాలీన దశ: నేటి కాలంలో సాంకేతిక అభివృద్ధితో పాటుగా తెలుగు సాంకేతిక సాహిత్య విస్తృతమవుతోంది; విద్యార్థులు, పరిశోధకులు, సామాన్యులు వాడేలా మారింది. ప్రభుత్వ విభాగాలు, ప్రైవేటు సంస్థలు, అనేక రచయితలు తెలుగు సాంకేతిక సాహిత్యాన్ని అభివృద్ధి చేయటానికి కృషి చేస్తున్నాయి. తెలుగు సాంకేతిక సాహిత్యం అభివృద్ధి సమకాలీన సాంకేతిక విజ్ఞానం ప్రజల్లోకి చేరేలా మారడం, ఆధునిక సమాచార సాధనాల ద్వారా వేగంగా వ్యాప్తి చెందడం ప్రధాన లక్షణాలు. విద్యాసంస్థలు సాంకేతిక రచనకు ప్రోత్సహించిన విధానం ముఖ్యంగా ఇలాంటి విధాలుగా కనిపిస్తుంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

విద్యాసంస్థల ప్రాధాన్యం: పాఠ్య ప్రణాళికల్లో శాస్త్ర-సాంకేతిక అంశాలను చేర్చడం ద్వారా విద్యార్థుల్లో సాంకేతిక అంశాలపై అవగాహన పెరగటానికి దోహదపడింది. భాషాశాఖలు మరియు విద్యా విశ్వవిద్యాలయాల్లో సాంకేతిక పదాలను, పరిశోధన వ్యాసాలను తెలుగు భాషలో రచించడానికి ప్రోత్సహన కల్పించాయి.

ఉపాధ్యాయుల పాత్ర: ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులను సాంకేతిక రచనకు ప్రోత్సహిస్తూ, సాంకేతిక పదజాలాన్ని తరగతుల్లో, ప్రాజెక్ట్‌లు, సమూహ కార్యకలాపాలలో ఉపయోగించారు. టెక్నాలజీ వీలు చూసుకుని భాషా బోధనను నూతన సాంకేతిక తోడ్పాటుతో మరింత సమర్థవంతంగా తీర్చిదిద్దారు

కార్యక్రమాలు, పోటీలు: సాంకేతిక రచనలకు సంబంధించి వివిధ విద్యాసంస్థలు సదస్సులు, వర్క్‌షాప్‌లు, రచన పోటీలు నిర్వహించటం ద్వారా విద్యార్థుల్లో కొత్త అభిరుచిని, సృజనను కలగజేసాయి.

ముగింపు: ఈ విధంగా విద్యాసంస్థలు పాఠ్య దిశానిర్దేశం, ఉపాధ్యాయుల ప్రోత్సాహం, రచన కార్యక్రమాల ద్వారా సాంకేతిక రచన అభివృద్ధికి ప్రేరణ ఇచ్చాయి।.

ఆధారం: ఆచార్యులుగా బోధన స్వలనుభవం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వివిధ భాగులు, ఇ-పత్రికలు - తెలుగు సాహిత్యం

డా. యస్. దివిజాదేవి

తెలుగు అధ్యాపకురాలు

ప్రభుత్వ మహిళాకళాశాల (స్వ.ప్ర.), గుంటూరు.

Mail ID: divija.devi1@gmail.com.

పరిచయం: బ్లాగు (blog) అనే పదం వెబ్‌లాగ్ (weblog) అనే పదాన్ని సంక్షిప్తం చేయడంతో వచ్చింది. బ్లాగు అంటే మామూలు వెబ్ పేజీయే. వ్యక్తి తన ఆలోచనలు, అభిప్రాయాలు, వ్యాఖ్యానాలు రాసుకునే వెబ్ సైట్ వంటిది. క్లుప్తంగా చెప్పాలి అంటే ఇంటర్నెట్ లో ఉండే 'మన డైరీ' నే బ్లాగ్. రాసే వారి వ్యక్తిత్వాన్ని ప్రతిబింబించేలా బ్లాగు ఉంటుంది. ఆహ్వానించిన వ్యక్తులు, సన్నిహితుల పోస్ట్ ల ద్వారా తమ వ్యాఖ్యానాలను జోడించే వీలుంది. ఇందులో నచ్చిన అంశాలు, పోటీలు, దృశ్యాలు ఉంచవచ్చు, వివిధ సంఘటనలను వర్ణించవచ్చు.

ఇందులో రాసిన జాబులు తేదీల వారీగా, చివరగా రాసిన జాబులు ముందు చూపిస్తూ అమర్చి ఉంటాయి. వ్యక్తిగత డైరీల నుండి రాజకీయ ప్రచారాల దాకా, వివిధ మాధ్యమాల కార్యక్రమాల నుండి పెద్ద కంపెనీల వరకు, అప్పుడప్పుడు కలం విదిల్చే రచయితల నుండి అనేక మంది చెయ్యితిరిగిన రచయితల సామూహిక రచనల దాకా బ్లాగులు విస్తరించాయి. వెబ్ హోస్టింగు కంపెనీలు, ఆన్‌లైను ప్రచురణా సంస్థలు బ్లాగు తయారీ ఉపకరణాలను అందిస్తున్నాయి. తాము ప్రచురించే బ్లాగులను వీరు "జర్నల్స్" అంటారు.

1990 ప్రాంతంలో ప్రారంభమైన బ్లాగింగ్ చాలా వేగంగా వృద్ధిచెందింది. వెబ్ లో లభ్యమయ్యే ఉచిత సాఫ్ట్ వేర్ ను ఉపయోగించి ఎవరైనా ఈ బ్లాగ్ లను ప్రారంభించవచ్చు. తొలి రోజుల్లో కాలక్షేపానికి ప్రారంభమైన బ్లాగ్స్ తర్వాతి కాలంలో భిన్నమైన సమాచారాన్ని అందించడం ద్వారా ప్రాచుర్యం పొందాయి. ప్రస్తుతం వెబ్ లో లక్షలాది బ్లాగ్స్ ఉన్నాయి. ఏ సమయంలో నైనా సమాచారాన్ని బ్లాగ్స్ లో ఉంచగలగడం, ఎక్కువ సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అవసరం లేకపోవడం, ఏకాభిప్రాయాలు కలిగిన వ్యక్తులు సమూహంగా ఏర్పడగలగడం వంటి కారణాలు బ్లాగులు విస్తరించడానికి కారణాలు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

చాలా బ్లాగుల్లో చదువరులకు వ్యాఖ్యలు రాసే వీలు కలగజేస్తారు. అలా వ్యాఖ్యలు రాసేవారితో ఆ బ్లాగు కేంద్రంగా ఒక చదువరుల సమూహం ఏర్పడుతుంది. మిగతా వాళ్ళు కేవలం చదివి 'పారేసే' వాళ్ళన్నమాట. ఈ బ్లాగులూ, వాటికి సంబంధించిన వెబ్సైట్లూ అన్నిటినీ కలిపి ఆంగ్లంలో 'బ్లాగోస్పియరు' అని, తెలుగులో బ్లాగావరణం అని అంటారు. ఏదైనా ఒక విషయం గురించి, లేక వివాదం గురించి బ్లాగుల్లో వాద ప్రతివాదాలు చెలరేగితే వాటిని 'బ్లాగుద్దాలు', 'బ్లాగు తుఫానులు' అంటారు.

బ్లాగులకు లింకులు చాలా ముఖ్యం కనుక పాత జాబులను ఓ క్రమపద్ధతిలో అమర్చి ప్రతీ జాబుకూ ఓ స్థిర లింకును కేటాయించే ఏర్పాటు ఉంటుంది. ఈ స్థిర లింకునే పర్మాలింకు అంటారు. కొత్త వ్యాసాలు, వాటి లింకులు ఆర్.ఎస్.ఎస్ (RSS), ఆటమ్ (Atom) లేదా ఎక్స్.ఎమ్.ఎల్ (XML) పద్ధతుల్లో అందిస్తున్నారు. వీటిని ఏ ఫీడరీడరు ద్వారానైనా చదువుకోవచ్చు. బ్లాగుల రచన, కూర్పు, ప్రచురణ ఎక్కువగా కంటింటు మేనేజిమెంటు సిస్టమ్ (CMS) ద్వారా చేస్తారు.

1994 లో స్వార్త్మోర్ కాలేజీలో చదివేటపుడు బ్లాగటం మొదలుపెట్టిన 'జస్టిన్ హాల్'ను తొలి బ్లాగురులలో ఒకడిగా భావిస్తారు. 1997లో జాన్ బార్టర్ మొదటిసారిగా "వెబ్లాగ్" అనే మాటను వాడాడు. పీటర్ మెర్ఫోల్డ్ 1999 లో 'ఈ మాట' ఇంగ్లీషు స్పెల్లింగుతో చిన్న ప్రయోగం చేసాడు. Weblog అనే ఒక పదాన్ని విడగొట్టి we blog అనే పదబంధంగా మార్చి తన బ్లాగులో పెట్టాడు. బ్లాగ్ అనేది వెబ్లాగ్ కి పొట్టిపదంగానూ, దాని క్రియగానూ భావించారు. క్రమేణా వెబ్లాగ్కు బ్లాగ్ అనే పేరే స్థిరపడి పోయింది. సరిగ్గా అదే సమయంలో వెలుగు చూసిన మొదటి బ్లాగు హోస్టింగు సైట్లయిన బ్లాగర్ (2004 లో గూగుల్ కొనేసింది), గ్రోక్సూప్లు ఈ మాటకు మరింత ప్రచారాన్ని తీసుకువచ్చాయి. 2003 మార్చిలో వెబ్లాగ్ అనేమాట నిఘంటువులకు ఎక్కింది.

బ్లాగుల ద్వారా వ్యక్తుల మధ్య ఏర్పడేది బ్లాగ్ రాసే సంబంధమే. రాజకీయాలు, సినిమా, సామాజిక అంశాలు, వార్తలు మొదలైన రకరకాల విషయాలపైన సీరియస్ గా, సరదాగా రాసేవాళ్ళు చాలామందే ఉన్నారు. బ్లాగుల్లో వాళ్ళేం రాస్తున్నారు అనే దానికన్నా, తెలుగులో రాస్తున్నారన్నదే ముఖ్యం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఇటీవలికాలంలో అనేక తెలుగు బ్లాగుల సమూహాలు ఏర్పడ్డాయి. ఈ మాట, కూడలి, జల్లెడ, తెలుగు బ్లాగర్స్ డాట్ కాం, తేనెగూడు, తెలుగు సాహిత్యం, మరియు తెలుగు సాహిత్యవేదిక వంటి బ్లాగు సముదాయాలు తెలుగులో ఉన్నాయి. ఇవి సాహిత్యం, సంస్కృతి, రచనలు, విమర్శలు వంటి అనేక అంశాలను చర్చిస్తాయి.

బ్లాగర్లు వ్యక్తిగతంగా సమావేశం కావడం ద్వారా ఇంటర్నెట్ లో తెలుగు వ్యాప్తికి ప్రయత్నాలు ముమ్మరం చేస్తున్నారు. తెలుగు వికీపీడియా నిర్మాణంలో పాల్గొంటున్నదీ తెలుగు బ్లాగర్లే. ఈ నేపథ్యంలోనే 'ఇ - తెలుగు' సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ప్రభావాలతో ఈ మలుపు శుభపరిణామమనే చెప్పాలి.

కొన్ని తెలుగు బ్లాగులు, ఇ-పత్రికలు:

తెలుగు బ్లాగులు (toptelugublogs.blogspot.com): ఇది అనేక తెలుగు బ్లాగుల జాబితాను కలిగి ఉన్న ఒక డైరెక్టరీ. ఇక్కడ మీరు సాహిత్య బ్లాగులతో పాటు, ఇతర అంశాలపై రాసే బ్లాగులను కూడా చూడవచ్చు.

e-తెలుగు, జాబిల్లి, లోగిలి, పల్లె ప్రపంచం, ఆవకాయ డాట్ కాం, తెలుగు ఈ బుక్స్, ఉయ్యూరుటైమ్స్, కినిగె బ్లాగ్, కినిగె పత్రిక, కొత్తపల్లి, పుస్తకం, వసంతం, వాకిలి, సాక్ష్యం సంచలన పత్రిక, స్వజన, నవతరంగం, విహంగ, ప్రాణహిత, కౌముది వెబ్ మాస పత్రిక, పొద్దు, జనవిజయం, ఈ మాట, భూమిక, లోకహితం, 21 వ శతాబ్దపు తెలుగు, మామాట, బాగిల్లు కబుర్లు..... మొదలైనవి ప్రస్తుతం తెలుగులో నిర్వహింపబడుతున్న కొన్ని ప్రముఖ తెలుగు బ్లాగులు, మరియు ఇ-పత్రికలు.

ఈ బ్లాగులలో ఏముంటాయి?

సాహిత్య సమీక్షలు:

కొత్త పుస్తకాలపై, రచనలపై విమర్శనాత్మక సమీక్షలు.

రచయితల పరిచయాలు:

ప్రసిద్ధ రచయితలు, కవుల జీవితాలు, రచనల గురించి సమాచారం.

సాహిత్య చర్చలు:

కవిత్వం, కథ, నవల వంటి వివిధ సాహిత్య ప్రక్రియలపై చర్చలు, వ్యాసాలు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సంస్కృతి, సంప్రదాయాలు:

తెలుగు సంస్కృతికి సంబంధించిన విషయాలు, పండుగలు, సంప్రదాయాలపై సమాచారం.

సాంకేతిక విషయాలు: తెలుగులో సాంకేతిక రచనలు, వెబ్ టెక్నాలజీలు వంటి అంశాలపై సమాచారం.

'తెలుగు సాహిత్య వేదిక' బ్లాగ్ వంటివి వివిధ సాహిత్య అంశాలపై లోతైన చర్చలు, వ్యాసాలు, విశ్లేషణలు అందిస్తాయి. బ్లాగులు ఎప్పటికప్పుడు కొత్త రచనలను అందిస్తాయి, వీటిని పాఠకులు వ్యాఖ్యల రూపంలో చర్చిస్తారు. ఆ చర్చలు కూడా ఆలోచనాత్మకంగా, కొత్త భావాలను అవగాహనపరుస్తూ, సృజనాత్మకతకు పదునుపెడతాయి.

తెలుగుసాహిత్యవేదిక (telugusahityavedika.wordpress.com): ఇది తెలుగు సాహిత్య వేదికలో భాగంగా ఉన్న ఒక బ్లాగ్. ఇక్కడ వివిధ సాహిత్య ప్రక్రియలు, చారిత్రక అంశాలు, సమకాలీన సాహిత్య పోకడలు వంటి వాటిపై వ్యాసాలు లభిస్తాయి. ఈ వెబ్సైట్లో తెలుగు సాహిత్యం, విమర్శలు, రచయితలు, మరియు ఇతర సాహిత్య అంశాలపై వ్యాసాలు ఉంటాయి.

ఈమాట (emaata.in): ప్రముఖ సాంకేతిక నిపుణులు, తెలుగు భాషాభివృద్ధి అయిన శ్రీ సురేష్ కొలిచాల గారు నిర్వహిస్తున్న ఈ బ్లాగ్ లో తెలుగు సాహిత్యం, సంస్కృతి, సాంకేతికత, మరియు ఇతర అంశాలపై లోతైన విశ్లేషణలు, వ్యాసాలు అందించే ఒక ప్రముఖ బ్లాగ్ గా సాహితీవేత్తలు, సామాన్య పాఠకులు ఆదరిస్తున్నారు.

ఇది తెలుగు అంతర్జాల సాహిత్య పత్రిక (e-magazine). ప్రవాసాంధ్రుల సాహిత్యాభిరుచికి నిదర్శనంగా నిలుస్తుంది. సురేష్ కొలిచాల గారు 1998 లో మొదలుపెట్టిన ఈ సాహితీ పత్రిక తెలుగులో విభిన్న అంశాలపై రచనలు ప్రచురిస్తుంది. ఇందులో సాహిత్యానికి సంబంధించిన వ్యాసాలు కూడా ఉంటాయి. ఇంటర్నెట్ యుగంలో తెలుగు పుస్తకాలు మరియు బ్లాగుల పాత్ర గురించి కూడా చర్చిస్తుంది. ఉన్నత స్థాయి సాహిత్యాన్ని ఆదరించి ప్రోత్సహించాలనేది ఈ పత్రిక ఆశయం. లాభాపేక్ష లేకుండా, రాజకీయ వాదాలకు, వర్గాలకు అతీతంగా, రచయితలకు, పాఠకులకు స్నేహపూరితమైన వాతావరణంలో ఒక ఉమ్మడి వేదికగా మనగాలగాడమే 'ఈ మాట' లక్ష్యం. ప్రపంచపు నలుమూలల ఉన్న తెలుగు పాఠకుల ఆదరాభిమానాలు స్వంతంచేసుకుందీ పత్రిక.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

నా కుటీరం (<https://chinaveerabhadru.in>): ఈ బ్లాగ్ ను ఇప్పటి వరకు అరవై ఎనిమిది గ్రంథాలు వెలువరించిన ప్రముఖ రచయిత వాడ్రేవు చిన వీరబద్రుడు గారు నిర్వహిస్తున్నారు. వీరు తన బ్లాగ్ లో కవితలు, కథలు, అనువాదాలు, ప్రసంగాలు, సాహిత్యం, కళా ప్రశంస, చింతన, జీవిత ప్రయాణం, వర్ణచిత్రాలు అనే అంశాలపై రచనలు చేస్తూ, ఆయా అంశాలపై తన అభిప్రాయాలను వెల్లడించుతున్నారు. చిత్రకారులూ కూడా అయిన వీరు అందమైన తన చిత్రలేఖనాలను ఈ బ్లాగ్ లో ఉంచుతున్నారు. దీంతో వీరి బ్లాగు మరింత వర్ణరంజితంగా అలరిస్తుంది.

‘ఆ వెన్నెలా రాత్రులు’ లో “అన్నిటికన్నా ముందు యువతీయువకుల తొలియవ్వనకాలంలో అటువంటి మనస్థితి ఉంటుందని గుర్తుపట్టడం ఒక విద్య ప్రేమ విద్య. కాని ఓ మహాకవి చెప్పినట్లుగా ఆ విద్య ఇంట్లో తల్లిదండ్రులు చెప్పరు, బళ్ళో ఉపాధ్యాయులు చెప్పరు, దానికి పాఠ్యపుస్తకాలూ, సిలబస్, కరికులం ఎలా ఉంటాయో తెలియదు. ప్రేమ అంటే యాసిడ్ దాడిగానే పరిణమించే కళాశాలలు మనవి. ఇంక ప్రేమ అంటే ఏమిటో చెప్పేవాళ్ళవరు? కవులూ, రచయితలూ? ప్రేమ వల్ల కాక, ప్రేమరాహిత్యం వల్లనే మనుషులు కవులుగా మారే సమాజం మనది”. అంటూ మన సమాజ తీరు తెన్నులను నిశితంగా పరిశీలించి సునిశితంగా విమర్శించారు.

సాహిత్య పిపాసి, పుస్తక ప్రియులు అయిన వీరు సాహిత్యం కేటగిరీలో ‘నన్ను వెంటాడే కథలు’ గురించి చెబుతూ “ఏ శాఖా గ్రంథాలయంలో దొరికిందో గాని రవీంద్ర కథావళి (1968) దొరికిన రోజు నా జీవితంలో ఒక పండగరోజు” అంటారు.

కొత్తపాళీ (<https://kottapali.blogspot.com/>): వివిధ సాహిత్య అంశాలను చర్చించే ఈ బ్లాగ్ లో, రెండు ప్రసిద్ధమైన పోతన పద్యాలకి సరదాయైన రెండు బ్లాగ్స్పేర్డీలు ఉన్నాయి -

క. బ్లాగెడిది బ్లాగవతమట

బ్లాగించెడివాడు రామబ్లాగుండట నే

బ్లాగిన తోడనే ఇండీ

బ్లాగులలో బెస్టు కాక బ్లాగగ నేలా?

క. బ్లాగర్లు బ్లాగేశులు

బ్లాగస్టులు గిలుకు సకల బ్లాగులలో పెం

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

బ్లాగుగ నెవ్వడు గిలుకున్

బ్లాగునుశాసనుడు వాడె, బ్లాగుగ గొలుతున్.

పందిని పొడిచినవాడే బంటు, కందం రాసినవాడే కవి అని సామెత. అంటే 'నేనూ కవినేనోచ్!'

అంటారు.

సంచిక (<https://sanchika.com/blog/>): సంచిక సాహిత్య వేదికను తెలంగాణ స్టేట్ ఎస్.సి. స్టడీ సర్కిల్ డైరెక్టర్ మరియు ప్రముఖ కవి శ్రీ శ్రీధర్ చౌడారపు ఆధ్వర్యంలో నడుపుతున్నారు. తెలుగు సాహిత్య వేదిక 'సంచిక' తెలుగులో తొలి డైనమిక్ వెబ్ పత్రిక. దీనిలో కథలు, ధారావాహికలు, వ్యాసాలూ, కవితలు, సినిమా విషయాలు, పుస్తక సమీక్షలు, ఫీచర్స్, బాలసాహిత్యం ప్రచురిస్తున్నారు. కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అనువాద పురస్కార గ్రహీత శ్రీ ఎలనాగ (డా. నాగరాజు సురేంద్ర) గారు 'అనువాద మధు బిందువులు' పేరుతో దేశ విదేశీ కవితలను తెలుగులో అందిస్తున్నారు. వివిధ భాషలలోని పుస్తకాలను పరిచయం చేసే సాహితీ సమీక్షలు ఈ 'సంచిక'కు మరింత వన్నెతెస్తున్నాయి. ఇందులో ప్రచురితమయ్యే విమర్శనాత్మక వ్యాసాలు సునిశిత పరిశీలనా శక్తిని పెంపొందిస్తాయి. బాల సంచికలో మహాభారత కథలు, పురాణ కథల ఆధారంగా నితని బోధించడం కనిపిస్తుంది. సాహితీ సమావేశాలను నిర్వహించడం ఈ బ్లాగ్ ప్రత్యేకత.

భూమిక (<http://bhumika.org/>): 1993 లో ప్రారంభమైన స్త్రీవాద పత్రిక భూమిక. దక్షిణభారత దేశంలోనే వస్తున్న ఏకైక స్త్రీవాద పత్రిక భూమిక. స్త్రీల వాస్తవ సమస్యల చిత్రణకోసం, స్త్రీల దృష్టికోణం నుంచి స్త్రీ సమస్యను అంచనా వెయ్యడం కోసం ఒక సమగ్ర పత్రిక అవసరం చాలా వుందని భావించి 'భూమిక' రూపకల్పన చేయడం జరిగింది. ఈ పత్రికను కొండవీటి సత్యవతి గారు నిర్వహిస్తున్నారు.

Bజయప్రభ, ఓల్గా, పాటిబండ్ల రజనీ లాంటి స్త్రీవాద రచయిత్రుల రచనలతో పాటు వారి రచనలపై సమీక్షలు, స్త్రీవాద రచయిత్రుల పుస్తక పరిచయాలు కూడా దీనిలో ప్రచురింప బడుతున్నాయి.

విహంగ (<https://www.vihanga.com/>): డా. పుట్ల హేమలత స్థాపించిన తొలి వెబ్ పత్రిక విహంగ. అంతర్జాలంలో స్త్రీల సాహిత్యాన్ని ప్రోత్సహించాలనే ఉద్దేశ్యంతో 11.11.2011 లో నెలకొల్పబడింది. దీనిలో విశాలభావాలకు, వైజ్ఞానిక, మనోవికాసానికి పెద్దపీట వేస్తున్నారు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కళాత్మక, భావనాత్మక సంఘర్షణలకు సాహితీ రూపం ఇచ్చే రచయితృలను, స్త్రీల సంవేదనలకు అక్షరరూపం ఇచ్చే రచయితలను ప్రోత్సహిస్తున్నారు. సమసమాజాభివృద్ధికి తోడ్పడుతున్నారు.

కౌముది (<https://www.koumudi.net/>): ఆలోచన, హృదయ స్పందన, విశ్లేషణ, సరికొత్త కొణాల ప్రేరణ, వినోదం, నవ్వుల విందుభోజనం కౌముది పంచె సాహితీ సంపద. దీనిని టాక్ షో లతో ప్రసిద్ధులైన కిరణ్ ప్రభ నిర్వహిస్తున్నారు. ఒకప్పుడు ప్రసిద్ధ రచనలైన వాటిని ఇక్కడ ప్రచురించడం కనిపిస్తుంది. యండమూరి వీరేంద్రనాథ్ రాసిన ప్రియురాలు పిలిచే, గొల్లపూడి మారుతీరావు రాసిన అమ్మకడుపు చల్లగా అత్తలూరి విజయలక్ష్మి రాసిన రెప్పలమీద నీడలు మొదలైన రచనలు ప్రస్తుతం ధారావాహికలుగా ప్రచురింపబడుతున్నాయి.

నెచ్చెలి (<https://www.neccheli.com/>): ఇది ఒక అంతర్జాల వనితా మాస పత్రిక. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో స్త్రీలకు సంబంధించిన సాహిత్యాన్ని, అభ్యున్నతిని, గెలుపుల్ని, స్ఫూర్తిదాయకమైన అనేక అంశాల్ని పరిచయం చేయాలన్న ఆలోచనలకు ప్రతిరూపమే నెచ్చెలి. స్త్రీలకు సంబంధించిన రచనలు పురుషులు చేసినవి అయినా ప్రచురిస్తుంది. ప్రముఖులతో పాటు కొత్తవారినీ ప్రోత్సహిస్తుంది. డా. కె. గీత దీనికి ప్రధాన సంపాదకులు.

ముగింపు: ఆచార్య దార్ల వెంకటేశ్వర రావు, కొండవీటి సత్యవతి, కిరణ్ ప్రభ, కస్తూరి మురళీకృష్ణ, సుధామ, ప్రసాద మూర్తి, అప్పర్, పరవస్తు లోకేశ్వర్, డా. సుజాత బండారి, లాంటి ఎందరో ప్రముఖ రచయితలు, మానస ఎండ్లూరి లాంటి వర్తమాన యువ రచయితలూ ఇ-పత్రికలలో తమ సాహితీ అంశాలను ప్రచురిస్తున్నారు. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం కలిగిన నూతన ఔత్సాహిక యువ రచయితలకు ఇ-పత్రికలు వేదికలవుతున్నాయి. వారి సాహితీ తృప్తిని ఇ-పత్రికలూ, బ్లాగులూ తీరుస్తున్నాయి. ఇ-పత్రికలకు రాయాలన్నా, స్వంతంగా బ్లాగులు నిర్వహించాలన్నా, ఇతరుల బ్లాగులలోని సాహితీ చర్చలలో పాల్గొనాలన్నా మనకు కావలసింది సాహిత్యాభిరుచితోపాటు కాసంత 'ఇ'అక్షరాస్యత.

పుస్తకలకు దూరమై సమస్త జ్ఞానాన్ని హస్తభూషణమైన చరవాణిలో వీక్షించే యువతకు జ్ఞాన తృప్తిని చాలావరకు 'ఇ-బుక్స్, మ్యాగాజైన్స్, జర్నల్స్, బ్లాగ్స్' లాంటివి తీరుస్తున్నాయి. కానీ మరిన్ని రావాల్సిన అవసరం ఉంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఆధార గ్రంథాలు

1. అంతర్జాలం
2. తెలుగుసాహిత్యవేదిక (telugusahityavedika.wordpress.com):
3. ఈమాట (emaata.in)
4. నా కుటీరం ([https://chinaveerabhadru.in](http://chinaveerabhadru.in))
5. కొత్తపాళీ ([https://kottapali.blogspot.com/](http://kottapali.blogspot.com/))
6. సంచిక ([https://sanchika.com/blog/](http://sanchika.com/blog/))
7. భూమిక: (<http://bhumika.org/>)
8. విహంగ: ([https://www.vihanga.com/](http://www.vihanga.com/))
9. కౌముది: ([https://www.koumudi.net/](http://www.koumudi.net/))
10. నెచ్చెలి: ([https://www.neccheli.com/](http://www.neccheli.com/))

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత - పరిశీలన

వి. చంద్రిక

పరిశోధకవిద్యార్థి

Cell:9440579179

స్థూలంశం: "హితేన సహితం సాహిత్యం" ఏది హితాన్ని బోధిస్తుందో దాన్ని సాహిత్యంగా పేర్కొంటాం. ఇలా భారతీయ సాహిత్య సంపదలో తెలుగు సాహిత్యం ముఖ్య భూమికను పోషిస్తుంది. ఇది పాట, పద్యం, కథ, నవల, నాటకం వంటి విభిన్న ప్రక్రియల్లో ఉంటూ మంచిని అందిస్తుంది. తద్వారా నీతివంతమైన సమాజం రూపుదిద్దుకుంటుంది. తూట కంటే మాట పదునైనది. సమాజంలో జరిగే చెడును లాఠీలు, తూటాల ద్వారా నిర్మూలించడం కష్టం. అదే మంచి మంచి మాటలతో కూడిన సాహిత్యం ద్వారా సన్మార్గంలో నడిచే విధంగా తీర్చిదిద్దవచ్చు. అందుకే, ఎంతో విలువైన ఈ సాహితీ సంపదను ప్రజలకు అందించే క్రమంలో ఎన్నో నూతన మార్గాలు వచ్చాయి. అందులో ఈ సాంకేతికత ఒకటి. దేశ భవిష్యత్తు తరగతి గదులలో రూపుదిద్దుకుంటుందని కొరారి కమిషన్ అభిప్రాయపడింది. కావున, ప్రతి పాఠశాలలో సాహిత్యాన్ని బోధించాలి.

తెలుగు సాంకేతికత పరిశీలన: తెలుగు సాహిత్యం అనేది శతాబ్దాలుగా మన సంస్కృతి సంప్రదాయాలకు ప్రతిబింబంగా మన భావోద్వేగాల వికాసానికి వేదికగా నిలిచింది. ఆధునిక కాలంలో విద్యారంగంలో వచ్చిన సాంకేతికతతో తెలుగు సాహిత్య బోధన గణనీయ మార్పులకు లోనవుతుంది. అనేక విద్యా సంస్థలు సాంకేతిక పద్ధతులను ఉపయోగించి విద్యార్థులకు సాహిత్యాన్ని మరింత లోతుగా ఆసక్తికరంగా బోధిస్తున్నాయి. మానవ అవసరాలను తీర్చడానికి రూపొందించిన యంత్రాలనే సాంకేతికత అంటారు. అవి అనేక రకాలుగా ఉంటాయి. అందులో సాహిత్యానికి ఉపయోగపడిన వాటిల్లో మొదట రేడియో, టీవీ రికార్డర్, రికార్డర్ తర్వాత కంప్యూటర్ రూపంలో వచ్చింది. నేడు వీటన్నింటి స్థానంలో మొబైల్ వచ్చి చేరింది. ఇందులో నోషల్ మీడియా ప్రజల జీవితాల్లో పెను మార్పులను తెచ్చింది. దీనిని సాహిత్యంలో సరైన మార్గంలో ఉపయోగించుకోవాలి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యాన్ని బోధించడానికి డిజిటల్ ప్రజెంటేషన్ (PPT), ఆడియో - విజువల్ మాధ్యమాలు, లెర్నింగ్ మేనేజ్మెంట్ సిస్టం (LMS), వర్చువల్ రియాలిటీ (VR)ల వంటివి ముఖ్యంగా ఉపయోగపడుతున్నాయి. ఇందులో డిజిటల్ ప్రజెంటేషన్ ద్వారా కవితలు, కథలు, నాటకాలు సులభంగా దృశ్య రూపంలో వివరించడం జరుగుతుంది. ఆడియో విజువల్ మాధ్యమాల ద్వారా రచయితల వక్రవా్యాలు, సాహిత్య రూపకాలు, నాటకాలు, నాటికలు విద్యార్థుల మనసుకు హత్తుకునేలా చేస్తాయి. అలాగే, లెర్నింగ్ మేనేజ్మెంట్ సిస్టం వంటి ప్లాట్ ఫారమ్ ద్వారా పాఠ్యాంశాల పంపిణీ, ఆన్లైన్ అసైన్మెంట్లు ఇవ్వవచ్చు. ఇక వర్చువల్ రియాలిటీ ద్వారా పాతకాలపు రచనలను దర్శించవచ్చు.

పుస్తకాలకు బదులు ఈ-బుక్స్, మొబైల్ అప్లికేషన్స్, వెబ్సైట్ ల వలన పఠనం సులభం అయింది. ఆంధ్రభారతి వంటి నిఘంటు శోధనలు ఉపయోగపడుతున్నాయి. గూగుల్ మీట్, జూమ్ మీటింగ్, వెబీ నాల్గ ద్వారా వర్చువల్ సమావేశాలు నిర్వహించి సాహిత్యం పై చర్చలు జరుపుతున్నారు. శ్రీశ్రీ, గురజాడ వంటి ప్రముఖ కవుల రచయితల రచనలు ఇప్పుడు ఆడియో బుక్స్ గా, వీడియోలుగా అందుబాటులోకి వచ్చాయి. యూట్యూబ్ లో అనేకమైన సాహితీ సమాచారం అందుబాటులో ఉంది. దీని ద్వారా ఎంతో సాహిత్యాన్ని తెలుసుకోవచ్చు. అలాగే డిజిటల్ పబ్లిషింగ్ బ్లాగులు, వెబ్సైట్లు, సాహిత్య ఫోరంలు కూడా తెలుగు సాహిత్యానికి ఉపయోగపడుతున్నాయి. డిజిటల్ పబ్లిషింగ్ ద్వారా సాహిత్యాన్ని పుస్తక రూపంలో కాకుండా PDF, e-Pub, Kindle పార్మెట్లలో ప్రచురిస్తున్నారు. బ్లాగులు, వెబ్సైట్లో ద్వారా రచయితలు తమ రచనలను అందరికీ అందుబాటులోకి తెస్తున్నారు. ఇక సాహిత్య ఫోరం ద్వారా కవులు రచయితలు తమ సాహిత్యాన్ని అందరికీ పంచుతున్నారు.

సాంకేతికతతో భాగమైన సోషల్ మీడియా ప్లాట్ ఫామ్ లు ఫేస్ బుక్, ట్విట్టర్, వాట్సప్, టెలిగ్రామ్ మొదలైనవి కూడా సాహిత్య వ్యాప్తికి మరియు సమాచారం కోసం కొత్త దిక్సూచీలుగా నిలుస్తున్నాయి. వాట్సప్ ద్వారా "వందకథలు" అనే పేరుతో డాక్టర్ ఎం. హరికిషన్ రోజుకో కథను అందిస్తున్నారు. ఫేస్ బుక్ లో తెలుగు కవిత్యం, చిన్న కథలు, హైకూలు, పద్యాలు మొదలైన రచనలు విస్తృతంగా పాఠకుల మన్ననలు పొందాయి. ఇందులో భాగంగా ప్రముఖ తెలంగాణ కవి గుండొజు యాదగిరి ఫేస్ బుక్ లో పరిచయమైన మిత్రులతో ఫేస్ బుక్ శతకాలు రాశారు. వాట్సప్ సమూహాల ద్వారా ఎన్నో సాహితీ కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నారు. టెలిగ్రామ్ చానల్ ద్వారా నిత్యం ఒక కథ, ఒక కవితతో సాహితీ ప్రసారం జరుగుతుంది. ఇంతటి సృజనాత్మక

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాహిత్యాన్ని బాహ్య ప్రపంచానికి అందించడంలో సాంకేతికత పాత్ర ప్రముఖమైంది. తెలుగు టైపింగ్ కోసం చాలా టూల్స్ అందుబాటులో ఉన్నాయి. అవి లేఖిని, అను స్క్రిప్ట్ మేనేజర్, బరాహ సాఫ్ట్ వేర్ లు ఉన్నాయి. వీటితోపాటు వాయిస్ టు టెక్స్ట్ లు కూడా అందుబాటులో వచ్చాయి.

తెలుగు సాహిత్యాన్ని డిజిటల్ పుస్తకాలను ఈ లైబ్రరీ (e-Library)లలో చదువుకోవచ్చు. ఈ అవకాశాన్ని Kinige.com, TeluguOneBooks.com, DigitalLibrary of India, Andhra Pradesh Digital Library వంటి వెబ్సైట్లు అందిస్తున్నాయి. ఇందులో పాత తెలుగు కావ్యాలు, నవలలు, గద్య రచనలు లభిస్తాయి. సాహిత్యం అద్దం వలె సమాజంలోని మంచి చెడులను పట్టిచూపాలి. తద్వారా సమాజంలో వచ్చే మార్పులను ప్రజల జీవన శైలి ఆలోచనల ప్రవాహం ప్రతిబింబిస్తాయి. దీని కొరకు సాంకేతికతను ఉపయోగించుకోవాలి.

ముగింపు: పుస్తక పరచనలో ఉండే లాభాలు డిజిటల్ పరచనలో ఉండవు. పుస్తక పరచన ఆరోగ్యప్రదాయని. డిజిటల్ పరచన ద్వారా నిద్రలేమి వంటి అనారోగ్యాలు కలగవచ్చు. ఇక తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతిక వల్ల అనుకూల, ప్రతికూల మార్పులు వచ్చాయి. అందులో కవులు రచయితలు స్వతంత్రంగా తమ రచనలు ప్రచురించగలగడం, పాఠకులు నచ్చినా అంశాన్ని ఎన్నుకొని చదవడం, పాత రచనలు డిజిటల్ రూపంలో చదవడం, కొత్త కొత్త వారు రచయితలుగా గుర్తింపబడటం అనుకూల మార్పుగా చెప్పుకోవచ్చు. ఇదే సందర్భంలో సామాజిక మాధ్యమాల్లోని సాహిత్యానికి కొంత గౌరవం తగ్గడం, నాణ్యత లోపంతో ఏది పడితే అది రాయడం వంటివి ప్రతికూలతగా చెప్పుకోవచ్చు. భవిష్యత్తులో AI ఆధారంగా సాహిత్య రచనలలో పెను మార్పులు జరిగే అవకాశం ఉంది. కావున, సాహితీకారులు జాగ్రత్త వహించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

ఉపయుక్త గ్రంథాలు:

- 1) Gopal. P Sahitya and Society in the Digital (2020) Journal of Telugu
- 2) SCERT Telangana (2023)
- 3) Nagar kurnool zilla Sahityam-Samagra Adhyanam.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

పాఠశాలలో తెలుగు సాహిత్యం పై సాంకేతిక పరిజ్ఞానం

గనుముల తిరుమల రాజు

పరిశోధక విద్యార్థి

యోగి వేమన విశ్వవిద్యాలయం

చరవాణి : 8142729037

ఉపోద్ఘాతం: సాహిత్యం పై సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అనే అంశం నేటి సమాజంలో అత్యంత ప్రాముఖ్యత పొందింది. సాంకేతిక అభివృద్ధి వల్ల సాహిత్యం విస్తరణ, వినియోగం, రచన, ప్రచారం, పరిశోధన అన్ని కొత్త రూపాలలో పరిపూర్ణమవుతున్నాయి. పూర్వం మాటలలో లేదా పుస్తకరూపంలో మాత్రమే పరిధి కలిగిన తెలుగు సాహిత్యం, ఇప్పుడు డిజిటల్ ప్రపంచంలో మరింత విస్తరించి, ప్రతి ఒక్కరికీ చేరువ అవుతోంది. ఈ వ్యాసంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఎలా ప్రభావితం చేస్తుంది, కొత్త అవకాశాలను ఎలా సృష్టించుకుంటుంది, ఎలాంటి సవాళ్లు ఎదురవుతున్నాయో విపులంగా చర్చిద్దాం.

సంప్రదాయ తెలుగు సాహిత్యం నుండి ఆధునికత వైపు

తెలుగు సాహిత్యానికి సుమారు వెయ్యి సంవత్సరాల పెద్దదైన వారసత్వం ఉంది. నన్నయ, తిక్కన, ఎర్రప్రగడ లాంటి ప్రాచీన కవులు సాంప్రదాయ పద్ధతుల్లో సాహిత్యం సృష్టించారు. కాలంలో సాహిత్యాన్ని ప్రజలకు చేరవేయడానికి ప్రధాన మార్గం శ్రీవణ పరంపర, తర్వాత హస్తప్రతులు, మరల ముద్రణాసాధనాల ద్వారా పుస్తకరూపం. అయితే ఈ ప్రక్రియ అంత సులభం కాదు; రాతప్రతులు ఆరుదుగా లభించేవి, అలాగే ప్రజలకు విస్తృతంగా చేరువ కావడం కష్టసాధ్యం. అయితే 20వ శతాబ్దం చివరి భాగంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వేగంగా అభివృద్ధి చెందడంతో సాహిత్యం కూడా మార్పు చెందింది. మొదట ముద్రణాశాస్త్రం బలమైన ప్రోత్సాహం ఇచ్చింది. అనంతరం కంప్యూటర్, ఇంటర్నెట్, డిజిటలైజేషన్ రాగానే తెలుగు సాహిత్యం కొత్త మార్గాల్లోకి ప్రవేశించింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు లిపి మరియు సాంకేతికత

సాంకేతిక రంగంలోని ఒక ప్రధాన సవాలు తెలుగు లిపిని కంప్యూటర్లలో అందుబాటులోకి తేవడమే. మొదట అది కష్టతరం మారింది కానీ యూనికోడ్ వ్యవస్థ దానిని పరిష్కరించింది. ఇప్పుడు ఏ కంప్యూటర్ లేదా మొబైల్ ఫోన్ లోనైనా తెలుగు అక్షరాలు సులభంగా చదవగలము, రాయగలము. ప్లానెట్ సాఫ్ట్వేర్లు, గూగుల్ ఇన్పుట్ టూల్స్, వాయిస్ టు టెక్స్ట్ సాఫ్ట్వేర్లు తెలుగు రచనలను మరింత సులభతరం చేశాయి. పాఠశాల బోధనలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వినియోగం తెలుగు సాహిత్యంలో పాఠశాలలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ప్రధానంగా విద్యా విధానంలో మార్పులు తేవడానికి, విద్యార్థుల ప్రతిభను అభివృద్ధి చేయడానికి ఉపయోగపడుతోంది.

సాంకేతిక పరిజ్ఞానం పాత్ర

- ఆధునిక పాఠశాలల్లో డిజిటల్ స్క్రీన్లు, సైన్స్ ల్యాబ్స్, వర్చువల్ రియాలిటీ వంటి పరికరాల సహాయంతో విద్యను బోధిస్తున్నారు.
- ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో పైవేట్ విద్యాసంస్థలకు సమంగా సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందించే ప్రయత్నాలు తరుగుతున్నాయి.
- కంప్యూటర్ శిక్షణ, ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్, రోబోటిక్స్ వంటి అంశాలు పాఠశాల స్థాయిలో ప్రవేశపెడుతున్నాయి.
- ప్రయోజనాలు విద్యార్థుల్లో ఆలోచనా శక్తి, ప్రతిపత్తి పెంచడంలో సాంకేతిక పరికరాలు సహాయపడతాయి.
- పాఠశాలల్లో ప్రాక్టికల్ శిక్షణ, సాపేక్షిక ఆధారంగా విషయ బోధన, సమగ్ర అభివృద్ధికి దోహదపడుతుంది.
- తక్కువ వయసులోనే విద్యార్థులు విభిన్న విషయాల్లో అవగాహన పెంచుకునే అవకాశం అందిస్తుంది.

డిజిటల్ యుగంలో సాహిత్యం

ప్రస్తుత కాలంలో తెలుగు సాహిత్యం డిజిటల్ మాధ్యమాల ద్వారా విశ్వవ్యాప్తంగా వ్యాపిస్తోంది.

ఈ క్రమంలో కొన్ని ముఖ్యమైన అంశాలు:

- ఇ-బుక్స్ (E-Books): తెలుగు రచనలు ఇప్పుడు ఇ-బుక్ రూపంలో లభ్యమవుతున్నాయి. కిండిల్, గూగుల్ బుక్స్, ఇతర ఇ-రీడర్ మాధ్యమాలు సాహిత్యాన్ని సులభంగా అందిస్తున్నాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

- ఆడియో బుక్స్: చదవలేని లేదా సమయం లేని పాఠకులు వినడానికి ఆడియో రూపంలో తెలుగు రచనలు లభ్యం అవుతున్నాయి. దీని వలన సాహిత్యం మరింత విస్తృతంగా కొత్త వర్గాల పాఠకులకు చేరుతోంది.
- బ్లాగులు, ఆన్లైన్ పత్రికలు: అనేక మంది యువ రచయితలు తమ కవితలు, కథలు, వ్యాసాలను బ్లాగుల ద్వారా లేదా ఆన్లైన్ మేగజైన్స్ ద్వారా ప్రచురిస్తున్నారు.
- సోషల్ మీడియా: ఫేస్ బుక్, ట్విట్టర్, ఇన్స్టాగ్రామ్ వంటి వేదికలు కొత్త సాహిత్య వేదికలుగా రూపాంతరం చెందాయి. చిన్న కథలు, కవితలు, సూక్తులు, హైకుల రూపంలో సమకాలీన రచనలు పాఠకులకు చేరుతున్నాయి.

పరిశోధనలో సాంకేతికత

సాంకేతిక జన్యమైన మరో విప్లవాత్మక మార్పు పరిశోధన రంగంలో కనిపిస్తోంది. వివిధ యూనివర్సిటీ లైబ్రరీలు, డిజిటైజ్ చేసిన పురాతన గ్రంథాలు, ఆన్లైన్ డేటాబేస్లు తెలుగు సాహిత్యంపై పరిశోధన చేయడానికి అనుకూలం అందిస్తున్నాయి. ఉదాహరణకు:

- డిజిటల్ లైబ్రరీ ఆఫ్ ఇండియా
- ఆంధ్రప్రదేశ్ డిజిటల్ లైబ్రరీ
- విశ్వవిద్యాలయాల డిజిటల్ ఆర్కైవ్స్

పండితులు పూర్వం అరుదుగా దొరిక ప్రతులు కోసం గ్రంథాలయాల చుట్టూ తిరగాల్సి వచ్చేది. ఇప్పుడు ఇంటర్నెట్ కూర్చుని ఇంటర్నెట్ ద్వారా అనే ప్రతులను సులభంగా పొందవచ్చు.

తెలుగు సాహిత్యం అంతర్జాతీయ స్థాయిలో

సాంకేతిక పరిజ్ఞానం కారణంగా తెలుగు సాహిత్యం భాషా అవరోధాలను దాటి అంతర్జాతీయంగా వ్యాప్తి చెందుతోంది. యాంత్రిక అనువాద సాధనాలు (Machine Translation Tools), గూగుల్ ట్రాన్స్ స్లేట్ వంటి టూల్స్. తెలుగు నుంచి ఇంగ్లీష్ లేదా ఇతర భాషలకు అనువాదం చేసి ప్రపంచ పాఠక లోకానికి అందజేస్తున్నాయి. ఇది అనువైన పరిష్కారం కాకపోయినా, ప్రారంభదశలో ఒక వంతెనగా పనిచేస్తోంది.

విద్య బోధనలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం పాత్ర

- TPACK (Technological Pedagogical Content Knowledge) CC సాంకేతికతను సమర్థవంతంగా ఉపయోగించేందుకు ప్రోత్సహిస్తున్నారు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

-
- విద్యా రంగంలో సమాచార ప్రసార సాంకేతిక పరిజ్ఞానం (ICT) బోధన మెరుగుపరిచేందుకు ఉపయోగపడుతోంది.

సారాంశం

- ఆధునిక పాఠశాలల్లో డిజిటల్ స్క్రీన్లు, పైన్స్ ల్యాబ్స్, వర్చువల్ రియాలిటీ వంటి పరికరాల సహాయంతో విద్యను బోధిస్తున్నారు.
- ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ప్రైవేట్ విద్యాసంస్థలకు సమంగా సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందించే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. కంప్యూటర్ శిక్షణ, ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్, రోబోటిక్స్ వంటి అంశాలు పాఠశాల స్థాయిలో ప్రవేశపెడుతున్నాయి. ప్రయోజనాలు విద్యార్థుల్లో ఆలోచనా శక్తి, ప్రతిపత్తి పెంచడంలో సాంకేతిక పరికరాలు సహాయపడతాయి.
- పాఠశాలల్లో ప్రాక్టికల్ శిక్షణ, సాపేక్షిక ఆధారంగా విషయ బోధన, సమగ్ర అభివృద్ధికి దోహదపడుతుంది.
- తక్కువ వయసులోనే విద్యార్థులు విభిన్న విషయాల్లో అవగాహన పెంచుకునే అవకాశం అందిస్తుంది.
- పాఠశాలలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ద్వారా తెలుగు విద్యార్థులకు ప్రస్తుత పోటీ ప్రపంచంలో నిలబడి సామర్థ్యం, వివిధ రంగాల్లో అవగాహన, నూతన విషయాలను నేర్చుకునే అవకాశాలు మెరుగువుతున్నాయి.

తెలుగు సాహిత్య విద్యలో కూడా సాంకేతిక పరిజ్ఞానం కొత్తదనాన్ని తీసుకువచ్చింది. విద్యార్థులు ఆన్లైన్ కోర్సులు, వర్చువల్ క్లాసులు, యూట్యూబ్ వీడియో లెక్చర్ల ద్వారా తెలుగు సాహిత్యాన్ని నేర్చుకోవచ్చు. ఈ విధానం వలన సుదూర ప్రాంతాల్లోనూ సాహిత్య విద్య సులభమైంది.

వ్యావహారిక సవాళ్లు

కొన్ని ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులో లేకపోవడం, నిర్వహణ లోపాలు కష్టంగా మారాయి.

కొందరు విద్యార్థులు ఆర్థిక పరిస్థితుల వల్ల ప్రైవేట్ కేంద్రాలకు వెళ్లాల్సిన అవసరం ఉంటుంది.

సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఇచ్చిన ఈన్నడూ లేని అవకాశాల మధ్య సాహిత్యం కొన్ని సవాళ్లను కూడా ఎదుర్కొంటోంది:

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

- డిజిటల్ కంటెంట్ నాణ్యత హామీ విషయం.
- సమాజంలో పుస్తక పఠన అలవాటు తగ్గిపోవడం.
- ఆన్లైన్ కాపీహక్కుల సమస్యలు.
- సంప్రదాయ పాఠన పద్ధతులు వెనుకబడిపోవడం.

భవిష్యత్ దిశ

భవిష్యత్తులో కృత్రిమ మేదస్సు (Artificial Intelligence), వర్చువల్ రియాలిటీ, ఆగ్నెంటెడ్ రియాలిటీ వంటి సాంకేతిక పరిజ్ఞానం తెలుగు సాహిత్యాన్ని మరింత వినూత్నంగా పరిచయం చేస్తుందనడంలో సందేహం లేదు. రేపటి రోజుల్లో పాఠకులు కవితలు లేదా పద్యాలను కేవలం చదవడమే కాకుండా ఒక వాస్తవ అనుభవంలా ఆస్వాదించే అవకాశమూ ఉంది.

ముగింపు

సంక్షిప్తంగా చెప్పాలంటే, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం తెలుగు సాహిత్యానికి కొత్త ఊపు తెచ్చింది. అది కేవలం రచనలోనే కాకుండా ప్రచారంలో, బోధనలో, పరిశోధనలో విప్లవాత్మక మార్పులు తెచ్చింది. సవాళ్లు ఉన్నప్పటికీ అవకాశాలు విస్తృతంగా ఉన్నాయి. సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని సమర్థవంతంగా వినియోగిస్తే తెలుగు సాహిత్యం ప్రపంచ వ్యాప్తంగా మరింత ఉజ్వల భవిష్యత్తును సంపాదిస్తుంది.

ఆధార గ్రంథాలు

- 1) విద్య - సమాచార ప్రసార సాంకేతిక పరిజ్ఞానం (ICT) డా. వనజ, యం. డా.
విశ్వనాథప్ప, జి. డా. స్వరూప రాణి, టి.
- 2) తెలుగు సాంకేతిక పత్రిక ప్రివ్యూ, సత్యనారాయణ. పాలకోడేటి
- 3) చంద్రశేఖర్. యస్. జి. డి
- 4) తెలుగుకు సాంకేతిక వెలుగు ఈనాడు పత్రిక, రవికిరణ్. ఈదర
- 5) అంతర్జాలంలో తెలుగు భాషానిదులు, డా. మోదుగు కాశీం బాబు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంకేతిక సహకారం-- తెలుగు సాహిత్య విస్మృతి

డా. జి. వి. ఎస్. జయపాల రావు,

అధ్యాపకులు,

ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, విజయనగరం టౌన్

చరవాణి: 9492020115

తెలుగు సాహిత్యంలో ఆధునీకరణ ప్రభావం చాలా లోతైనది,విస్తృతమైంది.18వ శతాబ్దం నుండి 21వ శతాబ్దం వరకు ఎంతో అభివృద్ధి చెందింది. ముఖ్యంగా పాశ్చాత్య విద్యా మిషనరీ పాఠశాలలు, ముద్రణా యంత్రాలు, పత్రికా ప్రచురణలు వంటివి దీనికి మూల కారణాలు. ముద్రణా యంత్రం వచ్చినప్పటినుంచి సాహిత్యం పుస్తకాల రూపంలో సులభంగా ప్రజలకు చేరింది. పుస్తక ప్రచురణ, లైబ్రరీలు,బుక్ ఫెయిర్ల వలన తెలుగు సాహిత్యం విస్తృతంగా ప్రజలకు చేరువైంది. పాఠశాల, కళాశాల స్థాయిలో పాఠ్య పుస్తకాలు తెలుగులో ముద్రించడం వలన ఎక్కువ మందికి చదువుకునే అవకాశం కలిగింది.

ఆధునిక కాలంలో ఈ -బుక్స్, ఆన్లైన్ జర్నల్స్ ,వెబ్సైట్లు, యాప్ ల వలన తెలుగు సాహిత్యం ప్రపంచవ్యాప్తంగా సులభంగా విస్తరించింది. డిజిటల్ ప్లాట్ ఫార్ముస్,బ్లాగ్ పోర్టల్, సోషల్ మీడియా వేదికలు అనగా ఫేస్బుక్,వాట్సాప్,యూట్యూబ్ ద్వారా కవిత్వం కథలు,వ్యాసాలు, తక్షణమే పాఠకుల వద్దకు చేరుతున్నాయి. అలాగే ప్రింటింగ్ విషయంలో కంప్యూటర్ ఫాంట్లు, యూనికోడ్, అనువాద సాఫ్ట్ వేర్ల వలన తెలుగు లిపి సులభంగా వాడుక లోనికి వచ్చింది. కృత్రిమ మేధా ఏ. ఐ. వచ్చిన తర్వాత స్పీచ్ టు టెక్స్ట్, ఆటోమేటిక్ ట్రాన్స్లేషన్, టెక్స్ట్ టు స్పీచ్ వంటివి తెలుగు సాహిత్య ప్రాచుర్యాన్ని మరింతగా పెంచుతున్నాయి.

సాహిత్య సంపదను సంరక్షించడమే కాకుండా భవిష్యత్ తరాలకు అందజేయడం కోసం పురాతన గ్రంథాలను స్కాన్ చేసి డిజిటల్ లైబ్రరరీ లలో భద్రపరచడం జరుగుతుంది. టెక్నాలజీ వలన అరుదైన సాహిత్య సంపద భవిష్యత్ తరాలకు చేర్చే అవకాశం వచ్చింది.

పరిశోధకులకు గాని, విమర్శకులు గానీ డేటాబేసులు, డిజిటల్ ఆర్చివ్స్ వలన పరిశోధకులు సులభంగా సమాచారాన్ని పొందగలుగుతున్నారు. డిజిటల్ అనలిటిక్స్,టెక్స్ట్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

మైనింగ్ వంటి సాహిత్య పరిశోధనలో కొత్త మార్గాలను చూపుతున్నాయి. తద్వారా ప్రపంచవ్యాప్తంగా తెలుగు సాహిత్యం విస్తృతి పొందుతున్నది అనడంలో సందేహం లేదు. టెక్నాలజీ వలన తెలుగు సాహిత్యం భౌగోళిక, భాషా పరిమితులను దాటి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా విస్తరించే అవకాశం పెరిగింది.

ఉపోద్ఘాతం : 1) సాహిత్యంలో ఆధునిక మార్పులు : పూర్వం ప్రబంధం కావ్యం,యక్షగానం, వంటి రూపాల్లో సాహిత్యం ఉండగా ఆధునికతతో కథ, నవల, వ్యాసం, నాటకం, వంటి పాశ్చాత్య రూపాలు వచ్చాయి. కవిత్వంలో చందోబద్ధత తగ్గి,స్వేచ్ఛావృత్తాలు,ఖండకావ్యాలు, వచన కవితలు ప్రాచూర్యం పొందాయి.

2) విషయం వైవిధ్యం: భక్తి సాహిత్యం, పురాణాలు, రాజవంశీయులు వర్ణనల కంటే, సామాజిక సమస్యలు, వ్యక్తిగత అనుభవాలు, మధ్య తరగతి జీవితము, వాస్తవాలు, ప్రధాన విషయాలుగా మారాయి. సామాజిక సంస్కరణలు అనగా విద్యావ్యాప్తి,స్త్రీ విముక్తి, వర్ణ వ్యవస్థ పై వ్యతిరేకత వంటి పలు అంశాలు సాహిత్యంలో ప్రతిబింబించాయి.

3) భాషలో మార్పు: తెలుగు భాష,గ్రాంథిక భాష నుంచి వాడుక భాష లేదా వ్యవహారిక భాష వైపు మలుపు తిరిగింది. పదజాలంలో కన్నడం, తమిళం, సంస్కృతం,ఆంగ్ల పదాలు మరియు సాంకేతిక పదాలు చేరాయి.

4). వ్యక్తిత్వము, భావ ప్రకటన: కవులలో, రచయితలలో, వ్యక్తిగత అనుభూతులు, వ్యక్తిత్వ స్వేచ్ఛ,కొత్త భావజాలం వ్యక్తమవుతున్నాయి. రొమాంటిసిజం, రియలిజం,ప్రోగ్రెసివ్ లిటరేచర్ వంటి ధోరణులు కూడా తెలుగు సాహిత్యంలో కనిపిస్తున్నాయి.

సమాజంపై ఆధునిక సాహిత్య ప్రభావం : ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యం ప్రజల్లో విమర్శనాత్మక దృష్టి, ఆత్మ పరిశీలన పెంచింది. జాతీయ ఉద్యమం, స్వాతంత్రోద్యమంలో, ఆధునిక రచనలు ప్రేరణలు గా నిలిచాయి. మొత్తంగా చూసుకుంటే, మోడరనైజేషన్, తెలుగు సాహిత్యాన్ని సాంప్రదాయ బంధాల నుంచి విడదీసి సమాజపు యదార్థాలను ప్రతిబింబించేలా మల్పింది.

సంభాషణ విధానం: ప్రాచీన సాహిత్యం అనగా ప్రబంధాలు, శతకాలు, కావ్యాలు వంటి ఎక్కువగా వచన రూపం లోనే ఉన్నవి. సంభాషణ కేవలం ప్రశ్నోత్తరాల రూపంలో మాత్రమే కనిపించేవి. యక్షగానాలు,హరికథ, బుర్రకథ లను పరిశీలిస్తే ప్రజలకు చేరువయ్యే విధంగా పాత్రలు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సంభాషిస్తూ కథ చెప్పే రీతిలో అభివృద్ధి చెందాయి. వీటిలో ఎక్కువ భాగము సంభాషణ శైలి ప్రాధాన్యత సంతరించుకుంది.నాటక సాహిత్యాన్ని పరిశీలిస్తే, గురజాడ అప్పారావు గారు కన్యాశుల్కం నుంచి తెలుగు నాటక రంగంలో డైలాగు ఒక ప్రధాన ఆకర్షణగా మారింది. ఇందులో డైలాగులు సామాన్య భాషలో ఉండటం వలన ప్రజలకు దగ్గరయ్యాయి. భావవ్యక్తీకరణలో వాస్తవ కథా ఆంశము వ్యంగ్యతను చోటుచేసుకున్నాయి.నవలలు, కథలను గమనిస్తే, సంభాషణలు వాస్తవ జీవితపు మాటలు మాదిరిగానే వాడుకులోనికి వచ్చాయి. శ్రీశ్రీ, చలం, విశ్వనాథ సత్యనారాయణ, యుద్ధనపూడి సులోచనారాణి నుండి రచయితల నవలల్లో డైలాగులు భావోద్వేగాలను తాత్వికతను ప్రతిబింబించాయి. సంభాషణ ద్వారా పాత్రల స్వభావ లక్షణాలను బలంగా చూపడం జరిగింది. ప్రస్తుతం ఆధునిక సాహిత్యాన్ని పరిశీలిస్తే సినిమా పై డిజిటల్ ప్రభావం ఎక్కువగా ఉంది. సినిమాలు ద్వారా డైలాగులు ప్రజల్లో ప్రముఖమైన వాక్యాలుగా నానుడిలుగా మారాయి. డైలాగ్ డెలివరీ వాస్తవకతతో పాటు నాటకీయత కూడా పొందింది. సోషల్ మీడియా వెబ్ సీరీస్ ప్రభావంతో డైలాగులు చిన్నవి,వేగవంతమైనవి,

మరియు పంచ్ డైలాగులు కలిగినవిగా మారాయి.సంభాషణ ధోరణి లను పరిశీలిస్తే, బహుభాషా మేళవింపు గాను, ప్రాకృతిక సంభాషణ, సాంకేతిక పదజాలం చేరి పాఠకలు లేదా ప్రేక్షకుల అనుభూతికి దగ్గరగా ఉండే విధంగా డైలాగులు రాయబడుతున్నాయి.

***భాష అంతరాలను పూడ్చడం*:** వివిధ ప్రాంతీయ భాషా రూపాల అంతరాలను తగ్గించడంలో సాంకేతికత ఉపయోగపడుతుంది. కథలు,నవలలు, సినిమాలు, నాటకాల్లో స్థానిక భాషను ప్రామాణిక తెలుగు సాహిత్యం తో మిళితం చేయడం ద్వారా ఆ గ్యాప్ తగ్గింది. తెలంగాణ,ఆంధ్ర,రాయలసీమ, కోస్తా ప్రాంతీయ మాండలికాలను కలిపి సాహిత్యంలో ప్రతిఫలించే విధంగా ప్రయత్నం జరిగింది.అదేవిధంగా పాత తెలుగును, నూతన తెలుగును కూడా సమన్వయం చేయడం జరిగింది. శతాబ్దాలు నాటి ప్రాచీన కవిత్వం(నన్నయ, తిక్కన, ఎర్ర ప్రగడ) నుండి ఆధునిక గద్య రచనలు (చలం, విశ్వనాథ, శ్రీశ్రీ) వరకు భాషా రూపాలు మారినా అనువాదాలు, వివరణల సారాంశాల ద్వారా వీటితో పాటు, వాటినికూడా అర్థం చేసుకోగలిగేలా చేస్తున్నారు. యూట్యూబ్, బ్లాగులు, లెక్చర్లు ద్వారా క్లాసికల్ టెస్ట్ ను ఆధునిక పద్ధతులలో అందించడం జరుగుతుంది.

తెలుగు, ఇతర భారతీయ భాషలలో లేదా విదేశీ భాషల సమన్వయం కోసం, అనువాద రచనల కోసం, సాంకేతికత చాలా దోహదపడుతున్నది. అనువాద సాహిత్యం ఉదాహరణకు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్, షేక్స్పియర్, దోస్టోవ్స్కి రచనల తెలుగు అనువాదాలు వలన భాషా అడ్డంకులు తగ్గాయి. తెలుగు రచనలు కూడా ఆంగ్లంలోకి, హిందీలోకి అనువదించబడి ప్రపంచవ్యాప్తంగా పాఠకులకు చేరాయి.

***ముద్రణాలయాలు సాంకేతికతకు* *తోలిమెట్టు*:** 18వ శతాబ్దానికి పూర్వము తాళపత్ర గ్రంథాలలో నిక్షిప్తమై సాహిత్యం ఉండేది. ఫ్రెంచ్ విప్లవం తర్వాత వచ్చిన మార్పుల్లో భాగంగా, బ్రిటిష్ వారు పుణ్యంతో ముద్రణ యంత్రాలు వచ్చాయి.

***సి.పి. బ్రౌన్ సేవలు*:** అనేక ప్రాచీన తెలుగు గ్రంథాలను సవరించి మొదటిసారిగా ముద్రణ చేసి వెలుగులోకి తీసుకొని వచ్చారు. "18వ శతాబ్దంలో తెలుగు సాహిత్యం అంతరించిపోతున్నది. ఆ సాహిత్య జ్ఞాన ప్రమిదలో మిణుకు మిణుకు మంటున్నది. 1825 వ సంవత్సరంలో తెలుగు సాహిత్యం చచ్చిపోతున్నదని గ్రహించి 30 సంవత్సరములు పాటు నేనే దానికి ప్రాణం పోసాను. అని చెప్పుకున్నారు సి పి బ్రౌన్. (పీటర్ ఎల్. స్టెనితేన్వర్ 2001, తెలుగు పునర్జీవనం. ISBN 978-81-7304-291-1). బ్రౌన్ రాసిన తెలుగు మరియు ఇంగ్లీష్ నిఘంటువు, ఏ గ్రామర్ ఆఫ్ ద తెలుగు లాంగ్వేజ్,, ఆంధ్ర గీర్వాణ చందం (తెలుగు మరియు సంస్కృతంల చందస్సు) లతో బాటు వేమన శతకం, రాజుల యుద్ధాలు, తెలుగు వ్యాకరణంలను ముద్రణ చేసినారు. అనేక తాళపత్రాలు సేకరించి ఆయా గ్రంథాలకు వ్యాఖ్యానం చేసి ముద్రణ గావించినారు. 1) రాఘవ రచించిన నల్ల కథ 2). గారన మంత్రి రాసిన" ది కాలమిస్ట్ ఆఫ్ హరిచంద్ర "3) నన్నయ రాసిన ఆంధ్ర మహాభారతం 4). రామరాజ భూషణుడు రచించిన వసు చరిత్ర 5). పెద్దన రాసిన మను చరిత్ర 6). పురాణం హైగ్రీవ శాస్త్రీ తో పాటు పోతన రాసిన ఆంధ్ర మహాభాగవతం 7). పువ్వాడ వెంకట్రావు తో కలిసి తిక్కన ఆంధ్ర మహాభారతం 8). శ్రీనాథుని పల్నాడు వీర చరిత్ర లకు వ్యాఖ్యానాలు రాసి ముద్రించినారు.

అదేవిధంగా బసవపురాణం, పండితారాధ్య చరిత్ర, రంగనాథ రామాయణం, ఉత్తర రామాయణం, విజయ విలాసం, సారంగధర చరిత్ర, హరివంశ కాశీఖండం, అనిరుద్ధ చరిత్ర, కుచేలోపాఖ్యానం, రాధిక శాంత్యన గ్రంథాలను ముద్రణ చేయించినారు.

ఆ ముందు కాలంలో, చాలా గ్రంథములు ఉండి ఉండవచ్చును. సి.పి. బ్రౌన్ చేసిన సాహిత్య కృషి వలన, ముద్రణ అనే సాంకేతికత అందుబాటులోకి రావడం వలన పైన పేర్కొన్న గ్రంథాలు పాఠకులకు అందుబాటులోనికి వచ్చినాయి. దాదాపు రెండు శతాబ్దాల కాలము అనేక

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాహిత్య గ్రంథాలు ముద్రణ కాపాడినాయి. 2000 సంవత్సరం వరకు ముద్రణ ఒక్కటే సాహిత్యాన్ని బహిర్గత పరిచే లేదా భద్రపరిచే ప్రక్రియ. కాలంతో వచ్చిన మార్పులను చర్చిద్దాం.

డిజిటల్ వనరులు--సాహిత్య* ప్రయోగాలు: గూగుల్ ట్రాన్స్లేట్, ఈ -బుక్స్, డిజిటల్ నిఘంటువులు, భాష అడ్డంకులను అధిగమించే పనిలో ఉన్నాయి. ఆడియో బుక్స్, వాట్సాప్ వలన లిపి తెలియని వారికి సాహిత్యం అర్థం అవుతుంది. ద్వీభాష రచనలు, మిశ్రమ భాషా వాడకం (తెలుగు -ఆంగ్లం, తెలుగు- హిందీ) వలన వేర్వేరు భాషా నేపథ్యాలు పాఠకులకు చేరువవుతున్నాయి. ఫ్యూజన్ పోయెట్రీ, ట్రాన్స్ లింగుల్ నవలలు ఈ గ్యాప్ లను పూడుస్తున్నాయి.

తెలుగు సాహిత్య విస్తృతి: తెలుగు సాహిత్యంలో అనువాదాలు పాత్ర ఎంతో ముఖ్యమైనది. అనువాదాలు సాహిత్యానికి కొత్తదారులు తెరిచాయి. విభిన్న సంస్కృతులు, భావజాలాలు, ఆలోచనలను తెలుగు పాఠకులకు చేరువు చేశాయి. వాటి ప్రాధాన్యతను కొన్ని అంశాలుగా మనం చెప్పవచ్చు.

ఉదాహరణకు భారతీయ భాషలో అనుసంధానం. హిందీ, బెంగాలీ, తమిళం, కన్నడ వంటి ఇతర భారతీయ భాషల నుండి అనువాదాలు రావడం వలన దేశంలోని భిన్న భాషా సాంస్కృతిక ప్రాంతాల మధ్య అనుబంధం పెరిగింది.

షెక్స్పియర్ టోల్స్ స్టాల్ దోసెకి రాగూర్ పాబ్లో నిరుడా వంటి ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచిన రచయితల కృతులు అనువాదాల ద్వారా తెలుగు పాఠకులకు అందాయి. సృజనాత్మక కొత్తదారులకు బాటలు వేశారు. అనువాదం కేవలం పదాలు మార్పులు కాకుండా, భిన్న సంస్కృతిక అనుభవాలను పునః సృష్టించడం, దీనివలన రచయితలు కొత్త రీతులను భావ ప్రకటన పద్ధతులను తెలుసుకోగలడం జరిగింది. దీనివలన తెలుగు పాఠకుడు కూడా విశ్వ సాహిత్యాన్ని అర్థం చేసుకోగలిగాడు.

తెలుగు సాహిత్యంలో ఇంటర్నెట్* *వినియోగం: ఇంటర్నెట్ మానవ జీవితంలో విడదీయరాని భాగం అయిపోయింది. తెలుగు భాషలో కూడా దీని వినియోగం విస్తారమైంది. ముఖ్యంగా విద్య, వినోదం, సామాజిక సంబంధాలు మొదలైన రంగాల్లో తెలుగు భాషలో ఇంటర్నెట్ వినియోగం పెరిగింది. తెలుగు భాషాభివృద్ధి విషయంలో విషయ పరిజ్ఞానం ఇంటర్నెట్ తో సులభతరమైంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

పుస్తకాల ద్వారా కొత్త పదాలు, సామెతలు, ప్రయోగాలు, పాఠకులకు పరిచయం అయినాయి. దీంతో భాషా సంపద పెరిగింది. సాహిత్యము,చరిత్ర, కవిత్వము, కథల రూపంలో తెలుగు సాంప్రదాయాలు, సంస్కృతి,చరిత్ర తరతరాలకు చేరి సాంస్కృతిక పరిరక్షణ జరిగింది.పుస్తకాలు చదివేవారు,తాము కూడా కొత్తగా రాయడానికి ప్రేరేపితులవుతున్నారు. దీంతో కొత్త రచనలు వస్తున్నాయి. సృజనాత్మకత బయటపడుతున్నది. పాఠ్యపుస్తకాలు, అనువాద గ్రంథాలు, శాస్త్రీయ రచనలు, వలన తెలుగు భాషలో జ్ఞానం విస్తరిస్తుంది. పుస్తకాలు ఇప్పుడు ఈ- బుక్స్ రూపంలో కూడా అందుబాటులోకి రావడంతో ఇతర ప్రదేశాలలో వలస లో ఉన్నవారికి, విదేశాల్లో ఉన్నవారికి, కొత్త తరం యువతకు, తెలుగు నేర్చుకోవడం సులభం అవుతుంది.విద్యార్థులకు తెలుగు పాఠ్యపుస్తకాలు, జర్నల్స్, వ్యాసాలు,ఆన్లైన్లో అందుబాటులో ఉన్నాయి. యూట్యూబ్, ఈ -లెర్నింగ్ ప్లాట్ఫారం ద్వారా తెలుగు భాషలో పాఠాలను వినవచ్చును. అదేవిధంగా తెలుగు భాషలో సమాచారం అందరికీ అందుబాటులోకి వచ్చింది. తెలుగు న్యూస్ పోర్టల్స్ డిజిటల్ పత్రికలు, బ్లాగులు,ఇంటర్నెట్లో విస్తృతంగా ఉన్నాయి. ప్రభుత్వ సేవలు, ఈ గవర్నెన్స్ అందుబాటులోకి వచ్చాయి. తెలుగు సినిమా పాటలు, సీరియల్స్,నాటకాలు ఆన్లైన్లో లభ్యమవుతున్నాయి.ఓ.టి.టి. ప్లాట్ ఫార్మ్స్ లో తెలుగు కంటెంట్ విస్తారంగా ఉంది. వినోద రంగంలో కూడా తెలుగు భాష ప్రత్యేకతను సంతరించుకున్నది.

ఈ -బుక్స్, కిండిల్ వంటి వేదికల ద్వారా పాత కొత్త తెలుగు పుస్తకాలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. పాఠకుల సంఖ్య పెరిగింది.ఆన్లైన్ మ్యాగజైన్లు, సాహిత్య వేదికలు,కొత్త రచయతులకు అవకాశాలు కల్పిస్తున్నాయి. తద్వారా తెలుగు సాహిత్యంలో అవకాశాలు పెరుగుతున్నాయి.

***పరిశోధనా రంగంలో తెలుగు* *సాహిత్యం - పురోభివృద్ధి*:** డేటా బేస్లు, డిజిటల్ ఆర్కివ్స్ వలన పరిశోధకులు సులభంగా సమాచారాన్ని పొందగలుగుతున్నారు. డిజిటల్ అనలిటిక్స్, టెక్స్ మైనింగ్ అంటే సాహిత్య పరిశోధనలు కొత్త మార్గాలను అన్వేషిస్తున్నాయి. టెక్నాలజీ వలన తెలుగు సాహిత్యం భౌగోళిక భాషా పరిమితులు దాటి ప్రపంచవ్యాప్తంగా విస్తరించే అవకాశం పెరిగింది. ఇంటర్నెట్ వాడకంతో కొత్త పదాల భావాలు తెలుగు భాషలో వస్తున్నాయి. ఆన్లైన్ నిఘంటువులు భాషా సాధనాల వాడకాన్ని సులభతరం చేస్తున్నాయి. సాంకేతికత విస్తృతంగా అందుబాటులోకి రావడం వలన తెలుగు సాహిత్యంలో గత శతాబ్దము నుంచి ఇప్పటివరకు చాలా మార్పులు వచ్చాయి. సాంప్రదాయ అంశాలు కంటే కొత్త అన్వేషణలు, కొత్త కోణాలు, సమకాలీన సమస్యలు ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తున్నాయి. నూతన దిశ లో తెలుగు సాహిత్యం పయనించడానికి

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అవకాశం కలుగుతున్నది. ఈ -బుక్స్, బ్లాగులు, సోషల్ మీడియా వేదికలపై కథలు, కవితలు వంటి డిజిటల్ సాహిత్యం విస్తృతమైంది. విదేశాల్లోని తెలుగు రచయితల అనుభవాలు, వలస జీవితం కథలు పేరుతో డయాస్పోరా తెలుగు సాహిత్యం వచ్చింది. తెలుగు నుంచి ఇతర భాషలకు, ఇతర భాషలు నుంచి తెలుగులోనికి అనువాదాలు పెరిగి అనువాద సాహిత్యం విస్తృత పడింది. స్త్రీల అనుభవాలు, అణిచివేత, విముక్తి వంటి వస్తు వైవిధ్యం తో స్త్రీవాద సాహిత్యం వచ్చింది. దళితుల బాధలు, పోరాటాలు, హక్కుల సాధన వంటి అంశాలతో దళిత సాహిత్యం వచ్చింది.

లింగ అసమానతలు, లైంగిక భిన్నత్వాల ప్రతిబింబ సాహిత్యం, ప్రకృతి పర్యావరణ పరిరక్షణ, కాలుష్యం వంటి అంశాలపై పర్యావరణ సాహిత్యం, కొత్త ఊహలు, భవిష్యత్తు సమాజాల రూపకల్పన వంటి సైన్స్, ఫిక్షన్ అండ్ ఫాంటసీ వంటి సాహిత్య ప్రక్రియలతో తెలుగు సాహిత్యం నూతన దిశా మార్గంలో నడుస్తుందని చెప్పటంలో సందేహం లేదు.

ప్రపంచ సాహిత్యం, సాంకేతికత అందుబాటులోకి రావడం, ఆర్థిక సరళీకృత విధానాల యొక్క ప్రభావం, సాహిత్యంలో కొత్త విషయాలు, కథా వస్తువుగా వస్తున్నాయి. కులం, లింగం, వర్గం ఆధారంగా అణిచివేతకు సంబంధించిన సామాజిక అసమానతల మీద, వ్యక్తి ఆవిష్కరణ, సమాన హక్కులు పై మహిళా స్వాతంత్ర్య సమానత్వం కోసం, గల్ఫ్ దేశాలు, అమెరికా, యూరప్ లోని తెలుగువాసుల సమస్యల మీద వలస జీవిత సాహిత్యం, సంస్కృతుల కలయిక, స్థానికత, ప్రపంచీకరణ మధ్య పోరాటంతో గ్లోబలైజేషన్ ప్రభావంతో కూడిన సాహిత్యం, మానవ సంబంధాలు, ఒంటరితనం, టెక్నాలజీ ప్రభావంతో, నగర జీవనం లో ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల మీద, భాషా గర్వం, దళిత, స్త్రీ, మధ్యతరగతి, ప్రవాసీ వ్యక్తిత్వం, మీద వచ్చిన ఐడెంటిటీ సాహిత్యం, సమకాలీన రాజకీయాల్లో సామాజిక న్యాయం, ప్రజాస్వామ్య పరిరక్షణ, రాజకీయ అవినీతి వంటి సామాజిక అంశాల పైన, విభిన్న శైలులో, ప్రయోగాలు చేయడం చిహ్నవాదాన్ని వాడడం, వంటి కొత్త విషయాలతో పోస్టుమార్డం సాహిత్యం, సాంకేతికత విస్తృత పడటం వలన తెలుగు సాహిత్యం కూడా విస్తృతపడుతున్నది. గతంలో సాహిత్యం తెలుగు నేలకు సంబంధించిన ఇతివృత్తాలనే తీసుకునేవారు. కానీ ఇప్పుడు స్థానిక అనుభవాలు మాత్రమే కాకుండా ప్రపంచ అనుభవాలను కూడా తెలుగు సాహిత్యం ప్రతిబింబించేస్తోంది.

తెలుగు సాహిత్యంలో చిహ్నవాదం: సింబాలిజం ఒక ముఖ్యమైన సాహిత్య శైలి. ఇది 19వ శతాబ్దం చివర్లో యూరప్ లో ప్రత్యేకంగా ఫ్రెంచ్ కవిత్వంలో ఆవిర్భవించింది. సాంకేతికత పుణ్యమా

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అని ప్రపంచ సాహిత్యం అందుబాటులోకి రావడం వలన, తెలుగు కవులు, రచయితలు దీనిని స్వీకరించి స్థానిక అనుభవాలకు అన్వయించారు.

చిహ్నవాదం లక్షణాలను పరిశీలిస్తే, భావన నేరుగా చెప్పకుండా చిహ్నాలు రూపకాల ద్వారా వ్యక్తీకరించడం, ఓకే చిహ్నం పాట కూడా దృష్టి కోణాన్ని బట్టి వేరు వేరు అర్థాల్ని ఇచ్చేటట్టుగా బహుఅర్థత తో చెప్పడం, భావోద్వేగాలు, ఆధ్యాత్మికత మానసిక స్థితిలో చిహ్నాల ద్వారా లోతైన తాత్వికతతో వ్యక్తం చేయడం,

చిహ్నం ఒక విస్తారమైన అనుభవాన్ని సంక్షిప్తంగా చూపగలగడం చేస్తున్నారు. అయితే ఈ లక్షణాలను తెలుగు సాహిత్యంలో కవులు ఏ విధంగా ఉపయోగించారు అన్నది కొద్ది ఉదాహరణలతో పరిశీలిద్దాం .

20వ శతాబ్దపు ఆధునిక కవిత్వంలో ప్రత్యేకంగా శ్రీ శ్రీ, దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి, విశ్వనాథ సత్యనారాయణ తర్వాత రాఘవ పాణిగ్రాహి వంటి కవులు రచనల్లో చిహ్నవాదం కనిపిస్తుంది.

ప్రగత శీల కవిత్వంలో శోషణ, వర్గ పోరాటం, విప్లవ భావజాలాన్ని, సూర్యుడు, అగ్ని, విప్లవ జ్వాల వంటి చిహ్నాలు ద్వారా వ్యక్తీకరించడం చేశారు.

దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి, చందమామ, జలధి, సూర్యోదయం లాంటి ప్రకృతి చిహ్నాలు ద్వారా లోతైన రసాలను ప్రేమ తాత్వికతతో, ఆత్మానుభూతిని వ్యక్తీకరించారు. సమకాలీన కవులు ఇనుము, యంత్రం, రహదారి, గడియారం వంటి ఆధునిక చిహ్నాలతో జీవిత విషయాలను ఆధునిక సాహిత్యంలో ప్రతిబింబిస్తున్నారు. ఉదాహరణగా చూసుకుంటే శ్రీ శ్రీ కవిత్వం మహాప్రస్థానం పుస్తకమంతా విప్లవ చిహ్నాలతో నిండి ఉంటుంది. కృష్ణశాస్త్రి కవిత్వంలో కృష్ణపక్ష చందమామ ఒక మృదువైన విషాద భరితమైన భావాన్ని సూచిస్తుంది. ఆధునిక కవులు బ్రిడ్జి, ట్రాఫిక్ లైటు, వీధి దీపం వంటి చిహ్నాలతో నగర జీవనాన్ని సాంకేతికంగా చూపిస్తున్నారు.

***తెలుగు సాహిత్యం ప్రపంచ విస్తృతి*:** ఇతర భాషల సాహిత్య శైలిలు, భావాలు, కథన పద్ధతులు, తెలుగులో ప్రవేశించి, తెలుగు రచయితలకు కొత్త స్ఫూర్తినిచ్చాయి. అనువాదాలు వలన కవిత్వం కథ, నాటకం, నవల వంటి ప్రక్రియలుగా విస్తరించాయి. స్వాతంత్ర్యోద్యమ కాలంలో రష్యన్ సాహిత్యం, యూరోపియన్ ఆలోచనల అనువాదాలు, తెలుగు యువతలో కొత్త ఆలోచనలకు దారి తీసాయి. విప్లవాత్మక భావజాలం పంచడంలో అనువాదాలు ప్రధాన పాత్ర వహించాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ప్రస్తుతం ప్రవాసములు కూడా తెలుగు సాహిత్యాన్ని చదవడం,పంచుకోవడం చేస్తున్నారు. ఇంటర్నెట్ వలన తెలుగు సాహిత్యం ప్రపంచ వ్యాప్తంగా విస్తరించే అవకాశం కలిగింది. ఇంటర్నెట్ తెలుగు సాహిత్యానికి కొత్త ఊపిరినిచ్చింది. అది రచయితకు పాఠకునికి మధ్య వారధిగా పనిచేస్తూ సాహిత్యాన్ని డిజిటల్ రూపంలో భవిష్యత్ తరాలకు అందిస్తోంది. అమెరికా, యూరప్ మధ్య ప్రాంతం వంటి ప్రాంతాల్లో ఉన్న తెలుగు ప్రజలు డిజిటల్ మీడియా ద్వారా తమ భాషను, సంస్కృతిని పరిరక్షించుకుంటున్నారు, వారసత్వాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు. తానా, సింగపూర్ తెలుగు అసోసియేషన్, దుబాయ్ తెలుగు అసోసియేషన్ వంటి ఆన్లైన్ వేదికలు భాషను గ్లోబల్ స్థాయికి చేర్చుతున్నాయి. ప్రపంచంలో ఏ మూలన ఉన్నా, వారి పిల్లలకు రాయడంలోనూ, చదవడంలోనూ, చర్చించడంలోనూ తెలుగులో పాలుపంచుకుంటున్నారు.ఆన్ లైన్ ప్లాట్ఫారం లో తెలుగు సాహిత్యం యొక్క వ్యాప్తిని వేగవంతం చేయడమే కాక, సాహిత్య సృష్టి, పఠనం, చర్చలు, భద్రపరచడం వంటి పనులను మరింత సులభతరం చేశాయి.

అమెజాన్ కిండిల్, గూగుల్ బుక్స్ వంటి ప్లాట్ఫారంలో తెలుగు రచనలు ప్రపంచవ్యాప్తంగా అందుబాటులోకి వచ్చాయి. అనేక తెలుగు సాహిత్య పత్రికలు ఇప్పుడు ఆన్లైన్లో అందుబాటులో ఉన్నాయి. డిజిటల్ మీడియా వలన రచయితలు, పాఠకు లు నేరుగా చర్చలు జరుపుకుంటున్నారు. విమర్శనాత్మక చర్చలతో పాటు సాహిత్యాభివృద్ధికి దోహదపడుతున్నారు.ఆన్లైన్ ప్లాట్ఫారంలో తెలుగు భాషను సులభంగా నేర్చుకునేలా,పంచుకునేలా, విస్తరించేలా ప్రోత్సహిస్తున్నాయి.

ఓ.టి.టి ప్లాట్ఫారంలు (Netflix, Amazon Prime, Aha, Hotstar) ద్వారా తెలుగు సినిమాలు,సీరీస్ లు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అందరికీ చేరుతున్నాయి.

యూట్యూబ్, కోడ్ కాస్ట్, ఆడియో ప్లాట్ ఫార్మ్స్ (Spotify, JioSaavn) లో తెలుగు కవిత్వం కథల పఠనం విస్తరిస్తోంది. NTRC, digital library of India, Telugu wiki source వంటి ప్రాజెక్టులు పాత తెలుగు గ్రంథాలను డిజిటల్ చేస్తున్నాయి. తెలుగు డయన్వోరా వల్ల అమెరికా, యూరప్,ఆస్ట్రేలియా వాసులు కూడా డిజిటల్ రూపంలో తెలుగు సాహిత్యం చదువుతున్నారు.

***ముగింపు*:** మొత్తంగా చూసుకుంటే, టెక్నాలజీ వలన తెలుగు సాహిత్యం వివిధ అంతర్జాతీయ రూపాల్లోకి మారడం, తెలుగు సాహిత్యం స్థానికము నుండి ప్రపంచవ్యాప్తం వైపు అడుగులు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

వేయడం, పాత పుస్తకాలు లైబ్రరీలోనే కాకుండా ఇంటర్నెట్ లో కూడా అందుబాటులో ఉండడం, కొత్త రచనలు వెంటనే వేలాది మందికి చేరడం, తెలుగు సాహిత్యం విస్తృత పడుతుందని చెప్పడానికి ఉదాహరణలు. ఈ టెక్నాలజీ అడ్వాన్స్మెంట్ వల్ల తెలుగు సాహిత్యంలో ప్రతికూల ప్రభావాలు కన్నా, సానుకూల అనుకూలతలే ఎక్కువ అని చెప్పవచ్చును. వివిధ ఆర్గనైజేషన్స్ వాళ్ళు ప్రపంచ స్థాయి తెలుగు మహాసభలు నిర్వహిస్తున్నారు. గతంలో సంస్థ వారు ఐడెంటిఫై చేసిన కొద్దిమంది పేరు ఎన్నికగన్న కవులకు మాత్రమే అవకాశం ఉండేది. డిజిటల్ మీడియా, ఇంటర్నెట్ వచ్చిన తర్వాత విస్తృతంగా కవులు పాల్గొనే అవకాశం కలిగింది. సామాజిక మార్పులను, సాహిత్య ప్రక్రియ మార్పులను, సాంకేతిక మార్పులను, తెలుగు సాహిత్యం ఆహ్వానిస్తూ, విస్తృత ప్రయోజనాలను, ప్రాచుర్యాన్ని, పొందుతున్నది. అంతర్జాతీయ భావనలను నిబిడీకరించుకొని చైతన్యము దిశగా ముందుకు కదులుతున్నది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత

డా. పి. కుమారి నీరజ

తెలుగు అధ్యాపకులు

ప్రభుత్వ మహిళా డిగ్రీ కళాశాల

శ్రీకాళహస్తి

చరవాణి: 9885248649

p.kumarineeraja@gmail.com

ప్రస్తుత సాంకేతిక యుగంలో ప్రపంచం ఒక డిజిటల్ గ్రామంగా మారిపోయింది. ఈ సాంకేతిక అభివృద్ధి ప్రభావం ప్రతి రంగంపైన ఉంటోంది. తెలుగు సాహిత్యం కూడా ఈ మార్పుకు అతీతం కాదు. గతంలో కాగితం మీద మాత్రమే కనిపించిన తెలుగు సాహిత్యం, ఇప్పుడు డిజిటల్ రూపంలో ప్రపంచవ్యాప్తంగా తెలుగు అభిమానులకు అందుబాటులో ఉంది.

1. డిజిటల్ వేదికలపై తెలుగు సాహిత్యం:

ఇంటర్నెట్ వృద్ధితో బ్లాగులు, వెబ్సైట్లు, ఈ-పుస్తకాలు వంటి మాధ్యమాల ద్వారా తెలుగు రచనలు విస్తృతంగా ప్రచురితమవుతున్నాయి. ప్రముఖ తెలుగు రచయితల సాహిత్యం ఇప్పుడు Google Books, Amazon, Kinige, logili, Kindle, Telugu Wikisource వంటి ప్లాట్‌ఫారంలపై లభ్యమవుతోంది.

ప్రపంచం డిజిటల్ యుగంలోకి ప్రవేశించిన తర్వాత, సాహిత్య రూపాలు, ప్రదర్శన మార్గాలు విపరీతంగా మారిపోయాయి. ఈ మార్పులు తెలుగు సాహిత్యాన్ని కూడా ప్రభావితం చేశాయి. గతంలో పుస్తక రూపంలో మాత్రమే ఉన్న సాహిత్యం, ఇప్పుడు డిజిటల్ వేదికలపై విస్తరిస్తూ, ప్రపంచవ్యాప్తంగా తెలుగువారి చేతికి అందుతోంది.

1.బ్లాగులు - వెబ్సైట్లు

తెలుగు రచయితలు తమ రచనలను బ్లాగుల ద్వారా ప్రచురించటం ఆనవాయితీగా మారింది. వెబ్సైట్లలో కవితలు, కథలు, వ్యాసాలు, నవలలు, పాతపాఠ్య గ్రంథాలు సులభంగా లభిస్తున్నాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఉదాహరణకు: Kavita.io, Telugulibrary.com, Koumudi.org, Wikisource – Telugu Literature,

2. ఈ-పుస్తకాలు (e-Books)

Amazon Kindle, Google Books వంటి ప్లాట్‌ఫారమ్‌ల్లో ఇప్పుడు తెలుగు ఈ-పుస్తకాలు వేల సంఖ్యలో అందుబాటులో ఉన్నాయి. పాత రచయితల సంపుటలు కూడా డిజిటల్ స్కానింగ్ ద్వారా ఈ-బుక్స్‌గా రూపాంతరం చెందుతున్నాయి.

3. సోషల్ మీడియా & యాప్‌లు

ఫేస్‌బుక్, ట్విట్టర్, వాట్సాప్, ఇన్‌స్టాగ్రామ్ వంటి సామాజిక మాధ్యమాల్లో నిత్యం తెలుగు కవిత్వం, సూక్తులు, కథనాలు ప్రసారం అవుతున్నాయి.

Youth Telugu Writers సమూహాలు ఏర్పడి తమ సృజనాత్మకతను చూపిస్తున్నారు. తెలుగు పాఠశాలలు, సాహిత్య వేదికలు YouTube, Telegram, Podcasts ద్వారా సాహిత్యాన్ని విస్తృతంగా పంచుతున్నాయి.

4. ఆడియో బుక్స్ & వీడియోలు

సాహిత్యాన్ని వినిపించే ప్లాట్‌ఫారమ్‌లు Kuku FM, Storytel, Pocket FM వంటి వాటిలో తెలుగు కథలు, నవలలు, స్ఫూర్తిదాయక గాథలు వినిపిస్తున్నాయి. ఈ విధంగా చదవడం కంటే వినడం ద్వారా కూడా సాహిత్యాన్ని ఆస్వాదించవచ్చు.

5. AI & భవిష్యత్తు అవకాశాలు

చాట్‌బాట్‌లు, యాంత్రిక అనువాద టూల్స్, వాయిస్ టు టెక్స్ట్ ప్లాట్‌ఫారాలు వలన తెలుగు సాహిత్యం ఇతర భాషల పాఠకులకూ చేరుతోంది. AI ఆధారిత రచనలు కూడా తెలుగు సాహిత్యంలో ప్రవేశిస్తున్నాయి.

డిజిటల్ వేదికలు తెలుగు సాహిత్యాన్ని నూతన ప్రపంచానికి పరిచయం చేస్తున్నాయి. పాత తరం రచనల్ని భద్రపరచడమే కాదు, కొత్త తరం రచయితలకు ప్రోత్సాహం ఇచ్చే వేదికలుగా డిజిటల్ ప్లాట్‌ఫారాలు మారాయి. ఈ మార్పును మనం స్వాగతించాలి. భవిష్యత్ తరాలకూ తెలుగు సాహిత్యాన్ని అందించేందుకు డిజిటల్ వేదికలు మద్దతుగా నిలుస్తాయి.

2. సాహిత్యంపై సోషల్ మీడియా ప్రభావం :

21వ శతాబ్దం సాంకేతికత, డిజిటల్ కమ్యూనికేషన్ విప్లవానికి నిలయంగా మారింది. ఈ పరిణామంలో సోషల్ మీడియా అనేది అత్యంత ప్రభావవంతమైన సాధనంగా, సాహిత్య వికాసానికి కూడా ప్రధాన వేదికగా మారింది. సామాజిక మాధ్యమాలైన ఫేస్‌బుక్, ఇన్‌స్టాగ్రామ్, ట్విట్టర్ (X),

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

యూట్యూబ్, వాట్స్ యాప్, టెలిగ్రామ్, బ్లాగులు వంటి ప్లాట్‌ఫారమ్లు తెలుగు కవిత్వం, కథలు, చిన్న రచనలకు ఒక కొత్త ఊపును ఇచ్చాయి. యువత అంతర్జాలంలో తన భావాలను తెలుగులో వ్యక్తపరిచేందుకు ఉత్సాహాన్ని చూపుతోంది.

సాహిత్యంలో వచ్చిన మార్పులు:

1. రచనలో తక్షణ స్పందన: రచయిత ఒక కవిత రాస్తే వెంటనే సోషల్ మీడియాలో పంచుకుంటారు. పాఠకుల నుంచి వెంటనే అభిప్రాయాలు, కామెంట్లు వస్తాయి. ఇది రచయితకు ప్రోత్సాహాన్ని, తక్షణ స్పందనను కలిగిస్తుంది.

2. కొత్త రచయితలకు అవకాశం: ప్రచురణకర్తలు అవసరం లేకుండా రచయితలెవ్వరైనా తమ రచనలను సోషల్ మీడియా ద్వారా పంచుకోగలుగుతున్నారు. యువత, విద్యార్థులు, గృహిణులు వంటి వారు కూడా రచయితలుగా ఎదుగుతున్నారు.

3. సాహిత్య సమూహాల అభివృద్ధి: Facebook/Telegramలో ప్రత్యేకంగా తెలుగు సాహిత్య సమూహాలు ఉన్నాయి. వాటిలో చర్చలు, కవితా పోటీలు, కథల సమీక్షలు జరుగుతున్నాయి.

4. వివిధ సాహిత్య శైలులకు ప్రాచుర్యం: హైకూ, స్వీయ భావ వ్యక్తీకరణ, మైక్రో కవిత్వం వంటి శైలులు సోషల్ మీడియా ద్వారానే ప్రసిద్ధి చెందాయి.

3. ఆడియో & వీడియో రూపాంతరాలు:

తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఇప్పుడు కేవలం చదవడం మాత్రమే కాకుండా వినడం, చూడడం కూడా సాధ్యమవుతోంది. పాడ్‌కాస్ట్‌లు, యూట్యూబ్ ఛానెళ్లు, ఆడియో బుక్స్ వంటి మాధ్యమాలు సాహిత్యాన్ని మరింత అందుబాటులోకి తెచ్చాయి. కథల్ని వినడం ద్వారా దృష్టిదోషమున్న వారికి కూడా ఇది ఒక గొప్ప అవకాశంగా మారింది.

తెలుగు సాహిత్యం చదవడానికే పరిమితం కాకుండా, ఈ యుగంలో వినికీడి (ఆడియో), యూట్యూబ్ (వీడియో) రూపాల్లో అభివృద్ధి చెందుతోంది. సాంకేతికత వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న ఈ డిజిటల్ కాలంలో, సాహిత్యాన్ని వినిపించగలగడం, చూపించగలగడం కొత్త తరానికి మరింత సులభమైంది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఆడియో రూపంలో తెలుగు సాహిత్యం: ఆడియో మాధ్యమం ద్వారా సాహిత్యాన్ని వినిపించడం అనేది దృష్టిదోషమున్నవారికే కాక, ప్రయాణాల్లో లేదా ఇతర పనుల్లో ఉన్నవారికీ ఎంతో ఉపయుక్తంగా మారింది.

ముఖ్యమైన ఆడియో వేదికలు: Pocket FM, Kuku FM, Spotify Telugu Podcasts, Audible (Amazon), Google Podcasts / Apple Podcasts.

ఆడియో రూపంలో లభ్యమయ్యే సాహిత్యం: పాత/classic కథలు (గురజాడ, శ్రీశ్రీ రచనలు), ఆధునిక కథలు, కవితలు, నవలలు, చిన్న చిన్న కథల సీరీస్‌లు (serials), బాల సాహిత్యం.

వీడియో రూపంలో తెలుగు సాహిత్యం: వీడియోలు సాహిత్యాన్ని విజువల్‌గా అనుభవించే అవకాశాన్ని కలిగిస్తున్నాయి. సాహిత్యాన్ని నాటికలుగా, చిత్రీకరణలుగా చూపించడం వల్ల మరింత స్పష్టంగా ఉంటుంది. ముఖ్యమైన వీడియో వేదికలు: YouTube – సాహిత్య కథనాల వీడియోలు, కవితల వినిపింపు, Telugu literary channels (ఉదాహరణకు: Telugu Kathalu, Aksharala Lokam, StoryTime Telugu), TV ఛానెళ్లు – కొన్ని తెలుగు ఛానెళ్లు ప్రత్యేక సాహిత్య కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తున్నాయి, వర్చువల్ సాహిత్య సభలు – Zoom, Google Meet వేదికలపై కథల వచనం, కవితా పఠనం.

వీడియోల రూపాంతరాల ద్వారా:

కథలు నాటకరూపంలో ప్రదర్శించబడుతున్నాయి.

కవితలు నేపథ్య సంగీతంతో వీడియోలుగా మారుతున్నాయి.

ప్రముఖ రచయితల జీవితచరిత్రలపై డాక్యుమెంటరీలు రూపొందుతున్నాయి.

AI ఆధారిత వాచకులు (Text-to-Speech) ద్వారా పుస్తకాలు తక్కువ సమయంలో ఆడియోబుక్స్‌గా మారుతున్నాయి. 3D, VR సాంకేతికతతో కథల్ని అంతర్భావంగా చూపించే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. సాహిత్య కార్యక్రమాలను లైవ్ స్ట్రీమింగ్ చేయడం వల్ల ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రేక్షకులు పాల్గొనగలుగుతున్నారు.

4. యాంత్రిక అనువాదాలు (Machine Translation) & సహజ భాషా ప్రాసెసింగ్ (Natural Language Processing - NLP):

తెలుగు సాహిత్యాన్ని ఇతర భాషలకి అనువదించే యంత్రాల అభివృద్ధి కూడా వేగంగా జరుగుతోంది. Google Translate, ChatGPT లాంటి AI ఆధారిత సాధనాలు తెలుగును ఇతర భాషలకి అనువదించడంలో సహాయపడుతున్నాయి. ఇవి భవిష్యత్తులో భాషా సాహిత్యానికి కొత్త దిశలు చూపగలవు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

యాంత్రిక అనువాదాల (Machine Translation) అవసరం: తెలుగు వంటి ప్రాంతీయ భాషల్లో ఉన్న విలువైన సాహిత్యాన్ని ఇతర భాషల్లోకి తీసుకెళ్లాలంటే, అనువాదం అవసరం. కానీ మానవ అనువాదం ఖర్చుతో కూడినది, సమయం తీసుకునేది. అందుకే యాంత్రిక అనువాద పద్ధతులు అవసరమయ్యాయి.

యాంత్రిక అనువాద టూల్స్: Google Translate, Microsoft Translator, Indic Transliteration Tools, AI ఆధారిత అనువాద యంత్రాలు.

Natural Language Processing (NLP): కంప్యూటర్లకు మానవ భాషను అర్థం చేసుకునే, విశ్లేషించే, స్పందించే శక్తిని కలిగించే సాంకేతికత. ఇది ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI) లో భాగం.

NLP తెలుగు సాహిత్యంలో వినియోగాలు:

1. భాషా విశ్లేషణ - పద నిర్మాణం, వ్యాకరణ రీత్యా ఖండించడం
2. సారాంశం తయారీ - పెద్ద రచనల నుండి ముఖ్యాంశాలు తీయడం
3. పదజాల విస్తరణ - తెలుగు పదాల డేటాబేస్ తయారీ
4. వాక్య నిర్మాణ విశ్లేషణ - వాక్యాల గమనాన్ని అర్థం చేసుకోవడం
5. వ్యాఖ్యానాల తయారీ - పాఠ్యానికి సంబంధిత వివరణలు అందించడం

యాంత్రిక అనువాదాలు మరియు NLP ద్వారా:

* పాత గ్రంథాలు డిజిటలైజ్ అవుతున్నాయి.

* OCR (Optical Character Recognition) ద్వారా స్కాన్ చేసిన పుస్తకాలు టెక్స్ట్ రూపంలోకి మారుతున్నాయి.

* తెలుగు రచనలపై శాస్త్రీయ పరిశోధనలు వేగంగా సాగుతున్నాయి.

* సాహిత్యాన్ని విశ్లేషించేందుకు భాషా డేటా లభిస్తోంది.

NLP ఆధారిత తెలుగు వాయిస్ అసిస్టెంట్లు, పాఠ్య విశ్లేషకులు, కథాసార వివరణ యంత్రాలు అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి. ఇవి పాఠశాల విద్య, వేదాంత అధ్యయనం, సాహిత్య పరిశోధన మొదలైన రంగాలలో వినియోగించబడతాయి.

5. భవిష్యత్తు దిశ:

సాంకేతికతను ఉపయోగించి పాఠశాలల నుండి విశ్వవిద్యాలయాల వరకు తెలుగు సాహిత్యాన్ని బోధించే పద్ధతులు మారిపోతున్నాయి. వర్చువల్ క్లాస్రూమ్లు, డిజిటల్

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

పాఠ్యపుస్తకాలు, ఇంటరాక్టివ్ లెర్నింగ్ యాప్‌లు – ఇవన్నీ భవిష్యత్తులో తెలుగు సాహిత్యాన్ని మరింత ప్రాచుర్యంలోకి తీసుకురాగలవు.

సాహిత్యం -వర్చువల్ క్లాస్‌రూమ్ (ఇంటర్నెట్ ఆధారిత విద్యా వేదిక): ఈనాటికి సాహిత్యం మానవ భావోద్వేగాల ప్రతిబింబంగా నిలుస్తోంది. గతంలో గుళ్లలో, గురుకులాల్లో, తరవాత పాఠశాలలలో బోధించబడిన సాహిత్యం, ఇప్పుడు వర్చువల్ తరగతుల (Virtual Classrooms) రూపంలో ఇంటికి దగ్గరగా వచ్చింది. విద్యారంగంలో చోటుచేసుకున్న డిజిటల్ విప్లవం, తెలుగు సాహిత్య బోధనను సరికొత్త దిశగా తీసుకెళ్లింది.

దీని ద్వారా ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులకు ఆన్‌లైన్‌లో పాఠాలు బోధిస్తారు. ఇది Zoom, Google Meet, Microsoft Teams, LMS (Learning Management Systems) వంటి ప్లాట్‌ఫారం ద్వారా జరుగుతుంది.

సాహిత్యం బోధనలో వర్చువల్ తరగతుల ప్రాముఖ్యత:

సాహిత్యం - డిజిటల్ పాఠ్యపుస్తకాలు:

సాహిత్యం అనేది భాషకు నాడి. భావనలకు రూపం. ఇది మానవ జీవితాన్ని విశ్లేషించే అద్భుతమైన సాధనం. ఈ సాహిత్యాన్ని అధ్యయనం చేయడం విద్యార్థుల భావజాల వికాసానికి, నైతికత పెంపునకు దోహదపడుతుంది. ఇటీవలి కాలంలో సాహిత్య బోధన మారుతోంది. పుస్తకాల స్థానం డిజిటల్ పాఠ్యపుస్తకాలు (Digital Textbooks) లోకి మారుతోంది. ఇది విద్యారంగంలో ఒక నూతన అధ్యాయానికి నాంది పలుకుతోంది.

భవిష్యత్తులో సాహిత్య పాఠ్యాంశాలు ఇంటరాక్టివ్ డిజిటల్ ఫార్మాట్ లో (వీడియోలతో, అనిమేషన్‌లతో) తయారవుతాయి.

AI ఆధారిత డిజిటల్ ట్యూటర్స్ తెలుగు సాహిత్యం నేర్పించగలుగుతాయి.

తెలుగు సాహిత్యాన్ని 3D/VR అనుభూతితో పిల్లలకు మరింత ఆసక్తికరంగా బోధించవచ్చు.

సాహిత్యం - ఇంటరాక్టివ్ లెర్నింగ్ యాప్‌లు:

భాష అభివృద్ధి చెందాలంటే, సాహిత్యం మన జీవనవిధానంలో భాగం కావాలి. ఆధునిక డిజిటల్ యుగంలో సాహిత్యాన్ని చేరువ చేయడంలో ఇంటరాక్టివ్ లెర్నింగ్ యాప్‌లు (Interactive Learning Apps) కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నాయి. ఇవి విద్యార్థులకు సాహిత్యాన్ని బోధించడంలో మార్గదర్శక వేదికలుగా నిలుస్తున్నాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఇంటరాక్టివ్ లెర్నింగ్ అనేది విద్యార్థులు ప్రత్యక్షంగా పాల్గొంటూ నేర్చుకునే విధానం. ఇందులో వీడియోలు, క్విజ్లు, ఆటల రూపంలో పాఠాలు, తరగతులకు అనుగుణంగా ఉంటాయి.

ప్రసిద్ధ తెలుగు ఇంటరాక్టివ్ యాప్లు (ఉదాహరణలు):

యాప్ పేరు

ముఖ్య లక్షణాలు

DIKSHA

NCERT/SCERT ఆధారిత పాఠ్యాంశాలు, వీడియోలు,

క్విజ్లు

Byju's – Telugu Content

కథలు, పాటలు, ఇంటరాక్టివ్ గేమ్స్

Toppr, Vedantu, Unacademy

పాఠశాల విద్యతో పాటు సాహిత్య అంశాలపై

వీడియో పాఠాలు

YouTube Learning Channels తెలుగు కవితల విశ్లేషణలు, కథల వ్యాఖ్యానాలు

StoryWeaver (Pratham Books)

ఉచితంగా తెలుగు బాల సాహిత్య కథలు,

పఠనాభ్యాసాలు

ముగింపు :

తెలుగు సాహిత్యం ఒక గొప్ప సంపద. ఈ సంపదను రక్షించడానికి, ప్రోత్సహించడానికి సాంకేతికత ఒక శక్తివంతమైన ఆయుధంగా మారుతోంది. సాంకేతికత సాయంతో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా తెలుగు భాషాభిమానులు తమ భాషను, సాహిత్యాన్ని అభివృద్ధి పరచుకోవచ్చు. సాహిత్యం ఆధ్యాత్మికతను నింపుతుంది. సాంకేతికత అందుబాటును పెంచుతుంది. ఈ రెండింటి సమ్మేళనం భవిష్యత్ తెలుగు ప్రపంచానికి దారి చూపగలదు.

డిజిటల్ మాధ్యమంగా తెలుగు

డా. కొండా రవి

తెలుగు అధ్యాపకులు.

ఎస్.ఎ.ఎస్ ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, నారాయణపురం, ఏలూరు జిల్లా.

ఉపోద్ఘాతం: నేడు తెలుగు భాష సాంకేతికతతో మమేకం అవుతోంది. ఇంటర్నెట్‌లో తెలుగు వెబ్‌సైట్లు, బ్లాగులు, యూట్యూబ్ ఛానెళ్ళు, మరియు సోషల్ మీడియా ప్లాట్‌ఫారమ్‌లు విస్తృతంగా వాడుతున్నారు. ఈ డిజిటల్ మాధ్యమాల వల్ల తెలుగు కవిత్వం, కథలు, మరియు వ్యాసాలు ప్రపంచవ్యాప్తంగా అందుబాటులోకి వస్తున్నాయి. తెలుగు యూనికోడ్ అందుబాటులోకి రావడం వల్ల కంప్యూటర్లు, మొబైల్ ఫోన్‌లలో తెలుగు రాయడం, చదవడం సులభం అయింది. ఇది తెలుగు భాష వ్యాప్తికి, నిక్షిప్తతకు చాలా ముఖ్యమైనది. కృత్రిమ మేధస్సు (ఏఐ) తెలుగు భాషకు ఒక వరం కాబోతోంది. ఏఐ సహాయంతో తెలుగులో అనువాదాలు, వాయిస్ రికగ్నిషన్, మరియు ఇతర భాషా సంబంధిత కార్యకలాపాలు మరింత సులభతరం అవుతాయి. ఉదాహరణకు, తెలుగులో ఏఐ ఆధారిత ఛాట్‌బోట్లు, వాయిస్ అసిస్టెంట్లు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. మనందరి ముందున్న అతిపెద్ద సవాలు విద్యాసంస్థల్లో తెలుగు భాషను అధ్యయన భాషగా ప్రోత్సహించడం అతి పెద్ద సవాలు లేనట్లయితే తరువాతి తరాలు తెలుగు భాషను వాడడానికి ఆసక్తి చూపించరు.

మాతృభాషగా తెలుగును ప్రోత్సహించడం చాలా ముఖ్యం. పాఠశాలల్లో తెలుగు బోధన బలోపేతం అయితేనే కొత్త తరం వారు తెలుగు సాహిత్యంపై ఆసక్తి చూపిస్తారు. వాడుక భాషకు ప్రాధాన్యత: కేవలం గ్రాంథిక భాషకే కాకుండా, వాడుక భాషను కూడా సాహిత్యంలో ప్రోత్సహించడం వల్ల అది ప్రజలకు మరింత దగ్గరవుతుంది. కొత్త రచయితలు, కవులు వాడుక భాషలో రచనలు చేసి, భాషకు కొత్త జీవం పోస్తున్నారు. ప్రపంచీకరణ వల్ల చాలామంది తెలుగు మాట్లాడేవారు ఇతర దేశాలకు వెళుతున్నారు. ఈ సందర్భంలో, తెలుగు భాషను, సంస్కృతిని అక్కడ పరిరక్షించడానికి, ప్రచారం చేయడానికి తెలుగు సంఘాలు, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు చాలా అవసరం.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాహిత్య మరియు సాంస్కృతిక భవిష్యత్తు: భవిష్యత్తులో తెలుగు సాహిత్యం కేవలం సాంప్రదాయక అంశాలకే పరిమితం కాకుండా, ఆధునిక సమస్యలైన పర్యావరణం, మానవ సంబంధాలు, సాంకేతిక మార్పులు వంటి వాటిపై దృష్టి సారించవచ్చు. కవిత్వం, నవలలు, కథానికల్ కాకుండా, స్క్రీన్ ప్లేలు, నాటకాలు, మరియు డిజిటల్ కంటెంట్ వంటి సృజనాత్మక రూపాలు తెలుగు సాహిత్యంలో మరింత ప్రాచుర్యం పొందే అవకాశం ఉంది. తెలుగు సినిమా ప్రపంచవ్యాప్తంగా గుర్తింపు పొందుతోంది. ఇది తెలుగు భాష, సంస్కృతిని విస్తరింపజేయడంలో ఒక కీలకమైన పాత్ర పోషిస్తోంది. సినిమా ద్వారా భాష యొక్క మాధుర్యం, సంస్కృతి యొక్క గొప్పదనం ప్రపంచానికి చేరుతున్నాయి.

సవాళ్లు మరియు అవకాశాలు:

తెలుగు భాషకు కొన్ని సవాళ్లు కూడా ఉన్నాయి. ఆంగ్ల మాధ్యమం పట్ల పెరుగుతున్న ఆసక్తి, మరియు పట్టణ ప్రాంతాల్లో తెలుగు మాట్లాడేవారి సంఖ్య తగ్గుతూ ఉండడం వంటివి ముఖ్యమైనవి. అయితే, డిజిటల్ సాంకేతికత, బలమైన సినీ పరిశ్రమ, మరియు ప్రజల మాతృభాషాభిమానం వంటివి ఈ సవాళ్లను అధిగమించడానికి గొప్ప అవకాశాలను కల్పిస్తున్నాయి. భవిష్యత్తులో, తెలుగు భాషా సాహిత్యాలు మరింత సజీవంగా, శక్తివంతంగా మారే అవకాశం ఉంది. తెలుగులో కొత్త రచనలు వస్తాయి, కొత్త తరాల వారు భాషను ముందుకు తీసుకువెళ్తారు. తెలుగు భాషా సాహిత్యాలకు ఏవ ఆధారిత యాల్ఫు ఇప్పుడు చాలా అందుబాటులో ఉన్నాయి చార్జి పేటి జెమిని ఏవ పర్సలెక్సిటీ

మైక్రోసాఫ్ట్ కో పైలట్

మెటా ఏవ

డీప్ సీక్ ఏవ

క్లాడ్

Grok ఏ వ

గామా పి పి టి

మొదలైనవి తెలుగులో అందుబాటులో ఉన్నాయిఉదాహరణకు జెమిని యాప్ ను ఉపయోగించినట్లయితే చదువుతుంది రాస్తుంది మాట్లాడుతుంది విశ్లేషిస్తుంది కవిత్వం రాస్తుంది పద్యం రాస్తుంది మనం ఏ అంశం అడిగినా సరే దానికి సంబంధించినటువంటి విశ్లేషణను మనకు అందించడానికి సిద్ధంగా ఉంటుంది

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

జెమిని అనేది గూగుల్ తయారు చేసిన ఒక కృత్రిమ మేధస్సు (AI) అసిస్టెంట్. ఇది కేవలం ఆంగ్లంలోనే కాకుండా, తెలుగుతో సహా అనేక భారతీయ భాషల్లో అందుబాటులో ఉంది. దీని ద్వారా తెలుగు భాష మరియు సంస్కృతి గురించి తెలుసుకోవడానికి, సృజనాత్మకంగా ఉపయోగించడానికి ఇది ఒక అద్భుతమైన సాధనం.

జెమిని ద్వారా తెలుగు భాషా సంస్కృతిని ఎలా ఉపయోగించవచ్చు:

* తెలుగులో ప్రశ్నలు అడగండి: మీరు తెలుగులో టైప్ చేసి లేదా మీ మైక్రోఫోన్ ఉపయోగించి మాట్లాడి ప్రశ్నలు అడగవచ్చు. జెమిని మీకు తెలుగులోనే సమాధానాలు ఇస్తుంది. ఉదాహరణకు:

- * "తెలుగులో పద్యాలు ఎలా రాయాలి?"
- * "తెలుగు సినిమాలలో గొప్ప డైలాగులు ఏవి?"
- * "తిరుమల గురించి తెలుగులో సమాచారం ఇవ్వండి."
- * "సంక్రాంతి పండుగ విశిష్టతను తెలుగులో వివరించండి."

* సృజనాత్మక రచనలు: మీరు కవిత్యం, కథలు, పాటలు లేదా సోషల్ మీడియా పోస్టులను తెలుగులో రాయడానికి జెమిని సహాయం తీసుకోవచ్చు. ఉదాహరణకు:

- * "వసంత రుతువుపై ఒక చిన్న తెలుగు కవిత రాయండి."
- * "మీరు కొత్త సంవత్సరం కోసం ఒక చిన్న కథను రాయమని అడగవచ్చు."
- * "కొత్త సినిమాకు ఒక ఆసక్తికరమైన పేరును సూచించమని అడగవచ్చు."

* అనువాదాలు: మీరు ఒక ఆంగ్ల వాక్యాన్ని లేదా పదబంధాన్ని తెలుగులోకి అనువదించమని జెమినిని అడగవచ్చు. ఇది తెలుగు పదాలను, వాక్య నిర్మాణాన్ని సులభంగా అర్థం చేసుకోవడానికి ఉపయోగపడుతుంది. ఉదాహరణకు:

- * "How are you?" అనే దాన్ని తెలుగులోకి అనువదించు."
- * "నాకు తెలుగులో మాట్లాడటం నేర్చుకోవాలని ఉంది" అనే వాక్యాన్ని ఆంగ్లంలోకి అనువదించు.

* భారతీయ సంస్కృతి గురించి తెలుసుకోండి: జెమిని భారతీయ సంస్కృతి, పండుగలు, ఆహారం, పాత సంప్రదాయాల గురించి మీకు సమగ్ర సమాచారాన్ని ఇస్తుంది. ఉదాహరణకు:

- * "తెలుగు సంప్రదాయ వివాహ పద్ధతులు ఏమిటి?"

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

* "ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాల ప్రత్యేక వంటకాలు ఏవి?"

జెమినిలో తెలుగు ఎలా సెట్ చేసుకోవాలి?

* ఆంధ్రాయీడ్ ఫోన్లో:

- * మీ జెమిని యాప్ ఓపెన్ చేయండి.
- * పైన ఉన్న మీ ప్రొఫైల్ ఫోటో లేదా పేరు మీద క్లిక్ చేయండి.
- * సెటింగ్స్ (Settings) లోకి వెళ్లి, లాంగ్వేజెస్ (Languages) ను ఎంచుకోండి.
- * అక్కడ మీకు తెలుగుతో సహా ఇతర భాషలు కనిపిస్తాయి. మీరు తెలుగును ఎంచుకోవచ్చు.

* ఐఓఎస్ (iOS)లో:

- * ఐఫోన్ లేదా ఐప్యాడ్లో గూగుల్ యాప్స్ ను ఓపెన్ చేయండి.
- * అందులో జెమిని టోగుల్ ఉంటుంది, దానిని ఎంచుకొని తెలుగు భాషలో సంభాషణ ప్రారంభించవచ్చు.

జెమిని వంటి ఏవ సాధనాలు తెలుగు భాషను మరింత ఆధునికరించడానికి, ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న తెలుగు ప్రజలకు చేరువ చేయడానికి ఒక గొప్ప అవకాశం. మీరు తెలుగు భాష మరియు సంస్కృతి గురించి ఏదైనా తెలుసుకోవాలంటే, జెమినిని ఉపయోగించడం ఒక మంచి మార్గం.

క్లాడ్ ఏ ఐ ని ఉపయోగించి అనేక విశ్లేషణలు సమాచారం పొందే అవకాశం ఉంది.

*సాహిత్య సృజనలో:

- కవిత్యం, కథలు, వ్యాసాలు రాయడంలో సహాయం
- పాత్రల అభివృద్ధి, కథా నిర్మాణంలో మార్గదర్శనం
- వివిధ తెలుగు కవితా ఛందస్సులు, మాత్రా గణనలో సహాయం.

*సాహిత్య విశ్లేషణలో:

- తెలుగు క్లాసిక్ కృతుల విశ్లేషణ
- కవుల జీవిత చరిత్రలు, వారి రచనా శైలుల గురించి చర్చ
- సాహిత్య ప్రవృత్తుల, యుగాల గురించి వివరణ.

*భాషా సంబంధిత:

- తెలుగు వ్యాకరణం, పదనిర్మాణం
- పురాతన తెలుగు, ఆధు తెలుగుల మధ్య తేడాలు
- తెలుగు పదకోశం, అర్థ వివరణలు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

అనువాద కార్యాలు:

- ఇంగ్లీష్ నుండి తెలుగులోకి లేదా తెలుగు నుండి ఇంగ్లీష్‌లోకి అనువాదాలు
- సాహిత్యక అనువాదాల్లో శైలి, భావం కాపాడటం.

ముగింపు: ఈ విధంగా సాంకేతికత విస్తరణలో తెలుగు భాష తన ఉనికిని చాటుకుంటూ రాబోయే తరాలకు మంచి భవిష్యత్తును చూపించడానికి మార్గం ఏర్పడుతుంది.సాంకేతికత రంగంలో తెలుగు భాషా వాడకాన్ని పెంచడం ద్వారా తెలుగు భాషలో ప్రావీణ్యం కలిగిన వారికి ఉద్యోగ అవకాశాలు విస్తృతంగా పెరిగే అవకాశాలు మెండుగా ఉన్నాయి. మనం చేయవలసినదిగా నిత్య వ్యవహారంలో తెలుగు భాష ఉండేలాగా చూసుకోవడం ,దైనందిన వ్యవహారంలో తెలుగులో పదాలను ఉపయోగిస్తూ సంభాషణలో అవకాశం ఉన్నచోట ఇంగ్లీషు పదాలకు బదులుగా తెలుగు భాషా పదాలను వాడుతూ ఉండాలి. విద్య బోధన అధ్యయనంలో తెలుగు ప్రాధాన్యత ఉండాలి, కనీసం ప్రాథమిక స్థాయి వరకైనా తెలుగు మాధ్యమంలో విద్యార్థులు చదువుకునే అవకాశాలు కల్పించుకోవాలి. సాంకేతికత అభివృద్ధిలో కొత్తగా వచ్చిన ఉద్యోగ అవకాశాలు లేదా వస్తువులకు సమాచారకమైన తెలుగు పదాలను సృజించి వాటి వాడుకను పెంచడంలో మనమందరం ముందుండాలి ఇలా కొన్ని సూచనలను పాటించినట్లయితే తెలుగు భాష అంతరించిపోయే ప్రమాదాన్ని అధిగమించి చిరస్థాయిగా నిలిచే భాషగా అవతరిస్తుంది దీనికి సాంకేతికత ఒక సహాయకారిగా పనిచేస్తుంది.

ఆధారాలు: సాంకేతిక మాధ్యమాలు జెమిని గూగుల్ యూట్యూబ్ ఫేస్‌బుక్ ట్విట్టర్ మరియు గూగుల్ క్రోమ్ మొదలైన మాధ్యమాల ద్వారా సమాచార సేకరణ.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తొలితెలుగు అంతర్జాల సాహిత్య పరిశోధన- సాంకేతిక విప్లవం

డా. మోగంటి సుధామయి

తెలుగు అధ్యాపకురాలు, ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల, సీతానగరం, తూర్పు గోదావరి జిల్లా

చరవాణి: 9492149532

msudhamayitelugu@gmail.com

ఉపోద్ఘాతం: నన్నయ నాటి నుండి ఆధునిక వచనకవి వరకు సజీవ స్రవంతిలా పరవళ్ళు తొక్కుతూ నిండుగా ప్రవహిస్తున్న తెలుగు భాష, ముద్రణా విప్లవంతో అందరికీ అందుబాటులోకి వచ్చి ఆధునిక అంతర్జాల విస్తోటనంతో దూరతీరాలను, కాలావధులను అధిగమించి సమాచార ప్రసారంలో అన్ని పరిమితులనూ దాటిపోయింది. తాటాకు పత్రాలు, భూర్జు పత్రాల ముద్రణ దశలు గడచి ఆధునిక సాహిత్య మాధ్యమంగా అంతర్జాలం ప్రపంచమంతా విస్తరించి, ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య విశ్లేషణకు, ఆధునిక సమాజపు రూపురేఖలకు నిలువుటద్దంగా రీవిగా నిలుచుంది.

అంతర్జాల సాహిత్య పరిశోధన: వ్యవసాయం ఎడలతో, నాగళ్ళతో దున్నే దశ నుండి ట్రాక్టర్లు, డ్రోన్ల దశకు మారినట్లు, ముద్రణ మాధ్యమంలోని భాషలన్నీ అంతర్జాలంలో వివిధ ఖతులతో మాటలు, బొమ్మలు, బ్లాగులు, టీవీలు, యూట్యూబులు, వర్క్స్పేసులు, వికీపీడియా, ఇన్స్టాగ్రామ్, వాట్సాప్ టెలిగ్రామ్, పేస్బుక్ మొదలైన అంతర్జాల సాహిత్యమంతా వయో, లింగ, ఆర్థిక సామాజిక అంతరువులు లేని, ఆధునిక సామాజిక ప్రతి బింబమైన తెలుగు సారస్వతంగా, సమాజపు క్రొత్త పోకడలకు, యువత నాడిని పట్టిచూపే లోచూపుకు సాంకేతిక ఆధారభూతమైంది.

టిక్కాలజీకి సమానార్థకం తంత్రం లేదా తంత్ర విజ్ఞానం. పరిశోధన నూత్న విషయాలను ఆవిష్కరించాలి. పుట్ల హేమలత గారి "వెబ్లో తెలుగు సాహిత్యం తీరు తెన్నులు" అనే పిహెచ్ఎ పరిశోధన గ్రంథం ఇప్పటి వరకు ఎవరి దృష్టి నోకని అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్య సాగరాన్ని మన ముందుంచింది.

సాంకేతిక విప్లవం: సాంకేతిక, సాహిత్య అధ్యయనానికి అక్షరాస్య విద్య సరిపోతుంది. కాని వెబ్ సాహిత్య అధ్యయనానికి సాంకేతిక జ్ఞానం అత్యావశ్యకం. శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ కులపతి స్వర్గీయ ఎండ్లూరి సుధాకర్ గారు ప్రముఖ దళితకవి వారి సతీమణి స్వర్గీయ పుట్ల హేమలత "వెబ్లో తెలుగు సాహిత్యం" అనే పరిశోధన సిద్ధాంత వ్యాసంలో

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కంప్యూటర్ సంబంధిత సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, కంప్యూటర్లో తెలుగు భాషా వినిమయం, లిపి, పరిణామం, ఇంటర్ నెట్ వల్ల పాఠకులకు తక్షణమే సాహిత్యం, చేరవేత, దానపై వ్యాఖ్యానించడానికి వారికి స్థలం ఉండడం, స్పందనలు మొదలగు విషయాలన్నీ చర్చించారు.

వెబ్ సాహిత్య రకాలు: వెబ్ సాహిత్యం మూడు విధాలు. 1) తెలుగు భాష కనిపించడానికి సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వినియోగించుకుంటున్న విధానం, 2) ప్రస్తుతం దొరుకుతున్న ముద్రిత సాహిత్యానికి, వెబ్ లిటరేచర్ కి మధ్య గల భేదసాదృశ్యాలు, భావజాల వ్యాప్తి, 3) తెలుగు భాషా సాహిత్యాలను అందిస్తున్న పత్రికలు, బ్లాగుల వర్గీకరణతో పాటు దేశీయ- అంతర్జాతీయ పత్రికల తీరు తెన్నులు.

20వ శతాబ్దం ప్రారంభానికే కంప్యూటర్ ప్రపంచవ్యాప్తంగా వినియోగంలోకి వచ్చినా 1990లో నూతన ఆర్థిక సంస్కరణల కారణంగా అమెరికా తదితర దేశాలకు మేధోవలస పెరిగిన తర్వాత తెలుగువారి జీవితంలో కంప్యూటర్ ఒక విడదీయరాని భాగమైంది. ప్రపంచీకరణ క్రమంలో ప్రపంచాన్ని ఒక కుగ్రామంగా మార్చడంలో కంప్యూటర్ చాలా ప్రధానపాత్ర. ఈ నిశ్శబ్ద విప్లవం ద్వారా వెబ్సైట్లు సాహిత్య కేంద్రాలుగా మారడం జరిగింది. వెబ్ సైట్లు అంటే ప్రపంచవ్యాప్తంగా హైపర్ టెక్స్ట్ పేజీల రూపంలో వివిధ కంప్యూటర్లలో నిల్వ చేసిన సమాచార పత్రాల సంకలనాన్ని వరల్డ్ వెబ్ WWW. అంటారు.

డా॥ పుట్ల హేమలత గారి పిహెచ్ సిద్ధాంత వ్యాసం అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్యం అనే అంశం తెలుగులో తొలి సాంకేతిక విజ్ఞాన భాండాగారం. ఇందులో ఆరు అధ్యాయాలున్నాయి. ఒకటి వెబ్ సాహిత్య పరిచయం. తెలుగు భాషాభిమానులైన తెలుగు సాంకేతిక నిపుణులు అంతర్జాలంలో తెలుగు ఆవిర్భావానికి దోహదం చేయడంలో బ్లాగులు, వెబ్సైట్లు పెట్టెలు రూపంలో తెలుగు సాహిత్యం కొత్త పుంతలు తొక్కుతూ ప్రక్రియాపరంగా విస్తృతమైంది.

అంతర్జాల పత్రికలను గురించి బ్లాగర్ చదువరి "పొద్దు" పత్రికలో ఒక నివేదికని సమర్పిస్తూ ఇలా రాసాడు "అంతర్జాలంలో పత్రికలు మొదలయ్యేనాటికి సాంకేతిక పరిజ్ఞానం తక్కువగా ఉంది. యూనికోడ్ ప్రాచుర్యం పొందని ఆ రోజుల్లో అంతర్జాల పత్రికలన్నీ బొమ్మలు, పి.డి.ఎఫ్ రూపంలో ఉండి, అచ్చు పత్రికనే కంప్యూటర్లో చూస్తున్నట్లుండేది.

క్రమంగా కాగితాలపై రాసే ప్రసిద్ధ రచయితలు కూడా మారుతున్న కాలంతో పాటు, వారి బంధువుల ద్వారా సాంకేతికతను అందిపుచ్చుకుని అంతర్జాలంలో ప్రవేశించారు. పాఠకులు,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

విమర్శకులు, కూడా పెరిగారు. ఆధ్యాత్మిక రచనల్లో కాక సృజనాత్మక రచనలన్నీ ప్రవేశించాయి. పాఠకులు తమ అభిప్రాయాలను వెంటనే సందేశం పంపడంవల్ల రచయితలు స్వయంగా వారితో ముఖాముఖి సంభాషించడం వల్ల సాహిత్య పరిధి, విమర్శనాత్మక దృష్టి విస్తరించింది.

రెండవ అధ్యాయంలో కంప్యూటర్లో తెలుగు సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అనే అంశం ద్వారా మన దేశంలో కంప్యూటర్లకి ప్రవేశించిన తొలి భారతీయ భాష తెలుగేనని సగర్వంగా చాటించారు. 1969లో ఒక కంప్యూటర్ కోర్సులో మొదటిసారి చేరి డిప్లొమా పూర్తి చేసిన న్యూక్లియర్ ఫిజిక్స్ యమ్మెస్సీ, సంస్కృతం, జ్యోతిషంలలో డాక్టరేట్ చేసిన డా॥ రేమెళ్ళ అవధానులు తమన మిత్రులతో ఆరునెలలు కృషిచేసి తెలుగు భాషకి ప్రత్యేకమైన కోడ్ని రూపొందించి తెలుగు అక్షరాలు పంపించి, తిరిగి తెలుగులోనే సమాధానాలు పొందే విధంగా ఫలితాలు సాధించారు. 3.8.1976 ఆంధ్రపత్రిక మొదలగు దినపత్రికలన్నీ ఆంధ్రప్రదేశ్ యువకులు కంప్యూటర్లకి తెలుగు ప్రవేశపెట్టగలిగారని ప్రచురించాయి. 1984లో తెలుగు ఫాంట్లు వచ్చాయి. శ్రీలిపి ఫాంట్ ప్రముఖమైనది. మొదట్లో తెలుగు ఫాంట్లు వాటిని తయారుచేసిన సంస్థల ఆధీనంలో ఉండేవి. వాటిని ధర చెల్లించి వాడుకోవాల్సివచ్చేది. యూనికోడ్ ఫాంట్లు ఉచితంగా అందరికీ అందుబాటులోకి వచ్చాయి. 1990ల్లో అనూ ఫాంట్లు వచ్చాక అందమైన అక్షరాలుగా తెలుగు మనసును దోచుకుంది.

మూడవ అధ్యాయంలో అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్య ప్రక్రియల ఆవిర్భావ వికాసాలు కన్పిస్తాయి. విదేశాల్లో తెలుగువారు రాజకీయ కులమత వర్గాలకు అతీతంగా “ఈమాట” అనే పత్రికను ప్రచురించారు. ఇది యూనికోడ్ టు రోమన్ లిపి 3 తెలుగు అని మూడు విధాలుగా కన్పిస్తుంది. 1998లో సిడ్నీలో ప్రొ॥ భాస్కరరావు ఈ తెలుగు పత్రిక స్వరూపాలను వివరిస్తూ తొలి సంచిక వెలువరించారు. పొద్దు, కొముది, ప్రాణహిత, అంతర్జాల సాంకేతికత తీగలు సాగి పూలు పూసింది.

మాలిక, న్యూ ఆవకాయ, విహంగ, మాలిక, శిరాకదంబం, వాకిలి, సారంగ, తెలుగు వెన్నెల మొదలగు ప్రముఖ పత్రికల ద్వారా తెలుగు ఇనుమడించింది.

నాల్గవ అధ్యాయంలో అంతర్జాలంలో తెలుగు బ్లాగుల ఆవిష్కరణ, తొలితరం తెలుగు బ్లాగర్లు కన్పిస్తాయి. బ్లాగ్ అంటే దినచర్య రాసుకోవడం. తొలితరం బ్లాగర్లు చావా కిరణ్, అక్షయ్ రేగల గడ్డ, ఇందూ దశిక, చేతన, రిమ్మలపూడి రాధిక, తమ అనుభవాలను పొందుపరిచారు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

దార్ల వెంకటేశ్వరరావు, ఎండ్లూరి సుధాకర్, అప్పర్, మాలతి చదువరి, కత్తి మహేష్ కుమార్, జ్యోతి, బొల్లోజు బాబా, నారాయణస్వామి, గీత, పుట్ల హేమలత, మెర్సీ మార్గరేట్, గొల్లపూడి మారుతీరావు, మొదలగు బ్లాగర్లు తమ అనుభూతులను అంతర్జాలం ద్వారా ప్రకటించారు.

ఐదో అధ్యాయంలో వెబ్సైట్ల నిర్మాణ వ్యవస్థ, సోషల్ నెట్వర్క్ గ్రూపులు, ఫేస్బుక్, గూగుల్ గ్రూప్స్ ప్రముఖమైనవి. తెలుగు సాహిత్య వెబ్సైట్లు నీహార్ ఆన్లైన్ కామ్, వికీపీడియా తెలుగు, ఈ తెలుగు సంఘం, వికాస ధాత్రి, తెలుగు కతానికకామ్, పుస్తకం నెట్, పద్యం నెట్ అజ్ఞా విభో కందాళం ఫౌండేషన్ వంటి అనేక వెబ్సైట్లు తెలుగు సంస్కృతి సంప్రదాయాలను, సహిత్యాన్ని సుసంపన్నం చేస్తున్నాయి.

ఆరవ అధ్యాయంలో అంతర్జాలం పారిభాషిక పదాల వివరణ చక్కగా ఉంది.

ముగింపు: ఈ విధంగా పుట్ల హేమలత అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్యం అనే తన సిద్ధాంత వ్యాసం ద్వారా తెలుగులో సాంకేతిక విపల్యం ద్వారా తెలుగు విజ్ఞానం, సాహిత్యం, మత రాజకీయ ఆర్థిక సాంస్కృతిక విశ్వరూపాన్ని విపులంగా చర్చించారు. తద్వారా ఇంటర్ నెట్లో తెలుగుసాహిత్యం విశ్వవ్యాప్తం ఎలా అయ్యిందో సోదాహరణంగా, పరిశోధనాత్మకంగా చెప్పి దేశభాషలందు తెలుగు లెస్స అనే కృష్ణరాయల మాటను ఋజువు చేశారు.

ఆధార గ్రంథాలు:

- 1) అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్యం డా|| పుట్ల హేమలత ఆగస్టు 2015, మానస మనోజ్ఞ ప్రచురణలు, రాజమండ్రి.
- 2) తెలుగు జనమాధ్యమాలు డా|| నాగసూరి వేణుగోపాల్, డిసెంబర్ 2024, హైదరాబాద్.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలు లాభాలు నష్టాలు

డా. యం. మాధవి

తెలుగు సహాయచార్యులు

జె వి ఆర్ ప్రభుత్వ కళాశాల, సత్తుపల్లి

చరవాణి: 9440876438

తెలుగు సాహిత్యంలో ప్రాచీన సాహిత్యం నుండి ఆధునిక సాహిత్యం వరకు అనేక పరిణామాలు ఏర్పడి కాలానికి అనుగుణంగా మార్పులు జరుగుతూ ప్రక్రియలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. అదేవిధంగా ప్రస్తుతం ప్రపంచీకరణ నేపథ్యంలో తెలుగు సాహిత్యం తరతరాలుగా ఎలా మారిందో ఇప్పుడు సాంకేతికత వల్ల ఏర్పడిన మార్పులలో ప్రయోజనాలే కాకుండా లాభనష్టాలు కూడా ఏర్పడ్డాయి. ప్రారంభంలో తాళపత్రాలు, బూర్జుపత్రాలు, శిలాఫలకాలు, లోహ పట్టాలు మొదలైన పరికరాలు సాహిత్య పరిరక్షణకు దోహదపడ్డాయి. యూరోప్లో సాంకేతికత పరిజ్ఞానం రూపంలో ముద్రణా యంత్రం ఏర్పడి భారతకు వచ్చాక ముద్రిత గ్రంథాలు విరివిగా ప్రచురించబడ్డాయి. ముందుగా సంస్కృత వేదాలు, ఉపనిషత్తులు ముద్రితమయ్యాయి. తదనంతరం తెలుగు సాహిత్యం వెలుగులోకి వచ్చింది

సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అనేది 21వ శతాబ్దంలో 2010 తర్వాత అందుబాటులోకి వచ్చింది. డిజిటల్ టెక్నాలజీ రూపంలో ప్రపంచాన్ని శాసించేదిగా మారింది. డిజిటల్ ప్రభావం స్మార్ట్ఫోన్, ఇంటర్నెట్, క్లౌడ్ కంప్యూటింగ్ వంటి మొదలైన సాంకేతిక విజ్ఞానం సామాన్య జనానికి అందుబాటులోకి వచ్చింది.

ప్రయోజనాలు: సి.పి.బ్రౌన్ పాశ్చాత్య దేశీయుడైన తెలుగు సాహిత్యానికి సాహిత్య అర్చన చేసిన సారస్వతయోగి. తెలుగు సాహిత్యం పై మక్కువతో సాహిత్య గ్రంథాలను, తాళపత్రాలను, వివిధ రకాల సాహిత్య అంశాలను సేకరించి, సంస్కరించి ముద్రణా యంత్రం ద్వారా సంరక్షించారు. ఈ విధంగా ప్రారంభంలో భద్రపరచబడిన సాహిత్య భాండాగారం సాంకేతికతతో డిజిటల్ ప్రభావంతో ఇంకాస్త ముందుకెళ్ళింది. పురాతన గ్రంథాలు, పుస్తకాలు డిజిటల్ ఫార్మాట్లోకి మార్చబడ్డాయి. డిజిటల్ అర్చివ్, డిజిటల్ లైబ్రరీ ఆఫ్ ఇండియా, తెలుగు వికీసోర్స్ వంటి వేదికలు తెలుగు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాహిత్య సంరక్షణకు ఉపయోగపడ్డాయి. ఈ విధంగా చేయడం వలన పుస్తకాల రూపంలో ఉన్న విలువైన సాహిత్యం చెదపురుగుల బారిన పడకుండా, చిరిగిపోయి నష్టపోవడం వంటివి లేకుండా భవిష్యత్తు తరాల వారికి సురక్షితంగా అందించబడ్డాయి.

టీవీ, స్మార్ట్ ఫోన్ అందుబాటులోకి వచ్చిన తర్వాత విజ్ఞానం సాహిత్య ప్రపంచం అరచేతిలో అందుబాటులోకి వచ్చింది. విద్యారంగంలో సాంకేతికత కారణంగా ఆన్లైన్ క్లాసులు, వీడియో లెక్చర్లు, ప్రొజెక్టర్ల ద్వారా విద్యా బోధన, డిజిటల్ టెక్స్ బుక్స్, పిడిఎఫ్ ల ద్వారా పుస్తకాలు సాధారణంగా మారిపోయాయి. పత్రికలలో ప్రచురించబడే వ్యాసాలు, వ్యక్తిగత అభిప్రాయాలు, కవితలు, కథలు, విమర్శలు వంటివి సాంకేతికత ద్వారా ప్రచురించబడుతున్నాయి. రచయితలు, ప్రచురణకారులు ఈ బుక్స్, పిడిఎఫ్ రూపాల్లో పుస్తకాలను అమెజాన్, గూగుల్ ప్లే బుక్స్ వంటి వేదికలపై విడుదల చేస్తున్నారు. ఉచితంగా అందుబాటులోకి విడుదల కావడంతో పరిశోధనకు, విద్యార్థులకు చాలా ఉపయోగ పడుతుంది.

ప్రచురణకారులకు కాగితం, ముద్రణ ఖర్చులు లేకుండా తమ రచనలను స్వయం ప్రచురణ ద్వారా అందించగలుగుతున్నారు. గూగుల్ ట్రాన్స్లేట్ ద్వారా టెక్స్ రచన, ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ అనువాద టూల్స్ ద్వారా తెలుగు రచనలను ఇతర భాషల్లోకి మార్చడం, ఇతర భాషలను ఆయా యాప్ల ద్వారా తెలుగులోకి మార్చడం వంటి సాంకేతికత ప్రస్తుత సాహిత్య సమాజంలో కనిపిస్తుంది. భాషా నిపుణులు కావలసిన అవసరం లేకుండానే గ్రామర్ల, చాట్ జిపిటి వంటి టూల్స్ సహాయంగా రచనలు సాగుతున్నాయి. తెలుగు టైపింగ్ టూల్స్, స్పీచ్ టు టెక్స్ వంటి ఉపకరణాలు రచన ప్రక్రియను వేగవంతం చేశాయి. తెలుగు యూనికోడ్ అభివృద్ధి జరగటం వలన ఈ లైబ్రరీ సులభతరం అయింది.

సాంకేతికత సామాన్య రచయితలకు పెద్ద వేదికగా మారింది. తక్కువ వ్యయంతో గ్లోబల్ తెలుగు సముదాయ నిర్మాణం జరుగుతుంది. కాపీ హక్కు సమస్యలు లేవు. అనువాద సాంకేతికత కారణంగా ప్రపంచ భాషలకు తెలుగు రచనలను పరిచయం చేసే మార్గాలు సుగమం అయ్యాయి. విదేశాలలో ఉన్న తెలుగు వారికి తెలుగు సాహిత్యాన్ని అంతర్జాలం ద్వారా అందించబడుతుంది.

తెలుగు కథల పోడు కాస్ట్, కవితల యూట్యూబ్ ఛానల్స్, ఆడియో బుక్స్ వంటి వాటికి ఆదరణ పెరుగుతుంది. ప్రతిటిపి ఉచితంగా తెలుగు కథలు, కవితలు చదవడానికి, రాయడానికి వేదికగా మారింది. వార్తా విశేషాలను తెలుసుకోవడానికి ప్రింట్ మీడియా తగ్గుముఖం పట్టి ఆన్లైన్ పత్రికలు, ఈ బుక్స్, బ్లాగుల ప్రాధాన్యత పెరిగింది లైవ్ స్టోరీ రైటింగ్, ఇన్స్టా రీల్స్ లో కవితలు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాహిత్యాన్ని అనుభవించే విధానం పెరిగింది. ఫేస్బుక్, ట్విట్టర్, వాట్సాప్ వంటి యాప్ల ద్వారా సాహిత్య ప్రచారం ఉపందుకుంది.

సోషల్ మీడియా ద్వారా రచనలు వేగంగా ప్రచారం అవుతున్నాయి. పాఠకులు వ్యాఖ్యల రూపంలో రచనలపై తక్షణ స్పందనను, రచయితలతో నేరుగా చర్చలు జరపగలడం వలన సాహిత్య చర్చలు ఇప్పుడు డిజిటల్ వేదికలపై నడుస్తున్నాయి.

నష్టాలు: ప్రయోజనాలతో పాటు కొన్ని సాహిత్యపరమైన నష్టాలు కూడా కనుల ముందు కదలాడుతున్నాయి. సాంకేతికత ఆధారిత రచనల్లో మానవ అనుభవం తగ్గిపోతుంది. ఎడిటింగ్ నాణ్యత నియంత్రణగా లోపాల కారణంగా ఎవరు ఏం రాస్తున్నారో చూసే వ్యవస్థ లేకుండా పోయింది. దీనివలన మితిమీరిన రచనలు ఎక్కువై రచనలో నాణ్యత లోపించింది. ధ్వని ప్రదర్శన పై ఆధారపడటం వలన అసలు రచనను పఠించే అలవాటు తగ్గిపోవటం కారణంగా విద్యార్థులకు ఉచ్చారణ లోపం కలిగి తెలుగు మాట్లాడటం, రాయడంలో లోపాలు కనపడుతున్నాయి. సాంకేతికతపై ఆధారపడటం వల్ల భావతత్వం, తాత్వికత తక్కువై కృత్రిమ భావోద్వేగాలు, యంత్ర వైద్యం పెరిగి సాహిత్య గుణాన్ని దెబ్బతీసాయి. సాహిత్య రంగం ఒక వ్యాపార రంగంగా మార్చేట్ అవకాశాల కోసం ఎదురుచూసే మార్గం ఎక్కువై సాహిత్య లక్ష్యంలో మార్పు కనిపిస్తుంది.

డిజిటల్ ప్లాట్ఫాములపై తక్కువ వ్యాకరణ పరమైన పర్యవేక్షణ కారణంగా భాష లోపభూయిష్టంగా మారే అవకాశం ఎక్కువగా ఉంది. వైరల్ కావాలి అనే దురాశ వల్ల అర్థరహిత రచనలు పెరుగుతున్నాయి. నిజమైన భావం అనుభూతి ఉన్న రచనలకు బదులుగా ఫాస్ట్ ఫుడ్ తరహాలో తక్కువ అర్థం, ఎక్కువ ఆకర్షణ ఉన్న రచనలు ఎక్కువయ్యాయి.

ముగింపు: “ఈనాటి సాహిత్య ప్రచురణలో సాంకేతికత ప్రపంచం ప్రధానమైపోయింది. దీనిని ఉపయోగించి మనం సమాచారాన్ని సృష్టించటం, పొందడం, పంచుకోవడం కాకుండా ప్రచురించే విధానం నుండి పరించే పద్ధతి వరకు తెలుగు సాహిత్యాన్ని వినియోగించుకుంటున్నాం”.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత ` పి. సత్యనారాయణ
2. తెలుగుకు సాంకేతిక వెలుగు ` ఈదర రవికిరణ్
3. డిజిటల్ యుగంలో నైపుణ్యాభివృద్ధి ` డా.బుర్ర మధుసూదన రెడ్డి
4. సాహిత్య రంగంలో సామాజిక మాధ్యమం ` టి. హిమబిందు
5. అంతర్జాల సాహిత్యం ` డా. జి. వెంకట రామయ్య

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత

డా. ఐండ్ల సుధ్య

సహాయక తెలుగు ఆచార్యులు

తారా ప్రభుత్వ స్వయం ప్రతిపత్తి కళాశాల, సంగారెడ్డి, తెలంగాణ రాష్ట్రం.

స్థూల పరిచయం: తెలుగు సాహిత్యం అనేది శతాబ్దాలపాటు సంప్రదాయ, జానపద, శాస్త్రీయ రూపాల్లో అభివృద్ధి చెందింది. అయితే 20వ శతాబ్దం ద్వితీయార్థం నుంచి సాంకేతికత (Technology) ప్రభావం తెలుగు సాహిత్యంపై గణనీయంగా పడింది. సాంకేతికత అనగా శాస్త్ర, యంత్రాలు, కంప్యూటర్, డిజిటల్ పద్ధతులు, మాధ్యమాలు వంటివి. ఇవి సాహిత్యాన్ని రాసే విధానం, ప్రచారం చేసే మార్గాలు, పాఠకుల వరకు చేరే అవకాశాలను విస్తరించాయి.

తెలుగు సాహిత్యం అనేది ఆంధ్ర, తెలంగాణ ప్రాంతాల సాంస్కృతిక వారసత్వానికి అద్దం పడిన ఒక గొప్ప సంపద. ఇది శతాబ్దాలుగా పూర్వకవుల రాతల ద్వారా, జానపద గేయాల ద్వారా, శాస్త్రీయ సాహిత్యం ద్వారా అభివృద్ధి చెందుతూ వచ్చింది. కాలక్రమేణా సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అభివృద్ధి చెందడంతో తెలుగు సాహిత్యానికి కొత్త కొత్త రూపాలు, మార్గాలు లభించాయి. సాంకేతికత తెలుగు సాహిత్యంలో సృష్టి, ప్రచారం, పాఠనం, అధ్యయనాల రూపాలను సమూలంగా మార్చిందని చెప్పవచ్చు.

1. ముద్రణా సాంకేతికత ప్రభావం: 19వ శతాబ్దం చివర్లో ముద్రణ యంత్రాల ద్వారా తెలుగు సాహిత్యం పెద్దఎత్తున ప్రచారంలోకి వచ్చింది. పత్రికలు, పుస్తకాలు, మాసపత్రికలు, సాహిత్య గ్రంథాలు విస్తృతంగా ముద్రితమయ్యాయి. వందలాది మంది పాఠకులకు సాహిత్యం చేరింది.

19వ శతాబ్దంలో ముద్రణా యంత్రాలు ప్రవేశించకముందు తెలుగు సాహిత్యం ప్రధానంగా హస్తప్రతుల రూపంలోనే ఉండేది. ముద్రణా సాంకేతికత రాగానే సాహిత్యం ప్రజల్లో విస్తృతంగా వ్యాప్తి చెందింది. పత్రికలు, మాసపత్రికలు, నవలలు, నాటకాలు పెద్దఎత్తున ప్రచారంలోకి వచ్చాయి. ఈ దశలో సాహిత్య రసీకులకు చదివే అలవాటు పెరిగింది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

2. రేడియో - టెలివిజన్ సాంకేతికత: రేడియోలో పద్యాలు, కవితలు, జానపద గేయాలు ప్రసారం కావడం వల్ల ప్రజాసాహిత్యం కొత్త పుంతలు తొక్కింది. టెలివిజన్లో సాహిత్య ప్రదర్శనలు, నాటికలు, సాహిత్య చర్చలు కొత్త రూపంలో వెలిసాయి.

20వ శతాబ్దంలో రేడియో, టెలివిజన్ వంటి మాధ్యమాలు సాహిత్యాన్ని కొత్త రూపంలో పరిచయం చేశాయి. రేడియోలో జానపద గేయాలు, పద్యాలు, కథలు, నాటికలు ప్రసారం కావడం వల్ల గ్రామీణ ప్రాంతాలకు సాహిత్యం చేరింది. టెలివిజన్లో సాహిత్య ఆధారిత నాటకాలు, ధారావాహికలు, కవిసమ్మేళనాలు ప్రజలకు అందుబాటులోకి వచ్చాయి.

3. కంప్యూటర్ - డిజిటల్ సాంకేతికత: 1980ల నుండి కంప్యూటర్ వినియోగం పెరగడంతో తెలుగు టైపింగ్, డెస్క్ టాప్ పబ్లిషింగ్ అభివృద్ధి చెందాయి. యూనికోడ్ అక్షరాల రూపకల్పనతో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉపయోగించడం జరిగింది.

తెలుగు ఈ-బుక్స్, ఆన్‌లైన్ పత్రికలు, డిజిటల్ లైబ్రరీలు వెబ్‌సైట్లు వెలువడ్డాయి. పాత సాహిత్య సంపదను సురక్షితంగా భద్రపరచడంలో వచన సాహిత్యం, పరిశోధన గ్రంథాలు, పాత గ్రంథాలు డిజిటల్ రూపంలో సాధ్యపడింది.

4. ఇంటర్నెట్ - సోషల్ మీడియా ప్రభావం: ఇంటర్నెట్ రాకతో తెలుగు సాహిత్యం ఒక గ్లోబల్ రూపం సంతరించుకుంది. బ్లాగులు, వెబ్‌సైట్లు, ఫేస్‌బుక్, వాట్సాప్, యూట్యూబ్ వంటి ప్లాట్‌ఫారమ్‌ల ద్వారా కవితలు, కథలు, వ్యాసాలు వెంటనే ప్రపంచవ్యాప్తంగా పాఠకుల వద్దకు చేరుతున్నాయి.

"ఈ-మ్యాగజైన్"లు, "ఈ-జర్నల్"లు, "కవితా పోర్టల్"లు సాహిత్యాన్ని కొత్త రీతిలో ప్రోత్సహిస్తున్నాయి.

విదేశాల్లో నివసించే తెలుగువారు తమ సాహిత్య సృజనను ప్రపంచానికి పరిచయం చేసే అవకాశాన్ని పొందారు. వలస తెలుగువారు తమ సృజనాత్మకతను ప్రపంచానికి పరిచయం చేయడానికి సులభ మార్గం పొందారు.

5. కృత్రిమ మేధస్సు ((Artificial Intelligence) - కొత్త దశ: ఇటీవలి కాలంలో సాహిత్యంలో కృత్రిమ మేధస్సు (AI) వినియోగం పెరుగుతోంది. తెలుగు సాహిత్యాన్ని అనువదించడం, పద్యరచన చేయించడం, పరిశోధనకు సంబంధించిన సమాచారం సేకరించడం వంటి అనేక

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

రంగాల్లో AI కొత్త అవకాశాలు తెరిచింది. భవిష్యత్తులో AI సాయంతో తెలుగు సాహిత్యం మరింత వేగంగా విస్తరించనుంది. ఆధునిక సాంకేతికతలో కృత్రిమ మేధస్సు (AI) సహాయంతో కవిత్వం, కథ, వ్యాసం వంటి సాహిత్య సృష్టి జరుగుతోంది. యంత్రానువాదం ద్వారా ఇతర భాషల సాహిత్యం తెలుగులోకి తేలికగా వస్తోంది. పరిశోధనలో డిజిటల్ లైబ్రరీలు, డేటాబేస్‌లు విద్యార్థులకు ఉపయుక్తంగా మారుతున్నాయి.

6. సాహిత్య పాఠన-పాఠన పద్ధతులు: ఈ-లెర్నింగ్, ఆన్‌లైన్ కోర్సులు, MOOCs ద్వారా తెలుగు సాహిత్యం బోధన కొత్త పద్ధతుల్లో జరుగుతోంది. విద్యార్థులు డిజిటల్ బోర్డులు, పాఠ్యపుస్తకాలను ఉపయోగించి ఆడియో-విజువల్ టూల్స్ సాహిత్య అధ్యయనాన్ని సులభంగా అర్థం చేసుకుంటున్నారు.

ముగింపు: తెలుగు సాహిత్యం కాలానుగుణంగా సాంకేతిక పరిణామాలను అంగీకరించుకుంటూ వస్తోంది. ముద్రణా యుగం నుండి డిజిటల్ యుగం వరకు సాంకేతికత దాని విస్తరణకు బలమైన వేదికైంది. నేటి రోజుల్లో ఇంటర్నెట్ - కృత్రిమ మేధస్సు ద్వారా తెలుగు సాహిత్యం సమగ్రత, ప్రాచుర్యం, ఆధునికతను ప్రపంచ వ్యాప్తంగా చేరుకునే సామర్థ్యం పొందినది.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంకేతికత వలన తెలుగు సాహిత్యానికి కలిగే లాభాలు-నష్టాలు

డా. పరుచూరి విజయలక్ష్మి

తెలుగు లెక్చరర్

ప్రభుత్వమహిలా కళాశాల (స్వ.ప్ర)

గుంటూరు

పరిచయం: “దేశ భాషలందు తెలుగు లెస్స” అని శ్రీకృష్ణ దేవరాయల చేత, “ఇటాలియన్ ఆఫ్ ది ఈస్ట్” అని విదేశీయులచేత కొనియాడబడిన మన తెలుగుభాష సుమారు 240000 సంవత్సరాలకు పూర్వమే ఉందని చరిత్రకారులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. మనకు 6వ శతాబ్ది నుండి తెలుగు లిపి శాసనాల ద్వారా కనిపిస్తుంది. శాసనాల సాంకేతికత వలన తెలుగులిపిని మనం చూడగలిగాము. ఆనాటికి అదే గొప్ప సాంకేతికత. అటువంటి శాసనాల నుండి నేటి ఆధునిక సాంకేతికతను అందిపుచ్చుకొని తెలుగు సాహిత్యం అంతర్జాతీయంగా ఎదగటం మనందరం గర్వించదగిన విషయం. ఇంగ్లీషు తప్ప గత్యంతరం లేని అంతర్జాలంలో తెలుగు రాయగలిగే సౌకర్యం రావడం తో తెలుగువారు తమ భావనలను, ఆలోచనలను తెలుగులోనే రాసే అవకాశం కుదిరింది.

సాంకేతికత :- సాంకేతికత అంటే ఒక శాస్త్రాన్ని, జ్ఞానాన్ని, లేదా కొశల్యాన్ని ఉపయోగించి మనిషి జీవన ప్రమాణాలను మెరుగుపరచడానికి, సమస్యలను పరిష్కరించడానికి, పనులను సులభతరం చేయడానికి రూపొందించిన పద్ధతులు, సాధనాలు, పరికరాలు, వ్యవస్థలు. అంటే శాస్త్రం మనకు జ్ఞానం ఇస్తే, సాంకేతికత ఆ జ్ఞానాన్ని వాడకంలోకి తీసుకొస్తుంది. తెలుగు మొదట్లో శాసనాల రూపంలో కనిపిస్తుంది. శాసనాలు ఆనాటి సాంకేతికత. తరువాత తాటియాకుల మీద రాయడం ఆతరువాత రాగి రేకులమీద రాయడం, తరువాత ముద్రణా యంత్రాంగం రాకతో ప్రపంచమే ఒక కొత్త సాంకేతికతను పొంది తమ భాష లో రాయబడిన ప్రతి అంశాన్ని తరువాతి తరాలకోసం భద్రపరచడం జరిగింది. కాలక్రమంలో మానవ విజ్ఞానం పెంపొందే క్రమంలో ఎన్నో మార్పులు జరిగాయి. ఆ పరిణామం లో ఇప్పుడు మనకి అందుబాటులోకి వచ్చిన ఆధునిక

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంకేతికత: కంప్యూటర్, ఇంటర్నెట్, మొబైల్, ఉపగ్రహాలు, కృత్రిమ మేధస్సు (AI), రోబోటిక్స్.మొదలైనవి.

వాట్సప్, ఫేస్ బుక్, వంటి యాప్ లలో తెలుగు యూనికోడ్ లోను, అనువాదం గాను తెలుగు ప్రతిరోజు అందరిచేత ఉపయోగించబడుతుంది. వీటిలో పలకరింపులు సందేశాలతోపాటు కవితలు కథలు కూడా ప్రచురింప బడుతున్నాయి. కథా స్రవంతి, నవలా స్రవంతి, పద్యవైభవం, వాట్సప్ కథలు ఇలాంటివి ఎన్నో స్వీయ రచనలు, నచ్చిన రచయితల కథలు కవితలు ప్రచురించే వేదికగా మారిపోయింది. వీటితోపాటు రకరకాల బ్లాగులు కుడా అందుబాటులోకి వచ్చాయి. తెలుగు సాహిత్యాన్ని అందరికీ అందించాలి ,అందరికీ చేరువ చెయ్యాలి అనే ఉద్దేశ్యముతో ఈ పత్రికలు ప్రారంభించ బడ్డాయి.వెబ్ పత్రికలు అచ్చుపత్రికలకు ఏమాత్రం తీసిపోవు అని నిరూపిస్తూ మొదటగా స్థాపించబడి ఇప్పటికీ అలరిస్తున్న వెబ్ పత్రిక 'ఈమాట'.ఈ పత్రికలో లభించేంత తెలుగు సాహితీ సమాచారం మరేపత్రికలోను లభించదు అంటే అతిశయోక్తికాదు.అదేవిధంగా సుజన రంజని,ప్రజాకళ, ప్రాణహిత, కౌముది, భూమిక, నవతరంగం, పుస్తకం, ప్రస్తానం,మొదలైనవి ఎన్నో మనకు అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్యాన్ని అందుబాటులోకి తెస్తున్నాయి. అదేవిధంగా దాసభాషితం, వంగూరిఫౌండేషన్ వంటి సంస్థలు చదివే అవకాశము తీరిక లేని వారికోసం ఆడియో బుక్స్ తయారు చేసి అందిస్తున్నాయి. అయితే ఈ పెరిగిన సాంకేతికత వలన లాభాలతో పాటు నష్టాలు ఉన్నాయి అవి ఏమిటో కొన్నింటిని పరిశీలిద్దాం.

సాంకేతికత వలన లాభాలు:

- 1.మొబైల్, కంప్యూటర్, టాబ్లెట్ల ద్వారాఎక్కడైనా ఎప్పుడైనా తెలుగు సాహిత్యం చదివే అవకాశం దొరుకుతుంది.
- 2.అరుదైన శాసనాలు పుర్వకాల రచనలు, పత్రాలు అన్ని కుడా డిజిటల్ రూపంలోకి మార్చి ముందు తరాల వారికి సాహిత్యం మన సంస్కృతిని అందించే అవకాశం ఉంటుంది.
3. వెబ్సైట్లు, బ్లాగులు, సోషల్ మీడియా (వాట్సప్, ఫేస్బుక్, యుట్యూబ్,)ద్వారా కావ్యాలతో పాటు కొత్తరచయితలు రచనలు అతివేగంగా పాఠకుల దగ్గరకు చేరతాయి.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.

A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

4. విద్యార్థనలో విద్యార్థులకు, పరిశోధకులకు అవసరమైన పాఠ్య పుస్తకాలు, ఇంటికిముందు జరిగిన పరిశోధన గ్రంథాలు, మొదలైనవి అందుబాటులోకి వస్తాయి. అంటే విద్యార్థులు ఎక్కువగా వెతికే అవసరం లేకుండా అన్ని ఒకేచోట అందుబాటులో ఉంటాయి.

5. ఎక్కడెక్కడో ఉన్న తెలుగు వారు అందరు మన ప్రాచీన సాహిత్యంతో పాటు ఔత్సాహిక రచయితల రచనలు కుడా చదవ గలుగుతారు.

6. యుట్యూబ్, పాడ్కాస్ట్లు, బ్లాగులు, పేస్బుక్, వాట్సప్, ద్వారా సృజనాత్మకతకు మంచి వేదిక అవుతుంది.

7. ఆడియో బుక్స్ ద్వారా పుస్తకాలు చదివే సమయం, సహనం లేనివారు కుడా కథలు కవితలు విని ఆనందించే అవకాశం ఉంటుంది. అదేవిధంగా అందులకు ఈ ఆడియో బుక్స్ ద్వారా విద్యార్థన చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

8. ఈ బుక్స్, ఆడియో బుక్స్, డిజిటల్ లైబ్రరీల ను ఏర్పాటు చేయగలిగితే సాహిత్యం వివిధ రకాలలో అందరికీ అందుబాటులో ఉంటుంది.

9. సాంకేతిక పదజాలాన్ని తెలుగులోకి అనువదించడం ద్వారా భాషలో కొత్త పదాలు వస్తున్నాయి.

నష్టాలు:

1. ఆన్లైన్ లో చదవడానికి అలవాటు పడితే పుస్తక పఠనం వల్ల కలిగే ఆనందం తగ్గిపోతుంది. లైబ్రరీల వాడకం తగ్గిపోయి లైబ్రరీలు మూతబడి పోయే అవకాశం ఉంది.

2. డిజిటల్ ప్లాట్ఫాం లో ఎవరైనా ఏదైనా రాసే అవకాశం ఉంటుంది కనుక మంచి రాతలు మాత్రమే రావుకదా! నాణ్యత లేని రచనల వలన ప్రజలకు సాహిత్యం మీద ఆసక్తి తగ్గిపోయే అవకాశాలు చాలా ఎక్కువగా ఉంటాయి.

3. ఇతరుల రచనలను కాపీ కొట్టి అవకాశాలు ఉంటాయికాబట్టి ఎవరో రాసినదానిని తమ రచనే అని ప్రకటించుకొనే అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఈ విధమైన గొడవలను మనము డిజిటల్ ప్లాట్ఫాం

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

మీద చాల చూస్తూనే ఉన్నాము. దీని వల్ల అసలురచయితకు నష్టం, మానసిక బాధ కలిగి రచనలు చేసే ఆసక్తి కుడా తగ్గి పోతుంది..

4. మన తెలుగు లిపులను అన్నింటిని డిజిటైజేషన్ చేయడానికి అవకాశం అంతగా లేదు కాబట్టి మన తెలుగులోని చాలా అక్షరాలు తమ అనడాని పోగొట్టుకోనేవడమే కాకుండా, లిపి అదేవిధంగానే ఉంటుందేమో అనుకోనే అవకాశం తరువాతి తరాలు అనుకోనే ప్రమాదముంది. అసలు లిపి మరుగునపడి పోతుంది.

5. డిజిటల్ ప్లాట్ ఫాం లో పెద్దపెద్ద కావ్యాలు రచనలు చేయడం కష్టం కనుక ఎక్కువగా చిన్న చిన్న పద్యాలు, కథలు కవితలు చదవడం అలవాటయి దీర్ఘ కావ్యాలు చదివే సహనం తగ్గిపోతుంది. కనుక తెలుగు సాహిత్య లోతుపాతులను తెలుసుకోలేరు.

6. కొన్ని యాప్స్ డబ్బులుపెట్టి కొంటేనే చదవడానికి అవకాశం ఉంటుంది కనుక డబ్బు పెట్టి ఆయాప్ ను కొనలేని వారికి సాహిత్యం అందుబాటు లో ఉండదు.

7. ఇప్పటికే మనదేశంలో చాలా చోట్ల విద్యుత్, ఇంటర్నెట్ అందుబాటులో ఉండటం లేదు. అటువంటి ప్రదేశాలలో ఉన్నవారి ఈ డిజిటల్ లైబ్రరీ లను ఉపయోగించుకోలేరు.

8. పుస్తకం పట్టుకొని చదివేటపుడు కలిగే ఆనందం, కొత్త పుస్తకాల వాసన, పేపరు తిప్పే అనుభవం, పఠన సాంప్రదాయం, లైబ్రరీ లలో ఏర్పడే స్నేహ బంధాలు అంతగా ఉండవు.

ముగింపు: సాంకేతికత సాహిత్యంలో ఒక శక్తి వంతమైన సాధనం. దీనిని సరిగా వాడుకుంటే తెలుగు సాహిత్యం అంతర్జాతీయ స్థాయికి చేరగలదు. అయితే జాగ్రత్తగా వాడకపోతే సాహిత్య విలువలు భాషా మాధుర్యం నష్టపోవచ్చు.

ఆధారాలు;

డిజిటల్ ప్లాట్ఫాం

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

సాంకేతిక సదస్సులో తెలుగు జాలం

శ్రీమతి ఎం. ఎస్. వి సూర్యకుమారి

ప్రిన్సిపాల్, శ్రీరామచంద్ర డిగ్రీ కళాశాల, జంగారెడ్డిగూడెం, ఏలూరు జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్

పరిచయం: తీయందనాల తెలుగుకు సాంకేతిక సభకులు అపురూపమైన అమ్మ భాషకు ఆధునిక సభకులు వెరసి విశ్వభాష వేదికపై మెరసిన 56 అక్షరాలు అంతర్జాల యవనికపై మనదైన చేపాలు...

హితం చేకూర్చేది సాహిత్యం సాహిత్యం అనే పదం లోనే హితం ఉంది హితం చేకూర్చేది ఎవరికి అంటే సమాజానికి సమాజానికి మన సాహిత్యం పూర్వం నుంచి సమాజ శ్రేయస్సును కోరేదిగా ఉంది.

తాళపత్రాలపై తెలుగు అక్షరాలు తళుకులద్దుకున్న కాలంలో నుంచి అచ్చు కాగితాలపై అందంగా రూపు కట్టిన నాటి వరకు ఒక చరిత్ర నేడంతా సాంకేతిక యుగం ఆలోచనలు పంచుకోవడం దగ్గర నుంచి గుండె లోతుల్లో గూడుకట్టుకున్న భావాల అక్షరీకరణ వరకు అన్ని అంతర్జాలం లోనే సమాచార మార్పిడి సేకరణ విశ్లేషణ అంతా ఇందులోనే అయితే ఒకటి చిక్కు అంతర్జాల ప్రపంచంలో తెలుగు ఉనికి తక్కువ తెలుగు రాయడానికి అక్కడ సంపూర్ణ అవకాశాలు లేవు. ఈ సమస్యను అధిగమించటానికి ప్రస్తుతం కృషి జరుగుతుంది.

తెలుగు భాషకు సాంకేతికంగా సౌగంధ్యమేమిటానికి చేపట్టిన కార్యక్రమాలను నిర్ణయించుకోవడానికి స్పష్టమైన లక్ష్యాలను నిర్దేశించుకోవడానికి రాష్ట్ర సమాచార సాంకేతిక శాఖ సీలికానాంధ్రులు సంయుక్తంగా క్రిందట ఏడాది అమెరికాలోని కాలిఫోర్నియాలో మొట్టమొదటి అంతర్జాతీయ తెలుగు అంతర్జాల సదస్సును నిర్వహించారు తెలుగు భాష విశ్వవ్యాప్తంగా కావడానికి అడ్డంకి గా నిలిచిన పలు అంశాలని విశ్లేషించి పరిష్కారాలపై దృష్టి సారించారు. ఫలితంగా అంతర్జాలంలో తెలుగు వినియోగం ఊపందుకోవడానికి ప్రాతిపదికను అందుబాటులోకి తీసుకురాగలిగారు.

అంతర్జాలంలో తెలుగును వినియోగం విస్తృతపరిచేందుకు చేయాలనుకున్న ప్రథమ ప్రయత్నం తెలుగు ఖతులను పెంచడం. మొదటి అంతర్జాల సదస్సు నాటికి కేవలం మూడే మూడు ఖతులను అందుబాటులో ఉండేవి వాటి రూపం కూడా అంత ఆకర్షణీయంగా ఉండేది

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

కాదు. పైగా వాటిని వినియోగించుకోవాలంటే 13 వేల వరకు లైసెన్సు రుసుములను చెల్లించుకోవాల్సి వచ్చేది. దీన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని మరో ఎనిమిది ఖతులను అందుబాటు తేవాలని మొదటి సమావేశంలో లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు. ఆ 15 ఖతులను అందుబాటులోకి తెచ్చారు వీటికి శ్రీకృష్ణదేవరాయలు, పెద్దనా, రామరాజు, తెనాలి రామకృష్ణతిమ్మన, రామ దూర్జటి, మల్లన్న, సూరన, మండలి, గిడుగు, గురజాడ, సురవరం, ఎన్టీఆర్, నాట్స్ పేర్లను పెట్టారు. ఆయా ఖతులను అన్నింటిని ప్రతి ఒక్కరూ ఉచితంగా ఉపయోగించుకోవడానికి వీలుగా సిడీలను పంపిణీ చేశారు. విశ్వసంకేతమాల ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా ఇన్ స్క్రిప్ట్ లో ఆయా ఏకసంకేత ఖతులను రూపొందించడం మరో విశేషం. తెలుగు డాక్యుమెంట్లను ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఏ కంప్యూటరులలోనైనా చూసుకొనే వెసులుబాటు అందుబాటులోకి వచ్చినట్లు అయింది. దీనితో అంతర్జాలంలో తెలుగు వాడకం మరింత సులభం ఆకర్షణీయం కానుంది.

ఏకసంకేతలలో పాటు తెలుగు భాషకు చెందిన పలు ఉపకరణాలను కూడా రూపొందించి రెండో అంతర్జాతీయ తెలుగు అంతర్జాల సదస్సులో ఆవిష్కరించారు. బాల వ్యాకరణం, పర్యాయ పద కోసం, తెలుగు ఇంగ్లీషు నిఘంటువు, తెలుగు పదపరిష్కరణ, తెలుగు రోమన్ లిపి మార్పిడి, తెలుగు పదవిశ్లేషిని, తెలుగు పదజనకం తదితరాలు ప్రతి ఒక్కరికి అందుబాటులో ఉండేలా సిడీలను రూపొందించారు. ఆయా సిడీలను సదస్సు ప్రారంభం అయిన నవంబరు 2 వ తేదీన తమిళనాడు గవర్నర్ కే రోశయ్య ఆవిష్కరించారు.

ప్రస్తుతం 15 వరకు చేరిన ఖతులను 50 వరకు పెంచి బాధ్యతలను నిపుణులకు అప్పగించారు. అత్యధిక ఖతులు ఉంటే భాషా వినియోగం మరింతగా మెరుగుపడతాయి. హైదరాబాద్ కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయంలో ఏర్పాటు అయిన అనువర్తిత భాషా శాస్త్ర అనువాదాల కేంద్రం పరిశోధకులు వాక్య విశ్లేషిని అనే ఉపకరణాన్ని (సాఫ్ట్వేర్) రూపొందిస్తున్నారు. ఇతర భాషల్లోని విషయాలను తెలుగులోకి యంత్రానువాదం ద్వారా అనువదించడానికి వాక్య విశ్లేషిని అత్యవసరం ఈ ప్రాజెక్టుకు కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయం ఆచార్యులు రాజ్య రమా సమన్వయకర్తగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఈ కేంద్రంలోనే మొత్తం తొమ్మిది భారతీయ భాషలను యంత్రానువాదం చేసే ఉపకరణాల తయారీకి పరిశోధనలు సాగిస్తున్నారు.

రాష్ట్ర సమాచార సాంకేతిక శాఖ తెలుగు విజయం ప్రాజెక్టులో భాగంగా పలు కార్యక్రమాలను చేపట్టడమే కాక 2012 లో తెలుగు భాష దినోత్సవం రోజున మూడు కొత్త ఖతులను తెలుగు విజయం పేరుతో ప్రత్యేక వెబ్సైటును కూడా ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కేరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారి చేతులమీదుగా ఆవిష్కరించారు www.teluguvijayam.com వెబ్సైట్లో తెలుగు

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025

ఉపకరణాలను ఖతులను ఉచితంగా దిగుమతి చేసుకోవడానికి అందుబాటులో ఉందారు. వెబ్ సైట్ లో తెలుగు ఉపకరణాలను ఖతులను ఉచితంగా దిగుమతి చేసుకోవడానికి అందుబాటులో ఉందారు.

ముగింపు: యూనికోడ్ కన్వర్షియంలో సభ్యత్వం తీసుకున్న భారతదేశంలోని మొట్టమొదట రాష్ట్రంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ నిలిచింది. తెలుగు భాష పుట్టినప్పటినుంచి నేటి వరకు సుమారు రెండున్నర వేల సంవత్సరాల కాలంలో అక్షరాల రూపంలో కూడా గుర్తించి యూనికోడ్ లో స్థానం కల్పించడం ద్వారా పురాతన గ్రంథాల్లోని అంశాలను యంత్రానువాదం ద్వారా అనువదించి నేటి తరాలకు అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చే విధంగా కూడా కృషి జరుగుతుంది.

కంప్యూటర్లో తెలుగు భాషలో రాసే పదాల్లో అక్షర దోషాలను గుర్తించే మరో ఉపకరణం పదపరిష్కరణ స్పెల్ టేకర్ ని ఆవిష్కరించారు దీనివల్ల కంప్యూటర్లో తెలుగు రాసేటప్పుడు తప్పులను నివారించడం సులువు అవుతుంది.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. తెలుగు సాహిత్య కోసము ప్రాచీన సాహిత్యము - బి విజయభారతి
2. తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర - వెలమల సిమ్మన్న
3. చారిత్రక సామాజిక నేపథ్యంలో తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర - ముదినీఅంటి సుజాత రెడ్డి
4. తెలుగు వెలుగు - డిసెంబరు 2012

वैश्वीकरण के संदर्भ में हिन्दी

डॉ. के. श्याम सुन्दर,
सरकारी उच्च पाठशाला,
मडफोर्ट, हैदराबाद (जिला), तेलंगाना
दूरभाषा - 9848285647

इक्कीसवीं सदी ने जैसे ही दस्तक दी है, तब से ज्ञान के नए द्वारा खुलने लगे हैं। आज का युग भूमंडलीकरण बाजारवाद सूचना प्रौद्योगिकी का युग है। जिससे पूरा विश्व प्रभावित है। सूचनाओं व्यापक प्रचार-प्रसार हो रहा है। मनुष्य ने अन्तरिक्ष में प्रवेश कर चाँद के बाद मंगल गुरु की खोज जारी रखी है। अतीत से लेकर वर्तमान और वर्तमान से लेकर भविष्य के संकेतों से प्रभावित होकर मनुष्य नित नयी खोज में लगा है। शिक्षा, विज्ञान, तकनीकी, चिकित्सा, मनोरंजन, व्यापार कृषि जैसे क्षेत्रों की दिशाएँ बदलने लगी हैं। इस बदलाव में लचीलापन जरूरी है। नयी सामाग्री नयी अवधारणाओं आदि की दृष्टि से आज का मनुष्य जागरूक बनने लगा है।

समकालीन समस्याओं के साथ भविष्यकालीन समस्याओं से जूझने की कोशिश में लगा है। आज हिन्दी विश्व की सबसे ज्यादा बोली जानेवाली भाषा है। राजभाषा के रूप में न सही लेकिन व्यावहारिक भाषा के रूप में वह अपनी प्रगति कर रही है। वह आधिक समाज सापेक्ष बन अपनी स्तरीयता में विविधता लाने में सक्षम बनी है। नये-नये प्रसार माध्यमों में प्रयुक्त होने के लिए अनुकूल बन गयी है। पूरे भारत में एकता स्थापित करने में सफल हुयी है। दासता की मानसिकता से मुक्त होकर अध्यावत बन गयी है। उसके विकास की प्रक्रिया निरंतर जारी है। उसमें नयापन आया है। उसकी शब्दसंपदा दिनो-दिन बढ़ रही है। विविधता, योग्यता, लचिलापन तथा आनेवाली स्थितियों का सामना करने की क्षमता हिन्दी में है। वह जनता की वाणी बन भारतवासियों के हृदय में राज कर रही है।

- आज का युग संचार युग है जिसमें सम्प्रेषण, अभिप्रेरणा, आत्मविश्वास आत्मविश्लेषण जैसे देशी-विदेशी तत्वों का बोलबाला अधिक है। आज का व्यक्ति अधिक कार्यक्षम अधिक महत्वाकांक्षी बनने लगा है। ज्ञान का भंडारण नवनीकरण के प्रति विशेष जागरूक बन रहा है। आज के इलाक्ट्रानिक मीडिया ने हिन्दी को नया आयाम दिया है सूचना प्रौद्योगिकी के रूप में ISCI एक मानक कोड प्रणाली विकसित है जिसके अंतर्गत हम भारतीय भाषाओं के लिपियों के साथ संगणक में काम कर सकते हैं। सभी भारतीय भाषाओं के लिए INSCRIPT नामक समान कुंजीपटल का विकास हाँवा है। भारत के सुपर कम्प्यूटर के निर्माता सी-डाक ISCI मानक कोड के आधार पर IIT कानपुर के सहयोग से “जिस्ट” नामक भाषा का विकास किया है जिसके

अंतर्गत हिन्दी के साथ भारतीय भाषाओं में कार्य करने की सुविधा उपलब्ध हैं। संचार एवं प्रौद्योगिकी की क्रांति ने पूरी दुनिया को जोड़कर नया बदलाव लाया है। पूरा विश्व एक ग्राम की भांति बनने लगा है। जीवन का हर क्षेत्र इससे प्रभावित है।

संचार क्रांति समाज के ज्ञान एवं गुणों को बढ़ा रही है। इसकी प्रयुक्ति एवं शैली से आक का युग प्रभावित है। विश्व के सिकी भी कोने में स्थित किसी भी व्यक्ति से तुरंत संपर्क स्थापित करहम ज्ञान का अर्जन लेन-देन कर रहे हैं। हमारे रहन-सहन में व्यापकता, उदात्तता, अर्थपूर्णता आयी है। हमारी भाषा, संस्कृति साहित्य, तकनीकी में आश्चर्यकारक क्रांति हो रही है।

21वीं सदी ने अपने द्वार खोले ज्ञान के आलोकमय साम्राज्य में अपने पैर जमा दिये हैं। इसी ज्ञान विस्फोट की दुनिया में भाषा भी अपना रूप परिवर्तित करने में जुटी है। वह व्यवहार योग्य, संप्रेषणीय एवं सुसंपन्न बनती जा रही है। अपनी विविधता, योग्यता, सक्षमता तथा आनेवाले युग के अनुकूल बनने की प्रवृत्ति के कारण प्रयोजनमूलक हिन्दी भी कुछ पीछे नहीं है। उसका प्रयोगात्मक पक्ष निश्चित उद्देश्य को लेकर आगे बढ़ रहा है। आजीविका का साधन बन अधिक व्यावहारोपयोगी बन गई है। उसने लोक व्यवहार के साथ, समाज सम्प्रेषण को भूमिका निभाने में योगदान दिया है। अंग्रेजी के साथ कंधे से कंधा मिलाकर आगे बढ़ रही है। भूमंडलीकरण, उदारीकरण, बाजारीकरण के कारण हिन्दी को व्यापक क्षेत्र मिला है। अंतर्राष्ट्रीय बाजार तंत्र के अनुसार मल्टीनोशनल कंपनियों ने अपने उत्पादनों को जनता तक पहुँचाने के लिए विज्ञापन प्रबोधन के सहारे हिन्दी का प्रयोग बड़ी मात्रा में शुरू किया है। विश्वबाजार ने हिन्दी के भूगोल एवं उसके व्यावसायिक क्षमताओं एवं भाषाई विशेषताओं को समझ लिया है। जिसके कारण हिन्दी के प्रयोजनमूलक सिद्धान्त काफी विकसित हो रहे हैं। वह व्यवहार की भाषा बन प्रशासन, विधि, विज्ञान-तंत्रज्ञान, पत्रकारिता की अभिव्यक्ति का माध्यम बनती जा रही है।

डॉ. सत्यनारायण मोटूरि के अनुसार - प्रयोजनमूलक हिन्दी जीवन की आवश्यकताओं की पूर्ति करती है। वह प्रयोगिक तथा व्यावहारिक होती है प्रशासनिक हिन्दी तथ्यपरक होती है। इसमें क्षेत्रीय शब्दों का समुचित समावेश हिन्दी को सहजग्राह्य बना देगा। वाणिज्या हिन्दी का क्षेत्र बड़ा व्यापक है। बिजनेस विस्तार के साथ इसका क्षेत्र भी बड़ा बन जाता है। जिसमें लचीलापन एवं सरलता हो। हिन्दी में अब यह आने लगा है। विश्वविध्यालयीन शिक्षा पाठ्यक्रम भी प्रयोजनमूलक बनाए जाए जिससे विज्ञान, वाणिज्या विषयों के प्रोजेक्ट हो। जिसमें हिन्दी व्यवहार में आए और उसकी अभिव्यक्ति कौशल भी विकसित हो जाए। जनसम्पर्क संबंधी ऐसी परियोजनाएँ हो जिससे हिन्दी में सूचना संग्रह हों।

आज की हिन्दी प्रौद्योगिकी की हिन्दी होने के कारण उसकी शब्दसंपदा युगानुकूल बनी है। टेलीफोन, टेलीप्रिंटर, टेलेक्स, रेडियो, टी.वी., संगणक संचार, उपग्रह के साथ

టెలిటెక్స్ట్, వీడియోటెక్స్ట్ ఈ-మెల్, जैसे माध्यमों की भाषा बनी हैं। उसकी संपन्नता दिनोदिन बढ़ रही हैं। वह विश्व भाषा बन रही हैं। आज हिन्दी का समाज यूरोपीय समाज से बड़ा हैं। वह हिन्दी या हिंदीतर क्षेत्र की सबसे बड़ी संपर्क भाषा हैं। इस कारण हिन्दी नये रूप, रंग में आ रही हैं। जिसमें हिन्दी \$ इंगलिश भाषा का प्रभाव हैं। विज्ञापन, समाचार, बाजार, बैंक, बीमा जैसे क्षेत्रों में अभिसारी शैली का प्रयोग उपभोक्ता को आकर्षित करने के लिए किया जाता हैं। प्रौद्योगिकी के क्ष में बीमा कंपनियाँ, बैंक, वित्तिनिगम, उद्योग कंपनियाँ उपभोक्ता के लिए नये-नये पकेजेस हेतु आकर्षित करने के लिए हिन्दी का प्रयोग करती हैं। हिन्दी साफ्टवेयर्स निर्माण हो रहा हैं। जो ग्राहकों को सेवा देने के लिए तत्पर हैं।

आज हम बाजार की दुनिया में अंतर्राष्ट्रीयता के सपने देख रहे हैं। ऐसी स्थिति में हमारी भाषा का क्या होगा ? हमारी संस्कृति का क्या होगा ? इसको चिन्ता आवश्यक हैं लेकिन चिन्ता करने से कुछ फायदा नहीं हैं। लेकिन ध्यान देने की आवश्यकता है की बाजार ने हमारी भाषाएँ तथा संस्कृति को नया रूप दिया हैं। बाजार संस्कृति में पूरे विश्व का लक्ष्य भारत की ओर हैं। भारत के नौजवान बहुत ही बुद्धिमन, ईमानदार, लगन से कार्य करने वाले होने के कारण विदेशों में इनकी मांग अधिक हैं। उसी प्रकार आज की हिन्दी विश्व की सबसे ज्यादा भोली तथा समझा जानेवाली भाषा बनने लगी है।

विकास ही भाषा की जीवनन्तता का परिचायक हैं। जब से हिन्दी राजभाषा बन गयी तब से उसके विकास की प्रक्रिया जारी हैं। उसका क्षेत्रफल अब केवल भारत तक ही मर्यादित नहीं है बल्कि विदेशों में भी वह अपना अस्तित्व बनाए करने के लिए प्रयत्नशील हैं। भारतीय संविधान के अनुच्छेद 351 में हिन्दी के प्रचार-प्रसार के प्रावधान हैं। जिसके अनुसार अष्टम सूची के अनुरूप हिन्दी भारतीय भाषाओं को आत्मसात कर राष्ट्रीय एकता की प्रतीक बनी हैं। समाज के बदलते मूल्य और बदलते संदर्भ के अनुसार हमें भी बदलना चाहिए। नवीन विचार, चर्चा, प्रश्न अपना मत अपनी भूमिका के अनुसार हमारी भाषा को सर्वांग परिपूर्ण बनाने के लिए कार्य करना आज हमारा कर्तव्य हैं।

हिन्दी ने वैज्ञानिक और तकनीकी क्षेत्रों में काफी उन्नति की है। जन सामन्या की भाषा में तकनीकी जानकारी देने में हिन्दी भारत में पहले स्थान पर हैं। उसके अधिक सशक्त शब्द संसाधन को विकसित करने के लिए अनेक साफ्टवेयर कंपनियों ने मौलिक योगदान दिया हैं

संदर्भ ग्रंथ:

1. भाषा और सूचना प्रौद्योगिकी, डॉ. अमरसिंह वधन
2. रेडियो और दूर-दर्शन पत्रकारिता, डॉ. हरिमोहन.

मीडिया का प्रभाव हिंदी भाषा का बदलता स्वरूप

Dr. T. Sumathi

Assistant prof. of Hindi

Kakatiya Government Degree college Hanamkonda

sumathimotapothula@gmail.com

Mob : 95151 25830.

हिंदी भारत की राष्ट्रभाषा है। राष्ट्र का गौरव राष्ट्रभाषा से गौरान्वित होता है। भारत में बहुत सी समृद्ध भाषाएं मौजूद हैं, जिनमें हिंदी भाषा संपूर्ण भारत को एकता के सूत्र में जोड़ने की कड़ी का काम कर रही है। यह जनभाषा है। देश की अधिकांश जनता द्वारा प्रयुक्त भाषा है। सब को एकता के सूत्र में बांधने वाली है। हिंदी ने देश के विकास में प्राचीन काल से ही महत्वपूर्ण भूमिका निभाई है। संतो, समाज सुधारकों, राष्ट्र नायकों ने इसी भाषा में अपने विचार जनता में फैलाए हैं।

अंग्रेजों की कूटनीति और षड्यंत्रों के कारण हिंदी को अंग्रेजी के आगे दबना पड़ा। किन्तु हिंदी ने हार नहीं मानी। समृद्ध साहित्य सृजना के साथ-साथ इसने ज्ञान विज्ञान, तकनीकी, पारिभाषिक शब्दावली, सूचना प्रौद्योगिकी, रेडियो, दूरदर्शन, वाणिज्य व्यापार, राजनीति, खेल कूद, मनोरंजन, पत्रकारिता, समाचार, सिनेमा, विज्ञापन, कंप्यूटर, इंटरनेट, सोशल मीडिया, ईमेल, फेसबुक, ट्विटर, वाट्सएप पर आज अपना लोहा मनवाया है। जितने कार्य अंग्रेजी भाषा द्वारा किए जाते हैं उससे अधिक वैज्ञानिकता और स्पष्टता के साथ हिंदी भाषा में हो रहे हैं।

यही कारण है कि हिंदी केवल मातृ भाषा, प्रादेशिक भाषा, राजभाषा, राष्ट्रभाषा संपर्क भाषा से प्रगति कर विश्व के कोने कोने तक अपनी जड़ें जमा चुकी है। भूमंडलीकरण के युग में हिंदी सशक्त भाषा के रूप में उभरी है। विश्व में इसका स्थान दूसरे नम्बर पर है। विश्व के 160 विश्वविद्यालयों में विधिवत् रूप से हिंदी पाठ्यक्रम पठन पाठन का कार्य जारी है।

सामाजिक बदलाव में भाषा एवं तकनीकी की भूमिका महत्वपूर्ण होती है। इंटरनेट और कंप्यूटर ने हमारे जीवन में क्रांतिमय परिवर्तन लाए हैं। आज हमारा ज्ञान विस्तार इन के कारण कई गुना बढ़ गया है। शिक्षा, प्रशासन, सूचना, मनोरंजन एवं निजी अभिव्यक्ति आदि दिशाओं में अनेक राहें पारदर्शक हो गई हैं।

आज मीडिया, भाषा और समाज के मध्य संबंध पनप रहे हैं। अब मीडिया की नजर हमारे जीवन की समस्याओं को सुलझाने की ओर है आज हमें भाषा तकनीक मीडिया और समाज के जटिल संबंधों की पहचान बढ़ाने की ओर उद्यम की आवश्यकता है। जो हिंदी भाषा

కే జర్రिए भलीभाति संभव है। आधुनिक काल के इस अंतिम दशक ने सूचनापरक डिजिटल कंटेंट, पटकथा, फीचर, विज्ञापन, कॉपी लेखन जैसी नई विधाओं का निर्माण किया है। हिंदी भाषा में वेबपृष्ठ सामग्री लेखन और ब्लॉक लेखन जैसी विधाओं का प्रचलन हुआ है। इन विधाओं की शैली, कथन, भंगिमा, अभिव्यक्तियां, भाषा, शब्द संख्या और सरोकार भी नए हैं। वेब पृष्ठों का निर्माण और लेखन एक अलग किस्म के कौशल की मांग करता है। यहीं से हिंदी भाषा के स्वरूप और साहित्यिक विधाओं में निर्णायक बदलाव आने लगा है। हिंदी आज खुद को व्यक्त सामग्री के अनुरूप ढालकर चुनौतियों से गुजर रही है।

वेब हिंदी इंटरनेट पर लिखी जा रही हिंदी के औज़ार कलम नहीं प्रत्युत कीबोर्ड और कंप्यूटर है। इसी प्रकार इनके पठन के लिए हमारी इंद्रियों से ही काम नहीं चलता बल्कि इसके लिए इलेक्ट्रॉनिक उपकरणों की आवश्यकता होती है। इस प्रकार से हिंदी की एक नई शैली और नई विधा है। इसका उपयोग साहित्य, पत्रकारिता, सूचना, ज्ञान और प्रशासन आदि क्षेत्रों में हो रहा है। यह हमारी युगीन जरूरत, पथ प्रदर्शक और प्रगति की ओर कदम है।

यूनिकोड के विकास ने अब हिंदी के स्वरूप को बदल कर रख दिया। यूनिकोड फॉन्ट के विकास से फॉन्ट की समस्या समाप्त हुई। यूनिकोड ने केवल हिंदी ही नहीं दूसरी भाषाओं के संप्रेक्षण को इंटरनेट के माध्यम से सुनिश्चित किया। प्रिंट रेडियो टेलीविजन आदि समायोजन से वेब मीडिया ने अपनी पहचान मजबूत बनाई। सूचना और संदेश की आज़ादी वेब मीडिया ने सबसे ज्यादा प्रदान की है। वेब मीडिया द्वारा सूचना और संदेश अधिक से अधिक लोगों तक पहुंचता है।

हिंदी इस तरह नव जनतांत्रिक अभिव्यक्ति की विधा बन गई है। और आभारी संसार में नव परिवर्तन बनकर उभरी है। जो हमारी सूचना संवाद और अभिव्यक्ति की जरूरत को पूर्ण करता है उसे हम आभारी संसार कहते हैं ज्ञान के प्रसार में आभारी संसार की भूमिका महत्वपूर्ण है। दुनिया की भाषाओं के लिए आवश्यक हो गया है कि वह आभारी संसार पर अपनी पकड़ बनाए। हिंदी इस आभारी संसार के द्वारा हुआ। डिजिटल मीडिया में हिंदी में अभिव्यक्ति के नए जरियों का विकास आभारी संसार के द्वारा हुआ। डिजिटल मीडिया में हिंदी के विज्ञापनों की प्रचुरता है। ऑनलाइन विज्ञापनों के जरिए व्यवसायिक प्रोन्नति एवं ग्राहकों तक पहुंच बड़े ही प्रभावी ढंग से हो रही है। अनेक वेब साइटों 52 हिंदी के विज्ञापन दिए जा रहे हैं इससे विज्ञापनदाता कंपनी और ब्लॉक तथा वेबसाइट संचालकों को सुविधा हो रही है।

हिंदी भारत की राजभाषा होने के कारण प्रशासनिक कार्यों में इसका प्रयोग अधिक होता है आभारी संसार ने प्रशासनिक कार्यों में कामकाज को तीव्रता प्रदान की है। लोगों को इससे अपने अधिकारों को समझने और प्राप्त करने में जागृति आएगी। आम आदमी तक जन कल्याणकारी योजनाओं की जानकारी जनभाषा में पहुंच रही है।

विभिन्न हिंदी भाषी राज्यों में प्रशासनिक कार्य कामकाज में पारदर्शिता का ध्यान रखते हुए सरकार ने अपने पोर्टल निर्मित किए हैं जिससे सरकार आम जनता से जुड़ रही है। ताकि प्रतिक्रिया और प्रतिपुष्टियों की जांच कर उनमें सुधार किया जा सके।

इंटरनेट पर साहित्यिक हिंदी निरंतर उन्नति के शिखर तक पहुंचने की दौड़ में अग्रगण्य प्रयास में लगी है। देश विदेश में बसे साहित्यकार लेखन कार्य में सक्रिय भूमिका निभा रहे हैं। गद्य पद्य की लगभग विधाएं फल-फूल रही हैं। आज रोज नई वेबसाइट और ब्लॉग हिंदी में बन रहे हैं। पूर्व लिखित साहित्य एवं पुस्तकों के डिजिटलीकरण का कार्य तेजी से जारी है। हिंदी साहित्य की सामग्री को इंटरनेट पर लाने की दिशा में विकीपीडिया, कविता कोश, गद्य कोश और वेबदुनिया जैसे पोर्टल सक्रिय हैं। विश्व के 44 प्रतिशत इंटरनेट प्रयोगकर्ताओं ने हिंदी वेबसाइटों के प्रति उत्साह जताया है।

सोशल मीडिया ने संचार माध्यमों की दुनिया में बड़े बुनियादी ढंग से परिवर्तन लाया है। पुस्तक, अखबार पत्रिका, रेडियो और टीवी से अलग माध्यम की संवाद क्षमता इसे सबसे ज्यादा निजी आकर्षक अंतरंग और शक्तिशाली बनाती है।

यह माध्यम क्रियात्मक है। आपसी संवाद संभाव बनाता है। अतः अंत में हम यह कह सकते हैं कि मीडिया ने हिंदी के स्वरूप को नए आयाम और चुनौतियां दी है। जिसे हिंदी भाषा ने स्वीकारा किया एवं प्रगति के पथ पर चलते हुए विश्व भर में स्थान स्थापित किया और आगे भी करेगी।

संदर्भ सूची:

1. नया मीडिया और हिन्दी का बदलता परिप्रेक्ष्य - डॉ. राम प्रकाश
2. सोशल मीडिया और हिन्दी - भूपेंद्र सिंह
3. इंटरनेट.

సాహిత్య में तकनीकी एवं तकनीकी साहित्य
डॉ. टी. अरुणा कुमारी
सह आचार्य एवं विभागाध्यक्ष
हिन्दी विभाग, शासकीय महाविद्यालय [स्वायत्त]
पाल्वंचा, जिला भद्राद्री कोत्तगूडेम
arunakumari.tata@gmail.com
Mobile no. 9440973384.

सार

तकनीकी का अर्थ है वैज्ञानिक कौशल युक्त सुव्यवस्थित तरीके से किसी कार्य को करने की क्षमता। साहित्यक तकनीकी कला पक्ष से संबंधित अंग - भाषा, छंद, बिंब योजना, प्रतीकात्मकता, अलंकार, कथा विधान, रस, काव्यगत भेद, नाट्य शिल्प में किए गए प्रयोगों के द्वारा सूचित है। तकनीक एक सीमित परिभाषा में सम्पूर्ण नहीं होता। हिन्दी भाषा मात्र जनता के संपर्क की भाषा नहीं है। एक समाज, एक देश, जन समुदाय एवं संस्कृति के पर्यायवाची है। देवनागरी लिपि विश्व का सबसे मानक लिपि है। अपने सहस्रों वर्षों की यात्रा में हिन्दी साहित्य ने मानव जीवन, प्रकृति एवं प्राणिमंडल से संबंधित हर क्षेत्र को लिपिबद्ध किया।

तकनीकी साहित्य लेखन के अंतर्गत वैज्ञानिक साहित्य, साइबर साहित्य, ब्लॉग लेखन, प्रयोजनमूलक हिन्दी, ऑनलाइन पत्रिकाएँ, डिजिटल काव्य, वेब साहित्य, किंडल, ई-पब, व्हाट्सएप, इंस्टा, फेसबुक, एक्स आदि प्लेटफार्म के द्वारा समकालीन धारणाओं का व्यक्तीकरण, बहुआयामी साहित्य का विकास जारी है। प्रिंट मीडिया, श्रव्य मीडिया, दृश्य-श्रव्य मीडिया में विज्ञापन लेखन वाणिज्य व्यापार एवं भाषा के क्षेत्र में तकनीकी विशेषताओं को दर्शाता है। हिन्दी साहित्य नए-नए तकनीकी प्रयोगों को अपनाते हुए डिजिटल रूप में सुरक्षित उपलब्ध है। वेब उपन्यास, डिजिटल हाईकू, कविता, कहानी ऑडियो किताबें, पॉडकास्ट, वीडियो के द्वारा कथा वाचन आदि अनेकानेक प्रविधियों के माध्यम से हिन्दी साहित्य के अनेक लोकप्रिय विधाओं का प्रसार सुलभ हो रहा है।

बीज शब्द

- साहित्य में तकनीकी
- तकनीकी साहित्य
- डिजिटल साहित्य.

साहित्य में तकनीकी एवं तकनीकी साहित्य

तकनीकी का अर्थ है वैज्ञानिक कौशल युक्त सुव्यवस्थित तरीके से किसी कार्य को करने की क्षमता। साहित्य में रचना पद्धति, शिल्पगत नियम, कलात्मकता को तकनीकी मानते हैं। साहित्यक तकनीकी को कथा शिल्प या कला पक्ष से संबंधित अंग जैसे भाषा, छंद, बिंब योजना, प्रतीकात्मकता,

అలంకార, కథా విధాన, రస, నాట్య శిల్ప ఆది మే క్షిణ గణ విభిన్న ప్రకార కే ప్రయోగో కే ద్వారా పఱచాన సకతే హే।

హిందీ మే అపభ్రంశ సే లెకర బ్రజ, అవధి సే హోతే హుఁ ఖడీ బోలీ కా వికాస యాత్రా తకనీకీ కా హీ ఉదాఱరణ హే। రోలా, సోరఠా, దోహా, ఛౌపాఱ్, గీతీకా, బరవే, శిఖరిణీ, మాలిణీ, ఱరిగీతీకా ఆది విశేష ప్రకార కే ఛంద హేం జో కవి కీ ఖాషా శక్తి ఁవం అనుభవ కే ప్రతీక హేం। వీర, శ్రంగార, హాస్య, అద్భుత, శాంత ఆది రసో కే మాధ్యమ సే సాఱారణీకరణ కీ ఁర లె జానె కీ ప్రవృత్తి అద్భుత తకనీకీ కౌ దర్శాతా హే।

హిందీసాహిత్య మేం ప్రాఱీన ఁవం ఆధునిక కావ్యగత ఖేద అర్థాత్ మహాకావ్య- జేసే రామఱరీతమానస, ప్రయప్రవాస, సూరసాగర, పద్మావత, సాకేత, కామాయనీ ఆది, ఖండకావ్య- జేసే పృథ్వీరాజ రాసౌ, సుదామా ఱరీత్ర, కురుక్షేత్ర, పంచవటీ, దీపశిఖా, ఆఱ్సూ ఆది, ముక్తక కావ్య - జేసే దోహవాల్లీ, సతసఱ్ ఆది, గీత కావ్య- అపరాజితా, ప్రలయ ఁర యుగ నిర్మాణ ఆది మేం అపనీ విశిషట శేలీ ఁవం ఖావ ప్రణవతా కే కారణ అనెక కవి మహాన ఁవం విఖ్యాత హుఁ। వేసే హీ అపనీ గద్య రఱనాఁసో మేం సర్వాధిక ప్రయోగ కరనె వాలె లెఱక ఉపన్యాస, కహానీ, నాటక, ఁకాంకీ, నిబంధ, రెఱాఱిత్ర, జీవనీ, ఆత్మకథా, డాయరీ, వ్యంగ్య, యాత్రావృత్త, పత్ర, గద్య కావ్య ఆది కే బహుమూఖీ వికాస పర సహయోగ దెతే హేం అపనీ విశిషట లెఱనీ సే, తకనీకీ సే।అర్థాత్ తకనీక ఁక సీమిత పరిఱాషా మేం సంపత్ర యా సంప్రూం నహీం హౌతా, ఱసకే బహుఆయామీ తాత్పర్యో కౌ సమఱ్నె కీ ఆవశ్యకతా హే।

ఱతిహాస సాక్షి హే కి వీరగాథా కాల, ఖక్తి కాల, రీతికాల, ఆధునిక కాల తక అపనె సహస్తోం వర్షో కీ యాత్రా మేం హిందీ సాహిత్య నె మానవ జీవన, ప్రకృతి ఁవం ప్రాణిమండల సే సంబంధిత ఱర క్షేత్ర కా ఱిఱ్ఱా కిస ప్రకార లిపిబద్ధ కియా। ఱసకే సాథ-సాథ వేజ్ఞానిక యుగ కే నామ పర జిన మశీనోం కా ఆవిష్కార కియా గయా హే, ఁనకే మాధ్యమ సే ఖీ సాహిత్య కా వికాస హౌ రహా హే ఁర సాహిత్య మేం ఖీ ఁన మశీనోం కీ ఱర్ఱా బే ధడక హౌ రహీ హే।

ఁగర హమ తకనీకీ కౌ యాత్రీక వికాస యా మశీనోం కా ఆవిష్కార తక సీమిత కర దెతే హేం తౌ యఱ బహు అసంబద్ధ హౌగా। వేద, పురాణ జేసే ఖారతీయ జ్ఞాన ఖండార మేం ఁసే అనెకానెక కల-యంత్రోం కా ప్రస్తావ హే జినమేం సే పఱాస ప్రతిశత కా హీ అబ తక ఆధునిక వేజ్ఞానిక పఱచాన పాఁ హేం ఁర బాకీ కౌ సమఱ్నె కా ప్రయాస జారీ హే। హిందీ ఖాషా మాత్ర జనతా కే సంపర్క కీ ఖాషా నహీం హే। ఁక సమాజ, ఁక దేశ, జన సమూదాయ ఁవం సంస్కృతి కే పర్యాఱవాఱీ రూప మేం ఱసే స్వీకారతే హేం తౌ సమఱ్న సకతే హేం కి దెవనాగరీ లిపి విశ్వ కా సబసే మానక లిపి ప్రమాణిత హే ఁర సంప్రూం జీవన సాధనా కౌ సమెటకర సురక్షిత రఱనె కీ క్షమతా ఱస ఖాషా మేం విద్యమాన హే। విరాసత కే రూప మేం సంస్కృత సాహిత్య సే ప్రాప్త ఖారతీయ ఆదర్శోం కౌ హిందీ సాహిత్య నె సమసామయిక ఆశాఁసో, సమకాలీన ఆవశ్యకతాఁసో కే అనూరూప గతిమాన రఱనె హుఁ, లిపిబద్ధ కరతే హుఁ సురక్షిత రఱఖా। యుగానూరూప పరివర్తన ఁవం పరివర్ధన కరతే హుఁ నఱ్ పీఢీ కే సామనె నిరంతర ప్రస్తుత కరతా రహా। యుగీన ఱెతనా కా ఆవబొధన జితనా హిందీ సాహిత్య కే మాధ్యమ సే ముఱరీత హుఁఆ హే వఱ అన్యత్ర దుర్లభ హే।

పౌరాణిక, ఁతిహాసిక, కాల్పనిక కథానకొం కీ విస్తృత పృష్ఠభూమి పర హిందీ సాహిత్యకార జిన పద్య ఁవం గద్య రఱనాఁసో కౌ విస్తృత తకనీకీ ఁవం కౌశలతా సే లొకార్పణ కిఁ హేం, ఁనకే ఱాప ఆజతక వేశ్వీక సమాజ మేం మౌజూద హేం ఁవం అన్య రఱనాకారోం కెలిఁ ప్రేరణా దాయక ఖీ। ఖారతీయ సంస్కృతి జితనీ గఱరీ,

गंभीर एवं विस्तृत है उतना ही महत्वपूर्ण है हिन्दी साहित्य। भिन्न भाषाओं के साहित्यिक तकनीकियों के प्रभाव से हिन्दी साहित्य ने भी नए-नए रास्तों को चुना और अपने पदों को विस्तृत करता गया।

तकनीकी साहित्य लेखन के अंतर्गत भिन्न आयामों को समझना आवश्यक है जैसे वैज्ञानिक साहित्य, साइबर साहित्य, ब्लॉग लेखन, प्रयोजनमूलक हिन्दी, ऑनलाइन पत्रिकाएँ, डिजिटल काव्य, वेब साहित्य या साहित्यिक वेब पोर्टल आदि प्रमुख हैं। प्रथमतः वैज्ञानिक साहित्य पर विचार करें तो इसमें बाल साहित्य से लेकर उच्च कोटि की रचनाएँ की गई हैं। आचार्य चतुरसेन शास्त्री, जयप्रकाश भारती, सुधीर दिक्षित, सुरेन्द्रनाथ शुक्ल मनोहर श्याम जोशी, जयंत विष्णु नर्लेकर, अरविंद मिश्र, लीलाधर मंडलोई, राजीव गर्ग, प्रेमपाल शर्मा, दुष्यंत कुमार गौतम आदि विज्ञान कथा साहित्य के प्रमुख हस्ताक्षर हैं जिनकी कड़ी आज तक निरंतर खींची जा रही है। ये लेखक वैज्ञानिक कहानी, अंतरिक्ष यात्रा, अंतरिक्ष युद्ध, एलियन, समय यात्रा, रोबोट, भविष्य की सभ्यता आदि के बारे में रोचक पूर्ण ढंग से, विस्तृत दायरे में लिखते थे। आंकड़ों की प्रस्तुतीकरण से इस साहित्य ने सच्चाई को दिखाने का प्रयास किया जो आम जनता के व्यवहार में वैज्ञानिकता को बढ़ाने एवं जीवन को संक्लिष्टता से बचाकर आसान बनाने में आवश्यक मदद किया।

नानाविध प्रयोजनों के लिए सृजित भाषा रूप एवं सूचनादेशों को प्रयोजनमूलक हिन्दी की संज्ञा दी गई है जो तकनीकी हिन्दी का बेहतरीन उदाहरण है। प्रयोजनमूलक हिन्दी से न केवल सुबुद्धि पाठक बल्कि साधारण से साधारण आदमी भी लाभान्वित हो रहा है। प्रयोजनमूलक हिन्दी अर्थशास्त्र, गणित, कृषि, वाणिज्य, न्यायालय, व्यापार, सॉफ्टवेयर, विभिन्न प्रकार के सरकारी एवं गैर सरकारी कार्यालय, बैंक, राजनीतिक व्यवहार, अस्पताल, इंजीनियरिंग, बस या कार चालक, गिनते जा सकते हैं ऐसे अनेक क्षेत्र जहां प्रयोजनमूलक हिन्दी का विस्तृत विनिमय निरंतर हो रहा है। आधुनिक युग में तकनीकी के विकास से सामाजिक, बौद्धिक, भौगोलिक एवं मानसिक एकता को प्राप्त करने अविश्रांत प्रयास हो रहे हैं। फलतः आज विश्व के हर कोने में साहित्य, व्यापार, कला एवं शिक्षा के क्षेत्र में आदान-प्रदान हो रहा है। प्रयोजनमूलक हिन्दी के द्वारा यह विकास यात्रा 'संयुक्त राष्ट्र संघ' तक पहुँच चुका है। विश्व के अनेक विश्वविद्यालयों में हिन्दी पढ़ा और पढ़ाया जा रहा है। हिन्दी भाषा एवं साहित्य पर भिन्न प्रकार के शोध कार्य संपन्न हो रहे हैं। पत्रकारिता एवं अनुवाद के अनुवाद का क्षेत्र तो आज सर्वव्यापी है। भिन्न-भिन्न माध्यमों के अनुरूप लेख, निबंध, आलोचना एवं विश्लेषणात्मक विचारधारा को व्यक्त करना भाषिक तकनीकी के प्रतिमान हैं। प्रिंट मीडिया, श्रव्य मीडिया, दृश्य-श्रव्य मीडिया में विज्ञापन लेखन वाणिज्य व्यापार एवं भाषा के क्षेत्र में तकनीकी विशेषताओं को दर्शाता है।

साइबर साहित्य, ब्लॉग लेखन, ऑनलाइन पत्रिकाएँ, डिजिटल काव्य वेब साहित्य या साहित्यिक वेब पोर्टल आदि को ई-साहित्य के क्षेत्र में गिनते हैं जो इंटरनेट के जरिए लिखा एवं पढ़ा जाता है। मोबाईल फोन, टैबलेट एवं कंप्यूटर जैसे उपकरणों के माध्यम से ई-लिटरेचर को आधुनिक पाठकगण अपना रहे हैं। श्रव्य दृश्य माध्यम जैसे रेडियो, दूरदर्शन, सिनेमा आदि के द्वारा भी समकालीन धारणाओं का व्यक्तीकरण, बहुआयामी साहित्य का विकास अबाध गति से हो रहा है।

इनके द्वारा लेखन, प्रकाशन और प्रसार बड़ी आसानी से हो रहा है। किंडल और ई-पब, व्हाट्सएप, इंस्टा, फेसबुक, एक्स आदि प्लेटफार्म पर हिन्दी साहित्य नए-नए तकनीकी प्रयोगों को अपनाते हुए डिजिटल रूप में सुरक्षित उपलब्ध है। वेब उपन्यास, ऑडियो किताबें, पॉडकास्ट, वीडियो

కే ద్వారా కథా వాచన ఆది అనేకానెక ప్రవిధియో కే మాధ్యమ సే హిందీ సాహిత్య కే అనేక లోకప్రియ విధియో కే ప్రసార సులభ హోతా జా రహా హై। డిజిటల్ హార్డ్వేర్, కవిత్వా, కహానీ ప్రస్తుత కరనే కేలియే ఆధునిక తక్నీకీ కవి ఇన్ ప్లేట్ఫార్మ్ కా సహారా లె రహే హే।

హిందీ కే ప్రముఖ బ్లాగ్ హే బస్తర్ కీ అభివ్యక్తి, అనునాద, దీర్ఘాత్మా, గీత కవిత్వా, పహలీబార్, అనుభూతి, రంగవిమర్శ, ఆది। సాహిత్యిక వెబ్ హే హిందీ కుంజ, కథాబింబ, హంస పత్రికా, నయా జ్ఞానోదయ ఔర ఆహ జీవన్। సాఙ్గర్ సాహిత్య మే సాఙ్గర్ అపరాధో పర ఆధారిత కహానీ ఔర కానూనీ పుస్తక ఉపలబ్ధ హే। అమిత దుబే కీ *అదృశ్య జాల* నిజీ జీవన్ పర ఆధారిత కహానీ హై। ఇతనా హీ నహీ సాఙ్గర్ కానూన్, అధికల్ హేకింగ్ ఆది కే బారే మే ఇస్ సాహిత్య మే చర్చా హోతీ హై। దైనీక జాగరణ, అమర్ ఉజాలా హిందూస్తాన్ ఔర నీర్ దునియా ఆది పత్ర డిజిటల్ యా ఆన్లైన్ మే ఉపలబ్ధ హే సాథ-సాథ రాజభాషా, హంస పత్రికా ఆది పత్రికాఔ కే బీ డిజిటల్ రూపాంతరణ హో చుకా హై। డిజిటల్ కావ్య యా డిజిటల్ సాహిత్య కే ఇలెక్ట్రానిక్ సాహిత్య కహతే హే ఇన్కా అనుభవ కేవల్ డిజిటల్ ఉపకరణో పర హీ కియా జా సక్తా హై। హిందీ కీ ప్రముఖ వైజ్ఞానిక కథాఔ మే అంబికా దత్త వ్యాస కే *ఆశ్చర్య వృత్తాంత*, ప్రేమచంద్ చందోలా కీ వన్స్పతి మాన్వ, ఘర్ కా జాస్వీ సచ్చాఙ్గీ కా పేండులమ్ ఆది సుప్రసిద్ధ హే। బాల వైజ్ఞానిక కథాఔ మే *సునహరే తిత్లీ*, *అలియన్ సే ముఠ్భేఙ్*, *రోబోట్ కీ దునియా*, *అంతరిక్ష యాన్ కా ఉపకరణ*, *సూరజ్ కీ సేర్*, *అంతరిక్ష యాత్రీ* ఆది కే ఉదాహరణ కే తొర పర లె సక్తే హే। విజ్ఞాన్ ఔర సమాజ కే విభిన్న పహలుఔ కే ఇన్ కథాఔ కే మాధ్యమ సే సమజ్జ సక్తే హే। *పితా* నామక కహానీ డీఎన్ఎ ఔవ్ ఫింగర్ప్రింట్ తక్నీకీ పర ఆధారిత హై జిస్మే మాన్వీయ సంబంధో పర వ్యాఖ్యా కరతే హే।

నిష్కర్షత: యహ్ సూచనా అసంగత్ నహీ హోగా కి సాహిత్య మే తక్నీకీ కా ప్రయోజన్ భావావేశ, రసొల్లాస్ ఔవ్ మనోరంజన్ కే సాథ-సాథ సామాజిక వికాస్ మే సహయోగ బన్నే సే హీ సార్థక్ హో సక్తా హై। ఆధునిక పీఢీ కే సాహిత్య కీ ఔర్ ఆకృష్ట కరనే, పారివారిక-సామాజిక-రాష్ట్రీయ మూల్యో కే ఆత్మసాత్ కరనే కీ ఔర్ ప్రేరణా దేనే మే తక్నీకీ జ్ఞాన్ కా యోగదాన్ అమూల్య హై। మాన్వీయ సత్య కా ప్రతిస్థాపన్ మశీనో కే సంయమిత వినియోగ సే హీ హో సక్తా హై, అగర్ మశీన్ మాన్వ పర హావీ హోతా తో ఉసే వికాస్ నహీ మాన్ సక్తే ... అమంగల్ హరే.

సందర్భ

1. హిందీ సాహిత్య కా ఇతిహాస్ డాక్టర్ నాగేంద్ర మయూర్ పేపర్ బేక్స్ నోఎడ్జా ISBN 81-7198-036-8
2. పాశ్చాత్య ఔవ్ భారతీయ కావ్యశాస్త్ర ప్రొఆమ్ ప్రకాశ తరుణ ప్రొ కృష్ణ మోహన్ అగ్రవాల కమల్ పుష్ప్ ప్రకాశన్ దిల్లీ 1997
3. వికీపీడియా.

తెలుగు సాహిత్య में 'संकेतिकता'

के. शैलजा, हिंदी प्राध्यापक

जी.डी.सी. चितूरू

తెలుగు సాహిత్య और प्रौद्योगिकी: मुद्रण युग से कृत्रिम बुद्धिमत्ता तक-एक निरंतर समीक्षा परिचय: साहित्य और तकनीकी का सहअस्तित्वतेलुगु साहित्य के समृद्ध इतिहास में, प्रौद्योगिकी केवल एक उपकरण नहीं रही, बल्कि ऐसी शक्तिशाली शक्ति रही जिसने उसकी दिशा, स्वरूप और पहुँच को पूर्ण रूप से परिवर्तित किया है। लगभग 400 ईसा पूर्व के शुरुआती शिलालेखों से लेकर, नन्नय्या कवितारायम की चंपू शैली की शुरुआत, प्रबंध युग, और तेलुगु साहित्य की पांडुलिपि-प्रधान स्थिति तक, यह रचनाएँ एक सीमित वर्ग – विद्वानों और शाही दरबार तक – केंद्रित थीं। इस काल की कविताएँ सभाओं, न्यायालयों और महाकाव्य प्रवचनों में ही सुनाई जाती थीं। उदाहरण के लिए, नौवीं शताब्दी के कवि मल्लियारेचन ने चंदासु पर एक महत्वपूर्ण ग्रंथ लिखकर, तेलुगु कविता की प्राचीनता और परिपक्वता दर्शाई। नन्निचोडु की "आंध्र विषय प्रस्थान" और नन्नय्या व थिक्कन के कार्यों ने साहित्य को एक मजबूत आधार प्रदान किया। यह समीक्षा मुद्रण यंत्र से लेकर कृत्रिम बुद्धिमत्ता तक, तेलुगु साहित्य पर तकनीक के विविध और गहरे प्रभावों का विस्तृत विश्लेषण प्रस्तुत करती है। मुद्रण के युग ने साहित्य के प्रचार-प्रसार में अभूतपूर्व परिवर्तन लाए जिससे पढ़ने-सुनने की सामग्री जनसामान्य तक पहुँच सकी। फिर डिजिटल युग ने, इंटरनेट, सोशल मीडिया और ऑनलाइन प्लेटफार्मों के माध्यम से, साहित्यिक सृजन, पाठन व संरक्षण की प्रणालियाँ ही बदल दीं। आज, कृत्रिम बुद्धिमत्ता के प्रभाव से साहित्य का स्वरूप एक बार फिर नया अध्याय लिख रहा है। यह समीक्षा इन तकनीकी बदलावों के दस्तावेजीकरण के साथ, प्रवृत्तियों, चुनौतियों और भविष्य के लक्ष्यों की भी पड़ताल करती है।

मुद्रण युग: परिवर्तन की शुरुआत : तेलुगु साहित्य में मुद्रण यंत्र की प्रविष्टि 19वीं शताब्दी में हुई, जिसने साहित्य की दुनिया को नई रोशनी दी। यह बदलाव मुख्यतः व्यावसायिक आवश्यकताओं के कारण आया। ईस्ट इंडिया कंपनी ने अपने अधिकारियों की भाषा-शिक्षा हेतु स्थानीय भाषा में व्याकरण और शब्दकोश प्रकाशित करने की आवश्यकता पहचानी। मद्रास प्रेसीडेंसी के ईआईसी अधिकारियों ने भाषा की बाधा को हल करने के लिए तेलुगु मुद्रण प्रकारों का विकास किया। फ्रांसिस व्हाइट एलिस के प्रयास से 1800-1802 के बीच पहले तेलुगु छापे हुए प्रकार मद्रास में तैयार हुए। मुद्रण से पहले, तेलुगु के छोटे-छोटे पाठ बहुभाषी समाचार पत्र जैसे सरकारी राजपत्र में छपते थे। पर 1 अप्रैल, 1802 को छपी सरकारी घोषणा पहली पूर्णतः मुद्रित तेलुगु दस्तावेज मानी जाती है, हालांकि उसकी गुणवत्ता औसत रही। इस समय, 1831 में छपी पहली तेलुगु बाइबल ने क्षेत्रीय समाज में ईसाई धर्म की भावना जागृत की।

मुद्रण का बहुआयामी प्रभाव : प्रिंटिंग प्रेस का प्रभाव केवल तकनीकी नहीं था – इसने साहित्यिक शैली, सामाजिक धारा और भाषा के विकास में बड़ा बदलाव लाया।

प्रथम स्तर: यह मौलिक तकनीकी क्रांति थी – हस्तलिपि आधारित प्रतियों की तुलना में, मुद्रण द्वारा घंटों में हजारों पृष्ठ छप सकते थे। इससे पुस्तकों की उपलब्धता बढ़ी और साक्षरता का स्तर ऊँचा हुआ।

दूसरा स्तर: साहित्यिक शैली में परिवर्तन। पहले की लेखन भाषा जटिल और विद्वतजन-प्रधान थी, लेकिन मुद्रण द्वारा आम जन तक पहुँचने के प्रयास ने लेखकों को सरल, संवादात्मक भाषा अपनाने के लिए

లోకప్రియ తెలుగు ఆన్‌లాइन సాహిత్యిక మంచ: తెలుగు సాహిత్య క్షేత్రం మేరకు ఆన్‌లాइन మంచ సక్రియం, ఇది లెఖకలకు ఓరి పాఠకలకు కే బీఛ పుల కల కలం కరతే ఢే ఓరి నఁ సాహిత్యిక విఛారలకు ఁవ రఛనలకు కల ప్రలసాహిత కరతే ఢే. ఇనమే సే కుఱ ప్రముఖ ప్లేటఫాం నెమలలిఖిత ఢే:

సారంగా, సఛికల, కలెలమీ, ఁమాతల – ఁ వెబ పత్రికల తెలుగు మే కలనెయల, కవితల, నెబంధ ఓరి ఆలలఛనలమక లెఖ ప్రకలషిత కరతే ఢే. యల నఁ లెఖకలకు కే లెఁ రఛనలమక అభెవ్యకత కల మఛ ఢే ఓరి డెజెటల సాహిత్య కే మలనకీకరణ కల బఢలవల ఢేతే ఢే.

అనంగా వలహినీ ఓరి తెలుగు కవితల సమ్ముటి – ఁ బ్లాగ్ ప్లేటఫాం వ్యకతెగత రఛనలమకతల కల సమర్థన ఢేతే ఢే. యల వివిధ సాహిత్యిక ప్రయలగ ఓరి కవితల ఉపలబ్ధ ఢేతే ఢే, కల ఖలస తలర పర యువల ఓరి నవలడిత లెఖకలకు కే లెఁ ప్రరణల స్రల ఢే.

TeluguBooks.in ఓరి Logili.com – ఁ లలకప్రియ ఁ-పుస్తక స్టలర ఢే కల తెలుగు సాహిత్య కల పుస్తకలకు కల బఢల సంగ్రల ఉపలబ్ధ ఢే. ఁ వెబసలఢే ఉపన్యలస, కలనెయల, ఆలమకథల, కవితల, ఇతిలలస ఁవ వ్యకతెవ వికలస కలసే విషయలకు పర పుస్తకలకు కల బెకరీ కరతే ఢే.

ఢలసుభలషితమ – యల ఁక ఁఢెయలబుక ఓరి పఱఢకలస్ట్ ఁప ఢే కల తెలుగు సాహిత్య కల ఁఢెయల ఫాంంట్ మే ప్రస్తుత కరతల ఢే. యల ఉన లలగలకు కే లెఁ విషేష రూప సే ఉపయలగీ ఢే కల తెలుగు లెపి పఢనె మే అసమర్థ ఢే యల ప్రవలస మే ఢే, ఓరి అపనీ మలత్భలషల కే సాహిత్య సే కుఢే రలనల ఛలలతే ఢే.

సలशल మీఢెయల సఛలలిత సాహిత్యిక సమూల – ఫేసబుక, వఱఢసఁప, ఢలీగ్రలం కలసే సలशल మీఢెయల ప్లేటఫాం పర కఢే తెలుగు సాహిత్యిక సమూల సక్రియ ఢే. ఁ సమూల లెఖకలకు ఓరి పాఠకలకు కల కలఢనె, సాహిత్యిక ఛరఛలకు ఓరి నవ రఛనలకు కే ఆఢలన-ప్రఢలన మే సలయలగ ఢేతే ఢే, కలలలకల ఇనకే సలథ ఢీ ఁ సమూల కభీ-కభీ అలగ-అలగ విఛారలకు ఓరి సాహిత్యిక ప్రవృత్తియలకు కే అనుసలర అలగలవ భీ ఉత్పత్ర కర సకతే ఢే.

ఁ మఛ మలకర తెలుగు సాహిత్య కల డెజెటల యుగ మే కలవం, వివిధ ఓరి సులభ బనలతే ఢే, కలససే భలషల ఓరి సంస్కృతి కే సంరక్షణ ఓరి వికలస కల మకబూతీ మలతే ఢే. ఇన ఆన్‌లాइन ప్లేటఫాంంస్ కే మలథ్యమ సే తెలుగు సాహిత్య కే నఁ లెఖక ఓరి పాఠక కుఢే రలఢే ఢే, కల ఇసకే వ్యలపక ప్రసలర ఓరి సమృఢె మే సలలయక ఢే.

కృత్రెమ బుఢెమతతల కల తెలుగు భలషల మే ఉపయలగ: ఁఆఁ ముఖ్య రూప సే ఢల ప్రకలర కల ఢేతే ఢే – కృత్రెమ సంకీర్ణ బుఢెమతతల (ANI) ఓరి కృత్రెమ సలమలన్య బుఢెమతతల (AGI). వర్తమలన మే ఁఆఁ తెలుగు భలషల ప్రలఢెయలగీ మే వ్యలపక రూప సే ఉపయలగ ఢల రలఢీ ఢే. ఁఆఁ ఆఢలరెత అనుప్రయలగ, కలసే రలస్క ఁఆఁ ఓరి కలెలబఱఢ, న కేవల ఢెక్స్ట్ వ వీఢెయల కల త్వరిత ఓరి గుణవతతలప్రూర్ణ అనువలఢ కరతే ఢే, బల్కె స్థలనీయ శలలీ, సఢఢర్భ ఓరి సలంస్కృతిక పలలలకు ఓరి భీ ఢ్యలన రలఖతే ఢే. ఇన ఢ్లస్ నే తెలుగు సాహిత్య కే అనువలఢ, స్థలనీయకరణ ఓరి ప్రసలర కల కలడల ఆసలన వ విశ్వసనీయ బనల ఢెయల ఢే.

నెఱ్ఱకర్ష: డెజెటల యుగ నే తెలుగు సాహిత్య కల విశ్వవ్యలపీ పఢుఛ, వివిధతల, సంవలఢ ఓరి తకనీకల నవలఛలర కే సలథ అభూతప్రూర్ణ విస్తలర ఢెయల ఢే. ఆన్‌లాइन మఛ, ఁ-పుస్తకల, ఁఢెయలబుక ఓరి కృత్రెమ బుఢెమతతల ఆఢలరెత ఢ్లస్ నే న కేవల సాహిత్యిక అభెవ్యకత కల సరల బనలయల ఢే, బల్కె సాహిత్య కే సమలకీకరణ, సంరక్షణ ఓరి సమృఢె మే భీగలరల యలగఢలన ఢెయల ఢే.

కృత్రిమ బుద్ధిమత్తా और तेलुगु साहित्य में उसकी भूमिका: कृत्रिम बुद्धिमत्ता (एआई) तेलुगु भाषा और साहित्य के क्षेत्र में विभिन्न अहम कार्य कर रही है। अनुवाद के संदर्भ में, रास्क एआई और क्लिलबॉट जैसे उपकरण तेलुगु से अन्य भाषाओं में शैक्षिक और व्यावसायिक सामग्री का उच्च गुणवत्ता और शीघ्र अनुवाद संभव बना रहे हैं। इसके साथ ही, टेक्स्ट-टू-स्पीच तकनीक, जैसे कि इलेवनलैब्स, ने तेलुगु में प्राकृतिक एवं बोली-विशिष्ट भाषण उत्पन्न करने की क्षमता विकसित की है, जिससे ऑडियोबुक, पॉडकास्ट और अन्य ऑडियो सामग्री का उत्पादन तेज़, सस्ता और सुलभ हो गया है। ऑनलाइन पत्रिकाएं कृत्रिम बुद्धिमत्ता द्वारा साहित्यिक सृजन और इस विषय पर नज़र रखने वाली चर्चाओं के माध्यम से एआई की रचनात्मक क्षमताओं में बढ़ रही रुचि को दर्शाती हैं। डेटा की गुणवत्ता का महत्व कृत्रिम बुद्धिमत्ता की प्रभावशीलता सीधे उसके पास उपलब्ध डेटा की गुणवत्ता पर निर्भर करती है। आमतः माना जाता है कि एआई मॉडल को बेहतर प्रदर्शन के लिए बहुत बड़े डेटा सेट की आवश्यकता होती है, लेकिन TeSum नामक एक शोध ने इस धारणा को चुनौती दी है। इस शोध के अनुसार, उपलब्ध डेटासेट का केवल 2-3% ही उच्च गुणवत्ता का होता है, जबकि शेष अधिकांश डेटा निम्न गुणवत्ता का होता है। यह निष्कर्ष स्पष्ट करता है कि केवल बड़ी मात्रा में डेटा इकट्ठा करना पर्याप्त नहीं है, बल्कि मानव-निर्मित, विशेषज्ञों द्वारा परखा और गुणवत्ता नियंत्रित डेटा सेट का निर्माण आवश्यक है। इसके लिए मानवीय इनपुट, विशेषज्ञ समीक्षाएं और क्यूरेशन अनिवार्य हैं। TeSum परियोजना ने इस दिशा में मार्गदर्शन प्रदान करते हुए उच्च गुणवत्ता वाले डेटा सेट निर्माण के लिए धन और प्रोत्साहन की आवश्यकता पर बल दिया है। डिजिटल युग की चुनौतियाँ और नुकसान यद्यपि डिजिटल युग ने तेलुगु साहित्य के लिए अनेक अवसर प्रदान किए हैं, तथापि इसके साथ गंभीर चुनौतियाँ भी आई हैं। इसका सबसे बड़ा खतरा डिजिटल पायरेसी है। 2024 में पायरेसी के कारण तेलुगु फिल्म उद्योग को लगभग ₹3,700 करोड़ का आर्थिक नुकसान हुआ है, जो ई-बुक्स और ऑडियोबुक्स के बाजार के लिए भी बड़ा खतरा है। लेखकों और प्रकाशकों में पायरेसी के प्रति भय व्याप्त है, जिसकी वजह से वे इस मुद्दे पर खुलकर बात करने से कतराते हैं। डिजिटल पायरेसी ने लेखकों को वित्तीय हानि पहुंचाई है और उनके बौद्धिक संपदा अधिकारों का उल्लंघन किया है। अवैध कॉपी के कारण बिक्री कम होने से लेखन करियर प्रभावित हो सकता है और लेखक की प्रतिष्ठा को भी नुकसान होता है। इसके खिलाफ कानूनी कार्रवाई के लिए DMCA जैसे कानूनों का सहारा लिया जाता है, लेकिन विशेषज्ञों का मानना है कि इस लड़ाई में डिजिटल मध्यस्थों जैसे सर्वर प्रदाताओं और डोमेन रजिस्ट्रारों को भी जिम्मेदार ठहराना जरूरी है। भाषाई और सांस्कृतिक चुनौतियाँ. तकनीक ने अर्थव्यवस्था संबंधी ही नहीं, बल्कि साहित्यिक समुदाय के आंतरिक स्वरूप में भी कुछ जटिलताएं उत्पन्न की हैं। सोशल मीडिया जैसे प्लेटफॉर्म लेखकों और पाठकों को समूहों में बांट देते हैं, जिससे अलग-अलग समूहों के बीच संवाद में कमी होती है और साहित्यिक विमर्श की विविधता कम हो सकती है। इसके अलावा, डिजिटल प्लेटफॉर्म अपने एल्गोरिदम के माध्यम से मुख्यतः ऐसे लेखन को प्राथमिकता देते हैं जो व्यावसायिक रूप से अधिक लाभदायक हो। इससे प्रयोगात्मक, वैकल्पिक और नए साहित्य को ठीक प्रकार से स्थान नहीं मिल पाता, जो साहित्य के नवाचार और विस्तार में बाधक हो सकता है। इस प्रकार, तेलुगु साहित्य में डिजिटल युग और कृत्रिम बुद्धिमत्ता ने अभिनव अवसर प्रदान किए हैं, परन्तु इसके साथ ही तकनीकी,

आर्थिक और सामाजिक चुनौतियाँ भी उजागर हुई हैं, जिनसे निपटने के लिए सतत प्रयास और समन्वित रणनीतियाँ आवश्यक हैं।

भविष्य की यात्रा: तेलुगु साहित्य में डिजिटल परियोजनाएँ और अनुसंधान: तेलुगु साहित्य का भविष्य पूरी तरह से डिजिटल तकनीकों के प्रभाव और विकास पर निर्भर करता है। पारंपरिक साहित्यिक शोध पद्धतियाँ आधुनिक तकनीक के साथ समन्वित होकर एक नया उभरता हुआ क्षेत्र, डिजिटल मानविकी, विकसित कर चुकी हैं। यह क्षेत्र न केवल शोध के तरीकों को बदल रहा है, बल्कि साहित्य और संस्कृति के संरक्षण तथा प्रचार-प्रसार में क्रांतिकारी बदलाव ला रहा है। औचित्यम जैसी ऑनलाइन शोध पत्रिकाएँ तेलुगु भाषा और साहित्य के शोध कार्यों को डिजिटल माध्यमों के ज़रिए व्यापक स्तर पर प्रचारित कर रही हैं, जिससे शोधकर्ताओं को अपने कार्यों को वैश्विक समुदाय तक पहुँचाने का अवसर मिल रहा है। इसी प्रकार, डिजिटल मंचों पर आयोजित तेलंगाना साहित्य जैसे सम्मेलन तकनीक और साहित्य के संगम पर गहन चर्चाएँ प्रदान करते हैं। वे शोधकर्ताओं, शिक्षाविदों और साहित्यकारों को यह समझने का अवसर देते हैं कि कैसे नए तकनीकी साधन तेलुगु भाषा और साहित्य के अध्ययन, सृजन और प्रसार में महत्वपूर्ण भूमिका निभा सकते हैं। डिजिटल मानविकी पारंपरिक पाठ्यक्रमों को आधुनिक अनुभवात्मक शिक्षा पद्धतियों के साथ जोड़ते हुए समावेशी शिक्षा प्रणाली का निर्माण कर रही है। ऐसी शिक्षा प्रणाली विद्यार्थियों को आजीवन सीखने की प्रेरणा देती है, जिससे वे भाषा, साहित्य और संस्कृति को गहराई से समझ पाने में सक्षम होते हैं।

यह डिजिटल सशक्तिकरण न केवल तेलुगु साहित्य के संरक्षण को सुनिश्चित करता है, बल्कि भाषा की समृद्धि और संवर्धन में भी योगदान देता है, जिससे आने वाली पीढ़ियाँ इस विरासत से लाभान्वित हो सकती हैं। इसके अतिरिक्त, डिजिटल मानविकी तकनीक के मंचीय उपयोग से साहित्यिक शोध सामग्री के विश्लेषण, संरक्षण और पुनर्प्रस्तुति के नये अवसर भी खुलते हैं, जो शोध प्रक्रिया को अधिक प्रभावी, सटीक और समकालीन बनाते हैं।

भविष्य के लिए सिफारिशें: दिशा निर्देश और सुझाव: टेक्नोलॉजी के इस युग में तेलुगु साहित्य के विकास और संरक्षण के लिये कुछ महत्वपूर्ण कदम और नीतियाँ जरूरी हो गई हैं, जिनसे साहित्य को संरक्षित, समृद्ध और सुलभ बनाया जा सके। **पायरेसी के खिलाफ प्रभावी रणनीतियाँ:** डिजिटल युग में साहित्यिक कृतियों की सुरक्षा अत्यंत आवश्यक है। लेखकों, प्रकाशकों और डिजिटल प्लेटफार्मों को मिलकर पायरेसी से निपटने के लिए सामूहिक और प्रभावी रणनीतियाँ विकसित करनी चाहिए। खास तौर पर प्राचीन एवं दुर्लभ साहित्य को यूनिकोड रूप में विकसित कर डिजिटल संग्रहालयों और लाइब्रेरीज में संरक्षित करना चाहिए। इससे यह सुनिश्चित होगा कि साहित्यिक धरोहर सुरक्षित रहे तथा कमजोर वर्गों और शोधकर्ताओं के लिए सुलभ बनी रहे। **क्रिएटिव कॉमन्स लाइसेंसिंग की जानकारी और विस्तार:** लेखकों को क्रिएटिव कॉमन्स लाइसेंसिंग की उपयोगिता और इसके माध्यम से अपनी रचनाओं को व्यापक जनता तक बिना किसी कानूनी जटिलता के साझा करने के फायदों के प्रति जागरूक किया जाना चाहिए। इससे लेखक अपनी प्रतिभा और साहित्यिक योगदान को वैश्विक स्तर पर पहुँचाने के साथ-साथ नए पाठकों और सहयोगियों से जुड़ पाएंगे। **गुणवत्तापूर्ण, मानव-निर्मित डेटा सेटों का विकास:** तेलुगु साहित्य पर आधारित कृत्रिम बुद्धिमत्ता के मॉडल की सफलता के लिए केवल बड़ी मात्रा में डेटा उपलब्ध होना ही पर्याप्त नहीं है। जैसा कि TeSum परियोजना ने निष्पादित शोध में

दर्शाया है, डेटा की गुणवत्ता सबसे महत्वपूर्ण कारक है। इसलिए, उच्च गुणवत्ता वाले, मानवीय समीक्षा और क्यूरेशन से तैयार किए गए डेटासेट बनाने के लिए उचित वित्तीय संसाधन और प्रोत्साहन उपलब्ध कराना अनिवार्य है। यह कदम तेलुगु भाषा के एआई मॉडल की सटीकता, समझ और रचनात्मक क्षमताओं में उल्लेखनीय सुधार लाएगा। **अंतःविषय अनुसंधान और डिजिटल मानविकी का प्रोत्साहन:** विश्वविद्यालयों को चाहिए कि वे डिजिटल मानविकी से सम्बंधित पाठ्यक्रम चलाएं जो साहित्यिक अध्ययन के साथ नवीनतम तकनीकों को जोड़ते हों। इस तरह के पाठ्यक्रम शोधकर्ताओं को आधुनिक तकनीकी उपकरणों का उपयोग कर नए साहित्यिक और भाषाई प्रश्नों के समाधान खोजने योग्य बनाएं। इससे साहित्यिक शोध का दायरा बढ़ेगा और नई पीढ़ी के शोधकर्ता तकनीक के प्रभावी उपयोग से साहित्य के विकास में अहम भूमिका निभाएं। इन सभी उपर्युक्त उपायों तथा नीतियों को धर्मपूर्वक अपनाकर तेलुगु साहित्य को न केवल आज की तकनीकी चुनौतियों से सुरक्षित रखा जा सकता है, बल्कि इसे एक ऐसे समृद्ध, विश्वव्यापी और समकालीन ज्ञान स्रोत के रूप में स्थापित किया जा सकता है जो भावी पीढ़ियों के लिए प्रेरणा और मार्गदर्शक बने। डिजिटल तकनीक के उचित और समुचित उपयोग से तेलुगु साहित्य को इतिहास के एक नए, सुनहरे युग में प्रवेश दिलाने की क्षमता निहित है, जो सांस्कृतिक, सामाजिक और भौगोलिक सीमाओं को पार करते हुए उसकी पहुंच और प्रभाव को वैश्विक स्तर पर फैला देगी। इस प्रकार, डिजिटल युग और कृत्रिम बुद्धिमत्ता के संयोजन से तेलुगु साहित्य का भविष्य उज्ज्वल है, यदि हम सतत प्रयास, नवाचार और एक जुट समर्पण के साथ इसका संरक्षण एवं संवर्धन करें। यह एक ऐसा युग होगा जो तेलुगु साहित्य की महत्ता, सुंदरता और समृद्धि को नये आयाम प्रदान करेगा तथा इसे तकनीक के माध्यम से विश्वसाहित्य के प्रमुख स्तंभों में स्थापित करेगा।

संदर्भ

4. हिन्दी साहित्य इतिहास डॉक्टर नागेंद्र मयूर पेपर बैक्स नौएड़ा ISBN 81-7198-036-8
5. पाश्चात्य एवं भारतीय काव्यशास्त्र प्रोओम प्रकाश तरुण प्रो कृष्ण मोहन अग्रवाल कमल पुष्प प्रकाशन दिल्ली 1997
6. विकीपीडिया.

Face-to-Face Learning and Online Learning: A Comparative Analysis

Dr. P. Sanyasi Rao,
Lecturer in English, CSTS Government Kalasala,
Jangareddigudem, Eluru District, AP
9618688115,
Psr1169.24@gmail.com

Abstract: The rapid growth of digital technologies has brought significant changes to the field of education, especially with the rise of online learning as an alternative to traditional face-to-face instruction. This paper presents a comparative analysis of both approaches, focusing on their advantages, challenges, and limitations. Face-to-face learning has long been valued for its personal interaction, immediate feedback, and opportunities for social engagement. It enables teachers to observe students' body language, adapt to their learning pace, and provide direct support. However, it is often constrained by geographical boundaries, limited resources, fixed schedules, and disruptions caused by external factors such as health crises or natural disasters. On the other hand, online learning offers flexibility in time and place, wider accessibility, and the use of diverse digital tools that can enhance learning experiences. Yet, it also poses difficulties such as unequal access to technology, reduced interpersonal interaction, challenges in maintaining student engagement, and concerns about the reliability of assessments. The paper argues that both methods have unique strengths and shortcomings, and neither can fully replace the other in delivering effective education. Instead, a blended model that combines the strengths of face-to-face and online learning can offer a more balanced and inclusive approach, addressing the gaps left by each mode individually. By highlighting the comparative features of these two learning methods, this study emphasizes the importance of adopting flexible strategies that meet the diverse needs of learners in an evolving educational landscape.

Key Words: Face-to-face learning, online learning, comparative analysis, student engagement, accessibility, digital education.

Introduction: Education is a fundamental pillar of society that plays a pivotal role in shaping individuals and their prospects. Traditionally, face-to-face learning has been the predominant mode of education, where students physically attend classes and interact with teachers and peers. However, with the advent of technology, online learning has emerged as a viable alternative, enabling students to access education remotely through digital platforms. This essay aims to explore the advantages and disadvantages of in-person learning and online learning, highlighting their respective

impacts on students' learning experiences and outcomes such as interaction, flexibility, accessibility, and effectiveness.

In-Person Learning: In-person learning, the traditional form of education, involves students attending physical classrooms and engaging with teachers and peers face-to-face. This conventional approach has stood the test of time and offers several benefits. The direct interaction between students and teachers fosters a conducive learning environment. This physical presence allows for immediate clarification of doubts, personalized attention, and real-time feedback, enhancing the quality of education. Moreover, it facilitates social interaction and collaboration among students, promoting teamwork, communication skills, and cultural exchange. The traditional classroom setting provides a structured routine, promoting discipline and time management skills. Students are exposed to a range of extracurricular activities, such as sports, debates, and art, which contribute to their holistic development.

The traditional classroom environment offers a sense of community and belonging, creating lasting friendships, and networking opportunities. In-person learning, also known as traditional classroom-based education, offers several benefits that contribute to the overall learning experience of the learners. Face-to-face interaction with teachers allows for immediate clarification of doubts and fosters a deeper understanding of complex concepts. It provides students with the opportunity to collaborate, communicate, and develop crucial social skills through peer-to-peer interactions. Physical classrooms offer a structured environment conducive to learning, where students can establish a routine and benefit from a dedicated learning space. Teachers can provide real-time feedback on student performance, identifying areas of improvement and addressing learning gaps promptly. However, face-to-face learning also has limitations. Geographic constraints may hinder access to quality education, particularly in rural or remote areas. Large class sizes can lead to limited individual attention, resulting in some students struggling to keep pace with the curriculum. The fixed schedules and rigid timetables may not accommodate the diverse needs of every student. These drawbacks have prompted the rise of online learning as an alternative approach.

Online Learning: e-Learning has revolutionized education in both schools and businesses, allowing students and employees to learn at their own pace in a comfortable atmosphere. When it comes to the transmission of learning materials, it's apparent that eLearning will play a significant role in the future of education. Online learning, facilitated by digital platforms and internet connectivity, has revolutionized the education landscape. It offers flexibility, allowing students to learn at their own pace and convenience. This accessibility eliminates geographical barriers, making education available to a wider audience. Additionally, online learning provides an opportunity for self-directed learning, allowing students to take ownership of their

education and develop essential skills such as self-discipline, time management, and independent problem-solving. It incorporates multimedia tools, interactive simulations, and virtual laboratories, enriching the learning experience. Students can access a vast array of resources, educational videos, and online forums, promoting collaborative learning and global perspectives.

Moreover, online learning platforms often utilize data analytics to track student progress, enabling personalized feedback and adaptive learning, catering to individual needs. Online learning has gained popularity in recent years, offering its unique set of advantages for learners. It provides the flexibility to access educational content anytime, anywhere, allowing students to balance their studies with other commitments. Students can progress at their own pace, revisiting lessons and spending more time on challenging topics while moving quickly through familiar subjects. Online platforms offer a wide range of digital resources, including multimedia materials, interactive simulations, and global collaborations, enriching the learning experience. Online learning equips students with valuable digital literacy skills, preparing them for the demands of the modern workforce. On the other hand, online learning also presents challenges. The absence of face-to-face interaction may hinder the development of interpersonal skills and limit social engagement. The lack of immediate assistance may lead to delayed feedback and resolution of queries. Technical issues, such as internet connectivity problems, may disrupt the learning process. Moreover, the absence of a structured routine and physical presence can hamper motivation and accountability.

Interaction and Engagement; In-person learning offers a unique environment that fosters direct interaction between students and teachers. Classroom discussions, face-to-face collaborations, and immediate feedback promote active engagement and a sense of community. Physical presence enhances social skills and teamwork, allowing students to develop important interpersonal relationships. On the other hand, online learning may lack the same level of interaction. While platforms offer various means of communication, such as video conferences and discussion boards, the absence of physical presence can sometimes hinder the depth and quality of student-teacher and peer interactions.

Flexibility and Convenience: Online learning provides unparalleled flexibility and convenience. Learners can access course materials and lectures at their own pace and schedule, making it suitable for those with busy lifestyles or geographical constraints. It also eliminates the need for commuting, allowing students to save time and money. In contrast, in-person learning follows a fixed schedule and requires physical presence, which may be challenging for individuals with other commitments or limited mobility. Moreover, unforeseen circumstances, such as inclement weather or health issues, can disrupt regular attendance.

Accessibility and Inclusivity: Online learning has the potential to bridge educational gaps and promote inclusivity. It provides access to education for learners in remote areas or underserved communities, as geographical barriers are eliminated. Additionally, individuals with disabilities can benefit from adaptive technologies and customized learning experiences. Conversely, in-person learning may be limited by geographical proximity and may exclude those who cannot physically attend classes. Traditional classrooms may also lack necessary accommodations for students with special needs.

Learning Environment and Discipline: In-person learning offers a structured environment that promotes discipline and concentration. The physical separation from distractions at home or other environments can enhance focus and productivity. Classrooms provide a dedicated space for learning, equipped with resources and facilities. Online learning, on the other hand, requires self-discipline and self-motivation as students navigate their own learning spaces. Distractions at home or a lack of a designated study area can pose challenges to maintaining focus and productivity.

Effectiveness and Learning Outcomes: The effectiveness of both in-person learning and online learning depends on various factors, including the subject matter, instructional design, and individual learning styles. In-person learning allows for immediate clarification of doubts, real-time demonstrations, and hands-on activities, which can enhance comprehension and practical skills. It also enables teachers to gauge students' understanding and adapt their teaching methods accordingly. Online learning, on the other hand, provides access to a vast range of resources, multimedia materials, and interactive platforms. It encourages self-paced learning and can accommodate diverse learning styles. However, the absence of real-time feedback and guidance can sometimes hinder deep understanding and mastery of complex subjects.

Exams and Quizzes: Exams and Quizzes are typically delivered in the face-to-face classroom during regularly scheduled class time. Students are usually monitored during the exam period which is limited to the length of the meeting period. Review of the assessment typically takes place during a class meeting. Exams and Quizzes are given online, unless other arrangements have been announced by the instructor in advance. Typically there is an opportunity during which a student can begin taking an online exam or quiz, but once started the assessment may be timed. It is, therefore, important to study for the online assessment as you would for the face-to-face version and be fully prepared.

Drop boxes: Homework assignments, research papers, etc. are typically submitted to the instructor in person and in hard copy form in the traditional classroom. Given the dramatic increase in the number of face-to-face courses that utilize online

technologies, however, students may be instructed to submit assignments online in certain face-to-face courses. Review of the graded assignment often takes place within the physical classroom. Assignments in online courses are typically submitted through an online drop box. Depending on the settings chosen by the instructor, the student may have the ability to type directly in a message box, attach a file or submit their assignment multiple times. Drop boxes, like assessments, have specific opening and closing dates that students must follow. Review of graded assignments takes place online. When an instructor assesses an online assignment there is the opportunity to provide a grade, feedback remarks or a graded file attachment.

Group work: Since students are physically located in the same place at the same time. A face-to-face course suits itself adequately to group work. Class time can be used for this collaboration and work can be continued among the students after the class is over through scheduled meetings. Online courses also often include group work. Instructors break their online students up into teams to work collaboratively on projects and interact using the discussion tool. As most online courses are asynchronous, the benefit of being in the same place at the same time does not exist in the online classroom. It is therefore up to each student in the group to keep up with the work involved and do his/her part.

The basic difference between online and face-face instruction: There are a few differences between the typical face-to-face classroom and an online course. Some of these differences are more obvious than others. The course schedule is the most obvious difference. The typical face-to-face course is synchronous; both teacher and learner must be present at the same time and in the same place (or at least the same Zoom session). One of the reasons online courses have grown in popularity is that these courses are asynchronous. Students can enroll in a course without committing to a specific time of day each week leaving them free to complete coursework on a schedule that works for them.

Limitations and Challenges: Online teaching presents several challenges and limitations which affect both teachers and learners. One of the biggest obstacles is the issue of technology. Many students do not have proper internet connections, reliable devices, or access to digital platforms. The absence of personal interaction makes it difficult for teachers to understand students' emotions, attention levels, and comprehension. Non-verbal cues such as facial expressions and body language cannot be observed. Students learning from home also face constant distractions from their surroundings. Assessing students fairly is another concern because the students may resort cheating and plagiarism. Preparing digital content, adapting to unfamiliar tools, and managing virtual classrooms increase workload and stress for the teachers. The subjects that rely heavily on practical demonstrations, laboratory work, or field activities are not effectively taught online. Beyond academics, the lack of social

interaction can lead to feelings of isolation among students, affecting their motivation and emotional well-being.

In face-to-face teaching, though considered the traditional and effective mode of instruction, there are certain aspects which act as barriers and limitations. Physical classrooms require students and teachers to be present at a specific place and time. But, it may not always be convenient or accessible, especially for those in remote areas. Unlike online platforms that can reach large audiences, classroom teaching is restricted in scale, with one teacher managing only a limited number of students. It often follows a fixed pace that may not suit learners with varying speeds of comprehension. The availability of resources such as laboratories, libraries, or updated teaching materials can also be limited. Health and safety concerns can disrupt classroom learning entirely. Furthermore, students with physical disabilities may face difficulties in schools and colleges which lack inclusive infrastructure or support systems conducive for learning in this mode.

Conclusion: In-person learning and online learning each offer distinct advantages and limitations. In-person learning excels in fostering interaction, engagement, and a structured learning environment. On the other hand, online learning provides flexibility, accessibility, and inclusivity. Both methods have their place in the educational landscape and can complement each other to create a well-rounded learning experience. As technology continues to evolve, the integration of in-person and online learning elements can lead to innovative approaches that cater to the diverse needs and preferences of learners, ultimately enriching education for all. Both in-person learning and online learning offer distinct advantages and face unique challenges. While in-person learning fosters personal interaction, social development, and immediate feedback, online learning provides flexibility, personalized pace, and access to diverse resources. As education continues to evolve, a hybrid approach that combines the best elements of both modes of learning can provide a comprehensive educational experience. It is important to adapt to the changing needs of learners and leverage technology to enhance education while ensuring that personalized attention and social interaction remain integral to the learning process.

Ultimately, the choice between in-person learning and online learning should be based on individual preferences, circumstances, and the specific educational goals of students. Both in-person learning and online learning have distinct advantages and disadvantages. In-person learning fosters direct interaction, social development, and a structured routine, while online learning offers flexibility, accessibility, and personalized learning. The ideal approach to education may lie in a blended learning model that combines the strengths of both methods. By leveraging technology and embracing innovative teaching practices, educators can create a

holistic and inclusive learning environment that caters to the diverse needs of students in the 21st century.

References:

- Allen, I. Elaine, and Jeff Seaman. *Online Report Card: Tracking Online Education in the United States*. Babson Survey Research Group, 2016.
- Anderson, Terry, and Fathi Elloumi, editors. *Theory and Practice of Online Learning*. 2nd ed., Athabasca University Press, 2008.
- Dhawan, Shivangi. "Online Learning: A Panacea in the Time of COVID-19 Crisis." *Journal of Educational Technology Systems*, vol. 49, no. 1, 2020, pp. 5–22.
- Garrison, D. Randy, and Norman D. Vaughan. *Blended Learning in Higher Education: Framework, Principles, and Guidelines*. Jossey-Bass, 2008.
- Moore, Michael G., and Greg Kearsley. *Distance Education: A Systems View of Online Learning*. 3rd ed., Wadsworth, 2011.
- Picciano, Anthony G. *Theories and Frameworks for Online Education: Seeking an Integrated Model*. Online Learning Consortium, 2017.
- Simonson, Michael, et al. *Teaching and Learning at a Distance: Foundations of Distance Education*. 7th ed., Information Age Publishing, 2019.
- Sun, Pei-Chen, et al. "What Drives a Successful E-Learning? An Empirical Investigation of the Critical Factors Influencing Learner Satisfaction." *Computers & Education*, vol. 50, no. 4, 2008, pp. 1183–1202.

Using Modern Technology in Telugu Language and Literature

Dr. Galla Srinivasa Rao

Lecturer in English, CSTS Government Degree College
Jangareddigudem-534447, Eluru District, A.P.

Abstract: The integration of modern technology into Telugu language and literature has transformed learning, teaching, research, and cultural preservation. This paper examines how digital tools, software applications, online archives, and artificial intelligence are applied in promoting Telugu literature and language. It also highlights the role of e-publishing, machine translation, linguistic corpora, and multimedia platforms in broadening access to Telugu texts. The study demonstrates that technology not only preserves ancient manuscripts but also facilitates modern creativity, enabling global dissemination of Telugu culture.

The Telugu language, one of India's classical tongues, carries a rich literary tradition that spans centuries. Modern technology has significantly reshaped the processes of preservation, learning, and creative production in this language. Digitization initiatives have safeguarded palm-leaf manuscripts, rare texts, and early publications for future generations. E-learning tools, including apps, online courses, and digital classrooms, have broadened the scope of Telugu language education. Artificial Intelligence and Natural Language Processing (NLP) offer new opportunities for machine translation, automated grammar tools, and text-to-speech applications.

Online publishing and blogging platforms empower both established and young writers to share their works globally. Audio-books, podcasts, and multimedia storytelling make Telugu literature more accessible to diverse audiences. Social media has become a modern arena for literary debates, poetry sharing, and cultural interactions. However, challenges persist, such as the digital divide between rural and urban areas. Despite these issues, the integration of technology promises sustainable growth in Telugu studies.

The shift from print to digital culture enhances global visibility and cultural pride. Technology also connects Telugu Diaspora communities with their linguistic roots.

This paper highlights these developments, analyzing both benefits and challenges. Ultimately, the use of technology in Telugu language and literature ensures both preservation of heritage and promotion of innovation.

Keywords: Telugu language, literature, modern technology, digital tools, e-learning,

preservation, Artificial Intelligence, learning, teaching, research, Audio-books, podcasts, and multimedia, e-publishing, machine translation and digital culture.

Introduction: Telugu is one of the oldest and richest languages of India, recognized as a classical language with a vast literary heritage. From the poetry of Nannaya and Tikkana to the modern works of Gurajada Appa Rao, Telugu literature has reflected cultural, social, and philosophical dimensions. Traditionally, this literature was preserved through palm-leaf manuscripts, handwritten texts, and oral transmission. However, with the rise of modern technology, the ways of learning, preserving, and promoting Telugu have undergone a major transformation. Digitization has enabled the conversion of rare manuscripts into accessible online archives for global readership.

The use of e-learning platforms and mobile applications has made Telugu language education more interactive and learner-friendly. Artificial Intelligence and Natural Language Processing (NLP) tools have opened doors for automated translation, text-to-speech, and language analysis. Publishing has moved from print culture to digital platforms, allowing writers to reach wider audiences instantly. Multimedia tools such as audio-books, podcasts, and videos bring Telugu stories and poetry closer to younger generations.

Social media has become a new space for Telugu literary discussions and global cultural exchange. Virtual classrooms and Massive Open Online Courses (MOOCs) support structured learning of grammar, phonetics, and literature. Technology has also encouraged interdisciplinary research combining linguistics, computer science, and literary studies. These developments show that Telugu literature is not confined to traditional boundaries but is evolving with global digital culture. At the same time, technology ensures the preservation of heritage while supporting contemporary creativity. Thus, the study of technology in relation to Telugu language and literature is vital for both academic research and cultural continuity.

Discussion of Statement :The statement “*Using Modern Technology in Telugu Language and Literature*” emphasizes the crucial role of digital tools in sustaining and expanding the reach of a classical language. Telugu literature, rooted in centuries-old traditions, is now transitioning into the digital age through digitization, e-learning platforms, and computational linguistics. This evolution reflects the balance between preserving cultural authenticity and embracing global accessibility.

Modern technology allows Telugu to survive as a living, dynamic medium rather than remaining confined to libraries or local speech communities. Digital archives, machine translation, and multimedia storytelling extend Telugu’s influence to non-native learners and global scholars. At the same time, technology has democratized

creativity, allowing ordinary writers to publish and share their works online without institutional barriers.

The statement also implies that careful attention is needed to overcome challenges such as unequal access to technology, standardization of Unicode characters, and the risk of cultural dilution. The discussion suggests that technology is not just an external tool but a transformative force shaping the future of Telugu studies. By embracing digital resources responsibly, the language can simultaneously safeguard its heritage and foster innovation.

Research Methodology: This research adopts a qualitative and analytical approach to explore the role of modern technology in Telugu language and literature. The methodology is designed to identify technological applications, assess their impact, and highlight both advantages and challenges in this context.

Research Design: A descriptive research design was followed to collect and analyze data on digital tools, e-learning platforms, and computational resources applied in Telugu studies.

Data Sources: The study relies on secondary sources such as books, journal articles, government reports, and digital archives related to Telugu language and literature. Scholarly works on computational linguistics and digital humanities were also consulted to provide a multidisciplinary perspective.

Data Collection: Information was gathered from academic publications, Sahitya Akademi reports, Central Institute of Indian Languages (CIIL) resources, and online repositories of Telugu manuscripts. Additionally, examples from e-publishing platforms, online courses, and machine translation systems were reviewed.

Data Analysis: The data was thematically analyzed under categories such as digitization, e-learning, publishing, multimedia use, and computational linguistics. Comparative analysis was also used to evaluate how technology influences both preservation of classical texts and creation of modern literature.

Scope and Limitations: The study focuses on the general applications of technology in Telugu rather than conducting field-based surveys. Limitations include restricted availability of empirical data on rural digital access and evolving nature of AI tools.

Ethical Considerations: All references used are duly acknowledged, and the research maintains academic integrity by relying on credible scholarly sources.

This methodology ensures that the study provides a comprehensive understanding of how modern technology is shaping Telugu language and literature, while recognizing the existing challenges and areas for further research.

Findings:

The analysis of secondary sources and technological applications reveals several key findings:

1. **Digitization has safeguarded classical works** – Rare Telugu manuscripts, palm-leaf records, and early printed books have been digitized and made accessible through digital libraries.
2. **E-learning platforms are expanding language education** – Apps, MOOCs, and YouTube channels make Telugu learning interactive and accessible to global learners.
3. **Computational linguistics supports automation** – Tools for machine translation, speech recognition, and text analysis in Telugu are improving but still require refinement.
4. **Digital publishing has democratized literary expression** – Writers can self-publish novels, poetry, and research articles online without traditional barriers.
5. **Multimedia has revived interest in literature** – Audio-books, podcasts, and short films based on Telugu stories have drawn younger audiences.
6. **Social media fosters global literary engagement** – Online communities enable discussions, poetry sharing, and collaborative literary projects.
7. **Challenges persist** – The digital divide between rural and urban learners, lack of standardization in Telugu computational tools, and concerns over cultural authenticity remain obstacles.

Suggestions

Based on the findings, the following suggestions are proposed:

1. **Strengthen digitization projects** by expanding archives and ensuring open access to Telugu manuscripts and rare texts.
2. **Develop robust NLP tools** for Telugu, including advanced grammar checkers, translation systems, and text-to-speech models.
3. **Promote digital literacy in rural areas** so that students and teachers can benefit equally from e-learning platforms.
4. **Encourage government-academic collaboration** to fund research in computational linguistics and digital humanities.
5. **Support e-publishing initiatives** by providing platforms where writers can publish in Telugu with copyright protection.
6. **Integrate multimedia learning** (audio-books, storytelling apps, and podcasts) into school and university curricula.

7. **Preserve cultural authenticity** by encouraging translations and adaptations that retain the literary depth of original Telugu works.
8. **Create global networks** that connect Telugu Diaspora communities with native scholars, ensuring international recognition of Telugu literature.

Conclusion: The integration of modern technology with the Telugu language and its vast literary tradition signifies a dynamic shift in the way culture, knowledge, and creativity are preserved and shared. Digitization projects and online archives have protected centuries-old manuscripts from decay, while e-learning platforms and mobile applications have made the language accessible to learners across the Globe. Social media, podcasts, and digital publishing have transformed the way writers and readers engage with literature, ensuring wider participation and inclusivity. At the same time, computational tools such as machine translation and text-to-speech systems are laying the foundation for advanced linguistic research and global recognition of Telugu.

The challenges such as the digital divide, underdeveloped NLP resources, and issues of cultural authenticity demand sustained attention. Addressing these gaps requires collaborative efforts between scholars, technologists, policymakers, and educators. Ultimately, modern technology should not be seen as a replacement for tradition but as a complement that strengthens the cultural continuity of Telugu literature while enabling innovation. By harnessing technology responsibly, Telugu can continue to thrive as both a language of heritage and a medium of contemporary expression in the global digital age.

References

1. Krishnamurti, B. (2003). *The Dravidian Languages*. Cambridge University Press.
2. Sastry, P. S. (2012). *A History of Telugu Literature*. Sahitya Akademi.
3. Rama Rao, G. (2016). *Telugu Literature: Tradition and Modernity*. Orient Blackswan.
4. Murty, K. S. (2007). *Language Technology Tools for Indian Languages*. Central Institute of Indian Languages.
5. Rao, K. V. (2014). *Digital Humanities and Indian Languages: Challenges and Opportunities*. Academic Foundation.
6. Narayana, B. (2019). *E-Learning and ICT in Indian Languages*. Atlantic Publishers.
7. Crystal, D. (2004). *Language and the Internet*. Cambridge University Press.
8. Dasgupta, S. (2020). *Digital humanities in India: Emerging research and practices*. Springer.
9. Kumar, A., & Reddy, P. (2018). *Digital humanities and Indian languages*. Oxford University Press.

-
10. Mishra, S. (2017). *Technology and the teaching of Indian languages*. Indira Gandhi National Open University.
 11. Narayana Rao, V., Shulman, D., & Subrahmanyam, S. (2003). *Textures of time: Writing history in South India, 1600–1800*. Permanent Black.
 12. Prasad, K. V. (2021). *Computational approaches to South Asian languages: Tools and applications*. Routledge.
 13. Rao, G. S. (2025). *Using modern technology in Telugu language and literature* [Unpublished manuscript]. CSTS Government Degree College, Jangareddigudem.
 14. Rao, G. S. (2025). *Using modern technology in Telugu language and literature* [Manuscript, PDF]. CSTS Government Degree College, Jangareddigudem. <https://drive.google.com/xxxxx>
 15. Sastry, P. V. (2016). *A history of Telugu literature*. Sahitya Akademi.

The Impact of Technology on Telugu Language and Literature Sri. Bandi Ashok

Lecturer in History
CSTS Kalasala Jangareddygudem.

Abstract

Technology has emerged as a defining force of the modern era, influencing every sphere of human activity. Computers, the internet, smartphones, and social media have reshaped communication and cultural expression. This paper examines the mutual relationship between technology and Telugu language and literature. While technological advancements have created new opportunities for dissemination, preservation, and learning, they have simultaneously introduced challenges concerning linguistic purity, literary depth, and sustainability.

Introduction

The present age may rightly be termed the age of technology. Digital tools have transformed the way literature is produced, circulated, and consumed. Telugu, one of the classical languages of India with a rich literary tradition, has experienced profound changes due to these technological developments. This paper explores both the positive and negative implications of this transformation, as well as the reciprocal influence of Telugu on technological growth.

Technology and the Expansion of Telugu Literature

One of the most significant contributions of technology is the wide dissemination of Telugu language and literature. In earlier times, books, poetry, and stories were confined to a limited readership. Today, however, digital publishing, e-books, blogs, websites, and video platforms such as YouTube have enabled Telugu works to reach global audiences. Telugu-speaking communities in the United States, Europe, the Middle East, and Australia can now easily access literary works in their mother tongue.

Social media platforms—Facebook, WhatsApp, Twitter, and Instagram—have further integrated literature into the daily lives of people. Thousands of poets, storytellers, and writers actively share their creations, providing new voices with visibility and readers with diverse content. The speed and scale at which literary works now circulate were unimaginable in the pre-digital era.

Technology and Telugu Language Learning

Technology has revolutionized the teaching and learning of Telugu. Online classes, mobile applications, digital dictionaries, and translation software have made the process more accessible and engaging. These tools are particularly valuable for

children and members of the Telugu diaspora, who can now learn their mother tongue in interactive and innovative ways.

Challenges in the Digital Age

Despite these opportunities, technology has also introduced challenges. The excessive integration of English vocabulary into Telugu digital communication raises concerns regarding linguistic purity. Furthermore, Telugu sentences on social media frequently ignore grammatical and orthographic norms, contributing to a decline in language standards.

Another pressing issue is the decline in depth and permanence of digital literature. Unlike traditional works published in books, magazines, or anthologies—many of which have stood the test of time—digital writings often lack durability and critical rigor.

Future Prospects

Nevertheless, the prospects of technology for Telugu literature are immense. Digital archives, e-libraries, virtual literary forums, and audiobooks are poised to further expand accessibility and preservation. If used wisely, technology can become a powerful medium for sustaining and enriching Telugu literature.

The Influence of Telugu on Technology

The relationship between language and technology is reciprocal. Just as technology has transformed Telugu, the language itself has influenced technological development. Given the large Telugu-speaking population, many software companies have incorporated Telugu into their products. Operating systems, mobile applications, Google Translate, and voice assistants now support the Telugu language.

The adoption of Unicode has made the Telugu script universally accessible across digital platforms. Consequently, Telugu usage has expanded into websites, e-books, and social media. Furthermore, Telugu literary resources and linguistic databases are contributing to research in voice recognition and artificial intelligence. In this way, Telugu is not only adapting to technology but also fuelling its advancement.

Conclusion

Technology is both a blessing and a challenge for Telugu language and literature. It has created unprecedented opportunities for dissemination, preservation, and learning while simultaneously raising concerns about linguistic purity and literary sustainability. At the same time, Telugu's integration into software, applications, and AI research highlights its influence on the technological landscape. If the positive resources of technology are harnessed effectively and its negative

effects minimized, Telugu language and literature will continue to flourish and gain global recognition.

Reference Books

1. Krishna Reddy, G. (2015). Digital Humanities and Indian Languages: A Focus on Telugu. Hyderabad: Potti Sriramulu Telugu University.
2. Ramakrishna, S. (2012). Telugu Literature: Tradition and Modernity. New Delhi: Sahitya Akademi.
3. Prabhakar, K. (2018). Telugu Language and Linguistics in the Digital Era. Vijayawada: Emesco Publishers.
4. Lalitha, K. & Rao, V. (2017). Impact of Social Media on Regional Literatures. Hyderabad: Telugu Akademi.
5. **Kumar, A. (2019). Language and Technology: A South Indian Perspective. Chennai: University of Madras Press.
6. Sharma, P. & Srinivas, B. (2020). E-Learning and Vernacular Languages in India. New Delhi: Routledge India.
7. Sahitya Akademi. (Various years). Telugu Literary History Series. New Delhi: Sahitya Akademi Publications.

Online Resources

Digital Library of India (DLI): <https://www.dli.ernet.in/> – vast collection of digitized Telugu works.

Telugu Wikisource: <https://te.wikisource.org/> – free e-texts of classical and modern Telugu literature.

I ఇంటర్నెట్ Archive – Telugu Collections: <https://archive.org/details/telugu>.

Role of Unicode in Telugu Language Computing

1. Dr. Gandla Vijaya kumari,
Lecturer in Telugu, Govt. Junior College, Anantapur -5 15001.

2. Prof. G. Narsimhan
Dept. of Telugu and Comparative Literature,
Sri Krishnadevaraya University, Anantapur - 515003, (A.P)

Keywords : Unicode- Telugu Language – Dravidian – ASCII – Vowels – Consonants – Vowel signs – Numbers – Other signs.

Unicode is an international standard method that assigns a unique numerical code point to every character, letter, symbol, and emoji, without any platform, program, or language it can be used. It allows the computers to consistently represent and manipulate the text from virtually any writing system, including modern and ancient Indian languages, mathematical symbols, and technical characters. The Unicode Consortium maintains this standard, which is implemented through various encoding systems as UTF-8, UTF-16, and UTF-32.

Telugu is one of the Dravidian languages native to Andhra Pradesh and Telangana, where it is also the official and administrative language. Spoken by about 96 million people (2022),¹ Telugu is the most widely spoken member of the Dravidian language family, and one of the twenty-two scheduled languages of the India.² It is one of the languages designated as a Classical Language by the Government of India. It is the fourteenth most spoken native language in the world. Modern Standard Telugu is based on the accent and dialect of erstwhile Krishna, Guntur, East Godavari and West Godavari districts of Coastal Andhra, Chhattisgarh, Orissa and the Union territories

Telugu is also spoken in the states of Karnataka, Tamil Nadu, Maharashtra, Chhattisgarh, Orissa and the Union territories of Puducherry and Andaman and Nicobar Islands. It is also spoken by members of the Telugu diaspora spread across countries like the United States, Australia, Malaysia, Mauritius, UAE, Saudi Arabia, and others and is the fastest-growing language in the United States and a protected language in South Africa and is offered as an optional third language in schools in KwaZulu-Natal province.

The Unicode has completely transformed the foundation of software and communications. Whenever we have to read or write anything on a computer, we have to use Unicode. Whenever we search on Google, Yahoo!, Bing, Wikipedia, or

many other websites, we are using Unicode. Unicode marks a major milestone in providing people everywhere the ability to use their own languages on computers.

The Unicode is developed for a simple goal: to unify the many hundreds of conflicting ways to encode characters, replacing them with a single, universal standard. Those existing legacy character encoding was both incomplete and inconsistent: Two encoding could use the same internal codes for two different characters and use different internal codes for the same characters; none of the encoding handled any more than a small fraction of the languages of the world. Whenever textual data was converted between different programs or platforms, there was a substantial risk. Programs were hard-coded to support particular encoding, making development of international versions expensive, testing a nightmare, and support costs prohibitive. As a result, product launches in foreign markets were expensive, late and unsatisfactory both for firms and their customers. Developing countries were especially hard-hit; it was not feasible to support smaller markets. They were forced to use special fonts to represent arbitrary characters, but when those fonts were unavailable, the content became garbled.

The Unicode Standard changed that situation radically. Now, for all text, programs only need to use a single representation—one that supports all the world's languages. Programs could be easily structured with all translatable material separated from the program code and put into a single representation, providing the basis for rapid deployment in multiple languages. Thus, multiple-language versions of a program can be developed.

TELUGU Unicode code chart, using with Alt + x

ఇ	0C1E
ట	0C1F
ఠ	0C20
డ	0C21

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025.

ఝ	0C22
ణ	0C23
త	0C24
థ	0C25
ద	0C26
ధ	0C27
న	0C28
ప	0C2A
ఫ	0C2B
బ	0C2C
భ	0C2D
మ	0C2E

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025.

య	0C2F
ర	0C30
ఱ	0C31
ల	0C32
ళ	0C33
ఱ	0C34
ఱ	0C35
ఱ	0C36
ఱ	0C37
ఱ	0C38
ఱ	0C39
Addition for Sanskrit	

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025.

ఁ	0C3D	
Dependent vowel signs		
ం	0C3E	
ం	0C3F	
ం	0C40	
ు	0C41	
ూ	0C42	
ృ	0C43	
ౄ	0C44	
ిం	0C46	
ిం	0C47	
ిం	0C48	

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025.

ం	0C4A
ం	0C4B
ం	0C4C
Virama	
ం	0C4D
Various signs	
ం	0C55
ం	0C56
Historic phonetic variants	
చ	0C58
జ	0C59
ఱ	0C5A

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025.

Additional vowels for Sanskrit	
ఋ	0C60
ౠ	0C61
Dependent vowels	
ॠ	0C62
ॡ	0C63
Digits	
౦	0C66
౧	0C67
౨	0C68
౩	0C69
౪	0C6A

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025.

౫	0C6B
౬	0C6C
౭	0C6D
౮	0C6E
౯	0C6F
Sign	
□	0C77
Telugu fractions and weights	
౧	0C78
।	0C79
౫	0C7A
౫	0C7B

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025.

—	0C7C
ఁ	0C7D
ఀ	0C7E
ః	0C7F

Conclusion

1. Unicode provides a single encoding system for characters, allowing text to be accurately represented and interpreted across different platforms, operating systems, and programming languages.
2. The vast majority of text on the internet uses Unicode, for online communication.
3. Unicode fonts are designed to include thousands of characters, enabling them to be used as a single typeface across documents that contain multiple languages.
4. The Unicode fonts display of characters with accents, diacritics, and directional differences.
5. Previously we used, at present some are using business Telugu fonts that is more expensive.
6. We use the Telugu Unicode fonts very simple way and typing also transliteration method.
7. Gautami, Gurajada, Gidugu, Dhurjati, Vani, Vemana Telugu Unicode Fonts available in the internet websites.

References:

1. Eberhard, David M., Gary F. Simons, and Charles D. Fennig (eds.). Ethnologue: Languages of the World. (26th ed., 2023)
2. "Dravidian languages". Encyclopædia Britannica. Archived from the original on 9 July 2017. Retrieved 3 September 2018.

From Palm Leaf to Pixel: The Evolution of Telugu Literature

Dr. Raja Manikyam Katikathala

Lecturer in English

P. R. Govt. College (A), Kakinada.

Mobile No. 9290105400,

rajeeekatikathala@gmail.com

Abstract - Telugu literature which has started to appear during the Ikshvaku period has emerged from a great oral tradition. Its literature has seen a golden period during the rule of the emperors of Vijayanagara dynasty. During the colonial period the language has been through various reforms. And after India attained its independence, the language and its literature have seen tremendous literary movements which influenced not just the spoken language but also the writing styles and techniques. The influence of the Communist movements both in Andhra Pradesh and Telangana can be clearly seen in the 20th century Telugu literature. And with the interference and influence of technology, the Telugu literature has started to appear on the digital platforms too from the end of the 20th century. This paper examines the evolution of Telugu literature from oral traditions to the digital age. It highlights key observations and offers recommendations for developing digital-born literature in Telugu.

Index Terms: From Palm leaf to Pixel: The Evolution of Telugu Literature -Ancient Tradition- Manuscripts – Literary classics - introduction of printing technology – sacred books – Indian culture – Legacy -Digital forms – New story telling- increase of Accessibility- preservation and promotion- Social media – Digital Era.

Introduction:

Telugu literature has undergone a remarkable transformation, from ancient palm leaf manuscripts to modern digital formats. The evolution of Telugu literature from palm leaf to pixel reflects the dynamic nature of language and culture. Embracing technology has enabled Telugu literature to thrive, reaching new audiences and ensuring its continued relevance. This evolution reflects the changing times, technologies, and societal values. Telugu literature has a rich and diverse history, reflecting the cultural, social, and political evolution of the Telugu-speaking people. It has played a significant role in shaping the language, identity, and heritage of the region.

Palm Leaf Manuscripts:

Ancient tradition: Palm leaf manuscripts date back to the 10th century, preserving Telugu literature and culture. Telugu literature boasts a rich and diverse history spanning over a thousand years. Its ancient traditional significance can be

understood through its various forms, notable works, and the cultural context in which it flourished.

Ancient Period :

Telugu literature originated with inscriptions dating back to the 6th century BCE and the 575 CE records of the Renati Chodas. The earliest extant works are from the 11th century, with Nannaya's Andhra Mahabharata considered the first Telugu literary composition.

Notable Works and Authors: Andhra Mahabharata: A classic Telugu translation of the Mahabharata by Nannaya, Tikkana, and Errana. Bhagavata Purana: A Telugu translation of the Bhagavata Purana by Bammara Potana. Kavitrayam: A trinity of poets consisting of Nannaya, Tikkana, and Yerrapragada, who significantly contributed to Telugu literature.

Traditional Forms Dvipada: A couplet form used to spread religious messages and tell stories. Sataka: A cento of verses, often used to convey moral teachings. Prabandha: A form of verse considered the highest form of poetry in Telugu literature.

Cultural Significance: Telugu literature reflects the region's cultural heritage, traditions, and history. It has played a vital role in shaping the Telugu identity and continues to be an essential part of the region's heritage. Scriptural and literary works: These manuscripts contained sacred texts, poetry, and literary classics.

Ancient Period: Telugu literature originated with the inscriptions of the Satavahana dynasty (2nd century BCE - 2nd century CE).

Medieval Period: The Kakatiya dynasty (12th-14th centuries CE) saw the emergence of great poets like Nannaya and Tikkana.

Modern Period: The 19th and 20th centuries CE witnessed a literary renaissance, with writers like Kandukuri Veeresalingam and Sri Sri.

Notable Works: Andhra Mahabharata: A classic Telugu translation of the Mahabharata by Nannaya, Tikkana, and Errana. Bhagavata Purana: A Telugu translation of the Bhagavata Purana by Bammara Potana. Modern Poetry: Works by poets like Sri Sri and Varavara Rao reflect social and political themes.

Printing press: The introduction of printing technology in the 19th century revolutionized Telugu literature.

The introduction of the printing press had a profound impact on Telugu literature, transforming the way literary works were created, disseminated, and consumed. Here are some key effects. Mass Production and Accessibility: The printing press enabled mass production of books, making Telugu literature more accessible to a wider audience, including the middle and lower classes. This democratization of knowledge led to an increase in literacy rates and facilitated the spread of ideas. Standardization of Texts: The printing press ensured a higher level of accuracy and consistency in published works, preserving knowledge and making it easier for scholars to engage with reliable texts. New Literary Forms: The printing press contributed to the rise of new literary forms, such as novels, short stories, and essays, which became popular in modern Telugu literature. Social Reform and

Nationalism: The printing press played a crucial role in promoting social reform and nationalism in Telugu literature. Writers like Gurajada Apparao and Kandukuri Veeresalingam used their literary talents to advocate for social change and challenge traditional norms. **Globalization of Knowledge:** The printing press facilitated the sharing of ideas across borders, enabling Telugu literature to reach a global audience and influencing the development of modern Telugu literature. **Shift from Classical to Modern Forms:** The introduction of the printing press marked a shift from classical poetic forms to modern prose and drama in Telugu literature, paving the way for new themes and styles. **Increased Readership:** The printing press helped increase readership and facilitated the growth of formal education systems, contributing to the development of Telugu literature.

Some notable writers who contributed to modern Telugu literature include: **Gurajada Apparao:** A pioneering figure in modern Telugu literature, known for his social reformist writings. **Kandukuri Veeresalingam:** A prominent writer and social reformer who advocated for women's education and social equality. **Sri Sri:** A celebrated modernist poet who explored new themes and styles in Telugu literature. The introduction of the printing press had a profound impact on Telugu literature, transforming the way literary works were created, disseminated, and consumed. **Mass Production and Accessibility:** The printing press enabled mass production of books, making Telugu literature more accessible to a wider audience, including the middle and lower classes. This democratization of knowledge led to an increase in literacy rates and facilitated the spread of ideas. **Standardization of Texts:** The printing press ensured a higher level of accuracy and consistency in published works, preserving knowledge and making it easier for scholars to engage with reliable texts. **New Literary Forms:** The printing press contributed to the rise of new literary forms, such as novels, short stories, and essays, which became popular in modern Telugu literature. **Social Reform and Nationalism:** The printing press played a crucial role in promoting social reform and nationalism in Telugu literature. Writers like Gurajada Apparao and Kandukuri Veeresalingam used their literary talents to advocate for social change and challenge traditional norms. **Globalization of Knowledge:** The printing press facilitated the sharing of ideas across borders, enabling Telugu literature to reach a global audience and influencing the development of modern Telugu literature.

Mass production of Printed books made literature more accessible, contributing to a wider readership. The digital era has opened up new avenues for the mass production and dissemination of Telugu literature. Here are some key aspects of how technology is impacting Telugu literature: **Digital Publishing and Self-Publishing:** Digital platforms are gaining popularity among Telugu writers, allowing them to publish their work easily and reach a broader audience. **New Trends and Themes:** Young writers are experimenting with diverse themes and styles, pushing the boundaries of traditional literary forms in Telugu literature.

Challenges: Despite the opportunities, challenges persist, such as declining readership and the need for language preservation in the digital age. Promotion through Literary Organizations: Literary organizations are actively working to promote Telugu literature on a global platform.

Impact of Digital Media on Telugu Literature:

Evolution of Telugu Literature: Technology and digital media are playing a significant role in the evolution of Telugu literature, with writers exploring new forms and themes. Contemporary Writers: Writers like Yandamuri Veerendranath, Chalam, and Arudra are pushing the boundaries of Telugu literature, experimenting with new themes and styles. Notable Figures in Modern Telugu Literature Kandukuri Veeresalingam: Considered the father of modern Telugu literature, he played a crucial role in social reform and literary innovations. Sri Sri: A revolutionary poet who transformed Telugu poetry into a platform for social critique and political activism.

Digital platforms: Online portals, e-books, and social media have transformed the way Telugu literature is consumed and shared. New forms of storytelling: Digital media enables innovative storytelling formats, such as interactive fiction and multimedia content.

Technology has significantly increased its influence on Telugu literature, making it more accessible and widespread. Digital Publishing and Accessibility: With the advent of digital platforms, Telugu literature is reaching a broader audience globally. Writers are leveraging self-publishing and online platforms to share their work. Localization and Translation: Technology has boosted the demand for Telugu translation services, especially for localization of software, e-learning modules, and websites to cater to Telugu-speaking users. Global Reach: The Telugu diaspora worldwide is promoting Telugu literature and culture through digital means, fostering cross-cultural exchanges.

Impact on Writers and Literature New Trends and Themes: Modern Telugu writers like Kandukuri Veeresalingam, Chalam, and Sri Sri have played pivotal roles in shaping contemporary Telugu literature, introducing new ideas and themes. Social Reform through Literature: Telugu literature has been a medium for social reform, addressing issues like caste discrimination, women's rights, and education.

Future Prospects: Technology will likely continue to shape Telugu literature, enhancing its global presence and accessibility. Digital platforms will play a crucial role in promoting Telugu literature and culture worldwide. New opportunities: Digital media offers new avenues for writers, readers, and scholars.

Suggestions and Recommendations of the influence of technology on Telugu literature: The influence of technology on Telugu literature has been profound, bringing about both opportunities and challenges. Based on these observations, this paper offers several recommendations. First, Telugu weblogs containing valuable content should be preserved. Although blogs have become less prominent in today's fast-paced social media landscape, their role warrants further study. Second, more effort is needed to highlight the best writings in regional languages available in digital

spaces. To achieve this, researchers must actively engage in studying existing digital literature, particularly works written in regional languages.

Positive Impacts : Increased Accessibility: Digital platforms have made Telugu literature more accessible to a global audience, allowing readers to explore the rich heritage of Telugu language and literature. New Forms of Storytelling: Technology has enabled innovative storytelling formats, such as interactive fiction and multimedia content, which can enhance reader engagement.

Preservation and Promotion: Digital archives help preserve Telugu's cultural heritage, ensuring its continued relevance and making it easier for new generations to appreciate. Cultural Preservation: Telugu literature preserves the region's cultural heritage and traditions. Social Reform: Many writers used literature as a tool for social reform and critique. Telugu literature contributes to the development of a distinct national identity. Influence on Other Languages: Telugu literature has influenced other languages, such as Kannada and Tamil.

Conclusion: The historical significance of Telugu literature lies in its ability to reflect the region's cultural, social, and political evolution. It has played a vital role in shaping the Telugu identity and continues to be an essential part of the region's heritage. The evolution of Telugu literature from palm leaf to pixel reflects the dynamic nature of language and culture. Embracing technology has enabled Telugu literature to thrive, reaching new audiences and ensuring its continued relevance.

References:

- 1.“About.” Crossroads, 11 June 2007, crossroads.veeven.com/about.
- 2.“About Kinige.” Facebook, uploaded by Kinige, www.facebook.com/Kinige/about_details. Accessed 5 Jan. 2025
- 3.“About Us.” Telugu Cinema, telugucinema.com/about-us.
- 4.Battula, Anil. “‘Apurva Russian Janapada Kathalu’ Pustakam Piracy Ela Ayyindi?” Facebook, 24 Apr. 2021, www.facebook.com/groups/225914007967864/?multi_permaLinks=962187861007138&ref=share. Accessed 5 Jan. 2025.
- 5.Chaduvu. Iradigital Publishers, Vers. 2.0.3, 2023. Apple App Store, <https://apps.apple.com/in/app/chaduvu/id6444910673>.
- 6.Hemalatha, Putla. Antarjalamlu Telugu Sahityam, Manasa & Manogna Prachuranalu, Rajahmundry, August 2015.
- 7.Home | About This Site. thulika.net/?page_id=164.
- 8.“How Telugu Won Legal Battle for ‘Classical’ Tag.” The Times of India, 17 Dec. 2017, timesofindia.indiatimes.com/city/hyderabad/how-telugu-won-legal-battle-for-classical-tag/articleshow/62110737.cms.
- 9.Lakshmikantham, Pingali. Andhra Sahitya Charitra. Andhra Pradesh Sahitya Academy, Hyderabad, 1974.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025.

-
10. Pai, Sajith. "PMF Convo #15 – Ranjeet Pratap Singh, Pratilipi - Blume Ventures." Blume Ventures, 19 Mar. 2024, blume.vc/commentaries/pmf-convo-15-ranjeet-pratap-singh-pratilipi. Accessed 8 Mar. 2025.
 11. Pratilipi – Books and Stories. Nasadiya Technologies Private Limited, Vers. 4.6.1, 2025. Apple App Store, [https://apps/apple.com/in/app/pratilipi-books-and-stories/id1484810435](https://apps.apple.com/in/app/pratilipi-books-and-stories/id1484810435).
 12. Satyaprasad, Aripirala. Palaka-Balapam, palakabalapam.blogspot.com/. Accessed 5 Jan. 2025.
 13. "Telugu Blog Lokaniki Kudali Shock". submityourblogs.blogspot.com/2015/12/blog-post_51.html. 14. Blog Lokam. TTT Commuiuty. Terribly Tiny Tales, Vers.3.0.16, 2023. Apple App Store, <https://apps/apple.com/in/app/ttt-community/id1227454777>.

Technological Interventions in Telugu Literature: A Critical Study of Benefits and Limitations

J. Raja Srikanth

Department of Computer Science

CSTS Govt Kalasala, Jangareddigudem, Eluru, Andhra Pradesh.

Abstract: This research paper critically examines the role of technological interventions in Telugu literature, highlighting their uses, benefits, and limitations. Telugu Sahityam, one of the richest linguistic traditions in India, has entered the digital era with tools such as e-libraries, online publishing platforms, translation technologies, and digital archives. These interventions have significantly widened accessibility and preserved ancient works. At the same time, issues like authenticity, copyright concerns, and the digital divide raise questions about sustainability. Through a qualitative research approach, this paper reviews the impact of modern technologies on Telugu literature and proposes ways to balance digital innovation with cultural preservation.

Keywords: Telugu Literature, Technology, Digital Archives, Online Publishing, Translation, Cultural Preservation, Challenges.

Introduction: Telugu literature, also known as Telugu Sahityam, is a treasure of linguistic, cultural, and historical heritage. From early poets such as Nannayya, Tikkana, and Yerrapragada, who translated the Mahabharata, to modern writers like Gurajada Apparao and Sri Sri, Telugu literature has reflected societal transformations across centuries. Traditionally, Telugu works were preserved in palm-leaf manuscripts and printed books. However, the 21st century has witnessed a major paradigm shift, with digital technologies transforming literary creation, preservation, and consumption.

While these technologies provide unique opportunities for preserving and spreading Telugu literature across the globe, they also present limitations in terms of digital inequality, authenticity of texts, and cultural dilution. This paper provides a systematic study of these dimensions, focusing on both the opportunities and challenges presented by technology in the context of Telugu literature.

Objectives of the Study

1. To explore the technological interventions applied to Telugu literature in recent years.
2. To analyze the uses and benefits of digital tools in promoting Telugu Sahityam.
3. To examine the limitations and challenges of technological adoption.
4. To suggest balanced approaches for preserving authenticity while embracing modernization.

Review of Literature: Several scholars have studied the relationship between technology and vernacular literature. Rao (2020) highlighted the role of digital humanities in safeguarding ancient manuscripts. Reddy (2018) emphasized the rise of online Telugu portals that publish poems and short stories. Government initiatives like e-library projects in Andhra Pradesh have contributed to digitization efforts. However, Sharma (2019) argued that over-reliance on automated translation tools risks misinterpretation of cultural contexts. Prior studies show that while technology empowers Telugu Sahityam with greater reach, it simultaneously weakens traditional practices of oral recitation and manuscript preservation. This research extends the discussion by evaluating both sides critically.

Research Methodology: This study adopts a **qualitative research methodology**, relying on secondary data sources such as books, journal articles, digital archives, Telugu literary websites, and government reports. The collected data is critically analyzed to identify key benefits and limitations. Descriptive and comparative approaches are applied to highlight how modern technologies have influenced Telugu literature, supported by examples from digital libraries, online publishing, and translation software.

Technological Uses in Telugu Literature:

1. **Digital Archives:** Rare Telugu manuscripts and classical works are preserved in online repositories. Initiatives by Andhra Pradesh state libraries and NGOs have made ancient works available to scholars worldwide.
2. **Online Publishing Platforms:** Emerging poets and writers now share their works instantly through blogs, e-magazines, and online forums.
3. **Translation Technologies:** Tools such as Google Translate and AI-based translators are bridging linguistic gaps, though with varying accuracy.
4. **Audiobooks and Podcasts:** These tools allow readers to experience Telugu Sahityam in an audio format, making it more accessible to the visually impaired and younger audiences.
5. **E-Learning Platforms:** Institutions use digital platforms to teach Telugu literature interactively, blending traditional learning with modern too

Advantages of Technology in Telugu Literature

1. **Wider Global Accessibility:** Telugu diaspora across the world can access literature instantly.
2. **Preservation of Heritage:** Digital formats ensure the survival of fragile manuscripts and rare texts.
3. **Encouragement to New Writers:** Online publishing eliminates barriers, giving opportunities to young writers.
4. **Interactive Learning:** Multimedia formats help engage students more effectively.
5. **Promotion of Telugu Language:** Digital initiatives foster interest among the youth in preserving their linguistic identity.

Limitations and Challenges

1. **Authenticity Issues:** Not all digital texts are reliable; many lack proper editorial checks.
2. **Digital Divide:** Rural and economically disadvantaged communities may not have access to technology.
3. **Copyright Concerns:** Online publishing without regulation often leads to plagiarism.
4. **Decline of Traditional Reading Habits:** Printed books and oral traditions are losing prominence.
5. **Translation Errors:** Automated translation tools often fail to capture poetic essence and cultural nuances.

Findings and Discussion

The findings reveal that technology has created a dual impact on Telugu literature. On the one hand, it has democratized access, preserved rare works, and encouraged youth participation. On the other, it has introduced risks of cultural erosion, authenticity concerns, and dependence on machine-based tools. A key observation is that while modern technologies amplify literary reach, they cannot replace the cultural depth of traditional practices. A hybrid model of digital preservation alongside traditional engagement could ensure sustainable literary development.

Conclusion: Technological interventions have undeniably reshaped the landscape of Telugu Sahityam. While their benefits in terms of accessibility, preservation, and promotion are immense, their drawbacks in authenticity, cultural dilution, and inequity cannot be ignored. The future of Telugu literature lies in adopting a balanced approach where technology complements, rather than replaces, traditional literary practices. Government policies, academic institutions, and literary organizations must collaborate to safeguard Telugu Sahityam while embracing digital innovation.

References

1. Rao, P. (2020). *Digital Humanities and Indian Literature*. Hyderabad: Orient Blackswan.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025.

-
2. Reddy, K. (2018). *Telugu Literature in the Digital Era*. Journal of South Asian Studies, 15(2), 45-58.
 3. Government of Andhra Pradesh (2021). *E-Resources for Telugu Literature*. Department of Culture Report.
 4. Sharma, A. (2019). *Technology and Vernacular Literature: A Critical Study*. New Delhi: Sage Publications.
 5. Online Telugu Literary Portal (2023). Retrieved from: <https://teluguliterature.org>

Impact of Social Media Platforms on the Growth of Telugu Literature and Literary Communities

Dr. K. Uttamsagar

Lecturer in Commerce

CSTS Govt.Kalasala, Jangareddigudem

Uttamsagar8@gmail.com

Abstract: Social media platforms have substantially altered how regional literatures are produced, circulated, consumed, and debated. For Telugu - one of India's largest Dravidian languages - these platforms function both as spaces for creative experimentation (micro-poetry, serial storytelling, spoken-word video) and as community hubs that connect writers, readers, critics, and diasporic audiences. This paper synthesizes recent empirical and computational studies on digital and social-media mediated literary practices in Indian regional languages and Telugu in particular, identifies key opportunities and risks (visibility, democratization, code-mixing, quality control, platform governance), and proposes a mixed-methods research design to measure social media's concrete impact on Telugu literary production, dissemination, and community formation. The literature review draws on recent studies in digital humanities, computational analysis of Telugu social text, and case studies of digital literary initiatives. The proposed methodology combines platform data analysis, surveys of writers/readers, thematic content analysis, and in-depth interviews to produce both quantitative and qualitative evidence. Key implications include recommendations for digital archiving, platform literacy for authors, and policy suggestions for protecting authorship and copyrights in Telugu digital contexts.

Keywords: Telugu literature, social media, digital literature, literary communities, digital humanities.

1. Introduction: The last two decades have seen an accelerating move of literary activity onto digital platforms. Social media — including Facebook, Twitter/X, Instagram, YouTube, and regionally popular apps — now serve as important venues for publishing, promoting, and discussing literary works. For regional literatures like Telugu, digital platforms perform multiple functions: they enable dissemination beyond geographic boundaries, encourage new literary forms (short verse for social feeds, video readings), and create communities that were previously fragmented by distance or institutional gatekeeping. Several recent surveys and domain studies indicate that social media and electronic literature are reshaping reading habits and literary engagement among young learners and writers in South India.

However, the digital shift also raises new questions for Telugu literature: how do platform affordances influence genre and language (e.g., code-mixing English–Telugu), what is the effect on traditional publishing and quality control, how are literary communities formed and sustained online, and how can heritage texts be preserved and archived digitally? This paper synthesizes existing research relevant to these questions and outlines an empirical research plan aiming to quantify and qualify the impact of social media on Telugu literary growth and community formation.

1. Objectives of the Study

1. To synthesize existing literature on social media's role in regional and Telugu literature.
2. To map how Telugu literary content is produced and circulated on major social platforms.
3. To examine characteristics of online Telugu literary communities (composition, practices, networks).
4. To assess perceived benefits and harms (visibility vs. dilution, copyright issues, hate speech/code-mixing concerns).
5. To propose and pilot a mixed-methods methodology for measuring social media impact on Telugu literature.

2. Literature Review

2.1 Social media and literary culture - global and Indian perspectives

Studies across contexts show social media can democratize literary production by lowering publication barriers and enabling direct reader–writer interaction (microblogs, blogs, self-publishing). Research focusing on South India and related literatures finds similar dynamics: social platforms and electronic literature influence language learning, youth engagement, and acculturation processes in college communities across southern states. .

A broader media study of India's print and digital media ecosystem has noted that social media plays a dominant role in news and cultural dissemination—suggesting spillover effects for literary content circulation. .

2.2 Telugu-specific digital transitions: from palm-leaf to pixels

Recent descriptive studies trace Telugu's cultural materials' digitization and the rise of Telugu blogs, e-magazines, and mobile apps for reading audio and e-books. These works highlight both opportunities (preservation, reach) and constraints (funding, standardization, metadata practices). A 2025 working paper mapped Telugu's transition to digital-born literature and called for better infrastructure for e-archives and mobile-first content. .

3.3 New literary forms and platforms: audio, video, micro-poetry

YouTube channels, podcasts, and short-form videos have become key vectors for Telugu literary performance — spoken word, poetry readings, and serialized storytelling — widening audiences, especially among the diaspora. Case studies of South-Indian literary podcasts and YouTube channels document how multimedia

expands accessibility and encourages hybrid forms that mix text, audio, and visuals.

3.4 Language technology, code-mixing, and moderation challenges

Computational research on Telugu social text (sentiment analysis, code-mixed POS tagging, hate-speech detection) shows that Telugu on social media often appears in code-mixed forms, presents annotation challenges, and requires language-specific resources. The growing body of NLP work (hate-speech detection, sentiment classification, code-mixed language tools) suggests both opportunities (analytics of literary trends, reader sentiment) and risks (platform moderation errors, misclassification of vernacular literary expressions).

3.5 Community formation, democratization, and gatekeeping

Research indicates social-media based literary communities can bypass traditional gatekeepers (publishers, literary journals) and create micro-ecosystems of feedback, mentorship, and collaborative writing. Yet questions remain about sustainability (monetization, discoverability), digital divide (who gets heard), and quality control. Several studies of digital literary initiatives in Indian languages highlight both revivals of regional literatures and the need for better archival practices and copyright protection in digital spaces.

4 Gaps Identified from Literature

1. Empirical measurement: Few studies provide robust, mixed-methods measurements of how social media measurably increases readership, publication opportunities, or authors' incomes for Telugu writers.
2. Community ethnography: Limited ethnographic work on the social structures of Telugu online literary groups.
3. Platform comparison: Sparse comparative analysis across platforms (Instagram vs. YouTube vs. Facebook) on affordances for Telugu literary forms.
4. Policy & preservation: Insufficient work on standardized digital archiving protocols and legal frameworks tailored for Telugu literary content.

5. Methodology

5.1 Research questions

1. How has social media changed the modes of production and dissemination of Telugu literary content in the last 7 years?
2. What are the demographic and behavioral characteristics of Telugu literary communities online?
3. Which platform affordances (comments, hashtags, reels/shorts, long-form video) most strongly correlate with increased visibility and sustained community engagement?

5.2 Data sources and sampling.

Platform data: Public posts and metadata from Twitter/X (Telugu hashtags), Instagram (Telugu poetry pages), YouTube (Telugu literary channels), public

Facebook groups, and relevant Telegram/WhatsApp community artifacts (with participant consent).

Surveys: Structured online questionnaire for Telugu authors (n ≈ 200) and readers (n ≈ 400) recruited via literary groups and universities.

Interviews: Semi-structured interviews with 25 stakeholders (authors, editors, bloggers, platform curators, archivists).

Case studies: Three digital initiatives (e.g., a successful Telugu literary YouTube channel, an Instagram poetry collective, and a community e-magazine) for in-depth analysis.

5.3 Methods of analysis

Quantitative: Descriptive statistics of posting frequency, engagement metrics (likes, shares, comments), network analysis of community connections (using graph measures), and time-series trends in hashtag usage. Apply sentiment analysis and topic modelling (with language-appropriate models or manual validation due to code-mixing challenges). Cite recent NLP resources for Telugu; plan to use or adapt existing Telugu models. .

Qualitative: Thematic analysis of interview transcripts and content samples; discourse analysis of community norms and moderation practices.

Ethics: Informed consent for interviews and surveys; careful handling of public vs. private data; anonymization protocols. Work with institutional review board (IRB) guidelines.

6. Findings and Discussion (Synthesis based on literature)

(Note: this section synthesizes likely outcomes inferred from the literature; it does not present novel empirical data.)

1. Increased Visibility and Access: Social media expands audience reach — especially for younger and diasporic readers — and lowers entry barriers for emerging Telugu writers; platforms enable viral spread of concise literary forms. Empirical analogs in South India show social media contributes strongly to literary engagement among youth.
2. Hybridization of Forms: Telugu literary practice is likely to become increasingly multimodal — mixing text, audio, and video; micro-poems designed for social feeds; and serial stories optimized for short attention spans. Digital-only forms (e-chapbooks, audio magazines) will increase.
3. Community-Based Gatekeeping and Peer Critique: While traditional publishing gatekeeping weakens, new gatekeepers (influential bloggers, curators of popular channels) emerge. Peer feedback is rapid and often shapes revisions and popularity. Survey and interview data would contextualize these dynamics.
4. Language Change and Code-Mixing: Online Telugu frequently shows English code-mixing and Roman script transliteration; this affects computational analyses and raises questions about language purity and authenticity debated within literary communities. Recent NLP literature

highlights code-mixing as both an analytic challenge and a sociolinguistic reality.

5. Risk Areas — Copyright, Misinformation, Moderation: Digitization raises copyright management and authorship attribution issues; automated moderation systems trained on non-Telugu data can misinterpret literary irony or stylistic expression, leading to false takedowns. Hate-speech analytics for Telugu also underscores the need for nuanced moderation tools.

7. Practical Recommendations (Policy & Practice)

1. Digital Archiving Standards: Develop state and institution level initiatives for standardized metadata, OCR-friendly fonts, and long-term preservation of Telugu e-texts and multimedia readings. (See recent recommendations on Telugu digitalization.) .
2. Platform Literacy for Authors: Workshops on best practices: discoverability (hashtag strategy), digital rights management, and community building. Encourage platform-native forms (audio poetry, short video) while protecting authorship rights.
3. Collaboration with NLP Researchers: Partner with computational linguists to build datasets and tolerant NLP pipelines for Telugu code-mixing detection, sentiment, and topic categorization; this will improve content moderation and analytics for literary researchers.
4. Support for Sustainable Monetization: Explore micro-patronage, literary subscriptions, and platform partnerships so that creators can sustain their work while retaining control over distribution.

8. Conclusion:

Social media platforms are reshaping Telugu literature by enabling broader dissemination, fostering new genres, and creating vibrant online literary communities. The balance of benefits (access, community, experimentation) and challenges (quality control, moderation, copyright, computational difficulties due to code-mixing) requires careful empirical study and institutional support. The mixed-methods study proposed here will help quantify social media's role, map community practices, and inform policies to support Telugu literature in the digital era. Collaboration between literary scholars, technologists, platform actors, and policy makers is essential to ensure that Telugu literary traditions flourish — both archived for future generations and living, evolving in today's social platforms.

References

1. John, A. (2024). The Impact of Social Media and Electronic Literature on Literary Studies, Language Learning and Acculturation: A Study Conducted

-
- in South India. World Journal of English Language, 14(4), 546–560. <https://doi.org/10.5430/wjel.v14n4p546>.
2. Naik, M. V., et al. (2021). An adaptable scheme to enhance the sentiment specification in big data — opinion mining for social media datasets. Social Network Analysis and Mining. <https://doi.org/10.1007/s13278-021-00764-w>.
 3. Ahani, Z., Tash, M., Zamir, M., & Gelbukh, I. (2024). Zavira@DravidianLangTech 2024: Telugu hate speech detection using LSTM. In Proceedings of the Fourth Workshop on Speech, Vision, and Language Technologies for Dravidian Languages (pp. 107–112). Association for Computational Linguistics. <https://aclanthology.org/2024.dravidianlangtech-1.17/>
 4. Velaga Pratyusha, Prof. Thummapudi Bharathi (2025). “Telugu Literature’s Progress From Palm Leaves To Pixels.” Journal of Novel Research and Innovative Development, Vol. 3, Issue 9. Available: <https://tijer.org/jnrid/papers/JNRID2509001.pdf> [DOI:10.5555/JNRID2509001]
 5. Aditya Annavaiahala (2025). “The techie making Telugu lit trendy for Gen Insta.” The New Indian Express. Available: <https://www.newindianexpress.com/cities/hyderabad/2025/Jun/22/the-techie-making-telugu-lit-trendy-for-gen-insta>
 6. International Journal of Scientific Research in Science and Technology (2024). “Social Media in Language and Literature.” IJSRST, 11(21), 157-161. Available: <https://ijsrst.com/index.php/home/article/view/IJSRST24116532> [DOI:10.1109/IJSRST.2024.24116532]
 7. Khanduja, N., Kumar, N., & Chauhan, A. (2024). Telugu language hate speech detection using deep learning transformer models: Corpus generation and evaluation. Systems and Soft Computing, 6(4), Article 200112. DOI: 10.1016/j.sasc.2024.200112.
 8. Maddu, S., et al. (2023). A survey on NLP tasks, resources and techniques for low-resource languages. ACM (Proceedings / Survey).
 9. Digital Renaissance: A Study of India’s Print Media and Digital Shift. (2025). Library Philosophy and Practice / University Repository. (Survey data on social media’s role in cultural dissemination.) Available at: digitalcommons.unl.edu.
 10. JNRID. (2025). Telugu Literature’s Progress From Palm Leaves To Pixels. (Working paper / PDF) — discussion of digitalisation, online magazines, and mobile apps for Telugu.
 11. ResearchGate / Scoping studies on social media as a learning tool for Indian languages and contemporary literature — case examples include podcasts, Instagram, YouTube, and community initiatives (2024–2025).
-

-
12. Rayala, et al. (2023–2024). Multiple applied studies on Telugu sentiment analysis, code-mixing, and text summarization — see aggregated references and corpora in Sentiment Analysis of Telugu News Articles (2024).
 13. Bohemian Bibliophile. (2025). Saving Our Stories: The Resurgence of Regional Indian Literature. (Popular-audience report on social media's role in revival).

Reforms in the Telugu Script: A Literature Review on Historical, Cultural, and Technological Perspectives

Devakanth Pulicherla* & Subbarao Tella**

*Research Scholar, JNAFAU, Hyderabad & Teaching Faculty, Department of Fine Arts, ANU, Guntur.

**Assistant Professor, MATHS AND HUMANITIES, RVR & J.C. College of Engineering, Chandramoulipuram, Chowdavaram, Guntur-522019, Andhra Pradesh, India.

Abstract

Aim and Objective: This article aims to review the historical trajectory of reforms in the Telugu script, analysing their motivations, processes, and outcomes. The objective is to synthesize scholarly works that explore how linguistic, cultural, and technological pressures have shaped script reform, and to assess the balance between simplification, functionality, and preservation of aesthetic tradition.

Keywords: Telugu script, script reform, orthography, Brahmi origins, letterpress, typewriter, digital typography, Unicode, standardization, readability, cultural preservation, technological adaptation, linguistic heritage, abugida, South Indian scripts

Introduction

Telugu, one of the 22 scheduled languages of India, is written in the Telugu script, a syllabic writing system in which characters combine to form orthographic units arranged from left to right and top to bottom. Closely related to Kannada and sharing features with Sinhala, the script has a long history of evolution and cultural significance.

The origins of Telugu script lie in the Brahmi alphabet, specifically the Southern or Bhattiprolu Brahmi of the 3rd century BCE. By the 5th century CE, during the Chalukyan period, it had developed into a common script for both Telugu and Kannada before diverging into two separate systems by the 12th–13th centuries. The earliest traces of Telugu appear on Satavahana coins from the 2nd century CE, while the first full inscription in Telugu, dating to 575 CE, was issued by the Renati Cholas. From the 11th century, Telugu flourished as a literary language, moving from a Granthic writing style to a modern, standardized form in the 20th century. In recognition of its cultural and historical depth, Telugu was declared a classical language by the Government of India in 2008.

Visually, the script is distinguished by rounded forms composed of circles and semi-circles, with consonants often marked by *talakattu*. As an abugida, it employs vowels, consonants, and modifiers to create syllables, many of which involve

dependent symbols or clusters. While primarily associated with Telugu, the script is also used to write several other languages, including Gondi, Koya, Konda, Kuvi, Kolami, Yerukala, Banjara, Savara, Adivasi Odia, and Sanskrit, underscoring its versatility and enduring relevance in South India.

Review on Reforms of Telugu Script

The Telugu script underwent multiple reforms to address linguistic, cultural, and technological challenges:

- **Colonial Era Reforms:** British missionaries and publishers made initial attempts to standardize the script for printing, often simplifying characters to suit letterpress technology.
- **Post-Independence Era:** Language academies worked to formalize Telugu orthography, focusing on reducing ambiguities and ensuring script uniformity across educational and literary contexts.
- **Unicode Standardization:** In the digital age, reforms included adapting Telugu script for Unicode encoding, enabling its use in global digital platforms. This transition also raised questions about the loss of traditional aesthetics in favour of technical efficiency.

Reforms in Telugu script reflect a dynamic interplay between cultural preservation and technological adaptation. Script reforms in Telugu have long aimed to address practical issues such as readability, typesetting, and digital compatibility. Reform efforts have sought to simplify the complex structure of Telugu script without sacrificing its distinctive aesthetic appeal. Early 19th-century efforts, such as those by C.P. Brown, introduced punctuation marks like commas and periods (instead of traditional Telugu line separators like "|") and adapted Telugu characters for printing, aiming for greater legibility and simplicity in written form (C.P Brown, 1840) . By the late 20th century, the challenges posed by emerging technologies like typewriters and typesetting machines emphasized the need for a consistent, simplified script structure (Dr. G. V. Satyanarayana Murthi, 1968; V. Vemuri, 1973). Reform initiatives also sought to increase accessibility for learners, especially children, and to ease typographical challenges across print media (Veturi Prabhakarasastri, 1948).

The push for modernized script standardization has remained active, especially with the need to adapt Telugu to computers, mobile devices, and software applications (Noorbasha Rahamthulla, 2006; Rahmanuddheen Sahik, 2016). Efforts have also involved creating a unified federal script, Vijayalipi, to bridge Telugu and Kannada while preserving individual characteristics (Noorbasha Rahamthulla, 2006).

Overview of Major Reforms in Telugu Script Throughout History

Telugu script has evolved over centuries, shaped by artistic, technological, and socio-political influences. From early inscriptions on palm leaves and copper plates, the script developed rounded forms for ease of writing on delicate materials. This evolution took place over nearly 2,000 years, reflecting a gradual refinement in structure and appearance, noted for its unique "garland of pearls" aesthetic (Tirumala Ramachandra, 1974).

Notable reform milestones include the adaptation of Devanagari influences during the Ikshvaku and Kakatiya periods, which introduced curved forms and distinct head marks, and the formal distinction from Kannada script by the 16th century (P. V. Parabrahma Sastry et al., 2009). In the 20th century, further efforts by linguists and typesetters helped consolidate Telugu's script into a streamlined form for printing, most notably with reductions in character count to ease typesetting challenges (Salomon, 1998). The adaptation to digital platforms in the 21st century called for yet another layer of reform, as Telugu script's complexity posed unique challenges for computerization, including the spacing requirements for conjuncts and diacritics (Noorbasha Rahamthulla, 2006).

Influences and Motivations Behind Script Reforms

The motivations behind Telugu script reform are closely tied to functionality and modernization. Historical reforms emerged from the practical need to facilitate writing on materials like palm leaves, while more recent efforts have focused on typesetting efficiency, print economy, and digital compatibility (Salomon, 1998; Tirumala Ramachandra, 1974).

In modern times, technological advancements have heavily influenced reform motivations, driven by the demands of typewriters, typesetting machines, and computers. Reformers sought to reduce character redundancy and streamline the script to enhance readability in digital and print formats, crucial for educational materials, newspapers, and other mass media (Noorbasha Rahamthulla, 2006; V. Vemuri, 1973). Furthermore, modern script reforms have been influenced by the aspiration to elevate Telugu's status alongside other classical languages, driving efforts to align the script with contemporary global standards (Rahmanuddheen Sahik, 2016).

Key Figures, Movements, and Policies in Telugu Script Standardization

Several individuals and committees have been instrumental in advocating for Telugu script reform. Pioneers like K.V. Kondayya introduced simplified forms to aid typesetting, reducing character counts and enhancing legibility for printing (Noorbasha Rahamthulla, 2006). In the 20th century, figures like Nidadavolu Venkatarao and Tirumala Ramachandra highlighted the cultural importance of script aesthetics, while reformers like Suravaram Prathapareddy proposed structural simplifications to ease writing and printing burdens.

Institutional support also played a vital role, with the Andhra Pradesh government forming committees in the 1970s to assess script reform needs, and later, a sub-committee evaluated these reforms with input from Telugu academies and linguistic scholars (Vavilala Gopal krishniah, 1975). Policies around script reform have often aligned with broader language standardization efforts, such as initiatives for a 'Federal script' to harmonize Telugu with Kannada, as well as recognition of Telugu as a classical language, spurring further modernization efforts (Neelapu Manoranjan Reddy, 1987).

The Effect of Reforms on Character Structure and Consistency Across Publications

Script reforms have significantly impacted character structure and consistency across Telugu publications. Early reforms targeted the reduction of complex conjunct characters and the elimination of redundant allographs, establishing a simplified alphabet that retained the visual integrity of the script while enhancing readability (BH. KRISHNAMURTI & J. P. L. GWYNN, 1985). Reform efforts in the 20th century sought consistency in vowel markers and consonant placements to reduce typographical inconsistencies, allowing for smoother transitions across various types of printed and digital media (Sushilkumar Nidamarthy, 2021).

Additionally, streamlining the script contributed to more efficient use of space in typesetting, with reforms in the 1970s and 1980s bringing character heights and widths to uniform levels, thus reducing multi-level complexity and spacing issues that often hampered readability. This also allowed for better compatibility with digital fonts, facilitating more accurate Optical Character Recognition (OCR) and software for more seamless electronic publishing integration in general, efforts to standardize the script are attempting to improve clarity and coherence in Telugu literary, educational, and digital publications, enabling the script to adapt to contemporary demands while maintaining its uniqueness.

Conclusion

Reforms in the Telugu script illustrate the delicate balance between tradition and modernization. From early adaptations on palm leaves to reforms driven by printing technologies, typewriters, and digital platforms, each phase has reshaped the script to meet the demands of its time. Simplification of characters, reduction of conjunct forms, and standardization efforts have enhanced legibility, accessibility, and technical adaptability, ensuring Telugu's survival in diverse media. At the same time, concerns remain about the erosion of traditional aesthetics and cultural nuances that define the script's unique identity. The literature suggests that successful reforms are those that preserve the script's visual and cultural essence while aligning with practical needs of education, publishing, and technology. As Telugu continues to evolve in the digital age, reforms must strike a thoughtful balance—retaining its heritage as a classical language while ensuring its functionality in global communication systems.

Works Cited

- Brown, C. P. *A Grammar of the Telugu Language*. WH Allen and Company, 1857.
---. *A Grammar of the Telugu Language*. 1st ed., 1840.
Krishnamurti, Bh., and J. P. L. Gwynn. *A Grammar of Modern Telugu*. Oxford University Press, 1985.
Murthi, G. V. Satyanarayana. *Abridgement and Reform of the Telugu Script*. Andhra University, 1968.

-
- Nidamarthy, Sushilkumar. “Analysis of Multi-level Telugu Script, Feature of Consonant, Sub Forms, Vowels, Vowel Signs, Halant, Position Placement and Spacing of Various Forms and the Scope to Eliminate Complexity Levels for Easier Learning, Read Write and Print.” *Shikshan Sanshodhan: Journal of Arts, Humanities and Social Sciences*, 2021.
- Parabrahma Sastry, P. V., N. S. Ramachandra Murthy, and Jayadhir Tirumalaravu. *Telugu Script: Origin and Evolution (3rd c. BC - 16th c. AD)*. Andhra Pradesh Government Oriental Manuscripts Library & Research Institute, 2009.
- Rahamthulla, Noorbasha. *Telugu Adhikaarabhasha Kaavaalante....* Telugu Islamic Publications, 2006.
- Rahmanuddheen, Sahik. “Amma Nudi – ‘Telugu on Computer – Present Status, Future Activity.’” Sept. 2016.
- Reddy, Neelapu Manoranjan. *Janta Bashala Onti Lipi*. Telugu University Publication, 1987.
- Salomon, Richard. *Indian Epigraphy*. Oxford University Press, 1998. <https://doi.org/10.1093/oso/9780195099843.001.0001>.
- Tirumala Ramachandra. *Telugu Bhasa Charitra – Telugu Lipi Parinaamamu*. Telugu Viswa Vidhyalayam Publication, 1974.
- Vavilala, Gopal Krishniah. *Telugu as the Official Language*. World Telugu Mahasabhas, 1975.
- Vemuri, V. “Telugu Lipi: Aadhunika Avasaraalu.” Aug. 1973, pp. 9–13.
- Veturi Prabhakarasastri. *Telugu Merugulu*. Andhra Grandhamaala Publication, 1948.

తెలుగు భాష మరియు సాహిత్య రచన, పత్రికా రచన వాటి ప్రసార, ప్రచార మరియు ప్రచురణ (ముద్రణ) మాధ్యమాలపై సాంకేతిక ప్రభావం.

A. SAMBASIVA RAO

Assistant Professor of Hindi

Department of Hindi

Government Degree College,

Godavarikhani, District: Peddapalli, Telangana - 505209

Mobile: 99089 22678, email Id: asrhindi@gmail.com

స్థూల వ్యాసం: అత్యాధునిక కాలంలో (డిజిటల్ యుగం లేదా కంప్యూటర్ యుగం) అనగా సమయానుకూలంగా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా దాదాపు అన్ని భాషల్లో మరియు ఆయ సాహిత్య, పత్రికా రచనల్లో వాటి ప్రచార, ప్రచురణ (ముద్రణ) మాధ్యమాలపై సాంకేతిక ప్రభావం కొట్టొచ్చినట్లు కనిపిస్తుంది. అందులోను భారతీయ భాషల్లో మరీ ముఖ్యంగా తెలుగు భాష (గౌతమి, వాణి, ఏరియల్ యూనికోడ్, నిర్మల్ యువ, నిర్మల్ యువ సీమెట్ మొదలగు ఫాంట్లు) మరియు సాహిత్య రచన, పత్రికా రచన వాటి ప్రచార, ప్రచురణ (ముద్రణ) మాధ్యమాలపై సాంకేతిక ప్రభావం గురించి తెలియజేయడమే ఈ పరిశోధనా పత్రం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం.

సాంకేతిక ప్రభావం అనగా సమయానుకూలంగా ఈ కంప్యూటర్ యుగంలో అన్ని రంగాలలో సంభవించిన విప్లవాత్మక మార్పులవలె భాష - సాహిత్యాల ప్రచార, ప్రచురణల పై కూడా చెప్పుకోదగిన ప్రభావం కనిపిస్తుంది. సాంకేతిక సాధనాల సహాయంతో సాంప్రదాయ ప్రచార, ప్రచురణల (ముద్రణ) విషయంలో అసాధారణ పురోగతి కనిపిస్తుంది. చేతి వ్రాత ప్రతులు, టైప్ రైటర్ డాకుమెంట్లు, బ్లా ప్రింట్లు, ప్రింటింగ్ ప్రెస్, ఇతర సైక్లోస్టైల్ సాంప్రదాయ ముద్రణా యంత్రాల స్థానంలో కంప్యూటర్ యొక్క డెస్క్ టాప్ ప్రింట్ (డిటిపి) ద్వారా లేసర్ ప్రింట్లు, డాట్ మాట్రిక్స్ ప్రింట్లు, ఇంక్జెట్ ప్రింట్లు, కలర్ ప్రింట్లు, ఆఫ్ సెట్ ప్రింట్లు మరియు చేతివ్రాత బిల్లు రశీదుల స్థానంలో బిల్లింగ్ ప్రింట్లు - (ఎలక్ట్రానిక్ బిల్లు డిమాండ్ నోటీసులు, నీటి తీరువ డిమాండ్ నోటీసులు, ఇంటి పన్ను డిమాండ్ నోటీసులు, టెలిఫోన్ బిల్లు డిమాండ్ నోటీసులు, హోటల్ బిల్లు), ధర్మల్ ప్రింట్లు - (కార్యాలయాల్లో, స్టేషనరీ షాపుల్లో వేగంగా బిల్లులు, రశీదులు, టికెట్లు

ప్రింట్ చేయడానికి ఉపయోగించేవి) మొదలగు అత్యాధునిక సాంకేతికత తో కూడుకున్న యంత్రాలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. వీటినే ఇన్వాయిస్ ప్రింటర్లు లేదా (సూపర్ మార్కెట్లో, పాఠశాలల్లో, కళాశాలల్లో, విశ్వవిద్యాలయాల్లో) పాయింట్ ఆఫ్ సేల్ (పి ఓ ఎస్) ప్రింటర్లు అని కూడా పిలుస్తున్నారు.

కీలక పదాలు: కంప్యూటర్, సాఫ్ట్వేర్, వెబ్సైట్లు, బ్లాగులు, ఫాంటు, వాట్సాప్, ఫేస్బుక్, ఇన్స్టాగ్రాం, ఆన్లైన్ ప్లాట్ఫారం, సామాజిక మాధ్యమాలు, ఫార్మాట్లు, డిజిటల్ టైపింగ్,

తెలుగు సాహిత్యంలో, పత్రికా రచనలో ఇతర వ్యాసంగంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞాన యొక్క ప్రభావం:

1. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వలన ప్రచురణ రంగంలో వచ్చిన విప్లవాత్మకమైన మార్పులు ఏవనగా - మునుపటి కాలంలో చేతితో వ్రాసిన గ్రంథాలను శ్రద్ధగా తయారుచేసేవారు. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అభివృద్ధి చెందడం వలన ఇప్పుడు డిజిటల్ టైపింగ్, యూనికోడ్ ఫాంటును ఉపయోగించి తెలుగు సాహితీ రచనలు, పత్రికా రచనలు త్వరగా, సులభంగా తయారచేయగలుగుతున్నారు. ఇటువంటి సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి రావడం వలన ఆన్లైన్ పుస్తకాలు (కిండల్ వర్షన్లు), PDFలు, e-books, కుకు ఎఫ్ ఎం వంటి ప్లాట్ఫారం ద్వారా ఆడియో పుస్తకాల రూపంలో తెలుగు సాహిత్యం ప్రపంచమంతటా మేధావులకు, సామాన్యులకు, అతిసామాన్యులకు అందుబాటులోకి వచ్చింది. ఇలా రుసుము చెల్లించే వర్షన్లతో పాటు స్వీయ ప్రచురణ వేదికలు / డిజిటల్ వేదికలు (Self Publishing Platforms) రచయితలు, కవులు, ప్రి లాన్స్ రైటర్స్ స్వతంత్రంగా తమ రచనలను తాము ప్రచురించుకునేందుకు అవకాశం కల్పిస్తున్నాయి.

2. రచనా ప్రక్రియలో సాంకేతికత తీసుకొచ్చిన మార్పులు ఏవనగా - కంప్యూటర్ ఆధారిత టెక్స్ట్ ఎడిటర్లు, స్పెల్ చెక్కర్లు, వ్యాకరణ పరిశీలకాలు తెలుగు రచనలో నాణ్యతను పెంచేందుకు దోహదం చేస్తున్నాయి. AI (ఆర్ట్ ఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ - కృత్రిమ మేధస్సు) ఆధారిత రచనా సహాయకులు (ఉదా: చాట్ జీపిటి, మెటా, గ్రేక్, వాయిస్ అసిస్టెంట్ - సిరి, గూగుల్) సృజనాత్మకత కలిగిన ఔత్సాహికులకు కూడా కొత్త ఆలోచనలు పొందడంలో, కథను రూపొందించుకోవడంలో, కవితను సృజించడంలో, వ్యాస రూపకల్పనలో తోడ్పడుతున్నారు. వాయిస్ టు టెక్స్ట్ టెక్నాలజీ ద్వారా మనం మాట్లాడిన మాటను (నేటితో చెప్పిన విషయాలను

సులభంగా డిజిటల్ రూపంలోకి మార్చగలుగుతున్నారు) తెలుగు లిపిలోకి మార్చడం చాలా సరళంగా మారింది.

3. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి రావడం వలన పుస్తక పఠనం మరియు ప్రచారంలో కొత్త మార్గాలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. తెలుగు సాహిత్యం శతాబ్దాలుగా సామజిక, రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంస్కృతిక అంశాలను, సాంప్రదాయాలను, ఆచార - వ్యవహారాలను ప్రతిబింబిస్తూ ఎంతో ముందుకెళ్ళింది. అయినప్పటికీ ఈ డిజిటల్ యుగంలో (అత్యాధునిక కాలంలో) సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అభివృద్ధి చెందడంతో తెలుగు సాహిత్యం రూపాలను, ప్రచురణ మార్గాలను, పఠనం విధానాలను అంది పుచ్చుకుంది. డిజిటల్ ప్రచురణలు అనగా ఇ-బుక్స్, పీడీఎఫ్ లు, ఆన్లైన్ మాగజైన్లు ద్వారా తెలుగు రచనలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. సోషల్ మీడియా వేదికలు (ఫేస్బుక్, యూట్యూబ్, టెలిగ్రాం గ్రూపులు, వాట్సాప్ గ్రూపులు, ఇంస్టాగ్రామ్, మెసెంజర్) ద్వారా తెలుగు కవిత్వం, కథలు, వ్యాసాలు, ప్రచార - ప్రసార సందేశాలు త్వరగా ప్రజల్లోకి వెళుతున్నాయి. పాడ్ కాస్టులు, యూట్యూబ్ ఛానెళ్ళు, ఆడియో బుక్స్ ద్వారా తెలుగు సాహిత్యాన్ని వినే అవకాశాలు పెరిగాయి. విద్యార్థులకు ఆన్లైన్ కోర్సులు, వర్క్ షాపులు, లైవ్ సెషన్స్ ద్వారా తెలుగు సాహిత్యం పై శిక్షణ అందుతుంది.

4. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి రావడం వలన సోషల్ మీడియా మనపై అత్యధికంగా తన ప్రభావాన్ని చూపెడుతుంది. ఫేస్బుక్, ఇంస్టాగ్రాం, వాట్సాప్ వంటి వేదికలపై తెలుగు కవిత్వం, సూక్తులు, కథలు, కథనాలు, స్ఫూర్తినిచ్చే నినాదాలు చాలా త్వరగా ప్రజారంకంగా వ్యాప్తి చెందుతున్నాయి. రచయితలు, సామాజిక స్పృహ కలిగిన సామాజికవేత్తలు, పర్యావరణ సంరక్షకులు, మార్గదర్శకులు, ఉదార స్వభావం కలిగిన దాతలు, భాషా వేత్తలు, అవగాహన పరులు, తక్షణ స్పందనతో తమ రచనలు, ఆడియో - వీడియోలు పంచుకుంటున్నారు.

5. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి రావడం వలన డిజిటల్ ఆర్కైవ్స్ అందుబాటులోకి వచ్చాయి. పాత గ్రంథాలు, శిలాశాసనాలు, హస్త (చేతి) ప్రతులు, రెవెన్యూ రికార్డు డిజిటల్ రూపంలో భద్రపరిచబడి, పరిశోధకులకు, సామాన్య పౌరులకు అందుబాటులో ఉంటున్నాయి.

6. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి రావడం వలన ఆడియో మరియు వీడియో రూపాలు అధిక ప్రాచూర్యం పొందుతున్నాయి. కథలు, నాటకాలు, కావ్యాలు, చరిత్రను పాడ్యాస్ట్ర, యూట్యూబ్ ఛానెళ్ళు, డాక్యుమెంటరీల ద్వారా పరిచయం చేస్తున్నాయి.

సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి రావడం వలన తెలుగు రచనలకి, రచయితలకి కలుగుతున్న లాభాలు:

ఎ. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి రావడం వలన ప్రపంచ వ్యాప్తంగా తెలుగు సాహిత్య ప్రసారం అధికమైంది. సామాజిక మాధ్యమాల (సోషల్ మీడియా) ద్వారా తక్షణ స్పందన పొందే చిన్న కవిత్వ రూపాలు, సూక్తులు, శీర్షికలతో కూడిన కవిత్వ రచనలు విరివిగా రూపొందిస్తున్నారు.

బి. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి రావడం వలన ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కొత్త రచయితలకు అవకాశాలు పెరుగుతున్నాయి.

సి. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి రావడం వలన పరిశోధనలకు డిజిటల్ వనరులు అందుబాటులోకి వచ్చాయి.

డి. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి రావడం వలన భాషకు సంబంధించిన సాధనాలు లేదా పరికరాలు ఇంకా త్వరితగతిన అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి.

సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి రావడం వలన తెలుగు రచనలకి, రచయితలకి ఎదురౌతున్న సవాళ్లు:

ఎ. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి రావడం వలన సాంప్రదాయ గ్రంథాల పరిరక్షణ కష్టతరం అవుతుంది. ఎందుకంటే అందరు డిజిటల్/సాఫ్ట్ కాపీకి అలవాటు పడుతున్నారు

బి. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి రావడం వలన కాపీ రైట్ (సమాచార చౌర్యం) సమస్యలు అధికమౌతున్నాయి.

సి. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి రావడం వలన సృజనాత్మక రచనలో నాణ్యతా ప్రమాణాలు తగ్గే అవకాశం పెరిగింది.

డి. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి రావడం వలన సామాజిక మాధ్యమాల్లో పొందుపరిచిన లేదా పబ్లిష్ చేసిన సమాచారం యొక్క ఖచ్చితత్వాన్ని పరిశీలించాల్సిన అవసరం పెరిగింది.

సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి రావడంతో తెలుగు సాహిత్య ప్రసార ప్రచురణకు కొత్త ప్రాణం పోసినట్లంది. ఈ సాంకేతికత ఒకప్రక్క సాంప్రదాయ రచనా పద్ధతులను కాపాడుతూ మరోప్రక్క ఆధునిక ప్రపంచ జీవనశైలికి అనుగుణంగా డిజిటల్ మయమై నలుదిశల విశ్వవ్యాప్తం చేసింది. అత్యాధునికమైన సాంకేతిక విప్లవ వినియోగంతో భవిష్యత్తులో తెలుగు రచనలు ప్రపంచస్థాయిలో మరింత పేరు ప్రఖ్యాతిలు పొందేందుకు అనుకూలమైన పరిస్థితులు రూపుదిద్దుకున్నాయి. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందుబాటులోకి రావడం వలన తెలుగు సృజనాత్మక రచనల రూపకల్పనలో ఉపయోగించే యాప్లు మరియు టూల్స్ గురించి చూద్దాం: తెలుగు భాషలో రచనలు చేయడం, వ్యాకరణాన్ని చెక్ చెయ్యడం, టైపింగ్ వేగంగా చెయ్యడం, అనువాదం చేయడం వంటి పనులకు ఉపయోగపడే అనేక డిజిటల్ సాధనాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. వాటిలో ముఖ్యమైన వాటి గురించి చర్చించుకుందాం.

1. తెలుగు టైపింగ్ యాప్లు / కీబోర్డు:

ఎ. గూగుల్ ఇండిక్ కీబోర్డ్: సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వలన తెలుగుతో సహా భారతీయ భాషలలో టైపింగ్ చేసే సౌకర్యం అందుబాటులోకి వచ్చింది. రోమన్ అక్షరాలుఉపయోగించి ఫోనేటిక్, ట్రాన్స్లిటరేషన్ ఆధారంగా తెలుగు పదాలను చాలా సరళంగా టైపు చెయ్యవచ్చు. ఈ కీబోర్డ్ ను ఆఫ్ లైన్ మోడల్లో కూడా ఉపయోగించుకోగలిగే సాంకేతికత అందుబాటులోకి వచ్చింది. గూగుల్ ఇండిక్ కీబోర్డ్ (Google Indic Keyboard /Gboard) Android, iOSలో అందుబాటులో ఉంది. తెలుగు భాషను వాయిస్, హ్యాండ్వ్రైటింగ్, ట్రాన్స్లిటరేషన్ ద్వారా టైప్ చేయగలుగుతున్నాము. సరళంగా ఉపయోగించడానికి యూజర్ ఫ్రెండ్లీ ఇంటర్ఫేస్లు రూపొందించబడ్డాయి. గూగుల్ ట్రాన్స్లిటరేషన్ / గూగుల్ ఇన్పుట్ టూల్ (Google Input Tools – Telugu) తెలుగు పదాలను రోమన్ (ఆంగ్ల) అక్షరాలతో టైప్ చేస్తే తెలుగు రూపంగా మారుస్తుంది. ఈ ఫీచర్ ఆన్లైన్లో ఉచితంగా అందుబాటులో ఉంది.

బి. స్వరచక్ర తెలుగు కీబోర్డ్ (Swarachakra Telugu keyboard): ఈ కీబోర్డ్ను ఉపయోగించి తెలుగు అక్షరాలను సులభంగా టైపు చేయవచ్చు. ఈ కీబోర్డ్ సరళమైన లేఅవుట్లు గీయడానికి, వేగంగా టైపింగ్ చేయడానికి ఉపయోగపడుతుంది.

సి. లిపికార్ కీబోర్డ్ (Lipikaar keyboard): ఈ కీబోర్డ్ ను ఉపయోగించి ఫోనెటిక్ ఆధారంగా తెలుగు పదాలను టైపు చేయడం సరాళం అయ్యింది. ఈ కీబోర్డ్ సోషల్ మీడియా మరియు సందేశాలు (మేసేజింగ్) పంపడానికి ఎంతో ఉపయుక్తంగా ఉంది.

2. తెలుగు వర్డ్ ప్రాసెసర్లు (Telugu Word Processor) / డాక్యుమెంట్ యాప్‌లు:

ఎ. (Google Docs) గూగుల్ డాక్స్: గూగుల్ డాక్స్ లో తెలుగు యూనికోడ్ ఫాంట్‌లతో టైప్ చేయగలిగే అవకాశం ఈ సాంకేతికత వలన సాధ్యమౌతుంది. ఇతరులతో కలిసి ఎడిట్ చేయడం, కామెంట్ చేయడం / వ్రాయడం సులభతరమైయ్యింది.

బి. (Microsoft Word) (Office 365) మైక్రోసాఫ్ట్ వర్డ్: తెలుగు టైపింగ్‌కు (Unicode Fonts) యూనికోడ్ ఫాంట్లు ఎంతో దోహదం చేస్తున్నాయి. తెలుగు టైపు చేసేటప్పుడు, వాక్య నిర్మాణంలో స్పెల్ చెకింగ్‌కు (అక్షర దోషాల నివారణకు) ఈ మైక్రోసాఫ్ట్ వర్డ్ యాప్ వలన అదనపు ఫ్లగిన్‌లు అందుబాటులో ఉన్నాయి.

సి. Notepad++, Atom వంటి కోడ్ ఎడిటర్లు: వీటిని ఉపయోగించి UTF-8 ఎన్కోడింగ్‌తో తెలుగు టెక్స్టును సులభంగా సేవ్ చేయవచ్చు.

3. తెలుగు స్పెల్ చెక్కర్లు, వ్యాకరణ సాధనాలు: Grammarly కి సమానంగా పనిచేసే తెలుగు వ్యాకరణ పరిశీలనా సాధనాలు ఇందులో అందుబాటులో ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం పూర్తిస్థాయిలో లేనప్పటికీ, కొన్ని వెబ్‌సైట్లు తెలుగు పదాలను సరైన రూపంలో సూచిస్తున్నాయి. ఉదాహరణ: “తెలుగు వ్యాకరణ సూచిక”, “తెలుగు పదకోశం” వంటి వెబ్ ప్లాట్‌ఫార్మ్‌లు అందుబాటులో ఉన్నాయి.

4. Online dictionaries(ఆన్లైన్ డిక్షనరీలు): తెలుగు-ఇంగ్లీష్ నిఘంటువులు (ఉదాహరణ: Shabdakosh, English-Telugu Dictionary) ఇవి తెలుగు రచనలో ఎంతో దోహదం చేస్తున్నాయి. పదాలకు అర్థాలు, ఉచ్చారణలు, ఉపయోగాలు కూడా ఈ ఆన్లైన్ డిక్షనరీల నిర్మాణంలో సాంకేతిక ప్రభావంతో సాధ్యమయ్యింది.

5. తెలుగు అనువాద సాధనాలు:

ఎ. Google Translate (గూగుల్ ట్రాన్స్లేట్): తెలుగు నుండి ఇతర భాషలలోకి ఇతర భాషల నుండి తెలుగులోకి అనువాదించడానికి ఉపయోగపడుతుంది. పూర్తిగా సరైన అనువాదం కాకపోయినా, ప్రాథమిక అర్థాన్ని అందిస్తుంది.

బి. Microsoft Translator (మైక్రోసాఫ్ట్ ట్రాన్స్లేట్): భాషల మధ్య పదాలను, వాక్యాలను అనువదించడానికి ఇది ఎంతో ఉపకరిస్తుంది.

6. తెలుగులో వాయిస్ టు టెక్స్ట్ యాప్‌లు:

ఎ. Google Voice Typing (గూగుల్ వాయిస్ టైపింగ్): మనం మాట్లాడిన మాటను తెలుగు వాక్యంగా మార్చగలదు. డిక్టేషన్ కోసం ఉత్తమంగా పనిచేస్తుంది. తెలుగు భాషను వాయిస్, హ్యాండ్‌రైటింగ్, ట్రాన్స్‌లిటరేషన్ ద్వారా టైప్ చేసే సాంకేతికత అందుబాటులోకి వచ్చింది. అక్షర టూల్స్ (Aksara Tools / Aksara Editor) తెలుగు టైపింగ్‌కు ప్రత్యేకంగా రూపొందించిన ఆన్‌లైన్ సాధనం. యూనికోడ్, ANSI లిపి.

బి. Speachnotes (స్పీచ్ నోట్స్), Voice Notebook (వాయిస్ నోట్బుక్): వాయిస్‌ను టెక్స్ట్‌గా మార్చడానికి, డ్రాఫ్ట్‌లను తయారు చేయడానికి ఈ సాధనం ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది.

7. ఆర్కైవ్, శోధన సాధనాలు (సెర్చ్ ఇంజన్లు):

ఎ. Digital Library of India, Internet Archive (డిజిటల్ లైబ్రరీ ఆఫ్ ఇండియా, ఇంటర్నెట్ ఆర్కైవ్): తెలుగు పాత గ్రంథాలను, కొత్తగా ముద్రించిన పుస్తకాలను PDF (పీడీఎఫ్), ePub (ఎలక్ట్రానిక్ పబ్లికేషన్) రూపాల్లో చదవడానికి అందుబాటులో ఉన్నాయి.

బి. Telugu Wikipedia (తెలుగు వికీపీడియా): విశాల కాన్వాస్ మీద శాస్త్రీయ, చారిత్రక, సాంస్కృతిక సమాచారం విస్తృతంగా తెలుగు భాషలో లభిస్తుంది. ఇది ఎప్పటికప్పుడు అప్డేట్ అవుతూ ఖచ్చితమైన విషయాలను అందిస్తుంది.

ఈ విధంగా తెలుగు రచనలను సరళంగా మార్చడానికి, వేగంగా రచించడానికి, సృజనాత్మకంగా మార్చడానికి అనేక డిజిటల్ సాధనాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. టైపింగ్ నుండి అనువాదం వరకు, స్పెల్ చెకింగ్ నుండి వాయిస్ ఆధారిత రచన వరకు అందుబాటులో

ఉన్న సాంకేతికత రచయితలకు, సామాన్య పౌరులకు, పత్రికా రచయితలకు ఇంకా ఎందరికో ఎంతగానో సహాయపడుతున్నాయి.

7. తెలుగు e-బుక్ తయారీ ప్రక్రియ: తెలుగు e-బుక్ తయారీ దశల గురించి తెలుసుకుందాం. ఇది రచయితలు, పరిశోధకులు, విద్యార్థులు, ప్రచురణకర్తలు అందరూ ఉపయోగించగల సరళమైన ప్రక్రియలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి.

ఎ. రచనను సిద్ధం చేయడం: e-బుక్ తయారీ ప్రక్రియలో ముందుగా కథ, కవిత, వ్యాసం, నవల వంటి రచనను పూర్తిగా రూపొందించుకోవాలి. ఇందుకోసం ముందుగా మనం Word, Google Docs, Notepad వంటి టెక్స్ట్ ఎడిటర్లలో తెలుగు టైప్ చేసి రచనను సిద్ధం చేయవచ్చు. దీన్ని మురింత అందంగా తాయారు చేయడం కోసం యూనికోడ్ తెలుగు ఫాంట్లు అనగా Noto Sans Telugu, Pothana, Gautami మొదలైనవి ఉపయోగించడం ఉత్తమం.

బి. ఫార్మాట్ ఎంపిక చేసుకోవడం: సాధారణంగా e-bookలకు తయారీకి PDF (Portable Document Format) – ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తారు. EPUB (Electronic Publication) – e-readers (Kindle, Kobo మొదలైనవి)కు అనుకూలంగా ఉండగా, MOBI – కిన్నీపరికరాలకు / సాధనాలకు ఉపయోగకరంగా ఉంది. ఈ దశలో ముందుగా PDF లేదా EPUB రూపొందించి, తరువాత ఇతర ఫార్మాట్లకు మార్పుకోవాలి.

సి. కవర్ డిజైన్ తయారు చెయ్యడం: Canva, Adobe Express వంటి సాధనాలతో / ఫీచర్ల సహాయంతో ఆకర్షణీయమైన కవర్ పేజీ తయారు చేసుకోవాలి. ఈ కవర్ పేజీపై తెలుగు లో శీర్షిక(టైటిల్), రచయిత పేరు మొదలగు చిన్న వివరణను చేర్చండి. ఈ దశలో అక్షరాలను చదివే పరికరాలకు సరిపోయేంత పరిమాణం (ఉదా: 1600x2560 pixels) లో ఉపయోగించడం మంచిది.

డి. E-book తయారీకి ఉపయోగించే సాధనాలు: Google Docs / MS Word నుండి PDF ఫైల్కు మార్పుకొని “Save as PDF” లేదా “Export as PDF” చేయాలి. ఇందుకోసం ఉచితంగా లభించే సాధనం Calibre ఫాంట్ (PDFను EPUB, MOBI వంటి ఫార్మాట్లకు మార్చేందుకు ఉపయోగపడే ఉచిత సాధనం ఈ Calibre ఫాంట్). Sigil EPUB Editor

సహాయంతో EPUB ఫార్మాట్‌లను నేరుగా రూపొందించుకోవడానికి ఉపయోగించుకోవచ్చు. Pandoc అనే Command-line tool Markdown చెయ్యడం ద్వారా HTML నుంచి EPUB వంటి ఫార్మాట్లకు మార్పుకోవచ్చు.

5. e-బుక్ తయారీలో ఉపయోగించిన తెలుగు ఫాంట్లు ఎంటెజ్ చేయడం: PDF తయారీలో ఫాంట్లు చదివే పరికరాల్లో సరిగ్గా కనిపించేందుకు Embed చేయాలి. అటుపిమ్మట EPUB ఫైల్ తయారీ సమయంలో CSS ద్వారా తెలుగు ఫాంట్‌ను చేర్చాలి.

6. ISBN పొందడం (బచ్చికం): మనం e-bookను అధికారికంగా ప్రచురించాలనుకుంటే ISBN పొందడం మంచిది. ఇందుకోసం భారతదేశానికి సంబంధించిన ISBN వెబ్‌సైట్‌లో దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.

7. ప్రచురణ వేదికలు: e-బుక్ తయారీ ప్రక్రియ పూర్తిచేసుకున్న తర్వాత ప్రపంచవ్యాప్తంగా అందుబాటులో Amazon Kindle Direct Publishing (KDP) మన e-బుక్ ను ప్రచురించుకోవచ్చు. అంతే కాకుండా Google Play Books, Apple Books, Pratilipi, Wattpad, Kindle Unlimited వంటి తెలుగు/భారతీయ వేదికలపై కూడా ముద్రించుకోవచ్చు. ఇలా e-బుక్ ప్రచురించే సమయంలో వివరణ, కీవర్డు, కవర్ చిత్రాన్ని జతచేయాలి. అనుకున్న విధంగా సరైన ఫార్మాట్‌ను అప్‌లోడ్ చేయాలి. ఈ విధంగా e-బుక్ అప్లోడ్ చేసిన తరువాత ప్రచారం మొదలుపెట్టాలి.

8. ప్రచారం: మనం ప్రచురించుకున్న e-బుక్ ని సోషల్ మీడియా (ఫేస్‌బుక్, ఇన్స్టాగ్రాం, వాట్సాప్, టెలిగ్రాం మొదలగు) ద్వారా పంచుకోవడం, తెలుగు బ్లాగుల్లో ప్రచురించడం, ఆన్‌లైన్ గ్రూపుల్లో షేర్ చేయడం, రచయిత తన వెబ్‌సైట్ లేదా న్యూస్‌లెటర్ ద్వారా విడుదల చేయడం ద్వారా విరివిగా ప్రచారం నిర్వహించవచ్చు. విజ్ఞాపనల ద్వారా పబ్లిసిటీ చేసుకోవచ్చు.

9. అప్డేట్లు, వెర్షన్ నిర్వహణ: అవసరమైనప్పుడు కొత్త అధ్యాయాలు జోడించి మనం రూపొందించి పబ్లిష్ చేసిన e-bookను అప్డేట్ చేయవచ్చు. ఫీడ్‌బ్యాక్ ఆధారంగా సవరణలు చేసి మెరుగైన సంచికను విడుదల చేసి పాఠకులకు అందుబాటులో ఉంచవచ్చు. ఈ విధంగా e-బుక్

తయారీ, ప్రచురణ మరియు ప్రచారం సాంకేతికత విప్లవంతో మన చేతుల్లోనే అద్భుతంగా తయారౌతుంది

తెలుగులో ఫాంట్ కన్వర్షన్ అంటే ఒక ఫాంట్ నుండి మరొక ఫాంట్ కు మారుస్తూ, ముఖ్యంగా ANSI/క్రొత్త/పాత ఫాంట్లను యూనికోడ్ కు లేదా యూనికోడ్ ను ఇతర ఫార్మాట్లకు మార్చే ప్రక్రియ. ఇందుకోసం ఉపయోగించే ముఖ్యమైన సాధనాలు, వెబ్ సైట్లు, సాఫ్ట్వేర్లు.

1. Aksara Font Converter (అక్షర ఫాంట్ కన్వర్టర్): పాత తెలుగు ఫాంట్లను (ఉదా: Pothana, Mandali, etc.) యూనికోడ్ కు మార్చేందుకు ఉపయోగపడుతుంది. ఇది వెబ్ ఆధారితంగా పనిచేస్తుంది. కాపీ → పేస్ట్ చేసి త్వరగా మార్పు చేసుకోవచ్చు.

2. GIST Converter / GIST Tools: దీన్ని తెలుగు, ఇతర భారతీయ భాషలకు సంబంధించిన పాత ఫాంట్లను యూనికోడ్ కు మార్చేందుకు ఉపయోగించవచ్చు. పాత టైపింగ్ లను ఆధునిక రూపానికి మార్చేందుకు ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది.

3. Lipikaar Font Converter: ANSI ఆధారిత ఫైళ్లను యూనికోడ్ కు మార్చేందుకు ఉపయోగించవచ్చు.

ముగింపు: పైన తెలిపిన విధంగా సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందిపుచ్చుకొని, భాషా-సాంకేతికతను ఉపయోగించుకొని తెలుగు సాహితీ రచనలు, పత్రికా రచనలు, ఇతర వ్యాసాంగాలు తయారుచేయడం, ప్రచురించడం మరియు ప్రచారం చేసుకోవడం ద్వారా విశ్వవ్యాప్తం చేసుకోవచ్చు. ఇటువంటి సౌలభ్యాన్ని వినోయోగించుకొని తెలుగు రచనలు సృజించి తనకంటూ సముచిత స్థానాన్ని, ఆధారభిమానాన్ని, పాఠకుల్ని, చందాదారుల్ని, కీర్తి ప్రతిష్ఠల్ని పొందుతూ ఆర్థిక లాభాల్ని కొద పొందవచ్చు.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. వికీపీడియా
2. పెంచల ప్రసాద్ మళ్ళా, తెలుగు టైపింగ్ సోఫ్ట్వేర్: సాంకేతికత
3. చాట్ జీపీటీ.

శాస్త్ర-సాంకేతిక రంగాలు – భాష

డా. కట్టపొగు సురేష్ కుమార్

తెలుగు ఉపన్యాసకులు

ప్రభుత్వ మహిళా కళాశాల, చీరాల.

స్థూల అంశము: మనిషికి ఉండే కుతూహలమే నూతన ఆవిష్కరణలు రూపొందించడానికి కారణం. బతుకు పోరులో ఎదురయ్యే అనుభవాలు, కొత్త ఆలోచనలకి, ఆవిష్కరణలకి కారణమవుతాయి. ఇటువంటి ఆవిష్కరణలు ఆయా సమాజాల/ దేశాల అభ్యున్నతికి కారణం అయ్యాయి, అయినట్లు చరిత్ర చెప్పింది. మానవ నాగరికతా పరిణామంలో ఎన్నో కొత్త ఆవిష్కరణలు వ్యక్తిగతంగానూ, రాజ్యసహకారంతోనూ వచ్చాయి. వాటిని సమాజ శ్రేయస్సుకు ఉపయోగించటం ఉంది. వ్యాపారం చేయటం, యుద్ధాలు చేయటం, వలసలు సాధించటం, ఇతరుల మీద ఆధిపత్యం చెలాయించటమూ జరుగుతోంది. వివిధ కాలాల్లో జరిగిన, నేడు జరుగుతోన్న పరిణామాలు పైదాన్ని నిరూపిస్తున్నాయి.

వ్యాస విశేషము: శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాల్లోని పరిజ్ఞానం సమాజం ఉపయోగించుకొని ముందుకు సాగాలంటే దేశ ప్రజలకు దాని మీద అవగాహన ఉండటం అవసరం వారికి అవగాహన రావాలంటే వారి 'మాతృభాష'లో ఆ పరిజ్ఞానం అందినప్పుడే వారూ అభివృద్ధిలో పాలుపంచుకోగలుగుతారు. అయితే శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాల్లో వచ్చే ప్రతి మార్పు జనానికంతటికీ అవసరం ఉండదు. ఆ ప్రత్యేక శాస్త్రం, సాంకేతిక రంగంలో ప్రవేశించాలనుకునే వారికి మాత్రమే అవసరం. కొత్తగా వచ్చే శాస్త్ర, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ప్రజలకి చేరటానికి ఉన్నదారులు చదువు, పత్రికలు, రేడియో, సినిమా, టెలివిజన్, నెట్, సెల్ఫోన్, సాహిత్యం, కళారంగాలు,

ఆధునిక కాలంలో శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాల్లో మార్పులు వేగంగా వస్తున్నాయి. సామ్రాజ్య వాద దశ కన్నా ప్రపంచీకరణ కాలంలో మరింత వేగవంతమైంది. వస్తు విస్తృతి పెరిగింది. అసలు వస్తు సంస్కృతి విపరీతమైపోయిందనటం వాస్తవం. జీవితంలోని ప్రతి సందర్భానికి పనికి వచ్చే వస్తుజాలం తయారు చేస్తున్నారు. డబ్బున్న మనిషిని సౌకర్యాలలో ముంచి తేలుస్తున్నారు.

లేనివారిని ఆ సౌకర్యాల వైపుకు ఆశ గొలుపుతున్నారు. ఈ క్రమంలోనే అన్ని రంగాలను తమ వ్యాపారానికనువుగా తయారు చేస్తున్నారు.

చదువు: శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాల భాష తొలి నుంచి ఆంగ్లం. ఇంజనీరింగ్, మెడిసిన్ చదువులు ఆంగ్లంలో సాగుతున్నాయి. ప్రపంచీకరణ కాలంలో 'సాఫ్ట్వేర్' రంగం, ఫార్మా రంగం, బయోటెక్నాలజీ, నానో టెక్నాలజీ, రోబోటిక్స్, జెనెటిక్స్, అంతరిక్షం, ఆటోమొబైల్, డిజిటల్ టెక్నాలజీ, మల్టీమీడియా, ఎన్నో కోర్సులు వచ్చాయి. దేశంలోనూ, వెలుపలా చదువులు, ఉద్యోగాలు వస్తున్నాయి. తల్లి భాషతో సంబంధం లేకుండా సాగుతున్నాయి. దీనికి ప్రధాన కారణం ఆయా రంగాలు మన దేశం కంటే బయట దేశాల్లో వెలుగులోకి రావడం. ఆ పరిజ్ఞానానికి సంబంధించిన పుస్తకాలు, సమాచారం అంతా ప్రాంతాల్లో రూపొందటం, ఎక్కువ భాగం ఆంగ్లంలో ఉండటం. మనవాళ్ళు, తేలికగా ఉంటుంది. అనువాదాల సమస్య ఉండదు. సమాచారం సులభంగా లభ్యమవుతుంది అనే ఆలోచనలతో ఆంగ్ల తస్తకాలు, సమాచారాన్నే తీసుకుని చదువులో కొనసాగించటం, ఈ పరిస్థితి ఉన్నత విద్యారంగంలో కొనసాగుతోంది. అయితే సాంకేతికత పెరిగి సౌకర్యాలు అందుబాటులోకి వచ్చిన నేటికాలంలో స్థానిక భాషలను ప్రోత్సహించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం (AICTE) ద్వారా నిర్ణయించడం ముదావహం. ఇప్పటి వరకు ఉన్న పరిస్థితి చూస్తే మెడికల్ కంటే ఇంజనీరింగ్ ఎక్కువ ఉపాధి అవకాశాలతో విలసిల్లుతున్న రంగం. ముందే చెప్పుకున్నట్లు ఈ రంగంలో ఆంగ్లానిదే ఆధిపత్యం. మాతృభాష నుంచి ఇంజనీరింగ్లోకి వచ్చిన విద్యార్థులు ఇటు తెలుగు రాక, ఆంగ్లం అర్థం కాక రెంటికి చెడ్డ రేవడి అయ్యారు. కనీసం ఆంగ్లంలో సెలవు చీటి రాయలేని పరిస్థితి ఎక్కువ మందిది అని పత్రికలు, సోషల్ మీడియాలో వార్తలు చూస్తున్నాం. తల్లి భాషలో పట్టులేని వారు పరాయి భాషలో ప్రావీణ్యం సంపాదించటం సులభం కాదని పెద్దలు ఎంత చెప్పినా నేటి విద్యార్థులు, ప్రభుత్వాలు పట్టించుకోకపోవడం చాలా దురదృష్టకరం. ఇప్పుడు కూడా వ్యాపార విస్తరణ, లాభాల దృష్ట్యా బహుళజాతి కంపెనీలు, ప్రపంచ ఆర్థిక సంస్థలు, స్థానిక భాషల గురించి పట్టించుకోమనడం వలన ప్రభుత్వాలు స్థానిక భాషల గురించి మాట్లాడుతున్నాయనేది పరిణామాలను గమనిస్తున్న వారికి తెలిసిపోతున్న నిజం.

వృత్తి విద్యలు, పాలిటెక్నిక్, ఐటిఐ, వైద్యం, ఇంజనీరింగ్, కంప్యూటర్ రంగం, మేనేజ్మెంట్ కోర్సులు మొ|| సాంకేతిక రంగం కిందకి వస్తాయి. పైన పేర్కొన్న మెడికల్, ఇంజనీరింగ్ విభాగాల్లో

డాక్టర్ ఆంగ్లం సాగింది. ఇక నుంచి తెలుగు మొ॥ స్థానిక భాషలు వాడాలని నిర్ణయించారు. దీని కోకోసం పుస్తకాలు తయారు చేయాలి అనువాదం సులభంగా ఉండాలి. అవరణలో ఎలా ఉంటుందో ఇక స్కూలు స్థాయిలో చూస్తే లెక్కలు (గణిత శాస్త్రం, Maths, Mathematics), రసాయనశాస్త్రం (Chemistry) ఫిజిక్స్, భౌతికశాస్త్రం, జీవశాస్త్రం (Biology), జంతుశాస్త్రం (Zoology) పాఠ్యపుస్తకాలలో పరిభాష సంస్కృతం, ఆంగ్లం, తెలుగు పదాల మిశ్రమంతో కనిపిస్తుంది. ఉదా: లెక్కలు దీనినే గణితం. గణిత శాస్త్రం, Maths Mathematics అని పిలుస్తున్నారు.

గణితంలో బీజ గణితం, రేఖా గణితం, క్షేత్ర గణితం, త్రికోణమితి, సాంఖ్యిక శాస్త్రం పదజాలం చూద్దాం.

సహజ సంఖ్యలు, వాస్తవ సంఖ్యలు, సంఖ్యా వ్యవస్థ, కరణీయ సంఖ్యలు, అకరణీయ సంఖ్యలు, ఆవర్తము, దశాంశము, సంపూర్ణము.

వాక్యం: రెండు దత్త సంఖ్యల మధ్య అనంత సంఖ్యకములైన అకరణీయ సంఖ్యలు మరియు కరణీయ సంఖ్యలుండును.

పూతాంకాలు, కరణీ - శుద్ధ కరణీ, మిశ్రమ కరణీ, సరూప కరణులు, లవము, హారము, వర్గీకరణులు, ఘనకరణులు.

ప్రత్యేక లబ్ధాలు కారణాంక విభజన : నిష్పత్తి, ఘనం, సంగతం, అసంగతం, గ్రాఫ్

రేఖీయ సమీకరణాలు :

వాక్యం : క్రింది క్రమయుగ్మాలను కార్టీసియన్ తలంలోని బిందువులుగా ప్రదర్శింపుము.

వాక్యం: రేఖ తన తల్లి కన్నా 20 సంవత్సరాలు చిన్నది. పది సంవత్సరాల తర్వాత ఆమె తల్లి వయస్సు అప్పటి తన వయసుకు రెండురెట్లు అవుతుంది. ఇప్పుడు రేఖ వయస్సెంత? - ఇక్కడ. వాక్యం సరళంగానే ఉంది.

బ్యాంకింగ్ కి సంబంధించిన పదజాలం అంతా కొత్తదే. నిశ్చింత, సేవింగ్స్, టర్మ్, పాస్బుక్, చెకిబుక్, విత్అ... ఇలా ఎక్కువ ఇతర భాషల పదాలు ఉంటున్నాయి.

రేఖాగణితం: బిందువు, సరళరేఖ కోణము, సమాంతర రేఖలు, త్రిభుజాలు, కోణ ద్వయములు, పరివృత్త కేంద్రము, చక్రియ చతుర్భుజము. విశ్లేషిక రేఖా గణితము, స్థూపం, గోళము, దీర్ఘ ఘనం, వట్టుతల శాబ్దం, శంఖువు, వ్యాసార్థం, పొడవు, సంచిత పొడవు

రసాయన శాస్త్రం: ఉదా: VIII గ్రూప్ నకు చెందిన 'వరన్', 'కోబాల్', 'నికెల్', 'త్రికాలను' (Triods) ఈ మూలకాలు కొన్ని లక్షణాలలో వీటికి ముందుగా వచ్చే 'క్రోమియం', 'మాంగనీస్'ల దర్మాలను, మరికొన్ని లక్షణాలలో తరువాత వచ్చే కాపర్ వంటి మూలకాల లక్షణాల నుండి రెండవ ఆవర్తనంలో వచ్చే మొదటి మూలకాల లక్షణాలకు ఒక క్రమమైన పరివర్తనాన్ని తెలియజేసాయి. అందువలన వీటికి పరివర్తన మూలకాలు అని నామకరణం చేయటమైనది. ఇవి తెలుగు అకాడమీ సెన్సు పునకంలోని వాక్యాలు. ఆంగ్లం, సంస్కృతం, తెలుగు పదాలు తెలుగు వాక్యంలో కనిపిస్తున్నాయి. ఇలా మిగతా 'సబ్జెక్ట్స్' లో కూడా కనిపిస్తుంది.

ITI (Industrial Training Institute) Polytechnic, Medical Lab Technician (MLT) Md Wifery, Tailoring మొ II వృత్తి విద్యలకు సంబంధించిన పుస్తకాలు తెలుగులో వస్తున్నాయి. సాంకేతిక పదజాలం ఆంగ్లంలో ఉంటుంది. అలాగే కామర్స్, ఇన్ఫర్మాట్, కంప్యూటర్స్, ఆఫీస్ ఆటోమేషన్, సాఫ్ట్ స్కీల్స్ అలాగే సైన్స్ పాఠ్యాంశాల పుస్తకాలు డిగ్రీ, పి.జి. స్థాయిలో కూడా తెలుగులో లభిస్తున్నాయి. వీటిలో ఆంగ్లం, సంస్కృత పదాలు సాంకేతిక పదజాలానికి వాడుతూ వాక్యనిర్మాణం తెలుగులో పూరణపదాలు తెలుగులో ఉంటున్నాయి. తెలుగు అకాడమీ సామాజిక శాస్త్ర గ్రంథాలు, సైన్స్ గ్రంథాలు, గణితశాస్త్ర పుస్తకాలు, జనరంజక గ్రంథాలు, పరిపాలన, న్యాయ, శాసన సంబంధ విషయాలకు సంబంధించిన పలు పుస్తకాలు ముద్రిస్తోంది. ప్రైవేట్ ముద్రణలో కూడా పలు పాఠ్యపుస్తకాలు, పతం, జ్యోతిష్యం, సినిమా ఇలా పలు విషయాలకు సంబంధించి తెలుగులో పుస్తకాలు ముద్రిస్తున్నాయి. 1963లో సైన్స్ అకాడమీ ఏర్పడింది. 1863 నుండి 1963 వరకు వచ్చిన వైజ్ఞానిక గ్రంథాలని అకారాది క్రమంలో తయారుచేసి ప్రచురించింది. లక్షా ఇరవై ఐదు వేల శాస్త్ర సాంకేతిక పదాలు పొందించింది. వాటిని పాఠ్యాంశాల్లో ప్రవేశపెట్టింది. నిఘంటువులు, పదకోశాలు రూపొందించింది కొంత లోపభూయిష్టంగా ఉన్నా తెలుగు అకాడమీ కృషి పేర్కొనదగినది.

ప్రపంచీకరణ వేగం పెరిగిన తరుణంలోనే కంప్యూటర్లు, నెట్ సౌకర్యం పెరగడం, సెల్ ఫోన్ త్రికర్యాలు పెరగడం, కొత్త సాఫ్ట్వేర్ కోర్సులు (జావా, C లాంగ్వేజ్ లాంటివి) రావడం వలన ఆ సమాచారాన్ని కూడా తెలుగులో అందించే పత్రికలు, పుస్తకాలు వస్తున్నాయి. పత్రికలలో సమాచారం.

ఇక తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, అంటేద్గర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం, ఇతర విశ్వవిద్యాలయాలు (TANA) Telugu Association North America (ATA) American Telugu Asso-carion మొ॥ సంస్థలు మలేసియా, సింగపూర్, బర్మా, శ్రీలంక ఇలా ఇతర దేశాలు, రాష్ట్రాల్లో ఉన్న తెలుగువారు తెలుగు అభ్యున్నతికి వారుండే ప్రాంతాల్లో తెలుగు భోదనకు పత్రికలు, నెట్ ద్వారా కృషి చేస్తున్నారు.

తెలుగులో వ్యవసాయం, చేనేత, వాణిజ్యం, బ్యాంకింగ్, ఇన్సూరెన్స్, స్టాక్ ఎక్స్చేంజ్, రవాణా, ఎగుమతులు, దిగుమతులు, ఎకౌంటిన్సీ మొ॥ పలు రంగాలకి సంబంధించిన ఆలోచనలు సులువుగా వక్రం చేయొచ్చు. అలాగే ఆయుర్వేదం, యునాని, హోమియోపతి, అలోపతి ప్రకృతి చికిత్స ఇలా పలు వైద్యవిధానాలకు సంబంధించిన సమాచారం పుస్తకాలు తెలుగులో వస్తున్నాయి. చదువుకు వీలుగా కోర్సుల వారీగా పాఠ్యాంశాలు రూపొందించి, ఉన్నతస్థాయి చదువుల్లో బోధన జరగాల్సి ఉంది. ప్రభుత్వాలు, ప్రజలు పూనుకుంటే తక్కువ ఖర్చులో సులభంగా మన భాషలో వైద్యం, ఇంజనీరింగ్ వంటి కోర్సుల్లో చదువుకోవచ్చు. సెల్ఫోన్, కంప్యూటర్, కరెంట్, ఆటోమొబైల్ మొ॥ పలు రంగాలు Fashion Technology, ఇలా ప్రపంచీకరణ సేపథ్యంలో వస్తోన్న మార్పులకి అనుగుణంగా పలు దుస్తులు రంగం మీదకి వస్తున్నాయి. వాటిల్లో తెలుగు ప్రవేశం మొదలవుతోంది.

AP. , సినిమా, పత్రికలు: ప్రపంచీకరణ సేపథ్యంలో 'ప్రింట్', ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాల్లోకి విదేశాల పెట్టుబడులు అవకాశం కరిగించడం వలన పాశ్చాత్య భావజాలం, పదజాలం దేశంలో టి.వి. ఉన్న ప్రతివారికి చేరుతోంది. ఎన్నో రకాల వస్తువులు, పాశ్చాత్య సంస్కృతి టి.వి.. సినిమాల ద్వారా నేటితరం నేర్చుకుంటున్నారంటే అతిశయోక్తి కాదు. ఇక సెల్ఫోన్, కంప్యూటర్, నెట్ సౌకర్యంతో ఎంతో పదజాలం, పాశ్చాత్య సంస్కృతి

సాహిత్యం, కథలు: మన దేశీయ సాహిత్యం, సంగీతం, కళలకి నేటి యువతరంలో ఆదరణ ఉండటం లేదు అవుత చదువులు చదివిన వారికి సేతం దేశనాయకుల పేరు. వారి బిరుదులు. రచనలు వారి ప్రాముఖ్యం ప్రలియటం లేదు. కాని పాశ్చాత్య సినిమాలు, సంగీతం, నటులు తెలిసిపోతున్నారు. ఈపిల్ టవర్ కడుందో తెలుస్తోంది. కుతుబ్ మినార్ తెలియని పరిస్థితి, మరోవైపు సాహిత్యం ద్వారా ప్రపంచీకరణ గురించి కవులు, రచయితలు విరివిగా వ్రాస్తున్నారు. ఈ క్రమంలోనే స్థానిక మాండలికాలు, వాతావరణం, జీవన పరిస్థితులతో పాటు కొత్తగా వస్తోన్న మార్పులను వివరిస్తున్నారు. ఈ ప్రయత్నంలో వారి రచనల్లో భాషలో ఈ పదజాలం అంతా చేరుతోంది.

కంప్యూటర్ రంగం: సమాచార సాంకేతిక రంగాలలో వస్తూన్న మార్పులు కొత్త యంత్రాలు, వస్తువుల ఉత్పత్తికి కారణమౌతున్నాయి. వాటి వలన ఎంతో పదజాలం వస్తుంది. ఉదా॥ కంప్యూటర్లు, కంప్యూటర్ల కోసం ప్రత్యేక భాషలు ఉండేవి. కాని నేడు మన భాషలకు అనుగుణంగా కంప్యూటర్లు తయారు చేస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో సిలికానాండ్రలోని తెలుగు వారు, హైదరాబాద్ విశ్వవిద్యాలయం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, రాషాభిమానులు కలిసి తెలుగుని కంప్యూటర్కి అనుసంధానించే పని చేపట్టారు. ఈ క్రమంలో లిపి, మారాలు, కారకాలు, సంధులు, నిఘంటువులు, ఖతులు (Font) మొ॥ విషయాల్లో కృషి చేస్తున్నారు.

ఒకప్పుడు అంతా ఆంగ్లమయం పుస్తకాలన్నీ ఆంగ్లంలోనే ఉన్నాయి. ఈ మధ్యకాలంలో కంప్యూటర్ నిర్మాణం, ప్రోగ్రామ్), Languages (సంకేతభాషలో). M.S. ఆపీస్. డి.టి.పి., మల్టీమీడియా, వెబ్ పత్రినింగ్, పేజ్లెకర్, ఫోటోషాప్, కోరలా HTML, డ్రిమ్వర్, ఫ్రంట్ప్జ్, డాక్యుమెంటేషన్, Text.Cut. Copy, Paste. Do. Undo. Select. Edit Tables, Insert Objects. Menu. Fonts. Command, Specification, 300h, Alignment, Paragraph Files. Text Wrap, Click Mouse Monitor Screen, CPU. Keyboard, Lan.. ac మాటలతో తెలుగులో వివరణతో పుస్తకాలు వెలువడుతున్నాయి. నెట్ ద్వారా Google, Youtube ఇంకా ఇతర Apps ద్వారా నేడు స్థానిక భాషలో కంప్యూటర్కి సాఫ్ట్వేర్, హార్డ్వేర్ విషయాలు సమాజంలో ప్రతి విషయం ఇంటర్నెట్ సౌలభ్యం వలన తెలియటానికి అవకాశమేర్పడింది. మంచి, చెడు రెండింటికీ అవకాశముంది. ఇంటర్నెట్ ద్వారా ప్రపంచజ్ఞానమంతా కట్టలు తెగిన ప్రవాహంలా, పెద్ద ఆంధ్రప్రళయంలా (Tsunami) అదుపులేకుండా స్థానిక భాషలో లభిస్తోంది. హింస, సెక్స్, భక్తి, మతం, దీ అదీ అనే

తేడా లేకుండా లభించటం వలన చిన్న పిల్లలు యువత, కొన్నిసార్లు పెద్దల వలన కటుంబాల్లో పెద్ద ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. ప్రపంచ విజ్ఞానమంతా మన భాషలో ఉందని సంతోషం ఒకవైపు, సెక్స్, హింస, మూఢత్వం, భక్తి మొ|| విషయాలు ఈ సమాజాన్ని ఎటు తీసుకెళుతున్నాయి. ఏ సంస్కృతిని మనం భావితరాలకు ఇస్తున్నామనే బాధని, అందోళనని విపరీతంగా పెంచేస్తున్నాయి. పాశ్చాత్య దేశాల సంస్కృతిని ప్రచారం చేసుకోవటానికే ఇవి ఉన్నాయనిపిస్తుంది నేటి యువతని చిన్న పిల్లలని చూసినపుడు..

ముగింపు: ఏమైనా నేటి టి.వి.లు, కంప్యూటర్లు, సెల్ఫోన్ల పరిజ్ఞానం సమాజ ముఖచిత్రాన్ని మార్చి వేశాయి, వేస్తున్నాయి. ఫోన్ సెల్, సెల్ఫోన్, సిమ్, మెమొరి, చిప్, 'పానెల్స్' టి.వి., రిమోట్, ఛానల్ సెట్టింగ్స్, కనెక్షన్, కీబోర్డ్, సి.పి.యు, మదర్బోర్డ్, నెట్వర్క్ వరల్వైడ్ వెబ్, ఏక్సెసరీస్, కార్డెల్స్, ప్లాట్, కేబుల్స్, 'ప్రోగ్రామ్స్' సాఫ్ట్వేర్, 'డివైసెస్' కంట్రోల్ సిస్టమ్స్, మాస్, డిజిటల్, సర్వబట్, కసలాగ్, ట్రాన్సిస్టర్, ఎలిమెంట్స్, యూనిట్స్, ఇన్ఫర్మేషన్, సోర్స్ మొ|| మాటలు చాలా వరకు వ్యాపించాయి.

ఉపయుక్త గ్రంథాలు:

1. సమాచారం బాట సంచలనాల వేట నాగసూరి వేణుగోపాల్ ఎస్.కె. పబ్లికేషన్స్, విజయనగరం, 2008.
2. అంతర్జాలంలో తెలుగు సాహిత్యం పుట్ల హేమలత. మానస-మనోజ్ఞ ప్రచురణలు. రాజమండ్రి, 2015.
3. కరెంటును చూద్దాం. - కె.రఘు. లైఫ్లైన్ కమ్యూనికేషన్స్- హైదరాబాద్. ప్ర.ము. మే -2004.
4. ప్రసారభాష- బి. కేశవరావు. -ప్రజాశక్తి బుక్ హౌస్, విజయవాడ. ద్వీ.ము. సెప్టెంబరు, 2009.

తెలుగు సాహిత్యంలో తెలుగు వికీపీడియా వాటి ప్రయోజనాలు

డా. హెచ్. కిషన్, ప్రొఫెసర్ ఆఫ్ తెలుగు,

ప్రభుత్వ మహిళా డిగ్రీ కళాశాల, బేగంపేట (స్వయం ప్రతిపత్తి), హైదరాబాద్

చరవాణి : 9848170041, Email : drkishanh@gmail.com

సంగ్రహ వ్యాసం: తెలుగు సాహిత్యానికి వేల సంవత్సరాల చరిత్ర కలిగిన అపారమైన సాహిత్య సంపద ఉంది. ఈ సాహిత్య సంపద కేవలం కాగితాలకే, పుస్తకాలకే పరిమితం కాకుండా డిజిటల్ రూపంలో కూడా ప్రపంచమంతా వ్యాపించింది. అంతేగాకుండా వికీపీడియా ద్వారా కావలసినంత తెలుగు సాహిత్యాన్ని తెలుసుకోవడానికి ఉపయోగపడే సాంకేతిక సాధనం వికీపీడియా. తెలుగు సాహిత్యంలో నున్న ఇతిహాసం, పురాణాలు, కథలు, సామెతలు, సంస్కృతీ సంప్రదాయాలు మొదలగునవి వికీపీడియా ద్వారా తెలుసుకోవడానికి, చదువుకోవడానికి, రాసుకోవడానికి ఉపయోగపడుతుంది.

వికీపీడియా అనేది ఒక బహుభాషా విజ్ఞాన సర్వస్వం. దీనిని వికీపీడియా ఫౌండేషన్ అనే ఎలాంటి లాభాన్ని ఆశించకుండా అందరిని సమాచారాన్ని అందుబాటులో ఉంచాలనే ఉద్దేశంతోనే సంస్థను నిర్వహించారు. దాదాపు 2001లో జిమ్మీవేల్స్, లారీ సాగర్ అనే ఇద్దరు వ్యక్తులు భాగా కష్టపడి, ఆలోచించి నిర్ణయించుకొని దీన్ని ప్రారంభించారు. ఇది కేవలం తెలుగుతో సహా మొదలగు ప్రపంచంలోని అనేక భాషలలో అందుబాటులో ఉండేటట్లు వికీపీడియాను ఉంచారు. దేశంలో కాకుండా మొత్తంలో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా నున్న వందలు, వేలాది మంది వాలంటీర్లు సేకరించిన సమాచారంతో దీనిని రూపొందించడం జరిగింది. దీనిలో ఏ విషయాలైనా లేదా ఎలాంటి సమాచారాన్నైనా లేదా ఎవరి చరిత్ర సులభంగా అందుబాటులో ఉండేటట్లు రూపొందించారు.

వికీపీడియాలోని ప్రతి సమాచారం కచ్చితమైన సమాచారాన్ని అందించబడే సాంకేతిక సాధనంగా దీనిని స్థాపించారు. ఇందులో ఎవరి సొంత ఆలోచనలు, అభిప్రాయాలను క్రోడీకరించి చూపించడానికి వీలుండదు. ప్రతి విషయాన్ని నిష్పక్షపాతంగా అందించబడుతుంది వికీపీడియా.

కీలక పదాలు : సంగ్రహవ్యాసం, వికీపీడియా చరిత్ర, వికీపీడియా సంస్కృతి - సంప్రదాయాలు, వికీపీడియా - తెలుగు సాహిత్యం, వికీపీడియా - ప్రయోజనాలు, ముగింపు, ఆధార గ్రంథాలు.

వికీపీడియా చరిత్ర : మహాత్ముల, గొప్పవాళ్ళ చరిత్రను తెలుసుకోవాలంటే వాళ్ళ పేరును సెర్చ్ బార్లో టైపు చేసినట్లయితే ఆ చరిత్రను వికీపీడియా మీ ముందు అందుబాటులో ఉంచుతుంది. చదువుకోవడానికి, రాసుకోవడానికి వివిధ సందర్భాలలో వేదికపైన మాట్లాడడానికి కావలసిన సమాచారాన్ని అందిస్తుంది వికీపీడియా.

వికీపీడియా సంస్కృతి - సంప్రదాయాలు : తెలుగు సంస్కృతి సంప్రదాయాలతో సహా ప్రపంచ దేశాలలో నున్న మొదలగు భిన్న సంస్కృతీ, సంప్రదాయాలను కలిగి ఉన్న వారందరిని వారి సొంత భాషలో వారు జరుపుకునే వివిధ పండుగలు, పబ్బాలు, వివాహ తంతుకు సంబంధించిన సమాచారమే కాకుండా వారి సొంత తెగకు చెందిన పుట్టుక నుండి మరణం వరకు వారికి ఏమి కావాలో ఆ మొత్తం సమాచారాన్ని ఒకే దగ్గరగా దొరికేటట్లు వాటిని చదివి తెలుసుకొని ఆచరించేటట్లు మొదలగునవి అందిస్తుంది వికీపీడియా.

వికీపీడియా తెలుగు సాహిత్యం : తెలుగు వికీపీడియా సుమారుగా 2003లో ప్రారంభించబడింది. వికీపీడియ ద్వారా వివిధ తెలుగు కవుల చరిత్రను, తెలుగు సాహిత్యంలో నున్న గేయాలు, కథగేయాలు, పొడుపు కథలు, సామెతలు, జాతీయాలు, ఇతిహాసాలు, పురాణాలు మొదలగు విషయాలను తెలుసుకోవడానికి ఉపయోగకరంగా ఉండేటట్లు రూపొందించబడింది వికీపీడియా. అంతేగాకుండా ప్రాచీన కవులు, ఆధునిక కవులు వారి జీవిత విశేషాలు మాత్రమే గాకుండా, వారు రాసిన రచనల గురించి అనేక సాహిత్య వ్యాసాలు అందుబాటులో వికీపీడియాలో దొరుకుతాయి.

వికీపీడియా - ప్రయోజనాలు : వికీపీడియా అనేక రకాల ప్రయోజనాలతో కూడిన బాండాగారం అవి : వికీపీడియా ద్వారా ఉచితంగా చదువవచ్చు. చదువుకుంటూ, రాసుకోవచ్చు. ఇందులో దేన్నైనా సవరించుకోవచ్చు.

➤ వికీపీడియాలో అనవసరమైన సమాచారానికి వివిధ రకాలైన ప్రకటనలకు ఆస్కారం ఉండదు.

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025.

- ఏదైన సమాచారం నిష్పక్షపాతంగా అందించడానికి తోడ్పడుతుంది.
- వికీపీడియా భూగోళానికి వివిధ వ్యక్తుల చరిత్రను విజ్ఞాన శాస్త్రానికి అనేక రకాల కళలను, సాంకేతికతను, సంస్కృతీ సంప్రదాయాల వంటి మొదలగు అంశాలతో కూడిన సమాచారాన్ని అందించే విజ్ఞాన సంపదతో కలిగి ఉంటుంది.
- వికీపీడియా బహుభాషా సంస్కృతిని అందించడానికి ఉపయోగపడుతుంది.
- వికీపీడియా ఎవరైన ఏదైనా వ్యాసం రాయాలన్న తెలియని మరింత సమాచారాన్ని అందిస్తుంది.
- వికీపీడియా సృజనాత్మకమైన కొత్త ఆలోచనతో కూడిన విషయాలను అందించడానికి ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది.
- అక్షర దోషాలు, వ్యాకరణ దోషాలు వంటి చిన్న చిన్న మార్పులు కూడా చేసుకోవడానికి అవకాశం కలిగి ఉంటుంది.
- సెర్చ్ బార్ ను ఉపయోగించడం వల్ల వికీపీడియాలో ఏదైనా అంశంపై సమాచారం కావాలంటే దానికి సంబంధించిన విషయం వస్తుంది.
- వికీపీడియాలోని ప్రతి అంశానికి సంబంధించిన లింకులు ఉంటాయి. ఆ లింకుల ద్వారా కూడా సమాచారాన్ని అందిస్తుంది.
- వికీపీడియాలోని కావలసిన అంశంపై క్లిక్ చేస్తే నేరుగా ఆ పేజీలోని నిర్దిష్ట విభాగానికి వెళ్ళవచ్చు. తద్వారా కావలసిన విషయాన్ని తెలుసుకోవచ్చు.
- వికీపీడియాలోని ఏదైన వ్యాసంలోను విషయాన్ని సవరించుకోవడానికి మార్పులు, చేర్పులు చేసుకోవడానికి ప్రయోజనకరంగా కలిగి ఉంటుంది.
- తెలుగు సాహిత్యంలో కాలానుగుణంగా వివిధ కవులు, రచయితలు, విమర్శకులు చెప్పిన వ్యాఖ్యలను, సూక్తులను మరియు మంచి మాటలను ఇందులో చేర్చవచ్చును. వాటిని అవసరము ఉన్నప్పుడు తెలుసుకోవడానికి వికీపీడియా అందిస్తుంది.
- వికీపీడియా తెలుగు సాహిత్యానికి సంబంధించిన కవులు, రచయితలు చిత్రాలు సాహిత్య ప్రదేశాల చిత్రాలు, సాహితీ ప్రముఖుల ప్రసంగాలు మొదలగునవి అందుబాటులో లభిస్తాయి.

ముగింపు: ప్రపంచీకరణ ప్రభావంతో కాలం అనేక రకాల మార్పులు తెచ్చింది. అన్ని రంగాల్లో మార్పులు తెచ్చింది. అందులో మనిషుల్లో కూడా మార్పులు చేర్పులు తీసుకొచ్చింది కాలం. ఎందుకనగా (పార్ట్ కట్ మెథడ్) సులభమైన మార్గాన్ని ఎందుకుంటున్నాడు. కష్టపడకుండా బలకాలని అనుకుంటున్నాడు. రాత్రికి రాత్రే భగవంతుణ్ణి అయిపోవాలని దొడ్డిదారిలో ప్రయాణం చేస్తూన్నాడు.

పై విషయాలను చెప్పడానికి కారణం తనకు కావలసిన సమాచారం వెంటనే దొరకాలి. ఆ సమాచారం కోసం అనేక పుస్తకాలు, గ్రంథాలు చదవకుండా తక్కువ సమయంలో ఎక్కువ సమాచారాన్ని అందించేది నేడు డిజిటల్ రూపంలో ప్రపంచంలో ఎక్కడ ఏమి జరిగిన ఎలాంటి వ్యక్తుల జీవిత చరిత్రలు కావాలన్నా వెంటనే అందించే విజ్ఞానభాండాగారం వికీపీడియా.

“సర్వేజన సుఖినీభవంతు”

ఆధార గ్రంథాలు

1. తెలుగు ద్వితీయ సంవత్సరం, విక్రమ్ పబ్లికేషన్స్ ప్రై.లి.
2. తెలుగు మొదటి సంవత్సరం, మొదటి సెమిస్టర్, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాదు.
3. సెర్ప్ - వికీపీడియా లింక్ ద్వారా సేకరించడం జరిగింది.
4. వాట్సాప్ గ్రూప్ ద్వారా సేకరించడం జరిగింది.

డిజిటల్ యుగంలో తెలుగు సాహిత్యం భవిష్యత్తు

శ్రీమతి చెల్ల అమల

పరిశోధక విద్యార్థిని

ఎలక్ట్రానిక్స్ విభాగము

SRM విశ్వవిద్యాలయం, అమరావతి, ఆంధ్ర ప్రదేశ్

"దేశభాషలందు తెలుగు లెస్స " అనే పదబంధం ప్రాచీనమైనది. ప్రతి తెలుగు జాతి బిడ్డలుగా గర్వపడాల్సిన విషయం. తెలుగు గడ్డపై జాలువారిన తొలకరి చిరుజల్లులు సుగంధం ఈ తెలుగు. తల్లిపాలలో వున్న తియ్యని మధుర్యం ఈ తెలుగు. కోయిల కొంతులో పలికే కమ్మని రాగం నేమలి నాట్యంతో వున్న సోయాగవంపుల కలబోత ఈ తెలుగు.

కవితాకోవిదులు, అష్టదిక్పాలకులు ", సప్తర్షులు. అష్టా పద్యములు సాహిత్యా. బాండాగారం ఈ తెలుగు. ఈ జీవ చరరాశుతి, సూర్య చంద్రులు, ఎగిసిపడే అలలు ప్రకృతి సోయాగాలు కలబోతే ఈ తెలుగు భాషా..

'ఇంతటి 'మహాన్నత కలిగిన తెలుగు భాషా సంస్కృతి నేటి సమాజంలో కనుమరుగై పోతుంది, మారుతున్న కాలంలో పెరుగుతున్న టెక్నాలజీతో పోటీ పడలేక తెలుగుతల్లి నేల రాలిపోతుంది. ప్రపంచానికి భాషను పరిచయం చేసిన ఎన్నో గ్రంథాలు, ఉపనిషత్తులు, కవి సంపుటాలు, సంస్కృతి సాంప్రదాయాలు వున్న ఈ తెలుగు తల్లిని కాపాడుకోవలసిన అవశ్యకత తెలుగు పౌరులుగా మన అందరిది. ఈ తరంకి అర్థం అయ్యే విధంగా ఈ డిజిటల్ యుగానికి అనుగుణంగా తెలుగు భాష బోధనలో మార్పులు తీసుకొని రావాలి. ఈ మార్పు కేవలం ఒక మనిషి వల్లో ఒక వ్యవస్థ వల్లో రాదు. ప్రతి ఒక్కరు దీనికి సహకరించాలి. మనిషి మేదస్సుకు మించినది ఏది లేదు.

ఈ డిజిటల్ యుగంలో సెల్ఫీస్ వాడకం ఎంతో అవసరం. ఏ క్రొత్త అంశమైన నిమిషాలలో ప్రజల వద్దకు చేరటానికి. ఈ సామాజిక మాధ్యమాలు ఎంతో తోడ్పడుతాయి. వాట్సప్లు, ట్విట్టర్లు, ఫేస్ బుక్కు తేలియని వీరు నేటి సమజంలో అరదు. కావున తెలుగు భాషా జెన్యాత్వాన్ని, వీటితోనే ప్రారంభించాలి. వీటిలో తెలుగుభాషా సాహిత్యంకు సంబంధించిన అన్ని వివరాలు, గ్రంథాలు అందుబాటులో వుండే విధంగా గ్రూపులు, చేసే అందులో ముద్రణగా ప్రచురించాలి. రామయణ, మహాభారత గ్రంథాలు అందరు చదివే విధంగా. వాటిలో పొందు పరచితే. ప్రస్తుతం కొన్ని తెలుగు భాషా సంఘాలు వీటి అభివృద్ధి కోసం పాటు పడుతున్నాయి. కాని వీటి వాడకం విద్యార్థి దశ నుండే ప్రతి స్కూల్స్ లో ప్రతి విద్యార్థికి అవగాహన కల్పించాలి. మన దురదృష్టం ఏమిటి అంటే మన సొంత భాషను మరచిపోయి పరాయి భాష మీద ఎక్కువ మక్కువ చూపుతున్నాము. పాఠశాలలో తెలుగు భాషనే లేకుండా చేసాము. ఈ విషయంపై ప్రభుత్వాలు, తల్లిదండ్రులు శ్రద్ధ చూపించి. మన భాషపై ఆదరణను పెంచాలి. లేకపోతే ముందు ముందు తెలుగు భాష కనుమరుకైపోయే ప్రమాదం వుంది.

కొన్ని రాష్ట్రాలలో వారి వారి ప్రాంతీయ భాషను కాపాడుకోవడం కోసం కొన్ని ప్రత్యేకమైన చట్టాలు మర్పులు, చేస్తున్నాయి. అవసరమైతే తప్ప వేరే భాషలో మట్టుడటం వ్రాయడం కూడ చేయకూడదు అని నిబంధనలు కూడా పెడుతున్నారు.

టెక్నాలజీ పరంగా ప్రస్తుతం AI చాట్ GPT వంటివి వాడకం పెరిగి పోయింది. అలాంటి టెక్నాలజీని తెలుగు భాషా అభివృద్ధికి ఉపయోగించాలి. పాత తెలుగు టైపింగ్, కవి పేరు తెలపగానే వారికి సంబంధించిన వివరాలు తెలపడం . కేవలం తెలుగు భాషకు సంబంధించే ఒక చాట్ GPT ని ప్రవేశపెట్టాలి. అన్ని ఇంజనీరింగ్ మరియు మెడికల్ విభాగాలలో కూడా ఒక (subject) సబ్జెక్ట్ ఏదో ఒక రచనలు గాని, కవితా సంపుటాలను కానీ వుండేలా చేయాలి. భగవద్గీతను మన చరిత్ర మనకు ఇచ్చిన ఒక గొప్పతనం మన తెలుగు కాపాడుకోవాల్సిన బాధ్యత ప్రతి ఒక్కరికి వుంది. భాష దీనిని కనీస విలువలు కనుమరుగై పోతున్న ఈ ప్రస్తుత సమజానికి విలువలను, సంస్కృతిని, మర్గదర్శకాలను వారిని సన్మార్గంలో నడిపించ గలిగేతేని భోదించగలిగితే మనా భాషకు శక్తి మన గ్రంథాలకు అందరికీ తెలుస్తుందని నా అభిప్రాయం. తెలుగు భాషకు అభివృద్ధితో పాటు, టెక్నాలజీని జోడించి దాని అభివృద్ధికి పాటుపడాలన్నదే నా ఆకాంక్ష.

తెలుగు భాషా బోధన - సాంకేతికత

డా. డి. ధాత్రి కుమారి

సహాయ ఆచార్యులు

ప్రభుత్వ మహిళా కళాశాల (స్వయం ప్రతిపత్తి), గుంటూరు

సంక్షిప్త పరిచయం: తెలుగు భారతదేశంలోని ప్రధాన ద్రావిడ భాషలలో ఒకటి. దీని సాహిత్య సంపద, వ్యాకరణ శాస్త్రం, కవిత్వ వైభవం విశేషమైనవి. భాషా బోధన అనేది కేవలం పాఠ్యాంశ బోధన మాత్రమే కాదు; అది సంస్కృతి, ఆలోచన, భావవ్యక్తీకరణలను తరతరాలకు చేరవేసే ప్రక్రియ. ప్రాచీనకాలంలో మౌఖిక బోధన, మధ్యయుగాలలో వ్యాకరణాధ్యయనం, ఆధునికకాలంలో పాఠ్యపుస్తకాలు ప్రధాన పాత్ర పోషించాయి. కానీ నేటి ప్రపంచంలో సాంకేతికత భాషా బోధనలో కొత్త దశను తెచ్చింది. విద్యా సాంకేతికత వలన తెలుగు పాఠాలు దూరప్రాంతాల్లోనూ సులభంగా చేరుతున్నాయి, విదేశీ విద్యార్థులకూ అందుబాటులోకి వస్తున్నాయి. ఈ వ్యాసంలో తెలుగు భాషా బోధనలో సాంకేతికత యొక్క పాత్రను సమగ్రంగా పరిశీలించి, దాని లాభాలు, సవాళ్లు, భవిష్యత్తు అవకాశాలను విశదపరచడమైనది.

కీలక పదాలు: భాషా బోధన, తెలుగు, సాంకేతికత, డిజిటల్ విద్య, వర్చువల్ తరగతులు, ఏఐ

పరిచయం: భాష మానవ జీవితానికి ఆత్మ. ప్రతి వ్యక్తి ఆలోచన, భావన, సంస్కృతి అన్నీ భాష ద్వారానే వ్యక్తమవుతాయి. తెలుగు భాష సుదీర్ఘ చరిత్ర కలిగి, భారతదేశంలో మూడవ అతిపెద్ద భాషగా ఉంది. ఇది కేవలం సంభాషణ సాధనం మాత్రమే కాకుండా, కవిత్వం, నాటకాలు, నవలలు, తాత్విక గ్రంథాలు వంటి విస్తృత సాహిత్య సంపదకు ఆధారం. ఈ భాష బోధనలో అనేక శతాబ్దాలుగా పద్ధతులు మారుతూ వచ్చాయి. ఒకప్పుడు గురుకుల పద్ధతి ఆధారంగా శ్రవణం, పునరావృతం ఆధారిత బోధన జరిగేది. తర్వాత ముద్రణా యంత్రం వలన పుస్తకాలు ప్రాముఖ్యం పొందాయి. ఇప్పుడు ఇంటర్నెట్, మొబైల్ యాప్‌లు, డిజిటల్ లెర్నింగ్ వేదికలు తెలుగు బోధనను ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అందుబాటులోకి తెచ్చాయి.

భాషా బోధనలో చారిత్రక నేపథ్యం:

ప్రాచీన కాలం: ప్రాచీన భారతీయ విద్యా వ్యవస్థలో బోధన ప్రధానంగా మౌఖిక పద్ధతిపైనే ఆధారపడింది. శ్రవణం, మననం, నిధిద్యాసనం అనే మూడు దశలు భాషా అభ్యాసానికి పునాది. విద్యార్థులు గురువు చెప్పిన పదాలు, పద్యాలను కంఠస్థం చేసేవారు. తరచూ పునరావృతం చేయడం వలన జ్ఞాపకశక్తి పెంపొందేది. ఈ పద్ధతి కఠినమైనదే అయినా, విద్యార్థులలో క్రమశిక్షణ, శ్రద్ధను పెంచేది.

మధ్యయుగ కాలం: ఈ సమయంలో పాఠశాలలు, అగ్రహారాలు ఏర్పడి భాషా బోధన క్రమబద్ధత సాధించింది. తెలుగు వ్యాకరణ బోధనలో “ఆంధ్ర శబ్ద చింతామణి” వంటి గ్రంథాలు విస్తృతంగా ఉపయోగించబడ్డాయి. పద్యరచన, కావ్యాలు బోధనలో ప్రధాన స్థానాన్ని పొందాయి. విద్యార్థులు శాస్త్రీయ పద్ధతిలో భాషా మూలాలు, వాక్య నిర్మాణం నేర్చుకున్నారు.

ఆధునిక కాలం: 19వ శతాబ్దంలో బ్రిటిష్ పాలనలో పాశ్చాత్య విద్యా విధానం ప్రభావం చూపింది. ముద్రణా యంత్రం వల్ల తెలుగు పాఠ్యపుస్తకాలు అందరికీ చేరాయి. పాఠశాలలు, కళాశాలలు ప్రారంభమవడంతో తెలుగు బోధన ఒక క్రమబద్ధమైన విద్యా విధానంలోకి వచ్చింది. వ్యాసరచన, పద్య విశ్లేషణ, వ్యాకరణం వంటి అంశాలు ప్రధాన : ప్రస్తుతం సాంకేతికత వలన భాషా బోధనలో విప్లవాత్మక మార్పులు చోటుచేసుకున్నాయి. గ్రామీణ, పట్టణ తేడా లేకుండా ఎవరైనా మొబైల్, కంప్యూటర్ ద్వారా తెలుగు నేర్చుకోవచ్చు. Zoom తరగతులు, Google Classroom, WhatsApp గ్రూపులు బోధనలో భాగమవుతున్నాయి. డిజిటల్ ప్లాట్‌ఫామ్స్ వలన ప్రపంచవ్యాప్తంగా తెలుగు బోధన విస్తరిస్తోంది.

భాషా బోధనలో సాంకేతికత యొక్క అవసరం:

ఆసక్తి పెంపు: సాంప్రదాయ పద్ధతిలో విద్యార్థులు తరచూ విసుగు చెందేవారు. పుస్తకం చదవడం ఒకే విధంగా కొనసాగుతుండడం వలన ఆకర్షణ తగ్గేది. అదే పాఠాన్ని యానిమేషన్ వీడియోగా, కథా రూపంలో చూపితే విద్యార్థులు ఆసక్తిగా గమనిస్తారు. ఇది ప్రత్యేకంగా చిన్నారుల భాషా బోధనలో చాలా ఉపయుక్తం.

అందుబాటు: ముందు మంచి ఉపాధ్యాయుడు ఉన్న చోటే భాషా బోధన అందుబాటులో ఉండేది. కానీ ఇప్పుడు యూట్యూబ్ వీడియోలు, ఆన్‌లైన్ తరగతులు వలన భాషా విద్య ఎక్కడైనా సులభంగా లభిస్తోంది. పేద-ధనిక తేడా లేకుండా ఎవరికైనా నేర్చుకునే అవకాశం ఉంది.

దూరవిద్య: ప్రవాస భారతీయుల పిల్లలు తెలుగు నేర్చుకోవడానికి ముందు ప్రత్యేక కష్టాలు ఎదుర్కొనేవారు. కానీ ఇప్పుడు Zoom, Google Meet వంటి వేదికల ద్వారా నేరుగా తెలుగు గురువుల వద్ద నేర్చుకునే అవకాశం లభిస్తోంది. ఇది భాషా బోధనలో ఒక కొత్త మార్గాన్ని తెరిచింది.

ప్రపంచీకరణ: ఇప్పటికే అమెరికా, యూరప్ వంటి దేశాల విశ్వవిద్యాలయాల్లో తెలుగు కోర్సులు ప్రవేశపెట్టబడ్డాయి. ఇది సాంకేతికత వల్లే సాధ్యమైంది. దీని వలన తెలుగు ఒక ప్రాంతీయ భాష నుంచి గ్లోబల్ భాషగా అభివృద్ధి చెందే అవకాశాలు విస్తరించాయి.

సాంకేతిక సాధనాలు మరియు వాటి వినియోగం:

ఆడియో - విజువల్ సాధనాలు: ఆడియో రికార్డింగ్ విద్యార్థుల శ్రవణ నైపుణ్యాన్ని పెంపొందిస్తాయి. టెలివిజన్ విద్యా కార్యక్రమాలు, తెలుగు పాటలు, కథలు పిల్లల్లో భాషా పరిజ్ఞానాన్ని పెంచుతాయి. లాంగ్వేజ్ ల్యాబ్లు ప్రత్యేక సాఫ్ట్‌వేర్ ద్వారా విద్యార్థుల ఉచ్చారణను సరిదిద్దుతాయి.

డిజిటల్ లెర్నింగ్ ప్లాట్‌ఫామ్స్: ఉన్నత విద్యా శాఖవారు విద్యార్థులకై తెలుగు వీడియో పాఠాలను ఉచితంగా అందిస్తున్నారు. వీటిలో వీడియో లెక్చర్లు, డౌన్‌లోడ్ చేసుకునే అవకాశం ఉంది. వీటిద్వారా విద్యార్థులు తమ వేగానికి అనుగుణంగా అభ్యాసం చేయగలరు.

మొబైల్ యాప్‌లు: Duolingo తెలుగు వర్ణమాల, పదజాలాన్ని ప్రాథమిక స్థాయిలో బోధిస్తుంది. Google Translate వలన తెలుగు ↔ ఆంగ్లం మధ్య తక్షణ అనువాదం సాధ్యం. తెలుగు డిక్షనరీ యాప్‌లు పదసంపదను పెంపొందించడంలో సహాయపడతాయి.

సోషల్ మీడియా: YouTube ఛానెల్స్ తెలుగు వ్యాకరణం, కథలు, పద్యాలను సులభంగా అందిస్తున్నాయి. పోడ్‌కాస్ట్‌లు వినడం ద్వారా వినికిడి నైపుణ్యం అభివృద్ధి చెందుతుంది. బ్లాగులు వ్యాసరచన, వ్యాకరణంపై విద్యార్థులకు ఉపయుక్తమైన సమాచారం అందిస్తున్నాయి.

కృత్రిమ మేధస్సు (AI): Text-to-Speech టూల్స్ తెలుగు పాఠాలను చదివి వినిపిస్తాయి. Speech-to-Text టూల్స్ విద్యార్థి పలికిన పదాలను అక్షరరూపంలో చూపిస్తాయి. AI Tutors

24 గంటలూ విద్యార్థుల ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇస్తాయి. ChatGPT వంటి మోడల్స్ విద్యార్థులకు అదనపు శిక్షణా వనరులుగా పనిచేస్తున్నాయి.

తెలుగు భాషా బోధనలో సాంకేతికత వలన లాభాలు: సాంకేతికత వలన విద్యార్థులకు తక్షణ ఫీడ్ బ్యాక్ లభిస్తోంది. ఒక ఆన్ లైన్ పరీక్ష రాసిన వెంటనే ఫలితాలు రావడం విద్యార్థి తన బలహీనతలను అర్థం చేసుకోవడానికి సహాయపడుతోంది. వ్యక్తిగత అభ్యాసం కూడా సాధ్యమవుతోంది. ప్రతి విద్యార్థి తన సౌలభ్యానికి అనుగుణంగా నేర్చుకోవచ్చు. దృశ్య అనుభవం మరింత స్థిరమైన జ్ఞాపకాన్ని కలిగిస్తోంది. చిత్రాలు, యానిమేషన్లు పాఠాలను శాశ్వతంగా గుర్తుంచేలా చేస్తున్నాయి. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా తెలుగు భాషను నేర్చుకునే అవకాశాలు విస్తరించాయి. ప్రవాస భారతీయుల పిల్లలు మాత్రమే కాదు, విదేశీయులు కూడా ఇప్పుడు తెలుగు నేర్చుకుంటున్నారు.

సవాళ్లు మరియు పరిమితులు: గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఇంకా డిజిటల్ వసతులు లేమి ఒక ప్రధాన సమస్య. పేద విద్యార్థులు స్కాల్డ్ షిప్, ల్యాప్ టాప్ వంటి పరికరాలు కొనలేని పరిస్థితి ఉంది. దీని వలన డిజిటల్ డివైడ్ ఏర్పడింది. సాంకేతికత మీద అధిక ఆధారపడటం వలన గురువు-శిష్య సంబంధం తగ్గిపోతోంది. మానవీయ మార్గదర్శకత్వం లేకపోవడం వల్ల భాషా బోధనలో లోపాలు తలెత్తుతున్నాయి. అన్ని ఆన్ లైన్ వీడియోలు నాణ్యతతో ఉండవు. కొన్నింటిలో తప్పు సమాచారం ఉంటోంది. ఉపాధ్యాయులందరికీ సాంకేతిక పరిజ్ఞానంపై సరైన శిక్షణ ఉండకపోవడం మరో పరిమితి.

భవిష్యత్తు దిశ: భవిష్యత్తులో Virtual Reality (VR), Artificial Intelligence (AI), Machine Learning వంటి సాంకేతిక పద్ధతులు తెలుగు బోధనలో మరింత ప్రాధాన్యం పొందనున్నాయి. విద్యార్థులు VR గదిలో కూర్చుని కథల్లోని పాత్రలతో నేరుగా మాట్లాడగలరు. AI ఆధారిత వర్చువల్ టీచర్లు 24 గంటలూ విద్యార్థుల ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇస్తాయి. భవిష్యత్తులో సంప్రదాయ పద్ధతులు + సాంకేతిక పద్ధతులు కలిసిన హైబ్రిడ్ మోడల్ బోధనకు కొత్త దారులు చూపనుంది.

ముగింపు: తెలుగు భాషా బోధనలో సాంకేతికత ఒక అద్భుతమైన సాధనం. ఇది విద్యార్థులకు సులభతరం, ఆకర్షణీయంగా, ప్రపంచవ్యాప్తంగా చేరుకునే అవకాశాన్ని ఇస్తోంది. కానీ

సాంకేతికతతో పాటు గురువు మార్గదర్శకత్వం కూడా సమానంగా అవసరం. సంప్రదాయం + సాంకేతికత కలిసినప్పుడు మాత్రమే తెలుగు బోధన మరింత సమగ్రంగా మారుతుంది.

ఉపయుక్త గ్రంథాలు:

1. రామమూర్తి, ఎం. (2015). భాషా బోధన పద్ధతులు. హైదరాబాద్: ఆంధ్రప్రదేశ్ తెలుగు అకాడమీ.
2. మాధవి, పి. (2019). భాషా బోధనలో సాంకేతికత. విజయవాడ: జ్యోతి పబ్లికేషన్స్.
3. వెంకటేశ్వర్లు, బి. (2021). “డిజిటల్ యుగంలో తెలుగు బోధన.” *ఆంధ్ర సాహిత్య పత్రిక*, 45(2), 35–50
4. Narayana, K. (2020). *Technology in Language Teaching*. New Delhi: Sage Publishers.
5. Usha, B. (2022). “Digital Tools in Telugu Pedagogy.” *International Journal of Language Studies*, 14(3), 45–59.
6. Ramesh, P. (2021). *ICT in Indian Language Education*. Chennai: Orient Blackswan.

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత

వీరా దుర్గ S.A (తెలుగు)

పరిశోధక విద్యార్థి.

అంశం: "సహితస్య భావః సాహిత్యమ్", "హితేన సహితం సాహిత్యమ్" అనగా హితముతో కూడినది, హితాన్ని కలిగించేది సాహిత్యము అని అర్థము. సకల శాస్త్ర విషయాలతో కూడుకున్నది కూడా సాహిత్యమే. అందులో మన తెలుగు సాహిత్యం సముద్రమంత లోతైనది.

ప్రాచీన సాహిత్యం నుండి ఆధునిక సాహిత్యము వరకు ఉన్న కవులు, రచయితలు వారి రచనా సుమాలకు నేటి కాలంలో ప్రతీ ఒక్కరికి చేరేలా చేసేదే ఈ సాంకేతికత.

నేడు సాంకేతికత ఏవిధంగా అభివృద్ధి చెందిందో మనం చూస్తూనే ఉన్నాం. అంతరిక్షాన్ని సైతం అవని నుండే అధీనంలోనికి తెచ్చుకుంటున్నాము. ఈ నేపథ్యంలో సాంకేతికత అనేది మన నిత్య జీవితంలో ఏవిధంగా మనతో కలసి ప్రమాణిస్తుందో మనము చూస్తూనే ఉన్నాము.

వేదాలు, శాస్త్రాలు, అష్టాదశ పురాణాలు, భారత రామాయణాలు, భగవద్గీత ఇలా ఒక్కటిమిటి మన సంస్కృత, తెలుగు భాషల్లో ఉన్న సాహిత్యమంతా నేడు మన అరచేతిలోనే అమరిపోతున్నది. దానికి కారణం అభివృద్ధి చెందుతున్న సాంకేతికత. మనకు తెలిసిన, తెలియని కవుల గురించి, వారి రచనా విధానాల గురించి తెలసుకోవాలన్నా ఈ సాంకేతికత చాలా దోహదపడుతుంది.

ప్రస్తుత సమాజంలో సాహిత్య ప్రపంచంలో అడుగుపెట్టి తమ ప్రతిభాపాటవాలను విశ్వమంతా తెలిసేలా చేసుకోవడానికి సాంకేతికత ఒక దివ్యాస్త్రంగా మారినది. సాంకేతికత అభివృద్ధితో సాహిత్యాన్ని నిరంతరం మార్చుకొనే సాకర్యం ఏర్పడింది. సాహిత్యం కేవలం లిఖితరూపంలోనే గాక ఆడియో, వీడియో రూపంలో కూడా లభిస్తుంది.

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత లాభాలు:- సాంకేతికాభివృద్ధితో తెలుగులో రచయిత / రచయిత్రులు వారు వ్రాసిన రచనల సంఖ్య పెరిగింది. పాఠకులు కూడా అదే స్థాయిలో పెరిగారు. సాంకేతికతతో అందుబాటులోకిచ్చిన నేటి సమాజంలో పాఠకులు, విమర్శకులు, పరిశోధకులు,

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN:3048-5908 (తెలుగు పరిశోధన పత్రిక) Impact Factor:5.379(SJIF)

Indexed in: Google Scholar, Academia, Internet Archives etc.
A Peer-Reviewed Telugu Journal; Volume-2, Special Issue-1, 2025.

వెబ్సైట్లు, బ్లాగులు, వెబ్ మ్యాగజైన్లలో తెలుగు సాహిత్యాన్ని చదవడానికి ఎక్కువ ఆసక్తి చూపుతున్నారు. ఇది తెలుగు సాహిత్యంలో శుభసూచకంగా మనం భావించవచ్చు.

సాంకేతికత ద్వారా తెలుగు కవులు తమ కవితలను, వ్యాసాలను సామాజిక మాధ్యమాల్లో పోస్ట్ చేయడము, తర్వాత వాటి పైన ఇతరులు చర్చించడం జరుగుతుంది. ముఖ్యంగా రచయితలు, పాఠకులకు అపూర్వమైన స్థాయిలో ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఈ సామాజిక సంబంధాలను, పేరు ప్రఖ్యాతులను ఈ సాంకేతికత తీసుకొచ్చింది.

ఉదా:- "పిల్ల జల్లా ఇంటికాడ ఎట్ల ఉండ్రో నా ముసలి తల్లి ఏమిబెట్టి సాకుతుందో పూటపూట చేసుకోని బతికేటోళ్ళు పూటగడవా ఇంతదూరం వచ్చినోళ్ళం." (రవి ఆదేశ్ "ముసలి తల్లి పాట") రచయిత ప్రముఖమైన వ్యక్తుల జాబితాలో చేరి ఈ ఒక్క గేయంతో ఈ యువ ప్రశంసలందుకున్నారు. దీనికి కారణం సాంకేతికత.

నష్టాలు:- సాంకేతికతను ఉపయోగించి సాహిత్యరంగంలో అడుగుపెట్టేవారు ప్రతి ఒక్కరికీ వారి రచనలను పంచుతారు. కానీ విమర్శనాత్మకంగా సూచించే సలహాలను స్వీకరించడానికి సిద్ధంగా ఉండరు. ఒకరి రచనలను మరొకరు ప్రశంసించుకోవడము మరియు వారి స్వంత సమూహాన్ని ప్రోత్సహించడము ప్రారంభమైంది.

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత- కవుల అనుభవాలు:- సాంకేతికతను ఉపయోగిస్తూ తెలుగులో రచనలు చేసే అనుభవజ్ఞులు యువ కవులకు, రచయితలకు తెలుగు సాహిత్యాన్ని సాంకేతికతనుపయోగించి ఏవిధంగా ముందుకు తీసుకువెళ్ళాలో మార్గ నిర్దేశం చేయాలి. రచనా విధానంలో తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలను, మెళుకువలను తెలియజేస్తూ పాఠకులలో వారికంటూ ఒక ప్రత్యేకస్థానాన్ని ఏవిధంగా ఏర్పరచుకోవాలో అనుభవజ్ఞులైన కవులు తెలియజేయాలి.

సాకర్యాలు:- తెలుగు సాహిత్యమును సాంకేతికతనుపయోగించి నూతన పద్ధతుల్లో పఠన, మౌఖిక ప్రతిస్పందనలు, చిత్రాలు మొదలైన వాటిని వెలిబుచ్చే సాకర్యాన్ని అందిస్తున్నట్లుకుంటున్నాము.

వ్యాప్తి:- తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత అంటే సాంకేతిక విషయాలపై రాసిన సాహిత్యం మరియు సాంకేతిక పరికరాలనుపయోగించి సాహిత్యాన్ని సృష్టించడం ఆధునిక సాంకేతికతతో

ఇంటర్నెట్ ద్వారా షేప్ బుక్ వంటి సామాజిక మాధ్యమాల్లో తెలుగు సాహిత్యం మరింత విస్తరిస్తోంది.

సాంకేతికతతో తెలుగు కవులు తమ రచనలను ఎక్కువమందికి సులభంగా చేరవేయగలుగుతున్నారు. ఇది తెలుగు సాహిత్యానికి సాంకేతికత తీసుకువచ్చిన పునర్వైభవంగా మనం భావించవచ్చు. అదేవిధంగా తెలుగు భాషలో ఉన్న కథలను, ఆటలను, పాటలను పిల్లలు సులభంగా నేర్చుకోవడానికి కూడా ఈ సాంకేతికత అనేది దోహదపడుతుంది.

తెలుగు వంటి ప్రాంతీయ భాషల పునర్వైభవానికి సాంకేతికత పరిజ్ఞానం తోడైతే ఎంతో ప్రయోజనం కలుగుతుంది. తెలుగు బాగా నేర్చుకోవడం వలన అన్ని భాషలను సులభంగా నేర్చుకొనే సామర్థ్యం వస్తుందని తల్లిదండ్రులు గుర్తించి చిన్నారులను అనునిత్యం కథలు వినేలా, పుస్తకాలు చదివేలా ప్రోత్సహించాలి.

సాంకేతికతాభివృద్ధితో మనం మాట్లాడే పదాల్ని తెలుగులో టైపు చేసేపట్టే “కీ బోర్డ్” లాంటి యాప్లు ఎన్నో అందుబాటులోకి వచ్చాయి. ఇలాంటి సాంకేతికత వల్ల సామాజిక మాధ్యమాల్లో తెలుగు వినియోగం పెరిగింది. ఇది దశదిశలా తెలుగు విరజిల్లడానికి తోడ్పడుతుంది.

ముగింపు:- సాంకేతికతాభివృద్ధి వలన ఎన్నో తెలుగు పుస్తకాలు ఆడియో రూపంలోకి మారాయి. చిన్నపిల్లలకు ఎంతో ఇష్టమైన చందమామ కథల నుండి ఇటీవల కాలంలో వెలువడిన రచనల వరకు ఎన్నో శ్రవణానువాదాలు లభిస్తున్నాయి. దీనివలన తెలుగు లిపి చదవలేని వారికి సైతం భాష చేరువవుతోంది. దీనికి కారణం సాంకేతికత.

తెలుగు సాహిత్యంలో సాంకేతికత అనేది కేవలం సాంకేతికత పరిజ్ఞానాన్ని వివరించే సాహిత్యం మాత్రమే కాదు... సాంకేతికతను ఉపయోగించి సాహిత్యాన్ని సృష్టించే, పంచుకొనే మరియు ప్రభావితం చేసే ఆధునిక అస్త్రంగా మనం భావించవచ్చు. ఈ సాంకేతికత వల్ల మన తెలుగు భాష తరతరాలకు నిలిచే ఉంటుందని, ఉండేటట్లు చేసే బాధ్యత మనందరిపై ఉందని గ్రహిస్తూ...

"తెలుగు వారందరం తెలుగులోనే మాట్లాడుదాం".

తెలుగు సాహిత్యం - సాంకేతికత

ప్రత్యేక సంచిక

ముఖ్య అతిథి :
డా॥ యెస్. భరత్ గుప్తా, వి.ఎ.ఎస్.
డైరెక్టర్, కళాశాల విద్యాశాఖ
మంగళగిరి

గౌరవ అతిథి :
డా॥ చిప్పిడి కృష్ణ
జాయింట్ డైరెక్టర్, కళాశాల విద్యాశాఖ
మంగళగిరి

గౌరవ అతిథి :
డా. పి.వి. కృష్ణాజీ,
రీజనల్ జాయింట్ డైరెక్టర్, కళాశాల విద్యాశాఖ
రాజమండ్రి

సదస్సు సంచాలకులు :
డా॥ యెస్. ప్రసాద్ బాబు
ప్రిన్సిపాల్, జి.ఎస్.టి.ఎస్. ప్రభుత్వ కళాశాల
జంగారెడ్డిగూడెం

ప్రత్యేక ఆహ్వానితులు :
శ్రీ సీంజీవీ సేరిగెంపూ అప్పిడు
పద్మవిభూషణ్ అవార్డు గ్రహీత
మాలిషన్

కీలక ఉపన్యాసకులు :
డా॥ తాట్టంపూడి గణేష్
ఆచార్యులు, హెడెల్టెగ్ విశ్వవిద్యాలయము
జర్నలి

ప్రధాన వక్త :
శ్రీ పామిరెడ్డి సుధీర్ రెడ్డి
కస్తూరి విజయం పబ్లిషర్, వరల్డ్ వైడ్ పబ్లిషర్
మలేషియా

ప్రధాన వక్త :
ఆచార్య దార్ల వెంకటేశ్వరరావు
కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయం
హైదరాబాద్

ప్రధాన వక్త :
డా॥ యెస్.వి. కృష్ణారావు
తెలుగు ఆచార్యులు, ఆచార్య నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయము
గుంటూరు

ప్రధాన వక్త :
డా॥ డి. సత్యనారాయణ
పూర్వ తెలుగు శాఖాధ్యక్షులు, ఎ.ఎస్.కె.ఎం. విశ్వవిద్యాలయము
రాజమండ్రి

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN : 3048-5908

Impact Factor : 5.379 (SJIF)

ISSN: 3048-5908